Balóchi Balochi

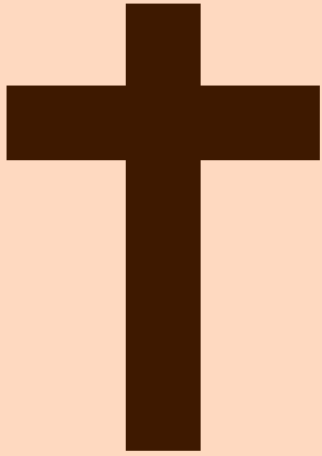

Balochi, Southern: بلۏچی *Balochi (New Testament+)*

Balóchi Balochi
Balochi, Southern: بلۏچی Balochi (New Testament+)

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balochi, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

www.balochimestag.com
www.youtube.com/user/balochifilm
All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025
fe99fc84-11bd-5637-a7f3-a8ffa8c1dea9

Contents

Mattá 1
Markás 62
Luká 101
Yuhanná 166
Kásedáni Kár 213
Pa Rumián Pulosay kágad 273
Pa Korentián Pulosay awali kágad 300
Pa Korentián Pulosay Domi Kágad 324
Pa Galátián Pulosay kágad 340
Pa Epésosián Pulosay kágad 349
Pa Pilipián Pulosay kágad 358
Pa Kulosián Pulosay kágad 366
1 Tesálunikián 372
Pa Tesálunikián Pulosay domi kágad 378
Pa Timutáusá Pulosay awali kágad 382
Pa Timutáusá Pulosay domi kágad 390
Pa Titusá Pulosay kágad 396
Pa Pilimuná Pulosay kágad 400
Ebránián 402
Ákub kágad 421
Petrosay Awal Kágad 428
Petrosay Domi Kágad 436
Yuhannáay Awali Kágad 441
Yuhannáay Domi Kágad 448
Yuhannáay Sayomi Kágad 450
Yahudáay Kágad 452
Elhám 455
Psalms 483

Pákén Enjil cha Mattáay kalamá Mattáay Enjilay bárawá

É ketábay nebisók Mattá, ke domi námi Láwi at, Hodáwandén Issáay moridé at. Á, Bani Esráilié at o cha Issáay moridiá pésar máliátgiré at (Mattá 9:9). É ketábay tahá Mattá cha pésarigén paygambaráni péshgóián pésha dárit ke Hodáay dém dátagén rakkénók* Issá ent.

Mattá pésha dárit ke Issá Ebráhém o Dáuday padréch† ent, bale tahná Yahudiáni rakkénók naent, sajjahén donyáay rakkénók ent. Á wati wánókán sarpada kant ke Issá Masihay pant o tálimáni sarhál "ásmáni bádsháhi" ent o sajjahén mardom, agan cha wati gonáhán tawbah bekanant o Issáay sará imán byárant, ásmáni bádsháhiá rawant o abadmánén zenday wáhonda‡ bant.

Mattáay Enjilay tahá, Issáay pédáesh o kasáni, pa Hodái kárán áiay tayár bayag, Jalilay damagá§ áiay tálim o kár, áiay dém pa Urshalimá rawag, Urshalimá áiay dátagén sar o sój, salib kasshag o cha marká rand zendag bayag pa red o band nebisag butagant.

Issáay béh o bonyád (Luká 3:23–38)

1 Issá Masih, Dáud o Ebráhémay chokk ent. Áiay béh o bonyád* é dhawlá ent:
2 Ebráhémay chokk Esák at, Esákay chokk Ákub, Ákubay chokk Yahudá o áiay brát atant.
3 Yahudáay chokk Páres o Zárah atant o áyáni mátay nám Támár at. Páresay chokk Hesrun, Hesrunay chokk Aram,
4 Aramay chokk Aminádáb, Aminádábay chokk Nahshun, Nahshunay chokk Salmun,
5 Salmunay chokk Buáz ke mátay námi Raháb at, Buázay chokk Óbayd, ke mátay námi Rut at, Óbayday chokk Yassi,
6 Yassiay chokk bádsháh Dáud.
Dáuday chokk Solaymán, ke máti pésará Uriáay lógi butagat,
7 Solaymánay chokk Rehóbám, Rehóbámay chokk Abiá, Abiáay chokk Ásá,
8 Ásáay chokk Yehushápát, Yehushápátay chokk Yurám, Yurámay chokk Ozziá,
9 Ozziáay chokk Yutám, Yutámay chokk Áház, Házay chokk Hezekiá,
10 Hezekiáay chokk Manasi, Manasiay chokk Ámun, Ámunay chokk Yusiá,
11 Yusiáay chokk Yakóniá o áiay sajjahén brát. Hamé wahdá Yahudi darándhéh† kanag o Bábelá barag butant.

---

* **: 1:0** Rakkénók, bezán neját dayók. † **: 1:0** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ **: 1:0** Wáhond, bezán málek, hodábond. § **: 1:0** Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. * **1:1 1:1** Béh o bonyád, bezán pet o pirok, asl o nasab. † **1:11 1:11** Darándhéh, bezán jaláwatan.

12 Bábelá darándhéh bayagá rand é mardom pédá butant: Yakóniáay
chokk Shyáltél, Shyáltélay chokk Zerubábel,
13 Zerubábelay chokk Abihud, Abihuday chokk Elyákim, Elyákimay
chokk Ázur,
14 Ázuray chokk Saduk, Sadukay chokk Ákim, Ákimay chokk Elihud,
15 Elihuday chokk Eliázar, Eliázaray chokk Mattán, Mattánay chokk
Ákub,
16 Ákubay chokk Issop, Maryamay mard. Cha Maryamá Issá pédá but
ke Masihay námá zánaga bit.
17 É dhawlá, cha Ebráhémá beger tán Dáudá chárdah posht o cha Dáudá
beger tán Yahudiáni darándhéh bayag o Bábelá rawagá dega chárdah
posht o cha darándhéhiá beger tán Issá Masihá ham chárdah posht ant.

Issá Masihay pédáesh
(Luká 1:26–38; 2:21)

18 Issá Masihay pédáesh é dhawlá at: Issáay mát Maryamay habarsendi
gón Issopá butagat, bale cha áyáni sur o árósá pésar, zánag but ke Maryam
cha Hodáay Pákén Ruhay‡ barkatá lápporr ent.
19 Maryamay deshtár Issop rást o pahrézkárén mardomé at, nalótheti
ke Maryamá bannám bekant, paméshká wati delá gwashti ke chérokái é
sángá próshán.
20 É bárawá angat pegr kanagá at ke Hodáwanday préshtagé áiay wábá átk
o gwashti: "Issop, oo Dáud bádsháhay chokk! Maryamay zuragá mators,
chéá ke áiá é lápporri cha Pákén Ruhá rasetag.
21 Maryam chellaga bit o mardénchokké kárit. Chokkay námá Issá§
bekan, chéá ke á wati kawmá cha áyáni gonáhána rakkénit."
22 É sajjahén kár butant o é dhawlá hamá habar rást o sarjam butant
ke Hodáwandá cha nabiay zobáná gwashtagant:
23 *Neshtagén jenekkéay láp porra bit. Á chellaga bit o mardénchokké kárit*
*o chokkay námá Emánuila kanant,** ke eshiay máná "Hodá gón má" ent.
24 Wahdé Issop cha wábá pád átk, hamá dhawlá ke Hodáwanday
préshtagá hokm dátagat, wati jani zort,
25 bale tán á wahdá ke chokk pédá nabutagat, gón áiá wapt o wábi
nakort o chokkay námi Issá kort.

2

Issáay chárag á estárzántáni áyag

1 Bádsháh Hirudisay ahd o zamánagá, wahdé Issá Yahudiahay dam-
agay shahr Bayt-Lahemá pédá butagat, gorhá cha ródarátká* lahtén
estárzánt Urshalimay shahrá átk.
2 Jostesh gept: "Hamá nonnok ke pa Yahudiáni bádsháhiá pédá butag,
kojá ent? Má áiay estár dar áyagá distag o pa áiay sojdah kanagá átkagén."
3 Cha é habaray eshkonagá Hirudis bádsháh sakk paréshán but o
Urshalimay sajjahén mardom ham paréshán butant.
4 Hirudisá kawmay sajjahén dini péshwá o Sharyatay zánóger† lóthéént
o jost geptant ke Masihay pédáesh kojá bit?

---

‡ **1:18 1:18** Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. § **1:21 1:21** Issáay máná "Hodáwanda
rakkénit" ent. * **1:23 1:23** Eshayá Nabiay Ketáb 7:14. * **2:1 2:1** Ródarátk, bezán hamá némag
ke róch dara kayt, mashrek. † **2:4 2:4** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay
zántkár.

5 Áyán passaw‡ dát: “Yahudiahay shahr Bayt-Lahemá, chéá ke nabiay
ketábá nebeshtah ent:
6 *‘Oo Yahudáay shahr Bayt-Lahem!*
Taw Yahudáay hákemáni nyámá§kasterén naay,
chéá ke cha taw hákemé pédá bit o
*á mani kawm Bani Esráilay shepánkiá kant.’ ”**
7 Gorhá Hirudisá estárzánt chérokái lóthááéntant o á estáray dar áyagay
pakkáén wahdi jost kort.
8 Randá áiá estárzánt Bayt-Lahemá ráh dátant o gwashti: “Berawét o
é chokkay bárawá sharr jost o pors bekanét. Wahdé shomá dar gétk,
maná sahig bekanét ke man ham berawán o áiá shojdah bekanán.”
9 Bádsháhay habaráni eshkonagá rand, estárzánt ráh geptant. Hamá
estár ke áyán dar áyagá distagat, áyáni démá pésh kapán at o hamá jágahay
sarborá óshtát ke nonnok ódá at.
10 Gón estáray gendagá, á galá bál butant.
11 Hamá lógá shotant o chokk o áiay mát Maryamesh distant. Kóndhán
kaptant o chokkesh sojdah kort, kimati chizzáni dhabbahesh pach
kortant o sohr o konderk† o morresh‡ pa nonnoká sawgát kort.
12 Randá, Hodáyá wábá á hozzhár kortant ke Hirudisay kerrá per
matarrant. Gorhá cha dega ráhé wati molká shotant.

Dém pa Mesrá

13 Estárzántáni per tarragá rand, Hodáwanday préshtagé Issopay wábá
átk o gwashti: “Pád á, chokk o chokkay mátá bezur o Mesrá betach. Tán
man tará nagwashán hamódá bedár, chéá ke Hirudisá erádah kortag ke
chokká dar begéjit o bekoshit.”
14 Gorhá Issop pád átk, chokk o chokkay máti zortant o hamá shapá
dém pa Mesrá shot.
15 Tán Hirudisay marká hamódá mantant o é dhawlá hamá habar rást
o sarjam but ke Hodáwandá cha nabiay zobáná gwastagat: *Man wati*
bacch cha Mesrá lóthááént o áwort.§

Hirudis chokkána kóshárénit

16 Wahdé Hirudis sarpad but ke estárzántán maná rad dátag, sakk zahr
gept. Parmáni dát: “Bayt-Lahem o kerr o gwaray sarjamén damagay
sajjahén do sálig o kasterén mardénchokk koshag bebant.” Chokkáni é
omray hesáb áiá estárzántáni gappáni bonyádá jat.
17 É dhawlá Eremyá Nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:
18 *Cha Rámahay shahrá kukkáré góshán kapt,*
*mótk***o zárié mazanén,*
Ráhilá pa wati chokkán grét,
nalótheti ke kasé áiá tasallá bedant,
chéá ke chokk namantagatant.†

Dém pa Náserahá

19 Hirudisay marká rand, Mesrá Hodáwanday préshtagé Issopay wábá
átk.

---

‡ **2:5 2:5** Passaw, bezán jwáb. § **2:6 2:6** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. * **2:6 2:6** Miká Nabiay Ketáb 5:2; Samwél Káziay Domi Ketáb 5:2. † **2:11 2:11** Konderk washbóé ke cha drachkéay shiragá jórha bit. ‡ **2:11 2:11** Morr zahrtámén darmáné. § **2:15 2:15** Hushá Nabiay Ketáb 11:1. * **2:18 2:18** Mótk, bezán pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag. † **2:18 2:18** Eremyá Nabiay Ketáb 31:15.

20 Préshtagá gwasht: “Pád á, chokk o chokkay mátá bezur o wati molk
Esráilá per betarr, chéá ke hamá mardom ke chokkay koshagay randá
atant, mortagant.”
21 Gorhá Issop pád átk o chokk o chokkay máti zortant o padá Esráilay
molká átk.
22 Bale wahdé sahig but ke Hirudisay jáhá áiay chokk Arkeláus
Yahudiahay bádsháh ent, gorhá óday rawagi torset. Wahdé wábéay tahá
Issop habardár kanag but, padá Jalilay damagá shot.
23 Ódá, Náserah námén shahreá jahmenend‡ but o é dhawlá nabiáni
habar rást o sarjam but ke á chokk Náseri gwashaga bit.

3

Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw
(Markás 1:1–8; Luká 3:1–17)

1 Á róchán, pákshódi* dayókén Yahyá átk o Yahudiahay gyábáná jári
perrént:
2 “Tawbah bekanét, chéá ke ásmáni bádsháhi átkag o sar butag.”
3 Yahyá hamá ent ke Eshayá nabi áiay bárawá gwashit:
Gyábáná kasé gwánka jant:†
“Hodáwanday ráhá tayár bekanét,
Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanét.”‡
4 Yahyáyá cha oshteray mudán gwaptagén póshák gwará at o póstén
kamarbandé lánká at. Áiay ward o warák madag o gyábáni bénag§ at.
5 Urshalimay nendók, Yahudiahay sarjamén damagay mardom o
Ordonay kawray kerr o gwaray sajjahén jahmenend áiay kerrá shotant.
6 Wati gonáhesh mannetant o Yahyáyá Ordonay kawrá á pákshódi
dátant.
7 Wahdé Yahyáyá dist ke bázén Parisi o Sadukié pákshódi geragá mani
kerrá áyagá ent, gón áyán gwashti: “Oo syahmárzádagán! Kayá shomárá
gwashtag ke cha áyókén kahr o gazabá tatka kanét?
8 Anchén kár bekanét ke cha áyán záher bebit ke shomá tawbah kortag.
9 Cha wati delá é hayálá dar bekanét ke Ebráhém may pet ent. Man
shomárá gwashán ke Hodá cha é sengán ham pa Ebráhémá chokk o
awlád pédá korta kant.
10 Nun tapar tayár ent ke drachkán cha boná begoddhit* o har
drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.
11 Man pa shomay gonáháni pashómániá, shomárá gón ápá pákshódia
dayán, bale hamá ke cha man o randa kayt, cha man zórmandter ent o
man áiay kawsháni chest kanagay láhek ham naán. Á shomárá gón Pákén
Ruh o ásá pákshódia dant.
12 Áiá hanshónét dastá ent o jóhánáǂ sapá kant. Dánán ambárá éra kant
o pog o palárán§ anchén áséá sóchit ke hechbara namerit.”

ǂ **2:23 2:23** Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád. * **3:1 3:1** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **3:3 3:3** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ **3:3 3:3** Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § **3:4 3:4** Bénag, bezán shahd, asal. * **3:10 3:10** Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag. † **3:12 3:12** Hanshón dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármarza bit. ‡ **3:12 3:12** Jóhán, bezán keshárani moshag o dánáni mocch kanagay jágah. § **3:12 3:12** Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butagén káh o sabzag.

Issáay pákshódi
(Markás 1:9–11; Luká 3:21–22; Yuhanná 1:31–34)

13 Gorhá Issá cha Jalilay damagá dar átk o Ordonay kawrá shot ke
Yahyá áiá pákshódi bedant.
14 Bale Yahyáyá johd kort ke áiá pa é kárá maylit. Gwashti: "Báyad ent
man cha taw pákshódi begerán, bale taw pákshódi geragá mani gwará
káay?"
15 Issáyá gwasht: "Annun bell ke anchosh bebit, é paymá Hodáay
wáhag o razáyá sarjama kanén." Gorhá áiá mannet o Issái pákshódi dát.
16 Wahdé Issáyá pákshódi gept o cha ápá dar átk, anágat* ásmánay dap
pach but o Hodáay Pákén Ruhi dist ke kapótéay shekl o dróshomá† ér átk
o mani sará nesht.
17 Cha ásmáná tawáré átk: "É mani dóstigén Bacch ent o man cha eshiá
sakk wassh o razá án."

4

Shaytán Issáyá chakkásit
(Markás 1:12–13; Luká 4:1–13)

1 Randá Pákén Ruhá Issá gyábáná bort ke Shaytán áiá bechakkásit.*
2 Chell shap o chell róch róchag dáragá rand Issá gozhnag but.
3 Gorhá Shaytán pa áiay ázmáesh kanagá átk o gwashti: "Agan taw
Hodáay Chokk ay, é sengán begwash nagan bebant."
4 Issáyá passaw dát: "Pákén Ketábá nebisag butag:
'Mardom tahná pa nán zendaga nabit,
cha Hodáay zobánay sajjahén habaráni mannagá zendaga bit.'" †
5 Padá Shaytáná Issá pákén shahr Urshalimá bort o mazanén
parasteshgáhay diwálay borzterén jágahá óshtárént o
6 gwashti: "Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá watá cha edá jahlá dawr
beday, chéá ke nebisag butag:
Hodá tai bárawá wati préshtagán hokma kant o
á tará wati dastáni delá dárant
ke tai pád dhókéá malaggit."‡
7 Issáyá gwasht: "Haw, bale chosh ham nebisag butag: *Wati*
Hodáwandén Hodáyá ázmáesh makan."§
8 Padá Shaytáná Issá sakkén borzén kóhéay sará bort o cha ódá donyáay
sajjahén bádsháhi o áyáni shán o shawkati pésh dáshtant o
9 gwashti: "Agan taw mani démá kóndhán bekapay o maná sojdah
bekanay, man é sajjahénán tará dayán."
10 Issáyá gwasht: "Oo Shaytán! Cha mani démá gom bay! Pákén
Ketábá nebisag butag: *Wati Hodáwandén Hodáay parasteshá bekan o*
*tahná hamáiay hezmatá bekan."**
11 Gorhá Shaytáná Issá yalah dát o shot. Nun préshtag átkant o Issáay
hezmatesh kort.

Issáay hezmatkáriay bongéj
(Markás 1:14–15; Luká 4:14–15; Yuhanná 4:43–45)

---

* **3:16 3:16** Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán. † **3:16 3:16** Dróshom, bezán shekl, surat.
* **4:1 4:1** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **4:4 4:4** Mussáay Wáz 8:3. ‡ **4:6**
4:6 Zabur 91:11–12. § **4:7 4:7** Mussáay Wáz 6:16. * **4:10 4:10** Mussáay Wáz 6:13.

12 Wahdé Issá sahig but ke Yahyá dazgir kanag butag, gorhá Jalilá
shot.
13 Náserahay shahri yalah dát o Kaparnáhumay shahrá jahmenend
but. Kaparnáhum, Jalilay Mazangwarmay† kerrá, Zebulun o Naptáliay
kabilaháni damagá ent.
14 É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:
15 *Zebulun o Naptáliay damagá, gwarmay kashay mazanráhay sará,*
Ordonay kawray á dastá, Jalilay hamá hand o damagá ke darkawm
jahmenend ant,
16 *hamá mardom ke tahárіá neshtagant,*
áyán mazanén rozhné dist o
hamá molká ke ódá mark sáhél‡ent,
óday jahmenendáni sará rozhné tálán but.§
17 Cha hamá wahdá Issáyá é járay janag bongéj* kort. Gwashti:
“Cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét, chéá ke ásmáni
bádsháhi átkag o sar butag.”

Issáay awali chárén morid
(Markás 1:16–20; Luká 5:2–11; Yuhanná 1:35–42)
18 Wahdé Issá Jalilay Mazangwarmay lambá† tarragá at, do bráti dist,
Shamun ke domi námi Petros at o áiay brát Andriás. Áyáni kár máhigiri
at o á wahdá pa máhigiriá wati dám o máhórán gwarmá dawr dayagá
atant.
19 Issáyá gón áyán gwasht: “Byáét, mani randgiriá bekanét o man
shomárá anchosha kanán ke máhig geragay badalá, mardománi delán
shekára kanét.”‡
20 Áyán hamá damáná wati dám yalah dátant o áiay hamráh butant.
21 Wahdé kammé démá shot, dega do bráti dist, Zebdiay chokk Ákub
o Yuhanná ke bójigá§ gón wati pet Zebdiá neshtagatant o wati máhórán
sráchag* o sharr kanagá atant. Issáyá doén gwánk jatant.
22 Áyán ham hamá damáná wati pet gón bójigá yalah dát o áiay hamráh
butant.

Jalilay damagá, Issáay kár o hezmat
(Markás 1:35–39; Luká 4:42–44)
23 Issáyá sajjahén Jalilá tarr o garda kort. Áiá kanisaháni† tahá
mardom tálima dátant, Hodáay bádsháhiay mestága‡ rasént o mardom cha
har paymén nájórhi o nádráhián dráha kortant.
24 Sajjahén Suriahá áiay nám o tawár sheng but o mardomán jenni
o mariay nádráh§ o lang o mondh o hamá sajjahén nájórh ke warh
warhén nádráhi o dard o dóráni tahá atant, Issáay kerrá áwortant o áiá
dráha kortant.
25 Jalil o Dekápulis o Urshalim o Yahudiah o Ordonay kawray á dastay
hand o damagáni bázén mardomé átk o Issáay hamráh but.

---

† **4:13 4:13** Mazangwarm, bezán daryáchah. ‡ **4:16 4:16** Sáhél, bezán sáheg kanag. § **4:16 4:16** Eshayá Nabiay Ketáb 9:1–2. * **4:17 4:17** Bongéj, bezán bendát, shoru. † **4:18 4:18** Lamb, bezán dámon, kerr. ‡ **4:19 4:19** Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. § **4:21 4:21** Bójig, bezán lánch, kashti. * **4:21 4:21** Srách ag, bezán dertagén chizzéay dóchag o addh kanag. † **4:23 4:23** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. ‡ **4:23 4:23** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. § **4:24 4:24** Mari anchén nádráhié ke mardomá béhósh o gajj o kapa kant. Arabi o Pársiá “sar'”.

5

Bahtáwari
(Luká 6:20–23)

1 Wahdé Issáyá mardománi mocchi dist, kóhéay sará sar kapt o nesht. Áiay morid áiay kerrá átkant.
2 Gorhá é dhawlá áyáni tálim dayagá lagget:
3 "Bahtáwar ant hamá ke wati ruhay garibiá sarpad ant, chéá ke ásmáni bádsháhi haváyánig ent.
4 Bahtáwar ant hamá ke gamig ant, chéá ke áyán tasallá rasit.
5 Bahtáwar ant hamá ke narmdel ant, chéá ke zeminay mirásdár* hamá bant.
6 Bahtáwar ant hamá ke pa hakk o ensápá shodig† o tonnig ant, chéá ke á séra bant.
7 Bahtáwar ant hamá ke pa degarán rahma kanant, chéá ke áyáni sará rahm kanaga bit.
8 Bahtáwar ant hamá ke delesh pák ent, chéá ke á Hodáyá gendant.
9 Bahtáwar ant hamá ke sohl o émenia kárant, chéá ke á Hodáay chokk gwashaga bant.
10 Bahtáwar ant hamá ke hakk o ensápay ráhá ázár dayaga bant, chéá ke ásmáni bádsháhi haváyánig ent.
11 Bahtáwar ét shomá ke mani sawabá mardom shomárá béezzat kanant o ázára dayant o shomay bárawá dróga bandant o badén gappa janant.
12 Gal bebét o shátkámi bekanét, chéá ke ásmáná shomay mozz báz ent. Pésarigén nabiesh hamé paymá ázár dátagant.

Jahánay wád o nur

13 Shomá jahánay wád ét, bale agan wáday tám berawt, gorhá chón padá wádók kanaga bit? Dega hecch kárá nayayt, abéd cha‡ eshiá ke dawr dayag bebit o mardomi lagatmál bekanant.
14 Shomá jahánay nur o rozhn ét, shahré ke kóhéay sará ent, chér o andém§ buta nakant.
15 Hechkas rókén cherágá kásagay chérá éra nakant, cherágdánay sará éria kant tánke áiay rozhn lógay sajjahén mardomán berasit.
16 Hamé dhawlá shomay nur mardománi nyámá tálán bebit tánke á shomay nékén kárán begendant o shomay ásmáni Petay satáyá bekanant.

Sharyatay sarjam kanag

17 Gomán makanét ke man pa Sharyat o nabiáni habaráni dur kanag o nákár kanagá átkagán. Man pa áyáni nákár kanagá nayátkagán, pa áyáni sarjam kanagá átkagán.
18 Shomárá rásténa gwashán, ásmán o zeminay tabáh bayagá pésar, Sharyatay yakk áb* o thekké ham gára nabit tán hamá wahdá ke Sharyatay har chizz sarjam mabit.
19 Paméshká agan kasé cha Sharyatay parmánán gwandhterénné ham mán mayárit o degarán hamé tálimá bedant, ásmáni bádsháhiá kasterén zánaga bit. Bale kasé ke é parmánáni sará amala kant o degarán ham hamé tálimá dant, ásmáni bádsháhiá mazan zánaga bit.

---

* **5:5 5:5** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. † **5:6 5:6** Shodig, bezán gozhnag. ‡ **5:13 5:13** Abéd (cha), bezán gayr cha. § **5:14 5:14** Andém, bezán chér, póshidah.
* **5:18 5:18** Áb, bezán harp, Engréziá: letter in the alphabet.

20 Gorhá shomárá gwashán, agan shomay pahrézkári cha Parisi
o Sharyatay zánógeráni pahrézkáriá géshter mabit, hechbar ásmáni
bádsháhiá shota nakanét.

Kosht o kósh
(Luká 12:58–59)
21 Shomá eshkotag ke gón péshigén mardomán gwashag butag: *Hón*
makan. † Harkas hóna kant, hakdiwáná‡ mayárbár kanaga bit.
22 Bale man shomárá gwashán, harkas ke wati brátay sará zahr ent,
á ham hakdiwáná mayárbár kanaga bit. Kasé ke wati brátá bad o rada
kant, mazanén hakdiwáná mayárbár kanaga bit o kasé ke wati brátá
'hódh' o 'ahmaka' gwashit, dózahay ásay sezáwára bit.
23 Paméshká agan korbánjáhá, korbánig kanagay wahdá yátá kaptay
ke tai brátá gón taw gelagé hast,
24 wati korbánigá hamódá korbánjáhá bell o beraw pésará wati brátá
wasshán bekan, randá byá korbánig bekan.
25 Agan kaséá gón taw arh o dáwáé hast o tará hakdiwáná bárt, gorhá
ráhá gón áiá wati arhá begisshén o sohl bekan. Chó mabit ke á tará
káziay kerrá bebárt o kázi tará apsaray dastá bedant o taw zendáná dawr
dayag bebay.
26 Tará rásténa gwashán, tán zarráni goddhi§ pai o paysahá porra
nakanay, cha ódá ázáta nabay.

Zená o talák
27 Shomá eshkotag ke gwashag butag: *Zená makan.**
28 Bale man shomárá gwashán, agan kasé janénéá pa badén chammé
bechárit, bezán wati delá gón hamá janéná zenái kort.
29 Paméshká agan tai rástén chamm tará dém pa gonáhá bárt, áiá kassh
o dawr beday, chéá ke cha sarjamén jánay dózahá kapagá pa taw sharter
hamesh ent ke tai jesmay yakk ázáé cha taw jetá bebit.
30 Hamé dhawlá, agan tai rástén dast tará dém pa gonáhá bárt, áiá borr
o dawr day, chéá ke cha sarjamén jánay dózahá rawagá pa taw sharter
hamesh ent ke tai jesmay yakk ázáé cha taw jetá bebit.
31 Gwashag butag: *Harkas ke wati janá cha lógá dara kant, báyad áiá*
talákmahé bedant.†
32 Bale man shomárá gwashán, agan janénéá zená nakortag o mard
angat ham áiay sawn o talákán bedant, bezán janéná zenákáriay némagá
télánk dayagá ent o agan kasé gón talák dátagén janénéá sur o sáng
bekant, gorhá bezán gón áiá zená kant.

Sawgend
33 Shomá é ham eshkotag ke gón péshigén mardomán gwashag butag:
Wati sawgendá maprósh,‡ o *Hodáwanday námay sará wártagén sawgendán*
purah bekan.§
34 Bale man shomárá gwashán, hechbar sawgend mawarét, na arshay,
chéá ke Hodáay taht ent,
35 na zeminay, chéá ke Hodáay pádáni chéray korsi ent, na Urshalimay
chéá ke 'Mazanén Bádsháhay' shahr ent.

---

† **5:21 5:21** Darraw 20:13. ‡ **5:21 5:21** Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. § **5:26 5:26** Goddhi, bezán áheri. * **5:27 5:27** Darraw 20:14. † **5:31 5:31** Mussáay Wáz 24:1. ‡ **5:33 5:33** Láwián 19:12. § **5:33 5:33** Mussáay Wáz 23:21.

36 Wati saray sawgendá ham mawar, chéá ke taw wati mudáni yakk thálé ham espét yá syáh korta nakanay.
37 Paméshká ódá ke shomárá ‘haw’ gwashagi ent, begwashét ‘haw’ o ódá ke ‘enna’ gwashagi ent, begwashét ‘enna’. Cha ed o géshter gwashag Shaytánay kár ent.

Bérgiri
38 Shomá eshkotag ke gwashag butag: *Chammay badal chamm* o *dantánay badal dantán.*[*]
39 Bale man shomárá gwashán, radkárén mardomay démá maóshtét. Agan kasé tai rástén gobbá[†] shahmáté jant, domi gobbá ham áiay némagá betarrén.
40 Agan kasé pa tai jámagay kasshagá tará hakdiwáná bárt, wati kabáhá[‡] ham áiá beday.
41 Agan kasé tará pa zór o bigári hazár gámay[§] pand janaga parmáit, do hazár gám áiay hamráhiá beraw.
42 Kasé ke cha taw lóthit, áiá beday o agan yakkéá wámé lóthet, dayagá chakk o pad mabay.

Mehr
(Luká 6:27–36)
43 Shomá eshkotag ke gwashag butag: *Wati hamsáhegá dóst bedár* [*] o gón wati dozhmená naprat bekan.
44 Bale man shomárá gwashán, wati dozhmenán dóst bedárét o pa hamáyán ke shomárá ázára dayant, nékén dwá belóthét,
45 tánke shomá wati ásmáni Petay chokk bebét, chéá ke á wati róchá pa nék o bad doénána drapshénit[†] o wati hawrá pa pahrézkár o radkár doénána gwárénit.
46 Agan shomá tahná hamá mardomán dóst bedárét ke shomárá dósta dárant, shomárá cha Hodáay némagá hecch mozzé narasit. Songi[‡] o máliátgir[§] ham wati dóst dárókán dósta dárant.
47 Agan shomá tahná wati brátán salám o drót begwashét, gorhá shomá cha é degarán sharter naét. Hodánáparmánén mardom ham wati brátán salám o drót gwashant.
48 Paméshká shomá báyad kámel bebét, anchosh ke shomay ásmáni Pet kámel ent.

6

Hayrát
1 Habardár! Wati nékén kárán mardománi chamdidá makanét. Agan pa é maksadá nékén kár bekanét ke mardom begendant, shomárá cha ásmáni Petay némagá hecch mozzé narasit.
2 Wahdé taw chizzé hayráta kanay, gorhá dhohl majan. Doru o dopóstén mardom kanisah o bázárán é dhawlá kanant tánke mardom áyán satá bekanant. Shomárá rásténa gwashán, áyán wati mozz raset.

---

[*] **5:38 5:38** Darraw 21:24. [†] **5:39 5:39** Gobb, bezán gónag. [‡] **5:40 5:40** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. [§] **5:41 5:41** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “milion”, bezán kesás yakk o ném kilumitar. [*] **5:43 5:43** Láwián 19:18. [†] **5:45 5:45** Drapshénag, bezán shahm dayag, rozhná kanag, jalashkénag. [‡] **5:46 5:46** Songi, bezán máliátgir, thayksay gerók. [§] **5:46 5:46** Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéá pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o máliáta gept.

3 Wahdé hayráté cha rástén dastá dayay, chappén dast sahig mabit,
4 tánke tai dátagén hayrát chér o sarpósh bebit. Gorhá tai ásmáni Pet ke
chérén kárána gendit, tai mozzá dant.

Dwá
(Luká 11:2–4)

5 Wahdé dwá kanét, doru o dopóstén mardománi dhawlá makanét,
chéá ke áyán kanisaháni tahá o shahray chárráháni sará óshtag o dwá
kanag dósta bit, tánke mardom áyán begendant. Shomárá rásténa
gwashán, áyán wati mozz raset.
6 Harwahdá ke dwá kanay, lógay andarén jáhéá beraw, lógá band kan
o cha wati ásmáni Petá ke cha chammán chér o andém ent, dwá belóth.
Gorhá tai Pet ke chérénána gendit, tai mozzá dant.
7 Wahdé dwá kanét, darkawmén mardománi dhawlá mopt o
náhudagén* habarán takrár makanét. Darkawm hayála kanant ke cha
géshén takrárá áyáni dwá gósh dáraga bit.
8 Áyáni paymá mabét, chéá ke shomay ásmáni Pet cha shomay lóthagá
pésar wata zánt ke shomárá kojám chizzáni hájat ent.
9 Shomá chó dwá belóthét:
‘Oo may Pet, ke arshá ay!
Tai pákén nám sharapdár bát.
10 Tai bádsháhi byáyát.
Tai erádah o wáhag† zeminay sará ham hamá dhawlá purah o sarjam
bát ke ásmáná puraha bit.
11 May maróchigén rezk o rózigá maróchi márá beday.
12 May radián bebaksh, anchosh ke má hamá sajjahén mardom
bakshetagant ke gón má badiesh kortag.
13 Márá ázmáesh o chakkásá‡ dawr maday o cha sherr o Shaytáná
berakkén§.’*
14 Chéá ke agan shomá mardománi radkárián bebakshét, gorhá
shomay ásmáni Pet shomárá ham bakshit,
15 bale agan shomá mardománi radkárián mabakshét, gorhá shomay
ásmáni Pet ham shomay radkáriána nabakshit.

Róchag

16 Wahdé shomá róchaga bét, doru o dopóstén mardománi dhawlá
watá molur o gamig makanét. Á wati démá chótha kanant ke mardom
begendant ke á róchag ant. Shomárá rásténa gwashán, áyán wati mozz
raset.
17 Wahdé taw róchaga bay, wati sará thél bejan o démá beshód,
18 tánke mardom mazánant ke taw róchag ay, tahná tai ásmáni Pet ke
cha chammán chér o andém ent, hamá bezánt. Á wahdi tai ásmáni Pet
ke chérén kárána gendit, tai mozzá dant.

Áyókén jahánay tóshag

19 É donyáyá pa wat mál o maddhi† ambár makanét, ke edá warók o
ramézesha‡ warant yá zanga gerant yá dozza poterant o barantesh.

---

* **6:7 6:7** Náhudag, bezán bépáedag. † **6:10 6:10** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. ‡ **6:13 6:13** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. § **6:13 6:13** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. * **6:13 6:13** Lahtén daznebeshtá átkag: “Chéá ke abadmánén bádsháhi o wák o zór o shán o shawkat taig ant. Ámin.” † **6:19 6:19** Maddhi, bezán ganj o hasti. ‡ **6:19 6:19** Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt.

20 Pa wat ásmáná mál o maddhi ambár bekanét ke ódá na warók o
ramézesha warant, na zanga gerant o na dozza poterant o barantesh.
21 Parchá ke hamódá ke tai mál ent, tai del ham hamódá bit.

Badanay cherág
(Luká 11:34–36)
22 Chamm badanay cherág ant. Agan tai chamm sharr ant, tai
sajjahén badan rozhná bit.
23 Bale agan tai chamm haráb ant, tai sajjahén badan tahára bit. Nun
agan tai bátenay rozhn wat tahárié bebit, gorhá á tahári sakkén mazanén
tahárié bit.

Ásudagén zend
(Luká 12:22–31)
24 Hechkas do wájahay golámiá korta nakant, yá gón eshiá naprata kant
o áiá dósta dárit, yá gón eshiá wapádára bit o áiá mána nayárit. Chó buta
nakant ke shomá Hodáay golámiá ham bekanét o zarray golámiá ham.
25 Paméshká shomárá gwashán, pa wati zendá paréshán mabét ke ché
bwarén yá ché benóshén, na pa wati badaná ke ché bepóshén. Zend cha
waráká o badan cha póshéká démáter ent.
26 Ásmánay démá báli morgán becháré t, na keshant o na ronant o na
ambára kanant, bale angat shomay ásmáni Pet áyán rezk o róziga dant.
Shomay arzesh cha áyán báz géshter ent.
27 Hechkas pa pegr o paréshán i wati zenday róchán damáné ham gésh
korta nakant.§
28 Gorhá pa pocch o póshéká chéá paréshán ét? Gyábánay gol o polláni
némagá delgósh kanét ke chóna rodant. Na zahmaté kasshant o na résant
o gwapant,
29 bale shomárá gwashán ke Solaymáná gón wati mazanén shán o
shawkatá é polláni dhawlén póshák gwará nabutag.
30 Oo kambáwarán! Wahdé Hodá gyábánay káhán ke maróchi hastant
o bándá taruná sóchaga bant, chó brahdára kant, gorhá shomárá allamá
sharterén póshéka dant.
31 Paméshká paréshán mabét o magwashét ke ché bwarén yá ché
benóshén yá ché bepóshén.
32 Hodánábáwarén mardom é sajjahén chizzáni randá tachant, bale
shomay ásmáni Peta zánt ke shomárá é chizz pakár ant.
33 Cha drostán pésar, Hodáay bádsháhi o áiay dátagén páki o palgáriay*
shóházá bebét, gorhá é sajjahén chizz ham shomárá dayaga bant.
34 Pa bándátigén róchá gam makanét, chéá ke bándátigén róch wati
gamá wata kant. Pa maróchigá, maróchigén janjál bass ant.

7

Ér janag o aybgiri
(Luká 6:41–42)
1 Aybgiri makanét o kassá ér majanét, tánke shomá ér janag mabét.
2 Hamá hesábá ke shomá degarán éra janét, hamé paymá shomá ham
ér janaga bét o gón har kayl o paymánahéá ke shomá dayét, gón hamá
kaylá shomárá dayaga bit.

§ **6:27 6:27** Yá: “wati bálá dá yakk dasté borzter korta nakant.” * **6:33 6:33** Palgári, bezán sáp
o sallahi, bepólengi.

3 Chéá wati brátay chammay bucchoká* genday, bale wati chammay
bondhá nagenday?
4 Tai chammá ke bondhé mán, chón wati brátá gwashta kanay: 'Bell
ke tai chammay bucchoká dara kanán'?
5 Oo doru o dopóstén shatalkár†! Pésará wati chammay bondhá dar
kan, randá sharriá genday o wati brátay chammay bucchoká kassheta
kanay.
6 Pákén chizzán kochekkán madayét o wati morwáredán hukkáni démá
dawr madayét, chó mabit ke áyán lagatmál bekanant o per betarrant o
shomay jendá derr o drásh bekanant.

Lóthóká rasit
(Luká 11:9–13)

7 Belóthét, shomárá dayaga bit. Shóház bekanét, shomárá rasit.
Darwázagá bethokkét, pa shomá pach kanaga bit.
8 Chéá ke harkas belóthit, áiá dayaga bit. Harkas shóház bekant, áiá
rasit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áiá pach kanaga bit.
9 Shomay nyámá choshén mardomé nést ke agan áiay chokk nagan
belóthit, dhóké bedanti,
10 yá agan máhig belóthit, máré bedanti.
11 Nun agan shomá ke radkár ét, angat ham wati chokkán sharrén
chizzáni dayagá zánét, gorhá shomay ásmáni Pet hamáyán angat géshtér
sharrén chizza dant ke cha áiá lóthant.

Teláhén parmán
(Luká 6:31)

12 Paméshká, harwahdá gón degarán hamá dhawlá bekanét ke shomá
lóthét ke á gón shomá bekanant. Sharyat o nabiáni asligén habar
hamesh ent.

Tankén darwázag
(Luká 13:24)

13 Cha tankén darwázagá begwazét, chéá ke práhén darwázag o práhén
ráh tabáhiay némagá bárt o bázéné hamá ráhá rawt.
14 Bale tank ent á darwázag o tank ent á ráh ke zenday némagá bárt o
kammok mardom hamé ráhá dara géjit.

Drachk o bar
(Luká 6:43–45)

15 Cha drógén paygambarán hozzhár bebét. Á, méshi póst gwará
kanant o shomay kerrá káyant bale bátená derrók o warókén gork ant.
16 Shomá cha áyáni kár o kerdán áyán pajjáha kárét. Cha dhangarán‡
angur o cha dhólokáS enjir chenaga nabit.
17 Hamé paymá, har sharrén drachk sharrén bar o samara kárit o
harábén drachk harábén bar o samara kárit.
18 Sharrén drachk, harábén bar áworta nakant o harábén drachk
sharrén bar áworta nakant.
19 Har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o sóchaga bit.
20 Hamé paymá, shomá drógén paygambarán cha áyáni kár o kerdán
pajjáha kárét.

---

* **7:3 7:3** Bucchok, bezán dáray kasánén thokkor, pilláshk. † **7:5 7:5** Shatalkár, bezán doru o dopóstén mardom. ‡ **7:16 7:16** Dhangar, bezán bétákén konthagi drachk o dár. § **7:16 7:16** Dhólok gyábáni konthagi jarré.

21 Hamá ke maná ‘Hodáwand, Hodáwanda’ gwashant, pa á sajjahénán ásmáni bádsháhiay darwázag pacha nabit, tahná hamá shota kant ke mani ásmáni Petay wáhag o razáay sará amala kant.
22 Wahdé á rócha kayt, bázéné maná gwashit: ‘Hodáwand, oo Hodáwand! Má tai námay sará Hodái bashá… sar kortagant, tai námay sará jenn kasshetag o tai námay sará bázén mójezahé pésh dáshtag.’
23 Gorhá man áyán tachká gwashán: ‘Oo radkárán! Man hechbar shomárá pajjáh nayáwortag, cha mani démá dur bebét.’

Zántkári o názánti
(Luká 6:47–49)

24 Paméshká, harkas ke mani é habarána eshkont o eshánі sará amala kant, hamá dánáén mardomay paymá ent ke wati lógi mohrén kóhéay sará bast.
25 Hawr but, hár o héróp átk, trondén gwátán kasshet o lógá laggetant, bale lóg nakapt, chéá ke áiay bonred* kóhay sará ér kanag butagat.
26 Bale harkas ke mani é habarán eshkont o eshánі sará amala nakant, hamá nádánén mardomay dhawlá ent ke wati lógi rékánі sará bast.
27 Hawr but, hár o héróp átk, trondén gwátán kasshet o lógá laggetant o lóg kapt o pahk tabáh but.”
28 Wahdé Issáyá é habar halás kortant, mocch butagén mardom cha áiay tálimán hayrán butant,
29 chéá ke áiá Sharyatay zánógeránі paymá tálim nadát, gón wák† o ehtiáré‡ tálim dát.

8

Garray nádráhéay drahbakshi
(Markás 1:40–44; Luká 5:12–14)

1 Wahdé Issá cha kóhá ér kapt, mardománi mazanén rombé áiay randá gón kapt.
2 Yakk mardé ke áiá garray* nádráhi at Issáay kerrá átk, áiay pádán kapt o gwashti: “Oo wájah! Agan taw belóthay, maná dráh o palgár† korta kanay.”
3 Issáyá dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!” Hamá damáná mard cha garrá dráh but.
4 Gorhá Issáyá gón áiá gwasht: “Bechár, hechkasá hál maday, bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o hamá korbánigá bekan ke Mussáay Sharyatá nebisag butag, tánke pa mardomán sháhediié bebit.”

Pawji apsaray imán
(Luká 7:1–10)

5 Wahdé Issá Kaparnáhumay shahrá raset, pawji apsaré áiay kerrá átk, dazbandi kort o
6 gwashti: “Oo wájah! Mani hezmatkárén bachakk lang o mondh ent o lógá kaptag, sakk dard o dór ent.”
7 Issáyá gwasht: “Sharr, mana káyán o áiá dráha kanán.”
8 Pawji apsará darráént: “Oo wájah! Mana nakarzán ke taw mani lógá byáay. Taw tahná hokm bekan, mani hezmatkár dráha bit.

---

* **7:25 7:25** Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red. † **7:29 7:29** Wák, bezán zór, tákat. ‡ **7:29 7:29** Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. * **8:2 8:2** Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag o sohrbád o pa dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandaga bit. † **8:2 8:2** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng.

9 Chéá ke man ham wati masteráni hokmay chérá án o mani dastay chérá ham sepáhig‡ hast. Agan kaséá hokm bekanán 'beraw,' á rawt o agan kaséá begwashán 'byá,' á kayt. Agan wati hezmatkárá begwashán 'pelán kárá bekan,' á kanti."
10 Wahdé Issáyá é habar eshkot, hayrán but o gón wati hamráhán gwashti: "Shomárá rásténa gwashán ke Esráiliáni tahá ham man choshén mohrén imán nadistag.
11 Bezánét ke cha ródarátk o rónendá bázén mardomé kayt o gón Ebráhém o Esák o Ákubá ásmáni bádsháhiay mehmániá yakkén parzónagay§ sará nendit,
12 bale é bádsháhiay chokk o óbádag* dhanná tháriá dawr dayaga bant. Ódá gréwag o peryát o zária bit."
13 Gorhá Issáyá gón pawji apsará gwasht: "Beraw, anchosh ke tai báwar ent, gón taw hamá dhawlá bit." Áiay hezmatkár hamá damáná dráh but.

Nádráháni drahbakshi
(Markás 1:29–34; Luká 4:38–41)

14 Wahdé Issá Petrosay lógá shot, disti ke Petrosay wassig tapig ent o kaptag.
15 Issáyá wati dast áiay dastay sará per mosht. Áiay tap sest, á pád átk o Issáay hezmat kanagá lagget.
16 Magrebtahárá mardomán bázén jenni ganóké Issáay kerrá áwort, áiá gón wati yakk habaréá jenn kasshetant o sajjahén nádráh wassh o dráh kortant.
17 É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but: *Áiá may nezóri dur kortant o nádráhi bortant.*†

Kay Issáay morid buta kant?
(Luká 9:57–60)

18 Wahdé Issáyá wati chapp o chágerdá mardománi mocchi dist, parmán dát o gwashti: "Byáét, gwarmay á dastá rawén."
19 Sharyatay zánógeré áiay kerrá átk o gwashti: "Oo ostád! Har jáh ke taw raway, man tai randgiriá kanán."
20 Issáyá gwasht: "Róbáhán hóndh‡ hast o báli morgán kodóh§, bale Ensánay Chokká* pa saray ér kanagá hecch jágah nést."
21 Dega yakk moridéá gwasht: "Oo wájah! Maná ejázat beday ke pésará berawán o wati petá kabr o kapan bekanán."
22 Issáyá gwasht: "Byá, mani randgiriá bekan, bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kapana kanant."

Tuppánay érmósh kanag
(Markás 4:36–41; Luká 8:22–25)

23 Issá bójigá swár but, morid ham swár butant.
24 Anágat trondén tuppáné átk o chawl o mawján bójig mán ropt, bale Issá wáb at.

---

‡ **8:9 8:9** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. § **8:11 8:11** Parzónag, bezán soprah, kopár. * **8:12 8:12** É bádsháhiay chokk o óbádag, bezán Esráiliáni chokk o óbádag. † **8:17 8:17** Eshayá Nabiay Ketáb 53:4. ‡ **8:20 8:20** Hóndh, bezán zeminá mazanén thong. § **8:20 8:20** Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg. * **8:20 8:20** Dányál nabiá "Ensánay Chokk" pa anchén hastiéá kármarz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá "Ensánay Chokk" gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent.

25 Morid áiay kerrá átkant, cha wábá pád kort o gwashtesh: “Oo
Hodáwand! Márá berakkén ke meragá én.”
26 Gón áyán gwashti: “Oo kambáwarán! Shomárá chéá torsit?” Nun
pád átk, gwát o ápi hakkal dátant o tuppán pahk érmósh but.
27 Morid hayrán butant o gwashtesh: “É chónén mardomé ke gwát o
áp ham eshiay hokmá mannant.”

Do jenniay drahbakshi
(Markás 5:1–17; Luká 8:26–37)

28 Wahdé Issá mazangwarmay á dastá, Gadáriáni† molká raset, do
mardom cha kabrestáná dar átk o gón áiá dochár kaptant.‡ Áyán jenn
per at o á haminchok wakshi o torsnák atant ke kassá cha á ráhá gwasta
nakort.
29 Áyán kukkár kort o gwasht: “Oo Hodáay Chokk! Tará gón má che
kár ent? Cha wahdá§ pésar, pa may azáb dayagá átkagay?”
30 Cha áyán kammé dur, hukkáni ramagé charagá at.
31 Palitén ruhán cha Issáyá dazbandi kort o gwasht: “Agan taw márá
cha é mardomán dara kanay, gorhá márá é ramagay hukkáni jesmá ráh
beday.”
32 Issáyá gwasht: “Bepoterét!” Gorhá á dar átk o hukkáni jesmá
potertant o hukkáni sajjahén ramag cha kóhdémá jahlagá tachán but o
gwarmá kapt o mort.
33 Hukkáni chárénók tacháná shahrá shotant o é sajjahén hál o jenni
ganókáni sargwastesh raséntant.
34 Nun shahray sajjahén mardom Issáay cháragá átkant o gón áiá
dazbandiesh kort ke cha may molká dar á o beraw.

9

Lang o mondhén mardéay drahbakshi
(Markás 2:3–12; Luká 5:18–26)

1 Issá bójigéá swár but o mazangwarmi gwázént o wati jenday shahrá
átk.
2 Hamé wahdá, lahtén mardomá lang o mondhén mardé ke tahtéay
sará waptagat, Issáay kerrá áwort. Wahdé Issáyá áyáni imán dist, gón
langá gwashti: “Oo mani chokk! Delá mazan kan, tai gonáh bakshag
butant.”
3 Bale Sharyatay lahtén zánógerá wati delá gwasht: “É mard kopr
kanagá ent.”
4 Issáyá áyáni delay habar zánt o gwashti: “Shomá chéá wati delá
badén hayála kárét?
5 Kojám habaray gwashag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant,’
yá: ‘Pád á, betarr’?
6 Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká é
donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Padá gón á langá
gwashti: “Pád á, wati tahtá bezur o lógá beraw.”
7 Gorhá mard pád átk o lógá shot.
8 Wahdé mardomán é kár dist, torsetesh o Hodáay satáesh kort ke
mardománá choshén wák o ehtiári dátag.

† **8:28 8:28** Lahtén daznebeshtá átkag: “Gerásiáni” yá “Gergesiáni”. ‡ **8:28 8:28** Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. § **8:29 8:29** Edá wahday máná áheratay róch ent.

Issá Mattáyá lóthaénit
(Markás 2:14–17; Luká 5:27–32)

9 Issá ke démterá shot, Mattá námén mardé disti ke song* o máliátay kárgesá neshtagat. Gón áiá gwashti: "Byá, mani randgiriá bekan!" Mattá pád átk o áiay hamráh but.
10 Wahdé Issá Mattáay lógá parzónagay sará neshtagat o warák waragá at, bázén songi o máliátgir o gonahkáré ham átk o gón Issá o áiay moridán yakjáh nánesh wárt.
11 Wahdé Parisián dist gón Issáay moridán gwashtesh: "Chéá shomay ostád gón songi o gonahkárán waráka wárt?"
12 Issáyá eshkot o gwashti: "Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent.
13 Bale berawét o é habaray mánáyá dar begéjét: *Maná hayrát o korbánig pasond naent, mehr o rahm pasond ent.*† Man pahrézkáráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán."

Róchagay bárawá
(Markás 2:18–28; Luká 5:33–39)

14 Randá, Yahyáay morid Issáay kerrá átkant o jostesh kort: "Má o Parisi róchaga bén, bale tai morid chéá róchaga nabant?"
15 Issáyá passaw dát: "Sálónk ke neshtag, sur o árósay mehmán gamiga nabant o porsa nadárant. Bale anchén wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, hamá wahdá róchaga bant.
16 Hechkas nókén goday thokkoré nazurit o kwahnén pashká paccha najant, chéá ke nókén goday pacch nazza kayt o kwahnén pashká gantera derrit.
17 Hamé dhawlá, kwahnén mashkáni tahá nókén sharáb‡ mána nakanant, agan chosh bekanant mashka derant o sharába rechant o mashk ham barbáda bant. Nókén sharábá nókén mashkán mána kanant ke sharáb o mashk, har doén bemánant."

Janénéay drahbakshi o jenekkéay zendag kanag
(Markás 5:22–43; Luká 8:41–56)

18 Issá angat gón áyán habará at ke kanisahay masteré átk o Issáay pádán kapt o gwashti: "Mani jenekk hamé annun mortag, bale byá wati dastá áiay sará per mosh, á padá zendaga bit."
19 Issá pád átk o gón wati moridán áiay hamráh but.
20 Hamódá janéné hastat ke dwázdah sál at áiay hón pach at. Á cha poshti némagá átk o Issáay kabáhay lambi dast jat.
21 Wati delá gwashagá at: "Agan Issáay kabáhá ham dast per bekanán, dráha bán."
22 Issáyá chakk tarrént o janéni dist. Gwashti: "Oo mani jenekk! Delá mazan kan, tai imáná tará dráh kort." Hamá damáná janén dráh but.
23 Wahdé Issá kanisahay masteray lógá raset, disti ke nal janók nal janag o mótk áragá ant o rombé§ mardom gréwag o záriá ent.
24 Gwashti: "Dar áét, jenekk namortag, wáb ent." Áyán Issáay sará kandet.

---

* **9:9 9:9** Song, bezán máliát, tayks. † **9:13 9:13** Hushá Nabiay Ketáb 6:6. ‡ **9:17 9:17** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá "wine" gwashaga bit. § **9:23 9:23** Romb, bezán gróh, thóli.

25 Mardomesh cha lógá dar kortant, Issá tahá shot, jenekkay dasti
gept o jenekk pád átk.
26 É hál sajjahén damagá sheng o tálán but.

Do kóray drahbakshi
27 Wahdé Issá cha ódá ráh gept, ráhá do kór gwánk janán áiay randá
kapt o gwashtesh: "Oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan."
28 Issá lógéá shot o doén kór áiay kerrá átkant. Issáyá gón áyán gwasht:
"Shomárá báwar ent ke man é kárá korta kanán?" Áyán jwáb dát: "Haw,
oo Hodáwand!"
29 Gorhá Issáyá wati dast áyáni chammáni sará per mosht o gwashti:
"Hamá dhawlá ke shomá báwar kortag, gón shomá hamá dhawlá bit."
30 O áyáni chamm rozhná butant. Issáyá kaddhan* kort o gwashtant
ke gón hechkasá é bárawá habar makanét.
31 Bale á shotant o Issáay námesh sajjahén damagá sheng o tálán kort.

Gongéay drahbakshi
(Luká 11:14–15)
32 Wahdé á rawagá atant, gongé ke jenné per ati, Issáay kerrá áwortesh.
33 Anchosh ke Issáyá jenn kasshet, gong habar kanagá lagget.
Sajjahén mardom hayrán butant o gwashtesh: "Choshén kár Esráilá
hechbar nabutag."
34 Bale Parisián gwasht: "É gón jennáni sardáray sarókiá jennána
kasshit."

Keshár o ronók
35 Issá sajjahén shahr o métagána shot o kanisaháni tahá mardomi
tálima dátant, Hodáay bádsháhiay mestágay jária jat o mardománi har
paymén nájórhi o nádráhii dráha kortant.
36 Issáyá ke mardománi mocchi distant, áyáni sará bazzagi but, chéá
ke á béshepánkén pasáni dhawlá paréshán o béwas atant.
37 Gorhá gón wati moridán gwashti: "Keshár báz ent o ronók kamm
ant.
38 Paméshká gón keshára wáhondá dazbandi bekanét ke pa wati
keshárá ronók dém bedant."

10

Issáay dwázdahén kásed
(Markás 3:16–19; 6:8–11; Luká 6:14–16; 9:3–5; 10:4–12)
1 Issáyá dwázdahén morid lótháéntant o jennáni kasshag o har dhawlén
nájórhi o nádráhiáni dráh kanagay wák o ehtiári dátant.
2 É dwázdahén kásedáni nám esh ant:

awali Shamun at ke Petros ham gwashaga bit,
padá Shamunay brát Andriás,
Zebdiay chokk Ákub,
Ákubay brát Yuhanná,
3 Pilipos,
Bartulumá,
Tumá,
máliátgirén Mattá,

* **9:30 9:30** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

Halpiay chokk Ákub,
Taddá,
4 sarmachárén Shamun* o
Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet† o dozhmenáni dastá dát.

5 Issáyá é dwázdahén kásed gón é hokmá rawán dátant: "Darkawmáni
gwará marawét o á shahrán ke Sámeri jahmenend ant, ódá ham
marawét.
6 Bani Esráiliáni kerrá berawét ke gárén mésháni dhawlá ant.
7 Har jáh ke rawét, é mestágay járá bejanét ke ásmáni bádsháhi átkag o
sar butag.
8 Nádráhán dráh bekanét, mordagán zendag bekanét, garray nádráhán
dráh o palgár bekanét o jennán bekassét. Shomárá moptá rasetag,
moptá bedayét.
9 Wati lánkbandáni tahá sohr o nograh o ród mán makanét.
10 Pa wati sapará lót‡ o turag§ mazurét gón, gwaray jámag o páday
chawatthán abéd, dega hecch mazurét gón, asá ham, chéá ke kár kanók
wati rózigay hakdár ent.
11 Wahdé shahr o métagéá rawét, láhekén mardomé shóház bekanét o
tán roksata nabét, hamáiay kerrá bedárét.
12 Lógéá ke rawét, lógay mardomán salám bedayét o pa á lógá émeni
belóthét.
13 Agan á lógay mardoma karzant, shomay nékdwáiay barkatá áyán
émenia rasit o agan na, é émeni shomay jendá rasit.
14 Agan kasé shomárá wasshátka nakant yá shomay habarán gósha
nadárit, cha á lógá yá shahrá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni
danz o hákán hamódá bechandhét.
15 Shomárá rásténa gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha
Sodum o Gomurahay sezáyá gantera bit.

Á ke sakkiána saggit, rakkit
(Markás 13:11–13; Luká 21:12–17)

16 Bechár, man shomárá rawána dayán, bale shomá anchosha bét ke
gorkáni nyámá pasa bant. Paméshká máray paymá hozzhár o kapódaray
paymá béázár bebét.
17 Cha mardomán hozzhár bét ke shomárá geráénant o hakdiwánána
barant o wati kanisaháni tahá shomárá shallák o hayzaránа janant.
18 Mani sawabá shomá hákem o bádsháháni démá pésh kanaga bét ke
áyáni o darkawmáni démá sháhedi bedayét.
19 Wahdé shomá ódá baraga bét, paréshán mabét ke 'Ché begwashén?'
yá 'Chón passaw bedayén?' chéá ódá shomárá harché ke gwashagi ent,
hamá wahdá shomay delá dayaga bit.
20 Parchá ke habar kanók shomá nabét, shomay ásmáni Petay Ruh cha
shomay zobáná habara kant.
21 Brát wati brátá dróhit o kóshárénit o pet wati chokká. Chokk wati
pet o mátáni helápá páda káyant o áyána kósháránant.

---

* **10:4 10:4** Bázéné gomána kant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óshtátag. † **10:4 10:4** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ‡ **10:10 10:10** Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagáia kanant. § **10:10 10:10** Turag, bezán pélek, lót, pélag.

22 Sajjahén mardom mani námay sawabá cha shomá naprata kanant.
Bale hamá ke tán áherá sakkiána saggit,* á rakkit†.
23 Wahdé shomárá yakk shahréá ázára dayant, betachét o dega
shahréá berawét. Shomárá rásténa gwashán, cha ed o pésar ke shomá
Esráilay sajjahén shahrán sar bebét, Ensánay Chokka kayt o rasit.
24 Na shágerd cha wati ostádá mastera bit o na golám cha wati wájahá.
25 Pa shágerdá haminchok bass ent ke wati ostáday paymá bebit o
pa golámá haminchok bass ent ke wati wájahay paymá bebit. Lógay
hodábondesh‡ ke Belzabul§ gwashtag, gorhá lógay é dega mardomán
allamá ganterén nám pera bandant.

Rásti chér dayaga nabit
(Luká 12:2–9)

26 Cha é mardomán matorsét, chéá ke hecch choshén chérén chizzé
nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke zánag mabit.
27 Hamá habarán ke man gón shomá shapay tahárіá gwashán, shomá
á habarán róchay rozhnáiá begwashét, hamá habar ke shomay góshán
halwat kanaga bant, lógáni sará sar kapét o á habaráni járá bejanét.
28 Á ke badaná koshta kanant bale arwáhá koshta nakanant, cha áyán
matorsét. Cha hamáiá betorsét ke arwáhá ham o badaná ham dózahá
dawr dát o tabáh korta kant.
29 Do jengol pa yakk paysahéá* bahá bit, bale angat cha áyán yakké
ham bé shomay ásmáni Petay razáyá zeminá nakapit.
30 Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent.
31 Paméshká matorsét, shomay arzesh cha sajjahén jengolán† géshter
ent.
32 Harkas ke mardománi démá mani gwáhiá dant, man ham wati
ásmáni Petay démá áiay gwáhiá dayán o
33 harkas ke mardománi démá mani gwáhiá nadant, man ham wati
ásmáni Petay démá áiay gwáhiá nadayán.

Sohlay badalá jang
(Luká 12:51–53; 14:26–27; 17:33)

34 Gomán makanét ke man átkagán ke donyáyá sohl o émeni byárán.
Sohl o émeniay áragá nayátkagán, jangay áragá átkagán.
35 Chéá ke man átkagán ke chokk petay helápá bóshtit, jenekk mátay
helápá o neshár wassigay helápá,
36 bezán harkasay dozhmen áiay lógay mardoma bant.
37 Kasé ke wati petá yá mátá cha man géshter dósta dárit, á mani láhek
o kasé ke wati bachakká yá jenekká cha man géshter dósta dárit, á ham
mani láhek naent.
38 Kasé ke wati salibá baddhá nakant o mani randá nayayt, á ham
mani láhek naent.
39 Harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke
mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.
40 Harkas ke shomárá wasshátka kant o sharapa dant, maná sharapa
dant o hamá ke maná sharapa dant, áiá ham sharapa dant ke maná
ráhi dátag.

---

* **10:22 10:22** Saggag, bezán bardásht kanag. † **10:22 10:22** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ **10:25 10:25** Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. § **10:25 10:25** Belzabul, bezán jennáni bádsháh Shaytán. * **10:29 10:29** Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: do “asariun.” Asariun, á zamánagay kasterén zarr at. † **10:31 10:31** Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: “bázén jengolán”.

41 Harkas ke paygambaréá paméshká wasshátka kant o sharapa dant
ke Hodáay ráh dátagéné, áiá paygambaréay mozza rasit. Hamé dhawlá,
harkas ke pahrézkárén mardoméá pa áiay pahrézkáriá sharapa dant, áiá
ham pahrézkárén mardoméay mozza rasit.
42 Harkas ke cha é kasánén moridán yakkéá paméshká tásé sardén áp
ham bedant ke mani morid ent, man shomárá rásténa gwashán ke áiá
wati mozza rasit."

11

Issá o pákshódi dayókén Yahyá
(Luká 7:18–23)

1 Wati dwázdahén moridáni sar o sój kanagá rand, Issá cha ódá dar átk
o pa tálim dayag o wáz kanagá Jalilay shahrán shot.
2 Pákshódi dayókén Yahyá zendánay tahá Issá Masihay kárániı bárawá
ke sahig but wati moridi ráh dátant
3 ke che Issáyá jost bekanét: "Taw hamá ay ke áyagi at, yá má degaréay
ométá benendén?"
4 Issáyá passaw dátant: "Harché ke shomá eshkonét o gendét, berawét
o Yahyáyá hál bedayét:
5 Kóráni chamm rozhná bayagá ant, lang tarragá ant, garray nádráh
dráh bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o
garibán wasshén mestág sar bayagá ent.
6 Bahtáwar hamá ent ke mani sawabá thagal mawárt o malakoshit."

Yahyáay bárawá
(Luká 7:24–35)

7 Wahdé Yahyáay kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán Yahyáay
bárawá gapp o tráná lagget: "Shomá chónén chizzéay chárагá gyábáná
shotét? Kalam o kásséay* chárагá ke gón gwátay kasshagá é dém o á
déma bit?
8 Agan na, gorhá chónén chizzéay chárагá shotét? Anchén mardéay
chárагá ke narm o názorkén pósháki gwará at? Á mardom ke názorkén
póshák gwará kanant, sháhi kalátán neshtagant.
9 Gorhá ódá shomá chónén chizzéay chárагá shotét? Paygambaréay
chárагá? Haw, shomárá gwashán anchénéay chárагá ke cha paygam-
barán ham master ent.
10 Á hamá ent ke áiay bárawá nebisag butag:
Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke tai ráhá tachk o
hamwára kant.†
11 Shomárá rásténa gwashán ke hecch mátá pákshódi dayókén Yahyáay
warhén bématthén chokké nayáwortag. Bale ásmáni bádsháhiá, hamá ke
cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent.
12 Cha pákshódi dayókén Yahyáay wahdá beger tán annun, ásmáni
bádsháhiay sará zolm o zóráki bayagá ent o zórák eshiay sará hamlaha
kanant o geranti.
13 Tán Yahyáay áyagá sajjahén nabián o Tawrátá wati péshgói kortagant.
14 Agan shomá pa mannagá tayár ét, bezánét ke Yahyá hamá Elyás
nabi ent ke áyagi at.
15 Harkasá gósh per, beshkont.

---

* **11:7 11:7** Kásh káhé ke kawráni kash o kerrána rodit. † **11:10 11:10** Maláki Nabiay Ketáb 3:1.

16 Pa é zamánagay mardomán kai mesálá bedayán? É hamá chokkáni
paymá ant ke bázárá neshtagant o á dega chokkán gwánka janant o
gwashant:
17 ‘Má pa shomá nal jat, bale shomá nách nakort,
má mótk áwort, bale shomá pors nadáshť.
18 Yahyá átkag, na wárt o na nóshit, gwashant: ‘Jenné per enti.’
19 Ensánay Chokk átkag, wárt o nóshit, gwashant: ‘Lápi o sharábié,
máliátgir o gonahkáráni sangat ent.’ Bale dánáiay rásti cha kár o kerdá
záhera bit.”

Bazhn o apsóz
(Luká 10:13–15)
20 Gorhá Issá hamá shahrán mayárig kanagá lagget ke wati géshterén
mójezahi hamódá pésh dáshtagatant, chéá ke óday mardomán tawbah
nakortagat.
21 “Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz
pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah ke man shomárá
pésh dáshtagant, agan Sur o Saydunay shahrán pésh bedáshténant, gorhá
óday mardomán hamá damáná wati gonáháni pashómániay póshák gwará
kortagat o poráni sará neshtagatant.
22 Shomárá gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sur o
Saydunay sezáyá gantera bit.
23 Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá hechbar chest kanag o
ásmáná baraga nabét. Shomá mordagáni jaháná sarshakuna bét. Chéá
ke hamá mójezah ke man shomárá pésh dáshtagant, agan Sodumay shahrá
pésh bedáshténant, á shahr tán róche maróchigá mantagat.
24 Shomárá gwashán, jost o porsay róchá, shomay sezá cha Sodumay
sezáyá gantera bit.”

Árámi o ásudagi
(Luká 10:21–22)
25 Nun Issáyá gwasht: “Oo mani Pet, ásmán o zeminay Hodábond! Tai
satáyá kanán ke taw é habar cha dáná o aglmandán chér dátant o pa
sádagén mardomán záher kortant.
26 Haw mani Pet! Taw cha wati razáyá chó kort.
27 Sajjahén chizz Petá mani dastá dátagant. Tahná Pet ent ke Chokká
zánt. Hamé dhawlá, tahná Chokk o hamá mardom Petá zánant ke Chokk
belóthit Petá pa áyán záher bekant.
28 Oo sajjahén zahmatkasshán! Shomá ke dam bortag o gránén báráni
chérá ét, dém pa man byáét ke man shomárá árámi o ásudagia bakshán.
29 Mani jogá‡ baddhá kanét, cha man dar bebarét, chéá ke man
narmdel o békebr§ án. Gorhá shomay delá árámi o ásudagia rasit.
30 Chéá ke mani jog grán naent o mani bár sobakk ent.”

12

Issá Shabbatay wájah o wáhond ent
(Markás 2:23–28; Luká 6:1–5)

‡ **11:29 11:29** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. § **11:29 11:29** Békebr, bezán hamá ke kebr o gorur makant, magrur mabit.

1 Yakk randé Shabbatay róchá* Issá cha gandomay keshárán gwazagá
at. Áiay morid gozhnag atant o keshára y hóshagán sendag o waragá
laggetant.
2 Parisián ke dist gón Issáyá gwashtesh: "Bechár! Tai morid anchén
kára kanant ke Shabbatay róchá rawá naent."
3 Gwashti: "Záná, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiay hamráh
gozhnag butant, Dáudá ché kort?
4 Hodáay Pákén Lógá shot o pákwandhén nagani† wártant ke áyáni warag
na pa áiá rawá at o na pa áiay hamráhán, tahná pa dini péshwáyán rawá
at.
5 Yá shomá Sharyatá é nawántag ke mazanén parasteshgáhay tahá, dini
péshwá Shabbatay béhormatiá kanant bale angat bémayár hesába bant?
6 Man shomárá gwashán ke edá cha mazanén parasteshgáhá ham
masteréné hastent.
7 Agan shomá é habaray máná bezántén: *Maná hayrát o korbánig
pasond naent, mehr o rahm pasond ent,*‡ gorhá shomá á mardom
mayárig nakortagatant ke bémayár ant.
8 Chéá ke Ensánay Chokk Shabbatay róchay málek ent."

Mondhén mardéay drahbakshi
(Markás 3:1–6; Luká 6:6–11)
9 Issá cha ódá dar átk o kanisahá shot.
10 Ódá mardé hastat ke dasti hoshk o mondh at. Lahténá pa bohtám§
janagay nimóná cha Issáyá jost kort: "Shabbatay róchá kaséay dráh
kanag rawá ent yá na?"
11 Gón áyán gwashti: "Agan cha shomá kaséá yakk méshé hast o mésh
Shabbatay róchá kandhéá bekapit, gorhá nagipt o daria nakant?
12 Ensánay arzesh cha méshá sakk báz géshter ent. Paméshká Shabbatay
róchá néki kanag rawá ent."
13 Nun gón á mardá gwashti: "Dastá shahár day." Áiá dast shahár dát
o domi dastay dhawlá wassh o dráh but.
14 Bale Parisi dar átkant o pa Issáay kóshárénagá shawr o saláhesh kort.

Hodáay gechén kortagén
15 Wahdé Issáyá áyáni delay é habar zánt, cha ódá dar kapt. Mazanén
rombé áiay hamráh but o áiá sajjahén nádráh dráh kortant.
16 Kaddhan kort o gwashtanti: "Gón kassá magwashét ke man kay án."
17 É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:
18 *É mani hezmatkár ent ke man gechén kortag,*
man eshiá dósta dárán o mani del cha eshiá sakk wassh o razá ent.
Wati Ruhá eshiay sará éra géján o
é pa darkawmán adl o enspay járá jant.
19 *Na arh o korha kant o na ják o kukkár o*
na kasé damk o bázárán eshiay tawárá eshkont,
20 *na ke néproshtagén kalam o kásh prósh o*
na mermeránkén cherágé koshit o
godhsará adl o enspá sóbén o péróza kant.*

---

* **12:1 12:1** Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. † **12:4 12:4** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi at o é gappay neshán atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. ‡ **12:7 12:7** Hushá Nabiay Ketáb 6:6. § **12:10 12:10** Bohtám, bezán tohmat. * **12:20 12:20** Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

21 *Darkawm eshiay námay sará óst†o ométa bandant.‡*

Issá o Belzabul
(Markás 3:20–30; Luká 11:14–23; 12:10)

22 Nun mardomán kór o gongén mardomé ke jenné per ati Issáay gwará áwort. Issáyá dráh kort o á habar kanag o gendagá lagget.
23 Sajjahén mardom pa hayráni gwashagá laggetant: “Chó bit ke é Dáud bádsháhay chokk ent?”
24 Bale wahdé Parisián é habar eshkot, gwashtesh: “É gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshit.”
25 Issáyá áyáni é hayál zánt o gón áyán gwashti: “Har molkéá ke nátepáki bebit, á molk wayrána bit o har shahré yá lógéá ke nátepáki bebit, á barjáha namánit.
26 Agan Shaytán wat, watá bekasshit, bezán gón wat nátepák ent. Gorhá áiay bádsháhi chón barjáha mánit?
27 Agan man gón Belzabulay zórá jennán bekasshán, gorhá shomay morid gón kai zórá jennána kasshant? É paymá, shomay moridáni jend shomay kázia bant.
28 Bale agan man gón Hodáay Ruhay zórá jennána kasshán, bezánét ke Hodáay bádsháhi shomay nyámá rasetag.
29 Yá chón buta kant ke kasé zóráwarén mardoméay lógá bepoterit o áiay mál o azbábán bebárt, agan á zóráwarén mardomá pésará magipt o mabandit? Randá áiay lógá pol o pánch§ korta kant.
30 Harkas ke mani hamráh naent, á mani heláp ent. Harkas ke mocch o yakjáh kanagá gón man gón naent, á sheng o shánga kant.
31 Paméshká shomárá gwashán ke mardománi har gonáh o kopr bakshaga bit, bale Pákén Ruhay bárawá kopr kanag bakshaga nabit.
32 Harkas ke Ensánay Chokkay helápá habaré bekant, pahell kanaga bit, bale harkas ke Pákén Ruhay helápá habaré bekant, na é donyáyá pahell kanaga bit o na áyókén donyáyá.

Drachk o bar
(Mattá 7:17–18; Luká 6:43–45)

33 Agan sharrén bar o samara lóthét, báyad ent drachk sharrén bebit, harábén drachk harábén bar o samara dant.* Har drachk cha bará zánaga bit.
34 Oo syahmárzádagán! Shomá ke wat sell o haráb ét, chón sharrén habar korta kanét? Chéá ke harché ke delá bit, cha dapá hamá dara kayt.
35 Sharrén mardom cha sharrén ganj o hazánagá sharrén chizz dara kant o sellén mardom cha sellén hazánagá, sellén chizz dara kant.
36 Shomárá gwashán ke jost o porsay róchá mardomán wati har mopt o náhudagén habaray hesáb dayagi ent.
37 Chéá ke tai habar ant ke tará bémayára kanant o tai habar ant ke tará mayárbára kanant.”

Neshániay lóthag
(Markás 8:11–12; Luká 11:29–32)

---

† **12:21 12:21** Óst, bezán omét, ásará. ‡ **12:21 12:21** Eshayá Nabiay Ketáb 42:1–4. § **12:29 12:29** Pol o pánch, bezán zórbord, lotth o pol. * **12:33 12:33** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “yá drachká sharr bekanét o nibag sharr, yá drachká bad bekanét o nibag bad”.

38 Gorhá lahtén Parisi o Sharyatay zánógerá gón áiá gwasht: “Oo ostád!
Má cha taw neshánié gendaga lóthén.”
39 Issáyá áyáni passawá gwasht: “Badkár o zenahkárén nasl o padréch
neshánia lóthit, bale Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié
áyán dayaga nabit.
40 Anchosh ke Yunos tán say shap o say róchá thuhén máhigay lápá at,
hamé paymá Ensánay Chokk tán say shap o say róchá zeminay lápá bit.
41 Jost o porsay róchá, Naynawáay mardom gón é zamánagay mar-
domán hórigá páda káyant o eshán mayáriga kanant, chéá ke Naynawáay
mardomán Yunosay járay sará tawbah kort. Bale nun cha Yunosá
masteréné edá átkag.
42 Jost o porsay róchá, Sabáay shahbánok† gón é zamánagay mardomán
hórigá páda kayt o eshán mayáriga kant, chéá ke Sabáay shahbánok cha
donyáay á dastá átk ke Solaymán bádsháhay dánáiá begendit. Bale nun
cha Solaymáná masteréné edá átkag.

Jennáni jágah
(Luká 11:24–26)

43 Wahdé jenné cha mardoméay jáná dara kayt, gorhá gyábáná rawt
ke pa wati árámi o ásudagiá jáhé shóház bekant, bale áiá choshén jáha
narasit.
44 Gorhá gwashit: ‘Cha hamá lógá ke dar átkagán, padá hamódá rawán.’
Wahdé pera tarrit o gendit ke á lóg hórk o hálig ent, roptag o sapá ent,
45 gorhá rawt o cha wat ganterén dega hapt jenn wati hamráha kant
o kayt. Á poterant o hamódá hankéna kanant. É dhawlá á mardomay
ásar o ákebat cha pésarigén hálatá ham gantera bit. É badkárén naslay hál
ham anchosha bit.”

Issáay mát o brát
(Markás 3:31–35; Luká 8:19–21)

46 Issá angat gón mardomán habará at ke áiay mát o brát átkant o
dhanná óshtátant. Áyán lóthet ke gón Issáyá habar bekanant.
47 Gorhá yakkéá Issá hál dát ke tai mát o brát dhanná óshtátagant o gón
taw habar kanaga lóthant.
48 Issáyá passaw dát: “Mani mát kay ent o mani brát kay ant?”
49 Padá wati moridáni némagá dasti shahár dát o gwashti: “Esh ant
mani mát o brát.
50 Harkas ke mani ásmáni Petay wáhag o razáay sará amala kant, mani
mát o gohár o brát hamá ent.”

13

Tohm chandhagay mesál
(Markás 4:1–9; Luká 8:4–8)

1 Hamá róchá, Issá cha lógá dar átk o mazangwarmay kerrá shot o
nesht.
2 Mardománi anchén mazanén rombé átk o áiay kerrá mocch but
ke á bójigéá swár but o nesht. Sajjahén mardom gwarmay lambá
óshtátagatant.
3 Gorhá áiá mardománá gón darwar* o mesálán bázén dars o sabakké
dát. Gwashti: “Dehkáné tohmay chandhagá shot.

† **12:42 12:42** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “jonubay shahbánok”. * **13:3 13:3** Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl.

4 Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk, báli morg átkant o chet o wártantesh.
5 Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk ke ódá hák kamm at. Zutt
rostant, chéá ke hák tanakk at.
6 Bale cha róchay trondén garmiá gimmort† o hoshk butant, chéá ke
áyáni risshag o wandhál‡ johl nashotagatant.
7 Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá ham retk, cherekk rostant
o tohmesh rodagá naeshtant.
8 É dega tohm sharrén zeminá retkant, rostant o hóshag o baresh dát,
jáhé sad sari§, jáhé shast sari o jáhé si sari.
9 Harkasá gósh per, beshkont."

Hodáay bádsháhiay ráz
(Markás 4:10–12; Luká 8:9–10)
10 Morid áiay kerrá átkant o jostesh kort: "Taw chéá gón mardomán pa
darwar o mesál habara kanay?"
11 Áyáni passawá gwashti: "Parchá ke Hodáyá é zánt shomárá dátag ke
ásmáni bádsháhiay rázán sarpad bebét, bale áyáná nadátagi.
12 Hamáiá ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit, tánke áiá báz bebit,
bale kaséá ke nést, hamá ke hastenti ham, pach geraga bit.
13 Man paméshká pa darwar o mesál gón áyán habara kanán ke á
chárant bale nagendant, góshesh pach ant bale naeshkonant o sarpad
ham nabant.
14 Eshayá nabiay péshgói é mardománi bárawá rást o sarjam bayagá
ent ke gwashit:
Shomá eshkonét, bale sarpada nabét,
chárét, bale nagendét.
15 *Chéá ke é kawmay del seng tarretag,*
góshesh grán ant,
wati chammesh bastagant.
Agan eshání chammán bedistén o
góshán beshkotén,
agan eshání delá bezántén o
sarpad buténant o dém pa man byátkénant,
*man dráh kortagatant.**
16 Bale bahtáwar ant shomay chamm ke gendant o shomay gósh ke
eshkonant.
17 Shomárá rásténa gwashán, bázén paygambar o pahrézkáréá lóthetag
ke harché shomá gendagá ét, má ham bedistén bale nadistesh o harché
shomá eshkonagá ét, má ham beshkotén bale naeshkotesh.

Tohm chandhagay mesálay maksad
(Markás 4:13–20; Luká 8:11–15)
18 Nun dehkánay mesálay mánáyá gósh bedárét.
19 Wahdé kasé Hodáay bádsháhiay habará eshkont bale sarpada nabit,
gorhá Shaytána kayt o harché ke áiay delá keshag butag, áyán dara kant
o bárt. Esh at ráhay sará retkagén tohmáni mesálay máná.
20 Á tohm ke dhal o dhókáni tahá retkant, hamá mardomay mesál ent
ke Hodáay habará eshkont o hamá damáná pa gal o shádeha mannit,

† **13:6 13:6** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. ‡ **13:6 13:6** Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § **13:8 13:8** Sad sari, bezán sad barábar. * **13:15 13:15** Eshayá Nabiay Ketáb 6:9–10.

21 bale é sawabá ke risshag o wandhá̱li najatag, Hodáay habar áiay
delá tán dérá namánit. Wahdé Hodáay habaray sawabá sakki o sóriána
kapit yá ázáré rasiti, hamá damáná cha ráhá thagalit o kapit.
22 Á tohm ke cherekk o dhangaráni tahá retkant, hamá mardomay
mesál ent ke Hodáay habará eshkont, bale donyái paréshá̱ni o mál o
zarray delkasshi o préb áiá rada dayant o naylant ke Hodáay habar
besabzit o bar o samar bedant.
23 Bale á tohm ke sharrén zeminá retkant, hamá mardomay mesál ent
ke Hodáay habará gósha dárit o sarpada bit o bar o samara dant, bázéné
sad sari, bázéné shast sari o bázéné si sari."

Zahrichkay mesál

24 Issáyá áyáná dega mesálé dát. Gwashti: "Ásmáni bádsháhi, hamá
mardomay paymá ent ke wati dhagárá sharrén tohmi keshtagat,
25 bale wahdé mardom wáb atant, dozhmené átk o gandománi tahá
zahrichkay† tohmi rétk o shot.
26 Wahdé gandom rostant o hóshagesh áwort, zahrichk ham rost o
mazan butant.
27 Nun nawkar átkant o gón wati wájahá gwashtesh: 'Oo wájah! Taw
wati dhagárá sharrén tohm nakeshtagat? Gorhá é zahrichk cha kojá
átkant?'
28 Gwashti: 'Dozhmenéá é kár kortag.' Nawkarán jost kort: 'Taw lóthay
ke má berawén o áyán begwajén?'
29 Passawi dát: 'Na, chó mabit ke zahrichkáni gwajagay wahdá shomá
gandomán ham begwajét.
30 Tán ronagay wahdá belli hórigá rodant, ronagay wahdá gón
ronókána gwashán: "Pésará zahrichkán begwajét o pa sóchagá grámband
bekanét, randá gandomán byárét o mani ambárá ér kanét." ' "

Kasterén tohmay mesál
(Markás 4:30–32; Luká 13:18–19)

31 Issáyá áyáná dega mesálé dát. Gwashti: "Ásmáni bádsháhi, thélkáhay
tohmay dhawlá ent ke kaséá zort o wati dhagárá kesht.
32 Chónáhá áiay tohm cha é dega tohmán kaster ent, bale wahdé rodit,
cha é dega sabzagán‡ borzter, drachkéay kaddá bit o báli morg áiay ták
o tháláni§ sará kodóha bandant."

Homiray mesál
(Luká 13:20–21)

33 Issáyá áyáná dega yakk mesálé dát. Gwashti: "Ásmáni bádsháhi hamá
homiray paymá ent ke janénéá zort o gón bázén ártéá* hawár kort o
kamm kammá sajjahén árt gwát gept."
34 Issáyá gón mardománi mocchiá é sajjahén habar gón darwar o
mesálán kortant, bé mesálá gón áyán hecchi nagwasht.
35 É dhawlá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:
"Man gón darwar o mesálán wati dapá pacha kanán o
anchén habara kanán
ke cha donyáay pédáeshá beger tán annun
chér o andém butagant."†

---

† **13:25 13:25** Zahrichk káhé ke zahri mán. ‡ **13:32 13:32** Sabzag, bezán káh. § **13:32 13:32** Thál, bezán sháharh, sháhal. * **13:33 13:33** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "say sátá", bezán 15 kiluá gésh. † **13:35 13:35** Zabur 78:2.

Zahrichkay mesálay mánáy

36 Nun Issáyá mardom roksat kortant o lógay tahá shot. Ódá morid áiay
gwará átkant o gwashtesh: "Márá dhagáray zahrichkay mesálay mánáyá
sarpad kan."
37 Gwashti: "Hamá ke sharrén tohma keshit, Ensánay Chokk ent.
38 Dhagár donyá ent. Sharrén tohm ásmáni bádsháhiay chokk ant o
zahrichkay tohm Shaytánay chokk ant.
39 Hamá dozhmen ke zahrichkay tohmi dhagárá rétkant, Shaytán ent.
Keshárayrónay wahd áheratay róch ent o keshárayronók‡ préshtag ant.
40 Anchosh ke zahrichk mocch kanag o ásá sóchaga bant, áheratay róchá
ham hamé dhawlá bit.
41 Ensánay Chokk wati préshtagán ráha dant tánke sajjahén radkárán o
hamáyán ke degarán dém pa gonáhá barant, yakjáh bekanant o cha áiay
bádsháhiá dar bekanant.
42 Áyán ásay kurahá§ dawra dayant ke ódá gréwag o peryát o zária bit.
43 Á wahdá pahrézkár wati Petay bádsháhiá róchay paymá drapshant.*
Harkasá gósh per, beshkont."

Ásmáni bádsháhiay dega say mesál

44 "Ásmáni bádsháhi ganjéay paymá ent ke dhagáréá chér dayag butagat.
Wahdé kaséá dar gétk, gal but o padá chéri dát o shot o harché ke áiá
hastat, bahái kortant o hamá dhagári pa bahá zort.
45 Hamé dhawlá, ásmáni bádsháhi sawdágeréay paymá ent ke
dhawldárén morwáredáni shóházá at.
46 Wahdé áiá gránkimatén morwáredé dast kapt, shot o harché ke áiá
hastat bahái kortant o hamá morwáredi gept.
47 Hamé dhawlá ásmáni bádsháhi hamá dám o máhóréay dhawlá ent ke
gwarmá dawresh dát o dámá har paymén máhig gept.
48 Wahdé dám cha máhigá porr but, cha gwarmá daresh kort. Padá
neshtant o sharrén máhigesh dar chetant o saptán† kortant o harábénesh
dawr dátant.
49 Áheratay róchá ham anchosha bit. Préshtaga káyant o badkárán cha
pahrézkárán jetá kanant.
50 Badkárán ásay kurahá dawra dayant ke ódá gréwag o peryát o zária
bit.
51 Shomá é sajjahén habarán sarpad butét?" Áyán passaw dát: "Ji haw."
52 Gón áyán gwashti: "Paméshká Sharyatay har zánóger ke ásmáni
bádsháhiay moridé bit, hamá lógwáhonday dhawlá ent ke cha wati ganj o
hazánagá har paymén nók o kwahnén chizza kasshit o kárit."

Issá padá Náserahá pera tarrit
(Markás 6:1–6; Luká 4:16–30)

53 Wahdé Issáyá é mesál halás kortant, cha ódá dar kapt.
54 Wati jenday shahrá átk o óday kanisahá mardomán tálim dayagá
lagget. Mardomán pa hayráni gwasht: "Eshiá é dánái o mójezah kanagay
wák o twán cha kojá rasetag?"
55 É hamá dártráshay chokk naent? Eshiay mát Maryam ent o brát
Ákub o Issop o Shamun o Yahudá ant.

---

‡ **13:39 13:39** Ronók, bezán hamá ke keshárá borrit o moccha kant. § **13:42 13:42** Kurah, mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant. * **13:43 13:43** Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. † **13:48 13:48** Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi.

56 Eshiay sajjahén gohár hamedá may kerrá jahmenend ant. Gorhá é
sajjahén chizzi cha kojá áwortagant?
57 Mardom Issáay sará nawassh butant. Issáyá gwasht: “Nabiá har
jágah ezzata rasit, bale wati métag o lógá ezzatia narasit.”
58 Gorhá áyáni bébáwariay sawabá ódá bázén mójezahé péshi nadásht.

14

Pákshódi dayókén Yahyáay koshag
(Markás 6:14–29; Luká 9:7–9)

1 Hamé róchán Jalilay hákem Hirudisá Issáay nám o tawár eshkot.
2 Gorhá gón wati hezmatkárán gwashti ke é hamá pákshódi dayókén
Yahyá ent ke cha mordagán zendag butag, paméshká choshén ajekkái
kár* o mójezaha kant.
3 Gapp esh ent ke Hirudisá, wati jan Hirudiahay sawabá ke pésará áiay
brát Piliposay jan at, Yahyá geptag o zendáná band kortagat.
4 Chéá ke Yahyáyá gón Hirudisá báz bará gwashtagat ke Hirudiahay
gerag pa taw rawá naent.
5 Hirudisá lóthet ke Yahyáyá bekoshit, bale cha mardomána torseti,
chéá ke mardománi báwar esh at ke Yahyá paygambaré.
6 Wahdé Hirudisay sálgerah but, Hirudiahay jenekká mehmánáni démá
nách o sohbat kort. Hirudis cha é nách o sohbatá sakk wassh but,
7 sawgendi wárt o gón jenekká labzi kort: “Harché lóthay belóth, tará
dayán.”
8 Jenekká gón mátá shawr o saláh kort o gwasht: “Pákshódi dayókén
Yahyáay sará tabakkéay tahá bekan o hamedá byár o maná beday.”
9 Hirudis sakk paréshán but bale wati sawgend o mehmánáni sawabá
hokmi dát ke jenekkay é wáhagá purah kanag bebit.
10 É dhawlá, zendáná Yahyáay sari borráént.
11 Áiay saresh tabakkéay tahá kort o jenekkárá dátesh o áiá wati mátay
kerrá bort.
12 Yahyáay morid átkant o áiay jónesh bort o kabr o kapan kort. Randá
shotant o Issáesh hál dát.

Panch hazár mardomá warák dayag
(Markás 6:32–44; Luká 9:10–17; Yuhanná 6:1–13)

13 É habaray eshkonagá rand, Issá gón moridán bójigéá swár but o dur
o gestáén† jáhéá shot ke tahná bebant. Wahdé mardom sahig butant,
cha shahrán payádaká áiay randá ráh geptant.
14 Issá ke cha bójigá ér kapt o mardománi mazanén mocchii dist, áyáni
sará bazzagi but o áyáni nádráhén mardomi dráh kortant.
15 Nun béwahd at. Morid áiay kerrá átkant o gwashtesh: “É, dur o
gestáén jágahé o nun béwahd ent. Mardomán ráh day ke métag o bázárána
rawant o pa wat ward o waráké bahá gerant.”
16 Bale Issáyá gwasht: “Zalurat naent ke berawant, shomá wat áyán
warák bedayét.”
17 Gwashtesh: “Edá may kerrá panch nagan o do máhigá abéd, dega
hecch nést.”
18 Gwashti: “Mani kerrá byárétesh.”

---

* **14:2 14:2** Ajekkái kár, bezán mójezah, hayrán kanókén kár. † **14:13 14:13** Gestá, bezán dur, yakk kerr, jetá.

19 Mardomi hokm dátant ke káháni sará benedét. Nun panchén nagan
o doén máhigi zortant, ásmánay némagá cháreti o Hodáay shogri gept,
nagani chondh chondh kort o moridáni dastá dátant. Moridán nagan
mardománi sará bahr kortant.
20 Sajjahénán séra wárt. Cha sar átkagén chondhán dwázdah saptesh‡
porr kort.
21 Abéd cha janén o chokkán, kesás panch hazár mardéná nán wárt.

Issá ápay sará tarrit
(Markás 6:45–52; Yuhanná 6:15–21)
22 Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: "Man é
mardomán roksata kanán. Tán á wahdá shomá bójigá swár bét o cha
man pésar gwarmay á dastá berawét."
23 Mardománi roksat kanagá rand, tahná but o pa dwá kanagá kóhá
sar kapt. Nun béwahd at o á tahná at.
24 É wahdi, bójig cha hoshkiá dur shotagat o trond o tézén gwát o
mastén mawj o chawlán geptagat.
25 Shapay cháromi pásá, Issá ápay sará gám janán but o dém pa moridán
átk.
26 Wahdé moridán dist ke Issá ápay sará gám janán ent, deltrakk
butant. Cha torsá kukkáresh kort o gwashtesh: "Jenné!"
27 Bale Issáyá damáná gwasht: "Delá dhaddh kanét. Matorsét, é man
án."
28 Petrosá gwasht: "Oo Hodáwand! Agan é taw ay, gorhá maná hokm
beday ke man ham ápay sará tai kerrá byáyán."
29 Issáyá gwasht: "Byá!" Gorhá Petros cha bójigá ér átk o ápay sará
Issáay némagá rawagá lagget.
30 Bale cha gwátay trondiá torseti o bokkagá lagget. Kukkári kort: "Oo
Hodáwand! Maná berakkén."
31 Hamá damáná Issáyá dast shahár dát, á gept o gwashti: "Oo
kambáwar! Taw chéá shakk kort?"
32 Wahde bójigá sar kaptant, gwát kapt o árám but.
33 Hamá ke bójigá atant, Issáesh satá o saná kanáná gwasht: "Béshakk
taw Hodáay Chokk ay."

Nádráháni drahbakshi
(Markás 6:53–56)
34 Gwarmesh gwázént o Genisáretay métagá shotant.
35 Óday mardomán Issá pajjáh áwort, kash o gwaray sajjahén hand o
damagay mardomesh hál dátant o sajjahén nádráhesh áiay kerrá áwortant.
36 Dazbandiesh kort: "Márá bell ke bass tai kabáhay lambá dasta
janén." Haminchok mardomá ke dast jat, wassh o dráh butant.

15

Delpáki
(Markás 7:1–23)
1 Nun cha Urshalimá átkagén lahtén Parisi o Sharyatay zánóger Issáay
kerrá átk o gwashtesh:
2 "Tai morid chéá may pet o piroki rasmá próshant o waragá pésar
dasta nashódant?"

‡ **14:20 14:20** Sapt: sabad, mazanén challi, sáchi.

3 Áyáni passawá gwashti: “Shomá chéá pa wati rasmay dáragá Hodáay
hokmá próshét?
4 Hodáyá gwashtag: *Wati pet o mátá ezzat beday** o *harkasá ke wati
pet yá mát nálat kort, áiay sezá mark ent.*†
5 Bale shomá gwashét: ‘Agan kasé wati petá yá mátá begwashit:
“Hamá komakk ke man báyad ent shomárá bedátén, á man Hodáay ráhá
korbán kortag,”
6 nun ejázat naent ke á wati pet o mátá komakk bedant.’ Shomá pa
wati rasmay dáragá Hodáay habará halás o nákára kanét.
7 Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá shomay bárawá sharr
gwashtag:
8 *É mardom dapá maná ezzata dayant,
bale delesh cha man sakk dur ent.*
9 *É moptá maná parastesha kanant o
mardománi ráh o rahbandáni tálimá anchosha dayant
ke gwashay Hodáay hokm ant.”*‡
10 Issáyá mardom wati kerrá lótháént o gwashtant: “Gósh bedárét o
sarpad bebét.
11 Chizzé ke dapá rawt, mardomá nápáka nakant, bale hamá chizz ke
cha dapá dara kayt, mardomá nápáka kant.”
12 Nun morid áiay kerrá átkant o gwashtesh: “Taw zánay ke tai é
habarán Parisi tawréntagant?”
13 Issáyá passaw dát: “Har nehálé§ ke mani ásmáni Petá nakeshtag,
gwajaga bit.
14 Shomá áyán bellét. Á, kóráni kórén rahshón* ant, wahdé yakk kóré
domi kóray rahshóna bit, doén kandhá kapant.”
15 Petrosá gwasht: “É mesálay mánáyá márá sarpad kan.”
16 Issáyá gwasht: “Shomá angat ham inchok násarpad ét?
17 Nazánét harché ke dapá rawt, lápá mána bit o padá cha rótán dara
kayt.
18 Bale harché ke cha dapá dara kayt, cha delá chesta bit o hamé chizz
ensáná sell o nápáka kant.
19 Chéá ke badén pegr o hayál, hón o kósh, zená, bénangi, dozzi, drógén
sháhedi o kopr cha delá chesta bant.
20 Hamé chizz ant ke mardomá nápáka kanant, gón nashoshtagén
dastán warák warag mardomá nápáka nakant.”

Darkawmén janénéay imán (Markás 7:24–30)

21 Issáyá á jágah yalah dát o Sur o Saydunay damagá shot.
22 Kanháni janéné ke hamóday mardomé at, átk o kukkári kort: “Oo
Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará rahm kan. Mani
jenekká jenné per o jenekk sakk azáb ent.”
23 Bale Issáyá hecch nagwasht. Morid Issáay kerrá átkant o
dazbandiesh kort: “Eshiá roksat kan, kukkár kanáná may randá
kaptag.”

---

* **15:4 15:4** Darraw 20:12. † **15:4 15:4** Darraw 21:17. ‡ **15:9 15:9** Eshayá Nabiay Ketáb 29:13 § **15:13 15:13** Nehál, bezán nók keshtagén drachk. * **15:14 15:14** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar.

24 Issáyá darráént: “Man bass pa Bani Esráilay gárén méshán ráh dayag butagán.”
25 Gorhá janén áiay pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Maná komakk kan.”
26 Gwashti: “Chokkáni naganay pach gerag o kochekkáni démá dawr dayag sharr naent.”†
27 Janéná gwasht: “Haw, oo Hodáwand! Bale kochekk ham naganay hamá chondhána warant ke cha áyáni wáhondáni parzónagána kapant.”
28 Gorhá Issáyá áiay passawá gwasht: “Oo bánok! Tai imán mohr o mohkam ent, hamá dhawl bit ke taw lóthay.” Hamá damáná áiay jenekk dráh but.

Bázén mardoméay drahbakshi

29 Issáyá á jágah esht o shot, cha Jalilay Mazangwarmay lambá gwast o yakk kóhéay sará sar kapt o nesht.
30 Bázén mardomé áiay kerrá átk. Lang, kór, mondh, gong o dega har paymén násalámatén mardomesh Issáay kerrá áwortant o áiá dráh kortant.
31 Wahdé Esráilián dist ke gong habar kanagá ant, mondh dráh bayagá ant, lang tarragá ant o kór gendagá ant, gorhá hayrán butant o wati Hodá satá o sanáesh kort.

Chár hazár mardomá warák dayag
(Markás 8:1–10)

32 Issáyá wati morid lóthéént o gwashtant: “Maná é mardománi sará bazzaga bit, say róch ent ke mani kerrá ant o pa waragá hecchesh nést. Mana nalóthán ke eshán gón shodigén lápé roksat bekanán. Chó mabit ke ráhá betosant o bekapant.”
33 Moridán darráént: “É gyábáná má inchok nán cha kojá byárén ke é mardom sér bekanant?”
34 Gorhá Issáyá cha moridán jost kort: “Shomárá chont nagan gón?” Gwashtesh: “Hapt nagan o lahtén kasánén máhig.”
35 Áiá gón mardomán gwasht: “Zeminay sará benendét.”
36 Haptén nagan o máhigi zortant, Hodáay shogri gept, nagan o máhigi chondh chondh kort o moridáná dátant o moridán mardománá dátant.
37 Sajjahénán sérá wárt o cha sar átkagén chondhán moridán hapt lach‡ porr kort.
38 Janén o chokkán abéd, chár hazár mardéná warák wárt.
39 Mardománi mocchiay roksat kanagá rand, Issá bójigá nesht o Magadanay damagá shot.

16

Ásmáni neshániay lóthag
(Markás 8:11–13; Luká 12:54–56)

1 Parisi o Saduki Issáay kerrá pa áiay chakkásagá átkant o gwashtesh: “Márá ásmáni neshánié pésh dár.”
2 Issáyá passaw dát: “Rózarday wahdá shomá gwashét: ‘Hawá wassha bit ke ásmán sohr ent.’
3 Sabáhá gwashét: ‘Maróchi tuppána bit ke ásmán sohr ent o jambarán bastag.’ Shomá ásmánay rang o dróshomay andázah janagá zánét, bale dawr o zamánagáni neshániáni andázah janagá nazánét.

† **15:26 15:26** Issáay maksad esh naat ke é janén nápák ent. Áiay maksad esh at ke janénay báwar cha Yahudiáni báwará gésh ent. ‡ **15:37 15:37** Lach cha pisshá jórh kortagén mazanén darpé.

4 Badkár o zenákárén nasl o padrécн neshánia lóthit, bale Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié áyán dayaga nabit." Randá Issáyá á yalah dátant o shot.

Parisi o Sadukiáni badén homir
(Markás 8:14–21)

5 Morid mazangwarmay á dastá shotant bale shamoshtagatesh ke nagan bezurant gón.
6 Issáyá gón áyán gwasht: "Habardár! Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahréz bekanét."
7 Gorhá á watmánwat habará laggetant. Gwashtesh: "Paméshká chosha gwashit ke má gón wat nagan nayáwortag."
8 Issáyá zánt ke ché gwashagá ant, paméshká gwashti: "Oo kambáwarán! Chéá watmánwatá gwashagá ét ke márá nagan gón nést?
9 Angat hecch sarpad naét? Shomá á panchén nagan shamoshtagant ke panch hazár mardomá sérá wárt o shomá cha sar átkagénán chinchok sapt porr kort?
10 Yá hamá haptén nagan ke chár hazár mardomá wárt o sér kort o shomá cha sar átkagénán chinchok lach porr kort?
11 Gorhá chón sarpada nabét ke man gón shomá naganay habará naán? Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahréz bekanét."
12 Gorhá morid sarpad butant ke á gwashagá naent cha naganay homirá pahréz bekanét, gwashagá ent cha Parisi o Sadukiáni tálimá watá dur bedárét.

Petrosay gwáhi
(Markás 8:27–30; Luká 9:18–21)

13 Wahdé Issá Kaysariah Pilipiay damagá átk, cha wati moridán josti kort: "Mardom Ensánay Chokkay bárawá ché gwashant, man kay án?"
14 Áyán passaw dát: "Lahténa gwashit ke taw pákshódi dayókén Yahyá ay, lahténa gwashit Elyás nabi ay, dega lahténa gwashit Eremyá nabi ay yá cha á dega nabián yakké ay."
15 Gorhá josti kort: "Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?"
16 Shamun-Petrosá passaw dát: "Taw Masih ay, namiránén* Hodáay Chokk ay."
17 Issáyá darráént: "Oo Shamun, oo Yunáay chokk! Taw bahtáwaré ay, chéá ke é habar ensánéá† pa taw záher nakortag, mani Pet ke ásmáná ent, áiá záher kortag.
18 Tará gwashán ke taw Petros‡ ay o é mohrén kóhay sará man wati kelisáay bonyádá éra kanán ke markay zór§ áiay sará báládasta nabit.
19 Man ásmáni bádsháhiay kelitán tará dayán. Harché ke taw zeminay sará makana kanay, ásmáná ham makan kanaga bit, harché ke taw zeminay sará rawá kanay, ásmáná ham rawá kanaga bit."
20 Padá áiá wati morid parmán dátant: "Gón hechkasá magwashét ke man Masih án."

Wati markay bárawá Issáay péshgói
(Markás 8:31–33)

---

* **16:16 16:16** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. † **16:17 16:17** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "gósht o hón". ‡ **16:18 16:18** Yunáni zobáná, "petrá" sengén kóh o talárá gwashant o "petros" dhóká gwashant. § **16:18 16:18** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "mordagáni jahánay darwázag".

21 Cha hamá wahdá o rand Issá gón wati moridán tachká habar
kanagá lagget. Gwashti: "Man báyad ent Urshalimá berawán, cha
kawmay kamásh o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá
bázén sakki o sórié* besaggán o koshag bebán o sayomi róchá zendag
bebán."
22 Petrosá á yakk kerré bort o hakkal kanagá lagget: "Oo Hodáwand!
Hodá chosh makanát. Gón taw hechbar é paymá mabát."
23 Issáyá chakk tarrént o gón Petrosá gwashti: "Oo Shaytán! Cha mani
démá dur bay. Taw mani ráhá bandagá ay, tai hayál Hodái hayálé naent,
ensáni hayálé."

Issáay randgiri
(Markás 8:34–9:1; Luká 9:22–27)

24 Nun Issáyá gón wati moridán gwasht: "Agan kasé lóthit mani
randgiriá bekant, báyad ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán bekoshit
o wati jenday salibá baddhá bekant o mani randgiriá bekant.
25 Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o
harkas ke mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.
26 Agan yakkéá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant,
gorhá áiá che páedaga rasit? Mardom wati sáhay badalá chónén kimaté
dáta kant?
27 Ensánay Chokk gón wati Petay mazanén shán o marháhá préshtagáni
hamráhiá ke kayt, gorhá harkasá áiay kortagén káráni mozzá dant.
28 Shomárá rásténa gwashán, edá lahtén mardom óshtátag ke tánke
á Ensánay Chokká magendant ke wati bádsháhiay tahá záher ent, é
namerant."

17

Issáay dém o dróshomay drapshnáki
(Markás 9:2–13; Luká 9:28–36)

1 Shash róchá rand, Issáyá Petros o Ákub o áiay brát Yuhanná hamráh
kortant o borzén kóhéay sará bortant ke ódá dega kass mabit.
2 Ódá áyáni démá Issáay rang o dróshom badal but. Áiay dém chó róchá
drapshnák o póshák chó nurá espét butant.
3 Hamé wahdá áyáni démá Mussá o Elyás záher butant o gón Issáyá
habar kanagá laggetant.
4 Petrosá gón Issáyá gwasht: "Oo Hodáwand! May edá bayag sakk sharr
ent, agan tai razá bebit, man hamedá say sáheg o kápára* bandán, yakké
pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá."
5 Á hamé habarán at ke drapshnákén jambaré† áyáni sará sáhél but.
Cha jambará tawáré átk: "É mani dóstigén Bacch ent, cha eshiá man sakk
wassh o razá án, eshiay habarán gósh bedárét."
6 Moridán ke é tawár eshkot, deltrakk butant o dém pa chér kaptant.
7 Issá ayáni kerrá átk, dasti per kortant o gwashti: "Pád áét, matorsét!"
8 Wahdé áyán chamm chest kortant, abéd cha Issáyá dega kassesh
nadist.

---

* **16:21 16:21** Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. * **17:4 17:4** Kápár, kápar, kapar. † **17:5 17:5** Jambar, bezán abr.

9 Cha kóhá ér kapagay wahdá Issáyá á hokm dátant: “Tán hamá wahdá
ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag‡, wati é distagén chizzáni
bárawá hechkasá hál madayét.”
10 Moridán jost kort: “Gorhá Sharyatay zánóger chéá gwashant ke
Masihay áyagá pésar, báyad ent Elyás nabi byayt?”
11 Passawi dát: “Béshakk, Elyásа kayt o sajjahén kárán gwam o géga
kant.
12 Bale man shomárá gwashán, Elyás wa átk, bale áyán pajjáh nayáwort
o harché ke áyáni delá lóthet, gón áiá kortesh. Hamé paymá Ensánay
Chokká ham cha áyáni dastá sakki o sóri saggagi ent.”
13 Nun moridán zánt ke á pákshódi dayókén Yahyáay bárawá habará
ent.

Jenni bachakkéay drahbakshi
(Markás 9:14–29; Luká 9:37–42)

14 Wahdé Issá o sayén morid mardománi mocchiay kerrá átkant, mardé
Issáay gwará átk, kóndhán kapt o gwashti:
15 “Oo wájah! Mani chokkay sará bazzag kan, áiá mariay nádráhi gón
ent o sakk azábi kortag, báz bará ásá kapit o báz bará ápá.
16 Man tai moridáni kerrá áwort, bale áyán dráh kort nakort.”
17 Issáyá gwasht: “Oo bébáwar o gomráhén nasl o padréch! Man tán
kadéná gón shomá bemánán? Tán chinchok wahdá shomárá besaggán?
Chokká edá mani kerrá byárét.”
18 Issáyá jenn hakkal dát, jenn dar átk o bachakk hamá damáná dráh
but.
19 Randá morid ehwatá§ Issáay gwará átkant o cha áiá jostesh kort:
“Má chéá á jenn kasshet nakort?”
20 Issáyá passaw dát: “Shomay imánay nezóriay sawabá. Shomárá
rásténa gwashán, agan shomay imán arzonéay kesásá* ham bebit, shomá
gón é kóhá gwashta kanét ke cha edá bekenz o ódá beraw o kóha kenzit.
Hecch chizz pa shomá nabutenia nabit.
21 Bale é dhawlén jenn, abéd cha dwá kanag o róchag dáragá dega
warhá kasshaga nabant.”†

Issáay markay domi péshgói
(Markás 9:30–32; Luká 9:43–45)

22 Wahdé morid Jalilá yakjáh butant, Issáyá gón áyán gwasht: “Ensánay
Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit
23 ke áiá koshant, bale sayomi róchá á zendaga bit o jáha jant.” Cha é
habarán morid sakk gamig butant.

Mazanén parasteshgáhay song o máliát

24 Wahdé Issá o áiay morid Kaparnáhumá átk o rasetant, gorhá
mazanén parasteshgáhay songi o máliátgir Petrosay kerrá átkant o jostesh
kort: “Shomay ostád mazanén parasteshgáhay songá nadant?”
25 Passawi dát: “Haw, dant.” Wahdé Petros lógá átk, Issáyá cha áiay
gapp janagá pésar hamé jost kort: “Oo Shamun!‡ Donyáay bádsháh cha
kayá song o máliáta gerant? Cha wati chokkán yá cha degarán?”

---

‡ **17:9 17:9** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag.
§ **17:19 17:19** Ehwatá, bezán dega kasé mazánt. * **17:20 17:20** Asligén Yunáni nebeshtánka
gwashit: “thélkáhay tohmay kesásá.” Thélkáhay tohm báz gwandh ant. † **17:21 17:21** Lahtén
daznebeshtá band 21 néstent. ‡ **17:25 17:25** Petros hamá Shamun ent; bechár Mattá 10:2.

26 Passawi dát: “Cha degarán.” Issáyá gwasht: “Gorhá chokkán dayaga
nalóthit.
27 Bale nun é kárá bekan ke á delá mayárant. Mazangwarmá beraw
o nahigé§ ápá dawr day, hamá máhig ke pésará nahigá jant, áiay dapá
pach kan, yakk chárkaldári* zarré genday, hameshiá bezur o mani o
wati songá porr kan.”

18

Mazani
(Markás 9:33–37; Luká 9:46–48)

1 Hamá wahdá morid Issáay kerrá átkant o jostesh kort: “Ásmáni
bádsháhiá cha sajjahénán masterén mardom kay ent?”
2 Issáyá kasánén chokké tawár kort, áyáni nyámá óshtárént o
3 gwashti: “Shomárá rásténa gwashán, agan shomá watá cha tahá
badal makanét o kasánén chokkáni paymá mabét, hechbar ásmáni
bádsháhiá pád ér korta nakanét.
4 Paméshká harkas ke watá é chokkay dhawlá béshán o békebr bekant,
ásmáni bádsháhiá hamá cha sajjahénán mastera bit.
5 Harkas ke mani námá é dhawlén kasánén chokké wasshátka kant o
sharapa dant, maná sharapa dant.

Radiáni sawabsáz
(Markás 9:42–48; Luká 17:1–2)

6 É gwandhó ke mani sará báwara kanant, harkas ke cha eshán yakkéá
ham dém pa gonáhá bebárt, sharter hamesh ent ke jenteri* táé gomráh
kanókay gotthá bebandant o daryáay johlánkián chagali bedayant.
7 Bazhn o apsóz pa é donyáyá ke gomráhiáni sawabsáz ent. Gomráh
kanóken chizz mardomay zendá allamá káyant, bale bazhn o apsóz pa
hamáiá ke gomráhiay sawabsáza bit.
8 Agan tai dast yá pád tará dém pa gonáhá bebárt, áiá borr o dawr day,
chéá ke gón doén dast o pádán dózahay dáemi ásá kapagay badalá, pa taw
sharter ent ke lang o mondh bebay o abadmánén zenday wáhond bebay.
9 O agan tai chamm tará dém pa gonáhá bebárt, áiá dar kan o dawr
day, chéá ke gón doén chammán dózahay ásá kapagay badalá, pa taw
sharter ent ke gón yakk chamméá abadmánén zenday wáhond bebay.

Gárén mésh
(Luká 15:3–7)

10 Habardár! Cha é gwandhóán yakkéá ham kamarzesh mazánét o
jahl majanét. Man shomárá gwashán ke ásmáná eshán préshtag modám
mani ásmáni Petay bárgáhá† óshtók ant o Petay démá gendant.
11 Ensánay Chokk pa gárénáni rakkénagá átkag.‡
12 Shomá ché gwashét? Agan kaséá sad mésh hast o cha áyán yakké gár
bebit, gorhá nawad o nohén méshán kóhá yalaha nakant o gárén méshay
shóházá narawt?
13 Shomárá rásténa gwashán, agan eshiá dar begéjit, cha á nawad o
nohén méshán ke gár nabutagant, pa eshiá géshter gala bit.

---

§ **17:27 17:27** Nahig kasánokén ásené, kermé bandanti o pa máhigay geragá ápá dawria dayant.
* **17:27 17:27** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “stater”, bezán chár derham. * **18:6 18:6** Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o árta kanant. † **18:10 18:10** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ **18:11 18:11** Lahtén daznebeshtá band 11 néstent.

14 Hamé paymá, shomay ásmáni Pet razá nabit ke cha é gwandóán yakké ham gár bebit.

Gón radkárén brátá

15 Agan tai brát gón taw badié bekant, beraw o do pa doá sarpadi kan, agan tai habari gósh dásht, gorhá bezán tará wati brát dobar rasetag.

16 Bale agan tai habari gósh nadásht, gorhá yakk o do kas hamráh bekan, tánke *har habaray rásti, gón do yá say mardomay sháhediá sábet kanag bebit.*§

17 Agan áyáni habari gósh nadásht, gorhá kelisáyá hál beday. Agan kelisáay habari ham gósh nadásht, gorhá áiá nábáwaré* hesáb kan.

18 Shomárá rásténa gwashán, harché ke shomá zeminay sará makana kanét, ásmáná ham makan kanaga bit o harché ke shomá zeminay sará rawá kanét, ásmáná ham rawá kanaga bit.

19 Man shomárá é gappá ham gwashán, agan zeminay sará cha shomá do kas ham pa hamdeli o tepáki chizzé belóthit, cha mani ásmáni Petay némagá áyána rasit.

20 Chéá ke har jáh do yá say kas ham mani námay sará hór bebit, man gón áyán góna bán."

Námehrabánén golámay mesál
(Luká 17:3–4)

21 Hamé wahdá Petros Issáay kerrá átk o josti kort: "Oo Hodáwand! Agan mani brát gón man badi bekant, gorhá tán chont randá man áiá pahell bekanán? Tán hapt randá?"

22 Issáyá passaw dát: "Man tará gwashán, hapt randá na. Haptád o hapt randá† bebakshi.

23 Ásmáni bádsháhi hamá bádsháhay dhawlá ent ke cha wati golámán hesáb geragi lóthet.

24 Wahdé hesáb geragá lagget, yakk mardé áiay démá áwortesh ke lakkáni lakk dinárá‡ wámdár at,

25 bale áiá wám dát nakortant. Paméshká wájahá hokm dát ke áiay jend o jan o chokk o dega harché ke áiá hast, bahá kanag bebant o wám adá kanag bebant.

26 Golám áiay pádán kapt o mennat o zárii kort o gwashti: 'Maná móh§ beday, tai sajjahén wámána dayán.'

27 Wájahá golámay sará bazzag but, cha á wámán sar gwast o áiay jendi ham ázát kort.

28 Bale wahdé á golám dhanná dar átk, wati hamkárén golámi dist ke sad dinárá* áiay wámdár at, dasti gotthá sakk dátant o gwashti: 'Mani wámán beday.'

29 Wámdárén hamkár áiay pádán kapt o mennat o zárii kort o gwashti: 'Maná móh beday, tai wámána dayán.'

30 Bale áiá namannet o zendáná bandi kanáént ke tánke wámána nadant, yalah dayag mabit.

31 É dega golám ke sahig butant, sakk delranj butant o sajjahén hál o habaresh pa wati wájahá sar kortant.

---

§ **18:16 18:16** Bechár: Mussáay Wáz 19:15. * **18:17 18:17** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "darkawm o songié". † **18:22 18:22** Yá "haptád bará hapt randá". ‡ **18:24 18:24** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "dah hazár tálánt", bezán 60 milyun róchay pagár. § **18:26 18:26** Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. * **18:28 18:28** Sad dinár sad róchay pagár ent.

32 Gorhá wájahá á golám lóthá́ent o gwashti: ‘Oo radkárén golám! Man
tai wám tará paméshká bakshetant ke taw gón man báz mennat o zári
kort.
33 Anchosh ke maná tai sará bazzag but, tará ham báyad ent wati
hamkárén golámay sará bazzag butén.’
34 Wájah zahr gept o á golámi band kanáént ke tánke sarjamén wámána
nadant, ázár dayag bebit.
35 Nun agan shomá wati brátá pa del mabakshét, mani ásmáni Pet ham
gón shomá hamé dhawlá kant.”

19

Sur o sawnay bárawá
(Markás 10:1–12)

1 Wahdé Issáyá é habar halás kortant, Jalilay damagi yalah dát o dém
pa Yahudiahay hamá hand o damagá shot ke Ordonay kawray domi
dastá ent.
2 Mardománi mazanén rombé áiay randá gón kapt o Issáyá ódá áyáni
nádráhén mardom dráh kortant.
3 Lahtén Parisi Issáay chakkásagá áiay kerrá átk o jostesh kort: “Pa
mardá rawá ent ke har paymén sawabéá wati janay talák o sawnán
bedant?”
4 Passawi tarrént: “Shomá nawántag ke Hodáyá *jahánay jórh kanagay*
*wahdá ensán addh kortag, mardén o janén** o
5 gwashtagi: *Paméshká mard wati pet o mátá yalaha kant o gón wati*
janá hór o yakjáha bit. Mard o jan, yakk jesm o jána bant.†
6 É paymá, nun á do naant, yakk jesm o ján ant. Paméshká, á ke Hodáyá
yakk kortagant, ensán áyán jetá makant.”
7 Jostesh kort: “Gorhá Mussáyá parchá parmán dátag ke mard wati
janá talákmahé bedant o nun cha lógá dari bekant?”
8 Issáyá passaw dát: “Shomay sengdeliay sawabá Mussáyá shomárá
janénáni sawn dayagay ejázat dátag, cha bongéjá é dhawl nabutag.
9 Shomárá gwashán: Harkas cha zenákáriá abéd, dega sawabéá wati
janénay sawn o talákán bedant o gón dega janénéá sur o sáng bekant,
bezán zená kanagá ent.”
10 Moridán gwasht: “Agan mardén o janénay nyámá hál o jáwar esh ent,
gorhá sur nakanag sharter ent.”
11 Gwashti: “É tálimá harkas zorta nakant, hamá kas zorta kant ke áiá
é wák o twán bakshag butag.
12 Lahtén sur korta nakant chéá ke cha pédáeshá anchosh ant, lahtén
mardomán gwahtag‡ kortag o lahtén pa ásmáni bádsháhiá cha sur o sángá
sara gwazit. Harkas ke é habará sarpada bit, bemanniti.”

Issá o kasánén chokk
(Markás 10:13–16; Luká 18:15–17)

13 Randá kasánén chokkesh Issáay kerrá áwortant ke wati dastá áyáni
sará per bemoshit o pa áyán nékdwái bekant, bale moridán neherr o
hakkal dátant.
14 Issáyá gwasht: “Chokkán bellét mani kerrá káyant, eshán démá
madárét, chéá ke ásmáni bádsháhi anchénánig ent.”
15 Issáyá áyáni sará dast per mosht o randá cha ódá ráh gept.

---

* **19:4 19:4** Pédáesh 1:27. † **19:5 19:5** Pédáesh 2:24. ‡ **19:12 19:12** Gwahtag, bezán hamá ke
áiay narénagi dar kanag butag.

Zardárén warná o abadmánén zend
(Markás 10:17–31; Luká 18:18–30)

16 Hamé wahdá mardé Issáay kerrá átk o josti kort: “Oo ostád! Man kojám nékiá bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”
17 Issáyá gwasht: “Taw chéá nékiay bárawá cha man josta kanay? ‘Nékén’ tahná yakké o á Hodáay jend ent. Agan taw abadmánén zenda lóthay, gorhá Hodáay parmánáni sará amal kan.”
18 Josti kort: “Kojám parmánáni sará?” Issáyá gwasht: “*Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday,*
19 *wati pet o máiá ezzat beday, wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.*”§
20 Warnáyá gón Issáyá gwasht: “É sajjahén parmánáni sará man amal kortag. Dega kojám kár pasht kaptag?”
21 Issáyá passaw dát: “Agan lóthay kámel bebay, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgárán beday. É paymá tará ásmáni ganjé rasit. Nun byá o mani randgiriá bekan.”
22 Warnáyá ke é habar eshkot, gamig but o shot, chéá ke sér o hazgárén mardé at.
23 Issáyá gón moridán gwasht: “Shomárá rásténa gwashán, pa sér o hazgárén mardomán ásmáni bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.
24 Haw, shomárá gwashán, suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgárén mardoméá Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”
25 É habaray eshkonagá, morid sakk hayrán butant o watmánwatá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa kant?”
26 Issáyá áyáni némagá cháret o gwasht: “É kár ensánay dastá nabit, bale Hodáay dastá har chizza bit.”
27 Gorhá Petrosá gwasht: “Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én, márá ché rasit?”
28 Issáyá gón áyán gwasht: “Shomárá rásténa gwashán, hamá nókén donyáyá wahdé Ensánay Chokk wati shán o shawkatay tahtay sará nendit, shomá ke mani hamráh ét, dwázdah tahtay sará nendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni kazáwatá* kanét.
29 Harkasá ke pa mani námaygi lóg yá brát yá gohár yá pet yá mát yá chokk yá dhagár yalah dátagant, áiá sad sari géshtera rasit o abadmánén zenday wáhonda bit.
30 Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o bázéné ke áheri ent, awalia bit.

20

Mozzuray mozz

1 Ásmáni bádsháhi, bágéay hamá wáhonday paymá ent ke sabáhá máhallah dar kapt ke mozzur dar begéjit o wati anguri bágá pa kár kanagá dém bedant.
2 Áiá mozz róché yakk dináré gisshént o mozzur bágá rawán dátant.
3 Kesás say sáhatá rand* dar átk o disti ke dega lahtén mardom bázárá bé kár o rózgárá óshtátag.

§ **19:19 19:19** Láwián 19:18. * **19:28 19:28** Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * **20:3 20:3** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sayomi sáhatá”, bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but.

4 Gwashti: ‘Shomá ham berawét, mani bágá kár kanét. Harché ke
shomay hakka bit, shomárá dayán.’
5 Gorhá á shotant. Némróchay wahdá† o dém pa bégáhá‡ padá dhanná
dar átk o anchoshi kort.
6 Rózarday nazzikká§ ham dar átk o disti ke dega lahtén mardom
óshtátag, cha áyán josti kort: ‘Shomá chéá sajjahén róchá bé kárá
óshtátagét?’
7 Gwashtesh: ‘Márá hechkasá kár nadátag.’ Bágay wáhondá gwasht:
‘Shomá ham berawét, mani bágá kár kanét.’
8 Róch ke ér nesht, bágay wáhondá gón kárendaháni masterá gwasht:
‘Mozzurán lótháén o áyáni mozzá beday, cha randigán bendát kan o
awaligán beraw.’
9 Haméyán ke rózarday nazzikká kár shoru kortagat, har yakkéá yakk
dinárê raset.
10 Padá haméyáni bárig átk ke pésará káresh shoru kortagat. Áyán
gwasht balkén márá géshtera rasit, bale áyán ham yakk yakk dinárê raset.
11 Wati mozzesh zort o bágay wáhonday sará norondhagá laggetant,
gwashtesh:
12 ‘Rand randi mozzurán bass yakk sáhaté kár kortag o má sajjahén
róchá garmay sará kár kortag, bale taw mayg o áyáni mozz barábar
kortant.’
13 Bágay wáhondá gón yakkéá gwasht: ‘Sangat! Man gón taw náhakki
nakortag. Mani o tai karár yakk dinárêay naat?
14 Paméshká haminchok ke tai hakk ent, bezur o beraw. Man wati
master wat án ke harché tará dayán, haminchok rand randigá ham
bedayán.
15 Záná, maná é hakk nést ke gón wati chizzán hamá dhawl bekanán
ke mana lóthán? Yá taw mani daspachiay sará hasadda kanay?’
16 É dhawlá áheri awalia bant o awali áheria bant.”

Issáay markay sayomi péshgói
(Markás 10:32–34; Luká 18:31–34)
17 Wahdé Issá dém pa Urshalimá rawagá at, áiá dwázdahén kásed yakk
kerré bortant o gón áyán gwashti:
18 “Bechár, má Urshalimá rawén, ódá Ensánay Chokká gerant o
mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayant. Áiá markay
sezá dayant o
19 darkawmén mardoméni dastá dayanti. Darkawm áiá kalága zurant,
gón shallák o hayzarán mána bandant o salibay sará dranjanti. Bale
sayomi róchá, á padá zendaga bit o jáha jant.”

Nájáezén wáhag
(Markás 10:35–45)
20 Hamé wahdá Zebdiay chokkáni mát gon wati chokkán Issáay kerrá
átk, áiay pádán kapt o gwashti: “Man cha taw chizzé lóthán.”
21 Issáyá gwasht: “Ché lóthay?” Gwashti: “Labz kan ke tai bádsháhiá
mani doén chokk tai kerrá nendant, yakké tai rástén kashá o domi
chappén kashá.”

† **20:5 20:5** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhatá”. ‡ **20:5 20:5** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “nohomi sáhatá”, bezán sáhat sayá. § **20:6 20:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “yázdahomi sáhatá”, bezán sáhat panchá.

22 Issáyá passaw dát: “Shomá nazánét ché lóthagá ét. Á pyálah ke maná nóshagi ent, shomá nóshetia kanét?”* Gwashtesh: “Ji haw, má nóshetia kanén.”
23 Issáyá gwasht: “Shomárá mani pyálah nóshagi ent, bale é mani dastá naent ke kay mani rástén o kay chappén kashá benendit. É jágah haméyánig ant ke mani Petá pa áyán gisshéntagant.”
24 Wahdé á dega dahén moridán é habar eshkot, doén brátáni sará zahr geptant.
25 Gorhá Issáyá sajjahén morid lóthéénant o gon áyán gwashti: “Shomá zánét ke darkawmáni hákem mardománi sará wájahia kanant o master wati zórá chérdastén mardománi sará kára bandant.
26 Bale shomá chosh makanét. Cha shomá harkas ke mazania lóthit, báyad ent sajjahénáni hezmatkár bebit o
27 cha shomá harkas ke masteria lóthit, shomay kaster o hezmatkár bebit.
28 Hamé dhawlá, Ensánay Chokk nayátkag ke mardom áiay hezmatá bekanant, átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá, bázénéá berakkénit.”

Do kóray drahbakshi
(Markás 10:46–52; Luká 18:35–43)

29 Wahdé Issá o morid cha Ariháay shahrá dar áyagá atant, mazanén rombé Issáay hamráh but.
30 Áyáni ráhay sará neshtagén do kórá eshkot ke Issá gwazagá ent, kukkáresh kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”
31 Mardomán á hakkal dátant o gwashtesh: “Bétawár bét,” bale áyán ganter kukkár kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”
32 Issá óshtát, tawári kortant o gwashti: “Shomá cha man ché lóthét? Pa shomá ché bekanán?”
33 Áyán passaw dát: “Oo Hodáwand! May chammán rozhná kan.”
34 Issáyá bazzag but, dasti áyáni chammán per mosht o hamá damáná áyáni chamm rozhná butant o á Issáay hamráh butant.

21

Urshalimá Issáyá wasshátka kanant
(Markás 11:1–11; Luká 19:28–38; Yuhanná 12:12–15)

1 Wahdé Issá o áiay morid Urshalimay nazzikká rasetant o Zaytunay Kóhá Bayt-Pájiay métagá átkant, Issáyá do morid rawán dát o
2 gwashtanti: “Démi métagá berawét, anchosh ke ódá rasét, haré gendét ke bastag o korragi ham gón ent, áyán bójét o pa man byárét.
3 Agan kaséá gón shomá chizzé gwasht, begwashét ke wájahá pakár ant o damáná ráhesha dant.”*
4 É dhawlá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:
5 *“Gón Sahyunay Jenekká begwashét:*
‘Tai bádsháh pa taw pédák ent,
béshán o békebré, korragéá, bezán kasánén haréá swár ent.’ ”†

---

* **20:22 20:22** Cha pyálahá Issáay maksad wati mark, bezán salibay sakki o sóriáni saggag ent.
* **21:3 21:3** Yá ke: Wájahá pakár ant. Gorhá wáhond dantesh. † **21:5 21:5** Zakaryá Nabiay Ketáb 9:9. Sahyun kóhé ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenekk, bezán Urshalimay mardom.

6 Gorhá morid shotant o hamá paymá ke Issáyá gwashtagat, hamá
dhawlá kortesh.
7 Áyán har o korrag áwortant, wati shál o kabáhesh haráni poshtá ér
kortant o Issá swár but.
8 Bázénéá wati shál o kabáh ráhay sará chérgéján kortant, dega bázén
mardoméá macchání pissh o tak‡ borret o ráhay sará ér kort.
9 Rombá, Issáay démay o poshtay mardom, kukkár kanáná gwashagá
atant:
"Hushiáná,§ oo Dáud bádsháhay chokk!
Mobárak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt,
Hushiáná, borzén arshá."
10 Wahdé Issá Urshalimá raset, gorhá shór o sháré macchet. Sajjahén
shahr jostá at: "É kay ent?"
11 Mocchiay mardomán gwasht: "É hamá nabi Issá ent. Jalilay shahr
Náserahay mardomé."

Cha mazanén parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag
(Markás 11:15–18; Luká 19:45–48)

12 Issá mazanén parasteshgáhá shot o cha ódá sawdáger o geráki*
gallént† o dar kortant. Sarrápáni‡ thébal§ o kapót bahá kanókáni korsii
chappi kortant.
13 Gwashti: "Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg dwá kanagay*
*jágah gwashaga bit,** bale shomá dhongáni panáhgáhé kortag."
14 Mazanén parasteshgáhá, bázén kór o langé Issáay kerrá átk o áiá
dráh kortant.
15 Wahdé mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógerán Issáay mójezah
o ajekkái kár distant o é ham distesh ke parasteshgáhá chokk pa kukkár
"Hushiáná, oo Dáud bádsháhay chokk" gwashagá ant, zahr geptant o
16 cha Issáyá jostesh kort: "Eshkonagá ay é chokk ché gwashagá ant?"
Gwashti: "Haw! Bale shomá hechbar nawántag ke:
'*Taw wati satá o saná chokk o shirmechén nonnokáni dapá ham dátag*
ke tará satá bekanant'?"†
17 Nun Issáyá á yalah kortant o cha shahrá dar átk o Bayt-Anyáay
métagá shot o hamódá wati shapi róch kort.

Enjiray drachkay hoshk bayag
(Markás 11:12–14, 20–24)

18 Wahdé Issá sabáhá máhallah per tarrag o shahray némagá rawagá
at, gozhnag but.
19 Ráhay sará enjiray drachké disti, áiay nazzikká shot bale abéd cha
táká dega hecchi nadist. Gorhá gwashti: "Padá hechbar burr o bar
makanátay." Drachk hamá damáná hoshk but.
20 Moridán ke dist, hayrán butant. Jostesh kort: "É drachk damáná
chón hoshk but?"
21 Issáyá passaw dát: "Shomárá rásténa gwashán, agan shomárá imán
bebit o delá shakk mayárét, gorhá hamá dhawlá ke gón enjiray drachká
but, shomá ham anchosh o angat géshter korta kanét. Agan shomá é

---

‡ **21:8 21:8** Tak, bezán macchay tarrén lotth ke pissh per enti. § **21:9 21:9** Hushiáná, bezán "márá annun berakkén". * **21:12 21:12** Gerák, bezán hamá ke chizzé bahá gipt. † **21:12 21:12** Gallénag, bezán táchénag, dar kanag, dur ráh dayag. ‡ **21:12 21:12** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant. § **21:12 21:12** Thébal, bezán méz, mazanén chárpádag. * **21:13 21:13** Eshayá Nabiay Ketáb 56:7. † **21:16 21:16** Zabur 8:2.

kóhá begwashét ke watá cha edá chest kan o daryáyá dawr beday, gorhá hamé dhawlá bit.
22 Agan shomárá báwar bebit, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét, shomárá dayaga bit."

Issáay ehtiár
(Markás 11:27–33; Luká 20:1–8)

23 Hamá wahdá ke Issá mazanén parasteshgáhá shot o tálim dayagá lagget, mazanén dini péshwá o kawmay kamásh áiay kerrá átkant o jostesh kort: "Taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá tará é ehtiár dátag?"
24 Issáyá áyáni passawá gwasht: "Maná ham cha shomá josté hast, agan mani jostay passawá bedayét, gorhá man shomárá gwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.
25 Yahyáyá cha kojá pákshódi dayagay ehtiár rasetagat, cha ásmáná yá cha ensánay némagá?" Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: "Agan begwashén cha ásmáná, gorhá márá gwashit: 'Parchá shomá áiay sará báwar nakort?'
26 Agan begwashén cha ensánay némagá, gorhá cha mardomán betorsén, chéá ke sajjahén mardománi delá Yahyá nabié."
27 Paméshká passawesh dát: "Má nazánén." Issáyá gwasht: "Gorhá man ham shomárá nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán."

Do chokkay mesál

28 "Nun shomá ché gwashét? Mardé hastat, áiay do bacch atant. Wati masterén chokkay kerrá shot o gwashti: 'Oo mani chokk! Maróchi beraw o mani anguri bágá kár kan.'
29 Jwábi dát: 'Mana narawán,' bale randá pashómán but o shot.
30 Gorhá domi chokkay kerrá shot o hamé dhawlá gwashti. Áiá jwáb dát: 'Sharr, mani wájah! Mana rawán,' bale nashot.
31 Cha é doénán kojám chokká wati petay habar zort?" Áyán passaw dát: "Awaliá." Issáyá gón áyán gwasht: "Shomárá rásténa gwashán, songi o máliátgir o badkárén janén cha shomá pésar Hodáay bádsháhiá rawant.
32 Chéá ke Yahyá pahrézkáriay ráhá shomay kerrá átk, bale shomá áiay sará báwar nakort. Songi o badkárén janénán áiay sará báwar kort o shomá é chizz gón wati chammán dist, bale angat shomá tawbah nakort o áiay sará báwar nakort.

Gandagén bágpánáni mesál
(Markás 12:1–12; Luká 20:9–19)

33 Dega yakk mesálé gósh dárét: Zemindáréá anguri bágé addh kort o áiay chapp o chágerdá pallé basti. Pa anguráni shiragay geragá kallé jati o pa negahpániá borjé ham basti. Padá bági pa konandakári‡ lahtén bágpánay dastá dát o wat saparéá shot.
34 Wahdé anguray mósom but, pa wati bahray geragá, hezmatkári bágpánáni kerrá ráh dátant.
35 Bale bágpánán áiay hezmatkár geptant, kasé latth o kotthesh kort, kasé jat o koshtesh o kasé sengsáresh kort.
36 Padá cha pésarigénán géshter hezmatkári ráh dát, bale bágpánán gón eshán ham hamé dhawlá kort.

‡ **21:33 21:33** Konandakári, bezán paymánkári, thékah.

37 Godhsará wati chokki ráh dát. Gwashti mani chokkay ezzatá
kanant.
38 Bale wahdé bágpánán áiay chokk dist, watmánwatá gwashtesh:
'Mirásdár hamesh ent, byáét eshiá koshén o eshiay mirásá barén.'
39 Gorhá gept o cha bágá dhann bort o koshtesh.
40 Nun wahdé bágay wáhonda kayt, gón é bágpánán ché kant?"
41 Áyán passaw dát: "É badkárén bágpánán gár o gomsára kant o bágá
anchén bágpánáni dastá dant ke áiay bahrá pa wahda dayant."
42 Issáyá cha áyán jost kort: "Shomá Hodáay Pákén Ketábán hechbar
nawántag:

Á seng ke bánbandán§nápasond kort o nazort
*hamá seng bonhesht*but.*
É Hodáwanday kár ent o
may chammán porkamál ent."†

43 "Paméshká shomárá gwashán ke Hodáay bádsháhi, cha shomá pach
geraga bit o anchén kawméá dayaga bit ke áiay bar o samará kárit.
44 Harkas ke é sengay sará kapit, thokkor thokkora bit o seng ke kaséay
sará kapit, áiá hurta kant."‡
45 Wahdé mazanén dini péshwá o Parisián Issáay mesál eshkotant,
sarpad butant ke may bárawá habará ent.
46 Lóthetesh Issáyá dazgir bekanant, bale cha mardomána torsetesh,
chéá ke mardománi delá Issá nabié at.

22

Bádsháhay chokkay árós
(Luká 14:15–24)

1 Issáyá padá gón mardomán pa darwar o mesál habar kort o gwashti:
2 "Ásmáni bádsháhi, hamá bádsháhay paymá ent ke pa wati chokkay
árósá mehmánié korti.
3 Áiá wati golám lóthetagén mehmánáni randá ráh dátant, bale
mehmánáni delá naat ke byáyant.
4 Gorhá áiá dega lahtén golám ráh dát o hokmi dát ke gón hamá
lóthetagén mardomán begwashét: 'Man warag tayár kortagant, káiger* o
pábondi† gwask‡ koshtag o har chizz tayár ent. Árósay mehmániá byáét.'
5 Bale mehmánán hecch parwáh nadásht o shotant, yakké wati
dhagáray némagá o yakké dém pa wati sawdágeriá.
6 Á degarán áiay golám gept o béezzat kort o koshtant.
7 Bádsháh sakk zahr gept o wati sepáhigi ráh dátant. Áyán hónig koshtant
o áyáni shahr sótk.
8 Nun bádsháhá gón wati golámán gwasht: 'Árósay mehmáni tayár ent,
bale hamá ke lóthag butagatant, áyagay láhek naatant.
9 Paméshká berawét, ráh o rahsarán harkasá ke gendét, áyán
mehmániá byárét.'

---

§ **21:42 21:42** Bánband hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. * **21:42 21:42** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † **21:42 21:42** Zabur 118:22–23. ‡ **21:44 21:44** Lahtén daznebeshtá band 44 nést. * **22:4 22:4** Káiger, bezán mazanén narén gók. † **22:4 22:4** Pábondi, bezán hamá pas o gók ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. ‡ **22:4 22:4** Gwask, bezán góló, gókay chokk.

10 Bádsháhay golám shotant o sharr o gandag, harkasesh ke dist,
sajjahénesh yakjáh kort o áwortant o árósay diwánjáh cha mehmáná porr
but.
11 Wahdé bádsháh mehmánáni cháragá átk, yakk anchén mardé disti ke
diwáni pósháki gwará naat.
12 Bádsháhá cha áiá jost kort: 'Sangat! Bé diwáni póshká, taw chón
tóká potertagay?' Áiá hecch passaw dát nakort.
13 Gorhá bádsháhá gón wati hezmatkárán gwasht: 'Eshiay dast o pádán
bebandét o dhanná tahárіá dawri bedayét.' Ódá gréwag o peryát o zária
bit.
14 Chéá ke lóthetagén báz ant, bale gechén kortagén kamm ant."

Máliátay bárawá
(Markás 12:13–17; Luká 20:20–26)

15 Hamé wahdá Parisi shotant o shawresh kort ke Issáyá cha áiay
jenday habarán mána gisshénén o dámá dawra dayén.
16 Wati lahtén shágerdesh Hirudiáni§ hamráhiá áiay kerrá rawán dát ke
begwashant: "Oo ostád! Má zánén ke taw tachk o rástén mardomé ay o
Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay o hechkasay némagá nageray, chéá ke
sajjahénán yakk hesábá cháray.
17 Márá begwash, tai hayálá Rumay bádsháh Kaysará* song o máliát
dayag rawá ent yá na?"
18 Issáyá áyáni badén niyat zánt o gwashti: "Oo doru o dopóstén
mardomán! Maná chéá chakkásagá ét?
19 Cha hamá zarrán yakké maná pésh bedárét ke pa máliátá dayan-
tesh." Áyán yakk dináré áwort.
20 Issáyá jost kort: "É nám o naksh kaig ant?"
21 Gwashtesh: "Kaysaray." Nun Issáyá darráént: "Gorhá Kaysaraygá
Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá."
22 É habaráni eshkonagá á hayrán butant o Issáesh esht o shotant.

Áherat o sáng o sur
(Markás 12:18–27; Luká 20:27–40)

23 Hamá róchá, lahtén Saduki Issáay kerrá átk. Sadukia namannant ke
mordag padá zendaga bant. Jostesh kort:
24 "Oo ostád! Mussáyá gwashtag: *'Agan kasé bé awládá bemerit, gorhá*
báyad ent áiay brát gón áiay janózámá sur bekant tánke pa wati brátá chokk
o awládé pédá bekant.'†
25 May kerrá hapt brát hastat. Awali brátá sur kort, bé awládá mort
o wati jani pa á dega brátá esht.
26 Padá gón domi o sayomi tán haptomiá anchosh but.
27 Sajjahénán o rand á janén ham mort.
28 Nun áheratay róchá é janén cha haptén brátán kojám yakkayga bit?
Chéá ke sajjahén brátáni jan butag."
29 Issáyá passaw dát: "Shomá rad wártag, chéá ke na cha Pákén Ketábán
chizzé sarkecha warét‡ o na Hodáay wák o zórá sarpada bét.

---

§ **22:16 22:16** Hirudi, bezán Hirudis bádsháhay dózwáh. * **22:17 22:17** Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. † **22:24 22:24** Mussáay Wáz 25:5 o rand. ‡ **22:29 22:29** Sarkech warag, bezán sarpad bayag, póh bayag.

30 Áheratay róchá mardom na sura kanant o na sur dayaga bant, ásmáni préshtagáni dhawlá bant.
31 Záná, shomá mordagáni zendag bayagay bárawá hamá habar nawántag ke Hodáyá shomárá gwashtag:
32 ‘*Man án, Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá o Ákubay Hodá*’?§ Bezán á, mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent.”
33 Mardom cha Issáay tálimáni eshkonagá hayrán o habakkah butant.

Masterén parmán
(Markás 12:28–34; Luká 10:25–28)
34 Wahdé Parisi sahig butant ke Issáyá chón Sadukiáni dap bastag, gorhá yakjáh but o átkant.
35 Cha áyán yakké, Sharyatay kázié at. Áiá pa Issáay chakkásagá jost kort:
36 “Oo ostád! Sharyatay masterén parmán kojám ent?”
37 Issáyá passaw dát:
“*Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén pahm o pegrá dóst bedár.*”*
38 Masterén o awali parmán hamesh ent.
39 Domi parmán ham, hameshiay dhawlá ent: *Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.*†
40 Hamé doén parmán, Mussáay sajjahén Sharyat o nabiáni parmánáni bonyád ant.”

Masih kai chokk ent?
(Markás 12:35–37; Luká 20:41–44)
41 Hamé wahdá ke Parisi yakjáh but o átkant, Issáyá cha áyán jost kort:
42 “Masihay bárawá shomá ché gwashét? Á kai chokk ent?” Áyán passaw dát: “Dáud bádsháhay chokk ent.”
43 Gwashti: “Gorhá chéá Dáud cha Pákén Ruhay elhámá Masihá wati Hodáwanda zánt, wahdé gwashit:
44 *Hodáwandá gón mani Hodáwandá gwasht:*
‘Mani rástén kashá tán hamá wahdá benend
ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.’‡§
45 Nun agan Dáud Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá Masih chón áiay chokk buta kant?”
46 Hechkasá áiay habaráni passaw dát nakort o cha á róchá o rand kassá del nakort ke cha áiá dega josté bekant.

23

Issá, Parisi o Sharyatay zánógerán páshka kant
(Markás 12:38–40; Luká 11:37–52; 20:45–47)
1 Nun Issáyá gón mocchiay mardomán o wati moridán é habar kortant, gwashti:
2 “Sharyatay zánóger o Parisi, Mussáay korsiá neshtagant.
3 Paméshká harché ke shomárá gwashant, áyáni goptárá bezurét o anchó bekanét, bale áyáni kerdárá mazurét, parchá ke á gappa janant, bale kára nakanant.

---

§ **22:32 22:32** Darraw 3:6. * **22:37 22:37** Mussáay Wáz 6:4 o rand. † **22:39 22:39** Láwián 19:18. ‡ **22:44 22:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”.
§ **22:44 22:44** Zabur 110:1.

4 Grán**é**n bára bandant o mardomá**n**i kópagá laddhant, bale wat pa á bár**á**ni chest kanagá lankoké ham nasor**é**nant.
5 Harché ke kanant, pa mardomá**n**i pésh dáragá kanant. Wati táitán* mazan o chá**d**eray lambá**n**i bandikkán† drája kanant.
6 Dáwatáni sharterén jágah o kanisahá**n**i awali redesh dósta bit.
7 Bázárá**n**i tarr o garday wahdá lóthant ke mardom áyán salám bedayant o 'ostád' tawár bekanant.
8 Bale mardomán maylét ke shomárá 'ostád' begwashant, chéá ke shomay ostád bass yakké o shomá sajjahén yakdomiay‡ brát ét.
9 Shomá é donyáyá hechkasá 'pet' tawár makanét, chéá ke shomay Pet bass yakké, hamá ke arshá ent.
10 Mardomán maylét ke shomárá 'tálim dayók' begwashant, chéá ke shomay tálim dayók bass yakké o á Masih ent.
11 Hamá ke shomay nyámá cha sajjahénán master ent, á degará**n**i hezmatkár bebit.
12 Chéá ke harkas watá mazana kant, kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.
13 Bale bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo doru o dopóstén mardomán! Shomá ásmá**n**i bádsháhiay darwázagá pa mardomán banda kanét, na wat tahá rawét o na degarán rawagá kellét.
14 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkárán! Shomá janózámán rada dayét o polét o pa pésh dáragá wati dwáyán drájkassha kanét. Shomárá ganterén sezá rasit.§
15 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkárán! Shomá pa yakk mardoméay Yahudi kanagá,* daryá o hoshkiá sapara kanét, bale wahdé kasé shomay ráhá zurit, áiá cha wati jendá do sari† géshter dózahia kanét.
16 Oo kórén rahshónán! Bazhn o apsóz pa shomá ke mardomán sója dayét ke agan kasé mazanén parasteshgáhay sawgendá bwárt parwáh nést, bale agan yakké parasteshgáhay teláhá**n**i sawgendá bwárt, gorhá báyad ent wati sawgendá purah bekant.
17 Oo nádánán! Oo kórán! Kojám chizzay darjah borzter ent, teláhá**n**i yá hamá parasteshgáhay ke teláhán pák o palgára kant?
18 Shomá chosh ham gwashét ke agan kasé korbánjáhay sawgendá bwárt parwáh nést, bale agan kasé korbánjáhay korbánigay sawgendá bwárt, gorhá báyad ent wati sawgendá purah bekant.
19 Oo kórán! Kojám chizzay darjah borzter ent, korbánigay yá hamá korbánjáhay ke korbánigá pák o palgára kant?
20 Paméshká kasé ke korbánjáhay sawgendá wárt, bezán korbánjáh o korbánig kortagén sajjahén chizzá**n**i sawgendá wárt.
21 Harkas ke mazanén parasteshgáhay sawgendá wárt, bezán parasteshgáh o áiay jahmenenday sawgendá wárt.
22 Harkas ke arshay sawgendá wárt, Hodáay taht o á tahtay sará nendókay sawgendá wárt.

---

* **23:5 23:5** É táit Tawrátay nebeshtagén band ant ke póstén hokkahay tahá pósh kanag o bás**k** o péshánigá bandaga bant. † **23:5 23:5** Yahudi chá**d**eray lambán bandikka bandant, ke Hodáay parmánáni yátá bebant. ‡ **23:8 23:8** Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. § **23:14 23:14** Lahtén daznebeshtá band 14 néstent. * **23:15 23:15** Yahudi kanag, bezán darkawmén mardoméá pa Yahudiá**n**i báwaray mannagá razá kanag. † **23:15 23:15** Do sari, bezán do barábar.

23 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo
shatalkárán! Shomá purchénk o gwátag o zirragay dahyakká kasshét o
Hodáay námá dayét bale cha Sharyatay masterén hokmá, bezán ensáp o
rahmdeli o wapádáriá nádelgósh ét. Drégatá,‡ shomá é kár bekorténant o
á ham yalah madáténant.
24 Oo kórén rahshónán! Shomá passhagá kamaká§ géchét o dara kanét,
bale oshterá éra barét.
25 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo
shatalkárán! Shomá wati pyálah o kásagáni dhanni némagá sáp o sallaha
kanét bale áyáni tah o tók sell ent. Shomay del o darun cha lálech* o
tamáh o bépahréziá sarréch ent.
26 Oo kórén Parisi! Pésará wati pyálahay tóká sapá kan ke dhanni némagi
ham sapá bebit.
27 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo
shatalkárán! Shomá espétén gach jatagén kabráni paymá ét ke sarzáherá
dhawldár ant, bale tóká cha mordagáni haddh o har paymén gand o
gasarhá porr ant.
28 Hamé dhawlá shomá ham sarzáherá mardománi chammán
pahrézkárén mardom ét bale shomay del cha shatalkári o náshariá†
sarréch ent.
29 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo
shatalkárán! Shomá nabiáni kabrána bandét o pahrézkáráni kabrána
sambahénét.
30 Chosh ham gwashét ke agan má wati pet o pirokáni zamánagá
buténén, paygambaráni koshagá áyáni hamráh nabutagatén.
31 É dhawlá shomá wati bárawá wat sháhedia dayét ke má hamáyáni
nasl o óbádag én ke paygambaresh koshtagant.
32 Gorhá hamá kárá sarjam bekanét ke shomay pet o pirokán bongéj
kortag.
33 Oo márán! Oo syahmárzádagán! Shomá chón cha dózahay sezáyá
rakketa kanét?
34 Gorhá bechár, man paygambar o zántkár o Sharyatay zánóger
shomay kerrá ráha dayán, bale shomá cha áyán lahténá koshét o saliba
kasshét, dega lahténá wati kanisahán shallák o hayzaránа janét o shahr
pa shahr áyáni randá kapét.
35 Gorhá cha pahrézkárén Hábilá beger tán Barakyáay chokk Zakaryáyá
ke shomá mazanén parasteshgáh o korbánjáhay nyámá kosht, é sajjahén
pahrézkáráni hón ke donyáyá réchag butag, shomay gardená bit.
36 Shomárá rásténa gwashán, é sajjahénáni kóshay sezá hamé zamánagay
mardomána rasit.

Pa Urshalimá Issáay gam o andóh
(Luká 13:34–35)

37 Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambaránа koshay o hamáyán
sengsára kanay ke Hodá pa taw ráha dant. Báz randá man lóthetag ke
tai chokkán wati kerrá yakjáh bekanán, anchosh ke nekénkén morgé
chureg o chippokán wati bál o bánzoláni chérá moccha kant, bale shomá
nalóthet.
38 Nun bechár shomay lóg wayráná shomay jenday dastá dayaga bit.

---

‡ **23:23 23:23** Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Párси o Orduá “kásh”. § **23:24 23:24** Kamak, bezán géchén, alak, cháni. * **23:25 23:25** Lálech, bezán tamáh, hers. † **23:28 23:28** Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará amal nakanag.

39 Shomárá gwashán, dega baré maná nagendét tán á wahdá ke wat begwashét: 'Mobárak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt.' "‡

24

Mazanén parasteshgáhay wayráni
(Markás 13:1–2; Luká 21:5–6)

1 Wahdé Issá cha mazanén parasteshgáhá dar áyag o rawagá at, morid átkant ke áiay delgóshá parasteshgáhay némagá betarrénant.

2 Issáyá gón áyán gwasht: "É sajjahén chizzán gendagá ét? Shomárá rásténa gwashán, yakk sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahén próshag o karójaga* bant."

Áheri zamánagáni neshháni
(Markás 13:3–13; Luká 21:7–19)

3 Hamá wahdá ke Issá Zaytunay Kóhay sará neshtagat, áiay morid ehwatá átkant o jostesh kort: "Márá begwash, é prosht o prósh kadéna bit o tai áyag o donyáay halásiay neshháni ché ent?"

4 Issáyá passaw dátant: "Bechárét ke hechkas shomárá gomráh makant.

5 Chéá ke bázéné mani námá kayt o gwashit: 'Man hamá Masih án' o bázénéá gomráha kant.

6 Shomá jangáni tawárá eshkonét o jangáni hál somárá sara bit, bale delá tors mayárét. É chizz allamá bant, bale angat halásiay wahd nayátkag.

7 Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt. Báz jágah kahta kapit o zeminchandha† bit.

8 Bale é sajjahén tahná chellagiay dardáni bendát ent.

9 Á wahdá shomárá gerant o ázára dayant o koshant. Donyáay sajjahén kawm mani námay sawabá cha shomá naprata kanant.

10 Gorhá bázéné poshtá kenzit o cha ráhá thagalit. Bázéné yakdegará dróhit o cha yakdomiá naprata kant.

11 Bázén drógén paygambaré jáha jant o bázénéá gomráha kant.

12 Cha bérahbandiay gésh bayagá bázéné sardmehra bit.

13 Bale hamá ke tán áherá bardáshta kant, á rakkit.

14 Sajjahén donyáyá Hodáay bádsháhiay mestágay jár janaga bit ke pa sajjahén kawmán sháhedié bebit. Eshiá rand donyá halása bit.

Torsnákén wahd o jáwar
(Markás 13:14–23; Luká 21:20–24)

15 Wahdé shomá á 'palit o bérán kanókén bazzhenáká'‡ gendét ke pákén jágahá óshtátag, hamá ke Dányál nabiá áiay bárawá habar kortag," – wánók sarpad bebit –

16 "gorhá hamá ke Yahudiahá ant dém pa kóhán betachant.

17 Harkas ke lógay sará ent, pa chizzéay zuragá lógá ér mayayt.

18 Hamá ke dhagáray sará ent, pa wati kabáhay zuragá per matarrit.

19 Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga bant.

---

‡ **23:39 23:39** Zabur 118:26. * **24:2 24:2** Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag.
† **24:7 24:7** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. ‡ **24:15 24:15** "Palit o bérán kanókén bazzhenák" yakk chizzé ke báyad ent mazanén parasteshgáhá mayayt.

20 Dwá bekanét ke shomay tachag zemestáná yá Shabbatay róchá
mabit.
21 Chéá ke á róchán anchén mosibaté kayt ke cha jahánay jórh bayagá
tán é wahdá nayátkag o hechbara nayayt.
22 Agan á sakkiáni róch kamter kanag mabuténant, hechkas narakke-
tagat, bale gechén kortagénáni háterá á róch kamter kanaga bant.
23 Á wahdá, agan kasé shomárá begwashit: 'Bechár, Masih edá ent' yá
'Bechár, ódá ent,' báwar makanét.
24 Chéá ke drógén masih o drógén nabi jáha janant o mazanén
neshání o ajekkái kár pésha dárant. Wati sajjahén zórá janant ke gechén
kortagénán ham gomráh bekanant, agan áyáni dastá but.
25 Bechár, man cha pésará shomárá hál dayagá án.
26 Gorhá agan mardom shomárá begwashant: 'Bechár, gyábáná ent,'
ódá marawét, yá ke begwashant: 'Lógay tah o tóki kóthián ent,' báwar
makanét.
27 Chéá ke Ensánay Chokk anchén gerókéay paymá kayt ke cha
ródarátká beger tán rónendá shahma kant o gendaga bit.
28 Har jáh ke jóné bit, ódá dhundhwárén morg moccha bant.

Issáay per tarrag
(Markás 13:24–31; Luká 21:25–33)

29 Á rócháni mosibatán o rand, anágat róch tahára bit, máha nadrapshit,
estár cha ásmáná kapant o ásmáni zór o wák larzénaga bant.
30 Hamé wahdá Ensánay Chokkay neshání ásmáná záhera bit o donyáay
sajjahén kawma gendant ke Ensánay Chokk gón mazanén wák o twán o
shán o shawkaté jambaráni sará ent o kayt. Nun gréwant o mótka kárant.
31 Gón karnáay§ borzén tawárá wati préshtagán ráha dant ke áiay gechén
kortagén mardomán cha donyá chárén némagán, bezán cha zeminay har
kondhá tán ásmánay goddhi marz o simsarán, mocch o yakjáh bekanant.
32 Nun cha enjiray drachká dars o sabakk begerét. Anchosh ke áiay
thál narma bant o táka trokkant, shomá zánét ke garmág nazzikk ent.
33 Hamé dhawlá, wahdé shomá é sajjahén chizzána gendét, zánét ke
mani áyagay wahd nazzikk ent, darwázagay dapá ent.
34 Shomárá rásténa gwashán, tánke é sajjahén chizz mabant, é nasl o
padréch halása nabit.
35 Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.

Hozzhár o ágah bebét
(Markás 13:32–37; Luká 12:42–46; 17:26–30, 34–36)

36 Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna kayt, na ásmánay préshtaga
zánant o na Chokka zánt, tahná Peta zánt.
37 Hamá dhawlá ke Nuhay zamánagá butag, Ensánay Chokkay áyagay
róch ham anchosha bit.
38 Chéá ke tuppáná pésar, mardomána wárt o nóshet o sáng o sura kort
o é kárán tán hamá róchá dazgatth atant ke Nuh bójigá swár but.
39 Tánke tuppán nayatk o mardomi nabortant, kassá nazánt ke ché bit.
Ensánay Chokkay áyagay wahdá ham hamé dhawlá bit.
40 Á wahdá, do mardén dhagáray sará bit, yakké baraga bit o yakké
pasht géjaga* bit.

---

§ **24:31 24:31** Karná sornáay dhawlén sázé.

* **24:40 24:40** Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag, gechén nakanag.

41 Do janén jenteray sará dánay droshagá bit, yakké baraga bit o yakké pasht géjaga bit.
42 Paméshká hozzhár bét, chéá ke shomá nazánét ke shomay Hodáwand kojám róchá kayt.
43 Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén ke dozz shapay kojám wahd o pásá kayt, gorhá ágah butagat o dozzi wati lógay janagá naeshtagat.
44 Paméshká shomá tayár bebét, chéá ke Ensánay Chokk anchén wahdéá kayt ke shomá áiay entezár o wadárá† nabét.
45 Kay ent hamá amánatdár o dánáén hezmatkár ke wájah áiá wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tánke áyán pa wahd ward o warák bedant.
46 Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé wájaha kayt, áiá hamá káráni sará begendit.
47 Shomárá rásténa gwashán, wájah hamá hezmatkárá wati sajjahén mál o hastiay kármastera kant.
48 Bale agan hezmatkár harábéné bebit o wati delá begwashit ke mani wájah áyagá déra kant o
49 wati hamkáráni latth o kotth kanagá bendát bekant o gón sharábián ward o nóshá bebit,
50 áiay wájah anchén róch o sáhatéá kayt o rasit ke á nazánt o wadárá nabit.
51 Gorhá wájah áiá sharriay sará latth o kottha kant o doru o dopóstén mardománi kerrá dawra dant. Ódá gréwag o peryát o zária bit.

25

Dah neshtagén jenekkay mesál

1 Á wahdá ásmáni bádsháhi, hamá dahén neshtagén jenekkáni paymá bit ke wati cherágesh zortant o sálónkay péshwáziá* dar átkant.
2 Cha áyán panch jenekk nádán at o panch dáná.
3 Nádánén jenekkán wati cherág zortant bale géshén thélesh nazort gón.
4 Dánáén jenekkán cherágán o abéd, théldánáni tahá ham thél zort gón.
5 Sálónká áyagá dér kort, gorhá á sajjahén kóchandhagá laggetant o wáb kaptant.
6 Shapay némá kukkár macchet: 'Bechárét sálónk pédák ent. Áiay démá dar áét.'
7 Gorhá á sajjahén jenekk ágah butant o wati cherágáni sharr kanagá laggetant.
8 Nádánén jenekkán gón dánáén jenekkán gwasht: 'Cha wati thélán kammoké márá bedayét, may cherág meragi ant.'
9 Dánáén jenekkán passaw dát: 'Na, balkén pa máshomá sajjahénán bass mabant, shomá berawét cha dokkánán thél bezurét.'
10 Bale wahdé á thélay geragá shotagatant, sálónk átk o raset. Hamá jenekk ke tayár atant, sálónkay hamráhiá suray dáwatá shotant o darwázag band but.
11 Randá é dega jenekk ham átkant o gwashtesh: 'Wájah, oo wájah! Darwázagá pa má pach kan.'

† **24:44 24:44** Wadár, bezán entezár, rahchári. * **25:1 25:1** Péshwázi, bezán mardoméay démá rawag o sharap dayag.

12 Bale sálónká passaw tarrént: ‘Shomárá rásténa gwashán, man
shomárá nazánán.’
13 Paméshká hozzhár bét chéá ke shomá na á róchá zánét o na á sáhatá.

Bádsháh o hezmatkáráni mesál
(Luká 19:11–27)

14 Hamé dhawlá ásmáni bádsháhi hamá marday paymá ent ke saparéá
shot. Hezmatkári lóthaéntant o wati mál o maddhii haméyáni dastá
dátant.
15 Áiá har hezmatkáray bud o twánay kesásá áiárá zarr dát, yakkéárá
panch tálánt,† domiárá do tálánt o sayomiárá yakk tálánté dáti o wati
sapará shot.
16 Hamá hezmatkárá ke panch tálánt rasetagat, mahtal nabut o zarri
kár o bárá jatant o dega panch tálánti katthet‡.
17 Hamé paymá, haméiá ke do tálánt rasetagat, dega do tálánti katthet.
18 Bale haméiá ke yakk tálánté rasetagat, á shot o zeminá kallé jati o
wájahay zarri chér dátant.
19 Bázén wahdéá rand hezmatkáráni wájah átk o cha áyán hesábi lóthet.
20 Haméiá ke panch tálánt rasetagat, dega panch tálánti áwort o
gwashti: ‘Oo wájah! Taw maná panch tálánt dátagat, bechár, man dega
panch tálánt katthetag.’
21 Wájahá gwasht: ‘Shábásh, oo sharr o wapádárén hezmatkár! Taw
gón kammoká tachk o rást butagay, nun man tai zemmahá báz chizza
dayán, byá mani shátkámiá gón bay.’
22 Hamá ke do tálánti rasetagat ham átk o gwashti: ‘Oo wájah! Taw
maná do tálánt dátagat, bechár, man dega do tálánt katthetag.’
23 Áiay wájahá gwasht: ‘Shábásh, oo sharr o wapádárén hezmatkár! Taw
gón kammoká tachk o rást butagay, man tai zemmahá báz chizza dayán,
byá mani shátkámiá gón bay.’
24 Randá hamá hezmatkár átk ke áiá yakk tálánté rasetagat, gwashti:
‘Oo wájah! Man zántag ke taw trondén mardé ay, hamá ke taw
nakeshtagant, áyána ronay o cha hamódá moccha kanay o baray ke taw
tohmi dánagé nachandhetag.
25 Paméshká cha torsá man shotán o tai dátagén tálánt zeminá kall kort,
esh ent tai zarr.’
26 Áiay wájahá passaw dát: ‘Oo sell o jándozzén§ hezmatkár! Wahdé taw
zánt ke man nakeshtagéna ronán o cha hamódá moccha kanán o barán
ke man tohmi dánagé nachandhetag,
27 gorhá báyad ent taw mani dátagén zarr tájeráni kerrá ér bekorténant
tánke cha sapará per tarragá rand, man wati zarr o zarráni sutt
bezorténant.
28 Paméshká tálántá cha eshiá pach gerét o haméiá bedayét ke áiay
kerrá dah tálánt hast.
29 Chéá ke harkasá ke hast, áiá géshter dayaga bit ke málámál bebit,
bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham cha áiá pach geraga bit.
30 É békárén hezmatkárá dhanná tahériá dawr bedayét. Ódá gréwag o
peryát o zária bit.’

Ensánay Chokkay ensáp

† **25:15 25:15** Tálánt zarré at. Yakk tálánté, kesás bist sálay káray mozz butag. ‡ **25:16 25:16** Katthag, bezán nap o sutt kanag, dastá árag. § **25:26 25:26** Jándozz, bezán tambal.

31 Wahdé Ensánay Chokk gón wati shán o marháhá préshtagáni
hamráhiá kayt, gorhá wati porshawkatén tahtay sará nendit.
32 Sajjahén kawmáni mardom árag o bádsháhay démá yakjáh kanaga
bant o á, áyán anchosha gisshénit o do bahra kant ke shepánk wati
méshán cha bozán jetá kant.
33 Méshán wati rástén némagá kant o bozán chappén némagá.
34 Gorhá bádsháh gón áyán ke rástén némagá ant, gwashit: 'Oo
bahtáwarán ke shomárá cha mani Petá barkat rasetag! É bádsháhi ke
cha donyáay bendátá pa shomá tayár kanag butag, byáét o eshiá wati
mirás bekanét.
35 Chéá ke man shodig atán o shomá maná warag dát, tonnig atán o
shomá maná áp dát, darpadar atán o shomá maná jágah dát,
36 jándar atán o shomá maná póshák gwará dát, nádráh atán o shomá
mani hayáldári kort, bandig atán o shomá mani chárагá átkét.'
37 Gorhá nékkár cha bádsháhá josta kanant: 'Oo wájah! Má kadi distag
ke taw shodig ay o má tará warag dátag, taw tonnig ay o má tará áp
dátag?
38 Má kadi tará darpadar distag o jágah dátag yá jándará distag o póshák
gwará dátag?
39 Má kadi distag ke taw nádráh ay yá bandig ay o tai chárагá átkagén?'
40 Bádsháh passawa dant: 'Shomárá rásténa gwashán, harché ke shomá
pa mani yakk kaster kasterén brátéá kortag, bezán pa man ham kortag.'
41 Randá gón hamáyán ke chappén némagá ant, gwashit: 'Oo nálatián!
Gom bét cha mani démá o hamá jamburén ásay* némagá berawét ke
hechbara namerit o pa Shaytán o áiay hamráhán† rók kanag butag.
42 Chéá ke man shodig atán o shomá maná warag nadát, tonnig atán
o shomá maná áp nadát,
43 darpadar atán o shomá maná jágah nadát, jándar atán o shomá
maná póshák gwará nadát, nádráh o bandig atán o shomá mani hayáldári
nakort.'
44 Gorhá á ham josta kanant: 'Oo wájah! Má kadi tará shodig yá tonnig
yá darpadar yá jándar yá nádráh yá bandig distag o tai hezmat nakortag?'
45 Gorhá bádsháh áyán é dhawlá passawa dant: 'Shomárá rásténa
gwashán, harché ke shomá pa mani hecch kasterénéá nakortag, bezán
pa man ham nakortag.'
46 Paméshká é mardom dém pa abadmánén sezáyá rawant, bale
nékkárén mardomán abadmánén zenda rasit."

26

Issáay koshagay pandal
(Markás 14:1–2; Luká 22:1–2; Yuhanná 11:45–53)

1 Wahdé Issáyá é habar halás kortant, gón wati moridán gwashti:
2 "Shomá zánét ke do róchá rand Sargwazay Aid* ent o Ensánay Chokk
pa salib kasshagá geráénaga bit."
3 Hamé wahdá, mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán, masterén
dini péshwá Kayápáay kalátá diwán kort o

---

* **25:41 25:41** Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. † **25:41 25:41** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Shaytán o áiay préshtagán". * **26:2 26:2** Eshiá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwast.

4 shawresh kort ke Issáyá chón pa repk o honar begerén o bekoshén.
5 Bale gwashtesh: “Aiday róchán na, chó mabit ke mardom áshóp
bekanant.”

Janéné Issáyá atra moshit
(Markás 14:3–9; Yuhanná 12:1–8)

6 Wahdé Issá Bayt-Anyáyá Shamun Garriay lógá at,
7 janéné gón albástaray† atrdánéá ke sakkén gránbaháén atri mán at,
Issáay gwará átk. Wahdé Issá parzónagay sará neshtagat, hamódá Issáay
sari atr per rétk.
8 Moridán ke dist, zahrá porr butant. Watmánwatá gwashtesh: “Eshiá
chéá é atr zawál kort?
9 Agan bahá kanag butén, mazanén zarré rasetagat o é zarr garib o
nézgáráni kárá átkagatant.”
10 Issáyá zánt ke morid zahr geptagant, gwashti: “Chéá shomá é janéná
paréshán kanagá ét? Eshiá gón man nékié kortag.
11 Garib o nézgár modám shomay kerrá hast, bale man harwahd gón
shomá gón naán.
12 É janéná mani sará atr per rétk ke cha pésará maná pa kabr kanagá
tayár bekant.
13 Shomárá rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har kondhé ke é
wasshén mestágay jár janaga bit, hamé janén yát kanaga bit o eshiay
káray kessah áraga bit.”

Yahudá Eskaryutiay badén erádah
(Markás 14:10–11; Luká 22:3–6)

14 Randá cha dwázdahén kásedán yakké ke námi Yahudá Eskaryuti at,
mazanén dini péshwáyáni kerrá shot o
15 gwashti: “Agan man Issáyá shomay dastá bedayán, shomá maná
ché dayét?” Áyán si nograhén korsh‡ hesáb kort o dát.
16 Cha hamá wahdá o rand, Yahudá sharrén móhéay shóházá at ke
Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay Aiday tayári
(Markás 14:12–21; Luká 22:7–14; Yuhanná 13:21–30)

17 Béhomirén Naganay Aiday§ awali róchá, morid Issáay kerrá átkant
o cha áiá jostesh kort: “Ché gwashay, pa taw Sargwazay Aiday shámay
tayáriá kojá bekanén?”
18 Áiá passaw dát: “Shahrá berawét o pelán mardomá begwashét
ke ostáda gwashit, mani wahd nazzikk ent, man gón wati moridán
Sargwazay shámá tai lógá kanán.”
19 Gorhá anchó ke Issáyá gwashtagat, moridán hamá paymá kort o
Sargwazay shámesh tayár kort.
20 Shap ke but, Issá gón wati dwázdahén kásedán parzónagay sará
neshtagat.
21 Waragay wahdá gwashti: “Shomárá rásténa gwashán, cha shomá
yakké maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.”
22 Morid sakk paréshán butant. Har yakké cha áiá jost kanagá lagget:
“Oo Hodáwand! Man wa naán, na?”

† **26:7 26:7** Albástar narmén sengé. árguriá”. Korsh kwahnén zarr ent.

‡ **26:15 26:15** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “si

§ **26:17 26:17** Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit.

23 Áiá passaw tarrént: “Áiá ke annun mani hórigá kásagá dast bort,
hamá maná dróhit.”
24 Hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é donyáyá
rawagi ent, bale bazhn o apsóz pa hamá mardomá ke Ensánay Chokká
dróhit. Pa áiá sharter at ke hechbar pédá mabutén.
25 Gorhá Yahudáyá, hamá ke Issái dróhagi at, gwasht: “Oo ostád! Man
wa naán, na?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

Goddhi shám
(Markás 14:22–26; Luká 22:15–20; Korentiáni Awali Kágad 11:23–25)
26 Wahdé shám kanagá atant, Issáyá nagané zort, Hodáay shogri gept,
nagani chondh chondh kort o moridáná dát. Gwashti: “Bezurét o
bwarét, é mani badan ent.”
27 Padá pyálahé zorti, Hodáay shogri gept, moridáná dát o gwashti:
“Shomá sajjahén cha eshiá benóshét.
28 É mani hón ent, ahd o paymánay hón ke pa bázénéay gonáháni
shódagá réchaga bit.
29 Man shomárá gwashán, nun dega baré anguray ápá nawarán, hamá
róchá padá waráni ke wati Petay bádsháhiá, gón shomá hóra bán.”
30 Padá hamdesh* jat o dém pa Zaytunay Kóhá shotant.

Petrosay enkáray péshgói
(Markás 14:27–31; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38)
31 Gorhá Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén hamé shapay
jendá thagala warét o maná yalaha dayét, chéá ke nebisag butag: *Man*
shepánká janán o ramagay pas sheng o shánga bant.†
32 Bale dobar zendag bayagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.”
33 Gorhá Petrosá darráént: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah
bedayant, man hechbar thagala nawarán.”
34 Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé shapay jendá cha
korósay bángá pésar mani pajjáh áragá say randá enkára kanay.”
35 Bale Petrosá gwasht: “Agan gón taw mani sar ham berawt, tai
pajjáh áragá hechbar enkára nakanán.” É dega sajjahén moridán ham
anchosh gwasht.

Issáay dwá
(Markás 14:32–42; Luká 22:39–46)
36 Randá Issá gón wati moridán Jetsimáni námén jágahéá shot o gón
áyán gwashti: “Hamedá benendét, man ódá rawán o dwá kanán.”
37 Áiá Petros o Zebdiay doén chokk hamráh kortant. Paréshán o
bétáhir‡ at.
38 Gón áyán gwashti: “Mani del sakk paréshán ent o andóhán maná
markig kortag, shomá hamedá bedárét, mawapsét o mani hamráhiá
ágah o hozzhár bét.”
39 Padá kammé démterá shot, dém pa chér kapt o dwái kort: “Oo mani
Pet! Agan buta kant, sakkiáni é pyálahá cha man dur kan, bale mani
wáhagay sará na, hamá paymá ke tai razá ent.”
40 Padá per tarret o wati moridáni kerrá átk. Disti ke á wáb ant.
Gón Petrosá gwashti: “Nabut ke shomá yakk sáhaté ham gón man ágah
bemánét?

---

* **26:30 26:30** Bezán Zabur 115–118. † **26:31 26:31** Zakaryá Nabiay Ketáb 13:7. ‡ **26:37 26:37** Bétáhir, bezán béárám, békarár.

41 Hozzhár bét o dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá makapét. Ruh tayár
ent, bale jesm nezór ent."
42 Domi bará shot o é dwái kort: "Oo mani Pet! Agan é pyálah bé
nóshagá cha man dur kanaga nabit, gorhá harché ke tai razá ent, hamá
dhawlá bebit."
43 Wahdé per tarret, disti ke padá wáb ant o chammesh pacha nabant.
44 Eshtanti o sayomi randá padá pa dwá kanagá shot o hamá dwái
kort.
45 Gorhá moridáni kerrá per tarret o gwashti: "Angat waptagét o árám
kanagá ét? Nun á wahd o sáhat nazzikk ent ke Ensánay Chokk dróhag o
gonahkáráni dastá dayaga bit.
46 Pád áét ke rawén! Á ke maná dróhit, pédák ent."

Issáay dazgir bayag
(Markás 14:43–50; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12)
47 Issá angat habará at ke cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá
átk o raset. Áiá mazanén rombé hamráh at ke zahm o latthesh gón at. É
romb cha mazanén dini péshwá o kawmay kamáshái némagá ráh dayag
butagat.
48 Issáay dróhóká§ áyáná é neshái dátagat: "Haméiá ke mana chokkán,
Issá hamá ent. Áiá dazgir kanét."
49 Gorhá Yahudá tachká Issáay kerrá átk o gwashti: "Oo ostád! Salám
o drót!" Randá Issái chokket.
50 Issáyá gwasht, "Oo sangat! Pa hamá kárá ke átkagay, bekani." Gorhá
démá átkant, Issáesh gept o dazgir kort.
51 Hamá damáná cha Issáay hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o
masterén dini péshwáay nawkaray gósh sest.
52 Issáyá gón áiá gwasht: "Wati zahmá jotká* kan. Harkas ke zahma
kasshit, gón zahmá koshaga bit.
53 Záná, taw nazánay agan cha wati Petá belóthán, á pa mani komakká
hamé damáná dwázdah lashkará† géshter préshtag ráha dant?
54 Bale gorhá Pákén Ketábái nebeshtagén hamá habar ke báyad ent
rást o sarjam bebant, chón rásta bant?"
55 Padá Issáyá dém gón mocchiá kort o gwashti: "Záná man dozz o
dhongé án ke shomá gón zahm o latthán pa mani geragá átkagét? Man
har róch mazanén parasteshgáhá neshtag o mardom tálim dátagant o
shomá maná nageptag.
56 Bale é paymá paméshká but ke nabiáni ketábái péshgói rást o sarjam
bebant." Gorhá sajjahén moridán á yalah dát o jestant.

Issá, Sarókáni Diwáná
(Markás 14:53–65; Luká 22:54–55, 63–71; Yuhanná 18:13–14, 19–24)
57 Issáay dazgir kanókán, Issá zort o masterén dini péshwá Kayápáay
kerrá bort ke ódá Sharyatay zánóger o kawmay kamásh mocch atant.
58 Petros ham dur durá, tán masterén dini péshwáay lógay péshgáhá‡
Issáay randá rawán at. Tahá potert o sepáhigáni kerrá nesht tánke bezánt
ke ché bit.

---

§ **26:48 26:48** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. * **26:52 26:52** Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám. † **26:53 26:53** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "dwázdah ligiun". Har ligiuná 6000 sepáhig mán at. ‡ **26:58 26:58** Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn.

59 Mazanén dini péshwá o Sarókáni Diwánay sajjahén básk§ pa Issáay
markay sezá dayagá drógén sháhediay shóházá atant.
60 Chónáhá bázén drógén sháhedé pa gwáhi dayagá pád átk, bale hecch
pakkáén sháhedié dast nakapt. Godhsará do mardom démá dar átk o
61 gwashtesh: "É mardá gwashtag ke mana twánán Hodáay
parasteshgáhá bepróshán o say róchay tahá padá bebandáni."
62 Gorhá masterén dini péshwá pád átk o cha Issáyá josti kort: "Tai
kerrá hecch passaw nést? É tai helápá chónén sháhedi dayagá ant?"
63 Bale Issáyá passaw nadát. Masterén dini péshwáyá gón áiá gwasht:
"Man tará namiránén Hodáay sawgendá dayán, márá begwash, bárén
taw hamá Masih ay, Hodáay Chokk ay?"
64 Issáyá darráént: "Taw wat gwashagá ay. Bale man shomárá
gwashán, démterá gendét ke Ensánay Chokk zórmandén Hodáay rástén
kashá neshtag o é ham gendét ke ásmánay jambaráni sará ent o kayt."
65 Gorhá masterén dini péshwáyá wati kabáh dert o gwasht: "É kopr
kanagá ent, angat ham márá sháhed pakár ent? Shomá annun é kopr
eshkot.
66 Nun shomay shawr o saláh ché ent?" Áyán passaw dát: "Eshiay sezá
mark ent."
67 Padá áyán Issáay dap o démá tokk jat* o lahténá mosht o shahmát
ham jat.
68 Gwashtesh: "Oo Masih! Wati gaybi zántá kár band o márá begwash,
tará kayá jat?"

Petrosay enkár
(Markás 14:66–72; Luká 22:56–62; Yuhanná 18:15–18, 25–27)
69 Petros dhanná péshgáhá neshtagat ke móledé áiay kerrá átk o
gwashti: "Taw ham Jalili Issáay hamráh butagay."
70 Bale áiá sajjahénáni démá enkár kort o gwasht: "Mana nazánán taw
ché gwashagá ay."
71 Wahdé dém pa mazanén darwázagá rawagá at, dega móledéá dist
o gón hamá mardomán ke ódá atant, gwashti: "É mard Issá Náseriay
hamráh butag."
72 Petrosá domi randá enkár kort o sawgend wárt o gwashti: "Man é
mardá nazánán."
73 Damánéá rand, ódá óshtátagén mardom Petrosay kerrá átkant o
gwashtesh: "Allamá taw cha haméyán ay, cha tai gálwárá anchosh jáha
kayt."
74 Petrosá sawgend wárt o gwasht: "Hodá maná nálat bekanát agan
dróg bebandán. Man é mardá nazánán." Hamá damáná korósá báng dát.
75 Gorhá Petros yátá kapt ke Issáyá gwashtagat: "Korósay bángá pésar,
taw say randá mani pajjáh áragá enkára kanay." Nun dhanná dar átk o
zár zárá gréti.

27

Issá Rumiáni dastá dayaga bit
(Markás 15:1; Luká 23:1–2; Yuhanná 18:28–32)
1 Sabáhá máhallah, sajjahén mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán
shawr yakk kort ke Issáyá koshén.

§ **26:59 26:59** Básk, bezán ozw, membar. * **26:67 26:67** Tokk janag, bezán toh janag.

2 Issáesh bast, kasshán kort o Rumi wáli Pilátusay dastá dát.

Yahudáay watkoshi
(Kásedáni Kár 1:18–19)

3 Wahdé Issáay geráénók Yahudáyá dist ke pa Issáyá markay sezáesh bast, pashómán but o sién nograhén korshi bort o mazanén dini péshwá o kawmay kamáshná per tarréntant.
4 Gwashti: “Mayárig án ke man bégonáhén mardomé dróhet.” Bale áyán passaw dát: “Márá che kár ent? Taw bezán o tai kár.”
5 Gorhá Yahudáyá hamá zarr mazanén parasteshgáhá chagal dátant o shot o watá dratk o koshti.
6 Mazanén dini péshwáyán zarr zortant o gwashtesh: “É palitén* zarr ant, parasteshgáhay hazánagá eshání ér kanag rawá naent.”
7 Paméshká shawr o saláhá rand, cha á zarrán kuzagaray† dhagáresh bahá zort ke pa daramadán kabrestáné bekananti.
8 Tán róche maróchi á dhagáray nám “hónay dhagár” ent.
9 É paymá Eremyá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but: *Man sién nograhén korsh zortant. Bani Esráilay chokkán á marday kimat haminchok bastagat.*
10 *Man cha é zarrán kuzagaray dhagár bahá zort, anchosh ke Hodáwandá maná parmán dátagat.*‡

Issá Pilátusay démá
(Markás 15:2–5; Luká 23:3–5; Yuhanná 18:33–38)

11 Nun Issá wáliay démá óshtárénag but o wáliá cha áiá jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”
12 Mazanén dini péshwá o kawmay kamásh Issáyá bohtám janagá atant, bale áiá hecch passaw nadát.
13 Pilátusá gwasht: “Taw naeshkonagá ay ke é mardom tai helápá chinchok sháhedi dayagá ant?”
14 Bale Issáyá áyáni yakk bohtáméay passaw ham nadát o wáli sakk hayrán but.
15 Wáliá har sál aiday wahdá, cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke mardomán lóthetagat, ázáta kort.
16 Á wahdá yakk bandigé zendáná at ke námi Issá Barabbás at o pa wati badén kárán námkapt at.
17 Wahdé mardom mocch butant, Pilátusá cha áyán jost kort: “Shomá ché gwashét, man kayá ázát bekanán, Issá Barabbásá yá é Issáyá ke Masih ham gwashanti?”
18 Pilátusá zánt ke áyán Issá Masih pa hasadd mani dastá dátag, paméshká é josti kort.
19 Wahdé Pilátus hakdiwáná neshtagat, áiay janá é kolaw ráh dát: “Gón é bégonáh o nékén mardá hecch makan, chéá ke man dóshi eshiay bárawá wábé distag o hamá ent paréshán án.”
20 Bale mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán mocch butagén mardom mannéntant ke Barabbásay ázáti o Issáay markà belóthét.
21 Wáliá jost kort: “Ché lóthét, cha é doénán kojámiá pa shomá ázát bekanán?” Áyán gwasht: “Barabbásá.”

---

* **27:6 27:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “hónigén zarr”. † **27:7 27:7** Kuzagar, bezán hamá mardom ke komb o kunzag addha kant. ‡ **27:10 27:10** Zakaryá Nabiay Ketáb 11:12 o rand, Eremyá Nabiay Ketáb 32:6 o rand.

22 Pilátusá cha áyán jost kort: “Gorhá gón Issáyá ke Masih ham
gwashanti, ché bekanán?” Áyán pa hamtawári gwasht: “Salibi kassh!”
23 Pilátusá jost kort: “Chéá bárén? Mayári ché ent?” Bale áyán géshter
kukkár kort o gwashtesh: “Salibi kassh!”
24 Wahdé Pilátusá dist ke hecch káré korta nakant o mardom shóresh
kanagá ant, gorhá áiá áp zort, mocchiay démá wati dast shoshtant o
gwashti: “Man cha é marday hóná bémayár án, shomá bezánét o shomay
kár.”
25 Sajjahén mardomán gwasht: “Eshiay hón mayg o may chokkáni
gardená ent.”
26 Gorhá Pilátusá pa áyánigi Barabbás ázát kort o Issá shallák o
hayzarán janáént o dáti ke salib kasshag bebit.

Sepáhig Issáyá kalág bandag
(Markás 15:16–20; Yuhanná 19:2–3)
27 Wáliay sepáhigán Issá wáliay kalátá bort o sajjahén lashkaresh áiay
chapp o chágerdá mocch kort.
28 Áyán Issáay gwaray god kasshetant o sohrchakén kabáhé gwará dát,
29 cha dhangar o konthagán tájé addhesh kort o áiay sará dát, latthé
rástén dastá dátesh o pa kalág o rishkand áiay démá kóndhán kaptant o
gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!”
30 Áiay sará tokkesh jat o hamá latthesh zort o áiay sará jat.
31 Wahdé kalág bandagesh halás kort, gwaray kabáhesh kasshet o áiay
jenday godesh padá gwará dátant. Randá dém pa salib kasshagá bortesh.

Issáyá saliba kasshant
(Markás 15:21–32; Luká 23:26–43; Yuhanná 19:17–27)
32 Wahdé rawagá laggetant, Shamun námén mardé distesh ke
Keriniay shahray mardomé at. Sepáhigán á pa bigár gept ke Issáay salibá
baddhá bekant.
33 Wahdé “Joljotá” bezán hamá “Kámpól” námén jágahá rasetant
34 ódá Issáesh zahrag mán kortagén sharáb dát, bale áiá chashagá rand
nawártant.
35 Salib kasshagá rand, pa láthari o korakasshi§ áiay pocch o póshákesh
watmánwatá bahr kortant.
36 Randá hamódá neshtant o áiay negahpániesh kort.
37 Issáay sarborá, mayárnámagé* dratkesh ke áiay sará nebeshtagat: “É
Issá ent, Yahudiáni bádsháh.”
38 Issáay hamráhiá do dhongesh ham salib kasshet, yakké rástén o
domi chappén kashá.
39 Hamá mardom ke cha ódá gwazagá atant, áiárá dozmánesh dát o
wati saresh chandhéntant.
40 Gwashtesh: “Taw ke gwashtag ke man mazanén parasteshgáhá
karóján o say róchay tahá padá bandáni, nun wati jendá rakkén. Agan
taw Hodáay Chokk ay, cha salibá ér á.”
41 Hamé dhawlá mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger o kawmay
kamásh ham áiá kalág bandagá atant. Gwashagá atant:
42 “Á dega mardomi rakkéntant, bale watá rakkénta nakant. É wa
Esráilay bádsháh ent, agan nun cha salibá ér bekapit, má áiay sará báwara
kanén.

§ **27:35 27:35** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. * **27:37 27:37** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár.

43 Hodáay sará óst o ométi bastag. Agan Hodá áiá rakkénaga lóthit, nun
berakkéniti, chéá ke gwashtagati: 'Man Hodáay Chokk án.' "
44 Hamé paymá Issáay hamráhiá salib kasshetagén dhong ham áiá bad
o rad gwashagá atant.

Issáay mark
(Markás 15:33–41; Luká 23:44–49; Yuhanná 19:28–30)
45 Némróchá beger tán bégáhay sayá,† sajjahén molká tahériá mán shánt.
46 Bégáhay sáhat sayá,‡ Issáyá kukkár kort: *"Eli, Eli, lemá sabaktani?"*
Bezán: Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chéá maná yalah dát?§
47 Wahdé ódá óshtátagén lahtén mardomá eshkot, gwashtesh: "Elyásá
tawár kanagá ent."
48 Cha áyán yakké tachánáa shot, espanjé* zorti o tropshén sharábá
misséntí, dáréay sará bast o pa chussagá Issáay némagá shahárti.
49 Bale é dega mardomán gwasht: "Sabr kan, chárén bárén Elyás
eshiay rakkénagá kayt yá na?"
50 Issáyá domi bará peryáté jat o sáhi dát.
51 Hamá wahdá mazanén parasteshgáhay pardah sará beger tán boná
dert o do ném but, zemin larzet o kóh tal geptant,
52 kabráni dap pach but o bázén pák o pahrézkárén mardomé ke
mortagat, padá zendag but.
53 Issáay zendag bayag o jáh janagá rand, á cha wati kabrán dar átkant,
Pákén Shahrá, bezán Urshalimá shotant o bázénéá distant.
54 Hamá pawji apsar o áiay hamráhén sepáhig ke Issáay páneg atant,
wahdé zeminchandh o é dega chizzesh distant, deltrakk butant o
gwashtesh: "Béshakk é mard Hodáay Chokk at."
55 Bázén janéné ke cha Jalilá Issáay hamráh at o áiay hayáldáriesh
kortagat, dur óshtátag o chárágá atant.
56 Eshánitahá yakké Maryam Magdalini at, yakké Ákub o Issopay mát
Maryam at o yakké Zebdiay chokkáni mát at.

Issáay kabr o kapan
(Markás 15:42–47; Luká 23:50–56; Yuhanná 19:38–42)
57 Shap ke but, Arimátiáay shahray Issop námén sér o hazgárén mardé
átk ke Issáay moridé at.
58 Pilátusay kerrá shot o Issáay jónay baragay ejázati lóthet. Pilátusá
parmán dát ke jóná áiá bedayét.
59 Issopá jón zort o sapáén lilomén† godéá patát o
60 hamá nókén kabray tahá ér kort ke kóhéay tahá pa wat jatagati.
Mazanén dhóké léthi dát o kabray dapá dáti o shot.
61 Maryam Magdalini o á dega Maryam hamódá neshtagatant o
démesh gón kabrá at.

Kabray negahpáni
62 Domi róchá, bezán Shambehá,‡ mazanén dini péshwá o Parisi yakjáh
but o Pilátusay kerrá shotant.

---

† **27:45 27:45** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá".
‡ **27:46 27:46** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "nohomi sáhatá". § **27:46 27:46** Zabur 22:1. * **27:48 27:48** Espanj, bezán pozzh, pokki. † **27:59 27:59** Lilom, goday tahré ke Engréziá "linen" gwashaga bit. ‡ **27:62 27:62** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Shabbatay tayáriay róchá rand".

63 Gwashtesh: “Wájah! Márá yát ent ke é drógbandá wati zendá gwashtagat ke say róchá rand man padá zendaga bán o jáha janán.
64 Paméshká parmán beday ke tán say róchá kabray sará negahpáni kanag bebit, chó mabit ke áiay morid byáyant o jónáá bedozzant o gón mardomán begwashant ke á cha mordagán padá zendag butag o é goddhi repk o honar cha pésarigéná ganter bebit.”
65 Pilátusá darráént: “Lahtén sepáhig bezurét, berawét o hamá paymá ke gón shomá buta kant, kabray negahpániá bekanét.”
66 Gorhá shotant o kabray dapay mazanén dhókesh mohr jat o mómband kort o sepáhigesh páneg kortant.

28

Issáay padá zendag bayag
(Markás 16:1–8; Luká 24:1–12; Yuhanná 20:1–10)

1 Shabbatay róchá rand, bezán Yakshambehay* gwarbámá† Maryam Magdalini o á dega Maryam kabray cháragá shotant.
2 Yakk anágat mazanén zeminchandhé átk, chéá ke Hodáwanday préshtagé cha ásmáná ér átk, kabray sará shot, dhóki léthént o dhókay sará nesht.
3 Áiay rang o surat gerókay paymá drapshagá at o god o pósháki barpay dhawlá espét atant.
4 Negahpánén sepáhig cha bimmá larzagá laggetant o chó mordagá butant.
5 Préshtagá gón janénán gwasht: “Matorsét! Mana zánán shomá Issáay shóházá ét ke salib kasshag butag.
6 Á edá naent, anchosh ke wat gwashtagati zendag butag o jáhi jatag. Byáét hamá jágahá bechárét ke ódá ér at.
7 Mahtal mabét, berawét o áiay moridán sahig kanét ke á cha mordagán zendag butag o cha shomá pésar Jalilá rawt. Hamódá shomá áiá gendét. Nun man shomárá hál dát.”
8 Gorhá janén cha kabray sará tacháná shotant ke moridán é hálá sar bekanant. Janén torsagá atant bale gal atant ham.
9 Issá anágat gón janénán dochár kapt o gwashti: “Salám o drót!” Á nazzikká átkant, Issáay pádesh geptant o satá o sanáesh kort.
10 Issáyá gón áyán gwasht: “Matorsét! Berawét o mani brátán begwashét ke Jalilá berawét, hamódá shomá maná gendét.”

Dini péshwá o sepáhigáni dróg

11 Hamá wahdá ke janén rawagá atant, lahtén negahpánén sepáhig dém pa shahrá shot ke dini péshwáyán é sarjamén hálán bedayant.
12 Dini péshwáyán kawmay kamáshání gend o nend o shawr o saláhá rand, sepáhigáná mazanén zarré dát.
13 Gón sepáhigán gwashtesh: “Mardomán begwashét ke shapá má wáb butagén, áiay morid átkagant o jónesh dozzetag o bortag.
14 Agan wáli é hálá sahig but, má áiá sarpada kanén. Shomá bégam bebét.”

---

* **28:1 28:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “haptagay awali róchay”. † **28:1 28:1** Gwarbám, bezán róthekká pésar, róchay dar áyagá pésar.

15 Sepáhigán zarr zortant o anchosh ke sój dayag butagatant, hamá
paymá kortesh. É kessah tán róche maróchi Yahudiáni nyámá sheng o
tálán ent.

Jahán o Issáay mestág
(Markás 16:14–18; Luká 24:36–49; Yuhanná 20:19–23; Kásedáni Kár 1:6–8)

16 Gorhá yázdahén kásed Jalilay hamá kóhay sará shotant ke Issáyá
gwashtagat.

17 Wahdé Issáesh dist, satá o sanáesh kort, bale lahtén angat shakk at.

18 Issá áyáni kerrá átk o gwashti: "Ásmán o zeminay sajjahén wák o
ehtiár maná dayag butag.

19 Paméshká, berawét o sajjahén kawmán mani morid bekanét, Pet o
Chokk o Pákén Ruhay námá pákshódi bedayét o

20 áyán hamá tálimá bedayét ke mani sajjahén parmánáni sará amal
bekanant. Deljam bebét, man tán donyáay halásiá modám gón shomá
gón án."

Pákén Enjil cha Markásay kalamá Markásay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Markás, Issá Masihay morid Shamun-Petrosay sangat at o cha bongéji kelisáay báwarmandán yakké at. Kásedáni Káray ketábá, lahtén jágahá Markásay nám átkag ke Petros o Pulosay sangat ent. Báwar esh ent, hamá wahdá ke Markás gón Petros o Pulosá Rumay shahrá nendók butag, áiá pa Rumay shahray jahmenendén* darkawmán é ketáb nebeshtag. Lahtén zántkára gwashit ke Markásá, Issáay bárawá bázén yáddáshté cha Petrosá zortag.

Chárén Enjiláni tahá, Markásay ketáb cha á degarán gwandhter ent. É ketábá, Issá Masihay Hodáwandi, cha áiay mójezah o hayrán kanókén kárán pésh dáraga butag.

Markásay Enjilá, Issáay áyag o Jalilay damagá† áiay tálim o kár nebisag butagant. Dém pa Urshalimá rawagay wahdá áiay dátagén sar o sój, Urshalimá áiay goddhi‡ rócháni sargwast o merag o zendag bayagay kessah ham átkagant.

Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw
(Mattá 3:1–12; Luká 3:1–18; Yuhanná 1:19–28)

1 Issá Masih, Hodáay Chokkay wasshén mestágay§ bongéj*.
2 Anchosh ke Eshayá Nabiay Ketábá nebeshtah ent:
Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán
ke tai ráhá tachk o hamwára kant.
3 *Gyábáná kasé gwánka jant:*†
"Hodáwanday ráhá tayár bekanét,
Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanét."‡
4 Pákshódi§ dayókén Yahyá gyábáná átk o gwánki jat: "Tawbah bekanét o pákshódi bekanét ke shomay gonáh bakshag bebant."
5 Cha Yahudiahay damagay sajjahén métag o kallagán o cha Urshalimay shahrá mardom áiay kerrá átkant, wati gonáháni pashómániesh záhera kort o Yahyáyá Ordonay kawrá á pákshódia dátant.
6 Yahyáyá cha oshteray mudán gwaptagén póshák gwará at o póstén kamarbandé lánká bastagati. Áiá, madag o gyábáni bénaga* wárt.
7 Yahyáyá jára jat o gwasht: "Cha man o rand, mardé kayt ke cha man zórmandter ent o man é káray láhek ham naán ke sréná dotal bekanán o áiay kawshbandán† bebójan.
8 Man shomárá gón ápá pákshódia dayán, bale á shomárá gón Hodáay Pákén Ruhá‡ pákshódia dant."

---

* **: 1:0** Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád. † **: 1:0** Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. ‡ **: 1:0** Goddhi, bezán áheri. § **1:1 1:1** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. * **1:1 1:1** Bongéj, bezán bendát, shoru. † **1:3 1:3** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ **1:3 1:3** Band 2–3, bechár Maláki Nabiay Ketáb 3:1; Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § **1:4 1:4** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent. * **1:6 1:6** Bénag, bezán shahd, asal. † **1:7 1:7** Kawshband, bezán swásband, swásay band. ‡ **1:8 1:8** Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos.

Issáay pákshódi o chakkás
(Mattá 3:13—4:11; Luká 3:21–22; 4:1–13)

9 Á róchán, Issá cha Jalilay damagay shahr Náserahá átk o Ordonay
kawrá Yahyáyá á pákshódi dát.
10 Anchosh ke Issá cha ápá dar áyagá at, disti ke ásmánay dap pach but
o Pákén Ruh kapótéay dróshomá§ ér átk o mani sará nesht.
11 Cha ásmáná é tawár átk: "Taw mani dóstigén Bacch ay o man cha
taw sakk wassh o razá án."
12 Hamá wahdá Pákén Ruhá Issá gyábáná rawán dát.
13 Issá, tán chell róchá gyábáná mant o Shaytáná á chakkáset*. Issá ódá
jangali jánwaráni nyámá† at o préshtagán áiay hayáldária kort.

Chár máhigiray lóthaénag
(Mattá 4:12–22; Luká 4:14–15; 5:1–11)

14 Yahyáay dazgir bayagá rand, Issá Jalilá shot o Hodáay wasshén
mestágay jári jat o
15 gwashti: "Wahd átkag o rasetag. Hodáay bádsháhi átkag o sar butag.
Cha wati gonáhán pashomán bebét o tawbah bekanét o Hodáay wasshén
mestágay sará imán byárét."
16 Issá, Jalilay Mazangwarmay‡ lambá§ rawagá at ke do máhigiri dist,
Shamun o áiay brát Andriás ke pa máhigiriá wati dám o máhórán gwarmá
dawr dayagá atant.
17 Issáyá gón áyán gwasht: "Byáét, mani randgiriá bekanét. Man
shomárá anchosha kanán ke máhig geragay badalá, mardománi delán
shekára kanét."*
18 Áyán hamá damáná wati dám yalah dátant o áiay hamráh butant.
19 Issá ke kammé démá shot Zebdiay chokk Ákub o áiay brát Yuhannái
distant ke bójigá† neshtagatant o wati máhórán srách‡ag o sharr kanagá
atant.
20 Anchosh ke Issáyá á distant, gwánki jatant. Áyán wati pet Zebdi gón
kárendahán§ bójigá yalah dát o Issáay hamráh butant.

Ganókéay jennay kasshag
(Lukà 4:31–37)

21 Issá o áiay morid Kaparnáhumay shahrá shotant. Shabbatay róchá*
Issá kanisahá† shot o mardomi tálim dátant.
22 Mardom cha áiay dars o tálimán hayrán o habakkah atant, chéá ke
áiá Sharyatay zánógeráni‡ paymá tálim nadát, gón wák§ o ehtiáré* tálimi
dát.
23 Hamé wahdá, kanisahay tahá mardéá kukkár kort. É mardá jenné
per at. Gwashti:

---

§ **1:10 1:10** Dróshom, bezán shekl, surat. * **1:13 1:13** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **1:13 1:13** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. ‡ **1:16 1:16** Mazangwarm, bezán daryáchah. § **1:16 1:16** Lamb, bezán dámon, kerr. * **1:17 1:17** Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. † **1:19 1:19** Bójig, bezán lánch, kashti. ‡ **1:19 1:19** Srách, bezán dertagén chizzéay dóchag o addh kanag. § **1:20 1:20** Kárendah, bezán kárdár, nawkar. * **1:21 1:21** Shabbatay róch, hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. † **1:21 1:21** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. ‡ **1:22 1:22** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. § **1:22 1:22** Wák, bezán zór, tákat. * **1:22 1:22** Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór.

24 “Oo Issá Náseri! Tará gón má che kár ent? Átkagay ke márá gár o
bégwáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén
hamá Pákén ay.”
25 Issáyá jenn hakkal dát o gwasht: “Chopp kan o é mardá yalah day.”
26 Jenná á mard sakk zhámbalént† o kukkár kanáná cha áiá dar átk.
27 Sajjahén mardomán pa hayráni watmánwatá gwasht: “É chónén
habaré? Nókén tálimé. É mard pa wák o ehtiáré jennán ham hokma
dant o jenn eshiay habará gerant.”
28 Dér nagwast ke Jalilay sajjahén kerr o gwarán, Issáyá nám dar áwort.

Nádráháni drahbakshi
(Mattá 8:14–17; Luká 4:38–41)

29 Issá, wahdé cha kanisahá dar kapt, Ákub o Yuhannáay hamráhiá
Shamun o Andriásay lógá shot.
30 Ódá, Shamunay wassig tapig at o nepáday sará waptagat. Anchosh
ke Issá áyáni lógá potert, nádráhay hálesh dát.
31 Issá nazzikká shot, áiay dasti gept o pádi kort. Tapá yalah dát. Á pád
átk o áyáni hezmat kanagá lagget.
32 Magrebtahárá mardomán wati sajjahén nádráh o jenni ganók Issáay
kerrá áwortant.
33 Shahray sajjahén mardom, lógay dapá mocch butant.
34 Issáyá bázéné ke dhawl dhawlén nádráhián geptagatant, dráh kort
o bázén jenné kassheti, bale áiá jenn pa habará naeshtant, chéá ke
jennána zánt ke á kay ent.

Enjilay wasshén mestágay jár
(Luká 4:42–44)

35 Sabáhá máhallah ke angat tahár at, Issá pád átk, cha lógá dar kapt,
gestá‡ o panáhén jágahéá shot o dwái kort.
36 Shamun o áiay sangat Issáay shóházá dar kaptant.
37 Wahdé Issáesh dist, gón áiá gwashtesh: “Sajjahén mardom tará
shóház kanagá ant.”
38 Issáyá gwasht: “Byáét dega jágahéá rawén, kerr o gwaray métag o
bázárán tánke man ódá ham wasshén mestágay járá bejanán, chéá ke man
pa hamé kárá átkagán.”
39 Gorhá, sajjahén Jalilá tarr o tábi kort, kanisaháni tahá wasshén
mestágay jári jat o jenniáni jenni ham kasshetant.

Garray nádráhéay drahbakshi
(Mattá 8:1–4; Luká 5:12–16)

40 Yakk mardéá garr§ at. Issáay kerrá átk, kóndhán kapt, dazbandi kort
o gwashti: “Agan taw belóthay, maná dráh o palgár* korta kanay.”
41 Issáyá áiay sará bazzag but, dasti shahárt o á marday badani dast
per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!”
42 Hamá damáná á mard cha garrá dráh but.
43 Roksat kanagay wahdá, Issáyá kaddhan† kort o gwasht:

---

† **1:26 1:26** Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi sorénag o larzénag. ‡ **1:35 1:35** Gestá, bezán yakk kerr, dur. § **1:40 1:40** Asligén Yunáni zobánay labz pa sohrbádá, bezán jozámá, o pa garr o bag o dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandag butag. * **1:40 1:40** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † **1:43 1:43** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

44 “Bechár, hechkasá cha é habar o hálá sahig makan, bale beraw,
watá dini péshwáyá pésh bedár o pa wati páki o palgáriá hamá korbánigá
hayrát kan ke Mussáay Sharyatá nebisag butag, tánke pa áyán sháhediė
bebit.”
45 Bale á mard ke cha ódá dar átk, habará lagget o wati kessahi sheng
o tálána kort. É sawabá, nun Issáyá natwánt hecch shahrá watá záher
bekant, dhanná dur o gestáén jágahána dáshti, bale angat mardom cha
har némagá áiay kerrá átkant.

2

Lang o mondhén mardéay drahbakshi
(Mattá 9:1–8; Luká 5:17–26)

1 Lahtén róchá o rand, Issá padá Kaparnáhumá átk o é habar sheng o
tálán but ke Issá lógá ent.
2 Gorhá, haminkadar mardom átk o mocch but ke lóg porr but, lógay
dapá ham hecch jágah néstat. Issáyá áyáni kerrá Hodáay habaray wáz
kort.
3 Hamé damáná, chár mardomá yakk lang o mondhén mardé áiay
kerrá áwort,
4 bale cha mardománi bázén mocchiá, langén mardesh Issáay nazzikká
áwort nakort. Paméshká, lógay saray hamá jágahesh thong kort ke Issá
jahlá at o langesh gón nepádá ér dát.
5 Issáyá ke áyáni imán dist, gón langá gwashti: “Oo mani chokk! Tai
gonáh bakshag butant.”
6 Bale Sharyatay lahtén zánóger ke ódá neshtagat, wati delá gwashtesh:
7 “É chéá chosha gwashit? Kopr kanagá ent. Abéd cha* Hodáay jendá,
dega kass gonáhán baksheta nakant.”
8 Issáyá hamá damáná zánt ke é mardom wati delá ché gwashagá ant,
gwashti: “Shomá chéá wati delá choshén hayála kárét.
9 Gón é langén mardá kojám habaray kanag ásánter ent: ‘Tai gonáh
bakshag butant’ yá: ‘Pád á, wati nepádán bezur o beraw’?
10 Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká†
é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Padá gón langá
gwashti:
11 “Tará gwashán, pád á, wati nepádá bezur o lógá beraw.”
12 Harkasá dist ke hamá damáná mard pád átk, wati nepádi zort o
dar átk. Sajjahén mardom hayrán butant, Hodáay satá o sanáesh kort o
gwashtesh: “Má choshén kár hechbar nadistag.”

Láwiay lóthaénag
(Mattá 9:9–13; Luká 5:27–32)

13 Issá padá gwarmay lambá shot. Mardománi mazanén rombé‡ Issáay
kerrá átk o áiá tálim dátant.
14 Anchó ke Issá ráhá rawagá at, Halpiay chokk Láwii dist ke song§
o máliátay kárgesá neshtagat. Gón áiá gwashti: “Byá, mani randgiriá
bekan.” Á pád átk o Issáay hamráh but.

---

* **2:7 2:7** Abéd (cha), bezán gayr cha. † **2:10 2:10** Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármarz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. ‡ **2:13 2:13** Romb, bezán gróh, thóli. § **2:14 2:14** Song, bezán máliát, thayks.

15 Randá Issáyá Láwiay lógá warag wárt. Dega bázén songi o máliátgir* o gonahkárén mardoméá ham gón Issá o áiay moridán yakjáh nán wárt, chéá ke eshán tahá bázéné Issáay randgir at.
16 Wahdé Sharyatay Parisi zánógerán dist ke Issá gón songi o gonahkárán warag waragá ent, gón Issáay moridán gwashtesh: "É Issá chéá gón songi o gonahkárán waraga wárt?"
17 Issáyá ke eshkot, gwashti: "Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent. Man pahrézkáráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán."

Róchagay bárawá
(Mattá 9:14–17; Luká 5:33–39)
18 Yahyáay morid o Parisi róchag atant. Gorhá mardom Issáay kerrá átkant o jostesh kort: "Yahyá o Parisiáni morid chéá róchaga bant, bale tai morid róchaga nabant?"
19 Issáyá gwasht: "Tánke sálónk gón suray mehmánán yakjáh ent, mehmán róchag buta kanant? Na, tánke sálónk gón ent, á róchaga nabant.
20 Bale wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit. Gorhá hamá wahdá róchaga bant.
21 Hechkas nókén goday thokkoré nazurit o kwahnén pashká paccha najant, chéá ke nókén goday pacch nazza kayt o kwahnén pashká gantera derrit.
22 Hechkas nókén sharábá† kwahnén mashkán mána nakant, chéá ke nókén sharáb mashkána tráknit. Sharáb o mashk har do zawála bant. Nókén sharábá nókén mashkán mána kanant."

Issá Shabbatay wájah o wáhond ent
(Mattá 12:1–8; Luká 6:1–5)
23 Shabbatéay róchá, Issá cha gandomay keshárán gwazagá at. Morid ke cha keshárán gwazán atant, hóshagay sendagá laggetant.
24 Parisián gón Issáyá gwasht: "Bechár, tai morid chéá choshén káré kanant ke Shabbatay róchá rawá naent?"
25 Issáyá gwasht: "Shomá hechbar nawántag ke wahdé Dáud o áiay hamráh gozhnag atant o waragesh néstat, Dáudá ché kort?
26 Masterén dini péshwá Ábyátáray zamánagá, Dáud Hodáay Pákén Lógá shot o hamá pákwandhén nagani‡ wártant ke dini péshwáyán abéd dega hechkasá áyáni waragay hakk néstat. Hamáyáná ham dáti ke áiay hamráh atant."
27 Padá, Issáyá gón Parisián gwasht: "Hodáyá Shabbatay róch pa mardomán pédá kortag, mardom pa Shabbatay róchá pédá nakortagant.
28 Paméshká, Ensánay Chokk Shabbatay róchay ham málek ent."

3

Dega mondhéay drahbakshi
(Mattá 12:9–14; Luká 6:6–11)
1 Dega randé, Issá kanisahá shot. Mardé hamódá at ke dasti hoshk o mondh at.

---

* **2:15 2:15** Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéá pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o bája gept.
† **2:22 2:22** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá "wine" gwashaga bit.
‡ **2:26 2:26** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi at o é gappay neshán atant ke Hodáwand wati mardománi rózirasán ent.

2 Mardománi chamm Issáyá sakk atant ke agan Issá Shabbatay róchá
é mardá dráh bekant, gorhá má áiay sará bohtámá* jata kanén.
3 Issáyá gón mondhén mardá gwasht: "Byá, démá bósht."
4 Nun gón mardomán gwashti: "Shabbatay róchá, néki kanag rawá ent
yá badi kanag? Zenday rakkénag† yá zenday gerag?" Mardom bétawár
atant.
5 Issáyá pa zahr cháretant, chéá ke cha áyáni sengdeliá sakk padard at.
Gón á mardá gwashti: "Dastá shahár day!" Áiá dast shahár dát o dasti
wassh o dráh but.
6 Gorhá Parisi damáná dhanná dar átkant o gón Hirudián‡ pa Issáay
koshagá pandalay§ sázagesh bendát* kort.

Bázén mardomé Issáay randgira bit
(Luká 6:17–19)

7 Issá gón wati moridán cha mardomán dur, gwarmay lambá shot.
Cha Jalilá mazanén rombé mardom áiay randá rawán but.
8 Cha Yahudiah, Urshalim, Edumiah o Ordonay kawray á dastá o cha
Sur o Saydunay chapp o chágerdá ham bázén mardomé áiay kerrá mocch
but. Chéá ke áyán eshkotagat ke Issá ché kanagá ent.
9 Mocchi mérhiay† sawabá Issáyá gón moridán gwasht: "Bójigé tayár
kanét ke cha mardománi mocchiá dur bebén."
10 Áiá bázén mardomé dráh kortagat, paméshká nádráhén mardom
télánk dayán o démá kenzán atant ke má Issáyá dast bejanén.
11 Jenni nádráhán har wahdá ke Issá dist, áiay pádána kaptant,
kukkáresha kort o gwashtesh: "Taw Hodáay Chokk ay."
12 Issáyá kaddhana kortant ke kassá hál madayét.

Dwázdah káseday gechén kanag
(Mattá 10:1–2; Luká 6:12–16)

13 Randá, Issá kóhay sará sar kapt o hamá mardom ke áiá lóthet ke
byáyant, tawári kortant o á Issáay kerrá átkant.
14 Issáyá dwázdah kas gechén kort o wati kásed náméntant ke gón áiá
hamráh bebant o áyán pa wasshén mestágay járay janagá rawán bedant.
15 Jenn kasshagay ehtiári ham dátant.
16 É dwázdahén kásedáni nám esh ant:

Shamun ke Issáyá áiay domi nám, "Petros"‡ kort,
17 Zebdiay chokk Ákub o Ákubay brát Yuhanná ke Issáyá áyáni nám "Bu
Ánergés" kort, bezán granday chokk,
18 Andriás,
Pilipos,
Bartulumá,
Mattá,
Tumá,
Halpiay chokk Ákub,
Taddá,

---

* **3:2 3:2** Bohtám, bezán malámat, tohmat. † **3:4 3:4** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. ‡ **3:6 3:6** Hirudi, bezán Hirudis bádsháhay dózwáh. § **3:6 3:6** Pandal, bezán sázesh, repk o honar. * **3:6 3:6** Bendát, bezán bongéj, shoru. † **3:9 3:9** Mérhi, bezán mazanén mocchi o sholuki. ‡ **3:16 3:16** Yunáni zobáná, "petrá" sengén oh o talárá gwashant o "petros" dhóká gwashant.

sarmachárén Shamun§ o
19 Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet* o dozhmenáni dastá dát.

Issá o Belzabul
(Mattá 12:22–32; Luká 11:14–23)
20 Randá, Issá lógéá shot. Haminchok mardom padá átk o mocch but ke Issá o moridán nán waragay móh† ham nabut.
21 Issáay syád o wáres ke sahig butant, áiay randá átkant, chéá ke lahténá gwashtagat ke Issá sare wat naent.
22 Cha Urshalimá átkagén Sharyatay zánógerán gwashtagat ke Issáyá jenn per o gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshit.
23 Issáyá é mardom lótháéntant, mesálé dát o gwashti: "Shaytán chón Shaytáná kasshet kant?
24 Agan molkéá nátepáki bebit, á molk barjáha namánit o
25 agan lógéá nátepáki bebit, á lóg barjáh namánit.
26 Hamé dhawlá, agan Shaytán wati jenday helápá pád byayt o gón wat nátepák bebit, óshtáta nakant, halása bit.
27 Zóráwarén mardoméay lógá hechkas potert o pol o pánch‡ korta nakant, tán wahdé ke á zóráwarén mardomá magipt o mabandit. Randá áiay lógá pol o pánch korta kant.
28 Shomárá rásténa gwashán, mardománi sajjahén gonáh o kopr bakshaga bant,
29 bale hamá ke Pákén Ruhay bárawá kopra kant, hechbar baskhaga nabit o abadi gonahkára mánit."
30 Issáyá paméshká é habar kort ke á gwashagá atant: "Issáyá jenné per ent."

Issáay mát o brát
(Mattá 12:46–50; Luká 8:19–21)
31 Issáay mát o brát átkant o dhanná óshtátant, mardomé démesh dát ke Issáyá tawár kan.
32 Issáay chapp o chágerdá báz mardom neshtagat, Issáesh hál dát: "Tai mát o brát dhanná óshtátagant o tará lóthagá ant."
33 Issáyá áyáni passawá§ jost kort: "Mani mát o brát kay ant?"
34 Padá Issáyá gerdágerd neshtagén mardománi némagá cháret o gwashti: "Mani mát o brát esh ant!
35 Hamá mardom ke Hodáay wáhag* o razáay sará amala kant, mani mát o gohár o brát hamá ent."

4

Tohm chandhagay mesál
(Mattá 13:1–17; Luká 8:4–10)
1 Issáyá mazangwarmay kerrá padá mardománi tálim dayag bendát kort. Áiay chapp o chágerdá haminchok mardom mocch but ke á bójigéá swár but o nesht. Bójig ápá at o sajjahén mardom gwarmay lambá óshtátagatant.

---

§ **3:18 3:18** Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óshtátag. * **3:19 3:19** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. Arabi o Pársiá "khiánat". † **3:20 3:20** Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. ‡ **3:27 3:27** Pol o pánch, bezán zórbord, lotth o pol. § **3:33 3:33** Passaw, bezán jwáb. * **3:35 3:35** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat.

2 Gorhá Issáyá mardom gón darwar* o mesálán báz tálim dátant.
Gwashti:
3 "Gósh dárét. Dehkáné tohmay chandhagá shot.
4 Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk, báli morg
átkant o chet o wártantesh.
5 Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk ke ódá hák kamm at. Zutt
rostant, chéá ke hák tanakk at.
6 Bale cha róchay trondén garmiá gimmort† o hoshk butant, chéá ke
áyáni risshag o wandhál,‡ johl nashotagatant.
7 Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá retk, cherekkán rodagá
naeshtant o é tohm bar o samará sar nabutant.
8 É dega tohm sharrén zeminá retkant. É rost o mazan butant o jáhé
si sari§, jáhé shast sari o jáhé sad sari hóshag o baresh dát."
9 Padá gwashti: "Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont."
10 Wahdé mardom shotant o Issá gón dwázdahén kásed o é dega
hamráhán pasht kapt, áyán cha Issáyá jost kort ke é mesáláni máná ché
ent.
11 Issáyá passaw dát: "Hodáay bádsháhiay ráz shomárá bakshag butag,
bale á ke mani ráhay randgiriá nakanant, é chizz pa áyán hoshkén
darwar o mesál ant,
12 tánke:
Á bechárant bale magendant,
beshkonant bale sarpad mabant.
Agan sarpad buténant,
dém pa man átkagatant o bakshag butagatant."

Tohm chandhagay mesálay maksad
(Mattá 13:18–23; Luká 8:11–15)

13 Padá gwashti: "Agan shomá é mesálá sarpada nabét, gorhá á dega
mesálán chón sarpada bét?
14 Dehkán hamá ent ke Hodáay habará keshit.
15 Lahtén mardom ráhay sará retkagén tohmay dhawlá ent. Hodáay
habar ke ódá keshaga bit, hamá damáná Shaytána kayt o keshtagén
habará cha eshán delá dara kant o bárt.
16 Á tohm ke dhal o dhókáni tahá retkant, hamá mardománi mesál
ent ke Hodáay habará gósha dárant o hamá damáná pa gal o shádeha
mannanti,
17 bale pa é sawabá ke risshag o wandhálesh najatag, Hodáay habar
áyáni delá tán dérá namánit. Wahdé Hodáay habaray sawabá sakki o
sóriána kapant yá ázáré rasitesh, hamá damáná cha ráhá thagalant o
kapant.
18 Á tohm ke cherekk o dhangaráni tahá retkant, hamá mardom ant
ke Hodáay habará gósha dárant
19 bale donyái paréshán o mál o zarray delkasshi o préb o á dega
chizzáni lóth o wáhag áyán rada dayant o naylant ke Hodáay habar
besabzit o bar o samar bedant.
20 Bale á tohm ke sharrén zeminá retkant, hamá mardom ant ke
Hodáay habará eshkonant o mannant, bar o samara dayant, lahtén si
sari, lahtén shast sari o lahtén sad sari."

---

* **4:2 4:2** Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl. † **4:6 4:6** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. ‡ **4:6 4:6** Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § **4:8 4:8** Si sari, bezán si barábar, si randá, si haminchok.

Cherágay mesál
(Luká 8:16–18)

21 Issáyá mesál dayáná gwasht: “Kay rókén cherágá kárit o kásagay yá
tahtay chérá chéra dant? Cherágá cherágdánay sará éra nakanant?
22 Hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén
rázé nést ke áshkár mabit.
23 Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”
24 Padá gwashti: “Delgósh kanét ke shomá ché eshkonét. Gón har kayl
o paymánahéá ke dayét, gón hamá kaylá shomárá dayaga bit o shomárá
angat géshtera rasit.
25 Kaséá ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit o kaséá ke nést, cha áiá
hamá ham pach geraga bit ke hastenti.”

Tohmé ke rodit o sabza bit

26 Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi, anchosh ent ke mardomé dhagárá
tohm bekeshit.
27 É mardom shap o rócha wapsit o páda kayt o tohm anchosha rodit
o sabza bit ke keshók wata nazánt chón rost.
28 Dhagár watáwat keshtagén tohmá pa bar o samara rasénit, pésará
ták, padá hóshag o randá hóshagay tahá dán mána bit.
29 Wahdé keshára rasit, á dásá chéra dant o ronti, chéá ke rón o móshay
wahd átkag.”

Kasterén tohmay mesál
(Mattá 13:31–32; Luká 13:18–19)

30 Padá Issáyá gwasht: “Má ché begwashén ke Hodáay bádsháhi ché
chizzéay dhawlá ent? Chónén darwaré byárén o chónén mesálé pésh
bekanén?
31 Hodáay bádsháhi, thélkáhay tohmay dhawlá ent. É donyáyá, tohmáni
tahá kaster kasterén ent,
32 bale wahdé zeminá keshaga bit, rodit o cha á dega sabzagán* borztera bit o sháh o lambi anchó mazana bant ke báli morg áyáni sáhegá kodóha† bandant.”
33 Issáyá Hodáay habar é paymén bázén darwar o mesáléay tahá gón
áyán darshána kortant‡ ke á sarpad but bekanant.
34 Darwar o mesálán abéd hecch habaria nakort, bale wahdé gón wati
moridán tahná but, sajjahén mesáli pa áyán máná kortant.

Tuppánay érmóshS kanag
(Mattá 8:23–27; Luká 8:22–25)

35 Hamá róchá, bégáh ke but, Issáyá gón moridán gwasht: “Byáét,
gwarmay á dastá rawén.”
36 Áyán mardom roksat kortant, bójigá swár butant o Issáesh zort o
shotant. Dega lahtén bójig ham áyáni hamráh at.
37 Dér nagwast ke mazanén syahgwátéá sar kort o mastén chawl o
mawján bójig cha ápá porr kort.
38 Issáyá, sarjáhé saray chérá at o bójigay poshti némagá wáb at.
Moridán cha wábá pád kort o gwashtesh: “Oo ostád! Má meragá én
o taw hecch may hayálá naay?”

---

* **4:32 4:32** Sabzag, bezán káh. † **4:32 4:32** Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg. ‡ **4:33 4:33** Darshán kanag, bezán gwashag, záher kanag, darangáz kanag. S **4:34 4:35** Érmósh, bezán árám, hámósh.

39 Issá pád átk, gwáti hakkal dát o gón gwarmá gwashti: “Érmósh bay!
Bass kan!” Gwát kapt o chawl o mawj árám geptant.
40 Padá gón wati moridán gwashti: “Shomá chéá torsagá ét? Angat
báwara nakanét?”
41 Moridán sakk torset o watmánwatá gwashtesh: “É chónén mardomé
ke gwát o áp ham eshiay hokmá mannant?”

5

Jenniéay drahbakshi
(Mattá 8:28–34; Luká 8:26–39)

1 Issá gón wati moridán Jalilay Mazangwarmay á dastá, Gerásiáni*
molká raset.
2 Wahdé Issá cha bójigá ér átk, hamá damáná mardé cha kabrestáná
dar átk o gón Issáyá dochár kapt.† Mardá jenné per at.
3 É mard kabrestáná jahmenend at o haminchok zóri mán at ke nun
hechkasá áiay dast o pád gón zamzilán ham basta nakortant.
4 Mardomán báz randá bastagat, bale áiá zamzil próshtagatant o
hechkasá áiay ger o dáray zór o twán néstat.
5 Shap o róch kabrestán o kóhán at, kukkár o chihália jat o watá gón
dhók o sengán thappigia kort.
6 Anchó ke áiá Issá cha durá dist, tacháná átk o Issáay pádán kapt,
7 kukkár kort o gwashti: “Issá, oo borzén arshay Hodáay Chokk! Tará
gón man che kár ent? Tará Hodáay sawgend ent, maná azáb maday.”
8 É habari paméshká kort ke Issáyá gwashtagat: “Oo palitén ruh! É
mardá yalah day.”
9 Issáyá cha áiá jost kort: “Tai nám kay ent?” Áiá passaw dát: “Mani
nám ‘Lashkar’ ent, ke má báz én.”
10 Issáay kerrá báz peryáti kort: “Márá cha é molká dar makan.”
11 Hamódá, kóhdémá hukkáni mazanén ramagé charagá at.
12 Jennán peryát kort: “Márá é hukkáni jesmá ráh beday.”
13 Issáyá ejázat dátant. Gorhá, jenn cha mardá dar átk o hukkáni jesmá
potertant. Ramagá kesás do hazár hukk atant ke cha kóhdémá jahlagá
tachán butant o gwarmá kapt o mortant.
14 Hukkáni chárénók tacháná shotant o shahr o métagesh hál dátant.
Wahdé mardomán eshkot, átkant ke chamme wat begendant ke ché
butag.
15 Wahdé Issáay gwará átkant, distesh ke hamá mard ke pésará jennáni
lashkará ganók kortagat, pocch o póshákí gwará o hósh o sár ent o
neshtag. Nun torsesh delá kapt.
16 Chamdistén sháhedán kessah kort ke jenni ganók chón sár butag o
hukkáni kessahesh ham áwort.
17 Gorhá mardomán gón Issáyá dazbandi kort ke may molká yalah
day.
18 Wahdé Issá bójigá swár bayagá at, hamá mard ke pésará jennán
geptagat, átk o dazbandii kort ke maná bar gón.
19 Bale Issáyá ejázat nadát o gwashti: “Lógá beraw o wati mardomán
hál day ke Hodáwandá pa taw chónén káré kortag o tai sará chón rahmi
kortag.”

---

* **5:1 5:1** Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. † **5:2 5:2** Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

20 Gorhá, á mard shot o Dekápulisay‡ molkay mardomi hál dátant ke
Issáyá pa man chónén káré kortag. Sajjahén mahluk hayrán but.

Issá janénéá dráh o jenekkéá zendaga kant
(Mattá 9:18–26; Luká 8:40–56)

21 Issá ke padá bójigá swár but o gwarmay á dastá shot. Gwarmay
lambá, mardománi mazanén rombé áiay chapp o chágerdá mocch but.
22 Yáerus námén mardé ke kanisahay master at, hamódá átk o gón
Issáay gendagá, áiay pádán kapt.
23 Áiá gón Issáyá báz randá dazbandi kort: "Mani jenekk markig ent.
Byá o wati dastá áiay sará per mosh ke dráh bebit o zendag bemánit."
24 Issá áiay hamráh but o shot. Mardománi mazanén rombé Issáay
chapp o chágerdá mocch but o shot gón.
25 É rombá janéné gón at. Dwázdah sál at ke áiay hón pach at.
26 Bázén dáktaréá shotagat, bale elájay badalá dardi gésh butagatant o
sajjahén zarr o máli ham báhéntagatant§. Dráh bayagay badalá ganter
bayán at.
27 Issáay bárawá eshkotagati o nun mardománi mocchiay tahá cha
poshti némagá átk o Issáay kabáhi* dast jat.
28 Deljam at ke agan Issáay pocchán ham dast per bekanán, dráha bán.
29 Anchó ke Issáay kabáhi dast jat, áiay hón band but o cha wati jesmay
hálatá zánti ke man dráh bután.
30 Issáyá hamá damáná zánt ke cha man zóré dar átk. Póshtá, mocchiay
némagá chakki tarrént o josti kort: "Kayá mani pocch dast jatant?"
31 Moridán gwasht: "Taw gendagá ay, mardomán tará chón angerr
kortag†. Angat jostá ay ke kayá mani pocch dast jatagant?"
32 Issá angat chárén némagán cháragá at ke é kár kayá kort.
33 Janéná zánt ke gón man ché but, pa tors o larz átk o Issáay pádán
kapt o sajjahén habari pa rásti kortant.
34 Issáyá gwasht: "Mani jenekk! Tai imáná tará dráh kort. Beraw pa
salámati. Cha wati nájórhiá dráh bay."
35 Issá angat habará at ke cha Yáerusay lógá mardomé átk o háli dát:
"Tai jenekk mortag. Nun ostádá chéá delsyáha kanay?"
36 Issáyá áiay habar eshkot, gón kanisahay masterá gwashti: "Mators,
bass báwar kan."
37 Issáyá, Petros o Ákub o Ákubay brát Yuhannáyá abéd dega kass wati
hamráh bayagá naesht.
38 Wahdé kanisahay masteray lógá átkant, Issáyá dist ke kukkár o wáhi
ent, mardom gréwag o mótk‡ áragá ant.
39 Tahá ke átk, gwashti: "Chéá gréwag o kukkárá ét? Chokk namortag,
wáb ent."
40 Áyán Issáay sará kandet, bale Issáyá sajjahén mardom dar kortant o
jenekkay pet o mát o wati hamráhén moridi zortant o hamá báná§ shot
ke jenekk ódá ér at.
41 Issáyá jenekkay dast gept o gwashti: *"Talitá! Kom."* Bezán:
Jenekkok! Pád á.

---

‡ **5:20 5:20** Dekápulis, bezán dah shahr. Gerásá cha é shahrán yakké at. § **5:26 5:26** Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. * **5:27 5:27** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. † **5:31 5:31** Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá "moháserah".

‡ **5:38 5:38** Mótk: Pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag. § **5:40 5:40** Bán, bezán kóthi, kamrah, óták.

42 Jenekk ke omri dwázdah sál at, hamá damáná pád átk o tarragá
lagget. Á mardom ke gón atant, sakk hayrán o habakkah butant.
43 Issáyá kaddhan kortant ke kassá hál madayét o padá gwashti ke
jenekká warák bedayét.

6

Issá padá Náserahá pera tarrit
(Mattá 13:53–58; Luká 4:16–24)

1 Issá cha ódá dar átk o wati jenday shahrá átk. Morid ham gón atant.
2 Shabbatay róchá kanisahá mardománi tálim dayagi bendát kort. Gón
áiay habaráni eshkonagá bázéné hayrán o habakkah but. Gwashtesh:
"Eshiá é habar cha kojá áwortagant o é dánái kayá dátag? Eshiay dastá
choshén mójezah che paymá bayagá ant?
3 É hamá dártrásh naent? É Maryamay bacch o Ákub o Yushá o Yahudá
o Shamunay brát ent. Gohári ham hamedá may shahrá jahmenend ant."
Mardom Issáay sará nawassh butant.
4 Issáyá gón áyán gwasht: "Nabiá, abéd cha wati jenday shahr o jenday
lógá o wati syád o wáresáni kerrá, dega har jágah ezzat hast."
5 Issáyá ódá dega mójezahé pésh dásht nakort, bass lahtén nádráhay sará
dasti per mosht o dráhi kortant.
6 Issá, cha é mardománi bébáwariá hayrán at.

Issá dwázdahén kásedán rawána dant
(Mattá 10:5–15; Luká 9:1–6)

Gorhá, Issá métag pa métaga tarret o mardomi tálima dátant.
7 Dwázdahén kásedi lótháéntant, do doá bahri kort o rawáni dátant.
Jennay kasshagay wák o ehtiári ham dátant o
8 gwashti: "É sapará wati asáyá abéd dega hecch mazurét gón.
Shomárá nán o tóshag o lót* o turag† hecch gón mabit. Zarr ham mazurét
gón.
9 Wati chawatthán pádá kanét o gwaray jámagá abéd, dega jámag
mazurét gón.
10 Harkasay lógá ke rawét, tán cha shahrá dara nayáét hamódá
bejallét‡.
11 Har jáh ke mardom shomárá wasshátka nakanant o shomay
habarán gósha nadárant, cha ódá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni
danz o hákán hamódá bechandhét tánke áyáni helápá sháhedié bebit ke
áyán hesáb dayagi ent."
12 Gorhá, morid shotant o járesh jat ke cha wati gonáhán pashóman
bebét o tawbah bekanét.
13 Áyán bázén jenné kasshet o bázén nádráhé thél per mosht o dráh
kort.

Pákshódi dayókén Yahyáay koshag
(Mattá 14:1–12; Luká 9:7–9)

14 É hál Hirudis bádsháhá sar butant, chéá ke Issá nun námdár butagat.
Lahténá gwasht é hamá pákshódi dayókén Yahyá ent ke cha mordagán
zendag butag, paméshká choshén ajekkái kár§ o mójezaha kant.

---

* **6:8 6:8** Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagái kanant. † **6:8 6:8** Turag, bezán pélek, lót, pélag. ‡ **6:10 6:10** Jallag, bezán dárag, mánag. § **6:14 6:14** Ajekkái kár, bezán mójezah, hayrán kanókén kár.

15 Lahténá gwasht: “Elyás nabi ent ke padá átkag.” Dega lahténá
gwasht: “Gwastagén paygambaráni dhawlén paygambaré.”
16 Gón é habaráni eshkonagá Hirudisá gwasht: “É Yahyá ent. Man
eshiay sar borret, bale é padá zendag butag.”
17 Hirudisá pa wati jan Hirudiahay wassh kanagá, Yahyáay gerag o
bandig kanagay hokm dátagat. Hirudiá pésará Hirudisay brát Piliposay
jan at o nun Hirudisá gón áiá sur kortagat.
18 Yahyáyá é habaray sará Hirudis mayárig kortagat o gwashtagat ke
Sharyatay hesábá gón wati zendagén brátay janá sáng o sur kanag rawá
naent.
19 Paméshká Hirudiah Yahyáay sará sakk zahr at o lótheti ke Yahyáyá
bekóshárénit, bale dastia naraset,
20 chéá ke Hirudisá cha Yahyáyá torset. Áiá zánt ke Yahyá pahrézkár o
pákén mardomé o naeshti ke kasé áiá bekoshit. Wahdé Yahyáay habaria
eshkotant, hayrán o paréshána but, bale angat Yahyáay habaráni gósh
dárag áiá dósta but.
21 Wahdé Hirudisá pa wati sálgerahá mazanén jashné gept o wati wazir
o gazir o pawji apsar o Jalilay mir o masteri dáwat dátant, Hirudiahá
móhé raset.
22 Hirudiahay jenekk majlesá átk, nách o sohbati kort o Hirudis o
áiay mehmánáni deli wassh kort. Hirudis bádsháhá gón jenekká gwasht:
“Harché tai dela lóthit begwash, man tará dayán.”
23 Sawgendi wárt o gwashti: “Harché lóthay, belóth, toré mani
bádsháhiay némá.”
24 Jenekk dar átk, wati mátay kerrá shot o josti kort: “Ché belóthán?”
Mátá gwasht: “Pákshódi dayókén Yahyáay sará belóth.”
25 Gorhá jenekk zutt zuttá per tarret, bádsháhay kerrá átk o gwashti:
“Man pákshódi dayókén Yahyáay sará tabakkéay tahá lóthán, hamé
annun.”
26 Hirudis bádsháh sakk paréshán but, bale pa wati sawgenday dárag o
mehmánáni ezzatá nalótheti ke jenekkay dazbandiá dast posht bejant*.
27 Paméshká jalládi hokm dát: “Annun beraw zendáná o Yahyáay sará
borr o byár.” Jallád zendáná shot, Yahyáay sari borret o
28 tabakkéay tahá kort o áwort o jenekkárá dáti. Jenekká sar bort o
wati mátárá dát.
29 Wahdé Yahyáay morid sahig butant, átkant o áiay jónesh bort o kabr
o kapan kort.

Panch hazár mardomá warák dayag
(Mattá 14:13–21; Luká 9:10–17; Yuhanná 6:1–13)

30 Issáay kásed, Issáay kerrá átkant o wati sajjahén kortagén káráni o
dátagén tálimay hálesh dát.
31 Issáyá gwasht: “Byá, gestáén jágahéá rawén ke tahná bebén o shomá
kammé árám bekanét.” Chéá ke é wahdá mardománi raw o á anchó báz
at ke Issá o moridán waragay móh ham naraset.
32 Gorhá bójigéá swár but o gestáén jágahéá shotant ke tahná bebant.
33 Rawagay wahdá, bázén mardoméá dist o pajjáh áwortant. Mardom
cha sajjahén shahrán tacháná dém pa hamá jágahá shotant o cha Issá o
moridán pésar ódá sar butant.

---

* **6:26 6:26** Dast posht janag, bezán dhálchár kanag, namannag.

34 Issá ke cha bójigá ér kapt o mardománi mazanén mocchii dist, áyáni
sará bazzagi but, chéá ke mardom béshepánkén pasáni dhawlá atant.
Gorhá Issáyá bázén tálimé dátant.
35 Bégáhá morid Issáay kerrá átkant o gwashtesh: "Nun béwahd ent o é
gestáén jágahé.
36 Mardomán begwash, bell ke kerr o gwaráni métag o bázárána rawant
o pa wat ward o waráka gerant."
37 Bale Issáyá gwasht: "Shomá wat áyán warák bedayét." Moridán
jost kort: "Gorhá má berawén o do sad dináray† nagan begerén o eshán
bedayén ke warant?"
38 Issáyá gwasht: "Berawét bechárét, bárén shomárá chont nagan gón?"
Áyán cháret o átkant, gwashtesh: "May kerrá panch nagan o do máhig
hast."
39 Issáyá hokm dátánt ke mardomán thóli‡ thóliá káh o sabzagay§ sará
nádénét.
40 Mardom sad sad o panjáh panjáhay thóliá neshtant.
41 Issáyá panchén nagan o doén máhig dastá kortant, ásmánay némagá
cháret o Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o moridáni
dastá dátant ke mardománi sará bahresh kanét. Doén máhigi ham
sajjahénáni sará bahr kortant.
42 Sajjahénán sérá wárt.
43 Cha sar átkagén nagan o máhigán dwázdah saptesh* porr kort.
44 Nán warókén mardománi tahá panch hazár mardén atant.

Issá ápay sará gáma jant
(Mattá 14:22–33; Yuhanná 6:16–21)

45 Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: "Man é
mardomán roksata kanán. Shomá tán á wahdá bójigá swár bét o cha
man pésar mazangwarmay á dastá, Bayt-Saydáay shahrá berawét."
46 Mardománi roksat kanagá rand, Issá pa dwá kanagá kóhay sará sar
kapt.
47 Shap ke but, morid bójigay tahá gwarmay nyámá atant o Issá
hoshkiá tahná at.
48 Disti ke morid gón trondén gwátéá dém pa dém ant o pa zahmat o
hillaté hólig† janagá ant. Gorhá shapay chárómi pásá, Issá ápay sará gám
janán, dém pa áyán átk o lótheti ke cha áyáni kashá begwazit.
49 Wahdé moridán dist ke Issá ápay sará gám janán ent, delá gwasht-
esh: "Jenné!" Kukkáresh kort,
50 chéá ke sajjahénán dist o sakk torsetesh. Bale Issáyá damáná
gwasht: "Delá dhaddh kanét, matorsét, é man án."
51 Padá bójigá sar kapt o gón moridán hawár but. Gwát ham kapt o
árám but. Morid hayrán o habakkah butant,
52 chéá ke angat naganay mójezahá sarpad nabutagatant, delesh seng
at.

Nádráhání drahbakshi
(Mattá 14:34–36)

53 Issá o moridán mazangwarm gwázént o á dastá Genisáretay shahrá
rasetant o bójigesh nangar kort.‡

---

† **6:37 6:37** Yakk dinár, yakk róchay mozz at. ‡ **6:39 6:39** Thóli, bezán romb. § **6:39 6:39** Sabzag, bezán káh. * **6:43 6:43** Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. † **6:48 6:48** Hólig, bezán páru. ‡ **6:53 6:53** Nangar kanag, bezán bójigay óshtárénag.

54 Anchó ke cha bójigá ér kaptant, mardomán Issá pajjáh áwort.
55 Nun sajjahén damagá tatkant, wati nádráhesh tahtáni sará kortant o
har jáh ke áyána eshkot Issá ódá ent, nádráhesh hamódá bortant.
56 Issá har métag o shahr o kallagéá ke shot, mardomán wati nádráh
shahr o bázárání chárráháni sará áwortant o dazbandiesha kort ke bell
bimár kamm cha kamm tai kabáhay lambá dasta janant. Harkasá ke
dasta jat, wassh o dráha but.

7

Delay gandagi
(Mattá 15:1–20)

1 Cha Urshalimá átkagén Parisi o Sharyatay lahtén zánóger Issáay kerrá
mocch butant.
2 Distesh ke Issáay lahtén morid gón sellén, bezán gón nashoshtagén
dastán warák waragá ent.
3 Bale Parisi o sajjahén Yahudi, tánke wati pet o piroki rasmay redá
dast mashódant, waráka nawarant.
4 Wahdé cha bázárá káyant, tán shosht o shód makanant, heccha
nawarant o dega bázén hamé dhawlén dód o rasmesh hast chó ke tán
pyálah o ápdán o lóhigán mashódant, kármarzesha nakanant.
5 Nun Parisi o Sharyatay zánógerán cha Issáyá jost kort: "Tai morid
chéá pet o piroki rasmá namannant o gón sell o nápákén dastán waráka
warant?"
6 Issáyá gwasht: "Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá
shomay bárawá sharr nebeshtag:

É mardom dapá maná ezzata dayant,
bale delesh cha man sakk dur ent.
7 *É moptá maná parastesha kanant o*
mardománi ráh o rahbandáni tálimá anchosha dayant
*ke gwashay Hodáay hokm ant.**
8 Shomá Hodáay hokm yalah dátag o mardománi rasm zortag."
9 Randá gwashti: "Shomá pa wati rasmáni dáragá Hodáay hokmáni
yalah dayagay sharrén ráhé dar gétkag.
10 Mussáyá gwashtag: *Wati pet o mátá ezzat beday. Harkasá ke wati*
pet yá mát nálat kort, áiay sezá mark ent.†
11 Bale shomá sója dayét ke agan yakké wati pet yá mátá begwashit:
'Pahell kan, á komakk ke man báyad ent tará bedátén, á man Hodáay
ráhá korbán kortag,'
12 gorhá shomá áiá cha pet o mátay komakk kanagá manah o makana
kanét.
13 Shomá wati rasmán barjáha dárét o é paymá Hodáay habará halás
o nákára kanét. Dega ham bázén hamé dhawlén kára kanét."
14 Issáyá mocch butagén mardom padá wati kerrá tawár kortant,
gwashti: "Shomá drost mani habarán gósh bedárét o sarpad bebét.
15 Chizzé ke mardomay lápá rawt áiá sell o nápáka nakant, bale chizzé
ke cha áiay delá dara kayt, áiá nápáka kant.
16 Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont."‡
17 Wahdé mardomi yalah dátant o lógá átk, moridán gwasht: "Márá é
mesálay maksadá sarpad kan."

---

* **7:7 7:7** Eshayá Nabiay Ketáb 29:13 † **7:10 7:10** Darraw 20:12; 21:17. ‡ **7:16 7:16** Lahtén daznebeshtá, band 16 nést.

18 Issáyá gwasht: “Shomá haminkadar násarpad ét? Nazánét ke hecch warákay warag mardomá sell o nápáka nakant?
19 Chéá ke warák delá narawt, lápá rawt o cha rótán dara kayt.” Gón é habará áiá gisshént ke sajjahén waragi chizz helár o pák ant.
20 Áiá wati habar démá bort o gwasht: “Á chizz ke mardomá sell o nápáka kant, cha áiay del o daruná dara kayt,
21 chó ke badén pegr o hayál, bénangi, dozzi, hón o kósh, zená,
22 lálech§ o tamáh, badwáhi, makkári, waylánki,* hasadd, kopr, takabbor o béagli.
23 É sajjahén badi, cha mardomay del o daruná dara káyant o mardomá nápáka kanant.”

Darkawmén janénéay imán
(Mattá 15:21–28)

24 Issá cha ódá dar átk o Suray† damagá shot. Ódá lógéá shot o nalótheti ke kasé áiay áyagá sahig bebit, bale é háli chér dát nakort.
25 Janéné ke áiay jenekkoká jenné per at, wahdé Issáay áyagay háli eshkot, hamá damáná átk o áiay pádán kapt.
26 É janén Yunánié at o Suriahay damag Pinikiahá pédá butagat. Áiá cha Issáyá dazbandi kort ke mani jenekkay jenná kassh.
27 Issáyá gwasht: “Awalá báyad ent chokk warag bwarant o sér bekanant, chéá ke chokkáni naganay pach gerag o kochekkáni démá dawr dayag sharr naent.”
28 Janéná gwasht: “Ji haw, Hodáwand! Bale parzónagay‡ kerray kochekk ham chokkáni naganáni chondhána warant.”
29 Issáyá gwasht: “Taw sharrén passawé dát, beraw, tai jenekkay jenn dar átkag.”
30 Wahdé janén lógá per tarret, disti ke jenekk tahtay sará waptag o jenná yalah dátag.

Karr o lellén mardéay drahbakshi

31 Issá, cha Suray damagá per tarret, Sayduni gwázént o Jalilay Mazangwarm o Dekápulisay damagá átk o raset.
32 Mardomán karrén mardé ke áiá sharriay sará gapp jat ham nakort, Issáay kerrá áwort o dazbandiesh kort ke taw wati dastá eshiay sará per mosh.
33 Issáyá á mard cha mardománi mocchiá yakk kerré bort o lankoki áiay góshán mán kortant. Randá wati dasti tokk jat§ o áiay zobáná peri mosht.
34 Ásmánay némagá cháreti, áh o ginsárté* kasshet o gwashti: *“Effatah!”* (Bezán “pach bay!”)
35 Hamá damáná, marday gósh pach butant, zobáni ham pach but o pa sharri habar kanagá lagget.
36 Issáyá, mardom kaddhan kortant ke gón kassá é bárawá hecch magwashét, bale haminchok ke áiá pa habar nakanagá kaddhan kort, mardomán haminkadar géshter habar tálán kort.

---

§ **7:22 7:22** Lálech, bezán tamáh, hers. * **7:22 7:22** Waylánki, bezán badkári, kahbagi. † **7:24 7:24** Sur yakk shahré. ‡ **7:28 7:28** Parzónag, bezán soprah, kopár. § **7:33 7:33** Tokk janag, bezán toh janag. * **7:34 7:34** Ginsárt, bezán gissárt.

37 Mardom sakk hayrán o habakkah atant o gón yakdomiá gwashtesh:
“Chónén sharrén kára kant. Karráni góshán pacha kant o gongán zobána
bakshit.”

8

Chár hazár mardomá warák dayag
(Mattá 15:32–39)

1 Hamá róchán, yakk baré padá Issáay gwará mardománi mazanén
rombé yakjáh but. Áyán ward o warák néstat. Paméshká, áiá wati morid
lótháént o gwashtant:
2 “Maná é mardománi sará bazzaga bit. Nun say róch ent ke mani
gwará ant o pa waragá hecchesh nést.
3 Agan eshán gón shodigén* lápé roksat bekanán, ráhá tosant o kapant,
chéá ke lahtén cha durén jágahán átkag.”
4 Moridán áiay passawá gwasht: “É gyábáná pa inchok mardomay sér
kanagá, nán cha kojá byárén?”
5 Josti kort: “Shomárá chont nagan gón?” Gwashtesh: “Hapt.”
6 Áiá gón mardomán gwasht: “Zeminay sará benendét.” Haptén nagani
zortant, Hodáay shogri gept, chondh chondhi kort o moridáná dátant ke
mardománi démá éresh bekanant. Moridán anchosh kort.
7 Áyáni kerrá lahtén hordén máhig ham hastat. Issáyá máhigáni sará
ham Hodáay shogr gept o gón moridán gwashti: “Mardománi démá éresh
kanét.”
8 Sajjahénán séráwárt o randá cha sar átkagén chondhán, moridán hapt
lach† porr kort.
9 Á mardom chár hazáray kesásá atant. Randá áiá mardom roksat
kortant o
10 hamá damáná gón wati moridán bójigá swár but o Dalmánutahay
damagá shot.

Ásmáni neshániay lóthag
(Mattá 16:1–4)

11 Parisi Issáay kerrá átkant o pa áiay chakkásagá jost o porsesh bendát
kort. Gwashtesh: “Márá ásmáni neshánié pésh dár ke tai sará imán
byárén.”
12 Issáyá cha delá áhé kasshet o gwasht: “É zamánagay mardom chéá
neshánia lóthant? Shomárá rásténa gwashán ke é zamánagay mardomán
hecch neshánié dayaga nabit.”
13 Gorhá Issáyá á eshtant, padá bójigá swár but o gwarmay á dastá
shot.

Hirudis o Parisiáni badén homir
(Mattá 16:5–12)

14 Moridán shamoshtagat ke gón wat nagan bezurant. Bójigá gón áyán
bass yakk nagané hastat.
15 Issáyá hokm dátant: “Hozzhár bét! Cha Parisiáni homirá o cha
Hirudis bádsháhay homirá pahréz bekanét.”
16 Á watmánwatá habará laggetant: “Wájah paméshká chosha gwashit
ke má gón wat nagan nayáwortag.”

---

* **8:3 8:3** Shodig, bezán gozhnag. † **8:8 8:8** Lach cha pisshá jórh kortagén mazanén darpé.

17 Issáyá zánt o gwashti: “Chéá jérhagá ét ke gón má nagan nést? Angata
nazánét o sarpad naét? Shomay del anchó seng ant?
18 Shomárá chamm per, gorhá parchá nagendét? Shomárá gósh per,
gorhá parchá naeshkonét? Shomá shamoshtag
19 ke man che paymá panch nagan chondh chondh kort o panch hazár
mardomá sérá wárt o shomá cha sar átkagén chondhán chinchok sapt
porr kort?” Moridán passaw dát: “Dwázdah.”
20 “O wahdé man hapt nagan chondh chondh kort o chár hazár
mardomá wárt, shomá cha sar átkagén chondhán chinchok lach porr
kort?” Áyán passaw dát: “Hapt.”
21 Issáyá gwasht: “Gorhá angat mani habarán sarpada nabét?”

Issá kóréay chammán rozhná kant

22 Wahdé Issá gón wati moridán Bayt-Saydáyá sar but, kórén mardé
áiay kerrá áwortesh o dazbandiesh kort ke “Wati dastá eshiay sará per
mosh.”
23 Issáyá kóray dast gept, cha métagá dhann bort o áiay chammi tokk
jatant. Randá wati dasti áiay chammáni sará ér kortant o josti gept: “Taw
chizzé genday?”
24 Á mardá sar chest kort o gwasht: “Mardomána gendán, gwashay
drachk ant ke gardagá ant.”
25 Issáyá padá wati dast áiay chammáni sará ér kortant, é randi áiay
chamm sarjamá dráh butant o sajjahén chizzi sharriay sará distant.
26 Nun Issáyá gwasht: “Tachká wati lógá beraw o métagá hecch tarr o
gard makan.”

Petrosay gwáhi
(Mattá 16:13–20; Luká 9:18–21)

27 Issá gón wati moridán dém pa Kaysariah Pilipiay kallagán shot.
Ráhá, cha wati moridán josti kort: “Mani bárawá mardom ché gwashant,
man kay án?”
28 Áyán passaw dát: “Lahténa gwashit ke taw pákshódi dayókén Yahyá
ay, lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahténa gwashit cha á dega
nabián yakké ay.”
29 Gorhá josti kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay
án?” Petrosá passaw dát: “Taw Masih ay.”
30 Bale áiá kaddhan kortant: “É habará páshk makanét ke man Masih
án.”

Wati markay bárawá, Issáay awali péshgói
(Mattá 16:21–23; Luká 9:22)

31 Randá, Issá moridán tálim dayagá lagget. Gwashti: “Ensánay Chokk
báyad ent bázén sakki o sórié‡ besaggit§. Kawmay kamásh o mazanén
dini péshwá o Sharyatay zánóger allamá áiá namannant o kóshárénant o
say róchá rand á padá zendaga bit.”
32 Wahdé Issáyá tachká tachk é habar kortant, Petrosá á yakk kerré
bort o pa trondi gwashagá lagget: “Oo wájah! É gappá makan.”
33 Bale Issáyá chakk tarrént, moridáni némagá cháret o Petrosi hakkal
dát o gwashti: “Oo Shaytán! Cha mani démá dur bay. Tai hayál Hodái
hayálé naent, ensáni hayálé.”

---

‡ **8:31 8:31** Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. § **8:31 8:31** Saggag, bezán bardásht kanag.

Issáay randgiri
(Mattá 16:24–28; Luká 9:23–27)

34 Issáyá, sajjahén mahluk o morid lóthéántant. Gwashti: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, báyad ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán bekoshit o wati jenday salibá baddhá bekant o mani ráhá byayt.
35 Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani o wasshén mestágay háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.
36 Agan yakkéá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áiá che páedaga rasit?
37 Mardom wati sáhay badalá chónén kimaté dáta kant?
38 Agan kasé é béwapá o radkárén ahd o zamánagá cha man o mani habarán sharmendag bebit, gorhá Ensánay Chokk ham, wahdé Hodáay pákén préshtagáni hamráhiá gón Petay shán o marháhá padá kayt, cha áiá sharmendaga bit.”

9

1 Issáyá gón áyán gwasht: “Man shomárá rásténa gwashán, lahtén mardom ke edá óshtátag, tánke magendant ke Hodáay bádsháhi gón wák o kodrat átkag, é namerant.”

Issáay dém o dróshomay drapshnáki
(Mattá 17:1–13; Luká 9:27–36)

2 Shash róchá rand, Issáyá Petros o Ákub o Yuhanná wati hamráh kort o borzén kóhéay sará bortant ke ódá tahná bebant. Áyáni démá, Issáay rang o dróshom badal but o
3 áiay póshák anchó espét butant ke jahánay hecch godshódé godán é dhawlá espét korta nakant.
4 Hamé wahdá Elyás o Mussá záher butant o gón Issáyá habará laggetant.
5 Gorhá Petrosá gón Issáyá gwasht: “Ostád! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára* bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá.”
6 Petrosá nazánt ché begwashit, chéá ke á sakk torsagá atant.
7 Bale hamá damáná jambaré† áyáni sará sáhél‡ but. Cha jambará tawáré átk: “É mani dóstigén Bacch ent, eshiay habarán gósh bedárét!”
8 Anágat,§ moridán chapp o chágerdá cháret, bale abéd cha Issáyá dega hechkasesh nadist.
9 Cha kóhá ér kapagay wahdá, Issáyá hokm dátant: “Tán hamá wahdá ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag, hechkasá hál madayét ke shomá ché distag.”
10 Áyán harché ke distagat wati delá dásht o watmánwatá habaresha kort ke cha mordagán jáh janagay máná ché ent?
11 Gorhá cha Issáyá jostesh kort: “Sharyatay zánóger chéá gwashant ke cha Masihay áyagá pésar, báyad ent Elyás nabi byayt?”
12 Issáyá passaw dát: “Sharyatay zánógeráni é habar rást ent ke Elyás nabi pésará kayt o har chizzá padá barjáha kant. Bale parchá nebisag

* **9:5 9:5** Kápár, kápar, kapar. † **9:7 9:7** Jambar, bezán abr. ‡ **9:7 9:7** Sáhél, bezán sáheg kanag.
§ **9:8 9:8** Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán.

butag ke Ensánay Chokk báyad ent báz sakki o sóri besaggit o béezzat kanag bebit?
13 Elyás nabiay bárawá shomárá gwashán ke á hakk o del átk o anchosh
ke áiay bárawá nebisag butag, har paymá ke mardománi delá lóthet, gón
áiá hamá dhawlesh kort."

Issá bachakkéay jenná kasshit
(Mattá 17:14–21; Luká 9:37–43)

14 Wahdé Issá o sayén morid per tarret o é dega moridáni kerrá átkant,
mardománi mazanén rombé distesh. Lahtén Sharyatay zánóger ham
hamódá at o gón moridán dapjáká atant.
15 Anchó ke sajjahén rombá Issá dist, á hayrán butant o tacháná áiay
némagá átkant o wasshátkesh kort.
16 Áiá jost kort: "Shomá gón eshán che chizzay bárawá dapják kanagá
ét?"
17 Cha rombá, mardéá passaw dát: "Ostád! Man wati chokk tai gwará
áwortag. Á habar korta nakant, chéá ke jennéá geptag o gong kortag.
18 Wahdé jenn áiá gipt, zeminá dawria dant. Chokk gajj o kapa bit,
dantána droshit o konth o hoshka bit. Man gón tai moridán gwasht ke
eshiay jenná bekasshét, bale áyán kasshet nakort."
19 Issáyá gwasht: "Oo bébáwarén nasl o padréch!* Man tán kadéná gón
shomá bemánán, tán kadéná shomárá besaggán? Chokká mani kerrá
byárét!"
20 Gorhá bachakkesh áwort o wahdé jennay chamm pa Issáyá kaptant,
hamá damáná bachakki zhámbalént. Bachakk zeminá kapt o péch o tábi
wárt o gajj o kap but.
21 Issáyá cha áiay petá jost kort: "Chont wahd ent ke é dhawlá ent?"
Petá passaw dát: "Cha kasániá.
22 Báz randá, jenn áiá pa koshagá ás o ápá dawra dant. Agan tai dastá
buta kant, may sará bazzag kan o márá madat kan."
23 Issáyá gwasht: "É che gappé? Agan mani dastá buta kant? Á ke
báwara kant, pa áiá har chizz buta kant."
24 Bachakkay petá hamá damáná kukkár kort o gwasht: "Maná báwar
ent, mani nábáwariá eláj kan."
25 Wahdé Issáyá dist ke mardománi rombé tacháná pédák ent, jenni
hakkal dát o gwashti: "Oo karr o lellén jenn! Man tará hokma dayán ke
é bachakká yalah day o padá hechbar eshiay badaná mapoter."
26 Gorhá jenná krinzhagé jat o bachakki sakk zhámbalént o yalah dát.
Bachakk chó mordagá but o bázénéá gwasht: "É mort."
27 Bale Issáyá áiay dast gept o pádi kort o bachakk óshtát.
28 Issá lógéá shot o moridán ehwatá† cha áiá jost kort: "Má chéá é
bachakkay jenn kasshet nakort?"
29 Áiá passaw dát: "É dhawlén jenn bé dwá kanagá‡ kasshaga nabant."

Issáay markay domi péshgói
(Mattá 17:22–23; Luká 9:43–45)

30 Issá o áiay moridán á jágah yalah dát o Jalilesh gwázént, bale Issáyá
nalóthet kasé bezánt ke á kojá ent,

---

* **9:19 9:19** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. † **9:28 9:28** Ehwatá, bezán dega kasé mazánt.
‡ **9:29 9:29** Lahtén daznebeshtá átkag: bé dwá kanag o róchag bayagá.

31 ché́á ke wati moridáni tálim dayagá dazgatth at. Gwashti: “Ensánay
Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit ke koshanti,
bale say róchá rand, padá zendaga bit o jáha jant.”§
32 Bale morid áiay é habará sarpad nabutant o cha áiá jost kanagesh
ham torset.

Mazani
(Mattá 18:1–5; Luká 9:46–48)

33 Padá á Kaparnáhumá átkant. Lógá ke átk, Issáyá cha moridán jost
kort: “Shomá ráhá ché gwashagá atét?”
34 Áyán hecch nagwasht ché́á ke ráhá gón yakdomiá dapjáká atant ke
may tahá masterén mardom kay ent.
35 Gorhá Issá nesht, dwázdahén kásedi tawár kortant o gwashti: “Á
kas ke masteria lóthit, báyad ent watá cha sajjahénán kaster bekant o
sajjahénáni hezmatkár bebit.”
36 Gorhá, kasánén chokké áyáni nyámá óshtárénti, goláésh kort o
gwashti:
37 “Harkas ke pa mani námá é dhawlén kasánén chokké wasshátka
kant o sharapa dant, maná sharapa dant o harkas ke maná sharapa
dant, bezán áiá ham sharapa dant ke maná ráhi dátag.”

*Á ke may helá*p *naent, may né*mag*á ent*
(Luká 9:49–50)

38 Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Ostád! Má yakk mardé dist ke tai
námay sará mardománi jennán kasshagá at, bale má gwasht chó makan,
ché́á ke á cha má naat.”
39 Issáyá gwasht: “Na, chó makanét, ché́á ke harkas mani námay sará
yakk damáné mójezahé kant, dega damáné maná bad gwashta nakant o
40 á ke may helá́p naent, may némagá ent.
41 Agan kasé é námay sawabá shomárá tásé áp bedant ke shomá
Masihayg ét, man shomárá rásténa gwashán ke áiá wati mozza rasit.

Gonáhay chakkás
(Mattá 18:6–10; Luká 17:1–2)

42 É gwandhó ke mani sará báwara kanant, harkas ke cha eshán
yakkéá ham dém pa gonáhá bebárt, sharter hamesh ent ke jenteri* táé
gomráh kanókay gotthá bebandant o daryáyá chagali bedayant.
43 Agan tai dasté tará dém pa gonáhá bárt, áiá goddh. Ché́á ke gón
doén dastán dózahay abadi ásá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke
gón yakk dasté, abadmánén zenday wáhond† bebay.
44 ‡
45 Agan tai pádé tará dém pa gonáhá bárt, áiá goddh. Ché́á ke gón
doén pádán dózahá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk
pádé abadmánén zenday wáhond bebay.
46 §

---

§ **9:31 9:31** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. * **9:42 9:42** Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o árta kanant. † **9:43 9:43** Wáhond, bezán málek, hodábond. ‡ **9:44 9:44** Lahtén daznebeshtá band 44 o 46 hastant, lahténá néstant. É doén band gón chell o hashtomi bandá yakk ant. § **9:46 9:46** Lahtén daznebeshtá band 44 o 46 hastant, lahténá néstant. É doén band gón chell o hashtomi bandá yakk ant.

47 Agan tai chammé tará dém pa gonáhá bárt, áiá kassh. Chéá ke gón
doén chammán dózahá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk
chammé Hodáay bádsháhiá beraway.
48 Dózahá jónwárén kerm hechbara namerant o ás hechbar koshaga
nabit.
49 Ás harkasá palgárit, hamá paymá ke wád korbánigá pák o palgára
kant.
50 Wád sharr ent, bale agan áiay tám gár bebit, shomá chón áiá
padá támdára kanét? Shomá ham watá wádók o támdár bekanét o gón
yakdegará pa sohl o émeni zend begwázénét."

10

Sur o sawnay bárawá
(Mattá 19:1–12; Luká 16:18)

1 Issá cha ódá dar átk o Yahudiahay damagá o Ordonay kawray á dastá
shot. Edá ham mardom romb rombá átk o áiay kerrá mocch butant.
Anchó ke áiay ádat at, padá mardománi tálim dayagá dazgatth but.
2 Lahtén Parisi átk o pa áiay chakkásagá jostesh kort: "Bárén, rawá ent
ke mard wati janay talák o sawnán bedant?"
3 Issáyá passaw dát: "Mussáyá shomárá ché hokm dátag?"
4 Áyán passaw dát: "Mussáyá razá dátag ke mard pa wati janá
talákmahé nebeshtah bekant o cha lógá dari bekant."
5 Issáyá gwasht: "Mussáyá shomay sengdeliay sawabá pa shomá é
hokm nebeshtah kortag.
6 Bale jahánay jórh kanagay wahdá, *Hodáyá ensán addh kortag, mardén
o janén.*
7 *Paméshká mard wati pet o mátáyalaha kant o gón wati janá hór o
yakjáha bit.*
8 *Mard o jan, yakk jesm o jána bant,** é paymá, nun á do naant, yakk
jesm o ján ant.
9 Paméshká, á ke Hodáyá yakk kortagant, ensán áyán jetá makant."
10 Á ke lógéá shotant, moridán cha áiá é bárawá jost kort.
11 Issáyá áyáni passawá gwasht: "Kasé ke wati janay sawn o talákán
bedant o gón dega janénéá sur o sáng bekant, wati awali janay helápá
zená kanagá ent.
12 Hamé dhawlá, agan janéné cha wati mardá sawn begipt o gón dega
mardéá sur bekant, á ham zená kanagá ent."

Issá o kasánén chokk
(Mattá 19:13–15; Luká 18:15–17)

13 Yakk róché mardomán wati kasánén chokk Issáay kerrá áwortant ke
wati dastá áyáni sará per bemoshit, bale moridán neherr o hakkal dátant.
14 Issáyá ke dist zahr gept o gón moridán gwashti: "Chokkán bellét
mani kerrá káyant, áyáni démá madárét, chéá ke Hodáay bádsháhi anchén
mardománig ent.
15 Shomárá rásténa gwashán, harkas ke Hodáay bádsháhiá hamá paymá
mamannit ke kasánén chokkia mannant, á hechbar Hodáay bádsháhiá
sara nabit."
16 Randá Issáyá chokk goláésh kort o dast sará per mosht o barkat
dátant.

* **10:8 10:8** Pédáesh 1:27; 2:24.

Zardárén warná o abadmánén zend
(Mattá 19:16–30; Luká 18:18–30)

17 Wahdé Issá ráh gept, mardé tacháná átk, kóndhán kapt o josti kort: “Oo nékén ostád! Man ché bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”
18 Issáyá gwasht: “Taw maná ‘nékén’ parchá gwashay? Abéd cha Hodáyá, kass nék naent.
19 Hodáay hokmán wa taw zánay: *Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday, degaray málá mawar, wati pet o mátá ezzat beday.”*†
20 Mardá passaw dát: “Oo ostád! Man cha kasániá é sajjahén hokmáni sará amal kortag.”
21 Gorhá Issáyá pa mehré áiay némagá cháret o gwashti: “Tará angat yakk káré kanagi ent, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgárén mardománi sará bahr kan. É paymá tará ásmáni ganjé rasit. Nun byá o mani randgiriá bekan.”
22 Cha é habará á marday del prosht, gamig but o shot chéá ke sér o hazgárén mardé at.
23 Issáyá chárén némagán cháret o gón wati moridán gwashti: “Pa sér o hazgárén mardomán Hodáay bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.”
24 Áiay morid cha é habarán hayrán o habakkah butant. Issáyá padá gwasht: “Chokkán! Hodáay bádsháhiá páday ér kanag‡ sakk grán ent.
25 Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgárén mardoméá Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”
26 Morid, géshter hayrán butant o gón yakdomiá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa§ kant?”
27 Issáyá padá á chárétant o gwashti: “Ensánay dastá nabit, bale pa Hodáyá chosh naent, chéá ke Hodáay dastá har chizza bit.”
28 Gorhá Petrosá gwasht: “Má har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én.”
29 Issáyá passaw dát: “Shomárá rásténa gwashán, agan kaséá pa man o wasshén mestágá wati lóg yá brát yá gohár yá mát yá pet yá chokk yá dhagár yalah dátag o mani randgirii kortag,
30 Hodá áiá sad sari* géshtera dant. Hamé jahánáá, sakki o sóriáni hamráhiá, lóg o brát o gohár o mát o chokk o dhagár áiá rasit o á dega jahánáá ham abadmánén zenday wáhonda bit.
31 Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o bázéné ke áheri ent, awalia bit.”

Issáay markay sayomi péshgói
(Mattá 20:17–19; Luká 18:31–34)

32 Issá pésar o morid áiay randá, Urshalimay némagá rawagá atant. Morid, hayrán o habakkah atant o á dega hamráháni delá tors o bimmé wadi butagat. Issáyá wati dwázdahén kásed padá yakk kerréá bortant o gwashti ke gón man ché bayagi ent.
33 “Bechárét, nun má Urshalimá rawagá én. Ódá Ensánay Chokk mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayaga bit. Áiá markay sezá dayant o darkawmén mardománi dastá dayanti.

† **10:19 10:19** Darraw 20:12 o rand. ‡ **10:24 10:24** Lahtén daznebeshtá gésh kanag butag: pa áyán ke zarr o málay sará ehtebára kanant. § **10:26 10:26** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag.
* **10:30 10:30** Sad sari, bezán sad barábar.

34 Darkawmén mardom áiá kalága gerant, áiay dap o démá tokka janant, shallák o hayzaránia janant o koshanti, bale say róchá rand á padá jáha jant."

Nájáezén wáhag
(Mattá 20:20–28)

35 Zebdiay chokk Ákub o Yuhanná, Issáay kerrá átkant o gwashtesh: "Oo ostád! Márá wáhagé hast, purahi bekan."
36 Issáyá gwasht: "Ché lóthét? Man pa shomá ché bekanán?"
37 Gwashtesh: "Wahdé tai bádsháhia kayt, wati porshawkatén diwáná, bell ke cha má yakké tai rástén kashá o domi chappén kashá nendit."
38 Issáyá gwasht: "Shomá nazánét ché lóthagá ét. Á pyálah ke maná nóshagi ent, shomá nóshetia kanét? O á pákshódi ke maná kanagi ent, shomá kortia kanét?"†
39 Passawesh dát: "Ji haw, má korta kanén." Issáyá gwasht: "É pyálahá ke mana nóshán, shomárá ham nóshagi ent o é pákshódiá ke mana kanán, shomárá ham kanagi ent,
40 bale é cha mani wáká dar ent ke kay mani rástén o kay chappén kashá benendit. É jágah haváyánig ant ke pa áyán gisshénag butagant."
41 Wahdé á dega dahén kasedán é habar eshkot, Ákub o Yuhannáay sará zahr geptant.
42 Gorhá Issáyá dwázdahén kásed lóthéént o gwashtant: "Shomá zánét, á ke darkawmáni hákem zánaga bant, mardománi sará hákemia kanant o kawmáni master, chérdastáni sará wati ehtiárá kára bandant.
43 Bale shomá chosh makanét, cha shomá harkas ke mazania lóthit, báyad ent shomay hezmatkár bebit o
44 cha shomá harkas ke masteria lóthit, sajjahénáni kaster bebit.
45 Hamé dhawlá, Ensánay Chokk pa é maksadá nayátkag ke mardom áiay hezmatá bekanant, pa é maksadá átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá bázéné bemókit‡."

Kórén Bártimáusay drahbakshi
(Mattá 20:29–34; Luká 18:35–43)

46 Randá Arihá ay shahrá átkant. Issá wati morid o mardománi mazanén rombéay hamráhiá cha Arihává dar kapagá at. Ráhay kashá Bártimáus námén kórén pendhóké neshtagat ke Timáusay chokk at.
47 Wahdé Bártimáus sahig but ke é Issá Náseri ent, kukkári kort o gwashti: "Issá, oo Dáud bádsháhay Chokk! Mani sará rahm kan."
48 Bázénéá hakkal kort o gwasht: "Bass kan!" Bale áiá géshter kukkár kort: "Oo Dáud bádsháhay Chokk! Mani sará rahm kan."
49 Issá óshtát o gwashti: "Tawári kanét." Mardomán tawár kort o gwashtesh: "Delá dhaddh kan! Pád á, byá ke tará lóthagá ent."
50 Bártimáusá wati kabáh kerré dawr dát, koppi kort o pád átk o Issáay gwará shot.
51 Issáyá jost kort: "Ché lóthay? Man pa taw ché bekanán?" Gwashti: "Oo ostád! Mani chammán rozhná kan."
52 Issáyá gwasht: "Beraw, tai imáná tará dráh kort." Kór hamá damáná biná but o Issáay hamráh but.

† **10:38 10:38** Cha pyálah o pákshódiá Issáay maksad wati mark, bezán salibay sakki o sóriáni saggag ent. ‡ **10:45 10:45** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid".

11

Urshalimá Issáyá wasshátka kanant
(Mattá 21:1–11; Luká 19:28–40; Yuhanná 12:12–19)

1 Wahdé Urshalimay nazzikká, Zaytunay Kóhá Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagán rasetant, gorhá Issáyá do morid rawán dát o
2 gwashti: "Démi métagá berawét. Anchó ke ódá rasét, hari korragé gendét ke bastag. Á korragá angat hechkas swár nabutag. Áiá bójét o edá byárét.
3 Agan kaséá jost kort ke shomá ché kanagá ét, begwashét ke wájahá é korrag pakár ent o damáná peria tarrénit."
4 Gorhá doén morid shotant o distesh ke korragé dhanná, damká* darwázagay dapá bastag. Bótkesh.
5 Cha ódá óshtátagén mardomán lahténá jost kort: "Shomá ché kanagá ét? Chéá é korragá bójét?"
6 Anchosh ke Issáyá sój dátagatant, áyán hamá paymá gwasht. Gorhá baragá eshtesh.
7 Moridán korrag Issáay kerrá áwort o wati shál o kabáhesh haray poshtá ér kortant o Issá swár but.
8 Bázénéá Issáay ráhay sará wati shál o kabáh chérgéján kortant. Dega bázénéá cha dhagárán maccháni pissh o tak† borret o ráhay sará ér kort.
9 Rombá, Issáay démay o poshtay mardom, kukkár kanáná gwashagá atant:
"Hushiáná,‡
mobárak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt!§
10 Mobárak bát may bonpirok Dáuday padá áyókén bádsháhi.
Hushiáná, borzén arshá!"
11 Gorhá Issá Urshalimá átk o mazanén parasteshgáhá shot. Ódá, áiá kash o gwaray har chizz chárat. Bale béwahd at, paméshká gón wati dwázdahén kásedán Bayt-Anyáyá shot.

Issá o enjiray drachk
(Mattá 21:18–19)

12 Domi róchá, wahdé Issá o áiay morid cha Bayt-Anyáyá dar kaptant, ráhá Issá gozhnag but.
13 Cha durá enjiray drachké disti ke táki per at. Drachkay nazzikká shot ke begendit bárén bar ent yá na. Bale wahdé raset, abéd cha táká dega hecchi nadist, chéá ke enjiray baray mósom naat.*
14 Gorhá gón drachká gwashti: "Cha ed o rand, hechkas cha taw baré mawarát." É habar moridán eshkot.

Cha mazanén parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag
(Mattá 21:12–17; Luká 19:45–48; Yuhanná 2:13–22)

15 Anchó ke Urshalimá sar butant, Issá mazanén parasteshgáhá shot o cha ódá sawdáger o geráki† gallént‡ o dar kortant. Sarrápáni§ thébal* o

---

* **11:4 11:4** Damk, bezán kuchah, galli. † **11:8 11:8** Tak, bezán macchay tarrén lotth ke pissh per enti. ‡ **11:9 11:9** Hushiáná, bezán "márá annun berakkén". § **11:9 11:9** Zabur 118:26.
* **11:13 11:13** Enjiray bémósomén baré ham hast ke áiá sohayliga gwashant o garibén mardom géshter áiá warant. Edá, pa Issáay mannagá Urshalimay tayár nabayag, bébarén enjiray drachkay tábiré. Urshalim ham, é enjiray drachkay dhawlá, sál 70 miládiá tabáh kanag but. † **11:15 11:15** Gerák, bezán hamá ke chizzé bahá gipt. ‡ **11:15 11:15** Gallénag, bezán táchénag, dar kanag, dur ráh dayag. § **11:15 11:15** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant.
* **11:15 11:15** Thébal, bezán méz, mazanén chárpádag.

kapót bahá kanókáni korsii chappi kortant.
16 Mazanén parasteshgáhá, tájeri málay barag o áragá ham naeshtant.
17 Mardomi tálim dátant o gwashti: "Hodáay Ketábá nebeshtah ent:
Mani lóg sajjahén kawmáni dwá kanagay jágah gwashaga bit,† bale shomá
dhongáni panáhgáhé kortag."
18 Wahdé Sharyatay zánóger o mazanén dini péshwáyán é habar eshkot,
pa áiay koshagá ráhéay dar géjagá laggetant. Bale torsetesh, chéá ke
sajjahén mardom cha Issáay tálimán hayrán o habakkah atant.
19 Bégáh ke but, Issá o áiay morid cha shahrá dar kaptant.

Enjiray drachkay hoshk bayag
(Mattá 21:20–22)
20 Domi sohbá, ráhá hamá enjiray drachkesh dist ke nun cha boná
hoshk butagat.
21 Petros, Issáay habaray yátá kapt o gwashti: "Oo ostád! Bechár, é
drachk ke taw baddwá kort, gimmortag."
22 Issáyá gwasht: "Hodáay sará báwar kanét.
23 Shomárá rásténa gwashán, agan kaséá imán bebit o gón é kóhá
begwashit ke watá cha edá chest kan o daryáyá dawr day o wati
gwashtagén habaray sará delá shakk mabit o báwar bekant, anchosha
bit.
24 Paméshká shomárá gwashán, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét,
báwar kanét ke shomárá rasetag o shomárá dayaga bit.
25 Har wahdá ke pa dwáyá óshtét, agan shomárá gón yakkéá gelagé
hast, wati dwáay tahá áiá bebakshét, tánke shomay ásmáni Pet ham
shomay radkárián bebakshit.
26 Bale agan shomá mabakshét, shomay ásmáni Pet ham shomay
radkáriána nabakshit."‡

Issáay ehtiár
(Mattá 21:23–27; Luká 20:1–8)
27 Issá o áiay morid, padá Urshalimá átkant. Wahdé Issá mazanén
parasteshgáhá gám janagá at, mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger
o kawmay kamásh áiay kerrá átkant.
28 Jostesh kort: "Taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá
tará é káráni kanagay ehtiár dátag?"
29 Issáyá gwasht: "Maná ham cha shomá josté hast. Mani passawá
bedayét gorhá man shomárá gwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é
kárána kanán.
30 Yahyáyá pákshódi dayagay ehtiár cha ásmáná rasetagat yá cha
ensánay némagá? Passaw bedayét!"
31 Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: "Agan beg-
washén cha ásmáná, gorhá gwashit: 'Shomá chéá áiay sará imán
nayáwort?'
32 Agan begwashén cha ensánay némagá..." Padá wati habaresh band
kort chéá ke áyán cha mardomána torset parchá ke mardománi delá
Yahyá pa rásti nabié at.
33 Paméshká passawesh dát: "Má nazánén." Issáyá gwasht: "Gorhá man
ham shomárá nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán."

† **11:17 11:17** Eshayá Nabiay Ketáb 56:7. ‡ **11:26 11:26** Lahtén daznebeshtá, band 26 nést.

12

Badén bágpánáni mesál
(Mattá 21:33–46; Luká 20:9–19)

1 Issáyá, randá pa darwar o mesál wati habar gón áyán bongéj kort o gwashti: "Mardéá anguri bágé addh kort. Áiay chapp o chágerdá pallé basti, pa angurán shiragay geragá kallé jati o pa negahpániá borjé ham basti. Randá bági pa konandakári* lahtén bágpánay dastá dát o wat saparéá shot.

2 Wahdé anguray mósom but, áiá hezmatkáré bágpánáni kerrá ráh dát ke cha bágay angurán mani bahrá byár,

3 bale bágpánán é hezmatkár gept o latth o kotth kort o gón hórk o háligén dastán ráh dát.

4 Gorhá hodábondá† dega hezmatkáré dém dát. Áyán, é ham béezzat kort o sar prósht.

5 Padá dega hezmatkáré rawáni dát o bágpánán é jat o kosht. Hamé dhawlá, áiá dega bázén hezmatkáré ráh dát, bale bágpánán lahtén latth o kotth kort o lahtén kosht.

6 Nun pa ráh dayagá áiay kerrá yakk kasé pasht kaptagat, áiay dóstigén mardénchokk. Godhsará, wati hamé chokki rawán dát. Gwashti mani chokkay ezzatá kanant.

7 Bale bágpánán watmánwatá gwasht: 'Bágay mirásdár‡ hamesh ent. Byáét eshiá koshén o bág may mirása bit.'

8 Gorhá gept o koshtesh o jónesh cha bágá dhann dawr dát."

9 Issáyá jost kort: "Nun shomay hayálá bágay hodábond ché kant? Á kayt, bágpánána koshit o bágá dega bágpánáni dastá dant.

10 Záná, shomá Pákén Ketábay é habar nawántag ke gwashit:

Á seng ke bánbandán§nápasond kort o nazort
*hamá seng bonhesht*but.*

11 *É Hodáwanday kár ent o*
may chammán porkamál ent."†

12 Nun áyán lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, chéá ke zántesh Issáyá é mesál may bárawá dátag, bale cha mardomán torsetesh. Gorhá Issáesh esht o shotant.

Máliátay bárawá
(Mattá 22:15–22; Luká 20:20–26)

13 Randá, áyán lahtén Parisi o Hirudi Issáay kerrá rawán dát ke cha áiay jenday habarán áiá mán begisshénant.

14 Nun átkant o jostesh kort: "Oo ostád! Má zánén ke taw tachk o rástén mardomé ay o hechkasay némagá nageray, chéá ke sajjahénán yakk hesábá cháray o Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay. Bárén, Rumay bádsháh Kaysará,‡ song o máliát dayag rawá ent yá na? Áiá máliát bedayén yá madayén?"

15 Issáyá áyáni é dotal o dopósti zánt o gwashti: "Chéá maná chakkásagá ét? Dináré byárét ke bechárán."

---

* **12:1 12:1** Konandakári, bezán paymánkári, thékah. † **12:4 12:4** Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. ‡ **12:7 12:7** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres.
§ **12:10 12:10** Bánband hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. * **12:10 12:10** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † **12:11 12:11** Zabur 118:22–23. ‡ **12:14 12:14** Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag.

16 Áyán dináré áwort. Josti kort: “Eshiay sará kai naksh o nám per ent?”
Áyán passaw dát: “Kaysaray.”
17 Nun Issáyá gwasht: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o
Hodáaygá Hodáyá.” Cha é passawá, á hayrán o habakkah mantant.

Áheratay róch o sáng o sur
(Mattá 22:22–33; Luká 20:27–40)

18-19 Randá lahtén Saduki Issáay kerrá átk. Sadukia namannant ke
mordag padá zendaga bant. Jostesh kort: “Oo ostád! Mussáyá pa má
nebeshtag: *Agan kaséay sur kortagén brátébé awládá bemerit o janózámi*
zendag bebit, gorhá áiay brát báyad ent gón á janózámá sur bekant tánke
chokk o awládé pa wati brátá pédá bekant.§
20 Hapt brát atant. Awali brátá jané gept o bé awládá mort,
21 gorhá domi brátá gón á janózámá sur kort, bale á ham bé awládá
mort. Sayomi brát ham, hamé dhawlá.
22 Haptén brátán, kassá chokk nabut. Sajjahénán o rand á janén ham
mort.
23 Nun áheratay róchá é janén kojám brátayga bit? Chéá ke haptén brátáni
jan butag.”
24 Issáyá gwasht: “Shomá gomráh naét? Shomá na cha Pákén Ketábán
chizzé sarkecha warét* o na Hodáay wák o zórá sarpada bét.
25 Mordag ke jáha janant, na sura kanant o na sur dayaga bant, ásmáni
préshtagáni dhawlá bant.
26 Mordagáni zendag bayag o jáh janagay bárawá, záná shomá Mussáay
ketábá bon geptagén dhólokay† kessah nawántag ke Hodáyá gón Mussáyá
chón habar kort? *‘Man án, Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá o Ákubay*
Hodá.’‡
27 Bezán á, mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent. Shomá
sakk rad wártag.”

Masterén parmán
(Mattá 22:34–40; Luká 10:25–28)

28 Cha Sharyatay zánógerán yakké áyáni é habarán gósh dáragá at.
Áiá dist ke Issá sharr passaw dayagá ent, nazzikká átk o josti kort:
“Sharyatay masterén parmán kojám ent?”
29 Issáyá passaw dát: “Sharyatay masterén parmán esh ent: *‘Oo Esráil!*
Gósh dár: May Hodáwandén Hodá yakké.
30 *Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh*
o gón sajjahén pahm o pegr o gón sajjahén was o wákáá dóst bedár.’§
31 Domi parmán esh ent: *‘Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst*
*bedár.’** Cha é doénán, dega masterén parmán nést.”
32 Gorhá, Sharyatay zánógerá gwasht: “Oo ostád! Taw sakk sharr
gwasht, pa rásti ke Hodá yakké o abéd cha áiá Hodáé nést.
33 Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén pahm o pegr o sarjamén
was o wáká dóst dárag o hamsáhegá wati jenday paymá dóst dárag cha
sajjahén hayrát o sóchagi korbánigán sharter ent.”

---

§ **12:18-19 12:18–19** Mussáay Wáz 25:5 o rand. * **12:24 12:24** Sarkech warag, bezán sarpad bayag, póh bayag. † **12:26 12:26** Dhólok gyábáni konthagi jarré. ‡ **12:26 12:26** Darraw 3:6.
§ **12:30 12:30** Mussáay Wáz 6:4 o rand. * **12:31 12:31** Láwián 19:18.

34 Wahdé Issáyá dist ke áiá dánáén passawé dát, gwashti: “Taw cha
Hodáay bádsháhiá dur naay.” Cha ed o rand, hechkasá del nakort ke cha
Issáyá josté bekant.

Masih kai chokk ent?
(Mattá 22:41–46; Luká 20:41–44)

35 Wahdé Issá mazanén parasteshgáhá tálim dayagá at, josti kort:
“Sharyatay zánóger che paymá gwashant ke Masih Dáud bádsháhay chokk
ent?
36 Dáudá wat cha Pákén Ruhay elhámá gwashtag:
Hodáwandá gón mani Hodáwandá gwasht
mani rástén kashá tán hamá wahdá benend
ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.†‡
37 Agan Dáuday jend Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá á chón
Dáuday chokk buta kant?” Mazanén mocchián pa wasshi Issáay habar
gósha dáshtant.

Issá Sharyatay zánógerán páshka kant
(Mattá 23:1–36; Luká 20:45–47)

38 Issáyá wati tálimáni tahá gwasht: “Cha Sharyatay zánógerán hozzhár
bét ke áyán drájén kabáhay gwará kanag dósta bit o bázáráni tarr o garday
wahdá cha mardománi salám o drótay lóthók ant.
39 Kanisaháni awali red o dáwatáni sharterén jágahesh dósta bit.
40 Janózámán rada dayant o polant o pa pésh dáragá wati dwáyán
drájkassha kanant. Eshán ganterén sezá rasit.”

Janózáméay shogránah
(Luká 21:1–4)

41 Issá mazanén parasteshgáhay shogránaháni pétiay§ dém pa démá
neshtagat o hamá mardomán chárágá at ke é pétiá zarresh mána kort.
Bázén zardáréá báz zarr dát.
42 Garibén janózámé átk o do paysahi* pétiá mán kort, ke hecchay kárá
nayátkant.
43 Gorhá Issáyá morid wati kerrá lótháént o gwashtant: “Shomárá
rásténa gwashán, é béwasén janózámá cha á sajjahénán géshter zarr pétiá
mán kort.
44 Chéá ke á degarán cha wati géshén málá chizzoké dát, bale é
janózámá gón wati nézgári o garibiá harché ke áiá hastat dáti, bezán
wati sajjahén rózig o gozarán.”

13

Áyókén zamánagay bárawá Issáay péshgói
(Mattá 24:1–14; Luká 21:5–19)

1 Wahdé Issá cha mazanén parasteshgáhá dar áyagá at, cha moridán
yakkéá gwasht: “Oo ostád! Bechár, chónén shawkén seng o dhok ant o
chónén dhawldárén parasteshgáhé.”
2 Issáyá gwasht: “É dhawldárén parasteshgáhá genday? Eshiay yakk
sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahén próshag o dawr dayaga
bant.”

† **12:36 12:36** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”.
‡ **12:36 12:36** Zabur 110:1. § **12:41 12:41** Péti, bezán sanduk. * **12:42 12:42** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do lepton ke yakk kodrantesay arzeshi hast”. Lepton á zamánagay gwandhterén zarr.

3 Wahdé Issá mazanén parasteshgáhay dém pa démá Zaytunay Kóhay
sará neshtagat, Petros o Ákub o Yuhanná o Andriás áiay kerrá átkant o
ehwatá jostesh kort:
4 “Márá begwash, bárén é prosht o prósh kadéna bit o eshiay nazzikk
bayagay neshániché ent?”
5 Issáyá habar bendát kort: “Hozzhár bét, kasé shomárá gomráh
makant.
6 Bázéné mani námá kayt o gwashit: ‘Man hamá án*,’ o bázénéá
gomráha kant.
7 Wahdé shomá jangáni tawárá eshkonét o jangáni hál somárá sara
bit, delá tors mayárét. Allam é dhawlá bit, bale gón é neshániáni záher
bayagá halásiay wahd nayayt.
8 Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay
helápá páda kayt. Bázén jágahéá zeminchandha† bit o kahta kapit. É
tahná chellagiay dardáni bendát ent.
9 Hozzhár bét! Shomárá hakdiwánáni‡ démá pésha kanant, kanisaháni
tahá janant o pa manigi, hákem o bádsháháni démá óshtárénant. Gorhá
shomárá sharrén móhé rasit ke pa man gwáhi bedayét.
10 Bale pésará báyad ent wasshén mestágay jár sajjahén kawmáni kerrá
janag bebit.
11 Harwahd ke shomárá gerant o hakdiwánána barant, cha péshá
paréshán mabét ke má ché begwashén. Á wahdá, har chizzé ke shomárá
sój dayaga bit, hamá habará bekanét. Chéá ke gwashók shomá naét,
Pákén Ruh ent.
12 Brát wati brátá dróhit o kósháréнit o pet wati chokká. Chokk wati
pet o mátáni helápá páda káyant o áyána kósháréнant.
13 Harkas mani námay sawabá cha shomá naprata kant, bale hamá
ke tán áherá bardáshta kant, á rakkit.

Torsnákén wahd o jáwar
(Mattá 24:15–28; Luká 21:20–24)

14 Wahdé shomá á ‘palit o bérán kanókén bazzhenáká’§ hamá jágahá
gendét ke áiay jágah naent,” – wánók sarpad bebit – “hamá ke Yahudiahá
ant dém pa kóhán betachant.
15 Á ke lógay sará ent, pa chizzéay zuragá ér makapit o lógay tahá
marawt o
16 á ke dhagáray sará ent, wati kabáhay zuragá lógá marawt.
17 Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga
bant.
18 Dwá kanét ke é chizz zemestáná mabit.
19 Chéá ke á róchán anchén mosibaté kayt ke cha bendátá, cha hamá
róchá ke Hodáyá jahán addh kortag tán é wahdá, áiay mesál nayátkag o
hechbara nayayt.
20 Agan Hodáwandá á sakkiáni róch kamter makorténant, hecch mar-
domé narakketagat. Bale áiá wati gechén kortagénáni háterá á róch
kamter kortagant.

---

* **13:6 13:6** Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárénit. Bechár Dargwaz 3:14. † **13:8 13:8** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. ‡ **13:9 13:9** Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. § **13:14 13:14** “Palit o bérán kanókén bazzhenák” yakk chizzé ke báyad ent mazanén parasteshgáhá mayayt.

21 Á wahdá agan kasé shomárá begwashit: ‘Bechár, Masih esh ent’ yá
‘bechár, á ent,’ báwar makanét.
22 Chéá ke drógén masih o drógén nabi jáha janant o ajabbatén nesháni
o mójezah pésha dárant. Wati sajjahén zórá janant ke Hodáay gechén
kortagénán ham gomráh bekanant.
23 Hozzhár bét, man shomárá cha pésará é sajjahén chizzán hál dayagá
án.

Issáay per tarrag
(Mattá 24:23–44; Luká 21:25–38)

24 Á róchán, cha é mosibatán o rand, róch tahára bit, máha nadrapshit*,
25 estár ham cha ásmáná kapant o ásmánay zór o wák larzénaga bant.
26 Á wahdá, mardom Ensánay Chokká gendant ke gón mazanén wák o
twán o shán o shawkaté jambaráni tahá ent o kayt.
27 Gorhá préshtagán ráha dant o cha chárén némagán, bezán cha
zeminay har kondhá tán ásmánay goddhi marz o simsarán, wati gechén
kortagén mardomán yakjáha kant.
28 Nun cha enjiray drachká dars o sabakk begerét. Anchosh ke áiay
thál narma bant o táka trokkant, shomá zánét ke garmág nazzikk ent.
29 Hamé dhawlá, wahdé shomá é chizzána gendét, wata zánét ke mani
áyagay wahd nazzikk ent, darwázagay dapá ent.
30 Shomárá rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar† mayáyant, é nasl o
padrécch halása nabit.
31 Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.
32 Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna rasit, na ásmánay
préshtaga zánant o na Chokka zánt, bass Peta zánt.
33 Hozzhár bét! Hayálá gwar kanét chéá ke nazánét á wahd o damán
kadéna kayt.
34 Mani per tarrag hamé dhawlá ent ke mardé saparéá berawt,
roksat kanagay wahdá har hezmatkáray kár o zemmawáriá begisshénit
o darwázagpáná hokm bedant: ‘Hozzhár bay!’
35 Gorhá hozzhár bét chéá ke shomá nazánét ke lógay hodábond shapay
kojám pásá kayt; sarshapá, shapay némá, korósbángá yá bámgwáhá?
Paméshká hozzhár bét.
36 Chó mabit ke hodábond anágat byayt o begendit ke shomá wáb ét.
37 Anchosh ke man shomárá gwashán, gón drostána gwashán: ‘Hoz-
zhár bét!’ ”

14

Issáay koshagay pandal
(Mattá 26:1–5; Luká 22:1–2; Yuhanná 11:45–54)

1 Sargwaz* o Béhomirén Naganay Aidá† do róch pasht kaptagat.
Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger ráh o daré shóház kanagá
atant ke gón repk o honar Issáyá begerant o bekoshant.
2 Bale gwashtesh: “Aiday róchán na, chó mabit ke mardom áshóp
bekanant.”

---

* **13:24 13:24** Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. † **13:30 13:30** Jáwar, bezán hálat.

* **14:1 14:1** Eshiá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwast. † **14:1 14:1** Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit.

Janéné Issáyá atra moshit
(Mattá 26:6–13; Yuhanná 12:1–8)

3 Issá, Bayt-Anyáyá Shamun Garriay lógá mehmán at. Hamódá,
yakk janéné gón albástaray‡ atrdánéá Issáay gwará átk. Atrdáná Hendi
sombolay§ zagr* o gránbaháén atr mán at. Áiá atrdán prósht o atr Issáay
sará per rétkant.
4 Ódá neshtagén lahtén mardom zahrá porr but o gwashtesh: "É atri
chéá zawál kort?
5 É atr, say sad dinárá† géssh bahá butagat. Baháesh kortén o zarresh
garib o nézgáráná bedáténant." Paméshká á nun janéná mayárig kanagá
atant.
6 Bale Issáyá gwasht: "Belléti, kári madárét. Shomá parchá eshiá
paréshán kanagá ét? É janéná gón man nékié kortag.
7 Garib o nézgár modám shomay kerrá ant o shomá harwahd ke
belóthét, gón áyán néki korta kanét, bale man harwahd gón shomá gón
naán.
8 Harché ke é janénay dastá butagat korti. Maná atri per rétk ke cha
pésará maná pa kabr kanagá tayár bekant.
9 Shomárá rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har jáh ke wasshén
mestágay jár janaga bit, é janén o eshiay kár ham yát kanaga bant."

Yahudá Eskáryutiay badén eráda
(Mattá 26:14–16; Luká 22:3–6)

10 Yahudá Eskaryuti ke cha Issáay dwázdahén kásedán yakké at,
mazanén dini péshwáyáni kerrá shot ke Issáyá áyáni dastá bedant.
11 Péshwá cha Yahudáay habaray eshkonagá gal butant o labzesh kort
ke tará zarra dayén. Nun Yahudá sharrén móhéay shóházá at ke Issáyá
áyáni dastá bedant.

Sargwazay shámay tayári
(Mattá 26:17–30; Luká 22:7–23)

12 Béhomirén Naganay Aiday awali róchá ke Sargwazay gwarándhay
korbánig kanagay róch at, moridán cha Issáyá jost kort: "Sargwazay
Aiday shámá kojá kanay? Taw ché gwashay, kojá shámay tayáriá
bekanén?"
13 Gorhá, Issáyá cha moridán do kas dém dát o gwashti: "Shahrá
berawét. Ódá mardé gendét ke ápi kunzagé gón enti, áiay poshtá rawán
bét.
14 Hamá lógá ke á rawt, shomá ham berawét o lógay wáhondá
begwashét: 'Ostád josté ent ke mehmánhánah kojá ent ke man gón wati
moridán Sargwazay shámá hamódá bekanán?'
15 Á mard shomárá wati lógay borzi tabakká mazanén báné pésha dárit
ke ódá har chizz hast o barábar ent, pa má shámay tayáriá hamódá
bekanét."
16 Morid dar átk o shahrá shotant. Ódá, áyán har chizz hamá paymá
dist ke Issáyá gwashtagat o Sargwazay shámesh tayár kort.
17 Shap ke but, Issá gón dwázdahén kásedán hamódá átk.
18 Wahdé parzónagay sará neshtag o shám kanagá atant, Issáyá gwasht:
"Shomárá rásténa gwashán, cha shomá yakké ke annun gón man warák
waragá ent, maná dróhit o dozhmenáni dastá dant."

---

‡ **14:3 14:3** Albástar narmén sengé. § **14:3 14:3** Sombol washbóén gol o pollé. * **14:3 14:3** Zagr, bezán asil, háles. † **14:5 14:5** Say sad dinár kesás yakk sáléay mozz at.

19 Á paréshán butant o yakk yakká jostesh kort: “Man wa naán, na?”
20 Issáyá passaw dát: “Cha shomá dwázdahénán yakké, hamá ke gón
man yakkén kásagá nagan per janagá ent.
21 Chéá ke hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é
donyáyá rawagi ent, bale bazhn o apsóz pa haméiá ke Ensánay Chokká
dróhit. Pa áiá sharter at ke hechbar pédá mabutén.”

Goddhi shám
22 Wahdé shám kanagá atant, Issáyá nagané zort, Hodáay shogri gept,
nagani chondh chondh kort o moridáná dát. Gwashti: “Bezurét! É mani
badan ent.”
23 Padá pyálahé zorti, Hodáay shogri gept, moridáná dáti o sajjahénán
cha hamé pyálahá nóshet.
24 Nun gwashti: “É mani hón ent, ahd o paymánay hón ke pa bázénéá
réchaga bit.
25 Shomárá rásténa gwashán, nun dega baré anguray ápá nawarán,
hamá róchá ke Hodáay bádsháhia kayt, waráni.”
26 Hamday‡ janagá rand dém pa Zaytunay Kóhá shotant.

Petrosay enkáray péshgói
(Mattá 26:31–35; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38)
27 Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén thagala warét o maná
yalaha dayét. Chéá ke nebisag butag: *Man shepánká janán o pas sheng
o shánga bant.*§
28 Bale dobar zendag bayagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.”
29 Petrosá darráént: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah
bedayant, man hechbar thagala nawarán.”
30 Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé maróchi, haw enshapi,
taw cha korósay domi bángá pésar, mani pajjáh áragá say randá enkára
kanay.”
31 Petrosá pa deljami gwasht: “Tai pajjáh áragá hechbar enkára
nakanán, bell toré tai hamráhiá mani sáh ham berawt.” É dega sajjahén
moridán ham anchó gwasht.

Issáay dwá
(Mattá 26:36–46; Luká 22:39–46)
32 Issá o áiay morid, Jetsimáni námén jágahéá shotant. Gón áyán
gwashti: “Hamedá benendét, mana rawán o dwá kanán.”
33 Áiá Petros o Ákub o Yuhanná hamráh kortant. Á sakk paréshán o
bétáhir* at.
34 Gón áyán gwashti: “Mani del sakk paréshán ent o andóhán maná
markig kortag, shomá hamedá bedárét, mawapsét o hozzhár bét.”
35 Cha ódá kammé démterá shot, dém pa chér kapt o dwá kanagá lagget
ke agan buta kant, é sáhat cha mani sará bethagalit.
36 Gwashti: “Abbá, oo mani Pet! Tai dastá har chizz buta kant.
Sakkiáni é pyálahá cha man dur kan, bale mani wáhagay sará na, hamá
paymá ke tai razá ent.”
37 Issá ke per tarret, disti ke morid wáb ant. Gorhá gón Shamun-
Petrosá gwashti: “Shamun! Wáb ay? Pa yakk sáhatéá ham taw ágah but
nakort?

‡ **14:26 14:26** Bezán Zabur 113–118. § **14:27 14:27** Zakaryá Nabiay Ketáb 13:7. * **14:33 14:33** Bétáhir, bezán béárám, békarár.

38 Hozzhár bét o dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá† makapét. Ruh
tayár ent, bale jesm nezór ent."
39 Yakk baré padá shot o hamá dwái kort.
40 Wahdé per tarret, disti morid padá wáb ant o chammesh pacha
nabant. Áyán nazánt ke áiá ché passaw bedayant.
41 Sayomi randá ke moridáni kerrá átk, gwashti: "Angat waptag o wáb
ét? Bass ent! Á wahd o sáhat rasetag. Becháret, nun Ensánay Chokk
dróhag o gonahkáráni dastá dayaga bit.
42 Pád áét ke rawén! Á ke maná dróhit, pédák ent."

Issáay dazgir bayag
(Mattá 26:47–56; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12)
43 Issá angat habará at ke cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá
átk o raset. Rombé mardomi hamráh at. Mardomán zahm o latth gón
at. É mardom cha mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger o kawmay
kamáshání némagá ráh dayag butagatant o
44 Issáay dróhók‡ Yahudáyá é neshání dátagat: "Hamáiá ke mana
chokkán, Issá hamá ent. Áiá dazgir kanét, mohr bedárét o bebarét."
45 Gorhá, Yahudá tachká tachk Issáay kerrá átk o gwashti: "Oo ostád!"
Nun Issái chokket.
46 Yahudáay hamráhán Issá gept o dazgir kort.
47 Cha Issáay hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini
péshwáay nawkaray sará hamlahi kort o áiay góshi sest.
48 Issáyá gón rombay mardomán gwasht: "Zánáman dozz o dhongé
án ke shomá zahm o latth zortag o mani geragá átkagét?
49 Man har róch, shomay démá mazanén parasteshgáhá tálim dátag o
shomá maná nageptag. Bale Pákén Ketábay habar báyad ent rást o sarjam
bebant."
50 Sajjahén moridán Issá yalah dát o tatkant.
51 Warnáé ke bass lilomén§ jámagé gwará ati, Issáay randá kapt. Áesh
ham gept.
52 Bale dazgir kanagay wahdá jámag dar lakosht o warná jándará tatk.

Issá, Sarókáni Diwáná
(Mattá 26:57–68; Luká 22:54–55, 63–71; Yuhanná 18:13–14, 19–24)
53 Issáay dazgir kanókán Issá masterén dini péshwáay kerrá bort.
É dega mazanén dini péshwá, kawmay kamásh o Sharyatay zánóger
hamódá mocch atant.
54 Petros ham dur durá Issáay randá rawán at, masterén dini péshwáay
lógay péshgáhá* potert o sepáhigáni† kerrá nesht o ásá watá tápagá lagget.
55 Mazanén dini péshwá o Sarókáni Diwánay sajjahén básk‡ Issáay
helápá sháhediay shóházá atant ke Issáyá markay sezá bedayant, bale
hecchesh dast nakapt.
56 Bázénéá drógén sháhedi dát, bale áyáni habar gón yakdomiá yakk o
hamdap naatant.
57 Dega lahtén pa drógén sháhedi dayagá pád átk o gwashtesh:

---

† **14:38 14:38** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. ‡ **14:44 14:44** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. § **14:51 14:51** Lilom, goday tahré ke Engréziá "linen" gwashaga bit. * **14:54 14:54** Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. † **14:54 14:54** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. ‡ **14:55 14:55** Básk, bezán ozw, membar.

58 “É mardá may démá gwasht o má eshkot: ‘Man ensáni dastay addh
kortagén é mazanén parasteshgáhá karójánS o padá say róchay tahá
yakké bandán ke ensáni dastay addh kortagéné nabit.’ ”
59 Bale é sháhedáni habar ham yakk dhawlá naatant.
60 Masterén dini péshwá pád átk o sajjahénáni démá cha Issáyá josti
kort: “Genday é mardom tai helápá chónén sháhedi dayagá ant? Eshání
passawá heccha nagwashay?”
61 Bale Issá bétawár at o hecch passawi nadát. Masterén dini péshwáyá
padá cha áiá jost kort: “Taw hamá Masih ay, mazanshánén Hodáay
Chokk ay?”
62 Issáyá passaw dát: “Man hamá án o shomá yakk róché gendét ke
Ensánay Chokk, zórmandén Hodáay rástén kashá neshtag o é ham gendét
ke gón ásmánay jambaránа kayt.”
63 Nun masterén dini péshwáyá wati gwaray pocch dertant o gwasht:
“Márá angat dega sháhedé pakár ent?
64 Shomá wat eshiay kopr eshkot. Nun shomay shawr o saláh ché
ent?” Sajjahénán darráént: “Eshiay sezá mark ent.”
65 Cha áyán lahténá Issáay dap o démá tokk jat,* áiay chammesh
bastant, mosht o shahmátesh jat o gwashtesh: “Wati gaybi zántá kár
band!” Padá sepáhigán á gept o jat.

Petrosay enkár
(Mattá 26:69–75; Luká 22:56–62; Yuhanná 18:15–18, 25–27)
66 Petros jahlá péshgáhá at ke masterén dini péshwáay móledé átk.
67 Wahdé Petrosi dist ke ásay démá watá tápagá ent, rók róká cháret o
gwashti: “Taw ham hamé Issá Náseriay hamráh butagay!”
68 Bale Petrosá enkár kort, gwashti: “Mana nazánán o hecch sarpada
nabán taw ché gwashagá ay.” Gón é habará, dém pa darwázagá rahádag
but. Hamé damáná korósá báng dát.†
69 Á móledá yakk baré padá Petros dist o gón óshtátagén mardomán
gwashti: “É mard cha hamáyán ent!”
70 Bale Petrosá padá enkár kort. Kammé randterá, ódá óshtátagén
mardomán padá gón Petrosá gwasht: “Pakká taw cha hamáyán ay, chéá
ke taw ham Jalilié ay.”
71 Bale Petrosá sawgend wárt o gwasht: “Hodá maná nálat bekanát
agan dróg bebandán. É marday bárawá ke shomá habará ét, mania
nazánán.”
72 Hamé damáná korósá padá‡ báng dát. Nun Petros Issáay hamá
habaray yátá kapt ke gwashtagati: “Cha korósay domiS bángá pésar, taw
say randá mani pajjáh áragá enkára kanay.” Nun donyá áiay chammán
tahár but o zár zárá gréti.

15

Issá o Piláttus
(Mattá 27:1–2, 11–26; Luká 23:1–7, 13–25; Yuhanná 18:28–40)

S **14:58 14:58** Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. * **14:65 14:65** Tokk janag, bezán toh janag. † **14:68 14:68** Lahtén daznebeshtá “hamé damáná korósá báng dát” nést. ‡ **14:72 14:72** Lahtén daznebeshtá “padá” nést. S **14:72 14:72** Lahtén daznebeshtá “domi” nést.

1 Sabáhá máhallah mazanén dini péshwá o kawmay kamásh o Sharyatay
zánóger o Sarókáni Diwánay sajjahén báskán wati shawr yakk kort.
Issáesh bast o bort o Pilátusay dastá dát.
2 Pilátusá cha áiá jost kort: "Taw Yahudiáni bádsháh ay?" Issáyá passaw
dát: "Taw wat gwashagá ay."
3 Mazanén dini péshwá áiay sará bázén bohtámé janagá atant.
4 Pilátusá padá jost kort: "Parchá passawa nadayay? Bechár, tai sará
chinchok bohtám janagá ant."
5 Issáyá hecch passaw nadát. Pilátus hayrán at.
6 Pilátusá har sál aiday wahdá cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke
mardomán lóthetagat, ázáta kort.
7 Bandigáni tahá Barabbás námén mardé hastat. Gón hamá yágián
gerag butagat ke shóreshay wahdá kosht o kóshesh kortagat.
8 Mardom Pilátusay kerrá átkant o dazbandiesh kort ke anchó ke taw
har wahdá kortag, é randi ham hamá paymá bekan.
9 Pilátusá jost kort: "Shomá lóthét ke Yahudiáni bádsháhá pa shomá
ázát bekanán?"
10 Áiá zánt ke dini péshwáyán pa hasadd Issá áiay dastá dátag. Paméshká
choshi gwasht.
11 Bale mazanén dini péshwáyán mardom shóréntant ke cha Pilátusá,
Issáay badalá Barabbásay ázátiá belóthét.
12 Pilátusá padá jost kort: "Gorhá é mardá ke shomá Yahudiáni
bádsháha gwashét, eshiá chón bekanán?"
13 Mardomán kukkár kort: "Salibi kassh!"
14 Pilátusá jost kort: "Chéá bárén? Mayári ché ent?" Bale áyán géshter
kukkár kort: "Salibi kassh!"
15 Gorhá Pilátusá Barabbás ázát kort o Issá shallák o hayzarán janáént
o dáti ke salib kasshag bebit, chéá ke áiá lóthet ke mardom cha man razá
bebant.

Sepáhig Issáyá kalága zurant
(Mattá 27:27–31; Yuhanná 19:1–3)

16 Sepáhigán Issá wáliay kalátay péshgáhá bort o sajjahén lashkaresh
lóthéént o mocch kort.
17 Áyán jamurangén* kabáhé Issáay gwará dát o cha dhangar o
konthagán tájé addh kort o áiay sará dát.
18 Salámesha dát o gwashtesh: "Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!"
19 Sará latth o jendá tokkesha jat o sojdahesha kort.
20 Wahdé kalág bandagesh bass kort, gwaray jamurangén kabáhesh
kasshet o áiay jenday godesh padá gwará dátant. Randá, pa salib
kasshagá bortesh.

Issáyá saliba kasshant
(Mattá 27:32–44; Luká 23:26–43; Yuhanná 19:17–27)

21 Keriniay shahray† Shamun námén mardé, ke Sekandar o Ruposay
pet at, cha dhagárán pédák at. Sepáhigán pa bigári gept o Issáay salibesh
Shamunay baddhá dát.
22 Issáesh hamá jágahá áwort ke námi "Joljotá" ent bezán "Kámpólay
Jágah".
23 Morr mán kortagén sharábesh dát bale Issáyá nawártant.

---

* **15:17 15:17** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. † **15:21 15:21** Keriniay shahr annugén zamánagay Libiáay molká ent.

24 Gorhá salibesh kasshet o pa láthari o korakasshi‡ pocchesh
watmánwatá bahr kortant ke bárén kayá ché rasit.
25 Sohbay noh at§ ke Issáesh salib kasshet.
26 Mayárnámagéay* sará áiay mayár é paymá nebeshtagat: "Yahudiáni
bádsháh."
27 Issáay hamráhiá do dhongesh ham salib kasshet, yakké áiay rástén
kashá o domi chappéná.
28 É dhawlá, Pákén Ketábay hamá péshgói rást o sarjam but ke gwashit:
Á mán gonahkárán hesáb kanag but.†
29 Rahgwazán dozhmán dát, wati saresh chandhént o gwashtesh: "Hán
bárén! Taw gwasht ke man mazanén parasteshgáhá karójáno say róchá
padá addhia kanán,
30 nun watá berakkén o cha salibá ér á."
31 Hamé paymá mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger
watmánwatá Issáay bárawá pa kalág o rishkand gwashagá atant: "Á
dega mardomi rakkéntant, bale watá rakkénta nakant.
32 Esráilay bádsháh Masih nun cha salibá ér bekapit ke má begendén o
báwar bekanén." Á doén ke gón Issáyá salib kasshag butant, á ham Issáyá
bad o rad gwashagá atant.

Issáay mark
(Mattá 27:45–56; Luká 23:44–49; Yuhanná 19:28–30)
33 Némróchá sajjahén molká tahárіá mán shánt o é tahárіá tán bégáhay
sáhat sayá‡ dásht.
34 Sáhat sayá,§ Issáyá kukkár kort: "*Elui, Elui, lemá sabaktani?*" Bezán:
Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chéá maná yalah dát?"*
35 Ódá nazzikká óshtátagén lahtén mardomá ke eshkot, gwashtesh:
"Bechárét, Elyásá tawár kanagá ent."
36 Cha áyán yakké tacháná shot, espanjé zort o tropshén sharábá
missénti. Espanji dáréay sará bast o pa chussagá Issáay némagá shahárt
o gwashti: "Sabr kanét, chárén bárén Elyás eshiay jahlá ér kanagá kayt
yá na?"
37 Gorhá, Issáyá peryáté jat o sáhi dát.
38 Hamé wahdá mazanén parasteshgáhay pardah sará beger tán boná
dert o do ném but.
39 Hamá pawji apsar ke Issáay dém pa démá óshtátagat, wahdé disti ke
Issáyá chón sáh dát, gwashti: "Béshakk é mard Hodáay Chokk at."
40 Lahtén janén dur óshtátag o cháragá at. Maryam Magdalini, kasterén
Ákub o Yushaáy mát Maryam o Sálumah ham gón atant.
41 Wahdé Issá Jalilá at, é janén áiay hamráh atant o áiay hayáldáriesha
kort. Abéd cha eshán dega bázén janéné ham hamódá at ke áiay
hamráhiá Urshalimá átkagatant.

---

‡ **15:24 15:24** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. § **15:25 15:25** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "sayomi sáhat", bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. * **15:26 15:26** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. † **15:28 15:28** Eshayá Nabiay Ketáb 53:12. Lahtén daznebeshtá band 28 nést. ‡ **15:33 15:33** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá", bezán maróchigén sáhatáni hesábá, némróchay dwázdahá beger tán bégáhay sayá. § **15:34 15:34** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "nohomi sáhatá". * **15:34 15:34** Zabur 22:1.

Issáay kabr o kapan
(Mattá 27:57–61; Luká 23:50–56; Yuhanná 19:38–42)

42 Jomahay róch at o mardom Shabbatay tayáriá kanagá atant. Shap
ke but
43 Issop námén mardé ke Arimátiáay shahray nendók o Sarókáni
Diwánay sharapmandén báské at o wat ham Hodáay bádsháhiay wadárig† at, Pilátusay kerrá shot o pa natorsi dazbandii kort ke Issáay jóná maná beday.
44 Pilátus hayrán but ke Issá damáná mortag. Pawji apsari lótháént o josti kort ke bárén Issáyá sáh dátag yá na?
45 Pawji apsaray sajjahén hál o habaráni eshkonagá rand, Pilatusá Issáay jón Issopárá dát.
46 Issopá lilomén godé bahá zort, Issáay jóni cha salibá ér gétk o hamé goday tahá patát o kabréay tahá éri kort ke kóhéay tahá janag butagat. Padá dhóké léthi dát o kabray dapá dáti.
47 Maryam Magdalini o Yusháay mát Maryam, har doénán dist ke Issáesh kojá kall kort.

16

Issáay padá zendag bayag
(Mattá 28:1–10; Luká 24:1–12; Yuhanná 20:1–10)

1 Shabbatay róch ke gwast, Maryam Magdalini, Ákubay mát Maryam o Sálumah shotant o washbóesh gept ke Issáay jóná pera moshén.
2 Yakshambehay bámgwáhá* dém pa Issáay kabrá shotant.
3 Watmánwat habar kanagá atant ke kabray dapay dhóká kay pa má léthénit o dura kant?
4 Bale wahdé chammesh chest kortant, distesh ke dhók léthénag butag. Dhók sakk mazan at.
5 Kabrá ke potertant, distesh ke rástén némagá warnáé neshtag o espétén kabáhé gwará enti. Hoshk o hayrán butant.
6 Warnáyá gwasht: "Matorsét, shomá Issá Náseriay shóházá ét ke salib kasshag butag. Á zendag butag o jáhi jatag. Nun edá naent. Becháré t, é hamá jágah ent ke edá áiay jón ér at.
7 Nun shomá berawét, Petros o á dega moridán hál bedayét ke Issá cha shomá pésar Jalilá rawt o sara bit. Anchó ke wat shomárá gwashtagati, hamódá áiá gendét."
8 Janén sarbatag† o larzán cha kabrá dar átk o jestant. Cha torsá gón kassá é bárawá habaresh nakort.

Issáay záher bayag‡
(Luká 24:13–35; Yuhanná 20:11–18)

9 Yakshambehay sabáhá máhallah, jáh janagá rand Issá cha sajjahénán pésar Maryam Magdaliniay démá záher but. É hamá Maryam ent ke Issáyá áiay hapt jenn kasshetagat.
10 Maryam shot o hamá mardomi hál dátant ke Issáay hamráh butagatant o nun mótk árag o gréwagá atant.
11 Bale wahdé áyán é habar eshkot ke Issá zendag butag o Maryamá distag, báwaresh nabut.

---

† **15:43 15:43** Wadárig, bezán rahchár, entezár kanók. * **16:2 16:2** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "haptagay awali róchay bámgwáhá". † **16:8 16:8** Sarbatag, bezán sargardán, dodel.
‡ **16:8 16:9** Lahtén kwahnén daznebeshtá, band 9á beger tán band 20 mán naent.

12 Randá, Issá dega shekl o dróshoméá do moriday démá záher but. É
morid dém pa métagéá rawagá atant.
13 Morid per tarretant o é dega moridesh hál dátant, bale moridán
eshánі habar ham báwar nakort.

Issá wati yázdahén kásedáni démá záhera bit
(Mattá 28:16–20; Luká 24:36–49; Yuhanná 20:19–23; Kásedáni Kár 1:6–8)

14 Randá Issá wati yázdahén kásedáni démá hamá wahdá átk o záher but
ke á warák waragá atant. Issáyá kásed áyáni nábáwari o sengdeliay sará
malámat kortant, chéá ke hamá mardománi habaresh báwar nakortagat
ke áyán Issá cha jáh janagá rand distagat.
15 Gón áyán gwashti: "Donyáay sajjahén kawmáni kerrá berawét o
wasshén mestágá sar kanét.
16 Harkas ke imána kárit o pákshódia kant, á rakkit. Bale kasé ke imána
nayárit, mayáriga bit.
17 Báwarmandán é neshánі góna bant: mani námay sará mardománi
jennána kasshant, nókén zobánán habara kanant,
18 márán pa dasta gerant o agan zahr ham bwarant, áyán hecch
parwáha nabit. Nádráhán dast pera moshant o á wassh o dráha bant."

Issá ásmáná rawt
(Luká 24:50–53; Kásedáni Kár 1:9–11)
19 Anchó ke Hodáwandén Issáyá gón kásedán wati habar halás kort,
ásmáná barag but o Hodáay rástén kashá nesht.
20 Issáay morid, pa áiay mestágay sheng o tálán kanagá, har jáha shotant
o Hodáwand ham áyáni hamráh at. Hodáwandá gón bázén mójezah o
ajabbatén neshánián, wati habaráni barhakki sábeta kort.

Pákén Enjil cha Lukáay kalamá Lukáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisókay nám Luká ent. Á baladén dáktaré butag. Luká wat Esráilié nabutag. Cha áiay é ketáb o anchosh ham cha áiay domi ketáb, Kásedáni Kárá, zánaga bit ke Yunáni zobánay zántkárén nebisóké butag.

Lukáyá é Enjil pa Tiupilos námén Rumay sháhansháhiay kárendahéá* nebeshtag. Wati ketábay bongéjá, “sharapdárén Tépilosay” námá gipt, ke á Issáay sará báwarmandé butag o pa wati báwarmandiay mohrter kanagá wáhagdár† butag.

Luká, Hodáwandén Issá Masihá sajjahén donyáay rakkénók o yakk sarjamén ensánéay shekl o dróshomá pésha dárit. Wati é ketábá cha Issá Masihay mátay lápá kapag o pédá bayagá bongéja kant. Jalilay damagá‡, Issá Masihay Hodái hezmatkári o padá dém pa Urshalimá áiay sát o saparay sargwastá, pa red o banda gisshénit o kárit. Godhsará, Hodáwandén Issá Masihay mark o padá zendag bayag o gón wati moridán hór bayagay bárawá nebeshtaha kant.

Bongéj

1 Bázén mardoméá johd kortag ke hamá wákyah ke may nyámá§ butagant, eshání kessah yakjáh bekant,
2 anchó ke Enjilay awali hezmatkárán gón wati chammán distagant o randá pa má sar kortagant.
3 Gorhá, oo sharapdárén Tyópilos! Man ham sharriá patth o pól kortag o paysalah kortag ke eshán pa taw pa red o band nebeshtah bekanán,
4 tánke taw pakkáiá bezánay ke tai geptagén tálim rást ant.

Yahyáay pédá bayagay péshgói

5 Yahudiahay damagay bádsháh Hirudisay zamánagá Zakaryá námén dini péshwáé hastat ke cha Abiáay dini péshwáyáni thóliá* at. Áiay jan ham cha Hárunay nasl o padréchá† at o námi Elizábet at.
6 Á doén Hodáay chammán pahrézkár atant o Hodáwanday sajjahén hokm o rahbandáni sará pa bémayári zendesha gwázént.
7 Bale chokkesh néstat, chéá ke Elizábet santh at o doénáni omr ham mazan at.
8 Yakk randé ke Zakaryáay thóliay hezmatkáriay bárig at o á, Hodáay bárgáhá‡ dini péshwái kanagá at,
9 gón dini péshwáiay rasmáni randgiriá, Zakaryá láthari o korakasshiay§ sará gechén kanag but ke Hodáwanday mazanén parasteshgáhá berawt o sóchoki dutt bedant.
10 Wahdé Zakaryá sóchoki dutt dayagá at, é dega sajjahén mardom dhanná dwá kanagá atant.

---

* **: 1:0** Kárendah, bezán kárdár, nawkar. † **: 1:0** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. ‡ **: 1:0** Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. § **1:1 1:1** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. * **1:5 1:5** Thóli, bezán romb. † **1:5 1:5** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ **1:8 1:8** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. § **1:9 1:9** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk.

11 Anágat* Hodáwanday préshtagé Zakaryáay démá záher but. Préshtag bósóchi korbánjáhay† rástén némagá óshtátagat.
12 Gón préshtagay gendagá Zakaryá bah mant‡ o áiay delá torsé kapt.
13 Bale préshtagá gón áiá gwasht: “Oo Zakaryá! Mators. Tai dwá mannag but, tai jan Elizábet mardénchokkéay sará chellaga bit o báyad ent taw áiay námá Yahyá bekanay.
14 Á pa taw shádeh o wasshia kárit o cha áiay butená bázéné ham shádána bit,
15 chéá ke á, Hodáwanday chammán mazanén mardomé bit. Báyad ent sharáb§ o dega hanósh o bésár kanókén chizz manóshit. Á, mátay lápá ham cha Hodáay Pákén Ruhá* porra bit.
16 Bázén Bani Esráiliéay delá dém pa áyáni Hodáwandén Hodáyá tarrénit.
17 Á gón Elyás nabiay ruh o kodratá cha Hodáwandá pésara kayt, tánke petáni delán chokkáni némagá betarrénit o namannókán pahrézkáráni hekmatay némagá chahr bedant o é paymá pa Hodáwandá kawmé tayár bekant.”
18 Zakaryáyá cha préshtagá jost kort: “Man chón bezánán ke é gapp rást ent? Man pir án o mani jan ham mazanomr ent.”
19 Préshtagá passaw† dát: “Man Jebráil án o Hodáay bárgáhá óshtók án. Annun rawán dayag butagán ke gón taw habar bekanán o tará é mestágá‡ bedayán.
20 Bechár, tán hamá róchá ke é kár nabutag taw gonga bay o habar korta nakanay, chéá ke taw mani é habar ke pa wahd rást o sarjama bant, báwar nakortant.”
21 Hamé wahdá, mardom dhanná Zakaryáay entezár o wadárá§ atant. Hayrán atant ke á chéá mazanén parasteshgáhá inkadar mahtal butag.
22 Wahdé Zakaryá dhanná dar átk, áiá gón mardomán habar kort nakort. Gorhá zántesh ke áiá parasteshgáhá elhám o shobénagé distag, chéá ke áiá gón mardomán eshára haha kort, natwánti habar bekant.
23 Zakaryá cha hezmatkáriay halásiá rand wati lógá per tarret.
24 Chizzé wahdá rand, áiay jan Elizábetay láp porr but o tán panch máhá démgir but o cha lógá dara nakapt.
25 Áiá gón wat gwasht: “É kár Hodáwandá pa man kortag. É róchán áiay nezar pa man nék butag o mardománi chammán é béezzatii cha man dur kortag.”

Issá Masihay pédáeshay péshgói

26-27 Shashomi máhá Hodáyá wati préshtag Jebráil Jalilay damagay Náserah námén shahréá, Maryam námén neshtagén jenekkéay kerrá ráh dát ke áiay habarsendi gón Issop námén mardéá butagat. Issop, cha Dáuday nasl o padréchá at.
28 Préshtag Maryamay kerrá átk o gwashti: “Salámati pa taw. Taw Hodáay rahmatáni sáhegá ay o Hodáwand gón taw gón ent.”

---

* **1:11 1:11** Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán. † **1:11 1:11** Bósóchi korbánjáh, bezán jágah yá darpé ke áiay sará yá tahá sóchoki dutta dayant. ‡ **1:12 1:12** Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. § **1:15 1:15** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. * **1:15 1:15** Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. † **1:19 1:19** Passaw, bezán jwáb. ‡ **1:19 1:19** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. § **1:21 1:21** Wadár, bezán entezár, rahchári.

29 Cha é habaray eshkonagá Maryam báz paréshán but o delá gwashti:
“É dhawlén hál o hawál kanagay máná ché ent?”
30 Préshtagá gwasht: “Oo Maryam! Mators, chéá ke Hodáay rahmatán
tai sará sáhél kortag.
31 Nun taw lápporra bay, tará mardénchokké bit o taw báyad ent áiay
námá Issá bekanay.
32 Á, mazanén mardomé bit o borzén arshay Hodáay Chokk zánaga bit
o Hodáwandén Hodá, áiay pet o piroki bádsháhiá, bezán Dáuday tahtá áiá
bakshit.
33 Á, Ákubay padréchay sará modám bádsháhia kant o áiay bádsháhi
hechbara nakotthit.”
34 Maryamá cha préshtagá jost kort: “É chón buta kant, man wa
janénchokké án o hecch mardéné mani kerrá nayátkag?”
35 Préshtagá passaw dát: “Pákén Ruh tai sará éra kayt o borzén arshay
Hodáay zór o kodrat tai sará sáhéla* bit. Paméshká é pákén chokk Hodáay
Chokk zánaga bit.
36 Elizábet ham ke tai syád ent, piránsariá pa mardénchokkéá ométwár
ent. Hamá ke santhesh gwashtag, nun shash máh ent ke lápi porr ent.
37 Chéá ke pa Hodáyá hecch káré nabuteni naent.”
38 Maryamá gwasht: “Man Hodáwanday móled án, hamé dhawlá ke taw
gwashtag, anchosh bát.” Randá préshtag cha áiay kerrá shot.

Maryam Elizábetay gendagá rawt

39 Hamá róchán Maryam eshtáp eshtápá ráh gept o Yahudiahay
kóhestáni hand o damagay shahréá shot.
40 Ódá Zakaryáay lógá shot o Elizábeti hál o hawál kort.
41 Anchosh ke Elizábetá Maryamay salám eshkot, nonnoká áiay lápá
serr bast† o Elizábet cha Pákén Ruhá porr but.
42 Gón borzén tawáréá gwashti: “Taw janénáni nyámá bahtáwar ay o
bahtáwar ent hamá chokk ke tai lápá ent.
43 Man kay án ke mani Hodáwanday mát mani gendagá byayt?
44 Wahdé tai tayárjórhiay tawár mani góshán kapt, chokká cha galá
lápay tahá serr bast.
45 Bahtáwar ay taw chéá ke báwaret kortag ke Hodáwand hamá kárána
kant ke gón taw gwashtaganti.”

Pa Hodáyá Maryamay saná o satá

46 Maryamá gwasht:
“Mani sáh Hodáwandá satá o saná kant.
47 Mani arwáh galá bál ent ke Hodá mani rakkénók‡ ent.
48 Chéá ke wati móleday nezórii cháretag.
Cha ed o rand, sajjahén nasl o padréch maná bahtáwara gwashant.
49 Chéá ke zórmandén Hodáyá pa man mazanén kár kortag,
áiay nám pák ent.
50 Áiay rahm pa hamáyán posht dar poshta mánit
ke áiay torsesh delá hastent.
51 Áiá gón wati porzórén báská mazanén kár kortag o

* **1:35 1:35** Sáhél, bezán sáheg kanag. † **1:41 1:41** Serr bandag, bezán setth kanag, sakk sorag.
‡ **1:47 1:47** Rakkénók, bezán neját dayók.

hamá ke wati delá bázén pahresh§ bastag, áiá sheng o sháng
kortagant.
52 Áiá hákem cha áyáni tahtán sarshakun kortagant o
békebr o darbésh, sarboland.
53 Gozhnag gón wasshén chizzán sérláp kortagant o
séréni dast hórk o hálig ráh dátagant.
54 Áiá wati rahm nashamoshtag o
wati hezmatkárén Esráili kawmi madat kortag,
55 bezán Ebráhém o áiay chokk o óbádag*,
hamá paymá ke gón may pet o pirokán labzi kortagat."
56 Maryam say máhay kesásá Elizábetay lógá mant o randá wati lógá
per tarret.

Yahyáay pédáesh

57 Wahdé Elizábetay máh o róch sarjam butant, áiá mardénchokké but.
58 Áiay chellagiay hál ke hamsáheg o syádán sar but o eshkotesh ke
Hodáwandá áiay sará mazanén rahmé kortag, gorhá gón áiay wasshiá
hór o sharikdár butant.
59 Wahdé nonnoká hasht róch but, pa áiay sonnat kanagá átkant. Áyán
lóthet ke nonnokay námá petay námay sará Zakaryá bekanant,
60 bale nonnokay mátá gwasht: "Na, áiay nám Yahyá bebit."
61 Mardomán gwasht: "Tai kothom o hándáná é námén mardom kass
nabutag."
62 Gorhá áyán chokkay pet Zakaryá pa eshárah jost kort ke taw wati
chokká chónén námé banday?
63 Zakaryáyá nebisagi dártahtagé lóthet o áiay sará nebeshti: "Chokkay
nám Yahyá ent." Gorhá sajjahén mardom hayrán butant.
64 Hamá damáná Zakaryáay gongén zobán pach but o habará lagget o
Hodáay satá o sanái bendát† kort.
65 Sajjahén hamsáhegán tors delá kapt o sarjamén Yahudiahay
kóhestagá mardom é sajjahén chizzáni bárawá habará laggetant.
66 Harkasá ke é hál eshkot, dáemá eshiay hayálá at o gwashti: "É chokk
chónén mardomé bit?" Chéá ke Hodáwanday zór o wák áiay hamráh at.

Issáay pédáeshay bárawá Zakaryáay péshgói

67 Gorhá, Yahyáay pet Zakaryá cha Pákén Ruhá porr but o péshgói kort
o gwashti:
68 "Esráilay Hodáwandén Hodáyá satá o saná bát,
chéá ke pa wati kawmay madat kanagá átkag o kawmi rakkéntag.‡
69 Áiá cha wati hezmatkárén Dáuday lóg o hándáná,
pa má zórmandén rakkénóké dém dátag,
70 anchosh ke bázén wahdéá pésar,
cha wati pákén nabiáni zobáná kawli dátag.
71 Áiá márá cha may dozhmenáni dastá rakkéntag,
hamá ke cha má naprata kanant, márá cha á sajjahénán rakkéntagi,
72 may pet o pirokáni sará rahmi kortag o
wati pákén ahd o karáray yát o tránagi§ dáshtag.

---

§ **1:51 1:51** Pahr, bezán takabbor, gorur. * **1:55 1:55** Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. † **1:64 1:64** Bendát, bezán bongéj, shoru. ‡ **1:68 1:68** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. § **1:72 1:72** Tránag, bezán yát, hayál, tahtál.

73 Gón may pet Ebráhémá sawgendi wártagat,
74 ke márá cha dozhmenáni dastá berakkénit,
tánke bé tors o bimmá áiay hezmatá bekanén o
75 áiay bárgáhá wati sarjamén zendá
pa páki o rásti begwázénén.
76 Oo mani chokk!
Taw borzén arshay Hodáay nabi gwashaga bay,
chéá ke taw cha Hodáwanday áyagá pésar,
áiay ráhán tachk o hamwára kanay,
77 tánke áiay kawmá sarpad bekanay
ke áyáni gonáh bakshaga bant o
áyán nejátay zánta rasit.
78 Chéá ke cha may Hodáay mehr o rahmatán
cha borzén arshá róch pa má thekka kant,
79 tánke hamáyán rozhnái bebakshit ke taháróki á o markay sáhegá neshtagant o
márá dém pa sohl o émeniay ráhá bebárt."

80 Á chokk rodán o Pákén Ruhay barkatá zórmand bayán at. Esráiliáni nyámá záher bayagá pésar gyábánána mant.

2

Issá Masihay pédáesh

1 Hamá róchán, Rumay bádsháh Kaysar* Águstusá hokm dát ke sarjamén molká† mardomshomári bebit.
2 É awali mardomshomári at o á wahdá Kwirinius Suriahay wáli at.
3 Harkas pa wati námay nebeshtah kanáénagá wati pet o piroki shahrá shot.
4 Issop ham cha Jalilay shahr Náserahá dar kapt o Yahudiahay shahr Bayt-Lahemá shot, hamá shahr ke bázén wahdé pésar ódá Dáud bádsháh pédá butagat. Issop béhá cha Dáuday padréchá at, paméshká pa wati námay nebeshtah kanáénagá ódá shot.
5 Issopá, wati deshtár Maryam ham gón at ke á pa chokkéá ométwár at.
6 Hamé wahdá ke á Bayt-Lahemá atant, Maryamay chellag bayagay máh o róch sarjam butant o
7 mardénchokkéay sará chellag but ke áiay awali chokk at. Maryamá wati nonnok godéá patát o kadimdánéay‡ tahá wápént, chéá ke pa áyán mehmánjáhá jágah néstat.

Pa shepánkán préshtagáni mestág

8 Hamá hand o damagá lahtén shepánk hastat ke shapá gyábáná wati ramagesh negahpánia kort.
9 Hodáwanday préshtagé áyáni démá záher but o chárén némagán Hodáwanday shán o shawkatay rozhnái drapshagá§ lagget. Áyán sakk torset.
10 Bale préshtagá gwasht: "Matorsét, maná pa shomá mestágé gón ent ke pa sajjahén kawmá mazanén shádmánié kárit.

---

* **2:1 2:1** Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. † **2:1 2:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "sajjahén jahán". ‡ **2:7 2:7** Kadimdán yakk mazanén darpé ke áiay tahá pas o gókáni warákán mána kanant o démá dayant. § **2:9 2:9** Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag.

11 Dáuday shahrá maróchi pa shomá rakkénóké pédá butag ke
Hodáwandén Masih* ent.
12 Eshiay pajjáh áragay neshániesh ent ke shomá kadimdánéay tahá
godéá patátagén nonnoké gendét."
13 Anágat ásmáni préshtagáni lashkaré Hodáyá názénáná á préshtagay
kerrá átk. Gwashtesh:
14 "Shán o shawkat borzén arshay Hodáyá bát o
zeminay sará sohl o émeni
hamá mardomán berasát
ke Hodá cha áyán wassh o razá ent."
15 Wahdé préshtagán á esht o ásmáná shotant, shepánkán watmánwatá
gwasht: "Byáét Bayt-Lahemá rawén o hamé kár ke butag o Hodáwandá
márá hál dátag, áiá wata chárén."
16 Gorhá pa eshtápi shotant o Maryam o Issopesh dar gétkant o
nonnokesh kadimdánay tahá dist.
17 Nonnokay gendagá rand, shepánkán é chokkay bárawá harché ke
cha préshtagán eshkotagat, mardom sahig kortant.
18 Á sajjahénán ke shepánkáni habar eshkot, hayrán o habakkah
mantant.
19 Bale Maryamá é sajjahén habar wati delá dáshtant o eshániesh sará báz
pegr o hayália kort.
20 Shepánkán harché ke eshkotag o distagat, pa áyán Hodáyá sepat o
saná kanán per tarretant, chéá ke é sajjahén hamá dhawlá atant ke gón
áyán gwashag butagat.

Mazanén parasteshgáhá Issáay árag

21 Hashtomi róchá, wahdé nonnokay sonnat kanagay wahd átk, áiay
námesh Issá kort, hamá nám ke mátay lápá kapagá pésar préshtagá per
kortagat.
22 Wahdé mát o chokkay chellagshódiay wahd halás but, Mussáay
Sharyatay randgiriá Issop o Maryamá Issá Urshalimay mazanén
parasteshgáhá áwort ke áiá Hodáwanday bárgáhá pésh bekanant,
23 anchosh ke Hodáwanday Sharyata gwashit: *Awali har mardénchokk
báyad ent pa Hodáwandá nadrigé hesáb kanag bebit.*†
24 Pa korbánig kanagá ham átkant tánke hamá dhawlá ke Hodáwanday
Sharyatá gwashtag, "jotké shántol‡ yá do kasánén kapót" hayrát
bekanant.
25 Á róchán Urshalimay shahrá Shamun námén mardé hastat ke
pahrézkár o hodádósté at o Esráiliáni rakkénókay rahchár at o Pákén Ruh
gón áiá gón at.
26 Pákén Ruhá bashárat dátagat, tán wahdé ke taw Hodáwanday Masihá
magenday, nameray.
27 Á gón Pákén Ruhay rahshóniá mazanén parasteshgáhá átk. Nun
wahdé Issáay pet o mátá pa Sharyatay rasmay sarjam kanagá nonnokén
Issá tahá áwort,
28 Shamuná Issá zort, dastáni delá dásht, Hodá saná o satá kort o
gwashti:
29 "Oo zórmandén Hodáwand! Anchosh ke taw wat labz dátag,

---

* **2:11 2:11** Masih, bezán Hodáay hamá gechén kortagén bádsháh. † **2:23 2:23** Darraw 13:2, 12.
‡ **2:24 2:24** Shántol, bezán shátórén morg.

nun wati kasterá cha é jahánáa pa émeni chest kan o wati gwará
bebar,
30 chéá ke man gón wati chammán é nejáat distag
ke cha tai némagá ent o
31 taw sajjahén kawmáni démá záher kort.
32 Á pa dega kawmán elhámi rozhné o
pa tai Esráili kawmá pahr o sháné."
33 Wahdé Issáay pet o mátá áiay bárawá Shamunay é habar eshkotant,
hayrán butant.
34 Shamuná pa áyán nékdwái kort o gón chokkay mát Maryamá
gwashti: "Hodáyá é chokk ráh dátag ke pa bázén Esráiliéá gári o bégwáhiay
sawabsáz bebit o pa bázénéá nejátay sawabsáz. É chokk neshánié bit,
bale eshiay helápá gappa bit.
35 Hamé paymá bázénéay delay ráz páshka bant. Oo Maryam! Taw
baláhén andóhé genday ke zahmay dhawlá tai delá kappa kant."
36 Hamódá Ásheray kabilahay yakk janéné hastat ke nabié at. Áiay nám
Hannah at o áiay Petay nám Panwél at. Hannah sakk pir at. Surá rand
tán hapt sálá áiay lógwájah zendag at,
37 bale randá Hannah janózám but. Nun áiay omr hashtád o chár sál
at o áiá cha mazanén parasteshgáhá dhann pád éra nakort. Shap o róch
Hodáay saná o satáia kort o wati wahdi pa dwá o róchaga gwázéntant.
38 Hamé wahdá átk, Hodáay shogri gept o gón hamá sajjahén mar-
domán ke Urshalimay nejátay rahchár atant, é chokkay bárawá habari
kort.
39 Wahdé Issáay pet o mátá Hodáwanday Sharyatay sajjahén ráh o
rahband purah kortant, gorhá per tarret o Jalilá, wati shahr Náserahá
átkant.
40 Chokk rost o mazan but. Cha dánái o hekmatá sarréch at o Hodáay
rahmati gón at.

Kasánén Issá mazanén parasteshgáhá

41 Issáay pet o mát har sál Sargwazay Aidá§ Urshalimá shotant.
42 Wahdé Issáyá dwázdah sál but, é sálá ham shotant, anchó ke rasm
at.
43 Aiday róch ke halás butant, per tarragay wahdá Issáyá Urshalimá
dásht, bale mát o peti sahig nabutant.
44 Awali róchá áyán gwasht balkén gón kárwáná gón ent, paméshká
yakk róchéay menzelá démá shotant. Randá áiay shóházá dar kaptant
o cha wati syád o pajjárókán áiay jostesh gept.
45 Bale Issáesh ke nadist, per tarretant o áiay shóházá Urshalimá
shotant.
46 Sayomi róchá, áyán Issá mazanén parasteshgáhá dar gétk ke ódá
Sharyatay zánógeráni* nyámá neshtagat o áyáni habarán gósh dáragá at
o cha áyán jost o pors kanagá at.
47 Sajjahén eshkonók cha áiay sarpadi o passawán hayrán atant.
48 Wahdé Issop o Maryamá á dist, hayrán butant. Mátá gón áiá gwasht:
"Oo mani chokk! Taw chéá gón má chosh kort? Man o tai pet paréshán
butagén o má tará har jágah shóház kortag."

---

§ **2:41 2:41** É aidá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni
ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwast. * **2:46 2:46** Sharyatay
zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár.

49 Issáyá passaw dát: “Shomá chéá maná shóház kortag? Záná, shomá
nazántag ke man báyad ent wati Petay kerrá bebán?”†
50 Bale á Issáay é habarán sarpad nabutant.
51 Issá gón áyán padá Náserahá shot o áyáni parmánbardár at. Áiay mátá
é sajjahén gapp wati delá dáshtant.
52 Issá rodán o cha hekmatá sarréch bayán at o Hodá o mardománi
delá jágah kanán at.

3

Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw
(Mattá 3:1–12; Markás 1:1–8; Yuhanná 1:19–28)

1 Rumay bádsháh, Tiberius Kaysaray bádsháhiay pánzdahomi sál at.
Hamá róchán Pontius Pilátus Yahudiahay wáli at o Hirudis Jalilay hákem
at. Hirudisay brát Pilipos Eturiahay o Tráhunitisay hákem at o Lisániás
Ábiliniay hákem at.
2 Hanná o Kayápá á wahday masterén dini péshwá atant. Hamá róchán
Hodáay kolaw gyábáná Zakaryáay bacch Yahyáay sará átk.
3 Yahyá Ordonay kawray kerr o gwaray har jágahá shot o Hodáay
kolawi pa mardomán sara kort o gwashti: “Tawbah bekanét o pákshódi*
bekanét ke shomay gonáh bakshag bebant.”
4 Anchó ke Eshayá Nabiay Ketábá nebeshtah ent:
Gyábáná, kasé gwánka jant:†
“Hodáwanday ráhá tayár bekanét,
Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanét.
5 *Sajjahén darag*‡*porr kanaga bant o*
sajjahén kóh o jomp jahl áraga bant.
Chapp o chóthén ráh tachk kanaga bant o
sajjahén sarkap o érkap hamwár o hamlasun kanaga bant.
6 *Jahánay sajjahén mardom Hodáay dátagén nejátá gendant.”*§
7 Wahdé mardom pa pákshódi kanagá dar átkant, Yahyáyá gón áyán
gwasht: “Oo syahmárzádagán! Kayá shomárá habardár kortag o
gwashtag ke cha áyókén kahr o gazabá tatka kanét?
8 Anchén kár bekanét ke cha áyán záher bebit ke shomá tawbah kortag.
Wati delá é hayálá ham mayárét ke Ebráhém may pet ent. Man shomárá
gwashán ke Hodá cha é sengán ham pa Ebráhémá chokk o awlád pédá
korta kant.
9 Nun tapar tayár ent ke drachkán cha boná begoddhit* o har drachké
ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.”
10 Mardomán jost kort: “Gorhá má ché bekanén?”
11 Áiá passaw dát: “Agan kaséá do jámag hast, yakkéá hamá kasá
bedant ke áiá nést o agan kaséay kerrá ward o warák hast, áyán ham
bahr bekant.”
12 Songi† o máliátgir ham pa pákshódiá Yahyáay kerrá átkant. Jostesh
kort: “Oo ostád! Má ché bekanén?”
13 Áiá gwasht: “Cha gisshéntagén máliátá géshter magerét.”

---

† **2:49 2:49** Yá: wati Petay káráni randá bebán. * **3:3 3:3** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **3:4 3:4** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lóthéénag. ‡ **3:5 3:5** Darag, bezán wádi, gwatr. § **3:6 3:6** Eshayá Nabiay Ketáb 40:3–5; 52:10. * **3:9 3:9** Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag. † **3:12 3:12** Song, bezán máliát, thayks.

14 Sepáhigán‡ ham cha áiá jost gept: “Má ché bekanén?” Passawi dát:
“Pa zór cha kaséá zarr magerét o kaséay sará drógén tohmat majanét.
Wati mozzay sará gozarán bekanét.”
15 Mardom Hodáay wádah dátagén rakkénókay entezár o wadárá atant,
paméshká hayálesha kort ke balkén Yahyá hamá Masih ent.
16 Bale Yahyáyá á sajjahénáni passawá gwasht: “Man shomárá tahná
gón ápá pákshódia dayán, bale yakk anchén kasé áyagi ent ke á cha man
zórmandter ent o man áiay kawshbandáni§ bójagay láhek ham naán. Á
shomárá gón Pákén Ruh o ásá pákshódia dant.
17 Áiá cha pog o palárán* dánay jetá kanag o gisshénagá, hanshóné†
dastá ent. Wati jóhaná‡ moshit o dánán ambárá éra kant, bale pog o
palárán anchosha sóchit ke ásesh hechbara namerit.”
18 Yahyáyá, mardom dega bázén sar o sója kortant o wasshén mestágay
jára jat.
19 Bale wahdé Yahyáyá Jalilay hákem Hirudis wati brátay pésarigén
jan Hirudiaháay sawabá§ o Hirudisay dega sajjahén radkáriáni sawabá
malámat kort,
20 Hirudisá dega gandagén káré ham kort, bezán Yahyái gept o bandig
kanáént.

Issáay pákshódi
(Mattá 3:13–17; Markás 1:9–11)

21 Sajjahénán ke pákshódi kort, Issáyá ham pákshódi kort. Wahdé Issá
dwá kanagá at, hamá wahdá ásmánay dap pach but o
22 Pákén Ruh kapótéay dróshomá* áiay sará ér átk. Cha ásmáná tawáré
átk: “Taw mani dóstigén Bacch ay, man cha taw sakk wassh o razá án.”

Issáay béh o bonyád
(Mattá 1:1–17)

23 Issáay omr kamm o gésh si sál at ke mardománi nyámá wati kári
bongéj† kort. Mardománi hayál at ke Issá Issopay chokk ent. Issop Háliay
chokk ent o cha Háliá rand:
24 Mattát, Mattáte Láwi, Láwie Malki, Malkie Yanná, Yannáe Issop,
25 Issope Mattátiá, Mattátiáe Ámus, Ámuse Náhum, Náhume Hasli, Haslie
Najjáy,
26 Najjáye Mahat, Mahate Mattátiá, Mattátiáe Shemi, Shemie Yósék,
Yóséke Yódá,
27 Yódáe Yuhanán, Yuhanáne Risá, Risáe Zerubábel, Zerubábele Shyáltél,
Shyáltéle Niri,
28 Nirie Malki, Malkie Addi, Addie Kusám, Kusáme Elmadám, Elmadáme Ér,
29 Ére Yushá, Yushái Elyázar, Elyázare Yurim, Yurime Mattát, Mattáte
Láwi,
30 Láwie Shamun, Shamune Yahudá, Yahudáe Issop, Issope Yónám,
Yónáme Elyákim,

---

‡ **3:14 3:14** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. § **3:16 3:16** Kawshband, bezán swásband, swásay band. * **3:17 3:17** Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butagén káh o sabzag. † **3:17 3:17** Hanshón, bezán dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármarza bit. ‡ **3:17 3:17** Jóhán, bezán keshárániá moshag o dánáni mocch kanagay jágah. § **3:19 3:19** Hirudisá gón wati brátay pésarigén janá sur kortagat. Sharyatá jáez naent ke kasé gón wati zendagén brátay janá sáng o sur bekant (bechár Láwián 18:16). * **3:22 3:22** Dróshom, bezán shekl, surat. † **3:23 3:23** Bongéj, bezán bendát, shoru.

31 Elyákime Maliá, Maliáe Menná, Mennáe Mattátá, Mattátáe Nátán, Nátáne Dáud,
32 Dáude Yassi, Yassie Óbayd, Óbayde Buáz, Buáze Salmun, Salmune Nahshun,
33 Nahshune Aminádáb, Aminádábe Admin, Admine Arni, Arnie Hesrun, Hesrune Páres, Párese Yahudá,
34 Yahudáe Ákub, Ákube Esák, Esáke Ebráhém, Ebráhéme Térá, Téráe Náhór,
35 Náhóre Soruj, Soruje Rau, Raue Pálaj, Pálaje Ábér, Ábére Shálah,
36 Shálahe Kaynán, Kaynáne Arpakshád, Arpaksháde Sám, Sáme Nuh, Nuhe Lamék,
37 Laméke Metushálah, Metushálahe Hanuk, Hanuke Yáred, Yárede Mahalálél, Mahaláléle Kenán,
38 Kenáne Énósh, Énóshe Sayt, Sayte Ádam, o Ádam cha Hodáay némagá ent.

4

Shaytán Issáyá chakkásit
(Mattá 4:1–11; Markás 1:12–13)

1 Issá, Pákén Ruhá sarréch cha Ordonay kawrá per tarret. Pákén Ruh dém ap gyábáná áiay rahshón* but.
2 Ódá Shaytáná Issá tán chell róchá chakkáset.† Á róchán áiá hecch waráké nawárt. Wahdé á róch halás butant, gozhnag but.
3 Shaytáná gwasht: "Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá é sengá begwash nagané bebit."
4 Issáyá passaw dát: "Pákén Ketábá nebisag butag: *Mardom tahná pa nán zendaga nabit."*‡
5 Gorhá Shaytáná á, borzén jágahéá bort o pa yakk damáné donyáay sajjahén bádsháhi pésh dáshtant o
6 gwashti: "Man eshání sajjahén wák§ o ehtiár* o shán o shawkatá tará dayán, chéá ke é maná dayag butagant o man harkasá belóthán, dayánesh.
7 Gorhá agan taw maná sojdah bekanay, é sajjahén taiga bant."
8 Issáyá passaw dát: *"Pákén Ketábá nebisag butag: wati Hodáwandén Hodáay parasteshá bekan o tahná hamáiay hezmatá bekan."*†
9 Gorhá Shaytáná Issá Urshalimá bort, mazanén parasteshgáhay borzterén jágahá óshtárént o gwashti: "Agan taw Hodáay Chokk ay gorhá watá cha edá jahlá dawr beday.
10 Chéá ke nebisag butag:
Hodá pa tai negahpániá wati préshtagán hokma kant‡ o
11 *á tará wati dastáni delá dárant*
ke tai pád dhókéá malaggit."§
12 Issáyá passaw dát: "Pákén Ketáb chosh ham gwashit: *Wati Hodáwandén Hodáyá ázmáesh makan."**

---

* **4:1 4:1** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. † **4:2 4:2** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. ‡ **4:4 4:4** Mussáay Wáz 8:3. § **4:6 4:6** Wák, bezán zór, tákat. * **4:6 4:6** Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. † **4:8 4:8** Mussáay Wáz 6:13. ‡ **4:10 4:10** Zabur 91:11. § **4:11 4:11** Zabur 91:12. * **4:12 4:12** Mussáay Wáz 6:16.

13 Shaytáná, wahdé wati sajjahén chakkás† halás kortant, Issái pa dega
sharterén wahd o móhéá‡ esht o shot.

Cha Náserahá Issáay dar kanag

14 Gorhá Issá gón Pákén Ruhay zór o wáká Jalilá per tarret. Áiay nám
o tawár sajjahén damagá sheng but.
15 Issáyá áyáni kanisaháni§ tahá tálima dát o sajjahén mardomán á satá
kort o sárhát.*
16 Gorhá Issá Náserahá shot, hamódá ke rostag o mazan butagat.
Shabbatay róchá† wati hél o ádatay padá kanisahá átk. Ódá pa wánagá
óshtát.
17 Eshayá Nabiay Ketábesh áiay dastá dát. Anchosh ke áiá tumár‡ pach
kort, hamá bahri dar gétk ke ódá nebeshtah at:
18 "*Hodáwanday Ruh gón man gón ent,*
parchá ke áiá maná rógen per moshtag§
ke garib o nézgárán wasshén mestágé bedayán,
maná démi dátag ke bandigán ázátiay bashárat á bedayán o
pa kórán bináiay mestágá berasénán,
*zolm ámáchán***berakkénán o*
19 *Hodáwanday rahmatay sálay bashárat á bedayán.*"†
20 Padá Issáyá tumár pétk, kanisahay hezmatkáray dastá dát o nesht.
Kanisahay sajjahén mardom áiay némagá chárag á atant.
21 Issáyá gón áyán gwasht: "Maróchi gón shomay gósh dárag á, Pákén
Ketábay é nebeshtahay rásti pakká o sarjam but."
22 Harkasá pa áiá sharrén gwáhié dát o sajjahén mardom cha áiay
delkasshén habarán hayrán o habakkah mantant. Gwashtesh: "É hamé
Issopay chokk naent?"
23 Issáyá gón áyán gwasht: "Man deljam án shomá é batalá pa mana
kárét ke agan taw tabibé ay, gorhá pésará watá dráh bekan. Shomá
maná gwashét ke hamá mójezah ke má eshkotag taw Kaparnáhumá
kortagant, áyán edá wati shahr o hankéná ham bekan."
24 Wati habari démá bort o gwashti: "Shomárá rásténa gwashán, hecch
nabi wati shahr o hankéná mannaga nabit.
25 Deljam bebét ke Elyás nabiay zamánagá, wahdé tán say sál o némá
ásmánay dap band but o sajjahén molká mazanén dhokkálé‡ kapt, Esráilá
bázén janózámé hastat.
26 Bale Elyás cha áyán yakkéay kerrá ham ráh dayag nabut, tahná
Saydunay damagá Sáreptahay shahrá yakk janózáméay kerrá rawán
dayag but.

---

† **4:13 4:13** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. ‡ **4:13 4:13** Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. § **4:15 4:15** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. * **4:15 4:15** Sárháyag, bezán satá kanag. † **4:16 4:16** Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. ‡ **4:17 4:17** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant. § **4:18 4:18** Rógen per moshag, bezán pa káréá gechén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni gechén kanagay rasmé butag. "Masihay" labzay máná "rógen per moshtagén" ent. * **4:18 4:18** Ámách, bezán dochár, shekár. † **4:19 4:19** Eshayá Nabiay Ketáb 61:1–2, Láwián 25:10. ‡ **4:25 4:25** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

27 Hamé paymá Elishá nabiay zamánagá Esráilá bázéné garray§
nádráhiá geptagat, bale yakké ham dráh nabut. Tahná Nómán rakket*
ke Suriahay mardomé at."
28 Cha é habaráni eshkonagá, kanisahá neshtagén mardom zahr
geptant.
29 Pád átkant o Issáesh télánk dayán cha shahrá dar kort o hamá kóhay
sará bort ke ódá shahr ábád at, tánke cha kóhay kalánthagá jahlá dawri
bedayant.
30 Bale Issá cha mardománi tahá gwast o wati ráhi gept o shot.

Jennay kasshag
(Markás 1:21–28)

31 Randá, Issá Kaparnáhumá shot ke Jalilay damagay shahré o
Shabbatay róchá mardomi tálim dátant.
32 Issáay tálimáni gósh dárók cha áiay habaráni eshkonagá hayrán
butant, chéá ke áiá gón wák o ehtiár gapp o trána kort.
33 Kanisahay tahá yakk mardéá ke áiá palitén ruhé, bezán jenné per
at, kukkár kanáná gwasht:
34 "Oo Issá Náseri! Tará may kárá che kár ent? Átkagay ke márá gár o
bégwáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén
hamá Pákén ay."
35 Issáyá jenn hakkal dát o gwashti: "Wati dapá bedár o é mardá yalah
day!" Jenná mardománi démá á mard zeminá dawr dát o anchosh dar
átk ke á mardá hecch noksáné naraset.
36 Cha é kárá sajjahén mardom hayrán butant o watmánwatá gwasht-
esh: "É chónén habaré? Gón wák o ehtiáré jennán hokma dant o á ham
mardomán yalaha kanant."
37 Gorhá kerr o gwaray sajjahén jágahán Issáay nám o tawár sheng but.

Drahbakshi o Hodáay kolaw
(Mattá 8:14–17; Markás 1:29–39)

38 Issá cha kanisahá dar kapt o Shamunay lógá shot. Shamunay
wassig trondén tapéá geptagat. Shamunay lógay mardomán pa áiay dráh
kanagá gón Issáyá dazbandi kort.
39 Issá shot, áiay kashá óshtát o tapi hakkal dát. Áiay tap sest. Á, damáná
pád átk o áyáni hezmat kanagá lagget.
40 Rónenday wahdá, mardomán har dhawlén nádráh Issáay kerrá áwort
o áiá nádráháni sará dast per mosht o dráh kortant.
41 Jenn cha bázén mardoméá dar átkant o kukkár kanáná gwashtesh:
"Taw Hodáay Chokk ay." Bale Issáyá hakkal dát o gappá naeshtant, chéá
ke áyána zánt ke á, Masih ent.
42 Wahdé róch but, Issá gestá† o panáhén jágahéá shot. Mardom áiay
shóházá atant o wahdé áyán Issá dist, gwashtesh: "Gón má bejall‡ o márá
yalah maday."
43 Issáyá gwasht: "Maná Hodáay bádsháhiay mestág á dega shahrán
ham rasénagi ent, chéá ke Hodáyá maná pa hamé kárá ráh dátag."
44 Gorhá Yahudiahay kanisahán wasshén mestágay jár janagay kári
démá bort.

---

§ **4:27 4:27** Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag o sohrbád o pa dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandaga bit. * **4:27 4:27** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. † **4:42 4:42** Gestá, bezán yakk kerr, dur. ‡ **4:42 4:42** Jallag, bezán dárag, óshtag, mánag.

5

Issáay awali morid
(Mattá 4:18–22; Markás 1:16–20)

1 Yakk róché Issá Genisáretay Mazangwarmay* lambá† óshtátagat o
bázén mardomé Hodáay habaráni gósh dáragá áiay chapp o chágerdá
mocch at.
2 Áiá gwarmay kerrá do bójig‡ dist. Máhigir cha bójigán ér kaptagatant
o wati dám o máhórán shódagá atant.
3 Issá cha hamá bójigán yakkéá ke Shamunayg at, swár but. Gón
Shamuná gwashti: "Bójigá cha hoshkiá kammé dur bebar." Randá nesht
o cha bójigá mardománi tálim dayagá lagget.
4 Wahdé habari halás kort, gón Shamuná gwashti: "Bójigá gwarmay
johlánkián bebar o shomá wati dámán pa máhigay geragá ápá dawr
bedayét."
5 Shamuná gwasht: "Wájah! Dóshi má sajjahén shap delsyáhi kasshetag
o márá hecch máhig dast nakaptag, bale nun ke taw gwashay, man
dámán ápá dawra dayán."
6 Áyán dám ápá dawr dátant o haminchok máhigesh gept ke dám deragi
butant.
7 Paméshká, domi bójigay hamkáresh pa komakká eshárah kortant. Á
átkant o doén bójig cha máhigá haminkadar porr butant ke gwarmá
boddhagi butant.
8 Wahdé Shamun-Petrosá é kár dist, Issáay pádán kapt o gwashti: "Oo
Hodáwand! Maná yalah day o beraw, chéá ke man gonahkáré án."
9 Inchok máhigay geragá, Shamun-Petros o áiay sajjahén hamkár
hayrán butant.
10 Hamé dhawlá Zebdiay doén chokk Ákub o Yuhanná ke Shamunay
sharikdár atant, á ham hayrán butant. Issáyá gón Shamuná gwasht:
"Mators! Cha ed o rand máhigay badalá taw mardománi delán shekára
kanay."§
11 Padá áyán wati bójig hoshkiá áwortant o wati sajjahén kár o bár yalah
dátant o Issáay hamráh butant.

Garray nádráhéay drahbakshi
(Mattá 8:2–4; Markás 1:40–45)

12 Dega róché Issá yakk shahréá at. Ódá mardé sará tán pádá garray
nádráhiá geptagat. Wahdé Issái dist, dém pa chér kapt o dazbandii kort:
"Oo wájah! Agan taw belóthay, maná dráh o palgár* korta kanay."†
13 Issáyá wati dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: "Mana lóthán.
Dráh o palgár bay!" Hamá damáná mard cha garrá dráh but.
14 Issáyá hokm dát o kaddhan‡ kort: "É habará gón hechkasá
magwash, bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o pa wati páki o
palgáriá hamá korbánigá hayrát bekan ke Mussáay Sharyatá hokm dátag
tánke pa áyán sháhedié bebit."

---

* **5:1 5:1** Bezán Jalilay Mazangwarm. Mazangwarm, bezán daryáchah. † **5:1 5:1** Lamb, bezán dámon, kerr. ‡ **5:2 5:2** Bójig, bezán lánch, kashti. § **5:10 5:10** Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. * **5:12 5:12** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † **5:12 5:12** Tawrátá garray nádráh palit o nápák zánag butagant. Agan kasé cha é nájórhiá dráh bebit, dini péshwáéay gwará berawt o hayráté bekant, anchó ke Mussáay Sharyata gwashit. ‡ **5:14 5:14** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

15 Bale Issáay nám o tawár angat ham har jáh sheng o tálána but o bázén
mardomé pa áiay habaráni gósh dárag o wati nájórhiáni dráh kanáénagá
átk o áiay kerrá moccha but.
16 Pa dwá kanagá Issá géshter gyábánána shot.

Lang o mondhén mardéay drahbakshi
(Mattá 9:2–8; Markás 2:1–12)

17 Yakk róché Issá tálim dayagá at. Lahtén Parisi o Sharyatay ostád
ham hamódá neshtagat. Á cha Jalilay o Yahudiahay sajjahén métagán
o cha Urshalimá átkagatant. Pa nádráháni dráh kanagá Hodáwanday zór o
twán gón Issáyá gón at.
18 Hamá wahdá lahtén mardomá lang o mondhén mardé tahtéay sará
áwort. Áyán báz johd kort ke áiá Issáay démá byárant,
19 bale cha mardománi báziá, lógay tóká áwortesh nakort. Paméshká,
langén mardesh zort, lógay sará sar kaptant, lógay saresh thong kort o
áesh gón tahtá Issáay démá ér dát.
20 Wahdé Issáyá áyáni imán dist, gwashti: "Oo mani dóst! Tai gonáh
bakshag butant."
21 Cha Issáay é habará, Parisi o Sharyatay é dega zánóger ke ódá
neshtagatant, pegr kanagá laggetant: "É kay ent ke kopra kant? Hodáay
jendá abéd§ dega kass gonáhán baksheta nakant."
22 Bale Issáyá áyáni delay habar zánt o gwashti: "Shomá chéá wati
delá choshén hayála kárét?
23 Kojám habaray gwashag ásánter ent: 'Tai gonáh bakshag butagant,'
yá: 'Pád á, betarr'?
24 Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká*
é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast." Padá gón á langá
gwashti: "Tará gwashán, pád á, wati tahtá bezur o lógá beraw."
25 Hamá damáná, mard sajjahénáni démá pád átk, wati tahti zort o
Hodáyá sepat o satá kanáná lógá shot.
26 Sajjahén hayrán o habakkah butant, Hodáesh satá kort o sárhát o pa
torsé gwashtesh: "Maróchi má hayrán kanókén kár distag."

Láwiay lóthag
(Mattá 9:9–13; Markás 2:13–17)

27 Randá, Issá dhanná dar átk o Láwi námén songi o máliátgiré disti ke
wati kárgesá neshtagat. Issáyá gwasht: "Byá, mani randgiriá bekan."
28 Láwi pád átk o sajjahén chizzi yalah dátant o áiay hamráh but.
29 Gorhá Láwiá wati lógá Issáay sharapá pormarháhén mehmánié kort.
É mehmániá bázén máliátgir o lahtén dega mardom ham gón at.†
30 Parisi o áyáni Sharyatay zánógerán gón Issáay moridán gelag kort o
gwasht: "Shomá chéá gón songi o gonahkárán yakkén wánay sará warét
o nóshét?"
31 Issáyá gwasht: "Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent,
nádráhán tabib pakár ent.

---

§ **5:21 5:21** Abéd (cha), bezán gayr cha. * **5:24 5:24** Dányál nabiá "Ensánay Chokk" pa anchén
hastiéá kármarz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá "Ensánay Chokk" gwashtag tánke
mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. † **5:29 5:29** Bani
Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant
o bázénéá pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o bája gept.

32 Man pahrézkáráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán ke á tawbah bekanant."

Róchagay bárawá
(Mattá 9:14–17; Markás 2:18–22)

33 Cha Issáyá jostesh kort: "Yahyáay morid géshter róchaga bant o dwá kanant. Parisiáni morid ham anchosha kanant, bale tai morid modáma warant o nóshant."
34 Issáyá gwasht: "Tán wahdé ke sálónk gón suray mehmánán gón ent, á pa róchagay dáragá hojj kanaga‡ bant?
35 Bale wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, gorhá á róchaga bant."
36 Issáyá é mesál ham dát: "Hechkas cha nókén pashkéá thokkoré naborrit o kwahnén pashká paccha najant. Agan á chosh bekant, gorhá bezán nókén pashki dertag o kwahnén pashk ham gón nókén paccha dhawldára nabit.
37 Hamé dhawlá, hechkas nókén sharábá kwahnén mashkán mána nakant, chéá ke nókén sharáb mashká tráknit. Sharába rechant o mashk ham barbáda bant.
38 Nókén sharáb báyad ent nókén mashká mán kanag bebit.
39 Kasé ke kwahnén sharábay waragá héldár ent, nókén sharába nawárt. Áiay delá kwahnén sharáb támdárter ent."

6

Shabbatay róchay ehtiár
(Mattá 12:1–8; Markás 12:23–28)

1 Yakk baré Shabbatay róchá, Issá cha gandomay keshárán gwazagá at. Áiay morid gandomay hóshagán sendag o gón wati dastán moshag o waragá atant.
2 Gorhá cha Parisián lahténá gwasht: "Chéá anchén kára kanét ke Shabbatay róchá rawá naent?"
3 Issáyá passaw dát: "Záná, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiay hamráh gozhnag butant, gorhá Dáudá ché kort?
4 Á, Hodáay Pákén Lógá shot, hamá pákwandhén nagani* zort o wártant ke áyáni warag tahná pa dini péshwáyán rawá at. Wati hamráháná ham dáti."
5 Padá Issáyá gón áyán gwasht: "Ensánay Chokk Shabbatay róchay málek ent."

Mondhén mardéay drahbakshi
(Mattá 12:9–14; Markás 3:1–6)

6 Dega Shabbatay róché, Issá kanisahá shot o mardománi tálim dayagá goláésh but. Ódá yakk mardé at ke rástén dasti hoshk o mondh at.
7 Sharyatay zánóger o Parisi Issáyá cháragá atant o yakk nimónéay shóházá atant ke agan é marday dastá Shabbatay róchá dráh bekant, gorhá má áiay sará Shabbatay róchá kár kanagay bohtámá† jata kanén.
8 Issáyá áyáni delay hál o habar zánt o gón hamá mardá ke dasti hoshk at, gwashti: "Pád á bósht, mardom tará begendant!" Á mard pád átk o óshtát.

---

‡ **5:34 5:34** Hojj kanag, bezán zór dayag, majbur kanag. * **6:4 6:4** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi at o é gappay neshání atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. † **6:7 6:7** Bohtám, bezán tohmat.

9 Gorhá Issáyá cha mardomán jost kort: “Maná begwashét ke
Shabbatay róchá néki kanag rawá ent yá badi kanag? Ensánay zenday
rakkénag rawá ent yá tabáh kanag?”
10 Gorhá sajjahénáni némagá cháret o gón á mardá gwashti: “Dastá
shahár day!” Áiá anchosh kort o dasti wassh o dráh but.
11 Sharyatay zánóger o Parisi sakk zahr geptant o watmánwatá shawr
o saláhesh kort ke gón Issáyá ché bekanén.

Dwázdah káseday gechén kanag
12 Hamá róchán Issá pa dwá kanagá kóhá shot o sajjahén shapá Hodáay
bárgáhá dwái kort.
13 Wahdé róch but, áiá morid wati kerrá lótháéntant o cha áyán dwázdah
kas gechén kort o wati kásed náméntant.
14 Áyáni nám esh ant:

Shamun ke Issáyá áiay nám “Petros”‡ kort,
Andriás ke Shamunay brát at,
Ákub,
Yuhanná,
Pilipos,
Bartulumá,
15 Mattá,
Tumá,
Halpiay chokk Ákub,
Shamun ke áiay lakab “sarmachár” at,
16 Ákubay chokk Yahudá o
Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet§ o dozhmenáni dastá dát.

Nádráháni drahbakshi
(Mattá 4:23–25)
17 Issá gón moridán cha kóhá ér kapt o hamwárén jágahéá óshtát. Cha
áiay moridán bázéné ódá at. Cha sarjamén Yahudiahá, cha Urshalimá o
cha Sur o Saydunay tayábgwará mardománi mazanén rombé* ham átk
o mocch but.
18 É mardom átkant ke áiay habarán gósh bedárant o paméshká ham
ke nádráhiesh dráh bebant. Hamá ke jennán nádráh kortagatant, á ham
dráh butant.
19 Sajjahén mardomán lóthet ke Issáyá dast bejanant, chéá ke cha áiá
anchén zór o twáné dar áyagá at ke sajjahéni dráha kortant.

Bahtáwari o bazhn
(Mattá 5:1–12)
20 Issáyá wati moridáni némagá cháret o gwasht:
“Bahtáwar ét shomá ke garib ét, chéá ke Hodáay bádsháhi shomayg ent.
21 Bahtáwar ét shomá ke annun shodig† ét, chéá ke séra bét.
Bahtáwar ét shomá ke annun gréwán ét, chéá ke kandána bét.
22 Bahtáwar ét shomá, wahdé mardom pa Ensánay Chokkaygi cha shomá
naprata kanant o shomárá cha watá sendant o béezzat kanant o
shomay námá pa badia gerant.

‡ **6:14 6:14** Yunáni zobáná, “petrá” sengén kóh o talárá gwashant o “petros” dhóká gwashant.
§ **6:16 6:16** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. * **6:17 6:17** Romb, bezán gróh, thóli. † **6:21 6:21** Shodig, bezán gozhnag.

23 Á róchá shátkámi bekanét o galá bál bebét, chéá ke ásmáná shomay
mozz báz ent. Áyáni pet o pirokán ham gón nabián hamé dhawlá
kortag.
24 Bale bazhn o apsóz pa shomá ke sér o hazgár ét, chéá ke shomárá
ásudagi rasetag.
25 Bazhn o apsóz pa shomá ke annun sérláp ét, chéá ke shodiga bét.
Bazhn o apsóz pa shomá ke annun kandán ét, chéá ke porsig o gréwána
bét.
26 Bazhn o apsóz pa shomá, wahdé sajjahén mardom shomárá satá
dayant o sárháyant, chéá ke áyáni pet o pirokán ham gón drógén
nabián hamé dhawlá kortag.

Mehr pa dozhmenán
(Mattá 5:38–48; 7:12)

27 Oo mani gósh dárókán! Shomárá gwashán ke wati dozhmenán dóst
bedárét o gón áyán ke cha shomá naprata kanant, néki bekanét.
28 Hamá ke shomárá baddwáia kanant, pa áyán barkat belóthét o hamá
ke shomárá béezzata kanat, pa áyán nékén dwá belóthét.
29 Agan kasé tai yakk gobbéá‡ shahmáté jant, wati domi gobbá ham
áiay némagá betarrén o agan kasé tai kabáhá§ pacha gipt, belli tai jámagá
ham bárt.
30 Agan kasé cha taw chizzé lóthit, bedayi, agan kasé tai chizzé bárt,
padá malóthi.
31 Gón degarán hamá dhawlá bekanét ke shomá lóthét ke á gón shomá
bekanant.
32 Agan shomá tahná hamáyán dóst bedárét ke shomárá dósta dárant,
gorhá shomárá che páedaga rasit? Gonahkár ham wati dóst dárókán dósta
dárant.
33 Agan shomá gón hamáyán néki bekanét ke gón shomá nékia kanant,
gorhá shomárá che páedaga rasit? Gonahkár ham anchosha kanant.
34 Agan shomá tahná hamáyán wám bedayét ke ométa kasshét
zortagén wámán dáta kanant, gorhá shomárá che páedaga rasit? Gonahkár ham gonahkárán pa hamé ométa wáma dayant ke padá sarjamiá
begerantesh.
35 Bale shomá wati dozhmenán dóst bedárét, gón áyán néki bekanét
o bé ométa wámesh bedayét. É dhawlá shomárá cha Hodáay némagá
mazanén mozzé rasit o shomá borzén arshay Hodáay chokka bét, chéá
ke á gón náshogr o badkárén mardomán ham mehrabán ent.
36 Hamá dhawlá ke shomay ásmáni Pet rahmdel ent, shomá ham
rahmdel bebét.

Ayb o irád magerét

37 Aybgiri makanét o kassá ér majanét ke shomá ér janag mabét.
Kassá mayárig makanét ke mayárig kanag mabét. Degarán pahell kanét
o bebakshét tánke pahell kanag o bakshag bebét.
38 Bedayét ke shomárá dayag bebit. Mazanén kayl o paymánahé porr
kanaga bit, dapádap kanaga bit, mán chenaga bit, sarréch kanaga bit o
shomay kotthá réchaga bit, chéá ke gón har kayléá bedayét, gón hamá
kaylá shomárá dayaga bit.”

‡ **6:29 6:29** Gobb, bezán góznag. § **6:29 6:29** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará
kananti.

39 É mesáli ham pa áyán áwort: “Kóré che paymá dega kóréay rahshóniá
korta kant? Har doén kandhá nakapant?
40 Shágerd cha wati ostádá mastera nabit, bale hamá ke tálimá kámela
bit, wati ostáday dhawlá bit.
41 Chéá wati brátay chammay bucchoká* genday, bale wati chammay
bondhá nagenday?
42 Wahdé taw wati chammay bondhá nagenday, chón wati brátá
gwashta kanay: ‘Mani brát! Byá tai chammay bucchoká dara kanán’?
Oo doru o dopóstén mardom! Pésará wati chammay bondhá dar kan,
randá tai chamm pacha bant o wati brátay chammay bucchoká kassheta
kanay.

Drachk o drachkay bar
(Mattá 7:17–20; 12:32–35)
43 Hecch sharrén drachk harábén bar o samara nayárit o na harábén
drachk sharrén bar o samara kárit.
44 Har drachk, cha wati bará zánaga bit. Na cha dhangarán† enjir
chenaga bit o na cha dhólokáǂ angur.
45 Sharrén mardom wati delay hazánagay ér kortagén nékián cha wati
dap o zobáná dara kant o sellén mardom wati delay ambáray ér kortagén
gandagián cha wati dap o zobáná réchit. Chéá ke harché ke delá bit, cha
dapá hamá habar dara kayt.

Báwar o kerd
(Mattá 7:24–27)
46 Wahdé shomá mani habaráni sará amala nakanét, gorhá chéá
maná ‘Hodáwand, Hodáwanda’ gwashét?
47 Á kas ke mani kerrá kayt o mani habarán gósha dárit o áyáni sará
amala kant, man shomárá pésha dárán ke á kai paymá ent.
48 Á hamá bánbandayS dhawlá ent ke pa lógay bandagá charii* johl
borret o bonredi† mohrén kóhéay sará ér kort. Wahdé hár o héróp
átk, hárá gón lógá dhikk wárt bale lógi soránt nakort, chéá ke mohr o
mohkam bandag butagat.
49 Bale kasé ke mani habarán gósha dárit o áyáni sará amala nakant,
hamá mardomay paymá ent ke lógi bé bonredá bast. Wahdé hár o héróp
átk, hárá gón lógá dhikk wárt, lóg kapt o pahk tabáh but.”

7

Pawji apsaray imán
(Mattá 8:5–13)
1 Wahdé Issáyá gón mardomán wati habar halás kortant, Ka-
parnáhumá shot.
2 Ódá, yakk pawji apsaréá hezmatkáré hastat ke apsará áiay báz kadra
kort. Á hezmatkár nádráh at o markig at.
3 Wahdé apsar Issáay bárawá sahig but, áiá Yahudiáni lahtén kamásh
Issáay kerrá ráh dát tánke cha áiá dazbandi bekanant ke byayt o áiay
hezmatkárá dráh bekant.

---

* **6:41 6:41** Bucchok, bezán dáray kasánén thokkor, pilláshk. † **6:44 6:44** Dhangar, bezán bétákén konthagi drachk o dár. ǂ **6:44 6:44** Dhólok gyábáni konthagi jarré. S **6:48 6:48** Bánband hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. * **6:48 6:48** Chari, bezán char, náli, choll, lógay bonreday kandh. † **6:48 6:48** Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red.

4 Kamásh Issáay kerrá átkant, sakk báz mennatesh kort o gwashtesh:
“É pawji apsara karzit ke taw pa áiá é kárá bekanay.
5 Chéá ke may kawmá dósta dárit o may kanisah hameshiá bastag.”
6 Issá áyáni hamráh but o shot. Wahdé lógay nazzikká rasetant, pawji
apsará wati lahtén dóst kásed kort o pa Issáyá kolawi rawán dát: “Oo
Hodáwand! Watá zahmatwár makan. Mana nakarzán ke taw mani lógá
byáay o
7 mani delá man é láhek ham naán ke tai kerrá byáyán. Taw tahná
hokm bekan, mani hezmatkár dráha bit.
8 Chéá ke man ham wati masteráni ehtiáray chérá án o mani dastay
chérá ham sepáhig hast. Agan kaséá hokm begwashán ‘beraw,’ á rawt o
agan kaséá begwashán ‘byá,’ á kayt. Agan wati hezmatkárá begwashán
‘pelán kárá bekan,’ á kanti.”
9 Wahdé Issáyá é habar eshkot, hayrán but, démi gón hamá mocchiá
kort ke áiay randá gón at o gwashti: “Shomárá gwashán, man choshén
mohrén imán Esráiliáni tahá ham nadistag.”
10 Wahdé pawji apsaray kásed per tarret o lógá átkant, distesh ke
hezmatkár wassh o dráh ent.

Janózáméay chokkay zendag kanag

11 Dér nagwast ke Issá gón wati morid o dega bázén mardománi
hamráhiá, Náin námén shahréá shot.
12 Wahdé shahray darwázagay nazzikká raset, disti ke mardom yakk
mordagé cha shahrá dhann baragá ant ke wati janózámén mátay yakkén
chokk at. Shahray bázén mardomé janózámay hamráh.
13 Wahdé Hodáwandén Issáyá á janózám dist, áiay sará sakk bazzagi
but o gwashti: “Magréw.”
14 Nazzik átk o janázahi dast per kort, mordagay kópag dayók óshtátant.
Issáyá mordag gwánk jat: “Oo warná! Man tará gwashán, pád á.”
15 Mordag pád átk o nesht o habará lagget. Issáyá á warná mátárá dát.
16 Sajjahénáni delá torsé nesht o Hodáyá sepat o saná kanáná
gwashtesh: “May kerrá yakk mazanén nabié átkag” o “Hodá wati
kawmay komakk kanagá átkag.”
17 Issáay hál sajjahén Yahudiah o kerr o gwaray damagán sheng but.

Yahyáay kásed
(Mattá 11:2–15)

18 Pákshódi dayókén Yahyáay moridán Yahyá cha Issáay é sajjahén kárán
sahig kort. Gorhá Yahyáyá cha wati moridán do kas lóthéént o
19 pa jost kanagá Hodáwandén Issáay kerrá dém dátant ke bárén taw
hamá ay ke áyagi at, yá má degaréay ométá benendén?
20 Á doén Issáay kerrá átkant o gwashtesh: “Márá pákshódi dayókén
Yahyáyá pa é habaray jostá ráh dátag ke bárén taw hamá ay ke áyagi at,
yá pa degaréá rahchár bebén?”
21 Hamá wahdá Issá bázén nájórh o nádráhé dráh kanagá at, jenniáni
jennán kasshagá at o bázén kóréay chammán rozhná kanagá at.
22 Issáyá passaw dátant: “Harché ke shomá distag o eshkotag, berawét
Yahyáyá sahig kanét ke kór gendagá ant, lang tarragá ant, garray nádráh
dráh bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o
garibán wasshén mestág sar bayagá ent.
23 Bahtáwar hamá ent ke mani sawabá thagal mawárt.”

Yahyáay bárawá
(Mattá 11:7–19)

24 Wahdé Yahyáay kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán
Yahyáay bárawá gapp o trán kanagá lagget: “Shomá chónén chizzéay
chárагá gyábáná shotét? Kalam o káshéay* chárагá ke gón gwátay
kasshagá é dém o á déma bit?
25 Agan na, gorhá chónén chizzéay chárагá shotét? Anchén mardéay
chárагá shotét ke narm o názorkén póshákі gwará at? Á mardom
ke brahdárén póshák gwará kanant o hastómandáni dhawlá zenda
gwázénant, kalátán neshtagant.
26 Gorhá ódá shomá chónén chizzéay chárагá shotét? Paygambaréay
chárагá? Haw, shomárá gwashán anchénéay chárагá ke cha paygam-
barán ham master ent.
27 Á hamá ent ke áiay bárawá nebeshtah kanag butag: *Bechár, man
wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke tai ráhá tachk o hamwára kant.*
28 Man shomárá gwashán ke hecch mátá choshén chokk nayáwortag
ke cha pákshódi dayókén Yahyáyá master bebit. Bale Hodáay bádsháhiá,
hamá ke cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent.”
29 Wahdé Yahyáyá Hodáay paygám áwort, bázén mardoméá ke áyáni
tahá songi o máliátgir ham gón atant Yahyáay dastá pákshódi kort o é
paymá mannet ke Hodá barhakk ent.
30 Bale Parisi o Sharyatay kázián Yahyáay dastá pákshódi nagept o
Hodáay erádahesh pa wat nazort.
31 “Pa é zamánagay mardomán kai meslálá bedayán? Á kai paymá ant?
32 Á, hamá chokkáni paymá ant ke bázárá neshtagant o yakdomiá†
gwashagá ant:
‘Má pa shomá nal jat, bale shomá nách nakort,
má mótk‡ jat, bale shomá nagrét.’
33 Pákshódi dayókén Yahyá átkág, na náni wárt o na sharábi nóshet o
shomá gwashét: ‘Jenné per enti,’
34 bale Ensánay Chokk átkag, wárt o nóshit o shomá gwashét: ‘Lápi o
sharábié, máliátgir o gonahkáráni sangat ent.’
35 Bale dánáiay rástiá hamá záhera kanant ke áiay randgir o mannóger
ant.”

Gonahkárén janéné Issáay pádán atra moshit

36 Cha Parisián yakkéá gón Issáyá gwasht ke taw náná gón man ay.
Issá áiay lógá shot o pa waragá parzónagay§ sará nesht.
37 Á shahrá gonahkárén janéné hastat. Wahdé á sahig but ke Issá é
Parisiay mehmán ent, albástaray* atrdánéay atri zortant o átk.
38 Issáay poshtá, áiay pádáni nazzikká gréwáná óshtát. Gón wati arsán
Issáay pádi tarr kortant, gón wati mudán hoshki kortant o chokketant o
atri per moshtant.
39 Wahdé á Parisiá ke Issá mehmán kortagat é dist, wati delá gwashti:
“Agan é mard paygambaré butén, allamá zántagati é janén ke áiá dast
per kanagá ent, kay ent o chónén gonahkáré.”

---

* **7:24 7:24** Kásh káhé ke kawráni kash o kerrána rodit. † **7:32 7:32** Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. ‡ **7:32 7:32** Mótk: Pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag. § **7:36 7:36** Parzónag, bezán soprah, kopár. * **7:37 7:37** Albástar narmén sengé.

40 Issáyá gwasht: “Oo Shamun! Maná gón taw yakk habaré hast.” Áiá
gwasht: “Ji ostád, begwash!”
41 Issáyá gwasht: “Mardéá do wámdár hastat, yakké panch sad dinár
o domi panjáh dinárá wámdár at,
42 bale á doénán pa wámáni dayagá hecch néstat, paméshká wám
dayóká áyáni wám bakshetant. Nun cha á doénán kojámiá wám dayók
géshter dósta bit?”
43 Shamuná passaw dát: “Mani hayálá, hamá ke áiay wám géshter
atant.” Issáyá passaw dát: “Taw sharr gwasht.”
44 Gorhá Issáyá janénay némagá chakk tarrént o gón Shamuná gwashti:
“É janéná genday? Man tai lógá átkán, taw maná pádáni shódagá trampé
áp nadát, bale é janéná mani pád gón wati arsán tarr kort o gón mudán
hoshk kortant.
45 Taw maná nachokket, bale é janén cha mani rasagá tán é wahdi
yappaymá mani pádán chokkagá ent.
46 Taw mani sará rógen per namosht, bale áiá mani pádán atr per
mosht.
47 Paméshká tará gwashán ke é janénay bázén dóstiay sawab esh ent ke
eshiay bázén gonáhé bakshag but, bale á ke dóstii kamter ent, hamá ent
ke bakshetagén gonáhi kamter ant.”
48 Gorhá gón janéná gwashti: “Tai gonáh bakshag butant.”
49 Bale é dega mehmán gón yakdegará gwashagá laggetant: “É kay ent
ke mardománi gonáhán ham bakshit?”
50 Nun Issáyá gón á janéná gwasht: “Tai imáná tará rakként, pa wasshi
o salámati beraw.”

8

Gón Issáyá janénáni hamráhi

1 Randá, Issá shahr pa shahr o métag pa métaga tarret o pa mardomán
Hodáay bádsháhiay mestágay jária jat. Áiay dwázdahén kásed hamráh atant.
2 Lahtén janén ham ke Issáyá áyáni jenn kasshetagatant o cha
nádráhián dráh kortagatant, gón áyán gón atant. Cha áyán yakké Maryam
at, ke Magdaliniesha gwasht o Issáyá cha áiá hapt jenn kasshetagat.
3 Dega yakké Yuánah at ke áiay lógwájah Huzá, Hirudis bádsháhay kalátay
kárendaháni master at. Yakké Susanah at o dega báz janén atant ke cha
wati zarr o málán Issá o áiay moridán komakk kanagá atant.

Tohm chandhagay mesál
(Mattá 13:1–17; Markás 4:1–12)

4 Cha har shahrá mardom Issáay kerrá pédák atant. Wahdé bázén
mardomé átk o mocch but, Issáyá pa darwar* o mesál gón áyán gwasht:
5 “Dehkáné wati tohmáni chandhagá shot. Tohmáni chandhagay
wahdá kammé tohm ráhay sará retk ke pálapásh butant o báli morgán
chet o wártant.
6 Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk. Á rostant bale zutt gimmort†
o hoshk butant, chéá ke zeminá namb néstat.
7 Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá retk, hórigá rostant bale
cherekkán tohm rodagá naeshtant.

---

* **8:4 8:4** Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl. † **8:6 8:6** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag.

8 É dega tohm sharrén zeminá retkant o sharr rost o mazan butant
o sad sari hóshag o baresh dát." É mesálay gwashagá rand Issáyá pa
borztawári gwasht: "Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont."
9 Issáay moridán cha áiá é mesálay máná jost kort.
10 Áiá passaw dát: "Hodáyá é zánt shomárá dátag ke ásmáni bádsháhiay
rázán sarpad bebét, bale pa á dega mardomán hoshkén darwar o mesál
ant, tánke:
'á bechárant, bale magendant
beshkonant, bale sarpad mabant.'
11 É mesálay máná esh ent: Tohm Hodáay habar ant.
12 Ráhay sará retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay
habarán eshkonant, bale Shaytána kayt o cha áyáni delá Hodáay habarán
dara kant ke chó mabit á báwar bekanant o berakkant.
13 Dhal o dhókén zeminay retkagén tohmáni máná hamá mardom
ant ke Hodáay habaránа eshkonant o pa gal o wasshia mannant,
bale Hodáay habar áyáni delá risshag o wandhálaǂ najanant. Kammé
wahdá wati imánay sará óshtant, bale ázmáesh o chakkásay wahdá poshtá
kenzant.
14 Cherekk o dhangaráni tahá retkagén tohmáni máná hamá mardom
ant ke Hodáay habarán eshkonant, bale zenday janjál o zarr o mál o
aysh o nóshán mána gisshant o bar o samara nayárant.
15 Bale sharrén zeminá retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke
Hodáay habarán gósha dárant o pa setk o del o pákén niyaté áyáni sará
amala kanat o pa sabr bar o samara kárant.

Cherágay mesál
(Markás 4:21–25)
16 Kasé ke cherágá róka kant, darpéay chérá chéria nadant yá tahtéay
chérá éria nakant. Rókén cherágá cherágdáná éra kanant, tánke harkas
ke lógá kayt áiay rozhná begendit.
17 Chéá ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch
choshén rázé nést ke zánag o áshkár kanag mabit.
18 Paméshká shomá hozzhár bét o bezánét ke che paymá eshkonét.
Kaséá ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit o kaséá ke nést, bale gomána
kant ke hasti, cha áiá hamá ham pach geraga bit."

Issáay mát o brát
(Mattá 12:46–50; Markás 3:31–35)
19 Padá Issáay mát o brát áiay gendagá átkant, bale cha mardománi
bázén mocchiá áiay nazzikká átkesh nakort.
20 Issáesh hál dát ke "Tai mát o brát pa tai gendagá dhanná óshtátagant."
21 Issáyá darráént: "Mani mát o brát hamá ant ke Hodáay habarán
gósha dárant o áyáni sará amala kanant."

Tuppánay érmósh§ kanag
(Mattá 8:23–27; Markás 4:35–41)
22 Yakk róché Issáyá gón moridán gwasht: "Byáét gwarmay á dastá
rawén." Bójigá swár butant o ráh geptant.
23 Wahdé bójig rawagá at, Issá wáb kapt. Anágat syahgwátéá sar kort
o tuppán but o bójig cha ápá porr bayagi at. Áyáni zend hataray tahá at.

ǂ **8:13 8:13** Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § **8:21 8:22** Érmósh, bezán árám, hámósh.

24 Morid Issáay gwará shotant, cha wábá pád kort o gwashtesh: “Wájah,
oo wájah! Má meragá én.” Á, cha wábá pád átk o tuppán o mastén daryái
hakkal dátant. Gwát kapt o tuppán érmósh but.
25 Áiá gón wati moridán gwasht: “Shomay imán kojá shot?” Moridán
cha é ajabén kárá torset o bah mantant o cha yakdomiá jostesh gept:
“É chónén mardomé ke gwátá o ápá hokma dant o á ham áiay hokmá
mannant.”

Jenniéay drahbakshi
(Mattá 8:28–32; Markás 5:1–20)

26 Gorhá Gerásiáni* molká rasetant ke Jalilay damagay dém pa démá,
mazangwarmay á dastá ent.
27 Wahdé Issá cha bójigá ér kapt o hoshkiá átk, cha shahray mardomán
yakké ke jennán geptagat, gón áiá dochár kapt.† Cha bázén wahdéá áiá
pocch gwará nakortagat o lógéá naneshtagat, kabrestáná kaptagat.
28 Wahdé áiá Issá dist, kukkáré jati, áiay pádán kapt o gón borztawári
gwashti: “Issá, oo borzén arshay Hodáay Chokk! Tará gón man che kár
ent? Cha taw dazbandia kanán ke maná azáb maday.”
29 Áiá paméshká chosh gwasht ke Issáyá jenn hokm dátagat ke é mardá
yalah beday. É mard pésará ham báz randá jenná geptagat, mardomán
áiay dast o pád pa zamzil mohr bastagatant o ger o dár kortagat, bale
mardá zamzil próshtagatant o jenná mard kasshán kortagat o gyábáná
bortagat.
30 Issáyá cha áiá jost kort: “Tai nám kay ent?” Áiá passaw dát: “Mani
nám lashkar ent,” chéá ke bázén jenné áiay badaná potertagat.
31 Jennán Issá mennat kort: “Márá johlén tahtarunay‡ chátá rawagay
hokmá maday.”
32 Hamódá kóhdémá hukkáni mazanén ramagé charagá at. Jennán
Issáyá mennat kort: “Márá bell ke é hukkáni jesmá poterén.” Issáyá ejázat
dátant.
33 Jennán á mard yalah dát o hukkáni jesmá potertant o hukkáni
ramag cha kóhdémá jahlagá tachán but o gwarmá kapt o mort.
34 Gón é káray gendagá hukkáni chárénók tacháná shotant o shahr o
métagesh hál dátant.
35 Mardom shotant ke gón wati chammán begendant. Issáay kerrá
átkant o hamá mardesh dist ke jennán yalah kortagat. Á Issáay pádáni
démá neshtagat, pocch o pósháki gwará at o hósh o sár at. Nun
mardománi delá tors kapt.
36 Á ke wat chamdistén sháhed atant, á dega mardomesh hál dátant ke
é jenni chónoká dráh butag.
37 Gerásiáni molkay sajjahén mardomán gón Issáyá dazbandi kort ke
cha may molká dar á o beraw, chéá ke áyán sakk torset. Paméshká Issá
bójigá swár but o shot.
38 Hamá mardá ke Issáyá áiay jenn kasshetagatant, gón Issáyá
dazbandi kort ke maná bar gón. Bale Issáyá á mard per tarrént o
gwashti:

---

* **8:26 8:26** Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. Anchosh band 37ay tahá. † **8:27 8:27** Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. ‡ **8:31 8:31** Tahtarun, bezán jahandam, dózah.

39 “Lógá beraw o wati mardomán hál day ke Hodáyá gón taw chónén káré kortag.” Á mard shot o sarjamén shahrá jári jat ke Issáyá gón man ché kortag.

Janénéay drahbakshi o jenekkéay zendag kanag
(Mattá 9:18–26; Markás 5:21–43)

40 Wahdé Issá per tarret, rombé mardomá wasshátk kort, chéá ke sajjahén áiay rahchár atant.
41 Hamá wahdá Yáerus námén mardé ke kanisahay master at, Issáay kerrá átk, áiay pádán kapt o mennati kort ke mani lógá byá.
42 Chéá ke áiay yakkén jenekk ke omri dwázdah sálay kesásá at, markig at. Wahdé Issá áiay lógay némagá rawagá at, mardománi mocchi áiay chakká kapán at.
43 Hamódá yakk janéné hastat ke dwázdah sál at áiay hón pach at. Hechkasá ham á dráh kort nakortagat.§
44 Hamá janén Issáay poshti némagá átk o áiay kabáhay lambi dast jat o hamá damáná hóni band but.
45 Gorhá Issáyá gwasht: “Kayá maná dast jat?” Wahdé hechkasá namannet, Petrosá gwasht: “Wájah! Mardomán tará angerr kortag* o tai chakká kapán ant.”
46 Bale Issáyá padá gwasht: “Allamá kaséá maná dast per kort, man máret† ke wák o twáné cha man dar átk.”
47 Wahdé janéná zánt ke é habar chér dayaga nabit, larzáná átk o Issáay pádán kapt. Áiá sajjahénáni démá gwasht ke man chéá Issá dast jatag o chón hamá damáná cha wati nádráhiá wassh butagan.
48 Issáyá gwasht: “Oo mani jenekk! Tai imáná tará dráh kort, pa wasshi o salámati beraw.”
49 Issá angat habará at ke cha kanisahay masteray lógá mardomé átk o Yáerusi hál dát ke tai jenekk mortag o nun ostádá géshter delsyáh makan.
50 Issáyá é habar eshkot o gón Yáerusá gwashti: “Mators, bass báwar kan, tai jenekk dráha bit.”
51 Wahdé Issá Yáerusay lógá raset, áiá Petros, Yuhanná, Ákub o hamá jenekkay pet o mátá abéd, dega hechkas hamráhiay ejázat nadát.
52 Sajjahén mardom gréwag o mótk áragá atant. Bale áiá gwasht: “Magréwét. Á namortag, wáb ent.”
53 Áyán Issáay sará kandet, chéá ke zántesh ke jenekk mortag.
54 Issáyá jenekkay dast gept o gón borzén tawáré gwashti: “Oo mani chokk! Pád á.”
55 Jenekkay sáh per tarret o á hamá damáná pád átk. Issáyá hokm dát: “Chokká warag bedayét.”
56 Chokkay mát o pet hayrán o habakkah mantant, bale Issáyá kaddhan kortant ke é habará gón hechkasá makanét.

9

Dwázdahén kásedáni ehtiár
(Mattá 10:5–15; Markás 6:7–13)

§ **8:43 8:43** Lahtén daznebeshtá ham átkag: Áiá wati sajjahén zarr pa wati dawá o darmáná harch kortagatant. * **8:45 8:45** Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”. † **8:46 8:46** Márag, bezán samá bayag, mahsus kanag.

1 Issáyá dwázdahén kásed lótháéntant, áyáná sajjahén jennáni kasshag o
nájórhiáni dráh kanagay wák o ehtiári dát o
2 pa Hodáay bádsháhiay jár janag o nádráháni drah kanagá ráhi dátant.
3 Gwashti: "Pa wati sapará hecch chizz mazurét gón, na asáé, na lót*
o turagé†, na nán o tóshag, na zarr o na géshén jámagé.
4 Wahdé lógéá rawét, tán shahray yalah dayagá hamá lógá bemánét.
5 Agan mardom shomárá wasshátka nakanant, cha áyáni shahrá dar
áét o dar áyagay wahdá wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét
tánke áyáni helápá sháhedi bebit ke shomá Hodáay kolaw pa áyán sar
kortag."
6 Gorhá Issáay morid dar kapt o métag pa métag har jáh, wasshén
mestágesh pa mardomána rasént o nádráhén mardomesh dráha kortant.

Hirudisay paréshání
(Mattá 14:1–12; Markás 6:14–29)

7 Wahdé Jalilay hákem Hirudis é sajjahén habar o hálán sahig
but, paréshán o takánsar‡ but, chéá ke lahtén mardom Issáay bárawá
gwashagá at ke Yahyá ent ke padá cha mordagán zendag butag.
8 Dega lahtén gwashagá at ke Elyás nabi záher butag, o dega lahtén
gwashagá at ke cha péshi zamánagay paygambarán yakké ke padá
zendag butag.
9 Gorhá Hirudisá gwasht: "Yahyáay sar wa man borretag, nun é kay
ent ke áiay bárawá man é dhawlén hál eshkonagá án?" Á pa Issáay
gendagá hodónák§ at.

Panch hazár mardomá warák dayag
(Mattá 14:13–21; Markás 6:30–44; Yuhanná 6:1–14)

10 Wahdé Issáay kásed cha wati sapará per tarret o átkant, wati kortagén
káráni hálesh Issáyá sar kort. Gorhá Issáyá á gón wat hamráh kortant
o Bayt-Saydá námén shahréá shot tánke á cha mardomán dur o gestá
bebant.
11 Bale wahdé mardom sahig butant, áiay hamráh butant. Issáyá á
wasshátk kortant, Hodáay bádsháhiay bárawá sar o sój dátant o nádráhén
mardomi ham wassh o dráh kortant.
12 Rónenday wahdá dwázdahén kásed átkant o gwashtesh: "Nun é
mardomán ráh day ke é kash o gwaray métag o bázárán berawant o pa
wat warag o wapsagay band o bast bekanant, chéá ke má edá gyábánéá
én."
13 Bale Issáyá gwasht: "Shomá wat eshán warák bedayét." Áyán passaw
dát: "May kerrá panch nagan o do máhigá abéd dega hecch nést. Taw
ché gwashay, má berawén o pa é sajjahén mardomán warák begerén?"
14 Cha á mardomán kesás panch hazár mardén atant. Issáyá gón
moridán gwasht: "Mardomán panjáh panjáhay thóliá benádénét."
15 Moridán anchosh kort o sajjahén nádéntant.
16 Issáyá panchén nagan o doén máhig zortant o ásmánay némagá cháret,
Hodáay shogri gept o padá nagan o máhigi chondh chondh kort o
moridáni dastá dátant ke mardománi sará bahresh kanét.

---

* **9:3 9:3** Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagái kanant. † **9:3 9:3** Turag, bezán pélek, lót, pélag. ‡ **9:7 9:7** Takánsar, bezán kasé ke pegri gerept o janjálá kaptag, sarbatag, sargardán. § **9:9 9:9** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

17 Sajjahénán séra wárt o angat cha sar átkagén chondhán dwázdah sapt* porr but.

Petrosay gwáhi
(Mattá 16:13–28; Markás 8:27–33)

18 Yakk róché Issá tahnáiá dwá kanagá at o bass morid gón áiá gón atant. Cha moridán josti kort: "Mardom mani bárawá ché gwashant, man kay án?"

19 Áyán passaw dát: "Lahténa gwashit taw pákshódi dayókén Yahyá ay o lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahténa gwashit ke taw cha pésarigén zamánagay á dega nabián yakké ay o padá zendag butagay."

20 Áiá jost kort: "Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?" Petrosá passaw dát: "Taw Hodáay ráh dátagén hamá Masih ay."

Wati markay bárawá Issáay awali péshgói

21 Bale Issáyá á hokm dátant ke "É habará gón hechkasá magwashét."

22 Gwashti: "Ensánay Chokk báyad ent bázén sakki o sórié† besaggit‡. Kawmay kamásh, mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger allamá áiá namannant o kósháréнant o sayomi róchá á padá zendaga bit."

Issáay randgiri
(Mattá 10:38–39; 16:28; Markás 8:34–9:1)

23 Issáyá sajjahén mardom gwashtant: "Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, wati delay lóth o wáhagán§ bekoshit o har róch wati jenday salibá baddhá bekant* o mani randgiriá bekant.

24 Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

25 Agan yakkéá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áiá che páedaga rasit?

26 Agan kasé cha man o mani habarán sharmendag bebit, gorhá Ensánay Chokk ham á wahdi ke gón watig o ásmáni Petayg o pákén préshtagáni shán o shawkatá é jaháná padá kayt, cha áiá sharmendaga bit.

27 Bale man shomárá rásténa gwashán, edá lahtén mardom óshtátag ke tánke Hodáay bádsháhiá magendant, é namerant."

Issáay dém o dróshomay drapshnáki
(Mattá 17:1–9; Markás 9:2–9)

28 Cha é habarán kesás hasht róchá rand Issáyá Petros o Yuhanná o Ákub hamráh kortant o pa dwáyá kóhéay sará shot.

29 Wahdé Issá dwá kanagá at, áiay démay rang badal but o poshákі sakk espét but o drapshagá† laggetant.

30 Yakk anágat do mardom záher but o gón Issáyá habar kanagá laggetant. Yakké Mussá at o domi Elyás.

31 Á doén gón shán o shawkaté záher butant o Issáay markay bárawá habaresh kort ke allamá Urshalimá bayagi at.

---

* **9:17 9:17** Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. † **9:22 9:22** Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. ‡ **9:22 9:22** Saggag, bezán bardásht kanag. § **9:23 9:23** Wáhag, bezán lóth, talab. * **9:23 9:23** Salib baddhá kanagay maksad Issáay wáhagáni purah kanag ent. † **9:29 9:29** Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag.

32 Petros o áiay hamráh Yuhanná o Ákub kóchandhagá atant, bale wahdé
sharriay sará ágah butant, Issáay shán o shawkatesh dist o gón áiá doén
oshtátagén mardomesh ham distant.
33 Wahdé á doén Issáyá roksat kanag o rawagá atant, Petrosá gwasht:
"Wájah! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára‡
bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá." Petrosá
wat nazánt ke ché gwashagá ent.
34 Petros angat habará at ke jambaré§ átk o áyáni sará sáhél but.
Wahdé jambar áyáni sará sáhél but, moridán torset.
35 Cha jambará tawáré átk: "É mani Bacch ent ke man gechén kortag,
eshiay habarán gósh bedárét."
36 Tawáray eshkonagá rand moridán Issá éwaká dist. Áyán é sargwast
wati delá dásht o á wahdá wati distagénesh gón hechkasá nagwasht.

Jenni bachakkéay drahbakshi
(Mattá 17:14–18; Markás 9:14–27)
37 Domi róchá wahdé Issá o sayén morid cha kóhá ér átkant, mardománi
mazanén mocchié átk o gón Issáyá dochár kapt.
38 Cha mocchiay nyámá mardéá kukkár kort o gwasht: "Oo ostád! Gón
taw dazbandia kanán, mani bachakká bechár, mani yakkén chokk ent.
39 Jenné anágat mani chokká gipt o zhámbalénit* o hamá damáná chokk
ják o kukkára kant o gajj o kapa bit. Áiá sakk kamm yalaha dant o áiá
némjána kant.
40 Man gón tai moridán dazbandi kort ke é jenná bekasshét, bale áyán
kasshet nakort."
41 Issáyá gwasht: "Oo bébáwar o gomráhén nasl o padrécch! Man tán
kadéná gón shomá bemánán o shomárá besaggán? Chokká edá byár."
42 Wahdé chokk pédák at, jenná zhámbalént o dhagárá jat. Issáyá jenn
hakkal dát, chokk dráh kort o petay dastá dát.
43 Sajjahén mardomán Hodáay shán dist o hayrán o habakkah butant.

Issáay markay domi péshgói
(Mattá 17:22–23; Markás 9:30–32)
Wahdé sajjahén mardom cha Issáay mójezahán hayrán atant, áiá gón
wati moridán gwasht:
44 "Mani é habarán pa sharri delgósh kanét, Ensánay Chokk mardománi
dastá dayaga bit."
45 Bale morid áiay é habará sarpad nabutant, chéá ke pa áyán ramz o
rázé at. Cha Issáyá jost kanagesh ham torset.

Mazani
(Mattá 18:1–5; Markás 9:33–37)
46 Issáay morid watmánwatá é gappay sará dapjáká laggetant ke may
tahá masterén mardom kay ent?
47 Issáyá áyáni delay habar zánt o yakk kasánén chokké wati kashá
óshtárént o
48 gón moridán gwashti: "Harkas ke pa mani námá é kasánén chokká
wasshátka kant o sharapa dant, bezán á maná sharapa dant. Harkas ke
maná sharapa dant, áiá ham sharapa dant ke maná ráhi dátag, chéá ke
shomay master hamá ent ke watá cha sajjahénán kastera zánt."

‡ **9:33 9:33** Kápár, kápar, kapar. § **9:34 9:34** Jambar, bezán abr. * **9:39 9:39** Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi soránag o larzénag.

Á ke shomay helápnaent, shomay némagáent
(Markás 9:38–40)

49 Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Wájah! Má yakk mardé dist ke tai námay sará mardománi jennán kasshagá at, bale má naesht, chéá ke á cha má naat.”
50 Issáyá gwasht: “Na, é kárá makanét, chéá ke agan kasé shomay helápnaent shomay némagáent.”

Sámeriáni namannag

51 Wahdé Issáay chest bayag o ásmáná rawagay wahd nazzikk but, gón deljamén shawré dém pa Urshalimá ráh gept.
52 Bale cha wat pésar lahtén kásedi ráh dát. Á shotant o Sámeriáni métagéá rasetant tánke cha áiay áyagá pésar pa áiá tayári bekanant.
53 Bale óday mardomán Issá wasshátk nakort chéá ke á Urshalimá rawagá at.†
54 Wahdé Issáay morid Ákub o Yuhanná cha é hálá sahig butant, gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw razá dayay má cha Hodáyá belóthén ke cha ásmáná ásé ráh bedant o eshán hák o por bekant?”
55 Bale Issáyá chakk tarrént o hakkal dátant.‡
56 Randá gón wati moridán, dega métagéá shot.

Kay Issáay morid buta kant?
(Mattá 8:19–22)

57 Issá o áiay morid ráhá rawagá atant. Mardéá gwasht: “Har jáh ke taw raway, man tai randgiriá kanán.”
58 Issáyá gwasht: “Róbáhán hóndh hast o báli morgán kodóh§, bale Ensánay Chokká pa saray ér kanagá hecch jágah nést.”
59 Issáyá gón dega mardéá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan.” Bale áiá passaw dát: “Oo wájah! Maná ejázat beday ke pésará berawán o wati petá kabr o kapan bekanán.”
60 Issáyá gwasht: “Bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kapana kanant, taw beraw o Hodáay bádsháhiay wasshén mestágá pa mardomán sar kan.”
61 Degaréá gwasht: “Oo wájah! Man tai randgiriá kanán, bale maná bell ke pésará wati lógay mardomán roksat bekanán.”
62 Issáyá áiay passawá gwasht: “Á kas ke nangár kanagay wahdá poshtá chárit, Hodáay bádsháhiay hezmatkáriay láhek naent.”

10

Pa haptádén moridán Issáay sar o sój
(Mattá 10:1–15; Markás 6:7–13)

1 Eshiá rand Hodáwandén Issáyá dega haptád* morid gechén kort o hamá shahr o métagán ke rawagi at, cha wat pésar, do doá ráhi dátant o

† **9:53 9:53** Urshalim, Yahudiáni pákén shahr at, bale Sámerián Urshalim pákén shahré namannet. ‡ **9:55 9:55** Lahtén daznebeshtá átkag: Issáyá gésh kort: “Shomá nazánét gón kojám ruhá hamgranch ét. Chéá ke Ensánay Chokk pa mardománi gár o gomsár kanagá nayátkag, pa áyáni rakkénagá átkag.” § **9:58 9:58** Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg. * **10:1 10:1** Lahtén daznebeshtá “haptád o do” átkag. Anchosh band 17ay tahá.

2 gón áyán gwashti: “Keshár báz ent bale ronók† kamm, paméshká gón keshára y wáhondá‡ dazbandi bekanét ke pa wati keshárán ronók dém bedant.
3 Berawét, man shomárá rawána dayán, bale shomá anchosha bét ke gorkáni nyámá gwarag§.
4 Wati sát o sapará gón wat na zarturag* o lót o pélek† bezurét o na chawatth. Ráhá, gón kassá tayárjórhi makanét.
5 Har lógéá ke rawét awalá begwashét: ‘É lógay mardom émen bátant’.
6 Cha á lógay mardomán agan kasé émeniay lóthók ent, shomay nékdwáiay barkatá áiá émenia rasit o agan na, é émeni shomay jendá rasit.
7 Hamá yakkén lógá bedárét o lóg pa lóg marawét. Harché ke shomárá pa waragá dátesh, bwarét o benóshét, chéá ke kár kanók wati rózigay hakdár ent.
8 Har shahréá ke rawét o á shahray mardom shomárá wasshátka kanant, gorhá harché ke pa waragá kárant, bwarét.
9 Á shahray nádráhán dráh kanét o mardomán begwashét ke Hodáay bádsháhi shomay kerrá átkag o sar butag.
10 Bale agan shahréá shotét ke á shahray mardomán shomárá wasshátk nakort, gorhá cha ódá dar áét o hamá shahray rahsarán harkasá ke gendét, áiá begwashét:
11 ‘Shomay shahray hamá danz ke may pádán per butagant, máesh hamedá chandhén, tánke é danz shomay helápá sháhedi bedayant. Bale bezánét ke Hodáay bádsháhi átkag o sar butag.’
12 Shomárá gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sodumay sezáyá gantera bit.

Bazhn o apsóz
(Mattá 11:20–24)

13 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah ke man shomárá pésh dáshtagant, agan Sur o Saydunay shahrán pésh bedáshténant, gorhá óday mardomán hamá damáná wati gonáháni pashómániay póshák gwará kortagat o poráni sará neshtagatant.
14 Jost o porsay róchá, shomay sezá cha Sur o Saydunay sezáyá gantera bit.
15 Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá chest kanag o ásmáná baraga bét? Hechbar! Mordagáni jaháná sarshakuna bét.
16 Agan kasé shomay habarán gósh bedárit, á mani habarán ham gósha dárit. Harkas shomárá namannit, á maná ham namannit o hamá ke maná namannit, áiá ham namannit ke maná ráhi dátag.”
17 Issáay haptádén morid pa galé per tarretant o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Tai námay barkatá jenn ham may hokmá mannant.”
18 Issáyá darráént: “Man Shaytán dist ke gerókéay dhawlá cha ásmáná kapt.
19 Man shomárá hamá ehtiár dátag ke már o zummán o dozhmenay sajjahén wák o kodratá lagatmál bekanét. Hecch chizz shomárá táwán dáta nakant.

† **10:2 10:2** Ronók, bezán hamá ke keshárá borrit o moccha kant. ‡ **10:2 10:2** Wáhond, bezán málek, hodábond. § **10:3 10:3** Gwarag, bezán kasánokén espétpas, gwark. * **10:4 10:4** Zarturag, bezán hamá pélek yá turag ke zarri mána kanant. † **10:4 10:4** Pélek, bezán turag, lót, pélag.

20 Bale pa eshiá gal mabét ke jenn shomay hokmána mannant, pa
eshiá gal bebét ke shomay nám ásmáná nebisag butag."

Issáay sháda dmáni
(Mattá 11:25–27; 13:16–17)

21 Hamá damáná Issá Pákén Ruhay barkatá gal but o gwashti: "Oo
mani Pet, ásmán o zeminay Hodábond!‡ Tará satá kanán o sárháyán ke
taw é habar cha dáná o aglmandán chér dátant o pa sádagén mardomán
záher kortant. Haw mani Pet! Taw cha wati razáyá chó kort.
22 Sajjahén chizz Petá mani dastá dátagant. Kass nazánt ke Chokk kay
ent, tahná Peta zánt. Hamé dhawlá, tahná Chokka zánt ke Pet kay ent o
á mardom ham zánant ke Chokk belóthit Petá pa áyán záher bekant."
23 Padá Issáyá dém gón moridán kort o ehwatá§ gwashtanti: "Bahtáwar
ant hamá chamm ke harché shomá distag, á ham begendant.
24 Man shomárá gwashán, bázén paygambar o bádsháhéá lóthetag ke
harché shomá gendagá ét má ham bedistén, bale nadistesh o harché
shomá eshkonagá ét má ham beshkotén bale naeshkotesh."

Nékén Sámeriay mesál
(Mattá 22:34–40; Markás 12:28–31)

25 Nun cha Sharyatay kázián yakké pa Issáay chakkásagá pád átk. Josti
kort: "Oo ostád! Man chón bekanán ke abadmánén zenday wáhond
bebán?"
26 Issáyá passaw dát: "Sharyatá ché nebeshtah ent, cha áiay wánagá
taw ché sarpada bay?"
27 Áiá passaw dát: "*Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón
sajjahén ján o sáh o gón sajjahén was o wák o gón sajjahén pahm o pegrá
dóst bedár*o wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.*"†
28 Issáyá gwasht: "Taw sharr gwasht, hamé dhawlá bekan, tará
abadmánén zenda rasit."
29 Sharyatay zánógerá pa é niyatá ke pésh bedárit man sharrén josté
kortag, cha Issáyá josti kort: "Gorhá mani hamsáheg kay ent?"
30 Issáyá áiay passawá gwasht: "Yahudi mardé cha Urshalimá dém
pa Arihá ay shahrá rawagá at ke dhongán gept. Áiay gwaray pocchesh
kasshetant, áiay jendesh jat o némján kort o shotant.
31 Bé gat o gománá cha hamé ráhá yakk dini péshwáé gwazagá at,
wahdé é mardi dist, wati ráhi táb dát o gwast.
32 Hamé dhawlá, mazanén parasteshgáhay hezmatkáré hamingor átk.
Wahdé á mardi dist, ráhay domi némagi gept o shot.
33 Bale randterá Sámeri kawmay‡ yakk mardé cha ódá gwazán hamé
jágahá raset. Wahdé á mardi dist, áiay sará bazzagi but.
34 Áiay kerrá átk o thappi thél o sharáb jat o bastant, wati óláká swári
kort, yakk kárwánsaráéá áwort o áiay hayáldárii kort.
35 Domi róchá kárwánsaráay hodábondi do dinár dát o gwashti: 'É
marday hayáldáriá bekan, agan cha é zarrán géshter pakár but, per
tarragay wahdá tará dayán.' "

---

‡ **10:21 10:21** Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. § **10:23 10:23** Ehwatá, bezán dega kasé mazánt. * **10:27 10:27** Láwián 19:18. † **10:27 10:27** Mussáay Wáz 6:4 o rand. ‡ **10:33 10:33** Yahudián Sámeri gomráh zántagant o gón áyán dayger o badal o bándát nakortag.

36 Gorhá Issáyá cha hamá Sharyatay zánógerá jost kort: “Taw ché
gwashay, cha á sayénán kojám yakk hamá marday hamsáheg at ke
dhongán geptagat?”
37 Áiá passaw dát: “Hamá ke áiay sará bazzagi but.” Issáyá gwasht:
“Beraw, taw ham anchosh bekan.”

Maryam o Martá

38 Issá o áiay morid ke ráhá atant, átk o métagéá rasetant. Ódá Martá
námén janénéá Issá wati lógá mehmán kort.
39 Martáyá Maryam námén goháré hastat ke pa Hodáwandén Issáay
habaráni gósh dáragá áiay pádáni démá nesht.
40 Bale Martá ke mehmániay káráni chen o lánchá dazgatth at, Issáay
kerrá átk o gwashti: “Oo Hodáwand! Tará é habaray parwáh nést ke mani
gohárá maná tahná yalah dátag o sajjahén kár mani sará ant? Begwashi
maná komakk bekant.”
41 Bale Hodáwandén Issáyá passaw dát: “Martá, oo Martá! Taw bázén
kár o báráni sará watá negrán o paréshána kanay,
42 bale tahná yakk chizzé pakár ent. Hamá ke sharter ent Maryamá
pa wat gechén kortag o cha áiá pach geraga nabit.”

11

Dwáay bárawá
(Mattá 6:9–13; 7:7–11)

1 Yakk baré Issá jágahé dwá kanagá at. Wahdé dwái halás kort, cha
áiay moridán yakkéá gwasht: “Oo Hodáwand! Anchosh ke Yahyáyá wati
morid dwá kanag sój dátagant, hamé paymá taw ham márá dwá kanag
sój beday.”
2 Issáyá gwasht: “Harwahd ke dwá kanét, chó begwashét:
‘Oo Pet!* Tai pákén nám sharapdár bát. Tai bádsháhi byáyát.†
3 May har róchigén rezk o rózigá har róch márá beday.
4 May radián bebaksh, anchosh ke má hamá sajjahén mardom baksheta-
gant ke gón má badiesh kortag. Márá ázmáesh o chakkásá dawr
maday.’ ”‡
5 Padá Issáyá gwasht: “Agan cha shomá yakké shapay némá wati
sangatay lógá berawt o begwashit: ‘Oo dóst! Maná say nagan pa badal
beday
6 ke mani dósté sapará butag o mani kerrá mán tarretag o maná hecch
nést ke áiay démá bedayán,’
7 o á cha wati lógá jwáb bedant o begwashit: ‘Maná delsyáh makan,
nun lógay dap band ent o man gón chokkán waptagán. Annun pád átka
nakanán ke tará chizzé bedayán.’
8 Shomárá gwashán, é mard agan pa dósti pád mayayt o áiá chizzé
madant, bale bannámiay torsá§ páda kayt o harché ke áiá pakár ent,
danti.
9 Nun shomárá gwashán: Belóthét, shomárá dayaga bit. Shóház
bekanét, shomárá rasit. Darwázagá bethokkét, pa shomá pach kanaga
bit.

---

* **11:2 11:2** Lahtén daznebeshtá átkag: Oo ásmáni Pet. † **11:2 11:2** Lahtén daznebeshtá átkag: tai wáhag o erádah zeminay sará ham hamá dhawlá sarjam bát ke ásmáná sarjama bit. ‡ **11:4 11:4** Lahtén daznebeshtá gésh kanag butag: o márá cha sherr o Shaytáná berakkén. § **11:8 11:8** Yá: cha bázén gwashagán.

10 Chéá ke harkas belóthit, áiá dayaga bit. Harkas shóház bekant, áiá
rasit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áiá pach kanaga bit.
11 Shomay nyámá choshén peté hast ke agan áiay chokk máhig belóthit,
máré bedanti?
12 Yá agan hayké belóthit, zummé bedanti?
13 Nun agan shomá ke radkár ét, angat ham wati chokkán sharrén
chizzáni dayagá zánét, gorhá may ásmáni Pet chinkadar shartera zánt ke
Pákén Ruhá haméyán bedant ke cha áiá lóthant."

Issá o Belzabul
(Mattá 12:22–30, 43–45; Markás 3:22–27)

14 Yakk baré Issá yakkéay jenná kasshagá at ke á mardi gong kortagat.
Wahdé jenn dar átk, gongén mard habará lagget o sajjahén mardom
hayrán butant.
15 Bale lahténá gwasht: "Issá gón jennáni sardár Belzabulay zórá
jennána kasshit."
16 Dega lahténá pa Issáay chakkásagá cha áiá ásmáni neshánié lóthet.
17 Bale Issáyá áyáni hayál zántant o gwashti: "Har molkéá ke nátepáki
bebit, á molk wayrána bit o har lógéá ke nátepáki bebit, á lóg barbáda
bit.
18 Agan Shaytán gón wat nátepák bebit, gorhá áiay bádsháhi chón
barjáha mánit? Shomá gwashét ke man gón jennáni sardár Belzabulay
zórá jennána kasshán.
19 Nun agan man gón Belzabulay zórá jennán bekasshán, gorhá
shomay morid gón kai zórá jennána kasshant? É paymá, shomay
moridáni jend shomay kázia bant.
20 Bale agan man gón Hodáay zórá jennána kasshán, bezánét ke Hodáay
bádsháhi shomay nyámá rasetag.
21 Agan yakk zóráwarén mardomé selahband bebit o wati lógay
negahpániá bekant, gorhá áiay mál o azbáb barjáha mánant.
22 Bale wahdé zórmandterén mardomé áiay lógay sará hamlah bekant o
áiay sará báládast bebit, hamá seláhán ke á mard cha áyán deljam at, cha
áiá pacha gipt o áiay mál o azbábán bahr o bánga kant.
23 Kasé ke mani hamráh naent, á mani heláp ent, kasé ke mocch o
yakjáh kanagá gón man gón naent, á sheng o shánga kant.
24 Wahdé jenné cha mardoméay jáná dara kayt, gorhá béápén jágahána
tarrit ke pa wati árám o ásudagiá jáhé shóház bekant, bale choshén jágahé
narasiti. Gorhá gwashit: 'Cha hamá lógá ke dar átkagán, padá hamódá
rawán.'
25 Wahdé pera tarrit o gendit ke á lóg roptag o barábar ent,
26 gorhá rawt o cha wat ganterén dega hapt jenn hamráha kant o kayt.
Á poterant o hamódá hankéna kanant. É dhawlá á mardomay ásar o
ákebat cha pésarigén hálatá ham gantera bit."
27 Hamé wahdá ke Issá é habarán kanagá at, cha mardománi nyámá
yakk janénéá gwánk jat: "Bahtáwar hamá mát ent ke cha áiay lápá taw
pédá butagay o tará shiri méchéntag."
28 Issáyá áiay passawá darráént: "Bale hamá bahtáwarter ant ke Hodáay
habarán gósha dárant o áyáni sará amala kanant."

Neshániay lóthag
(Mattá 12:39–42; Markás 8:12)

29 Wahdé mardománi mocchi géshter bayán at, Issáyá gwasht: “É
zamánagay mardom badkár mardom ant. Ajabbatén neshánia lóthant,
bale áyán Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié dayaga
nabit.
30 Anchosh ke pa Naynawáay mardomán Yunos neshánié at, hamé
paymá Ensánay Chokk ham pa é zamánagay mardomán neshánié bit.
31 Jost o porsay róchá Sabáay shahbánok* gón é zamánagay mardomán
hórigá páda kayt o eshán mayáriga kant, chéá ke Sabáay shahbánok cha
donyáay á dastá átk ke Solaymán bádsháhay dánáiá begendit. Bale nun
cha Solaymáná masteréné edá átkag.
32 Jost o porsay róchá Naynawáay mardom gón é zamánagay mardomán
hórigá páda káyant o eshán mayáriga kanant, chéá ke Naynawáay
mardomán Yunosay járay sará tawbah kort. Bale nun cha Yunosá
masteréné edá átkag.

Badanay cherág
(Mattá 5:15; 6:22–23)

33 Hechkas cherágá pa chér dayagá róka nakant o na áiá kásagay chérá
éra kant. Áiá cherágdánay sará éra kant, tánke harkas ke lógá kayt, áiay
rozhn begendit.
34 Tai chamm tai badanay cherág ant. Wahdé tai chamm sharr ant,
tai sajjahén badan rozhná bit, bale agan tai chamm haráb ant, gorhá
tai badan ham tahára bit.
35 Hozzhár bay, é nur ke tai tahá hastent, taháriay tahá badal mabit.
36 Agan tai sajjahén badan rozhná bebit o áiay hecch bahré tahár
mabit, gorhá sarjamiá drapshnáka bit, anchosh ke cherágay shahm tará
rozhná kant.”

Parisi o Sharyatay zánógeráni mayárig kanag
(Mattá 23:1–36; Markás 12:38–40; Luká 20:45–47)

37 Wahdé Issáyá habar halás kortant, yakk Parisiéá á wati lógá
mehmán kort. Issá áiay lógá shot o pa warákay waragá parzónagay sará
nesht.
38 Bale wahdé Parisiá dist ke Issáyá cha waragá pésar wati dast
nashoshtant, hayrán mant.
39 Gorhá Hodáwandén Issáyá dém gón áiá kort o gwashti: “Shomá Parisi
pyálah o kásagáni dhanni némagá sáp o sallaha kanét, bale shomay del o
darun cha lálech† o tamáh o badiá sarréch ent.
40 Oo násarpadán! Áiá ke shomay dhanni némag, bezán badan addh
kortag, shomay del o darun ham hamáiá jórh kortag.
41 Gorhá wati del o daruná hayrát bedayét tánke sajjahén chizz pa
shomá sáp o sallah bebant.
42 Oo Parisián! Bazhn o apsóz pa shomá ke purchénk o sadáp o é dega
káhokáni sará dahyakka dayét, bale cha enságp o Hodáay mehrá nádelgósh
ét. Drégatá‡ shomá é kár bekorténant o á ham yalah madáténant.
43 Oo Parisián! Bazhn o apsóz pa shomá ke kanisahání sharterén
jágahán o bázárán mardománi salám o drótán dósta dárét.
44 Bazhn ent, shomá hamá kabráni paymá ét ke áyáni sará seng o
shakk§ nést o gendaga nabant o mardom pa názánti áyána lapáshant o

---

* **11:31 11:31** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “jonubay shahbánok”. † **11:39 11:39** Lálech, bezán tamáh, hers. ‡ **11:42 11:42** Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”.
§ **11:44 11:44** Shakk, bezán kabray seng ke áiay sará mordagay námá nebeshtaha kanant.

gwazant.”
45 É habaráni sará Sharyatay káziéá gwasht: “Oo ostád! Taw gón wati
é habarán márá ham béezzat kanagá ay.”
46 Issáyá gwasht: “Oo Sharyatay kázián! Pa shomá ham bazhn o apsóz
ent. Shomá mardománi chakká gránén bára laddhét ke cha áyáni zórá
gésh ent, bale shomá wat pa áyáni komakká lankoké ham nasorénét.
47 Bazhn o apsóz pa shomá! Hamá nabiáni kabrána bandét ke shomay
pet o pirokán koshtagant.
48 É paymá shomá wat gwáhi dayét ke may pet o pirokán sharrén kár
kortag. Áyán nabi koshtagant o shomá nabiáni kabrána bandét.
49 Paméshká Hodáyá cha wati hekmatá gwashtag: Man pa áyán
paygambar o kásed ráha dayán, bale á lahténá koshant o lahténá ázára
dayant.
50 Paméshká cha donyáay bongéjá hamá sajjahén paygambar ke
mardomán koshtagant, áyáni hón é zamánagay mardománi gardená ent,
51 bezán Hábilay hóná beger tán Zakaryáay hóná ke korbánjáh o
mazanén parasteshgáhay nyámá réchag but. Haw! Shomárá gwashán
ke é zamánagay mardom á sajjahén hónáni daynkár ant.
52 Oo Sharyatay kázián! Bazhn ent ke shomá zántay hazánagay kelit
zort o bort, wat tahá nayátkét o áyáni dém ham dásht ke tahá rawagesh
lóthet.”
53-54 Wahdé Issá cha ódá dar átk, Parisi o Sharyatay zánóger gón
zahrnáki áiay démá óshtátant o bázén josté kanagá laggetant, tánke Issáyá
cha áiay jenday habarán mán begisshénant o dámá dawr bedayant.

12

Ryákáriay homir
(Mattá 10:26–27)

1 Hamé wahdá hazárán mardom mocch but. Harkas domiá lagat
kanán at. Issáyá sajjahénán pésar gón moridán wati habar bongéj kort o
gwashti: “Cha Parisiáni homirá ke ryákári o dotal o dopóstiay homir ent,
watá dur bedárét,
2 chéá ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch
choshén rázé nést ke zánag mabit.
3 Paméshká, har habaré ke shomá shapay tahárіá kortag, róchay
rozhnáiá eshkonaga bit o har habaré ke shomá lógay tah o tóki kóthiáni
tahá pa halwat kortag, mardom lógáni sará sara kapant o á habaray járá
janant.

Matorsét
(Mattá 10:19–20, 28–33; 12:32)

4 Oo mani dóstán! Shomárá gwashán ke cha hamáyán matorsét
ke shomay badaná koshta kanant bale cha eshiá géshter hecch korta
nakanant.
5 Man shomárá gwashán ke cha kayá betorsét. Cha hamáiá betorsét
ke koshagá rand dózahá dawr dayagay wáki o ehtiári hast. Haw! Man
shomárá gwashán ke cha hamáiá betorsét.
6 Panch jengol pa do paysahá* bahá bit. Bale Hodá cha é jengolán
yakkéá ham béhayála nabit.

* **12:6 12:6** Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: “do asariun.” Asariun á zamánagá kamnehádén zarré at.

7 Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent. Gorhá matorsét
chéá ke shomay arzesh cha sajjahén jengolán géshter ent.
8 Man shomárá gwashán ke harkas ke mardománi démá mani gwáhiá
dant, Ensánay Chokk Hodáay préshtagáni démá áiay gwáhiá dant o
9 harkas ke mardománi démá mani gwáhiá nadant, man Hodáay
préshtagáni démá áiay gwáhiá nadayán.
10 Hamé dhawlá, agan kasé Ensánay Chokkay helápá habaré bekant
pahell kanaga bit, bale harkas ke Pákén Ruhay bárawá kopr bekant, á
bakshaga nabit.
11 Wahdé mardom shomárá gerant o kanisahána barant o hákem o
hokumatáni démá pésha kanant, paréshán mabét ke pa wati démpániá†
ché begwashén,
12 chéá ke Pákén Ruh shomárá hamá wahdá wat sója dant ke ché
begwashét."

Nádánén zemindáray mesál

13 Cha mardománi mocchiá, yakkéá gón áiá gwasht: "Oo ostád! Mani
brátá begwash ke cha petay mirásá mani bahrá begisshénit o bedant."
14 Issáyá passaw dát: "Oo mard! Kassá maná shomay kázi o dáwar
nakortag."
15 Padá gón mardomán gwashti: "Hozzhár bét! Watá cha har dhawlén
tamáh o lálechá dur bedárét, chéá ke mál o dawlatay zyádahi ensánay
zenday maksad o morád naent."
16 Mesálé dát o gwashti: "Sérén zemindáré hastat ke áiá cha wati
dhagárán bázén kesháré raset.
17 Nun wati delá gwashti: 'Ché bekanán? Maná pa eshán ambár
kanagá jágah nést.'
18 Padá gwashti: 'Nun zánán ché bekanán. Wati ambárána karóján‡
o eshán jágahá masterén ambára bandán o wati sajjahén dán o chizzán
hamódá ambára kanán.
19 Padá gón wata gwashán: "Taw pa báz sálá mazanén málé mocch
kortag. Nun ásudag bay, wassh bwar o benósh o gal bay!" '
20 Bale Hodáyá gwasht: 'Oo nádán! Hamé shapay jendá cha taw
geraga bit, gorhá tai é mocch kortagén mál o melkat kaiga bant?'
21 Esh ent hamá mardomay ásar o ákebat ke pa wat mál ambára kant
bale Hodáay gwará hastómand naent."

Ásudagén zend
(Mattá 6:25–33)

22 Issáyá gón moridán gwasht: "Paméshká shomárá gwashán ke pa
wati zendá paréshán mabét ke ché bwarén, na pa wati badaná ke ché
bepóshén.
23 Chéá ke zend cha waráká o badan cha póshákáá géshtera karzit.
24 Gwarágán bechárét, na keshant o na ronant o na bán§ o ambáresh
hast. Bale angat Hodá áyán róziga dant. Shomay arzesh cha morgán báz
géshter ent.
25 Hechkas pa pegr o paréshán wati zenday róchán damáné ham gésh
korta nakant.*

† **12:11 12:11** Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársiá "defá'". ‡ **12:18 12:18** Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. § **12:24 12:24** Bán, bezán kóthi, kamrah, óták.
* **12:25 12:25** Yá: wati báládá yakk dasté borzter korta nakant.

26 Agan shomá inchokén kasánén káré korta nakanét, gorhá chéá
zenday dega chizzáni bárawá watá paréshána kanét?
27 Oo kambáwarán! Gol o polláni némagá delgósh kanét ke chón rost o
rodóma kanant. Na zahmaté kasshant o na résant o gwapant, bale man
shomárá gwashán ke Solaymáná gón wati mazanén shán o shawkatá é
polláni dhawlén póshák gwará nabutag.
28 Wahdé Hodá gyábánay káhán ke maróchi hastant o bándá taruná
sóchaga bant, chó brahdára kant, gorhá shomárá che paymá sharterén
pósháka nadant?
29 Paméshká wati sarjamén delgóshá ward o nóshay némagá makanét o
é chizzáni barawá paréshán mabét.
30 Donyáay hodánábáwarén mardom é sajjahén chizzáni randá tachant,
bale shomay ásmáni Peta zánt ke shomárá é chizz pakár ant.
31 Hodáay bádsháhiay shóházá bebét, é sajjahén wat shomárá dayaga
bant.
32 Oo mani kasánokén rombay mardomán! Matorsét, chéá ke shomay
ásmáni Petay razá o wáhag hamesh ent ke bádsháhiá shomárá bedant.
33 Wati mál o melkatá bahá kanét o nézgáráni sará bahr kanét. Pa
wat anchén zarturag addh bekanét ke hechbar kwahna nabant, ásmáná
anchén ganjé ambár bekanét ke na halása bit, na dozzéi áiay nazzikká
kayt o na warók o ramézia† warant.
34 Parchá ke hamódá ke shomay mál ent, shomay del ham hamódá
bit.

Pa Issáay per tarragá tayár bebét
(Mattá 24:42–51)

35 Lánká bebandét o wati cherágá rók bedárét.
36 Hamá hezmatkáráni paymá bebét ke wati wájahay rahchár ant
ke kadén cha sur o árósay shádehán pera tarrit o anchosh ke kayt o
darwázagá thokkit, á darwázagá pa áiá pacha kanant.
37 Bahtáwar ant hamá hezmatkár ke áyáni wájaha kayt o gendit ke ágah
o hozzhár ant. Man shomárá rásténa gwashán, áyáni wájahay jend pa
áyáni hezmatá lánka bandit, áyána nádénit o warag démá dant.
38 Bahtáwar ant hamá hezmatkár ke agan áyáni wájah shapay domi yá
sayomi pásá ham byayt, gendit ke ágah ant.
39 Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén dozz kojám
wahdá kayt, gorhá áiá hechbar dozz wati lógay janagá naeshtagat.
40 Hamé paymá tayár bebét, chéá ke Ensánay Chokk anchén wahdéá
kayt ke shomá áiay entezár o wadárá nabét."

41 Petrosá gwasht: "Oo Hodáwand! É mesál taw pa má áwort yá pa
sajjahénán?"
42 Hodáwandén Issáyá gwasht: "Amánatdár o dánáén kármaster hamá
ent ke wájah áiá wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tánke
áyán pa wahd ward o warák bedant.
43 Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé wájaha kayt, áiá hamá
káráni sará gendit.
44 Shomárá rásténa gwashán, wájah hamá hezmatkárá wati sajjahén
mál o hastiay kármastera kant.

† **12:33 12:33** Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt.

45 Bale agan hamá kármaster wati delá begwashit: ‘Angat mani wájahay
áyagá báz wahd hast’ o paméshká wati hamkárén golám o móledán latth
o kotth bekant, ward o nóshá dazgatth bebit o malár o hanósh bebit.
46 Áiay wájah anchén róch o sáhatéá kayt o rasit ke á nazánt o wadárá
naent. Gorhá wájah áiá sharriay sará latth o kottha kant o nábáwaráni
nyámá dawra dant.
47 Á hezmatkár ke wati wájahay wáhag o razáyá zánt, bale angat áiay
wáhagay sará amal kanagá watá tayára nakant, sakk lattha wárt.
48 Bale hamá ke pa názánti anchén radé jant ke latth o kotthay sezáwár
bebit, kamter lattha wárt. Chéá ke cha masterén mansabdárá‡ géshter
jost o porsa bit o kaséá ke géshter zemmawári dayag butag, cha áiá
géshter hesáb geraga bit.

Issáay randgiri
(Mattá 10:34–36)
49 Man átkagán ke donyáyá ásé rók bekanán. Drégatá é wahdi á ás rók
butén.
50 Bale cha áiá pésar, maná pákshódié zalurat ent,§ ke tánke é kár
sarjam nabutag sakk paréshán o bétáhir* án.
51 Shomá gomána kanét man átkagán ke donyáyá sohl o émeni byárán?
Na, shomárá gwashán ke man sest o séday áragá átkagán.
52 Cha é damáná o rand, yakk lógéay panchén mardománi nyámá
nátepákia kapit, say doay helápá o do sayay helápá bit.
53 Pet chokkay helápa bit o chokk petay, mát jenekkay helápa bit o
jenekk mátay, wassig neshára y helápa bit o neshár wassigay.”

Zamánagay zánag
(Mattá 5:25–26; 16:2–3)
54 Gorhá Issáyá gón mardomán gwasht: “Wahdé shomá gendét ke
rónenday némagá jambaréá bastag, hamá damáná gwashét ke sakk
hawra gwárit o hawr ham bit.
55 Wahdé cha jonubá gwáta kasshit, gwashét ke maróchi garm o lewára
bit o hamé dhawlá ham bit.
56 Oo doru o dopóstén mardomán! Wahdé shomá zemin o ásmánay
neshánián máná korta kanét, gorhá chón annugén zamánagay neshánián
máná korta nakanét?
57 Shomá parchá wat paysalaha nakanét ke kojám chizz rást ent?
58 Wahdé gón wati daynkárá hakdiwáná† raway, johd kan ráhá gón
áiá sohl o saláh bekanay. Chó mabit ke tará káziay kerrá bebárt o á tará
sepáhigay dastá bedant o sepáhig tará zendáná bebárt o band bekant.
59 Tará gwashán, tán wahdé ke taw zarráni goddhi‡ pai o paysahá porr
makanay, cha ódá ázáta nabay.”

13

Tawbah kanét
1 Hamá wahdá lahténá gón Issáyá á Jalili mardománi bárawá habar
o hál kort ke Pilátusá koshtagatant o áyáni hón gón áyáni korbánigén
dalwatáni* hóná hór o hawár kortagat.

---

‡ **12:48 12:48** Mansabdár, bezán káréay zemmawár, ogdahdár. § **12:50 12:50** Issáay máná wati mark ent. * **12:50 12:50** Bétáhir, bezán náárám, békarár. † **12:58 12:58** Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. ‡ **12:59 12:59** Goddhi, bezán áheri. * **13:1 13:1** Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók.

2 Issáyá áyáni passawá gwasht: “Shomá gomána kanét ke á Jalili ke
chó bazzag butant, cha á degarán gonahkárter atant?
3 Man shomárá gwashán na, chosh naent, bale agan tawbah makanét,
shomá ham haméyáni dhawlá gár o gomsára bét.
4 Gomána kanét ke hamá hazhdahén mardom ke Shilwáhay borj
áyáni sará kapt o mortant, cha Urshalimay á dega sajjahén mardomán
radkárter atant?
5 Man shomárá gwashán na, shomá ham agan tawbah makanét,
haméyáni dhawlá gár o gomsára bét.”
6 Padá Issáyá áyáná é mesál dát: “Mardéá wati anguri bágá enjiray
drachké keshtagat. Yakk róché, enjiray baráni chárag bágá shot, bale
bari nadistant.
7 Gorhá gón wati bágpáná gwashti: ‘Say sál ent ke man é enjiray
baráni chárag káyán bale heccha nagendán. Begoddhi ke hoshká jágahé
geptagi.’
8 Bale bágpáná passaw dát: ‘Wájah! Dega yakk sálé belli, man eshiay
boná kóchán o kalóndhán o samátia dayán.
9 Démay sálá agan bari dát sharr, agan nadáti gorhá begoddhi.’ ”

Kompén janénéay drahbakshi

10 Shabbatay róchéá Issá yakk kanisahéá mardomán tálim dayagá at.
11 Janéné hamódá at ke hazhdah sál at jennéá nádráh kortagat. Janén
komp at o hecch dhawlá natwánti wati sréná tachk bekant.
12 Wahdé Issáay chamm áiá kaptant, tawári kort o gwashti: “Oo bánok!
Taw cha wati nájórhiá dráh butay.”
13 Issáyá wati dast áiay sará ér kort o hamá damáná janénay srén tachk
but o Hodáay sepat o sanáyá lagget.
14 Bale kanisahay master nárazá but chéá ke Issáyá Shabbatay róchá
mardomé drah kortagat. Gón mardomán gwashti: “Shomárá pa wati
kárán shash róch hast o hamá róchán pa wati drahbakshiá byáét, na ke
Shabbatay róchá.”
15 Hodáwandén Issáyá áiay passawá darráént: “Oo doru o dopóstén
mardomán! Cha shomá hechkas Shabbatay róchá wati gók o harán cha
banjáhána nabójit o dhanná pa áp dayagá nabárt?
16 Gorhá é janén ke Ebráhémay nasl o padréch ent o porrén hazhdah sál
ent ke Shaytáná wati bandig kortag, chéá Shabbatay róchá cha é azábá
ázát kanag mabit?”
17 Wahdé Issáyá chosh gwasht, áiay sajjahén badwáh sharmendag
butant. Bale é dega sajjahén mardom cha Issáay é mójezah o ajabbatén
kárán gal butant.

Hodáay bádsháhiay do mesál
(Mattá 13:31–33; Markás 4:30–32)

18 Gorhá Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi kojám chizzay paymá ent?
Pa áiá chónén mesálé bedayán?
19 Hodáay bádsháhi thélkáhay tohmay paymá ent ke mardéá zort o wati
bágá kesht. Á tohm rost o drachkéay kaddá but o báli morgán áiay ták o
tháláni† sará kodóh bast.”
20 Padá gwashti: “Man pa Hodáay bádsháhiá chónén mesálé bedayán?

† **13:19 13:19** Thál, bezán sháharh, sháhal.

21 Hodáay bádsháhi hamá homiray paymá ent ke janénéá zort o gón
bázén ártéá‡ hawár kort o kamm kammá sajjahén árt gwát gept."

Tankén darwázag
(Mattá 7:13–14, 21–23)

22 Issá shahr pa shahr o métag pa métag mardomán tálim dayán at o
dém pa Urshalimá rawán at.
23 Yakkéá jost kort: "Oo wájah! Hamá mardomán ke nejáta rasit, á
kammok ant?"
24 Áiá passaw dát: "Johd kanét ke cha tankén darwázagá begwazét,
chéá ke man shomárá gwashán, bázéné cha hamé darwázagá gwazagay
johdá kant, bale gwasta nakant.
25 Wahdé kayt ke lógay hodábond páda kayt o lógay darwázagá banda
kant, gorhá shomá lógay dapá óshtét o harchont darwázagá thokkét o
tawára kanét: 'Oo wájah! Darwázagá pa má pach kan!', bale á passawa
dant ke 'man shomárá pajjáha nayárán o nazánán cha kojá átkagét.'
26 Shomá gwashét: 'Má gón taw yakjáh wártag o nóshetag o taw may
damk o bázárán tálim dátag.'
27 Bale á passawa dant: 'Man shomárá pajjáha nayárán o nazánán cha
kojá átkagét? Oo radkárán! Cha mani démá dur bét.'
28 Ódá gréwag o peryát o zária bit, chéá ke shomá Ebráhém o Esák o
Ákub o sajjahén paygambarán Hodáay bádsháhiá gendét, bale wat cha
Hodáay bádsháhiá dhann dawr dayaga bét.
29 É dega mardom cha ródarátk§ o rónend o cha shamál o jonubay
chárén némagána káyant o Hodáay bádsháhiay parzónagay sará nendant.
30 Bechár, hamá ke áheri ant, awalia bant o hamá ke awali ant, áheria
bant."

Pa Urshalimá Issáay gam o andóh
(Mattá 23:37–39)

31 Hamá wahdá lahtén Parisi Issáay gwará átk o gwashtesh: "Nun taw
é jágahá yalah kan o dega jáhéá beraw, chéá ke Hirudis tai koshagay
randá ent."
32 Issáyá darráént: "Berawét á róbáhá begwashét ke maróchi o bándá
jennána kasshán o mardomán dráha kanán o sayomi róchá, wati kárá
sarjama kanán.
33 Bale maróchi, bándá o póshi allamá wati é sapará démá barán, chéá
ke hecch paygambaray kósh cha Urshalimá dhanna nabit.
34 Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambarána koshay o hamá ke
Hodáyá tai kerrá ráh dátagant, áyán sengsára kanay. Báz randá man
lóthetag ke tai chokkán wati kerrá mocch o yakjáh bekanán, chó ke
nekénkén morgé chureg o chippokán wati bál o bánzoláni chérá moccha
kant, bale shomá nalóthet.
35 Nun shomay lóg pa shomá yalah dayaga bit. Shomárá gwashán,
shomá dega baré maná nagendét tán á wahdá ke wat begwashét:
'Mobárak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt!' "*

14

Issá Parisiéay lógá mehmána bit

‡ **13:21 13:21** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "say sátá", bezán cha bist litará gésh.
§ **13:29 13:29** Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. * **13:35 13:35** Zabur 118:26.

1 Chó but ke Shabbatay róchéá Issá pa warákay waragá Parisi sarókéay
lógá shot. Óday mardom pa delgósh áiá cháragá atant ke bárén ché kant?
2 Áiay dém pa démá mardé at ke cha jalandaray nádráhiá* badani gwát
geptagat.
3 Issáyá cha Sharyatay kázi o Parisián jost gept: “Shabbatay róchá
nádráháni dráh kanag rawá ent yá na?”
4 Bale á bétawár butant. Gorhá Issáyá á marday dast gept, mardi dráh
kort o roksat kort.
5 Gorhá Issáyá dém gón áyán tarrént o gwashti: “Cha shomá kay ent
ke áiay chokk yá gók Shabbatay róchá chátá bekapit o áiá hamá damáná
cha chátá dar makant?”
6 Bale áyán hecch passaw dát nakort.
7 Wahdé Issáyá dist ke mehmán che paymá diwánjáhay sharterén
jágahán gechén kanagá ant, gorhá é mesáli dát o gwashti:
8 “Wahdé taw pa sur o áróséá lóthaga bay, diwánay sharterén jágahán
manend, balkén cha taw masterén mardomé ham lóthag butag.
9 Gorhá á mehmándár ke shomárá doénáná lóthetagi, tará gwashit:
‘Wati jáhá áiá beday.’ Gorhá taw pashal o sharmendaga bay o majburiá
jahlterén jágaha nenday.
10 Wahdé kasé tará mehmána kant, jahlterén jágahá benend, tánke
mehmándár wat byayt o begwashit: ‘Oo mani dóst! Byá, sharterén
jágahéá benend.’ Á wahdá taw á dega mehmánáni chammán sharapdára
bay.
11 Chéá ke harkas watá mazana kant,† kamsharapa bit o harkas watá
jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.”
12 Gorhá Issáyá gón mehmándárá gwasht: “Wahdé taw pa sobáreg
yá shámá mehmánia kanay, wati sangat, brát o syád yá hastómandén
hamsáhegán malóth. Chó mabit ke á ham tará mehmán bekanant o taw
wati mehmániay badalá begeray.
13 Wahdé mehmánia kanay, nézgár o mondh o lang o kórán belóth.
14 Gorhá bahtáwara bay, chéá ke áyáni kerrá chizzé nést ke tará badalá
bedayant o taw wati mozzá pahrézkáráni zendag bayag o jáh janagay‡
róchá geray.”

Mazanén mehmániay mesál
(Mattá 22:1–10)

15 Cha óday mehmánán yakkéá gón é habaray eshkonagá gwasht:
“Bahtáwar ent hamá ke Hodáay bádsháhiay mehmániá waraga wárt.”
16 Issáyá gwasht: “Mardéá balához mehmánié kort o bázén mardomé
lóthéént.
17 Mehmániay róchá gón wati golámá gwashti: ‘Beraw mani mehmánán
begwash ke byáét, nun har chizz tayár ent.’
18 Bale cha á sajjahénán har yakkéá nimóné kort o nayátk. Yakkéá
gwasht: ‘Man yakk dhagáré bahá zortag o báyad ent áiay cháragá
berawán, paméshká maná bebaksh.’
19 Degaréá gwasht: ‘Man panch jotk káiger§ zortag o pa áyáni chárag o
chakkásagá rawagá án, paméshká pahellia lóthán.’
20 Dega yakkéá gwasht: ‘Man nóki sur kortag, paméshká átka nakanán.’

---

* **14:2 14:2** Jalandar nádráhié ke dast yá pád cha ápá gwáta gerant. † **14:11 14:11** Lékag, bezán hesáb árag, shomár kanag. ‡ **14:14 14:14** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. § **14:19 14:19** Káiger, bezán mazanén narén gók.

21 Golám átk o wati wájahi cha é hálán sahig kort. Wájah é habaráni
eshkonagá sakk zahr gept o hokmi dát: ‘Damáná beraw, cha shahray
tank o damkán sajjahén nézgár o mondh o kór o langán byár.’
22 Randá golám átk o gwashti: ‘Wájah! Harché ke taw maná hokm dát
man hamá dhawlá kort, bale angat jágah hastent.’
23 Gorhá wájahá wati golám hokm dát: ‘Shahrá dhann ráh o rahsarán
beraw, mardom shóház kan o áyán majbur kan o byár tánke mani lóg
cha mardomá porr bebit.’
24 Shomárá rásta gwashán ke cha awali lóthetagén mardomán yakké
ham mani mehmániay warákána nachashit.”

Issáay moridiay táwán
(Mattá 10:37–38; 16:24; Luká 9:23)

25 Mazanén rombé Issáyá hamráhiá rawagá at. Áiá dém tarrént o gón
áyán gwashti:
26 “Á ke lóthit mani morid bebit, agan cha wati pet o mát, jan o chokk,
brát o gohárán o cha wati jenday sáhá ham sar magwazit, mani morid
buta nakant.
27 Kasé ke wati salibá baddhá nakant o mani randá nayayt, á ham
mani morid buta nakant.
28 Agan cha shomá kasé lóthit ke borjé bebandit, gorhá borjay
bandagá pésar á nendit o borjay harch o darchay hesábá jant o chárit ke
bárén maná é kárá sarjam korta kanán yá na.
29 Chéá ke agan é borjay bonredá ér bekant o násarjamá belliti, sajjahén
mardom ke gendant, áiá kalág o rishkanda kanant o
30 gwashant: ‘É mardá káré bendát kort bale natwánti sarjami bekant.’
31 Yá agan bádsháhé erádaha kant ke gón dega bádsháhéá janga kanán,
gorhá jangá pésar á nendit o andázaha jant ke bárén man gón dah hazáray
pawjá á bádsháhay bist hazári lashkaray démá óshtáta kanán yá na.
32 O agan begendit ke áiay démá dáshta nakanán, gorhá dozhmenay
lashkar ke angat dur ent, á wati kásedán rawána dant ke sohl o saláhay
shartán bezánt.
33 Hamé paymá cha shomá harkas, tán wahdé ke cha wati har chizzá
dast makasshit, mani morid buta nakant.
34 Wád sharr ent, bale agan wáday tám berawt, gorhá chón padá támdár
kanaga bit?
35 Na zeminay kárá kayt o na samát buta kant, mardom áiá dawra
dayant. Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

15

Gárén méshay mesál
(Mattá 18:12–14)

1 Nun sajjahén songi o máliátgir o gonahkárén mardom Issáay gwará
átkant ke áiay habarán beshkonant.
2 Bale Parisi o Sharyatay zánógerán norondhet o gwasht: “Gón
gonahkárán é marday ru pach ent o gón áyán hór waraga wárt.”
3 Gorhá Issáyá pa áyán é mesál dát o gwasht:

4 “Cha shomá agan kaséá sad mésh hast o cha áyán yakké gár bebit,
gorhá allamá nawad o nohén méshán charágáhá* yalaha kant o hamá
gárén méshay shóházá rawt. Tánke daria nagéjit, árámá nanendit.
5 Wahdé gárén méshá dara géjit, pa galé wati kópagá kanti,
6 lógá rawt, dóst o hamsáhegána lótháénit o gwashit: ‘Mani galá shádán
bét ke man wati gárén mésh dar gétkag.’
7 Man shomárá gwashán, hamé dhawlá pa yakk gonahkáréá ke
tawbaha kant, ásmáná baláhén shádehé bit, bale pa nawad o noh
pahrézkárá ke áyán tawbah pakár naent choshén shádeha nabit.

Gárén kaldáray mesál

8 Yá ke agan janénéá dah kaldár bebit o cha á dahén kaldárán yakké
gár bebit, gorhá allamá pa wati gárén kaldáray shóházá cherágé róka
kant o sarjamén lógá patthit. Tánke daria nagéjit, árámá nanendit.
9 Wahdé kaldárá dara géjit, dazgohár o hamsáhegána lótháénit o
gwashit: ‘Mani galá shádán bét ke man wati gárén kaldár dar gétkag.’
10 Hamé paymá man shomárá gwashán, agan yakk gonahkáré ham
cha wati gonáhán tawbah bekant, Hodáay préshtag shádeha kanant.”

Gárén bacchay mesál

11 Padá Issáyá gwasht: “Mardéá do mardénchokk hastat.
12 Kasteréná yakk róché gón petá gwasht: ‘Oo mani pet! Cha tai mál
o melkatá harché ke mani bahr o wandhá kapit, maná annun beday.’
Gorhá petá wati mál o melkat doén chokkáni sará bahr kortant.
13 Lahtén róchá o rand kasterén chokká wati sajjahén mál o hasti
yakjáh kortant, zortanti o durén molkéá shot o wati máli pa aysh o nósh
gár kortant.
14 Wahdé har chizzi gár kortagat, á molká sakk dhokkál kapt o á
tangdast but.
15 Hamá molká yakk mardoméay kerrá shot o dazbandii kort ke maná
kárá bedár. Gorhá áiá wati dhagárániá sará hukkáni chárénók kort.
16 Ódá haminchok gozhnag but ke áiay delá lóthet hamá kósagán†
bwárán o wati lápá sér bekanán ke hukkáni warák ant, bale kassá pa
waragá hecch nadát.
17 Wahdé hóshi kort, gón wat gwashti: ‘Mani petay bázén nawkaréá
lápay séra waráka rasit o man edá shodá mark án.
18 Nun páda káyán o wati petay kerrá rawán o áiá gwashán: Oo mani
pet! Man Hodáay gonahkár án o tai ham.
19 Nun nakarzán ke tai chokk gwashag bebán. Maná wati nawkaráni
dhawlá yakk nawkaré bekan.’
20 Gorhá pád átk o dém pa petay lógá rahádag but. Petá ke cha durá
dist, chokkay sará bazzagi but o tacháná shot o gwarambázi kort o
chokketi.
21 Chokká gwasht: ‘Oo mani pet! Man Hodáay gonahkár án o tai ham.
Nun nakarzán ke tai chokk gwashag bebán.’
22 Bale petá gón wati golámán gwasht: ‘Eshtáp kanét, pa áiá sharterén
kabáhá byárét o gwarái bedayét. Challah o mondrikki dastá o kawshi
pádá bedayét.

---

* **15:4 15:4** Charágáh, bezán dalwatáni charagay jágah, charágjáh, charág. † **15:16 15:16** Kósag, bezán karó o bánkalénkay hamá drájén póst ke dánagi mán ent.

23 Pábondi‡ gwaská§ byárét o bekoshét tánke wasshén waráké bwarén
o shátkámi bekanén.
24 Chéá ke mani é chokk mortagat bale nun padá zendag butag, gár
at o nun dar átkag.' É dhawlá á shátkámi kanagá laggetant.
25 Bale masterén chokk dhagáráni sará at. Wahdé lógay nazzikká raset
o sáz o zémel o nách o sohbatay tawári eshkot,
26 cha nawkarán yakké lóthéént o josti kort: 'Edá ché bayagá ent?'
27 Nawkará passaw dát: 'Tai brát átkag o nun ke á pa wasshi o salámati
rasetag, tai petá pábondi gwask koshtag.'
28 Gorhá masterén brát sakk zahr gept o nalótheti ke tahá byayt. Bale
pet dhanná dar átk o áiay wasshán kanagá* lagget.
29 Chokká petay dazbandiay passawá gwasht: 'Bechár, man inchok
sálá tai kerrá goláméay dhawlá kár kortag o hechbar cha tai hokmá
dar nabutagán, bale taw maná yakk shenekké ham nadátag ke gón wati
sangatán shádeh bekanán.
30 Bale tai é chokká tai mál gón kahbagán gár kort o taw pa áiá pábondi
gwask koshtag.'
31 Petá gwasht: 'Oo mani chokk! Taw harwahdá mani kerrá ay o
harché ke maná hast á sajjahén taig ant,
32 bale annun márá shátkámi kanaga lóthit ke tai é brát mortagat o
nun zendag ent, gár o bégwáh at o nun dar átkag.' "

16

Chálákén hesábdáray mesál

1 Issáyá gón wati moridán gwasht: "Sér o hazgárén mardéá hesábdáré
hastat. Wahdé mardomán shekáyat kort ke hesábdár tai mál o hastiá
zawál kanagá ent,
2 gorhá á lóthéént o gwashti: 'É chónén habar ant ke tai bárawá
eshkonagá án? Beraw wati sarjamén hesáb o ketábán begisshén o byár
o maná beday. Cha ed o rand taw mani hesábdár naay.'
3 Hesábdárá delá gwasht: 'Nun chón bekanán ke mani kárwáhond
maná cha kárá kasshagá ent? Dehkánkári man korta nakanán, pendhag
ham maná lajja* kant.
4 Bale haw! Nun mana zánán ke ché bekanán. Báyad ent anchén káré
bekanán ke wahdé cha kárá kasshaga bán, mardom maná wati lógán
jágah bedayant.'
5 Áiá kárwáhonday wámdár yakk yakká wati kerrá lóthééntant. Cha
awali wámdárá josti gept: 'Tará mani kárwáhonday chinchok wám per
ent?'
6 Passawi dát: 'Maná yakk sad kayl† zaytunay thél wám per ent.'
Hesábdárá gwasht: 'Beger, esh ent tai wámáni kabz, zutt benend o
panjáh kayl nebeshtah kan.'
7 Nun cha domi wámdárá josti kort: 'Tará chinchok wám per ent?'
Gwashti: 'Yakk sad kayl‡ gandom.' Hesábdárá gwasht: 'É tai wámáni
kabz ent. Beger, hashtád kayl nebeshtah kan.'

---

‡ **15:23 15:23** Pábondi, bezán hamá pas o gók ent ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. § **15:23 15:23** Gwask, bezán góló, gókay chokk. * **15:28 15:28** Wasshán kanag, bezán sohl kanag, áshti kanag. * **16:3 16:3** Lajj, bezán sharm, hajálat. † **16:6 16:6** Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: "yakk sad batos", bezán 3700 litaray kesásá. ‡ **16:7 16:7** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "yakk sad korus", bezán 37000 litaray kesásá.

8 Kárwáhondá wati béimán o dozzén hesábdáray tawsip paméshká kort
ke áiá é kár pa hozzhári kortagat. Chéá ke donyádáriá donyái chokk cha
Hodáay bádsháhiay chokkán hozzhárter ant.
9 Shomárá gwashán ke donyái málá pa sharrén dóstáni shóház kanagá
kár bebandét, tánke wahdé é mála hallit, shomárá abadmánén jaháná
jágahé berasit.
10 Á ke kasánén káráni sará tachk o rásta bit, mazanénáni sará ham
rásta bit o á ke kasánén káráni sará rásta nabit, mazanénáni sará ham
rásta nabit.
11 Nun agan shomá donyái málay sará rást o tachk mabét, gorhá kay
shomay sará báwara kant o barhakkén mál o hastiá shomay dastá dant?
12 Agan shomá gón degaráni málá rást o tachk mabét, kay shomay
jenday málá shomay dastá dant?
13 Hecch golámé do wájahay golámiá korta nakant, yá gón eshiá naprata
kant o áiá dósta dárit, yá gón eshiá wapádára bit o áiá mána nayárit. Chó
buta nakant ke shomá Hodáay golámiá ham bekanét o zarray golámiá
ham."

Sharyat o Hodáay bádsháhi
(Mattá 5:31–32; 11:12–13; Markás 10:11–12)

14 Parisi ke wat zarparast atant, gón é habaráni eshkonagá Issáesh
kalág gept o rishkand kort.
15 Issáyá gwasht: "Shomá hamá ét ke mardománi démá watá tachk o
pahrézkár pésha dárét, bale Hodá shomay delay hálána zánt. Hamá chizz
ke mardománi gwará báz kimati ent, Hodá cha á chizzá naprata kant.
16 Tawrát o nabiáni bárig tán Yahyáay wahdá at. Cha hamá wahdá o
rand Hodáay bádsháhiay mestágay jár janag bayaga ent o harkas zóra jant
ke tahá berawt.
17 Bale bezánét ke ásmán o zeminay tabáh bayag cha Sharyatay yakk
thekk o neshánéay kapagá ásánter ent.
18 Harkas ke wati janay sawn o talákán bedant o gón dega janénéá sur
o sáng bekant, zená kanagá ent o harkas ke gón talák dátagén janénéá
sur bekant, á ham zená kant.

Serén mard o Iázar

19 Yakk sér o hazgárén mardéá modám gránkimatén§ pocch o pósháka
póshet o wati róchi pa aysh o nósha gwázéntant.
20 Iázar námén garibén mardé ke badani sará tán pádá résh at, hamáiay
lógay dapá áwortag o dawresh dátagat.
21 Áiay armán at ke cha hazgárén marday parzónagá kaptagén chondán
wati lápá sér bekant. Kochekk ham átkant o áiay résh o násuresha
chatthetant.
22 Wahdé á garib mort, préshtagán á zort o Ebráhémay kerrá bort.
Hazgárén mard ham mort o mardomán kabr o kapan kort.
23 Hazgárén mard mordagáni jaháná azáb at. Áiá ke sar chest kort cha
durá chammi Ebráhémá kaptant ke Iázar áiay kashá at.
24 Gwánki jat: 'Ebráhém, oo mani pet! Mani sará rahm kan, Iázará
mani kerrá dém beday ke wati lankoká ápá bejant o mani nokká tarr
bekant ke man ásá sochagá án.'

§ **16:19 16:19** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "jamurangén". É rang bádshádi póshákáni rang at.

25 Bale Ebráhémá darráént: ‘Oo mani bacch! Yát kan ke taw wati
zendá sharrén chizzáni wájah butagay o Ilázará wati róch pa bazzagi
gwázéntagant. Bale á nun edá ásudag ent o taw azáb ay.
26 Eshiá abéd, shomayg o may nyámá yakk anchén johlén daragé
borrag butag ke na may némagay mardom shomay gwará shota kanant
o na shomay némagay mardom may kerrá átka kanant.’
27 Padá hazgárén mardá gón Ebráhémá gwasht: ‘Oo mani pet! Gorhá
cha taw dazbandia kanán ke Ilázará mani petay lógá rawán day,
28 chéá ke maná panch brát hast o mani wáhag ent ke Ilázar áyán
hozzhár o habardár bekant. Chó mabit ke á ham é porazábén jágahá
byáyant.’
29 Bale Ebráhémá gwasht: ‘Áyáni kerrá Mussáay Tawrát o Nabiáni Ketáb
hastant. Áyáni habarán gósh bedárant.’
30 Á mardá gwasht: ‘Na, oo mani pet Ebráhém! Cha mordagán agan
kasé áyáni kerrá berawt, allamá á tawbaha kanant.’
31 Ebráhémá gwasht: ‘Agan á Mussáay Tawrát o Nabiáni Ketábáni
habarán gósha nadárant, gorhá cha mordagán agan kasé zendag bebit
o áyáni kerrá berawt, áiay habarán ham nazurant.’ ”

17

Gonáh o imán o parz
(Mattá 18:6–7, 21–22; Markás 9:42)

1 Issáyá gón wati moridán gwasht: “Gomráh kanóken chizz mardomay
zendá allamá káyant, bale bazhn o apsóz pa haméiá ke degarán gomráha
kant.
2 Cha é gwandhóán yakkéá ham dém pa gonáhá baragay badalá,
sharter hamesh ent ke gomráh kanókay gotthá jenteri* táé bebandant o
daryáyá chagali bedayant.
3 Cha wati kár o kerdán hozzhár bét.
Agan tai brát gonáhé kant, áiá hakkal kan o agan pashómán but,
bebakshi.
4 Toré róché hapt randá gonáh bekant o hapt randá tai gwará byayt o
begwashit ke man pashómán án, bebakshi.”
5 Kásedán gón Hodáwandá gwasht: “May imáná gésh kan.”
6 Gwashti: “Agan shomay imán arzonéay kesásá† ham bebit, shomá
tuday é drachká hokm dáta kanét ke watá cha boná begwaj o beraw
zeray‡ tahá berod o besabz. Gorhá drachk shomay hokmá mannit.
7 Cha shomá á kas kay ent ke áiay hezmatkár dhagárá nangára kant
yá ramagá chárénit o kayt o wájah áiá begwashit: ‘Zutt byá, benend o
warag bwar’?
8 Gón áiá allamá gwashit: ‘Pésará pa man warag addh kan, tán man
nawártag, taw mani hezmatá bósht, wahdé man halás kort gorhá taw
bwar.’
9 Wájah wati hezmatkáray shogr o mennatá gipt ke taw mani hokm
mannetag? Na, hechbar.
10 Hamé paymá shomá ham á sajjahén hokmán ke shomárá dayag
butagant, sarjam bekanét o begwashét ke má tai hezmatkár bayagay
láhek ham naén, tahná wati parz purah kortagant.”

---

* **17:2 17:2** Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o árta kanant. † **17:6 17:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “thélkáhay tohmay kesásá”. Thélkáhay tohm báz gwandh ant. ‡ **17:6 17:6** Zer, bezán daryá.

Dah nádráhay drahbakshi

11 Issá dém pa Urshalimá rawagá at o cha Sámerah o Jalilay simsará
gwazagá at.
12 Wahdé métagéá átk o raset, dah mardom ke áyán garray nádráhi at,
gón áiá dochár kaptant. Dur óshtátant o
13 pa borztawári gwashtesh: "Oo wájah Issá! May sará rahm kan."
14 Issáyá ke distant, gwashti: "Berawét, watá dini péshwáyán pésh
bedárét." Á sar geptant o ráhá dráh butant.
15 Cha áyán yakkéá wahdé dist ke nun dráh án, pa borztawári Hodáyá
satá kanáná per tarret o átk,
16 Issáay pádán kapt o shogri gept. Á nádráh Sámerié§ at.
17 Issáyá jost kort: "Záná, har dahén cha garrá dráh nabutant? Á dega
nohén kojá ant?
18 É yakkén darkawmá* abéd, dega kas pa Hodáay sepat o sanáyá per
natarret?"
19 Gorhá Issáyá gón á mardá gwasht: "Pád á, beraw ke tai imáná tará
dráh kortag."

Hodáay bádsháhi
(Mattá 24:37–40)

20 Yakk róché lahtén Parisiá cha Issáyá jost kort: "Hodáay bádsháhi
kadéna kayt?" Issáyá gwasht: "Hodáay bádsháhi chamzáherá gendaga
nabit.
21 Kass gwashta nakant ke Hodáay bádsháhi edá ent yá ódá. Chéá ke
Hodáay bádsháhi, shomay delá ent."†
22 Padá gón wati moridán gwashti: "Yakk wahdé kayt ke shomá pa
Ensánay Chokkay rócháni yakk róchéay gendagá armána kanét, bale á
róchá nagendét.
23 Mardom shomárá gwashant ke 'edá ent' yá 'ódá ent,' bale shomá
marawét o áyáni randá makapét.
24 Anchó ke geróka jant o ásmánay é sar tán á sará rozhná kant, Ensánay
Chokk ham wati áyagay róchá anchosh záhera bit.
25 Bale awalá báyad ent bázén sakki o sórié besaggit o é zamánagay
mardom áiá mamannant.
26 Hamá dhawlá ke Nuhay zamánagá butag, Ensánay Chokkay
zamánagá ham anchosha bit.
27 Á róchán mardom ward o nóshá atant, sáng o surá atant o é kárán
tán hamá róchá dazgatth atant ke Nuh bójigá swár but. Padá tuppán átk
o sajjahén mardomi gár o bégwáh kortant.
28 Lutay zamánagá ham anchó but, mardom warag o charag o badal
o bándát o kesht o keshár o lóg o jágahay bandagá goláésh atant,
29 bale hamá róchá ke Lut cha Sodumay shahrá dar átk, Hodáyá cha
ásmáná ás o rókén gókort gwárént o Sodumay sajjahén mardom gár o
bégwáh kortant.
30 Ensánay Chokkay áyag o záher bayagay róchá ham anchosha bit.
31 Á róchá, agan kasé wati lógay sará bebit o áiay ord o poténk lógá ér
bebant, pa áyáni zuragá jahlá ér makapit. Hamé dhawlá, agan kasé wati
dhagáráni sará kesht o keshárá bebit, á ham padá lógá per matarrit.

---

§ **17:16 17:16** Yahudián Sámeri gomráh zántagant o gón áyán dayger o badal o bándát nakortag.

* **17:18 17:18** "Darkawm" bezán á ke Yahudi naant. † **17:21 17:21** Yá: shomay nyámá ent.

32 Lutay janay kessahá mashamóshét.‡
33 Harkas ke wati sáhay rakkénagay randá bit, gária dant o harkas ke wati sáhá nadra kant, rakkéniti.
34 Shomárá gwashán ke á wahdá do mardom yakkén taht o nepáday sará waptag, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.§
35 Do janén jenteray sará hórigá dánay droshagá bit, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.
36 Do mardén dhagáráni sará bit, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.”*
37 Jostesh kort: “Oo Hodáwand! Kojá chosha bit?” Passawi dát: “Har jáh ke jóné bit, ódá dhundhwárén morg moccha bant.”

18

Janózám o kázіay mesál

1 Issáyá pa moridán mesálé áwort ke á báyad ent harwahdá dwá bekanant o hechbar delprósh mabant.
2 Gwashti: “Shahréá yakk kázié hastat ke áiá na cha Hodáyá torset o na mardománi parwáhia kort.
3 Hamá shahrá janózámé ham hastat ke harwahdá kázіay kerrá átk o gwashti ke mani hakká cha daynkárá beger o beday.
4 Tán lahtén wahdá kázіá janózámay peryátay némagá hecch delgósh nakort, bale randá delá hayáli kort ke bell toré maná na Hodáay tors ent o na mardománi parwáh,
5 bale é janózám maná delsyáh kanagá ent. Paméshká gehter ent ke eshiay hakká begerán o bedayán. Chó mabit ke gón wati har róchigén rawag o áyagá maná géshter delsyáh bekant.”
6 Gorhá Hodáwandén Issáyá gwasht: “Bechárét é náhakkén kázi ché gwashit?
7 Nun bárén Hodá gón wati gechén kortagénán ke shap o róch áiay kerrá pa wati hakká peryáta kanant, hakka nakant? Pa áyáni hakrasiá déra kant?
8 Shomárá gwashán ke áyáni hakká zutta dant. Bale á wahdi ke Ensánay Chokka kayt, bárén zeminay sará imáné pashta kapit ke begenditi?”

Parisi o máliátgiray mesál

9 Issáyá hamá mardománi bárawá mesálé áwort ke watá nék o pahrézkára gwashant o é dega mardomán éra janant.
10 “Do mardom pa dwá kanagá mazanén parasteshgáhá shot. Yakké Parisié at o domi máliátgiré.
11 Parisi óshtát o wati jenday bárawá dwái kort o gwashti: ‘Oo Hodá! Tai mennatwár án ke man é dega mardománi dhawlá dozz o radkár o zenákáré naán o na é máliátgiray dhawlá án.
12 Man haptagé do róch róchaga bán o wati sajjahén málay dahyakká dayán.’
13 Bale máliátgir dur óshtátagat o ásmáni cháret ham nakort. Dasti wati sénagá jat o peryát kanáná gwashti: ‘Oo Hodá! Mani sará rahm kan ke gonahkáré án.’

‡ **17:32 17:32** Lutay janá wati mál o manál dóst at, Hodáay habari nazort o paméshká mort.
§ **17:34 17:34** Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag, gechén nakanag. * **17:36 17:36** Lahtén daznebeshtá, band 36 nést.

14 Nun man shomárá gwashán: Hamá máliátgir bégonáh o bémayár
but o lógá shot bale Parisi na, chéá ke harkas watá mazana kant,
kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o
sharapdára bit."

Pa chokkán Issáay mehr
(Mattá 19:13–15; Markás 10:13–16)

15 Mardomán wati nonnokén chokk ham Issáay gwará áwortant ke
dastesh sará per bemoshit. Wahdé moridán dist, mardomesh hakkal
dátant.
16 Bale Issáyá chokk wati kerrá lótháéntant o gwashti: "Chokkán bellét
ke mani kerrá byáyant, áyáni démá madárét, chéá ke Hodáay bádsháhi
anchén mardománig ent.
17 Shomárá rásténa gwashán, harkas ke Hodáay bádsháhiá hamá paymá
mamannit ke kasánén chokkia mannant, hechbar ódá pád ér korta
nakant."

Zardárén warná o abadmánén zend
(Mattá 19:16–29; Markás 10:17–30)

18 Sardárzádagéá cha Issáyá jost kort: "Oo nékén ostád! Man chón
bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?"
19 Issáyá gwasht: "Taw chéá maná 'nékéna' gwashay? Abéd cha
Hodáyá kass nék naent.
20 Taw Hodáay hokmána zánay: *'Zená makan, hón makan, dozzi makan,*
drógén sháhedi maday, wati pet o mátá ezzat beday.' "*
21 Áiá gwasht: "Man cha kasániá é sajjahén hokmáni sará amal kortag."
22 Wahdé Issáyá áiay passaw eshkot, gwashti: "Tará angat yakk káré
kanagi ent, wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o
nézgárén mardománi sará bahr kan. É paymá tará ásmáni ganjé rasit.
Nun byá o mani randgiriá bekan."
23 Wahdé á mardá é passaw eshkot, báz gamig but chéá ke báz sér o
hazgár at.
24 Issáyá á cháret o gwasht: "Pa hazgárén mardomán Hodáay bádsháhiá
páday ér kanag sakk grán ent.
25 Haw! Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale
pa hazgárén mardoméá Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter
ent."
26 Hamá ke é habará eshkonagá atant, jostesh kort: "Gorhá kay
rakketa kant?"
27 Issáyá passaw dát: "Hamá kár ke ensánay dastá nabit, Hodáay dastá
bit."
28 Petrosá gwasht: "Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá
kanagá én."
29 Issáyá gwasht: "Shomárá rásténa gwashán, harkasá ke pa Hodáay
bádsháhiá wati lóg o jágah yá jan o chokk yá brát o gohár yá mát o pet
yalah dátagant,
30 hamé jahánáé chizzáni badalá áiá báz géshtera rasit o á dega jahánáé
abadmánén zenday wáhonda bit."

Issáay markay sayomi péshgói
(Mattá 20:17–19; Markás 10:32–34)

* **18:20 18:20** Darraw 20:12–16, Mussáay Wáz 5:16–20.

31 Padá Issáyá wati dwázdahén kásed yakk kerré bortant o gwashti:
“Nun má Urshalimá rawagá én, har chizz ke nabián Ensánay Chokkay
bárawá nebeshtag, purah o sarjama bit.
32 Áiá darkawmén mardománi dastá dayant o hamá darkawm kalágia
gerant, béezzatia kanant o dap o démá tokkia janant†,
33 shallák o hayzaránia janant o koshanti. Bale sayomi róchá á padá
zendaga bit.”
34 Áiay morid cha é habarán yakkéá ham sarpad nabutant. Issáay é
habaráni máná cha áyáni zántá dhann at o sarkechesh nawárt ke Issá
ché gwashagá ent.

Kóréay drahbakshi
(Mattá 20:29–34; Markás 10:46–52)

35 Wahdé Issá Ariháay shahray nazzikká raset, kóré disti ke ráhay sará
neshtag o pendhagá at.
36 Wahdé kórá gwazókén mocchiay tawár eshkot, josti kort: “Ché
bayagá ent?”
37 Hálesh dát: “Issá Náseri gwazagá ent.”
38 Gorhá áiá kukkár kort: “Issá, oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará
rahm kan.”
39 Á ke cha sajjahénán pésar o péshgám atant, kóresh hakkal kort o
gwashtesh: “Bass kan!” Bale áiá géshter kukkár kort: “Oo Dáud bádsháhay
chokk! Mani sará rahm kan.”
40 Issá óshtát o hokmi dát: “Á mardá byárét.” Wahdé kór nazzikká átk,
Issáyá jost kort:
41 “Taw ché gwashay, man pa taw ché bekanán?” Áiá passaw dát: “Oo
Hodáwand! Mani chammán rozhná kan.”
42 Issáyá gwasht: “Biná bay! Tai imáná tará dráh kort.”
43 Hamá damáná kóray chamm pach butant o Hodáyá satá o saná
kanáná Issáay hamráh but. Sajjahén mardomán ke dist, áyán ham
Hodáay satá o saná kort.

19

Zakkáay mehmáni

1 Issá Ariháyá átk o cha shahray nyámá gwazagá at.
2 Ódá Zakká námén sér o hazgárén mardé hastat ke máliátgiráni master
at.
3 Áiá lóthet ke bechárán Issá chónéné, bale mardománi mocchi mérhi*
at o áiay jend pathakké at. Paméshká disti nakort.
4 Gorhá tachánáá démterá shot o mazanén drachkéay† sará sar kapt ke
áiá begendit, chéá ke Issá cha hamé ráhá gwazagá at.
5 Wahdé Issá hamá jágahá raset, borzá cháret o gwashti: “Oo Zakká!
Zutt jahlá ér kap ke maróchi man tai mehmán án.”
6 Á damáná ér átk o Issái pa gal o wasshi wati lógá bort.
7 Mardomán ke dist, sajjahén norondhagá laggetant o gwashtesh:
“Issá gonahkárén mardéay lógá mehmán butag.”

---

† **18:32 18:32** Tokk janag, bezán toh janag. * **19:3 19:3** Mérhi, bezán mazanén mocchi o sholuki. † **19:4 19:4** É drachkay elmi nám “Ficus sycomorus” ent.

8 Bale Zakká pád átk o óshtát o gón Hodáwandén Issáyá gwashti: “Oo Hodáwand! Wati sajjahén mál o hastiay némá garibána dayán o agan man kaséay mál náhakká bortag, badalá chár sari géshteria dayán.”
9 Issáyá gón áiá gwasht: “Maróchi é lógá neját sar butag, chéá ke é mard ham cha Ebráhémay nasl o padréchá ent.
10 Haw! Ensánay Chokk pa gárénáni shóház kanag o rakkénagá átkag.”

Sardárzádag o dah hezmatkár
(Mattá 25:14–30)

11 Hamá wahdá ke mardom Issáay habarán gósh dáragá atant, Issáyá wati habari tahá mesálé ham dát, chéá ke á Urshalimay nazzikká rasetagat o mardománi gomán esh at ke Hodáay bádsháhi damáná gendaga bit.
12 Gwashti: “Sardárzádagé durén molkéá shot ke bádsháhiá wati dastá byárit o wátarr bekant.
13 Gorhá dah hezmatkári wati kerrá lóthéént o har yakkéárá yakk yakk ashrapié‡ dát o gwashtanti: ‘Tánke man wati sapará janán o wátarra bán, shomá gón é zarrán sawdágeri bekanét.’
14 Bale hamá molkay mardomán cha áiá naprata kort. Áiay rawagá rand kásedesh ráh dát ke má nalóthén é mard may sará bádsháhi bekant.
15 Bale áiá bádsháhi raset o wati molká per tarret o átk. Gorhá hokmi dát hamá dahén hezmatkárán ke zarri dátagatant, byárant tánke bezánt áyán cha sawdágeria chinchok rasetag.
16 Awali hezmatkár átk o gwashti: ‘Oo wájah! Tai yakkén ashrapi man dah ashrapi kortag.’
17 Bádsháhá gwasht: ‘Shábásh, oo sharrén golám! Nun paméshká ke taw gón kammén bonmálá tachk o rást butagay, man tará wati molkay dah shahray hákema kanán.’
18 Domi átk o gwashti: ‘Oo wájah! Tai yakkén ashrapi man panch ashrapi kortag.’
19 Bádsháhá gwasht: ‘Man tará wati molkay panch shahray hákema kanán.’
20 Dega hezmatkáré átk o gwashti: ‘Oo wájah! Esh ent tai ashrapi ke man dazmáléá bastag o ér kortag,
21 chéá ke maná cha taw torsetag. Taw trondén mardé ay, hamá chizz ke taw jam nakortagant, áyán chesta kanay o baray o hamá ke taw nakeshtagant, áyána ronay.’
22 Bádsháhá gwasht: ‘Oo habisén golám! Man tará cha tai jenday habarán mayárbára kanán. Taw zánt ke man trondén mardé án, hamá chizzán watiga kanán ke man jam nakortagant o hamáyán ronán ke man nakeshtagant,
23 gorhá taw chéá mani zarr tájeráni kerrá ér nakort ke per tarragá rand maná wati zarr gón sutt berasetén.’
24 Gorhá bádsháhá gón óshtátagén mardomán gwasht: ‘Ashrapiá cha eshiá pach gerét o hamáiá bedayét ke áiay kerrá dah ashrapi ant.’
25 Áyán gwasht: ‘Wájah! Áiay kerrá wa dah ashrapi hast.’
26 Bádsháhá gwasht: ‘Shomárá gwashán, harkasá ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit, bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham pach geraga bit.

‡ **19:13 19:13** Asligén Yunáni zobáná, é zarray nám “miná” ent. Yakk mináé yakk kár kanókéay kesás say máhay mozz butag.

27 Bale hamá ke mani dozhmen ant o nalóthant ke man áyáni bádsháh
bebán, áyán mani kerrá byárét o mani démá bekoshét.'"

Urshalimá Issáyá wasshátka kanant
(Mattá 21:1–9; Markás 11:1–10; Yuhanná 12:12–15)

28 Cha é habarán o rand, Issá pésar but o dém pa Urshalimá shot.
Mardom áiay hamráh atant.
29 Wahdé Zaytun námén kóhá Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagáni nazz-
ikká raset, wati do moridi pésará dém dát o
30 gwashtanti: "Démi métagá berawét o anchosh ke shomá ódá rasét,
hari korragé gendét ke bastag o taningah kasé áiá swár nabutag. Áiá
bójét o edá byárét.
31 Agan kaséá jost kort ke shomá chéá eshiá bójagá ét, begwashét ke
wájahá pakár ent."
32 Hamá ke dém dayag butant, á shotant o anchó ke Issáyá gwashtagat,
hamá paymá distesh.
33 Anchó ke korragá bójagá atant, korragay hodábondán cha áyán jost
kort: "Shomá chéá é korragá bójagá ét?"
34 Moridán passaw dát: "Wájahá pakár ent."
35 Moridán korrag Issáay kerrá áwort, wati shál o kabáhesh korragay
poshtá ér kortant o Issáesh swár kort.
36 Wahdé Issá démá rawán at, mardomán wati shál o kabáh ráhay sará
chérgéján kortant.
37 Wahdé Issá Zaytunay Kóhay érkapay nazzikká raset, áiay moridáni
mocchiá pa é sajjahén mójezahán ke áyán distagatant, pa gal o shádeh o
gón borzén tawáré Hodá satá kort o gwasht:
38 "Mobárak ent hamá bádsháh ke Hodáwanday námá kayt! Ásmáná sohl
o émeni, borzén arshá shán o shawkat."
39 Cha mardománi nyámá, lahtén Parisiá gón Issáyá gwasht: "Oo ostád!
Wati moridán hakkal kan."
40 Issáyá darráént: "Man shomárá gwashán, agan é bétawár bebant,
seng o dhók kukkára kanant."

Pa Urshalimá Issáay ars

41 Wahdé Issá Urshalimá nazzikk but o shahri dist, gréti o
42 gwashti: "Drégatá taw maróchi bezántén ke kojám chizz pa taw sohl
o émenia kárit. Bale bazhn o apsóz ke nun cha tai chammá chér o andém§
ent.
43 Pa taw anchén rócha káyant ke dozhmen tai chapp o chágerdá
sangara bandant o tará chárén némagán angerra kanant o tai chágerdá
tanka tarrénant.
44 Tará o tai chokkán ke tai panáhá ant, gón hákán hawára kanant o
sengé sengay sará ham pashta nagéjant, chéá ke taw wati Hodáay áyagay
wahd o sáhat pajjáh nayáwort."

Cha mazanén parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag
(Mattá 21:12–16; Markás 11:15–18; Yuhanná 2:13–16)

45 Eshiá rand Issá mazanén parasteshgáhá shot o sawdágerán dar
kanagá lagget.
46 Gwashti: "Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg dwá kanagay*
*jágaha bit,** bale shomá dhongáni panáhgáhé kortag."

§ **19:42 19:42** Andém, bezán chér, póshidah. * **19:46 19:46** Eshayá Nabiay Ketáb 56:7.

47 Áiá har róch mazanén parasteshgáhá tálima dát. Mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh áiay koshagay johdá atant,
48 bale pa wati é maksadá hecch ráhé dar gétkesh nakort, chéá ke áiay har habar sajjahén mardománi delá neshtagat.

20

Issáay ehtiár
(Mattá 21:23–27; Markás 11:27–33)

1 Yakk róché ke Issá mazanén parasteshgáhá mardomán tálim dayagá at o wasshén mestágay járá janagá at, mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger gón kawmay kamáshán áiay kerrá átkant o
2 gwashtesh: "Márá begwash ke taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? É kay ent ke tará é ehtiári dátag?"
3 Issáyá passaw dát: "Maná ham cha shomá yakk josté hast. Maná begwashét,
4 Yahyáyá pákshódi dayagay ehtiár cha ásmáná rasetagat yá cha ensánay némagá?"
5 Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: "Agan begwashén cha ásmáná, gwashit: 'Shomá pa ché imán nayáwort?'
6 Oo agan begwashén cha ensánay némagá, gorhá sajjahén mardom márá sengsára kanant, chéá ke áyán yakin ent ke Yahyá nabié butag."
7 Paméshká passawesh dát: "Má nazánén cha kojá at."
8 Issáyá gwasht: "Gorhá man ham shomárá nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán."

Badén bágpánáni mesál
(Mattá 21:33–46; Markás 12:1–12)

9 Randá Issáyá pa mardomán é mesál dát: "Mardéá anguri bágé addh kort o pa konandakári* lahtén bágpánay dastá dát o wat drájén saparéá shot.
10 Wahdé anguray mósom but, bágay hodábondá pa wati bahray geragá hezmatkáré bágpánáni kerrá ráh dát, bale bágpánán á hezmatkár latth o kotth kort o gón hórk o háligén dastán per tarrént.
11 Padá bágay hodábondá dega hezmatkáré dém dát, bale bágpánán á ham jat o béezzat kort o gón hórk o háligén dastán per tarrént.
12 Gorhá sayomi randá, dega hezmatkáré ráhi dát, bale áyán á ham jat o thappig kort o gallént†.
13 Nun bágay hodábondá wati delá pegr kort ke chón bekanán? É randi wati dóstigén chokká ráha dayán, balkén áiay ezzatá bekanant.
14 Bale wahdé bágpánán áiay chokk dist, watmánwatá shawr kort o gwashtesh: 'Bágay mirásdár‡ o poshpad hamesh ent, eshiá koshén ke bág may mirás bebit.'
15 Gorhá cha bágá dar kort o koshtesh. Nun bágay hodábond gón é bágpánán ché kant?
16 Á kayt, é bágpánána koshit o bágá dega bágpánáni dastá dant." Wahdé mardomán Issáay é habar eshkot, gwashtesh: "Chosh mabát!"

---

* **20:9 20:9** Konandakári, bezán paymánkári, thékah. † **20:12 20:12** Gallénag, bezán táchénag, dar kanag, dur ráh dayag. ‡ **20:14 20:14** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres.

17 Issáyá á rók róká cháretant o gwashti: “Gorhá á nebeshtahay máná ché ent ke gwashit: *‘Hamá seng ke bánbandán nápasond kort o nazort, hamá seng bonheshtbut.’*[§]*

18 Harkas ke á sengay sará kapit, á kas thokkor thokkora bit o seng ke kaséay sará kapit, áiá hurta kant.”

19 Sharyatay zánóger o mazanén dini péshwáyán zánt ke Issáyá é mesál may bárawá dátag. Paméshká, shawresh kort ke hamé damáná Issáyá gerén, bale cha mardomán torsetesh.

Sharyatay zánogeráni jost
(Mattá 22:15–22; Markás 12:13–17)

20 Gorhá Issáay sará butant, wati chárig o jásusesh rawán dátant. Chárigán watá tachk o rástén mardom pésh dásht ke Issáyá cha áiay jenday habarán mán begisshénant o Rumay wáliay dastá bedayant.

21 Áyán jost kort: “Oo ostád! Má zánén taw harché gwashay, har tálimé ke dayay, á sajjahén rást ant o hechkasay némagá nageray o Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay.

22 Nun márá begwash, Rumay bádsháh Kaysará song o máliát dayag rawá ent yá na?”

23 Bale Issáyá áyáni é makkári zánt o gwashti:

24 “Maná yakk dináré pésh bedárét, eshiay sará kai nám o naksh per ent?” Áyán passaw dát: “Kaysaray.”

25 Issáyá gwasht: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá.”

26 É dhawlá, áyán mardománi démá Issá cha áiay jenday habarán dámá dawr dát nakort o cha áiay passawán bah mant o bétawár butant.

Áherat o sáng o sur
(Mattá 22:23–33; Markás 12:18–27)

27 Randá lahtén Saduki Issáay kerrá átk. Sadukia namannant ke mordag padá zendaga bant.

28 Jostesh kort: “Oo ostád! Mussáyá pa má nebeshtag: Agan kaséay sur kortagén bráté bé awládá bemerit o janózámi zendag bebit, gorhá áiay brát báyad ent gón á janózámá sur bekant tánke chokk o awládé pa wati brátá pédá bekant.[†]

29 Hapt brát atant, awali brátá jané gept, chokki nabut o mort.

30 Domi brátá o

31 padá sayomi brátá gón á janéná sur kort. Hamé paymá haptén brátán gón hamá janéná sur kort o bé awládá cha donyáyá shotant.

32 Sajjahénán o rand á janén ham mort.

33 Nun áheratay róchá, é janén kojám brátayga bit? Chéá ke haptén brátáni jan butag.”

34 Issáyá passaw dát: “Mardom é jaháná sáng o sura kanant,

35 bale hamá mardom ke abadmánén zendá karzant o dobar zendag bayagay láhek ant, á na sura kanant o na sur dayaga bant.

36 Á hechbar padá namerant, préshtagáni dhawlá bant. Hodáay chokk ant, chéá ke abadmánén zenday chokk ant.

---

§ **20:17 20:17** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng.
* **20:17 20:17** Zabur 118:22.
† **20:28 20:28** Mussáay Wáz 25:5 o rand.

37 Bale mordagáni zendag bayagay habaray rásti Mussáyá bon gep-
tagén dhólokay sargwastá pésh dáshtag. Ódá Mussá Hodáwandá *Ebráhémay*
Hodá o Esákay Hodá o Ákubay Hodá‡ gwashit.
38 Á mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent, chéá ke áiay gwará
sajjahén zendag ant."
39 Cha Sharyatay zánógerán lahténá gwasht: "Oo ostád! Taw sharr
gwasht."
40 Cha ed o rand kassá del nakort ke cha áiá josté bekant.

Masih kai chokk ent?
(Mattá 22:41–46; Markás 12:35–37)
41 Issáyá gón Sharyatay zánógerán gwasht: "Chéá gwashant ke Masih,
Dáud bádsháhay chokk ent?
42 Chéá ke Dáud wat Zaburay ketábá gwashit:
Hodáwandá gón mani Hodáwandá gwasht
mani rástén kashá tán hamá wahdá benend
43 *ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.*§*
44 Nun agan Dáud Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá Masih chón
áiay chokk buta kant?"

Issá Sharyatay zánógerán páshka kant
(Mattá 23:1–7; Markás 12:38–40)
45 Hamá wahdá ke sajjahén mardom gósh dáragá atant, Issáyá gón
moridán gwasht:
46 "Cha Sharyatay zánógerán hozzhár bét ke áyán drájén jámag o kabáh
gwará kanag dósta bit o bázárání tarr o gardá cha mardomán wasshátk
o drahbáta lóthant. Kanisaháni awali red o dáwatáni sharterén jágahesh
dósta bit.
47 Janózámán rada dayant o polant o pa pésh dáragá wati dwáyán
drájkassha kanant. Eshán ganterén sezá rasit."

21

Janózáméay shogránah
(Markás 12:41–44)
1 Issáyá sar borz kort o disti ke lahtén sér o hazgár wati shogránahán
mazanén parasteshgáhay pétiá* mán kanagá ent.
2 Áiá nézgárén janózámé ham dist ke pétiay tahá do paysahi† dawr dát.
3 Gorhá Issáyá gwasht: "Shomárá rásténa gwashán, é béwasén janózámá
cha sajjahénán géshter dát.
4 Chéá ke á degarán cha wati bázén málá shogránah dát, bale é
janózámá, gón wati garibiá, harché ke áiá pa wati gozaráná hastat, dáti."

Áyókén zamánagay bárawá Issáay péshgói
(Mattá 24:1–14; Markás 13:1–13)
5 Lahtén mardom mazanén parasteshgáhay bárawá gwashagá at ke é
gón chónén dhawldárén seng o hayrát kortagén chizzán singárag butag.
Issáyá gwasht:

---

‡ **20:37 20:37** Darraw 3:6. § **20:43 20:43** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "tai pádáni
chéray tahtoké bekanán". * **20:43 20:43** Zabur 110:1. * **21:1 21:1** Péti, bezán sanduk. † **21:2**
21:2 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "do lepton", bezán á zamánagay gwandhterén zarr.

6 “É chizzán ke shomá maróchi gendagá ét, róché kayt ke sajjahén próshag o dawr dayaga bant. Yakk sengé ham domi sengay sará namánit.”
7 Jostesh gept: “Oo ostád! Bárén, é chizz kadéna bant o eshání nazzikk bayagay neshání ché ent?”
8 Issáyá gwasht: “Hozzhár bét, kasé shomárá gomráh makant. Chéá ke bázéné mani námá kayt o gwashit: ‘Man hamá án‡’ o ‘Wahd átkag o nazzikk ent,’ bale shomá áyáni randá makapét.
9 Wahdé shomá jang o áshópay hálána eshkonét, delá tors mayárét. Chéá ke awalá báyad ent é chizz bebant, bale halásiay wahd hamá damáná nayayt o narasit.”
10 Padá gón áyán gwashti: “Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt.
11 Mazanén zeminchandha§ bant o báz jágah dhokkál o wabá kapit. Cha ásmáná torsnákén nedárag o ajabbatén neshání záhera bant.
12 Bale cha é sajjahénán o pésar, shomárá gerant o ázára dayant, kanisah o zendánána barant o bandiga kanant. Mani námay sawabá shomárá bádsháh o hákemáni démá barant o pésha kanant.
13 Gorhá shomárá pa gwáhi dayagá sharrén móhé rasit.
14 Wati delá erádah kanét ke pa wati démpániá cha wahdá pésar paréshán mabét.
15 Chéá ke man shomárá anchén zobán o zánté dayán ke hecch dozhmené shomay habaráni démá óshtáta nakant o natwánt áyán rad sabet bekant.
16 Shomay mát o pet o brát o syád o dóst ham shomárá geráénant o lahténá kóshárénant.
17 Sajjahén mardom mani námay sawabá cha shomá naprata kanant,
18 bale shomárá heccha nabit.
19 Agan shomá bardáshta kanét, wati sáhá rakkénét.

Urshalimay harábi o wayrániay péshgói
(Mattá 24:15–21; Markás 13:14–19)

20 Wahdé shomá gendét ke lashkarán Urshalim angerr kortag, gorhá bezánét ke eshiay wayrániay wahd nazzikk ent.
21 Á wahdá hamá ke Yahudiahá ant, kóhán betachant. Á ke Urshalimá ant, dhanná dar bekapant o á ke cha shahrá dhann ant shahrá marawant.
22 Chéá ke á wahd sezáay wahda bit o sajjahén nebeshtánkáni habar purah o sarjama bant.
23 Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga bant, chéá ke molkay sará mazanén mosibaté kayt o é kawmay sará kahr o gazaba kapit.
24 Mardom zahmay dapára bant o bázéné bandig bit o sajjahén donyáyá darándhéh* kanaga bit. Darkawm Urshalimá tán á wahdá lagatmála kanant ke darkawmáni dawr o bárig halása bant.

Issáay per tarrag
(Mattá 24:29–31; Markás 13:24–27)

---

‡ **21:8 21:8** Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárénit. Bechár Dargwaz 3:14. § **21:11 21:11** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. * **21:24 21:24** Darándhéh, bezán jaláwatan.

25 Cha róch o máh o estárán neshán záhera bant o donyáay sajjahén
kawm cha daryáay chawl o mawjáni trondén tawárá hayrán o paréshána
bant.
26 Mardom donyáay sará áyókén mosibatáni torsá béhósha bant, chéá
ke ásmánay zór o wák larzénaga bant.
27 Á wahdá Ensánay Chokká gendant, ke gón mazanén wák o twán o
shán o shawkaté jambaréay tahá ent o kayt.
28 Wahdé é jáwara† káyant o rasant, gorhá tachká tachk bóshtét o wati
sará borz kanét ke shomay nejátay wahd nazzikk ent."

Enjiray drachk
(Mattá 24:32–35; Markás 12:28–31)

29 Issáyá áyáná é mesál ham dát: "Enjir o é dega drachkán bechárét,
30 anchosh ke tákesh jat, shomá wata zánét ke nun garmág nazzikk
ent.
31 Hamé paymá, wahdé é chizzána gendét, shomá wata zánét ke
Hodáay bádsháhi nazzikk ent.
32 Shomárá rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar mayáyant, é nasl o
padrécch halása nabit.
33 Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.
34 Hozzhár bét, chó mabit ke shomay del cha neshah o malár o zenday
pegr o paréshánián chér betarrit o á róch anágat shomay gotthá lóp bebit.
35 Chéá ke á róch donyáay sajjahén mardománi sará kayt.
36 Paméshká harwahd hozzhár bét o dwá bekanét, tánke cha sajjahén
áyókén mosibatán berakkét o Ensánay Chokkay bárgáhá óshtát bekanét."
37 Issáyá har róch, mazanén parasteshgáhá sabakk o tálima dát. Har
shap shahrá dhann Zaytun námén kóhéay sará shot o wati shapia
gwázént.
38 Har sabáhá máhallah sajjahén mardom pa áiay habaráni gósh dáragá
mazanén parasteshgáhá átkant.

22

Issáay koshagay pandal
(Mattá 26:2–5; Markás 14:1–2)

1 Béhomirén Naganay Aid, hamá ke Sargwazay Aid ham gwashaga bit,
nazzikk at.
2 Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger pa Issáay koshagá ráh o
daré shóház kanagá atant, bale cha mardomána torsetesh.
3 Shaytán Yahudáay, bezán Yahudá Eskaryutiay delá potert. Yahudá
cha Issáay dwázdahén kásedán yakké at.
4 Á, mazanén dini péshwá o mazanén parasteshgáhay negahpánén
sepáhigáni masteráni kerrá shot o gón áyán shawr o saláhi kort ke che
paymá Issáyá áyáni dastá bedant.
5 Á gal butant o shawresh kort ke áiá chizzé zarr bedayant.
6 Yahudáyá mannet o nun sharrén móhéay shóházá at ke cha mocchiay
chammán dur Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay shámay tayári
(Mattá 26:17–19; Markás 14:12–16)

† **21:28 21:28** Jáwar, bezán hálat.

7 Gorhá Béhomirén Naganay Aiday hamá róch átk ke pa Sargwazay
Aiday shámá gwarándh korbániga kanant.
8 Issáyá Petros o Yuhanná dém dátant o gwashti: "Berawét Sargwazay
Aiday shámay tayáriá bekanét ke hórigá benendén o bwaréni."
9 Áyán jost kort: "Taw ché lóthay, má é tayáriá kojá bekanén?"
10 Passawi dát: "Shomá shahrá ke rasét, mardé gendét ke ápi kunzagé
gón enti,* áiay randá bét o hamá lógá berawét ke á rawt.
11 Lógay wáhondá begwashét: 'Ostád jostá ent ke mehmánhánah kojá
ent tánke man gón wati moridán Sargwazay shámá hamódá bekanán?'
12 Á mard, shomárá wati lógay borzi tabakká mazanén báné pésha dárit
ke ódá har chizz hast. Shámay tayáriá hamódá bekanét."
13 Á shotant o har chizzesh hamá paymá dist ke Issáyá gwashtagat.
Sargwazay shámesh hamódá tayár kort.

Goddhi shám
(Mattá 26:24, 26–29; Markás 14:22–25)

14 Hamá sáhat ke raset, Issá gón kásedán parzónagay sará nesht.
15 Gón áyán gwashti: "Maná báz armán butag ke sakki o sóriay saggagá
pésar é Sargwazay shámá gón shomá hórigá bwarán.
16 Shomárá gwashán, tán Hodáay bádsháhi barjáh kanag mabit, dega
baré é shámá nawarán."
17 Gorhá pyálahé chesti kort, Hodáay shogri gept o gwashti: "Eshiá
bezurét o watmánwátá bahr kanét.
18 Shomárá gwashán ke cha ed o rand tán Hodáay bádsháhi mayayt,
man anguray ápá nawarán."
19 Nagani ham zort, Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort
o kásedáná dáti. Gwashti: "É mani badan ent ke pa shomá korbánig
kanaga bit, é kárá pa mani yádgáriá bekanét."
20 Hamé dhawlá, cha waragá rand pyálahé zort o gwashti: "É pyálah
mani hón ent, nókén ahd o paymánay hón ke pa shomá réchaga bit.
21 Bale hamá ke maná dróhit, áiay dast gón mani dastá yakkén
parzónagá ent.
22 Chéá ke hamá dhawlá ke péshá shawr borrag† butag, Ensánay
Chokka rawt, bale bazhn o apsóz pa hamá mardomá ke áiá dróhit."
23 Gorhá kásed yakdomiá jost kanagá laggetant: "Bárén, cha má kay
choshén káré kant?"

Mazani o masteriay bárawá
(Mattá 20:25–27; Markás 10:42–44)

24 Kásedáni nyámá arh o korh pád átk ke may tahá kay masterén
mardom zánag bebit?
25 Issáyá gón áyán gwasht: "Darkawmáni bádsháh wati mardománi sará
wájahia kanant o áyáni hákemáni maksad o morád esh ent ke mardom
áyán hayr o barkat dayók bezánant.
26 Bale shomá chó makanét, bellét ke shomay masterén, kasterénay
dhawlá bebit o shomay hákem, hezmatkáray dhawlá.
27 Bárén kay master ent? Hamá ke neshtag o waragá ent yá hamá ke
hezmat kanagá ent? Hamá ke neshtag o waragá ent. Bale man shomay
nyámá hezmatkáréay dhawlá án.

---

* **22:10 22:10** É ajabén habaré. Áp kasshag janénáni kár at. † **22:22 22:22** Shawr borrag, bezán paysalah kanag.

28 Shomá hamá ét ke mani ázmáesh o chakkásán gón man hamráh o
hamkópag butagét.
29 Hamá dhawlá ke Petá maná bádsháhi bakshetag, man ham shomárá
baksháni
30 tánke mani bádsháhiay tahá cha mani parzónagá bwarét, benóshét,
tahtáni sará benendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni kazáwatá‡
bekanét.

Petrosay enkáray péshgói
(Mattá 26:31–35; Markás 14:27–31; Yuhanná 13:36–38)

31 Shamun, oo Shamun! Shaytáná ejázat lóthet ke shomárá gandomay
dhawlá kamak bekant o begéchit.
32 Bale man pa taw dwá kortag ke tai imán zawál mabit. Gorhá wahdé
taw padá mani némagá átkay, wati brátáni delá dhaddh kan."
33 Bale Petrosá passaw tarrént: "Oo Hodáwand! Man gón taw hórigá pa
kayd o band o marká ham tayár án."
34 Issáyá gwasht: "Oo Petros! Man tará gwashán ke maróchi taw cha
korósay bángá pésar mani pajjáh áragá say randá enkára kanay."
35 Randá cha áyán josti kort: "Bárén hamá wahdá ke man shomárá bé
zarturag o pélek o bé chawatthá dém dát, shomá pa chizzéá gatth butét?"
Áyán passaw dát: "Na, pa hecch chizzá."
36 Gorhá gwashti: "Bale nun cha shomá agan kaséay kerrá zarturag o
pélek hast, gón wat bezurit o áiay kerrá ke zahm nést, wati kabáhá bahá
bekant o zahmé bahá begipt,
37 chéá ke é nebeshtah mani bárawá báyad ent rást o sarjam bebit ke
gwashit: *Á cha gonahkárán yakké hesáb kanag but.*§ Haw! Á chizz ke
mani bárawá nebisag butag, nun sarjam bayagi ent."
38 Kásedán gwasht: "Oo Hodáwand! Bechár, márá do zahm gón ent."
Gwashti: "Bass ant."

Jetsimániay bágá Issáay dwá
(Mattá 26:36–46; Markás 14:32–42)

39 Randá Issá dar átk o anchosh ke áiay hél o ádat at, dém pa Zaytunay
Kóhá shot. Morid ham áiay randá butant.
40 Ódá ke sar but, gwashti: "Dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá
makapét."
41 Padá chagaléay ráhá cha moridán dur but, kóndháni sará nesht o
chosh dwái kort:
42 "Oo mani Pet! Agan tai razá ent gorhá sakkiáni é pyálahá cha man
dur kan, bale mani wáhagay sará na, hamá paymá ke tai razá ent."
43 Cha ásmáná préshtagé záher but o Issáay deli dhaddh kort.
44 Á gránén ranjéá dochár at, paméshká géshter dwái kort o áiay héd
hónay trampáni dhawlá zeminay sará petthetant.
45 Cha dwáyá ke pád átk, moridáni némagá per tarret, disti ke gamán
zhand o pand kortagant o nun wáb ant.
46 Gwashti: "Parchá waptagét? Pád áét o dwá kanét ke chakkásá
makapét."

Issáay dazgir bayag
(Mattá 26:47–56; Markás 14:43–50; Yuhanná 18:3–11)

‡ **22:30 22:30** Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

§ **22:37 22:37** Eshayá Nabiay Ketáb 53:12.

47 Issá angat habará at ke rombé mardom átk o raset. Cha Issáay
dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá áyáni rahshón at. Á, Issáay
nazzikká átk ke bechokkiti.
48 Issáyá gwasht: "Oo Yahudá! Taw gón chokkagé Ensánay Chokká
dozhmenáni dastá dayay?"
49 Wahdé Issáay hamráhán dist ke ché bayagá ent, jostesh kort: "Oo
Hodáwand! Wati zahmán bekasshén?"
50 Cha moridán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini péshwáay
nawkaray rástén góshi sest.
51 Bale Issáyá gwasht: "Bass kanét!" Áiay góshá dasti per mosht o dráhi
kort.
52 Padá Issáyá gón mazanén dini péshwá o mazanén parasteshgáhay
negahpánén sepáhigáni master o kawmay kamáshán ke pa áiay dazgir
kanagá átkagatant, gwasht: "Záná, man dozz o dhongé* án ke shomá gón
zahm o latthán mani dazgir kanagá átkagét?
53 Man har róch mazanén parasteshgáhá gón shomá yakjáh butagán,
ódá shomá maná dast najatag. Bale haw! Nun wahd shomayg ent o
taháróki hákem ent."

Petrosay enkár
(Mattá 26:57–58, 69–75; Markás 14:53–54, 66–72; Yuhanná 18:12–18, 25–27)

54 Gorhá Issáesh dazgir kort o masterén dini péshwáay lógá bort. Petros
dur durá áyáni poshtá gón at.
55 Lógay péshgáhá† ásé rókesh kortagat o ásay chágerdá neshtagatant.
Petros ham gón áyán nesht.
56 Móledéá ásay rozhnáiá Petros dist, rók róká chárет o gwashti: "É
mard ham Issáay hamráh butag."
57 Bale Petrosá namannet o gwashti: "Oo janén! Man áiá nazánán."
58 Kammokéá rand degaréá Petros dist o gwashti: "Taw ham cha
haháyán ay." Petrosá darráént: "Oo mard! Man cha áyán naán."
59 Kesás sáhatéá rand dega yakkéá Petrosay némagá chárет o pa deljami
gwasht: "É mard allamá Issáay hamráh butag, chéá ke é ham Jalilié."
60 Petrosá darráént: "Oo mard! Man sarpada nabán taw ché gwashagá
ay." Petrosá habar dapá at ke korósá báng dát.
61 Hodáwandén Issáyá chakk tarrént o Petrosay némagá chárет. Gorhá
Petros Hodáwanday habaray yátá kapt ke gwashtagati: "Taw maróchi
korósay bángá pésar say randá mani pajjáh áragá enkára kanay."
62 Nun dhanná dar átk o zár zárá gréti.

Issáyá kalága bandant
(Mattá 26:67–68; Markás 14:65)

63 Hamá sepáhigán ke Issá dáshtagat, áiay kalág bandag o janagesh
bongéj kort.
64 Issáay chammesh bastant o gwashtesh: "Wati gaybi zántá kár band
o begwash ke tará kayá jat?"
65 Dega bázén bad o radé ham kortesh.

Sarókáni Diwáná Issáay pésh kanag
(Mattá 26:59, 63–66; Markás 14:61–63; Yuhanná 18:19–21)

---

* **22:52 22:52** Rahzan, bezán hamá dozz ke ráhá bandit o mardomána polit, ráhzan. † **22:55 22:55** Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn.

66 Wahdé róch but, kawmay kamáshán diwán bezán mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger yakjáh butant o Issáesh áyáni diwáná bort.
67 Jostesh kort: “Agan taw Masih ay gorhá márá pakkáiá begwash.” Issáyá passaw dát: “Agan man begwashán ham, shomá báwara nakanét.
68 O agan josté bekanán, shomá passawa nadayét.
69 Bale cha annugá rand Ensánay Chokk porwákén Hodáay rástén kashá nendit.”
70 Á wahdá sajjahénán gwasht: “Gorhá taw Hodáay Chokk ay?” Passawi dát: “Shomá wat gwashagá ét ke man hamá án.”
71 Áyán gwasht: “Nun dega chónén sháhedié lóthén? Má wat cha áiay jenday dapá é habar eshkot.”

23

Issá Pilátusay démá
(Mattá 27:1–2, 11–14; Markás 15:1–5; Yuhanná 18:28–37)
1 Randá diwánay sajjahén mardom pád átkant o Issáesh Pilátusay démá bort o
2 áiay sará bohtám janagesh bendát kort. Gwashtesh: “Má distag ke é mard may kawmá gomráha kant, Rumay Kaysaray song o máliát dayagá manah o makana kant o gwashit: ‘Man Masih án, bádsháhé án.’ ”
3 Pilátusá jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”
4 Pilátusá gón mazanén dini péshwáyán o gón mardománi mocchiá gwasht: “Man pa é mardá hecch mayára nagendán.”
5 Bale mardom wati habaray sará óshtátant o gwashtesh: “É mard gón wati tálimán Yahudiahay sajjahén damagay mardomána shórénit. Cha Jalilá bongéji kortag o annun edá rasetag.”
6 Pilátusá ke eshkot, lótheti bezánt ke bárén á Jalilié yá na.
7 Wahdé sahig but ke Issá Jalilié, gorhá Jalilay hákem Hirudisay némagá ráhi dát, chéá ke Hirudis á wahdá Urshalimá at.

Issá o Hirudis
8 Hirudisá Issá ke dist, sakk gal but, chéá ke dér at ke áiay gendagay wáhagdár* at. Áiá Issáay kortagén káráni bárawá eshkotagat o ométwár at ke ajabbatén neshánié begendán.
9 Gorhá cha Issáyá bázén jost o porsé korti, bale Issáyá hecch passaw nadát.
10 Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger ke hamódá óshtátagatant, Issáay sará bázén bohtámé janagá atant.
11 Hirudisá ham gón wati sepáhigán Issá béezzat kort o kalág gept. Dhawldárén kabáhé gwará dátesh o padá Pilátusay kerrá rawánesh dát.
12 Cha hamá róchá Hirudis o Pilátus sangat butant, pésará dozhmen atant.

Issáay markay hokm
(Mattá 27:15–26; Markás 15:6–15; Yuhanná 18:39—19:16)
13 Pilátusá mazanén dini péshwá o Yahudiáni sarók o mahluk lótháéntant o
14 gwashti: “Shomá é mard mani gwará áwortag o bohtám jatag ke mardomán gomráha kant, bale cha á jostán ke man shomay démá kortagant, áiay sará shomay jatagén bohtámán man hecch rástié nadist.

* **23:8 23:8** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák.

15 Hirudisá ham mayáré nadistag, paméshká padá may gwará ráhi
dátag. É mardá choshén káré nakortag ke sezái mark bebit.
16 Gorhá man eshiá shallák o hayzaránа janán o yalaha kanán."
17 †
18 Bale sajjahén mardomán kukkár kort o gwasht: "Issáyá bekosh!
Barabbásá ázát kan o márá beday!"
19 Barabbás Urshalimay shahrá áshóp o hónay bohtámá bandig kanag
butagat.
20 Pilátus Issáay yalah dayagá delmánag at, paméshká gón mardomán
padá habari kort.
21 Bale mardom sakk kukkár kanagá atant, gwashtesh: "Salibi kassh!
Salibi kassh!"
22 Pilátusá sayomi randá cha áyán jost kort: "Chéá bárén? É mardá
che badén káré kortag? Man hecch bonyádé nagendán ke eshiay kóshay
hokmá bedayán, paméshká shallák o hayzaránia janán o yalahia kanán."
23 Bale mardom kukkárá atant o wati habaray sará óshtátagatant.
Gwashtesh: "Salibi kassh!" O áyáni kukkárán kár kort.
24 Pilátusá áyáni wáhagay sará hokm dát.
25 É dhawlá áiá hamá mard ke áshóp o hónay bohtámá bandig at o
mardomán lóthet ke yalah dayag bebit, ázát kort o mardománi wáhagay
sará Issá sepáhigáni dastá dát.

Issáyá saliba kasshant
(Mattá 27:32–44; Markás 15:21–32; Yuhanná 19:17–24)

26 Wahdé Issáyá baragá atant, Shamun námén mardé distesh ke
Keriniay shahray mardomé at o dém pa Urshalimá pédák at. Sepáhigán
á mard gept, salib áiay baddhá dát o hojjesh kort ke Issáay randá berawt.
27 Issáay randá bázén mardomé rawagá at o gón áyán rombé janén
ham gón at ke pa Issáyá gréwag o záriá atant.
28 Issáyá chakk jat o gón áyán gwasht: "Oo Urshalimay jenekkán! Pa
man magréwét, pa wat o pa wati chokkán begréwét,
29 parchá ke anchén wahdé kayt ke gwashant: 'Bahtáwar ant á janén ke
santh o bérand ant, hamá janén ke chokkesh nabutag o cha wati sénagán
chokkesh naméchéntag.'
30 Hamá wahdá mardom kóhán tawára kanant ke may sará bekapét o
jompána gwashant ke márá chér betarrénét.
31 Agan gón sabzén drachká chosha kanant, gorhá gón hoshkéná ché
ché nakanant?"
32 Áyán do radkár áwort ke gón Issáyá hór koshagi atant.
33 Wahdé hamá "Kámpól" námén jágahá rasetant, Issáesh salib kasshet.
Áiay rástén kashá yakk radkáré salibesh kasshet o chappén kashá domi
radkár.
34 Issáyá gwasht: "Oo Pet! Áyán pahell kan, chéá ke nazánant ché
kanagá ant." Gorhá sepáhigán pa láthari o korakasshi‡ Issáay pocch o
póshák watmánwatá bahr kortant.

† **23:17 23:17** Lahtén daznebeshtá é band nést, bale lahténá chó átkag: Pilátusá har Sargwazay Aidá, cha wati bandigán yakké, allamá ázát kanagi at. ‡ **23:34 23:34** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk.

35 Mardom pa sayl o nedáragá§ óshtátagatant o sarók pa kalág o
rishkand gwashagá atant: “Eshiá á dega rakkéntant, bale agan Masih,
bezán Hodáay hamá gechén kortagén ent, gorhá watá berakkénit.”
36 Sepáhig ham áiay nazzikká shotant o kalágesh gept, tropshén
sharábesh cháshént o gwashtesh:
37 “Agan taw Yahudiáni bádsháh ay, gorhá watá berakkén.”
38 Issáay sarborá mayárnámagé* dratkagatesh ke ódá nebeshtah at: “É
Yahudiáni bádsháh ent.”
39 Cha doén radkárán ke salib kasshag butagatant, yakkéá Issá kalág
zort o gwasht: “Taw Masih naay? Gorhá, byá watá o márá berakkén!”
40 Bale domi radkárá á hakkal kort o gwasht: “Záná tará Hodáay tors
nést? Tai sezá ham hamesh ent.
41 Má é sezáyá karzén ke may kortagén káráni ásar ent. Bale é mardá
hecch radén káré nakortag.”
42 Gorhá gwashti: “Oo Issá! Wahdé taw wati bádsháhiá sar butay, mani
hayálá ham bekap.”
43 Issáyá passaw dát: “Tará rásténa gwashán ke taw maróchi mani
hamráhiá baheshtá raway.”

Issáay mark
(Mattá 27:45–56; Markás 15:33–41; Yuhanná 19:28–30)

44 Némróchay wahdá† sajjahén molká tahápiá mán shánt o é tahápiá tán
bégáhá dásht,‡
45 chéá ke róchay rozhn shotagat. Mazanén parasteshgáhay pardah cha
nyámá dert o do ném but.
46 Issáyá kukkár kort o gwasht: “Oo Pet! Man wati arwáhá tai dastá
dayán.”§ Gón hamé habará, sáhi dát.
47 Pawjiáni apsaréá é nedárag ke dist, Hodái satá kort o gwasht:
“Béshakk é bégonáhé at.”
48 Á dega sajjahén mardom ke pa saylá átkagatant, gón é nedáragay
gendagá sar o sénagá janáná wati lógán per tarretant.
49 Issáay sajjahén pajjárók o hamá janén ke cha Jalilá áiay hamráhiá
átkagatant, dur óshtátag o cháragá atant.

Issáay kabr kanag
(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47; Yuhanná 19:38–42)

50 Hamódá Issop námén mardé ham gón at ke tachkén o pahrézkárén
mardé at. Sarókáni Diwánay báské* at,
51 bale pa Issáay mayárig kanagá gón áyáni shawr o kárán razámand
naat. Yahudiáni shahr Arimátiáay mardomé at o Hodáay bádsháhiay
rahchár o wadárig† at.
52 Piláatusay kerrá shot o Issáay jónay baragay ejázati lóthet.
53 Issáay jóni cha salibay sará ér gétk, lilomén‡ godéay tahá patáti o
sengén kóhéay tahá jatagén kabréay tóká éri kort ke pésará ódá hechkas
kabr kanag nabutagat.

---

§ **23:35 23:35** Nedárag, bezán sayl, tamáshah. * **23:38 23:38** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. † **23:44 23:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhat”. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. ‡ **23:44 23:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”, bezán maróchigén sáhatáni hesábá, dwázdahá beger tán sayá. § **23:46 23:46** Bechár: Zabur 31:5. * **23:50 23:50** Básk, bezán ozw, membar. † **23:51 23:51** Wadárig, bezán rahchár, entezár kanók. ‡ **23:53 23:53** Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

54 Á róch tayáriay róch§ at o Shabbat bongéj bayagi at.
55 Hamá janén ke cha Jalilá Issáay hamráhiá átkagatant, Issopay randá
rawán butant o hamá kabresh dist. Áyán é ham dist ke Issáay jón che
paymá kabrá ér kanag but.
56 Randá wati lógán shotant o washbóesh tayár kort. Shabbatay róchá
anchó ke Sharyatay parmán ent, áyán árám kort.

24

Issáay padá zendag bayag
(Mattá 28:1–8; Markás 16:1–8; Yuhanná 20:1–8)

1 Haptagay awali róchá* róchay thekk kanagá pésar, janénán wati addh
kortagén washbó, zortant o kabray sará shotant,
2 bale distesh hamá dhók ke kabray dapá at, cha wati jágahá léthetag.
3 Wahdé tahá shotant, Hodáwandén Issáay jónesh nadist.
4 Á angat hayrán atant o nazántesh ché bekanén ke anágat do mard gón
sakkén drapshókén póshákán áyáni kashá átk o óshtát.
5 Janén cha torsá dém pa chér kaptant, bale á doénán gwasht: "Shomá
chéá á zendagéná mordagáni nyámá shóháza kanét?
6 Á, edá naent, áiá jáh jatag. Yát kanét, á wahdi ke angat gón shomá
Jalilá at, ché gwashti.
7 Shomárá nagwashti ke 'Ensánay Chokk báyad ent gonahkáráni dastá
dayag bebit, báyad ent salib kasshag bebit o sayomi róchá padá zendag
bebit o jáh bejant'?"
8 Gorhá á janén Issáay é habaray yátá kaptant.
9 Cha kabray sará ke per tarretant, sarjamén hál o habaresh gón
yázdahén kásed o á degar sajjahénán gwashtant.
10 Áyán ke é habar pa kásedán raséntant, Maryam Magdalini, Yuánah,
Ákubay mát Maryam o áyáni á dega hamráhén janén atant.
11 Kásedáni hayálá janénáni habar bé sar o bon atant. Paméshká
báwaresh nakortant.
12 Bale angat Petros pád átk o tacháná kabray némagá shot, jahl but o
cháreti, bale cha lilomén godán o abéd, dega hecchi nadist. Hayrán at ke
ché butag o poshti mán dát o shot.

Emáusay rahsará
(Markás 16:12–13)

13 Hamá róchá cha áyán do morid dém pa Emáus námén métagéá
rawagá at. Emáus cha Urshalimá kesás yázdah kilumitar dur at.†
14 Á gón yakdegará hamá sajjahén habar o hálán bárawá gappá atant
ke Urshalimá butagatant.
15 Hamé wahdá ke é chizzáni sará gapp o tráná atant, Issáay jend átk
o áyáni hamráh but.
16 Bale pajjáhesh nayáwort, chéá ke áyáni chammáni démá pardahé
óshtátagat.
17 Issáyá jost kort: "Shomá ráhá watmánwatá chónén gapp o trán
kanagá ét?" Á óshtátant, gendagá gamig atant.

---

§ **23:54 23:54** Tayáriay róch, bezán pa Shabbatá tayári kanagay róch ke Jomah ent. * **24:1 24:1** Haptagay awali róch, bezán Yakshambeh. † **24:13 24:13** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "shast estádi". Yakk estádié kesás 180 mitar butag.

18 Gorhá cha áyán yakkéá ke námi Kliupás at, passaw dát: “Urshalimá darámadén mardom yakkén taw ay? Taw sahig naay ke é róchán ódá ché ché butag?”
19 Josti kort: “Ché butag?” Gwashtesh: “Hamá wákyah ke gón Issá Náseriá butag. Á paygambaré at o áiay kár o habarán Hodáay bárgáh o mardománi gwará bázén zór o kodraté mán at.
20 Bale may mazanén dini péshwá o kawmay sarókán darkawmáni dastá dát ke áiay kóshay hokmá bedayant o randá áyán salib kasshet.
21 Márá omét at ke Esráilay rakkénók hamesh ent. Nun gapp esh ent ke é habarán say róch gwastag.
22 Eshiá abéd, cha may hamráhén janénán lahténá ham márá hayrán kortag. Á maróchi sohbá máhallah kabray sará shotagant,
23 bale áiay jónesh nadistag. Gorhá átkant o márá hálesh dát ke má elhám o shobénagay tahá préshtag distagant ke gwashtagesh: ‘Issá zendag ent.’
24 Cha may mardomán ham lahtén kabray sará shotag o áyán ham anchosh ke janénán gwashtag, hamá dhawlá distag, bale áyán wájahay jend nadistag.”
25 Issáyá gón áyán gwasht: “Oo násarpadán! Pa nabiáni har habaray báwar kanagá shomay del kór ent.
26 Allami at ke Masih é sakki o sórián besaggit o pada wati shán o shawkatá sar bebit.”
27 Padá Issáyá, cha Mussáyá beger tán sajjahén nabián, harché ke áiay bárawá ketában nebeshtah kanag butagat, á sarpad kortant.
28 Wahdé hamá métagay nazzikká átkant ke ódá rawagi atant, Issáyá anchó pésh dásht ke bezán maná durter rawagi ent.
29 Áyán mennat kort: “Shapá gón má bejall chéá ke róch shotag o shap démá ent.” Gorhá Issá ham tahá shot ke gón áyán bejallit.
30 Hamá wahdá ke Issá gón áyán pa waragá nesht, nagani zort, Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o áyáná dát.
31 Nun áyáni chamm pach butant o Issáesh pajjáh áwort bale hamá damáná Issá cha áyáni démá gár but.
32 Gorhá cha yakdomiá jostesh kort: “Ráhá wahdé á gón má trán kanagá at o márá Pákén Ketábáni habarán sarpad kanagá at, may del janag o drikk drikk kanagá naat?”
33 Hamá damáná á pád átk o Urshalimá per tarretant. Ódá áyán yázdahén kásed o á dega morid yakjáh distant,
34 ke gwashagá atant: “É rást ent ke Hodáwandá jáh jatag o pa Shamuná záher butag!”
35 Gorhá é doénán wati ráhay sargwast gón áyán áwort ke má Issá che paymá naganay chondh chondh kanagay wahdá pajjáh áwortag.

Issá moridáni démá záhera bit
(Markás 16:14; Yuhanná 20:19–23)

36 Á angat hamé habarán atant ke Issá wat átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: “Salám o drót pa shomá!”
37 Áyán torset o hayrán o habakkah butant o hayálesh kort ke balkén ruhé gendagá én.
38 Bale Issáyá gwasht: “Parchá shomá inchok paréshán ét o chéá shomay delá shakk pád átkag?

39 Mani dast o pádán bechárét, é mani jend ent. Maná dast bejanét o
bechárét, arwáhá haddh o gósht pera nabit, bale shomá gendagá ét ke
maná haddh o gósht per."
40 É habaray gwashagá rand wati dast o pádi pésh dáshtant.
41 Morid cha galá hayrán o habakkah butant o báwaresh nabut. Gorhá
josti kort: "Edá gón shomá pa waragá chizzé hast?"
42 Chondhé patkagén máhigesh dát,
43 Issáyá zort o áyáni démá wárt.
44 Padá gwashti: "É mani hamá habar ant ke man gón shomá hamá
wahdá kortagant ke angat gón shomá gón butagán. Mani bárawá har
habaré ke Mussáay Sharyatá o Nabiáni Ketábán o Zaburá nebeshtah ent,
á báyad ent hamá dhawlá rást o sarjam bebit."
45 Padá áyáni deli rozhná kort ke Pákén Ketábán sarpad bebant.
46 Gwashti: "Nebeshtah kanag butag ke Masih sakki o sória saggit, sáha
dant o sayomi róchá cha mordagán jáha jant o
47 áiay námay barkatá tawbah o gonáháni pahelli pa sajjahén kawmán
jár janaga bit. É kár cha Urshalimá bendáta bit.
48 Shomá é chizzáni sháhed ét.
49 Man wati Petay wádah dátagén Pákén Ruhá shomay sará rawána
dayán. Nun shomá tán hamá wahdá shahrá bemánét ke cha borzá
shomárá wák o kodrata rasit."

Issá ásmáná rawt
(Markás 16:19; Kásedáni Kár 1:9)

50 Padá Issáyá morid tán Bayt-Anyáay nazzikká bortant, wati dasti
borz kortant o pa áyán nékdwáii lóthet.
51 Hamá wahdá ke pa áyán nékdwái lóthagá at, cha áyán jetá but o
ásmáná barag but.
52 Moridán Issá satá o saná kort o gón bázén gal o wasshié Urshalimá
per tarretant.
53 Modám mazanén parasteshgáhá mantant o Hodáay satá o sanáesha
kort.

Pákén Enjil cha Yuhannáay kalamá Yuhannáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Yuhanná, wat Yahudié at. Cha Issá Masihay moridiá pésar, Shamun-Petrosay dóst o máhigiriay kárá áiay sharikdár at (Luká 5:1–11; Markás 1:19–20). Yuhannáyá wati nám é ketábá nebeshtah nakortag bale watá é paymá pajjáréntagi: "Hamá morid ke Issáyá báz dóst ent" (Yuhanná 21:20). Randá nebeshtaha kant ke Issá Masihay dóstterén morid hamáiay jend ent (Yuhanná 21:24).

Anchosh ke Yuhanná wat nebeshtaha kant, é ketábay sajjahén sargwasti chamme wat distagatant, paméshká é habaráni bárawá wat sháhedia dant. Wati Enjilay nebisagay maksaday bárawá gwashit ke é sargwast o mójezah o ajabbatén neshániy, man paméshká nebeshtah kortant ke "shomá báwar bekanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk ent" o "áiay námay barkatá abadmánén zenday wáhond* bebét" (Yuhanná 20:31).

Yuhannáay Enjilá Issáay bázén tálim o mójezahéay habar mán ant. É jaháná Issáay goddhi haptag o áiay mark o cha mordagán jáh janagá† rand wati moridáni démá záher bayagay kessah ham Yuhannáay Enjilá árag butagant.

Gál ensán but

1 Cha azalá, Gál‡ hastat. Gál gón Hodáyá gón at o Gál, Hodáay jend at.
2 Cha azalá, Gál gón Hodáyá at.
3 Hodáyá sajjahén chizz cha Gálay wasilahá jórh kortant o cha é jórh butagénán, bé Gálá hecch chizzé jórh nabut.
4 Zenday sarchammag§ Gál at o zend mardománi nur at.
5 Nur taháróki drapshit* o taháróki hechbar nuray sará báládast nabutag†.
6 Yahyá námén mardé hastat. Hodáyá ráh dátagat.
7 Á átk ke sháhed bebit o pa hamé nurá gwáhi bedant, tánke sajjahén mardom cha áiay gwáhiá imán byárant.
8 Á wat hamá nur naat bale átk ke pa nurá gwáhi bedant.
9 Hamá rástén nur ke pa sajjahén mardomán rozhnáia kárit, nun jaháná pédák at.
10 Á jaháná at o Hodáyá jahán cha hamáiay wasilahá jórh kortagat, bale jaháná á pajjáh nayáwort.
11 Á wati mahlukay nyámá‡ átk o mahluká á namannet.
12 Bale hamá mardomán ke mannet o áiay námay sará imán áwort, áiá á mardom hakk o ehtiár§ dátant ke Hodáay chokk bebant.

---

* **: 1:0** Wáhond, bezán málek, sáheb, hodábond. † **: 1:0** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. ‡ **1:1 1:1** Gál, bezán habar, kalamah, labz. § **1:4 1:4** Sarchammag, bezán sarchashmah. * **1:5 1:5** Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. † **1:5 1:5** Yá: taháróki hechbar rozhná sarpad nabutag. ‡ **1:11 1:11** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. § **1:12 1:12** Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór.

13 Á, na cha hóná pédá butant o na cha jesmi wáhag* o ensáni lóthán, á cha Hodáyá pédá butant.

14 Gál ensán but o may nyámá jágahi kort. Má áiay shán o shawkat dist, hamá shán o shawkat ke Petay yakkén Chokkayg ent, hamá Chokk ke cha rahmat o rástiá sarréch ent.

15 Yahyá áiay bárawá gwáhia dant, kukkára kant o gwashit: "Esh ent hamá kas ke áiay bárawá man gwashtag ke cha man o randa kayt. Á cha man master o démáter ent, chéá ke cha man pésar hast butag."

16 Má sajjahénán cha áiay pormehrén rahmatay sawgátá modám barkat geptag.

17 É rást ent ke Sharyat cha Mussáay wasilahá bakshag butag, bale rahmat o rásti cha Issá Masihay wasilahá átk.

18 Kassá hechbar Hodá nadistag, bale hamá yakdánagén Chokk ke Petay bagalá ent, hamáiá Hodá pajjáréntag.

Pákshódi dayókén Yahyáay gwáhi

19-20 Wahdé Urshalimay shahray Yahudián wati lahtén dini péshwá o Láwi kabilahay mardom Yahyáay kerrá rawán dát ke jost begerant: "Taw kay ay?" Áiá enkár nakort, tachk o pa rásti gwáhi dát o gwashti: "Man Masih naán."

21 Áyán jost kort: "Taw Elyás ay?" Gwashti: "Na." Gwashtesh: "Gorhá taw hamá wádah dátagén Nabi ay?" Gwashti: "Na."

22 Jostesh kort: "Taw kay ay? Má báyad ent pa wati rawán dayókán passawé† bebarén. Wati bárawá ché gwashay?"

23 Áiá cha Eshayá nabiay kawlá gwasht: "*Man hamáiay tawár án ke gyábánáá kukkára kant o gwashit, pa Hodáwandá ráhá tachk o hamwár kanét.*"‡

24 Cha é rawán dátagén kásedán lahtén Parisi atant.

25 Jostesh kort: "Agan taw na Masih ay o na Elyás ay o na hamá nabi, gorhá parchá pákshódia§ dayay?"

26 Yahyáyá áyáni passawá gwasht: "Man gón ápá pákshódia dayán, bale yakké shomay nyámá pád átkag ke shomá áiá nazánét.

27 Á cha man o randa kayt o man áiay kawshbandáni* bójagay láhek ham naán."

28 É kár Ordonay kawray á dastá, Bayt-Anyáyá but, hamá jágahá ke Yahyáyá mardom pákshódia dátant.

Hodáay Gwarándh

29 Domi róchá, wahdé Yahyáyá dist ke Issá dém pa man pédák ent, gwashti: "Bechárét! Esh ent Hodáay hamá Gwarándh ke jahánay gonáhána shódit o dura kant.

30 Esh ent hamá kas ke eshiay bárawá man gwashtag ke cha man o randa kayt bale cha man master o démáter ent, chéá ke cha man pésará hast butag.

31 Man wat pajjáh nayáwort, bale paméshká átkán o gón ápá mardomán pákshódi dayagá án ke é mardom pa Bani Esráiliáni záher kanag bebit."

---

* **1:13 1:13** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. † **1:22 1:22** Passaw, bezán jwáb. ‡ **1:23 1:23** Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § **1:25 1:25** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent. * **1:27 1:27** Kawshband, bezán swásband, swásay band.

32 Nun Yahyáyá wati gwáhi é paymá dát: “Man Hodáay Pákén Ruh† dist
ke kapótéay dróshomá‡ cha ásmáná ér átk o áiay sará nesht.
33 Man á nazánt, bale hamá ke maná rawáni dát ke gón ápá pákshódi
bedayán, hamáiá maná gwashtagat ke wahdé taw dist ke Pákén Ruh
kaséay sará ér átk o nesht, bezán á hamá kas ent ke gón Pákén Ruhá
pákshódia dant.
34 Man é chizz distag o gwáhia dayán ke á Hodáay Chokk ent.”

Issáay awali morid

35 É dega róchá, Yahyá padá gón wati do moridá óshtátagat.
36 Wahdé Yahyáyá Issá dist ke cha ódá gwazagá ent, gwashti: “Esh ent
Hodáay Gwarándh.”
37 Doén moridán é habar eshkot o Issáay randá rawán butant.
38 Issáyá chakk tarrént o har doéni distant ke mani randá kaptagant.
Josti kort: “Shomá ché lóthét?” Gwashtesh: “Rabbi! (Bezán: Oo ostád!)
Taw kojá neshtagay?”
39 Gwashti: “Byáét o bechárét.” Gorhá doén gón Issáyá átkant o distesh
ke kojá neshtag o á róchesh gón áiá gwázént. Bégáhay wahd at.§
40 É doén mardom ke Yahyáay habaráni eshkonagá rand Issáay randá
kapt o shotant, cha eshán yakké Shamun-Petrosay brát Andriás at.
41 Áiá awali káré ke kort, esh at ke wati brát Shamunay kerrá shot o
gwashti: “Má Masih dar gétkag.”
42 Randá Shamuni Issáay kerrá bort. Issáyá Shamun cháret o gwashti:
“Taw Shamun ay, Yuhannáay chokk. Bale nun tai nám Képá bit.” Képáay
máná Petros* ent.

Pilipos o Natnáil

43 É dega róchá, wahdé Issáyá erádah kort ke Jalilay damagá† rawán,
Piliposi dar gétk o gwashti: “Bya, mani randgiriá bekan.”
44 Pilipos ham, Andriás o Petrosay dhawlá, Bayt-Saydáay shahray
mardomé at.
45 Pilipos Natnáilay kerrá shot o gwashti: “Má hamá kas dar gétkag ke
Mussáyá Tawrátay tahá áiay bárawá nebeshtah kortag o á dega nabián
ham áiay bárawá nebeshtah kortag. Á, Issá Náseri ent, Issopay chokk.”
46 Natnáilá gwasht: “Cha Náserahay shahrá ham sharrén chizzé dar
kapta kant?” Piliposá gwasht: “Byá o bechár!”
47 Wahdé Issáyá Natnáil dist ke á dém pa man pédák ent, gwashti: “É
tachkén Bani Esráilié o eshiay delá hecch paymén makkári mán nést.”
48 Natnáilá jost kort: “Taw maná chóna zánay?” Issáyá áiay passawá
gwasht: “Cha hamá wahdá pésar ke Piliposá tará tawár kort, man tará
hamá wahdá dist ke enjiray drachkay chérá atay.”
49 Natnáilá gwasht: “Oo ostád! Taw Hodáay Chokk ay, taw Esráilay
bádsháh ay.”
50 Issáyá gwasht: “Taw paméshká imán áwort ke man gwasht ke tará
enjiray drachkay chérá distagon. Bale cha é chizzán masteréna genday.”

---

† **1:32 1:32** Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. ‡ **1:32 1:32** Dróshom, bezán shekl, surat. § **1:39 1:39** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “dahomi sáhat”, bezán bégáhay chárá. Yahudiáni róchay hesáb, sohbay sáhat shashá bongéja but. * **1:42 1:42** “Képá” Aramái zobáná o “petros” Yunáni zobáná dhóká gwashant. † **1:43 1:43** Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah.

51 Issáyá gwasht: “Shomárá rásténa gwashán, démterá shomá gendét
ke ásmán pacha bit o Hodáay préshtag cha Ensánay Chokkay‡ ráhá sara
kapant o éra kapant.”

2

Issáay awali mójezah

1 Sayomi róchá, Jalilá, Káná námén métagéá, sur o árósé hastat o Issáay
mát hamódá at.
2 Issá o áiay moridesh ham lóthetagatant.
3 Wahdé sharáb* halletant, Issáay mátá gón áiá gwasht: “Eshán dega
sharáb nést.”
4 Gwashti: “Oo bánok! Maná o tará gón eshiá che kár? Mani wahd
angat nayátkag.”
5 Mátá gón kárendahán† gwasht: “Harché ke shomárá gwashit, hamá
kárá bekanét.”
6 Ódá shash sengén kunzag‡ ér at ke har yakkéá hashtád tán sad o bist
litar§ ápa dásht o Yahudiáni shosht o shódi rasmán kármarza butant.
7 Issáyá gón kárendahán gwasht: “Kunzagán cha ápá porr kanét.” Gorhá
kunzagesh cha ápá porr kortant.
8 Issáyá gwasht: “Nun kammoké bekasshét o pa diwánay kamáshá
bebarét.” Áyán anchosh kort.
9 É áp ke sharáb butagatant, diwánay kamáshá chashtant. Nazánti
ke cha kojá árag butagant, bale hamá kárendahán ke áp kasshetagatant,
áyána zánt. Nun diwánay kamáshá, sálónk tawár jat o
10 gwashti: “Harkas mehmánán sharterén sharábá pésará dant. Wahdé
á mast o malára bant, randá adná* o arzánteréná kárit. Bale taw
sharterén sharáb nóki áwortag.”
11 É mójezah o ajabbatén neshání ke Issáyá Jalilay métag Kánáyá pésh
dásht, áiay awali mójezah at. Áiá gón hamé mójezahá wati shán o shawkat
záher kort o moridán áiay sará imán áwort.
12 Randá Issá gón wati mát o brát o moridán Kaparnáhumay shahrá
shot. Lahtén róchá hamódá dáshtesh.

Issá cha parasteshgáhá sawdagerána gallénit
(Mattá 21:12–13; Markás 11:15–17; Luká 19:45–46)

13 Yahudiáni Pesah, bezán Sargwazay Aid,† nazzikk at. Paméshká, Issá
Urshalimá shot.
14 Disti ke mazanén parasteshgáhá mardom gók o pas o kapótay bahá
kanagá goláésh ant o sarráp‡ ham neshtagant.

---

‡ **1:51 1:51** Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármarz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. * **2:3 2:3** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. † **2:5 2:5** Kárendah, bezán kárdár, nawkar. ‡ **2:6 2:6** É kunzag kombpaymén mazanén kunzag atant. § **2:6 2:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do tán say metretes”. * **2:10 2:10** Adná, bezán arzán, kamkimat, kamarzesh. † **2:13 2:13** É aidá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili mardénchokkáni koshagá sar gwast. ‡ **2:14 2:14** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant.

15 Gorhá cha sádá hayzaráné jórhi kort o sajjahén sawdáger o pas o góki
cha parasteshgáhá gallén tant§ o sarrápáni zarr o sekkahi ham rétkant o
thébali* chappi kortant.
16 Gón kapót bahá kanókán gwashti: "É chizzán cha edá dar kanét.
Mani ásmáni Petay lógá bázáré makanét."
17 Nun morid yátá kaptant ke Hodáay Pákén Ketábá nebeshtah ent: *Á
jósh o gayrat ke maná pa Hodáay lógá hastent, maná sóchit o pora kant.*†
18 Gorhá Yahudián gwasht: "Taw gón chónén mójezah o ajabbatén
neshánié sábeta kanay ke tará é káráni ejázat hastent?"
19 Issáyá gwasht: "É mazanén parasteshgáhá bepróshét, man say róchá
padá chestia kanán."
20 Yahudián gwasht: "É mazanén parasteshgáh, chell o shash sálá jórh
kanag butag, taw chón eshiá say róchá chesta kanay?"
21 Bale á parasteshgáh ke Issá áiay bárawá habar kanagá at, áiay jenday
badan at.
22 Issáay merag o jáh janagá‡ rand, morid yátá kaptant ke áiá wat é
habar kortagat. Nun áyán Hodáay Pákén Ketáb o Issáay habaráni sará
imán áwort.
23 Á róchán, Issá Sargwazay Aidá Urshalimá at. Bázén mardoméá ke
Issáay ajabbatén neshání distant, áiay námay sará imánesh áwort.
24 Bale Issáyá áyáni imánay sará báwar nakort, chéá ke áiá sajjahénáni
del o daruna§ zánt.
25 Áiá ensánay bárawá hechkasay gwáhiay zalurat naat, chéá ke á,
ensánay delay har hálá sahig at.

3

Issá o Nikudimus

1 Nikudimus námén Parisié ke cha Yahudiáni Sarókáni Diwánay
báskán* yakké at,
2 yakk shapé Issáay kerrá átk o gón áiá gwashti: "Oo ostád! Má zánén
ke taw ostádé ay o cha Hodáay némagá átkagay, chéá ke tán Hodá gón
kaséá gón mabit, á é dhawlén mójezah o ajabbatén neshání pésh dáshta
nakant ke taw pésh dáragá ay."
3 Issáyá áiay passawá gwasht: "Tará rásténa gwashán, tán kasé dobar†
pédá mabit, Hodáay bádsháhiá dista nakant."
4 Nikudimusá gwasht: "Chón buta kant ke rostagén mardomé padá
cha mátá pédá bebit? Buta kant ke á, mátay lápá berawt o padá pédá
bebit?"
5 Issáyá passaw dát: "Tará rásténa gwashán, tánke kasé cha áp o Ruhá
pédá mabit, Hodáay bádsháhiá pád ér korta nakant.
6 Á chizz ke cha jesmá pédá bit, jesm ent o á chizz ke cha Ruhá pédá
bit, ruh ent.
7 É gappá hayrán mabay wahdé tará gwashán ke pa shomá sajjahénán
allami ent ke dobar‡ pédá bebét.

---

§ **2:15 2:15** Gallénag, bezán táchénag, dar kanag, dur ráh dayag. * **2:15 2:15** Thébal, bezán méz, mazanén chárpádag. † **2:17 2:17** Zabur 69:9. ‡ **2:22 2:22** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. § **2:24 2:24** Darun, bezán báten, andarun.
* **3:1 3:1** Básk, bezán ozw, membar. † **3:3 3:3** Yá: cha borzá, cha ásmáná. ‡ **3:7 3:7** Yá: cha borzá, cha ásmáná.

8 Gwát har jáh ke belóthit, kasshit. Taw áiay tawárá eshkonay bale
nazánay cha kojá kayt o kojá rawt. Á kas ke cha Ruhá pédá bit, á ham
anchosh ent.”§
9 Nikudimusá gwasht: “É chón buta kant?”
10 Issáyá gwasht: “Taw wat Esráiliáni ostádé ay, é chizzá nazánay?
11 Tará rásténa gwashán, má hamá chizzáni habará kanén ke áyáni
bárawá zánén o hamá chizz ke má distagant, hamáyáni sháhediá dayén.
Bale shomá may sháhediá namannét.
12 Wahdé man zemini chizzáni bárawá habara kanán, shomá báwara
nakanét. Agan ásmáni chizzáni bárawá habar bekanán, gorhá che paymá
báwara kanét?
13 Hechkas ásmáná borzád nashotag, abéd cha* hamá kasá ke cha
ásmáná ér átkag, bezán Ensánay Chokká.
14 Hamá dhawlá ke Mussáyá, gyábáná már cha zeminá chest kort,†
hamé dhawlá Ensánay Chokk lázom chest kanaga bit,
15 tánke harkas ke áiay sará imána kárit, abadmánén zenday wáhond
bebit.”
16 Chéá ke Hodáyá jahánay mardom haminchok dóst dáshtant ke wati
yakk o yakdánagén Chokki nadr kort tánke harkas ke Hodáay Chokkay
sará imána kárit, gár o zyán mabit o tán abad zendag bemánit.
17 Hodáyá wati Chokk pa jahánay mardománi mayárig kanagá jahánáá
rawán nadát, paméshká rawáni dát ke cha áiay wasilahá jahánáá be-
rakkénit.‡
18 Harkas ke Chokkay sará imána kárit, mayáriga nabit, bale harkas
ke imána nayárit, cha pésará mayárig ent, chéá ke Hodáay yakdánagén
Chokkay námay sará imáni nayáwortag.
19 Hodáay dádrasi§ esh ent: Nur o rozhn jahánáá átk, bale rozhnay
badalá mardomán taháróki dóst dásht, parchá ke áyáni kár sell atant.
20 Chéá ke á mardom ke sellén káráni ráhá zurit, cha rozhnáiá naprata
kant o watá cha rozhná dura dárit ke áiay kár o kerd záher mabant.
21 Bale á ke rástiay ráhá zurit, dém pa rozhnáiá kayt tánke záher bebit
ke áiay kár Hodái butagant.

Issá o Yahyá

22 É chizzán o rand, Issá gón wati moridán Yahudiahay damagay métag
o kallagán shot o gón áyán hamódá dáshti o pákshódiia dát.
23 Yahyá ham Sálemay nazzikká, Aynuná, mardomán pákshódi dayagá
at. Ódá áp báz at o mardom pa pákshódiá átkant.
24 É wahdán Yahyá angat zendáná bandig kanag nabutagat.
25 Pákizagiay sará, Yahyáay morid o yakk Yahudiéay nyámá dapjáké but.
26 Gorhá Yahyáay morid Yahyáay kerrá átkant o gwashtesh: “Oo ostád!
Hamá mard ke Ordonay kawray á dastá gón taw gón at o taw áiay bárawá
gwáhi dát, bechár, á pákshódi dayagá ent o sajjahén mardom hamáiay
kerrá rawagá ant.”

---

§ **3:8 3:8** Yunáni zobáná “gwát” o “ruh” yakkén gál ent. * **3:13 3:13** Abéd (cha), bezán gayr cha. † **3:14 3:14** Mussáay zamánagá, gyábáná Esraili kawmá náparmáni kort o bázén máré áyáni sará kapt o mardomesh koshtant. Hodáyá gón Mussáyá gwasht ke brenjén máré dáréay sará dranj. Harkas ke é márá chárit cha marká rakkit. ‡ **3:17 3:17** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. § **3:19 3:19** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp.

27 Yahyáyá áyáni passawá gwasht: “Tánke Hodá madant, ensáná heccha narasit.
28 Shomá wat sháhed ét, man gwasht ke man Masih naán, bale cha áiá pésar rawán dayag butagán.
29 Bánóray hodábond,* sálónk ent. Anchó ke sálónkay dóst óshtátag o sálónkay tawárá eshkont o gal o shádána bit, maná hamé dhawlén kámelén shádmánié rasetag.
30 Á báyad ent démáter bebit o man padáter bebán.”

Á ke cha ásmáná kayt

31 Á kas ke cha borzá kayt, cha sajjahénán master ent o á ke cha é hákién donyáyá ent, zemini mardomé o donyái chizzáni bárawá habara kant. Bale á ke cha ásmáná kayt cha sajjahénán master ent.
32 Har chizzé ke distag o eshkotagi, áyáni bárawá gwáhia dant, bale kass áiay gwáhiá namannit.
33 Harkasá ke mannetag, gwáhii dátag ke Hodá rásti ent.
34 Á kas ke cha Hodáay némagá rawán dayag butag, Hodáay habarána kant, chéá ke Hodá wati Ruhá áiárá béhesába bakshit.
35 Pet Chokká dósta dárit o sajjahén chizzi hamáiay dastá dátagant.
36 Á kas ke Chokkay sará imána kárit, abadmánén zenday wáhonda bit, bale á ke Chokká namannit, zenday wáhonda nabit o Hodáay kahr o gazab áiay sará kapit.

4

Issá o Sámeri janén

1 Wahdé Issáyá zánt ke Parisián eshkotag ke man cha Yahyáyá géshter morid dar géjagá án o áyán pákshódi dayagá án,
2-3 cha Yahudiahá dém pa Jalilá wátarri kort. Chónáhá, Issáyá wat mardom pákshódia nadátant, é kár moridána kort.
4 Bale zalurat at ke cha Sámerahá begwazit.*
5 Á, Sámerahá shahréá raset ke námi Suhár at o hamá dhagáray nazzikká at ke Ákubá wati chokk Issopárá dátagat.
6 Ákubay chát hamódá at. Issá sapará butagat o dami bortagat. Hamé chátay kerrá nesht. Némróchay wahd† at.
7 Sámeri janéné ápay kasshagá átk. Issáyá gón áiá gwasht: “Maná pa waragá kammé áp beday.”
8 Áiay morid warákay geragá shahrá shotagatant.
9 Sámeri janéná gwasht: “Taw wa Yahudié ay o man Sámeri janéné án, taw chón cha man ápa lóthay?” Janéná paméshká chosh gwasht ke Yahudi gón Sámerián salám o dwá nakanant.
10 Issáyá áiay passawá gwasht: “Agan taw bezántén ke Hodáay dád o bakshesh chéé o é kay ent ke cha taw ápa lóthit, gorhá allamá taw gón áiá dazbandi kortagat ke maná áp beday o áiá tará zendáp dátagat.”
11 Janéná gwasht: “Oo wájah! Tará pa ápay kasshagá dhól‡ nést o é chát johl ent, cha kojá zendápa káray?

* **3:29 3:29** Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. * **4:4 4:4** Yahudiah, Sámerah o Jalil, Esráilay molkay sayén damag atant. † **4:6 4:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhat.” ‡ **4:11 4:11** Dhól darpé ke sádé bandanti o chátá éria dayant o ápa kasshant.

12 Záná, taw cha may pirok Ákubá master ay, hamá ke é cháti márá
dátag o áiay jendá o chokkán o mál o dalwatán cha é chátá áp wártag?"
13 Issáyá passaw tarrént: "Harkas ke é ápá bwárt, padá tonniga bit,
14 bale harkas ke mani dátagén ápá bwárt, hechbar tonniga nabit.
Chéá ke á ápá ke mana dayán, agan kasé bwárti, cha áiay daruná ápay
chammagé bojit ke abadmánén zenda bakshit."
15 Janéná gwasht: "Oo wájah! Hamá ápá maná beday ke dega baré
tonnig mabán o pa ápay kasshagá edá mayáyán."
16 Issáyá gwasht: "Beraw wati lógwájahá tawár kan o hamedá byá."
17 Janéná áiay passawá gwasht: "Maná mard nést." Issáyá gwasht:
"Rásta gwashay ke tará mard nést,
18 chéá ke tará panch mard butag o é mard ke annun gón taw
zendagia kant, tai mard naent. Taw rásta gwashay."
19 Janéná darráént: "Oo wájah! Man chó gendán ke taw nabié ay.
20 May pet o pirokán hamé kóhay sará ebádat kortag, bale shomá
Yahudia gwashét ke báyad ent Urshalimá ebádat kanag bebit."
21 Issáyá gwasht: "Bánok! Báwar kan, wahdé kayt ke shomá Hodáén
Petá na é kóhay sará parastesha kanét o na Urshalimá.
22 Shomá Sámeri hamáiá parastesha kanét ke nazánéti, bale má hamáiá
parastesha kanén ke zánéni, chéá ke neját cha Yahudiána kayt.
23 Yakk wahdé kayt o á wahd annun bongéj§ butag ke rást o
barhakkén parastesh kanók Hodáén Petá gón Ruh o rásti parastesha
kanant, chéá ke Pet hamé dhawlén mardománi lóthók ent ke áiay
parasteshá bekanant.
24 Hodá Ruh ent o harkas ke áiá parastesha kant, allamá gón Ruh o
rásti parastesh bekant."
25 Janéná gwasht: "Mana zánán ke Masiha kayt o har wahdé ke á kayt,
márá har chizzá sarpada kant."
26 Issáyá gwasht: "Man ke gón taw habará án, man hamá án*."
27 Hamé wahdá Issáay morid padá átkant. Wahdé distesh ke Issá gón
janénéá habará ent, hayrán butant. Bale kassá jost nakort ke cha eshiá
ché lóthay yá parchá gón eshiá habará ay.
28 Nun janéná wati kunzag zeminá ér kort, shahrá shot o gón
mardomán gwashti:
29 "Mardé hast, man harché kortag, áiá maná gwashtant. Byáét
bechárét, bárén Masih naent?"
30 Gorhá mardom cha shahrá dar kapt o dém pa Issáyá átkant.
31 É nyámá moridán gón Issáyá dazbandi kort o gwasht: "Oo ostád!
Chizzé bwar."
32 Bale áiá gwasht: "Maná waráké hast ke shomá áiay bárawá nazánét."
33 Moridán watmánwatá gwasht: "Bárén, kaséá pa áiá warák áwortag?"
34 Issáyá gwasht: "Mani warák esh ent ke wati dém dayókay wáhagá
purah bekanán o áiay kárán sarjam bekanán.
35 Shomá nagwashét ke pa rón o móshá angat chár máh pasht kaptag?
Bale man shomárá gwashán ke chammán chest kanét o keshárán
bechárét ke annun pa róná rasetag o tayár ant.
36 Ronók wati mozzá gipt o pa abadmánén zendá bar o samaré
moccha kant tánke keshók o ronók hórigá gal o shádán bebant.

§ **4:23 4:23** Bongéj, bezán bendát, shoru. * **4:26 4:26** Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárénit. Bechár Dargwaz 3:14.

37 Edá é habar rást ent ke yakké keshit o degaré róna kant.
38 Man shomárá rawán dát ke hamá bar o samaráni wáhond bebét
ke shomá pa áyán hecch zahmaté ham nakasshetag. Degarán zahmat
kasshetag o shomá cha áyáni kárá nap o sutt geptag."
39 Cha á shahray Sámerián bázénéá paméshká Issáay sará imán áwort
ke á janéná gwáhi dátag o gwashtagat: "Har chizzé ke man kortag, áiá
maná gwashtant."
40 Gorhá Sámeri Issáay kerrá átkant o dazbandiesh kort ke may kerrá
bedár. Issáyá tán do róchá hamódá dásht o
41 bázénéá áiay habar gósh dáshtant o imánesh áwort.
42 Gón á janéná gwashtesh: "Nun má éwaká tai habaráni sawabá báwar
kanagá naén, má wat ham é marday habar eshkotagant o deljam én ke
é pa rásti jahánay rakkénók† ent."

Sháhi mansabdáréay chokkay drahbakshi

43 Do róchá rand, Issá cha ódá dar kapt o Jalilá shot.
44 Issáyá wat gwashtagat ke hecch nabiá wati jenday shahr o
hankéná‡ ezzata nabit.
45 Bale wahdé Jalilá raset, Jalilián wasshátk kort, chéá ke aiday róchán
á Urshalimá butagatant o ódá áiay kortagén káresh distagatant.
46 Issá padá Jalilay métag Kánáyá shot, hamódá ke ápi sharáb korta-
gatant. Sháhi mansabdáré§ hastat ke bachakki Kaparnáhumay shahrá
nádráh at.
47 Wahdé á sahig but ke Issá cha Yahudiahá Jalilá átkag, áiay kerrá átk o
dazbandii kort ke Kaparnáhumá byá o mani nádráhén chokká berakkén
ke markig ent.
48 Issáyá gwasht: "Shomá tán mójezah o ajabbatén neshánia nagendét,
hecch paymá imána nayárét."
49 Mansabdárá gwasht: "Oo wájah! Chokkay meragá pésar byá."
50 Issáyá gwasht: "Beraw, tai chokk namerit." Á mardá Issáay habar
báwar kort o wati lógá shot.
51 Angat lógá narasetagat ke nawkarán ráhay némá dist o hál dát: "Tai
chokk dráh but."
52 Áiá jost kort: "Che wahdá gehter butag?" Áyán gwasht: "Zi
némróchay yakká* tapá yalah dátag."
53 Petá zánt é hamá wahd at ke Issáyá gwashtagat ke tai chokk
namerit. Gorhá áiá wat gón lógay sajjahén mardomán Issáay sará imán
áwort.
54 É Issáay domi ajabbatén neshání at o hamá wahdá korti ke cha
Yahudiahá Jalilá átkagat.

5

Nájórhén mardéay drahbakshi

1 Chizzé wahdá rand, Yahudiáni yakk aidé at o Issá Urshalimá shot.
2 Urshalimá, darwázagéay nazzikká ke áiá Pasay Darwázaga gwashant,
hawzé hastent ke áiay chapp o chágerdá panch aywán* ant. Aramái
zobáná é hawzá Bayt-Hasdá gwashant.

---

† **4:42 4:42** Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ **4:44 4:44** Hankén, bezán métag. § **4:46 4:46** Mansabdár, bezán káréay zemmawár, ogdahdár. * **4:52 4:52** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "haptomi sáhatá". * **5:2 5:2** Aywán drájén barándhahé ke doén némagán pádagi per.

3 Ódá bázén ájez o nádráhé waptagat ke kór o lang o mondh atant.†

5 Ódá mardé hastat ke áiay nájórhiá si o hasht sál at.
6 Wahdé Issáyá dist ke á mard ódá kaptag o zánti ke kwahnén nádráhé,
gwashti: “Taw lóthay wassh o dráh bebay?”
7 Á nádráhá gwasht: “Oo wájah! Wahdé ápa rombit o rawána bit, kasé
nést ke maná hawzá dawr bedant. Tán man watá berasénán, degaré
pésará ápá mána dant.”
8 Issáyá gwasht: “Pád á, wati nepádá bezur o beraw.”
9 Á mard damáná dráh but, wati nepádi zort o ráh gept.

É róch Shabbatay róch‡ at.
10 Paméshká Yahudián gón dráh butagén mardá gwasht: “Maróchi
Shabbatay róch ent, tará wati nepádáni chest kanagay hakk nést.”
11 Gwashti: “Á mardá ke maná dráh kort, gwashti: ‘Wati nepádán
bezur o beraw.’ ”
12 Jostesh kort: “Á mard kay ent ke tará gwashtagi ke wati nepádán
bezur o beraw?”
13 Bale dráh butagén mardá nazánt ke á kay at. Chéá ke ódá mardom
mocch atant o Issá mocchiay tahá shotagat.
14 Randá Issáyá é mard mazanén parasteshgáhá dist, gwashti: “Bechár,
nun ke taw dráh butagay, cha ed o dém gonáh makan. Chó mabit ke
ganterén baláhé tai sará bekapit.”
15 Nun mard shot o gón Yahudián gwashti: “Áiá ke maná dráh o salámat
kort, á Issá at.”
16 Yahudián Issáay ázár dayag bendát§ kort, chéá ke áiá Shabbatay
róchá choshén kára kortant.
17 Bale Issáyá gón áyán gwasht: “Mani Pet angat kárá ent, man ham
kára kanán.”
18 Cha é habarán, Yahudián pa áiay koshagá géshter tach o tága kort.
Chéá ke Shabbatay hokmay próshagá abéd, áiá Hodá ham wati jenday
Pet gwasht o é dhawlá, watá gón Hodáyá barábari kort.

Hodáay Chokkay ehtiár

19 Gorhá Issáyá gwasht: “Shomárá rásténa gwashán, Chokk watsará
hecch káré korta nakant, Petay kárána gendit o áyáni randgiriá kant.
Har káré ke Peta kant, Chokk ham hamá kárá kant.
20 Chéá ke Pet Chokká dósta dárit o harché ke wata kant, Chokká ham
sója dant. Chokká dega masterén kár ham sója dant tánke shomá hayrán
o habakkah* bebét.
21 Hamá paymá ke Pet mordagán zendaga kant o áyán zenda bakshit,
Chokk ham harkasá ke belóthit zendaga kant.
22 Pet hechkaséay sará shawr o hokmé naborrit,† áiá wati dádrasiay
sajjahén ehtiár Chokkay dastá dátagant,

---

† **5:3 5:3** Lahtén nókterén daznebeshtá gésh kanag butag: Ódá bázén ájez o nádráhé waptagat ke kór o lang o mondh atant o ápay tachagay entezár o wadárá atant. Chéá ke baré baré Hodáwanday préshtagé é hawzá átk, ápia rombént o rawána kort. Har wahdá ke ápa tatk, har nádráhá ke pésará ápá mána dát, har paymén nájórhié ke hastati, dráha but. ‡ **5:9 5:9** Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. § **5:16 5:16** Bendát, bezán bongéj, shoru.
* **5:20 5:20** Habakkah, bezán hayrán, ajekkah, abakkah. † **5:22 5:22** Shawr o hokm borrag, bezán paysalah kanag.

23 tánke sajjahén mardom hamá dhawlá ke Petá ezzata dayant, Chokká ham ezzat bedayant. Kasé ke Chokká ezzata nadant, Petá ham ezzata nadant, chéá ke Chokkay dém dayók Pet ent.
24 Shomárá rásténa gwashán, harkas ke mani habará beshkont o mani dém dayókay sará imán byárit, abadmánén zenday wáhonda bit o hechbar mayárig kanaga nabit, bezán á cha marká gwastag o zendá sar butag.
25 Báwar kanét, yakk wahdé kayt o é wahd annun bongéj butag ke mordag Hodáay Chokkay tawárá eshkonant o harkas ke beshkont padá zendaga bit.
26 Chéá ke hamá dhawlá ke Pet zendmánay sarchammag ent, Chokká ham é wák‡ o twáni dátag ke zendmánay sarchammag bebit.
27 Petá dádrasiay ehtiár ham Chokkay dastá dátag, chéá ke á Ensánay Chokk ent.
28-29 Cha eshiá hayrán o habakkah mabét, chéá ke yakk wahdé kayt ke sajjahén mordag áiay tawárá eshkonant o cha wati kabrán dara káyant. Nékkár dém pa abadmánén zendá rawant o badkár dém pa mayárig bayagá.
30 Man watsará káré korta nakanán, har chizzé ke man eshkotag, hamáiay bonyádá dádrasia kanán o mani dádrasi barhakk ent, parchá ke man wati delay wáhagáni sarjam kanagay pad o randá naán, wati dém dayókay wáhagáni sarjam kanagay pad o randá án.

Issáay bárawá gwáhi

31 Agan man wati bárawá wat gwáhi bedayán, mani gwáhiá ehtebár o arzeshé nabit.
32 Bale degaré hastent ke mani bárawá gwáhia dant o mana zánán ke mani bárawá áiay gwáhi rást ent.
33 Shomá wati kásed Yahyáay kerrá rawán dátant o mani bárawá áiay dátagén gwáhi ham rást at.
34 Man mardománi gwáhiá namannán, pa shomay rakkénagá é habarána gwashán.
35 Yahyá rókén cherágé at o rozhni tálána kort o shomá erádah kort ke pa kammén wahdéá áiay nuray tahá gal bebét.
36 Bale maná cha Yahyáyá masterén sháhed hast. Hamé kár ke Petá mani dastá dátagant ke sarjamesh bekanán o man sarjamesha kanán, hamé kár mani sháhed ant ke maná Petá rawán dátag.
37 Hamá Petá ke maná rawán dátag, áiá wat mani bárawá sháhedi dátag. Shomá hechbar áiay tawár naeshkotag o á nadistag o
38 áiay habar shomay delá nanendit, chéá ke shomá áiay rawán dátagénay sará imána nayárét.
39 Shomá Pákén Ketában patth o póla§ kanét o wánét, chéá ke shomay hayálá eshání tahá shomárá abadmánén zenda rasit. Hamé Pákén Ketáb mani bárawá gwáhia dayant,
40 bale shomá nalóthét mani kerrá byáét o shomárá é zend berasit.
41 Man mardománi dátagén satá o ezzatá nazurán.
42 Shomárá jáha kárán o zánán ke Hodáay mehr shomay delá néstent.
43 Man wati Petay námay sará átkagán o shomá maná namannét, bale agan kasé wati jenday námá byayt, áiá mannét.

‡ **5:26 5:26** Wák, bezán zór, tákat. § **5:39 5:39** Patth o pól, bezán patth o lóth, wánag o chárag, tahkik.

44 Shomá cha yakdegará mazani o ezzata zurét, bale á ezzat ke cha
Hodáay némagá kayt, áiay shóházá naét. Gorhá chón imán áworta kanét?
45 Gomán makanét ke man Petay démá shomárá mayáriga kanán. É
Mussá ent ke shomárá mayáriga kant, hamá Mussá ke shomá áiay sará
omét bastag.
46 Agan shomárá Mussáay sará imán butén, shomárá mani sará ham
imán butagat, chéá ke áiá mani bárawá nebeshtag.
47 Bale shomá ke áiay nebeshtah kortagénán báwara nakanét, mani
habarán chón báwara kanét?"

6

Panch hazár mardomá warák dayag
(Mattá 14:13–21; Markás 6:32–44; Luká 9:10–17)

1 Randá, Issá Jalilay Mazangwarm* bezán Teberiahay Mazangwar-
may á dastá shot.
2 Mardománi mazanén rombé† áiay randá kapt, chéá ke áyán é mójezah
o ajabbatén neshániá distagatant ke Issá nádráhán dráha kant.
3 Gorhá Issá kóhéay sará sar kapt o gón wati moridán hamódá nesht.
4 Yahudiáni Sargwazay Aid nazzikk at.
5 Wahdé Issáyá chamm chest kortant o dist ke mardománi mocchié
dém pa áiá pédák ent, gón Piliposá gwashti: "Nán cha kojá bezurén ke é
mardom warák bwarant?"
6 Issáyá é habar pa áiay ázmáesh kanag o chakkásagá‡ gwasht, chéá ke
wat zánti maná ché kanagi ent.
7 Piliposá gwasht: "Do sad dináray§ nán ham bassa nabit, toré harkas
kammok kammok bwárt."
8 Cha áiay moridán yakké ke námi Andriás at o Shamun-Petrosay brát
at, gwashti:
9 "Bachakké hamedá ent ke panch jawén nagan o do máhigi gón, bale
pa inchok mardomá ché bant?"
10 Issáyá gwasht: "Mardomán benádénét." Á jágahá bázén káh o
sabzagé* rostagat. Mardom hamódá neshtant. Cha áyán kesás panch
hazár mardén atant.
11 Issáyá nagan zortant, Hodáay shogri gept o neshtagén mardománi
sará bahri kortant, máhig ham anchosh. Harkasá haminchok ke lóthet,
dáti.
12 Wahdé sajjahénán sér kort, gón moridán gwashti: "Sar átkagén
thokkorán bechenet o yakjáh kanét ke zawál mabant."
13 Gorhá thokkoresh chet o yakjáh kortant. Á panchén jawén nagan
ke mardomán wártagatant, cha áyáni sar átkagén thokkorán dwázdah sapt†
porr but.
14 Mardomán ke Issáay é mójezah o ajabbatén neshániá dist, gwashtesh:
"Pa rásti, é hamá wádah dátagén Nabi ent ke jahánáá áyagi at."
15 Issáyá zánt ke mardom maná pa zór barag o bádsháh kanaga lóthant,
paméshká padá cha mardomán dur but o tahná kóhá shot.

---

* **6:1 6:1** Mazangwarm, bezán daryáchah. † **6:2 6:2** Romb, bezán gróh, thóli. ‡ **6:6 6:6** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán kanag. § **6:7 6:7** Yakk dinár, yakk róchay mozz at. * **6:10 6:10** Sabzag, bezán káh. † **6:13 6:13** Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi.

Issá ápay sará gáma jant
(Mattá 14:22–33; Markás 6:45–51)

16 Bégáhá morid dém pa gwarmá shotant.
17 Bójigéá‡ neshtant o gwarmay á dastá, dém pa Kaparnáhumá ráh geptant. Nun tahár butagat o Issá angat áyáni kerrá nayátkagat.
18 Trondén gwáté kasshagá at o chawl o mawj chest butant.
19 Wahdé kesás panch tán shash kilumitar§ hólig* janáná démá shotant, Issáesh dist ke ápay sará gám janán, dém pa bójigá pédák ent. Torsetesh.
20 Bale Issáyá gwasht: "Matorsét, é man án."
21 Anchó ke moridán lóthet áiá bójigá swár bekanant, bójig menzelá sar but.
22 É dega róchá, hamá mardom ke gwarmay á dastá mantagatant sarpad butant ke cha hamá bójigá abéd ke morid swár butagatant, dega bójig ódá nabutag. Issá á bójigá swár nabutagat o morid bé áiá shotagatant.
23 Randá, dega lahtén bójig cha Teberiahá hamá jágahá átk o raset ke ódá Hodáwandén Issáyá Hodáay shogr geptagat o mardomán nán wártagat.
24 Wahdé mardomán dist ke na Issá ódá ent o na áiay morid, Issáay shóházá bójigán swár butant o dém pa Kaparnáhumá shotant.

Issá zenday nán ent

25 Wahdé Issáesh gwarmay á dastá dist, gwashtesh: "Ostád! Taw kadi edá átkagay?"
26 Issáyá áyáni passawá gwasht: "Shomárá rásténa gwashán, é háterá maná shóház nakanagá ét ke shomá mani mójezah o ajabbatén neshániá distagant, paméshká maná shóház kanagá ét ke shomá nán wárt o sér kort.
27 Bale pa é zawál bayókén waráká johd makanét, pa hamá waráká johd bekanét ke abadmánén zenda bakshit, pa hamá waráká ke Ensánay Chokk shomárá danti. Chéá ke Hodáén Petá áiay sará wati razámandiay mohr jatag."
28 Gorhá jostesh kort: "Má chón hamá kárán bekanén ke Hodáesh cha má lóthit?"
29 Issáyá passaw dát: "Á kárá ke Hodá cha shomá lóthit, á kár esh ent: Hamá kasay sará imán byárét ke Hodáyá ráh dátag."
30 Áyán gwasht: "Taw chónén ajabbatén neshániá pésha dáray ke má begendén o tai sará imán byárén? Ché kanay?
31 May pet o pirokán gyábáná mann† wárt, anchosh ke Pákén Ketába gwashit: *'Áiá cha ásmáná nagan rawán dát ke bwarant.'*"‡
32 Gorhá Issáyá gwasht: "Shomárá rásténa gwashán, é Mussá naat ke shomárá cha ásmáná ér átkagén nagania dát. É mani Pet ent ke cha ásmáná asligén náná shomárá bakshit.
33 Chéá ke Hodáay nán hamá ent ke cha ásmáná éra kayt o jaháná zenda dant."
34 Nun gón áiá gwashtesh: "Oo wájah! É náná modám márá beday."

---

‡ **6:17 6:17** Bójig, bezán lánch, kashti. § **6:19 6:19** Asligén Yunániá nebeshtánka gwashit: "bist o panch yá si estádi". Yakk estádié kesás 180 mitar butag. * **6:19 6:19** Hólig, bezán páru. † **6:31 6:31** Mann hamá nagan ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Esráilián éra gétk. ‡ **6:31 6:31** Darraw 16:4 o rand; Zabur 78:24–25.

35 Issáyá gwasht: “Zenday nán man án. Harkas ke mani kerrá kayt,
hechbar shodiga§ nabit. Harkas ke mani sará báwara kant, hechbar
tonniga nabit.
36 Bale hamá dhawlá ke gwashton, shomá maná distag o angat báwara
nakanét.
37 Á sajjahénán ke Pet maná dant, á mani kerrá káyant. Harkas ke
mani kerrá kayt, man áiá hechbar cha wat dura nakanán.
38 Man pa wati jenday wáhagáni sarjam kanagá cha ásmáná ér
nayátkagán, átkagán ke wati dém dayókay wáhagán sarjam bekanán.
39 Mani dém dayókay wáhag ent ke hamá mardom ke áiá maná dátagant,
cha áyán yakké ham cha mani dastá marawt o áheratay róchá áyán padá
zendag bekanán.
40 Chéá ke mani Petay wáhag hamesh ent ke harkas ke Chokkay
némagá delgósha kant o áiay sará imána kárit, abadmánén zenday wáhond
bebit o man á mardomá áheratay róchá zendaga kanán.”
41 Gorhá Yahudián áiay sará irád gerag o norondhag bendát kort, chéá
ke áiá gwashtagat: “Man hamá nán án ke cha ásmáná ér átkag.”
42 Áyán gwasht: “É mard Issopay chokk Issá naent? Má wa eshiay pet
o mátá zánén. Gorhá chóna gwashit ke man cha ásmáná ér átkagán?”
43 Issáyá áyáni passawá gwasht: “Watmánwatá irád gerag o norond-
hagá band kanét.
44 Kass tán hamá wahdá mani kerrá átka nakant ke Pet, bezán mani
dém dayók áiá mani némagá mayárit. Harkas ke kayt, man áiá áheratay
róchá zendaga kanán.
45 Nabiáni Ketábán nebisag butag: ‘*Sajjahén cha Hodáyá tálima gerant.*’*
Harkas ke Petay habarán beshkont o cha áiá tálim begipt, mani kerrá
kayt.
46 Kassá Pet nadistag abéd cha hamáiá ke cha Hodáay kerrá átkag.
Tahná hamáiá Pet distag.
47 Shomárá rásténa gwashán, á ke imána kárit abadmánén zenday
wáhonda bit.
48 Zenday nán man án.
49 Shomay pet o pirokán gyábáná mann wárt, bale angat mortant.
50 Cha ásmáná ér átkagén nán esh ent, shomay démá ent. Harkas ke
eshiá bwárt, namerit.
51 Man hamá zend bakshókén nán án ke cha ásmáná ér átkag. Harkas
ke é náná bwárt, tán abad zendaga mánit. É náná ke mana dayán, mani
jenday badan ent ke pa jahánay mardománi zendá nadria kanán.”
52 Nun Yahudián pa jérhah o dapják watmánwatá gwasht: “É mard chón
wati badaná dant ke má bwaréni?”
53 Issáyá gwasht: “Shomárá rásténa gwashán, agan shomá Ensánay
Chokkay badaná mawarét o áiay hóná manóshét,† abadmánén zendá sara
nabét.
54 Harkas ke mani badaná bwárt o mani hóná benóshit, abadmánén
zenday wáhonda bit o áheratay róchá man áiá zendaga kanán.
55 Chéá ke mani badan asligén warák o mani hón asligén nósháp‡ ent.

---

§ **6:35 6:35** Shodig, bezán gozhnag. * **6:45 6:45** Eshayá Nabiay Ketáb 54:13; Eremyá Nabiay Ketáb 31:33 o rand. † **6:53 6:53** Edá, jánay warag o hónay nóshagá yakk ruhi mánáé hast. ‡ **6:55 6:55** Nósháp, bezán tengag o nóshagi chizz.

56 Harkas ke mani badaná bwárt o mani hóná benóshit, á mani del o
daruná mánit o man áiay del o daruná.
57 Anchó ke namirán§én Petá maná rawán dát o man áiay barkatá
zendag án, hamé paymá harkas ke mani badaná bwárt, mani barkatá
zendaga mánit.
58 É nán ke cha ásmáná ér átkag, á naganay paymá naent ke shomay
pet o pirokán wárt o angat mortant, chéá ke harkas ke é náná bwárt, tán
abad zendaga mánit."
59 Issáyá é chizz hamá wahdá gwashtant ke Kaparnáhumay kanisahá*
tálim dayagá at.

Petrosay mannag o gwáhi

60 É habaráni eshkonagá rand áiay bázén moridéá gwasht: "É gránén
habaré, eshiá kay manneta kant?"
61 Wahdé Issáyá dist ke morid é habaray sará norondhagá ant,
gwashti: "Shomárá é habara tawrénit?
62 Agan Ensánay Chokká begendét ke wati pésarigén jágahá borzáda
rawt, gorhá ché kanét?
63 Ruh ent ke zenda dant, haddh o góshtá páedagé nést. É habar ke
man gón shomá kortant, Ruh o zend ant.
64 Bale cha shomá lahténá imán nést." Chéá ke á mardom ke imánesh
néstat, Issáyá cha bendátá pajjáh áwortant o zánti ke kay maná dróhit† o
dozhmenáni dastá dant.
65 Gorhá gwashti: "Paméshká man gwasht ke kass mani kerrá átka
nakant, tán wahdé ke mani Pet áiá imán mabakshit."
66 Cha ed o rand, bázén moridéá Issá yalah dát o nun áiay hamráh
nabutant.
67 Gorhá Issáyá cha wati dwázdahén kásedán‡ jost kort: "Bárén, shomá
ham maná yalah dayaga lóthét?"
68 Shamun-Petrosá passaw dát: "Oo Hodáwand! Kai kerrá berawén?
Abadmánén zenday gál o habar tai kerrá ant o
69 márá báwar ent o zánén ke taw hamá Pákén ay ke Hodáyá dar
chetag."
70 Issáyá gwasht: "Man shomárá gechén kort, dwázdahénon gechén
kortant, bale padá ham cha shomá yakké eblisé."
71 Áiay maksad Shamun Eskaryutiay chokk Yahudá at. Bell toré á cha
dwázdahénán yakké at, bale áiá randá Issá dróhet o dozhmenáni dastá
dát.

7

Issá gón brátán

1 Randá, Issáyá Jalilá tarr o tába kort. Yahudi áiay kóshay randá atant,
paméshká nalótheti Yahudiahá bemánit.
2 Anchosh ke Yahudiáni Kápáráni* Aid nazzikk but,
3 Issáay brátán gón áiá gwasht: "É jáhá yalah kan o Yahudiahá beraw
tánke tai morid hamá kárán begendant ke taw kanay.

---

§ **6:57 6:57** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. * **6:59 6:59** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. † **6:64 6:64** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ‡ **6:67 6:67** Issáyá cha wati moridán dwázdah kas gechén kort o wati kásed náméntant ke berawant o wasshén mestágá á dega mardomán sar bekanant. Bechár Mattáay Enjil, dar 10, band 1-2. * **7:2 7:2** Kápár, kápar, kapar.

4 Kasé ke námdária lóthit, chérokái kára nakant. Taw ke é kárána kanay,
bell ke sajjahén donyá tará begendit."
5 Chéá ke brátán ham áiay sará imán néstat.
6 Issáyá gón áyán gwasht: "Mani wahd angat nayátkag, bale pa shomá
har wahd sharr ent.
7 Donyá cha shomá naprat korta nakant bale cha man naprata kant,
chéá ke man donyáay mardománi bárawá gwáhia dayán ke áyáni kár sell
ant.
8 Shomá é aidá berawét, man é aidá nayáyán, chéá ke mani wahd
angat narasetag."
9 Issáyá é habar gón áyán gwasht o Jalilá dáshti.

Issá Urshalimá rawt

10 Issáay brát ke aidá Urshalimá shotant, randá áiay jend ham hamódá
shot, bale mardománi chamdidá nashot, chérokái shot.
11 Aiday róchán, Yahudi áiay shóházá atant o jost o porsesha kort ke á
kojá ent?
12 Áiay bárawá mardománi nyámá bázén gappé chérokái tarragá at.
Lahtén gwashagá at: "Á sharrén mardé." Dega lahtén gwashagá at:
"Mardomán gomrá ha kant."
13 Bale cha Yahudiáni torsá, kassá mardománi démá áiay bárawá
heccha nagwasht.
14 Aiday nyámi róchán, Issá mazanén parasteshgáhá shot o mardománi
tálim dayagá goláésh but.
15 Yahudián pa hayráni gwasht: "É mardá nawántag, inchok zántkári
cha kojá áwortagi?"
16 Issáyá áyáni passawá gwasht: "Mani tálim mani naant, mani dém
dayókayg ant.
17 Harkas ke Hodáay wáhagán sarjam kanag belóthit, zánt ke mani tálim
Hodáayg ant yá man cha wat habara kanán.
18 Harkas ke cha wat habara kant, pa wati mazaniay pésh dáragá
habara kant. Bale á kas ke wati dém dayókay shán o shawkatay lóthóka
bit, tachkén mardomé o áiay hecch chizz nárást naent.
19 Mussáyá shomárá Sharyat nadátag? Angat cha shomá hechkas
Sharyatá dáragá naent. Parchá maná koshaga lóthét?"
20 Mardomán gwasht: "Tará jenné per ent, kay tará koshit?"
21 Issáyá áyáni passawá gwasht: "Man tahná yakk káré kortag o shomá
sajjahén chó hayrán o habakkah ét.
22 Mussáyá sonnat kanagay rasm shomárá dát, paméshká shomá
Shabbatay róchá wati mardénchokkán sonnata kanét. Albat é rasm cha
Mussáyá bendát nabutag, cha kawmay pet o pirokán bendát butag.
23 Nun agan pa Mussáay Sharyatay naprósha gá shomá Shabbatay
róchá mardénchokkán sonnata kanét, chéá mani sará zahr geptagét ke
man Shabbatay róchá yakk mardomé sarjamá dráh kortag?
24 Záherá machárét o paysalah makanét, wati shawr o hokmán pa
ensáp beborrét."

Issá kay ent?

25 Gorhá Urshalimay lahtén mardom gwashagá lagget: "É hamá naent
ke eshiay koshagay randá ant?

26 Bechárét, mardománi démá habar kanagá ent o kass eshiá heccha
nagwashit. Balkén rájay sarók é natijahá rasetagant ke é hamá wádah
dátagén Masih ent?
27 Má zánén ke é mard cha kojám hand o damagá ent, bale wahdé
Masiha kayt, hechkasa nazánt ke cha kojá kayt."
28 Paméshká, wahdé Issá mazanén parasteshgáhá mardomán tálim
dayagá at, gón borzén tawáréá gwashti: "Shomá maná pajjáha kárét o
zánét ke cha kojá átkagán, bale man cha wati némagá nayátkagán, mani
dém dayók hamá rástén Hodá ent o shomá áiá nazánét.
29 Man áiá zánán, chéá ke cha áiay kerrá átkagán o hamáiá maná ráh
dátag."
30 Hamé wahdá áyán lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, bale hechkasá
áiay némagá dast nashahárt, parchá ke áiay wahd angat narasetagat.
31 Cha mocchiay mardomán bázénéá áiay sará imán ham áwort o
gwasht: "Wahdé Masiha kayt, cha é mardá géshter mójezah o ajabbatén
neshání pésha dárit?"

Issáay dazgir kanagay kóshest

32 É gapp o habar ke mardomán chérokái Issáay bárawá kortant,
Parisián eshkotant. Gorhá Parisi o mazanén dini péshwáyán pa Issáay
dazgir kanagá, parasteshgáhay sepáhig rawán dátant.
33 Issáyá gwasht: "Man pa kammokén wahdéá shomay kerrá án o
randá wati dém dayókay kerrá rawán.
34 Shomá mani shóházá gardét, bale maná dar gétka nakanét o á jáhá
ke mana rawán, shomá átka nakanét."
35 Gorhá Yahudián gón yakdegará gwasht: "Kojá rawt ke má áiá dar
gétka nakanén? Bárén may hamá mardománi kerrá rawt ke Yunániáni
nyámá sheng o sháng ant o ódá Yunánián ham tálima dant?
36 É habar ke áiá gwasht: 'Shomá mani shóházá gardét, bale maná
dar gétka nakanét' o 'á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét,' áiay é
habaray maksad ché ent?"

Zendáp

37 Aiday áheri o masterén róchá, Issá óshtát o pa borztawári gwashti:
"Agan kasé tonnig ent, mani kerrá byayt o áp bwárt.
38 Hamá dhawlá ke Hodáay Pákén Ketába gwashit, harkas ke mani sará
báwara kant, zendápay kawr cha áiay del o daruná rombant o tachant."
39 É habar áiá Pákén Ruhay bárawá gwasht, hamá Pákén Ruh ke
áiay báwarmandán rasagi at. Issáyá angat shán o shawkat narasetagat,
paméshká angat áyán Pákén Ruh dayag nabutagat.

Mardománi nátepáki

40 Gón é habaráni eshkonagá, lahtén mardom gwashagá lagget: "Pa
rásti é mard hamá wádah dátagén Nabi ent."
41 Dega lahténá gwasht: "É Masih ent." Bázénéá chosh ham gwasht:
"Masih cha Jalilá kayt?
42 Pákén Ketába nagwashit ke Masih cha Dáuday nasl o padréchá† bit o
cha áiay shahr Bayt-Lahemá kayt?"‡
43 É paymá Issáay bárawá mardománi nyámá nátepákié kapt.

† **7:42 7:42** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ **7:42 7:42** Samwél Káziay Domi Ketáb 7:12 o rand; Miká Nabiay Ketáb 5:2.

44 Lahténá lóthet ke áiá dazgir bekanant, bale hechkasá áiay némagá dast nashahárt.

Yahudi sarókáni nábáwari

45 Randá, parasteshgáhay sepáhig§, Parisi o mazanén dini péshwáyáni kerrá per tarretant. Áyán cha sepáhigán jost kort: “Shomá chéá Issá nayáwortag?”

46 Sepáhigán gwasht: “Tán é wahdi hechkasá é marday dhawlá habar nakortag.”

47 Parisián gwasht: “Shomá ham gomráh butagét?

48 Cha kawmay sarók o Parisián yakkéá áiay sará báwar kortag?

49 Bale mardománi hamá romb ke Sharyatay bárawá heccha nazánt, nálatié.”

50 Nikudimus ke wat cha Parisián yakké at o pésará Issáay kerrá átkagat, gwashti:

51 “Bárén, may Sharyat márá ejázata dant ke kaséay habaráni gósh dárag o káráni zánagá pésar, áiá mayárbár bekanén?”

52 Áiay passawá gwashtesh: “Taw ham cha Jalilay mardomán ay? Wat patth o pól kan o bechár, hecch nabié cha Jalilá chesta nabit.”

8

*Zenákárén janénéay bakshag**

0 Randá, harkas wati lógá shot,

1 bale Issá Zaytunay Kóhá shot.

2 Sabáhá máhallah Issá padá mazanén parasteshgáhá átk. Sajjahén mardom áiay chapp o chágerdá mocch butant. Issá nesht o áyáni tálim dayagá lagget.

3 Hamé wahdá Sharyatay zánóger† o Parisián janéné áwort ke zenáay wahdá gerag butagat. Janénesh mardománi démá óshtárént.

4 Gón Issáyá gwashtesh: “Oo ostád! É janén zenáay sará gerag butag.

5 Sharyatay tahá, Mussáyá márá hokm dátag ke é paymén janén allamá sengsár kanag bebant.‡ Bale taw ché gwashay?”

6 Áyán é habar paméshká kort ke Issáyá dámá dawr bedayant o Issá anchén habaré bekant ke mayárbár bebit, bale Issá jahl but o gón lankoká zeminay sará chizzé nebisagá lagget.

7 Áyán ke bár bár jost kort, Issáyá sar chest kort o gwashti: “Awali sengá hamá bejant ke wat hecch gonáhi nakortag.”

8 Padá sari jahl kort o zeminay sará chizzé nebeshti.

9 Gón é habaray eshkonagá, awalá kamásh yakk yakká dar átk o shotant o randá é dega mardom. Nun bass Issá o hamá óshtátagén janén pasht kaptant.

10 Issáyá sar chest kort o gón janéná gwashti: “Oo bánok! Mardom kojá shotant? Pa tai mayárbár kanagá yakké ham pasht nakapt?”

11 Janéná gwasht: “Na wájah! Kass pasht nakapt.” Issáyá gwasht: “Man ham tará mayárbára nakanán, beraw bale dega baré gonáh makan.”

Issá jahánay rozhn ent

---

§ **7:45 7:45** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. * **8: 8:0** Lahtén kwahnén daznebeshtá, dar 7 band 53á beger tán dar 8 band 11 mán naent. † **8:3 8:3** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. ‡ **8:5 8:5** Láwián 20:10; Mussáay Wáz 22:22.

12 Issáyá padá gón mardomán habar kort, gwashti: “Jahánay nur o
rozhn man án. Kasé ke mani randgiriá kant, áiay ráh hechbar tahára
nabit o á zenday rozhnáiay wáhonda bit.”
13 Parisián gón áiá gwasht: “Taw wati bárawá wat sháhedia dayay,
paméshká tai sháhediá ehtebáré nést.”
14 Issáyá gwasht: “Bell toré man pa wati jendá wat sháhedi bedayán
bale mani sháhediá ehtebár hast, chéá ke mana zánán cha kojá átkagán
o kojá rawán, bale shomá nazánét man cha kojá átkagán o kojá rawán.
15 Shomá gón ensáni chammé chárét o dádrasia kanét, bale man
hechkasay bárawá shawr o hokma naborrán.
16 Agan shawr o hokmé beborrán ham, mani dádrasi barhakk ent, chéá
ke é káray tahá man tahná naán, hamá Pet ke maná ráhi dátag gón man
hór ent.
17 Shomay Sharyatá nebisag butag ke do mardomay sháhediá ehtebár
hast.§
18 Yakké man án ke pa wati jendá sháhedia dayán o domi sháhed hamá
Pet ent ke maná ráhi dátag.”
19 Áyán gwasht: “Tai pet kojá ent?” Issáyá passaw dát: “Shomá na
maná zánét o na mani Petá. Agan shomá maná bezántén, shomá mani
Pet ham zántagat.”
20 Issáyá é habar hamá wahdá kortant ke mazanén parasteshgáhá,
hayráti zarráni pétiay* nazzikká tálim dayagá at. Kassá pa áiay dazgir
kanagá dast nashahárt, chéá ke angat áiay wahd narasetagat.

Á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét

21 Issáyá yakk baré padá gón áyán gwasht: “Mana rawán o shomá
mani shóházá gardét, bale wati gonáháni tahá merét o á jáhá ke mana
rawán, shomá átka nakanét.”
22 Yahudi watmánwatá gwashagá laggetant: “Balkén watá koshaga
lóthit ke gwashagá ent: ‘Á jáhá ke mana rawán shomá átka nakanét.’ ”
23 Issáyá gón áyán gwasht: “Shomá cha é jahli jahánáét o man cha
borzi jahánáét. Shomá cha é donyáyá ét o man cha é donyáyá naán.
24 Man paméshká shomárá gwasht ke wati gonáháni tahá merét. Agan
shomá báwar makanét ke man hamá án, shomá wati gonáháni tahá
merét.”
25 Áyán jost kort: “Taw kay ay?” Issáyá passaw dát: “Man hamá án ke
man cha bendátá shomárá gwasht.
26 Maná bázén habaré hast ke shomay bárawá begwashán o shomárá
mayárbár bekanán, bale mani dém dayók hamá rástén ent o man har
chizzé ke cha áiá eshkotag, gón jahánáét gwasháneshn.”
27 Áyán nazánt ke Petay bárawá habar kanagá ent.
28 Paméshká Issáyá gwasht: “Wahdé shomá Ensánay Chokk cha zeminá
chest kort, gorhá zánét ke man mamá án o watsará káré nakanán. Hamá
dhawlá ke Petá sój dátag, hamá dhawlá habara kanán.
29 Mani dém dayók gón man gón ent, áiá maná tahná o éwak nakortag,
chéá ke man modám hamá kárána kanán ke áiá gal o shádána kanant.”
30 Cha é habaráni eshkonagá, bázénéá Issáay sará imán áwort.

Golámi o ázáti

§ **8:17 8:17** Mussáay Wáz 19:15. Yuhanná 5:31 o rand ham é habaray bárawá ent. * **8:20 8:20** Péti, bezán sanduk.

31 Randá, Issáyá gón hamá Yahudián gwasht ke áiay sará imánesh
áwortagat: “Agan mani habaráni sará bóshtét, pa del mani morid ét.
32 Hamá wahdi rástiá zánét o rásti shomárá ázáta kant.”
33 Áyán gwasht: “Má Ebráhémay awlád én o hechbar kaséay golám
nabutagén. Gorhá taw chóna gwashay ke ‘shomá ázáta bét’?”
34 Issáyá gwasht: “Shomárá rásténa gwashán, harkas ke gonáha kant,
gonáhay golám ent o
35 golám dáemá wájahay lógá namánit, bale chokk dáemá mánit.
36 Gorhá, agan Chokk shomárá ázát bekant, pa rásti ázáta bét.
37 Mana zánán ke shomá Ebráhémay awlád ét, bale mani habarán
shomay delá jágah nést, paméshká mani koshagay randá ét.
38 Man hamá chizzáni bárawá habara kanán ke wati Petay bárgáhá†
distagant o shomá hamá chizzáni sará amala kanét ke shomá cha wati
petá eshkotagant.”
39 Áyán darráént: “May pet Ebráhém ent.” Issáyá gwasht: “Agan shomá
Ebráhémay chokk buténét, shomá hamá kár kortagatant ke Ebráhémá
kortag.
40 Bale nun shomá mani koshagay randá ét, anchén mardoméay
koshagay randá ét ke rástén habari cha Hodáyá eshkotag o shomárá
sar kortagant. Ebráhémá hechbar choshén káré nakortagat.
41 Shomá wati petay kárána kanét.” Áyán gwasht: “Má kihorr‡ naén,
márá peté hast, á ham Hodáay jend ent.”
42 Issáyá gwasht: “Agan Hodá shomay pet butén, shomá maná dóst
dáshtagat, chéá ke man cha hamáiay némagá átkagán o nun edá án. Man
watsará nayátkagán, hamáiá maná dém dátag.
43 Chéá mani habarán sarpada nabét? Chéá ke shomárá mani
habaráni gósh dáragay twán nést.
44 Shomá wati pet, bezán Eblisay chokk ét o hamáiay morád o wáhagáni
sará amal kanaga lóthét. Á cha bendátá hónigé o cha rástiá dur ent, chéá
ke áiá hecch rásti mán nést. Wahdé dróga bandit, wati jenday delay
habará kant, chéá ke drógbandé o drógáni pet ent.
45 Bale shomá mani sará paméshká báwara nakanét ke man rástén
habará kanán.
46 Agan man gonáhé kortag, cha shomá kasé byayt o sábet bekant.
Bale agan man rástén habará kanán, parchá báwara nakanét?
47 Á ke Hodái mardomé, Hodáay habará gósha dárit. Shomá Hodáay
habará gósha nadárét, chéá ke Hodái mardom naét.”
48 Yahudián áiay passawá darráént: “Má nagwasht ke taw Sámerié ay
o tará jenné per ent?”
49 Issáyá gwasht: “Maná jenn per nést. Man wati Petá báz ezzata
dayán, bale shomá maná béezzata kanét.
50 Man pa wat shán o shawkata nalóthán, degaré hast ke maná shán
o shawkata dant o wat dádrasia kant.
51 Shomárá rásténa gwashán, agan kasé mani habará begipt, hechbara
namerit.”
52 Yahudián gón áiá gwasht: “Nun má pakká zánén ke tará jenné per.
Ebráhém o sajjahén nabi mortant, bale taw gwashay: ‘Harkas ke mani
habará bezurit, hechbara namerit.’

† **8:38 8:38** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ **8:41 8:41** Kihorr, bezán kóthek, harámzádag.

53 Záná, taw cha may pet Ebráhémá master ay? Á mort o nabi ham
mortant. Záná, tai delá taw kay ay?"
54 Issáyá passaw dát: "Agan man wati jendá shán o shawkat bedayán,
é sháná arzeshé nést. É mani Pet ent ke maná shán o shawkata dant,
hamá ke shomá áiá wati Hodá gwashét.
55 Shomá áiá nazánét, bale man áiá zánán. Agan man begwashtén ke
áiá nazánán, shomay dhawlá drógband butagatán, bale man áiá zánán o
áiay habará zurán.
56 Shomay pet Ebráhém, pa hamé ométá shádán at ke mani róchá
gendit. Áiá dist o gal but."
57 Yahudián gwasht: "Tará angat panjáh sál ham nabit, taw bezán
Ebráhém distag?"
58 Issáyá gwasht: "Shomárá rásténa gwashán, man hamá án ke cha
Ebráhémá pésar butagán o hastán."
59 Áyán pa Issáay janagá seng o dhók chet, bale Issá cha mardománi
chammán chér o andém§ but, cha mazanén parasteshgáhá dar átk o shot.

9

Pédáeshi kóréay drahbakshi

1 Wahdé Issá ráhéá rawagá at, pédáeshi kóré* disti.
2 Moridán cha áiá jost kort: "Oo ostád! É mard chéá cha pédáeshá kór
ent? Wat gonahkár ent yá eshiay pet o mát?"
3 Issáyá passaw dát: "Na eshiay jend gonahkár ent, na pet o mát.
Paméshká é dhawlá but ke Hodáay kár cha eshiá záher bebit.
4 Tánke róch ent, báyad ent má mani dém dayókay kárán sarjam
bekanén, shap ke bit gorhá kass kár korta nakant.
5 Man, tánke jaháná án, jahánay rozhn án."
6 É habará o rand, zeminá tokki jat† o cha lebzá geli addh kort, kóray
chammán peri mosht o
7 gwashti: "Beraw, wati chammán Shilwáhay hawzá beshód."
(Shilwáhay máná "dém dátagén" ent.) Gorhá á shot, chammi shoshtant,
biná but o átk.
8 Randá, hamsáheg o é dega mardom ke á mardesh cha pendhógeriay
róchán pajjáha áwort, gwashagá laggetant: "É hamá naent ke neshtagat
o pendhagá at?"
9 Lahténá gwasht: "Hamá ent." Dega lahténá gwasht: "Enna, áiay
hamrang ent." Á wat gwashagá at: "Man hamá mardom án."
10 Jostesh kort: "Gorhá tai chamm chón rozhná butant?"
11 Gwashti: "Hamá mard ke námi Issá ent, áiá gel tarr kort, mani
chammán per mosht o gwashti ke Shilwáhay hawzá beraw o chammán
beshód. Man shotán o chamm shoshtant o nun gendagá án."
12 Gwashtesh: "Á mard kojá ent?" Gwashti: "Mana nazánán."

Pédáeshi kór o Parisiáni jost o pors

13 Hamá mard ke pésará kór at, Parisiáni kerrá bortesh.
14 Shabbatay róch at ke Issáyá gel addh kortagat o áiay chamm rozhná
kortagatant.

---

§ **8:59 8:59** Andém, bezán chér, póshidah. * **9:1 9:1** Pédáeshi kór, bezán mádarzádén kór. † **9:6 9:6** Tokk janag, bezán toh janag.

15 Nun Parisián ham cha áiá jost kort: “Taw chón biná butay?” Mardá
gwasht: “Áiá mani chamm gel per moshtant, man shoshtant o nun
gendagá án.”
16 Lahtén Parisiá gwasht: “É mard cha Hodáay némagá nayátkag,
parchá ke Shabbatay rahbanday sará amala nakant.” Dega lahténá
gwasht: “Gonahkárén mardomé chón é dhawlén mójezah pésh dáshta
kant?” Áyán gón yakdegará tepák nakort.
17 Cha hamá mardá ke pésará kór at padá jostesh kort: “Tai jend
é mardomay bárawá ché gwashit? É tai chamm atant ke áiá rozhná
kortant.” Gwashti: “Nabié.”
18 Tánke marday pet o mátesh nalóthéántant, Yahudián báwar nabut ke
é mard kór butag o nun gendagá ent.
19 Cha pet o mátá jostesh kort: “É mard shomay chokk ent, hamé ke
shomá gwashét pédáeshi kóré butag? Gorhá nun chóna gendit?”
20 Pet o mátá gwasht: “Má zánén ke may chokk ent o cha pédáeshá
kóré butag.
21 Bale nazánén nun chóna gendit o eshiay chamm kayá rozhná
kortagant. Cha eshiay jendá jost begerét, rostag o mazan ent, wati
habará wata kant.”
22 Áiay pet o mátá cha Yahudián torset, paméshká é dhawlá passawesh
dát. Yahudián cha pésará shawr kortagat ke harkas báwar bekant o
begwashit ke Issá, Masih ent, áiá cha kanisahá dara kanén.
23 Paméshká á marday pet o mátá gwasht ke cha áiay jendá jost begerét,
á wat rostag o mazan ent.
24 Á mard ke pésará kór at, domi randá padá lóthéént o gwashtesh:
“Hodáay sawgendá bwar ke taw rásta gwashay, má zánén ke é mard
gonahkáré.”
25 Gwashti: “É mard gonahkáré yá na, mana nazánán, bale yakk
chizzé zánán, man kór butagán o nun gendagá án.”
26 Jostesh kort: “Gón taw ché korti? Chón tai chammi rozhná kortant?”
27 Passawi dát: “Man pésará gón shomá gwasht, shomá gósh nadásht,
parchá lóthét padá beshkonét? Záná, shomá ham lóthét áiay morid
bebét?”
28 Gorhá á biná butagén mardesh bad o rad kort o gwashtesh: “Taw
wat áiay morid ay, má Mussáay morid én.
29 Má zánén ke Hodáyá gón Mussáyá habar kortag, bale nazánén ke é
mard kay ent o cha kojá átkag.”
30 Mardá gwasht: “É ajabén habaré. Áiá mani chamm rozhná
kortagant o shomá nazánét ke cha kojá átkag.
31 Máshomá zánén ke Hodá gonahkáráni dwáyá gósha nadárit, hamáiay
dwáyá gósha dárit ke hodátorsé o Hodáay wáhagáni sará amala kant.
32 Cha azalá kassá hechbar naeshkotag ke yakkéá pédáeshi kóré biná
kortag.
33 Agan é mard cha Hodáay némagá mayátkén, natwánti hecch choshén
káré bekant.”
34 Gwashtesh: “Taw wat sará tán pádán gonáhay chokk ay o márá tálima
dayay?” Gorhá á mardesh gallént.

35 Wahdé Issáyá eshkot ke biná butagén mardesh gallén tag, á mardi
dar gétk o gwashti: “Tará Ensánay Chokkay sará imán hast?”
36 Mardá gwasht: “Oo wájah! Ensánay Chokk kay ent? Kai sará imán
byárán?”
37 Issáyá gwasht: “Taw á distag. Hamesh ent ke gón taw habar kanagá
ent.”
38 Gwashti: “Oo Hodáwand! Imánon áwort” o Issáay pádán kapt.
39 Gorhá Issáyá gwasht: “Man pa dádrasi kanagá é donyáyá átkagán,
tánke kór biná bebant o biná kór.”
40 Cha Parisián lahtén áiay kerrá óshtátagat. É gappesh eshkot o
gwashtesh: “Záná má kór én?”
41 Issáyá gwasht: “Agan kór butén ét shomárá gonáh o mayáré per
néstat, bale paméshká shomay mayárbária mánit ke gwashét: ‘Má biná
én.’ ”

10

Nékén shepánk

1 “Shomárá rásténa gwashán, agan kasé cha pasáni gwáshay* dapá
mapoterit o cha dega némagé sar bekapit, bezán dozz o rahzané†.
2 Bale á kas ke cha gwáshay dapá poterit, pasáni shepánk ent.
3 Darwázagpán, gwáshay dapá pa áiá pacha kant o pas shepánkay
tawáray némagá delgósha bant. Á wati jenday pasán pa nám tawára jant
o áyán dhanná bárt.
4 Wati sajjahén pasáni dhanná baragá rand, wat pésara bit o pas áiay
randá góna bant, chéá ke áiay tawárá pajjáha kárant.
5 Pas darámadéay randá nakapant, cha áiá tachant, chéá ke darámaday
tawárá pajjáha nayárant.”
6 Issáyá é mesál áwort, bale mardom sarpad nabutant ke á ché
gwashagá ent.
7 Gorhá padá gwashti: “Shomárá rásténa gwashán, man pasáni gwáshay
dap o darwázag án.
8 Á sajjahén ke cha man o pésar átkant dozz o rahzan atant‡ o pasán
áyáni tawár gósh nadásht.
9 Darwázag man án, harkas ke cha mani ráhá begwazit, rakkit§. Tahá
kayt yá dhanná rawt, charágáhéá* sara bit.
10 Dozza kayt ke dozzi bekant, bekoshit o tabáh bekant. Man átkagán
ke mardomán zendé berasit, alkáp o sháegánén zendé.
11 Nékén shepánk man án. Nékén shepánk wati sáhá pa pasán nadra
kant.
12 Bale kasé ke pa mozz kára kant, pasáni wáhond naent. Wahdé gendit
ke gork dém pa pasán pédák ent, áyán yalaha kant o tachit. Gorhá gork
pasáni sará hamlaha kant o áyán sheng o shánga kant.
13 Mozzurén shepánka tachit, chéá ke á pa mozz kára kant, pasáni
hayáldáriá nakant.
14 Nékén shepánk man án, man wati pasána zánán o á ham maná zánant,

---

* **10:1 10:1** Gwásh, bezán wárh. † **10:1 10:1** Rahzan, bezán hamá dozz ke ráhá bandit o mardomána polit, ráhzan. ‡ **10:8 10:8** Issáay maksad hamá dagábázén sarók atant ke mardomán gomráha kanant. § **10:9 10:9** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. * **10:9 10:9** Charágáh, bezán dalwatáni charagay jágah, charágjáh, charág.

15 hamá dhawlá ke Pet maná zánt o man Petá zánán. Man wati sáhá
pa pasán nadra kanán.
16 Maná dega pas ham hast ke cha é ramagá naant.† Báyad ent áyán
ham byárán. Á mani tawárá delgósha kanant. Nun ramag yakké bit o
shepánk yakké bit.
17 Pet maná dósta dárit, chéá ke man wati sáhá nadra kanán ke padá
wati zenday wáhond bebán.
18 Kass mani sáhá cha man pach gepta nakant, man gón wati jenday
wáhagá wati sáhá nadra kanán. Maná wati sáhay dayagay ehtiár hastent
o padá áiay dastá áragay ehtiár ham hastent. É kár Petá maná parmátag."
19 É habaráni sará padá Yahudiáni nyámá nátepáki kapt.
20 Bázénéá gwasht: "Áiá jenné per, ganóké, chéá áiay habarán gósha
dárét?"
21 Á degarán gwasht: "Kaséá ke jenné per bebit, é dhawlén habar
korta nakant. Jenn kórán biná korta kant?"

Yahudi Issáyá namannant

22 Nun Urshalimá, Mazanén Parasteshgáhay Shosht o Shód o Wapkay‡
Aid but. Zemestán at.
23 Issáyá mazanén parasteshgáhá, Solaymánay awyáná kadam janagá
at.
24 Yahudi áiay chapp o chágerdá mocch butant, gwashtesh: "Tán
kadéná márá é dhawlá shakkay tahá dáray? Agan taw Masih ay, rást
o pakká begwash."
25 Issáyá gwasht: "Man wa shomárá gwashtag, bale shomá báwara
nakanét. Á kárán ke man cha Petay némagá kanagá án, wat pa man
gwáhia dayant.
26 Bale shomá báwara nakanét chéá ke mani pas naét.
27 Mani pas mani tawárá gósha dárant, man áyán jáha kárán o á mani
randgiriá kanant.
28 Man áyán abadmánén zenda bakshán o á hechbara namerant. Kass
áyán cha man pach gepta nakant.
29 Mani Petá ke é pas maná dátagant, cha sajjahénán master ent o
hechkas eshán cha mani Petay dastá pach gepta nakant.
30 Man o Pet yakk én."

31 Yahudián yakk baré padá seng o dhók chet ke áiá sengsár bekanant.
32 Issáyá gón áyán gwasht: "Man cha Petay némagá bázén nékén káré
kortag o shomárá pésh dáshtag. Pa kojám kárá maná sengsára kanét?"
33 Yahudián darráént: "Pa nékén káréá tará sengsára nakanén, pa tai
koprán é kárá kanén. Taw baniádamé ay, bale gwashay ke man Hodá án."
34 Issáyá gwasht: "Shomay Sharyatá é paymá nebisag nabutag: *Mane
Hodá gwashán ke shomá hodá ét*§?
35 Agan á mardom ke Hodáay habar áyáni kerrá sar butag, 'hodá'
gwashag butagant o má zánén ke Hodáay Pákén Ketáb hechbara nakapit
o nákára nabit,

† **10:16 10:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "cha é gwáshá naant". ‡ **10:22 10:22** Wapk, bezán chizzé ke pa Hodáyá gisshénag butag. Arabi o Pársiá "waqf". § **10:34 10:34** Zabur 82:6. É habaray máná esh ent ke Hodái shawr borragay ehtiár mardomán dayag butag.

36 gorhá shomá hamá mardomay sará chón kopray bohtámá* janét ke
Petá á gechén kortag o é jaháná rawán dátag? Á ham tahná pa é habará
ke man gwashtag: 'Hodáay Chokk án.'
37 Agan man wati Petay kárán makanán, mani sará imán mayárét.
38 Bale agan Petay kárána kanán, toré mani sará imána nayárét, mani
káráni sará imán byárét, tánke shomá sarpad bebét o bezánét ke Pet mani
del o daruná ent o man Petay del o daruná án."
39 Gorhá áyán padá lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, bale Issá cha
áyáni dazrasá dur but.
40 Randá Issá cha Ordonay kawrá gwast o hamá jágahá shot o dáshti
ke pésará Yahyáyá ódá pákshódi dátagat.
41 Bázén mardomé áiay kerrá átk. Watmánwatá gwashagá atant:
"Yahyáyá hecch mójezah o ajabbatén neshániz pésh nadásht, bale é marday
bárawá har chizzé ke gwashtagi, rást ent."
42 Ódá bázén mardoméá Issáay sará imán áwort.

11

Iázaray mark

1 Ilázar námén mardé nájórh at. Á, Maryam o áiay gohár Martáay métag
Bayt-Anyáay mardomé at.
2 Maryam hamá at ke Hodáwandén Issáay pádi atr per moshtant o gón
wati mudán hoshki kortant. Annun áiay brát Ilázar nájórh at.
3 Ilázaray gohárán pa Issáyá kolaw dém dát: "Oo Hodáwand! Tai dóstén
mardom nádráh ent."
4 Wahdé Issáyá é habar eshkot, gwashti: "É nádráhi áiá nakoshit, pa
Hodáay shán o shawkatá neshánié bit, tánke cha eshiá Hodáay Chokkay
shán o shawkat záher bebit."
5 Issáyá Martá o áiay gohár o Ilázar dósta dáshtant.
6 Wahdé Issá Ilázaray nájórhiá sahig but, dega do róchá hamá jáhá
mahtal but ke dáshtagati o
7 randá gón moridán gwashti: "Byáét padá Yahudiahá rawén."
8 Moridán gwasht: "Oo ostád! Annun Yahudi tai sengsár kanagay sará
atant. Padá hamódá rawaga lóthay?"
9 Issáyá passaw dát: "Róchay rozhnái dwázdah sáhat naent? Kasé ke
róchá ráha rawt, thagala nawárt chéá ke jahánay rozhná gendit.
10 Bale agan mardomé shapá ráh berawt, thagala wárt chéá ke áiá
hecch nur nést."
11 É habarán o rand Issáyá gwasht: "May dóstén Ilázar waptag, bale
mana rawán o áiá páda kanán."
12 Moridán gwasht: "Oo Hodáwand! Agan wáb kaptag, allamá dráha
bit."
13 Issáyá áiay markay bárawá habar kort, bale áyán hayál kort ke Ilázar
anchó waptag o wáb ent.
14 Padá Issáyá tachká gwashtant: "Ilázar mortag.
15 Bale sharr ent ke man ódá nabutagán. Nun man pa shomaygi gal
án ke shomá imán áworta kanét. Byáét, áiay gwará rawén."
16 Tumá ke áiay domi nám Didimus* at, gón á dega moridán gwashti:
"Byáét, má ham rawén ke gón Issáyá hór bemerén."

* **10:36 10:36** Bohtám, bezán tohmat.
* **11:16 11:16** Aramái zobáná Tumá o Yunáni zobáná Didimusay máná "járh" ent.

Issá zendmán ent

17 Wahdé Issá átk o raset, sahig but ke chár róch ent Iláz*a*r kabr kanag butag.
18 Bayt-Anyá tán Urshalimá, kesás say kilumitar† ent.
19 Bázén Yahudié, Martá o Maryamay kerrá pa áyáni brátay porsá átkagat.
20 Wahdé Martá sahig but ke Issá pédák ent, áiay péshwáziá‡ shot, bale Maryam lógá nesht.
21 Martáyá gón Issáyá gwasht: "Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat.
22 Bale mana zánán ke har chizzé ke taw cha Hodáyá belóthay, annun ham tará dant."
23 Issáyá gwasht: "Tai brát padá zendaga bit."
24 Martáyá gwasht: "Mana zánán ke áheratay róchá zendaga bit, hamá róchá ke mordag jáha janant."
25 Issáyá gwasht: "Zenday sarchammag man án o é man án ke mordagán dobar zendaga kanán. Agan kasé mani sará imán byárit, toré bemerit ham padá zendaga bit.
26 Harkas ke zendag ent o mani sará imána kárit, hechbara namerit. É habará báwara kanay?"
27 Martáyá gwasht: "Haw, Hodáwand! Maná báwar ent ke taw Masih ay, taw Hodáay hamá Chokk ay ke é jaháná áyagi at."

Issáay grévag

28 É habaray kanagá o rand Martá shot, wati gohár Maryami tawár kort o pa halwat gwashti: "Ostád átkag o tará lóthit."
29 Wahdé Maryamá eshkot, hamá damáná pád átk o Issáay kerrá shot.
30 Issá angat métagá napotertagat, hamódá at ke Martá áiay péshwáziá shotagat.
31 Hamá Yahudi ke lógá Maryamay kerrá atant o áiá tasallá dayagá atant, wahdé distesh ke Maryam pa eshtápi pád átk o cha lógá dar átk, áiay randá kaptant. Watmánwat gwashtesh: "Balkén pa grévagá kabray sará rawt."
32 Bale Maryam hamódá shot o sar but ke Issá ódá at. Wahdé Issái dist, áiay pádán kapt o gwashti: "Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat."
33 Issáyá ke Maryam o áiay hamráhén Yahudi grévagá distant, sakk nagég o padard but.
34 Gwashti: "Shomá Iláz*a*r kojá kabr kortag?" Gwashtesh: "Oo Hodáwand! Byá o bechár."
35 Issáyá grét.
36 Yahudián gwasht: "Bechárét, chinkadar dósti dáshtag."
37 Cha áyán lahténá gwasht: "É mardá ke kóray chamm rozhná kortant, Iláz*a*ri cha marká rakként nakort?"

*Iláz*a*ray zendag bayag*

38 Issá padá sakk nagég but o Iláz*a*ray kabray sará shot. Kabr gáré at o dhóké dapá ér ati.

† **11:18 11:18** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "pánzdah estádi". Yakk estádié 187 mitar butag. ‡ **11:20 11:20** Péshwázi, bezán mardoméay démá rawag o sharap dayag.

39 Issáyá gwasht: “Dhóká dur kanét.” Mortagén Iláz̧aray gohár Martáyá
gwasht: “Oo Hodáwand! Áiay marká chár róch gwastag o bóa kant.”
40 Issáyá passaw dát: “Man tará nagwasht ke agan tará imán bebit,
Hodáay shán o shawkatá genday?”
41 Gorhá dhókesh dur kort. Issáyá ásmánay némagá cháret o gwashti:
“Oo Pet! Tai shográ gerán ke taw mani habar gósh dásht.
42 Man zánt ke taw modám mani habará gósha dáray, bale man é habar
hamá mardománi háterá gwasht ke edá óshtátagant, tánke báwar bekanant
ke taw maná rawán dátag.”
43 Cha é habarán o rand, Issáyá gón borzén tawáré gwánk jat:§ “Iláz̧ar!
Dar á.”
44 Hamá mordag ke dast o pádi kapaná patátagatant o démi dazmáléá
póshetagat, dhanná dar átk. Issáyá gwasht: “Pachi kanét, belléti ke rawt.”

Issáay koshagay pandal

45 Bázén Yahudié ke Maryamay kerrá átkagat, wahdé Issáay é káresh
dist, áiay sará imánesh áwort.
46 Bale cha eshán lahtén Parisiáni kerrá shot o Issáay kortagén káray
hálesh bort o sar kort.
47 Parisi o mazanén dini péshwáyán, Sarókáni Diwánay bás̈k lótháéntant
o gwashtesh: “Má ché kanagá én? É mard bázén mójezah o ajabbatén
neshánié pésh dáragá ent.
48 Agan eshiá hamé dhawlá yalah bedayén, sajjahén mardom eshiay
sará imána kárant o Rumia káyant o may mazanén parasteshgáh o kawmá
cha may dastá pacha gerant.”
49 Cha áyán yakké ke námi Kayápá at, á sálay masterén dini péshwá at.
Áiá gwasht: “Shomá heccha nazánét.
50 Nazánét ke pa shomá sharter hamesh ent ke sarjamén kawmay
tabáhiay badalá, yakk mardomé kawmay jáhá bemerit?”
51 É habar Kayápáyá watsará najat. Á hamá sálay masterén dini péshwá
at, paméská áiá péshgói kort ke Issá kawmay jáhá merit.
52 Tahná á kawmay jáhá namerit, Hodáay sajjahén sheng o shángén
chokkáni jáhá merit tánke áyán yakjáh o yakráh bekant.
53 Cha á róchá o rand, Issáay koshagay pandalesh* sázet.
54 Cha ed o rand Issáyá Yahudiáni nyámá tarr o garda nakort.
Gyábánay nazzikká Epráém námén shahréá shot o gón wati moridán
hamódá dáshti.
55 Yahudiáni Sargwazay Aid nazzikk at o bázén mardomé cha molkay
sajjahén hand o damagán Urshalimá átkagat ke cha aidá pésar pákizagiay
rasmán purah bekanant.
56 Á Issáyá patthagá atant, mazanén parasteshgáhá óshtátagatant o
yakdegará jost kanagá atant: “Shomá ché gwashét? Bárén, é aidá
nayayt?”
57 Bale Parisi o mazanén dini péshwáyán hokm dátagat: “Harkas ke zánt
Issá kojá ent, márá hál bedant.” Áyáni delá at ke Issáyá dazgir bekanant.

---

§ **11:43 11:43** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. * **11:53 11:53** Pandal, bezán sázesh, repk o honar.

12

Maryam Issáay pádán atra moshit
(Mattá 26:6–13; Markás 14:3–9)

1 Cha Sargwazay Aidá shash róch pésar Issá Bayt-Anyáyá shot ke
Ilázaray lóg hamódá at, hamá Ilázar ke Issáyá cha mordagán zendag
kortagat.
2 Áyán pa Issáyá shámé jórh kort. Martá mehmánán áp o tám kanagá
at. Cha parzónagay* saray neshtagén mardomán yakké Ilázar at.
3 Nun Maryamá ném tásay kesásá† Hendi sombolay‡ zagr§ o
gránbaháén atr áwort, Issáay pádáni sará per rétk o gón wati mudán Issáay
pádi hoshk kortant. Lógay sajjahén kondhán atray wasshén bó tálán but.
4 Yahudá Eskaryuti cha Issáay moridán yakké at o hamé mard at ke
randterá Issái dróhet o dozhmenáni dastá dát. Áiá gwasht:
5 "Parchá é atr pa say sad dinárá* bahá kanag nabut o zarr garib o
nézgárán dayag nabutant?"
6 Áiá é habar pa bazzagén mardománi gamwáriá nagwasht, paméshká
gwashti ke dozzé at. Kelitdár† áiay jend at o modám cha zarturagá‡
chizzé pa watia zort.
7 Issáyá gwasht: "Maryamay kárá kár madár, áiá é atr pa mani kabr
kanagay tayáriá ér kortagatant.
8 Garib o nézgár modám shomay kerrá ant, bale man harwahd
shomay kerrá naán."
9 Bázén Yahudié sahig but ke Issá hamedá ent. Mazanén rombé átk o
mocch but. Tahná Issáay sawabá nayátkant, Ilázaray cháragá ham átkant
ke Issáyá zendag kortagat.
10 Paméshká mazanén dini péshwáyán Ilázaray koshagay shawr ham
kort,
11 chéá ke áiay sawabá bázén Yahudié áyáni randgiriá yalah dayag o
Issáay sará imán áragá at.

Urshalimá Issáyá wasshátka kanant
(Mattá 21:1–11; Markás 11:1–11; Luká 19:28–40)

12 É dega róchá, hamá mazanén romb ke pa aidá átkagat, wahdé
eshkotesh ke Issá Urshalimay ráhá ent,
13 maccháni pissh o takesh§ zortant o pa Issáay péshwáziá dar átkant.
Kukkáresha kort:
"Hushiáná,*
mobárak ent hamáiá ke Hodáwanday námá kayt.†
Esráilay bádsháhá mobárak bát."
14 Issáyá hari korragé dar gétk o swár but, anchosh ke Hodáay Pákén
Ketába gwashit:

---

* **12:2 12:2** Parzónag, bezán soprah, kopár. † **12:3 12:3** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "yakk litrá", bezán kesás say sad gerám. ‡ **12:3 12:3** Sombol, washbóén pollé. § **12:3 12:3** Zagr, bezán asil, háles. * **12:5 12:5** Say sad dinár kesás yakk sáléay mozz at. † **12:6 12:6** Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambálók. ‡ **12:6 12:6** Zarturag, bezán hamá pélek yá turag ke zarri mána kanant. § **12:13 12:13** Tak, bezán macchay tarrén lotth ke pissh per enti.
* **12:13 12:13** Hushiáná, bezán "márá annun berakkén". † **12:13 12:13** Zabur 118:26.

15 *“Oo Sahyunay jenekk! Mators. Tai bádsháh hari korragéá swár ent o pédák ent.”*‡
16 Awalá é chizzáni máná pa moridán pakká naat, bale randá ke Issáay
shán o shawkat záher but, morid yátá kaptant ke é chizz áiay bárawá
nebisag butagant o mardomán ham gón áiá hamá paymá kortag.
17 Wahdé Issáyá Ilázar tawár jat o cha kabrá zendagá dar kort, bázéné
hamódá at. Áyán é chizzáni bárawá sháhedia dát.
18 Á mazanén romb paméshká Issáay péshwáziá átk ke eshkotagatesh
ke Issáyá é mójezah o ajabbatén neshání pésh dáshtag.
19 Gorhá Parisián gón yakdegará gwasht: “Bechárét, máshomá hecch
kort kanagá naén, sajjahén donyá eshiay ráhá ent.”

Issá wati markay péshgóiá kant

20 Hamá mardom ke aidá pa parasteshá Urshalimá átkagatant, áyáni
tahá lahtén Yunáni ham mán at.
21 É Yunáni Piliposay kerrá átkant. Pilipos Jalilay shahr Bayt-Saydáay
mardomé at. Gón áiá gwashtesh: “Wájah! Má lóthén Issáyá begendén.”
22 Pilipos shot o é habari gón Andriásá kort. Á doén shotant o Issáesh
hál dát.
23 Issáyá áyáni passawá gwasht: “Á wahd átkag ke Ensánay Chokkay
shán o shawkat záher kanag bebit.
24 Shomárá rásténa gwashán, agan gandomay dánag hákay chérá
marawt o mamerit, hechbar cha yakk dánagéá géshtera nabit, bale agan
bemerit, bázén dánagé pédá kant.
25 Harkasá ke wati zend dóst ent, gária dant o harkas ke é jaháná cha
wati zendá sara gwazit, á wati zendá rakkénit o abadmána kant.
26 Agan kasé lóthit mani hezmatá bekant, gorha á lázom mani
randgiriá bekant o har jáh ke mana bán, mani hezmatkár hamódá gón
man góna bit. Agan kasé mani hezmatá kant, mani Pet áiá sharapdára
kant.
27 Annun mani del paréshán ent, man ché begwashán? Bárén
begwashán: ‘Oo mani Pet! Maná cha é damán o sáhatá berakkén’? Na,
habar esh ent ke mani áyagay morád o maksad hamé damán o sáhat
butag.
28 Oo Pet! Wati námay shán o shawkatá záher kan.” Padá tawáré cha
ásmáná átk ke gwashti: “Man wati námay shán o shawkat záher kortag o
angat ham záheria kanán.”
29 Mardománi hamá romb ke ódá óshtátagat, gón é tawáray eshkonagá
gwashtesh: “É granday tawár at.” Dega lahténá gwasht: “Préshtagéá gón
eshiá habar kort.”
30 Issáyá gwasht: “É tawár mani háterá nayátk, shomay háterá átk.
31 Nun é jahánay dádrasiay wahd ent o jahánay sardár Shaytán dhanná
dar kanaga bit.
32 Wahdé man cha zeminá chest kanaga bán, sajjahén mardomán wati
némagá kasshán.”
33 Gón é habará Issáyá péshgói kort ke man chóna merán.

‡ **12:15 12:15** Zakaryá Nabiay Ketáb 9:9. Sahyun kóhé ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenekk, bezán Urshalimay mardom.

34 Mardomán darráéent: “Sharyat márá gwashit ke Masih tán abada mánit. Gorhá taw chóna gwashay ke Ensánay Chokk chest kanaga bit? Ensánay Chokk kay ent?”
35 Issáyá gwasht: “Tahná yakk gwandhén wahdéá rozhnái gón shomá gón ent. Tán wahdé ke rozhnái gón shomá gón ent, gám janáná démá berawét. Chó mabit ke tahári shomay sará báládast bebit. Kasé ke tahárіá gáma jant, nazánt kojá rawt.
36 Tánke rozhn gón shomá gón ent, rozhnay sará imán byárét ke rozhnay chokk bebét.” Issáyá é habar kortant o cha áyáni kerrá shot o chér o andém but.

Yahudiáni nábáwari
37 Issáyá áyáni démá bázén mójezah o ajabbatén neshánié pésh dáshtagat, bale angat áiay sará imánesh nayáwort.
38 Eshayá nabiay habar hamé paymá rást o sarjam but ke áiá gwashtagat: “*Oo Hodáwand! May kolaw kayá báwar kortag o Hodáwanday wák o kodrat*§*pa kayá záher butag?*”*
39 Gorhá áyán báwar kort nakort, chéá ke Eshayáyá dega jágahé ham gwashtagat:
40 “*Áyáni chammi kór o*
deli seng kortagant
ke gón chammán magendant,
gón delán sarpad mabant o
dém pa man mayáyant.
Agan mani kerrá byátkénant,
man dráh kortagatant.”†
41 Eshayáyá Issáay shán o shawkat dist, paméshká áiay bárawá é habari kort.
42 Angat ham Yahudiáni bázén sarókéá áiay sará imán áwort. Bale cha hamé torsá ke Parisi áyán cha kanisahá dar makanant, námesha nagept.
43 Chéá ke áyán ensánay dátagén ezzat o satá cha Hodáay dátagén ezzat o satáyá dóstter at.
44 Padá Issáyá gón borzén tawáréá gwasht: “Harkas ke mani sará imána kárit, tahná mani sará na, mani dém dayókay sará ham imána kárit.
45 Harkas ke maná gendit, mani dém dayóká ham gendit.
46 Rozhn man án o é jaháná paméshká átkagán ke harkas ke mani sará imán byárit tahárókiá mamánit.
47 Bale agan kasé mani habarán beshkont o áyáni sará amal makant, angat ham man áiá mayárbára nakanán. Chéá ke man pa jahánay mayárig kanagá nayátkagán, pa jahánay rakkénagá átkagán.
48 Albat pa hamá mardomá ke maná namannit o mani habarána nazurit, dádrasé hast ke áiá mayárig bekant. Hamá habar ke man kortagant, áheratay róchá áiá mayáriga kanant.
49 Chéá ke man watsará habar nakortag, hamá Petá ke maná rawán dátag, áiá hokm dátag ke ché begwashán o chón habar bekanán.
50 Mana zánán ke áiay hokm o parmán abadmánén zend ent. É habarán ke mana kanán, hamá habar ant ke Petá maná gwashtagant.”

---

§ **12:38 12:38** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Hodáwanday dast”. * **12:38 12:38** Eshayá Nabiay Ketáb 53:1. † **12:40 12:40** Eshayá Nabiay Ketáb 6:9 o rand.

13

Issá moridáni pádána shódit

1 Sargwazay Aidá yakk o do róch pasht kaptagat. Issáyá zánt ke hamá
sáhat o damán átkag ke man é jaháná yalah bedayán o Petay kerrá
berawán. Áiá wati mardom é jaháná dóst dáshtagatant o tán wati omray
áheri damáná pa del dóstia dáshtant.
2 Shámay wahd at o Shaytáná cha pésará Shamun Eskaryutiay chokk
Yahudáay del parmátagat ke Issáyá bedróhit o dozhmenáni dastá bedant.
3 Issáyá zánt ke Petá sajjahén chizz mani dastá dátagant o man cha
Hodáay némagá átkagán o hamáiay kerrá rawán.
4 Issá cha waragay sará pád átk, wati kabáhi* kasshet o lánkigé† sréná
basti.
5 Nun trashté zorti o ápi mán kort o moridáni pádáni shódag o gón hamá
lánkigá hoshk kanagi bendát kort ke sréná bastagati.
6 Wahdé Shamun-Petrosay bárig átk, áiá gwasht: "Oo Hodáwand! Taw
mani pádána shóday?"
7 Issáyá passaw tarrént: "Annun taw nazánay man ché kanagá án,
randá sarpada bay."
8 Petrosá gwasht: "Man hechbara naylán ke taw mani pádán beshóday."
Issáyá gwasht: "Agan tará mashódán, tará cha man hecch wandh o
bahré narasit."
9 Shamun-Petrosá gwasht: "Oo Hodáwand! Agan é gapp ent, gorhá
tahná mani pádán na, mani sar o dastán ham beshód."
10 Issáyá gwasht: "Á ke shódag butag, áiá abéd cha pádán dega hecch
jágahay shódag pakár naent. Á sarjamá pák o sáp ent. Shomá pák ét, bale
sajjahén na."
11 Issáyá zánt ke kay maná dróhit, paméshká gwashti ke shomay nyámá
nápákén ham hast.
12 Sajjahénáni pádáni shódagá rand, wati kabáhi gwará kort o
parzónagay sará padá nesht o gwashti: "Shomá zánét ke man pa shomá
ché kort?
13 Shomá maná ostád o Hodáwanday námá tawára kanét, rásta gwashét,
man hamá án.
14 Agan man shomay Hodáwand o ostád án o shomay pádon shoshtant,
shomárá ham yakdegaray pád shódagi ant.
15 Man pa shomá mesálé ér kort tánke hamá dhawlá ke man gón shomá
kort, shomá ham hamá dhawlá bekanét.
16 Shomárá rásténa gwashán, hecch golám cha wati wájahá o hecch
kásed cha wati dém dayóká master naent.
17 Nun ke shomá é habará zánét, bahtáwar ét agan anchosh bekanét.

Issá wati dazgir bayagay péshgóiá kant
(Mattá 26:20–25; Markás 14:17–21; Luká 22:21–23)

18 É habarán ke mana kanán shomay sajjahénáni bárawá naant. Á
mardom ke man gechén kortagant, áyána zánán. Bale Pákén Ketábay é
habar rást o sarjam bayagi ent ke gwashit: *Hamá kas ke gón man yakjáh
waragi wártag, hamá mani helápá pád átkag.*‡

---

* **13:4 13:4** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. † **13:4 13:4** Lánkig, bezán
cháder, mazanén god ke lánká bandag yá kópagá kanaga bit. ‡ **13:18 13:18** Zabur 41:9.

19 Annun cha é kárá pésar shomárá gwashán ke wahdé chosha bit,
gorhá bezánét ke man hamá án.
20 Shomárá rásténa gwashán, harkas ke mani ráh dátagéná wasshátka
kant o sharapa dant, bezán maná sharapa dant. O harkas ke maná
wasshátka kant o sharapa dant, áiá ham sharapa dant ke maná ráhi
dátag."
21 Wahdé Issáyá é habar kort, cha del o daruná sakk padard but o
pa deljami gwashti: "Man shomárá rásténa gwashán, cha shomá yakké
maná dróhit."
22 Moridán yakdomiay§ némagá cháret, hayrán atant ke Issá kai bárawá
gappá ent.
23 Cha moridán yakké, hamá ke Issáyá báz dóst at, Issáay kerrá
neshtagat.
24 Shamun-Petrosá hamá morid eshárah kort ke wájahá jost kan bárén
kai bárawá gappá ent?
25 Á morid nazzikkter kenzet o cha Issáyá josti kort: "Oo Hodáwand! Á
kay ent?"
26 Issáyá passaw dát: "Á hamá ent ke man chondhé nagan kásagá pera
janán o dayáni." Gorhá nagani per jat o Shamun Eskaryutiay chokk,
Yahudáyárá dáti.
27 Anchosh ke Yahudáyá lonkah dastá kort, Shaytán áiay póstá potert.
Nun Issáyá gón áiá gwasht: "Zutt kan! Har káré ke tará kanagi ent,
bekani."
28 Bale cha parzónagay saray neshtagén mardomán kassá nazánt ke
gón é habará áiay morád ché ent.
29 Zarr Yahudáay kerrá ér atant, paméshká lahténá gomán kort ke
balkén Issá áiá gwashagá ent ke beraw o harché pa aidá pakár ent beger,
yá garib o nézgárán chizzé beday.
30 Anchosh ke Yahudáyá naganay chondh zort, dhanná dar kapt.
Shap at.

Nókén hokm

31 Yahudá ke dar kapt, Issáyá gwasht: "Nun Ensánay Chokkay shán o
shawkat záher butag. Cha Ensánay Chokká Hodáay shán o shawkat ham
záher butag.
32 Agan cha Ensánay Chokká Hodáay shán o shawkat záher butag, Hodá
ham Ensánay Chokkay shán o shawkatá záhera kant o hamé zuttán záheria
kant.
33 Oo mani dordánagén chokkán! Angat tán gwandhén wahdéá man
gón shomá gón án. Randá shomá mani shóházá gardét. Hamá dhawlá
ke man gón Yahudián gwasht, gón shomá ham gwashán: Á jáhá ke mana
rawán, shomá átka nakanét.
34 Shomárá nókén hokmé dayán: Yakdegará dóst bedárét. Anchó ke
man shomárá dóst dáshtag, shomá ham yakdegará dóst bedárét.
35 Agan yakdegará dóst bedárét, gorhá harkasa zánt ke shomá mani
morid ét."

Petrosay enkáray péshgói
(Mattá 26:33–35; Markás 14:29–31; Luká 22:33–34)

§ **13:22 13:22** Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi.

36 Shamun-Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Kojá raway?” Issáyá passaw dát: “Anchén jáhé rawán ke taw annun gón man átka nakanay. Bale randterá káay.”
37 Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Annun parchá gón taw átka nakanán? Man wati sáhá pa taw nadra kanán.”
38 Issáyá gwasht: “Taw pa man wati sáhay nadr kanagá tayár ay? Tará rásténa gwashán, cha korósay bángá pésar, say randá mani pajjáh áragá enkára kanay.

14

Issá dém pa Hodáyá yakkén ráh ent

1 Shomay del paréshán mabit. Hodáay sará imán byárét o mani sará ham imán byárét.
2 Mani Petay lógá bázén báné* hast. Agan na, man shomárá gwashtagat ke rawán tánke pa shomá jágahé tayár bekanán.
3 Bale angat man pa shomay jágahay tayár kanagá rawán o padá káyán o shomárá gón wata barán, tánke hamódá ke man án, shomá ham hamódá bebét.
4 Ódá ke mana rawán, shomá á jágahay ráhá zánét.”
5 Tumáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Má nazánén ke taw kojá raway, gorhá ráhá chón zánta kanén?”
6 Issáyá gwasht: “Ráh man án, rásti man án o zend bakshók ham man án. Kass Petay kerrá sar buta nakant, agan mani ráhá marawt.
7 Nun ke shomá maná zántag, mani Petá ham zánét, bezán cha ed o rand shomá áiá zánét o shomá á distag.”
8 Piliposá gwasht: “Oo Hodáwand! Petá márá pésh bedár, pa má hamé bass ent.”
9 Issáyá gwasht: “Oo Pilipos! Inchok wahd ent ke man gón shomá gón án o taw angat maná nazánay? Harkasá ke maná distag, mani Peti ham distag. Gorhá taw chóna gwashay ke Petá márá pésh bedár?
10 Báwara nakanay ke man Petay del o daruná án o Pet mani del o daruná? É habarán ke gón shomá gwashán mani naant, hamá Petayg ant ke mani del o daruná ent. Hamá ent ke é kárána kant.
11 Mani é habará bemannét ke man Petay del o daruná án o Pet manigá. Yá kamm cha kamm hamá káráni sawabá imán byárét ke man kortag o shomá distagant.
12 Man shomárá rásténa gwashán, harkas ke mani sará imána kárit, harché ke mana kanán á ham korta kant. Masterén kár ham korta kant, chéá ke man Petay kerrá rawán o
13 harché ke shomá mani námay sará lóthét, á wáhagá sarjama kanán, tánke Chokk Petay shán o shawkatá záher bekant.
14 Harché ke shomá mani námay sará belóthét, man shomay wáhagá sarjama kanán.

Pákén Ruhay ráh dayagay kawl o wádah

15 Agan shomá maná dósta dárét, gorhá mani hokmána mannét.
16 Man wat cha Petá lóthán o á shomárá dega posht o panáhé dant ke modám gón shomá bemánit,

* **14:2 14:2** Bán, bezán kóthi, kamrah, óták.

17 bezán rástiay hamá Ruh ke jahán áiay mannagá tayár naent, chéá
ke nagenditi o pajjáhia nayárit. Bale shomá áiá pajjáha kárét, chéá ke
shomay kerrá mánit o shomay del o daruná bit.
18 Shomárá yatim o chórawa nakanán, shomay kerrá pera tarrán.
19 Kammén wahdéá rand, jahán dega randé maná nagendit, bale
shomá maná gendét. Man zendag án, paméshká shomá ham zendaga
mánét.
20 Á róchá shomá zánét ke man Petay del o daruná án o shomá mani
del o daruná ét o man shomaygá.
21 Á kasá ke mani hokm gón ant o eshánі sará amala kant, hamá kas
maná dósta dárit. Á ke maná dósta dárit, mani Pet ham áiá dósta dárit o
man ham áiá dósta dárán o watá pa áiá záhera kanán."
22 Yahudá Eskaryutiá na, domi Yahudáyá jost kort: "Oo Hodáwand!
Chéá watá pa má záhera kanay bale pa jahánа záhera nakanay?"
23 Issáyá passaw tarrént: "Á kas ke maná dósta dárit, hamá habaráni
sará amala kant ke man gwashtagant. Mani Pet áiá dósta dárit o man o
Peta káén o áiay kerrá lóg o jágaha kanén.
24 Á kas ke maná dósta nadárit, mani habaráni sará amala nakant. É
habarán ke shomá cha mana eshkonét mani naant, hamá Petayg ant ke
maná ráhi dátag.
25 Man é habarán hamé wahdá kanán ke angat shomay kerrá án.
26 Bale shomay posht o panáh hamá Pákén Ruh ent ke Pet áiá mani
námay sará déma dant. Pákén Ruh sajjahén chizzán shomárá sója dant o
hamá sajjahén habar ke man gón shomá kortagant, shomárá áyáni yátá
perrénit.
27 Man shomárá émeni o ásudagia dayán. Wati émeni o ásudagiá shomárá
dayán. Jahánа é wák o twán nést ke hamá émeniá shomárá bedant ke
mania dayán. Matorsét o wati delá paréshán makanét.
28 Shomá eshkot, man gwasht ke rawán bale padá shomay kerrá pera
tarrán. Agan shomá maná dóst bedáshtén, cha é habará gal butagatét ke
man Petay kerrá rawán, chéá ke Pet cha man master ent.
29 Man hamé habar cha é káray bayagá pésar kort ke wahdé chosha
bit, imán byárét.
30 Cha ed o rand, gón shomá báz habara nakanán, chéá ke é jahánay
sardár Shaytána kayt. Áiá mani sará hecch wák o ehtiár nést.
31 Man bass hamá kárána kanán ke Petá maná parmátagant, tánke jahán
bezánt ke man Petá dósta dárán. Pád áét, cha edá rawén.

15

Anguray asligén drachk

1 Man anguray asligén drachk án o mani Pet bágpán ent.
2 Mani har thálé* ke bara nayárit, Pet áiá goddhit† o har thálé ke bara
kárit, áiá tráshit o palgárit‡ ke géshter bar o samar byárit.
3 Mani habaráni barkatá shomá cha pésará pák ét, hamá habar ke man
gón shomá kortagant.

---

* **15:2 15:2** Thál, bezán sháharh, sháhal. † **15:2 15:2** Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag.
‡ **15:2 15:2** Palgárit, bezán sáp o sallaha kant, bepólenga kant.

4 Shomá mani del o daruná bemánét o man shomay del o daruná mánán. Agan thálé gón drachká hór mabit, bar áworta nakant. Hamé paymá shomá ham agan gón man hór mabét, bar áworta nakanét.
5 Man anguray drachk án o shomá thál ét. Harkas ke mani del o daruná mánit o man áiaygá, á bázén bar o samaré kárit, chéá ke shomá cha man jetá hecch káré korta nakanét.
6 Agan kasé mani del o daruná mamánit, sestagén tháléay dhawlá dawr dayaga bit o hoshka tarrit. Mardom hoshkén thálán moccha kanant o ásá dawra dayant o sóchant.
7 Agan shomá mani del o daruná bemánét o mani habar shomay delá bemánant, harché ke lóthét belóthét, shomárá rasit.
8 Mani Petay shán o shawkat gón hamé chizzá záhera bit ke shomá bázén bar o samaré kárét o mani morida bét.
9 Hamá paymá ke Petá maná dóst dáshtag, man ham shomárá hamá paymá dóst dáshtag. Mani mehráni sáhegá bemánét.
10 Agan mani hokmáni sará amal bekanét, mani mehráni sáhegá mánét, anchosh ke man wati Petay hokmáni sará amal kortag o áiay mehráni sáhegá neshtagán.
11 Man é habar gón shomá paméshká kortant ke mani shádmáni shomay del o daruná benendit o shomay shádmáni kámel o sarjam bebit.
12 Mani hokm esh ent ke shomá yakdegará dóst bedárét, hamá dhawlá ke man shomárá dóst dáshtag.
13 Masterén mehr hamesh ent ke mardom wati sáhá pa dóstán nadr bekant.
14 Agan shomá mani hokmáni sará amal bekanét, mani dóst ét.
15 Cha ed o rand shomárá golám o bandaha nagwashán, chéá ke goláma nazánt wájah ché kant. Man shomárá wati dóst gwashtag chéá ke harché ke man cha Petá eshkotag, shomárá gwashtagon.
16 Shomá maná gechén nakortag, man shomárá gechén kortag o dém dátag ke shomá berawét o bar o samar byárét, abadmánén bar o samar. Gorhá harché ke mani námay sará cha Petá belóthét, shomárá dant.
17 Mani hokm pa shomá hamesh ent: Yakdegará dóst bedárét.

Donyáay naprat

18 Agan donyá cha shomá naprata kant, bezánét ke pésará cha man naprati kortag.
19 Agan shomá é donyái mardom buténét, donyáyá shomárá watigáni dhawlá dóst dáshtagat. Bale shomá donyái mardom naét o man shomárá cha é donyáyá dar chetag, paméshká donyá cha shomá naprata kant.
20 Cha é habará béhayál mabét ke man gón shomá gwashtag: 'Golám cha wájahá mastera nabit.' Agan áyán maná ázár dátag, shomárá ham ázára dayant. Agan mani habaresh zortag, shomay habará ham zurant.
21 Pa mani námaygi gón shomá é dhawlá kanant, chéá ke mani dém dayóká nazánant.
22 Agan man mayátkénán o gón áyán habar makortén, á bémayár atant. Bale nun áyán pa wati gonáhán hecch ozr o nimóné nést.
23 Harkas ke cha man naprata kant, cha mani Petá ham naprata kant.
24 Agan áyáni démá man á kár makorténant ke dega kassá nakortagant, bémayár atant. Bale nun wa áyán é kár distagant o angat cha man ham naprata kanant o cha mani Petá ham.

25 Áyáni Sharyatá nebeshtah ent: *'Moptá cha man napratesh kort.'*§ É
dhawlá é habar rást o sarjam but.
26 Bale wahdé shomay posht o panáha kayt, bezán rástiay Pákén Ruh
ke áiay sarchammag Pet ent o man áiá cha Petay némagá déma dayán, á
mani bárawá sháhedia dant.
27 Shomá ham mani sháheda bét, chéá ke cha bendátá gón man gón
butagét.

16

1 Man é chizz gón shomá gwashtant ke shomá mathagalét o rad
mawarét.
2 Shomárá cha kanisahán dara kanant. Choshén wahdé ham kayt ke
shomay koshók gomána kanant ke gón shomay koshagá Hodáay hezmatá
kanagá ant.
3 Á é kárána kanant, chéá ke na Petá zánant o na maná.
4 Man é habar gón shomá paméshká kortant ke wahdé chosha bit,
gorhá shomá hayálá bekapét ke man shomárá ché gwashtag. Man é
habar awalá gón shomá nakortant, chéá ke man wat gón shomá gón
atán.

Pákén Ruhay kár

5 Nun man wati dém dayókay kerrá rawán o cha shomá hechkas josta
nakant ke kojá raway?
6 Shomay del cha gamá porr but, chéá ke man é habar shomárá
gwashtant.
7 Bale shomárá rásténa gwashán ke mani rawag pa shomá sharter ent.
Chéá ke agan marawán, shomay posht o panáh pa shomá nayayt, bale
agan berawán, áiá pa shomá déma dayán.
8 Wahdé á kayt, gonáh o pahrézkári o dádrasiay bárawá donyáay
mardomán sahiga kant o áyáni mayárbáriá záhera kant.
9 Gonáhá záhera kant, chéá ke mardom mani sará imána nayárant;
10 ensáni pahrézkáriay nezóriá záhera kant, chéá ke man Petay kerrá
rawán o shomá dega baré maná nagendét;
11 Hodáay dádrasiá ham záhera kant, chéá ke é jahánay sardár Shaytán
mayárig kanag butag.
12 Maná gón shomá bázén habaré kanagi ent, bale shomárá é wahdi
áyáni eshkonagay wák o twán nést.
13 Wahdé á kayt, bezán rástiay Ruh, shomárá dém pa sarjamén rástiá
rahshónia* kant, parchá ke á watsará heccha nagwashit, tahná hamá
chizzána gwashit ke eshkontesh o shomárá démay hálání bárawá sarpada
kant.
14 Á mani shán o shawkatá záhera kant, chéá ke harché ke shomárá
sarpada kant, cha manesha zurit.
15 Harché ke mani Petá hast, manig ent. Paméshká gwashton ke Pákén
Ruh cha mana zurit o shomárá sarpada kant.

Gam o gal

16 Kammén wahdéá rand shomá maná nagendét, bale padá kammoké
randterá maná gendét."

---

§ **15:25 15:25** Zabur 35:19; 69:4. * **16:13 16:13** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari.

17 Gorhá cha moridán lahténá gón yakdegará gwasht: “Parchá
gwashit: ‘Kammén wahdéá rand maná nagendét, bale padá kammoké
randterá maná gendét,’ yá é habar ke á gwashit: ‘Petay kerrá rawán,’
áiay maksad ché ent?”
18 Á watmánwat gwashagá atant: “Á ke gwashit ‘kammén wahd,’ cha
eshiá áiay morád ché ent? Má nazánén ke á ché gwashit?”
19 Issáyá zánt ke é bárawá á cha man jost kanaga lóthant. Gorhá
gwashti: “Shomá mani hamé habaray bárawá gón yakdomiá jost o
porsá ét ke man shomárá gwasht kammén wahdéá rand shomá maná
nagendét, bale padá kammoké randterá maná gendét?
20 Shomárá rásténa gwashán, shomá arsa réchét o porsiga bét, bale
jahán gala bit. Shomá gamiga bét, bale shomay é gam shádmániay tahá
badala bit.
21 Janéné wati chellagiay wahdá darda kasshit, bale anchó ke nonnok
pédá bit, wati dardána shamóshit, chéá ke hamé gappá gal ent ke nókén
ensáné donyáyá átkag.
22 Shomá ham nun hamé dhawlá gamig ét, bale man shomárá padá
gendán o á wahdi shomá gala bét o shomay wasshiá hechkas pach gepta
nakant.
23 Á róchá shomá cha man hecch chizzay jostá nakanét. Man shomárá
rásténa gwashán, shomá mani námay sará harché ke cha Petá belóthét,
shomárá dant.
24 Tán é wahdi shomá hecch chizz mani námay sará nalóthetag, belóthét
tánke shomárá berasit o shomay shádmáni sarjam bebit.

Jahánay sará báládasti

25 Man pa namunah o mesál gón shomá é habar kortagant, bale yakk
wahdé kayt ke dega baré pa namunah o mesál habara nakanán, gón
shomá tachká tachk Petay bárawá habara kanán.
26 Á róchá, shomá mani námay sará lóthét o mana nagwashán ke man
pa shomá cha Petá lóthán.
27 Pet wat shomárá dósta dárit, chéá ke shomá maná dóst dáshtag o
mannetag ke man cha Hodáay némagá átkagán.
28 Man cha Petay kerrá dar átkag o é jahánáá átkagán. Nun é jahánáá
yalaha kanán o Petay gwará rawán.”
29 Moridán gón áiá gwasht: “Nun taw bé namunah o mesál, tachká
tachk habar kanagá ay.
30 Nun má deljam én ke taw sajjahén chizzána zánay o hecch zalurat
naent ke kasé cha taw josté bekant. Paméshká márá yakin ent ke taw
cha Hodáay némagá átkagay.”
31 Issáyá passaw dát: “Nun shomárá yakin ent.
32 Bechárét, yakk wahdé kayt o á wahd annun bongéj butag ke shomá
sajjahén sheng o shánga bét o harkas wati ráhá rawt. Maná tahná yalaha
dayét, bale angat tahná nabán, chéá ke mani Pet gón man gón ent.
33 Man é chizz shomárá gwashtant ke mani barkatá shomárá émeni
o ásudagi berasit. Jahánáá shomárá dard o ranja rasit, bale delá dhaddh
kanét, chéá ke man jahánay sará báládast butagán.”

17

Pa moridán Issáay dwáhayr

1 Cha é habarán o rand, Issáyá dém pa ásmáná cháret o gwasht: “Oo
Pet! Á wahd o sáhat átkag. Wati Chokkay shán o shawkatá záher kan ke
Chokk tai shán o shawkatá záher bekant.
2 Taw sajjahén mardománi ehtiár wati Chokkay dastá dátag, tánke
Chokk hamá mardomán abadmánén zend bedant ke taw áiárá dátagant.
3 Oo yakk o barhakkén Hodá! Abadmánén zend hamesh ent ke é
mardom tará bezánant o tai rawán dátagén Issá Masihá pajjáh byárant.
4 Á kár ke taw maná dátagat ke sarjami bekanán, man sarjam kort o é
dhawlá pa jaháná tai shán o shawkaton záher kort.
5 Oo Pet! Nun wati bárgáhá mani shán o shawkatá záher kan, hamá
shán o shawkat ke maná cha jahánay jórh bayagá pésar ham tai kerrá
butag.
6 Man tai nám pa hamáyán pajjárént ke taw cha jaháná gechén kortag
o maná dátagant. É mardom tai butagant o taw maná dátagant. Eshán tai
habar zortag.
7 Nun eshán zántag ke har chizz ke taw maná dátag, pa rásti cha tai
némagá ent.
8 Chéá ke á habar ke taw maná gwashtagant, man eshánáá sar
kortagant o eshán ham mannetagant. Nun eshán pa del zántag ke man
cha tai némagá átkagán o báwaresh kortag ke taw maná rawán dátag.
9 Man pa eshán dwá kanán, pa sajjahén jaháná dwá nakanán. Man pa
hamá mardomán dwá kanán ke taw maná dátagant, chéá ke taig ant.
10 Hamá ke manig ant, á sajjahén taig ant o hamá ke taig ant, á
sajjahén manig ant o mani shán o shawkat cha áyán záher butag.
11 Man cha ed o rand jaháná namánán. É mardom angat jaháná
mánant o man tai kerrá káyán. Oo pákén Pet! Gón wati hamá námay
zórá ke taw maná dátag, eshánáá negahpániá bekan ke é yakk bebant,
hamá paymá ke man o taw yakk én.
12 Tán hamá wahdá ke man gón eshán gón butagán, hamá námay zórá
ke taw maná dátag, eshánáá negahpánion kortag. Cha eshán yakké ham
tabáh nabut, abéd cha hamá yakkéná ke wat tabáhiay hakdár at, tánke
Pákén Ketábay habar rást o sarjam bebant.
13 Nun man tai gwará káyán. Jahánay yalah dayagá pésar, é chizzána
gwashán tánke eshánáá del cha mani shádmániá sarréch bebit.
14 Man tai habar eshánáá sar kort. Anchosh ke man donyái mardomé
naán, é ham donyái mardom naant, paméshká donyá cha eshán naprata
kant.
15 É dwáyá nakanán ke eshán cha donyáyá bebar, dwá kanán ke eshán
cha sherr o Shaytáná dur bedár.
16 Hamá dhawlá ke man donyái mardomé naán, é ham naant.
17 Eshán gón rástiá pák o palgár kan, tai habar rásti ent.
18 Hamá dhawlá ke taw maná jaháná rawán dát, man ham é mardom
jaháná rawán dátant.
19 Nun pa hameshánigi watá gón páki o palgári tai sepordaha kanán,
tánke é ham gón rástiá palgár o Hodáay sepordah bebant.
20 Man tahná pa eshán dwá nakanán, pa hamá mardomán ham dwá
kanán ke eshánáá habará báwara kanant o mani sará imána kárant
21 ke á sajjahén yakk bebant. Oo Pet! Hamá dhawlá ke taw mani del
o daruná ay o man taigá, á ham may del o daruná bebant, tánke jahán
báwar bekant ke taw maná rawán dátag.

22 Hamá shán o shawkat ke taw maná dátag, man áyáná dátag tánke á
yakk bebant, hamá dhawlá ke man o taw yakk én,
23 man áyáni del o daruná bemánán o taw manigá o á sarjamá yakk
bebant, tánke jahán bezánt ke taw maná rawán dátag o anchó ke taw
maná dóst dáshtag, á ham taw hamé paym dóst dáshtagant.
24 Oo Pet! Mana lóthán ke hamá mardom ke taw maná dátagant,
hamódá gón man yakjáh bebant ke man án tánke hamá shawkatá
begendant ke taw maná dátag, chéá ke cha jahánay jórh bayagá pésar
ham taw maná dóst dáshtag.
25 Oo ádelén Pet! Harchont ke jaháná tará nazántag, man tará zántag.
Nun á ham zánant ke taw maná rawán dátag.
26 Man tai nám pa áyán pajjárént o angat ham pajjárénáni, tánke hamá
mehr ke tará pa man hastent, áyáni del o daruná bebit o man ham áyáni
del o daruná bebán."

18

Issáay dazgir bayag
(Mattá 26:47–56; Markás 14:43–52; Luká 22:47–53)

1 Issáyá é habar kortant o nun gón wati moridán Kedrunay daragay*
á dastá shot. Ódá bágé hastat, Issá o áiay morid hamódá shotant.
2 Issáay dróhók† Yahudáyá á jágaha zánt, chéá ke Issá o áiay morid géshter
hamódá yakjáha butant.
3 Gorhá Yahudáyá, Rumi pawji o Parisi o mazanén dini péshwáyáni
dém dátagén lahtén sepáhig zort o hamá bágá bortant. Áyán cherág o
mashal‡ o seláh gón at.
4 Issáyá zánt gón man ché bayagi ent, démá shot o josti kort: "Shomá
kai shóházá ét?"
5 Passawesh dát: "Issá Náseriay." Gwashti: "*Man Án*!" Issáay dróhók
Yahudá ham hamódá óshtátagat.
6 Wahdé Issáyá gwasht: "*Man Án,*" á mardom poshtá kenzet o zeminá
kaptant.
7 Padá gwashti: "Kai shóházá ét?" Áyán gwasht: "Issá Náseriay."
8 Issáyá darráént: "Man wa shomárá gwasht ke man án. Agan mani
shóházá ét, eshán bellét ke rawant."
9 Issáyá chó gwasht ke áiay pésarigén habar rást o sarjam bebit: "Á ke
taw maná dátagatant, cha áyán kass gár o bégwáh nabut."§
10 Shamun-Petrosá zahmé gón at. Hamé wahdá, wati zahmi kasshet,
zrábé jat o masterén dini péshwáay nawkaray rástén góshi borret.
Nawkaray nám Malkás at.
11 Issáyá gón Petrosá gwasht: "Wati zahmá jotká* kan! Man á pyálahá
nósh makanán ke Petá maná dátag?"
12 Gorhá Rumi pawji o áyáni sarmaster o Yahudi sepáhigán, Issá dazgir
kort o bast.
13 Issáesh pésará Hannáay kerrá bort. Hanná Kayápáay janay pet at o
á sálá Kayápá masterén dini péshwá at.

---

* **18:1 18:1** Darag, bezán wádi, gwatr. † **18:2 18:2** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. ‡ **18:3 18:3** Mashal, bezán batti, thárch. § **18:9 18:9** Bechár: Yuhannáay Enjil 6:39. * **18:11 18:11** Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám.

14 É hamá Kayápá at ke Yahudiáná é sóji dátagat ke kawmay jáhá yakk
mardoméay merag sharter ent.

Petrosay enkár
(Mattá 26:69–70; Markás 14:66–68; Luká 22:54–57)

15 Shamun-Petros o dega moridé Issáay padá rawán but o shotant. Á
dega moridá gón masterén dini péshwáyá pajjáróki hastat, paméshká gón
Issáyá masterén dini péshwáay lógay péshgáhá† potert.
16 Bale Petros dhanná darwázagay nazzikká óshtát. Gorhá á morid
ke gón masterén dini péshwáyá pajjárók at, dhanná dar átk, gón
darwázagpánén móledá chizzé gwashti o Petrosi tóká bort.
17 Darwázagpánén móledá gón Petrosá gwasht: "Záná, taw cha é
marday moridán naay?" Áiá gwasht: "Na, naán!"
18 Hezmatkár o sepáhigán ásé rók kortagat, chéá ke shap sard at. Ásay
kerrá óshtátagatant o watá tápagá atant. Petros ham áyáni kerrá óshtátagat
o watá tápagá at.

Cha Issáyá jost o pors
(Mattá 26:59–68; Markás 14:55–65; Luká 22:63–71)

19 Hamé dargatá masterén dini péshwáyá cha Issáyá, áiay moridáni
bárawá o tálimay bárawá jost o pors kort.
20 Issáyá passaw dát: "Man sajjahén donyáay démá wati habar
kortagant. Modám kanisahán o mazanén parasteshgáhá tálimon dátag,
hamódá ke sajjahén Yahudi moccha bant. Man chérokái hecch habaré
nakortag.
21 Gorhá chéá cha man josta geray? Cha hamáyán jost beger ke mani
habaresh eshkotagant. Á zánant ke man ché gwashtag."
22 Wahdé Issáyá é habar kortant, hamódá óshtátagén sepáhigéá Issáay
démá shahmáté jat o gwashti: "Masterén dini péshwáyá é dhawlá
passawa dayay?"
23 Issáyá darráéent: "Agan man radén habaré kort, maná mayárig
bekan. Bale agan man rást gwasht, chéá maná janay?"
24 Gorhá Hannáyá Issá masterén dini péshwá Kayápáay kerrá dém dát.
Issáay dast angat bastagatant.

Petrosay domi o sayomi enkár
(Mattá 26:71–75; Markás 14:69–72; Luká 22:58–62)

25 Shamun-Petros hamódá óshtátagat o watá tápagá at. Jostesh kort:
"Záná, taw cha áiay moridán yakké naay?" Áiá namannet o gwashti:
"Na, naán."
26 Cha masterén dini péshwáay hezmatkárán yakké hamá marday syád
at ke Petrosá áiay gósh borretagat. Gón Petrosá gwashti: "Man wa tará
gón áiá hamá bágá dist. Taw hamá naay?"
27 Petrosá padá namannet. Hamá damáná korósá báng dát.

Issá Pilátusay démá
(Mattá 27:11–26; Markás 15:1–15; Luká 23:1–5; 23:13–25)

28 Issáesh cha Kayápáay kerrá Rumay wáliay kalátá bort. É wahdá
sohb máhallah at o Yahudi wáliay kalátá nashotant ke nápák mabant o
Sargwazay Aiday waragá wárt bekanant.

† **18:15 18:15** Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn.

29 Gorhá Pilátus dhanná dar átk o cha áyán josti kort: “É marday sará
shomay bohtám ché ent?”
30 Áyán passaw dát: “Agan radkáré mabutén, má tai dastá nadátagat.”
31 Pilátusá gwasht: “Eshiá bebarét o wati Sharyatay hesábá pa eshiá
shawr o hokmé beborrét.” Yahudián gwasht: “Márá é ejázat nést ke kaséá
markay sezá bedayén.”
32 É dhawlá but tánke Issáay hamá habar rást o sarjam bebit ke wati
markay warh o paymay bárawá kortagati.
33 Nun Pilátus wati kalátá shot o Issái hamódá lóthéént o gwashti:
“Haw! Taw Yahudiáni bádsháh ay?”
34 Issáyá gwasht: “É tai jenday habar ant yá degarán mani bárawá tará
é dhawlá gwashtag?”
35 Pilátusá gwasht: “Záná, man Yahudié án? Tai wati kawm o mazanén
dini péshwáyán tará mani dastá dátag. Taw ché kortag?”
36 Issáyá gwasht: “Mani bádsháhi donyái bádsháhié naent. Agan mani
bádsháhi donyái bádsháhié butén, mani hezmatkárán jang kortagat ke
man Yahudiáni dastá makapán. Bale mani bádsháhi donyái bádsháhié
naent.”
37 Pilátusá gwasht: “Gorhá taw bádsháhé ay?” Issáyá gwasht: “Taw
wat maná bádsháhé gwashagá ay. Man pédá butag o donyáyá átkagán ke
pa rástiá gwáhi bedayán. Harkasá ke rásti dósta bit, mani habarán gósha
dárit.”
38 Pilátusá darráént: “Rásti ché ent?” É habaray kanagá rand Pilátus
padá Yahudiáni kerrá shot o gwashti: “Man hecch choshén bonyádé
nagendán ke é mardá mayárbár bekanán.
39 Bale shomárá rasmé hast ke man Sargwazay Aiday róchá yakk
bandigé pa shomá ázát bekanán. Shomá lóthét ke man Yahudiáni
bádsháhá pa shomá ázát bekanán?”
40 Áyán kukkár kort o passaw dát: “Na, áiá nalóthén! Barabbásá ázát
kan!” Barabbás yágié at.

19

Yahudiáni kénag o Pilátusay dodeli
(Mattá 27:27–31; Markás 15:16–20)

1 Randá Pilátusá Issá zort o shallák o hayzarán janáént.
2 Pawjián cha dhangar* o konthagán tájé jórh kort o Issáay sará dát,
jamurangén† kabáhé ham gwará dátesh.
3 Issáay kerrá shot o átkant o gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni
bádsháh!” Shahmátesh ham jat.
4 Pilátus padá Yahudiáni kerrá dhanná dar átk o gwashti: “Bechárét,
eshiá shomay kerrá dhanná kárán tánke shomá bezánét ke man pa
eshiay mayárig kanagá hecch bonyádé nagendán.”
5 Issáyá konthagén táj sará at o jamurangén kabáh gwará at o dhanná
dar átk. Pilátusá gón Yahudián gwasht: “Bechárét, é mard hamedá ent!”
6 Wahdé mazanén dini péshwáyán o áyáni sepáhigán dist, kukkáresh
kort: “Salibi kassh! Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Shomá wat
eshiá bezurét o salib bekasshét. Man pa eshiay mayárig kanagá hecch
bonyádé nagendán.”

---

* **19:2 19:2** Dhangar, bezán bétákén konthagi drachk o dár. † **19:2 19:2** Jamu, rangé ke Pársiá
banafsh o Orduá banafshi gwashanti.

7 Yahudián gwasht: “Mará Sharyaté hastent ke áiay redá,‡ é mard
allamá koshag bebit, chéá ke gwashtagi: ‘Man Hodáay Chokk án.’ ”
8 Wahdé Pilátusá é habar eshkot, ganter torseti.
9 Pilátus padá wati kalátá shot o ódá cha Issáyá josti kort: “Taw cha
kojá átkagay?” Issáyá passaw nadát.
10 Pilátusá gwasht: “Gón man habara nakanay? Taw nazánay ke tai
ázát kanag o salib kasshagay ehtiár mani dastá ent?”
11 Issáyá passaw dát: “Agan Hodáyá tará é ehtiár madátén, mani sará
tará hecch wák o ehtiáré néstat. Paméshká hamá ke maná tai dastá dáti
géshter mayárbár ent.”
12 Cha ed o rand, Pilátusá johda kort ke áiá ázát bekant, bale Yahudián
kukkára kort: “Agan taw é mardá ázát bekanay, Kaysaray§ dóst naay.
Harkas watá bádsháh sarpad bebit, Kaysaray dozhmen ent.”
13 Wahdé Pilátusá é habar eshkot, Issái dhanná áwort o wat yakk
jáhé pa dádrasiá nesht ke áiá “Sengparsha” gwashant o Aramái zobáná
“Jabbátá” bit.
14 Sargwazay Aiday tayáriay róchá, némróchay wahdá,* Pilátusá gón
Yahudián gwasht: “Bechárét, esh ent shomay bádsháh!”
15 Bale áyán kukkár kort: “Gár o gomsári kan! Gár o gomsári kan!
Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Shomay bádsháhá salib bekasshán?”
Mazanén dini péshwáyán gwasht: “Cha Kaysará abéd, márá dega
bádsháhé nést.”
16 Áherá, Pilátusá Issá pawjiáni dastá dát ke salib kasshag bebit. Gorhá
áyán Issá bort.

Issáyá saliba kasshant
(Mattá 27:32–37; Markás 15:21–26; Luká 23:32–38)

17 Issáyá salibesh baddhá dát o “Kámpól” námén jágahéá bortesh. É
jágah Aramái zobáná “Joljotá” gwashaga bit.
18 Hamódá salibesh kasshet. Gón áiá dega do mardomesh ham salib
kasshet, yakké é kashá o yakké á kashá. Issá, á doénáni nyámá at.
19 Pilátusay hokmá, mayárnámagé† nebeshtahesh kort o salibay sará
dratkesh. Nebeshtah é dhawlá at: “Issá Náseri - Yahudiáni bádsháh.”
20 Cha Yahudián bázénéá é mayárnámag wánt, chéá ke Issáay salib
kasshagay jágah cha shahrá dur naat o mayárnámag Ebráni o Látini o
Yunáni zobánán nebisag butagat.
21 Gorhá Yahudiáni mazanén dini péshwáyán gón Pilátusá gwasht:
“ ‘Yahudiáni bádsháh’ nebeshtah makan, nebeshtah kan ke é mardá
gwashtag man Yahudiáni bádsháh án.”
22 Pilátusá gwasht: “Á chizz ke man nebeshtah kortag, badala nabit.”
23 Salib kasshagay wahdá, pawjián Issáay pocch zortant, chár bahrá
bahr kortant, pa har pawjiéá yakk bahré. Bale Issáay jámag mant ke
hecch cháki per naat, sará tán pádá yakgwáp at.
24 Gorhá áyán watmánwatá gwasht: “Byáét, eshiá naderrén, eshiay sará
korakasshia‡ kanén, chárén bárén kayá rasit?” Hamá dhawlá ke Hodáay
Pákén Ketába gwashit, hamá dhawlá but:

---

‡ **19:7 19:7** Redá, bezán motábeká. § **19:12 19:12** Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. * **19:14 19:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhatay wahd”. † **19:19 19:19** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. ‡ **19:24 19:24** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk.

“Mani pocchesh watmánwat bahr kortant o
jámagay sará korakasshiesh kort.”§
Pawjián hamé kár kort.
25 Salibay nazzikká Issáay mát o mátay gohár o Kliupásay jan Maryam
o Maryam Magdalini óshtátagatant.
26 Wahdé Issáyá wati mát dist ke hamá dóstigén moriday kerrá óshtátag,
gón mátá gwashti: “Oo bánok! É tai chokk ent.”
27 Randá gón wati moridá gwashti: “É tai mát ent.” Á moridá cha
hamá wahdá Maryam bort o wati lógá dásht.

Issá sáha dant
(Mattá 27:45–50; Markás 15:33–37; Luká 23:44–46)
28 Nun Issáyá dist ke sajjahén chizz sarjam butagant. Gorhá Pákén
Ketábay habaray rást o sarjam bayagay háterá gwashti: “Tonnig án.”*
29 Cha tropshén sharábá porrén kunzagé ódá ér at. Áyán espanjé† zort
o sharábén kort, zupáay‡ tháléay sará bast o Issáay lonthán per mosht.
30 Wahdé Issáyá sharáb dap jat, gwashti: “Kár halás but!” Randá sari
jahl kort o sáhi dát.

Issáyá nayzaha janant
31 Á róch, Shabbatay tayáriay róch at. Yahudián nalóthet ke salib
kasshetagénáni jón o jasad Shabbatay róchá salibay sará lónján bebant,
chéá ke é hásén Shabbaté at. Paméshká cha Pilátusá dazbandiesh kort
ke á sayénáni pádán prósh o cha salibáni sará éresh géj.
32 Gorhá pawji démá átkant o hamá doénáni pádesh próshtant ke gón
Issáyá salib kasshag butagatant, pésará yakkéay o padá domiay.
33 Issáay kerrá ke átkant, distesh ke áiá sáh dátag. Paméshká áiay pádesh
napróshtant.
34 Bale cha pawjián yakkéá, nayzahé§ Issáay kash o pahnátá jat o
hamá damáná cha áiay jóná hón o áp dar átk.
35 Hamá kasá ke chamme wat é chizz distagant, sháhedia dant tánke
shomá imán byárét. Áiay sháhedi rást ent. Á zánt ke man rásta gwashán.
36 É kár hamá dhawlá but tánke Pákén Ketábay é habar rást o sarjam
bebit ke gwashit: *“Áiay hecch haddh próshaga nabit.”**
37 Pákén Ketáb dega yakk jágahé ham gwashit: *“Á hamáiá chárant ke*
áiay jánesh thong thong kortag.”†

Issáay kabr kanag
(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47; Luká 23:50–56)
38 Randá, Issop námén mardé ke Arimátiáay shahray nendók at,
Pilátusay kerrá shot o Issáay jóni lóthet. Á Issáay moridé at bale chérokái,
chéá ke cha Yahudiána torseti. Pilátusá ejázat dát o áiá jón bort.
39 Nikudimus, hamá ke pésará shapé Issáay gendagá shotagat, átk o gón
wat lahtén hór o hawárén morr o aud o karzarwáhi áwort ke si kiluay
kesásá‡ atant.

---

§ **19:24 19:24** Zabur 22:18. * **19:28 19:28** Bechár: Zabur 22:15; 69:21. † **19:29 19:29** Espanj, bezán pozzh, pokki. ‡ **19:29 19:29** Zupá kasánén drachké ke Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashanti. § **19:34 19:34** Nayzah, bezán nézah. * **19:36 19:36** Darraw 12:46. † **19:37 19:37** Zakaryá Nabiay Ketáb 12:10. ‡ **19:39 19:39** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sad litrá”. Yakk litráé kesás say sad gerám ent.

40 Nun áyán Issáay jón zort o Yahudiáni kabr o kapanay rasmáni redá,
gón á washbóán lilomén§ patthián patát.
41 Hamá jágahay nazzikká ke Issá salib kasshag but, bágé hastat ke ódá
nókén kabré jatagatesh o angat kass áiay tahá kabr kanag nabutagat.
42 Yahudiáni tayáriay róch at o kabr nazzikká at, paméshká Issáay jónesh
hamódá kabr kort.

20

Háligén kabr
(Mattá 28:1–10; Markás 16:1–8; Luká 24:1–12)

1 Haptagay awali róchá, bezán Yakshambehay sabáhá máhallah ke
angat tahár at, Maryam Magdalini kabray sará shot o disti ke hamá
dhók ke kabray dapá at, cha kabrá dur kanag butag.
2 Á pa maydán, Shamun-Petros o Issáay hamá domi moriday kerrá átk
ke Issáyá báz dóst at. Gwashti: "Hodáwandesh cha kabrá bortag, bale
nazánén kojá éresh kortag."
3 Gorhá Petros o á dega morid ráh geptant o dém pa kabrá shotant.
4 Har doénán maydán kort, bale á dega morid cha Petrosá gwast o cha
áiá pésar kabray sará raset.
5 Á wat kabray tahá nashot, bale saroki kasshet o disti ke lilomén
patthi ér ant.
6 Áiá rand, Shamun-Petros átk o raset o kabray tahá shot. Áiá ham
dist ke patthi hamódá ant.
7 Hamá dazmáli ham dist ke Issáay sará bastagat, bale dazmál
patthiáni kerrá naat, pétkagat o kammé durter yakk kerréá ér at.
8 Randá, á morid ke pésará kabray sará rasetagat, kabray tahá shot. É
chizzi distant o báwari kort.
9 Chéá ke tán á wahdi Pákén Ketábay é habará sarpad nabutagatant
ke pa Issáyá allami ent ke cha mordagán jáh bejant.
10 Randá á morid wati lógán per tarretant.

Issá Maryam Magdaliniay démá záhera bit
(Markás 16:9–11)

11 Maryam cha kabrá dhann óshtátagat o gréwagá at. Hamé wahdá ke
gréwagá at, sari jahl kort o kabray tahá cháreti.
12 Hamódá ke Issáay jón ér butagat, do espétpóshén préshtagi dist. Yakké
saruná neshtagat o á dega páduná.
13 Áyán gwasht: "Oo bánok! Taw chéá gréwagá ay?" Passawi dát: "Mani
Hodáwandesh bortag o nazánán kojá éresh kortag."
14 Wahdé é gappi jat, chakki tarrént o Issái dist ke hamódá óshtátagat,
bale pajjáhi nayáwort.
15 Issáyá gón áiá gwasht: "Oo bánok! Chéá gréwagá ay? Kai padá
garday?" Maryamá hayál kort balkén bágpán ent. Gwashti: "Oo wájah!
Agan taw bortag, maná begwash kojá éret kortag ke man berawán o áiá
dast begerán."
16 Issáyá gwasht: "Oo Maryam!" Maryamá chakk tarrént o Aramái
zobáná gwashti: "Rabbuni!" (Bezán: Oo mani ostád!)
17 Issáyá gwasht: "Maná dast majan, chéá ke angat Petay kerrá borzád
nashotagán, bale mani brátáni kerrá beraw o áyán begwash ke nun man

§ **19:40 19:40** Lilom, goday tahré ke Engréziá "linen" gwashaga bit.

dém pa wati Petá o shomay Petá, wati Hodáyá o shomay Hodáyá borzáda rawán."
18 Nun Maryam Magdalini moridáni kerrá shot o háli dátant: "Man Hodáwand dist." Padá hamá gappi jatant ke Issáyá gón áiá jatagatant.

Issá moridáni démá záhera bit
(Luká 24:36–43)

19 Hamá Yakshambehay shapá, wahdé morid cha Yahudiáni torsá lógéay tahá mocch atant o lógay darwázag kobl atant, Issá átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: "Émeni o salámati pa shomá."
20 É habaray gwashagá rand, wati dast o pahnáti áyáná pésh dáshtant. Wahdé moridán Hodáwand dist, sakk gal butant.
21 Issáyá padá gwasht: "Émeni o salámati pa shomá. Hamá dhawlá ke Petá maná ráh dátag, man shomárá ráha dayán."
22 Cha é habará rand, Issáyá morid dam jatant o gwashti: "Pákén Ruhá bezurét o wati delá jágah bedayét!
23 Agan kaséay gonáhán bebakshét, bakshaga bant o agan mabakshét, bakshaga nabant."

Issá o Tumá
24 Cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Tumá ke áiay domi nám Didimus at, Issáay áyagay wahdá ódá naat.
25 Á dega moridán gwasht: "Má Hodáwand distag." Bale áiá gwasht: "Man tánke áiay dastáni sará méháni thappán magendán, tánke wati lankoká méháni thappán o wati dastá áiay kash o pahnátay thappay sará ér makanán, báwara nakanán."
26 Hasht róchá rand, wahdé morid padá hamá lógá yakjáh butant, Tumá ham gón at. Lógay darwázag kobl atant, bale angat ham Issá átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: "Émeni o salámati pa shomá."
27 Nun gón Tumáyá gwashti: "Wati lankoká edá byár, mani dastán bechár, wati dastá mani kash o pahnátay thappay sará ér kan o cha ed o rand shakk makan, báwar kan."
28 Tumáyá gwasht: "Oo mani Hodáwand, oo mani Hodá!"
29 Issáyá gwasht: "Taw paméshká báwar kort ke maná distet. Bale bahtáwar hamá ant ke maná nagendant o báwara kanant."

É Ketábay nebisagay maksad
30 Issáyá wati moridáni démá, dega bázén mójezah o ajabbatén neshání pésh dáshtag ke é Ketábá nebisag nabutagant.
31 Bale é chizz nebisag butagant tánke shomá báwar bekanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk ent. É háterá ham nebisag butagant ke shomá cha imánay ráhá, áiay námay barkatá abamánén zenday wáhond bebét.

21

Issá hapt moriday démá záhera bit

1 É chizzán o rand, Teberiahay Mazangwarmay lambá*, padá Issáyá watá moridáni démá záher kort. Áiay záher bayag é dhawlá at:
2 Shamun-Petros o Tumá ke áiay domi nám Didimus at o Natnáil ke cha Jalilay métag Kánáyá at o Zebdiay chokk o dega do morid yakjáh atant.

* **21:1 21:1** Lamb, bezán dámon, kerr.

3 Shamun-Petrosá gón áyán gwasht: “Man máhigiriá rawán.” Áyán
gwasht: “Má ham káén gón.” Gorhá dar átkant o bójigá swár butant, bale
á shapá hecchesh nagept.
4 Sabáh ke but, Issá gwarmay lambá óshtátagat, bale moridán pajjáh
nayáwort.
5 Issáyá gón áyán gwasht: “Chokkán! Shomárá máhig gón nést?” Áyán
passaw dát: “Na.”
6 Gwashti: “Dámá bójigay rástén némagá dawr dayét, ódá máhig dara
kayt.” Áyán anchosh kort o haminkadar máhigesh gept ke dámesh dém
pa bójigá kasshet nakort.
7 Gorhá hamá morid ke Issáyá báz dóst at, áiá gón Petrosá gwasht: “É
Hodáwand ent!” Shamun-Petros jándar at. Wahdé é habari eshkot, wati
kabáhi gwará kort o ápá dawri kort.
8 Á dega morid bójigá swár, hoshkiay némagá átkant o cha máhigá
porrén dámesh kasshán kort, chéá ke cha hoshkiá sad gámá† durter
naatant.
9 Wahdé hoshkiá rasetant, cha bójigá ér átkant. Rókén eshkaresh dist
o eshkaráni sará máhig ér at. Nagan ham hastat.
10 Issáyá gón áyán gwasht: “Cha hamé máhigán kammoké byárét ke
annun shomá geptagant.”
11 Shamun-Petros bójigá shot o dámi dém pa hoshkiá kasshet. Dám cha
máhigá porr at, yakk sad o panjáh o say mazanén máhigi mán at, bale
máhigán dám nadertagat.
12 Issáyá gwasht: “Byáét náshtá kanét!” Cha moridán yakkéá ham jorat
nakort ke cha Issáyá jost begipt: “Taw kay ay?” Áyán zánt ke é Hodáwand
ent.
13 Gorhá Issá átk, nagani zort o áyáná dáti, hamé dhawlá máhigi ham
bahr kortant.
14 Cha wati jáh janagá pad, é sayomi rand at ke Issá moridáni démá
záher but.

Issá o Petros

15 Náshtáyá rand, Issáyá gón Shamun-Petrosá gwasht: “Oo Shamun,
Yuhannáay chokk! Inchok ke é maná dósta dárant, taw maná géshter
dósta dáray?” Petrosá gwasht: “Ji haw, oo Hodáwand! Taw zánay ke man
tará dósta dárán.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani gwaragán‡ bechárén.”
16 Domi randá gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná
dósta dáray?” Petrosá gwasht: “Ji haw, oo Hodáwand! Taw zánay ke taw
maná dóst ay.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani pasáni delgóshá bedár.”
17 Sayomi bará gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná
dósta dáray?” Issáyá ke sayomi bará jost kort ke maná dósta dáray, Petros
gamig but. Gwashti: “Oo Hodáwand! Taw har chizza zánay, taw zánay ke
man tará dósta dárán.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani pasán bechárén.
18 Tará rásténa gwashán, wahdé taw warná atay, taw srén bastagat o
har jáh ke lóthet, shotay. Bale wahdé pira bay, dastán pacha kanay o
degaré tai srénáá bandit o tará anchén jáhé bárt ke ódá rawaga nalóthay.”
19 Gón é habarán, Issáyá Petrosay markay némagá eshárah kort, ke
Petros chóna merit o Hodáay shán o shawkatá záhera kant. Padá gwashti:
“Mani randgiriá bekan.”

† **21:8 21:8** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do sad dast”. Yakk dasté ném mitar ent. Yakk
gámé yakk mitar ent. ‡ **21:15 21:15** Gwarag, bezán kasánokén espétpas, gwark.

20 Petrosá chapp o chágerd cháret o disti ke hamá morid ke Issáyá báz
dóst ent cha poshtá pédák ent, hamá ke shámay wahdá Issáay nazzikkterá
kenzetagat o cha áiá josti kortagat: “Oo Hodáwand! Kay tará dróhit o
dozhmenáni dastá dant?”
21 Wahdé Petrosay chamm pa á moridá kaptant, cha Issáyá josti kort:
“Oo Hodáwand! Eshiay ásar o ákebat ché bit?”
22 Issáyá gwasht: “Agan mani razá hamé bebit ke é tán mani áyagay
wahdá zendag bemánit, tai che káré harába bit? Taw mani randgiriá
bekan.”
23 Gorhá moridáni nyámá§ é habar sheng but ke á morid hechbara
namerit. Bale Issáyá nagwashtagat ke á namerit, tahná gwashtagati:
“Agan mani razá hamé bebit ke é tán mani áyagay wahdá zendag
bemánit, tai che káré harába bit?”
24 É hamá morid ent ke é chizzi nebeshtah kortagant o eshániá rásti o
pakkáiay sháhediá dant. Má zánén ke eshiay sháhedi rást ent.

Goddhi habar

25 Albat, Issáyá dega bázén káré kort. Agan yakk yakká nebisag
buténant, mani hayálá sajjahén donyáyá pa á ketában jágah nabutagat.

§ **21:23 21:23** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “brátáni nyámá”.

Kásedáni Kár
Kásedáni Káray pajjár

É ketábay nebisók hamá Luká ent ke Enjili nebeshtag o wat dáktaré at. Kásedáni Káray ketáb, Issáay zendag bayag o jáh janagay sargwastay bárawá áiay moridáni chamdistén gwáhiá dant. Wahdé Issá Masih, salibay sará dranjag o koshag but, áiay moridán torset o pa wati rakkénagá chér butant. Bale Issáay markay sayomi róchá, áyán Issá wati nyámá zendaká dist. Haw! Issá Masih zendag butagat. Démterá, é ketáb pésha dárit ke Pákén Ruh che paymá gón áyán hór but o áyán Urshalimá beger tán Rumá Issáay wasshén mestág pa mardomán rasént.

Kásedáni káray tahá, Issáay goddhi hokm o parmán, áiay ásmáná rawag, Urshalimá kelisáay bongéj,* Yahudiah o Sámerahay damagán Hodáay kolaway sheng bayag, Issáay sará Pulosay báwarmand bayag o darkawmáni nyámá Issáay kolaway rasénagay hál nebisag butagant. Cha eshán o abéd, Pulosay kár o kerd, áiay awali mestági sapar, Urshalimay diwán, Pulosay domi o sayomi mestági sapar o áiay bandijáhá gwázentagén wahdáni kessah ham mán ant. Luká wat ham baré baré é sát o saparán gón at. Pa mesálé, gappáni tahá chosha gwashit: "má pa Makduniahay rasagá eshtáp kort" (16:10).

Kásedáni Káray ketáb pésha dárit ke ketábay awali bahrá (1:8) átkagén é habar chón sarjam but ke gwashit: "...wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomárá was o wáka rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani wasshén mestágá rasénét."

Hodáay Pákén Ruhay ér kapagay kawl

1 Oo wájah Tiupilos! Wati awali ketábay tahá, Issáay káráni bongéjá beger
2 tán hamá róchá ke dém pa ásmáná barag but, har káré ke áiá kortagat o har tálimé ke áiá dátagat, man tará sahig kort. Issáyá pa wati kásediá, lahtén mardom pésará gechén kortagat o cha Hodáay Pákén Ruhay némagá hokmi dátagatant o gwashtagatanti ke áyáni kár ché ant.
3 Markay sakkiay saggagá rand, wati kásedáni démá záhera but o gón bázén gwáhián paddaria† kort ke cha mordagáni nyámá‡ zendag butag o jáhi jatag. Áiá, tán chell róchá watá kásedáni démá záhera kort o gón áyán Hodáay bádsháhiay bárawá habaria kort.
4 Yakk randé ke gón áyán hórigá neshtag o warák waragá at, hokmi dátant: "Cha Urshalimay shahrá dhann marawét, Petay§ wádah dátagén Pákén Ruhay wadár o entezárá bebét ke shomá áiay bárawá pésará ham cha man eshkotag.
5 Yahyáyá mardom gón ápá pákshódi dátagant, bale Petay wádah esh ent ke lahtén róchá o rand shomá cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét."

Issá ásmáná rawt

---

* **: 1:0** Bongéj, bezán bendát, shoru. † **1:3 1:3** Paddar, bezán záher, áshkár. ‡ **1:3 1:3** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. § **1:4 1:4** Pet hamá labz ent ke Issá Masihá pa Hodáyá kár bastag, bale jesmáni dhawl o dróshomá na. Hodá má sajjahénáni ásmáni Pet ent.

6 Wahdé morid Issáay kerrá mocch butant, cha áiá jostesh kort: “Oo
Hodáwand! Bárén á wahd hamesh ent ke taw bádsháhiá padá pa Esráilá
pera tarrénay?”
7 Passawi* dát: “Á wahd o zamánag ke Petay dastá ant o áiá wat
gisshéntagant, shomárá pa áyáni zánagá káré nést.
8 Bale wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomárá was o wáka
rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén
donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani
wasshén mestágá rasénét.”
9 Cha é habaráni gwashagá rand, áyán dist ke Issá ásmáná barag but o
jambaréá† á cha moridáni démá chér o andém kort.
10 Wahdé Issá dém pa ásmáná rawagá at, moridáni chamm ásmánay
némagá sakk atant, anágat‡ distesh do espétpóshén mard áyáni kerrá
óshtátag.
11 Áyán gwasht: “Oo Jalili wájahán! Shomá chéá edá óshtátag o ásmánay
némagá cháragá ét? Issá cha shomay nyámá chest kanag o ásmáná barag
butag, bale anchosh ke shomá rawagá distag, hamé dhawlá yakk róché
padá cha ásmáná pera tarrit o kayt.”

Yahudáay jágahay porr kanag

12 Gorhá Issáay morid, cha Zaytunay kóhá per tarret o Urshalimá
átkant. É kóh, cha Urshalimá yakk Shabbati róchéay duriá§ ent.
13 Wahdé shahrá rasetant, hamá borzádi báná* shotant ke pésará
hamódá butagatant. É mocchiay mardománi nám esh atant: Petros,
Yuhanná, Ákub, Andriás, Pilipos, Tumá, Bartulumá, Mattá, Halpiay
chokk Ákub, sarmachárén Shamun† o Ákubay chokk Yahudá.
14 Gón áyán Issáay brát, áiay mát Maryam o dega lahtén janén ham gón
at. Á sajjahén hamdel o hamsetk o har wahdá gón zegr o dwáyá delgósh
o dazgatth atant.
15 Hamá róchán yakk róché, Petros Issáay báwarmandáni nyámá,‡ ke
kesás yakk sad o bist mardom atant, pád átk o
16 gwashti: “Oo brátán! Hodáay Pákén Ketábay tahá, harché ke Pákén
Ruhá Issáay dazgir kanókáni rahshón, Yahudáay bárawá cha Dáuday
zobáná péshgói kortagat, allamá purah o sarjam bayagi at.
17 Yahudá cha may romb o thóliá at o é hezmatkáriá sharikdár at.”
18 Áiá cha wati gandagén káray mozzay zarrán dhagáré pa bahá gept
o hamódá dém pa chér kapt o lápi trakket o róti dar átkant.
19 Urshalimay sajjahén mardomán é hál eshkot o áyán, é dhagáray nám
wati zobáná “Hakeldámá” bezán “Hónay dhagár” per bast.
20 Petrosá habar kanáná gwasht: “Zaburay ketábá nebeshtah ent:
‘*áiay lóg o jágah haráb o wayrán bát,*
ódá hechkas jahmenend§mabát.’*

---

* **1:7 1:7** Passaw, bezán jwáb. † **1:9 1:9** Jambar, bezán abr. ‡ **1:10 1:10** Anágat, bezán yakk anágat, achának, nágahán. § **1:12 1:12** Shabbati róch hamá Shambehay róch ent. Shambehay róchá, durén ráhéá rawag rawá naat, tahná kesás yakk kilumitar rawá at. * **1:13 1:13** Bán, bezán kóthi, kamrah, óták. † **1:13 1:13** Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óshtátag. ‡ **1:15 1:15** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “brátáni nyámá.” “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **1:20 1:20** Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád. * **1:20 1:20** Zabur 69:25.

o
‘*áiay ogdah o zemmawári degaréá berasát*.’†
21-22 Paméshká báyad ent anchén mardomé gechén kanag bebit ke Hodáwandén Issáay áyag o rawagay sajjahén wahdá gón má gón butag, bezán cha Yahyáay dastá Issáay pákshódiá beger, tán hamá róchá ke á cha may nyámá chest kanag but. Á báyad ent gón má hórigá, Issáay jáh janagay‡ gwáhiá bedant.”
23 Gorhá do kasay námesh pésh kort, yakké Issop Barsábá at ke Yustus ham gwashtesh o á dega Mattiás at.
24 Randá, é dhawlá dwá kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw harkasay delay hálá zánay, nun wat pa má paddar kan ke cha é doénán kojámiet gechén kortag
25 tán é hásén kásediay zemmawáriá wati kópagán bezurit, hamá hezmat ke Yahudáyá yalah dát o hamódá shot ke áiay béhi jágah at.”
26 Gorhá, á doénáni sará pál§ jatesh o Mattiásay nám dar átk. É dhawlá, á gón hamá rombay yázdahén hásén kásedán hór kanag but.

2

Hodáay Pákén Ruhay ér kapag

1 Wahdé Pentikástay* róch átk, sajjahén yakjáh mocch atant.
2 Anágat cha ásmáná yakk anchén tawáré átk ke gwashay trondén gwáté at o hamá lóg ke á ódá neshtagatant gwátá mán patát.
3 Áyán bázén áspaymén shahm o shamálah† dist ke zobánok dayán har yakkéay sará ér neshtant.
4 Á sajjahén, cha Hodáay Ruhá porr butant o anchosh ke Pákén Ruh áyán wák o twán bakshagá at, dhanni zobánán habar kanagá laggetant.
5 Á róchán, ásmánay chérá har molk o har kawmay Hodádóstén Yahudi, Urshalimá jahmenend atant.
6 Wahdé é tawár chest but, bázén mardomé yakjáh mocch but o hayrán o habakkah mant, chéá ke harkas cha moridáni dapá wati jenday zobáná eshkonagá at.
7 Gorhá, pa bah mánagi‡ o hayráni gwashtesh: “Bárén, é ke habar kanagá ant Jalili naant?
8 Gorhá che paymá má sajjahén, cha áyáni dapá wati máti zobáná eshkonagá én!?
9 Má, cha Pársi, Mád o Ilám, cha Baynolnahrayn, Yahudiah, Kápádukiah, Pontus o Ásiáyá,§
10 cha Prijiah, Pampiliah o Mesrá én, cha Libiáay hamá hand o damagán ke Keriniay nazzikká ant o anchosh cha Rumá átkagén mardom én,
11 Yahudi o darkawmén* Yahudi butagén mardom, Kriti o Arab ham. Má sajjahén eshkonagá én ke may zobáná, Hodáay mazanén kárán darshána kanant.”

† **1:20 1:20** Zabur 109:8. ‡ **1:21-22 1:21–22** Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”. § **1:26 1:26** Pál, bezán láthari, bay o shartbandi, másag. Démay hálay zánag yá gisshenagay háterá pál janaga bit. * **2:1 2:1** Pentikást, bezán Rón o Móshay Aid. † **2:3 2:3** Shamálah, bezán ásay rók, ásay zobánok. ‡ **2:7 2:7** Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. § **2:9 2:9** Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. * **2:11 2:11** Darkawm, bezán á ke Yahudi naant.

12 Gorhá pa hayráni cha yakdomiá jostesh kort: “É kár o habaráni máná ché ent?”
13 Bale lahtén pa malandh o maskará gwashagá at: “Sharábá† mast o malár kortagant.”

Petros mocchiay démá tránа kant

14 Á wahdi, Petros gón á dega yázdahénán pád átk o pa borztawári gón áyán gwashti: “Oo Yahudián o Urshalimay jahmenendán! Sarpad bebét o mani habarán delgósh kanét.
15 É mardom, á dhawlá ke shomá hayála kanét, mast naant. Angat sáhat sabáhay noh‡ ent.
16 É hamá hál o habar ent ke Yuil nabiá é dhawlá péshgói kortag.
17 *‘Hodá gwashit: “Goddhi róchán sajjahén mardomán cha wati Ruhá sarrécha kanán. Shomay jenekk o bachakk paygambaria kanant, shomay warná elhámа gerant o pirén, wábа gendant.*
18 *Á róchán, wati golám o móledán cha wati Ruhá sarrécha kanán o á ham paygambaria kanant.*
19 *Borzád mán ásmáná mójezah o ajekkái§o jahlád mán zeminá ajabbatén neshání pésha dárán, hón o ás o mojén dutt.*
20 *Cha Hodáwanday porshawkatén róchay rasagá pésar, róch taháгdém o máh hónchaka bit.*
21 *Á róchá, harkas Hodáwanday námá begipt, rakkit.” ’**
22 Oo Esráilián! Delgósh kanét. Anchosh ke shomá wata zánét, Hodáyá shomay nyámá mójezah o ajekkái o ajabbatén neshání cha Issá Náseriay némagá záher o paddar kort o é dhawlá pa áiá gwáhi dáti.
23 É mard gón Hodáay péshzánti o gisshéntagén shawrá shomay dastá dayag but o shomá gón bédinání komakká salibay sará dratk o kosht.
24 Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o cha markay ranj o azábá rakként,† chéá ke nabuteni at mark áiá wati panjagáni tahá bedárit,
25 hamá dábá ke Dáudá áiay bárawá péshgói kortag o gwashtag:
‘Man modám Hodáwand wati dém pa démá distag, á mani rástén pahnátá ent, cha hamé sawabá mana nalarzán o nathagalán.
26 *Paméshká, delon wassh o zobán shádán ent. Jesm o jánon mán ométay kalátá áráma gipt,*
27 *chéá ke taw maná mordagáni jaháná yalaha nakanay o wati hamá Pákéná sarhag o pussagá naylay.*
28 *Taw maná zenday ráh sój dátagant o wati pahnátá maná cha shádmániá sarrécha kanay.’*‡
29 Oo brátán! Man pa deljami shomárá gwashán ke may bonpirok Dáud mort, kabr o kapan but o áiay kabr tán maróchi may gwará hastent.
30 Bale á paygambaré at o zántagati Hodáyá sawgend wártag o kawl kortag ke cha áiay naslá yakkéá, áiay bádsháhiay tahtay sará nádénit.
31 Dáudá cha péshá, áyókén róch distagatant o Masihay jáh janagay bárawá gwashtagati ke á na mordagáni jaháná yalah kanaga bit o na áiay jóna sarhit o pussit.§

---

† **2:13 2:13** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. ‡ **2:15 2:15** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Róchay sayomi sáhat”. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. § **2:19 2:19** Ajekkái, bezán mójezah, hayrán kanókén kár. * **2:21 2:21** Yuil Nabiay Ketáb 2:28–32.

† **2:24 2:24** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. ‡ **2:28 2:28** Zabur 16:8–11. § **2:31 2:31** Zabur 16:10.

32 Hodáyá Issá Masih zendag kort o má sajjahén, é rástiay sháhed én.
33 Á, Hodáay rástén némagá borzád barag but. Cha Petá, wádah dátagén
Pákén Ruh áiá raset o hamá dhawlá ke shomá gendag o eshkonagá ét,
nun Pákén Ruhi békesás* bakshetag.
34 Chéá ke Dáud wat ásmáná borzád nashot, bale gwashtagi:
'Hodáwandá gón mani Hodáwandá†gwasht, "mani rástén némagá benend
35 *tán hamá wahdá ke tai dozhmenán tai pádáni chéray padag o*
chárchóbahé bekanán." '‡
36 Paméshká, Esráilay sajjahén kawm allam bezánt, hamá Issá ke shomá
salib kasshet, Hodáyá Hodáwand o Masih kortag."
37 Wahdé mardomán é habar eshkotant, báz del padard butant o gón
Petros o á dega kásedán gwashtesh: "Oo brátán! Má chón bekanén?"
38 Petrosá gón áyán gwasht: "Cha wati gonáhán pashómán bebét
o tawbah bekanét o cha shomá harkas Issá Masihay námá pákshódi
bekant, tánke Hodá shomay gonáhán bebakshit. Á wahdá shomárá
Hodáay Pákén Ruh, tohpah o thékia rasit.
39 Hodáwanday é labz o kawl éwak o tahná pa shomá naent, pa shomay
chokk o óbádag o á dega durén hand o damagáni hamá mardomán ent
ham, ke may Hodáwandén Hodá áyán wati kerrá tawára kant."§
40 Petrosá, á, pant o sój dayáná kaddhan* kort o gwashtant: "Watá cha
é gomráhén nasl o padréchá berakkénét."
41 Gorhá, haméyán ke áiay kolaw o paygám zort, pákshódi ham kort o
á róchá, kesás say hazár mardom gón báwarmandán hór but.
42 Áyán, pa kásedáni dars o sabakká, pa sharikdárén zendá, pa nánay
bahr kanag† o pa dwáyá, watá nadr kort.
43 Sajjahénáni delá bimm o torsé nesht o cha kásedán mójezah o
ajabbatén neshání záher o paddara but.

Báwarmandáni sharikdárén zend
44 Sajjahén báwarmand, gón yakdegará hór o sajjahén mál o hastiá
sharikdár atant.
45 Áyán wati mál o melkat bahá o nadra kort o harkasay garaz o
zaluratáni sará, sajjahénáni nyámá bahra kortant.
46 Á, har róch gón hamdeli, mazanén parasteshgáhá moccha butant o
wati lógán ham pa wasshi o delsetki nánesh bahra kort o hórigá waráksha
wárt.
47 Hodáesh satá o saná kort o sajjahén mahluká á dóst atant. Hodáwand
ham róch pa róch rakkéntagén mardomán géshá cha géshter kanán at.

3

Petros drahbakshia kant*
1 Yakk róché, nohomi sáhatay† zegr o dwáay wahdá, Petros o Yuhanná
mazanén parasteshgáhá rawagá atant.
2 Hamá wahdá, lahtén mardom yakk pédáeshi langéá‡ áragá at.
Mardomán é lang har róch, mazanén parasteshgáhay "Zébá" námén

---

* **2:33 2:33** Békesás, bezán sakk báz, béandázah, béhesáb. † **2:34 2:34** "Mani Hodáwand" bezán Issá Masih. ‡ **2:35 2:35** Zabur 110:1. § **2:39 2:39** Albat, báyad bezánén Hodá sajjahén mardomán wati kerrá lóthit. * **2:40 2:40** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. † **2:42 2:42** Pa Issáay goddhi shámay yátmáná, áiay báwarmand nán o sharáb bahra kanant. * **3: 3:0** Drahbakshi, bezán dráhi o salámatiay bakshag, Arabi o Pársiá "shafá". † **3:1 3:1** Bezán bégáhay sáhat sayá. ‡ **3:2 3:2** Pédáeshi lang, bezán mádarzádén lang.

darwázagay dapá wápént tán cha parasteshgáhay rawókén mardomán pendhagé begipt.
3 Wahdé áiá Petros o Yuhanná parasteshgáhay rawagá distant, cha áyán pendhagi lóthet.
4 Petros o Yuhannáyá wati chamm áiárá sakk dátant. Petrosá gwasht: "May némagá bechár."
5 Langén marday chamm pa é ométá sakk atant ke chizzé dayanti.
6 Gorhá Petrosá gwasht: "Maná zarr o sohr nést bale harché ke maná hast, tará dayán. Issá Masih Náseriay námá, pád á, ráh ger."
7 Nun áiay rástén dasti gept o óshtárénti. Hamá damáná áiay pád o pádáni mocch, tayár o zórmand butant.
8 Jáh serret o wati pádáni sará óshtát, ráh gept o traddán o kopp kanán o Hodáyá sepat o saná kanáná, gón áyán parasteshgáhá shot.
9 Sajjahén mardomán á dist ke Hodáyá sepat o saná kanáná, wati pádáni sará rawagá ent.
10 Zántesh é hamá ent ke pésará, parasteshgáhay "Zébá" námén darwázagay dapá pa pendhagá neshtagat. Nun cha é kárá ke gón áiá butagat mardom hayrán o habakkah mantant.

Petrosay kolaw

11 Á mard cha Petros o Yuhannáyá hecch jetá nabut. Nun sajjahén mardom Solaymánay péshgáhá,§ gón hayráni tachán dém pa áyán átkant.
12 Petrosá ke chosh dist, gón áyán gwashti: "Oo Esráilián! Cha é kárá, pa ché inkadar hayrán o habakkah mantagét? Chéá chammó pa má sakk ant? Gwashay záná, má gón wati jenday twán o pahrézkáriá é mard dráh o tayár kortag.
13 Ebrahém, Esák o Ákubay Hodá, bezán may pet o pirokáni Hodáyá, wati hezmatkárén Issá shán o shawkat dát, hamá ke shomá geráént o kósháránt o Pilátusay démá á namannet, harchont ke Pilátusá áiay ázát kanagay shawr kortagat.
14 Bale shomá á 'Pák o Nékén' namannet o áiay jáhá pa yakk hónigéá ázáti lóthet.
15 Shomá zendmánay sarchammag kosht, bale Hodáyá á cha mordagáni nyámá zendag kort o jáh janáént o má eshiay sháhed én.
16 É mardá gendagá ét o zánét. Cha Issáay námay saray báwarmandiá, áiá wák o twán rasetag. Haw! Issáay nám o áiay sará báwarmandiá, é mard shomay démá sarjamá dráh kortag.
17 Nun, oo brátán! Mana zánán ke shomayg o shomay kamáshání kár o kerd, cha názántiá at.
18 Bale Hodáyá harché ke cha sajjahén nabiáni zobáná péshgói kortagat é dhawlá purah o sarjam kort. Á péshgói esh ent ke áiay Masih, ranja kasshit.
19 Nun cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét o dém pa Hodáyá wátarr bekanét* tánke shomay gonáh o mayár shódag bebant,
20 cha Hodáwanday némagá shomárá gég o ásudagén wahd o róch berasit o Hodá, Masih bezán Issáyá, ke pa shomá gechén kanag butag, rawán bekant.

§ **3:11 3:11** Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. * **3:19 3:19** Wátarr kanag, bezán per tarrag.

21 Á báyad ent ásmáná bemánit tán hamá wahdá ke har chizz nóksará
wati jáhá per betarrit, hamá dhawlá ke Hodáyá cha kwahnén zamánagán
pákén nabiáni zobáná gwashtag.
22 Mussáyá gwashtag: *'Shomay Hodáwandén Hodá, cha shomay brátáni*
nyámá pa shomá mani dhawlén paygambaré gechéna kant, báyad ent
shomá áiay sajjahén habarán bemannét.
23 *Kasé ke é paygambaray habaráni sará delgósh makant, cha kawmá*
sendag o dar kanaga bit.'†
24 Cha Samwélá o rand, sajjahén nabián é rócháni bárawá péshgói
kortag.
25 Shomá nabiáni poshpad o hamá ahd o kawlay mirásdár ét ke
Hodáyá gón shomay pet o pirokán kortagat, wahdé gón Ebráhémá
gwashti: *'Zeminay sajjahén kawm o kabilah cha tai nasl o poshpadá*
barkata gerant.'‡
26 Hodáyá wati hezmatkár gechén kort o pésará shomay gwará rawán
dát tán shomárá barkat bedant o har yakkéá cha áiay haráb o gandagén
ráhá per betarrénit."

4

Petros o Yuhanná sarókáni diwánay démá

1 Petros o Yuhanná angat gón mardomán habar kanagá atant ke
dini péshwá, mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni master o
Saduki* ódá átk o rasetant.
2 Á, cha é habará sakk nárazá atant ke kásedán mardom dars o sabakka
dát o járesha jat ke cha Issáay nám o ráhá mordag padá zendaga bant.
3 Petros o Yuhannáesh geptant, béwahd o bégáh at, paméshká tán é dega
róchá bandigesh kortant.
4 Bale bázéné ke áyáni kolaw o paygámesh eshkotagat báwarmand but o
cha áyán kesás panch hazár mardén atant.
5 É dega róchá, Yahudiáni master, kamásh o Sharyatay
zánóger†Urshalimá mocch butant.
6 Gón áyán masterén dini péshwá Hanná o áiay hamráhiá Kayápá,
Yuhanná, Eskandar o masterén dini péshwáay sajjahén kothom o hándán
gón atant.
7 Áyán Petros o Yuhanná óshtárént o jost geptant: "Shomá gón kojám
zór o wáká yá gón kai námá é kár kortag?"
8 Gorhá Petros cha Hodáay Pákén Ruhá sarréch but o gwashti: "Oo
kawmay sarók o kamáshán!
9 Agan maróchi é sawabá cha má jost o pors bayagá ent ke má pa lang
o mondhén mardéá néki kortag o josta kanét ke á chón dráh butag,
10 gorhá shomá sajjahén o Esráilay drostigén kawm bezánét, é mard
ke dráh o tayár shomay démá óshtátag, cha Issá Masih Náseriay námay
barkatá dráh butag. Shomá Issá salib kasshet o kosht, bale Hodáyá cha
mordagáni nyámá zendag kort.
11 Issá
hamá seng ent ke shomá, bánbandén ostáyán,‡*pasond nakort o chagal dát,*

† **3:23 3:23** Mussáay Wáz 18:15, 18, 19. ‡ **3:25 3:25** Pédáesh 12:3. * **4:1 4:1** Saduki, cha Yahudiáni dini sarókán yakk thólié at. † **4:5 4:5** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. ‡ **4:11 4:11** Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent.

*bale á seng, bonhesht§but.**
12 Cha áiá abéd† dega rakkénóké nést, chéá ke ásmánay chérá, Issáay
námá abéd, mardomán dega námé dayag nabutag ke gón áiá má rakket
bekanén."
13 Áyán ke Petros o Yuhannáay deléri o bahádorri dist o zántesh ke
á náwánendah o ámién mardom ant, hayrán butant. Randá pajjáhesh
áwortant, ke á Issáay hamráh butagant.
14 Bale pa é sawabá ke á dráh butagén mard áyáni kerrá óshtátagat,
chizzé gwashtesh nakort.
15 Paméshká áesh cha hakdiwáná‡ dhann rawagay hokm dát o wat pa
shawr o saláhá neshtant.
16 Watmánwatá gwashtesh: "Gón é mardomán ché bekanén? Chéá
ke Urshalimay sajjahén jahmenenda zánant eshání dastá yakk anchén
mójezahé záher butag ke namannaga nabit.
17 Bale chosh ham mabit ke é habar mardománi nyámá géshter sheng
o tálán bebit. Báyad ent áyán betorsénén ke dega baré pa Issáay námá
gón hechkasá habar makanant."
18 Petros o Yuhannáesh padá lóthet o hokm dátant ke hechbar Issáay
námá chizzé magwashant o dars o sabakk madayant.
19 Áyán passaw dát: "Wat shawr bekanét, shomay habaray zurag
sharter ent yá Hodáay?
20 Bale má cha wati distagén o eshkotagénáni paddar o darshán
kanagá watá dáshta nakanén."
21 Gorhá cha géshterén torsénag o pádtráp.§ dayagá rand, áesh yalah
dátant. Pa áyáni sezá dayagá sharrén ráhé nadistesh, chéá ke gón é
ajabbatén káray gendagá sajjahén mardomán Hodá satá kort o sárhát.*
22 Á mard ke gón é mójezahá dráh butagat, omri chell sálá gésh at.

Báwarmandáni dwá
23 Ázát bayagá rand, Petros o Yuhanná wati hamrháháni kerrá shotant
o áesh cha mazanén dini péshwá o kawmay kamáshání gwashtagén
habarán sahig kortant.
24 Áyán ke eshkot, yakdel o hamtawár Hodáay bárgáhá dwá kort o
gwashtesh: "Oo zórmandén Hodáwand, ásmán o zemin o daryáay addh
kanók o har chizzé ke áyáni tahá ent!
25 Taw wat gón Pákén Ruhay elhámá cha may bonpirok, wati
hezmatkárén Dáuday zobáná gwasht:
'*Á dega kawm pa ché shóresha kanant o ráj chéá mopt o náhudagén
pandala*† sázant?
26 *Jahánay bádsháh tayára bant o hákem yakjáh mocch, Hodáwand o áiay
Masihay helápá óshtant.*'‡
27 Pa rásti, hamé shahrá Hirudis, Pontius Pilátus, á dega darkawmén
mardom o Bani Esráilay sajjahén kawm o kabilah hamdast butant o tai
pákén hezmatkár Issáay helápá pád átkant, hamá Issá ke taw gón rógen
per moshagá pa bádsháhiá gechén kortagat.

---

§ **4:11 4:11** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. * **4:11 4:11** Zabur 118:22. † **4:12 4:12** Abéd cha, bezán gayr cha. ‡ **4:15 4:15** Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. § **4:21 4:21** Pádtráp, bezán tahdid, damki. * **4:21 4:21** Sárháyag, bezán satá kanag. † **4:25 4:25** Pandal, bezán sázesh, repk o honar. ‡ **4:26 4:26** Zabur 2:1–2.

28 Áyán gón wati é kárá, tai wák o wáhag ke taw cha péshá gisshéntagat,
purah o sarjam kort.
29 Oo Hodáwand! Nun eshán pádtrápáni némagá bechár o wati
hezmatkárán komakk bekan tánke tai habarán pa mazanén bahádorri
o natorsi darshán bekanant.
30 Wati pákén hezmatkár Issáay námá, pa drahbakshi o mójezah o
ajabbatén neshániáni paddar kanagá, wati dastá shahár day."
31 Cha áyáni dwáyá rand, á jágah ke ódá mocch atant larzet, sajjahén
cha Pákén Ruhá sarréch butant o Hodáay habaresh pa deléri darshán
kort.

Báwarmandáni sharikdári

32 Sajjahén báwarmand yakdel o yakján atant, hechkasá wati mál o hasti
tahná watiga nazánt o sajjahén chizzán sharikdár atant.
33 Kásedán gón mazanén wák o tágaté pa Hodáwandén Issáay jáh janagá
gwáhia dát o gón á sajjahénán Hodáay mazanén rahmat gón at.
34 Cha áyán hechkas mohtáj naat, chéá ke harkasá lóg yá dhagáré
hastat baháia kort o
35 zarri kásedáni démá éra kortant. Áyán é zarr pa sajjahénán, harkasay
garaz o zaluratáni sará bahra kortant.
36-37 Issop námén mardéá ham dhagáré hastat, bahái kort, zarri áwort
o kásedáná dátant. Á Kebresié at o cha Láwiáni kabilahá at. Kásedán áiay
nám Bárnábá kortagat, bezán "delbaddhiay§ chokk".

5

Hannániá o Sapirah

1 Hannániá námén mardéá o áiay Sapirah námén janá ham wati
dhagáré bahá kort.
2 Hannániáyá gón janay sahigiá zarráni yakk bahré pa wat dásht o á
dega, kásedáni démá ér kortant.
3 Petrosá gwasht: "Oo Hannániá! Chéá Shaytán tai delá chó potert ke
gón Hodáay Pákén Ruhá dróget bast o cha melkay zarrán bahré pa wat
ér kort?
4 Záná, dhagár cha baháyá pésar tai jendayg naat? Cha baháyá
rand, zarr tai dastá naatant? Pa ché wati delá shawret kort ke chosh
bekanay? Taw gón mardomán na, gón Hodáyá dróg bast."
5 Wahdé Hannániáyá é habar eshkotant, zeminá kapt o sáhi dát.
Harkasá ke é habar eshkot, áiay delá baláhén torsé nesht.
6 Gorhá warná démá átkant, jónay kapan kanagá rand, dhanná bort o
kabresh kort.
7 Kamm o gésh say sáhatá rand, áiay jan ke cha é sargwastá sahig naat,
átk o raset.
8 Petrosá cha áiá jost kort: "Maná begwash, shomá dhagár ke bahá
kort, eshiay kimmat hamesh at?" Sapirahá passaw dát: "Haw, kimmati
hamesh at."
9 Petrosá gwasht: "Chéá pa Hodáwanday Ruhay chakkásagá* gón
yakdegará hamdast butét? Bechár, hamáyán ke tai mard kabr kort
annun darwázagay dapá ant o tará ham dhanná barant."

§ **4:36-37 4:36–37** Delbaddhi, bezán tasallá, ométwári.
* **5:9 5:9** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag.

10 Janén, hamá damáná Petrosay pádáni démá kapt o sáhi dát. Wahdé
warná átkant, distesh ke á ham mortag. Dhanná bortesh o marday kerrá
kabresh kort.
11 Cha é habaráni eshkonagá, sajjahén báwarmand† o á dega mardománi
nyámá mazanén tors o bimmé kapt.

Kásed drahbakshia kanant

12 Cha kásedáni dastá, mardománi nyámá bázén ajabbatén neshánі
o ajekkái záher o paddara but. Sajjahén báwarmand, gón hamdeli o
hamsetki Solaymánay péshgáhá moccha butant.
13 Báwarmand, mardománi gwará báz ezzatmand atant, bale cha á
degarán kaséá é del o joryat néstat ke gón áyán hór bebit.
14 Angat, Hodáwanday sará báwarmandén janén o mardén, róch pa róch
gésh bayán atant o gón áyán hawára butant.
15 Tantaná‡ mardomán wati nádráh, taht o nepádáni sará wápént o
rahsarána áwortant, tán Petros cha ráhá ke gwazit, toré áiay sáheg ham pa
lahténá bekapit.
16 Urshalimay kerr o gwaray shahráni mardom ham romb rombá
átkant, nádráh o cha palitén ruhán ranj distagén mardomesha áwortant
o sajjahén dráha butant.

Kásedán jéla kanant

17 Masterén dini péshwá o áiay sajjahén hamráh ke Sadukiáni thóliay
básk atant, pa hasadd o konnat pád átkant.
18 Kásedesh gept o bandijáhá jél kortant.
19 Bale shapá yakk wahdé, Hodáwandaypréshtagéá bandijáhay darwázag
pach kortant o á cha jélá dar áwortant o gwashti:
20 "Berawét mazanén parasteshgáhá bóshtét o é nókén zenday sar-
jamén kolaw o paygámá mardomán berasénét."
21 Gorhá, hamá dábá ke áyáná gwashag butagat, bámgwáhá
parasteshgáhá shotant o mardománi sabakk dayagá laggetant. Wahdé
masterén dini péshwá o áiay hamráh átkant, sarókáni diwánay básk o
Esráilay sajjahén kamáshesh lóthetant o dega lahtén mardomesh rawán
dát tán kásedán cha jélá byárant.
22 Bale áyáni rah dátagén mardom bandijáhá ke shotant, kásedesh
nadistant. Per tarret o hálesh dátant ke
23 "bandijáhay darwázag mohr bastagatant, negahpán ham
darwázagáni démá óshtátagatant, bale má darwázag ke pach kortant,
jélá hechkas nadist."
24 Gón é habaray eshkonagá, parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni
sarók o mazanén dini péshwá sakk hayrán o pegrig butant ke bárén é
káray ásar o ákebat nun ché bit.
25 Hamá wahdá yakké átk o háli dátant: "Bechárét, á ke shomá bandig
kortagatant, parasteshgáhá mardomán dars o sabakk dayagá ant."
26 Gorhá parasteshgáhay negahpánáni sarók gón wati sepáhigán shot
o kásedesh gept o áwortant, bale pa zór na, chéá ke torsetesh "chó mabit
mardom márá sengsár bekanant."
27 Kásedesh áwort o sarókáni diwánay démá óshtáréntant. Nun masterén
dini péshwáyá cha áyán jost gept:

† **5:11 5:11** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "sajjahén kelisá". ‡ **5:15 5:15** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

28 “Má hokm nakortagat dega baré pa é námá mardomán dars o
sabakk madayét? Bale shomá Urshalimay sarjamén shahr gón wati
tálimán porr kortag. Lóthét á marday hóná may gardená beladdhét?”
29 Petros o á dega kásedán passaw dát: “Báyad ent cha ensánán géshter,
Hodáay mannók bebén.”
30 Issá, ke shomá salib kasshet o kosht, may pet o pirokáni Hodáyá
padá zendag kort,
31 wati rástén némagá nádént o sarók o rakkénók kort, tánke Esráilay
kawmá tawbah o gonáháni pahelliay móh berasit.
32 Má é habaráni sháhed én. Pákén Ruh, ke Hodáyá wati báwarmandáná
bakshetag ham é habaráni gwáhiá dant.
33 Gón é habaráni eshkonagá, diwánay básk anchosh zahr geptant ke
pa áyáni koshagá pád átkant.
34 Bale Gámályál námén Parisié ke Sharyatay ostád o sarókáni diwánay
básk o sajjahén mardománi chammán sharapdárén mardé at, diwáná
pád átk o hokmi kort: “É mardán yakk damáné dhanná bebarét.”
35 Gorhá gwashti: “Oo Esráilián! Hozzhár bét ke shomárá gón é
mardomán ché kanagi ent.
36 Kammé wahdá pésar ham Tiudás námén mardéá jáh jat o watá
mazanmardé zánti, chár sadé mardom áiay hamráh but. Bale á koshag
but o áiay hamráh sest o séd§ butant o hecch nabut.
37 Cha áiá rand, Yahudá námén Jalili mardéá, mardomshomáriay
róchán jáh jat, áshóp kort o lahtén mardomi gón wat tarrént, bale á ham
koshag but o hamráhi sheng o sháng butant.
38 Annugén jáwaráni bárawá, mani shawr gón shomá hamesh ent ke
cha é mardomán dast bekasshét o eshán yalah bedayét. Chéá ke agan
esháni é kár o maksad cha ensánáni némagá ent, béshakk pa sara narasit.
39 Bale agan cha Hodáay némagá ent, shomá eshán dáshta nakanét.
Gorhá bezánét ke á wahdá shomay jang gón Hodáyá bit.”

Áiay habaresh mannet,
40 kásedesh lóthet o áwortant, latth o kotth kanáént o makan kortant ke
pa Issáay námá dega baré habar makanant. Nun yalahesh dátant.
41 Kásed, gal o shádehi kanán, cha diwánay démá dar kaptant, chéá ke
áyán é láheki rasetagat pa Issáay námá béezzati begendant.
42 Áyán mazanén parasteshgáh o lógáni tahá, cha é mestágay tálán
kanagá ke Issá hamá Masih ent, hechbar dasta nakasshet.

6

Pa hezmatkáriá hapt mardomay gechén kanag

1 Hamá róchán ke morid géshá cha géshter bayán atant, Yunáni Yahudi*
cha Ebráni Yahudián gelagdár atant ke har róchigén ward o warákay bahr
kanagá, áyáni janózámán chizzé narasit.
2 Dwázdahén kásedán, sajjahén morid lóthetant o gwashtesh: “É habar
sharr naent ke má ward o warákay wandh o bahr kanagay káráni
sawabá, cha Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriá nádelgósh bebén.

§ **5:36 5:36** Sest o séd, bezán sheng o sháng, tak o park. * **6:1 6:1** Yunáni Yahudi, hamá Yahudi atant ke Yunáni dód o rabédagay randgir atant o áyáni zobán Yunáni at.

3 Paméshká, oo brátán! Cha wat hapt anchén néknámén mardom
gechén bekanét ke cha Pákén Ruh o Hodái zánt o zánagá sarréch bebant
tán é zemmah o dhobbahá† haméyáni kópagá beladdhén o
4 wat pa dwá o Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriá dazgatth bebén."
5 É shawr, sajjahénán dóst but o é mardomesh gechén kortant: Estipán
ke cha imán o Pákén Ruhá porr at, Pilipos, Prukuros, Nikánur, Timun,
Párminás o Antákiahay Yahudi butagén báwarmand Nikulás.
6 É mardomesh kásedáni démá áwort o pésh kortant. Kásedán pa áyán
dwá kort o dast baddhá jatant.
7 É dhawlá Hodáay Pákén Habar mardoméni nyámá tálán but o
Urshalimá morid sakk zutt géshá cha géshter bayána butant. Bázén dini
péshwáé ham é báwaray mannóger but.

Estipánay dazgir kanag

8 Estipán cha Hodáay rahmat o zórá porr at o áiá mardoméni nyámá
mazanén mójezah o ajabbatén nesháni démá áwort,
9 bale cha Yahudiáni yakk kanisahéá ke námi "Ázát Butagén Golámáni
Kanisah"‡ at, lahtén mardom cha áiá nárazá at. Á cha Kerini o
Eskandariahay shahr o Kilikiah o Ásiáay damagán atant o gón Estipáná
dapjáká laggetant.
10 Bale Estipán gón anchén Ruh o zántéá habar kanagá at ke áiay démá
óshtátesh nakort.
11 Gorhá lahtén mardomesh rad dát tán begwashant: "Má eshkotag
Estipáná Mussá o Hodáay bárawá kopr kortag."
12 Áyán, mardom o kawmay kamásh o Sharyatay zánóger shóréntant o
Estipánesh gept o kasshakán, sarókáni diwáná pésh kort.
13 Drógén gwáh o sháhedesh áwort, áyán sháhedi dát o gwasht: "É mard
Hodáay pákén lóg o Sharyatay helápá, cha bad o náráhén habar kanagá
hechbar dasta nakasshit.
14 Má wat eshkot, gwashti: 'Issá Náseri é jágahá karójit o á rasm o
rawáján badala kant ke Mussáyá pa má eshtagant.' "
15 Diwánay sajjahén nendókán chamm pa Estipáná sakk dátagatant o
distesh áiay dém, préshtagéay démay dhawlá ent.

7

Estipánay trán

1 Masterén dini péshwáyá cha Estipáná jost kort: "Bárén, é tohmat rást
ant?"
2 Estipáná passaw dát: "Oo pet o brátán! Delgósh kanét:

Ebráhémay bárawá

Porshawkatén Hodá, hamá wahdá may bonpirok Ebráhémay démá
záher but ke á angat Baynolnahrayná at o Háráná jahmenend nabutagat.
3 Gón áiá gwashti: 'Wati sardhagár o ráj o kawmá bell o hamá molká
beraw ke man tará péshia dárán.'
4 Áiá Kaldániáni molk yalah dát o Háráná shot. Cha petay marká o
rand, Hodáyá á cha ódá hamé molká áwort ke annun shomá neshtagét.
5 Edá, Hodáyá áiárá hecch mirás o melkat nadát, yakk bechillé
zemini ham nadát, bale labzi kort ke áiay nasl o padréch é sardhagáray

† **6:3 6:3** Dhobbah, bezán ogdah, zemmah, Arabi o Pársiá "wazifah". ‡ **6:9 6:9** Yahudiáni parasteshgáháni nám "kanisah" ent.

hodábonda* bit. Hodáyá é habar hamá wahdá kort ke Ebráhémá angat chokk néstat.
6 Gón áiá chosh gwashti: 'Tai chokk o óbádag anchén molkéá ke áyáni watig naent, darámad o bégánaga bant o tán chár sad sálá, degaráni chérdastiá golám o béezzat kanaga bant.'
7 Chosh ham gwashti: 'Hamá kawm ke áyán wati golám o chérdasta kant, man áyán sezá dayán. Padá cha á molká dara káyant o hamé jágahá maná parastesha kanant.'
8 Hodáyá gón Ebráhémá ahd o karáré bast ke áiay neshániy mardénchokkáni sonnat kanag ent. Paméshká, wahdé Ebráhémá Esákén chokk but, hashtomi róchá sonnati kort. Hamé dhawlá Esáká wati chokk Ákub o Ákubá wati dwázdahén chokk, ke may kawmay kabilaháni bonpirok ant, sonnat kortant.

Issopay bárawá

9 Ákubay chokk, gón wati brátén Issopá pa hasadd o konnat kaptant. Brátán Issop goláméay dhawlá bahá kort o Mesrá barag but, bale Hodá Issopay hamráh at o
10 cha sajjahén sakki o sórián rakkénti. Hodáyá á, haminchok láheki o zánt o zánag dát ke Mesray bádsháh, Perawnay mehr o ehtebári pa wat katthet† o Perawná á wati sarjamén molk o melkatay kármaster kort.
11 Randá sajjahén Mesr o Kanháná dhokkálé‡ kapt ke cha áiá mardomán mazanén sakki o sóri raset o may pet o pirénán hecch ward o waráké nabut.
12 Wahdé Ákubá zánt ke Mesrá dán o gandoma rasit, may pet o piroki awali bará pa ward o warákay gerag o áragá hamódá ráh dátant.
13 Á, domi randá ham Mesrá shotant o é randá Issopá watá gón wati brátán paddar o pajjárók kort. Perawn ham Issopay kawm o kothomay bárawá sahig but.
14 Gorhá Issopá pa wati pet Ákubá kolaw ráh dát ke á gón wati sarjamén kahól§ o hándáná ke haptád o panch mardom atant, beladdhit o Mesrá byayt.
15 É dhawlá, Ákub Mesrá shot o hamódá á o may pet o pirok bérán butant.
16 Áyáni jón cha ódá árag o Shekémay shahrá, hamá kabrá kall kanag butant ke Ebráhémá cha Hámóray chokkán pa chizzé zarrá bahá geptagat.
17 Wahdé gón Ebráhémá, Hodáay dátagén kawlay sarjam bayagay wahd nazzikk but, Mesrá may mardom báz géshter butant.
18 Á wahdá, Mesray bádsháh degaré but o Issopay bárawá hecchi nazánt.
19 Áiá may kawm rad dát o répént, may pirénáni sará báz zolm o zórák perrént o hojj kortant ke wati nonnokén chokkán, cha lógán dhanná dawr bedayant ke bemerant.

Mussáyá beger tán Solaymáná

20 Hamé wahdá, Mussá pédá but. Á báz sharrang o dhawldárén chokké at. Tán say máhá wati pet o mátay lógá rost o rodómi kort.

---

* **7:5 7:5** Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. † **7:10 7:10** Katthag, bezán nap o sutt kanag, dastá árag. ‡ **7:11 7:11** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. § **7:14 7:14** Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

21 Wahdé dhanná éresh kort, Mesray bádsháh Perawnay jenekká zort
o wati jenday chokkay dhawlá ródént o mazan kort.
22 Mussáyá Mesriáni sajjahén zánt o zántkári dar bort o pa kerdár o
goptárá twánmandén mardé but.
23 Chell sáli ke but, é pegr o hayálá kapt ke gón wati Bani Esráili brátán
gendok bekant.
24 Wahdé disti cha áyán yakkéay sará, Mesrié zóráki kanagá ent,
Esráiliay démpánii* kort o béray geragá, á Mesrii jat o kosht.
25 Mussáyá wati delá anchosh hayál kort ke áiay Esráili brát balkén
sarpad bebant ke pa áyáni rakkénagá, Hodá áiá kár bandagá ent, bale
Esráili sarpad nabutant.
26 É dega róchá anágat, áiá do Esráili watmánwatá merh o jangá dist.
Mussá pa áyáni gisshénag o tepák kanagá démá kenzet o gwashti: 'Oo
mardán! Shomá watbrát ét, chéá yakdegará táwánbára kanét?!'
27 Bale hamá ke wati hammolkiay sará zóráki kanagá at, Mussái yakk
némagé télánk dát o gwashti: 'Tará kayá may sará hákem o kázi kortag?
28 Bárén, hamá dhawlá ke taw zi á Mesri kosht, mani koshagá ham
lákártaget?'
29 Gón é habaray eshkonagá, Mussá cha á molká dar átk o Midyánay
sardhagárá darándhéh† but. Hamódá áiá do mardénchokk but.
30 Chell sálá rand, Sináay kóhay gyábáná, préshtagé bon geptagén
dhólokéay‡ ásay shahmáni tahá pa Mussáyá paddar but.
31 Cha é nedáragay§ gendagá, Mussá hayrán o habakkah mant. Wahdé
pa eshiay géshter chárágá nazzikter shot, Hodáwanday tawári é dhawlá
eshkot:
32 'Man tai pet o pirok Ebráhém, Esák o Ákubay Hodá án.' Mussá cha
torsá larzagá lagget o áiá tahm o joryat nakort á némagá bechárit.
33 Hodáwandá gwasht: 'Wati swásán dar kan, é jágah ke taw óshtátagay,
pákén jágahé.
34 Man Mesray sardhagárá wati mardománi sakki o sóri distagant,
áyáni peryát o zári eshkotagant, pa áyáni rakkénag o ázát kanagá ér
átkagán. Byá, nun man tará padá Mesrá rawána dayán.'
35 Esráilián Mussá namannetagat o gwashtagatesh: 'Tará kayá may
sará hákem o kázi kortag?' Nun Hodáyá hamá Mussá bon geptagén
dhólokay boná préshtagé pésh dásht. É dhawlá, áyáni hákem o rakkénók
kort o Mesrá ráhi dát.
36 Hamá at ke cha Mesrá Esráiliáni dar áyagay rahshón but. Hamáiá,
Mesr o Sohrzeray* tayábá† o tán chell sálá gyábánán mójezah o ajabbatén
neshání pésha dásht.
37 Hamé Mussá at ke gón Bani Esráilián gwashti: *'Hodá cha shomay
brátáni nyámá pa shomá, mani dhawlén paygambaré gechéna kant.'*‡
38 É hamá Mussá at ke gón préshtagá hór, may pet o pirokáni mocchiá
gyábáná gón at. Préshtagá Sináay kóhay sará gón áiá trán kort o Mussáyá

---

* **7:24 7:24** Démpáni, bezán wati rakkénagay johd. Arabi o Pársiá "defá'". † **7:29 7:29** Darándhéh, bezán jaláwatan. ‡ **7:30 7:30** Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré. § **7:31 7:31** Nedárag, bezán sayl, tamáshá. * **7:36 7:36** Sohrzer hamá jágah ent ke wahdé Esráili cha Mesrá dar átkant, áyáni démá daryá at o poshtá Perawnay lashkar pédák at. Hodáyá pa áyáni rakkénagá hamé jágahá daryá hoshk kort o ráh pach kort (Darraw 13:17–15:21). Bázén zántkáré gwashit ke maróchigén Suéz Kánálay nazzikká ent. † **7:36 7:36** Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel. ‡ **7:37 7:37** Mussáay Wáz 18:15.

hamódá Hodáay zend bakshókén habar geptant tán áyán pa má sar bekant.
39 Bale may pet o pirok, pa Mussáay mannagá razá naatant. Cha áiá
poshtesh kort o namannet o delesh pa Mesrá bast.
40 Áyán, gón Háruná gwasht: 'Pa má anchén hodá besách ke may
rahbariá bekanant. É Mussá, ke márá cha Mesrá dar áyagay ráhi pésh
dáshtag, áiá ché butag, má nazánén.'
41 Áyán gwaskpaymén yakk boté jórh kort o pa wati jórh kortagén botay
sharapá, korbánig o shádehi o shádkámi kort.
42 Bale Hodáyá wati dém cha áyán tarrént o yalah dátant, bell ke nun
máh o róch o estárán parastesh bekanant, hamá dhawlá ke Nabiáni
Ketábán nebeshtah ent: 'Oo Esráilián! Shomá tán chell sálá mán gyábánán
pa man hayrát o korbánig kortagat?
43 Na! Shomá "Molukay tambu"§ o wati hodá "Ripánay estár"
baddhá bastagant, hamá bot ke shomá pa parasteshá addh kortagatant.
Paméshká man shomárá cha Bábelay sardhagárá hamá dastá, jaláwatan o
darándhéha kanán.'
44 Gyábáná 'Sháhediay tambu'* may pet o pirokán gón at o hamá
paymá addh kanag butagat ke Hodáyá Mussá sój dátagat, bezán hamá
nemunahay dhawlá ke áiá distagat.
45 É hamá tambu at ke may pirénán cha wati bonpirokán rasetagat
o Yusháay kamáshi o sarókiá, may pet o pirokán gón wat hamá wahdá
áwort ke é molkesh gept o Hodáyá á dega kawm áyáni chammáni démá
galléntant o tán Dáuday wahdá, á tambu hamé molká at.
46 Dáudá, Hodáay wasshén wáhag o rahmat gón at o lótheti pa Ákubay
Hodáyá jágah o hankéné addh bekant,
47 bale é Solaymán at ke pa Hodáyá lógé addhi kort.
48 Albat, borzén arshay Hodá baniádamay addh kortagén lógán jágaha
nakant, anchosh ke nabiá gwashtag:
49 'Hodáwanda gwashit:
"Ásmán mani taht ent o
zemin mani pádáni chéray padag,
shomá pa man che paymén lógé addh korta kanét
yá ke mani árámjáh kojá bit?
50 É sajjahén mani wati dastay addh kortagén naant" ' †

Estipánay goddhi habar

51 Oo sarkassh o mánmayátkén‡ mardomán! Shomay del o gósh sonnat
kanag nabutagant.§ Wati pet o pirénáni dhawlá, shomá ham modám
Hodáay Pákén Ruhay helápá óshtét.
52 Kojám paygambar shomay pet o pirénán ázár nadátag? Shomay
pet o pirénán tantaná hamá paygambar ham koshtant ke áyán á 'Pák
o Nékénay' áyagay péshgói kortagat. Nun shomá áiay jenday dróhók* o
hónig ét.

---

§ **7:43 7:43** Tambu, bezán haymah, gedán. * **7:44 7:44** Sháhediay tambu, gedáné at ke Bani Esráilián Mussáay zamánagá gón Hodáay hokmá jórhéntagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag. † **7:50 7:50** Eshayá Nabiay Ketáb 66:2. ‡ **7:51 7:51** Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit.

§ **7:51 7:51** Edá sonnat kanagay máná ruháni ent, bezán pa á mardomán kármarz kanaga bit ke Hodáay habaránа nazurant. * **7:52 7:52** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant.

53 Shomá hamá ét ke préshtagán pa shomá Sharyat áwort, bale hechbar
namannet o Sharyatay sará káró nakort."

Estipánay sengsár kanag

54 Gón Estipánay habaráni eshkonagá, á sakk zahr geptant o pa áiá
dantán gadróshagá laggetant.
55 Bale Estipáná, ke cha Hodáay Pákén Ruhá sarréch at, ásmánay némagá
cháret, gón Hodáay shán o shawkatay gendagá, Issái dist ke Hodáay rástén
némagá óshtátag.
56 Gwashti: "Ásmáná pach gendagá án o Ensánay Chokk,† Hodáay rástén
némagá óshtátag."
57 Áyán gón é habaráni eshkonagá, wati gósh band kortant o kukkáresh
kort. Randá, sajjahén hamshawr butant o Estipánay sará hamlah o
oroshesh‡ bort.
58 Kasshán kanán, cha shahrá dhann, dar kort o sengsár kanagesh
bendát kort. Hamá mardomán ke áiay sará drógén sháhedi dátagat, wati
shál o kabáh§ cha gwará dar kort o Shául námén mardéay kerrá ér
kortant.
59 Hamá wahdá ke Estipáná sengsár kanagá atant, Estipán dwá
kanáná gwashagá at: "Oo Hodáwandén Issá! Pa mani nadrigén sáhay
zuragá razámand bátay."
60 Randá, Estipán kóndhán kapt o pa borztawári gwashti: "Oo
Hodáwand! Eshán pa é gonáhá mayárbár makan." Gón hamé habaráni
gwashagá, sáhi dát.

8

Báwarmandáni sará orosh

1 Shául cha Estipánay kóshá rázig at. Á róchá, Urshalimaykelisáay sará
sakkén ázáré bongéj but. Abéd cha kásedán, á dega sajjahén báwarmand,
Yahudiah o Sámerahay chapp o chágerdá sheng o sháng butant.
2 Lahtén Hodádóstén mardomá, Estipán kabr kort o pa áiá mazanén
sug o porsé dásht.
3 Bale Sháulá, kelisáay barbád kanag bendát kort. Lóg pa lóga
shot, mardén o janén cha lógán dara kort, kasshán kanána bort o jéla
kanáéntant.

Pilipos Sámerahá kayt

4 Hamá báwarmand ke sheng o sháng butagatant, har jáh ke saresha
kapt, Issáay wasshén mestágesha rasént.
5 Pilipos Sámerahay yakk shahréá shot o ódá Masihay kolaway jári jat.
6 Wahdé mardománi mocchián Piliposay habar eshkotant o áiay
kortagén ajabbatén neshániesh distant, pa áiay habaráni gósh dáragá,
géshter delgóshesh kort.
7 Bázénéá ke jenn per at, áyáni jenn gón kukkár o chihálán dar átkant,
bázén lang o mondh ham dráh o wassh butant.
8 Paméshká á shahray mardomán báz gal o shádehi kort.

Jádugerén Shamun

† **7:56 7:56** Dányál nabiá é pernám pa yakk hastiéá kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá
é pernám pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih
ent. ‡ **7:57 7:57** Orosh, bezán hamlah. § **7:58 7:58** Kabáh, bezán jobbah.

9 Hamé shahrá, Shamun námén mardé sehr o jádugeri kanagá at o
Sámerahay mardomi hayrán o ajekkah kortagatant. Áiá batháka jat o
gwasht: “Man mazanén mardé án.”
10 Kasán o mazan, harkasá áiay habar gósha dáshtant o gwashtesh: “É
mard Hodáay was o wák ent o ‘Mazanzór’ gwashaga bit.”
11 Mardom paméshká áiay mannóger atant ke báz wahd at cha wati
sehr o chambandoki kárán, mardomi hayrán kortagatant.
12 Nun wahdé mardomán Piliposay sará báwar kort, ke á, Hodáay
bádsháhiay wasshén mestág o Issá Masihay námá jár janagá at, gorhá
mardén o janénán, pákshódia kort.
13 Shamunay jend ham báwarmand but o pákshódii kort o har jágah
Piliposay hamráha but. Cha distagén ajabbatén neshání o mójezahán
hayrán o habakkaha mant.
14 Wahdé Urshalimá, kásedán hál raset ke SámeriánHodáay habar
mannetagant, gorhá áyán Petros o Yuhanná hamódá ráh dátant.
15 Wahdé átk o rasetant, pa Sámerián dwáesh kort ke Pákén Ruh áyáni
delán bepoterit,
16 chéá ke Pákén Ruh taningah cha áyán hechkaséay sará ér nayátkagat.
Á pa Hodáwandén Issáay námá pákshódi dayag butagatant o bass.
17 Petros o Yuhannáyá wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyán
raset.
18 Wahdé Shamuná dist kásed ke dast baddhá janant Pákén Ruh
dayaga bit, áiá pa Petros o Yuhannáyá zarr áwort o
19 gwashti: “Maná ham é was o wáká bedayét tán harkasá ke dast
baddhá janán Pákén Ruh áiá ham berasit.”
20 Petrosá passaw dát: “Tai zarr gón tai hamráhiá gár o gomsár bátant.
Chéá ke taw hayál kortag Hodáay dádá pa bahá gepta kanay.
21 Tará é hezmatkáriá hecch bahr o wandhé nést, chéá ke tai del gón
Hodáyá tachk o rást naent.
22 Cha wati é badkáriá tawbah kan o cha Hodáwandá dwá belóth,
balkén Hodá tai delay é sellén hayálá bebakshit.
23 Man gendagá án, tai del cha zahrápá porr ent o sherr o sheddatay
golám o bandig ay.”
24 Shamuná passaw dát: “Shomá cha Hodáwandá pa man dwá belóthét,
tán hamá chizz ke shomá gwashtant, yakké ham mani sará makapit.”
25 Petros o Yuhanná, Hodáwanday habaráni sháhedi dayag o sheng
kanagá rand, per tarret o Urshalimá shotant. Per tarragay wahdá, ráhá,
bázén Sámeri dhéh o kallagán ham wasshén mestágesh tálán kort.

Pilipos o Habashi kelitdár

26 Hodáwandaypréshtagéá gón Piliposá gwasht: “Pád á, jonubay némagá
gyábánay hamá ráhá beger o beraw ke cha Urshalimá dém pa Gazzahá
rawt.”
27 Á pád átk o ráh gept. Ráhá, gwahtagén* mardé disti ke Habashahay
molká, “Malakah Kandákahay” kelitdár† at. É mard Urshalimá pa zegr o
dwáyá shotagat o
28 nun wati arrábahay‡ tahá neshtagat o dém pa wati molká per tarrán,
Eshayá nabiay Pákén Ketábá wánagá at.

---

* **8:27 8:27** Gwahtagén, bezán hamá ke áiay narénagi dar kanag butag. † **8:27 8:27** Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambálók. ‡ **8:28 8:28** Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárhi ke aspia kasshant.

29 Hodáay Pákén Ruhá gón Piliposá gwasht: “Áiay nazzikká beraw o arrábahá hamráh bay.”
30 Pilipos tachán áiay nazzikká shot. Eshkoti ke á mard Eshayá nabiay Pákén Ketábá wánagá ent. Piliposá jost gept: “É ketábá ke wánagá ay, eshiá sarpad ham bay?”
31 Áiá passaw dát: “Na, tán kasé maná sarpad makant, man chón sarpada bán?” Randá Piliposi lóthet o gón wat nendárént.
32 Á mard, Eshayá nabiay Pákén Ketábay hamá bahrá wánagá at ke é dhawlá gwashit:
“*Paséay dhawlá ke áiá pa kóshá barant, áesh pa koshagá bort, anchosh ke gwarándh, pazhm chenókay démá bétawára bit, hamé dhawlá cha áiay dapá ham tawáré dar nayátk.*
33 *Áiay béezzat kanag, náráhén káré at. Áiay nasl o padréchay bárawá kay habar korta kant? Chéá ke áiay zend zeminay sará halás kanag butag.*”§
34 Habashi kelitdárá cha Piliposá jost kort: “Maná begwash, bárén é nabi kai bárawá habar kanagá ent? Wati bárawá yá dega kaséay?”
35 Gorhá Piliposá cha Hodáay Pákén Ketábay hamé habarán wati gapp o trán bongéj kort o Issá Masihay wasshén mestági pa áiá rasént.
36 Á, ráhá rawán, yakk anchén jágahéá rasetant ke ódá ápsaré hastat, kelitdárá gwasht: “Bechár, edá áp hastent, parwáh nést man hamedá pákshódi bekanán?”
37 Piliposá passaw dát: “Agan taw pa del o setk báwarmand butagay, pákshódi korta kanay.” Áiá darráént: “Man báwara kanán ke Issá Masih Hodáay Chokk ent.”*
38 Habashi kelitdárá hamódá arrábahay dáragay hokm kort, doénán ápá mán dát o Piliposá á pákshódi dát.
39 Wahdé cha ápá dar kaptant, anágat Hodáwanday Ruhá, Pilipos chest kort o bort, Habashi kelitdárá padá Pilipos nadist, bale pa gal o shádehi wati ráhi gept.
40 Pilipos Ashduday shahrá gendag but, cha ódá tán Kaysariahá shot o ráhá sajjahén shahrán Issáay wasshén mestági sheng kort.

9

Sháulay báwarmandi

1 Shául, angat Hodáwanday moridán pádtráp dayán, áyáni kosht o kóshay chen o lánchá at. Á, masterén dini péshwáay kerrá shot o
2 cha áiá lótheti pa Dameshkay shahray kanisahání sarókán kágadé benebisit ke Sháulá é ehtiár bebit, agan áiá ódá “É Ráhay”* har mannógeré dist, mardéné bebit yá janéné, bandig bekant o Urshalimá byárit.
3 Wati sát o sapará, wahdé Dameshkay shahray nazzikká raset, anágat áiay chapp o chágerdá cha ásmáná rozhné drapshet.†
4 Shául zeminá kapt o tawáré eshkoti: “Shául, oo Shául! Taw chéá maná ázára dayay?”
5 Sháulá jost kort: “Oo wájah! Taw kay ay?” Passawi dát: “Man Issá án, hamá ke taw áiá ázára dayay.

§ **8:33 8:33** Eshayá Nabiay Ketáb 53:7–8. * **8:37 8:37** Lahtén daznebeshtá, band 37 nést.
* **9:2 9:2** “É Ráh” pa awali báwarmandáni pajjárénagá hásén námé at. † **9:3 9:3** Drapshag, shahm janag, rozhná bayag, jalashkag.

6 Nun pád á o shahrá beraw. Hamódá gwashant tará che kár kanagi
ent.”
7 Sháulay hamráh bétawár o mámánag‡ butant. Áyán é tawár eshkot bale
hechkasesh nadist.
8 Shául cha zemíná pád átk, bale wahdé chammi pach kortant hechi
maym nakort. Hamráhán dastá gept o Dameshká sar kort.
9 Tán say róchá kór but, na ápi wárt o na warák.
10 Dameshkay shahrá, Hannániá námén moridé jahmenend at.
Shobén o elháméá, Hodáwand pa áiá záher but o gwashti: “Oo Hannániá!”
Áiá jwáb tarrént: “Ji, mani wájah!”
11 Hodáwandá gwasht: “Pád á, hamá damk o kuchahá beraw ke áiá
‘Tachkén damka’ gwashant. Ódá Yahudáay lógá beraw o Shául Tarsusiá
shóház kan, ke á dwá kanagá ent.
12 Sháulá wati shobéná distag ke Hannániá námén mardé kayt, áiá dast
pera moshit ke padá begendit.”
13 Hannániáyá passaw dát: “Oo Hodáwand! Man cha bázénéá eshkotag
ke Urshalimá, Sháulá tai báwarmand báz ázár dátagant.
14 Edá ham gón mazanén dini péshwáyáni ehtiárá átkag ke sajjahén
hamá mardomán begipt o bandig bekant ke tai námá gerant.”
15 Bale Hodáwandá gón Hannániáyá gwasht: “Beraw, man pa wati
hezmatkáriá, á gechén kortag ke darkawm o áyáni bádsháh o Esráiliáni
gwará berawt o pa mani námá gwáhi bedant.
16 Man áiá sahiga kanán ke pa mani námá áiá chinchok ázár saggagi
ent.”
17 Hannániá shot o hamá lógá raset, Sháuli dast per mosht o gwashti:
“Oo mani brátén Shául! Hamá Hodáwand bezán Issá, ke ráhá pa taw záher
but, maná ráhi dátag ke taw padá begenday o cha Hodáay Pákén Ruhá
porr bebay.”
18 Hamá damáná, cha áiay chammán kochalpaymén chizzé kapt o áiay
chammáni rozhn padá átk. Gorhá á pád átk o pákshódii kort.
19 Ward o waráki wárt, zreng o zórmand but. Lahtén róchá Dameshkay
moridáni kerrá dáshti.

Sháulay báwarmandiay paddari

20 Shául, hamódá Yahudiáni kanisahá shot o jária jat ke Issá Hodáay
Chokk ent.
21 Harkasá ke áiay habara eshkot, hayránа but o jostia gept: “É hamá
mard naent ke Urshalimá Issáay nám gerókáni gár o gomsár kanagay
randá at? Edá ham paméshká nayátkag ke Issáay mannógerán begipt o
mazanén dini péshwáyáni kerrá bebárt?”
22 Bale Shául róch pa róch zórmandtera but o gón mohrén dalilán péshia
dásht ke Issá, Masih ent o é dhawlá áiá Dameshkay Yahudi sarbatag o
bépassaw kortant.
23 Bázén róchán o rand, Yahudián áiay koshagay shawr kort,
24 bale Shául cha áyáni pandalá sahig but. Gorhá, áyán shap o róch
shahray darwázagáni negahpániá kort tán begerant o bekoshanti.
25 Bale áiay shágerdán lachéá§ kort o shapá cha shahray diwálá, jahlá
ér dát.

‡ **9:7 9:7** Mámánag, bezán cha tors yá dega sawabéá anchén hálatéá bayag ke habar ham dar mayayt. § **9:25 9:25** Lach, bezán mazanén sapté ke bári mána kanant o har yá oshterá laddhanti.

Shául Urshalimay shahrá

26 Wahdé Shául Urshalimá raset gón moridán hór bayagay johdi kort,
bale sajjahénán cha áiá torset. Áyán báwar nabut ke Shául pa rásti moridé
butag.
27 Bale Bárnábáyá wati hamráh kort o kásedáni kerrá bort, á sahig
kortant ke che paymá Sháulá Dameshkay ráhá Hodáwand distag o
Hodáwandá gón áiá gapp o trán kortag. Bárnábáyá é hál ham dát ke Sháulá
Dameshkay shahrá che paymá gón deléri pa Issáay námá wáz kortag.
28 Randá, Shául Urshalimá gón kásedán har kárá hór but o pa natorsi
Hodáwanday námá wázia kort.
29 Gón Yunáni Yahudiáni ham gapp o tránа kort. Bale á, Sháulay
koshagay randá atant.
30 Wahdé báwarmandén brát cha é pandalá sahig butant, Sháulesh
Kaysariahá bort o cha ódá dém pa Tarsusá ráh dát.
31 Gorhá Yahudiah o Jalil o Sámerahay sajjahén damagán, kelisá émen
o ásudag but o rost o rodóm kanán at. Báwarmandán, pa Hodátorsi zenda
gwázént o gón Pákén Ruhay delbaddhiá róch pa róch géshtera butant.

Iniás o Dorkás

32 Petros sát o sapar kanán at o Loddahay shahray nendókén Hodáay
palgártagén* mardománi gwará átk.
33 Ódá áiá Iniás námén mardé dist ke lang o mondh at o hasht sál at
ke tahtay báhóth at.
34 Petrosá gón áiá gwasht: “Oo Iniás! Issá Masih tará dráha kant, pád
á, wati gandalán péch.” Hamá damáná Iniás pád átk o óshtát.
35 Wahdé Loddah o Shárunay mardomán Iniás dist, á ham dém pa
Hodáwandá átkant.
36 Yápáay shahrá, moridé hastat ke námi Tabitá at (Yunáni zobáná
“Dorkás” gwashaga bit, bezán “ásk”). Á báz nékkárén janéné at o har
wahdá nézgárén mardomi komakk o madat kortagatant.
37 Hamé róchán nájórh but o mort. Áiay jónesh shosht o lógay borzádi
báná ér kort.
38 Yápáay shahr cha Loddahá nazzikk at. Wahdé Yápáay nendókén
morid sahig butant ke Petros Loddahay shahrá ent, áyán do mardom
ráh dát o mennatgiriesh kort ke Petros zutt áyáni kerrá byayt.
39 Petros áyáni hamráh but. Wahdé ódá raset, lógay borzádi báná
bortesh. Ódá sajjahén janózám áiay chapp o chágerdá mocch butant
o gréwán hamá pocch o jámagesh pésh dáshtant ke Dorkásá wati zendá
dótkagatant.
40 Petrosá á sajjahén cha báná dar kortant, kóndhán kapt o dwái kort.
Randá démi jónay némagá tarrént o gwashti: “Oo Tabitá! Pád á.” Áiá wati
chamm pach kortant, Petrosay némagá cháreti o nesht.
41 Petrosá áiay dast gept o óshtárént, báwarmand o janózámi tawár
kortant o Tabitái zendaká áyáni dastá dát.
42 É hál, sajjahén Yápáay shahrá sheng but o bázén mardoméá
Hodáwanday sará báwar kort.

* **9:32 9:32** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

43 Petros tán lahtén wahdá hamódá Yápáay shahrá gón Shamun námén
póst rajókéá† nesht.

10

Korniliusay elhám

1 Kaysariahay shahrá, Kornilius námén mardé hastat, ke Rumi pawjá,
"Itáliái lashkaray" sad mardomay master at.

2 Áiay jend o sajjahén kahóli pahrézkár o Hodátors* atant. Áiá nézgárén
mardom pa daspachi komakka kortant o modám Hodáay bárgáhá zegr
o dwá kanagá at.

3 Yakk róché némróchá rand, kesás sáhat sayá,† Hodáay préshtagé pa
shobén o elhámi dist ke nazzikk átk o gwashti: "Oo Kornilius!"

4 Korniliusá gón torsé préshtagay némagá chamm sakk dátant o gwashti:
"Ji wájah! Ché gwashay?" Préshtagá passaw dát: "Tai dwá o hayrát
yátmánén sawgáté ke Hodáay bárgáhá rasetag.

5 Nun wati mardomán Yápáay shahrá rawán kan o yakk mardéá, ke
námi Shamun ent o Petros ham gwashanti, belóth o byár.

6 Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazzikká ent."

7 Wahdé préshtagá wati habar kortant o shot, Korniliusá wati do
kárdár o yakk pahrézkárén sepáhigé ke áiay hezmatá at, lóthetant,

8 gón áyán é sajjahén kessahi kort o dém pa Yápáyá rawán dátant.

Petrosay elhám

9 Domi róchá, wahdé har say ráhá atant o Yápáay nazzikká rasetant,
hamá wahdá némróchá‡ Petros pa dwá kanagá lógay sará sar kapt.

10 Shodig but o áiay delá warák lóthet. Wahdé waragán tayár kanagá
atant, Petrosá shobénag but o gón elhámé disti

11 ke ásmánay dap pach butag o mazanén parzónagpaymén chizzé cha
har chárén lambán§ zeminay némagá ér áyagá ent.

12 É parzónag cha har paymén chárpádén haywán, már o gój o báli
morgá porr at.

13 Petrosá tawáré eshkot ke gwashti: "Oo Petros! Pád á, bekosh o
bwar."

14 Bale Petrosá passaw tarrént: "Na, oo Hodáwand! Man hechbar nápák
o palitén warag nawártag."

15 Domi randá padá tawár átk o gwashti: "Hamá chizz ke Hodáyá pák
zántagant, taw áyán sell o nápák mazán."

16 Say randá hamé dhawlá but o padá parzónag zutt ásmáná barag but.

17 Petros hayrán at ke bárén é elhámay máná o maksad ché ent?
Hamé wahdá, Korniliusay ráh dátagén mardomán Shamunay lóg shóház
kortagat o átkag o lógay darwázagay dapá rasetagatant.

18 Áyán gwánk jat o jost kort: "Edá Shamun námén mehmáné hast ke
Petros ham gwashanti?"

19 Petros taningah wati distagén elhámay bárawá pegr kanagá at ke
Hodáay Ruhá gón áiá gwasht: "Bechár, say mardom átkag o tai jostá ant.

---

† **9:43 9:43** Póst rajók, bezán hamá ant ke cha dalwatáni póstá mashk o é dega chizz jórha kanant. * **10:2 10:2** Hodátors, bezán darkawmén Yahudi báwarmand. † **10:3 10:3** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "róchay nohomi sáhat". ‡ **10:9 10:9** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "róchay shashomi sáhat". § **10:11 10:11** Lamb, bezán dámon, kerr.

20 Pád á, jahlá ér kap o pa deljami áyáni hamráhiá beraw, chéá ke á, man rawán dátagant."
21 Petros ér kapt o gón áyán gwashti: "Á ke shomá áiay josté ét, man án. Shomá chéá átkagét?"
22 Áyán passaw dát: "Má pawji apsar Korniliusay kásed én. Á pahrézkár o Hodátorsén mardomé o sajjahén Yahudi áiay washnámi o bóhériay mannóger ant. Hodáay yakk pákén préshtagéá gón áiá gwashtag ke pa tai habaráni gósh dáragá tará wati lógá belóthit."
23 Petrosá á mardom lógá áwort o mehmán kortant. Domi róchá, áyáni hamráh but o shot. Cha Yápáyá lahtén watbrátén báwarmand ham gón áyán gón kapt o shotant.

Petros o Kornilius

24 É dega róchá, Petros o áiay hamráh Kaysariahá rasetant. Kornilius áyáni rahchár o wadárig at o wati lahtén syád o nazzikkén sangati ham lóthetagat.
25 Wahdé Petros áiay lógá átk o raset, Korniliusá wasshátk kort o sojdah kanán áiay pádán kapt.
26 Petrosá óshtárént o gwashti: "Pád á, man ham tai dhawlá ensáné án."
27 Gón áiá habar kanán, Petros lógá shot. Disti ke bázén mardomé mocch butagat.
28 Gón áyán gwashti: "Shomá zánét ke pa Yahudián, gón darkawmán hór o yakjáh bayag rawá naent o áyáni lógán ham narawant. Bale Hodáwandá maná péshh dásht ke hechkaséá nápák o palit mazánán o malékán.
29 Paméshká wahdé taw maná lóthet, man bé chakk o pad átkán. Nun begwash taw maná chéá lóthetag?"
30 Korniliusá passaw dát: "Chár rócha bit ke hamé wahdá sáhat sayá,* wati lógá zegr o dwá kanagá atán, anágat yakk mardé ke drapshnákén pósháki gwará at, mani démá átk o
31 gwashti: 'Kornilius! Tai dwá o hayrát yátmánén sawgáté ke Hodáay bárgáhá yát kanaga bit.
32 Nun wati mardomán dém pa Yápáyá rawán kan o hamá Shamuná belóth o byár ke Petros ham gwashanti. Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazzikká ent.'
33 Man hamá damáná pa tai lóthagá wati kásed ráh dátant, tai mennat sar o chammán ke taw átkay. Nun má sajjahén Hodáay diwáná hór neshtag o wadárig én tán Hodáwanday á sajjahén habarán beshkonén ke tará pa may gwashagá hokmi dátag."

Petrosay trán

34 Petrosá trán kort o gwasht: "Man nun pa deljami sarpad butagán ke Hodá pa kasséá ru o ryá† nakant.
35 Kasé ke áiay delá Hodátorsi bebit o pa tachki o rásti kár bekant, Hodáay bárgáh pa áiá pach ent, toré cha har kawméá bebit.
36 Shomá zánét ke Hodáyá pa Bani Esráilián wati kolaw ráh dát o cha Issá Masihay ráhá, ke sajjahénáni Hodáwand ent, sohl o émeniay mestág dát.

---

* **10:30 10:30** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "róchay nohomi sáhat". † **10:34 10:34** Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá "tab'iz".

37 Chosh ham zánét é kár chónaká cha Yahyáay jár jatagén pákshódiá rand, Jalilá bongéj but o sajjahén Yahudiahá rawáj gept.
38 É kár hamesh at ke Hodáyá gón wati Pákén Ruh o zórá, Issá Náseriay sará rógen per mosht.‡ É dhawlá á, har jáh ke shot, gón wati nékén kárán, á sajjahén mardom ke Shaytánay bandig atant dráhia kortant, chéá ke Hodá gón áiá gón at.
39 Má, é sajjahén kárani sháhed én ke áiá Urshalimay shahrá o Yahudiahay damagá kortant. Bale salibesh kasshet o koshtesh.
40 Hodáyá sayomi róchá, á zendag o záher kort,
41 bale pa sajjahén mardomán na, pa hamá sháhedán ke áiá wat cha péshá gechén kortagatant, bezán pa má ke Issáay jáh janagá rand, gón áiá hór wárt o nóshet.
42 Áiá hokm kort ke má é mestágá pa mardomán jár bejanén o gwáhi bedayén ke á Hodáay gechén kortagén ent tán zendag o mordagáni kázi bebit.
43 Sajjahén paygambar, Issáay bárawá gwáhia dayant, harkas áiay sará imán byárit, gonáhi áiay námá bakshaga bant."

Pákén Ruh darkawmán ham rasit
44 Petros angat habará at, Pákén Ruh, hamá mardománi sará ér átk ke áiay habarán gósh dáragá atant.
45 Petrosay hamráhiá átkagén báwarmandén Yahudi§ hayrán butant ke Hodáay Pákén Ruh, pa darkawmán ham tohpah o théki dayag but.
46 Chéá ke Yahudián eshkot á, dega zobánán* habar kanagá ant o Hodáay sepat o sanáyá ant. Gorhá Petrosá gwasht:
47 "Nun ke é mardomán may dhawlá Pákén Ruh rasetag, kasé hast ke eshán cha ápay pákshódiá makan bekant?"
48 Gorhá hokmi kort ke Issá Masihay námá pákshódi dayag bebant. Randá áyán, cha Petrosá dazbandi kort tán lahtén róchá áyáni gwará bejallit.†

11

Petrosay bayán o hálrasáni
1 Sajjahén Yahudiahá, kásed o báwarmandén brátán eshkot ke darkawmén mardomán ham Hodáay habar mannetag.
2 Wahdé Petros per tarret o Urshalimá átk, Yahudián* áiay sará é iráz gept ke
3 "taw sonnat nakortagén darkawmáni gwará shotagay o gón áyán yakkén parzónagay sará warag wártag."
4 Gorhá Petrosá sajjahén sargwast hamá dábá ke butagat pa red o band, bayán kort o gwashti:
5 "Man Yápáay shahrá dwá kanagá atán, maná shobénag but o gón elhámé diston ke cha ásmáná mazanén parzónagpaymén chizzé cha har chárén lambán ér áyáná dém pa man pédák ent.

---

‡ **10:38 10:38** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. § **10:45 10:45** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "sonnat kortagén báwarmand". * **10:46 10:46** "Dega zobánáni" maksad hamá zobán ant ke mardománi watig naant o cha Pákén Ruhay elhámá hamá zobánán habara kanant. † **10:48 10:48** Jallag, bezán dárag, óshtag, mánag. * **11:2 11:2** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "sonnat kortagén", bezán Yahudi mardom.

6 Wahdé man pa delgóshi áiay némagá cháret, diston ke eshiay sará
chárpádén dalwat,† wakshién haywán, már o gój o báli morg ant.
7 Man tawáré eshkot ke gwashti: 'Oo Petros! Pád á, bekosh o bwar.'
8 Bale passaw dáton: 'Na, oo Hodáwand! Nápák o palitén warag hechbar
mani dapá nashotag.'
9 Domi randá cha ásmáná tawáré átk o gwashti: 'Hamá chizz ke
Hodáyá pák zántagant, taw áyán sell o nápák mazán.'
10 Say randá hamé dhawlá but o padá á sajjahén chizz ásmáná barag
butant.
11 Hamá wahdá, say mardom ke cha Kaysariahá pa man ráh dayag
butagat, hamá lógay dapá rasetagatant ke má mehmán atén.
12 Hodáay Ruhá maná gwasht ke man pa deljami gón áyán berawán. É
shashén brát ham mani hamráhiá átkant. Má sajjahén Korniliusay lógá
shotén.
13 Áiá márá hál dát ke che paymá préshtagé wati lógá distagi. Préshtagá
gwashtag: 'Wati mardomán Yápáyá rawán kan o Shamuná belóth o byár
ke Petros ham gwashanti.
14 Áiá pa taw anchén mestágé gón ent, ke cha é mestágá taw o tai
sajjahén kahól pahell kanag o rakkénaga bét.'
15 Wahdé man wati trán bongéj kort, Pákén Ruh áyáni sará ér átk,
anchosh ke may sará awali bará ér átkagat.
16 Á wahdá man Hodáwanday hamá habaráni hayál o tránagá kaptán ke
gwashtagati: 'Yahyáyá mardom gón ápá pákshódi dátagant, bale shomá
cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét.'
17 Paméshká, agan hamá dád o bakshesh ke cha Hodáwandén Issá
Masihay saray báwarmandiá márá dayag butagat, Hodáyá áyáná ham
dátag, gorhá man kay atán ke Hodáay káráni démá bóshtáténán."
18 É habaráni eshkonagá rand, á bétawár butant, Hodáesh satá o saná
kort o gwashtesh: "Rást ent ke Hodáyá darkawm ham, pashómániay
móh dátagant ke cha wati gonáhán tawbah bekanant o abadmánén zendá
berasant."

Antákiahay kelisá

19 Hamá báwarmand ke cha Estipánay wahd o bárigay ázárán, sheng
o sháng butagatant sát o sapar kanán, Pinikiah, Kebres o Antákiahay
sardhagárán rasetant, Hodáay habaránimestágá tahná gón Yahudián
gwashagá atant.
20 Bale cha áyán lahténá, ke Kebres o Keriniay mardom atant,
Antákiahá átk o é wasshén mestágesh Hodáwandén Issáay bárawá pa
Yunánián ham sar kort.
21 Hodáwanday dast gón áyán gón at, paméshká bázéné báwarmand but o
cha wati kár o ráhán, dém pa Hodáwandá átk.
22 Urshalimaykelisáyá, é hál raset o áyán Bárnábá Antákiahá rawán dát.
23 Wahdé á ódá raset o Hodáay rahmati dist, gal but o mardomi
delbaddhi dátant ke pa del Hodáwanday wapádár o mannók bebant.
24 Bárnábá sharrén mardé at o cha imán o Pákén Ruhá sarréch at. É
dábá, dega bázén mardomé Hodáwanday ráhá hawár but.
25 Bárnábá, Sháulay shóházá Tarsusá shot.

† **11:6 11:6** Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók.

26 Wahdé Sháuli dar gétk, gón wat Antákiahá borti. Ódá é doén, tán sáléá gón kelisáay báwarmandán hór butant o bázén mardomé dars o sabakkesha dát. É Antákiahay shahr at ke awali randá morid, “Masihi” gwashag butant.

27 Hamá róchán, lahtén nabi cha Urshalimá Antákiahá átk.

28 Cha áyán yakkéá, ke námi Ágábus at, cha Hodáay Ruhay elhámá pád átk, péshgói kort o gwashti: “Rumay sarjamén molká‡ mazanén dhokkálé kapit.” É dhokkál, Kaysar Klawdiusay bádsháhiay dawr o bárigá but.

29 Gorhá moridán shawr kort harkas wati was o twáná, pa Yahudiahay nendókén báwarmandén brátáni komakká, chizzé ráh bedant.

30 Áyán hamé dhawlá kort o é théki, Bárnábá o Sháulá pa kelisáay kamáshán rasént.

12

Petrosay ázáti

1 Hamé róchán, bádsháh Hirudisá pa kelisáay ázár rasénagá, lahtén mardomay gerag o band kanag bongéj kort.

2 Áiá Yuhannáay brát Ákub gept o zahmkósh kort.

3 Wahdé disti ke Yahudi cha é kárá wassh ant, gorhá Petrosi ham dazgir kort. É kár, Béhomirén Naganay Aiday róchán but.

4 Dazgir kanagá rand, áiá Petros jél kort. Chár chár sepáhigay chár thóli, bárig bárigá áiay sará páspáni kanagá at. Hirudisay delá at ke Sargwazay Aidá rand, áiá kawmay démá kárit o pésha kant.*

5 Petros angat jélá bandig at o kelisá gón bázén delsetkié pa áiá Hodáay bárgáhá dwá kanagá at.

6 Cha á róchá ke Hirudisá Petros hakdiwáná baragi o mayárig kanagi at yakk shapé pésar, á gón do zamzilá bastagat o do sepáhigay nyámá waptagat. Jélay darwázagay dapá ham negahpánén sepáhig óshtátagatant.

7 Yakk anágat cha Hodáwanday némagá préshtagé átk o á kóthi rozhnág but. Préshtagá Petrosay kash o pahnát dast jat, cha wábá ágah kort o gwashti: “Hayyá, pád á.” Zamzil cha Petrosay dastán botk o kaptant.

8 Préshtagá gwasht: “Lánká band o swásán pádá kan.” Áiá anchosh kort. Préshtagá padá gwasht: “Wati kabáhá gwará kan o mani randá bay.”

9 Petrosá préshtagay rand gept o dhanná dar átk, bale sari per nabut ke pa rásti anchosh bayagá ent, hayáli kort balkén shobéné.

10 Á doén cha awali o domi negahpániá gwastant o hamá mazanén áseni darwázagay dapá rasetant ke shahray némagá at. Darwázag watsará pach but o á dhanná dar átkant. Cha yakk damkéá o rand, préshtagá á yalah dát.

11 Wahdé Petrosá hósh kort, gwashti: “Nun man pa dela zánán ke Hodáwandá wati préshtag ráh dátag o maná cha Hirudisay dastá o cha hamá bad o baláhán rakkéntag ke Yahudi áyáni wadárig o rahchár atant.”

12 Cha é sarpadiá rand, Petros Maryamay lógá shot. Maryam hamá Yuhannáay mát at ke Markásay námá ham zánaga bit. Ódá bázén mardomé pa dwá kanagá mocch at.

---

‡ **11:28 11:28** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sajjahén jahán”.

* **12:4 12:4** Béhomirén Naganay Aid o Sargwazay Aid nazzikk ant. Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit.

13 Petrosá lógay darwázag thokket, Ródá námén móledé pa darwázagay
pach kanagá dar átk.
14 Áiá Petrosay tawár pajjáh áwort o cha galá, bé darwázagay pach
kanagá, tacháná lógá per tarret o háli dátant: "Petros dhanná óshtátag."
15 Áyán gón Ródáyá gwasht: "Taw ganók butagay." Bale á wati gappay
sará óshtátagat o gwashagá at ke "Á pa del Petros ent." Gorhá áyán
gwasht: "Zalur áiay préshtag ent."†
16 Petros darwázagá thokkagá at. Áyán darwázag pach kort o gón
Petrosay gendagá, hayrán o habakkah mantant.
17 Petrosá gón dastay eshárahá bétawár kortant o hál dátant ke
Hodáwandá á, cha jélá chón ázát kortag. Gón áyán gwashti: "Ákub o é
dega brátán cha é hálá sahig bekanét." Randá cha ódá dar átk o dega
jágahéá shot.
18 Sabáhay sará, sepáhigáni nyámá shór o walwalahé mán kapt ke bárén,
Petrosá ché but?
19 Hirudisá shóház kanáént, bale wahdé Petros dastá nakapt, cha
sepáhigán jost o pors kanagá rand, áyáni koshagay hokmi dát. Gorhá
Hirudisá Yahudiah yalah dát o Kaysariahá shot o hamódá mant.

Hirudisay mark

20 Hirudis gón Sur o Saydunay mardomán zahr o nárazá at, bale óday
lahtén kamáshá pa áiay diwánjáhay rawagá ejázat lóthet. Bádsháhay, Blástus
námén dast o dapi hezmatkáresh gón wat hamshawr kort o cha Hirudisá
sohl o saláh kanagay mennatwár butant. Chéá ke áyáni sardhagáray
ward o warák, cha Hirudis bádsháhay molkay némagá átk.
21 Gorhá pa áyáni gend o nendá yakk róché gisshénag but. Á róchá,
Hirudis gón sháhi póshákán, bádsháhi tahtay sará nesht o mardománi
démá tráni kort.
22 Wahdé áiay habar halás butant, mardomán kukkár kanáná gwasht:
"É ensáni tawáré naent, Hodái tawáré."
23 Hamá damáná, Hodáwandaypréshtagéá á jat, chéá ke áiá Hodá satá
nakortagat. Jesmi kerm gept o mort.

Pulosay awali mestági sapar

Bárnábá o Shául

24 Hodáay habar o kolaw róch pa róch gésh bayán o démá rawán at.
25 Wahdé Bárnábá o Sháulá gón komakk o thékiáni rasénagá wati kár
sarjam kort, cha Urshalimay sapará per tarret o átkant o Yuhannáesh ke
Markás ham gwashaga but, gón wat áwort.

13

Bárnábá o Sháulay kásedi

1 Antákiahay kelisáyá, lahtén nabi o ostád hastat: Bárnábá, Shamun ke
"Syáhal" ham gwashaga but, Lukius ke Keriniay báshendahé at, Manáhin
ke hákem Hirudisay darbárá, áiay kasániay sangat at o Shául.
2 Wahdé róchag atant o Hodáwandá saná o satá kanagá atant, Pákén
Ruhá gón áyán gwasht: "Bárnábá o Sháulá pa mani hamá káráni sarjam
kanagá gechén bekanét ke man pa áyán gisshéntagant."
3 Cha róchag o dwáyá rand, á doénesh dast baddhá jat o ráh dátant.

† **12:15 12:15** Bázén Yahudiáni báwar esh at ke har mardoméá préshtagé ham hast.

Bárnábá o Shául dém pa Kebresá

4 É dábá, Bárnábá o Shául ke cha Pákén Ruhay némagá ráh dayag
butagatant, dém pa Selukiáyá jahlád butant. Cha ódá bójigá* nesht o
Kebresá shotant.
5 Wahdé Sálámisay shahrá rasetant, Yahudiáni kanisahánHodáay
habaresh jár jat. Yuhannáesh† pa komakká hamráh at.
6 Áyán sajjahén jazirahá tarr o tába kort tánke Pápusá rasetant. Ódá,
yakk drógén Yahudi paygambar o jádugeré distesh ke námi Báryashu at.
7 Áiá, watá gón wáli Sergius Pulosá hamgranch kortagat. Wáli,
zántkárén mardé at. Áiá, pa Hodáay Habaray eshkonagá, Bárnábá o Shául
lóthetant.
8 Bale á jáduger, ke Yunáni zobáná áiay nám "Elimás" ent, Bárnábá o
Sháulay démá óshtát o johdi kort ke wáli, Issá Masihay sará báwar makant.
9 Sháulá ke Pulos ham gwashaga bit, cha Pákén Ruhá sarréch, Elimásay
némagá chamm sakk dátant o gwashti:
10 "Oo Shaytánay chokk! Taw ke cha makr o mandrá‡ sarréch ay o har
rástiay dozhmen ay, taw hechbar Hodáwanday rástén ráhay chapp o chóth
kanagay kárá yalaha nakanay?
11 Bechár, annun Hodáwand§ tará gipt, kóra bay o tán wahdéá, róchay
rozhnáiá dista nakanay." Hamá damáná, áiay chammán moj o taháróki
mán shánt. Dazmósh kanán shóházá lagget ke kasé áiay dastá begipt o
ráhá sój bedant.
12 Wahdé wáliá é dist, cha Hodáwanday tálimay zórá hayrán mant o
báwarmand but.

Pulos Yahudiáni kanisahá tránа kant

13 Randá, Pulos o áiay hamkár, cha Pápusay shahrá bójigá swár but o
Pampiliahay damagá, Pergahay shahrá átkant. Cha ódá Yuhannáyá á
yalah dátant o Urshalimá per tarret.
14 Bale Bárnábá o Pulos, cha Pergahay shahrá démá rawán, Pisidiahay
damagá, Antákiahay shahrá sar butant. Shabbatay róchá, Yahudiáni
kanisahá shotant.
15 Tawrát o Nabiáni Ketábáni wánagá rand, kanisahay masterán gón
áyán gwasht: "Oo brátán! Agan pa mardománi delbaddhiá gón shomá
kolawé hast, darshán bekanét."
16 Pulos pád átk, óshtát o gón dastay eshárahá gwashti: "Oo Esráilián o
darkawmén Hodátorsán! Mani habarán delgósh kanét.
17 É kawmay Hodá, Esráilay Hodáyá may pet o pirok gechén kort o
Mesrá jahmenendiay wahd o zamánagá sarperáz kortant o gón wati zór
o wáká cha Mesrá dar áyagay rahshóni dátant.
18 Chell sálay kesásá mán barr o gyábáná, áyáni kár o kerdi saggetant.*
19 Áiá Kanhánay molká hapt kawm prósh dát o áyáni sardhagár wati
kawmay mirás o melkat kort.
20 É sajjahén sargwast, kesás chár sad o panjáh sálá butant. Cha áiá
rand, tán Samwél nabiay zamánagá, Hodáyá pa áyán kázia dásht.
21 Padá áyán bádsháhé lóthet, gorhá Hodáyá cha Benyáminay kabilahá,
Kisay chokk Shául, tán chell sálá áyáni bádsháh kort.

---

* **13:4 13:4** Bójig, bezán lánch, kashti. † **13:5 13:5** Bezán hamá Yuhanná ke Markás ham zánaga bit. ‡ **13:10 13:10** Mandr, bezán repk, sázesh, pachali. § **13:11 13:11** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Hodáwanday dast". * **13:18 13:18** Lahtén daznebeshtá átkag: "áyáni chárагi kort".

22 Randá Hodáyá á, cha bádsháhiay tahtá ér gétk o Dáud áyáni bádsháh
kort. Hodáyá pa áiá gwáhi dát ke 'mani del cha Yassiay chokk Dáudá
rázig ent o á mani har wáhagá sarjama kant.'
23 Cha hamá Dáuday nasl o padréchá, pa Esráilay kawmá wati kawl
dátagén rakkénók, bezán Issái ráh dát.
24 Cha Issáay áyagá pésar, pákshódókén Yahyáyá sarjamén Esráilay
kawmay démá jár jat ke á cha wati gonáhán tawbah bekanant o pákshódi
bekanant.
25 Wahdé Yahyáay hezmatkáriay wahd halás bayagi at, áiá jost kort:
'Shomay hayálá man kay án? Man, á naán ke shomá hayála kanét. Á cha
man o randa kayt o man áiay kawshbandáni bójagay láhek ham naán.'
26 Oo brátán, oo Ebráhémay nasl o padréch o darkawmén Hodátorsán!
É rakkénagay kolaw o paygám, pa máshomá rawán dayag butag.
27 Urshalimay mardom o áyáni hákemán, Issá pajjáh nayáwort, bale gón
áiay mayárig kanagá, áyán nabiáni hamá habar purah o sarjam kortant
ke har Shabbatay róchá wánaga bant.
28 Harchont áyán pa Issáay koshagá hecch sawab o dalilé nadist, bale
cha Pilátusá lóthetesh ke áiá bekóshárénit.
29 Áiay bárawá harché nebisag butagat, áyán sarjam kortant o cha
salibay dárá ér gétk o kabresh kort.
30 Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o
31 hamá mardom ke cha Jalilá áiay hamráhiá Urshalimá átkagatant, tán
bázén róchéá áesh dist. Nun á, kawmay démá pa Issáyá gwáhia dayant.
32 Annun má pa shomá hamé mestágá dayagá én, á kawl ke Hodáyá
gón may pet o pirokán kortagat,
33 gón Issáay zendag kanagá, pa má ke áyáni chokk o óbádag én, sarjam
o purahi kort, anchosh ke Zaburay domi bahrá nebisag butag:
'Taw mani Bacch ay,
marókhi man tará pédá kortag.'†
34 Hodáyá gón é habarán ham kawl dátag ke Issáyá cha mordagán
zendaga kant o jóni hechbara napussit:
'Hamá pák o deljamén kawl o wádahániáni barkatá shomárá bakshán
ke gón Dáudá labzon kortagat.'‡
35 Paméshká, dega jágahé ham átkag: 'Taw wati hamá Pákéná sarhag o
pussagá naylay.'
36 Wahdé Dáudá wati wahd o bárigá, Hodáay wáhag sarjam kortant, mort
o wati pet o pirokáni dhawlá kabr but o áiay jón ham pusset.
37 Bale á kas ke Hodáyá cha mordagán zendag kort, áiay jón napusset.
38 Oo brátán! Bezánét, cha Issáay némagá gonáháni pahelliay jár pa
shomá janaga bit.
39 Mussáay Sharyatá shomárá cha gonáhán rakként nakort. Bale nun
harkas ke Issá Masihay sará báwara kant áiay sajjahén gonáh pahell
kanaga bant.
40 Hozzhár bét, chosh mabit ke nabiáni habar shomay sará sarjam
bebant:
41 *'Oo malandh o maskará kanókán!*
Bechárét, hayrán o habakkah bebét,
gár o zawál bebét,
chéá ke man shomay dawr o bárigá anchén káré kanagá án ke

† **13:33 13:33** Zabur 2:7. ‡ **13:34 13:34** Eshayá Nabiay Katáb 55:3.

toré shomárá begwashant ham,
shomá hechbar báwara nakanét.' "§
42 Wahdé Pulos o Bárnábá cha kanisahá dar áyag o rawagá atant,
mardomán cha áyán lóthet ke démi Shabbatay róchá padá hamé sarhálániı
sará géshter habar bekanant.
43 Mocchiay pád áyagá rand, bázén Yahudi o darkawmén Yahudi
butagén Hodátorsén mardom, Pulos o Bárnábáay hamráh butant. Pulos
o Bárnábáyá á delbaddhi dát o gwashtant ke Hodáay mehr o rahmatáni
sáhegá bemánant.
44 É dega Shabbatá, kamm o gésh shahray sajjahén mardom pa
Hodáwanday habar o kolaway gósh dáragá mocch butant.
45 Wahdé Yahudián mardománi bázén mocchi dist, cha kast o konnatá
zahr geptant, Pulosesh béezzat kort o áiay habaráni démá óshtátant.
46 Á wahdá, Pulos o Bárnábáyá gón deléri áyáni passawá gwasht: "Márá
cha sajjahénán pésar, Hodáay habar gón shomá gwashagi at, bale shomá
Hodáay habará namannét o watá abadmánén zenday láheka nazánét,
nun má darkawmáni gwará rawén.
47 Hodáwandá márá hamé hokm dátag ke:
'*Man tará darkawmáni nur o rozhn kortag,*
ke taw rakkénag o nejátá,
tán donyáay goddhi marz o simsarán berasénay.' "*
48 Wahdé darkawmán é habar eshkotant, báz gal o shádán butant o
Hodáwanday habaresh sharap dátant o haminchok mardomá imán áwort
ke Hodáyá pa namiránén zendá gechén kortagat.
49 É dhawlá, Hodáwanday habar á sajjahén damagá sheng o tálán but.
50 Bale Yahudián, sharapdár o Hodátorsén janén o shahray námdárén
mardén, Pulos o Bárnábáay ázár dayag o badwáhiá shóréntant o áesh cha
á damagá dar kanáéntant.
51 Pulos o Bárnábáyá wati pádáni danz hamódá chandhetant o
Ekoniahay shahrá shotant.
52 Morid gal o shádán, cha Pákén Ruhá sarréch atant.

14

Pulos o Bárnábá Ekoniahá rasant
1 Pulos o Bárnábá wati hél o ádatay padá, Ekoniahay shahrá ham
Yahudiáni kanisahá shotant. Ódá áyán anchén dábéá habar kort ke bázén
Yahudi o Yunáni báwarmand butant.
2 Bale hamá Yahudi ke báwar kanagá tayár naatant, á dega dark-
awmén mardomesh shóréntant, áyáni pegresh Pulos o Bárnábáay helápá
tarrént o zahrréch kortant.
3 Pulos o Bárnábáyá tán bázén wahdé hamódá dásht o pa natorsi
Hodáwanday bárawá sháhediesha dát. Hodáwandá á, pa mójezah o ajabbatén
neshání pésh dáragá wák o twána dátant o é dhawlá paddaria kort ke áiay
mehr o rahmatay kolaw o paygám rást ent.
4 Shahray mardománi nyámá jérhah o nátepákiá sar kasshet. Bahré
Yahudiáni némagá but o á dega bahr gón Issáay kásedán hamráh but.
5 Yahudi o darkawm hór butant o gón wati hákemáni hamráhiá,
kásedáni ázár dayag o sengsár kanagay shawresh kort.

§ **13:41 13:41** Habakuk Nabiay Ketáb 1:5. * **13:47 13:47** Eshayá Nabiay Ketáb 49:6.

6 Kásed sahig butant o cha ódá jest o Likáuniahay damagay shahr,
Lestrah o Derbeh o é dega kerr o gwaráni halk o hankénán shotant.
7 Hamódá Issáay wasshén mestágesh tálán kort.

Pulos o Bárnábá Lestrahá rawant

8 Lestrahá, yakk mardé hastat ke pédáeshi langé at o hechbar gámi jat
nakortagat.
9 Á Pulosay habarán eshkonagá at, Pulosá tachkátachk áiay némagá
cháret o zánti ke áiá pa drahbakshiá imán o báwar hast.
10 Gorhá Pulosá pa borztawári gwasht: "Pád á, wati pádáni sará bósht."
Á mard jáh serret o rawagá lagget.
11 Wahdé mardomán Pulosay é kár dist, Likáuniahay gálwárá gwasht-
esh: "É hodá ant ke baniádamay shekl o dróshomá pa má ér átkagant."
12 Áyán, Bárnábá "Zeus" náménт o Pulos "Hermes",* chéá ke masterén
habar kanók Pulos at.
13 Zeusay parasteshgáh shahray dhanná at. Parasteshgáhay masterá,
pa Pulos o Bárnábáyá káigerén† gók o poll o shósheng shahray darwázagá
áwortant. Parasteshgáhay master o mardománi romb hamé shawrá atant
ke pa áyán korbánig bekanant.
14 Wahdé kásed, bezán Pulos o Bárnábá cha áyáni é wáhagá sahig butant,
wati pocch o póshákán derrán o chák dayáná, gón kukkáré mardománi
mocchiay nyámá átkant.
15 Gwashtesh: "Oo mardomán! Shomá ché kanagá ét? Má shomay
dhawlén baniádam én o bass. Átkagén shomárá é mestágá bedayén ke é
haráb o náhudagén kárán yalah bekanét o barhakk o namiránén Hodáay
keshká begerét. Áiá ásmán, zemin, daryá o harché ke áyáni tahá hastent,
addh kortagant.
16 Pésarigén zamánagá, Hodáyá sajjahén kawm mókal dátagant ke wati
ráhá wat gechén bekanant.
17 Angat ham áiá watá cha gwáhi dayagá dur nadáshtag. Pa wati
mehray darshán kanagá, cha ásmáná hawra gwárénit o porbarén
keshárán pa mósoma ródénit, shomárá pa alkápi ward o waráka dant o
shomay delán cha wasshián sarrécha kant."
18 Gón é habarán, kásedán pa hillaté mardom cha hayrát o korbánig
kanagá dáshtant.
19 Bale lahtén róchá o rand, bázén Yahudi cha Antákiah o Ekoniahá átk
o shahray mardomesh wati némagá tarréntant. Pulosesh sengsár kort o
gón é hayálá ke mortag, kasshán kanán cha shahrá dhann dawr dát,
20 bale wahdé morid Pulosay chapp o chágerdá átk o mocch butant, á
pád átk o shahrá per tarret. Domi róchá, Bárnábáay hamráhiá, Derbehay
shahrá shot.

Pulos o Bárnábá Antákiahá pera tarrant

21 Mán Derbehay shahrá ham, Issáay wasshén mestágesh tálán kort o
bázén mardomé moridesh kort. Padá Lestrah, Ekoniah o Antákiahá per
tarretant.
22 Moridesh sar o sój kort o delbaddhi dátant ke wati báwará mohr
bedárant. Gwashtesh: "Má, gón bázén sakki o sóriáni saggagá Hodáay
bádsháhiá shota kanén."

---

* **14:12 14:12** Yunániáni báwar at ke Zeus o Hermes do hodá ant, Zeus masterén hodá o Hermes hodáyáni tarjomán o sohongó ent. † **14:13 14:13** Káiger, bezán mazanén narén gók.

23 Áyán pa har kelisáyá kamásh gechén kort o gón róchag o dwáyá,
á kamáshesh hamá Hodáwanday báhóth kortant, ke áiay sará báwaresh
kortagat.
24 Cha Pisidiahay damagá gwazán but o Pampiliahá átkant.
25 Padá Pergahá, Hodáay mestágesh rasént o dém pa Attáliahay shahrá‡
jahlád butant.
26 Cha Attáliahá, bójigá swár but o Antákiahá per tarretant. Cha hamódá
pa hamá kár o mohimmá§ Hodáay mehr o rahmatáni sepordah kanag
butagatant, ke nun áyán sarjam kortagat.
27 Wahdé Pulos o Bárnábá Antákiahá rasetant, áyán kelisáay mardom
mocch o yakjáh kortant. Har káré ke Hodáyá cha áyáni dastá kanáéntagat,
gón áyán gwashtesh o hálesh dát ke Hodáyá pa darkawmán ham imán o
báwarmandiay darwázag pach kortag.
28 Pulos o Bárnábá tán dérá gón Antákiahay moridán mantant.

15

Urshalimay diwán

1 Cha Yahudiahá lahtén mardom Antákiahá átk o brátesh tálim dátant o
gwashtesh: "Tán wahdé shomá Mussáay Sharyatay randgiriá sonnat o
borrok makanét, rakketa nakanét."
2 Pulos o Bárnábáyá, é sarhálay sará gón áyán dapják kort o sakk nátepák
butant. Gorhá shawresh kort ke Pulos o Bárnábá gón dega lahténá,
Urshalimá berawant o gón kásed o kamáshán é jérhahay bárawá habar
bekanant.
3 Kelisáyá áyáni ráh dayagay chen o lánch kort o áyán cha Pinikiah o
Sámerahay ráhá gwazán, har jáh é wasshén hál dát ke bázén darkawmán
ham che paymá Hodáay ráh zortag. Cha é hálay eshkonagá, sajjahén brát
báz wassh o shádán butant.
4 Wahdé Urshalimá átk o rasetant, kelisá o kásed o kamáshán wasshátk
kortant. Har káré ke Hodáyá cha áyáni dastá kanáéntagat, hálesh dátant,
5 bale lahtén báwarmand ke péshá Parisiáni rombá butagatant, pád
átkant o gwashtesh: "Hamá sajjahén darkawm ke imánesh áwortag,
báyad sonnat o borrok kanag bebant o hokm dayag bebit ke Mussáay
Sharyatay randgiriá bekanant."
6 Gorhá kásed o kamáshán pa é habaray gisshénagá diwán kort.
7 Bázén habar o hálá rand, Petros pád átk o gón áyán gwashti: "Oo
brátán! Shomá sharra zánét ke báz wahdá pésar, Hodáyá cha shomay
nyámá maná gechén kort ke darkawm cha mani zobáná Issáay wasshén
mestágá beshkonant o báwar bekanant.
8 Hamá Hodá ke harkasay delay hálá zánt, darkawmi ham Pákén Ruh
bakshet o pa wat zortant, anchosh ke Pákén Ruhi márá bakshetagat.
9 Hodáyá mayg o áyáni nyámá hecch park o péré* naesht, wahdé á
báwarmand butant, Hodáyá áyáni del ham pák o palgár kort.
10 Nun shomá chéá moridáni gardená gránén jogé† bandét o Hodáyá
chakkásét? É bárá, na má zorta kanén o na may pirénán zort kortag.
11 Enna! Márá báwar ent, anchosh ke má gón Hodáwandén Issáay mehr
o rahmatay tohpahá rakkén, hamé dhawlá á ham rakkant."

---

‡ **14:25 14:25** Attáliah, bezán annugén Antáliah. § **14:26 14:26** Mohimm, bezán hásén káré.
* **15:9 15:9** Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag. † **15:10 15:10** Bechár: Mattá 11:29.

12 Petrosay habaráni eshkonagá rand, sarjamén mocchi bétawár but
o Bárnábá o Pulosay gapp o tránesh gósh dáshtant, ke Hodáyá cha áyáni
dastá, darkawmáni nyámá chónén mójezah o ajekkái pésh dáshtag.
13 Wahdé áyán wati gapp o trán halás kort, Ákubá darráént: "Oo brátán!
Mani habarán delgósh kanét.
14 Shamun Petrosá gwasht ke Hodáyá che paymá awali bará dark-
awmáni némagá pa mehr hayál gwar kort ke cha áyán ham pa wati námá
kawmé gechén bekant.
15 É gón nabiáni habarán yakk o hamdap ent, anchosh ke nebisag
butag:
16-17 *'Á Hodáwand ke é sajjahén kárán yakjáh sarjama kant chosha gwashit:*
"Cha eshiá rand, man padá káyán o Dáuday kaptagén tambuá‡nók
o mekka kanán.
Man áiay wayránén jáhán padá jórhénán o rásta kanán,
tánke á dega kawm dém pa Hodáwandá byáyant,
bezán á sajjahén darkawm ke mani nám áyáni delá neshtag."
18 *É habar cha dérigén zamánagán zánag butag.'*§
19 Paméshká mani hayálá, má á darkawmáni ráhá janjál addh
makanén ke Hodáay ráhesh zortag,
20 pa áyán benebisén: cha hamá korbánigán ke gón botáni námay geragá
nápák butagant, cha zená o bénangiá, cha mordárén dalwatáni* góshtá,
anchosh ham cha hónay waragá pahréz bekanant.
21 Chéá ke cha kwahnén zamánagán, har shahrá Mussáay Sharyatay
jár perrénókén mardom butagant ke har Shabbatay róchá mardomesh
kanisaháni tahá wánéntagant."

Pa darkawmén báwarmandán, Urshalimay kelisáay kágad
22 Gorhá gón sarjamén kelisáyá hórigá, kásed o kamáshán shawr kort
ke cha wati nyámá lahtén mardom gechén bekanant o Pulos o Bárnábáay
hamráhiá Antákiahá rawán bedayant. Áyán cha wati némagá Yahudá ke
Barsábá gwashag butagat o Silás, gechén kortant ke brátáni nyámá, é
doén sarókén mardom atant.
23 Áyáni dastá kágadé dátesh ke é dhawlá at:
"Má, kásed o kelisáay kamáshén mardom o shomay brát, shomárá,
bezán Antákiah, Suriah o Kilikiahay darkawménbáwarmandén brátán
drót o drahbáta† dayén.
24 Má eshkotag ke bé may parmáná cha may nyámá lahtén
báwarmand hamángor átkag o gón wati habarán shomárá deltaparkah‡
o paréshánesh kortag.
25 Paméshká má pa hamdeli shawr kort ke cha wat lahtén mardom
gechén bekanén o gón wati dóstén Pulos o Bárnábáay hamráhiá, pa shomá
ráh bedayén,
26 hamá doén brátáni hamráhiá ke pa may Hodáwandén Issá Masihay
námá wati sáhay nadr kanagá chakk o pad nabutagant.
27 May é doén kásed Yahudá o Silás, hamá habarán ke má pa shomá
nebeshtagant, sarzobáni ham gwashant.

‡ **15:16-17 15:16–17** Dáuday kaptagén tambu, bezán Hodáay bakshetagén bádsháhi. § **15:18 15:18** Ámus Nabiay Ketáb 9:11–12. * **15:20 15:20** Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. † **15:23 15:23** Drót o drahbát, salám o alayk. ‡ **15:24 15:24** Deltaparkah, bezán paréshán, deltrakk.

28 Pákén Ruh o má, hamé sharter zántag ke lahtén bonyáti gappán o abéd, gránén báré shomay kópagán maladdhén.
29 Shomá cha botáni námá korbánig kortagén góshtá, cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni góshtá o cha zená o bénangiá pahréz bekanét. Cha é kárán watá dur dárag, pa shomá báz sharr ent. Wassh o salámat bátét."
30 Randá, é gechén kortagén brát Antákiahá dém dayag butant. Ódá shot o kelisáay sajjahén mardomesh yakjáh kortant o kágadesh pa áyán rasént.
31 Áyán é kágad wánt o cha eshiay deljami o delbaddhi dayókén kolawá báz wassh butant.
32 Yahudá o Silás ke wat ham nabi atant, óday brátesh gón bázén habarán delbaddhi dát o áyáni báwaresh mohrter kort.
33 Chizzé wahdá ódá mantant o randá, brátán á pa wasshi o salámati roksat kortant o cha hamódá ke dém dayag butagatant, hamá jáhá per tarretant.
34 §
35 Pulos o Bárnábá, Antákiahá mahtal butant o gón dega bázén mardomán hór but o Hodáwanday habaresh tálim dayán o sheng kanána kort.

Pulosay domi mestági sapar

Pulos o Bárnábáay jérhah

36 Lahtén róchá o rand, Pulosá gón Bárnábáyá gwasht: "Sajjahén hamá shahrán ke má Hodáwanday habar raséntag, byá padá hamódá berawén o brátán bechárén ke bárén á chón ant."
37 Bárnábáay wáhag at, Yuhannáyá ke Markás ham gwashag butagat, hamráh bekant,
38 bale Pulos áiay hamráh kanagá razá naat chéá ke áiá, Pampiliahay damagá á yalah dátagatant o é káray tahá áyáni hamráh nabutagat.
39 É dhawlá, Pulos o Bárnábá watmánwatá tepák nabut, nathahetant o cha yakdomiá jetá butant. Bárnábá, Markásay hamráhiá, bójigéá swár but o Kebresá shot.
40 Bale Pulosá, Silás gechén kort o brátán á, Hodáwanday mehr o rahmatáni báhóth kortant. Nun Pulos ráh gept.
41 Kelisáyán mohr o zórmand kanán, cha Suriah o Kilikiahay damagán tarr o táb kanáná shot.

16

Timutáusay hamráhi

1 Padá Pulos, Derbeh o Lestrahay shahrán átk o raset. Lestrahá, Timutáus námén moridé hastat ke áiay mát báwarmandén Yahudi o pet Yunánié at.
2 Lestrah o Ekoniahay brátáni nyámá Timutáus báz néknámén mardé at.
3 Pulosay wáhag at ke Timutáusá wati sát o saparé hamráh bekant, paméshká cha rawagá pésar, pa Yahudiáni háterá sonnati kanáént, chéá ke á hand o damagáni sajjahén mardomán zántagat ke Timutáusay pet Yunánié.

§ **15:34 15:34** Bázén daznebeshtá band 34 átkag ke gwashit: "Bale Silásá shawr kort hamódá bemánit" néstent.

4 Shahr pa shahr tarrán butant o cha Urshalimaykáseد o kamáshániگisshéntagén ráh o rahbandán,* brátesh pa mannagá sahig o sarpada kortant.
5 É dhawlá, kelisáyáni báwarmand róch pa róch géshtera butant o báwaresh ham mohrtera but.

Pulosay elhám

6 Pulos o áiay hamráh cha Prijiah o Galátiahay damagán gwastant, chéá ke Pákén Ruhá á, Ásiáay damagá Hodáay habaray rasénag o sheng kanagá makan kortant.
7 Wahdé Misiahay simsarán rasetant, Bitiniahay némagá rawagay johdesh kort bale Issáay Ruhá pa óday rawagá naeshtant.
8 Gorhá cha Misiahá gwazán but o Truásay bandená† átkant.
9 Hamódá shapá Pulosá yakk Makduni mardé pa shobén dist ke óshtátagat o mennat kanán at ke "Daryáyá begwázén, Makduniahá‡ byá o márá komakk kan."
10 Cha é shobéná rand, má§ pa Makduniahay rasagá eshtáp kort, chéá ke cha é shobéná deljam butén, Hodáay razá hamesh ent ke má berawén o wasshén mestágá óday mardománi nyámá sheng o tálán bekanén.

Lidiahay báwarmandi

11 Má cha Truásá bójigá swár but o dém pa Sámutrákiay jazirahá shotén. Domi róchá cha ódá Nyápulisay bandená átk o rasetén.
12 Cha ódá Pilipiá shotén, ke Makduniahay á bahray* mazanén shahré o Rumiáni menendjáh ent o tán chizzé róchá hamódá mahtal butén.
13 Shabbatay róchá, cha shahray darwázagá dar kapt o kawray lambá shotén. May hayál at balkén ódá Yahudiáni zegr o dwáay jágahé bebit. Hamódá neshtén o gón lahtén janéná ke pa zegr o dwáyá átkagatant, habará goláésh butén.
14 Janénáni nyámá, Lidiah námén Hodátorsén† janéné ham gón at ke Tyátirahay shahray mardomé at o jamurangén‡ gránkimmatén god bahá kanóké at. Á Pulosay habarán gósh dáragá at ke Hodáwandá áiay delay chamm pach kortant o áiá Pulosay habar mannetant.
15 Lidiahá gón wati lógay sajjahén mardomán pákshódi kort. Pákshódiá rand, áiá dazbandi kort o gwasht: "Agan shomá maná Hodáwandén Issáay hakkén mannógeré zánét, gorhá byáét mani lógá bedárét." Lidiahá gón wati bázén gwashagá márá mannént.

Pulos o Silás bandijáhá

16 Yakk róché má zegr o dwáay jágahá rawagá atén, móledé distén. Móledá jenné per at ke cha áiay zórá gaybguia kort o cha eshiá pa wati hodábondán bázén zarr o mália katthet.
17 Á, Pulos o may randá átk o pa kukkár gwashagá at ke "É mardom, borzén arshay Hodáay hezmatkár ant o shomárá rakkénagay yakk ráhé sója dayant."

---

* **16:4 16:4** Bechár: Kásedáni Kár 15: 20, 29. † **16:8 16:8** Banden, bezán tayábay hamá jágah ke bójiga óshtant. ‡ **16:9 16:9** Á zamánagay Makduniahá, maróchigén Yunánay shomáli bahr ham gón at. § **16:10 16:10** Cha ed o rand, é Ketábay nebisók, bezán Luká, wat jáhé jáhé gón ent.
* **16:12 16:12** Á zamánagá, Makduniahay chár bahr butagant. † **16:14 16:14** Hodátorsay máná esh ent ke Lidiah darkawmén báwarmandé at. ‡ **16:14 16:14** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. Jamu gránkimmatén rangé at.

18 Áiá tán báz róchá anchosh gwashán kort. Godhsará, Pulos delrésh
o bézár but, chakki tarrént o gón jenná gwashti: "Man tará pa Issá
Masihay námá hokma dayán ke cha eshiá dar kap." Hamá damáná jenn
cha áiá dar átk.
19 Wahdé móleday hodábondán dist ke áyáni nap o katthay omét halás
but, gorhá áyán Pulos o Silás gept, kasshán kort o bázárá, shahray
masteráni kerrá bortant.
20 Káziáni démá pésh kortant o gwashtesh: "É mardom Yahudi ant o
may shahrá jérhah o pléndhi kanagá ant.
21 Má Rumi én o é márá anchén dód o rabédag tálim dayagá ant ke áyáni
mannag o kár bandag pa má rawá naent."
22 É dega mardom ham gón but o Pulos o Silasay démá óshtátant.
Shahray masterán parmán dátant ke Pulos o Silasay pocchán bekasshant
o áyán latth bejanant.
23 Cha bázén latth o kotthá rand, bandijáhá bort o bandesh kortant.
Bandijáhay negahpánesh parmán dát ke áyáni negahpániá sharr delgósh
bekant.
24 Hamé hokmay sará, bandijáhay negahpáná bandijáhay tók tóki kóthiá
bortant o áyáni pád konthband kortant.

25 Shapnémá, Pulos o Silás jélay tahá dwá kanán, Hodáyá satá kanagá
atant. É dega bandig gósh dáragá atant.
26 Anágat, mazanén zeminchandhé§ but ke bandijáhay bonred,* sorag
o jombagá lagget. Hamá damáná, sajjahén darwázag pach butant o
jéliáni zamzil botkant.
27 Jélay negahpán, cha wábá pach larzet o ágah but, disti ke bandijáhay
sajjahén darwázag pach ant, gománi kort ke kaydi tatkag o shotagant.
Nun pa watkoshiá zahmi kasshet.
28 Bale Pulosá tawár kort o gwasht: "Watá táwán maday, má sajjahén
wati jágahá én."
29 Jélay negahpáná cherágé lóthet o tachánáá bandijáhay tóká shot o gón
drahagá Pulos o Silásay pádán kapt.
30 Á cha jélá dar kortant o gwashti: "Oo wájahán! Man pa wati rakkagá
ché bekanán?"
31 Áyán passaw dát: "Hodáwandén Issáay sará imán byár gorhá taw o
tai lógay sajjahén mardoma rakkét."
32 Áyán Hodáwandén Issáay wasshén kolaw pa áiá o áiay lógay sajjahén
mardomán rasént.
33 Shapay wahdá, Pulos o Silási gón wat bortant o áyáni thappi
shoshtant. Á o áiay lógay mardomán hamá damáná pákshódi kort.
34 Randá áiá wati lógá bort o warag dátant, áiay jend o áiay lógay sajjahén
mardom, cha áiay Hodábáwariá gal o shádán butant.

35 Domi róchá, kázián wati kárdár jélay negahpánay gwará ráh dátant ke
"É mardomán yalah beday."
36 Jélay negahpáná Pulos hál dát o gwasht: "Maná cha káziáni némagá
parmán rasetag ke shomárá yalah bedayán. Paméshká shomá pa wasshi
o salámati berawét."

---

§ **16:26 16:26** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. * **16:26 16:26** Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red.

37 Pulosá passaw dát: “Má Rumi báshendah† én, bale é shahray masterán, márá bé hokmay borragá shahray mardománi démá janáéntag o jél kortag. Nun, á chérokái márá cha jélá kasshaga lóthant. Chosha nabit, báyad ent páde wat hamedá byáyant o márá dar bekanant.”

38 Kárdárán, é passaw pa kázián rasént. Wahdé sahig butant ke á doén Rumi báshendah ant, torsetesh.

39 Nun wat áyáni kerrá átkant o cha áyán pahelliesh lóthet o mennatwár butant ke cha é shahrá berawant.

40 Cha bandijáhá dar áyagá rand, Pulos o Silás Lidiahay lógá shotant o gón báwarmandán‡ gend o nendesh kort, delbaddhiesh dátant ke wati imánay sará mohr o káhem bóshtant o padá cha Pilipiay shahrá dar kapt o shotant.

17

Tesálunikiay shóresh

1 Pulos o Silás, cha Ampipulis o Apuluniahay shahrán gwastant o Tesálunikiá átkant, Yahudián ódá kanisahé hastat.

2 Pulos wati hél o ádatay sará kanisahá shot o tán say Shabbatay róchá cha Pákén Ketábán gón áyán gapp o tráni kort.

3 Áiá gón bázén bayán o mohrén dalilán paddar kort ke Masih báyad ent sakki o sóri besaggit, bemerit o padá cha mordagán jáh bejant. Gwashagá at: “É Issá ke áiay bárawá man shomárá sahig kanagá án, é hamá Masih ent.”

4 Cha Yahudián lahtén, anchosh ham cha á Hodátorsén Yunánián o dega mazanén rombé cha námdárén janénán, é habar pa del mannetant o Pulos o Silásay hamráh butant.

5 Bale Yahudián gón Pulos o Silásá hasadd kort. Cha bázárá lahtén lát o lóparén mardom mocch kort, rombé jórhént o shahray tahá shóreshesh kort. Áyán, Pulos o Silasay shóház o mardománi mocchiay démá áragá, Yásunay lógay sará orosh bort.

6 Bale wahdé nadistantesh, Yásun o dega lahtén báwarmandén brátesh gept o gerrán kanán shahray masteráni jergahá pésh kortant. Á pa kukkár gwashagá atant: “É mardomán, donyá pa sar zortag o nun edá átkagant.

7 Yásuná ham wati lógá bortagant. Rumay Kaysaray náparmániá kanant o gwashant dega bádsháhé hast ke námi Issá ent.”

8 Cha é habaráni eshkonagá, mardom o shahray masterán torset o deltaparkah butant.

9 Cha Yásun o áiay hamráhán zamánatesh gept o yalahesh dátant.

Pulos o Silás, Biriahay shahrá

10 Anchosh ke shap but, brátán Pulos o Silás Biriahay shahrá ráh dátant. Óday rasagá, Yahudiáni kanisahá shotant.

11 É shahray Yahudi cha Tesálunikiay shahray Yahudián wáhagdárter* atant. Áyán, pa hobb o hodók Hodáay habar mannet o har róch Pákén Ketábesha wántant o patth o pólesha kort tán bezánant bárén Pulosay habar rást ant yá na?

---

† **16:37 16:37** Báshendah, bezán shahrwand. Rumay chérdastén kawmáni báz kammén mardom Rumi báshendah atant. ‡ **16:40 16:40** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “gón brátán”.

* **17:11 17:11** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák.

12 Cha áyán bázénéá báwar kort o dega bázén námdárén Yunáni mardén
o janéné ham báwarmand but.
13 Wahdé Tesálunikiay Yahudi sahig butant ke Pulos Biriahay shahrá
Hodáay habará sheng o tálán kanagá ent, hamódá shotant, mardomesh
shórént o shahrá áshópesh pád kort.
14 Gorhá, brátán eshtápi Pulos tayábá bort o rasént, bale Silás o
Timutáusá Biriahá dásht.
15 Pulosay hamráhén roksat kanók, gón áiá tán Átenay shahrá átkant.
Cha Pulosá é parmánesh gept ke Silás o Timutáus watá zutt áiay kerrá
berasénant, nun per tarretant.

Pulos, Átenay shahrá

16 Wahdé Pulos, Átenay shahrá pa Silás o Timutáusay áyagá wadárig o
rahchár at, áiá dist ke shahr cha botán porr ent. Báz gamig o delranj
but.
17 Paméshká kanisahá shot o gón Yahudi o darkawmén Hodátorsén
mardomán gend o nendia kort. Bázáray chárráhay sará ham gón
rahgwazén mardomán har róch gapp o tránia kort.
18 Ódá, lahtén Epikuri o Estuiki† pilsup gón áiá dapa kapt. Cha áyán,
lahténá gwasht: "É puttár ché gwashagá ent?" Dega lahténá gwasht:
"Gwashaygá, bégánagén hodáyáni járá perrénagá ent." Áyán, paméshká
é habar kort ke Pulos, Issá o mordagáni jáh janagay wasshén mestágá
tálán kanagá at.
19 Áyán Pulos, "Ariupágusá"‡ bort o gwashtesh: "Buta kant má bezánén
é nókén tálim ke taw dayay, ché ent?
20 Tai habar may góshán ajab ant o má eshání mánáyá zánaga lóthén."
21 Átenay molki o darmolki sajjahén mardomán, abéd cha é kárá dega
káré néstat ke benendant o nókén hál o jáwaráni bárawá gapp o trán
bekanant o beshkonant.
22 Nun Pulos, Ariupágusay diwánjáhá óshtát o tráni kort: "Oo Átenay
jahmenendán! Man gendagá án ke shomá báz dindóstén mardom ét.
23 Wahdé shahray sayl o sawádá dar kaptán, bázén bot o korbánjáhon
distant, áyáni tahá yakk anchén korbánjáhé ham diston ke ódá nebesh-
tagat: 'Pa hamá Hodáyá ke zánag nabutag.' Hamá Hodá ke shomá áiá
angata nazánét bale áiá parastesha kanét, man hamá Hodáay bárawá gón
shomá tránа kanán.
24 Á Hodá hamá ent ke é donyá o eshiay tahay sajjahén chizzi
addh kortagant. Á wat, zemin o ásmánay Hodáwand ent, paméshká áiá
mardománi dastay jórh kortagén parasteshgáhán jágaha nabit.
25 Á pa Ensánay hecch chizzá wázmand naent o hechkas pa áiá hezmaté
korta nakant, chéá ke á wat harkasá zend o sáha bakshit o ensánay é
dega lóth o garazán ham sarjama kant.
26 Áiá donyáay sajjahén mardom cha yakkéá pédá kortag o sajjahén
kawm o kothom donyáay chárén kondhán tálán kortagant. Áyáni dawr
o bárig o hand o jágaháni marz o simsari ham, pésará gisshéntagant,
27 tán mardom Hodáyá shóház bekanant o balkén áiá dar begéjant, bale
rásti esh ent ke á cha má hechkasá dur naent.

† **17:18 17:18** Epikuriáni é báwar at ke donyáay maksad shádkámi o washtámi ent o Estuiki bezán Rawákiáni ráh, cha donyáay har paymén washtámiá pahréz kanag at. ‡ **17:19 17:19** "Ariupágus" shahray mazanén sarókáni diwánjáh at.

28 ‘Chéá ke may zend, jonzag§ o harkat o hasti cha haméá ent.’
Anchosh ke cha shomay jenday sháerán lahténá gwashtag: ‘Má ham
áiay poshpad én.’
29 Agan má Hodáay poshpad én, gorhá nabáyad ent má Hodáyá gón
sohr, nograh o sengá addh kortagén botán hamdarwar bekanén ke
mardomán gón wati hayál o honará jórhéntagant.
30 Hodá, cha ensánay pésarigén zamánagáni é názántiá sar gwastag, bale
nun á har jágah harkasá parmán dayagá ent ke tawbah bekant.
31 Chéá ke áiá yakk róché gisshéntag ke á róchá donyáay sajjahén
mardománi kortagén kárán gón ensáp dádrasi* o dáwaria kant o pa é
maksadá yakké gechéni kortag. Hodáyá á paméshká cha mordagán
zendag kort ke pa harkasá é habaray rásti pakká bebit.”
32 Wahdé áyán Pulosay é habar eshkot ke Hodá mordagán padá
zendaga kant, lahténá áiay sará malandh o maskará kort, bale dega
lahténá gwasht: “É bárawá dega baré márá géshter sarpad kan.”
33 Gorhá Pulos, cha diwáná dar átk.
34 Lahtén mardomá áiay habar mannet o Issáay sará báwarmand but.
Cha báwar kanókán yakké, Ariupágusay diwánay báské at ke áiay nám
Diunisius at o yakk janéné ke námi Dámáris at o gón áyán dega lahtén
ham gón at.

18

Pulos, Korentay shahrá

1 Randá, Pulos cha Átenay shahrá dar átk o Korentay shahrá shot.
2 Ódá gón Akwilá námén yakk Yahudiéá dochár kapt* ke Pontusay
damagá pédá butagat o gón wati janén Priskiláyá cha Itáliáay molká
Korentay shahrá nóki átkagat. Chéá ke Rumay Kaysar Klawdiusá parmán
dátagat ke sajjahén Yahudi cha Rumay shahrá dar bekapant. Pulos áyáni
lógá shot.
3 Akwilá o Priskilá ham Pulosay dhawlá gedándóch atant. Paméshká
Pulos haméyáni kerrá mant o gón áyán hamkár but.
4 Har Shabbatay róchá, Pulosá kanisahá gón Yahudi o Yunánián gapp
o trána kort o áyáni báwarmand kanagay johdá at.
5 Wahdé Silás o Timutáus cha Makduniahá átk o gón Pulosá hór butant,
á Hodáay habaráni sheng o tálán kanagá dazgatth o goláésh at. Áiá pa
Yahudián paddara kort o gwasht: “Issá hamá Masih ent.”
6 Wahdé Yahudián Pulosay habar namannetant o áesh bad o rad
gwasht, Pulosá wati gwaray kabáh dar kort o á shahray danz áyáni
démá chandhetant o gwashti: “Man wati kár kortag. Nun shomay hón
shomay wati gardená ent o man bémayár án. Cha ed o rand, Hodáay
habará darkawmáni nyámá sheng o tálána kanán.”
7 Gorhá, cha áyáni kanisahá dar átk o Titius Yustus námén Hodátorsén
mardéay lógá shot. Áiay lóg, kanisahay kashá at.
8 Kanisahay masteray nám, Krispus at. Áiá gón wati lógay sajjahén
mardomán, Hodáwandén Issáay sará báwar kort. Korentay shahray dega

§ **17:28 17:28** Jonzag, bezán sahdáráni sor o por o harkat ent. * **17:31 17:31** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * **18:2 18:2** Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

bázén mardom ham gón Pulosay habaráni eshkonagá, báwarmand butant o pákshódiesh kort.
9 Yakk shapé, Hodáwandén Issá, Pulosay shobéná átk o gwashti:
“Mators, mani mestágá sheng o tálán kanán kan. Bétawár mabay.
10 Hechkas tará dasta najant o táwán dáta nakant chéá ke man tai
posht o panáh án. É shahrá mani báwarmand báz ant.”
11 Gorhá, tán yakk sál o shash máhá hamódá dáshti o mardomi Hodáay
habar sója dátant.

Pulos, Galliuay hakdiwáná

12 Á wahdá ke Galliu Akáyahay† damagay wáli at, Yahudi mocch butant
o Pulosay sará orosh o hamlahesh bort, gept o hakdiwánay démá péshesh
kort.
13 Gwashtesh: “É mard, cha Mussáay Sharyatay ráhá dhann, mar-
domán Hodáay parastesh kanagá hojja kant.”
14 Wahdé Pulosá habar kanagi at, Galliuá dém gón Yahudián kort o
gwashti: “Oo Yahudián! Agan é mardá mayáré yá mazanén radén káré
bekortén, man shomay habar gósh dáshtagat.
15 Bale shomay jérhah, labz o nám o shomay Yahudi Sharyatay bárawá
ent, paméshká shomá bezánét o shomay kár. Man é kárání tahá pád mána
nakanán.”
16 Áiá mardom cha hakdiwáná dhanná dar kortant.
17 Gorhá, áyán kanisahay nókén master Sustines gept o hakdiwánay
démá latth o kotth kort. Bale Galliuá eshiay sará hecch delgósh nadát.

Pulos, Antákiahá pera tarrit

18 Pulosá Korentay shahrá angat bázén róché gwázént o randá bráti
roksat kortant, bójigá nesht o Suriahá ráhi but. Priskilá o Akwilá áiay
hamráh atant. Cha Kenkriahay bandená bójigay swár bayagá pésar, áiá
wati mud chet o gwandh kortant, chéá á kawl ke áiá pa Hodáay námá
kortagat, nun wahdi gwastagat.‡
19 Wahdé Epésosay bandená rasetant, Pulosá wati hamráh Priskilá o
Akwilá yalah dátant o wat kanisahá shot o gón Yahudián gapp o tráni
kort.
20 Áyán dazbandi kort géshterén wahdé bejallit, bale Pulosá namannet.
21 Cha áyán roksati gept o gwashti: “Agan Hodáay razá bebit, dega
baré shomay kerrá káyán.” Gorhá bójigéá nesht o cha Epésosá dar átk.
22 Mán Kaysariahá ér átk o Urshalimá shot o cha óday kelisáay gend o
nendá rand, padá Antákiahá shot.

Pulosay sayomi mestági sapar

Apulos

23 Pulos Antákiahá kammé wahdá mahtal but o padá cha ódá dar átk
o Galátiah o Prijiahá tarr o táb kanán, gón moridán gend o nendia kort
o áyáni setk o báwari mohr o rédag kanána kort.
24 Hamá wahdá Apulos námén yakk Yahudié Epésosay shahrá átk ke
Eskandariahá pédá butagat, wánendah o habarzánté at o Pákén Ketában
sharr balad at.

† **18:12 18:12** Akáyá, annugén Yunánay jonubi bahrá ent. Á wahdá Rumay damagé at o bonjáhi Korent at. ‡ **18:18 18:18** Kawl esh at ke tán wahdéá Pulos wati sajjahén wahdá pa Hodáyá nadra kant, saray mudána nachent o sharáb ham nawárt. Nun é wahd gwastagat.

25 Áiá Hodáwanday ráhay bárawá tálim geptagat o mardomán gón hobb o hodónáki,§ sharriay sará Issáay bárawá habar kanag o tálim dayagá at, bale áiay zánt, Yahyáay pákshódiay bárawá at o bass.

26 Áiá pa deléri kanisahá wati habaráni darshán bongéj kort. Wahdé Priskilá o Akwiláyá áiay habar eshkotant, wati lógá bortesh o Hodáay ráhesh sharriay sará sój dát.

27 Apulosá ke Akáyahay rawagay shawr kort, gorhá Epésosay shahray brátán delbaddhi dát o pa óday moridánesh nebesht ke áiá pa delgarmi wasshátk bekanant. Wahdé Apulos ódá raset, óday hamá mardomi báz komakk kortant ke cha Hodáay rahmat o barkatá imánesh áwortagat,

28 chéá ke áiá sajjahénáni démá gón Yahudián gapp o tránа kort o áyáni báwari* gón mohrén dalilána prósht. É dhawlá, cha Pákén Ketábáni nebeshtánkán péshia dásht ke Issá, hamá Masih ent.

19

Pulos, Epésosay shahrá

1 Hamá zamánagá ke Apulos Korentá at, Pulos ham cha molkay nyámi hand o damagán gwazán, Epésosay shahrá átk o raset. Ódá lahtén moridi dist.

2 Cha áyán josti gept: “Wahdé shomá Issá Masihay sará báwar kort, Pákén Ruh shomárá raset?” Passawesh dát: “Na, má é ham naeshkotag ke Pákén Ruh hastent.”

3 Gwashti: “Gorhá shomá chónén pákshódié kortag?” Passaw dátesh: “Yahyáay pákshódi.”

4 Gwashti: “Yahyáay pákshódi, gonáháni pashómániay pákshódi at. Yahyáyá wat gón mardomán gwashtagat: ‘Hamá kasé ke cha man o randa kayt, bezán Issá, shomá hamáiay sará báwar kanét.’ ”

5 Cha é habaray eshkonagá rand, áyán Hodáwandén Issáay námá pákshódi kort.

6 Pulosá wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyáni delá potert, nun á nókén zobánán habar kanagá laggetant o paygambariesha kort.

7 Á, kesás dwázdah mardom atant.

8 Pulos tán say máhá kanisahá shot o átk o bé tors o bimmá Hodáay bádsháhiay bárawá gón mohrén dalilán habar o tránia kort.

9 Bale cha áyán lahtén sarkassh o yági but o áiay habaresh nazort o mardománi démá “É Ráhesh” bad o rada gwasht. Paméshká Pulosá watá cha áyán yakk kerrá dásht. Moridi zortant o har róch mán Tiránus námén mardéay tálárá* gapp o tráná at.

10 Tán do sálá hamé kári kort o é dhawlá pa Ásiáay damagay sajjahén mardomán, Yahudi o Yunánián ham, Hodáwanday habar rasénag but.

11 Hodáyá cha Pulosay dastá ajabén mójezah pésha dásht.

12 Har dazmál o godé ke áiá belaggetén o pa nádráhánesh per bemoshtén, á wassh o dráha butant o jennán, ganók yalaha kortant.

13 Yahudi sáheráni yakk thóliéá shahr pa shahr tarr o garda kort. Pa chakkásá, jenniáni sará Hodáwandén Issáay námesha gept o gwashtesh:

---

§ **18:25 18:25** Hodónák, bezán wáhagdár, lóthók, delmánag. * **18:28 18:28** Áyáni hamá pésarigén Yahudi báwar ke namannit Issá, Masih ent. * **19:9 19:9** Tálár, bezán pa gapp o trán o gwashtánká mazanén diwánjáhé.

“Man shomárá hamá Issáay námá hokma dayán, ke Pulos áiay bárawá gwájáragá† ent.”

14 Yahudiáni yakk mazanén dini péshwáé ke námi Eskiwá at, áiay hapt
bachakkán é kára kort.
15 Palitén ruhá á passaw dátant o gwashti: “Issáyá mana zánán, Pulosá
ham pajjáha kárán, bale shomá kay ét?”
16 Hamé mardá ke jenn per at, koppi kort o áyáni chakká kapt. Sarzór
but o á jándará o thappi, cha á lógá tatkant.
17 Cha é hálay eshkonagá, Epésosay shahray sajjahén mardomán,
Yahudi o Yunáni doénán, báz torset o Hodáwandén Issáay námesh satá
o saná kort.
18 Bázéné ke báwarmand but, mardománi démá wati pésarigén sellén
káresh mannetant.
19 Lahténá ke pésará jádugeri kortagat, wati jádugeri ketáb o daptar áwort
o mardománi démá sótkant. Wahdé sótkagén ketábáni kimmatay hesábesh
kasshet, zánag but ke panjáh hazár derhamay‡ ketáb butagatant.
20 É dhawlá, Hodáwanday habar gón géshterén zór o wáké sheng o tálána
but.

Epésosay shahray shóresh

21 Cha é káráni sarjamiá rand, Pulosá wati delá shawr kort Makduniah
o Akáyahay damagán gwazán, Urshalimá berawt. Gwashti: “Cha óday
rawagá rand, maná allam, Rumay shahr ham gendagi ent.”
22 Áiá cha wati komakkárán do mardom, Timutáus o Erastus Makduni-
ahá rawán kortant o wat kammé wahd géshter Ásiáay damagá mahtal
but.
23 Hamá wahdá Epésosay shahrá “É Ráhay” bárawá mazanén shóreshé
chest but.
24 Shóresh é dhawlá but ke Epésosay shahrá Dimitrius námén zargaré
hastat ke áiá Ártemisay§ zyáratjáhay nograhén dottoka jórhént o bahá kort.
Cha é kárá, shahray honarmandán bázén zarr o málé katthet.
25 Áiá, shahray sajjahén honarmand o é péshahay mardom lóthet o
mocch kortant. Gón áyán gwashti: “Oo wájahán! Anchosh ke shomá
zánét, é kár may hastómandiay sarchammag* ent.
26 Bale shomá wat eshkotag o distag, é mardá, Pulosá, na tahná
Epésosay, kamm o gésh sajjahén Ásiáay damagay bázén mardomé gomráh
kortag o gwashit ke may dastáni addh kortagén Hodá, pa hecch dábá
Hodá naant.
27 Nun tors tahná é naent ke pa mardomán may kár kamsharapa bit,
tors esh ent ke may mazanén Hodá Ártemisay zyáratjáhay mazani gára bit
o á, ke Ásiáay damag o sajjahén donyá áiá parastesha kant, wati shán o
shawkatá báhénit.”†
28 Wahdé mocchiay mardomán é habar eshkotant, sakk zahr geptant
o pa kukkár gwashtesh: “Epésosay hodá, Ártemis mazan ent.”
29 É paymá sajjahén shahrá shóresh chest but. Mardománi mocchi,
kukkár kanán shahray maydánjáhá‡ shot. Áyán Pulosay do hamráh ke

† **19:13 19:13** Gwájárag, bezán tablig kanag. ‡ **19:19 19:19** Yakk derham kamm o gésh yakk róchay mozz at. § **19:24 19:24** Ártemis cha Yunániáni bánokén hodáyán yakké at. Yunániáni botén hodá, janén ham butagant o mardén ham. * **19:25 19:25** Hastómandiay sarchammag, bezán dawlatmandiay bonyát. † **19:27 19:27** Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. ‡ **19:29 19:29** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tyáter”, bezán tamásháay jágah.

áyáni nám Gáyus o Aristarkás at o Makduniahay mardom atant, gept, kasshakán kort o gón wat bortant.

30 Pulosá mocchiay tahá rawag lóthet bale áiay sháger dán naesht.

31 Tantaná Ásiáay damagay lahtén masterá ham, ke Pulosay dóst atant, pa áiá kolaw ráh dát o dazbandi kort ke shahray maydánjáhá marawt.

32 Ódá báz shór o árhahór at, harkasá yakk chizzé gwasht. Bázénéá é habar ham nazánt ke á chéá edá átkag o mocch butagant.

33 Yahudián, Eskandar námén mardé démá kort o cha mocchiá harkasá áiárá hokmé dát. Dasti shahár dát ke chopp o bétawár bebant, tán mardoméni démá gón wati habarán Yahudiáni démpániá bekant.

34 Bale wahdé mocchiay mardomán zánt ke á Yahudié, gorhá padá hamgotth o hamtawár butant o tán kesás do sáhatá ják o kukkáresh kort o gwashtesh: "Epésosay hodá, Ártemis mazan ent."

35 Gorhá, shahray monshiá mocchi árám kort o gwashti: "Oo Epésosay mardomán! Sajjahén donyáay mardoma zánant ke Epésosay shahr, mazanén hodá Ártemisay zyáratjáhay negahpán ent, ke áiay naksh cha ásmáná ér átkag.

36 Nun ke harkas é habará mannit,§ shomá árám bebét o pa eshtápi hecch káré makanét.

37 É doén mardom ke shomá geptag o edá áwortagant, eshán na cha zyáratjáhá chizzé poletag o na may bánokén hodáesh bésharap kortag.

38 Agan Dimitrius o áiay honarmandán gón kaséá jérhahé hast, hakdiwánay darwázag pach ent o wáli ham har wahdá hastent, berawant o wati jérhahá pésh bekanant.

39 Agan dega habaré hast, báyad áiá shahray sarkári diwáná byárant tánke gisshénag bebit.

40 Cha maróchigén sargwastá, tors esh ent may sará shóreshgariay bohtámá* bejanant. Agan chosh bebit, márá pa maróchigén shóreshá hecch passawé nést."

41 Áiá é habar kortant o mocchii prósht.

20

Pulos, dém pa Makduniah o Yunáná

1 Epésosay shahray shóreshay halásiá rand, Pulosá á shahray morid lóthet o delbaddhi dátant, gorhá cha áyán roksati gept o dém pa Makduniahá ráh kapt.

2 Cha á hand o damagán ke gwast, gón wati habarán, báwarmandi bázén delbaddhié dátant. Randá átk o Yunáná raset.

3 Ódá tán say máhá mahtal but. Gón bójigéá Suriahay rawagá pésar, Yahudián pa áiá pandalé sázet, paméshká cha Makduniahay ráhá per tarragay shawri kort.

4 Áiay hamráh esh atant: Pirrusay chokk Supáterus ke Biriahay mardomé at, Aristarkás o Sekundus ke Tesálunikiay mardom atant, Gáyus ke Derbehay mardomé at, Timutáus, Tikikus o Trupimus ke Ásiáay damagay mardom atant.

5 Á cha má pésh kaptant o Truásay shahrá shotant. Hamódá pa may áyagá rahchár butant.

---

§ **19:36 19:36** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Nun ke hechkas é habaray namannók naent...". * **19:40 19:40** Bohtám, bezán malámat, tohmat.

6 Béhomirén Naganay Aidá rand, má cha Pilipiay shahrá bójigéá swár
butén o panch róchá rand, Truásá áyáni kerrá átkén o tán hapt róchá
hamódá dáshtén.

Warnáé zendaga bit

7 Haptagay awali róchá,* pa nánay chondh chondh kanagá hórigá
neshtagatén o Pulosá gón báwarmandán trán kort. Domi sabáhá á rawagi
at, paméshká tán shapnémá habari kort.
8 Hamá borzádi báná ke neshtagatén, bázén cherágé rók at.
9 Pulosay habaráni wahdá, Yutukus námén warnáé darigay dapá
neshtagat. Wábénag but, kóchandhagá lagget o wáb kapt. Cha lógay sayomi
tabaká jahlád kapt o mort. Mardomán áiay jón chest kort.
10 Pulos ér átk, áiay némagá jahl but, goláéshi kort o gwashti: "Matorsét,
sáhi mán ent."
11 Gorhá borzád shot, náni chondh chondh kort o wárt, randá gón áyán
wati gapp o tráni tán gwarbámá† démá bort o padá cha ódá dar kapt o
shot.
12 Á warnáesh, zendag o dráh áiay lógá bort o áyán mazanén tasallá o
delbaddhié raset.

Dém pa Militusay bandená

13 Má bójigá swár butén o cha Pulosá pésar, Ásusay shahrá shotén ke
cha ódá áiá gón wat bezurén. Pulosay wáhag esh at ke Truásá beger tán
Ásusá hoshkiá sapar bekant.
14 Wahdé Ásusay shahrá gón áiá dochár kaptén, gorhá bójigá swáren
kort o Mitiliniay shahrá átkén.
15 Cha ódá domi róchá Kiusay jazirahay démá átk o rasetén. Sayomi
róchá, Sámusay banden o cháromi róchá Militusay shahrá átkén.
16 Pulosay shawr at, Epésosay shahrá hecch maóshtit, tánke Ásiáay
damagá báz mahtal mabit. Áiá eshtáp at ke agan buta kant Pentikástay
Aiday‡ róchá Urshalimá bebit.

Gón Epésosay kamáshán Pulosay trán

17 Pulosá cha Militusay shahrá, pa Epésosay kelisáay kamáshán kolaw
ráh dát o á wati kerrá lóthetant.
18 Kamásh ke átkant, gón áyán gwashti: "Shomá wata zánét cha hamá
awali róchá ke man Ásiáay damagá pád ér kortag, che paymá wati zend
gón shomá gwázéntag.
19 Man ars réchán o pa békebri o darbéshi Hodáwanday hezmatkári
kortag o Yahudiáni pandaláni sawabá bázén sakki o sóri saggetag.
20 Wata zánét, shomay nap o suttá harché ke mani dastá bayagi butag
man kortag o Hodáay kolaw pa shomá, mocchiáni tahá o lóg pa lóg
áwortag o sar kortag.
21 Man Yahudi o Yunáni, doén pant o sój dátagant ke cha wati radén
kárán tawbah bekanant, Hodáay ráhá begerant o may Hodáwandén Issáay
sará imán byárant.
22 Annun gón Pákén Ruhay rahshóniá Urshalimá rawán. Nazánán ódá
gón man ché bayagi ent.

---

* **20:7 20:7** Bezán Yakshambehá. † **20:11 20:11** Gwarbám, bezán róthekk, róchay dar áyagay wahd. ‡ **20:16 20:16** Rón o Móshay Aid.

23 Bale eshiá zánán ke Pákén Ruh maná har shahrá péshgói kanag o gwáhi dayagá ent, kayd o band o sakki o sóri mani wadár o entezárá ant.
24 Maná pa wati sáh o zendá parwáh nést, mani yakkén wáhag esh ent ke wati dawr o bárigá pa sar berasénán o Hodáwandén Issáay dátagén kárá sarjam bekanán, bezán Hodáay mehr o rahmataymestágá berasénán.
25 Nuna zánán, man ke Hodáay bádsháhiay wasshén mestág pa shomá áwortag o raséntag, cha shomá hechkas padá maná nagendit.
26 Paméshká maróchi shomárá pa rásti o deljamia gwashán ke shomay hechkasay hón mani gardená naent.
27 Chéá ke man pa shomá Hodáay sajjahén wáhagáni rasénagá hechbar chakk o pad nabutagán.
28 Shomá wati jend o wati ramagay sajjahén báwarmandáni hayáldáriá bekanét ke Pákén Ruhá shomárá áyáni negahpán kortag. Hodáay kelisáay shepánki o negahpániá bekanét, hamá kelisá ke Hodáwandén Issáyá gón wati hóná pa bahá geptag.
29 Mana zánán cha mani rawagá rand, derrókén gork shomay nyámá káyant o ramagay sará rahma nakanant.
30 Tantaná shomay wati nyámá ham anchén mardom páda káyant ke rástén habarán prosht o prósha kanant tánke moridán wati némagá bekasshant.
31 Paméshká hozzhár bét o yát bekanét ke tán say sálá, man shap o róch pa shomá grétag o shomárá dháh§ dátag.
32 Nun shomárá Hodá o áiay pormehr o rahmatén habaráni sepordaha kanán ke á habar shomárá mohr dáshta kanant tán hór gón sajjahén Hodáay palgártagénán mirás bebarét.
33 Maná cha kaséá hecch chizzéay tamáh o lálech nabutag, na sohr o tangaway, na nograh o zarray o na god o póshákay.
34 Shomá wata zánét ke man gón wati é dastán kár kortag, watig o wati hamkáráni zalurat o garaz wat sarjam kortagant.
35 Man shomárá darwar o nemunah pésh kortag ke shomá ham mani dhawlá wati dastán kár bebandét o kár bekanét o wár o bazzagán komakk bedayét. Shomá cha Hodáwandén Issáay é habarán bétránag mabét o mashamóshét ke áiá gwasht: ‘Cha zuragá, dayag bahtáwarter ent.’ ”
36 Cha é habaráni halásiá rand, Pulos kóndhán kapt o gón sajjahénán hór dwái kort.
37 Sajjahénán Pulos goláésh kort, chokket o báz grétesh.
38 Á géshter pa eshiá gamig atant ke Pulosá gwashtagat: “Shomá padá maná nagendét.” Gorhá tán bójigá raséntesh.

21

Dém pa Urshalimá

1 Wahdé má cha áyán jetá butén, bójigá swár but o tachkátachk dém pa Kásay jazirahá átkén. Domi róchá Rudesay jazirahá rasetén o cha ódá Pátáráay shahrá shotén.
2 Ódá márá yakk bójigé dast kapt ke Pinikiahá rawagi at. Má hamé bójigá swár but o ráh geptén.

§ **20:31 20:31** Dháh, bezán hoshdár, wárning.

3 Wahdé bójig daryáyá rawán at, cha durá Kebresay jazirah, chappén
pahnátá gendag but, cha ódá gwazán, Suriahá, Suray bandená raset o
cha bójigá ér kaptén, chéá ke ódá bójigá bár ér géjagi at.
4 Má óday morid shóház kortant o tán hapt róchá áyáni kerrá jalletén.
Áyán, cha Pákén Ruhay némagá gón Pulosá gwasht ke Urshalimá marawt.
5 Bale wahdé ódá may jallagay róch halás butant, má padá wati sapar
bendát kort. Sajjahén báwarmand gón wati jan o chokkán may hamráhiá
cha shahrá dhann, tayábdapá* átkant. Ódá má sajjahén kóndhán kaptén o
dwáen kort.
6 Cha yakdomiá roksat bayagá rand, má bójigá swár butén o á wati
lógán per tarretant.
7 Cha Suray bandená sapar kanán Potulemaisay shahrá átk o cha
bójigá ér kaptén. Ódá ham má gón báwarmandán† gendok kort o yakk
róché áyáni gwará dáshtén.
8 É dega róchá cha ódá dar átk o Kaysariahay shahrá rasetén. Ódá má
mestág dayókén Piliposay lógá dásht ke cha hamá hapténán‡ yakké at.
9 Áiá chár neshtagén janénchokk hastat ke paygambariay sawgátesh cha
Hodáay némagá rasetagat.
10 Á lahtén róchá ke má ódá atén, Ágábus námén nabié cha Yahudiahá
átkagat.
11 May gendoká átk, Pulosay lánkbandi zort, wati dast o pádi bastant
o gwashti: "Pákén Ruha gwashit: 'Urshalimay Yahudi é lánkbanday
hodábondá gerant o hamé paymá ke man watá bastag, hamé paymá
áiay dast o pádána bandant o darkawmáni dastá dayant.' "
12 Áiay habaráni eshkonagá rand, má o á shahray mardomán gón
Pulosá dazbandi o mennatgiria kort ke Urshalimá marawt.
13 Bale Pulosá gwasht: "Chéá shomá gréwét o mani delá próshét? Man
band bayagá bell, Urshalimá, pa Hodáwandén Issáay námaygi wati zenday
nadr kanagá ham tayár án."
14 Wahdé má Pulos mannént nakort, gorhá gwashtén: "Harché ke
Hodáwanday razá ent, hamá dhawlá bebit" o bétawár butén.
15 Cha á róchán o rand, má wati ord o bonag bast o dém pa Urshalimá
ráh geptén.
16 Cha Kaysariahay shahrá lahtén morid may hamráh but, áyán márá
pa dárag o mehmán bayagá Manásun námén báwarmandéay lógá bort. Á
cha Issáay awali mannógerán at o béhá Kebresié at.

Pulos, Urshalimay shahrá

17 Wahdé Urshalimá rasetén, brátán márá gón wáhagé wasshátk kort.
18 Domi róchá, Pulosay hamráhiá Issáay brát Ákubay gend o nendá
shotén. Kelisáay sajjahén kamásh hamódá atant.
19 Tayárjórhiá rand, Pulosá pa sarjamiá gwasht ke Hodáyá cha áiay
hezmatán pa darkawmán ché kortag.
20 Wahdé áyán é hál eshkotant, Hodáay shogresh gept. Nun gón Pulosá
gwashtesh: "Oo brát! Taw sahig ay ke hazárán Yahudi Issáay sará
báwarmand butag o sajjahén Mussáay Sharyatay sará pa del o setk pábband
ant.

---

* **21:5 21:5** Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágah, zerkerr, sáhel. † **21:7 21:7** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "gón brátán". ‡ **21:8 21:8** Bezán cha haptén gechén kortagén hezmatkárán, bechár Kásedáni Kár 6:5.

21 Bale lahténá tai bárawá gón áyán gwashtag ke taw á sajjahén Yahudi
ke darkawmáni nyámá neshtagant sója dayay ke Mussáay Sharyatá yalah
bedayant o wati chokkán sonnat makanáénant o may é dega dód o
rabédagáni sará kár makanant.
22 Nun shawr ché ent? Má ché bekanén? Allamá cha tai eday áyagá
sahiga bant.
23 Paméshká anchosh ke má gwashén, hamá dhawlá bekan. May kerrá
chár mardom hast ke áyán gón Hodáyá kawlé kortag.
24 Taw haméyáni hamráhiá beraw o gón áyáni pák o palgáriay rasmán
hór bebay. Áyáni korbánigay dalwatáni kimmatá ham taw porr kan,
tánke á wati sarán besáyant. É dhawlá harkasa zánt ke tai bárawá
áyáni eshkotagén habar dróg butagant o taw wati zendá Sharyatay sará
gwázénagá ay.
25 Bale má hamá darkawmén báwarmandáni sará nebeshtag ke may
hokm áyáni bárawá ché ent. Cha botáni námá korbánig kortagén góshtá,
cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni góshtá o cha zená o bénangiá
pahréz bekanant."
26 Pulosá á chárén mardom zortant o é dega róchá gón áyán hórigá, pák
o palgáriay rasmi sarjam kort. Padá mazanén parasteshgáhá shot tán
palgáriay rócháni sarjam bayagay járá bejant, ke hamá róchá cha áyán
har yakkéay korbánig ham hayrát kanaga bit.

Pulosay dazgir kanag

27 Áyáni palgáriay haptén róch sarjam bayagi atant ke Ásiáay dama-
gay lahtén Yahudiá Pulos mazanén parasteshgáhá dist. Mardomesh
shóréntant, Pulosesh gept o
28 kukkáresh kort: "Oo Esráilián! Byáét márá komakk bekanét. É mard,
Pulos hamá ent ke har jágah gón harkasá, may kawm o Mussáay Sharyat
o Hodáay é Pákén Lógay helápá tálima dant. Annun ham darkawmén
Yunáni mardomi mazanén parasteshgáhá áwortag o Hodáay Pákén Lógi
palit kortag."
29 Áyán é habar paméshká kort ke pésará Pulosesh gón Trupimusá, ke
Epésosay shahray nendóké at, Urshalimay bázárá distagat. Gománesh
kortagat ke Pulosá, Trupimus mazanén parasteshgáhá áwortag.
30 Sajjahén shahrá shóreshé chest but, sajjahén mardom cha har
némagá tacháná átk o mocch butant. Pulosesh gept o cha mazanén
parasteshgáhá dhanná dar kort o hamá damáná parasteshgáhay
darwázagesh band kortant.
31 Pulosesh koshagi kortagat ke Rumi lashkaray masterá hál raset
sajjahén Urshalimá shóreshé kaptag.
32 Áiá hamá damáná watá, sepáhig o apsaráni hamráhiá pa mardomán
rasént. Wahdé mardomán lashkaray master o sepáhig distant, Pulosay
latth o kotthesh bass kort.
33 Lashkaray master Pulosay kerrá átk, dazgiri kort o parmáni dát gón
do zamzilá bebandanti. Cha mardomán josti gept ke "É kay ent o mayári
ché ent?"
34 Mardom báz kukkár kanagá atant, harkasá áiay bárawá chizzé
gwasht, paméshká lashkaray master cha rástén jáwará sarpad nabut o
hokmi kort ke Pulosá kalátá bebarant.

35 Wahdé Pulos kalátay padánkán raset, cha mahlukay zahr o hezhmá
sepáhig áiay baddh kanagá náchár butant,
36 chéá ke mahluk áiay randá kukkár kanán, gwashán at: "Eshiá
bekosh."
37 Hamá wahdá ke sepáhig Pulosá kalátá baragá atant, áiá gón
Rumi lashkaray masterá gwasht: "Maná mókala dayay gón taw habaré
bekanán?" Lashkaray masterá jost kort: "Záná, taw Yunáni zobáná balad
ay?
38 Acha, taw hamá Mesri naay ke nóki shóreshi kortagat o chár hazár
yágién mardomi gón wat gyábáná bortagat."
39 Pulosá darráént: "Enna, man Yahudié án o Kilikiahay damagay
námién shahr Tarsusay mardomé án. Maná bell ke gón é mardománi
mocchiá kammé habar bekanán."
40 Lashkaray masterá mannet, Pulos átk o kalátay padánkáni sará
óshtát o gón dastay soránagá mardomi bétawár kortant. Wahdé mardom
bé trekk o tawár butant, gorhá Pulosá gón áyán Ebráni zobáná habar
kort o gwashti:

22

Pulosay trán

1 "Oo pet o brátán! Maná é hakká bedayét ke shomay démá wati
démpániá* bekanán."
2 Wahdé mardomán dist ke á Ebráni zobáná gón áyán habar kanagá
ent, géshter bétawár butant. Áiá gwasht:
3 "Man Yahudié án o mani pédáeshay jágah, Kilikiahay damagá,
Tarsusay shahr ent, bale mani rost o rodóm hamedá Urshalimá butag.
Gámálial mani ostád butag o may pet o pirokáni sarjamén Sharyat† man
cha haméiá dar bortag. Pa Hodá o áiay razáyá báz wáhagdár o hodónák
butagán, anchosh ke maróchi shomá hodónák ét.
4 Man 'É Ráhay' mannóger ázár dátag o koshagi ham kortagant, mardén
wa mardén ant, janén ham geptag o bandi kanáéntagant.
5 Masterén dini péshwá o sajjahén kamáshání diwán mani bárawá gwáhi
dáta kant. Áyán pa Dameshkay Yahudi brátán maná kágad dátagat tán ódá
berawán, óday báwarmandán begerán o pa sezá dayagá Urshalimá byárán.
6 Ráhá, wahdé Dameshkay shahray nazzikká rasetagatán, némróchay
wahdá anágat cha ásmáná mani chapp o chágerdá trondén rozhné
drapshet.
7 Zeminá kaptán o tawáré eshkoton ke maná gwashti: 'Shául, Oo Shául!
Taw chéá maná ázára dayay?'
8 Man jost kort: 'Oo wájah! Taw kay ay?' Passawi dát: 'Man Issá Náseri
án, hamá ke taw áiá ázára dayay.'
9 Mani hamráhán rozhn dist, bale hamá ke gón man habar kanagá at,
áiay tawáresh naeshkot.
10 Joston kort: 'Oo Hodáwand! Man ché bekanán?' Hodáwandá maná
passaw dát: 'Pád á, Dameshkay shahrá beraw, hamá sajjahén kár ke tará
kanagi ant, ódá tará gwashaga bant.'
11 Hamráhán maná dastá gept o Dameshkay shahrá bort, chéá ke cha
hamá trondén rozhnay gendagá mani chammáni rozhnái shotagat.

---

* **22:1 22:1** Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársiá "defá'". † **22:3 22:3** Bezán hamá Mussáay Sharyat.

12 Ódá Hannániá námén yakk mardé at ke Hodádóst o Sharyatay páband
at o sajjahén jahmenendén Yahudiáni nyámá washnámén mardé at.
13 Mani kerrá átk o óshtát o gwashti: 'Oo mani brát Shául! Tai
chammáni rozhnái per betarrát o maym bekanátay.' Hamá damáná mani
chamm padá rozhná butant o man á dist.
14 Gorhá Hannániáyá gón man gwasht: 'May pet o pirokáni Hodáyá
tará gechén kortag tán áiay razáyá bezánay, áiay "Pák o Néképá"‡ begenday
o áiay tawárá cha áiay jenday dapá beshkonay.
15 Báyad ent pa sajjahénán wati eshkotagén o distagénáni gwáhiá
bedayay.
16 Nun chéá mahtal ay? Pád á, Issáay námá beger, pákshódi bekan ke
cha wati gonáh o mayárán pák o palgár bebay.'
17 Randá wahdé Urshalimá átkán, yakk róché pa dwáyá mazanén
parasteshgáhá shotán, dwáay wahdá maná shobén o elhámé raset.
18 Issá Masihon dist ke maná gwashti: 'Zutt kan. Cha Urshalimá dar
kap, chéá ke eday mardom mani bárawá tai gwáhiá namannant.'
19 Man gwasht: 'Oo Hodáwand! Á wa zánant ke man har jágah,
kanisahán shotagán o tai báwarmand jatag o jél kanáéntagant.
20 É habará ham zánant ke wahdé tai shahid Estipánay hón réchag but,
man hamódá óshtátagatán o pa áiay koshagá rázig atán o áiay hónigáni god
o poccháni negahpán atán.'
21 Padá Hodáwandén Issáyá maná gwasht: 'Beraw, chéá ke man tará
durén hand o damagán darkawmáni kerrá ráha dayán.' "

Cha Pulosá jost o pors

22 Mardom tán haminchoká Pulosay habarán gósh dáragá atant, bale
é habari ke kort nun kukkár kort o gwashtesh: "É mard koshag o gár
kanag bebit ke zenda nakarzit."
23 Áyán kukkár kort, wati gwaray kabáh o jámagesh kasshetant o
hákshániesh kort.
24 Rumi lashkaray masterá parmán dát ke Pulosá kalátá bebarant o
shallák bejanant o cha áiá jost o pors bekanant tán zánag bebit mardom
chéá áiay sará kukkár kanagá ant.
25 Wahdé Pulosesh pa shallák janagá bast, áiá hamódá cha óshtátagén
apsará jost kort: "Man Rumi báshendahé án. Kánuná, é rawá ent ke shomá
bé hokmay borragá Rumi báshendahéá shallák bejanét?"
26 Wahdé apsará é habar eshkot, lashkaray masteray kerrá átk o
gwashti: "Oo wájah! Taw ché kanagá ay? É mard Rumi báshendahé."
27 Lashkaray master, Pulosay kerrá shot o josti kort: "Begwash, pa
rásti taw Rumi báshendahé ay?" Pulosá passaw dát: "Haw, man Rumi
báshendahé án."
28 Masterá gwasht: "Man pa Rumi báshendah bayagá bázén zarré dátag."
Pulosá darráént: "Man cha pédáeshá Rumi báshendahé án."
29 Á sepáhig ke cha Pulosá jost o pors kanagá atant, hamá damáná
cha áiá poshtá kenzetant. Wahdé lashkaray master sarpad but ke Pulos
Rumi báshendahé o áiá band kanáéntag, wat ham torseti.
30 Lótheti sharr bezánt Yahudi Pulosay sará chónén bohtámé janant,
paméshká domi róchá Pulosi cha bandijáhá dar kort o parmáni dát

‡ **22:14 22:14** Bezán Issá Masihá.

Yahudiáni mazanén dini péshwá o sarókáni diwánay sajjahén básk diwáná benendant. Gorhá Pulosi áwort o áyáni démá pésh kort.

23

Pulos Yahudi sarókáni diwánay démá

1 Pulosá sarókáni diwáná nendókén báskáni némagá tachkátachk cháret o gwasht: “Oo brátán! Man tán maróchigén róchá wati zend gón pák o palgárén jabin* o wejdáné pa Hodáay razáyá gwázéntag.”

2 É habará o rand, masterén dini péshwá Hannániáyá Pulosay pahnátá óshtátagén mardom parmán dátant ke áiay dapá shahmát bejanant.

3 Gorhá Pulosá gwasht: “Hodá tará jant, oo espéti per moshtagén diwál!† Taw Sharyatay rahbandáni randgiriá mani mayár o bémayáriay gisshénagá edá ay, bale é káray badalá gón mani shahmát janáénagá Sharyatay rahbandán próshagá ay.”

4 Pulosay kashá óshtátagén mardomán gón áiá gwasht: “Tará lajja‡ nakant Hodáay náméntagén dini péshwáyá béezzata kanay?”

5 Pulosá passaw dát o gwasht: “Oo brátán! Man nazántag ke é, Hodáay náméntagén masterén dini péshwá ent. Chéá ke nebeshtah ent *‘wati kawmay péshwáyá bad o rad magwashét.’*”§

6 Pulos sahig at ke sarókáni diwánay lahtén básk, Saduki o lahtén Parisi ant, paméshká áiá pa borztawári darráént: “Oo brátán! Man Parisié án o mani pet o pirok ham Parisi butagant, maróchi é hakdiwánay démá paméshká óshtárénag butagán ke mani báwar o omét ent ke Hodá mordagán padá zendaga kant.”

7 Anchosh ke áiá é habar kort, sarókáni diwánay Parisi o Saduki báskáni nyámá jérhahé pád átk o diwán do bahr but.

8 Sadukiáni báwar esh ent ke mordag padá zendaga nabant o na préshtag hast o na ruh, bale Parisi é sajjahénána mannant.

9 Báz ják o jik but o Parisiáni Sharyatay lahtén zánógerá pa namannag gwasht: “Má pa é mardá hecch mayáré nagendén, balkén yakk ruh yá préshtagéá gón eshiá habar kortag.”

10 Wahdé áyáni nyámá arh o janjál géshter but, lashkaray masterá torset, chó mabit Pulosá bejanant o chondh chondh bekanant, paméshká sepáhigi parmán dátant ke jahlád berawant, Pulosá cha áyáni nyámá pa zór dar bekanant o kalátá bebarant.

11 Hamá shapá Hodáwandén Issá Pulosay démá átk o óshtát. Gwashti: “Oo Pulos! Delá mazan kan, anchosh ke taw Urshalimay shahrá pa mani mestágá sháhedi dátag, hamé dhawlá Rumay shahrá ham tará sháhedi dayagi ent.”

Pulosay kóshárénagay sázesh o pandal

12 Domi sabáhá, lahtén Yahudiá pandalé jórhént o watmánwatá sawgendesh wárt ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant o na warag.

13 Plén dh o petnah sáchókén mardom cha chelá géshter atant.

14 Mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán i kerrá shotant o gwashtesh: “Má pa del sawgend wártag ke tán Pulosá makoshén heccha nawarén.

---

* **23:1 23:1** Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. † **23:3 23:3** “Espéti per moshtagén diwál” hamá mardománi bárawá gwashag butag ke záherá sharr ant bale áyáni del o darun syáh ent. ‡ **23:4 23:4** Lajj, bezán sharm, hajálat. § **23:5 23:5** Darraw 2:28.

15 Paméshká shomá gón sarókáni diwáná hórigá, lashkaray masterá
begwashét ke á Pulosá shomay kerrá byárit. Gón lashkaray masterá
shomay nimmón é bebit ke shomá Pulosay bárawá géshter zánag o jost o
pors kanaga lóthét. Má tayár én, rasagá pésar, ráhá áiá koshén."
16 Bale Pulosay gohárzátk ke cha é pandalá sahig but, kalátá shot o
Pulosi sahig kort.
17 Pulosá yakk Rumi pawji apsaré lóthet o gwashti: "É warnáyá wati
masteray kerrá bar ke eshiá chizzé gwashagi ent."
18 Áiá warná wati masteray kerrá bort o gwashti: "Maná kaydién
Pulosá lóthetag o gwashtag ke é warnáyá tai kerrá byárán, chéá ke eshiá
gón taw chizzé gwashagi ent."
19 Lashkaray masterá warnáay dast gept o yakk kerré bort o jost kort:
"Tará gón man chónén habaré hast?"
20 Áiá gwasht: "Lahtén Yahudiá shawr kortag ke tará begwashant
bándá Pulosá diwánay démá pésh bekanay, pa é shawrá áyáni nimmón
esh ent ke á Pulosay bárawá géshter jost o pors kanaga lóthant,
21 Bale taw áyáni é habaray mannagá tayár mabay, chéá ke cha áyán
chell mardomá gésh, ráhá Pulosay sará orosh kanag o áiay koshagá tayár
ent. Áyán sawgend wártag ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant
o na warag. Á tayár neshtagant o wadárig ant ke taw áyáni wáhagá
bemannay."
22 Lashkaray masterá warná roksat kort o gwasht: "Hechkas sahig
mabit ke taw maná é hál dátag."

Pulos, dém pa Kaysariahá

23 Gorhá lashkaray masterá do apsar lóthet o gwashtant: "Do sad
payádagén sepáhig, haptád aspswár o do sad nayzahbandén sepáhig tayár
bekanét ke enshapi, sáhat nohá* Kaysariahá berawant,
24 pa swáriá, Pulosá asp ham bedayét tán áiá pa wasshi o salámati, wáli
Piliksay kerrá berasénant."
25 Lashkaray masterá, Rumi wáliay námá yakk kágadé ham é dhawlá
nebesht:
26 "Cha Klawdius Lisiásay némagá pa sharapdárén wáli Piliksay námá:
Salám o drót!
27 É mard, Yahudián geptagat o áiá koshagi atant. Bale wahdé man
sahig bután ke á Rumi báshendahé, gorhá gón sepáhigán shotán o man
cha áyáni dastá rakként.
28 Man lóthet bezánán ke é marday sará chónén bohtámé janant,
paméshká áyáni sarókáni diwánay démá pésh kort.
29 Sahig bután ke áiá wati Sharyatay jérhaháni sará mayárig kanagá
ant o áiá hecch choshén káré nakortag ke kayd o band, yá markay
sezáwár bebit.
30 Wahdé maná hál raset ke pa áiay koshagá pandalé sázag butag,
hamá damáná tai gwará ráhon dát. Man, hamá mardom ke áiay sará
bohtáma janant, parmán dátagant ke gón áiá wati arhá tai démá pésh
bekanant."
31 Gorhá sepáhigán, parmánay sará, hamá shapá Pulos cha Urshalimá
zort o Antipátrisay shahrá† rasént.

---

* **23:23 23:23** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "shapay sayomi sáhat". † **23:31 23:31** Antipátris, Kaysariahay nazzikká at.

32 Domi róchá, aspswárén sepáhigesh Pulosay hamráhiá rawán dátant o
wat kalátá per tarretant.
33 Kaysariahay rasagá, áyán kágad á damagay wáli Piliksá dát o
Pulosesh áiay démá pésh kort.
34 Kágaday wánagá rand, wáliá cha Pulosá jost kort: "Taw kojám
damagay mardomé ay?" Passawi dát: "Man Kilikiahay damagay
mardomé án."
35 Gorhá gón Pulosá gwashti: "Wahdé tai sará bohtám janókén
mardoma káyant, man tai o áyáni habarán wat gósha dárán." Gorhá
áiá sepáhig hokm kortant ke Pulosá hamá kalátá bebarant ke Hirudis
bádsháhá bastag o hamódá áiay negahpániá bekanant.

24

Piliksay démá Pulosay pésh kanag

1 Panch róchá rand, Yahudiáni masterén dini péshwá Hannániá gón
kawmay lahtén kamásh o Tertulos námén wakiléá Kaysariahá shot, tán
Pulosay sará wati bastagén bohtámá wáliay démá pésh bekanant.
2 Wahdé Pulos árag but, Tertulosá wáliay démá Pulosay sará bohtám
é dhawlá pésh kort: "Marháhdárén* wáli Piliks! Shomá é sardhagárá
émenén dawr o bárigé áwortag o cha wati durchári o kárzántiá, pa eday
mardomán gehbudi kár kanáéntag.
3 Paméshká má har jáh o har kojá tai báz mennatwár én.
4 Man géshén habar kanag o tará delsyáh kanaga nalóthán, bale pa
kasteri gón taw dazbandia kanán ke may yakk o do habará gósh dár o
márá wati mennatwár bekan.
5 Gapp esh ent ke é mard, Pulos, mazanén plén dh o petnahsázé
o sarjamén donyáay Yahudiána shórénit. Náseri námén yakk nárához
thóliéay saróké.
6 Cha eshán o abéd, mazanén parasteshgáhay béhormati kanagay chen
o lánchi ham kortagat ke má gept.
7 Lótheten áiá wati Sharyatay sará mayárig bekanén, bale lashkaray
master Lisiásá, pa zór cha may dastá pach gept o bort. Paméshká má,
áiay beddh o bohtám janók, tai kerrá ráh dayag butagén.†
8 Nun taw wat áiá jost o pors bekan, hamá beddh o bohtám ke má áiay
sará jatagant, áyáni rástiá sahig bebay."
9 Yahudi ham gón áiá hamtawár butant o gwashtesh: "Harché ke
Tertulosá gwashtag, hamé paymá ent."

Pulos wati démpániá kant

10 Nun wáli Piliksá Pulosay némagá eshárah kort ke á wati habarán
bekant. Pulosá gwasht: "Mana zánán báz sál ent ke taw may Yahudi
kawmay dádrasiá kanagá ay, paméshká pa deljami wati bémayáriay
paddar kanagá gón taw habara kanán.
11 Agan taw jost bekanay gorhá zánay ke dwázdah róchá géshter
nagwastag ke man pa parastesh kanagá Urshalimá shotagán.
12 Mazanén parasteshgáhá, maná hechkasá gón yakkéá pa jérhah o
dapjáká nadistag, shahr o kanisahán ham mardom nashórén tagant.
13 É beddh o bohtámán ke annun mani sará janant, tai démá áyáni
rástiá paddar korta nakanant.

---

* **24:2 24:2** Marháhdár, bezán sharapdár, ezzatmand. † **24:7 24:7** Band hapt bázén daznebeshtá nést.

14 Bale tai démá é habará mannán ke ‘É Ráhay’ randgir o mannók án ke
mardom áiá náráhén dini thólié gwashant. Wati pet o pirokáni Hodáyá
parastesha kanán o harché ke Tawrát o Nabiáni Ketábán nebeshtah ent,
man áyáni báwarmand án.
15 Man ham, hamáyáni dhawlá, cha Hodáyá ométwár án o deljam án
ke sajjahén mordag, nékén o badén, padá zendaga bant.
16 Paméshká, modám johda kanán ke gón Hodá o sajjahén mardomán
mani jabin o wejdán pák o palgár bebit.
17 Nun lahtén sálán o rand, per tarret o Urshalimá átkán, tán hamá
hayrátán ke maná pa komakk kanagá gón atant wati kawmá berasénán
o korbánig ham bekanán.
18 Watá pák o palgár kortagat ke áyán maná mazanén parasteshgáhá
dist, na mardománi mocchi o mérhié hastat o na ham áshóp o balwáé.
19 Bale Ásiáay damagay lahtén Yahudi hamódá at, agan áyán gón man
jérhahé hastat, á tai kerrá byátkénant o maná mayárigesh bekortén.
20 Cha é mardomán jost kan, wahdé man Yahudiáni sarókáni diwánay
démá pésh kanag bután, áyán pa man che mayáré rást o paddar kort,
21 abéd cha é yakkén habará ke man ódá jár jat o gwasht: ‘Man
paméshká é hakdiwánay démá óshtárénag butagán ke gwashtagaton:
“Hodá mordagán padá zendaga kant.” ’ ”
22 É habaráni eshkonagá rand, Piliksá, ke “É Ráhay” bárawá zántkár at,
hakdiwánay dádrasi démá nabort o gwashti: “Wahdé lashkaray master
Lisiásа kayt, hamá wahdá é arh gisshénaga bit.”
23 Gorhá, yakk pawji apsaré parmáni kort Pulosá angat bedárant, bale
áiá géshter ásudagi bedayant o áiay dóst o sangatán ham cha áiay gendok
o hezmatkáriá makan makanant.

Pulos, Piliksay démá

24 Lahtén róchá rand, Piliks wati Yahudién zál Drusiláay hamráhiá átk
o Pulosi ham lóthet o áwort. Gón Pulosá gwashti: “Issá Masihay saray
báwarmandiay bárawá cha taw géshter eshkonaga lóthán.”
25 Bale wahdé Pulosá hakk o ensáp, pahrézkári o jost o porsay áyókén
róchay bárawá habar kort, gorhá Piliksá torset o gwashti: “Annun taw
beraw, wahdé dazgatth nabután, tará padá lóthán.”
26 Á ométwár at balkén Pulos áiá chizzoké zarr lálecha dant, paméshká
báz randá lóthet o áworti o gón áiá gapp o tránia kort.
27 Do sál hamé dábá gwast o Piliksay jágahá, Purkius Pestus wáli but.
Piliksá pa Yahudiáni razá kanagá, Pulos bandijáhá dásht.

25

Pulos, Pestusay démá

1 Wáli Pestus, é damagay rasagá say róchá rand, cha Kaysariahá dém
pa Urshalimá shot.
2 Ódá, mazanén dini péshwá o Yahudiáni sarókán áiay démá Pulosay
sará bohtám jat o
3 dazbandiesh kort ke áyán wati mennatwár bekant o Pulosá Urshal-
imá ráh bedant. Shawresh kortagat ke Pulosay áyagay wahdá, ráhá áiay
sará orosh bekanant o bekoshanti.
4 Pestusá passaw dát: “Pulos Kaysariahá bandig ent, maná wat pa
hamé zuttán hamódá rawagi ent.

5 Cha shomá lahtén master o kamásh mani hamráhiá hamódá byayt,
agan áiá mayár o gonáhé kortag gorhá hamódá áiay sará bohtám bejanét."
6 Hasht tán dah róchá gón áyán nendagá rand, Pestus Kaysariahá per
tarret. Domi róchá áiá hakdiwán kort o hokmi dát ke Pulosá byárant.
7 Wahdé Pulosesh áwort, cha Urshalimá átkagén Yahudi áiay chapp o
chágerdá mocch butant o áiay sará bázén bohtámesh jat, bale áyán cha á
bohtámán yakké ham, rást paddar kort nakort.
8 Pulosá pa wati bémayáriay paddar kanagá darráént: "Man pa Yahudi
Sharyat o mazanén parasteshgáh o pa Rumay Kaysará, hecch dhawlén
rad o nárahbandén káré nakortag."
9 Bale Pestusá lóthet Yahudián wati mennatwár bekant, paméshká cha
Pulosá josti kort: "Taw Urshalimay rawagá razá ay, ke man hamódá
hakdiwán bekanán o é arhá begisshénán?"
10 Pulosá gwasht: "Man Rumay Kaysaray hakdiwánay démá óshtátagán.
Mani dádrasi báyad hamedá bebit. Anchosh ke taw wat sharra zánay man
pa Yahudián hecch mayár o gonáhé nakortag.
11 Agan man anchén mayáré bekortén ke markay sezáyá hakdár
buténán, gorhá markay sezáay saggagá ham tayár butagatán, bale agan
mani sará Yahudiáni é bohtám rást naant, hechkas maná pa koshagá
áyáni dastá dáta nakant. Maná Kaysaray hakdiwáná bebarét."
12 Pestusá gón wati saláhkárán shawr kort o randá gwashti: "Taw
Kaysaray hakdiwáná péshi lóthetag, hamódá pésh kanaga bay."

Pulos, bádsháh Agripásay démá

13 Kammé róchán o rand, bádsháh Agripás wati gohár Bernikiay
hamráhiá, pa Pestusay mobárakiá Kaysariahá átk o
14 tán bázén róchéá hamódá mant. Pestusá bádsháhay démá Pulosay
bárawá trán kort o gwasht: "Mani kerrá bandigé hastent ke wáli Piliksá
eshtag.
15 Wahdé Urshalimá shotagatán, Yahudiáni mazanén dini péshwá o
kamáshán áiay sará bohtám jat o maná gwashtesh ke mayárigi bekanán.
16 Man gwashtant: 'Rumiáni rahband esh ent, tán wahdé kaséá
bohtám janókáni démá wati démpániay móh dayag mabit, á sezá dayaga
nabit.'
17 Wahdé áiay bohtám janók edá átkant, man áyáni é arhay gisshénagá
dér nakort, domi róchá hakdiwáná neshtán o parmán dát ke Pulos pésh
kanag bebit.
18 Wahdé bohtám janók pa habar kanagá pád átkant, áyáni bohtám
chosh naatant ke man gomán kortagat.
19 É marday sará áyáni bohtám wati jenday dini habar o Issá námén
mortagén mardéay bárawá atant ke Pulosa gwashit á zendag ent.
20 Man sarbatag o hayrán atán ke é arhá che paymá begisshénán?
Paméshká cha Pulosá joston kort ke 'Urshalimay rawagá razá ay, tánke
é arh hamóday hakdiwáná gisshénag bebit?'
21 Bale Pulosá lóthet hamedá bemánit o Kaysar wat áiay arhá begis-
shénit. Paméshká man parmán dát, tán wahdé áiá Kaysaray darbárá ráh
madayán, hamedá dárag bebit."
22 Agripásá gwasht: "Man wat é marday habarán gósh dáraga lóthán."
Pestusá gwasht: "Bándá taw áiay habaránа eshkonay."
23 Domi róchá, Agripás o áiay gohár Berniki, gón mazanén shán
o sharapéá, shahray pawji mansabdár o lahtén námdárén sarókáni

hamráhiá, wáliay diwánjáhá átkant. Pestusá, Pulosay pésh kanagay parmán dát o Pulos diwánay démá árag but.
24 Pestusá gwasht: "Oo bádsháh Agripás o diwánay nendókén mardomán! É mardá ke shomá gendagá ét, Urshalim o Kaysariahay shahráni sajjahén Yahudián eshiay sará bázén bohtámé jatag o gón man kukkár kanán dazbandiesh kortag ke eshiá bekóshárénán.
25 Mani zánagá, eshiá choshén mazanén mayár o gonáhé nakortag ke koshag bebit, bale wahdé eshiá lóthet ke Kaysaray hakdiwáná pésh kanag bebit, gorhá man shawr kort Rumay shahrá ráhi bedayán.
26 Nun mani dastá eshiay bárawá pakkáén chizzé nést ke pa Kaysará benebisán. Paméshká, man Pulos pa shomá sajjahénán o géshter pa taw, oo bádsháh Agripás, pésh kortag tán jost o porsá rand, chizzé pa nebisagá dar begéján.
27 Chéá ke é bésar o bonén káré, man yakk bandigéá dém bedayán bale á bohtámán ke áiay sará janag butagant, manebisán."

26

Pulos watá bémayára kant

1 Bádsháh Agripásá gón Pulosá gwasht: "Tará wati démpániay móh o mókal ent." Pulosá dast borz kort o pa wati bémayáriay paddar kanagá habará lagget o gwashti:
2 "Oo sharapdárén bádsháh Agripás! Man bahtáwaré án ke maróchi tai démá pésh kanag butagán tán cha Yahudiáni sajjahén bohtámán wati démpániá bekanán.
3 Mana zánán ke taw Yahudiáni sajjahén dód o rabédag o áyáni jerhahán sharra zánay. Paméshká gón taw peryát o dazbandia kanán, mani habaráni sará gón sharrén sabr o ópáré* delgósh gwar bekanay.
4 Sajjahén Yahudi sharra zánant ke mani zend che paymá butag o mani kasáni o warnái wati mardománi gwará o randá Urshalimá chón gwastag.
5 Báz wahd ent ke maná zánant o agan belóthant, é gwáhiá dáta kanant ke man Parisié butag o áyáni pábandterén dini rombá gón butagán.
6 Nun, paméshká hakdiwáná árag butagán ke Hodáay hamá labz o kawlay sarjam bayagá deljam o saddak án ke áiá gón may pet o pirokán kortag.
7 Pa hamé labz o kawlay sarjam bayagay ométá, may Yahudiáni dwázdahén kabilah shap o róch pa delsetki Hodáyá parastesha kanant. Oo marháhdárén bádsháh! Yahudi paméshká mani sará bohtám janagá ant ke man pa hamé kawlay sarjam bayagá saddak án.
8 Oo gósh dárókán! Chéá é habará manneta nakanét ke Hodá mordagán padá zendaga kant?
9 Yakk wahdé man ham báwar kortagat ke Issá Masihay† námay namannag o áiay morid o mannógeráni ázár dayag, sharrén káré.
10 Urshalimá, hamé kárá kanagá atán. Gón mazanén dini péshwáyáni ehtiárá, cha Hodáay palgártagénán bázéné, bandi kortag o modám áyáni kósháréna gá hamshawr butagán.

---

* **26:3 26:3** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. † **26:9 26:9** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Issá Náseriay".

11 Báz randá sajjahén kanisaháni tahá, man á pa kopr kanagá hojj
kortagant. Maná badwáhi o kénagá anchosh ganók kortagat ke pa áyáni
ázár rasénagá, dhanni shahrán ham shotagatán.
12 Yakk baré gón mazanén dini péshwáyáni sarjamén wák o ehtiárá,
Dameshká ráhi atán.
13 Oo sharapdárén bádsháh! Némróchá hamé ráhá, anágat ásmáná
cha róchá rozhnáterén shahmé diston. Hamá rozhn manig o mani
hamráháni chárén némagán drapshet.
14 Má sajjahén zeminá kaptén, tawáré eshkoton ke Ebráni zobáná
maná gwashagá at: 'Shául, oo Shául! Taw chéá maná ázára dayay? Taw
hamá káigerén gókay paymá ay ke shatay tusk o tézén sojjá‡ lagata jant
o watá táwána dant.'
15 Man jost kort: 'Oo wájah! Taw kay ay?' Hodáwandá passaw dát: 'Man
Issá án, hamá ke taw áiá ázára dayay.
16 Nun pád á, wati pádáni sará bósht, man paméshká pa taw paddar
butagán ke tará wati sháhed o hezmatkár gechén bekanán, tán harché
ke cha man distaget o démterá genday, pa áyán gwáhi bedayay.
17 Tará cha tai jenday kawmá o cha darkawmán, ke áyáni kerrá tará
rawána dayán, rakkénán.
18 Tará paméshká áyáni kerrá ráha dayán, tán chammánesh pach
bekanay. Á cha tahériá rozhnáiay némagá byáyant o cha Shaytánay
porzórén dastá dém pa Hodáay ráhá betarrant, tán gonáhesh pahell kanag
bebant o gón hamá mardomán sharikdár bebant ke cha mani saray
báwarmandiá pák o palgár butagant.'
19 Oo bádsháh Agripás! Man cha á ásmáni shobénay mannagá sar táb
nadát.
20 Pésará Dameshkay shahray mardománi nyámá, randá Urshalim
o Yahudiahay sajjahén hand o damagáni mardománi kerrá o goddhá
darkawmáni gwará ham shotán o é kolaw rasént ke cha wati gonáhán
tawbah bekanant o Hodáay ráhá per betarrant o cha wati kárán paddar
bekanant ke Hodáay ráhesh geptag.
21 Paméshká Yahudián maná mazanén parasteshgáhá gept o koshagay
johdesh kort.
22 Bale Hodáyá maná tán maróchigá komakk kortag o nun edá
óshtátagán o mazan o kasán, sajjahénáni démá gwáhia dayán. É habarán
ke man kanagá án, cha Mussá o é dega nabiáni péshgóián dhann naant,
23 ke Masih báyad ent sakki o sóri besaggit, bemerit o cha sajjahénán
pésar, cha mordagán zendag bebit, jáh bejant o pa wati kawm o
darkawmán nur o rozhnay mestágay járá bejant."

Pa Agripásay báwarmand bayagá, Pulosay wáhag

24 Hamedá, Pestusá pa borztawári Pulosay habaray tahá dawr kort o
gwashti: "Oo Pulos! Taw bésár ay, tai géshén zánt o zánagá tará ganók
kortag."
25 Pulosá darráént: "Sharapdárén wáli Pestus! Man bésár naán, é chizz
ke mana gwashán rást o hóshmandén§ habar ant.

---

‡ **26:14 26:14** Shatt dáré o sojj dáray tuskén sarok ent. Nangár kanagay wahdá, é dárá pa gókáni
hay kanagá kára bandant. § **26:25 26:25** Hóshmand, bezán agli.

26 Bádsháh Agripás wat é chizzáni bárawá sharra zánt o man pa deléri
é habarán kanagá án, chéá ke deljam án, á cha é sargwastán sahig ent,
é sajjahén yakk gwandhén kallag o kerréá wa nabutagant.
27 Marháhdárén bádsháh Agripás! Tará nabiáni sará báwar ent? Haw!
Mana zánán ke tará báwar ent."
28 Gorhá Agripásá gón Pulosá gwasht: "Tai hayálá, maná gón wati
habarán chosh zutt Masihiáni ráhá áworta kanay?"
29 Pulosá passaw dát: "Zutt yá dér, bale man cha Hodáyá hameshiá
lóthán ke éwaká taw na, harkas ke maróchi mani habarán gósh dáragá
ent, mani dhawlá báwarmand bebit, bale pádi zamzilán mabant."
30 Randá bádsháh o gón áiá wáli, Berniki o neshtagén mardom pád
átkant.
31 Wahdé dar áyagá atant, watmánwat gwashagá atant ke "É mardá
choshén mazanén mayáré nakortag ke jél kanag yá koshag bebit."
32 Bádsháh Agripásá gón Pestusá gwasht: "Agan é mardá Kaysaray
hakdiwáná péshi malóthetén, annun ázát kanag butagat."

27

Pulos o Rumay sapar

1 Wahdé karár but má gón bójigá Itáliáyá berawén, gorhá Pulosesh gón
dega lahtén bandigá, Julyus námén apsaréay dastá dát, ke cha Kaysaray
lashkará at.
2 Má bójigéá swár but o ráh kaptén ke á cha Adrámitinay bandená átkagat
o Ásiáay damagay é dega bandenán rawagi at. Tesálunikiay shahray
Aristarkás námén Makdunié ham, é bójigá gón at.
3 Domi róchá, may bójigá Saydunay bandená nangar dawr dát. Apsar
Julyus gón Pulosá mehrabán at o eshti ke Pulos berawt gón wati dóstán
gendok bekant o áiay zaluratán purah bekanant.
4 Cha ódá padá ráh geptén bale gwát may démá at, paméshká má
Kebresay jazirahay kash gept o érgwátá* démá rawán butén.
5 Cha Kilikiah o Pampiliahay zerkerrán gwazán, Likiahay damagá,
Mirahay shahrá átkén.
6 Ódá may pawji apsará dega bójigé dar gétk ke cha Mesray shahr
Eskandariahá átkagat o Itáliáyá rawagá at. Áiá márá hamé bójigá swár
kort.
7 Má tán bázén róchán madán madán† démá shotén o pa hillaté
Knidusay bandenay nazzikká átk o rasetén. Nun gwát may démá at,
paméshká cha Kritay érgwátén pahnátá Salmunahay kerrá gwazán, démá
shotén o
8 pa sakki o sórié "Zébá" námén bandenéá sar butén ke Lásiahay shahray
nazzikká ent.
9 Bázén wahdé zawál butagat, tantaná Róchagay Aid‡ ham gwastagat
o daryáay sapar báz torsnák butagat, paméshká Pulosá á dháh dát o
hozzhár kortant,
10 gwashti: "Oo wájahán! Man anchosha gendán ke sakkén bimnák
o táwánbárén saparé may démá ent, na tahná pa bójig o bójigay bár o
bonagá, pa may zendá ham."

---

* **27:4 27:4** "Érgwátay" máná esh ent ke yakk diwálé, kóhé yá dega chizzé gwátay démá dárit.
† **27:7 27:7** Madán madán, bezán ástah ástah, lahm lahmá, wassh wasshá. ‡ **27:9 27:9** Róchagay
Aid, bezán Yahudiáni "Yawm Kipur" námén aidé ke érahtay wahdá ent.

11 Bale pawji apsará Pulosay habaráni sará delgósh dayagay badalá,
bójigay hodábond o náhodáay habar zortant.
12 Zemestáná á banden pa dáragá sharr naat, paméshká géshterénáni
shawr hamesh at ke bójig cha ódá dar bekapit o agan buta kant,
á Piniksay bandená watá berasénant o zemestáná ódá begwázénant.
Piniksay banden, Kritay yakk bandené ke démi cha shomál o jonubá
magrebay némagá ent.

Mazanén tuppán

13 Wahdé sobakkén zerbári gwát wassh wasshá kasshagá lagget,
gománesh kort ke nun áyáni delay morád puraha bit. Gorhá bójigay
nangaresh chest kort o Kritay jazirahay pahnátá gerán, tayábay nazzikká
rawán butant.
14 Bale dér nagwast ke tuppánén gwátéá cha Kritá sar kort, ke áiá
górichániróda rátkay§ gwáta gwashant.
15 Bójig gón tuppáná dochár kapt o gwátay démi dásht nakort, paméshká
má watá gwátay sepordah kort o chawl o mawján márá démá bort.
16 Má gwandhén Kawdá námén jazirahéay érgwátá, pa sakki bójigay
kathi* dastá áwort.
17 Kathiay sar géjagá rand, gón tayl o sádán bójigesh chapp o chágerdá
mohrband kort ke maproshit. Torsetesh chosh mabit ke bójig, Sirtisay
bazén rékáni tahá mén berawt, paméshká bójigay ácháresh† ér gétk o bótk,
nun gwát bójigá démá baragá at.
18 Bójig cha gwátay trondi o daryáay chawl o mawjáni mastiá chest o ér
bayagá at, paméshká domi róchá, bójigay bár o bonagáni chagal dayagá
laggetant.
19 Sayomi róchá, bójigay bázén kárgéj o sámánesh ham daste wat daryáyá
dawr dátant.
20 Wahdé tán bázén róchán na róch gendaga but o na estár o tuppánén
gwát ham kasshagá at, gorhá má pa wati zenday rakkagá hecch omét
nakasshet.
21 Tán báz róchá waragesh ham nawártagat. Gorhá, Pulos áyáni démá
óshtát o gwashti: “Oo mardán! Agan shomá mani habar bezortén o cha
Kritá dar mayátkénét, may sará inchok sakki o sóri nakaptagat o inchok
táwán ham narasetagat.
22 Bale nun gón shomá dazbandia kanán wati delá dhaddh kanét,
bójiga boddhit bale shomay jendá heccha nabit.
23 É habará, man paméshká zánán ke dóshi cha hamá Hodáay némagá
ke man áiayg án o áiay hezmatkár án, préshtagé átk, mani kashá óshtát o
24 gwashti: ‘Oo Pulos! Mators, taw báyad Kaysaray darbárá pésh kanag
bebay, mán bójigá tai hamráh ham Hodáyá rakkéntagant.’
25 Oo brátán! Delá dhaddh kanét chéá ke maná Hodáay sará setk ent o
deljam án, préshtagá harché maná gwashtag, allamá hamá dhawlá bit.
26 Bale may bójig yakk jazirahéá ména rawt.”

Bójigay proshag

---

§ **27:14 27:14** Ródaráatk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. * **27:16 27:16** Kathi (yá sudommi) kasánén bójigé ke har mazanén bójigá hast. † **27:17 27:17** Áchár, bezán bádpán.

27 Chárdahomi shapá, may bójig angat Ádriátikay Zerá‡ jombán o chest
o ér bayán at. Shapnémá, jánshóán gomán kort ke tayábgwar nazzikk ent.
28 Gorhá ápay johliesh sódet o kesás kort ke bist gwáz§ at, wahdé bójig
kammé démterá shot padá ápesh sódet o zántesh ke zeray johli pánzdah
gwáz* ent.
29 Torsetesh, chosh mabit ke bójig ápá gón kóhéá dhikk bwárt.
Paméshká bójigay poshti némagá chár nangaresh daryáyá dawr dát o
dwáesh kort ke zutter róch bebit.
30 Jánshó cha bójigá ér kapag o jehagá delmánag atant, paméshká áyán
kathiay sád pach kortant o daryáyá ér gétk. Áyáni nimmón esh at ke cha
démi némagá ham nangar ápá ér begéjant.
31 Pulosá gón pawji apsar o sepáhigán gwasht: “Agan jánshóán bójig
yalah dát o jestant, gorhá shomá rakketa nakanét.”
32 Paméshká sepáhigán sád borretant o kathi daryáyá yalah dát.
33 Wahdé gwarbám nazzikk but, Pulosá sajjahén delbaddhi dát o
gwashtant: “Shomá tán chárdah róchá wadár kortag ke bárén ché bit
o ward o warákó dast ham najatag.
34 Paméshká man gón shomá dazbandia kanán chizzé bwarét tán
zendag bemánét, cha shomá hechkasay saray mudáni thálé ham zyána
nabit.”
35 Pulosá nán zortant, sajjahénáni démá Hodáay shogr gept o padá nán
tronset o warag bongéj kort.
36 Cha eshiá sajjahénáni del dhaddh but o á ham waragá laggetant.
37 Bójigay tahá má do sad o haptád o shash mardom atén.
38 Wahdé waragesh wárt o sér kort, gallahén dánesh daryáyá dawr
dátant tán bójig sobakter bebit.
39 Róch ke dar átk, tayábesh dist bale nazántesh kojám sardhagárá ant.
Talagén hóré† distesh ke tayábi rék at, shawresh kort, agan bebit bójigá
hamé hórá sara géjant.
40 Nangaresh bótk o daryáyá yalah kortant. Bójigay sokkánesh ke gón
sádán bastagat pach kort o bójigay démi némagay áchár borz kort, tánke
tayábá sar bebant,
41 bale áp é jágahá talag at, paméshká bójigay démi némag rékáni tompéá
mén shot o poshti némag cha mastén chawláni zórá proshagá lagget.
42 Sepáhigán kaydiáni koshagay shawr kort tán chó mabit ke cha áyán
kasé ózhnág‡ bekant o betachit,
43 bale pawji apsará pa Pulosay zenday rakkénagá sepáhig cha é kárá
makan kortant o parmán dát ke agan kasé ózhnág korta kant, daryáyá
kopp bekant o tayábá berawt,
44 é dega mardom, lahtén tahtagén dáráni komakká o lahtén bójigay
é dega thokkoráni sará watá hoshkiá berasénant. É dhawlá sajjahén
mardom pa wasshi o salámati tayábá ér kaptant.

28

*Málthá**ay** jazirahá, Pulosay mój**ezah***

‡ **27:27 27:27** Pulosay zamánagá, Ádriátikay Zer cha maróchigén Ádriátikay Zerá master butag o á wahdá Málthá**ay** nazzikkén zer ke maróchi “Yónyan Zer” gwashaga bit, ham Ádriátikay Zerá hawár butag. § **27:28 27:28** Bezán chell mitar. Har doén dastáni drájiá, ke do mitara bit, gwáza gwashant. * **27:28 27:28** Bezán si mitar. † **27:39 27:39** Hór, Arabi o Pársiá “khalij”. ‡ **27:42 27:42** Ózhnág, bezán shená.

1 Wahdé má sajjahén pa wasshi o salámati hoshkiá ér kaptén gorhá zántén ke á jazirahay nám Málthá ent.
2 Óday mardomán gón má bédarwarén mehrabánia kort, hawr gwáragá at o sakk sárt at, áyán mazanén ásé rók kort o márá wasshátk kanáná gwasht: "Watá betápét o garm bekanét."
3 Pulosá lahtén lansh o dár chet o mocch kort o anchosh ke ásay tahá dawr dayagá at, cha ásay garmiá yakk garrmáré dar átk o áiay dastá mangal but.
4 Mardomán wahdé Pulosay dastá patátagén már dist, watmánwatá gwashtesh: "Allamá é mard hónigé ke cha daryáyá rakketag bale nun ensápay hodá* áiá zendagá naylit."
5 Bale Pulosá wati dast chandhet, már ásá kapt o Pulosá hecch nabut.
6 Mardom cháragá atant ke allamá áiay jesm o ján gwáta gipt yá kapit o merit. Tán dérá wadáresh kort bale wahdé distesh áiá choshén hecch chizzé nabut, gorhá áyáni hayál badal but o gwashtesh: "É cha hodáyán yakké."
7 Jazirahay sardár Publiusay melkat o jáydád nazzikk atant, sardár may kerrá átk o márá wati lógá borti o tán say róchá mehmáni kort.
8 Hamá róchán sardáray pet tapig at o láprechéá geptagat. Pulos áiay kerrá shot, dasti baddhá jat o gón wati dwáyá dráhi kort.
9 Randá á jazirahay é dega nájórhén mardom Pulosay kerrá átkant o dráh butant.
10 Áyán har paymá márá báz sharap dát o randá, rawagay wahdá pa sát o sapará harché tóshag ke márá pakár at dátesh.

Pulos, dém pa Rumá

11 Málthá́ay jazirahá say máhá jallagá rand, cha Eskandariahay shahrá átkagén bójigéá swár butén. Bójigay démi némagá daryáay járhén botáni† neshán per at.
12 Wahdé bójig Sirákusay bandená raset, gorhá tán say róchá hamódá mahtal butén.
13 Má cha ódá ráh gept o Régiumay bandená átk o rasetén. Domi róchá zerbári gwátéá sar kort, sayomi róchá Putiuliay bandená rasetén.
14 Ódá má wati lahtén báwarmandén brát dist o áyán lóthet tán haptagéá áyáni kerrá bedárén. Cha ódá Rumay shahrá rasetén.
15 Wahdé óday báwarmandén brátán eshkotagat ke má pédák én, gorhá tán "Ápiusay Bázárá" o "Say Mosáperjáh" námén métagéá may péshwáziá‡ átkant. Pulosá ke distant, áiá delbaddhié raset o Hodáay shogri gept.
16 Rumay shahray rasagá, Pulosá é mókal dayag but ke jetáén lógéay tahá, tahná gón yakk negahpánén sepáhigéá benendit.

Pulos, Rumay shahrá

17 Say róchá rand, Pulosá Rumay shahray Yahudiáni kamásh wati kerrá lóthetant. Wahdé átk o yakjáh butant, gón áyán gwashti: "Oo mani brátán! Harchont man pa wati kawm o pet o piroki dód o rabédagán hecch dhawlén radén káré nakortag, bale angat lahtén mardomá maná Urshalimá geráéntag o Rumiáni dastá dátag.

---

* **28:4 28:4** Málthá́ay mardom botparast butagant. Áyáni ensápay bánokén hodáay nám "Diki" at.
† **28:11 28:11** É doén botáni nám Kástor o Puluks atant ke Jawzá ham zánaga bant. ‡ **28:15 28:15** Péshwázi, bezán mardoméay démá rawag o sharap dayag.

18 Rumián bázén patth o pólá rand, pa man hecch choshén mayáré
nadist ke koshag bebán, paméshká lóthetesh maná yalah bedayant.
19 Bale Yahudián áyáni é shawr namannet, nun man náchár bután ke
cha Kaysará pa wat ensáp belóthán, angat ham wati kawmay zangá
najanán o maná cha áyán gelagé nést.
20 Paméshká shomárá wati kerrá lóthetag tán shomárá begendán o gapp
o trán bekanén. Man pa 'Esráilay armáná'§ gón é zamzil o sánkalán bandig
án."
21 Gwashtesh: "Tai bárawá cha Yahudiahá pa má hecch kolaw o kágadé
nayátkag o cha may brátán ke edá átkagant, na kaséá tai bárawá gón má
hál o hawál kortag, na kaséá bad o radén habaré gwashtag."
22 Bale má tai pegr o hayálán cha tai jenday dapá gósh dáraga lóthén.
Parchá ke má zánén shomay Issái thóliay bárawá har jágah mardom bad
gwashagá ant.
23 Áyán gón Pulosá pa gend o nendá yakk róché gisshént o á róchá,
cha pésará géshter mardom Pulosay lógá átk o mocch but. Gorhá Pulosá
sabáhá beger tán bégáhá gón áyán Hodáay bádsháhiay bárawá trán kort o
gwáhi dát. Áiá cha Mussáay Sharyat o gwastagén Nabiáni Ketábáni gwáhi
o dalilán é johd kort ke Issáay mannógeriá áyáni delán benádénit.
24 Áiay habaráni gósh dáragá rand lahtén báwarmand but bale dega
lahténá báwar nakort.
25 Á watmánwat nátepák but o cha ódá shotant, bale áyáni rawagá pésar,
Pulosá wati goddhi habar kort: "Pákén Ruhá cha Eshayá nabiay zobáná
gón shomay pet o pirénán chón wassh o rást gwashtag:
26 '*É kawmay gwará beraw o begwash:*
"gón góshána eshkonét, bale sarkecha nawarét,
gón chammána chárét, bale nagendét,"
27 *chéá ke é kawm sengdel butag,*
góshesh grán ant,
áyán wati chamm bastagant
chó mabit áyáni chamm begendant,
áyáni gósh beshkonant,
áyáni del bezánant o sarpad bebant o
mani némagá per betarrant
ke man áyán dráh bekanán.'*
28 Paméshká man shomárá sahig o sarpada kanán ke cha Hodáay némagá
rakkénagay é jár darkawmáni kerrá baraga bit, á gósha dárant."
29 Wahdé Pulosá é habar gwasht, Yahudi pád átk o shotant o watmánwatá
pa trondi dapjákesh kort.†
30 Pulos tán do sálá wati jenday keréh kortagén lógéá jahmenend but
o harkas pa gendoká byátkén áiá wasshátka kort.
31 Pa natorsi Hodáay bádsháhiay jária jat o Hodáwandén Issá Masihay
bárawá mardomi tálima dátant o hechkaséá á, makana nakort.

---

§ **28:20 28:20** "Esráilay armán", bezán Masihay áyag. * **28:27 28:27** Eshayá Nabiay Ketáb 6:9–10. † **28:29 28:29** Lahtén daznebeshtá band 29 nést.

Pa Rumián
Pulosay kágad
Pa Rumián Pulosay kágaday bárawá

Pa Rumián Pulosay kágad Nókén Ahdnámagay shashomi ketáb ent o awali kágad. É kágad, pa Rumay kelisáyá nebisag butag (7:1, 15). Rum, Rumi bádsháhiay bondar* at o é shahrá bázén kawméay mardom nendók atant. Eshání nyámá Yahudi ham hastat.

É habar pakkáiá zánaga nabit ke Rumay shahrá, kelisáay bendát chón butag. Buta kant ke hamá Rumi ke Pentikástay róchá Urshalimá átkagatant o Petrosay wázá gón atant, cha áyán lahténá, gón hamá say hazárén mardomán hawár pákshódi† kortag ke á róchá báwarmand butant (Kásedáni Kár, dar 2) o hamé báwarmand ke padá Rumá per tarretagant, wasshén mestágay sheng kanagesh bendát kortag o cha hameshání johdán kelisá bendát butag. É ham buta kant ke lahtén mardomá Torkiah, Yunán yá dega molkéá wasshén mestág eshkotag, padá Rumá shotagant o mestágay sheng kanagesh bendát kortag.

Rumay shahray géshterén mardom Yahudi naatant. Paméshká gomán hamesh ent ke óday kelisáyá Yahudi o darkawmén báwarmand hawár butagant. É kágaday tahá Pulos gón Yahudián ham habara kant o gón é dega kawmáni mardomán ham.

Cha é kágaday jendá záher ent ke eshiay nebeshtakár Pulos ent (1:1). Pulos, Esráilié at ke maróchigén Torkiahay shahr Tarsusá pédá butagat. É kágad nebeshtah kanagay zamánagá, é damag Ásiá gwashag butag. Pulos, Parisi o wánendahén mardomé at. Áiá Urshalimá dini kánun wántagat. Kásedáni Káray ketábá nebeshtah ent ke Pulos chón báwarmand but (dar 9) o chón Rumay bádsháhiay bázén jágahán tarr o tábia kort o wasshén mestágay jária jat (dar 10 tán 28). Pulos, wati báwarmandiay sawabá do randá bandig kanag but o godhsará koshag but. Pulosá sézdah kágad nebeshtah kortag ke Nókén Ahdnámagá hawár ant.

Pulosá, Rumay báwarmandáni sará é kágad cha Korentay shahrá nebeshtah kort. É wahdá, á wati sayomi mestági saparáat. É paymá é kágaday nebisagay wahd o zamánag 56 yá 57 miládiá bit. Rumay báwarmand Pulosá wat nadistagatant o áyáni kelisáay jérhahán sarpad naat, paméshká é kágaday tahá, áyáni jérhaháni sará habara nakant, chó ke dega lahtén kágaday tahá kant.

É kágad say bahrá ent; dar yakk tán yázadah awali bahr ent, dar dwázdah tán pánzdah domi bahr ent o dar shánzdah sayomi bahr ent.

Awali bahrá, Pulos nejátay sarjamén kesshá kárit, hamá neját ke cha Issá Masihay sará báwarmandiá rasit. Pulos é habaray sará zóra dant ke sajjahén mardomán gonáh kortag o kass cha Sharyatay dáragá narakkit (dar 1 tán 5). Pulos é chizzáni bárawá ham habara kant ke ensán báwarmand bayagá rand báyad ent gonáhay ráhá marawt (dar 6 o 7). Hamá hakkay bárawá ham habara kant ke Hodáay chokk bayagay barkatá márá hastent (dar 8). Padá, Hodáay káráni tahá Esráili kawmay

---

* **: 1:0** Bondar, bezán molkay taht. Orduá sadrmakán, Pársiá páyetakht. † **: 1:0** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent.

jágah o makámay bárawá habara kant. Gwashit ke pésará wasshén mestág jahánay é dega kawmán sar kanaga bit o randá sajjahén Esráil báwara kanant ke Issá, hamá wádah dátagén Masih ent (dar 9 tán 11).

Domi bahr, Pulos é habará kant ke báwarmand chón pa tepáki zend begwázénant o yakdomiá‡ ér majanant. Pulos, Rumay kelisáyá wati kár o erádaháni bárawá ham hála dant, chéá ke áiay démteri káráni tahá é kelisáay mardom ham gón ant. É kágaday nebeshtah kanagay wahdá Pulos hamá sajjahén zarrán yakjáh kanag o Urshalimá sar kanaga lóthit ke cha bázén kelisáéay némagá pa Urshalimay garib o nézgárén kelisáyá nazz árag butagant. Pulos erádaha kant ke cha é zarráni sar kanagá o rand Rumá o padá Espániáyá berawt o wasshén mestágá sheng bekant.

Kágaday goddhi§ bahrá pa kelisáay bázén mardoméá salám o drót mán ent o Hodáay satá o saná ham.

Salám o drót

1 Cha Issá Masihay hezmatkár* Pulosay némagá, mane Pulos ke pa kásediá gwánk janag† o pa Hodáay wasshén mestágá‡ gechén kanag butagán,

2 hamá wasshén mestág ke Hodáyá pésará wati nabiáni wasilahá, Pákén Ketábáni tahá eshiay wádah kortagat.

3-4 É mestág áiay Chokk bezán may Hodáwandén Issá Masihay bárawá ent ke jesmi hesábá Dáuday poshpad ent. Wahdé cha mordagán jáhi jat, pák o palgár kanókén Ruhay barkatá Hodáay zórmandén Chokk zánag o jár janag but.

5 Márá cha Masihay wasilahá é rahmat o kásediay kár rasetag ke pa haméiay námaygi, sajjahén darkawmáni tahá anchén parmánbardárié byárén ke cha imáná kayt.

6 Áyáni tahá shomá ham gón ét, shomá ke gwánk janag butagét ke Issá Masihay bebét.

7 Pa Rumay hamá sajjahén mardomán ke Hodáyá dóst ant o áiay gwánk jatagén o palgártagén§ ant.

Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomárá rahmat o émeni sar bát.

Pa Rumay sapará Pulosay wáhag

8 Har chizzá pésar, man Issá Masihay barkatá pa shomá sajjahénán wati Hodáay shográ gerán, chéá ke shomay imánay hál sajjahén donyáyá sheng butag.

9 Hamá Hodá ke man pa ján o del, gón áiay Chokkay wasshén mestágay sar kanagá áiay hezmatá kanán, á wat sháhed ent ke man wati dwáyáni tahá modám shomárá yáta kanán.

10 Mani dwá ent ke godhsará, gón Hodáay razáyá shomay kerrá rasagá kámyáb bebán,

11 chéá ke pa shomay didárá morádig án, tánke shomárá cha Pákén Ruhay némagá nyámaté bedayán ke shomárá mohr o mohkam bekant,

---

‡ **: 1:0** Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. § **: 1:0** Goddhi, bezán áheri. * **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "golám". † **1:1 1:1** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lóthéénag. ‡ **1:1 1:1** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. § **1:7 1:7** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

12 bezán ke máshomárá cha yakdomiay imáná delbaddhi* berasit, cha
mani o shomay imáná.
13 Oo brátán!† Mana lóthán shomá bezánét ke man báz randá erádah
kortag ke shomay kerrá byáyán bale yakk na yakk moshkeléá maná
dáshtag. Mani wáhag‡ at ke maná cha shomá ham bar o samaré berasit,
hamá paymá ke maná cha á dega darkawmán rasetag.
14 Man shahri o jangaliáni,§ dáná o nádánáni wámdár án.
15 Paméshká, mani del báza lóthit shomay kerrá ham ke Rumá nendók
ét, wasshén mestágay járá bejanán.
16 Parchá ke cha wasshén mestágá pashal o sharmendag naán, é
Hodáay zór o twán ent ke har imána áróká nejáta dant, awalá Yahudi
o randá darkawmán.
17 Chéá ke wasshén mestágay tahá Hodáay rástáwari o ádeli záhera bit,
hamá rástáwari ke awalá tán áherá cha imáná rasit, anchosh ke nebisag
butag: *"Hamá ke imánay barkatá rástáwar o bémayár*ent, hamá zendaga
mánit."*†

Hodáay kahr o gazab

18 Hodáay kahr o gazab cha ásmáná záhera bit o mardománi sajjahén
hodánáparmáni o badkáriáni sará kapit, chéá ke mardom gón wati
radkárián rástiá lagatmála kanant.
19 Parchá ke á chizz ke Hodáay bárawá zánaga bant, pa áyán záher ant.
Hodáyá á chizz pa áyán záher kortagant.
20 Cha donyáay jórh kanagá beger tán annun Hodáay chér o andémén‡
jawhar, bezán áiay abadmánén zór o Hodái tab o saresht§ cha áiay jórh
kortagén chizzán gendag o zánaga bit. Nun mardomán nimóné nést.
21 Harchont ke áyán Hodá zánt, bale áiárá Hodái ezzatesha nadát o
áiay shogresha nagept. Eshiay badalá, wati náhudagén* pegr o hayálání
tahá gár butant o áyáni násarpadén del tahárià mán póshet.
22 Harchont ke watá dánáesha gwasht, bale áyáni hódhi o ahmaki róch
pa róch gésha but.
23 Namiránén† Hodáay shán o shawkatesh gón hamá botán sawdá kort
ke hákién ensán o báli morg o chárpád o lápkasshání rang o dróshomá‡
atant.
24 Paméshká Hodáyá mardom áyáni delay sell o badén wáhagáni
tahá yalah kortant ke watmánwatá gón nápákiá wati jesmán béhormat
bekanant.
25 Áyán Hodáay rásti gón drógá sawdá kort o addh kanókay badalá,
addh kortagénáni parastesh o hezmata kort, hamá addh kanók ke tán
abad satá o saná karzit. Ámin.
26 Paméshká Hodáyá ham áyáni sharmnákén hawá o hawasáni tahá
á yalah kortant. Áyáni janénán wati aslén ráh o rahband yalah dát o
náráhén nazzikkiay némagá shotant.

---

* **1:12 1:12** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **1:13 1:13** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:13 1:13** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. § **1:14 1:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Yunáni o Barbaráni". Yunáni shahri atant o barbar, bezán hamá kawm ke Yunáni zobánesh nazántag, á jangali zánaga butant. * **1:17 1:17** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † **1:17 1:17** Yá: "Rástáwarén mardom imánay sará zenda gwázénit." Habakuk Nabiay Ketáb 2:4. ‡ **1:20 1:20** Andém, bezán chér, póshidah. § **1:20 1:20** Tab o saresht, bezán zát, báten, jawhar. * **1:21 1:21** Náhudag, bezán bépáedag. † **1:23 1:23** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. ‡ **1:23 1:23** Dróshom, bezán shekl, surat.

27 Hamé paymá, mardénán gón wati janénán ráh o rahbandén nazzikki
yalah dát o watmánwatá hawá o hawasáni ásá kaptant, mardénán gón
mardénán sharmnákén kára kort o é gomráhiay allamén sezá áyáni jendá
raset.
28 Anchosh ke áyán Hodáay pajjáh árag arzesh nadát, hamé paymá
Hodáyá bénangén pegr o hayáláni tahá yalah kortant tánke nárahén káráni
tahá bekapant.
29 Á cha har paymén badkári, gandagi, tamáh o badniyatiá sarréch
butagant. Cha hasadd, hón o kósh, arh o korh, makkári o badwáhiá porr,
mardománi báposhtá habar kanók,
30 bohtám janók, cha Hodáyá naprat kanók, béadab, gorunák§, batháki*,
badiay sázók, pet o mátay náparmán,
31 násarpad, béwapá, bémehr o bérahm ant.
32 Harchont ke á cha Hodáay barhakkén hokmá sahig ant ke choshén
káráni kanók markay hakdár ant, bale angat na tahná á wat hamé kárána
kanant, choshén káráni tahá degaráni ham poshta bant.

2

Hodáay rástáwari

1 Paméshká taw harkas bebay, wahdé degaráni kazáwatá* kanay o áyán
éra janay, tará pa é kárá hecch ozr o nimóné nést. Chéá ke gón degaréay
kazáwat kanag o ér janagá, wati jenday kazáwatá kanay. Parchá ke taw
wat ham hamá kárána kanay.
2 Á mardom ke é paymén kára kanant, má zánén ke áyáni bárawá
Hodáay kazáwat barhakk ent.
3 Taw harkas bebay, degarán éra janay o wat hamá kárána kanay, tai
hayálá cha Hodáay kazáwatá rakkay†?
4 Yá ke áiay mehrabáni o sabr o ópáray‡ ganjá béarzesha zánay o sarpada
nabay ke Hodáay mehrabániay maksad hamesh ent ke tará dém pa
tawbah kanagá bebárt?
5 Bale taw gón wati nápashómán o sengén delá, pa kahr o gazabay róchá
pa wat kahr o gazab ambára kanay, hamá róchá ke Hodáay barhakkén
kazáwat záhera bit.
6 Hodá harkasay mozzá áiay kortagén káráni hesábá dant.
7 Hamá ke gón sabr o ópár, nékén káráni sará mohr óshtátagant o
shawkat o ezzat o namirániay lóthók ant, Hodá áyán abadmánén zenda
bakshit.
8 Bale hamá mardománi sará wati kahr o gazabá gwárénit ke watwáh
ant o hakk o rástiay badalá badkáriay randgir ant.
9 Harkas ke badén kára kant, ranj o azábáni tahá kapit, pésará Yahudi
o randá darkawm.
10 Bale harkas ke nékia kant, shawkat o ezzat o émeniay wáhonda§ bit,
pésará Yahudi o randá darkawm.
11 Chéá ke Hodá némagdária nakant.

---

§ **1:30 1:30** Gorunák, bezán magrur, porkebr. * **1:30 1:30** Batháki, bezán hamá mardom ke gorrit, kasánén káré mazana kant o pésha dárit, mazangappia kant. * **2:1 2:1** Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp. † **2:3 2:3** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ **2:4 2:4** Ópár, bezán sabr, bardásht. § **2:10 2:10** Wáhond, bezán málek, hodábond.

12 Áyán ke Sharyat nazántag o gonáh kortag, tabáha bant bale
Sharyatay hesábá na, o áyán ke Sharyat zántag o gonáh kortag, áyáni
kazáwat Sharyatay hesábá bit.
13 Chéá ke tahná cha Sharyatay rahbandáni eshkonagá, kass Hodáay
chammán rástáwar o bémayára nabit. Hamá kas rástáwara bit ke
Sharyatay rahbandáni sará amala kant.
14 Wahdé darkawm ke Sharyat pa áyán narasetag bale cha wati tab o
sareshtá anchén kára kanant ke Sharyatay rahbandáni hesábá ant, á pa
wat, wat Sharyat ant, bell ke Sharyatesh nést.
15 Gón wati é kárán pésha dárant ke Sharyatay rahband áyáni delá
naksh ant. Áyáni zamir pa eshiá gwáhia dant o áyáni pegr o hayál baré
áyán mayárbára kanant o baré bémayára kanant.
16 É gapp hamá róchá záhera bit ke Hodá cha Issá Masihay wasilahá,
mardománi chér o andémén pegráni kazáwatá kant, anchosh ke mani
wasshén mestága gwashit.

Yahudi o Sharyat

17 Bale agan taw watá Yahudié zánay o Sharyatay sará óst* o ométa
banday o gón Hodáyá wati nazzikkiay sará pahra banday,
18 agan cha Sharyatá tálim geragay sawabá Hodáay wáhagá zánay o
sharteréná pajjáha káray,
19 agan taw deljam ay ke kóráni rahshón† ay o pa áyán nuré ay ke
taháriá ant,
20 agan hamá Sharyatay sawabá ke zánt o rástiay jawhar ent nádánáni
sar o sój kanók o chokkáni dars o sabakk dayók ay,
21 agan degarán tálima dayay, gorhá chéá wati jendá tálima nadayay?
Taw ke dozziay helápá wáza kanay, wat parchá dozzia kanay?
22 Taw ke zenáyá manah o makana kanay, wat parchá zená kanay?
Taw ke cha botán naprata kanay, wat parchá botáni parasteshgáhána
polay o watá séra kanay?
23 Taw ke Sharyatay sará pahra banday, parchá Sharyatá próshay o
Hodáyá béezzata kanay?
24 Anchoch ke nebeshtah ent: *“Shomay sawabá darkawm Hodáay
námá béezzata kanant.”*‡
25 Sonnat o borroká hamá wahdá arzesh hast ke Sharyatá barjáh
bedáray, bale agan Sharyatá bepróshay gorhá bezán sonnat kanag
nabutagay.
26 Agan kasé sonnat kanag nabutag bale Sharyatay rahbandán purah
o sarjama kant, gorhá bezán ke sonnat butagén hesába bit.
27 Á ke jesmi sonnat kanag nabutag bale Sharyatay páband ent, tará
mayáriga kant, parchá ke tará nebeshtagén Sharyat o sonnat kanagay
rasm hast, bale taw angat Sharyatá próshay.
28 Chéá ke Yahudi á naent ke záherá Yahudi ent o rástén sonnat bayag
záheri o jesmi chizzé naent.
29 Yahudi hamá ent ke pa del Yahudi ent o rástén sonnat delay tahá
bit, cha Hodáay Ruhá bit, cha nebeshtah kortagén labzá nabit. Choshén
mardomá cha ensáná satá narasit, cha Hodáyá rasit.

---

* **2:17 2:17** Óst, bezán omét, ásará. † **2:19 2:19** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar.
‡ **2:24 2:24** Eshayá Nabiay Ketáb 52:5 o Hezekiál Nabiay Ketáb 36:22.

3

Ensánay béwapái o Hodáay wapáddári

1 Gorhá Yahudi bayagay páedag ché ent o sonnat bayagay arzesh ché ent?
2 Har paymá ke becháray báz ent. Awali gapp esh ent ke Hodáyá wati habar Yahudiáni sepordah kortagant.
3 Bale agan cha áyán lahtén wapáddár nabut, gorhá ché bit? Áyáni béwapái Hodáay wapáddáriá halás o nákára kant?
4 Hechbar! Bell toré har ensán dróga bandit, bale Hodá harwahd rástgó ent! Anchosh ke nebisag butag:
"Paméshká, taw ke habara kanay, barhakk ay o
*kazáwat ke kanay, péróz ay."**
5 Bale agan may badkári Hodáay rástáwari o ádeliá záhera kant, gorhá ché begwashén? Hamé begwashén ke Hodá náensáp ent ke áiay kahr o gazab may sará kapit? (Nun man ensánáni paymá habar kanagá án.)
6 Hechbar! Agan habar esh ent, gorhá Hodá chón donyáay kazáwatá kant?
7 Balkén kasé begwashit: "Agan gón mani drógá Hodáay rásti géshter záhera bit o áiay shán o shawkat borztera bit, gorhá chéá angat mani sará gonahkáriay mayár laddhaga bit?"
8 Chéá magwashén: "Byáét badia kanén ke néki pédá bebit"? Anchosh ke lahtén mardom márá bohtáma jant o gwashit ke má é paymá gwashagá én. Áyáni mayárbár kanag jáez ent.

Kass rástáwar naent

9 Gorhá ché begwashén? May, bezán Yahudiáni hál cha á degarán gehter ent? Na, hecch paymá gehter naent! Chéá ke má é habar pésará kortag ke sajjahén mardom, Yahudi o darkawm, gonáhay bandig ant.
10 Anchosh ke nebeshtah ent:
"Kass rástáwar naent, hechkas.
11 *Kass sarpada nabit, hechkas Hodáay shóházá naent.*
12 *Sajjahénán cha ráhá táb kortag,*
hórigá sell butagant,
nékkáré nést, yakké ham nést.†
13 *Áyáni gotth o galu sarpachén kabr ant o*
wati zobáná pa cháplusi kára bandant,‡
cha áyáni lonthán syahmáray zahra petthit o§
14 *dapesh cha baddwái o jawr o kocchalá sarréch ant,**
15 *kadamesh pa hónay réchagá téz ant,*
16 *har jáh ke rawant, tabáhi o bazzagia kárant,*
17 *sohl o émeniay ráhá nazánant o*†
18 *áyáni delá‡hodátorsi nést."*§
19 Nun má zánén, Sharyat har ché ke gwashit, gón hamá mardomána gwashit ke Sharyatay sáhegá ant, tánke sajjahén mardománi dap band bebit o sarjamén donyá Hodáay bárgáhá* mayárbár bebit.

---

* **3:4 3:4** Zabur 51:4. † **3:12 3:12** Zabur 14:1-3; 53:1-3. ‡ **3:13 3:13** Zabur 5:9. § **3:13 3:13** Zabur 140:3. * **3:14 3:14** Zabur 10:7. † **3:17 3:17** Eshayá Nabiay Ketáb 59:7-8. ‡ **3:18 3:18** Asligén Yunani nebeshtánka gwashit: "áyáni chammán". § **3:18 3:18** Zabur 36:1. * **3:19 3:19** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

20 Parchá ke hechkas cha Sharyatay randgiriá Hodáay démá rástáwar
o bémayár hesába nabit. Sharyat bass mardomá sarpada kant ke gonáh
chéé.

Hodáay bakshetagén rástáwari

21 Bale nun bé Sharyatay dáragá, Hodáay bakshátagén rástáwari o
bémayári záher butag o Sharyat o nabián é rástáwariay gwáhi dátag.
22 Issá Masihay sará báwarmandi, é rástáwariay baksheshá pa sajjahén
báwarmandána rasénit. Hodá hecch park o péra† nakant,
23 parchá ke sajjahénán gonáh kortag o cha Hodáay shán o shawkatá
zebahr‡ ant,
24 bale gón Hodáay rahmatay nyámatá o hamá mókagá§ ke cha Issá
Masihay barkatá rasit, rástáwar o bémayár hesába bant.
25 Hodáyá Issá é donyáyá dém dát tánke áiay hón hamá kapárat* bebit
ke cha imánay ráhá gonáhána shódit. É kári pa wati rástáwari o ádeliay
pésh dáragá kort, parchá ke gón wati Hodái sabr o ópárá mardománá
pésarigén gonáháni sezái nadátagat.
26 Hodáyá chosh kort ke maróchigén wahdá pésh bedárit ke rástáwar
o ádel ent o gón wati rástáwariá hamá kasá rástáwar o bémayára kant ke
Issáay sará imána kárit.
27 Gorhá che chizzay sará pahr bebandén? Pa pahr bandagá jágahé
nést. Kojám kánunay bonyádá eshiá bezánén? Nékén kár o kerday kánunay
bonyádá? Na, imánay kánunay bonyádá.
28 Chéá ke má zánén ke ensán cha báwarmandiá rástáwar hesába bit, cha
Sharyatay kárání kanagá na.
29 Hodá éwaká Yahudiánig ent? Darkawmáni naent? Béshakk á
darkawmáni ham Hodá ent,
30 parchá ke Hodá yakké o sonnat kortagén o sonnat nakortagénán
cha yakkén imánay ráhá rástáwara kant.
31 Gorhá gón imánay ráhay zuragá má Sharyatá halás o nákára kanén?
Hechbar! Má Sharyatá barjáha dárén.

4

Ebrahémay mesál

1 Gorhá ché begwashén? Ebrahém ke jesmi hesábá may bonpirok ent,
áiá ché dar gétk?
2 Agan Ebrahém cha wati kár o kerdá rástáwar o bémayár hesáb butén,
áiá chizzé hastat ke áiay sará pahr bebandit, bale Hodáay chammán
chosh naent.
3 Pákén Ketáb ché gwashit? *Ebrahémá Hodáay sará báwar kort o hamé
báwar pa áiá rástáwari hesáb but.**
4 Nun kasé ke kára kant, áiay mozz dád o baksheshé hesába nabit, áiay
hakk ent.
5 Bale á ke nékén káráni sará óst o ométa nakant, hamá Hodáay sará
óst o ométa kant ke radkár o náparmánán rástáwara kant, áiay imán pa áiá
rástáwari hesába bit.

---

† **3:22 3:22** Park o pér, bezán ryá o ru, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag. ‡ **3:23 3:23** Zebahr, bezán bébahr. § **3:24 3:24** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid". * **3:25 3:25** Kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármarz butag. * **4:3 4:3** Pédáesh 15:6.

6 Hamé paymá Dáud ham hamá mardomay bahtáwariay kessahá kárit
ke Hodá áiay kár o kerdá nachárit o áiá pák o palgár hesába kant. Dáuda
gwashit:
7 *"Bahtáwar ant hamá ke áyáni náshari†bakshag o*
gonáh shódag butagant.
8 *Bahtáwar ent hamá ke Hodáwand áiay gonáhá hechbar hesábá nayárit."*‡
9 Záná, bahtáwari tahná pa haháyán ent ke sonnat kanag butagant?
Yá pa áyán ent ham ke sonnat kanag nabutagant? Má gwashén ke
Ebráhémay imán pa áiá rástáwari hesáb but.
10 Chónén hál o jáwaréá§ chosh but? Sonnat bayagá pésar yá sonnat
bayagá rand? Pakká ent ke sonnat bayagá pésar rástáwar hesáb but,
randá na.
11 Bale sonnat bayagay neshání áiá raset tánke áiay rástáwariay sará
mohré bebit, hamá rástáwari ke sonnat bayagá pésar cha imánay ráhá
hastati. Gorhá Ebráhém hamá sajjahén mardománi peta bit ke bé sonnat
bayagá imána kárant o é dhawlá rástáwar o bémayár hesába bant.
12 Hamé paymá, Ebráhém áyáni ham peta bit ke na tahná sonnat kanag
butagant, imánay ráhá ham gám janagá ant, hamá ráhá ke may pet
Ebráhémá cha sonnat bayagá pésar gáma jat.

Ebráhém o wádah

13 Ebráhém o áiay nasl o padréchá* jahánay mirásdár† bayagay wádah
cha Sharyatay ráhá naraset, cha hamá rástáwariay ráhá raset ke cha
imáná kayt.
14 Parchá ke agan Sharyatay randgir mirásdár buténant, imán béarzesh
o wádah bémáná at,
15 chéá ke Sharyat kahr o gazaba kárit. Bale ódá ke Sharyat néstent,
próshag ham nabit.
16 Paméshká, wádah cha imánay ráhá puraha bit, tánke wádahay bonyád
rahmat bebit o áiay purah bayagay zamánat Ebráhémay sajjahén nasl o
padréchá dayag bebit. É wádah tahná pa Sharyatay randgirána nabit,
pa áyán ham bit ke Ebráhémay imáná sharikdár ant, parchá ke Ebráhém
may sajjahénáni pet ent.
17 Anchosh ke nebisag butag: *"Man tará bázén kawméay pet kortag."*‡
Gorhá, Hodáay chammán Ebráhém may pet ent, hamá Ebráhém ke
Hodáay sará báwari hastat ke Hodá mordagán zendaga kant o hamá
chizz ke néstant, áyán gwánka jant o hasta kant.
18 Wahdé hecch omété néstat, Ebráhémá gón oméwári báwar kort
ke bázén kawméay peta bán. Anchosh ke Hodáyá gón Ebráhémá
gwashtagat: *"Tai nasl o padréch estáráni kesásá báza bant."*§
19 Ebráhémá wati bésáhén badan cháret ke áiá kesás sad sál at, o Sárahay
santhi o béchokkii ham dist, bale angat áiay imán nezór nabut.
20 Hodáay wádahay sará Ebráhém nábáwar nabut o shakki nakort, á wati
imánay sará mohr óshtát o Hodáay satá o sanái kort.
21 Deljam at ke Hodáyá é wák* o twán hast ke wati wádahá purah
bekant.
22 Paméshká cha Hodáay némagá*"rástáwar hesáb but".*

---

† **4:7 4:7** Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará amal nakanag. ‡ **4:8 4:8** Zabur 32:1-2. § **4:10 4:10** Jáwar, bezán hálat. * **4:13 4:13** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. † **4:13 4:13** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. ‡ **4:17 4:17** Pédáesh 17:5. § **4:18 4:18** Pédáesh 15:5. * **4:21 4:21** Wák, bezán zór, tákat.

23 Pákén Ketábay é labz ke *"hesáb but"* tahná pa Ebráhémá nebisag
nabutag,
24 pa má ham nebisag butag. Má ham cha Hodáay némagá rástáwar
hesába bén, má ke Hodáay sará báwara kanén ke áiá may Hodáwandén
Issá cha mordagán zendag kort.
25 Issá pa may náparmánián, markay dastá dayag but o pa may rástáwar
bayagá, cha mordagán zendag kanag but.

5

Hodá o ensánay nyámá wasshání

1 Nun ke imánay sawabá rástáwar o bémayár hesáb butagén, cha may
Hodáwandén Issá Masihay ráhá mayg o Hodáay nyámá* sohl o wasshání†
árag butag.
2 Cha Issá Masihay ráhá, é rahmatay darwázag pa má pach kanag
butag o nun imánay sawabá rahmatáni sáhegá óshtátagén. Wati é ométay
sará pahr ham bandén ke Hodáay shán o shawkatá bahramand én.
3 Tahná eshiay sará na, wati sakkiáni sará ham pahra bandén, chéá
ke zánén sakki o sóri sabr o ópára kárant,
4 o sabr o ópár kerdárá mohr o mohkama kant o mohrén kerdár omét
wadia kant,
5 o omét márá delprósh bayagá naylit, chéá ke Hodáyá wati mehr
may delá mán kanag, cha hamá Pákén Ruhay barkatá ke márá bakshag
butag.
6 Á wahdá ke má angat béwas atén, pa wahd Masihá wati sáh pa má
dát, pa radkár o Hodánáparmánán.
7 Chó sakk kamma bit ke kasé pa parhézkárén mardoméá cha wati
sáhá sar begwazit, balkén yakké del o jorat bekant ke wati sáhá pa nékén
mardoméá bedant.
8 Bale Hodá may sará wati mehrá chosh záhera kant ke hamá wahdá
Masih pa maygi mort ke má angat gonahkár atén.
9 Paméshká, nun ke cha Masihay hónay barkatá rástáwar hesáb butagén,
má sakk báz deljamter én ke áiay wasilahá cha Hodáay kahr o gazabá
rakkén.
10 Agan á wahdi ke angat Hodáay dozhmen aten, cha áiay chokkay
markay barkatá gón áiá wasshán kanag butén, gorhá nun ke wasshán
kanag butagén, sakk deljamter én ke áiay zenday barkatá má rakkén.
11 Bale tahná inchok na, má wati Hodáwandén Issá Masihay barkatá
Hodáay sará pahr ham bandén, ke nun Masihá márá gón Hodáyá
wasshán kanáéntag.

Ádam o Masih

12 Gorhá hamá paymá ke gonáh yakk kaséay sawabá donyáyá átk o
mark cha gonáhá pédá but, hamé paymá mark sajjahén mardománi
nyámá sheng o tálán but, chéá ke sajjahénán gonah kortag.
13 Sharyatá pésar gonáh donyáya hastat, bale agan Sharyat mabit,
gonáh ham hesáb nabit.
14 Angat ham, cha Ádamá beger tán Mussáyá marká bádsháhi kort,
hamáyáni sará ham ke áyáni gonáh Ádamay náparmániay dhawlén naat.
Ádam hamá kasay mesál at ke démterá áyagi at.

---

* **5:1 5:1** Nyámá, bezán myáná, darmyáná, tahá, tóká. † **5:1 5:1** Wasshání, bezán sohl, áshti.

15 Bale rahmat náparmániay paymá naent. Agan yakk kaséay náparmániay sawabá sajjahén ensán mortant, Hodáay rahmat o bakshesh ke sajjahén ensánán sar but, báz master ent, hamé bakshesh ke cha yakkén ensánay, bezán Issá Masihay rahmatá raset.

16 É bakshesh hamá yakkén ensánay, bezán Ádamay gonáhay ásaray paymá naent, chéá ke kazáwat cha yakk náparmániéá átk o kazáwatá mayárbári áwort, bale bakshesh bázén náparmánián o rand átk o baksheshá rástáwari o bémayári áwort.

17 Agan yakkéay náparmániay sawabá cha hamá yakkénay wasilahá markà bádsháhi kort, gorhá á mardom ke ganjén rahmat o rástáwariay baksheshay wáhonda bant, cha é yakkénay, bezán Issá Masihay barkatá, wati zendá allamá bádsháhia kanant.

18 Gorhá hamá paymá ke cha yakk ensánéay náparmániá sajjahén mardom mayárbár kanag butant, cha yakk ensánéay nékén kárá sajjahén mardom rástáwar o bémayár kanaga bant o zenday wáhonda bant.

19 Hamá paymá ke cha yakkéay náparmániá sajjahén mardom gonahkár butant, cha yakkéay parmanbardáriá bázéné rástáwar kanaga bit.

20 Sharyat átk ke náparmáni géshter záher bebit, bale jáhé ke gonáh géshbut, rahmat angat géshter but,

21 tánke anchó ke gonáhá bádsháhi kort o markay sawabsáz but, rahmat bádsháhi bekant o rástáwari byárit o cha may Hodáwandén Isa Mashiay barkatá abadmánén zenday sawabsáz bebit.

6

Cha gonáhá mark o cha Masihá zend

1 Gorhá ché begwashén? Gón gonáhá démá berawén ke rahmat géshbebit?

2 Hechbar! Má ke cha gonáhá wati band sestag, angat gonáháni tahá chón zend gwázénta kanén?

3 Záná shomá nazánét ke wahdé má sajjahén pákshódi dayag butén o gón Issá Masihá paywast butén, gorhá bezán gón áiay marká paywast butén?

4 Paméshká, má pákshódiay wahdá mortén o gón áiá kabr kanag butén, tánke hamá paymá ke Masih, Hodáén Petay shán o shawkatay barkatá cha mordagán zendag kanag but, hamé dhawlá má ham nókén zendé begwázénén.

5 Agan má áiay paymén markéá gón áiá paywast butagén, gorhá allam áiay paymén jáh janagéá* ham gón áiá paywasta bén.

6 Má zánén ke may kwahnén zend gón áiá salibay sará dranjag but tánke hamá badan nést o nábud bebit ke gonáhay golám ent o má cha ed o rand gonáhay golámiá makanén.

7 Parchá ke á kas ke mortag cha gonáhá ázát butag.

8 Nun agan má gón Masihá mortagén, márá yakin ent ke gón áiá zend ham gwázénén.

9 Má zánén, Masih ke cha mordagán zendag kanag butag, nun hechbara namerit o mark cha ed o rand áiay sará sarzóra nabit.

10 Á gón wati markà, yakkén randá pa modámi, pa gonáhay próshdayagá mort o wati annugén zendá, pa Hodáyá zendag ent.

---

* **6:5 6:5** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag.

11 Hamé dhawlá, shomá ham watá pa gonáh kanagá mordag bezánét
o cha Issá Masihay barkatá watá pa Hodáyá zendag bezánét.
12 Gorhá gonáhá wati hákién badaná bádsháhi kanagá maylét tánke
shomá jesmay sellén wáhagáni golám mabét.
13 Wati badanay ázáyán† gonáhay dastá madayét tánke badkáriay awzár
mabant. Shomá cha marká dém pa zendá árag butagét, nun watá Hodáay
báhóth bekanét o wati badanay ázáyán ham Hodáay dastá bedayét tánke
rástkáriay awzár bebant.
14 Báyad ent gonáh shomay sará hákemi makant, parchá ke shomá
Sharyatay sáhegá naét, rahmatay sáhegá ét.

Rástáwariay ráh

15 Gorhá ché? Má gonáh kanán bebén ke Sharyatay sáhegá naén o
rahmatay sáhegá én? Hechbar!
16 Wahdé shomá parmánbardárén golámáni paymá watá yakkéay dastá
dayét, gorhá haméiay golámа bét ke áiay parmánbardáriá kanét. É habará
nazánét? Yá gonáhay golámа bét ke dém pa marká bárt yá parmánbardáriay
"golám" ke dém pa rástáwari o bémayáriá bárt.
17 Bale Hodáay shogr ent, harchont ke pésará gonáhay golám atét, nun
shomá pa del hamá tahray tálimay parmánbardári kortag ke shomárá
dayag butag.
18 Shomá cha gonáhá ázát kanag butagét o nun rástáwariay "golám" ét.
19 Shomay tahá ensáni nezóri hast, paméshká man é habarán gón
ensáni mesáléá kanán. Hamá paymá ke shomá pésará wati badanay ázá
pa nápáki o róch pa róch géshter bayókén radkáriáni golámiá pésha kort,
nun áyán pa rástáwariay "golámiá" pésh bekanét ke ásar o ákebati páki o
palgári ent.
20 Wahdé shomá gonáhay golám atét, cha rástáwari o bémayáriay
pábandiá ázát atét.
21 Gorhá shomárá cha á kárán ke nun cha áyán sharmendag ét, che
páedag raset? Á káráni ásar mark ent.
22 Bale nun ke cha gonáhá ázát butagét o Hodáay páband ét, hamá
páedag ke shomárá rasit, páki o palgári ent o áiay ásar abadmánén zend
ent.
23 Parchá ke gonáhay mozz mark ent, bale cha may Hodáwandén Issá
Masihay barkatá Hodáay dád o bakshesh abadmánén zend ent.

7

Sur o sángay mesál

1 Oo brátán! Nazánét ke Sharyat tán hamá wahdá ensánay sará hákemia
kant ke ensán zendag ent? Man gón haméyán habará án ke Sharyatá
zánant.
2 Pa mesál, Sharyatay rahbandá janén tán hamá wahdá wati marday
páband ent ke áiay mard zendag ent. Bale agan mard mort, gorhá jan
cha sur o sángay bandá ázát ent.
3 Tán wahdé ke áiay mard zendag ent, agan á dega mardé begipt,
zenákár gwashaga bit. Bale agan áiay mard bemerit, jan cha é bandá
ázát ent o agan jan dega mardé begipt, zenákár gwashaga nabit.

† **6:13 6:13** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh.

4 Oo mani brátán! Hamé paymá cha Masihay jesmi marká cha
Sharyatá shomay band sest o Sharyatay hesábá shomá mortét ke
degaréay bebét, hamáiay bebét ke cha mordagán zendag kanag but. É
paymá, má pa Hodáyá bar o samar áworta kanén.
5 Wahdé may mahár gonahkárén tab o sareshtay dastá at, may ázáyáni
tahá hamá porgonáhén hawá o hawasán kára kort ke cha Sharyatay
zánagá chest butagatant ke má anchén kár bekanén ke áyáni bar o samar
mark ent.
6 Bale hamá chizzá ke márá páband kortagat, nun áiay hesábá má
mortagén o cha Sharyatay bandá ázát butagén tánke cha Pákén Ruhay
nókén ráhá Hodáay hezmatá bekanén, cha Sharyatay nebeshtaháni
kwahnén ráhá na.

Gón gonáhá ger o chill

7 Gorhá ché begwashén? Sharyat gonáh ent? Hechbar! Bale agan
Sharyat mabutén, mana nazántagat ke gonáh chéé. Agan Sharyatá
magwashtén "tamáh makan",* mana nazánt tamáh o lálech† chéé.
8 Bale gonáhá cha hamá parmáná páedag zort o mani delá har paymén
tamáhi pédá kort. Chéá ke agan Sharyat mabit, gonáh mortag.
9 Yakk wahdé man bé Sharyatá zenda gwázént, bale anchosh ke
Sharyatay parmán átk, gonáh zendag but o man mortán.
10 Gorhá zánag but ke hamá parmáná ke báyad ent zend byáwortén, pa
man marki áwort.
11 Gonáhá cha é parmáná páedag zort, maná rad dát o cha hamé
parmáná koshti.
12 Bale angat Sharyat pák ent, Hodáay parmán pák o barhakk o sharr
ent.
13 Gorhá á chizz ke sharr ent, mani markay sawab but? Hechbar!
Gonáhá á sharrén chizz kár bast o maná dém pa marká bort tánke zánag
bebit ke gonáh gonáh ent o hamá parmánay wasilahá gonáhay bekesásén
gandagi záher bebit.
14 Má zánén ke Sharyatay sarchammag‡ Hodáay Pákén Ruh ent, bale
man jesmi mardomé án ke goláméay paymá gonáhay kerrá bahá butagán.
15 Wati jenday kár o kerdán sarpada nabán. Á kárán ke kanaga lóthán,
nakanánesh, bale hamá kárána kanán ke cha áyán naprata kanán.
16 Agan hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá mannán ke
Sharyat sharr ent.
17 Nun cha ed o rand á sellén kárán kanók man naán, hamá gonáh ent
ke mani tab o sareshtá ent.
18 Mana zánán ke maná, bezán mani gonahkárén tab o sareshtá hecch
nékié mán nést. Maná nékén kár kanagay wáhag hast, bale kortesha
nakanán.
19 Á nékén kárán ke kanaga lóthán, nakanánesh, bale hamá badén
kárána kanán ke kanagesha nalóthán.
20 Agan man hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá cha ed
o rand á kárán kanók man naán, hamá gonáh ent ke mani tab o sareshtá
ent.
21 Paméshká man wati tahá é kánuná gendán ke wahdé néki kanaga
lóthán, nékiay jágahá badi mani tahá neshtag.
22 Wati del o daruná, cha Hodáay Sharyatá shádán án,

---

* **7:7 7:7** Darraw 20:17; Mussáay Wáz 5:21. † **7:7 7:7** Lálech, bezán tamáh, hers. ‡ **7:14 7:14** Sarchammag, bezán sarchashmah.

23 bale dega kánuné wati tab o sareshtá gendán ke gón mani aglay
kánuná jangá ent o maná hamá gonáhay kánunay bandiga kant ke mani
ázáyáni tahá kárá ent.
24 Oh ke man chónén syahbahtén mardomé án. Kay maná cha é
markigén jesmá rakkénit?§
25 Hodáay shográ gerán ke cha may Hodáwandén Issá Masihay barkatá
rakkán. Gorhá bezán man wati aglá Hodáay Sharyatay golám án, bale
wati tab o sareshtá gonáhay kánunay golám án.

8

Pákén Ruhay dátagén zendagi

1 Nun pa hamá mardomán hecch mayárbárié nést ke Issá Masihayg
ant.
2 Chéá ke cha Issá Masihay barkatá, zend bakshókén Ruhay kánuná
tará cha gonáh o markay kánuná ázát kortag.
3 Hamá kár ke Sharyatá kort nakortagat, parchá ke gonahkárén tab
o sareshtay sawabá nezór butagat, á kár Hodáyá wat kort. Á kári
hamá wahdá kort ke wati jenday Chokki gonahkárén ensánéay shekl
o dróshomá rawán dát tánke pa may gonáhán korbánig bebit. É paymá
ensánay tab o sareshtay gonáhi sezá dát,
4 tánke Sharyatay rahband may zendá sarjamiá purah bebit, má ke
gonahkárén tab o sareshtay ráhá nazurén, Pákén Ruhay ráhá zurén.
5 Á ke gonahkárén tab o sareshtay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá
bant ke áyáni tab o sareshta lóthit, bale á ke Pákén Ruhay ráhá zurant,
hamá chizzáni hayálá bant ke Pákén Ruhesha lóthit.
6 Hamá pegr o hayál ke áiay mahár gonahkárén tab o sareshtay dastá
ent, áiay ásar mark ent, bale hamá pegr o hayál ke áiay mahár Pákén
Ruhay dastá ent, áiay ásar zendmán o émeni ent.
7 Hamá pegr o hayál ke mahári gonahkárén tab o sareshtay dastá ent,
Hodáay dozhmen ent. Á watá Hodáay Sharyatay dastá nadant, chó kort
ham nakant.
8 Á mardom ke gonahkárén tab o sareshtay dastá ant, Hodáyá wassh
o razá korta nakanant.
9 Bale shomá gonahkárén tab o sareshtay dastá naét, Pákén Ruhay
dastá ét, parchá ke Hodáay Ruh shomay delá neshtag. Agan kaséá
Masihay Ruh gón mabit, á Masihay naent,
10 bale agan Masih shomay delá ent, gorhá badan gonáhay sawabá
merit, bale rástáwariay sawabá Pákén Ruh shomárá zenda bakshit.
11 Agan hamáiay Ruh shomay delá ent ke Issá Masihi cha mordagán
zendag kort, gorhá áiá ke Masih cha mordagán zendag kort, shomay
zawál bayókén badaná ham cha wati hamá Ruhay barkatá zenda
bakshit ke shomay delá neshtag.
12 Gorhá oo brátán! Má wámdár én, bale gonahkárén tab o sareshtay
wámdár naén ke áiay hesábá zend begwázénén.
13 Chéá ke agan shomá gonahkárén tab o sareshtay ráhá begerét,
merét, bale agan gón Pákén Ruhay zórá wati tab o sareshtay gonáh o
badkárián bekoshét, zendaga mánét.
14 Á sajjahén mardom Hodáay chokk ant ke Hodáay Ruh áyáni rahshón
ent.

§ **7:24 7:24** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag.

15 Shomárá golámi ruhé narasetag ke padá betorsét, Hodáyá shomárá
zortag o wati chokk kortag o áiay Ruh shomárá rasetag. Hamé Ruhay
barkatá má kukkára kanén “Abbá, oo Pet!”
16 Pákén Ruhay jend gón may arwáhá hór gwáhia dant ke má Hodáay
chokk én.
17 Nun agan má Hodáay chokk én, gorhá mirás ham barén, cha Hodáyá
mirásа barén o hamá mirás ke Masihá rasit, má hamá mirásá sharikdár
én. Albat shart esh ent ke má áiay sakki o sórián* sharikdár bebén. É
dhawlá áiay shán o shawkatá ham sharikdára bén.

Hodáay mehr o may bándátay shán o shawkat

18 Mani nezzá, é zamánagay sakki o sóri, hamá shán o shawkatay démá
hecch naant ke pa má záher bayagi ent.
19 Chéá ke sajjahén jahán pa bésabri wadárá† ent ke Hodá wati
chokkáni shán o shawkatá záher bekant.
20 Sajjahén jahán náhudagiay dastá dayag butag. É cha jahánay jenday
wáhag o razáyá nabut, cha hamáiay wáhag o razáyá but ke jaháni
náhudagiay chérá chér tarrént, bale gón é ométá
21 ke jahánay jend cha tabáhi o barbádiay golámiá ázáta bit o Hodáay
chokkáni porshawkatén ázátiay sharikdára bit.

22 Má zánén ke sajjahén jahán angat cha chellagiay dardán nárag o áh
kasshagá ent.
23 Tahná jahán náragá naent, má ham ke márá Pákén Ruhay awali bar
o samar rasetag, wati daruná náragá én o pa bésabri wadárá én ke márá
Hodáay zortagén chokk bayagay sarjamén hakk berasant o may badan
mókag o ázát kanag bebit.
24 Má gón hamé ométá rakkénag butagén, bale omété ke sarjam butag,
nun omét gwashaga nabit. Chón buta kant ke mardom hamá chizzay
ométá bebit ke hastenti?
25 Agan hamá chizzay ométwár bebén ke angat márá nést, gorhá pa
sabr o ópár áiay wadárá nendén.

26 Hamé paymá Pákén Ruh may nezóriáni tahá márá komakka kant,
chéá ke má nazánén chón o pa kojám chizzán dwá bekanén, bale Pákén
Ruhay jend gón anchén nálagán may wakiliá kant ke bayán kanaga
nabant.
27 Á ke may delá patthit, Pákén Ruhay pegr o hayálána zánt, chéá ke
Pákén Ruh gón Hodáay wáhag o razáyá palgártagénáni wakilia kant.

28 Má zánén, Hodá sajjahén chizzán pa wati dóst dárókáni sharriá kára
bandit, hamá ke Hodáay erádahay hesábá gwánk janag butagant.
29 Hodáyá á cha pésará zántant o cha pésará dar chetant ham ke á, áiay
Chokkay rang o dróshomá bebant, tánke á Chokk bázén brátáni tahá awali
bebit.
30 Á ke Hodáyá cha pésará dar chetant, gwánki ham jatant, á ke Hodáyá
gwánk jatant, rástáwara o bémayári ham kortant o á ke Hodáyá rástáwar
kortant, shán o shawkati ham dátant.

31 É chizzáni bárawá ché begwashén? Agan Hodá gón má gón ent, kay
may dozhmen buta kant?

---

* **8:17 8:17** Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. † **8:19 8:19** Wadár, bezán entezár, rahchári.

32 Áiá ke wati Chokkay parwáh ham nadásht o pa má sajjahénán cha
áiá sar gwast, gón Chokká hawár, á dega sajjahén chizzán chón márá
nadant?
33 Hodáay gechén kortagénán kay bohtám jata kant? É Hodá ent ke
rástáwar o bémayára kant.
34 Hodáay gechén kortagénán kay mayárbár kort kant? Issá Masih
hamá ent ke mort o cha mordagán zendag ham but, hamá Issá ke
Hodáay rástén kashá ent o may wakilia kant.
35 Kay márá cha Issá Masihay mehrá jetá korta kant? Sakki o sóri yá
taklipi yá ázár yá dhokkál‡ yá dertapocchi yá hatar yá zahm?
36 Anchosh ke nebisag butag:
Tai sawabá sajjahén róchá má gón marká dém pa dém én o
hamá pasán hesába bén ke helár kanaga bant.§
37 Enna, márá é sajjahén chizzáni tahá cha hamáiay barkatá mazanén
kámyábié rasit ke gón má mehri kortag.
38 Man deljam án ke na mark, na zend, na préshtag, na hokmrán, na
annugén o na áyókén chizz, na wák o zór,
39 na borzi, na jahli o na sajjahén jahánay dega chizzé márá cha Hodáay
hamá mehrá jetá korta kant ke cha may Hodáwandén Issá Masihá márá
rasit.

9

Hodáay gechén kortagén mardom

1 Masih sháhed ent ke man rásta gwashán o dróga nabandán, mani
zamir Pákén Ruhá barkatá é habaray sháhediá dant ke
2 maná sóznákén andóh o modámién dardé delá ent.
3 Drégatá wati brátáni háterá, hamá ke jesmi hesábá mani hamkawm
ant, áyáni háterá man nálat kanag butén án o cha Masihá besestén án.
4 Á, Esráili ant o Hodáyá zortag o wati chokk kortagant. Shán o
shawkat, ahd o paymán, Sharyat, ebádatay ráh o rahband o Hodáay labz
o karár haméyánig ant.
5 Bonpirok haméyánig ant o Masih ham jesmi hesábá cha haméyáni
naslá ent, Masih ke sajjahénáni Hodá ent. Áiá modám satá o saná bát.
Ámin.
6 Chosh naent ke Hodáay habar béasar o nákár butag. Chéá ke sajjahén
Bani Esráili hakk o delá Esráili naant.
7 Ebráhémay har chokk o nomásag imánay hesábá áiay nasl o padréch
naent. Bezán ke *"tai nasl o padréch cha Esáká hesáb bit."**
8 É chizz pésha dárit ke har jesmi chokk Hodáay chokk hesába nabit,
wádah dátagén chokk Ebráhémay nasl o padréch hesába bant.
9 Parchá ke wádah o karár chosh at: *"Áyókén sálá hamé wahdá man*
pera tarrán o Sárahá mardénchokké gwarána bit."†
10 Tahná é naat, Rebekkáay járhén chokkáni pet hamá yakkén at, bezán
may bonpirok Esák.
11-12 Bale cha eshiá pésar ke chokk pédá bebant o nékén yá badén kár
bekanant, gón Rebekkáyá gwashag but ke *"masterén kasterénay hezmatá*

‡ **8:35 8:35** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. § **8:36 8:36** Zabur 44:22. * **9:7 9:7** Pédáesh 21:12.
† **9:9 9:9** Pédáesh 18:10.

kant."‡ É dhawlá Hodá wat gechéna kant o gón é kárá wati erádahá barjáh dárit. Ensánay kár o kerdá nachárit, wat ensáná gwánka jant.

13 Anchosh ke nebisag butag: *"Ákub maná dóst at o Issu nádóst."*§

14 Gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent? Hechbar!

15 Chéá ke gón Mussáyá gwashit: *"Harkasay sará ke maná rahm kanagi ent, rahma kanán o gón harkasá ke maná hamdardi kanagi ent, hamdardia kanán."**

16 Bezán, é ensánay wáhag o wasay sará nabit, rahm kanag Hodáay dastá ent.

17 Parchá ke Pákén Ketábá Hodá gón Perawná gwashit: *"Man tará paméshká mazani dátag ke wati zór o wáká†tará pésh bedárán o sajjahén jaháná mani námay jár janag bebit."*‡

18 Gorhá bezán, Hodá harkasay sará ke belóthit rahma kant o harkasay delá ke belóthit senga kant.

Hodáay kahr o rahm

19 Taw cha man josta kanay: "Gorhá Hodá chéá angat márá mayárbára kant? Áiay erádahay démá kay óshtáta kant?"

20 Bale, oo ensán! Taw kay ay ke gón Hodáyá hamjwábia kanay? É sharrén habaré naent ke addh kortagéné wati addh kanóká begwashit: "Taw chéá maná é paymá addh kortag."

21 Záná, kuzagará§ é hakk nést ke cha gelay yakkén chánagá yakk darpé pa hasén káréá o degaré pa anchéén káréá addh bekant?

22 Gorhá ché? Harchont ke Hodáyá wati kahr o gazab pésh dárag o wati wák o kodrat záher kanaga lóthet, bale angat gón mazanén sabr o ópáré hamá mardománi bardáshtia kort ke kahr o gazabay chérá atant o pa gár o gomsár bayagá tayár atant.

23 Gorhá ché? Balkén áiá chosh kort tánke wati ganjén shán o shawkatá hamá mardomán pésh bedárit ke áyáni sará rahma kant, hamá mardom ke Hodáyá pésará pa wati shán o shawkatá tayár kortagatant.

24 Má ham Hodáay gwánk jatagén én, tahná Yahudi na, darkawm ham.

25 Anchosh ke Hushá Nabiay Ketábá Hodá gwashit:

"Hamá ke mani kawm naat, man áiá wati kawma kanán,
*hamá ke mani dordánag naat man áiá wati dordánaga kanán."**

26 Anchosh ham:

"Hamá molká ke gón áyán gwashag but: 'Shomá mani kawm naét,'
ódá á, namiránén Hodáay chokk gwashaga bant."†

27 Bale Esráilay bárawá Eshayá nabi jára jant o gwashit:

"Bell toré Bani Esráilay chokk daryáay rékáni kesásá báz bebant,
bale cha áyán tahná kasánén pasht kaptagén bahré rakkit.
28 *Chéá ke Hodáwand zeminay sará wati sezáyá pa tézi o mohkamia kárit."*‡

29 Hamá paymá ke Eshayá nabiá pésará gwashtag:

"Agan lashkaráni Hodáwandá pa má nasl o padréch maeshtén,
gorhá má Sodumay mardománi paymá butagatén,
Gomurahay mardománi paymá."§

---

‡ **9:11-12 9:11–12** Pédáesh 25:23. § **9:13 9:13** Maláki Nabiay Ketáb 1:2-3. * **9:15 9:15** Darraw 33:19. † **9:17 9:17** Wák, bezán zór, tákát. ‡ **9:17 9:17** Darraw 9:16. § **9:21 9:21** Kuzagar, bezán hamá mardom ke komb o kunzag addha kant. * **9:25 9:25** Hushá Nabiay Ketáb 2:23. † **9:26 9:26** Hushá Nabiay Ketáb 1:10. ‡ **9:28 9:28** Eshayá Nabiay Ketáb 10:22-23. § **9:29 9:29** Eshayá Nabiay Ketáb 1:9.

Esráilay nábáwari

30 Nun ché begwashén? Hamá darkawm ke rástáwari o bémayáriay
shóházá naatant, rástáwariesh raset, hamá rástáwari ke cha imáná kayt.
31 Bale Esráili ke cha Sharyatay ráhá rástáwariay shoházá atant, cha
Sharyatay ráhá pa rástáwariá sar nabutant.
32 Parchá sar nabutant? Paméshká ke áyáni é shoház bonyád imán
naat, kár o kerd at. Áyán mán gisshénókén sengay sará thagal wárt.
33 Anchosh ke nebeshtah ent:
*"Man Sahyuná sengé *éra kanán ke mardomána thagalénit,*
dhóké ke áyán dawra dant,
harkas ke áiay sará imána kárit sharmendaga nabit."†

10

Hodáay dátagén rástáwari

1 Oo brátán! Mani delay wáhag o dwá gón Hodáyá pa Esráilián hamesh
ent ke áyán neját berasit.
2 Man pa áyán gwáhi dáta kanán ke áyán pa Hodáyá jósh o gayrat hast,
bale áyáni é jósh o gayrat cha sharrén zánt o zánagéá naent.
3 Á hamá rástáwariá sarpad nabutant ke cha Hodáay némagá ent o wati
jenday rástáwariay barjáh kanagay johdá atant, paméshká watá Hodáay
dátagén rástáwariay dastá nadátesh.
4 Masih, Sharyatay sarjami o kámeli ent. Nun harkas ke imána kárit,
rástáwar o bémayár hesába bit.

Nejátay ráh

5 Hamá rástáwari ke cha Sharyatá kayt, áiay bárawá Mussá chosh
nebeshtaha kant: *"Harkas ke é hokmáni sará amala kant, gón eshání*
*barjáh dáragá zendaga mánit."**
6 Bale á rástáwari ke cha imáná kayt, é dhawlá gwashit: *"Wati delá*
magwashét 'kay ásmáná rawt?' ",† bezán ke Masihá jahlá byárit,
7 *"yá 'kay johlén kabrá éra kapit?' "*,‡ bezán ke Masihá cha mordagáni
jaháná borzá byárit.
8 É dhawlá gwashit: *"Gál§tai nazzikká ent, tai dapá o tai delá ent",** bezán imánay hamá Gál ke má áiay járá janén.
9 Agan dape wat bemannay ke Issá Hodáwand ent o wati delay tahá
báwar bekanay ke Hodáyá á cha mordagán zendag kortag, gorhá rakkay.
10 Chéá ke ensán delay tahá imána kárit o rástáwar hesába bit, dape wat
ham mannit o é paymá áiá nejáta rasit.
11 Pákén Ketába gwashit: *"Harkas ke áiay sará imána kárit, hechbar*
sharmendaga nabit."†
12 É bárawá Yahudi o darkawmay nyámá park o péré nést. Chéá ke
hamé yakkén Hodáwand, sajjahénáni Hodáwand ent o pa hamá drostigén
mardomán ke áiá tawára kanant, békesás‡ saki§ o bakshók ent.

---

* **9:33 9:33** Edá seng pa Issá Masihá eshárahé. † **9:33 9:33** Eshayá Nabiay Ketáb 8:14; 28:16.
* **10:5 10:5** Láwián 18:5. † **10:6 10:6** Mussáay Wáz 30:12. ‡ **10:7 10:7** Mussáay Wáz 30:13.
§ **10:8 10:8** Gál, bezán habar, kalamah, labz. * **10:8 10:8** Mussáay Wáz 30:14. † **10:11 10:11**
Eshayá Nabiay Ketáb 28:16. ‡ **10:12 10:12** Békesás, bezán béhesáb, sakk báz. § **10:12 10:12**
Saki, bezán bakshendah, Ordu o Pársiá "sakhi".

13 Chéá ke *"harkas ke Hodáwanday námá gipt o áiá tawára kant, á rakkit."**
14 Nun mardom chón yakkéá tawár bekanant ke áiay sará imánesh nayáwortag? O chón yakkéay sará imán byárant ke áiay bárawá chizzé naeshkotagesh? O chón beshkonant agan kasé áyáni kerrá é járá majant?
15 O jár janók chón jár bejanant agan rawán dayag nabutagant? Anchosh ke nebeshtah ent: *"Á mardománi pád o kadam nék ant ke wasshén mestágay járá janant."*†
16 Bale bázénéá é wasshén mestág namannet, chéá ke Eshayá nabia gwashit: *"Oo Hodáwand! May paygámay sará kayá báwar kort?"*‡
17 Gorhá imán cha eshkonagá kayt o eshkonag cha Masihay paygámay járá.
18 Bale nun josta kanán: "Áyán naeshkotag?" Allam eshkotagesh, parchá ke:
"Jár janókáni tawár sajjahén donyáyá shotag o
áyáni habar jahánay goddhi marz o simsarán sar butagant."§
19 Yakk baré padá josta kanán: "Esráil sarpad nabutag?" Awalá, Hodá cha Mussáay zobáná gwashit:
"Man hamá mardománi wasilahá shomay hasaddá páda kanán ke kawmé naant;
*násarpadén kawméay wasilahá shomay hezhmá páda kanán."**
20 Gorhá Hodá cha Eshayá nabiay zobáná pa deléri gwashit:
"Maná hamáyán dar gétk ke mani shóházá naatant,
man watá pa hamáyán záher kort ke mani jost o porsá naatant."†
21 Bale Esráilay bárawá gwashit:
"Sajjahén róchá man wati dast,
náparmán o jáhelén kawméay némagá pa wasshání shahár dátag."‡

11

Hodáyá wati kawm yalah nakortag

1 Nun man josta kanán, Hodáyá wati kawm nazortag o dawr dátag? Hechbar! Chéá ke man wat ham Esráilié án, Ebráhémay nasl o padréch án o cha Benyáminay kabilahá.
2 Hodáyá wati kawm ke cha pésará zántag, dawr nadátag. Shomá nazánét ke Pákén Keták Elyás Nabiay bárawá ché gwashit? Á che paymá Esráilay helápá Hodáay kerrá dazbandia kant?
3 Elyás Nabia gwashit: *"Oo Hodáwand! Eshán tai nabi koshtagant o tai korbánjáh karótkagant.***Pasht kaptagén tahná man án o mani koshagay randá ant."*†
4 Bale Hodáay passaw pa áiá ché at? *"Man pa wat hapt hazár mardom dáshtag ke Bahalay‡démá kóndhán nakaptagant."*§
5 Hamé paymá, maróchi ham lahtén choshén pasht kaptag ke Hodáay rahmatay barkatá gechén kanag butagant.

---

* **10:13 10:13** Yuil Nabiay Keták 2:32. † **10:15 10:15** Eshayá Nabiay Keták 52:7. ‡ **10:16 10:16** Eshayá Nabiay Keták 53:1. § **10:18 10:18** Zabur 19:4. * **10:19 10:19** Mussáay Wáz 32:21. † **10:20 10:20** Eshayá Nabiay Keták 65:1. ‡ **10:21 10:21** Eshayá Nabiay Keták 65:2. * **11:3 11:3** Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. † **11:3 11:3** Bádsháháni Awali Keták 19:10, 14. ‡ **11:4 11:4** Bahal, bezán darkawmáni yakk boté. § **11:4 11:4** Bádsháháni Awali Keták 19:18.

6 Agan gechén bayag rahmatay barkatá ent, gorhá bezán cha kár o
kerdá naent, agan cha kár o kerdá butén, gorhá bezán rahmat, rahmat
nabutagat.
7 Gorhá ché? Á chizz ke Esráil áiay shóházá at, naraseti, gechén
kortagénán raset, bale á degaráni del seng butant.
8 Anchosh ke nebeshtah ent:
*"Hodáyá á grán*wáb *kortagant,*
*anchén chammi dá*tagant *ke magendant o*
*anchén góshi dá*tagant *ke maeshkonant,*
tán maróchigén róchá." *
9 Dáudá ham gwashtag:
"Áyáni parzónag†*dám o talké bát,*
pa áyán mán gisshénókén sengé o sezáé bát,
10 *chammesh tahár bátant tánke magendant o*
srénesh modám komp bát."‡
11 Gorhá man josta kanán, áyán thagal wártag ke bekapant o padá pád
átk makanant? Hechbar! Áyáni náparmániay sawabá darkawmán neját
rasetag tánke Esráiliáni hasadd pád byayt.
12 Agan Esráiliáni náparmáni pa donyáyá barkat but o áyáni táwán pa
darkawmán ganjé, gorhá áyáni sarjamiá imán árag o gón bayag chónén
mazanén barkaté kárit.
13 Oo darkawmán! Man gón shomá habará án. Nun ke mani kásedi
gón darkawmán ent, wati hezmatá porarzesha zánán,
14 pa é ométá ke wati jenday mardomán hasaddig bekanán o é paymá
cha áyán lahténá berakkénán.
15 Chéá ke, agan áyáni nazurag jahánay sohl o wasshání ent, gorhá
áyáni zurag cha mordagán zendag bayagay paymén káré bit.
16 Agan ártay hamá awali chánag ke Hodáay bahr ent, pák ent, gorhá
bezán sarjamén tarr kortagén árt pák ent o agan bondhálI§ pák ent, thál*
o sháharh ham pák ant.
17 Agan drachkay lahtén thál próshag butag o taw ke jangali zaytunay
thálé ay, á dega tháláni nyámá gón drachká paywand janag butagay o
nun zaytunay bondhálay shiragá sharikdár ay,
18 á dega tháláni sará pahr maband. Agan chosha kanay, mashamósh
ke taw bondhál nadáshtag, é bondhál ent ke tará dáshtagi.
19 Nun balkén begwashay: "Á thál próshag butant tánke man paywand
janag bebán."
20 Rást ent. Á thál paméshká próshag butant ke imánesh néstat, bale taw
cha imánay zórá mohr óshtátagay. Gorunák mabay o betors.
21 Chéá ke agan Hodáyá drachkay asligén tháláni sará bazzag nabut,
tai sará ham bazzagia nabit.
22 Nun Hodáay mehrabániá o áiay trondiá bechár. Trondi pa hamáyán
ent ke gonáhá kaptagant o mehrabáni pa taw ent, agan áiay mehráni
sáhegá bemánay. Agan na, taw ham próshaga bay.
23 Á ham, agan wati nábáwariay sará mamánant, paywand janaga bant,
chéá ke Hodáyá padá áyáni paywand janagay wák o twán hast.

---

* **11:8 11:8** Mussáay Wáz 29:4; Eshayá Nabiay Ketáb 29:10. † **11:9 11:9** Parzónag, bezán soprah, kopár. ‡ **11:10 11:10** Zabur 69:22-23. § **11:16 11:16** Bondhál drachkay masterén wandhál o risshag ent. * **11:16 11:16** Thál, bezán sháharh, sháhal.

24 Taw cha hamá zaytunay drachká próshag butagay ke wati zátá
jangali ent o wati zátay helápá gón keshtagén zaytunay drachká
paywand janag butagay. Gorhá allamá hamá ke é zaytunay asligén thál
ant, pa arzáni gón wati jenday drachká padá paywand janaga bant.

Esráilay neját

25 Oo brátán! Chó mabit ke watá dáná sarpad bebét. Paméshká mana
lóthán é rázá bezánét ke Esráilay yakk bahréay sará sengdeli átkag o é
sengdeli tán hamá wahdá mánit ke darkawm sarjamiá góna nabant.

26 É paymá, nun sajjahén Esráila rakkit, hamá dhawlá ke nebeshtah
ent:

"Rakkénók†cha Sahyuná kayt o
Ákubay nasl o padréchay hodánáparmániá dura kant."

27 *"Wahdé mane Hodá áyáni gonáhán dura kanán*
gón áyán hamé ahd o paymáná bandán."‡

28 Esráilián wasshén mestágay sará báwar nakortag o pa shomaygi
Hodáay dozhmen ant, bale Hodáyá á gechén kortagant o wati bon-
pirokáni sawabá Hodáyá dóst ant.

29 Chéá ke Hodá wati dátagén nyámatán pacha nagipt o wati gechéná
badala nakant.

30 Hamá paymá ke yakk wahdé shomá Hodáay náparmán atét, bale
nun cha Esráiliáni náparmániá Hodáyá shomay sará rahm kort,

31 nun á náparmán butagant tánke hamé rahm ke shomay sará kanag
butag, áyáni sará ham kanag bebit.

32 Chéá ke Hodáyá sajjahén mardom náparmániay golám kortagant
tánke sajjahénáni sará rahm bekant.

Hodáay dánái

33 Wáh! Hodáay ganj o hekmat o zánt chinchok békesás ent.
Áiay paysalah cha zántá dar ant o
ráhi cha o zánagá hamá dém!

34 *"Kayá Hodáwanday pegr zántag o*
kay áiay sar o sój dayók butag?"§

35 *"Kayá áiárá chizzé dátag*
ke Hodá áiay badalá bedant?" *

36 Chéá ke har chizz cha hamáiay némagá ent o hamáiay wasilahá ent
o pa hamáiá ent. Tán abad shán o shawkat áiá sar bát. Ámin.

12

Zendagén korbánig

1 Oo brátán! Mani dazbandi gón shomá esh ent ke Hodáay rahmá
bechárét o wati badaná chó zendagén korbánigéá pésh bekanét ke pák o
palgár ent o Hodáyá pasond ent. É shomay hakkigén ebádat ent.

2 Gón é donyáyá hamrang o hamdróshom mabét, wati pegr o pahmá
nók bekanét o watá badal kanét tánke shomá é zántá sar bebét ke Hodáay
razá ché ent, kojám chizz sharr o kámel ent o Hodáyá pasond ent.

3 Gón hamé rahmatán ke maná bakshag butagant, shomárá har
yakkéá gwashán ke watá cha wati kadd o kesásá borzter sarpad mabét.

† **11:26 11:26** Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ **11:27 11:27** Eshayá Nabiay Ketáb 59:20-21; 27:9;
Eremyá Nabiay Ketáb 31:33-34. § **11:34 11:34** Eshayá Nabiay Ketáb 40:13. * **11:35 11:35**
Ayyubay Ketáb 41:11.

Haminchok imánay andázahá ke Hodáyá shomay sará bahr kortag, hamá imánay hesábá watá hamá kesás sarpad bebét ke hakk o delá hastét.
4 Anchó ke may yakkén badaná bázén ázáé hast o sajjahén ázáyáni kár
yakk naent,
5 hamé paymá má ke báz én, Masihay barkatá yakkén badan én o cha
má har yakké anchén ázáé ke gón á degarán hamgranch ent.
6 É rahmatáni barkatá ke márá dayag butagant, má Pákén Ruhay tahr
tahrén* nyámatáni wáhond én. Agan kaséá Hodái bashárat sar kanagay
nyámat rasetag, áiá é nyámat wati imánay kaddá kár bebandit;
7 agan é nyámat hezmat kanag ent, hezmat bekant; agan tálim dayag
ent, tálim bedant;
8 agan delbaddhi dayag ent, delbaddhi bedant; agan degaráni madat
kanag ent, gón daspachi madat bekant; agan péshwái o saróki ent, gón
delgóshdári saróki bekant; agan rahm kanag ent, gón wasshén delé rahm
bekant.

Mehr
9 Shomay mehr báyad ent pa del bebit. Shomá cha badiá naprat
bekanét o gón nékiá hamgranch bebét.
10 Gón bráti mehré, yakdegará dóst bedárét, pa sharap o ezzat dayagá
cha yakdomiá démáter bebét.
11 Sharrén kárá sosti makanét. Gón Pákén Ruhay zórá wati kárá pa
hobb o wáhag bekanét. Hodáwanday ebádat o hezmatá bekanét.
12 Wati ométay sará gal bebét, sakkiáni tahá sabr o ópár bekanét o wati
dwáyán modám barjáh bedárét.
13 Hodáay palgártagénáni hájatáni purah kanagá gón bebét o
mehmándóst bebét.
14 Agan kasé shomárá ázára dant, pa áiá barkat belóthét, barkat
belóthét o nálat makanét.
15 Agan kasé shádeha kant gón áiá shádeh bekanét o agan kasé grét gón
áiá begréwét.
16 Gón yakdomiá pa hamdeli zend begwázénét. Pahr o shán makanét,
kamterénáni hamráh bayagá lajj makanét. Watá báz dáná sarpad mabét.
17 Gón kassá badiay badalá badi makanét. Hamá káráni randá bebét
ke harkasay chammán sharr ant.
18 Haminchok ke shomay dastá bit, gón harkasá pa sohl o émeni zend
begwázénét.
19 Oo dordánagén dóstán! Bér magerét, kahr o gazabá pa Hodáyá bellét.
Chéá ke nebeshtah ent: *“Hodáwanda gwashit: ‘Béray gerag mani kár ent,
sezá dayók man án.’ ”* †
20 Bér geragay badalá:
*“Agan tai dozhmen shodig‡ent, waráki beday,
agan tonnig ent, ápi beday,
taw ché chosha kanay, áiay sará rókén jal o eshkar pera réchay.*§” *
21 Mayl ke badi tai sará sardast bebit, gón nékiay zórá badiá érdast
bekan.

---

* **12:6 12:6** Tahr tahrén, bezán warh warhén, dega dega paymén. † **12:19 12:19** Mussáay Wáz 32:35. ‡ **12:20 12:20** Shodig, bezán gozhnag. § **12:20 12:20** Áiay sará rókén jal o eshkar moccha kanay, bezán áiá pashal o sharmendaga kanay. * **12:20 12:20** Solaymánay Bataláni Ketáb 25:21-22.

13

Hokumatay parmánbardári

1 Harkas watá hokumatay chérdast bemannit, parchá ke cha Hodáay nádéntagéná abéd* hecch hokumat nést o har hokumaté ke hast, Hodáyá nádéntag.
2 Paméshká, harkas ke cha hokumatá sarkasshia kant, bezán Hodáay nádéntagénay helápá páda kayt o hamá ke chosha kanant, wati sará mayárbária kárant.
3 Á ke sharrén kára kant, áiá cha hokumatá natorsit, bale á ke badén kárá kant, áiá torsit. Agan lóthay ke cha hokumatay torsá ázát bebay, gorhá sharrén kár bekan o hokumat tai satáyá kant.
4 Pa tai sharriá, hokumat Hodáay hezmatkár ent, bale agan badia kanay, cha áiá betors, chéá ke zahm moptá áiay dastá naent. Á Hodáay hezmatkár ent, haháyáni sezá dayók ent ke badén kára kananat.
5 Gorhá, báyad ent hokumatay chérdast bebay, tahná cha sezáay torsá na, cha wati zamirá ham.
6 Hamé sawabá shomá song o máliát ham dayét, parchá ke hákem Hodáay hezmatkár ant o modám hokumati kárán dazgatth ant.
7 Harkasá áiay hakká bedayét. Agan shomárá song per, songá bedayét, agan máliát per, máliátá bedayét. Agan kasé ezzata karzit, áiay ezzatá bekanét o agan kasé sharap karzit, áiá sharap bedayét.

Pa yakdomiá mehr

8 Hechkasay wám shomárá per mabit, shomá gón yakdegará tahná mehray wámdár bebét, chéá ke harkas ke domiá dósta dárit, bezán Sharyati barjáh dáshtag.
9 Parchá ke “zená makan”, “hón makan”, “dozzi makan”, “lálech makan”† o á dega hokm gón é habará gwandh geraga bant: “Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”‡
10 Hamá ke mehra kant gón hamsáhegá badia nakant. Paméshká mehr kanag Sharyatay sarjamiá dárag ent.
11 Wahdá pajjáh byárét o anchosh bekanét. Nun á sáhat átkag ke báyad ent shomá cha wábá pád byáét, chéá ke nun may rakkag cha á wahdá nazzikkter ent ke má awalá báwarmand butén.
12 Shap, dém pa halásiá ent o róch nazzikk ent. Nun byáét tahárіay kár o kerdán yalaha kanén o rozhnay seláhána bandén.
13 Byáét ezzatmandén zendé gwázénén, hamá zend ke róchay rozhnáiá gwázénaga bit. Wati zendá pa ayyáshi, sharábnóshi, bénangi, béhayái, arh o korh o hasadd magwázénén.
14 É káráni badalá, Hodáwandén Issá Masihá chó póshákā gwará bekanét o wati gonahkárén tab o sareshtay wáhagáni sarjam kanagay randá mabét.

14

Nezórén báwarmand

1 Nezórén báwarmandá wasshátk bekanét o bezurét o nagisshetagén habaráni sará gón áiá jérhah makanét.

---

* **13:1 13:1** Abéd (cha), bezán gayr cha. † **13:9 13:9** Darraw 20:13-15, 17; Mussáay Wáz 5:17-19, 21. ‡ **13:9 13:9** Mussáay Wáz 19:18.

2 Yakkéay imán áiá har chizzay waragá kellit, bale domi ke imáni nezór
ent, tahná sabzia wárt.
3 Á ke har chizza wárt, hamá mardomá kamter sarpad mabit ke
har chizza nawárt o á ke waráka y sará pahréza kant, hamáiay kazáwatá
makant ke har waráka wárt, chéá ke Hodáyá á kabul kortag.
4 Taw kay ay ke degaréay* hezmatkáray kazáwata kanay o áiá éra janay?
Á, yá wati jenday wájahay kerrá washnáma bit yá bannám. Bale bezán
ke washnáma bit, chéá ke Hodáwandá é wák o twán hast ke áiá washnám
bekant.
5 Kasé yakk róchéá cha dega róchéá páktera zánt o degaréay delá
sajjahén róch yakk ant. Harkas wati delay hayálániá sará deljam bebit.
6 Á kas ke yakk róchéá hásén róché sarpada bit, pa Hodáwandaygi
chosha kant. O á kas ke wárt, pa Hodáwandaygia wárt, parchá ke Hodáay
shográ gipt. O á kas ke cha waragá pahréza kant, pa Hodáwandaygi
chosha kant o Hodáay shográ gipt.
7 Cha má hechkas pa watigi zendag naent o kass pa watigia namerit.
8 Agan zendag én pa Hodáwandá zendag én o agan merén pa
Hodáwandá merén. Gorhá zendag én yá merén, Hodáwandayg én.
9 Masih paméshká mort o padá zendag but ke mordagáni ham
Hodáwand bebit o zendagénáni ham.
10 Nun taw chéá wati brátay kazáwatá kanay? Parchá áiá cha wat
kamter sarpada bay? Chéá ke jost o porsay róchá má sajjahén Hodáay
bárgáhá óshtén.
11 Anchosh ke nebisag butag:
“*Hodáwanda gwashit: ‘Maná wati zenday sawgend ent,*
har mardom mani démá kóndhána kapit,
har yakké dape wat mane Hodáyá mannit.’ ”†
12 Gorhá cha má har yakkéá Hodáay démá wati hesáb dayagi ent.
13 Byáét cha ed o rand yakdomiá éra najanén. Eshiay badalá, shomá
mohkamén erádah bekanét ke á dega brátáni ráhá mán gisshénókén seng
éra nakanén o ráhá banda nakanén.
14 Man ke Hodáwandén Issáay randgiré án, mana zánán o maná yakin
ent ke hecch waráka y jend harám o nápák naent, bale agan kasé chizzéá
pa wat nápák bezánt, pa áiá nápák ent.
15 Agan taw waráké bwaray o cha eshiá tai brát delranj bebit, gorhá
bezán cha ed o rand taw mehray ráhá rawagá naay. Gón wati waragá á
mardomá tabáh makan ke Masih pa áiá mortag.
16 Gorhá mardom mókah madayét ke hamá chizzáni bárawá badén
habar bekanant ke shomay delá sharr ant.
17 Chéá ke Hodáay bádsháhi pa warag o nóshag naent, pa rástáwari o
émeni o shádeh ent ke cha Pákén Ruhá rasit.
18 Harkas ke hamé paymá Masihay hezmatá kant, Hodáyá wassh o
razá kant o mardom ham cha áiá razá bant.
19 Gorhá byáét modám hamá kárániá kanagay randá bebén ke dém pa
sohl o árámi o yakdomiay rost o rodómá barant.
20 Pa warákéá Hodáay kárá haráb makan. Bell toré sajjahén warák
helár o pák ant, bale hamá waráka y warag haráb ent ke degaréay thagal
waragay sawabsáza bit.

---

* **14:4 14:4** Edá “degaréay” máná, Hodá ent. † **14:11 14:11** Eshayá Nabiay Ketáb 45:23.

21 Sharter ent ke taw cha gósht, sharáb‡ yá dega har chizzá pahréz bekanay ke tai brátay thagal waragay sawabsáza bit.
22 É chizzáni sará wati yakiná watig o Hodáay nyámá bedár, taw bezánay o Hodá bezánt. Bahtáwar ent hamá á chizzáni sará watá mayárbára nakant ke áiay delá sharr ant.
23 Bale á ke warákéay sará shakk ent, agan bwárt mayárbár ent, chéá ke gón imáná nawártagi. Harché ke cha imáná mabit, gonáh ent.

15

Degaráni hayálá bedárén

1 Má ke imáná zórmand én, báyad ent nezórén báwarmandáni kamzórián bardásht bekanén o bass wati jenday wasshiáni randá mabén.
2 Cha má har yakké wati hamsáhegá wassh o razá bekant, tánke áiay rost o rodóm bebit.
3 Chéá ke Masih ham wati jenday wasshiáni padá naat, anchosh ke nebeshtah ent: *“Tai bad o rad kanókáni bad o rad mani sará kaptagant.”**
4 Har chizz ke pésará nebisag butag, pa may tálimá nebisag butag, tánke cha hamá sabr o delbaddhiá ke Pákén Ketáb márá dayant márá omét berasit.
5 Sabr o delbaddhiay Hodá shomárá anchén zendé bebakshát ke Issá Masihay paymá gón yakdomiá hamdel bebét,
6 tánke shomá pa hamdeli o hamtawári Hodá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bekanét.
7 Nun pa Hodáay shán o shawkatá, shomá yakdomiá hamá paymá wasshátk bekanét o bezurét ke Masihá shomárá zortag.

Yahudi o darkawmáni omét

8 Shomárá gwashán ke pa Hodáay rástiay pésh dáragá, Masih Yahudiáni† hezmatkár but ke hamá kawl o wádahán purah o sarjam bekant ke bonpirokán dayag butagatant o
9 é paymá darkawm Hodáyá pa áiay rahmá satá o saná bekanant. Anchosh ke nebisag butag:
“Paméshká tará kawmáni kerrá satá kanán o
tai námá názénán.” ‡
10 É ham gwashag butag:
“Oo darkawmán! Gón áiay kawmá hór shádeh kanét.” §
11 Démterá:
“Oo sajjahén darkawmán! Hodáwandá benázénét.
Sajjahén rájáiá satá o saná bekanant.” *
12 Eshayá nabi ham gwashit:
“Yassiay risshaga rodit,
hamá ke páda kayt o darkawmáni sará bádsháhia kant,
áiay sará darkawm ométa bandant.” †
13 Ométay Hodá ke shomá áiay sará báwar kortag, shomay delá cha har paymén wasshi o émeniá sarréch kanát, tánke gón Pákén Ruhay zórá shomay del cha ométá sarréch bebit.

---

‡ **14:21 14:21** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. * **15:3 15:3** Zabur 69:9. † **15:8 15:8** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sonnat kortagénáni”. ‡ **15:9 15:9** Samwél Kázíay Domi Ketáb 22:50; Zabur 18:49. § **15:10 15:10** Mussáay Wáz 32:43. * **15:11 15:11** Zabur 117:1. † **15:12 15:12** Eshayá Nabiay Ketáb 11:1.

Pulos pa darkawmán kásedé

14 Oo mani brátán! Man deljam án ke shomá wat cha sharri o nékiá
sarréch ét, har paymén zántá kámel ét o pa yakdomiay tálim dayagá twáná
ét.
15 Bale man shomay sará lahtén chizzay bárawá pa deléri nebeshtah
kortag ke padá á chizzán shomay yátá byárán. É hamá rahmat ent ke
Hodáyá mani sará kortag,
16 ke man pa darkawmán Issá Masihay hezmatkáré bebán o Hodáay
wasshén mestágay rasénagay hezmatá chó péshwáéá bekanán. É káray
maksad esh ent ke darkawm cha Pákén Ruhay barkatá anchén
palgártagén hayráté bebant ke Hodáay bárgáhá kabul bebit.
17 Gorhá man pa Issá Masihaygi, pa Hodáyá wati kortagén hezmatáni
sará pahra bandán.
18 Maná bass hamá káráni bárawá habar kanagay del o jorat hastent
ke Masihá cha mani dastá, bezán cha mani habar o kárán kortagant
tánke darkawm Hodáay parmánbardáriá bekanant.
19 Áiá é kár cha neshání o mójezaháni wák o kodratá, gón Pákén Ruhay
zórá kortagant. Gorhá cha Urshalimá beger tán Ilirikumay damagá‡,
man sajjahén ráhá tarr o gard kortag o Masihay wasshén mestág pa
sarjami jár jatag.
20 Mani wáhag armán hamé butag ke mestágay járá hamá jágahán
bejanán ke ódá Masihay nám kassá pésará nageptag o degaráni ér
kortagén bonredáni sará chizzé addh makanán.
21 Bale hamá dábá ke nebeshtah ent:
"Hamáyán ke áiay hál narasetag, á gendant o
hamáyán ke áiay bárawá naeshkotag, á sarpada bant." §

Pulos dém pa Rumá

22 Paméshká báz randá mani dém dárag butag ke shomay kerrá átk
makanán.
23 Bale nun pa man é hand o damagán kár kanagá jágahé pasht
nakaptag o bázén sáléá mani wáhag ham butag ke shomay kerrá byáyán.
24 Paméshká mani delá ent ke wahdé man dém pa Espániáyá rawán,
shomárá begendán, gón shomá wasshén gend o nendé bekanán o randá
shomá maná pa démteray sapará madat bekanét.
25 Bale nun Urshalimá, palgártagénáni hezmat kanagá rawagá án.
26 Chéá ke Makduniah o Akáyahay báwarmandán shawr kort ke pa
Urshalimay garib o nézgárén palgártagénán máli komakké ráha dayén.
27 É áyáni wati jenday shawr at. Á pa rásti Yahudiáni wámdár ant,
chéá ke wahdé darkawm Yahudiáni ruhi barkatán sharikdár butagant,
á wámdár ant ke gón wati máli hastiá Yahudián komakk bekanant.
28 Wahdé man é kár sarjam kort o deljam bután ke é komakk pa áyán
sar butag, dém pa Espániáyá rawagay wahdá shomárá gendóka kanán o
gwazán.
29 Mana zánán ke wahdé shomay kerrá byáyán, gón Masihay sarjamén
barkatána káyán.
30 Oo brátán! May Hodáwandén Issá Masihay námá o Pákén Ruhay
mehray sawabá cha shomá dazbandia kanán ke Hodáay bárgáhá pa man
dwá bekanét o é paymá mani johdán gón bebét.

---

‡ **15:19 15:19** Ilirikum maróchigén rónendi Bálkánay damagé butag. § **15:21 15:21** Eshayá Nabiay Keták 52:15.

31 Dwá kanét ke cha Yahudiahay Hodánáparmánáni dastá berakkán
o palgártagén mardom hamá máli komakká pa galé bezurant ke man
Urshalimá rasénáni,
32 tánke gón Hodáay wáhag o razáyá pa shádeh shomay kerrá byáyán o
gón shomay didárá maná nókén wák o twáné berasit.
33 Sohl o émeniay Hodá gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.

16

Goddhi drahbát
1 Man shomay kerrá mayshomay gohár Pibiay sepáreshá kanán, ke
Kenkriahay shahray kelisáay hezmatkáré,
2 tánke pa Hodáwandaygi, hamá paymá ke palgártagénáni arzesh ent, áiá
bezurét o wasshátk bekanét o har komakké ke cha shomá lóthit, pa áiá
bekanét, chéá ke áiá bázén mardoméay madatá kortag o mani jenday
ham.
3 Priskilah* o Akwiláyá salám sar kanét, ke Issá Masihay hezmatá
mani hamkár ant.
4 Áyán pa mani rakkénagá wati zend hataray tahá dawr dát. Tahná
man na, darkawmáni sajjahén kelisá ham áyáni mennatá gerant.
5 Hamé paymá, hamá kelisáay mardomán ham salám berasénét ke
Priskilah o Akwiláay lógá pa ebádatá yakjáha bant. Mani dordánagén dóst
Epaynétusá salám sar kanét. Á, Ásiáay† damagay awali Masihi báwarmand
ent.
6 Maryamá ke pa shomaygi bázén zahmaté kasshetag, salám sar kanét.
7 Mani syád‡ Andrunikás o Yuniah ke mani hamráhiá bandig atant,
áyán ham salám sar kanét. Cha man o pésar Masihay sará imánesh áwortag
o kásed áyán sharriá zánant.
8 Ampliátusá salám sar kanét. Á pa Hodáwandaygi maná sakk dóst ent.
9 Urbánusá ke Masihay hezmatá may hamkár ent, o mani dóstigén
sangat Estákisá salám sar kanét.
10 Apelisá ke Issá Masihay kár o hezmatá modám óshtátag, o hamé
paymá Aristubulosay lógay mardomán salám kanét.
11 Mani syád§ Hirudiuná salám sar kanét, Nárkisusay lógay hamá
mardomán ke Hodáwanday sará báwarmand ant, salám berasénét.
12 Bánokén Tripiná o Tripusáyá ke pa Hodáwandá bázén káré kortagesh
o anchosh dóstigén Persisá ke Hodáwanday ráhá báz hezmati kortag,
salám sar kanét.
13 Ruposá ke cha Hodáwanday némagá gechén kanag butag o áiay mátá
ke pa man ham mátay paymá ent, salám sar kanét.
14 Asinkritus, Pligun, Hermes, Pátrubás, Hermás o á dega brátán ke gón
áyán yakjáh ant, salám berasénét.
15 Anchosh, Pilulugos, Yuliah, Nirias o áiay gohár o Ulimpás o sajjahén
palgártagénán salám sar kanét ke gón áyán yakjáh ant.
16 Gón pákén chokkagán yakdomiá salám sar kanét. Masihay sajjahén
kelisáyani mardom pa shomá salám déma dayant.
17 Oo brátán! Cha shomá dazbandia kanán, cha hamáyán hozzár
bebét ke nátepáki dawra dayant o shomay dar bortagén tálimáni helápá,

---

* **16:3 16:3** Asligén Yunáni nebeshtánká “Priská” átkag, ke Priskilahay gwandh geptagén nám ent. † **16:5 16:5** É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ **16:7 16:7** Yá: hammolki. § **16:11 16:11** Yá: hammolki.

shomárá cha imanay ráhá dara kanant. Cha choshén mardomán watá dur bedárét.
18 Chéá ke é paymén mardom may Hodáwandén Masihay hezmatá nakanant, á wati lápay golám ant o gón wati narm o charpén zobáná sádagén mardomán rada dayant.
19 Shomay parmánbardáriay nám o tawár sajjahénáni nyámá sheng butag o man cha shomá wassh án, bale lóthán ke shomá nékiá pajjáh byarét o watá cha badiá dur bedárét.
20 Sohl o émeniay Hodá hamé zuttán Shaytáná shomay pádáni chérá hurt o árta kant. May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.
21 Mani hamkár Timutáus shomárá salám kanagá ent. Mani syád* Lukius, Yásun o Susipáterus ham pa shomá salám déma dayant.
22 Mane Tertius, é kágaday kátebᵗ, cha Hodáwanday némagá shomárá salám kanagá án.
23 Gáyus ke mani o kelisáay sajjahén mardománi mehmándáriá kanagá ent, shomárá salám kanagá ent. É shahray hazánagay kelitdár Erástus o may brát Kwártus shomárá saláma kanant.
24 May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.‡

Satá o saná

25 Nun Hodáyá satá o saná bát, ke cha mani é wasshén mestág o Issá Masihay kolaway járay barkatá, shomay imáná morh o mohkam korta kant. É mestágay ráz karnáni karn chér at,
26 bale anchosh ke nabián péshgói kortagat, nun gón namiránén Hodáay hokm o parmáná páshk butag, tánke sajjahén darkawm imán byáránt o Hodáay parmánbardár bebant.
27 Cha Issá Mashiay barkatá, yakkén dánáén Hodáay shán o shawkat tán abad barjáh bát. Ámin.

---

* **16:21 16:21** Yá: hammolki. ᵗ **16:22 16:22** Káteb hamá mardom ent ke degaráni habar yá ketábán nebeshtaha kant. ‡ **16:24 16:24** Lahtén kwahnén daznebeshtá, band 24 mán naent.

Pa Korentián
Pulosay Kágad
Pa Korentián Pulosay kágaday bárawá

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke Hodáay razáay sará gwánk janag* butagán ke Issá Masihay kásedé bebán, o cha may brát Sustinesay némagá,
2 pa Hodáay kelisáyá ke Korentay shahrá ent, bezán pa hamáyán ke Issá Masihay barkatá pák o palgár kanag butagant o gwánk janag butagant ke áiay palgártagén† mardom bebant, hamá sajjahén mardománi hamráhiá ke har jágah may Hodáwandén Issá Masihay námá gerant ke áyáni ham Hodáwand ent o may ham.
3 Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomárá rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári

4 Man modám pa shomá wati Hodáay shográ gerán ke Issá Masihay barkatá áiay rahmat shomárá bakshag butagant.
5 Shomá Masihay barkatá har hesábá hastómand ét, har gapp o har paymén zántá.
6 Cha eshiá zánaga bit ke Masihay bárawá may sháhedi rást ent.
7 Paméshká nun ke shomá pa hodónáki may Hodáwandén Issá Masihay záher bayagay rahchár ét, shomárá hecch paymén ruhi nyámatay kammi nést.
8 Hodá wat shomárá tán áherá mohr o mohkama dárit tánke may Hodáwandén Issá Masihay róchá shomá béayb bebét.
9 Hodá wati kawlay sará óshtátag, hamá Hodá ke shomárá gwánki jatag ke shomay zend gón áiay Chokká, bezán gón may Hodáwandén Issá Masihá sharikdár bebit.

Báwarmandáni nátepáki

10 Oo brátán!‡ Nun may Hodáwandén Issá Masihay námá cha shomá dazbandia kanán ke shomay gapp yakk bebant tánke báwarmandáni nyámá nátepáki makapit o shomay pegr o maksad yakk bebit.
11 Mani brátán! Gapp esh ent ke Kalwiay lógay mardomán shomay bárawá maná hál dátag ke shomay nyámá arh o korh hast.
12 Bezán, cha shomá yakké gwashit: "Man Pulosayg án", degaré gwashit: "Man Apulosayg án", dega yakké gwashit: "Man Képáayg§ án" o degaré gwashit: "Man Masihayg án".
13 Masih záná bahr kanag butag? Záná é Pulos at ke pa shomaygi salibá dranjag but? Yá ke shomá Pulosay námá pákshódi* dayag butét?

---

* **1:1 1:1** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. † **1:2 1:2** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. ‡ **1:10 1:10** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **1:12 1:12** Képá, Issá Masihay kásed Shamun-Petrosay Aramái nám ent. * **1:13 1:13** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent.

14 Hodáay shográ gerán ke Krispus o Gayusá abéd† man cha shomá
dega kass pákshódi nadátag
15 ke kass gwasht makant ke man Pulosay námá pákshódi dayag
butagán.
16 Haw, man Estipánásay lógay mardom ham pákshódi dátagant, bale
nazánán man dega kasé pákshódi dátag yá na.
17 Chéá ke Masihá maná pa pákshódi dayagá ráh nadátag, maná ráhi
dátag ke wasshén mestágay járá bejanán, bale man é kárá pa habarzánti
o dánáia nakanán ke Masihay salibay zór gár mabit.

Masih Hodáay dánái ent

18 Hamá mardom ke gári o gomsáriay ráhá ant, salibay kolaw áyáni
hayálá ahmakié, bale má ke nejátay ráhá én, é kolaw pa má Hodáay zór
o twán ent.
19 Chéá ke nebeshtah ent: *"Man dánáyáni dánáia nést o nábuda kanán o
aglmandáni aglá halás o nákára kanán."* ‡
20 Kojám dáná? Sharyatay kojám zánóger§? É donyáay kojám
habarzánt? Hodáyá wa záher kortag ke é donyáay dánái nádánié.
21 Hodáyá cha wati dánáiá dist ke mardom gón wati dánáiá maná
pajjáha nayárant, gorhá paysalahi kort ke hamá mardom ke imána kárant,
áyán hamé jár jatagén paygámay "ahmakiay" barkatá nejáta dayán.
22 Yahudi ásmáni neshánia lóthant, Yunáni dánáiay shóházá ant,
23 bale má Masihay járá janén, hamá Masih ke salib kasshag but,
hamá Masih ke pa Yahudián mán gisshénókén sengé o pa darkawmán
ahmakié,
24 bale pa gwánk jatagén mardomán, toré Yahudi bebant yá Yunáni,
Masih Hodáay zór o Hodáay dánái ent.
25 Chéá ke Hodáay "nádáni" cha ensánay dánáiá dánáter ent o Hodáay
"nezóri" cha ensánay zórá zórmandter ent.
26 Brátán! Watá bechárét, á wahdi ke Hodáyá shomárá gwánk jat,
shomá ché atét? Ensáni hesábá bechára cha shomá bázéné dáná naat,
bázéné zórmand naat, bázéné sardárzádag naat.
27 Bale Hodáyá pa dánáyáni sharmendag kanagá donyáay nádáni
gechén kortant o pa zórmandáni sharmendag kanagá donyáay nezórii
gechén kortant.
28 Hodáyá hamá chizz gechén kortant ke donyáay chammán hakir o
béarzesh ant, néstén chizzi gechén kortant ke hastén chizzán nést o nákár
bekant,
29 ke kass áiay démá pahr bast makant.
30 Shomá Hodáay barkatá Issá Masihayg ét, hamá Masih ke pa má
Hodáay dánái jórh but, hamá Masih ke may rástáwari o páki o palgári jórh
but o márá móketi*.
31 Gorhá anchó ke nebeshtah ent: *"Harkas ke pahra bandit,
Hodáwanday sará pahr bebandit."*†

2

Salib o dánái

† **1:14 1:14** Abéd (cha), bezán gayr cha. ‡ **1:19 1:19** Eshayá Nabiay Ketáb 29:14. § **1:20 1:20** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. * **1:30 1:30** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Párstá "bázkharid". † **1:31 1:31** Eremyá Nabiay Ketáb 9:24.

1 Brátán! Wahdé man shomay kerrá átkán o pa shomá Hodáay ráz o
ramzay járon jat, gón habarzánti o dánái nayátkán.
2 Chéá ke wahdé shomay kerrá atán, man paysalah kortagat ke Issá
Masihá abéd gón dega hecch chizzá delgósh mabán, hamá Masih ke salib
kasshag but.
3 Man gón nezóri o mazanén tors o larzé shomay kerrá átkán.
4 Mani habar o mani jatagén járay tahá choshén dánáié mán néstat ke
shomárá bemannénit. Pákén Ruhay wák o zór at ke záher but
5 tánke shomay imán ensáni aglay bonyádá mabit, Hodáay wák o zóray
bonyádá bebit.

Hodái dánái o donyái dánái

6 Nun, má hamá mardomani kerrá dánáiay habará kanén ke imánesh
rostag o pohtah ent, bale é na donyái dánáié o na donyáay nést o nábud
bayókén hákemáni dánái.
7 Má Hodáay dánáiay járá janén, hamá dánái ke rázé at o chér o andém
at o Hodáyá cha azalá pa may shán o shawkatá gisshéntagat.
8 Bale cha donyáay hákemán kass é dánáiá sarpad nabut, chéá ke agan
sarpad buténant, mazanshánén Hodáwandesh salib nakasshetagat.
9 Anchó ke nebeshtah ent:
"Hecch chammá nadistagant,
hecch góshá naeshkotagant,
hechkasay gománá ham nayátkagant,
*hamá chizz ke Hodáyá pa wati dóst dárókán tayár kortagant."**
10 Bale é chizz Hodáyá wati Pákén Ruhay wasilahá pa má záher
kortant, chéá ke Pákén Ruh sajjahén chizzán patth o póla kant o dara
géjit, Hodáay rázáni johlánkián ham.
11 Hechkas ensánay delaygána nazánt, abéd cha mardomay wati ruhá
ke áiay jenday badaná ent. Hamé paymá Hodáaygán Hodáay jenday Ruhá
abéd kassa nazánt.
12 É Ruh ke márá rasetag, donyái ruhé naent, Hodáay Pákén Ruh ent.
Márá paméshká dayag butag ke má hamá chizzán bezánén ke Hodáyá
márá bakshátagant.
13 Má hamé gappána janén, bale á labzán kára nabandén ke ensáni
aglá márá sój dátagant, hamá labzán kára bandén ke Pákén Ruhá márá sój
dátagant. É dhawlá ruhi chizzán gón Pákén Ruhay labzán bayána kanén.
14 Hamá mardom ke Pákén Ruh áiay delá naent, Hodáay Ruhay
habarána namannit, chéá ke áiay delá é ahmakié. Á é habarán sarpada
nabit, chéá ke é habar tahná cha Pákén Ruhay barkatá pahmaga bant.
15 Ruhi mardom sajjahén chizzáni kazáwatá† kant, bale áiay jenday
kazáwatá kass korta nakant.
Chéá ke:
16 *"Kay Hodáwanday pegrá zánt*
ke Hodáwandá sój dát bekant?"‡
Bale márá Masihay pegr gón ent.

3

Hodáay lóg o Hodáay hezmatkár

---

* **2:9 2:9** É habar cha Kwahnén Ahdnámagay dega dega ketábán yakjáh kortagén ant. † **2:15 2:15** Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. ‡ **2:16 2:16** Eshayá Nabiay Ketáb 40:13.

1 Brátán! Man gón shomá á paymá gapp jat nakort ke yakké gón ruhi mardomán gappa jant, anchosh habaron kort ke yakké gón jesmi mardomán habara kant, gwashay Masihi imáná shomá nonnok ét.
2 Man shomárá shir dát, trondén warákon* nadát, chéá ke shomá trondén warák wárta nakort o angat ham wárta nakanét.
3 Shomá angat jesmi mardom ét. Shomárá ke hasadd mán o arh o korha kanét, gorhá shomá jesmi mardom ét o donyái kár kanagá ét.
4 Chéá ke wahdé yakké gwashit: "Man Pulosayg án" o yakké gwashit: "Man Apulosayg án" gorhá shomá jesmi mardom ét o bass.
5 Apulos chéé? Pulos chéé? É hezmatkár ant ke shomá hameshán wasilahá imán áwortag o eshán hamá kár kortag ke Hodáwandá gwashtagant.
6 Man kesht, Apulosá áp dát, bale Hodáyá ródént.
7 Gorhá keshók o áp dayók, har do hecch naant, asl Hodá ent ke ródénók ent.
8 Keshók o áp dayók doénáni maksad yakkén ent o har yakkéá wati kár o zahmatay mozza rasit.
9 Chéá ke má Hodáay hamkár én o shomá Hodáay dhagár ét, Hodáay lóg ét.
10 Hamá rahmat ke Hodáyá maná bakshátag, hamáiay barkatá man chó zabrén bánbandéá bonred ér kort o degaré diwálá bandagá ent, bale har bánband báyad ent wati kárá pa delgósh bekant.
11 Bonred Issá Masih ent o é bonred ér kanag butag. Kass dega bonredé ér korta nakant.
12 Nun agan kasé é bonreday sará cha teláh o nograh o gránkimatén sengán lógé bandit yá cha dár o pog o palárá†,
13 áiay kár záhera bit. Chéá ke hamá róch ke gón ásá kayt, é kárá záhera kant. Ás wat harkasay kárá chakkásit ke chón ent.
14 Hamá mardom ke áiay bastagén lóga nasochit, á mardomá wati mozza rasit.
15 Agan lóg sotk o por but, bandóká mozzé narasit. Jendia rakkit‡, bale chó hamá mardomá bit ke ásá kaptag o dar átkag.
16 Nazánét ke shomá Hodáay lóg ét o Hodáay Ruh shomay tahá jahmenend ent?
17 Harkas ke Hodáay lógá tabáh bekant, Hodá áiay jendá tabáha kant, chéá ke Hodáay lóg pák ent o é lóg shomá ét.
18 Kass watá rad madant. Agan cha shomá kasé watá donyáay hesábá dáná sarpada bit, á bezánt ke pa dáná bayagá allami ent ke pésará nádán bebit.
19 Chéá ke Hodáay chammán donyái dánái nádánié. Anchó ke nebeshtah ent:
"Á, dánáyán cha áyáni jenday repk o honarán gipt."§
20 É ham nebeshtah ent: *"Hodáwanda zánt ke dánáyáni hayál náhudag***o nákár ant."*†
21 Gorhá kass mardománi sará pahr mabandit, chéá ke sajjahén chizz pa shomá ant,

---

* **3:2 3:2** Trondén warák, bezán dhaddhén warák, hamá warák ke narm naent. † **3:12 3:12** Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butagén káh o sabzag. ‡ **3:15 3:15** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. § **3:19 3:19** Ayyubay Ketáb 5:13. * **3:20 3:20** Náhudag, bezán bépáedag. † **3:20 3:20** Zabur 94:11.

22 toré Pulos bebit yá Apulos yá Képá yá jahán yá zend yá mark yá
annugén wahd yá áyókén wahd, sajjahén pa shomá ant o
23 shomá pa Masihá ét o Masih pa Hodáyá.

4

Masihay kásed

1 Gorhá mardom márá Masihay hezmatkár o Hodáay rázáni bayán
kanagay zemmawár sarpad bebant.
2 Hamá ke káréay zemmawár ant, áyáni tahá hamé chizz cháraga bit
ke á wapádár ant yá na.
3 Man é gappay hecch parwáhá nadárán ke shomá yá ensáni
hakdiwáné* chón mani kazáwatá kant. Man wat ham wati kazáwatá
nakanán.
4 Mani del maná malámata nakant, bale eshiay máná é naent ke man
bémayár án. É Hodáwand ent ke mani kazáwatá kant.
5 Paméshká cha wahdá pésar hecch kazáwat makanét. Tán hamá
wahdá sabr kanét ke Hodáwanda kayt. Harché ke annun tahárіá chér o
andém ent, Hodáwand áyán cha wati nurá áshkára kant o deláni niyatán
záhera kant. Randá har yakkéá cha Hodáay némagá satá rasit.
6 Oo brátán! Man pa shomaygi watig o Apulosay nám gept o é
habar kortant ke cha may mesálá é habaray mánáyá bezánét: “Cha
nebeshtagéná démter marawét” tánke cha shomá kass yakkéay sará pahr
mabandit o domiá ér majant.
7 Kayá tará cha é degarán báláter kortag? Tai kerrá choshén chizzé
hast ke Hodáay dátagén naent? O agan Hodáyá dátag, gorhá chéá pahra
banday ke gwashaygá tai jendayg ent?
8 Shomay kerrá wa chónáhá har chizz hast, cha pésará hastómand ét.
Shomá bé má bádsháhi kanagá ét. Drégatén bádsháh buténét ke shomay
barkatá má ham bádsháhi bekortén.
9 Má ke kásed én, mani hayálá Hodáyá márá reday áherá óshtáréntag ke
mardom márá bechárant o bekandant. Má hamá bandigáni paymá én
ke áyáni koshagay paysalah butag o jahánay démá kalági én, préshtagáni
démá ham o ensánáni démá ham.
10 Má pa Masihaygi “ahmak” én o shomá Masihay “dánáén báwarmand”
ét. Má nezór én o shomá zórmand. Shomá ezzatmand ét o má béezzat.
11 Tán é damáná má shodig† o tonnig én, márá pa gwará kanagá pocch
nést, má latth o lagatáni chérá én o dar pa dar én.
12 Wati dastán kára bandén o zahmata kasshén. Mardom ke márá
nálata kanant, má áyán nékdwáia kanén. Márá ke ázára dayant, má saggén
o bardáshta kanén.
13 Mardom márá bohtáma janant o má pa mehrabáni passawa dayén.
Má taningah gwashay donyáay gand o gasarh én, jahánay lansh o patár
én.

Pulosay peti parmán

14 Man é gappán pa shomay sharmendag kanagá nebisagá naán,
shomárá wati dóstigén chokkáni dhawlá habardár kanaga lóthán.
15 Masihi zendá toré shomárá hazárán sarparast bebit, bale shomay
pet báza nabant. Issá Masihay barkatá, wasshén mestágay sawabá
shomay imáni pet man án.

* **4:3 4:3** Hakdiwán, bezán ámidges, dadgáh. † **4:11 4:11** Shodig, bezán gozhnag.

16 Gorhá cha shomá dazbandia kanán ke mani randgiriá bekanét o
17 paméshká man Timutáus shomay kerrá ráh dát. Timutáus mani
dóstigén chokk ent o Hodáwanday ráhá wapádárén mardomé. Timutáus
shomárá hála dant ke man Masihay ráhá chónén rahbandáni sará zend
gwázenagá án, hamá rahband ke man har jágah o har kelisáyá áyáni tálimá
dayán.
18 Cha shomá lahtén mardom gorunák‡ ent, áyáni hayálá balkén man
shomay kerrá nayáyán.
19 Bale agan Hodáwanday razá bebit, man zutt shomay kerrá káyán o
charán é gorunák ché gwashant o kojám zórá janant.
20 Chéá ke Hodáay bádsháhi pa habar naent, pa zór o twán ent.
21 Kojámiá lóthét? Gón latthá shomay kerrá byáyán yá pa mehr o gón
narmén delé?

5

Radkáray gallénag

1 Man choshén gapp ham eshkotag ke shomay nyámá bénangi hast,
anchén bénangi ke botparastáni nyámá ham nést. Yakké gón wati mátóá
wapt o wáb kanagá ent o
2 shomá angat pahr o shána kanét. Shomá báyad ent apsózig buténét o
hamá mardom cha wati kerrá begallénténke é kári kortag.
3 Bell toré man jesmi hesábá shomay kerrá naán, bale ruhi hesábá gón
shomá gón án o man cha pésará é mardomay kazáwat anchó kortag ke
gwashay shomay kerrá án.
4 Wahdé may Hodáwandén Issáay námá moccha bét o man ruhi hesábá
gón shomá góna bán o may Hodáwandén Issáay zór o wák ham góna bit,
5 é mardá cha kelisáyá dar kanét o yakkerr bekanét* ke eshiay
gonahkárén tab o saresht nést o nábud bebit o Hodáwanday róchá eshiay
arwáhá neját berasit.
6 Shomárá pahr o shána nabráhit. Shomá nazánét ke kammé homir
ham sajjahén tarr kortagén ártá gwáta dant?
7 Gorhá wati kwahnén homirá† dar kanét ke nókén, béhomirén chánag
bebét. Shomá cha gonáhay homirá pák ét, chéá ke may Sargwazay
gwarándh, bezán Masih korbánig but.
8 Gorhá byáét aida kanén bale gón kwahnén homirá na, gón badwáhi o
radkáriay homirá na, gón nékniyati o rástiay béhomirén naganá aida kanén.
9 Man wati pésarigén kágaday tahá pa shomá nebeshtah kort ke gón
bénangén mardomán manendét o pád mayáét.
10 Man é donyáay bénang o lálechi‡ o tamahkár o prébkár o botparastáni
gappá naatán. Agan man áyáni gappá buténán, gorhá báyad ent shomá
cha é donyáyá dar bekapténét.
11 Bale nun pa shomá nebeshtah kanagá án ke kasé ke watá
báwarmandén bráté gwashit bale bénang o lálechi o botparast o selzobán
o sharábi o prébkáré, gón áiá manendét o pád mayáét o gón áiá yakjáh
warag ham mawarét.
12 Maná che kár ent ke dhannigáni kazáwatá bekanán? Kelisáay
mardománi kazáwat kanag shomay kár ent.

---

‡ **4:18 4:18** Gorunák, bezán magrur, porkebr. * **5:5 5:5** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: Shaytánay dastá bedayét. † **5:7 5:7** Edá homir pa gonáhá mesálé. ‡ **5:10 5:10** Lálechi, bezán tamahkár, hers kanók.

13 Dhannigáni kazáwatá Hodá wata kant. *"Radkárá cha wati kerrá begallénét."* §

6

Báwarmandáni nyámá jérhah

1 É sakkén badén habaré ke wahdé cha shomá yakkéá gón dega báwarmandéá jérhahé bit, á wati arzi o shekáyatá palgártagénáni badalá hodánáparmánáni kerrá bárt.
2 Shomá wa zánét, róché kayt ke Hodáay palgártagén mardom donyáay mardománi kazáwatá kanant. Shomárá ke donyáay kazáwat kanagi ent, gorhá shomárá chón é láheki nést ke kasánén jérhaháni kazáwatá bekanét?
3 Shomá nazánét, róché kayt ke má préshtagáni kazáwatá ham kanén? Gorhá báyad ent é donyái jérhah pa má hecch mabant.
4 Agan shomárá choshén donyái jérhah hast, gorhá parchá hamá dhanni mardomán kázia kanét ke áyán kelisáay tahá ezzat nést?
5 É habará paméshká kanagá án ke shomá sharmendag bebét. Shomay nyámá allam yakk choshén dánáé wa dara kayt ke báwarmandáni jerhahán begisshénit,
6 bale angat yakk báwarmandé domi báwarmanday helápá wati shekáyatá hakdiwáná, hodánáparmánáni kerrá bárt.
7 Aslá é arzi o shekáyat záhera kanant ke shomá prósh wártag. Eshiay badalá shomá beshtén ke gón shomá náensápi bebit. Shomá beshtén ke shomárá bepolant.
8 Shomá wat náensápia kanét, á ham gón wati jenday brátán, o áyána polét ham.
9 Záná shomá nazánét ke badkárán Hodáay bádsháhiá mirásа nara-sit? Rad makapét. Na bénangán Hodáay bádsháhiá mirásа rasit, na botparastán, na zenákárán, na bagáyán, na lawátkárán,
10 na dozzán, na tamahkárán, na sharábián, na selzobánán o na prébkárán.
11 O cha shomá lahtén anchosh at, bale shomá Hodáwandén Issá Masihay námá gón may Hodáay Pákén Ruhá shódag o pák o palgár o rástáwar o bémayár kanag butét.

Bénangi

12 Taw gwashay: "Man harché ke kanán, rawá ent," bale harché sharr naent. Haw, "man harché ke kanán, rawá ent" bale man hecch chizzá wati sará báládast bayaga naylán.
13 Taw gwashay: "Warag pa lápá ent o láp pa waragá." Rást ent, bale róché kayt ke Hodá é doénán tabáha kant. Bale badan pa bénangiá naent, Hodáwandayg ent o Hodáwandá may badanay gam per ent.
14 Hodáyá cha wati zór o kodratá Hodáwandén Issá Masih cha mordagán zendag kort o márá ham zendaga kant.
15 Shomá zánét ke shomay badan Masihay ázá* ant. Gorhá man Masihay ázáyán bezurán o kahbagéay ázá bekanán? Hechbar!
16 Shomá zánét ke kasé ke gón kahbagéá yakjáha bit, doén yakk jesm o jána bant. Chéá ke gwashag butag: *"Á doén yakk jesm o jána bant."*†

§ **5:13 5:13** Bechár Mussáay Wáz 17:7. * **6:15 6:15** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh. † **6:16 6:16** Pédáesh 24:2.

17 Bale kasé ke gón Hodáwandá yakka bit, áiay ruh o Hodáwanday Ruh yakké bant.
18 Watá cha bénangiá dur bedárét. Ensán dega har gonáhé ke kant, á cha ensánay badaná dhann ent, bale bénang gón wati jenday badaná gonáha kant.
19 Záná, shomá nazánét ke shomay badan Pákén Ruhay lóg ent, hamá Ruh ke shomay badaná ent o shomárá cha Hodáay némagá rasetag? Shomá wati jenday naét,
20 Shomá pa kimaté zurag butagét. Paméshká wati badaná pa Hodáay shán o shawkatá kár bebandét.

7

Jan o mard

1 Hamá gapp ke shomá nebeshtah kortagant, nun hamáyáni bárawá habara kanán: “Pa mardéná sharter ent ke janéneay nazzikká marawt,”
2 bale cha bénangiá sharter ent ke har mardéná watá jané bebit o har janéná watá mardé.
3 Mard báyad ent wati janay o jan wati marday hakká adá bekant.
4 Jan wati badanay master wat naent, master mard ent o mard ham wati badanay master wat naent, master jan ent.
5 Wati zenday hamráhá wati kerray áyagá madár, bass pa kasánén wahdéá, pa wasshi o razá cha yakdomiá dur buta kanét ke shomay delgósh gón dwáyá bebit. Dwáyá rand padá yakdomiay kerrá berawét, chó mabit ke delá dásht makanét o Shaytán shomárá rad bedant.
6 É gapp ke man jat, parmáné naent, cha yakdomiá dur bayagay ejázaté.
7 Drégatén sajjahén mardom mani paymá buténant, bale Hodáyá har mardomárá dega dega káréay bud o láheki dátag. Yakk mardoméá yakk káréay láhekii dátag o dega mardoméá dega káréay.

Sur o sawn

8 Gón sur nakortagénán o janózámána gwashán, pa shomá sharr ent ke sur o árós makanét o anchó bebét ke man án.
9 Bale agan kasé watá dáshta nakant, gorhá cha hawasay ásá sochagá sharter ent ke sur bekant.
10 Pa sur kortagénán hokm esh ent, mani hokm naent, Hodáwanday hokm ent, ke jan cha wati mardá jetá mabit.
11 Bale agan jetá bebit, gorhá yá dobar sur makant yá gón wati hamá mardá wasshán bebit. Mard wati janay sawn o talákán madant.
12 Gón á degarána gwashán, o é mani gapp ent, Hodáwanday naent, ke agan báwarmandén brátéay jan báwarmandé naent o janén gón mardá nendaga lóthit, gorhá mard wati janá yalah madant.
13 Agan janénéay mard báwarmandé naent o mard gón janá nendaga lóthit, gorhá jan ham wati mardá yalah madant.
14 Chéá ke á mard ke báwarmandé naent, wati janay barkatá pák o palgár ent o á jan ke báwarmandé naent, wati marday barkatá pák o palgár ent. Agan chó mabutén, shomay chokk nápák atant. Bale shomay chokk pák ant.
15 Á mardom ke báwarmandé naent, agan á wati zenday hamráhá yalaha kant, bell yalahia kant. Choshén jáwarán báwarmandén janén yá

mardén páband naent. Hodáyá márá gwánk jatag ke pa sohl o émeni zend begwázénén.
16 Oo janén! Taw chóna zánay ke wati mardá rakkénta nakanay? Oo
mardén! Taw chóna zánay ke wati janá rakkénta nakanay?

Wati jáwará badal makan

17 Bass har mardom wati zendá hamá paymá begwázénit ke
Hodáwandá gisshéntag o Hodáyá á mardom pa hamá zendá gwánk jatag.
Pa sajjahén kelisáyán mani rahband hamesh ent.
18 Á mardom ke cha imán áragá pésar sonnat kanag butag, á wati
sonnatá ber magardénit o á mardom ke imán áragá pésar sonnat kanag
nabutag, á sonnat kanag mabit.
19 Gapp é naent ke kay sonnat kanag butag o kay nabutag, gapp esh
ent ke kay Hodáay parmánbardáriá kant.
20 Har mardom hamá hálatá bemánit ke imán áragay wahdá butag.
21 Wahdé Hodáyá tará gwánk jat, agan á wahdá taw golámé atay, é
gappá paréshán mabay, bale agan wati ázátiá gepta kanay, gorhá begeri.
22 Chéá ke agan Hodáwanday sará imán árók golámé, á Hodáwanday
barkatá ázát ent o agan imán árók ázáténé, á Masihay golám ent.
23 Shomá pa gránén kimatéá zurag butagét, ensánáni golám mabét.
24 Oo brátán! Cha shomá harkas Hodáay démá hamá paymá bemánit
ke gwánk janagay wahdá butag.

Sur kanag o nakanag

25 Neshtagén jenekkáni bárawá maná cha Hodáwanday némagá hecch
hokm gón nést, bale man wati habará kanán, chéá ke Hodáyá wati
rahmatáni barkatá maná báehtebárén mardomé jórh kortag.
26 Annugén gránén wahdá ke gendán, mani hayálá sharter hamesh ent
ke mardom wati jáwaray badal kanagay johdá makant.
27 Agan tará jan hast, sawn o talákay randá mabay. Agan tará jan nést,
janay randá mabay.
28 Bale agan taw sura kanay, gonáhé naent o agan neshtagén jenekké
sura kant ham gonahkár naent. Bale mardomé ke sura kant, áiay zenday
janjál báza bant o mani wáhag ent ke shomá é janjálán makapét.
29 Oo brátán! Mani gapp esh ent ke wahd kamm ent. Cha ed o rand
sur kortagén wati zendá anchó begwázénant ke gwashay janesh nést,
30 gréwók wati zendá anchó begwázénant ke gwashay grewagi habaré
nést, shádánén mardom wati zendá anchó begwázénant ke gwashay
shátkámiay habaré nést o hamá ke chizzé bahá gerant, anchó sarpad
bebant ke é chizz manig naent o
31 hamá ke donyái kárán dazgatth ant, wati zendá anchó begwázénant
ke é chizz zendagiay maksad naant, chéá ke donyáay annugén rang o
dróshoma rawt o gára bit.
32 Mani wáhag ent ke shomá cha janjálán berakkét. Sur nakortagén
mardéná Hodáwanday kárání gam per ent, ke chón Hodáwandá razá
bekant.
33 Sur kortagén mardéná donyái kárání gam per ent, ke chón wati janá
razá bekant o
34 delgóshi yakjáh naent. Sur nakortagén janéná yá neshtagén jenekká
Hodáwanday kárání gam per ent o watá sarjamiá Hodáwanday dastá

dayaga lóthit. Sur kortagén janéná donyái káráni gam per ent, ke chón wati mardá razá bekant.
35 Man pa shomay jenday páedagá é habaránа kanán, shomárá páband kanaga nalóthán. Mani maksad esh ent ke shomá pa sharri zend begwázénét o shomay delgósh sarjamiá gón Hodáwandá bebit.
36 Agan mardé hayála kant ke gón sur nakanagá gón wati deshtárá sharr kanagá naent o watá dáshta nakant o sur kanaga lóthit, á báyad wati delay gappá begipt. É gonáhé naent, belli sura kanant.
37 Bale agan mardéá wati delá erádah kortag o hecch zóri per nést o wati erádahay sará óshtátag ke gón wati deshtárá sur makant, á ham sharr kanagá ent.
38 Gorhá hamá ke sura kant, sharrén káré kanagá ent, bale á ke sura nakant, angat sharterén káré kanagá ent.
39 Janén tán hamá wahdá marday páband ent ke mard zendag ent. Agan mard bérán but, janén ázát ent ke gón harkasá ke belóthit sur bekant. Bale áiay nókén mard báyad ent Hodáwanday ráhá bebit.
40 Albat mani delá é janén sur makant, pa áiay jendá sharter ent. É habarán ke man kanagá án, mani hayálá Hodáay Ruh mani rahshóniá* kanagá ent.

8

Pa botán korbánig kortagén gósht

1 Nun man hamá warákáni bárawá habara kanán ke pa botán korbánig kanag butagant. Má zánén, anchó ke é bárawá shomá ham gwashét: “Márá sajjahénán elm o zánt hast.” Bale zánt kebr o gorura kárit o mehr rost o rodóma dant.
2 Agan mardomé wati delá zántkáré, gorhá bezán angat á paymá nazánt ke báyad ent bezánt.
3 Bale á mardom ke Hodáyá dósta dárit, Hodá áiá zánt.
4 Gorhá nun hamá warákáni waragay bárawá habara kanán ke pa botán korbánig kanag butagant. Má zánén, anchó ke shomá ham gwashét: “É jaháná botán hecch máná nést” o “abéd cha yakkén Hodáyá dega hodá nést.”
5 Harchont ke ásmáná ham o zeminá ham é paymén chizz hast ke mardom áyán hodá sarpada bant, o choshén chizz báz ent ke hodá o hodáwand gwashaga bant,
6 bale pa má Hodá yakké, bezán hamá Pet ent ke sajjahén chizzi jórh kortagant o má pa hamáiá zendag én o Hodáwand ham yakké, bezán Issá Masih ke sajjahén chizz hamáiay wasilahá jórh butagant o má ham.
7 Bale harkasá é zánt nést. Lahtén mardom tán é wahdi wati botparastiay zamánagay hayálá ent. Wahdé choshén mardom korbánig kortagén góshta warant, áyáni delá é pa botén hodáyán korbánig ant. É mardománi zamir názork ent, paméshká nápáka bit.
8 Bale warák márá gón Hodáyá nazzikka nakant. Agan má mawarén, gantera nabén o bwarén, shartera nabén.
9 Bale bechárét ke shomay é ehtiár o ázáti pa nezórén mardomán mán gisshénókén sengé mabit.

---

* **7:40 7:40** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari.

10 Chéá ke agan mardoméay zamir názork bebit o á begendit ke tai
dhawlén zántkárén mardomé botáni parasteshgáhá neshtag o warák
waragá ent, á ham pa botán korbánig butagén warákáni waragá del o
jorata kant.
11 Gorhá é nezórén brát tai zántay sawabá tabáha bit, hamé brát ke
eshiay háterá Masih mort.
12 Wahdé shomá é paymá wati brátáni gonahkára bét o áyáni názorkén
zamirá thappiga kanét, shomá Masihay gonahkára bét.
13 Nun agan mani warák mani brátá gomráha kant, gorhá man
hechbar góshta nawarán ke mani sawabá bráté gomráh mabit.

9

Káseday hakk

1 Záná man ázát naán? Kásedé naán? May Hodáwandén Issá, man
nadistag? Shomá hamá káray bar o samar naét ke man pa Hodáwandá
kortag?
2 Agan degaráni hayálá man kásedé naán, pa shomá pakkáiá kásedé án.
Chéá ke shomá wat Hodáwanday ráhá mani kásediay mohr o neshán ét.
3 Hamá ke mani kazáwatá kanant, pa áyán mani jwáb esh ent:
4 Záná márá warag o nóshagay hakk nést?
5 Képá o á dega kásed o Hodáwanday brátán wati jan hamráh ant, gorhá
márá báwarmandén janay hamráh kanagay hakk nést?
6 Záná éwaká mani o Bárnábáay sará é hojj* ent ke pa wati gozaráná
kár bekanén?
7 Kojám sepáhig wati jenday harchay sará kára kant? Kay anguri bágé
ábáda kant, bale cha bar o samarán wati bahra nawárt? Kay shepánkiá
kant, bale cha shirán wati bahrá nazurit?
8 Man é gappán ensáni aglay bonyádá janagá án? Sharyat anchosha
nagwashit?
9 Chéá ke Mussáay Sharyatá nebeshtah ent: *"Jóhánay†moshagay wahdá
kágeray‡dapá maband."*§ Záná Hodáyá bass gókáni gam per ent?
10 Enna, pakkáiá may bárawá gwashagá ent. Haw, é pa má nebisag
butag, chéá ke nangár kanók yá jóhánay moshók báyad ent é ométá
bedárit ke bahré rasiti.
11 Má ke pa shomá ruhi keshárá keshtag, nun agan cha shomay donyái
keshárán pa wat chizzé beronén, eshiay harábi ché ent?
12 Agan é degarán cha shomá hakbahr hast, gorhá may hakbahr wa
géshter ent.
Bale má wati é hakk kár nabast. Má har chizza saggén chéá ke
Masihay wasshén mestágay démá dáraga nalóthén.
13 Shomá nazánét ke parasteshgáhay hezmatkár wati rózigá cha
parasteshgáhá gerant? Korbánjáhay hezmatkárán ham cha hamá
korbánigán bahré rasit ke korbánjáhá pésh kanaga bant.
14 Hamé paymá Hodáwandá ham hokm dátag, á mardom ke wasshén
mestágay jár janagay kárá kanant, wati rózigá cha wasshén mestágay ráhá
begerant.

---

* **9:6 9:6** Hojj, bezán zór, satam, ejbár. † **9:9 9:9** Jóhán, bezán keshárániá moshag o dánáni mocch
kanagay jágah. ‡ **9:9 9:9** Káiger, bezán mazanén narén gók. § **9:9 9:9** Mussáay Wáz 25:4. É
cha dehkánkáriá mesálé o eshiay máná hamesh ent ke kár kanóká mozz berasit.

15 Bale man cha é hakkán yakké ham kár nabastag o é gappán ham é ométá nebeshtah kanagá naán ke pa man chizzé kanag bebit. Mana merán bale kassá é hakká nadayán ke maná cha é pahrá zebahr* bekant.
16 Man ke wasshén mestágay járá janán, pahra nabandán. Pa man allami ent ke wasshén mestágay járá bekanán. Bazhn o apsóz pa man agan é kárá makanán.
17 Chéá ke agan man é kár gón wati jenday razáyá bekortén, maná mozz rasetagat, bale agan é kár mani sará parz ent, gorhá bezán é zemmawárié ke maná dayag butag.
18 Gorhá mani mozz ché ent? Esh ent ke bé mozzá wasshén mestágay járá janán o wati hamá hakk o ehtiárá sarjamiá kára nabandán ke wasshén mestágay tahá maná hastent.
19 Bell toré ázát án o hechkasay bandig naán, bale angat man watá sajjahénáni golám kortag ke géshter mardom dém pa báwarmandiá byárán.
20 Yahudiáni kerrá man watá Yahudié kort ke Yahudián dém pa báwarmandiá byárán. Sharyatiáni kerrá man watá sharyatié kort ke sharyatián dém pa báwarmandiá byárán, hálánke man wat Sharyatay páband naán.
21 Bésharyatáni kerrá man watá bésharyaté kort ke bésharyatán dém pa báwarmandiá byárán, hálánke man wat cha Hodáay Sharyatá dhann naán o Masihay Sharyatay páband án.
22 Nezórénáni kerrá man watá nezórené kort ke nezórénán dém pa báwarmandiá byárán. Man sajjahén mardománi kerrá shotagán o harkasay kerrá watá hamáiay paymá kortag ke warhé na warhé lahténá berakkénán.
23 Man é sajjahén kárán wasshén mestágay háterá kanán ke mestágay barkatán sharikdár bebán.
24 Shomá zánét ke tachagi laybá sajjahén layb kanóka tachant, bale éwaká yakké enámá bárt. Gorhá anchó betachét ke enámá bebarét.
25 Harkas ke laybá bahra zurit, báyad ent sharr tamrin bekant o dáshti† bebit. Layb kanók pa adároki tájéay katthagá‡ é kárá kanant, bale má pa dáemi tájéay katthagá.
26 Gorhá man bé maksadá natachán o gwátá moshta najanán.
27 Man wati jesmá ázára dayán ke mani páband bebit. Chó mabit ke man degaráni kerrá wasshén mestágay járá bejanán bale wat é laybá besochán.

10

Ebrat

1 Oo brátán! Mana lóthán shomá bezánét ke may pet o pirokáni sará jambar sáhél* at o á sajjahénán daryáyá mán dát o gwastant.
2 Áyán jambar o daryáyá pákshódi kort o Mussáay randgir butant.
3 Sajjahénán yakkén ruhi warák wárt o
4 yakkén ruhi áp nóshet. Chéá ke áyán cha hamá ruhi kóhá áp wárt ke áyáni hamráh at o á kóh Masih at.

---

* **9:15 9:15** Zebahr, bezán bébahr. † **9:25 9:25** Dásht, bezán wati jenday dárag, wati ger o dár, wati kanthról. ‡ **9:25 9:25** Katthag, bezán nap o sutt kanag, dastá árag. * **10:1 10:1** Sáhél, bezán sáheg kanag.

5 Bale áyáni nyámá géshterén mardom anchén atant ke Hodá cha áyán
razá naat. É mardom gyábáná mortant o kabrestáné ham nasibesh
nabut.
6 Nun é chizz butant ke má ebrat begerén o áyáni paymá makanén o
badkáriay wáhagá madárén.
7 Botparast ham mabét. Cha áyán lahtén botparast but, anchó ke
nebisag butag: *Á pa ward o nóshá neshtant o pa layb o labáiá pád átkant*.†
8 Bénangi ham makanén. Cha áyán lahténá bénangi kort o hamé
bénangiáni sawabá yakkén róchá cha áyán bist o say hazár mardom mort.
9 Masihá ham machakkásén. Cha áyán lahténá chakkáset o márán
koshtant.
10 Manorondhét ham. Cha áyán lahténá norondhet o tabáh kanóká
tabáh kortant.
11 É chizz ke gón áyán butant, ebrat ant o paméshká nebisag butant ke
má, bezán áheri zamánagáni mardom ebrat begerén.
12 Agan kasé wati manná mohr óshtátag, wati hayálá bedárit ke
makapit.
13 Shomá choshén chakkáséá nakaptagét ke cha ensánay sagg o
bardáshtá dhann bebit. Hodá wati kawlay sará óshtátag o naylit ke
shomá cha wati bardáshtá géshén chakkáséá bekapét. Agan chakkáséá
kapét, Hodá pa shomá ráh o daré pacha kant ke shomá sagget bekanét.

Gón palitén ruhán sharikdár mabét

14 Gorhá oo mani dordánagén dóstán! Watá cha botparastiá dur
bedárét.
15 Man gón aglmandén mardomán gappá án, mani é habarán wat
becháret o bechakkáset.
16 Barkatay é pyálah ke má pa eshiá shogrgozária kanén, záná hamé
gappay neshánі naent ke má Masihay hónay barkatán bahramand én? O
hamé nagan ke má chondh chondhia kanén, záná hamé gappay neshánі
naent ke má Masihay badanay barkatán bahramand én?
17 Nagan yakké o má báz én, bale yakk badané én, chéá ke má yakkén
naganá bahra kanén o warén.
18 Pédáeshi Esráilián becháret. Korbánjáhá korbánigáni waragay wahdá
yakjáh naant?
19 Mani gappay maksad esh ent ke na pa botán korbánig kortagén
warákán arzeshé hast o na botáni jendá.
20 Botparast é korbánigán pa palitén ruhána kanant, pa Hodáyá
nakanant. Mana nalóthán ke shomá gón palitén ruhán sharikdár bebét.
21 Chó buta nakant ke shomá cha Hodáwanday pyálahá ham benóshét
o cha palitén ruháni pyálahá ham. Chó buta nakant ke shomárá
Hodáwanday parzónagá ham bahré berasit o palitén ruháni parzónagá
ham.
22 Má Hodáwanday hasaddá pád kanaga lóthén? Má cha Hodáwandá
zórmandter én?

Zamiray ázáti

23 Shomá gwashét ke har chizz jáez ent, bale mana gwashán ke har
chizz páedagmand naent. Har chizz jáez ent bale har chizz rost o rodóma
nadant.

† **10:7 10:7**Darraw 32:6.

24 Báyad ent kassá tahná wati gam per mabit, degaráni gami ham per
bebit.
25 Har paymén gósht ke kasábay dokkáná rasit, bwaréti o wati zamirá
malámat makanét,
26 chéá ke *"zemin o zeminay sajjahén chizz Hodáwandayg ant."*‡
27 Agan anchén mardomé ke báwarmandé naent o shomárá wati lógá
dáwata dant o shomay dela lóthit ke berawét, gorhá harché shomay démá
dant, bwarét o wati zamirá malámat makanét.
28 Bale agan kaséá shomárá gwasht ke é pa botán korbánig kortagén
góshté, gorhá mawaréti, hamá hál dayókay háterá o zamiray háterá.
29 Mani maksad tai zamir naent, hamá mardomay zamir ent.
Balkén begwashay: "Degaréay zamir chéá mani ázátiay paysalahá
bekant?
30 Agan man gón shogrgozári chizzé warán, gorhá pa é shogr geptagén
chizzá chéá malámat kanag bebán?"
31 Bale bezánét, harché ke warét o nóshét yá harché ke kanét, pa
Hodáay shán o shawkatá bekanéti.
32 Na Yahudián gonáhéay tahá dawr bedayét, na darkawmán o na
Hodáay kelisáyá,
33 anchó ke man johda kanán ke har káray tahá harkasá razá bekanán.
Chéá ke man wati jenday páedagá nachárán, sajjahénáni páedagá charán
ke áyán neját berasit.

11

1 Mani randgiriá bekanét, hamá paymá ke man Masihay randgiriá
kanán.

Saray setr kanag

2 Man pa é gappá shomay satáyá kanán ke modám maná yáta kanét
o hamá rasm o rawáján hamá paymá dáragá ét ke man pa shomá sar
kortagant.
3 Bale mana lóthán shomá bezánét ke har mardénay sar Masih ent o
har janénay sar mardén ent o Masihay sar Hodá ent.
4 Har mardén ke dwá kanag yá Hodái bashárateay sar kanagay wahdá
pa mudáni chér dayagá chizzé sará kant, á wati sará béezzat kanagá ent.
5 Bale har janén ke dwá kanag yá Hodái bashárateay sar kanagay
wahdá sarigá sará nakant, á wati sará béezzat kanagá ent. Áiay é kár
anchosh ent ke bezán wati sari sátag*.
6 Agan janéné sarigá sará nakant, gorhá wati mudán bechent o sakk
kasán bekant. Agan wati mudáni chenag yá saray sáyag pa áiá aybé,
gorhá sarigá sará bekant.
7 Mardén báyad ent wati sará mapóshit, chéá ke mardén Hodáay
dróshom o shán ent. Bale janén mardénay shán ent.
8 Chéá ke mardén cha janéná jórh nabutag, janén cha mardéná jórh
butag o
9 mardén pa janéná jórh nabutag, janén pa mardéná jórh butag.
10 Hamé sawabá janén ehtiáray neshánié sará bekant, préshtagáni
háterá.
11 Bale angat ham, Hodáwanday ráhá na janéná bé mardéná bit, na
mardéná bé janéná.

---

‡ **10:26 10:26** Zabur 24:1. * **11:5 11:5** Sáyag, bezán tráshag.

12 Anchó ke janén cha mardéná jórh but, padá mardén ham cha janéná pédá bit. Bale sajjahén chizz cha Hodáay némagá ant.
13 Shomá wat bechárét o paysalah bekanét, janéná zéba dant ke Hodáay kerrá sardará dwá bekant?
14 Donyá wa shomárá sója dant ke agan mardén drájén mud bedárit, áiá zéba nadant,
15 bale agan janén drájén mud bedárit, é janénay zinat ent. Chéá ke janéná mud pa setrá dayag butag.
16 Bale agan kasé é gappá mamannit o arhi bekant, gorhá mana gwashán ke may dód hamesh ent o Hodáay kelisáyáni ham.

Hodáwanday shám

17 Bale é sar o sójá ke mana kanán, eshiá pa shomá satá o saná mán nést, chéá ke shomay báwarmandi mocchi o diwán páedagay badalá, shomárá táwána dayant.
18 Awali habar esh ent ke man eshkotag ke wahdé shomá pa parasteshá moccha bét, shomá nátepák ét o tán haddéá maná é habar báwar ent.
19 Albat, báyad ent shomay nyámá nátepáki bebit tánke chakkásetagén o rástén mardom zánag bebant.
20 Wahdé yakjáha bét, é Hodáwanday shám naent ke shomá waréti,
21 chéá ke waragay wahdá cha shomá kass domigay wadárá nakant o wati shámá wárt. Yakké gozhnaga mánit o dega yakké sharábá mast o malára bit.
22 Shomárá záná lóg nést ke ódá bwarét o benóshét? Yá shomá Hodáay kelisáyá mána nayárét o garib o nézgárán béezzata kanét? Shomárá ché begwashán? Pa é kárá shomay satáyá bekanán? Enna, shomay satáyá nakanán.
23 É habar maná cha Hodáwandá rasetag o man pa shomá sar kortag: Hamá shapá ke Hodáwandén Issá dróhag† but, nagané zorti,
24 Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o gwashti: "É mani badan ent ke pa shomá korbániga bit. É kárá pa mani yádgáriá bekanét."
25 Hamé paymá shámá rand áiá pyálah zort o gwashti: "É pyálah nókén ahd o paymán ent o mani hón é ahd o paymánay zamánat ent. Har wahdá ke é pyálahá nóshét, pa mani yádgáriá benóshét."
26 Chéá ke har wahdá ke shomá é naganá warét o é pyálahá nóshét, shomá Hodáwanday markay járá janét, tán hamá wahdá ke á wat byayt.
27 Gorhá agan kasé Hodáwanday nagan o pyálahá shehm o rahdárén‡ warhéá mawárt, á Hodáwanday badan o áiay hónay gonahkára bit.
28 Harkas báyad ent watá bechakkásit o randá naganá bwárt o pyálahá benóshit.
29 Chéá ke agan kasé Hodáwanday badaná mán mayárit o naganá bwárt o pyálahá benóshit, bezán á wati sezáyá warag o nóshagá ent.
30 Paméshká cha shomá bázéné nezór o nádráh ent o bázéné mortag ham.
31 Bale agan má watá chár o tappás bekanén§, márá é sezá narasit.
32 Wahdé Hodáwand may kazáwatá kant, márá adaba dant tánke donyáay hamráhiá mayárbár mabén.

† **11:23 11:23** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ‡ **11:27 11:27** Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa "nazm o tartib", Angréziá "disciplined". § **11:31 11:31** Chár o tappás kanag, bezán chakkásag, ázmáesh kanag.

33 Gorhá oo mani brátán! Wahdé pa waragá yakjáha bét, yakdegaray
wadárá bekanét.
34 Agan kasé gozhnag ent, wati lógá warag bwárt tánke shomay mocch
bayag pa shomá sezáé mayárit.
Man ke káyán, shomárá géshter sar o sója kanán.

12

Pákén Ruhay baksháta gén nyámat

1 Oo brátán! Mana nalóthán ke shomá cha Pákén Ruhay dátagén
nyámatán sahig mabét.
2 Shomá zánét á wahdi ke shomá báwarmand naatét, gomráh kanag o
dém pa gongén botán baraga butét.
3 Mana lóthán shomá bezánét, á kas ke cha Pákén Ruhay némagá gappá
ent, Issáyá nálata nakant o á kas ke cha Pákén Ruhay némagá gappá
naent, gwashta nakant ke Issá Hodáwand ent.
4 Nun báz paymén nyámat hast, bale Pákén Ruh yakké.
5 Báz paymén hezmat hast, bale Hodáwand yakké.
6 Báz paymén kár hast, bale Hodá yakké, hamá Hodá ke sajjahénáni
del o daruná é sajjahén kárána kant.
7 Gorhá Pákén Ruhay nyámat har yakkéá dayaga bit ke sajjahénán
páedag berasit.
8 É Pákén Ruh ent ke yakkéá hekmatay habaray láhekiá dant o hamé
Pákén Ruh degaréá zántay habaray láhekiá.
9 Hamé yakkén Ruh yakkéá imána dant o degaréá drahbakshiay
nyámatán.
10 Yakkéá mójezaháni nyámatá dant o degaréá Hodái bashárat sar
kanagay nyámatá o yakkéá arwáháni pajjáh áragay. Yakkéá Pákén Ruhay
dátagén warh warhén zobánán habar kanagay nyámatá dant o degaréá
zobánáni máná kanagay nyámatá.
11 É sajjahén nyámatán hamá yakkén Pákén Ruh bahra kant o hamá
ent ke paysalaha kant kayá kojám nyámatá bedant.

Yakkén badan o bázén ázá

12 Anchó ke badan yakké o áiay ázá báz ant o sajjahén ázá hóra bant o
yakk badané addha kanant, Masih ham anchosh ent.
13 Chéá ke má, toré pésará Yahudi atén yá darkawm, golám atén yá ázát,
má sajjahén gón yakkén Ruhá pákshódi dayag butén tánke yakk badan
bebén. Márá sajjahénán pa nóshagá yakkén Ruh dayag but.
14 Bezán badan yakk ázáé naent, cha báz ázáyá addh butag.
15 Agan pád begwashit: “Man wa dasté naán, paméshká badanay
bahré naán,” eshiay máná é naent ke á badanay bahré naent.
16 O agan gósh begwashit: “Man wa chammé naán, paméshká badanay
bahré naán,” eshiay máná é naent ke á badanay bahré naent.
17 Agan sajjahén badan chammé butén, gorhá mardomá chón eshko-
tagat? O agan sajjahén badan góshé butén, gorhá mardomá chón bó
chetagat?
18 Nun Hodáyá badanay sajjahén ázá, har yakké hamá jágahá ér kortag
ke Hodáay wati razá ent.
19 Agan é sajjahén ázá yakk ázáé butén, gorhá eshiay nám chón badan
butagat?
20 Nun, ázá báz ant bale badan yakké.

21 Chamm gón dastá gwashta nakant ke maná tai hájat nést. Sar ham gón pádán gwashta nakant ke maná shomay hájat nést.
22 Bale badanay hamá ázá ke gendagá nezórter ant, á báz allami ant.
23 Badanay hamá ázá ke may hayálá áyáni námay gerag béezzatié, má áyán gón géshterén ezzatá setra kanén o chérén ázáyán géshter sharapa dayén.
24 Bale záherén ázá choshén delgóshdária nalóthant. Hodáyá badanay ázá anchó yakjáh kortagant ke kamarzeshén ázá géshter sharap dayag bebant
25 ke badanay tahá nátepáki mabit o ázáyán barábariá yakdomiay gam per bebit.
26 Agan yakk ázáéá dardé per bebit, sajjahén ázá padard bant o agan yakk ázáéá ezzat dayag bebit, sajjahén ázá gón áiá hór gala bant.
27 Nun shomá Masihay badan ét o har yakké áiay ázáé.
28 Hodáyá pa wati kelisáyá é mardom gisshéntant: Awali kásed ant, domi nabi o sayomi ostád ant. Cha eshán o rand hamá mardom ant ke áyáná mójezah kanag, dráh kanag, komakk dayag, rahshóni kanag o Pákén Ruhay dátagén warh warhén zobánán habar kanagay nyámat rasetag.
29 Sajjahén mardom kásed wa naant, sajjahén mardom nabi naant, sajjahén ostád naant, sajjahén mójezah kanók naant,
30 sajjahénán drahbakhshiay nyámat narasetag, sajjahén Pákén Ruhay dátagén warh warhén zobánán habara nakanant, sajjahén mardom é habarán máná korta nakanant.
31 Shomá báyad ent pa masterén nyámatán sakk hodónák bebét.
Nun man shomárá sharterén ráhá pésha dárán.

13

Mehr

1 Agan man ensán o préshtagáni zobánán habar bekanán bale maná mehr mabit, gorhá man hoshkén dhohl o thimboké án ke góshán karra kant o bass.*
2 Agan maná Hodái basháratsar kanagay nyámat berasit o sajjahén rázán bezánán o sajjahén zántá dar bebarán o mani imán anchó bebit ke kóhán kenzént bekanán, bale maná mehr mabit, gorhá bezán hecché naán.
3 Agan wati sajjahén mál o hastiá hayrát bekanán, wati jendá besóchán o korbán bekanán bale maná mehr mabit, gorhá bezán maná hecch páedaga narasit.
4 Mehr cha sabrá porr ent, mehr mehrabán ent, mehr hasadda nakant, mehr pahra nabandit o goruri nést,
5 béadab naent, watwáh naent, zahra nagipt o badiáni hesábá nadárit.
6 Náensápi mehrá shádána nakant, rásti mehrá shádána kant.
7 Mehr modám bardáshta kant, modám báwara kant, modám poromét ent o har hálatá mohra óshtit.
8 Hodái basháratsa bant, Pákén Ruhay dátagén zobán halásabant, zánt halásabit, bale mehr hechbar halásanabit.
9 Chéá ke may zánt násarjam ent o má Hodái basháratán sarjamiá sar korta nakanén,
10 bale wahdé kámelia kayt, násarjami halásabit.

* **13:1 13:1** Asligén Yunáni nebeshtánká do Yunáni borztawárén sáz ant.

11 Man ke chokké atán, man chokkáni paymá habara kort, mani pegr
o hayál ham chokkig atant o mani agl o hósh ham, bale nun ke rostag o
mazan butagán, man chokki kár o habar yalah dátagant.
12 Annun má sharriá gendagá naén, gwashay anchén ádénké may
démá ent ke sáp pésha nadárit, bale yakk wahdé kayt ke har chizz sharriá
gendaga bit, dém pa démá. Annun mani zánt násarjam ent, bale yakk
wahdé kayt ke man har chizzá sarjamiá zánán, anchó ke Hodá mani
bárawá har chizza zánt.
13 Gorhá é sayén chizza mánant: imán o omét o mehr, bale mehr cha
drostán master ent.

14

Masterén nyámat

1 Mehrá wati zendagiay maksad bekanét o pa Pákén Ruhay dátagén
nyámatán hodónák bebét, háss pa Hodái bashárat sar kanagay nyámatá.
2 Chéá ke hamá kas ke Pákén Ruhay dátagén zobánéá habara kant, á
gón mardomán habará naent, gón Hodáyá habará ent. Mardom wa áiay
habarán sarpada nabant. É mardom Pákén Ruhay barkatá ráz o ramzi
habara kant.
3 Bale hamá kas ke Hodái bashárat sara kant, á gón mardomán habará
ent o pa áyáni rost o rodóm o delbaddhi o táhirá* habara kant.
4 Kasé ke Pákén Ruhay dátagén zobánéá habara kant, á watá rost o
rodóma dant, bale kasé ke Hodái bashárat sara kant, á kelisáyá rost o
rodóma dant.
5 Nun mana lóthán ke cha shomá harkas Pákén Ruhay dátagén zobánán
habar bekant, bale géshter é chizzá lóthán ke shomá Hodái bashárat sar
bekanét. Parchá ke agan Pákén Ruhay dátagén zobánán habar kanók pa
kelisáay rost o rodómá wati habarán máná makant, gorhá Hodái bashárat
sar kanók cha é mardomá démáter ent.
6 Brátán! Nun agan man shomay kerrá byáyán o Pákén Ruhay dátagén
zobánán habar bekanán, bale elhám o shobénagé yá zánté yá Hodái
basháraté yá tálimé mayárán, man shomárá che páedaga dayán?
7 Hamé paymá, hamá sáz chó ke nal yá chang† ke sáhesh mán nést, bale
tawára kasshant, agan áyáni sor pa red o band mabant, mardom chóna
zánant ke kojám tarzá janagá ant?
8 Agan karná‡ nagisshetagén tawáré bekasshit, kay pa jangá tayára
bit?
9 Hamé paymá, agan shomá nagisshetagén habara kanét, mardom
sarpada nabant ke shomá ché gwashagá ét. Gorhá shomay habarán
gwáta bárt.
10 Donyáyá warh warhén zobán hast o hecch zobán bémáná naent.
11 Agan man kaséay gappáni mánáyá mazánán, man pa áiá darámadé
án o á pa man darámadé.
12 Shomay hál ham hamesh ent. Shomá ke pa Pákén Ruhay dátagén
nyámatán hodónák ét, hamá nyámatáni sarréch bayagay lóthók bebét ke
kelisáyá rost o rodóma dayant.
13 Paméshká hamá mardom ke Pákén Ruhay dátagén zobánéá habara
kant, dwá bekant ke wati habarán máná kort bekant.

---

* **14:3 14:3** Táhir, bezán árám, karár. † **14:7 14:7** Chang Esráiliáni kerrá simmi sázé ke Engréziá
"harp" gwashanti. ‡ **14:8 14:8** Karná sornáay dhawlén sázé.

14 Chéá ke agan man Pákén Ruhay dátagén zobánéá dwá bekanán,
mani arwáh dwá kant, bale mani agl é dwáyá gón naent.
15 Gorhá ché bekanán? Mana lóthán ke mani arwáh ham dwá bekant
o mani agl ham, mani arwáh ham názénk bejant o mani agl ham.
16 Agan taw gón wati arwáhá Hodáyá názénay, gorhá hamá kas ke é
chizzá nazánt, tai shogrgozáriay sará chón ámin bekant? Á wa nazánt ke
taw ché gwashagá ay.
17 Taw albat sharriay sará shogrgozária kanay, bale tai shogr gerag á
dega mardomá rost o rodóma nadant.
18 Hodáay shográ gerán ke Pákén Ruhay dátagén zobánán man cha
shomá sajjahénán géshter habara kanán.
19 Bale kelisáay tahá Pákén Ruhay dátagén zobánéá hazárán labzay
badalá, panch anchén labz gwashaga lóthán ke mardom sarpad bebant
o man áyán tálim dát bekanán.
20 Oo brátán! Shomay pegr o hayál chokki mabant, selkáriá chokkáni
dhawlá nábalad bebét, bale pegr kanagá rostagén mardománi paymá
bebét.
21 Sharyatá nebeshtah ent:

"Hodáwanda gwashit ke
cha darzobánáni dapá,
cha darámadáni lonthán
gón é kawmá habara kanán
bale é angat mani habarán gósha nadárant."§

22 Gorhá Pákén Ruhay dátagén zobán pa báwarmandán neshánié naant,
pa nábáwarán neshánié ant, bale Hodái basháratsar kanagay nyámat pa
báwarmandán ent, pa nábáwarán naent.
23 Agan kelisáay sajjahén mardom yakjáh bebant o harkas Pákén
Ruhay dátagén zobánán gappá bebit o nazántkáré yá nábáwaré byayt, á
gwashit shomá ganók ét.
24 Bale agan sajjahén mardom Hodái basháratsar kanagá bebant o
nábáwaré yá nazántkáré tahá byayt, gorhá sajjahén áiay kazáwatá kanant
o á ham mannit.
25 Nun ke áiay delay habar záhera bant, dém pa chéra kapit, Hodáay
parasteshá kant o gwashit ke béshakk Hodá hamesh ent, shomay
hamráh ent.

Kelisáay diwánáni red o band

26 Oo brátán! Gorhá ché kanag bebit? Wahdé shomá moccha bét,
yakkéá názénké hast, yakkéá tálim yá elhám o shobénagé yá Pákén Ruhay
dátagén zobáné yá zobánay máná kanagé, é sajjahén pa kelisáay rost o
rodómá kár bandag bebant.
27 Agan kasé Pákén Ruhay dátagén zobánéá habara kant, do yá géshá
gésh say mardom báyad ent bárig bárigá habar bekant o yakké máná
bekant.
28 Bale agan ódá máná kanóké mabit, gorhá habar kanók báyad ent
kelisáay tahá hámósh bebit o delay tahá gón Hodáyá habar bekant.
29 Báyad ent cha nabián do yá say mardom habar bekant o á dega
mardom eshán habarán chár o chakkás bekanant.
30 Agan dega neshtagén mardoméay sará elhámé átk, awali mardom
báyad ent habará bass bekant.

§ **14:21 14:21** Eshayá Nabiay Ketáb 28:11-12.

31 Shomá sajjahén yakk yakká Hodái bashárat sar korta kanét tánke
sajjahén tálim begerant o áyán delbaddhi berasit.
32 Nabiáni arwáh báyad ent nabiáni jenday páband bebit.
33 Chéá ke Hodá bénazmiay Hodá naent, árámi o émeniay Hodá ent,
anchó ke palgártagénáni sajjahén kelisáyána bayagá ent.
34 Janén báyad ent kelisáyán hámósh bebant, parchá ke habar kanagay
ejázatesh nést. Anchó ke Sharyatá nebeshtah ent, parmánbardár bebant.
35 Agan josté hastesh, lógá cha wati mardán jost bekanant, chéá ke
kelisáay diwánán habar kanag pa janénán sharr naent.
36 Záná, Hodáay habaray sarchammag* shomá ét, yá Hodáay habar
bass shomárá sar butag?
37 Agan kasé watá nabié yá Pákén Ruhay dega nyámatéay wáhond
sarpada bit, gorhá bezánt ke harché ke man pa shomá nebeshtah
kanagá án, Hodáwanday parmán ent.
38 Harkas ke é habarán máná nayárit, áiay jend mán áraga nabit.
39 Gorhá oo mani brátán! Pa Hodái bashárat sar kanagá hodónák bebét,
bale Pákén Ruhay dátagén zobánán habar kanagá manah makanét.
40 Báyad ent har chizz pa sharri o red o banday sará bebit.

15

Issá Masihay jáh janag

1 Nun oo brátán! Mana lóthán shomay delgóshá hamá wasshén
mestágay némagá gwar bekanán ke man pa shomá sar kortag, hamá
wasshén mestág ke shomá mannetag o áiay sará mohr óshtátagét.
2 Agan é mestágay sará mohr bóshtét ke man pa shomá sar kortag,
eshiay barkatá shomárá nejáta rasit, agan na, gorhá shomá hoshká imán
áwortag.
3 Cha drostán masterén hál ke maná sar butagat, man pa shomá sar
kort. Anchó ke Pákén Ketábán péshgói kortagat, Masih pa may gonáhán
mort o
4 kabr kanag but o sayomi róchá padá zendag but, anchó ke Pákén
Ketábán péshgói kortagat.
5 Pésará Képáay démá záher but o randá dwázdahén kásedáni démá o
6 randá yakkén wahdá cha panch sadá gésh báwarmanday démá záher
but. Cha é báwarmandán géshterén bahr angat zendag ent o lahtén cha é
donyáyá shotag.
7 Padá Ákubay démá záher but o randá sajjahén kásedáni démá.
8 Cha sajjahénán o rand mani démá ham záher but, hálánke man chó
hamá nonnoká án ke pa wahd pédá nabutag.
9 Kásedáni tahá kamterén man án. Man káseday námá ham nakarzán,
chéá ke man Hodáay kelisá ázár dátag.
10 Bale Hodáay rahmatán maná é mardom jórh kort. Mani sará áiay
rahmat zawál nabutagant, chéá ke man cha á dega sajjahénán géshter
kár kortag, bale é kár man wat nakortagant, maná Hodáay rahmat gón
butag.
11 Man butagán yá á dega, parka nakant, má drostán hamé yakkén jár
jatag o hamé járay sará shomá imán áwortag.

Mordagáni zendag bayag

---

* **14:36 14:36** Sarchammag, bezán sarchashmah.

12 Nun agan é jár janaga bit ke Masih cha mordagán zendag butag,
gorhá cha shomá lahtén chón gwashta kant ke mordag padá zendaga
nabant?
13 Agan mordag padá zendaga nabant, gorhá Masih ham padá zendag
kanag nabutag.
14 O agan Masih padá zendag kanag nabutag, gorhá na may jár janagá
páedagé hast o na shomay imáná.
15 Cha ed o ganterén habar esh ent ke gorhá Hodáay bárawá may
sháhedi drógé, chéá ke má Hodáay bárawá hamé sháhedi dátag ke áiá
mortagén Masih padá zendag kortag. Gorhá bezán Hodáyá Masih padá
zendag nakortag, agan mordag padá zendaga nabant.
16 Chéá ke agan mordag padá zendaga nabant, gorhá Masih ham padá
zendag kanag nabutag o
17 agan Masih padá zendag kanag nabutag, shomay imáná páedag nést
o shomá angat wati gonáháni tahá ét.
18 Gorhá Masihay hamá báwarmand ke cha é donyáyá shotagant, gár o
zyán butagant.
19 Agan Masihay sará may omét tahná pa hamé zendá ent, gorhá má
cha sajjahén ensánán bazzagter én.
20 Bale rástén gapp esh ent ke Masih cha mordagán padá zendag kanag
but o hamá ke cha é donyáyá shotagant, áyáni tahá awali bar o samar
ent ke zendag kanag butag.
21 Anchó ke mark yakk mardoméay sawabá átk, mordagáni zendag
bayag ham yakk mardoméay sawabá kayt.
22 Anchó ke Ádamay sawabá sajjahéna merant, Masihay barkatá
sajjahén zendag kanaga bant.
23 Bale har yakké wati bárigá: awali bar o samar Masih ent o randá
Masihay mardom ant ke Masihay áyagay wahdá zendag kanaga bant.
24 Randá áherata bit o Masih sajjahén hokumat o wák o ehtiárán nést o
nábuda kant o bádsháhiá Hodáén Petay dastá dant.
25 Chéá ke Masih báyad ent tán hamá wahdá bádsháhi bekant ke
sajjahén dozhmenán wati pádáni chérá dawr bedant.
26 Á dozhmen ke áherá nést o nábud kanaga bit, mark ent.
27 Chéá ke Hodáyá sajjahén chizz Masihay pádáni chérá ér kortant.*
Bale wahdé gwashaga bit ke sajjahén chizz áiay pádáni chérá ér kanag
butagant, záher ent ke é chizzáni tahá hamáiay jend gón naent ke
sajjahén chizzi Masihay pádáni chérá ér kortagant.
28 Wahdé sajjahén chizz Chokkay pádáni chérá bant, gorhá Chokkay
jend hamáiay dastay chérá bit ke sajjahén chizzi Chokkay pádáni chérá
ér kortagant ke Hodá har chizzay master bebit.
29 Nun á mardom ke pa mordagán pákshódia kanant, á chéá chó
kanant? Agan mordag hechbar jáha najanant, gorhá parchá mardom
pa mordagán pákshódia kanant?
30 Má chéá har wahdá watá hataray tahá dawra dayén?
31 Oo brátán! Hamá pahr ke may Hodáwandén Issá Masihay barkatá
maná shomay sará hastent, maná hamá pahray sawgend ent ke man
har róch gón markáa dém pa dém án.

* **15:27 15:27** Zabur 6:8.

32 Agan Epésosay shahrá man gón rastarán bass pa ensáni maksadéá
jang kortag, gorhá maná che páedag rasetag? Agan mordag jáha
najanant, gorhá:
Byáét warén o nóshén,
ke bándá merén.†
33 Rad makapét. "Badén hamráh sharrén hél o ádatán harába kanant."‡
34 Sharriá hósh o sár kanét o gonáh makanét, chéá ke cha shomá lahtén
mardom Hodáyá mána nayárit. É habará kanán ke shomá sharmendag
bebét.

Nókén badan
35 Gorhá balkén yakké jost bekant ke mordag chón jáha janant o gón
chónén badanéá káyant?
36 Oo nádán! Tai keshtagén tánke mamerit, padá zendaga nabit.
37 Keshagay wahdá á badaná nakeshay ke randá rodit, éwaká tohmé
keshay, gandom bebit yá dega chizzé.
38 Bale Hodáyá hamá paymá ke erádah kortag, áiá hamá badaná dant,
har tohmá áiay jenday badaná dant.
39 Sajjahén badan yakk paymá naant. Ensánay badan dega dhawléné,
dalwatáni dega dhawlén ant, báli morgáni dega o máhigáni badan dega
dhawlén ant.
40 Ásmáni badan ham hast o zemini ham, bale ásmáni badanáni shán
o shawkat degaré o zeminiáni degaré.
41 Róchay wati shán o shawkaté, máhay wati o estáráni wati. Shán o
shawkatay hesábá har estár ham cha domiá parka kant.
42 Mordagáni padá jáh janag ham anchosh ent. Badan mirániay hálatá
keshaga bit, namirániay hálatá jáha jant.
43 Kamsharapiay hálatá keshaga bit, shán o shawkatay hálatá jáha jant.
Nezóriay hálatá keshaga bit, zórmandiay hálatá jáha jant.
44 Jesmi badan keshaga bit, ruhi badan jáha jant. Agan jesmi badan
hast, gorhá ruhi badan ham hast.
45 É paymá ham nebisag butag: *"Awali ensán, bezán Ádam sahdáré at"*§
o áheri Ádam, zend bakshókén ruhé.
46 Bale pésará ruhi badan nayátk, pésará jesmi badan átk o randá ruhi.
47 Awali ensán cha zeminay háká átk o domi cha ásmáná.
48 Á mardom ke zemini ant, zemini ensánay paymá ant o á ke ásmáni
ant, ásmáni ensánay paymá ant.
49 Anchó ke márá hamá zemini ensánay shekl o dróshom gón butag,
márá hamá ásmáni ensánay shekl o dróshom ham góna bit.
50 Oo brátán! Mani gapp esh ent ke hón o gósht Hodáay bádsháhiay
mirásdár* buta nakant o á chizz ke mirán ent, namirániay mirásdára
nabit.
51 Gósh dárét, man shomárá rázé dayán. Cha má lahténa namerit, bale
má sajjahén badala bén,
52 yakkén damáná, damánokéay tahá, goddhi karná† ke damaga bit,
má badala bén. Anchó ke karnáay tawár chesta bit, mordag jáha janant
o namirána bant o má badala bén,

† **15:32 15:32** Eshayá Nabiay Ketáb 13:22. ‡ **15:33 15:33** É Yunáni sháeréay gwashtené.
§ **15:45 15:45** Pédáesh 2:7. * **15:50 15:50** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres.
† **15:52 15:52** Karná sornáay dhawlén sázé.

53 chéá ke halás bayókén jesm báyad ent abadmániay póshákâ bepóshit o miránén badan namirániay póshákâ.
54 Wahdé halás bayókén jesm abadmániay póshákâ póshit o miránén badan namirániay póshákâ, gorhá é nebeshtah kortagén habar rásta bit:
“Mark ér barag but o zend péróz o sóbén but.”‡
55 *“Oo mark! Tai sób o pérózi kojá ent?*
Oo mark! Tai dhang§*kojá ent?”**
56 Markay dhang gonáh ent o gonáhay zór Sharyat ent.
57 Bale Hodáay shográ gerén ke Hodáwandén Issá Masihay barkatá márá péróz o sóbéna kant.
58 Gorhá, oo mani dóstigén brátán, mohr bóshtét, hecch chizz shomárá sorént makant. Hamá kár ke Hodáwandá pa shomá gisshéntagant, modám pa hobb o wáhagé hamá kárán goláésh bebét, chéá ke shomá zánét Hodáwanday ráhá shomay kár o zahmat bépáedaga nabant.

16

Chandah
1 Nun hamá chandahay bárawá ke shomá pa Yahudiahay palgártagénána kanét, é kárá hamá paymá bekanét ke man gón Galátiahay kelisáyán gwashtag.
2 Har haptagay awali róchá cha shomá harkas, barábar gón wati katth o kamáiá kammé zarr begisshénit o ér bekant. Chó mabit ke wahdé mana káyán, shomá nun chandah kanag bendát* bekanét.
3 Man ke káyán, hamá mardomán ke shomá gechéna kanét, áyán kágada dayán o Urshalimá ráwánesha kanán ke shomay dátagén chandahá sar bekanant.
4 Agan mani rawag sharr ent, á mani hamráha bant.

Dazbandi
5 Man ke cha Makduniahá gwastán, shomay kerrá káyán. Maná wa chónáhá cha Makduniahá gwazagi ent.
6 Balkén chizzé wahdá shomay kerrá bedárán yá balkén zemestáná shomay kerrá begwázénán, tánke mani sapará, har jáh ke berawán, shomá maná komakk kort bekanét.
7 Annun, ráhe rawáji shomárá gendok kanaga nalóthán. Maná omét ent ke tán chizzé moddatá shomay kerrá bejallán, agan Hodáwanday razá but.
8 Bale tán Pentikástay wahdá hamedá Epésosá án,
9 chéá ke pa mazanén hezmatéá práhén darwázagé pa man pach butag o bázén mardomé mani heláp ent ham.
10 Agan Timutáus átk, hayál bekanét ke shomay kerrá bé torsá nesht bekant, chéá ke á ham mani paymá Hodáwanday hezmatá goláésh ent.
11 Kass áiá kamsharap makant. Pa salámati o wasshi rahi bedayét ke mani kerrá byayt, chéá ke man rahchár án ke á gón brátán byayt.
12 Nun brátén Apulosay bárawá chizzé gwashán. Man báz gwasht ke brátáni hamráhiá Korentá beraw, bale hecch tayár naat ke annun shomay kerrá byayt. Har wahdá móhi berasit, kayt.

Goddhi sar o sój

---

‡ **15:54 15:54** Eshayá Nabiay Ketáb 25:8. § **15:55 15:55** Dhang, bezán tej, Pársiá “nish”.
* **15:55 15:55** Hushá Nabiay Ketáb 13:14. * **16:2 16:2** Bendát, bezán bongéj, shoru.

13 Hozzhár bét. Wati imánay sará mohr bóshtét. Delá mazan kanét o
dhaddh bebét.
14 Harché ke kanét, pa mehr bekanét.
15 Shomá zánét ke Estipánásay lógay mardom Akáyahay damagay awali
mardom atant ke imánesh áwort. É pa palgártagénáni hezmatá modám
óshtátagant. Gón shomá dazbandia kanán, oo brátán,
16 ke choshén mardománi parmánbardáriá bekanét, bezán harkas ké é
kár o zahmatá gón ent, áiay parmánbardáriá bekanét.
17 Man gal án ke Estipánás o Portunátus o Akáikás mani kerrá átkagant
o shomay hálikén jágahesh porr kortag.
18 Eshán mani arwáh ham tázag kortag o shomay ham. Choshén
mardománi kadrá bezánét.
19 Ásiáay† damagay kelisá shomárá salám kanagá ant. Akwilá o
Priskilah‡ o hamá báwarmand ke pa parasteshá áyáni lógá yakjáha bant,
shomárá sakk báz salám kanagá ant.
20 Sajjahén brát shomárá salám kanagá ant. Gón pákén chokkagán
yakdegará salám bedayét.
21 Nun mane Pulos pa shomá é salámán daste wat nebeshtah kanagá
án.
22 Harkas ke Hodáwandá dósta nadárit, áiá nálat bát. Oo may Hodáwand!
Byá.
23 Hodáwandén Issáay rahmat gón shomá gón bát.
24 Issá Masihay barkatá mani mehr shomárá sajjahénán sar bát.

† **16:19 16:19** É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at.
‡ **16:19 16:19** Asligén Yunáni nebeshtánká “Priská” átkag, ke Priskilahay gwandh geptagén nám ent.

Pa Korentián
Pulosay Domi Kágad
Pa Korentián Pulosay Domi Kágaday bárawá

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay
kásedé án, o cha may brát Timutáusay némagá,
pa Hodáay hamá kelisáyá ke Korentay shahrá ent o pa sarjamén
Akáyahay damagay sajjahén palgártagénán.*
2 Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomárá
rahmat o émeni sar bát.

Ásudagiay Hodá

3 Hodáyá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bát
ke rahmdelén Peté o har paymén delbaddhiay Hodá ent.
4 Har wahdá ke má sakki o sóriáni tahá bén, Hodá márá delbaddhia
dant tánke má hamá mardomán delbaddhi dát bekanén ke sakki o sóriáni
tahá ant, gón hamé delbaddhiá ke Hodáyá márá dátag.
5 Chéá ke Masihay háterá má haminchok géshter sakki o sória saggén,
haminchok geshter márá Masihay barkatá delbaddhi ham rasit.
6 Agan má sakki o sóriáni ámách† én, é pa shomay delbaddhi o nejátá
ent o agan márá delbaddhia rasit, é ham pa shomay delbaddhiá ent
tánke hamé sakkián ke má saggagá én, shomá ham sagget bekanét.
7 Má pa shomá mohkamén óst o omété dárén o zánén ke hamá
paymá ke shomá may sakki o sórián sharikdár ét, may delbaddhiá ham
sharikdára bét.
8 Oo brátán! Má nalóthén ke shomá hamá sakki o sóriáni hálá sahig
mabét ke má Ásiáay damagá‡ saggetagant. Anchén mosibaté may sará
kaptagat ke cha may bardáshtá dhann at o má zenday omét ham yalah
dátagat,
9 má gwasht ke nun márá markay sezá rasetag. Paméshká é paymá
but ke cha wati jendá may omét halás bebit o tawkalá Hodáay sará
bekanén ke mordagán zendaga kant.
10 Áiá márá cha markay dapá rakként o angata rakkénit. Má ométa
kasshén ke démterá ham márá rakkénit,
11 chéá ke shomá pa má dwá kanagá ét o é pa má komakké. Á
wahdá bázéné pa maygi Hodáay shográ gipt, pa hamá nyámatá ke bázén
mardoméay dwáyáni barkatá márá rasetag.

Pulosay erádahay badal bayag

12 Nun may pahr esh ent o may zamir sháhedia dant ke é donyáyá
má wati zend gón Hodáay dátagén pákdeli o nékniyatiá gwázéntag, háss gón
shomá. Má é kár gón donyái dánáié nakortag, gón Hodáay rahmatán
kortag.
13 Má pa shomá choshén chizzé nebeshtaha nakanén ke shomá wánti
makanét yá sarpad but makanét. Maná omét ent ke

---

* **1:1 1:1** Palgártagén, bezán hamá mardom ke gón Issá Masihay hóná cha gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butag. † **1:6 1:6** Ámách, bezán dochár, shekár. ‡ **1:8 1:8** É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at.

14 hamá paymá ke shomá tán haddéá sarpad butagét, godhsará
sharriá sarpada bét ke shomá may sará pahr basta kanét, anchó ke má
Hodáwandén Issáay áyagay róchá shomay sará pahra bandén.
15 Man é gappá deljam atán, paméshká man lóthet pésará shomay
gendagá byáyán ke shomárá do randá páedag berasit.
16 Mani delá at ke Makduniahay sapará shomay kerrá mán betarrán
o cha Makduniahá wátarriay wahdá ham, tánke shomá maná pa
Yahudiahay sapará madat bekanét.
17 Man ke é erádahá kanagá atán, bázén pegréá rand wati paysalahon
kort. Man donyái warh o paymá paysalaha nakanán o yakkén damáná
“haw, haw” o “enna, enna” nakanán.
18 Hodáay sawgend ent ke may gapp pa shomá “haw” o “enna” naent.
19 Chéá ke Hodáay Chokk, Issá Masih ke man o Silwánus§ o Timutáusá
shomay kerrá áiay jár jat, “haw” o “enna” naent, áiay paygám modám
“haw” ent.
20 Hodáyá har wádahé ke kortag, Issá Masihay barkatá “haw” ant,
paméshká Masihay barkatá má pa Hodáay shán o shawkatá “ámin” ham
gwashén.
21 Nun é Hodá ent ke Masihay ráhá márá gón shomá hórigá mohr o
mohkama kant. Áiá márá rógen per mosht* o
22 márá wati mohri jat o zamánatay hesábá Pákén Ruhi may delá
nádént.
23 Hodá sháhed ent, man nalóthet ke shomárá hakkal o neherr bedayán
o paméshká Korentá nayátkán.
24 Má shomay imánay sará wájahi kanaga nalóthén, pa shomay
shádmániá gón shomá hór kár kanaga lóthén, chéá ke shomá imánay
barkatá mohr óshtátagét.

2

1 Gorhá man erádah kortagat ke padá shomay kerrá mayáyán o
shomárá gón wati hakkal o neherrán gamig makanán.
2 Chéá ke agan man shomárá gamig bekanán, gorhá pa mani shádmán
kanagá kay pashta kapit? Hamá mardom ke man gamig kortagant?
3 Man paméshká kágadé nebeshtah kort ke wahdé káyán, hamá
mardom maná gamig makanant ke áyáni kár mani shádmán kanag ent.
Man shomay bárawá deljam án ke mani shádmáni shomay sajjahénáni
shádmáni ent.
4 Man pa shomá gón mazanén paréshánié, dardén delé o arsigén
chammé nebeshtah kort. Man nalóthet shomárá gamig bekanán, man
lóthet shomá bezánét ke shomárá chinchok dósta dárán.

Gonahkáray bakshag

5 Bale agan kasé gamay sawabsáz butag, áiá tahná maná gamig nako-
rtag, géshén magwashán, tán haddéá shomá sajjahéni gamig kortagant.
6 É sezá ke géshterén mardomán áiárá dátag, pa choshén mardoméá
bass ent.
7 Nun sharter esh ent ke shomá áiá bebakshét o tasallá bedayét, chó
mabit ke zyádahén gam áiá chér betarrénant.

---

§ **1:19 1:19** Silwánus hamá Silás ent ke Kásedáni Káray ketábá ham áiay nám geraga bit. * **1:21 1:21** Rógen per moshag, bezán pa káréá gechén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni gechén kanagay rasmé butag.

8 Gorhá gón shomá dazbandia kanán ke pa áiá wati mehrá darshán
bekanét.
9 Pa shomá nebeshtah kanagay dega sawabé esh at ham ke shomárá
bechakkásán o bezánán ke bárén har hesábá parmánbardár ét yá na.
10 Shomá ke yakkéá bakshét, man ham áiá bakshán. Harché ke man
bakshetag, agan anchén habaré butag ke bakshagi pakár butag, man
Masihay bárgáhá shomay háterá bakshetag,
11 tánke Shaytán márá rad madant, chéá ke má Shaytánay repk o
honaránа zánén.

Pulosay paréshániˌ

12 Wahdé man Masihay wasshén mestágay járay janagá Truásay shahrá
sar bután, diston ke Hodáwandá pa man daré pach kortag,
13 bale mani del békarár at, chéá ke mani brát Titus angat ódá
nayátkagat. Gorhá man mardom roksat kortant o dém pa Makduniahá
shotán.

Pulosay nékniyatiˌ

14 Bale Hodáay shogr ent ke áiá márá Masihay pérózi o sóbmandiay
nomáeshay rombá hawár kortag o modám démá bárt o har jágah Masihay
bárawá may zántay wasshén bóá cha má tálána kant.
15 Chéá ke Hodáay kerrá má pa hamá mardomán ham Masihay
wasshén bó én ke áyán nejáta rasit o pa hamáyán ham ke gár o gomsára
bant.
16 Pa yakkéá má markay bó én o marka kárén o pa degaréá zenday
bó én o zenda kárén. Bale é kárá kay korta kant?
17 Bázén mardomé pa wati páedagá Hodáay habaray sawdáyá jant, bale
má cha áyán naén. Hodá sháhed ent ke má Masihay barkatá pa nékniyati
habara kanén, má cha hamá mardomán én ke Hodáyá dém dátagant.

3

Masihay kágadˌ

1 Má yakk randé padá watsatáiá* shoru kanagá én? Yá lahtén
mardomay paymá márá shomay démá sepáreshnámah pésh kanagay
zalurat ent, yá márá cha shomá sepáreshnámahay gerag pakár ent?
2 Shomá wat may kágad ét o may delá nebeshtah ét, har yakké eshiá
wánit o zánt.
3 Záher ent ke shomá Masihay kágad ét, may hezmatáni bar o samar
ét, gón mas† o syáhiá nebeshtah nabutagét, gón namiránén Hodáay Ruhá
nebeshtah butagét, sengay wánekáni‡ sará nebeshtah nabutagét, ensáni
delay wánekáni sará nebeshtah butagét.
4 Masihay barkatá má Hodáay bárgáhá é gappá deljam én.
5 Gapp é naent ke má wat láhek én ke cha wati némagá choshén habaré
bekanén. May láheki cha Hodáay némagá ent,
6 haméiá márá nókén ahdnámagay hezmatkár bayagay láheki dátag.
Bale é ahdnámag gón áb§ o labzá nebeshtah nabutag, Pákén Ruhá naksh
kortag, chéá ke ába koshit, bale Ruh zendaga kant.

Nókén ahdnámagay shán o shawkat

---

* **3:1 3:1**Watsatái, bezán watgalái, watsárhái. † **3:3 3:3** Mas, bezán syáhi ke pe nebeshtah kanagá kármarza bit. ‡ **3:3 3:3**Wánek, bezán mazanén patanén seng, wánag. § **3:6 3:6**Áb, bezán harp, Angréziá: “letter in the alphabet”.

7 Nun agan hamá hezmat ke áiay ásar mark at o sengáni sará gón
áb o labzán nebeshtah at, anchén shán o shawkaté gón ati ke Esráilián
Mussáay dém tán dérá cháret nakort, hálánke á shán o shawkat kamm
tarrán at,
8 gorhá Pákén Ruhay hezmatay shán wa sakk báz géshter ent.
9 Hamá hezmat ke mayárbária kárit, agan áiá shán o shawkat hastat,
gorhá hamá hezmat ke rástáwari o bémayária kárit, áiay shán o shawkat
wa sakk báz géshter ent.
10 Á chizz ke shán o shawkatá sarréch at, nun hecch shawkati mán
nést, agan gón hamá chizzá dém pa démi bekanay ke áiay shawkat békesás
ent.
11 Nun hamá chizz ke halás bayagi at, agan áiá shán o shawkat mán
at, gorhá á chizz ke mánit, áiay shán wa sakk báz géshtera bit.
12 Nun ke márá é omét hastent, may del sakk dhaddh ent,
13 má Mussáay paymá naén. Áiá wati dém gón nekábéá póshet tánke
Esráili é halás bayókén shán o shawkatay tamáshahá machárant.
14 Bale áyáni agl kór but, chéá ke tán maróchigá kwahnén ahdnámagay
wánagay wahdá hamá nekáb angat per ent. Nekáb dur kanag nabutag,
hamá wahdá dura kanaga bit ke taw Masihay sará imán byáray.
15 Tán maróchigá ham wahdé Mussáay Sharyat wánaga bit, nekáb áyáni
delay sará ent.
16 Bale wahdé kasé démá tarrénit o Hodáwanday némagá kayt, é nekáb
dur kanaga bit.
17 Hodáwand Ruh ent o har jágah ke Hodáwanday Ruh ent, ázáti hamódá
ent.
18 Gorhá má ke gón bénekábén démá chó ádénkéá Hodáwanday shán o
shawkatá záhera kanén, róch pa róch má hamáiay rang o dróshomá gerén
o may shán o shawkat géshtera bit. É shán o shawkat cha Hodáwanday
némagá kayt, Hodáwand ke Ruh ent.

4

Nuray ganj o hákién badan

1 Gorhá má delprósha nabén, chéá ke Hodáyá may sará rahm kortag
o márá é hezmatay zemmawárii dátag.
2 Má watárá cha chérén o sharmnákén kárán dur dáshtag. Má na
makkária kanén o na Hodáay paygámá badala kanén. Hodá sháhed ent ke
má rástiá hecch chéra nadayén o watá sajjahénáni zamiray démá pésha
kanén ke may gwáhiá bedayant.
3 O agan may wasshén mestág chér o andém ent ham, gorhá pa
haméyán andém ent ke gár o gomsára bant.
4 Hamá mardom ke Hodáay sará imána nayárant, é jahánay soltáná,
bezán Shaytáná áyáni agl kór kortag, tánke wasshén mestágay rozhná dist
makanant, hamá rozhn ke Masihay shán o shawkatá záhera kant, Masih
ke Hodáay rang o dróshom ent.
5 Chéá ke má wati jenday járá najanén, má jára janén ke Issá Masih
Hodáwand ent o má pa Issáaygi shomay hezmatkár én.
6 Hamá Hodá ke gwashti: "Cha tahárіá rozhnái bebit",* hamá Hodáyá
may delay tahá wati rozhn drapshént tánke má cha Issá Masihay démay
nurá Hodáay shán o shawkatá pajjáh byárén.

* **4:6 4:6** Bechár Pédáesh 1:3.

7 Bale é nur ganjé o gelay darpéá bezán may badaná ent tánke zánag bebit ke é békesásén zór may naent, Hodáayg ent.
8 Má cha har némagá sakki o sóriáni ámách én, bale naproshtagén. Hayrán én, bale náomét naén.
9 Mardom márá ázára dayant, bale Hodá márá yalaha nakant. Márá boná dawra dayant, bale má hákán hawára nabén.
10 Gorhá, márá modám Issáay mark badaná ent o gardagá én, tánke may badaná Issáay zend ham záher bebit.
11 Chéá ke má ke zendag én, modám pa Issáaygi markay dastá dayag bayagá én tánke cha may hákién badaná Issáay zend záher bebit.
12 Gorhá má gón marká dém pa dém én, bale shomá zenday ambázán ét.
13 Nebeshtah ent: *“Maná báwar at, paméshká man habar kort.”*† May imán ham hamé paymá ent, gorhá márá ham báwar ent o paméshká habara kanén.
14 Má zánén, hamáiá ke Hodáwandén Issá padá zendag kort, á márá ham gón Issáyá zendaga kant o shomay hamráhiá márá wati bárgáhá bárt.
15 É sajjahén chizz pa shomay páedagá ant tánke hamá rahmat ke géshá gésh sheng bayagá ent, áiay wasilahá shogrgozári géshá gésh bebit o Hodáyá shán o shawkat berasit.
16 Paméshká má delprósha nabén. Bell toré may záher kwahn tarrán ent, bale may báten har róch nók bayán ent.
17 Chéá ke may annugén kasánén o damánoki sakki o sóri pa má anchén abadmánén shán o shawkaté pédá kanant ke cha har chizzá báláter o porarzeshter ent.
18 Chéá ke may chamm záherén chizzán sakk naant, hamá chizzán sakk ant ke gendaga nabant. Chéá ke á chizz ke záher ant, damánoki ant o á ke gendaga nabant, abadmán ant.

5

Ásmáni lóg

1 Wahdé may zemini gedán tabáha bit, bezán may jesm o ján gón háká hawára bit, má zánén ke márá cha Hodáay némagá lógé hast ke ensáni dastéá nabastag, bezán may ásmáni o abadi badan.
2 Má nálén o pa é gappá zahirwár én ke wati é zemini gedáná gón ásmáni lógá badal bekanén, anchó ke póshák badal kanaga bit.
3 Wahdé má ásmáni póshákáá gwará kanén, jándara nabén.
4 Chéá ke tán wahdé ke má é gedáná én, hamé gránén báray chérá nárén o áha kasshén ke jándar mabén. Má lóthén ke géshter setr bebén, tánke harché ke abadi naent, zend áiá ér bebárt.
5 Haméiá ke márá pa é maksadá tayár kortag Hodá ent o pa zamánat wati Pákén Ruhi márá dátag.
6 Gorhá má dáemá deljam én o zánén ke tánke má wati zemini badaná én, cha Hodáwandá dur én.
7 May zenday bonyád imán ent, záheri chizz naant.
8 Má deljam én o márá washtera bit ke cha badaná dur bebén o Hodáwanday kerrá bebén.

† **4:13 4:13**Zabur 116:10.

9 Má wati badaná bebén yá cha badaná dhann, may maksad hamesh
ent ke Hodáwandá razá bekanén.
10 Chéá ke má sajjahén báyad ent Masihay hakdiwáná* pésh bebén,
tánke harkasá wati zendá kortagén kárani mozz berasit, sharrén kár
bebant yá harábén.

Hodá o ensánay wasshání

11 Má ke hodátorsiay mánáyá zánén, kóshesta kanén ke é dega mardomán
ham sarpad bekanén. Hodá márá sharriá zánt o maná omét ent ke
shomay zamir ham márá sharriá zánt.
12 Má shomay kerrá watsatáia nakanén, bale má shomárá mókaha
dayén ke may sará pahr bebandét tánke betwánét hamá mardománi
passawá bedayét ke delay niyatay badalá zaheri chizzáni sará pahra
bandant.
13 Agan má ganók én, gorhá Hodáay háterá ganók én o agan sár én,
gorhá pa shomá sár én.
14 Masih márá dósta dárit o má é mehray páband én, chéá ke má zánén,
yakké ke sajjahénáni háterá mort, bezán sajjahén mortant.
15 Á pa sajjahénán mort tánke hamá ke zendag ant, cha ed o rand pa
wat zend magwázénant, pa hamáiá zend begwázénant ke pa áyán mort o
padá zendag but.
16 Gorhá cha ed o rand má hechkasá donyái hesábá nachárén. Má
yakk zamánagé Masih donyái hesábá chárет, bale nun chosha nakanén.
17 Paméshká harkas ke Masihay ráhá ent, á nókén mardomé. Áiay
kwahnén zend halás butag o nókén zendi shoru butag.
18 É sarjamiá cha Hodáay némagá bit. Áiá Masihay wasilahá márá gón
wat wasshán kort o márá sohl o wasshániay hezmatkárii parmát,
19 bezán Hodá Masihay bátená at o donyái gón wat wasshán kort. Áiá
mardománi gonáh áyáni jenday sará naladdhetant o sohl o wasshániay
paygámay sheng kanagay kári márá dát.
20 Gorhá má Masihay nomáendah én, gwashay Hodá cha may wasilahá
wati arz o mennatá shomárá sar kanagá ent. Má cha Masihay némagá
gón shomá dazbandia kanén: gón Hodáyá wasshán bebét.
21 Hamá ke bégonáhé at, Hodáyá pa maygi gonáh áiay sará dátant, tánke
áiay barkatá má Hodáay bárgáhá rástáwar o bémayár bebén.

6

1 Má Hodáay hamkáráni hesábá gón shomá dazbandia kanén ke
Hodáay rahmat ke shomárá rasetag, áiá zawál makanét.
2 Chéá ke Hodá gwashit:
"Man rahmatay wahdá tai habar gósh dásht o
*nejátay róchá tai madat kort."**
Tará gwashán, nun Hodáay rahmatay wahd ent, nun nejátay róch ent.

Pulosay sakki o sóri

3 Má hechkasay pádáni démá mán gisshénókén seng dawra nadayén
tánke may kár o hezmatay bárawá kasé badén gappé majant.
4 Má cha wati har kárá pésha dárén ke Hodáay hezmatkár én: gón
mazanén sagg o bardáshtá, ázár o sakki o sóri o janjáláni tahá,

* **5:10 5:10** Hakdiwán, bezán ámidges, dadgáh. * **6:2 6:2** Eshayá Nabiay Ketáb 49:8.

5 latth o kotth o zendán o shóreshániti tahá, hédréchi o shappási o
gozhnay tahá,
6 gón páki, gón sarpadi, gón sabr o ópár, gón mehrabáni, gón Pákén
Ruhá ke may delá ent, gón rástén mehrá,
7 gón rástiay habaray bayán kanagá, gón Hodáay zórá, gón rástáwariay
seláhán ke may rástén o chappén dastá ant,
8 ezzat o béezzati o bannámi o washnámiay tahá. Mardom márá rad
dayóka gwashant, bale má rástiay sará óshtátagén.
9 Má námdár én bale kass márá mána nayárit. Chó mordagá én bale
esh ent, zendag én. Latth o kotth bayagá én, bale koshag nabutagén.
10 Gamáni tahá én, bale modám shádán én. Garib o nézgár én, bale
bázéné sér o ábáda kanén. Márá hecch nést bale har chizzay wáhond én.
11 Oo Korentián! Má gón shomá tachká gapp jatag o wati del pa shomá
práh kortag.
12 May del pa shomá práh ent, bale shomay del pa má práh naent.
13 Shomá mani chokk ét, gón má hamá paymá bekanét ke má gón
shomá kanagá én, shomá ham wati delá práh bekanét.

Gón nábáwarán sharikdár mabét

14 Gón nábáwarán yakkén jogay† chérá mabét. Rástáwari o badkári
hamráha nabant o rozhnái gón tahária hamráhdária nakant.
15 Masih o Shaytánay nyámá hecch hamshawri nést. Báwarmandá gón
nábáwará hecch sharikdári nést.
16 Hodáay lóg o bot yakjáha nabant. Chéá ke má namiránén Hodáay lóg
én, anchó ke Hodáyá gwashtag:
"Man áyáni nyámá jahmenenda bán o
áyáni hamráha bán.
Man áyáni Hodá bán o
á mani kawma bant."‡
17 Paméshká Hodáwanda gwashit:
"Cha eshán nyámá dar áét o jetá bebét o
nápákén chizzán dast majanét,
gorhá man shomárá dasta gerán"§ o
18 *"man shomay Peta bán o*
shomá mani bacch o jenekka bét,"
zórmandén Hodáwanda gwashit.*

7

1 Oo mani dordánagén dóstán! Nun ke gón má é kawl o wádah kanag
butagant, byáét watá cha har choshén chizzéá páka kanén ke jesm o
ruhá nápáka kant o pa hodátorsi dém pa kámelén páki o palgáriá rawén.

Pulosay shádmáni

2 Márá wati delá jágah bedayét. Má gón hechkasá radén káré nakortag,
má hechkas gomráh nakortag, má cha hechkasá nájáezén páedag chest
nakortag.

---

† **6:14 6:14** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. ‡ **6:16 6:16** Láwiáni Ketáb 26:12; Eremyá Nabiay Ketáb 32:38; Hezekiál Nabiay Ketáb 37:27. § **6:17 6:17** Eshayá Nabiay Ketáb 52:11; Hezekiál Nabiay Ketáb 20:34, 41. * **6:18 6:18** Samwél Dádgaray Domi Ketáb 7:8, 14.

3 Man pa shomay malámat kanagá chó gwashagá naán, man pésará ham gwashtag ke shomá may delá anchó jágah kortag ke may zend o mark gón shomá bandók ent.
4 Shomay bárawá man sakk deljam án. Man shomay námá pa mazanén pahré gerán. Mani del dhaddh ent, may sajjahén sakki o sóriáni tahá ham man galá bál án.

5 Má ke Makduniahá sar butén, ódá ham márá árámá naeshtesh o har némagá ázáresh dát. Dhanná jang o jérhah at o tahá tors.
6 Bale Hodá delpróshán tasallá dant. Hodáyá Titus may kerrá sar kort o márá tasallá dát.
7 Titusay áyagay tasallá yakk némagé o hamá tasallá yakk némagé ke shomá áiárá dátagat. Áiá márá hál dát ke shomárá pa man zahira kant, sakk paréshán ét o shomárá mani gam per ent. Nun man galá bál bután.

8 Mani kágadá shomárá gamig kort, bale man pashómán naán. Pésará ke diston mani kágadá shomárá gamig kortag, pashómán bután, albat shomay é gamá tán dérá nadásht,
9 bale nun man gal án, pa é habará na ke man shomárá gamig kort, paméshká gal án ke é gamá shomárá dém pa tawbahá bort. Shomay gam Hodáay razá at o shomárá cha may némagá hecch paymén táwáné naraset.
10 Hodái gam o andóh dém pa tawbahá bárt o tawbah dém pa nejátá bárt o choshén andóh hecch paymén pashómánié nayárit. Bale donyái gam o andóh marka kárit.
11 Bechárét, é Hodái gamá shomay bátená ché ché pédá kortag: hobb o wáhag, wati bémayáriay sábet kanagay johd, zahr gerag, tors, zahir, jósh o gayrat, ensápdósti. Shomá har paymá sábet kortag ke é káray tahá shomárá gonáh nést.
12 Bell toré á kágad man pa shomá nebeshtah kort, bale hamá mardomay sawabá nakort ke radén kári kortag, na ke áiay sawabá ke gón áiá radén kár butag. Man paméshká nebeshtah kort ke hamá hobb o wáhag ke shomárá pa má hastent, Hodáay bárgáhá shomá wat áiá begendét.
13 Cha eshiá márá delbaddhi rasetag.

May delbaddhi wati jáhá, wahdé má dist ke Titus chó gal ent, may wasshi angat géshter but. Chéá ke shomá sajjahénán áiay arwáh tázag kortag.
14 Man áiay kerrá shomay sará pahr bastagat o shomá mani sar jahl nakort. Harché ke má gón shomá gwashtagat, rást at o hamé paymá Titusay kerrá shomay sará may pahr bandag ham rást at.
15 Wahdé Titus yátá kapit ke shomá chón parmánbardár atét o shomá chón pa mazanén ezzat o ehterámé á wasshátk kort, pa shomá áiay mehr géshtera bit.
16 Man gal án ke shomay bárawá har hesábá deljam án.

8

Chandahay bárawá

1 Nun oo brátán, má shomárá hamá rahmatáni bárawá hál dayaga lóthén ke Hodáyá Makduniahay kelisáyáni sará gwárentagant.

2 Gránterén chakkás o ázmáeshání tahá, bell toré sakk tangdast butagant, bale áyáni del cha shádmániá sarréch butag o áyáni ganjén daspachi záher butag.
3 Man sháhed án ke áyán pa wasshi o razá wati gonjáeshá dátag o cha gonjáeshá gésh ham.
4 Cha má sakk báz dazbandiesh kort ke márá palgártagénáni é chandahá gón bayagay ezzatá bedayét.
5 Má cha áyán inchok komakkay omét ke dáshtagat, áyán angat géshter dát. Awalá watárá Hodáwanday dastá dátesh o gón Hodáay razáyá watárá may dastá ham dátesh.
6 Gorhá má Titus parmát ke taw é nékén kár ke Korentiáni kerrá bongéj kortag, eshiá sarjam ham bekan.
7 Gorhá anchó ke shomá sajjahén chizzán démá ét, imáná, gapp o bayáná, zántá, kámelén johdá o wati hamá mehrá démá ét ke má shomay tahá pédá kortag, nun má lóthén ke shomá é nékén kárá ham démá bebét.
8 Man shomárá hokm nadayagá án, man bass lóthán ke shomay mehrá gón degaráni johdá dém pa dém bekanán o shomay mehray rástiá bechakkásán.
9 Chéá ke shomá may Hodáwandén Issá Masihay rahmatána zánét. Hálánke á har chizzay málek at, bale shomay háterá watá garib o nézgári kort ke gón áiay nézgáriá shomárá Hodái ganj berasit.
10 É káray bárawá pa shomá mani sar o sój esh ent: pári shomá awali atét, tahná chandah kanagay jendá na, é káray erádahá ham awali atét.
11 Nun wati bendát* kortagén kárá wati gonjáeshay hesábá sarjam bekanét, tánke é káray sarjami shomay hobb o wáhagá sábet bekant.
12 Chéá ke chandah hamá wahdá zurag buta kant ke dayók pa hobb o wáhagé bedant o áiay gonjáeshá ham bebit, cha áiay gonjáeshá dhann mabit.
13 Má nalóthén ke shomá janjál bebét o degaré ásudag bebit. Má lóthén ke barábari bebit.
14 É wahdi shomay ganjén mál o hasti áyáni zaluratán puraha kant, tánke agan yakk róché shomay dast tang but, áyáni mál o hasti shomay zaluratán purah bekant. É dhawlá barábari barjáh dáraga bit,
15 anchó ke nebeshtah ent: *“Á kasá ke báz zortag, pa áiá géshnaant o á kasá ke kammok zortag, pa áiá kamm naant.”*†

Titus Korentá rawt

16 Hodáay shogr ent ke áiá Titusay delá pa shomá hamá hobb o wáhag pédá kortag ke maná pa shomá hastent.
17 Chéá ke tahná may dazbandiay sará na, Titus pa hobb o wáhagé, cha wati wasshiá shomay kerrá pédák ent.
18 Má áiay hamráhiá hamá brátá ham ráh dayagá én ke sajjahén kelisá áiay ezzatá kanant, chéá ke á, wasshén mestágá sheng kanagá ent.
19 Eshiá abéd‡, á cha kelisáyáni némagá gechén kanag butag ke chandahay rasénagay é hezmatá may hamsapar bebit ke má é kárá pa Hodáwanday shán o shawkatá o gón hobb o wáhagé kanagá én.
20 Má nalóthén ke é ganjén chandahay entezámay bábatá kasé márá bohtámé bejant.

---

* **8:11 8:11** Bendát, bezán bongéj, shoru. † **8:15 8:15** Darraw 16:18. ‡ **8:19 8:19** Abéd (cha), bezán gayr cha.

21 Márá é gam per ent ke kojám kár sharr ent, tahná Hodáwanday démá na, mardománi démá ham.
22 Eshání hamráhiá má wati dega bráté ham ráh dayagá én. É brátá har warhá pésh dáshtag ke pa má chinchok hobb o wáhagi hast o nun áiay hobb o wáhag géshter ent, chéá ke shomay bárawá deljam ent.
23 Titusay bárawá begwashán ke hamé hezmatá ke man pa shomá kanagá án, á mani hamkár ent o wati á brátáni bárawá begwashán ke kelisáyáni kásed ant o Masihay shán o shawkat ant.
24 Gorhá é mardománi démá wati mehrá sábet bekanét o kélisáyán pésh bedárét ke shomay sará may pahr bébonyád naent.

9

Chandahay bárawá dega lahtén gapp

1 Hamá kár ke pa palgártagénán bayagá ent, zalurat naent ke man áiay bárawá pa shomá nebeshtah bekanán.
2 Chéá ke pa komakk kanagá shomay hobb o wáhagá zánán o pa é gappá sará man Makduniahay báwarmandáni kerrá shomay sará pahr bastag. Man áyáni kerrá gwashtag ke shomá, bezán Akáyahay báwarmand, párigén ent pa chandahay dayagá tayár ét. Shomay hodónákiá bázénéay hobb pád kort.
3 É brátán paméshká ráh dayagá án ke sábet bebit ke má é bárawá shomay sará watsará pahr nabastag o paméshká ham ke shomá tayár bebét, anchó ke man gwashtag ke shomá tayár ét.
4 Chó mabit ke Makduni mani hamráhiá byáyant o begendant ke shomá tayár naét. Gorhá may sar jahla bit o shomay ganter, chéá ke shomay bárawá má deljam butagén.
5 Gorhá man cháret ke lázom ent gón brátán dazbandi bekanán o pésará shomay kerrá ráhesh bedayán ke hamá ganjén chandahay tayáriá bekanant ke shomá kawl kortag, tánke é kár daspachén sawgátéay hesábá sarjam bebit, pa nádelkasshi dátagén baksheshéay hesábá na.
6 Gapp esh ent ke harkas ke kamma keshit, kamma ront o harkas ke báza keshit, báza ront.
7 Harkas haminchok bedant ke delia gwashit, pa nádelkasshi o majburi na, chéá ke Hodá hamá kasá dósta dárit ke cha wati wasshi o razáyá dant.
8 Hodá wati sajjahén rahmatán shomay sará gwárénta kant, tánke shomay kerrá modám zaluratay har chizz bebit o shomá har nékén kárá démá bebét,
9 anchó ke nékkáréay bárawá nebeshtah ent:

"Áiá rétkag, gón daspachi nézgáráná dátagi,
*áiay nékdeli abadmán ent."**

10 Nun Hodá ke dehkáná pa keshagá tohm o pa waragá nagana dant, shomay gonjáeshá gésha kant o shomárá nékdeliay sharrén mozzé dant.
11 Shomay kerrá hecch chizzay kammia nabit tánke shomá har wahdá pa daspachi dát bekanét o wahdé má é chandahá rasénén, shomay é daspachiay sawabá Hodáay shogr gerag bebit.
12 É hezmatá ke shomá kanagá ét, é tahná palgártagénáni zaluratán puraha nakant, bázén mardoméay delá cha Hodáay shográ sarréch ham kant.

* **9:9 9:9** Zabur 112:9.

13 Shomay é kár o hezmatay sawabá mardom Hodáay satá o sanáyá kanant, chéá ke pa áyán o pa dega harkasá shomay daspachi sháhediế ke shomá Masihay wasshén mestágay parmánbardár ét.

14 Á pa mazanén hobb o wáhagé pa shomá dwá kanant parchá ke Hodáyá wati ganjén rahmat shomay sará gwáréntagant.

15 Hodáay shogr ent pa áiay sawgátá ke cha tawsipá dhann ent.

10

Pulos bohtámáni passawá dant

1 Mani bárawá gwashaga bit ke shomay démá “narm” o shomay báposhtá “trond” án, mane Pulosay jend Masihay békebri* o narmiay barkatá shomárá mennata kanán o

2 dazbandia kanán ke wahdé shomay kerrá káyán, á paymá ke man gón lahtén mardomá trond bayagay erádah kortag, maná majbur makanét ke inkas trond bebán. É hamá mardom ant ke may bárawá gwashant ke é mardom donyái zendé gwázenagá ant.

3 Chéá ke bell toré má é donyáyá én, bale donyái warh o paymá janga nakanén.

4 May jangi seláh donyái seláh naant. May seláhán Hodái zóré mán ke dozhmenay kalátán bekarójant† o bepróshant.

5 Har gorunáki‡ ke hodázántiay démá óshtit, má áiá karójén o dawra dayén. Har sarkasshén pegr o hayálá bandiga kanén tánke é pegr Masihay parmánbardár bebant.

6 Wahdé shomá sharriá parmánbardár bét, gorhá má tayára bén ke har náparmániay sezáyá bedayén.

7 Shomá záheri chizzána chárét. Agan kasé deljam ent ke Masihayg ent, wati delá padá hayál bekant ke má ham haméiay paymá Masihayg én.

8 Hodáwandá pa shomay rost o rodómá márá wák o ehtiár dátag, pa shomay gár o tabáh kanagá na, o agan man é wák o ehtiáray sará kammé géshén pahré bebandán, angat ham sharmendaga nabán.

9 Mana nalóthán ke shomá chó hayál bekanét ke mani kágadáni maksad shomay torsénag ent,

10 chéá ke lahténa gwashit: “Áiay kágad wazandár o zórmand ant, bale áiay jendá ke genday, nezór ent o gappi béarzesh ant.”

11 Choshén mardom báyad ent bezánant ke má yakkén paymá én, o é chizz durá cha may kágadán záher ent o dém pa démá cha may kár o kerdán.

12 Márá é hemmat nést ke watá gón hamá mardomán yakk bekanén yá watá gón haméyán dém pa dém bekanén ke watsatáia kanant. É mardom watá gón yakdomiá dém pa dém o kesása kanant. É nádánié.

13 Má géshén pahra nabandén, bass tán hamá haddá pahra bandén ke Hodáyá pa má gisshéntag, o shomá ham may pahray hadday tahá ét.

14 Má géshén pahra nabandén, agan shomay kerrá mayátkénén, gorhá may pahr géshéné butagat. Bale má awali mardom atén ke Masihay wasshén mestág tán shomay kerrá ham sar kort.

---

* **10:1 10:1** Békebri, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. † **10:4 10:4**Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. ‡ **10:5 10:5** Gorunáki, bezán gorur, porkebri.

15 Degaráni káráni sará géshén pahr ham nabandén, bale ométa kasshén haminchok ke shomay imán rost o rodóma kant, shomay nyámá may káráni patth o perh master bebit,
16 tánke cha shomay hadd o simsarán hamá dém wasshén mestágay járá jat bekanén. Má nalóthén hamá káray sará pahr bebandén ke degaréay hand o damagá pésará kanag butag.
17 *Harkas ke pahra bandit, Hodáwanday sará pahr bebandit.*§
18 Chéá ke á kas ke wati satáyá wata kant, á kabula nabit, hamá mardom kabula bit ke Hodáwand áiay satáyá kant.

11

Pulos o drógén kásed

1 Omét ent ke shomá mani nádániá kammé bardáshta kanét. Shomá chónáhá bardásht kanagá ét.
2 Man pa shomá anchó hasaddig án ke Hodá hasaddig ent. Man shomárá yakk mardéay námgept kortag, bezán Masihay tánke shomárá chó pákdámonén neshtagén jenekkéá Masihay bárgáhá pésh bekanán.
3 Bale mani tors esh ent, anchó ke már átk o pa makkári Hawái gomráh kort, shomay del á paymá gomráh mabit o pa Masihá shomay pákdámoni o wapádári zawál mabit.
4 Chéá ke agan kasé shomay kerrá byayt o hamá Issáyá abéd ke má áiay jár jatag, dega Issáéay járá bejant, shomá pa ásáni eshiá mannét. Yá hamá Ruh ke shomárá rasetag, áiá abéd shomárá dega ruhé bedant, shomá mannét. Yá hamá wasshén mestág ke shomá mannetag, áiá abéd shomárá dega wasshén mestágé bedant, eshiá ham mannét.
5 Bale mani hayálá man cha é "thuhén kásedán" kamter naán.
6 Man balkén habarzánté n aán, bale bézánté ham naán. Má é chizz har paymá shomay démá sarjamiá sábet kortag.
7 Záná, mani gonáh hamesh at ke man Hodáay wasshén mestág bé mozzá shomárá sar kort o é paymá watárá jahl jat tánke shomá borz bebét?
8 Man á dega kelisá "poletant", bezán man cha áyán zarr gept ke shomay hezmatá bekanán.
9 Wahdé shomay kerrá atán o chizzéá gatth bután, hechkasay sará bár nabután, chéá ke cha Makduniahá átkagén brátán mani zalurat purah kortant. Man was kortag o angata kanán ke shomay sará báré mabán.
10 Anchó ke Masihay rásti mani delay tahá mohkam ent, hamé paymá é habar ham mohkam ent ke Akáyahay damagá kas maná gwashta nakant ke é pahrá maband.
11 Chéá? Parchá ke man shomárá dósta nadárán? Hodá zánt ke man shomárá dósta dárán.
12 É kárá ke annun kanagá án, eshiá démterá ham kanán, tánke hamá mardom ke móhéay shóházá ant ke pahr bebandant o begwashant má gón Pulos o áiay hamráhán barábar én, áyán é móh marasit.
13 Choshén mardom drógén kásed o prébkárén mozzur ant ke Masihay kásediay póstá gwará kanant.
14 É hayráni gappé naent, chéá ke Shaytánay jend ham nuránién préshtagéay póstá gwará kant.

---

§ **10:17 10:17** Eremyá Nabiay Ketáb 9:24.

15 Gorhá é hayráni gappé naent ke áiay hezmatkár ham rástáwariay hezmatkáráni póstá gwará bekanant. Eshán wati kár o kerdáni hesábá sezá rasit.

Pulosay sakki o sóri

16 Padá gwashán ke kass maná ahmaké sarpad mabit. Bale agan shomá maná ahmaké sarpada bét, gorhá maná bardáshtbekanét, tánke kammé pahr bebandán.

17 Gorhá é pahr ke eshiay sará man deljam án, é Hodáwandi habaré naent, ahmaki habaré.

18 Bázén mardomé donyái mardománi paymá pahr bandagá ent, bell ke man ham pahra bandán.

19 Shomá aglá sarréch ét, paméshká pa galé ahmakáni bardáshtá kanét.

20 Rástén habar esh ent ke wahdé kasé shomárá goláma kant yá shomay mál o hastiá polit yá cha shomá páedag chesta kant yá watá mazana kant yá shomárá shahmáta jant, shomá bardáshta kanét.

21 Maná é gappay janag lajja kant ke má pa é káráni kanagá sakk nezór én.

Man ahmakéay hesábá gappá án ke agan choshén chizzé hast ke kasé áiay sará pahr bast bekant, gorhá man ham á chizzay sará pahra bandán.

22 É drógén kásed Ebráni ant? Man ham Ebránié án. Esráili ant? Man ham Esráilié án. Ebráhémay nasl o padréch ant? Man ham Ebráhémay nasl o padréch án.

23 É mardom Masihay hezmatkár ant? Nun ganóki gappé janagá án, man masterén hezmatkáré án. Man géshter kár kortag, géshter zendáná neshtagán, géshter latth wártag o báz randá gón marká dém pa dém butagán.

24 Yahudián maná panch randá shallák o hayzarán jatag, har randá cha chell shalláká bass yakké kamm.

25 Man say randá latth janag butagán, yakk baré sengsár kanag butagán, say randá mani bójig* proshtag o shapé o róché man daryáyá gwázéntag.

26 Man bázén saparé jatag o gón warh warhén hatarán dém pa dém butagán: kawráni hatar, dhong o rahzanáni hatar, hamkawmáni hatar, darkawmáni hatar, shahray hatar, gyábánay hatar, daryáay hatar o drógén brátáni hatar.

27 Man sakk báz kár kortag o zahmat kasshetag, báz randá béwábi saggetag, shod o tonn distag o báz randá waragay móh narasetag, gwahr o sardi pa jándari gwázéntagant.

28 Eshán abéd, har róch sajjahén kelisáyáni gam mani sará ent.

29 Harkasay nezóri maná nezóra kant. Harkas ke cha Hodáyá wati démá tába dant, man tahá sochán.

30 Agan pahr bandagi ent, gorhá man wati nezóriáni sará pahra bandán.

31 Hodá, bezán Hodáwandén Issáay Peta zánt ke man dróg bandagá naán, hamá Hodá ke tán abad satá o saná karzit.

32 Wahdé man Dameshká atán, Arétás bádsháhay wáliá shahray darwázagán sepáhig nádént ke maná dazgir bekanant.

---

* **11:25 11:25** Bójig, bezán lánch, kashti.

33 Maná mardomán lachéay† tahá kort o cha shahray diwálay darigéá jahlá ér dát o cha áiay dastá rakketán.

12

Pulosay ásmáni sapar

1 Man báyad ent pahr bebandán, bell toré cha eshiá páedagé narasit. Nun man cha Hodáwanday némagá rasetagén elhám o shobénagáni habará kanán.
2 Man yakk Masihi báwarmandé zánán ke chárdah sál pésar sayomi ásmáná barag butag, bárén gón jesmá yá bé jesmá, nazánán, Hodá zánt.
3 Man é gappá ham zánán ke é mard, gón jesmá yá bé jesmá, nazánán, Hodá zánt,
4 baheshtá barag butag o anchén gapp eshkotag ke ensán áyán gwashta nakant, anchén gapp ke ensáná áyáni kanagay ejázat nést.
5 Man choshén mardoméay sará pahra bandán, wati sará na, bass wati nezóriáni sará pahra bandán.
6 Pahr bandag belóthán ham, ahmaké nabán, chéá ke rásténá gwashán. Bale pahréza kanán, tánke hechkas cha é kárán ke man kanagá án o cha é gappán ke man janagá án maná master makant,
7 bell toré maná é hayrán kanókén elhám o shobénag rasetagant. Paméshká mani badaná konthagé mán ke man gwát magerán, bezán Shaytánay kásedé mani sar o bahtán kaptag ke maná azáb bekant tánke man gorunák mabán.
8 Say randá man Hodáwanday kerrá peryát kortag ke eshiá cha man dur kan.
9 Bale Hodáwandá maná gwasht: "Tará mani rahmat wat bass ant, chéá ke mani zóray kámeli nezóriay tahá ent." Gorhá man pa bázén galé wati nezóriáni sará pahra bandán tánke Masihay zór o wák mani hamráh bebit.
10 Paméshká Masihay háterá wati nezóriáni tahá gal án, bad o rad o sakki o ázár o moshkeláni tahá gal án. Chéá ke wahdé nezóra bán, gorhá zórmanda bán.

Pa Korentián Pulosay paréshání

11 Man watárá ahmaké jórh kortag, bale maná shomá majbur kortag. Báyad ent shomá mani sepáresh bekortén, chéá ke man cha é "thuhén kásedán" kamter naán, bell toré hecché naán.
12 Man gón sabr o ópáré rástén kásedéay sajjahén neshání shomay démá záher kortagant, bezán ásmáni neshání o hayrán kanókén kár o mójezah.
13 Shomá cha é dega kelisáyán che paymá kamter ét? Paméshká ke man hechbar shomay sará báré nabutagán? Mani é "náensápiá" pahell kanét.
14 Nun man tayár án ke sayomi randá shomay gendagá byáyán o shomay sará báré nabán. Shomay mál o hastiá nalóthán, shomay jendá lóthán. Chónáhá ham, chokkáni zemmawári naent ke pa pet o mátán bechenant o ér bekanant, pet o mátáni zemmawári ent ke pa chokkán bechenant o ér bekanant.
15 Harché ke maná hast, man pa galé shomay sará harcha kanán, wati sáhá ham pa shomá nadra kanán, bale shomá maná paméshká kamter dósta dárét ke man shomárá sakk báz dósta dárán?

† **11:33 11:33** Lach cha pissh yá dega tákán jórh kortagén mazanén darpé.

16 É gappá bemannét ke man shomay sará báré nabutagán. Angat
shomá gwashét ke man makkárén mardomé án o man shomárá pa
honar geptag.
17 Záná, man anchén mardomé shomay kerrá ráh dátag ke shomárá
poletagi?
18 Man gón Titusá gwashtag ke shomay kerrá byayt o may brát ham
man gón áiá ráh dát. Titusá wa shomárá napoletag, yá poletagi? Mani
o Titusay ráh o rawesh yakk naat? Má yakráh naatén?
19 Balkén shomá tán é wahdi é hayálá butagét ke má shomay démá
watá washnám kanaga lóthén. Na, má Masihay barkatá Hodáay bárgáhá
habará butagén. Oo dordánagén dóstán! Má harché ke kanagá én, pa
shomay rost o rodómá kanagá én.
20 Mani tors esh ent ke wahdé shomay kerrá káyán, begendán ke
shomá á mardom naét ke mana lóthán o shomá begendét ke man á
mardom naán ke shomá lóthét. Man shomay kerrá arh o korh, hasadd,
zahr o hezhm, watwáhi, bohtámjani, báposhtá habar kanag, gorunáki o
bénazmi gendaga nalóthán.
21 Chó mabit ke wahdé man káyán, Hodá maná shomay démá
sharmendag bekant o man bázénéay sawabá gamig bebán ke áyán yakk
wahdé gonáh kortag, nápáki o bénangi kortag o hawá o hawasáni golám
butagant o angat tawbahesh nakortag.

13

Goddhi habar

1 É sayomi rand ent ke shomay gendagá pédák án. *Har habaray rásti
gón do yá say mardomay sháhediá sábet kanag bebit.*[*]
2 Man pésará ham shomárá habardár kort, domi randá ke shomay
kerrá átkán, o nun ham ke shomay kerrá naán, padá gwashán ke wahdé
mana káyán, á mardomán ke gonáh kortag, na áyáni sará rahma kanán
o na é dega sajjahénáni sará.
3 Shomá sabuta lóthét ke é Masih ent ke cha mani zobáná habara kant.
Masih shomay démá nezór naent, shomay tahá zórmand ent.
4 Rásté ke Masih nezóriá salib kasshag but, bale nun cha Hodáay zór o
wáká zendag ent. Hamé paymá má ham Masihay nezóriá sharikdár én,
bale pa shomaygi cha Hodáay zórá gón áiá zendaga bén.
5 Watá bechakkásét ke bárén shomárá imán hast yá na. Watá
bechakkásét. Nazánét ke Issá Masih shomay bátená ent? Agan nazánét,
gorhá shomá é chakkásá kámyáb nabutagét.
6 Bale má kámyáb butagén. Ométa kanán ke shomá é habará zánét.
7 Má cha Hodáyá dwá lóthén ke shomá radén káré makanét, pa é
maksadá na ke mardom begendant ke má chakkásá kámyáb butagén,
pa é maksadá ke shomay kár o kerd sharr bebant, bell toré zaherá má
kámyáb mabén.
8 Chéá ke má rástiay helápá óshtáta nakanén, bass pa rástiá óshtén.
9 Má toré nezór bebén ham, agan shomá zórmanda bét, má gala bén.
May dwá ent ke shomá kámel bebét.
10 É habarán paméshká anchén wahdéá nebeshtah kanagá án ke man
shomay kerrá naán ke wahdé káyán, majbur mabán wati wák o ehtiárá

[*] **13:1 13:1** Mussáay Wáz 19:15.

pa trondi kár bebandán, hamá wák o ehtiár ke Hodáwandá maná pa shomay rost o rodómá dátag, pa shomay gár o tabáh kanagá na.

Goddhi drahbát

11 Oo brátán! Goddhi habar esh ent ke shádmán bebét. Pa kámeliá johd bekanét. Yakdomiá delbaddhi bedayét. Hamdel bebét. Pa émeni zend begwázénét. Mehr o émeniay Hodá gón shomá góna bit.
12 Yakdegará gón pákén chokkagéá salám bedayét.
13 Eday sajjahén palgártagén mardom shomárá salám kanagá ant.
14 Hodáwandén Issá Masihay rahmat o Hodáay mehr o Pákén Ruhay hamráhdári shomárá sajjahénán gón bát!

Pa Galátián
Pulosay kágad
Pa Galátián Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke kásedé án o mani kásedi cha
ensánáni némagá yá cha hásén mardoméay némagá naent, cha Issá Masih
o Hodáén Petay némagá ent, hamá Hodá ke Issá Masihi cha mordagán
zendag kort.
2 É sajjahén brát ke gón man yakjáh ant, é kágad cha áyáni némagá ent
ham.
Pa Galátiahay kelisáyán.
3 Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomárá
rahmat o émeni sar bát.
4 Issá Masihá watá pa may gonáháni dur kanagá nadr kort ke may
Hodáén Petay wáhagay barkatá márá cha annugén harábén zamánagá
berakkénit*.
5 Hodáay shán o shawkat abad tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.

Wasshén mestág bass yakké

6 Man hayrán án ke shomá pa dega "wasshén mestágéá"† chón
zutt hamá Hodáyá yalah kanagá ét ke shomárá tawári kortag ke
Masihayrahmatáni chérá zend begwázénét.
7 Albat dega wasshén mestág nést, bale lahtén mardom hast ke
shomárá mán gisshénagá ant o Masihay wasshén mestágá badal kanaga
lóthant.
8 Tantaná‡ agan má yá cha ásmáná átkagén préshtagé é wasshén
mestágay badalá ke má shomay kerrá jár jatag, dega mestágéay járá
bejant, áiá nálat bát.
9 Anchó ke má pésará gwashtag, nun man padá gwashán, agan
kasé shomay kerrá hamá wasshén mestágay badalá ke shomárá pésará
rasetag, dega mestágéay járá bejant, áiá nálat bát.
10 Annun man mardománi washnódiá lóthagá án yá Hodáay? Man
mardománi wassh kanagay johdá naán. Agan man angat mardománi
wassh kanagay johdá buténán, Masihay hezmatkáré naatán.

Pulos, Hodáyá gechén kortag

11 Oo brátán! Shomárá gwashán, hamá wasshén mestág ke man
shomay kerrá jár jatag, ensánay sázetagéné naent.
12 Chéá ke é mestág maná cha ensánéay némagá narasetag o na ke
kaséá maná dars dátag, é maná cha Issá Masihay nemagá elháméá
rasetag.
13 Shomá mani pésarigén zenday bárawá eshkotag ke man Yahudiáni
dinay hesábá gwázéntag. Man Hodáay kelisá sakk báz ázár dátag o johdon
kortag ke kelisáyá tabáh bekanán.

---

* **1:4 1:4** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. † **1:6 1:6** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:8 1:8** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

14 Cha wati bázén hamkawmén hamsarókéá géshter Yahudi dinay páband butagán o wati pet o piroki dódáni barjam dáragá sakk porjósh butagán.
15 Bale Hodáyá ke maná cha mátay lápá gechén kortagat, cha wati
rahmatay barkatá maná tawár jat o paysalahi kort
16 ke wati Chokká pa man záher bekant tánke man darkawmán áiay
Chokkay mestágá sar bekanán. Á wahdi man eshtáp eshtápá cha kassá
sar o sój nagept o
17 dém pa Urshalimá pa hamá mardománi gendagá nashotán ke cha
man pésar pa kásediá gechén kanag butagatant. Arabestáná shotán o
randá Dameshká wátarr bután.
18 Say sál gwast o nun Urshalimá Képáay§ didárá shotán o bass pánzdah
róchá gón áiá dáshton.
19 Man ódá á dega kásed nadistant, man bass Hodáwanday brát Ákub
dist.
20 Bechárét, harché ke pa shomá nebeshtah kanagá án, Hodá sháhed
ent ke dróg naant.
21 Randá Suriah o Kilikiahay damagán shotán.
22 Masihay hamá báwarmand ke Yahudiahay kelisáyá ant, mani
jendesh nadistagat,
23 bass eshkotagatesh ke may ázár dayók nun wat hamá imánay járá
janagá ent ke yakk wahdé áiay tabáh kanagay randá butag.
24 Gorhá é mardomán mani sawabá Hodáay satá o saná kort.

2

Kásed Pulosá mannant
1 Gorhá chárdah sálá rand man Bárnábáay hamráhiá padá Urshalimá
shotán, man Titus ham gón wat bort gón.
2 Elháméay sawabá shotán o wasshén mestág áyáni démá bayánon kort,
hamá mestág ke man pa darkawmán jár janagá án. Hamá mardom ke
kelisáay sarók zánaga butant, man gón áyán jetá gend o nend kort, tánke
bezánán ke bépáedagén tach o tágé kanagá nabutagán o naán.
3 Titus ham ke mani hamráh at, bell toré Yunánié at, bale pa sonnatá
majbur kanag nabut.
4 Sonnat kanagay habar paméshká chest but ke lahtén drógén "brát"
may nyámá potertagat ke may jásusiá bekanant o hamá ázátiá ke márá
cha Issá Masihay barkatá hastent, sarpad bebant tánke márá golám
bekanant.
5 Bale má pa damánéá ham áyáni démá sar jahl nakort tánke wasshén
mestágay rásti pa shomá bemánit.
6 Á ke kelisáay tahá sarók zánaga butant, áyán mani tálimáni tahá hecch
chizz gésh nakort. Chónáhá ham mani kerrá é gappá hecch arzesh néstat
ke á chinchok námdár ant, chéá ke Hodá ru o ryá* nakant.
7 Mani tálimáni tahá chizzé gésh kanagay badalá, á sarpad butant
ke sonnat nakortagénáni kerrá wasshén mestágay jár janagay zemmah
maná dayag butag, anchosh ke sonnat kortagénáni kerrá é járay janagay
zemmah Petrosá dayag butag.
8 Hamá Hodá ke Petrosá wák† o twán dayagá at ke pa sonnat

§ **1:18 1:18** Képá, Issá Masihay kásed Shamun-Petrosay Aramái nám ent. * **2:6 2:6** Ru o ryá, bezán park o dark, némagdári, Arabi o Pársiá "tab'iz". † **2:8 2:8** Wák, bezán zór, tákat.

kortagénán áiay kásed bebit, hamá Hodá maná ham wák o twán dayagá at ke pa sonnat nakortagénán áiay kásed bebán.

9 Ákub o Képá o Yuhanná ke kelisáay menok‡ zánaga butant, wahdé sarpad butant ke maná rahmatay é sawgát rasetag, wati rástén dastesh mani o Bárnábáay némagá pa hamkáriá shahárt ke má darkawmáni kerrá berawén o á, sonnat kortagénáni kerrá berawant.

10 Áyán cha má bass haminchok lóthet ke nézgárán béhayál makanén o man wat ham cha pésará pa hobb o wáhagé hamé kárá kanagá atán.

Pulos Petrosay démá óshtit

11 Wahdé Képá Antákiahá átk, man paméshká áiay jenday démá, áiay helápá pád átkán ke á mayárig at.

12 Gapp esh ent ke cha Ákubay némagá lahtén mardomay áyagá pésar, Képáyá gón darkawménbáwarmandán waráka wárt, bale wahdé é mardom átkant, áiá watá cha darkawmán dur dásht o áyáni nazzikká nayátk, chéá ke cha sonnat kanagay mannókán torseti.

13 Képáay é dotal o dopóstiá§ é dega Yahudi báwarmand hamráh butant. Á degarán bell, Bárnábá ham áyáni dotal o dopóstiá gón kapt o gomráh but.

14 Bale wahdé man dist ke é mardom wasshén mestágay rástén ráhá rawagá naant, sajjahénáni démá gón Képáyá gwashton: “Taw wat Yahudié ay o angat wati zendá Yahudiáni dhawlá nagwázénay, darkawmáni dhawlá gwázénay, gorhá darkawmán parchá hojja kanay ke Yahudiáni dhawlá zend begwázénant?”

Yahudi o darkawm imánay sawabá rakkant

15 Má pédáeshi Yahudi én o cha “gonahkárén darkawmán” naén,

16 bale angat má zánén ke mardom Sharyatay randgiriay sawabá pák o palgára nabit, Issá Masihay sará báwar kanagay sawabá pák o palgára bit. Má Issá Masihay sará báwar kortag tánke Masihay sará báwaray sawabá pák o palgár bebén, Sharyatay randgiriay sawabá na, chéá ke Sharyatay randgiriay sawabá kass pák o palgára nabit.

17 Bale hamá wahdá ke má Masihay barkatá pák o palgár bayaga lóthén, agan zánag but ke má wat ham gonahkár én, gorhá? Masih gonáhay hezmatá ent? Na, hechbar na.

18 Nun agan man hamá chizzán padá bebandán ke man wat karótkagant*, gorhá sábet kanagá án ke Sharyatay próshóké án.

19 Chéá ke wahdé man zánt ke Sharyatá dáshta nakanán, man Sharyatay chammán mortán ke pa Hodáyá zendag bebán.

20 Man Masihay hamráhiá salib kasshag bután. Nun é mardom ke zendag ent, é man naán, Masih ent ke mani tahá zendag ent. É jesmi zendagi ke maná hastent, maná Hodáay Chokkay sará báwar kanagay sawabá hastent ke hamáiá maná dóst dáshtag o wati jendi pa man nadr kortag.

21 Man Hodáay rahmatán pádmála nakanán, chéá ke agan páki o palgári Sharyatay randgiriay sawabá berasetén, gorhá Masihay marká hecch máná nabutagat.

---

‡ **2:9 2:9** Menok, bezán menag, sotun. § **2:13 2:13** Dotal o dopóst, bezán hamá mardom ke démá degar ant o poshtá degar, thagg, doru, dodém. * **2:18 2:18** Karójag, bezán addh kortagén chizzéay próshag.

3

Imán yá Sharyat

1 Oo béaglén Galátián! Kayá shomárá sehr kortag? Issá Masihay salib
kasshagay kessah gón shomá anchó pakkáiá bayán kanag but ke har
chizz purah shomay chammáni démá záher but.
2 Man cha shomá bass yakk chizzé zánaga lóthán, shomárá
Pákén RuhSharyatay randgiriay sawabá rasetag yá wasshén mestágay
eshkonag o báwar kanagay sawabá?
3 Haminchok béagl ét? Shomá wati sapar, Pákén Ruhay barkatá bendát
kortag. Nun gón ensáni johdá menzelá sar bayaga lóthét?
4 Shomá inchok sakki o sóri mopt o náhudagá* kasshetag? Maná
báwara nakant.
5 Hamá ke shomárá Pákén Ruha bakshit o mójezah pésha dárit, é kárán
paméshká kant ke Sharyatay randgiriá kanagá ét? Yá paméshká ke
shomá wasshén mestágá gósh dárag o báwar kanagá ét?
6 Ebráhémá bechárét, áiá Hodáay sará báwar kort o áiay é báwar pa áiá
páki o palgárié hesáb but.
7 Paméshká deljam bebét, Ebráhémay asligén chokk hamá ant ke imána
kárant.
8 Pákén Ketábá péshgói kort ke Hodá chón darkawmán imánay sawabá
pák o palgára kant. Hodáyá Ebráhémay kerrá wasshén mestágay jár pésará
jat, gwashti: "Donyáay sajjahén kawm tai sawabá barkata gerant."
9 Gorhá hamá ke imánay ráhá zurant gón Ebráhémá hawár barkata
gerant, hamá Ebráhém ke imánay ráhi zortag.
10 Á ke Sharyati kárání sará tawkala kanant, áyáni sará nálat ent. Chéá
ke Pákén Ketábá nebeshtah ent: "Harkas ke dáemá Sharyatay Ketábay
sajjahén nebeshtaháni páband naent o áyáni sará kára nakant, á nálatié."
11 Nun é habar záher ent ke cha Sharyatay randgiriá kass Hodáay
bárgáhá† pák o palgára nabit, chéá ke Pákén Ketába gwashit: "Hamá ke
imánay barkatá pák o palgár ent, hamá zendaga mánit."
12 Bale Sharyatay bonyád imán naent, anchó ke nebeshtah ent: "Hamá
ke Sharyatay sará kára kant, hamé kárání wasilahá zendaga mánit."
13 Hamá nálat ke may sará at Masihá wati sará zort o é dhawlá márá
cha Sharyatay nálatá móketi‡, chéá ke nebeshtah ent: "Harkas ke dáray
sará dranjag but, nálatié."
14 Masihá márá móket ke cha áiay wasilahá Ebráhémay barkat dark-
awmán sar bebit o cha imánay ráhá márá hamá Pákén Ruh berasit ke
Hodáyá kawl kortag.

Sharyat o wádah

15 Brátán! Man cha har róchigén zendagiá mesálé dayán. Ensáni ahd o
karáré ham ke gisshénaga bit, randá na kasé áiá nákár korta kant o na
áiay tahá chizzé gésh korta kant.
16 Nun kawl gón Ebráhémá o gón Ebráhémay chokká kanag butant.
Pákén Ketába nagwashit ke "gón tai chokkán", bezán gón bázénéá. Pákén
Ketába gwashit: "Gón tai Chokká", bezán gón yakkéá o é Masih ent.

---

* **3:4 3:4** Náhudag, bezán bépáedag. † **3:11 3:11** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ **3:13 3:13** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid".

17 Mani habaray maksad esh ent ke Sharyat ke chár sad o si sálá pad átk, á ahd o paymáná nákára nakant ke Hodáyá cha pésará gisshéntag o é paymá Hodáay kawlá ham nákára nakant.
18 Agan mirás Sharyatay bonyádá ent, gorhá bezán kawlay bonyádá naent, bale Hodáyá cha wati rahmatá é mirás Ebráhémárá kawlay bonyádá dátag.
19 Gorhá Sharyat chéá dayag butag? Sharyat ensánay náparmániáni sawabá dayag butag. Préshtagán áwort o myánjigerén§ mardoméay, bezán Mussáay dastá dát o tán hamá wahdá kárámad at ke hamá Chokk, bezán Masih byayt ke áiay áyagay kawl dayag butagat.
20 Nun myánjiger do némagay nyámá bit, bale Hodá yakké o áiá myánjigeray hájat naent.
21 Gorhá Sharyat Hodáay kawláni helápá ent? Hechbar chosh naent, chéá ke agan anchén Sharyaté dayag butén ke abadmánén zendi dát bekortén, gorhá páki o palgári allam Sharyatay bonyádá butagat.
22 Bale Pákén Ketába gwashit ke har ensán gonáhay bandig ent. Bass Issá Masihay sará báwar kanagay sawabá wádah hamá mardomán dayaga bit ke Masihay sará imána kárant.
23 Bale imánay é ráhay pach bayagá o pésar má Sharyatay bandig atén, bezán tán imánay záher bayagá zendáni atén.
24 Gorhá, Sharyat may sarparast butag ke márá tán Masihá sar bekant, tánke má imánay sawabá pák o palgár hesáb bebén.
25 Imán ke átkag, nun má sarparastéay dastay chérá naén.

Hodáay chokk

26 Shomá sajjahén Issá Masihay sará imánay barkatá Hodáay chokk ét,
27 chéá ke shomá sajjahén Masihay námá pákshódi* dayag butagét o Masihayg ét o nun á shomay setr ent ke shomá póshetag.
28 Hodáay kerrá park o pér nést ke shomá Yahudi ét yá darkawm, golám ét yá ázát, mardén ét yá janén, chéá ke shomá sajjahén Issá Masihay barkatá yakk ét.
29 Agan shomá Masihayg ét, gorhá shomá Ebráhémay padréch ét o kawlay hesábá gón Ebráhémá hawár Hodáay mirásá bahramand ét.

4

Chokk yá bandah

1 Mani habaray maksad esh ent ke tán hamá wahdá ke mirásdár nábáleg ent, mirásdár o golámeay nyámá parké nést, bell toré mirásdár har chizzay málek ent.
2 Bale tán hamá wahdá ke petá pa áiá paysalah kortag, á kapil* o sarparastáni dastay chérá ent.
3 Gorhá má ham, tánke nábáleg atén, é donyáay ráh o rahbandáni golám atén.
4 Bale wahd ke átk, Hodáyá wati Chokk dém dát. Chokk ensáné but o cha pédáeshá Sharyatay rahbandáni chérá at,
5 tánke haméyán bemókit ke Sharyatay chérá ant o Hodá márá bezurit o wati chokk bekant.

§ **3:19 3:19** Myánjiger, bezán sohl o saláh kanók. * **3:27 3:27** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent. * **4:2 4:2** Kapil, bezán hamá mardom ke degaréay zemmahá zurit.

6 Hodáyá wati Chokkay Ruh paméshká may delán jágah dátag ke má
Hodáay chokk én. Ruh kukkárá ent: “Abbá! Oo mani Pet!”
7 Paméshká taw nun golámé naay, taw chokké ay. Nun ke Hodáay
chokk ay, gorhá Hodáyá tará wati mirásdár kortag.

Pulosay paréshání

8 Pésará, hamá wahdá ke shomá Hodá nazántag, hamá chizzáni golám
butagét ke á wati zátá hodá naant.
9 Bale nun ke shomá Hodáyá zánét, yá rástterén gapp esh ent ke Hodá
shomárá zánt, gorhá chón nezór o békárén ráh o rahbandáni némagá pera
tarrét? Yakk randé padá hameshání golám bayaga lóthét?
10 Shomá róch o máh o mósom o sáláni rasmána dárét.
11 Maná pa shomá torsit, ke balkén man shomay sará mopt o
náhudagén johdé kortag.
12 Brátán! Gón shomá dazbandia kanán, mani paymá bebét, chéá ke
man cha Sharyatá ázát kanag butagán o nun shomay paymá án.
Shomá pésará wa pa man hecch badi nakortag.
13 Shomá zánét ke awali randá ke man shomay kerrá wasshén
mestágay jár jat, mani áyagay sawab nádráhié at.
14 Bell toré mani jesmi hálat pa shomá chakkásé† at, bale shomá maná
béarzesh nazánt o dawr nadát. Angat shomá maná anchó dast gept,
gwashay man Hodáay préshtagé atán, gwashay Issá Masihay jend atán.
15 Shomay á shádmáni nun kojá shotag? Chéá ke man gwáhi dáta kanán
ke agan shomay wasá butén, shomá wati chamm ham kasshetag o maná
dátagatant.
16 Gorhá nun man shomay dozhmen jórh butagán ke gón shomá rástén
habará kanán?
17 É mardom pa porjóshi shomay randá kaptagant, bale eshání niyat
sharr naent. É mardom shomárá cha má sendaga lóthant ke shomá pa
eshán porjósh bebét.
18 É sharrén gappé ke shomá modám porjósh bebét, tahná á wahdá na
ke man shomay kerrá án, bale pa sharrén chizzéá porjósh bebét.
19 Mani chokkán! Man padá pa shomá chellagi dardán án, tán hamá
wahdá ke pakká záher bebit ke Masih shomay del o daruná neshtag.
20 Drégatá man annun shomay kerrá buténán o man betwántén gón
shomá pa narmtawári habar bekortén, chéá ke hayrán án shomárá chón
bekanán.

Hájer o Sárahay mesál

21 Maná begwashét, shomá ke Sharyatay páband bayaga lóthét, nazánét
ke Sharyat ché gwashit?
22 Chéá ke Pákén Ketábá nebeshtah ent ke Ebráhémá do mardénchokk
hastat, yakké cha móledén janá o yakké cha ázáténá.
23 Hamá chokk ke áiá cha móledén janá but, cha ensáni wáhagá pédá
but, bale é dega chokk ke cha ázátén janá pédá but, Hodáay kawlay
barkatá pédá but.
24 É gapp mesál ant, chéá ke é doén janén do ahd o paymánay namunah
ant. Yakk ahd o paymáné cha Sináay kóhá kayt o golámén chokk pédá
kant. É Hájer ent.

† **4:14 4:14** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán.

25 Mesálay habará, Hájer Sináay kóh ent, hamá kóh ke Arabestáná ent o
annugén Urshalimay dhawlá ent, chéá ke áiay jend o áiay chokk golámén
zendé gwázenagá ant,
26 bale á Urshalim ke borzá ent, ázát ent o may mát ent.
27 Chéá ke nebisag butag:
"Shátkámi kan, oo santhén janén,
taw ke hecch chokk áworta nakanay!
Pa shádmáni kukkár kan,
taw ke chellagi dard nakasshetag!
Chéá ke yalah dátagén janénay chokk
cha hamáiay chokkán géshter ant ke mardi hast."
28 Oo brátán! Shomá, Esákay dhawlá kawlay chokk ét.
29 Á wahdá, hamá chokk ke cha ensáni wáhagá pédá butagat, hamá
chokká ázár dayagá at ke cha Hodáay Ruhay zór o barkatá pédá butagat
o tán róche maróchigá ham hamé paym bayagá ent.
30 Bale Pákén Ketáb ché gwashit? "Móledén jan o áiay chokká
gallén, chéá ke móledén janay chokk gón ázátén janay chokká hechbar
hammirásа nabit."
31 Gorhá, brátán! Má móledén janay chokk na én, ázátén janay chokk
én.

5

Wati ázátiá barjáh bedárét

1 Masihá márá ázát kort ke má ázát bebén. Gorhá mohr bóshtét, watárá
padá golámiay jogay* chérá rawagá maylét.
2 Gósh dárét! Mane Pulos shomárá gwashán ke agan shomá wati
sonnat kanag esht, gorhá shomárá cha Masihay némagá hecch paymén
páedagé narasit.
3 Á mardom ke wati sonnat kanaga kellit, man pa deljami gón áiá
gwashán ke pa taw allam ent ke sajjahén Sharyatá bedáray.
4 Shomá ke gón Sharyatay dáragá Hodáay chammán watá pák o palgára
zánét, bezán shomá cha Masihá sendag butagét. Shomá cha Hodáay
rahmatán dur butagét.
5 Bale imánay sawabá, má cha Pákén Ruhay barkatá hamá páki o
palgáriay wadárá én ke márá áiay omét hast.
6 Chéá ke Issá Masihay ráhá sonnat bayag o nabayagay máná yakk ent,
tahná hamá imáná máná hast ke cha mehray ráhá watá záhera kant.
7 Shomá sharr démá rawán atét. Kayá shomárá cha rástiay
parmánbardáriá dásht?
8 Shomay gwánk janóká, bezán Hodáyá wa shomárá nadásht.
9 Toshoké homir sajjahén ártá homiréna kant.
10 Maná Hodáwanday sará setk† ent o deljam án ke shomay delá dega
hayála nayayt. Á mardom ke shomárá mán gisshénagá ent, á wati
malámá porra kant, harkas ke bebit.
11 Oo brátán! Man wa nun sonnat kanagay wázá kanagá naán
o paméshká ázár dayag bayagá án. Agan man sonnat kanagay wáz
bekortén, gorhá cha salibay paygámá kassá bad nabortagat.

---

* **5:1** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. † **5:10** Setk, bezán báwar, yakin.

12 Hamá ke shomárá janjála kanant, watá gwahtag‡ kanátant.
13 Oo brátán! Shomá gwánk janag butagét ke ázát bebét, bale chó mabit
ke é ázáti pa shomay gonahkárén tab o sareshtá§ móhé bebit. Eshiay
badalá pa mehr yakdomiay hezmatá bekanét.
14 Chéá ke sajjahén Sharyatay majg hamé yakkén hokm ent: "Wati
hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár."
15 Shomá yakdomiá chillénag o waragá ét, bechárét, yakdomiay dastá
tabáh mabét.

Gón Pákén Ruhá hamgám bebét

16 Nun mana gwashán, gón Pákén Ruhá hamgám bebét. É paymá
shomá gonahkárén tab o sareshtay lóth o wáhagáni randá nakapét.
17 Chéá ke gonahkárén tab o sareshtay wáhag Pákén Ruhay heláp ant
o Pákén Ruhay wáhag gonahkárén tab o sareshtay heláp ant. É gón
yakdomiá jangá ant o paméshká shomá á kárána nakanét ke kanagesha
lóthét.
18 Bale agan Pákén Ruh shomay rahshóniá* bekant, gorhá shomá
Sharyatay páband naét.
19 Gonahkárén tab o sareshtay kár záher ant: syahkári, nápáki,
waylánki†,
20 botparasti, sehr o jádugeri, naprat, jang o jadal, hasadd, hezhm‡,
watwáhi, sest o séd, goróhbandi,
21 kénag, mast o malári, ayyáshi o hamé paymén chizz. Anchó ke man
pésará shomárá habardár kortag, annun padá habardára kanán, harkas
ke é paymén kára kant, áiá Hodáay bádsháhiá hecch mirása narasit.
22 Bale Pákén Ruhay bar o samar esh ant: mehr, shádeh, émeni, sabr o
ópár, mehrabáni, sharri, wapádári,
23 narmtabi o dásht§. Choshén chizzáni helápá hecch Sharyat o kánun
nést.
24 Hamá ke Issá Masihayg ant, áyán wati gonahkárén tab o saresht gón
áiay hawas o sellén wáhagán yakjáh salib kasshetag.
25 Nun ke má Pákén Ruhay redá zenda gwázénén, gorhá gón Pákén
Ruhá hamgám bebén.
26 Má báyad ent watgalá o watpasond mabén, yakdomiá sókaló
madárén* o gón yakdomiá hasadd madárén.

6

Yakdomiay komakká bóshtét

1 Brátán! Agan shomá sahig butét ke kasé gonáhay tahá kaptag, shomá
ke Pákén Ruhay hesábá zenda gwázénét, áiá pa narmi padá rástén ráhá
byárét. Bale wati delgóshá bedárét ke wat chakkáséá makapét.
2 Sakkiay wahdá yakdomiay komakká bóshtét. É dhawlá shomá
Masihay kánunay parmánbardáriá kanét.
3 Agan kasé watá mazana lékit* bale hecché naent, á watá rad dayagá
ent.

---

‡ **5:12 5:12** Gwahtag, bezán hamá ke áiay narénagi dar kanag butag. § **5:13 5:13** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar. * **5:18 5:18** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. † **5:19 5:19** Waylánki, bezán badkári, kahbagi. ‡ **5:20 5:20** Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. § **5:23 5:23** Dásht, bezán wati napsay dárag, wati ger o dár, wati kanthról. * **5:26 5:26** Sókaló dárag, bezán zahr baráénag, gottok o sollok kanag, aziat o ázár kanag. * **6:3 6:3** Lékag, bezán hesáb árag, shomár kanag.

4 Harkas wati jenday kárán bechárit. Gorhá áiay pahr kanagay sawab,
áiay wati jenday kára bant, gón degaréay kárán dém pa démesha nakant.
5 Chéá ke harkas wati jenday káráni zemmawár ent.
6 Hamá mardomá ke ostád Hodáay habará sója dant, báyad ent á har
sharrén chizzá gón wati ostádá bahr bekant.
7 Rad makapét. Hodá kalág bandag buta nakant, chéá ke mardom
hamá chizzá ke keshit, hamáiá ronit.
8 Hamá mardom ke wati jenday gonahkárén tab o sareshtay redá
keshit, cha gonahkárén tab o sareshtá tabáhia ronit. Bale hamá ke Pákén
Ruhay redá keshit, Pákén Ruhay barkatá abadmánén zenda ronit.
9 Sharrén káray kanagá dam mabarén, chéá ke agan hemmatá dawr
madayén, pa wahda ronén.
10 Gorhá tán hamá wahdá ke márá móh hast, byáét gón sajjahénán
sharria kanén o hás gón haháyán ke báwarmand ant.

Goddhi sar o sój

11 Nun ke man pa shomá gón wati jenday dastá nebeshtah kanagá án,
bechárét ke gón chónén mazan mazanén harpán nebeshtah kanagá án.
12 Hamá ke mardomán gón jesmi kárán wassh kanagay johdá ant,
shomárá pa sonnat o borroká majbur kanagá ant. É mardom tahná
paméshká chosh kanagá ant ke watá cha hamá ázárán berakkénant ke
Masihaysalibay sawabá rasant.
13 Hamá mardom ke sonnat butagant ham, á wat Sharyatay pábandiá
korta nakanant, bale angat lóthant ke shomá sonnat kanag bebét ke á
shomay sonnat kanagay sará pahr bebandant o wati tawsipá bekanant.
14 Man hechbar pahr mabandátán, abéd cha may Hodáwandén Issá
Masihay salibay sará, ke hamé salibay sawabá donyá pa man mortag†
o man pa donyáyá.
15 Chéá ke sonnat bayag o nabayagay máná yakk ent. Tahná é chizzá
máná hast ke taw nókén mardomé bebay.
16 Émeni o rahm pa haháyán ke é rahbanday sará zenda gwázénant,
bezán pa Hodáay mahluká.‡
17 Cha ed o rand kass pa man janjál addh makant, chéá ke hamá ázár
ke man pa Issáaygi kasshetagant, áyáni neshán angat mani badaná per
ant.
18 Brátán! May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.
Anchosh bát. Ámin.

† **6:14 6:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “donyá pa man salib kasshag butag”. ‡ **6:16 6:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “pa Hodáay Esráilá”.

Pa Epésosián Pulosay kágad Pa Epésosián Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án,
pa hamá palgártagénán* ke Epésosay shahrá† ant o Issá Masihay wapádár ant.
2 Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomárá rahmat o émeni sar bát.

Ruhi barkat

3 Hodáyá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bát ke áiá Masihay barkatá márá nadistagén jahánay har paymén ruhi barkat bakshátagant.
4 Wati mehray sawabá, Hodáyá cha jahánay jórh bayagá pésar Masihay barkatá márá gechén kort ke Hodáay chammán pák o béayb bebén.
5 Áiá cha pésará erádah kortagat ke Issá Masihay barkatá márá bezurit o wati chokk bekant. É áiay wati jenday razá o wáhag at.
6 Gorhá má Hodáay porshawkatén rahmatá názénén, hamá rahmat ke wati dóstigén Chokkay barkatá márá békesás‡ bakshátagi.
7 Hodáyá wati Chokkay hónay wasilahá márá móket§ o cha wati ganjén rahmatán may gonáhi bakshetant o
8 márá békesás hekmat o dánáii bakshát.
9 Hodáyá cha wati jenday razá o wáhagá wati erádahay ráz pa má záher kort, hamá erádah ke gón Masihay áyagá purah o sarjam bayagi at.
10 Áiay erádah ent ke wahdé har kár sarjama bit, man ásmán o zeminay har chizzá pa wahd yakkén hákemay, bezán Masihay parmánay chérá kárán.
11 Hodáyá márá Masihay barkatá gechén kortag. Hodáyá é káray erádah cha pésará kortagat o wati har erádahá puraha kant.
12 Má Yahudi awali mardom atén ke Masihay sará óst* o omét bast tánke Hodáay shán o shawkat názénag bebit.
13 Wahdé shomá darkawmán rástén paygám, bezán wati nejátay wasshén mestág eshkot, shomá ham Masihay sará imán áwort o áiay barkatá shomárá wádah dátagén Pákén Ruhay mohr janag but.
14 Má ke Hodáay mál o melkat én, tán may sarjamén mókagá Pákén Ruh é gappay zámen† ent ke Hodá may mirásá márá dant tánke Hodáay shán o shawkat názénag bebit.

Pulosay dwá

---

* **1:1 1:1** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:1 1:1** Lahtén kwahnén daznebeshtá, "Epesosay shahrá" mán naent. ‡ **1:6 1:6** Békesás, bezán béhesáb, sakk báz. § **1:7 1:7** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid". * **1:12 1:12** Óst, bezán omét, ásará. † **1:14 1:14** Zámen, bezán zamánat dayók.

15 Paméshká, cha hamá wahdá ke man Hodáwandén Issáay sará shomay imán o pa sajjahén palgártagénán shomay mehray bárawá eshkotag,
16 man shomay bárawá Hodáay shogray gerag yalah nadátag. Wati dwáyáni tahá shomay námá gerán o
17 cha Hodáyá, ke may Hodáwandén Issá Masihay porshawkatén Pet ent, dwá lóthán ke shomárá ruhi dánái o binái bebakshit tánke áiay bárawá shomay zánt géshter bebit.
18 Dwá lóthán ke shomay delay chamm rozhná bebant, tánke hamá ométá begendét ke Hodáyá shomárá pa áiá gwánk jatag‡, bezán palgártagénáni nyámá Hodáay porshawkatén mirásay ganjá begendét o
19 Hodáay hamá békesás mazanén zór o kodratá ham sarpad bebét ke márá, bezán báwarmandán rasagá ent. É hamá mazanén zór ent ke
20 Hodáyá kár bast o Masihi cha mordagán zendag kort o nadistagén jahánáwati rástén kashá nádénti.
21 Masih cha sajjahén hákem o ehtiárdár o zórmand o báládast o har námé ke geraga bit, cha áyán bálá̱ter ent, tahná annugén zamánagay na, cha áyókén zamánagay hákemán ham bálá̱ter ent.
22 Hodáyá har chizz Masihay pádáni chérá ér kort o kelisáay háterá sajjahén chizzáni sar o masteri kort.
23 Kelisá Masihay badan ent o cha Masihay wajudá sarréch ent, hamá Masih ke har jágah hastent o har chizzá cha wati wajudá sarrécha kant.

2

Cha marká dém pa zendá

1 Shomá wati náparmáni o gonáháni sawabá mortagatét.
2 Á wahdi shomá donyáay ráh o rahband zortant o hamá sellén hákemay randgiri kort ke áiay bádsháhi chamzáherá gendaga nabit, hamá ruhay randgir atét ke nun náparmánén mardománi delá neshtag.
3 Aslá má sajjahén báwarmand yakk wahdé gón hamé mardomán hawár atén o wati gonahkárén tab o saresht* razá kort o hamé sareshtay lóth o wáhag o hayáláni randgir atén. Á degaráni paymá, má ham wati tab o sareshtay hesábá kahr o gazabay hakdár atén.
4 Bale Hodá ke cha rahmá sarréch ent, gón má báz mehra kant o hamé mehray sawabá
5 gón Masihay zendag kanagá áiá márá ham zendag kort, hálánke má wati náparmániáni sawabá mortagatén. Hodáay rahmatáni barkatá shomárá neját rasetag.
6 Issá Masihay barkatá Hodáyá márá gón Masihá padá zendag kort o nadistagén jahánáiay kashá nádént
7 tánke wati rahmatay béhesábén ganján tán abad záher bekant, hamá mehrabániay wasilahá ke Issá Masihay barkatá gón má kortagi.
8 Chéá ke rahmatay barkatá, cha imánay ráhá shomárá neját rasetag. É neját shomá nayáwortag, é Hodáay sawgáté.
9 É neját káráni sawabá naent, tánke kass wati sará pahr bast makant.

‡ **1:18 1:18** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lóthaénag. * **2:3 2:3** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar.

10 Chéá ke márá Hodáyá jórh kortag, Issá Masihay barkatá márá pédá
kortagi ke nékén kár bekanén, bezán hamá kár ke Hodáyá cha péshá
gisshéntagant ke má bekanénesh.

Napratay diwálay próshag

11 Gorhá mashamóshét ke shomá pédáeshi darkawm ét o Yahudi ke
watá “sonnat kortagéna” gwashant, áyán yakk wahdé shomárá “sonnat
nakortagéna” gwasht, hálánke sonnat jesmi chizzé o ensánay dastay káré.
12 Mashamóshét ke á wahdi shomá cha Masihá jetá atét o Esráili
kawmá hawár naatét o shomá cha Hodáay kawl kortagén ahd o
paymáná dar atét. Shomárá omété néstat o é donyáyá bé Hodáyá zendag
atét.
13 Bale shomá ke yakk wahdé cha Hodáyá dur atét, nun Issá Masih o
áiay hónay barkatá nazzikk árag butagét,
14 chéá ke may sohl o émeni Issá Masih ent, hamá Masih ke Yahudi
o darkawm, doéni yakk kortant o eshániy nyámay diwál, bezán napratay
diwáli prósht.
15 Gón wati sáhay nadr kanagá Sharyat o áiay parmán o kánuni halás
kortant tánke Yahudi o darkawmán yakk bekant o nókén ensáné jórh
bekant o sohl o émeni byárit.
16 Masihá é doén yakdel o yakján kortant o eshániy dozhmenii halás
kort o cha salibay ráhá gón Hodáyá ham wasshániy kortant.
17 Á átk o pa shomá darkawmán ham ke cha Hodáyá dur atét, o pa má
Yahudián ham ke nazzikk atén, sohl o émeniay jári jat.
18 Chéá ke cha áiay ráhá má doén hamá yakkén Pákén Ruhay barkatá
Hodáén Petay bárgáhá† shota kanén.
19 Gorhá cha ed o rand shomá darámad o bégánag naét, Hodáay
kawmay hamwatan ét o Hodáay lógay mardom ét.
20 Shomá lógé ét, kásed o nabi shomay bonred ant o Issá Masih
bonhesht ent.
21 Masihay barkatá lógay sajjahén bahr gón yakdegará paywast ant o
lóg master bayán ent ke Hodáwanday barkatá pákén parasteshgáhé bebit.
22 Shomá ham hamáiay barkatá gón yakdegará paywast ét ke anchén
lógé bebét ke Hodáay Pákén Ruh ódá benendit.

3

Pa darkawmán Pulosay hezmat

1 Mane Pulos Issá Masihay hezmatkáré án o pa shomá darkawmán
zendáná bandig án.
2 Shomá allamá hamá kár o zemmawáriay bárawá eshkotag ke maná
dayag butag. Zemmawári hamesh ent ke Hodáay rahmatá pa shomá sar
bekanán.
3 É rahmat rázé at ke elhámáay tahá pa man áshkár kanag but, anchó
ke man é bárawá kammé nebeshtah kortag.
4 Wahdé shomá eshiá wánét, gorhá zánta kanét ke man hamá rázá tán
che haddá sarpad án ke Masihay bárawá ent.
5 É ráz pa pésarigén nasláni mardomán é paymá áshkár kanag nabuta-
gat ke nun Pákén Ruhá pa Hodáay gechén kortagén kásed o nabián áshkár
kortag.

† **2:18 2:18** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

6 É ráz esh ent ke wasshén mestágay* barkatá darkawm Hodáay kawmay mirásá sharikdár ant, yakkén badanay ázá† ant o Issá Masihay barkatá Hodáay dátagén kawl o wádahay tahá gón Hodáay kawmá sharikdár ant.
7 Hodáyá wati zór o kodrat kár bast o wati ganjén rahmatáni barkatá maná é wasshén mestágay hezmatkár bayagay sharapi bakshát.
8 Bell toré man Hodáay sajjahén palgártagénáni páday chéray hák ham naán, bale angat é sharap maná dayag but ke darkawmán é wasshén hálá sar bekanán ke Masihay barkatá békesásén ganjé pa áyán ér ent o
9 pa sajjahénán hamá rázá áshkár bekanán ke har chizzay addh kanókén Hodáyá cha azalá chér o andém‡ dáshtag.
10 Hodáay maksad esh at ke kelisáyá kár bebandit o nadistagén jahánay hákem o wákdáráná§ wati dánáiay bázén rang o dróshomán* pésh bedárit.
11 Hodáay erádah cha azalá hamesh at o may Hodáwandén Issá Masihay wasilahá wati erádahi sarjam kort.
12 Masihay barkatá o Masihay sará imánay sawabá má pa deléri o deljami Hodáay bárgáhá shota kanén.
13 Paméshká cha shomá dazbandia kanán ke é sakki o sórián ke man pa shomá saggagá án, eshán sawabá wati hemmatá dawr madayét ke é pa shomá pahr o shán ant.

Pa báwarmandán dwá
14 Paméshká man Hodáén Petay bárgáhá kóndhána kapán,
15 hamá Hodá ke ásmán o zeminay har kawm o kabilahi pédá kortag.
16 Mani dwá ent ke Hodá cha wati shán o shawkatay ganján o wati Pákén Ruhay zórá shomay bátená mohkam bekant o
17 imánay barkatá Masih shomay delá jágah bekant. Man dwá kanán ke shomay bonyád mehr bebit o shomay risshag o wandhál mehrá sakk bebant
18 ke shomá sajjahén palgártagénáni hamráhiá Masihay mehray práhi o dráji o bolandi o johlánkiá pa sharri sarpad but bekanét,
19 bezán hamé mehrá sarpad bebét ke cha zántá hamá dém ent o é paymá cha Hodáay sarjamén kámeliá sarréch bebét.
20-21 Hodáay shán o shawkat dáemá barjáh bát, hamá Hodá ke áiay zór o wák may bátená twán dayagá ent o cha may lóth o cha may hayálán sakk báz géshter korta kant. Issá Masihay sawabá, báwarmandáni nyámá Hodáay shán o shawkat barjáh bát, nasláni nasl o abad tán abad. Ámin.

4

Issáay barkatá hamdeli
1 Gorhá man ke Hodáwanday háterá bandig án, gón shomá dazbandia kanán anchén zendé begwázénét ke Hodáwand rázig bebit, chéá ke shomárá pa hamé maksadá tawári kortag.
2 Sakk békebr* o narmdel bebét, shomárá sabr o ópár bebit o pa mehr yakdomiay bardáshtá bekanét.
3 Johd bekanét ke pa émeni o hamdeli Pákén Ruhay dátagén tepákiá barjáh bedárét.

---

* **3:6 3:6** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † **3:6 3:6** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh. ‡ **3:9 3:9** Andém, bezán chér, póshidah. § **3:10 3:10** Wákdár, bezán hamá ke wák o ehtiari hast, ehtiárdár. * **3:10 3:10** Dróshom, bezán shekl, surat. * **4:2 4:2** Békebr, bezán hamá ke kebr o gorur makant, magrur mabit.

4 Badan yakké, Pákén Ruh yakké o omét ham yakké, o Hodáyá
shomárá paméshká tawár kortag ke hamé yakkén ométá sharikdár
bebét.
5 Hodáwand yakké, imán yakké, pákshódi† yakké o
6 Hodá ham yakké o sajjahénáni Pet ent, cha sajjahénán báláter ent o
sajjahén chizz cha hamáiay wasilahá kárá ant. Á sajjahénáni bátená ent.
7 Bale márá har yakkéá haminchok nyámat bakshag butag ke Masihá
cha wati ganjén rahmatán pa má gisshéntag.
8 Paméshká gwashag butag:
"*Wahdé á borzá shot,*
bandigi gón wat bortant gón o
mardomi ham théki dátant."‡
9 É habaray máná ché ent ke "á borzá shot"? Máná esh ent ke á pésará
zeminay johlánkián jahlá ér átk.
10 Á ke jahlá ér átk, hamá ent ke cha sajjahén ásmánán borzter shot
tánke sarjamén jaháná cha wati wajudá porr bekant.
11 Á hamá ent ke lahtén mardomi kásed jórh kort o lahtén nabi o lahtén
wasshén mestágay jár janók o lahténi shepánk§ o tálim dayók jórh kort
12 tánke Hodáay palgártagénán pa hezmatkáriá tayár bekant. É
hezmatkáriay maksad esh ent ke Masihay badan, bezán kelisá rost o
rodóm bekant,
13 tán hamá wahdá ke má sajjahén báwarmand imánay hamdeliá sar
bebén o Hodáay Chokká sharriá bezánén, báleg o pohtah bebén o
Masihay kaddá kámel bebén.
14 Gorhá nun má gwandhén chokk mabén ke chawl o mawj márá
démá o poshtá bebarant o byárant. Har tálimay gwát márá yakk
némagé mabárt o makkárén mardom gón wati chálbázián márá gomráh
makanant.
15 Pa mehré rástiay sará óshtag márá ródénit o har hesábá kámela kant
o é dhawlá má Masihay paymá bén, hamá Masih ke may sar ent.
16 Hamáiay wasilahá badanay sajjahén bahr band o bógáni sará
jorhant* o gón yakdegará paywasta bant. Har ázá ke wati kárá kant,
badan pa mehra rost o rodóma kant o watá mohr o mohkama kant.

Báwarmandi zend
17 Gorhá man é gappá gwashán o cha Hodáwanday némagá shomárá
kaddhana† kanán ke cha ed o rand darkawmáni paymá zend
magwázénét ke náhudagén‡ pegr o hayáláni tahá ant.
18 Aglesh kór ent o sengdeliay sawabá názántiay tahá kaptagant o é
názántiay sawabá cha Hodáay dátagén zendá bégánag ant.
19 Eshání lajj shotag. Hawá o hawasáni tahá kaptagant, har paymén
palitén kára kanant o hecch bassa nakanat.
20 Bale shomá naeshkotag ke Masih choshén tálim bedant.
21 Wahdé shomá Masihay bárawá eshkotag, áiay barkatá shomárá
hamá rástiay tálim rasetag ke áiay bonyád Issá Masih ent.

---

† **4:5 4:5** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent. ‡ **4:8 4:8** Zabur 68:18. § **4:11 4:11** Edá "shepánk" hamá mardom ent ke báwarmandána sambálit o áyáni rahshóniá kant. * **4:16 4:16** Jorhag, bezán wasl bayag, gón yakdegará hór bayag. † **4:17 4:17** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. ‡ **4:17 4:17** Náhudag, bezán bépáedag.

22 Shomay pésarigén zenday bárawá shomárá tálim dayag butag ke wati
hamá kwahnén zendá yalah bekanét ke gomráh kanókén wáhagi sell o
haráb kanagá ant o
23 wati pegr o hayáláni warh o paymán nók bekanét o
24 nókén zendá ambáz bekanét. É nókén zend cha rástén pahrézkári o
páki o palgáriá sázag butag ke Hodáay shekl o dróshomá bebit.
25 Gorhá dróg bandagá yalah bekanét o cha shomá harkas gón wati
hamsáhegá rástén habará bekant, chéá ke má drost yakkén jánay ázá én.
26 Hezhmay§ tahá choshén káré makanét ke gonáhá bekapét. Shomay
zahr o hezhm róchay ér nendagá pésar ér byayt.
27 Shaytáná móh madayét.
28 Harkasá ke pésará dozzi kortag, nun bass bekant, báyad ent mozzuri
bekant o gón wati dastán sharrén kár bekant ke hájatmandéay komakká
kort bekant.
29 Hecch sellén habaré cha shomay dapá dar mayayt. Hamá habarán
bekanét ke eshkonókán páedaga dayant o áyáni zaluratáni hesábá pa rost
o rodómá áyán komakka kanant.
30 Hodáay Pákén Ruhá padard makanét ke shomá pa mókagay róchá
gón hamé Ruhá mohr janag butagét.
31 Har dhawlén tahli, hezhm, zahr, dapják o bohtámjani o dega har
paymén badiá cha wat besendét o dawr dayét.
32 Gón yakdegará mehrabán o yakdomiay gamwár bebét. Yakdegará
pahell bekanét, anchó ke Masihay barkatá Hodáyá shomárá pahell
kortag.

5

Zendá pa mehr begwázénét

1 Gorhá shomá ke Hodáay dóstigén chokk ét, Hodáay randgiriá bekanét
o
2 zendá pa mehr begwázénét, hamá paymá ke Masihá gón má mehr
kort o watárá pa maygi washbóén shogránah o korbánigay paymá Hodáay
démá nadri kort.
3 Bénangi o har paymén nápáki o lálech* o tamáhay námá ham magerét,
chéá ke é chizz Hodáay palgártagénán zéba nadayant.
4 Cha shomay dapá bénangén kessah o sobakkén gapp o bépardagén
maskaráé dar mayayt ke é paymén habar shomárá zéba nadayant.
Modám shogrgozári bekanét.
5 É gappá deljam bebét ke na bénangá Masih o Hodáay bádsháhiá mirása
rasit, na nápáká o na tamahkárá ke botparasté.
6 Chó mabit ke kasé shomárá gón náhudagén habarán rad bedant, chéá
ke anchén káráni sawabá náparmánén mardománi sará Hodáay kahr o
gazaba kapit.
7 Gorhá gón é paymén mardomán gón makapét.
8 Yakk wahdé shomay del tahár at, bale nun Hodáwanday barkatá
rozhná ent. Gorhá shomay zend pésh bedárit ke shomá rozhnay chokk
ét,
9 chéá ke rozhnay bar o samar har paymén néki o pahrézkári o rásti
ent.
10 Bezánét ke kojám kár Hodáwandá wassh o razá kant.

---

§ **4:26 4:26** Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. * **5:3 5:3** Lálech, bezán tamáh, hers.

11 Tahária y bépáedagén kárán gón makapét, choshén kárán páshk o paddar bekanét.
12 Hamá kárán ke náparmánén mardom chérokáia kanant, á káráni námay gerag ham ayb ent.
13 Bale rozhn har chizzay sará ke kapit, áiá záhera kant.
14 Chéá ke har chizz ke záhera kanaga bit, rozhná kanaga bit. Paméshká gwashant:
"Oo wábén mardom! Pád á
cha mordagán jáh jan,
nun Masih tai sará drapshit†."
15 Gorhá sharr bechárét ke shomá wati zendá chón gwázenagá ét. Nádán mabét, dáná bebét.
16 Wati wahdá zawál makanét ke zamánag haráb ent.
17 Gorhá nádán mabét, bezánét ke Hodáwanday wáhag o razá ché ent.
18 Sharábá mast o malár mabét ke eshiay ásar béhayái ent, sharábay badalá cha Pákén Ruhá sarréch bebét o
19 watmánwatá Zabur o hamd o Ruhi názénk bejanét. Cha delay johlánkiá sáz o sawt bejanét o Hodáwandá benázénét.
20 May Hodáwandén Issá Masihay námay sará modám pa har chizzá Hodáén Petay shográ begerét.
21 Masihay ezzat dayagay háterá yakdomiay parmánbardáriá bekanét.

Jan o mard

22 Oo janénán! Cha shomá harkas wati marday parmánbardáriá hamá paymá bekant ke Hodáwanday parmánbardáriá kant.
23 Chéá ke mard wati janay sar ent, anchó ke Masih kelisáay sar ent. Kelisá Masihay badan ent o Masih é badanay rakkénók ent.
24 Gorhá hamá paymá ke kelisá Masihay parmánbardáriá kant, jan ham báyad ent har káray tahá wati marday parmánbardáriá bekant.
25 Oo mardénán! Cha shomá harkas gón wati janá mehr bekant, hamá paymá ke Masihá gón kelisáyá mehr kort o wati sáhi pa áiá nadr kort
26 ke Hodáay habaray barkatá kelisáyá gón ápá beshódit o pák o palgár bekant o
27 pa wat porshawkatén kelisáé bekanti ke hecch póleng o krechk o é paymén chizzé peri mabit o pák o béayb bebit.
28 Hamé paymá mard báyad ent gón wati janá anchó mehr bekant ke gón wati jendá kant. Á ke gón wati janá mehra kant, gón wati jendá mehra kant.
29 Kass cha wati jenday badaná hechbar naprata nakant, wati jesmá sáthit‡ o sambálit, anchó ke Masih kelisáyá sambálit.
30 Chéá ke má áiay badanay ázá én.
31 *"Paméshká mard wati pet o máiá yalaha kant o gón janá hawára bit, gorhá á doén, yakk jesm o jána bant."*§
32 É gapp mazanén rázé, bale man é wahdi Masih o kelisáay habará án.
33 Gorhá cha shomá harkas báyad ent gón wati janá anchó mehr bekant ke gón wati jendá mehra kant o jan báyad ent wati marday ezzatá bekant.

† **5:14 5:14** Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. ‡ **5:29 5:29** Sáthag, bezán hayáldári kanag, sambálag. § **5:31 5:31** Pédáesh 2:24.

6

Pet o mát o chokk

1 Oo chokkán! Shomá ke Hodáwandayg ét, wati pet o mátay
parmánbardáriá bekanét, ke barhakkén kár hamesh ent.
2 *"Wati pet o mátá ezzat beday"** hamá awali parmán ent ke kawlé
hamráh enti:
3 *"ke tai zend sharr bebit o donyáyá drájén omré begwázénay."*†
4 Oo petán! Wati chokkáni sará manorondhét o áyán zahr mabaráénét.
Áyán Hodáwanday dátagén rahband o sar o sójáni sará beródénét.

Golám o wájah

5 Oo golámán! Pa del o setk o pa hodátorsi wati donyái wájaháni
parmánbardáriá anchó bekanét ke gwashay Masihay parmánbardáriá
kanagá ét,
6 tahná á wahdá na ke shomárá cháragá ant, tahná pa mardománi
razá kanagá na. Shomá ke Masihay hezmatkár ét, wati wájaháni
parmánbardáriá bekanét o pa del Hodáay razáyá purah o sarjam bekanét.
7 Áyáni hezmatá anchó pa del o setk bekanét ke gwashay shomá
mardománi hezmatá kanagá naét, Hodáwanday hezmatá kanagá ét.
8 Chéá ke shomá zánét ke Hodáwand har mardomá áiay sharrén káráni
mozzá dant, golámé bebit yá ázátén mardomé.
9 Oo wájahán! Wati golámáni hayálá bedárét o áyán matorsénét.
Mashamóshét ke shomay doénáni wájah yakk ent, hamá ke ásmáná ent o
park o péra‡ nakant.

Hodáay dátagén jangi sámán

10 Goddhi habar esh ent ke shomá Hodáwand o áiay zóray barkatá mohr
o mohkam bebét.
11 Hodáay dátagén sajjahén jangi sámánán bezurét ke Shaytánay repk o
honaráni démá óshtát bekanét.
12 Chéá ke may jang ensánáni helápá naent, é tahárén donyáay hákem
o wákdár o zóráni helápá ent, nadistagén jahánay palitén ruháni helápá
ent.
13 Gorhá Hodáay dátagén sajjahén jangi sámánán bezurét tánke hamá
róchá ke badi shomay démá páda kayt, tán jangay halásiá shomá áiay
démá mohr óshtát bekanét o wati jágahá dásht bekanét.
14 Gorhá mohr bóshtét, rástiay kamarbandá wati sréná bebandét o
rástáwariay sénagpóshá gwará bekanét o
15 émeniay wasshén mestágá chó kawshá pádá kanét o tayár bebét.
16 É sajjahénáni hamráhiá imánay espará dastá kanét ke Shaytánay
sajjahén ásgwárén tiráni démá dásht bekanét.
17 Nejátay jangi koláhá sará kanét o Pákén Ruhay zahmá dastá kanét.
É zahm Hodáay habar ent.
18 Gón Pákén Ruhay rahshóniá§ dwá kanét, har wahdá har paymén
dwá o dazbandi kanét. Hozzhár bebét o modám pa sajjahén
palgártagénán dwá kanét.

---

* **6:2 6:2** Darraw 20:12. † **6:3 6:3** Mussáay Wáz 5:16. ‡ **6:9 6:9** Park o pér, bezán ryá o ru, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag. § **6:18 6:18** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari.

19 Pa man ham dwá kanét ke har wahdá ke man habara kanán, maná
hamá gál* berasant ke gwashagi ant o man gón deléri wasshén mestágay
rázá záher kort bekanán,
20 chéá ke man hamé mestágay kásed án o paméshká maná zamzilán
bastagesh. Dwá kanét ke pa deléri é mestágay járá hamá paymá jat
bekanán ke maná janagi ent.

Goddhi habar

21 Dóstigén brát Tikikás ke Hodáwanday ráhá wapádárén hezmatkáré,
gón shomá sajjahén habarána kant ke shomá ham mani hálá sahig bebét
o bezánét ke man ché kanagá án.
22 Man paméshká áiá shomay kerrá ráh dayagá án ke shomárá may
hálá sar bekant o shomárá delbaddhi bedant.
23 Cha Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá, émeni o mehr
o imán brátán sar bát.
24 Rahmat o abadmánén zend hamá sajjahénán sar bát ke may
Hodáwandén Issá Masihá dósta dárant.

* **6:19 6:19** Gál, bezán habar, kalamah, labz.

Pa Pilipián Pulosay kágad Pa Pilipián Pulosay kágaday pajjár

Anchó ke cha kágaday námá záher ent, é kágad Issá Masihay kásedén Pulosá pa hamá báwarmandán nebeshtah kortag ke Pilipiay shahrá nendók atant. Pilipi, Makduniahay shahré at o maróchigén Yunáná ent. Pilipiay jahmenend géshter Rumi atant. Pilipi, Yuropay hamá awali shahr at ke ódá Pulosá, kesás panjáh miládiá kelisá bendát kort (Kásedáni Kár 16:11–40). Pilipiá Pulosay bendáti hál o ahwál gón janénáni rombéá but. É janén pa Shabbatay róchay dwáyá kawréay lambá neshtagatant. Shahray awali báwarmand Lidiá námén Yahudi tájerén janéné at. Lidiáay lóg báwarmandáni dwá o parasteshay jágah jórh but.

Hamá wahdá ke Pulos o Pulosay hamráh Silás Pilipiá atant, lahténá eshán shekáyat kort ke é mardom shahray hálatán haráb kanagá ant. Pulos o Silás jél kanag butant. É jélá atant ke zeminchandhé but o jélay darwázag proshtant. Jélay masterá wati delá gwasht ke bandig tatkagant o nun maná markay sezá dayaga bit, sharter ent ke watá wat bekoshán. Pulosá kukkár kort o hál dát ke má sajjahén hamedá én. Jélay masterá Pulosay é imándári dóst but o áiay jend o lógay mardomán Issáay sará imán áwort.

Cha jélá dar áyagá rand Pulos o Silásá á shahr yalah dát o shotant. Pilipiay báwarmand gón Pulosá hál o ahwálay tahá atant o pa Pulosá baré baré máli komakkesh déma dát. Pulos, randterá do randá Pilipiay báwarmandáni gendoká shot (bechár Kásedáni Kár 20:1–6). Cha kágaday habarán zánaga bit ke Pilipiay báwarmand pa mohkami wati báwaray sará óshtátagatant o kamm kammá kelisáé jórh butagatant.

É kágad Pulosá kesás sál shast tán shast o chár miládiay nyámá hamá wahdá nebeshtah kort ke Rumá bandig at (Kásedáni Kár 28:16–31). Pilipián pa Pulosá komakk yakjáh kortagat o Epápruditus námén báwarmandé Pulosay kerrá démesh dátagat ke komakká sar bekant o Pulosay hálá begipt o byayt. Pulosá é kágad gón Epáprudituság gón kort o Pilipiay báwarmandáni gamwári o komakkay mennati gept.

Pulos wati imánay sawabá jélá band kanag butagat o sakki o sóri saggagá at, bale kágaday tahá, é gappay sará gal ent ke man pa Masihaygi sakki o sóriáni tahá án o cha é kárá ham Masihá shán o shawkata rasit. Pulos báwarmandán delbaddhia dant ke hálat toré har dhawl bebant, báyad ent máshomá shádmáni bekanén.

Kágaday dega yakk habaré esh ent ke báwarmand báyad ent watmánwatá tepák o hamdel bebant o yakdomiá dóst bedárant o yakdomiay ehterámá bekanant. Pulos báwarmandána gwashit ke pahrézkárén zendé begwázénét. Á hamá mardomán éra jant ke áyáni imán Sharyatay záheri káráni sará ent.

Pulos pa wati habaráni gisshénag o tachk kanagá Issáay mesálá dant ke Hodáay shán o shawkatá sharikdár at bale ensáni dróshoméá zeminá átk o pa darbéshi o ájezi sakki o sórii sagget.

Salám o drót

1 Cha Issá Masihay hezmatkár Pulos o Timutáusay némagá,

pa Issá Masihay hamá sajjahén palgártagén* mardomán ke Pilipiá ant,
gón kelisáay sarparast o hezmatkárán hawár.
2 Shomárá cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá
rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári o dwá

3 Man har wahdá ke shomárá yáta kanán, wati Hodáay shográ gerán.
4 Wati har dwáay tahá, modám gón shádmániá pa shomá sajjahénán
dwá kanán,
5 parchá ke cha awali róchá beger tán é wahdá shomá wasshén
mestágay sheng kanagá gón ét.
6 É gappá ham deljam án ke Hodáyá hamá sharrén kár ke shomay del
o daruná† bongéj kortag, tán hamá wahdá barjáhia dárit ke sarjam bebit,
tán hamá róchá ke Issá Masiha kayt.
7 É rást ent ke man báyad ent shomá sajjahénáni bárawá anchosh pegr
bekanán ke pegr kanagá án, chéá ke shomá mani delá ét. Toré man
zamzilán bebán yá wasshén mestágay démpáni o sábet kanagá, shomá
sajjahén Hodáay rahmatán gón man sharikdár ét.
8 Hodá sháhed ent ke man shomá sajjahénán anchó dósta dárán ke Issá
Masih shomárá dósta dárit o maná pa shomá sakk zahira kant.
9 Mani dwá ent ke shomay mehr géshá gésh bebit o gón kámelén
sarpadi o johlén zántéá hamráh bebit,
10 tánke shomá sarpad bebét ke kojám chizz sharter ent o tán Masihay
áyagay róchá pák o béayb bemánét o
11 cha pahrézkáriay hamá bar o samará porr bebét ke cha Issá Masihay
barkatá kayt, pa Hodáay shán o shawkat o satáyá.

Pulosay zamzil kanag o wasshén mestágay sheng o tálán bayag

12 Oo brátán!‡ Nun man shomárá hál dayaga lóthán ke gón man harché
ke butag, é chizzán wasshén mestágay sheng o tálán kanagá komakk
kortag.
13 Kalátay sajjahén negahpán o é dega mardom sahig butant ke man
pa Masihaygi bandig kanag butagán.
14 Mani bandig bayagay sawabá, géshterén báwarmandán ham cha
Hodáwanday némagá hemmat o delbaddhi rasetag o bé tors o larzá
Hodáay paygámay járá janant.
15 É rást ent ke lahtén cha zedd o hasaddá Masihay paygámá jár janagá
ent, bale dega lahtén é kárá pa del o setk kanagá ent.
16 Hamá mardom ke pa mehr é kárá kanagá ant, zánant ke man pa
wasshén mestágay démpániá edá árag butagán.
17 Hamá mardom ke pa watwáhi o watgarazi Masihay paygámá jára
janant, niyatesh sáp naent o hayála kanant ke gón wati é kárá, bandijáhá
mani ázárán géshkorta kanant.
18 Gorhá ché? Toré pa badniyati Masihay járá bejanant yá pa del o
setk, bale har warhá Masihay jár wa janag bayagá ent o man cha é kárá
shádán án.
Haw, modám shádmánia kanán

---

* **1:1 1:1** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:6 1:6** Darun, bezán báten, andarun. ‡ **1:12 1:12** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén.

19 parchá ke mana zánán ke é chizz mani rakkagay ráhá pacha kanant,
chéá ke shomá pa man dwá kanét o Issá Masihay Ruh maná komakka
kant.
20 Man gón mazanén deljamié ométa kanán ke hecch paymá pashal o
sharmendag kanag mabán o nun ham modámigén dhawlá delér bebán
o mani jesm o jánay tahá Masihá shán o shawkat berasit, toré zendag
bemánán yá bemerán.
21 Pa man, zenday máná pa Masihá zendag bayag ent o mark wa katth
o páedagé.
22 Bale agan man é donyáyá zendag bemánán, géshter bar o samar dáta
kanán. Nazánán kojámiá gechén bekanán.
23 Man dodel án, mani armán ent ke berawán o gón Masihá yakjáh
bebán, chéá ke é sakk báz gehter ent,
24 bale pa shomaygi sharter esh ent ke zendag bemánán.
25 Nun ke man é habará deljam án, zánán ke zendaga mánán o
shomá sajjahénáni hamráha bán ke shomá wati imáná démrawi bekanét
o shádmán bebét.
26 É paymá wahdé man padá shomay kerrá káyán, gorhá shomá mani
áyagay sawabá Issá Masihá géshter satá o saná korta kanét.

Masihi zend o wasshén mestág

27 Toré harché bebit, wati zendá anchosh begwázénét ke Masihay
wasshén mestágá bekarzét. Gorhá agan man shomay cháragá byáyán
yá cha shomá dur bebán, bass sahig bebán ke shomá yakdel o yakján
ét o mohr óshtátagét o pa wati báwará, bezán pa wasshén mestágá pa
hamdeli johd kanagá ét o
28 hecch paymá cha dozhmen o badwáhána natorsét. É pa áyán
neshánié ke barbáda bant o shomá rakkét ke shomay rakkag cha Hodáay
némagá ent.
29 Nun é sharap shomárá cha Masihay némagá rasetag ke shomá
Masihay sará na tahná báwarmand bebét, pa áiá sakki o sóri ham
besaggét,
30 chéá ke shomá ham anchén johdé kanagá ét ke man kortag o shomá
distag o nun eshkonagá ét ke man angat kanagá án.

2

Masihay békebriá bezurét

1 Nun agan shomárá gón Masihá hór bayagay sawabá delbaddhia
rasit, agan shomárá cha áiay mehrá ásudagia rasit, agan shomárá cha
Pákén Ruhá hamdelia rasit o agan shomárá hamdardi o rahm hast,
2 gorhá tepák bebét, bégarazén mehréay wáhond bebét, arwáhá yakk
bebét, hampegr bebét o é paymá mani shádmániá sarjam o kámel
bekanét.
3 Hecch káré pa watwáhi o watpasondi makanét. Pa békebri o darbéshi
degarán cha wat borzter sarpad bebét.
4 Harkas wati nap o suttáni badalá, degaráni nap o suttáni hayálá
bedárit.
5 Shomay hayál kanagay warh o paym hamá bebit ke Issá Masihay
butag.
6 Á, Hodáay zátay dróshomá at,

bale gón Hodáyá é hamdróshomi, áiá pa wat katth o páedagé hesáb
nakort o
7 wati shán o shawkati yalah dát o
goláméay dróshomi zort o
ensánéay sheklá pédá but.
8 Jendi ke ensánay sheklá at,
watá békebr o darbeshi kort o
tán marká parmánbardár at,
tán salibay saray marká ham.
9 Paméshká Hodáyá á, sarperáz kort o
anchén námé áiárá dát ke cha har námá borzter ent,
10 ke harkas Issáay námá kóndhán bekapit,
ásmáná ham, zeminay sará ham o zeminay chérá ham,
11 o har zobán bemannit o begwashit:
"Issá Masih Hodáwand ent"
ke Hodáén Petá shán o shawkat berasit.

Chó estárá bedrapshét

12 Paméshká mani dordánagán! Anchosh ke shomá modám parmánbardár butagét, na tahná á wahdá ke man shomay kerrá atán, annun ham ke man ódá naán, angat géshter parmánbardár ét. Gorhá pa tors o larz wati nejátay rost o rodómay johdá bekanét.

13 Chéá ke é Hodá ent ke shomay delání tahá kár kanagá ent ke shomay erádahán o shomay kárán pa wati nékén maksadá sarjam bekant.

14 Harché ke kanét, bé norondhag o bé dapjáká bekanéti

15-16 ke shomá pák o béayb bemánét. Chóth o kajráhén padréchéay nyámá Hodáay bémayárén chokk bebét o "Zenday Gálá"* mohr bedárét o chó estárá jaháná bedrapshét. Á wahdá, Mashiay áyagay róchá pahr basta kanán ke man moptén tach o tágé o béásarén johdé nakortag.

17 Bale hamá hezmat o korbánig ke shomay báwaray bar o samar ant, agan áyáni sará mani hón ham réchagi korbánigéay† paymá réchag bebit, man gala bán o gón shomá sajjahénán shádkámia kanán.

18 Gorhá shomá ham hamé dhawlá gón man gal bebét o shádehi bekanét.

Káseday rawán dayag

19 Bale man Hodáwand Issáay ométá Timutáusá zutt pa shomá rawána dayán ke maná ham gón shomay hálay rasagá delbaddhi berasit.

20 Chéá ke maná dega choshén hamdelén mardomé nést ke pa del o setk shomay hayálá bebit.

21 É dega sajjahénán Issá Masihay kár eshtag o wati jenday nap o suttáni randá kaptagant.

22 Bale shomá wata zánét ke Timutáusá láheki pésh dáshtag. Á pa wasshén mestágay sheng kanagá gón man anchosh hamkópag butag ke chokké gón petá.

23 Paméshká, anchosh ke man sahiga bán ke mani hál ché bit, maná omét ent ke áiá zutt dém dáta kanán.

---

* **2:15-16 2:15–16** Zenday Gál, bezán hamá gál ke zenda bakshit. Issá Masihay wasshén mestág.

† **2:17 2:17** Réchagi korbánig: Kwahnén Ahdnámagay zamánagá réchagi korbánig korbánigáni yakk tahré butag ke réchagi chizzesh korbánig kortag. Edá Pulosay markay némagá eshárahé.

24 Man deljam án ke Hodáwand ráhé pacha kant o mani jend ham zutta kayt.
25 Bale mana gwashán zaluri ent ke man Epapróditusá padá shomay kerrá dém bedayán ke á, mani brát o hamkár o hamkopagén johdkár o shomay kásed ent ke shomá pa mani zaluratáni purah kanagá dém dátag.
26 Chéá ke á, pa shomá sajjahénáni didárá hodónák ent. Paréshán ent ke shomá áiay nádráhiay hálá sahig butagét.
27 É rást ent ke nádráh at, markig at, bale Hodáyá áiay sará rahm kort. Tahná áiay sará na, mani sará ham rahmi kort ke maná gamay chakká gamé marasit.
28 Paméshká man áiay wátarr dém dayagá sakk hodónák án ke wahdé shomá padá gendéti, gal bebét o mani paréshání kamter bebit.
29 Gorhá pa Hodáwandaygi áiá pa galé wasshátk bekanét o áiay dhawlén mardomán ezzat bedayét.
30 Chéá ke á pa Masihay kárá meragi butag. Wati sáhay parwáhi nadásht tánke shomay hamá hezmatáni kammiá purah bekant ke shomá pa man kort nakortagant.

3

Masihay sará óst o omét

1 Nun, oo mani brátán! Shádmáni bekanét ke shomá Hodáwandayg ét. Pa man é habaráni padá nebeshtah kanag hecch grán naent o é habar pa shomá émenia kárant.
2 Cha kochekkán* hozzhár bebét. Cha badkárán hozzhár bebét. Cha góshtborrán† hozzhár bebét.
3 Chéá ke sonnat butagén má én. É má én ke Hodáyá cha áiay Pákén Ruhay barkatá parastesha kanén. Pa má pahr o sháné ke gón Issá Masihá hawár én o márá cha wati jesmá, bezán cha donyái chizzán omété nést,
4 bell toré mani jendá jesmay sará óst o omét kanagay sawab hast. Agan dega kaséá jesmay sará óst o omét kanagay sawab hast, gorhá maná wa géshter.
5 Man pédá bayagay hashtomi róchá sonnat kanag butagán. Pédáeshi Esráilié án. Cha Benyáminay kabilahá án. Cha hapt poshtá Ebránié án. Agan Sharyatay gapp ent, Parisié án.
6 Agan dini jósh o gayratay gapp ent, man kelisá ázár dátag o agan Sharyatay hesábá pahrézkáriay gapp ent, béayb butagán.
7 Bale har chizz ke pa man katth o páedagé at, nun pa Masihaygi man á chizzá táwáné sarpada bán.
8 Tahná é chizz na, wati Hodáwandén Issá Masihay pajjáh áragay ganjay démá, man har chizzá táwáné sarpada bán, chéá ke man pa hamáiaygi é sajjahén yalah dátant. Man eshán bass gand o gasarh‡ sarpada bán ke mani katth tahná Masih bebit o
9 gón hamáiá hawár bebán. Maná á pahrézkári mabát ke cha Sharyatay ráhá rasit, hamá páki o palgári maná berasát ke cha Masihay

* **3:2 3:2** Edá cha "kochekkán" morád hamá mardom ant ke gón wati radén sar o sóján degarán gomráha kanant. † **3:2 3:2** Edá cha "góshtborrán" morád hamá mardom ant ke darkawmén báwarmandesh pa sonnat kanag o Mussáay Sharyatay dáragá hojj kortagant. ‡ **3:8 3:8** Gand o gasarh, bezán kechrá, áshkál, haráb o békárén chizz.

sará báwar kanagá rasit, hamá palgári ke cha Hodáyá rasit, cha imánay ráhá.
10 Man Masihá zánaga lóthán, áiay jáh janagay§ zór o wáká zánaga lóthán o áiay sakki o sórián sharikdár bayaga lóthán. Áiay marká hamáiay jenday hamdarwar bayaga lóthán
11 ke warhé na warhéá man ham mordagáni jáh janagá sharikdár bebán.

Dém pa menzelá

12 Mana nagwashán ke man é chizz dastá áwortag o nun sarjam o kámelén mardomé án, bale johda kanán ke maná hamá chizz dast bekapit ke pa áiá Issá Masihá maná dast geptag.
13 Oo brátán! Mana nagwashán ke angat á chizzon dastá áwortag, man bass yakk chizzé kanán, gwastagénán béhayála kanán o pa démaygán johda kanán.
14 Man dém pa menzelá tachán án tánke hamá enám o dádá bekatthán ke pa áiá Hodáyá maná Issá Masihay barkatá dém pa arshá tawár kortag.
15 Gorhá báyad ent máshomá sajjahén ke rostag o báleg én, anchosh hayál bekanén. Agan shomá dega hayálé bekanét, padá ham Hodá rásténá pa shomá záhera kant.
16 Bale byáét hamá chizzán mohr bedárén ke máshomá tán é wahdi dastá áwortagant.
17 Brátán! Pa hamdeli mani warhá zend begwázénét o anchó ke may randgiriá kanét, hamá mardománi ráhá ham berawét ke may ráhá rawant,
18 chéá ke hamá paymá ke man shomárá báz randá gwashtag o annun gón arsigén chammé gwashán, bázéné Masihaysalibay dozhmeniá kant.
19 Eshániásar tabáhi ent. Eshánihodá wati jenday láp ent o bénangi eshánipahr o shán ent. Éshánihayál gón donyái chizzán ent.
20 Bale má ásmánay báshendah én o pa hobb o hodónáki, rakkénókén Hodáwand Issá Masihay entezár o wadárá én ke cha hamódá kayt.
21 Gón hamá zór o wáká ke har chizzá wati dastá áworta kant, gón hamá zórá may é hákién badaná mattha kant o wati porshawkatén badanay dhawlá kant.

4

1 Paméshká, Hodáwanday ráhá mohr bóshtét. Mani dordánagén brátán! Man pa shomay didárá hodónák án. Mani dordánagán! Shomá mani shádmáni o táj ét.

Sar o sój

2 Man gón Yudiah o Sentiki doénán dazbandia kanán ke Hodáwanday ráhá hamdel o tepák bebant.
3 Oo mani wapádárén hamráh! Man cha taw dazbandia kanán ke hamá janénáni komakká bekan ke pa wasshén mestágay sheng kanagá mani hamkópagiá gón Klémentus o mani é dega hamkárán johdesh kortag ke námesh "Zenday Ketábá"* nebeshtah ent.

---

§ **3:10 3:10** Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá "qiám, rastákhiz".
* **4:3 4:3** Zenday Ketáb, bezán Hodáay hamá ketáb ke ódá hamá báwarmandáni nám nebeshtah ent ke tán abad zendag ant.

4 Modám shádmáni kanét ke shomá Hodáwandayg ét. Man padá
gwashán, shádmáni kanét.
5 Bell sajjahén mardom shomay narmdeliá begendant. Hodáwanday
áyagay wahd nazzikk ent.
6 Pa hecch chizzá paréshán mabét, bass har hálat o jáwará, gón dwá o
dazbandi o shogrgozáriá wati arzá pa Hodáyá sar kanét.
7 Nun gorhá hamá émeni ke cha Hodáyá rasit o cha sajjahén zánt o
sarpadiá bláter ent, hamá émeni Issá Masihay barkatá shomay del o
hayáláni páspána bit.
8 Brátán! Nun godhsará mana gwashán ke harché ke rást ent, harché
ke sharapdár ent, harché ke sharr ent, harché ke pák ent, harché ke
dóstnák ent, harché ke satá karzit, harché ke nék ent o tawsip kanaga
bit, hamá chizzáni bárawá pegr bekanét.
9 Harché ke shomá cha man dar bortag o shomárá rasetag, harché ke
shomá cha man eshkotag o distag, hamá warh bekanét. É dhawlá émeni
bakshókén Hodá shomay hamráha bit.

Pa thékián mennatwári

10 Man Hodáwanday námá sakk báz shádmánia kanán ke nun godhsará
shomá padá mani hayáldári bendát† kortag. Haw, shomá pésará ham
mani hayál dáshtag, bale shomárá móh narasetag.
11 Chosh naent ke man pa chizzéay néstiá é habará kanán, chéá ke
man har dhawlén wahdá razá o rázig bayagay warh o paym dar gétkag.
12 Mana zánán ke tangdastiá chón gozarán kanagi ent o é ham zánán
ke hastómandiá zend chón gwázénagi ent. Man har warhén jáwarán zend
gwázénagay ráz dar gétkag, sérláp bebán yá shodláp, maná har chizz bebit
yá hecch chizz mabit.
13 Man Masihay barkatá harché korta kanán, chéá ke hamá maná zór
o twána dant.
14 Bale shomá sharrén káré kortag ke mani dard o gamán sharikdár
butagét.
15 Oo Pilipián! Shomá sharr sarpad ét ke wasshén mestágay sheng
kanagay bongéjá, man ke Makduniah yalah kort, cha shomá abéd hecch
kelisáyá maná pa day o gerá‡ komakk nakort.
16 Wahdé Tesálunikiá atán ham yakk o do randá shomá pa mani
zaluratán komakk dém dát.
17 Man thékiay wáhagdár naán, bale pa shomá hamá "suttay" wáhagdár
án ke shomay hesábay tahá géshkanaga bit.
18 Maná har chizz rasetag o sakk báz rasetag. Gón Epápróditusá harché
ke shomá dém dátag, maná rasetagant o nun maná har chizz hast.
Shomay é théki washbóén shogránah o delpasondén korbánigé ke Hodáyá
washnóda kant.
19 Mani Hodá shomay har zaluratá wati jenday porshawkatén mál o
hastiay hesábá o Issá Masihay barkatá puraha kant.
20 May Hodáén Petá abad tán abad shán o shawkat berasát. Anchosh
bát. Ámin.

Goddhi drahbát

21 Issá Masihay sajjahén palgártagénán salám sar kanét. Hamé brát ke
mani hamráh ant, shomárá drahbáta gwashant.

† **4:10 4:10** Bendát, bezán bongéj, shoru. ‡ **4:15 4:15** Day o ger, bezán dayag o gerag, bápári
gálé ke eshiay máná ent chizzéay gerag o chizzéay dayag.

22 Sajjahén palgártagén brát o gohár shomárá saláma kanant, háss Kaysaray lógay mardom.
23 Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomay arwáhá gón bát. Anchosh bát. Ámin.

Pa Kulosián
Pulosay kágad
Pa Kulosián Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay
kásedé án o cha may brát Timutáusay némagá,
2 pa hamá palgártagén* o wapádárén brátán ke Kulosiay shahrá
neshtagant o Masihay ráhá ant.
Cha may Hodáén Petay némagá shomárá rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári o dwá

3 Wahdé má pa shomá dwá kanén, modám Hodáay, bezán wati
Hodáwandén Issá Masihay Petay shográ gerén,
4 chéá ke márá é hál sar butag ke Issá Masihay sará shomay imán
mohkam ent o shomá sajjahén palgártagénán dósta dárét.
5 É imán o mehray bonyád hamá omét ent ke ásmáná pa shomá ér ent
o shomá cha pésará eshiay bárawá mán rástén paygámá, bezán mán hamá
wasshén mestágá† eshkotag
6 ke shomárá sar butag. É wasshén mestág bar o samar dayagá ent o
sajjahén donyáyá démá rawán ent o cha hamá róchá ke shomá é paygám
eshkotag o Hodáay rahmatá sharriay sará sarpad butagét, shomay kerrá
ham bar o samar dayagá ent.
7 Shomárá é wasshén mestág may dóstigén hamkár Epáprásá sar kort.
Masihay é wapádárén hezmatkár cha may némagá pa shomá dém dayag
but o
8 áiá márá hál dát ke Pákén Ruhay barkatá shomay mehr báz ent.
9 Paméshká cha hamá róchá ke márá shomay hál sar butag, harwahd
pa shomá dwá kanagá én o Hodáay bárgáhá arz o peryátá én ke shomárá
cha é zántá sarréch bekant ke áiay wáhag o razá ché ent, bezán shomárá
cha ruhi hekmat o dánáiá sarréch bekant,
10 tánke shomá anchén zendé begwázénét ke Hodáwandá pasond bebit
o shomá Hodáwandá har paymá wassh o razá kort bekanét, bezán
modám har nékén kárá porsamar bebét o shomay hodázánti róch pa róch
géshter bebit.
11 Má é dwáyá kanén tánke shomá áiay porshawkatén zór o wákay‡
barkatá zórmand bebét o shomay sagg o bardásht mazan bebit o pa galé
sabr o ópár bekanét.
12 Hodáén Petay shográ begerét ke shomárá é láhekii dátag ke nuray
jaháná cha palgártagénáni mirásá shomárá wati bahr berasit.
13 Áiá márá cha tahárіay jaháná neját datag o wati dóstigén Chokkay
bádsháhiá áwortag.
14 Má hamé Chokkay barkatá mókag§ butagén o may gonáh bakshag
butagant.

---

* **1:2 1:2** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:5 1:5** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:11 1:11** Wák, bezán zór, tákat. § **1:14 1:14** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid".

Masihay bálá́dasti

15 Masih nadistagén Hodáay záherén dróshom* ent, áiay awali Chokk
ent o cha sajjahén chizzán pésar hast butag.
16 Chéá ke sajjahén chizz cha haméiay wasilahá addh butagant,
ásmáná bebant yá zeminá, záherén chizz bebant yá chér o andémén,
bádsháhi taht bebant yá ryásat yá hákem yá wákdár†, sajjahén chizz cha
haméiay wasilahá o pa haméiá addh butagant.
17 Á cha har chizzá pésar ent o sajjahén chizz haméiay barkatá
watmánwatá paywast ant.
18 Masih kelisáay, bezán wati badanay sar ent. Bongéj hamá ent o
awali mardom ke cha mordagán zendag butag hamá ent tánke har
chizzá áiay darjah awali bebit.
19 Chéá ke Hodáay razá hamesh at ke wati sajjahén kámeliá Issáay
badaná jágah bedant o
20 cha áiay wasilahá har chizzá, zeminá bebit yá ásmáná, gón wat
wasshán bekant o áiay hamá hónay wasilahá ke salibay sará retk, har
chizzá sohl o émeniay tahá byárit.
21 Yakk wahdé shomá cha Hodáyá dur atét o wati pegr o hayálániá
sawabá Hodáay dozhmen atét o shomay sellén kár é dozhmeniá pésh
dáragá atant.
22 Bale nun Hodáyá gón shomá Masihay jesmi markay wasilahá sohl
o saláh kortag ke wati chammán shomárá pák o palgár o béayb bekant,
23 agan shomá wati imánay sará mohr o mohkam bóshtét o hamá
ométá yalah madayét ke wasshén mestágá mán ent. É hamá wasshén
mestág ent ke shomárá sar butag o sajjahén donyáyá eshiay jár janag
butag o mane Pulos hameshiay hezmatkáré jórh butagán.

Pa kelisáyá Pulosay hezmat

24 Nun man pa hamá azábán gal án ke pa shomáesh saggagá án. Man
pa kelisáyá, bezán Masihay badanay háterá, hamá azábán wati jesmay
sará saggagá án ke Masihá saggetagant.
25 Kelisáay hezmatkár bayagay kár o zemmawári maná Hodáyá dátag
ke Hodáay habará sarjamiá pa shomá sar bekanán,
26 bezán hamá habar ke rázé butag o naslániá nasl, tán bázén wahd o
zamánagéá chér dayag butag, bale nun pa Hodáay palgártagénán áshkár
kanag butag.
27 Hodáyá lóthet ke palgártagén mardom bezánant ke darkawm é rázay
porshawkatén ganjay mirásá sharikdár ant. É ganj Masih ent ke shomay
arwáh o jabiná ent o shomárá hamé ométá dant ke Hodáay shán o
shawkatá sharikdár ét.
28 Má hamé Masihay járá janén o gón kámelén hekmaté harkasá sar o
sója kanén o tálima dayén, chéá ke má lóthén ke harkasá Masihay ráhá
kámel bekanén o Hodáay démá pésh bekanén.
29 Paméshká man sakk johdá án o mani johday bonyád Masihay
dátagén hamá zór o wák ent ke mani bátená zórmandén twáné dant.

---

* **1:15 1:15** Dróshom, bezán shekl, surat. † **1:16 1:16** Wákdár, bezán hamá ke wák o ehtiari hast, ehtiárdár.

2

1 Mana lóthán shomá bezánét ke man pa shomá chinchok johdá án,
pa shomá o pa Lawdikiáay báwarmandán o pa haméyán ke maná dém pa
démá nadistagesh.
2 Mani maksad esh ent ke shomárá delbaddhi berasit o pa mehr tepák
bebét tánke kámelén deljami o ganjén zántay wáhond bebét o Hodáay rázá,
bezán Masihá bezánét,
3 hamá Masih ke hekmat o dánáiay sajjahén ganj áiay arwáh o jabiná
ér ent.
4 Man paméshká chosha gwashán ke yakké gón wati charpén gappán
shomárá rad madant.
5 Bell toré man cha shomá dur án, bale mani del gón shomá ent o
wahdé gendán ke shomá chó shehm o rahdár* ét o Masihay sará shomay
imán chó mohr ent, gala bán.

Cha radén tálimán hozzhár bét

6 Gorhá anchó ke shomá Issá Masih wati Hodáwand mannetag,
shomay zend ham modám hamé chizzá záher bekant.
7 Shomay bonyád Masih bebit o shomay risshag o wandhál† haméiá
sakk bebant. Wati iméná hamá paymá mohr o mohkam bekanét ke
shomárá tálim dayag butag o shogrgozáriá sarréch bebét.
8 Becharét kasé gón palsapah o besarén prébá shomárá wati dámá
maperrénit ke eshéni bonyád Masih naent, é ensáni rasm o rawáj o
donyái ráh o rahband ant.
9 Chéá ke Hodáay sajjahén kámeliá jesmi suratá Issáay badanay tahá
jágah kortag o
10 Masihay barkatá shomárá har chizz hast, hamá Masih ke har zór o
wákay sará sardast ent.
11 Shomá ke Masihay sará imán áwort, sonnat kanag ham butét,
bale é jesmi sonnaté naat o ensáni dastéá nakort. É sonnat shomay
gonahkárén tab o sareshtay‡ borrag o dawr dayag at ke Masihá kort.
12 Hamá wahdá ke shomá pákshódi§ kort, gón Masihá kabr kanag
butét o shomá ke Hodáay hamá wák o kodratay sará imán áwort ke
Masihi cha mordagán zendag kort, gón Masihá zendag kanag ham butét.
13 Pésará shomá wati gonáháni tahá mortagatét, chéá ke shomay
gonahkárén tab o saresht borrag o dawr dayag nabutagat, bale Hodáyá
shomárá gón Masihá zendag kort. May sajjahén gonáhi bakshetant o
14 wámáni hamá daptar ke márá mayárbár kanagá at, Hodáyá á daptar
salibá méh jat o wám halás kortant.
15 Wahdé Masihá salibay sará ján dát, nadistagén jahánay hákem o
wákdáráni sará báládast but, áyáni seláhi pach geptant o mahlukay démá
roswái kortant.
16 Gorhá kassá é hakká madayét ke warag o nóshagi chizzáni sará, yá
nókay* jashn yá Shabbat yá aidéay sará shomárá mayárig bekant.
17 É rahband áyókén chizzáni násarjamén shekl butagant, bale asl Masih
ent.

---

* **2:5 2:5** Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá "pa nazm o tartib", "Angréziá disciplined". † **2:7 2:7** Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag.
‡ **2:11 2:11** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar. § **2:12 2:12** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent.
* **2:16 2:16** Nók, bezán máh ke nóki gendaga bit.

18 Hamá mardomán ke préshtagáni parastesh o drógén békebri† dósta
bit, áyán maylét ke shomárá cha shomay enámá zebahr‡ bekanant. É
mardom wati elhám o shobénagáni bárawá sakk báz habara kanant o
ensáni hayálániwá gwátá porr ant.
19 É mardom cha sará, bezán cha Masihá sestagant, hamá sar ke
sarjamén jánay band o bóg o ragána jorhénit§ o yakka kant o hamá
paymá ródénit ke Hodá lóthit.
20 Shomá ke gón Masihá mortagét o cha é donyáay ráh o rahbandán
ázát ét, gorhá chéá anchó zenda gwázénét ke gwashay angat é donyáay
rahbandáni páband ét?
21 "É chizzá kár madár. Á chizzá machash. É chizzá dast majan."
22 É sajjahén rahband ensáni parmán o tálimáni pédá kortagén ant o
hamá chizzáni bárawá ant ke kármarz kanaga bant o halásabant.
23 Záherá é rahbandáni bonyád dánái ent. É rahband ebádat o békebri
o badanay ázár dayagay gappá kanant, bale drost békár ant o pa hawá
o hawasáni ger o dárá hecch kára nadayant.

3

Pákén zend

1 Gorhá shomá ke gón Masihá zendag kanag butagét, wati del o hayálá
gón ásmáni chizzán bekanét, hamódá ke Masih Hodáay rástén kashá
neshtag.
2 Hayálá gón donyáyá makanét, gón arshá bekanét.
3 Shomá mortagét o shomay asligén zend Hodáay bárgáhá* Masihay
kerrá ér ent.
4 Wahdé shomay zenday sarchammag†, bezán Masih záhera bit, áiay
hamráhiá shomá ham pa sháné záhera bét.
5 Gorhá wati sajjahén donyái wáhagán bekoshét, chó ke bénangi, nápáki,
hawá o hawas, badén wáhag o tamáh o lálech‡ ke botparastié.
6 Hamé káráni sawabá náparmánén mardománi sará Hodáay kahr o
gazaba kapit.
7 Shomá ham yakk wahdé, bezán wati hodánáparmánén zendá hamé
kár kortagant.
8 Bale nun é sajjahén chizzán, bezán zahr gerag, hezhm§ o badwáhiá
yalah bedayét, bohtám majanét o sellén habar dapá mayárét.
9 Gón yakdegará dróg mabandét, chéá ke shomá wati kwahnén zend
o kwahnén ádat yalah dátagant o
10 nókén zendé zortag. Hodáay bárawá ke shomay zánt géshtera bit, é
zend badal bayána bit o wati jórh kanókay shekl o dróshomá zurit.
11 Nun darkawm yá Yahudi, sonnat butagén yá nabutagén, wakshi,
Sakái*, golám yá ázát, choshén habarán hecch máná nést. Masih har
chizz ent o may sajjahénáni delá ent.

---

† **2:18 2:18** Békebri, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. ‡ **2:18 2:18** Zebahr, bezán
bébahr. § **2:19 2:19** Jorhénag, bezán wasl kanag, gón yakdegará hór kanag. * **3:3 3:3** Bárgáh,
bezán dém, darbár, hozur. † **3:4 3:4** Sarchammag, bezán sarchashmah. ‡ **3:5 3:5** Lálech,
bezán tamáh, hers. § **3:8 3:8** Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. * **3:11 3:11** Sakái kawmé. É
kawmay bárawá nebisag butag ke sakkén bédód o jangól o wakshién kawmé.

12 Gorhá shomá ke Hodáay gechén kortagén o palgártagén mardom ét o
Hodá shomárá dósta dárit, pa rahmdeli o mehrabáni o békebri o narmdeli
o sabr o ópár zend begwázénét.
13 Yakdegaray bardáshtá bekanét o agan yakkéá cha domiá gelagé
hast, áiá pahell bekant. Anchosh ke Masihá shomárá pahell kortag,
shomá ham anchosh pahell bekanét.
14 É kárání hamráhiá, yakdegará dóst ham bedárét, chéá ke mehr cha
é sajjahénán bálá†ter ent o sajjahén báwarmandán yakdela kant o mohrén
reshtahéá bandit.
15 Masihay dátagén émeni shomay delá hákemi bekant, chéá ke shomá
yakkén jánay ázá† ét o Hodáyá shomárá gechén kortag ke pa sohl o émeni
zend begwázénét. Shogrgozári ham bekanét.
16 Shomay báten cha Masihay tálimá sarréch bebit. Yakdomiá gón
kámelén dánáiá tálim o delbaddhi bedayét. Zaburi sawt bejanét, hamd o
saná bekanét, ruhi názénk bejanét o wati delá Hodáay shográ begerét.
17 Har kár o har gappé ke kanét, Hodáwandén Issáay námay hayálá
bedárét o hamáiay wasilahá Hodáén Petay shográ begerét.

Báwarmandén lógéay rahband

18 Oo janénán! Cha shomá harkas wati marday parmánbardáriá bekant
ke é kár Hodáwanday mardomán zéba dant.
19 Oo mardénán! Cha shomá harkas wati janá dóst bedárit o gón áiá
trond mabit.
20 Oo chokkán! Wati mát o petáni har gappá begerét ke é kár
Hodáwandá razá kant.
21 Oo petán! Wati chokkán zahr mabárénét ke delprósha bant.
22 Oo golámán! Har kárá wati donyái wájaháni parmánbardáriá bekanét,
tahná á wahdá na ke á shomárá chárágá ant, tahná pa mardománi razá
kanagá na, pa del o setk‡ o pa hodátorsi áyáni parmánbardáriá bekanét.
23 Har káré ke kanét, pa del o setk bekanét, bezán shomá pa mardomán
kanagá naét, pa Hodáwandá kanagá ét,
24 chéá ke zánét shomárá cha Hodáwanday némagá mirásé rasit, hamé
shomay mozz ent. Shomá Hodáwandén Masihay hezmatá kanagá ét.
25 Harkas ke radén káré kant, áiá sezá rasit, pa kassá némagdária nabit.

4

1 Oo wájahán! Gón wati golámán hakk o ensáp bekanét o bezánét ke
shomárá ham ásmáná wájahé hast.

Pant o nasiat

2 Modám pa hozzhári o shogrgozári dwá bekanét.
3 Pa má ham dwá kanét, ke Hodá pa má daré pach bekant o má
Masihay rázay, bezán wasshén mestágay járá jat bekanén ke man pa
hameshiá zamzilán bastagán.
4 Dwá kanét ke é járá hamá paymá jat bekanán ke maná janagi ent.
5 Hamá ke báwarmand naant, gón áyán pa dánái nend o pád á bekanét
o har móhé ke shomárá rasit, áiá pa sharri kár bebandét.
6 Modám sharr o mehrabánén habar bekanét. Shomay habar támdár
bebant o bezánét ke har yakkéay passaw chón dayagi ent.

Goddhi drahbát

† **3:15 3:15** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh. ‡ **3:22 3:22** Setk, bezán báwar, yakin.

7 Mani dóstigén brát o hamkár Tikikás ke Hodáwanday ráhá wapádárén
hezmatkáré, shomárá mani sajjahén hálána dant.
8 Áiá paméshká shomay kerrá ráh dayagá án ke shomárá may hálá sar
bekant o shomárá delbaddhi bedant.
9 Á gón Ónesimusá pédák ent. Ónesimus may wapádár o dóstigén bráté o
shomay jenday mardom ent. É mardom shomárá eday sajjahén hálána
dayant.
10 Aristarkás ke gón man yakjáh bandig ent, shomárá salám kanagá
ent. Bárnábáay nákózátk Markás ham shomárá salám kanagá ent.
Markásay bárawá shomárá gwashag butag ke agan shomay kerrá átk,
wasshátki bekanét.
11 Issá, ke áiá Yustus ham gwashant, á ham shomárá salám kanagá
ent. Pa Hodáay bádsháhiá, mani hamkáráni tahá Yahudi tahná hamesh
ant o eshán maná tasallá dátag.
12 Epáprás ke cha shomá yakké o Issá Masihay hezmatkáré, shomárá
salám kanagá ent. Modám cha delay johlánikáá pa shomá dwá kant,
ke shomá Hodáay sajjahén lóth o wáhagáni sará mohr bóshtét o báleg o
pohtah bebét o shomay yakin kámel bebit.
13 Man áiay bárawá gwáhia dayán ke á pa shomá o pa Lawdikiá o
Hayrápulisay báwarmandán sakk báz johd kanagá ent.
14 Dóstigén dáktar Luká shomárá salám kanagá ent o Démás ham.
15 Mani salámán hamá brátán sar bekanét ke Lawdikiáyá ant. Nim-
pahá salám bekanét o hamá báwarmandán ham ke áiay lógá yakjáha bant.
16 Wahdé é kágad pa shomá wánag but, bechárét ke Lawdikiáay kelisáyá
ham wánag bebit o hamá kágad ke man pa Lawdikiáay kelisáyá dém dátag,
áiá shomá ham bwánét.
17 Arkipusá begwashét: “Bechár, hamá hezmat ke áiay zemmah
Hodáwandá tará dátag, áiá pa sharri sarjam kan.”
18 Nun, mane Pulos wati salámán daste wat nebisagá án. Mani
zamziláni hayálá bebét. Hodáay rahmat gón shomá gón bát.

Pa Tesálunikián
Pulosay awali kágad
Pa Tesálunikián Pulosay awali kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulos o Silwánus* o Timutáusay némagá,
pa Tesálunikiáni kelisáyá ke Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihayg ent.
Rahmat o émeni shomárá sar bát.

Tesálunikiáni imán

2 Má har wahdá wati dwáyáni tahá shomay námá gerén o modám pa shomá sajjahénán Hodáay shográ gerén.
3 Má wati Hodáén Petay démá modám shomay báwarmandi kárán o pormehrén zahmatán o sagg o bardáshtá yáta kanén ke áyáni sarcham-mag hamá omét ent ke shomárá may Hodáwandén Issá Masihay sará hastent.
4 Oo brátán! Oo Hodáay dóstigén mardomán! Má zánén ke shomá Hodáay gechén kortagén ét,
5 chéá ke may wasshén mestág† hoshkén gappé naat ke shomárá sar but, zór o wák‡ o Pákén Ruhi ham gón at o mohkamén setké§ ham mán ati. Shomá zánét ke má gón shomá chón atén o má pa shomá ché kort.
6 Shomá mayg o Hodáwanday randgir jórh butét, chéá ke gránén sakki o sóriáni tahá shomá may habar pa galé zort, gón anchén shádmánié ke cha Pákén Ruhá rasit.
7 É káray sawabá shomá pa Makduniah o Akáyahay sajjahén báwarmandán mesálé jórh butét.
8 Chéá ke Hodáwanday habaray tawár cha shomá sheng but, tahná Makduniah o Akáyahá na, Hodáay sará shomay báwar har jágah zánag but. Paméshká zalurat naent ke má eshiay bárawá chizzé begwashén.
9 Chéá ke shomá márá chón wasshátk kort, mardom wat é kessahá kanant, o é gappá ham kanant ke shomá chón botparasti yalah dát o dém pa Hodáyá átkét ke namirán o rástén Hodáay parastesh o hezmatá bekanét o
10 áiay Chokkay wadárá bebét, hamá ke cha ásmáná kayt, hamá ke Hodáyá cha mordagán zendag kort, bezán Issá ke márá cha áyókén gazabá rakkénit*.

2

Pa Tesálunikiay kelisáyá Pulosay hezmat

1 Oo brátán! Shomá wata zánét ke shomay kerrá, may áyag bépáedag naat.
2 Anchó ke shomá zánét, má shomay kerrá áyagá pésar Pilipiay shahrá chón azáb o béezzat kanag butén, bale má cha wati Hodáay komakká tahm* o jorat kort o inchok dozhmeniay tahá ham má Hodáay wasshén mestág pa shomá sar kort.

---

* **1:1 1:1** Silwánus hamá Silás ent ke kásedáni káray ketábá ham áiay nám geraga bit. † **1:5 1:5** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:5 1:5** Wák, bezán zór, tákat. § **1:5 1:5** Setk, bezán báwar, yakin. * **1:10 1:10** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. * **2:2 2:2** Tahm, bezán hemmat, tawkal, jorat.

3 É dazbandiá ke má kanén, eshiá radi yá badniyati mán nést o má
shomárá rad dayag ham nalóthén,
4 Wasshén mestágay járá paméshká janagá én ke Hodáyá márá
chakkásetag† o distagi ke má é káray láhek én. Má mardománi wassh
kanagay johdá naén, Hodáay wassh kanagay johdá én, hamá Hodá ke
may delána chakkásit.
5 Shomá zánét ke má hechbar cháplusi nakortag o na márá chérén
tamáh o lálechéǂ butag. Hodá sháhed ent.
6 Cha mardomán tawsipay lóthók ham nabutagén, na cha shomá o na
cha degarán, bell toré Masihaykásediay námá má wati ehtiár pésh dásht
kortagat.
7 Bale má chó nakort o gón shomá anchó mehrabán atén ke máté gón
wati chokkána bit.
8 Má pa shomá sakk wáhagdár§ atén o pa galé gón shomá tahná Hodáay
wasshén mestág bahr nakort, wati jenday zendagi ham bahr kort, chéá
ke shomá márá sakk dóst atét.
9 Brátán! Shomárá may johd o zahmat allam yát ant. Wahdé má
shomay kerrá Hodáay wasshén mestágay járá janagá atén, má shap o
róch kár ham kort tánke cha shomá kaséay sará báré mabén.
10 Shomá sháhed ét o Hodá ham sháhed ent ke má báwarmandáni
nyámá*, bezán shomay nyámá chónén pahrézkár o pák o béaybén zendé
gwázént.
11 Shomá zánét ke má gón shomá har yakkéá anchosh atén ke
mehrabánén peté gón wati jenday chokkána bit.
12 Má shomárá delbaddhi† o deljami dát o dazbandi kort ke anchén
zendé begwázénét ke Hodáay láhek bebit, hamá Hodá ke shomárá tawára
kant ke dém pa mani bádsháhi o shán o shawkatá byáét.
13 Má modám Hodáay shográ gerén ke wahdé Hodáay habar shomárá
sar but, hamá habar ke shomá cha má eshkot, shomá mannet ke ensáni
habaré naent, Hodái habaré o anchosh ent ham. É Hodáay habar ent
ke shomay bezán báwarmandáni delán asar kanagá ent.
14 Oo brátán! Shomá Hodáén Pet o Issá Masihay hamá kelisáyáni
paymá kort ke Yahudiahá ant. Chéá ke shomárá shomay jenday
mardomán hamá paymá ázár dát ke Yahudián á kelisá ázár dátant,
15 hamá Yahudián ke Hodáwandén Issá o paygambar koshtant o márá
ham ázár dát. Á, Hodáyá nárazá kanant o harkasay dozhmen ant.
16 Á mardoma naylant ke má gón darkawmán wasshén mestágay
bárawá habar bekanén, hamá mestág ke darkawmána rakkénit. É paymá
á modám wati gonáhán tán goddhiǂ haddá rasénant o godhsará Hodáay
kahr áyáni sará kapit.

Pulosay wáhag

17 Brátán! Má ke pa kammén wahdéá cha shomá jetá butén, bell ke
dém pa dém naatén bale del wa hawár atant, delborrén zahirán márá
har paymén johd parmát ke padá gón shomá dém pa dém bebén.
18 Mane Pulosá báz randá johd kort o má lóthet ke shomay gwará
byáén, bale Shaytáná may ráh o dar band kortant.

---

† **2:4 2:4** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. ǂ **2:5 2:5** Lálech, bezán tamáh, hers. § **2:8 2:8** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. * **2:10 2:10** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. † **2:12 2:12** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. ǂ **2:16 2:16** Goddhi, bezán áheri.

19 Chéá ke may omét o may shádmáni shomá ét. Shomá may hamá táj ét ke má áiay sará pahra bandén, wati Hodáwandén Issáay bárgáhá§, hamá wahdá ke Hodáwanda kayt.
20 Haw, shomá may shán ét o shomá may shádmáni ét.

3

1 Paméshká wahdé má géshter sagget* nakort, má shawr kort ke man o Silwánus Átenay shahrá dárén o
2 may brát Timutáus ke Hodáay ráhá Masihay wasshén mestágay sheng kanagay kárá may hamkár ent, áiá déma dayén ke shomay imáná mohrter bekant o shomárá delbaddhi bedant
3 tánke hechkas é sakki o sóriáni tahá malarzit. Chéá ke shomá wata zánét ke sakki o sóri allam may ráhá káyant.
4 Wahdé shomay kerrá atén, má shomárá cha pésará gwasht ke máshomá ázár dayaga bén o anchosh but, shomá sharriá zánét.
5 Paméshká, wahdé man géshter sagget nakort, pa shomay imánay hálay geragá yakké démon dát. Maná torset ke balkén chakkásóként Shaytáná warhé na warhéá shomárá chakkásá dawr dátag o may johd mopt o náhudag‡ butag.

Timutáusay áwortagén wasshén hál

6 Bale Timutáus nóki cha shomay kerrá wátarr butag o may kerrá átkag o shomay báwar o mehray bárawá wasshén hálé gón enti. Márá gwashti ke shomá modám márá pa sharri yáta kanét o shomárá pa may didárá zahira kant, anchosh ke márá pa shomá zahira kant.
7 Eshiay sawabá, oo brátán, márá wati sajjahén janjál o ázáráni tahá shomay bárawá deljami raset, shomay imánay sawabá.
8 Nun má árámá neshta kanén ke shomá Hodáwanday ráhá mohr óshtátagét.
9 Má pa shomá Hodáay haminchok shográ begerén ham kamm ent, chéá ke má shomay sawabá Hodáay bárgáhá sakk gal én.
10 Má shap o róch cha delay johlánkiá dwá kanén ke shomárá padá begendén o har chizzé ke shomay imánay tahá kamm ent, áiá sarjam bekanén.
11 Nun may Hodáén Petay jend o may Hodáwandén Issá may ráhá pach kanát ke má shomay kerrá byáén.
12 Hodáwand shomay mehrá pa yakdomiá o pa sajjahénán gésh kanát. Shomay del cha mehrá sarréch bát, hamá paymá ke pa shomá may del cha mehrá sarréch ent.
13 Hodáwand shomay delá mohr o mohkam kanát ke wahdé may Hodáwandén Issá gón wati sajjahén palgártagénána§ kayt, shomá may Hodáén Petay bárgáhá béayb o pák o palgár bebét.

4

Pák o palgárén zend

1 Brátán! Dega gappé esh ent, má shomárá sój dátag ke wati zendá chón begwázénét ke Hodá cha shomá wassh o razá bebit o shomá anchosh

§ **2:19 2:19** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. * **3:1 3:1** Saggag, bezán bardásht kanag. † **3:5 3:5** Chakkásók, bezán ázmáesh kanók, emtehán gerók. ‡ **3:5 3:5** Náhudag, bezán bépáedag.
§ **3:13 3:13** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

kanagá ét ham. Nun Hodáwandén Issáay námá gón shomá dazbandia kanén o gwashén ke é chizzá róch pa róch géshter bekanét.
2 Chéá ke shomá zánét ke má cha Hodáwandén Issáay némagá shomárá chónén parmán dátag.
3 Hodáay razá esh ent ke shomá pák o palgár* bebét o watá cha hawas o syahkáriá† dur bedárét.
4 Báyad ent cha shomá har yakké gón páki o palgári o pa ezzat wati jesmay lagámay dáragá bezánt.
5 Darkawmáni dhawlá mabét ke Hodáyá nazánant o hawá o hawasáni golám ant.
6 Kass pa wati hawasá brátay ezzatá dast majant o cha áiá páedag chest makant, chéá ke Hodáwand har gandagén káray sezáyá dant, anchó ke má pésará shomárá hozzhár kortag o gwashtag.
7 Hodáyá márá pa nápákiá gwánk najatag, pa páki o palgáriá gwánki jatag.
8 Paméshká harkas ke é sójá nazurit, á ensánéay nápármániá kanagá naent, Hodáay nápármániá kanagá ent, hamá Hodá ke shomárá wati Pákén Ruhá dant.
9 Márá pa shomá bráti mehray bárawá nebeshtah kanagay zalurat naent, chéá ke shomá wat cha Hodáay tálimán dar bortag ke chón yakdomiá dóst bedárét.
10 Shomá wa gón Makduniahay sajjahén brátán mehr kanagá ét. Bale oo brátán! Má gón shomá dazbandia kanén ke wati mehrá róch pa róch géshter bekanét.
11 Wati sajjahén wasá bekanét ke pa hámóshi zend begwázénét o degaray kárá kár madárét. Wat kár o rózgár bekanét, anchó ke má shomárá hokm dátag.
12 É paymá shomá darámadáni démá ezzatmandén zendé gwázénta kanét o hechkasay chamdára nabét.

Issá Masihay per tarrag

13 Brátán! Má lóthén ke shomá markay wábá waptagénáni bárawá sarpad bebét o á mardománi dhawlá porsig mabét ke hecch ométeshnést.
14 Agan márá báwar ent ke Issá mort o padá zendag but, gorhá márá é ham báwar ent ke Issáay hamá báwarmand ke markay wábá waptagant, Hodá áyán Issáay hamráhiá padá kárit.
15 Má Hodáwanday jenday habaráni bonyádá shomárá gwashagá én, má ke annun zendag én o tán Hodáwanday áyagá zendaga mánén, hecch paymá cha waptagénán pésara narawén.
16 Chéá ke Hodáwand wat préshtagáni sardáray tawár o Hodáay karnáay‡ tawáray hamráhiá, hokm dayáná cha arshá éra kayt. Gorhá, awalá Masihay hamá báwarmand zendaga bant ke mortagant o
17 padá má ke angat zendag én o hamedá én, chest kanag o gón áyán hawár jambaráni§ tahá ásmáná baraga bén ke Hodáwandá didár bekanén. É paymá, modám gón Hodáwandá yakjáha bén.
18 Paméshká yakdomiá gón é habarán delbaddhi bedayét.

---

* **4:3 4:3** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † **4:3 4:3** Syahkári, bezán náráhén wapt o wáb, zenahkári. ‡ **4:16 4:16** Karná sornáay dhawlén sázé. § **4:17 4:17** Jambar, bezán abr.

5

Hodáwanday áyagay róch

1 Oo brátán! Zalurat naent ke má wahd o rócháni bárawá pa shomá
nebeshtah bekanén.
2 Chéá ke shomá sharriá zánét ke Hodáwanday róch chó shapi dozzéá
kayt.
3 Hamá wahdá ke mardoma gwashant “amn o amán ent”, áyáni sará
anágat* tabáhié kayt, anchó ke lápporrén janénéay chellagi dard anágat
káyant, o á tatka nakanant.
4 Bale, oo brátán! Shomá tahárіá naét ke á róch chó dozzéá byayt o
shomárá jáh beserrénit.
5 Chéá ke shomá drost rozhnay chokk ét, róchay chokk ét. Má shapay
chokk naén, taháriay chokk naén.
6 Gorhá byáét máshomá é degaráni dhawlá nakanén o wába nakapén,
ágaha mánén o hozzhára bén.
7 Chéá ke hamá ke wapsant, shapá wapsant o hamá ke sharába
warant, shapá sharába warant o bésára bant.
8 Bale má ke róchay chokk én, má hozzhár bebén, imán o mehrá chó
sénagpóshá bebandén o nejátay ométá chó jangi koláhá sará bekanén.
9 Chéá ke Hodáyá márá pa gazabay saggagá gechén nakortag, márá
gechéni kortag ke wati Hodáwandén Issá Masihay barkatá berakkén†.
10 Á pa má mort ke má, toré zendag bebén yá marká wáb, gón áiá
zendag bemánén.
11 Paméshká yakdomiá delbaddhi bedayét o wati imánay rost o rodómá
yakdegará komakk bekanét, anchó ke shomá annun kanagá ét.

Sar o sój

12 Oo brátán! Nun má cha shomá dazbandia kanén, hamá mardomán
ezzat bedayét ke shomay nyámá zahmat kasshagá ant o Hodáwanday
ráhá shomay master ant o shomárá sar o sój kanagá ant.
13 Áyáni káray sawabá áyán báz ezzat bedayét o dóst bedárét. Gón
yakdomiá pa émeni zend begwázénét.
14 Brátán! Má cha shomá dazbandia kanén, hamá ke tambal o
jándozz ant, áyán sarpad bekanét, hamá ke delprósh ant, áyán delbaddhi
bedayét, hamá ke nezór ant, áyán komakk bekanét o sajjahénáni
bardáshtá bekanét.
15 Hayálá bedárét ke kass badiay badalá badi makant. Badi makanét
o modám pa yakdegará o pa harkasá sharriay randá bebét.
16 Modám gal o shádán bebét.
17 Har wahdá dwá bekanét.
18 Har paymén jáwaráni‡ tahá Hodáay shográ begerét, chéá ke pa
shomá Hodáay razá hamesh ent, shomá ke Issá Masihayg ét.
19 Pákén Ruhay ásá makoshét.
20 Péshgóián kamsharap makanét,
21 bale har chizzá bechakkásét o hamá ke sharr ent, hamáiá wati
kerrá bedárét.
22 Cha har dhawlén badiá dur bebét.

Goddhi drahbát

---

* **5:3** Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán. † **5:9** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ **5:18** Jáwar, bezán hálat.

23 Hodáay jend, émeniay Hodá shomárá sarjamiá pák o palgár bekanát.
Tán may Hodáwandén Issá Masihay wátarr bayagá shomay arwáh o sáh
o badan sarjamiá béayb bemánátant.
24 Hamá Hodá ke shomárá tawára kant, wati kawlay sará óshtátag o é
kárá kant.
25 Brátán! Pa má dwá kanét.
26 Sajjahén brátán pa pákdeli bechokkét o salám sar kanét.
27 Man shomárá Hodáwanday námá hokma dayán ke é kágad pa sajjahén
brátán wánag bebit.
28 May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.

Pa Tesálunikián Pulosay domi kágad
Pa Tesálunikián Pulosay domi kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulos o Silwánus* o Timutáusay némagá,
pa Tesálunikiáni kelisáyá, ke may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihayg ent.
2 Cha may Hodáén Petay o Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat o émeni shomárá sar bát.

Dwá o shogrgozári

3 Oo brátán! Hakkén gapp esh ent ke má báyad ent modám pa shomá Hodáay shográ begerén, chéá ke shomay imán róch pa róch rodán ent o pa yakdomiá shomay sajjahénáni mehr ham géshbayán ent.
4 Paméshká má Hodáay é dega kelisáyánibáwarmandáni kerrá pa shomay sagg o bardásht o imáná, shomay sará pahra bandén ke har paymén ázár o janjáláni tahá ét o angat mohr óshtátagét.
5 É drost sábeta kanant ke Hodáay dádrasi barhakk ent o shomá hakdára bét ke Hodáay mahluk hesáb bebét, ke pa eshiá ázár saggagá† ét.
6 Hodá ádel ent, á mardom ke pa shomá janjála sázant, Hodá wat áyáni zendá janjál pédá kant o
7 shomá ke janjáláni ámách‡ ét, shomárá áráma dant o márá ham. É kár hamá wahdá bit ke Hodáwandén Issá gón wati zórmandén préshtagán cha ásmáná gón jamburén áséá§ watá záhera kant o
8 haméyán sezá dant ke Hodáyá pajjáha nayárant o may Hodáwandén Issáay wasshén mestágay* parmánbardáriá nakanant.
9 Eshéni sezá esha bit ke abadi tabáhié eshéni chakká kapit o hamá róchá cha Hodáwanday bárgáhá† o cha áiay zóray shán o shawkatá zebahra‡ bant
10 ke Hodáwand wati palgártagénáni§ kerrá kayt o wati shán o shawkatá záhera kant o sajjahén báwarmand áiá gendant o é pa áyán ajab o hayrán kanókén nedáragé bit. Shomá ham góna bét chéá ke shomá hamá sháhedi báwar kort ke má shomárá dát.
11 Paméshká má modám pa shomá dwá kanén ke shomay zendagi anchosh bebit ke Hodáay gwánká bekarzit. Hodá gón wati zór o wáká* shomay nékén erádahán purah kanát o har káré ke shomay imán shomárá parmáit, áiá sarjam kanát.
12 Má é dwáyá kanén tánke may Hodáay o Hodáwandén Issá Masihay rahmatay barkatá, shomay del o daruná may Hodáwandén Issáay námay shán o shawkat záher bebit o Masih shomárá ezzat bedant.

---

* **1:1 1:1** Silwánus hamá Silás ent ke kásedáni káray ketábá ham áiay nám geraga bit. † **1:5 1:5** Saggag, bezán bardásht kanag. ‡ **1:7 1:7** Ámách, bezán dochár, shekár. § **1:7 1:7** Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. * **1:8 1:8** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † **1:9 1:9** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ **1:9 1:9** Zebahr, bezán bébahr. § **1:10 1:10** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. * **1:11 1:11** Wák, bezán zór, tákat.

2

Bérahbandén mard

1 Oo brátán! Nun, may Hodáwandén Issá Masihay áyag o áiay kerrá may
mocch bayagay bárawá, má cha shomá dazbandia kanén ke
2 agan mani námay sará anchén gappé shomárá sar but ke gwashit
Hodáwanday róch átkag o rasetag, toré péshgóié bebit yá hál o hawálé yá
kágadé, bezánét ke drógé, damáná larzán mabét o delá dawr madayét.
3 Chó mabit kasé warhé na warhé shomárá rad bedant, Hodáwanday
róch tán hamá wahdá nayayt ke mardom cha Hodáwandá sarkassh
mabant o bérahbandén* mard, bezán "tabáhiay chokk" páshk mabit.
4 Á Hodáay helápá oshtit o watá cha hamá sajjahén chizzán bálátera
kant ke Hodáay námesh per ent yá parastesh kanaga bant. Godhsará
wat Hodáay parasteshgáhá nendit o jára jant ke Hodá man án.
5 Shomárá yát naent ke wahdé shomay kerrá atán, man shomárá é hál
dátant?
6 Shomá zánét ke hamá bérahbandén mardá annun kojám chizz dáragá
ent o nayliti ke cha wati wahdá pésar záher bebit.
7 Chéá ke bérahbandiay chérén zór o wák wati kárá cha pésará kanagá
ent, bale hamá ke bérahbandiay démá dáragá ent, tánke jendi dur kanaga
nabit, bérahbandiay démá dárit.
8 Wahdé á dur kanag but, nun bérahbandén mard záhera bit, bale
Hodáwandén Issá pa shán o shawkaté kayt o áiá tabáha kant, gón wati
dapay hoppéá áiá nést o nábuda kant.
9 Bérahbandén marday áyag Shaytánay kárání bahré. Á gón har paymén
zór o drógén neshání o mójezahána kayt o
10 gón tahr tahrén badián hamá mardomán rada dant ke gári o
gomráhiay ráhesh zortag. É mardom gár o gomsára bant, chéá ke eshán
rásti dóst nadáshtag o nazortag ke berakkant†.
11 Paméshká Hodá pa eshán zórmandén prébé déma dant ke drógá báwar
bekanant o
12 é dhawlá hamá sajjahén mardom mayárbár kanaga bant ke rástiesh
báwar nakortag o badiay tahá shádmán butagant.

Mohr bóshtét

13 Oo brátán! Oo Hodáwanday dóstigén mardomán! Má báyad ent pa
shomá modám Hodáay shográ begerén, chéá ke Hodáyá shomárá cha
bendátá gechén kortag ke shomá Pákén Ruhay pák o palgár kanókén
káray barkatá o rástiay sará wati imánay barkatá berakkét.
14 Pa é kárá, Hodáyá shomárá may wasshén mestágay barkatá tawár
kortag ke shomá may Hodáwandén Issá Masihay shán o shawkatá
bahramand bebét.
15 Gorhá, brátán, mohkam bóshtét o hamá tálim ke má shomárá
dátagant, áyán mohr bedárét, zobáni habar bebant yá may nebeshtagén
kágad.
16 May Hodáwandén Issá Masihay jend o may Hodáén Pet ke márá dósta
dárit o wati rahmatay barkatá márá abadi delbaddhi‡ o sharrén ométi
dátag,

---

* **2:3 2:3** Bérahband, bezán béráh, sarkassh, hamá ke hecch kánun o rahbanda namannit. † **2:10 2:10** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ **2:16 2:16** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik.

17 shomay delá dhaddh kanát o shomárá pa har sharrén kerdár o goptárá zórmand kanát.

3

Pa má dwá kanét

1 Nun gorhá, brátán! Pa má dwá kanét ke Hodáwanday kolaw o paygám téziá sheng o tálán bebit o mardom é paygámay ezzatá bekanant, anchosh ke shomá kortag.

2 Dwá kanét ke má cha badkár o radkárén mardomán berakkén*, chéá ke har mardom báwarmand naent.

3 Bale Hodáwand wati kawlay sará óshtátag o shomárá mohr o mohkama kant o cha sherr o Shaytáná dura dárit.

4 Shomay bárawá má Hodáwanday barkatá deljam én ke shomá hamá chizzán kanagá ét o démterá ham kanét ke má shomárá áyáni hokmá dayén.

5 Hodáwand shomay delá Hodáay mehr o Masihay sagg o bardáshtay némagá betarrénát.

Sosti makanét

6 Brátán! Má shomárá wati Hodáwandén Issá Masihay námá hokma dayén, har bráté ke tambal o jándozz ent o may kortagén sar o sójáni hesábá zend gwázenagá naent, watá cha áiá dur bedárét.

7 Chéá ke shomá wata zánét, má pa shomá mesálé butagén ke may randgiriá bekanét. Má ke shomay kerrá atén, má tambali o jándozzi nakort,

8 má kaséay nán moptá nawárt, má shap o róch kára kort, mehnat o mozzuria kort ke cha shomá kassi sará báré mabén.

9 Má é sawabá kár nakortag ke hecch paymén komakkay hakdár nabutagén, má é sawabá kár kortag ke pa shomá mesálé bebén o shomá may randgiriá bekanét.

10 Chéá ke wahdé má shomay kerrá atén, má shomárá é hokm dát, á kas ke kár kanaga nalóthit, mawárt ham.

11 Nun má eshkotag ke shomay nyámá lahtén hast ke tambal o jándozzén zendé gwázenagá ant. Wat hecch kárá naant, bale harkasay kárá kár entesh.

12 Má Hodáwandén Issá Masihay námá choshén mardomán hokma dayén o habardára kanén ke pa shehm o rahdári† kár bekanét o wati rózigá dar géjét.

13 Oo brátán! Shomá cha sharrén kárá dam mabarét.

14 Bale agan kasé é habarán mamannit ke má é kágadá nebeshtah kortagant, wati chammán cha áiá dur makanét bale gón áiá manendét o pád mayáét, belli sharmendaga bit.

15 Bale áiá dozhmenay hesábá machárét, pa bráti sarpadi bekanét ke wati radiá bezánt.

Goddhi drahbát

16 Émeniay Hodáwand wat, shomárá har wahdá o har paymá émen kanát. Hodáwand shomay sajjahénáni hamráh bát.

---

* **3:2 3:2** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. † **3:12 3:12** Shehm o rahdári, bezán ráh o rahbandáni mannag. Ordu o Pársiá “nazm o tartib”, Engréziá “discipline”.

17 Mane Pulos é salámán daste wat nebeshtah kanagá án o é chizz
mani sajjahén kágadáni neshání ent. Man hamé paymá nebeshtaha
kanán.
18 May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá sajjahénán gón
bát.

Pa Timutáusá Pulosay awali kágad
Pa Timutáusá Pulosay awali kágaday pajjár

Salám o dród

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha may rakkénókén Hodá o may omét Issá Masihay hokmá, Issá Masihay kásedé án,

2 pa Timutáusá, ke imánay hesábá mani hakkigén chokk ent.

Cha Hodáén Pet o may Hodáwandén Issá Masihay némagá tará rahmat o rahm o émeni sar bát.

Drógén ostád

3 Hamá wahdá ke Makduniahá rawagá atán, man gón taw dazbandi kort o annun ham gwashán ke Epésosay shahrá bedár o lahtén mardom ke drógén tálim dayagá ent, áyán hokm beday ke wati é kárá band bekanant o

4 watgarhén kessah* o halás nabayókén sar o bonáni† némagá ham delgósh makanant. É chizz Hodáay káray démá baragay badalá arh o korh addha kanant, chéá ke Hodáay kár cha imánay ráhá démá rawt.

5 É hokmay maksad mehr ent ke cha sapáén del o pákén zamir o delsetkén imánéá pédá bit.

6 Lahtén ostádá é chizz yalah kortagant o gomráh butagant o bémánáén gappáni tahá mán gisshetagant.

7 É mardom Sharyatay zánóger‡ bayaga lóthant bale nazánant ke ché gwashagá ant o hamá chizzáni bárawá ke pa deljami habara kanant, á chizzáni jendá ham sarpada naant.

8 Má zánén ke Sharyat sharr ent, bale agan yakké pa sharri kári bebandit.

9 Má é ham zánén ke Sharyat pa pahrézkárán jórh kanag nabutag, pa Sharyatay próshókán, pa sarkasshán, pa hodánáparmán o gonahkárán, pa nápák o bédinán, pa hamáyán ke wati pet o mátána koshant, pa hónigán,

10 pa syahkárán§, pa lawátkárán*, pa golámáni tájerán, pa drógband o drógén sawgend warókán o pa é dega hamá mardomán jórh kanag butag ke rástén tálimay heláp ant,

11 hamá tálim ke áiay sarchammag mazanshánén Hodáay por-shawkatén wasshén mestág† ent ke mani dastá dayag butag.

Pa Pulosá Hodáay rahmat

12 May Hodáwandén Issá Masih ke maná zór o wáki dátag, man áiay shográ gerán ke áiá maná wapádár zánt o pa wati hezmatkáriá dásht.

13 Har chont ke pésará kopr kanók, ázár dayók o sheddatién‡ mardomé atán, bale Hodáwandá mani sará rahm kort, chéá ke man cha wati nábáwariá zánagá naatán ke ché kanagá án.

---

* **1:4 1:4** Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant. † **1:4 1:4** Sar o bon, bezán pet o pirok o bonpirok o poshtáni nám gerag. ‡ **1:7 1:7** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. § **1:10 1:10** Syahkár, bezán hamá mardom ke náráhén wapt o wába kant, hamá ke zená kant. * **1:10 1:10** Lawátkár, bezán hamá mardén ke gón mardénán wapt o wába kant. † **1:11 1:11** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:13 1:13** Sheddati, bezán jang o jérhah kanók, arh o korh kanók.

14 Haw, may Hodáwanday rahmatán mani sará békesás§ gwart. Maná
cha hamá imán o mehrá sarréchi kort ke cha Issá Masihay némagá
rasant.
15 É gapp rást ent o sarjamiá mannaga karzit ke Issá Masih pa
gonahkáráni rakkénagá donyáyá átk o eshán tahá ganterén man án.
16 Bale mani sará paméshká rahm kanag but ke Issá Masihá lóthet gón
man wati békesásén sabr o ópárá záher bekant, man ke cha sajjahénán
ganter án, o é paymá man pa hamá mardomán mesálé bebán ke áiay
sará imána kárant o abadmánén zendéay wáhonda* bant.
17 Abadmánén bádsháh, bezán hamá yakkén Hodá ke namirán ent o
cha chammán chér o andém ent, áiay ezzat o shawkat abad tán abad
barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.
18 Timutáus, mani chokk! Man tará é hokmá, hamá péshgóiáni bonyádá
dayán ke yakk randé tai bárawá kanag butagant tánke taw áyáni tránagá†
bekapay o é nékén johdá kort bekanay o
19 wati imán o pákén zamirá barjáh dásht bekanay. Lahtén mardomá
wati zamiray tawár gósh nadáshtag o wati imánesh zawál kortag.
20 Cha eshán yakké Himenáus ent o yakké Sekandar ke man cha
kelisáyá kasshetag o yakkerr kortagant‡ ke ebrat begerant o kopr
makanant.

2

Pa báwarmandán sar o sój

1 Gorhá cha har chizzá pésar mani dazbandi esh ent ke pa sajjahén
mardomán arz o peryát, dwá, myánjigeri* o shogrgozári bekanét,
2 pa bádsháhán o pa sajjahén ehtiárdárán ham dwá bekanét tánke má
pa sarjamén Hodádósti o páki, émen o hámóshén zendé gwázént bekanén.
3 Hamé kár sharr ant o may neját dayókén Hodáyá dósta bant,
4 hamá Hodá ke pa sajjahén mardomán nejátay wáhagdár† ent o lóthit
ke har mardom rástiá pajjáh byárit o bemannit.
5 Chéá ke Hodá yakké. Hodá o ensánay nyámá myánjiger ham yakké o
á Issá Masih ent ke wat ham ensáné.
6 Áiá pa sajjahén mardománi mókagá‡ watá nadr kort. É gappay
sháhedi wati wahdá dayag but.
7 Man pa é maksadá gechén kanag butagán ke jár janók o kásedé bebán
o darkawmán imán o rástiay tálimá bedayán. Man rást gwashagá án, dróg
nabandagá án.
8 Mana lóthán ke mardén zahr gerag o ják o jérhahán yalah bedayant
o har jágah pák o palgárén dastán borz bekanant o dwá belóthant.
9 Cha janénán ham lóthán ke shehm o rahdár§ bebant o monásebén
póshák gwará bekanant. Watá gón warh warhá gwaptagén mudán o
teláh o morwáred o gránbaháén pocch o póshákán masambahénant.
10 Eshán badalá, watá gón anchén sharrén kár o kerdán besam-
bahénant ke hamá janénán zéba dayant ke watá Hodádósta gwashant.

---

§ **1:14 1:14** Békesás, bezán béhesáb, sakk báz. * **1:16 1:16** Wáhond, bezán málek, hodábond.
† **1:18 1:18** Tránag, bezán yát, hayál, tahtál. ‡ **1:20 1:20** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit:
man Shaytánay dastá dátagant. * **2:1 2:1** Edá myánjigeriay máná pa degarán dwá kanag ent.
† **2:4 2:4** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. ‡ **2:6 2:6** Mókagay máná edá esh ent ke
pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid". § **2:9 2:9** Shehm o
rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa "nazm o tartib",
Angréziá "disciplined".

11 Janén báyad ent pa hámóshi o parmánbardári tálim begerant.
12 Man janénéá ejázata nadayán ke mardénéá tálim bedant yá mardénéay sará báládast bebit. Janén báyad ent pa hámóshi gósh bedárit.
13 Chéá ke pésará Ádam jórh but o randá Hawá.
14 O é Ádam naat ke rad dayag but, áiay janén at ke rad dayag but o náparmán but.
15 Bale janén, Chokkay* pédá kanagay barkatá rakkit, agan janén imán o mehr o pákiay ráhá pa sangini démá rawán bebant.

3

Kamáshay láheki

1 É gapp rást ent ke á kas ke kelisáay kamáshé bayaga lóthit, á pa sharrén káréá wáhagdár ent.
2 Báyad ent kelisáay kamásh anchéné bebit ke áiá mardománi malámat per mabit. Gón wati janá wapádár bebit, grán o sanginén mardomé bebit o watá dásht bekant, marháhdár* o mehmánnawáz bebit o sharriá tálim dát bekant,
3 sharábié mabit, sheddatién mardomé mabit, narmtabé bebit, jangólé mabit, zardósté mabit.
4 Á báyad ent wati lógay mardománi rahshóniá† sharriay sará bekant o pa ezzat wati chokkán anchó beródénit ke á parmánbardár bebant.
5 Kasé ke wati jenday lógay mardománi rahshóniá sharriay sará kort makant, Hodáay kelisáay hayáldáriá chón korta kant?
6 Kelisáay sarparast báyad ent nókbáwaré mabit, chó mabit ke gorunák‡ bebit o hamá paymá mayárbár bebit ke Shaytán but.
7 Á báyad ent nábáwaráni kerrá ham washnám bebit ke shegánig mabit o Shaytánay dámá makapit.

Hezmatkáray láheki

8 Hamé paymá báyad ent kelisáay hezmatkár ham ezzatmandén mardom bebant, tachk o rást bebant, sharábi mabant o pa zarr o málá lálech§ o tamáh makanant.
9 Á báyad ent gón pákén zamiré imánay ráz o ramzáni sará wati báwará mohr bedárant.
10 Pésará báyad ent áyáni kár chárag bebant. Agan áyáni helápá hecch dast nakapt, gorhá pa hezmatkáriá zurag bebant.
11 Hamé paymá áyáni jan ham ezzatmand bebant, mardománi báposhtá habar makanant, grán o sangin bebant o har hesábá imándár bebant.
12 Hezmatkár ham gón wati janá wapádár bebit o wati lógay mardománi rahshóniá sharriay sará bekant.
13 Á ke sharriá hezmata kanant, áyán mazanén ezzaté bit o pa deléri gwashta kanant ke má Issá Masihay báwarmand én.

Hodádóstiay ráz

14 Bell toré maná é omét hastent ke zutt tai kerrá byáyán, bale angat é sar o sóján pa taw nebeshtah kanagá án ke

---

* **2:15 2:15** Lahtén zántkára gwashit ke edá “Chokk” Issá Masihay némagá eshárahé. * **3:2 3:2** Marháhdár, bezán sharapdár, ezzatmand. † **3:4 3:4** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. ‡ **3:6 3:6** Gorunák, bezán magrur, porkebr. § **3:8 3:8** Lálech, bezán tamáh, hers.

15 agan man dér kort, taw bezánay ke Hodáay lógay mardom báyad gón
yakdomiá che paymá pésh byáyant, hamá ke namiránén Hodáay kelisáay
mardom ant o rástiay menok* o bonyád ant.
16 Béshakk Hodádóstiá mazanén rázé mán:
Á, ensánéay shekl o dróshomá† záher but,
Pákén Ruhá áiay rásti sábet kort,
préshtagán á dist,
kawmáni nyámá áiay jár janag but,
donyáay tahá áiay sará imánesh áwort,
á, porshawkatén arshá barag but.

4

Rad makapét

1 Pákén Ruh tachká tachka gwashit ke áheri zamánagán lahtén mardom
imáná yalaha kant o rad dayókén ruháni randá kapit o hamá tálimáni
némagá rawt ke palitén ruhesha dayant.
2 É tálim cha drógbandáni dotal o dopóstiá* pédá bant. É drógbandáni
zamir gón taptagén ásenéá dág dayag o koshag butag.
3 É drógband, mardomán cha sur o árósá manah o makana kanant o
lahtén warákay nawaragay hokmá dayant, hamá warák ke Hodáyá jórh
kortagant ke báwarmand, bezán rástiay zánókesh pa shogrgozári bwarant.
4 Hodáay jórh kortagén har chizz sharr ent o chizzé ke yakkéá rasit,
báyad ent pa shogrgozári bezuriti o dawri madant,
5 chéá ke gón Hodáay habará o gón báwarmanday dwáyá pák o palgár
kanag butag.
6 Agan taw hamé chizzán báwarmandán† sój bedayay, gorhá bezán Issá
Masihay sharrén hezmatkáré ay o imánay rástiáni tahá o sharrén tálimay
tahá rostagay, hamá tálim ke taw cha pésará áiay randgiriá kanagá ay.
7 Watá cha watgarhén o bé sar o pádén kessahán ke gón Hodáyá hecch
sar o káresh nést, dur bedár. Gón eshán sar o chér bayagay badalá watá
Hodátorsiay tamriná beday.
8 Chéá ke jesmi tamrin bépáedag naent, bale Hodátorsiay páedag har
hesábá báz ent ke pa annugén zendá ham Hodáay kawl o karári gón ant
o pa áyókén zendá ham.
9 É gapp rást ent o karzit ke sarjamiá mannag bebit.
10 Paméshká má wati wasá kár o johda kanén, chéá ke má wati omét
namiránén Hodáay sará bastag. Sajjahén mardománi rakkénók hamá
ent, hás haméyáni rakkénók ent ke imána kárant.
11 É habaráni hokm o tálimá beday.
12 Tai kasánomriay sawabá kass tará kamarzesh sarpad mabit o tai
goptár o kerdár o mehr o imán o páki pa báwarmandán mesálé bebant.
13 Tán mani áyagá watá gón é kárán dazgatth kan: pa mardomán Pákén
Ketábá borztawáriá bwán o áyán delbaddhi‡ o tálim beday.

---

* **3:15 3:15** Menok, bezán menag, sotun. † **3:16 3:16** Dróshom, bezán shekl, surat. * **4:2 4:2** Dotal o dopóst, bezán hamá mardom ke démá degar ant o poshtá degar, thagg, doru, dodém. † **4:6 4:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit “brátán”. ‡ **4:13 4:13** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik.

14 Cha wati hamá ruhánién nyámatá nádelgósh mabay ke tará hamá wahdá raset ke kamáshán rombá§ tai sará dast ér mosht o yakkéá tará gón Pákén Ruhay elhámá é nyámatay hál dát.

15 Pa hobb o hodónáki é kárán bekan o watá sarjamá pa eshán wapk* kan ke harkas tai démrawiá begendit.

16 Wati zend o tálim dayagay némagá sharriay sará delgósh bekan o démá baránesh kan. Agan é kárán bekanay, watá ham rakkénay o wati gósh dárókán ham.

5

Janózámáni bárawá

1 Gón kamáshén mardénéá pa trondi habar makan. Áiá anchosh nasiat bekan ke wati petá kanay, kasterén mardénán chó wati brátá,

2 masterén janénán chó wati mátá o kasterén janénán chó wati gohárá nasiat bekan, gón kámelén páknіyatiá.

3 Hamá janózám ke hakk o del hájatmand ant, áyáni hayálá bedár.

4 Bale agan janózáméá chokk yá nomásag hast, gorhá chokk o nomásag wati Hodátorsiá awalá wati lógay tahá pésh bedárant o wati lógay hayálá bedárant o é paymá wati masterénáni hakká adá bekanant. Chéá ke é kár Hodáyá dósta bit.

5 Janózámé ke hakk o del hájatmand o békas ent, wati ométá gón Hodáyá bandit o shap o róch dwá kant o cha Hodáyá komakka lóthit.

6 Bale hamá janózám ke pa wati jenday lezzatán zendag ent, bezán zendagá mortag.

7 Báwarmandán hamé sar o sóján bekan ke kass áyáni námá pa badi magipt.

8 Agan kasé wati syád o wáresáni, hás wati jenday lógay mardománi hayáldáriá makant, bezán ke áiá cha wati imáná enkár kortag o cha nábáwaréá ganter ent.

9 Wahdé shomá hamá janózámáni námán nebeshtaha kanét ke cha kelisáyá komakka gerant, tahná hamáiá hawár kanét ke omri shast sálá borz ent o gón wati mardá wapádár butag.

10 Á wati sharrén káráni sawabá washnámén mardomé bebit. Anchén mardomé bebit ke wati chokki sharr ródéntagant, mehmándárii kortag, palgártagénáni* hezmati kortag, paréshánén mardománi komakki kortag o pa har paymén sharrén kárá modám tayár butag.

11 Kasterén janózámáni námán hawár makanét, chéá ke wahdé áyáni jesmi wáhag hamá wapáay sará ke gón Masihá hastentesh, báládasta bant, á sur o sáng kanaga lóthant.

12 É paymá, gón wati awali kawl o wádahay próshagá wati sará mayárbária kárant.

13 Eshiá abéd†, tambali o jándozzi ádata kanant o lóg pa lóga rawant. Tahná jándozza nabant, habar ham barant o kárant, harkasi kárá kára dárant o anchén habara kanant ke báyad makanant.

---

§ **4:14 4:14** Romb, bezán gróh, thóli. * **4:15 4:15** Wapk, bezán chizzé ke pa Hodáyá gisshénag butag. Arabi o Pársiá "waqf". * **5:10 5:10** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.
† **5:13 5:13** Abéd, bezán gayr cha.

14 Gorhá pa kasánén janózámán mani shawr o saláh hamesh ent ke á
sur o árós bekanant, chokk byárant o wati lógáni hayáldáriá bekanant ke
dozhmen áyán bohtám jat makant.
15 Lahtén wa cha pésará Shaytánay némagá tarretag o áiay randgiriá
kanagá ent.
16 Har báwarmandén janéné ke áiay lógá janózám hast, áyáni hayáldáriá
bekant o maylit ke kelisáay sará báré bebant, tánke kelisá hamá
janózámáni hayáldáriá kort bekant ke pa rásti hájatmand ant.

Kamáshán sharap dayag

17 Hamá kamásh ke sharriá kelisáay rahshóniá kanant, á do sari‡ ezzat
o hayáldária karzant, hás hamá ke wáz kanag o tálim dayagay kárá sakk
johda kanant.
18 Chéá ke Pákén Ketába gwashit: "Jóhánay moshagay wahdá káigeray
dapá maband"§ o "kár kanók mozzay hakdár ent."*
19 Tánke do yá say sháheda nabit, kamáshéay sará jatagén bohtámá
mamann,
20 bale hamá ke gonáha kant, mahlukay démá malámat kanag bebit,
tánke é dega mardom ebrat begerant.

Pa Timutáusá hokmé

21 Man tará Hodá o Issá Masih o gechénién préshtagáni démá kad-
dhana† kanán ke hecch park o pér makan o é sar o sóján bezur o hecch
paymén ru o ryá‡ makan.
22 Kaséay sará dastay ér moshag o áiá kelisáay kamásh kanagá eshtáp
makan ke degaráni gonáhán sharikdára bay. Watá pák o palgár bedár.
23 Taw áp waragá ay o bass. Nun pa wati láp o hamá nádráhián ke tará
géshter wahdá hastant, kammé sharáb ham bwar.
24 Lahtén mardomay gonáh záher ant o cha gonahkárá pésar dádrasiay
jágahá sara bant. Á degaráni gonáh randterá záhera bant.
25 Hamé warhá lahtén sharrén kár damáná záhera bit o hamá sharrén
kár ke tán wahdéá chér o andém ant, á ham randterá záhera bant.

6

Golámáni bárawá

1 Hamá mardom ke golámiay jogay* chérá ant, báyad ent bezánant ke
áyáni wájah sarjamén sharapay láhek ant. É paymá Hodáay nám o imánay
tálim bohtám janaga nabant.
2 Hamá golám ke áyáni wájah báwarmand ant, nabáyad wati wájahán
é háterá kamter ezzat bedayant ke imánay bonyádá brát ant. É golám
báyad ent angat géshter wati wájaháni hezmatá bekanant, chéá ke eshán
hezmat dóstigén báwarmandéá páedaga dant. É chizzáni tálimá beday o gón
mardomán dazbandi kan ke anchosh bekanant.

Drógén rahshón

3 Agan kasé radén tálim bedant o cha may Hodáwandén Issá Masihay
rástén habarán o Hodátorsiay tálimá dur bebit,

---

‡ **5:17 5:17** Do sari, bezán do barábar. § **5:18 5:18** Mussáay Wáz 25:4. É cha dehkánkáriá mesálé o eshiay máná hamesh ent ke kár kanóká mozz berasit. * **5:18 5:18** Lukáay Enjil 10:7. † **5:21 5:21** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. ‡ **5:21 5:21** Ru o ryá, bezán park o dark, némagdári, Arabi o Pársiá "tab'iz". * **6:1 6:1** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti.

4 á gorunák ent o hecch sarpada nabit. Áiá nathahag o labz o mánáyáni sará arh o korh kanag wassha bit o é nádráhié. Eshiay ásar hamá mardománi nyámá hasadd, sest o séd, bohtámjani, badgománi o
5 dáemi jérhah o janjál ent ke áyáni pegr o hayál sell tarretagant o á cha rástiá dur barag butagant. Eshániá gomán hamesh ent ke Hodátorsi páedagmandén kár o báré.
6 Bale rástén gapp esh ent ke Hodátorsi gón razámandiá mazanén páedagé.
7 Chéá ke má donyáyá hecch nayáwortag o wati hamráhiá cha donyáyá hecch bort ham nakanén.
8 Nun, agan márá warák o póshák hast, bass ent, rázig bebén.
9 Hamá ke sér bayaga lóthant, watá chakkásán† dawra dayant o anchén ahmak o táwán dayókén wáhagáni dámá kapant ke mardomá tabáhi o barbádiá dawra dayant.
10 Chéá ke zardósti har warhén badén káráni risshag o wandhál‡ ent. Lahtén ke pa zarrá hodónák§ ent, imánay ráhesh yalah dátag o gam o ranján kaptagant.

Pa Timutáusá Pulosay sar o sój

11 Bale taw, oo Timutáus, Hodái mardomé ay. Cha é chizzán watá dur bedár o pahrézkári, hodátorsi, imán, mehr, sabr o ópár o narmtabiay randá bekap.
12 Imánay nékén johdá bekan. Abadmánén zendá dastá byár, hamá zendá ke pa áiá gwánk janag butagay o bázén sháhedéay démá hamé nékén ekráret kortag ke taw Issá Masihay báwarmandé ay.
13 Hodáay bárgáhá*, hamá Hodá ke har chizzá zenda bakshit o Issá Masihay bárgáhá, hamá Masih ke Pontius Pilátusay démá wati sháhediay tahá nékén ekrári kort, man tará hokma dayán ke
14 tán may Hodáwandén Issá Masihay áyagá, Hodáay bépóleng† o béaybén hokmán bemann.
15 Hodáwandén Issá Masihay áyagay wahdá Hodá wata gisshénit, hamá yakkén mazanshánén Hákem ke bádsháháni Bádsháh o hodáwandáni Hodáwand ent,
16 hamá ke yakk o tahná namirán ent o áiay dargáh anchén rozhné ke kass ódá raseta nakant o kassá nadistag o disti ham nakant. Áiay sharap o ezzat o zór o wák tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.
17 Hamá mardom ke é donyáyá hastómand ant, áyán hokm beday ke gorunák mabét o wati ométá gón wati mál o hastiá mabandét ke mál o hastia kayt o rawt. Wati ométá Hodáay sará bebandét ke gón daspachi márá alkáp o peráwánén zendé dant.
18 É mardomán sój beday ke sharrén kár bekanant, nékiá sarréch o málá daspach bebant.
19 É dhawlá, á pa wat ganjé moccha kanant ke pa áyáni áyókén zendá mohkamén bonyádé bit o hamá zendá dastá kárant ke hakk o delén zendé.
20 Oo Timutáus! Harché ke tai amánat kanag butag, áiay negahpániá bekan. Watá cha bé sar o pádén gappán ke gón Hodáyá hecch sar o

† **6:9 6:9** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. ‡ **6:10 6:10** Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § **6:10 6:10** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. * **6:13 6:13** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. † **6:14 6:14** Bépóleng, bezán sáp o sallah, palgár.

káresh nést dur bedár o watá cha hamá drógén tálimán ham dur bedár ke pa radi zántay nám dayag butagant.
21 Lahténá é tálimáni randgiri kort o imánay ráhesh yalah dát.
Hodáay rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél‡ bát.

‡ **6:21 6:21** Sáhél, bezán sáheg kanag.

Pa Timutáusá Pulosay domi kágad Pa Timutáusá Pulosay domi kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay
kásedé án tánke hamá zenday kawl o wádahay járá bejanán ke cha Issá
Masihá rasit,
2 pa mani dordánagén chokk Timutáusá.

Tará cha Hodáén Pet o may Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat
o rahm o émeni sar bát.

Sakki o sóriáni tahá wapádári

3 Man shap o róch ke wati dwáyáni tahá modám tará yáta kanán,
Hodáay shográ gerán, hamá Hodá ke man gón pákén zamiréá áiay
parastesh o hezmatá kanán, anchó ke mani pet o pirokán kortag.
4 Tai arsáni tránagá* ke kapán, maná pa tai didárá zahira kant ke tará
begendán o galá bál bebán.
5 Tai bégarazén† imánay yátá kapán ke awalá tai ballok Luis o tai mát
Yunikahay delá jágahi kort o man deljam án ke nun tai delá ham jágahi
kortag.
6 Paméshká man tará tránagá géján ke Hodáay dátagén nyámatá dobar
kármarz kan, hamá nyámat ke tará cha hamá wahdá gón ent ke man wati
dast tai sará ér moshtant.
7 Chéá ke Hodáyá márá choshén ruhé nadátag ke márá bozdel bekant,
márá zór o wák o mehr o dáshtay‡ Ruhi bakshátag.
8 Gorhá may Hodáwanday bárawá sháhedi dayagá lajj makan. Mani
hálatay sará ham sharmendag mabay ke man pa Hodáwandaygi bandig
án. Man pa wasshén mestágá§ é sakki o sórián ke bardásht kanagá án,
tawesh ham gón Hodáay baksháagén zórá bardásht kan.
9 Hodáyá márá neját dátag o pa pákén zendéá gwánk jatag*. Márá may
kortagén kárání sawabá gwánki najatag, wati jenday erádah o rahmatay
bonyádá gwánki jatag o é rahmat márá Issá Masihay barkatá, cha azalá
dayag butag o
10 nun gón may rakkénókén Issá Masihay áyagá záher butag, hamá Issá
Masihá ke markay jend nést o nábud kort o cha wasshén mestágay ráhá
abadmánén zend záher kort.
11 Man gechén kanag butagán ke é wasshén mestágay jár janók o kásed
o tálim dayóké bebán.
12 Man paméshká sakki o sóri saggagá án, bale sharmendag naán chéá
ke zánán man kai sará imán áwortag o deljam án ke áiá é wák o twán hast
ke tán wati áyagay róchá hamá amánatay negahpániá bekant ke maná
dátagi.

---

* **1:4 1:4** Tránag, bezán yát, hayál, tahtál. † **1:5 1:5** Bégaraz, bezán hamá ke garaz o tamáhi
nést. ‡ **1:7 1:7** Dásht, bezán wati napsay dáragay twán, wati ger o dár, wati kanthról. § **1:8
1:8** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. * **1:9 1:9** Gwánk janag, bezán tawár kanag.

13 Harché ke taw cha man eshkotag, é rástén tálim ant. Eshán wati
kerrá bedár o pa imán o mehr esháni sará kár kan, chéá ke taw Issá
Masihay ráhá ay.
14 Hamá wasshén mestág ke tai amánat ent, gón Pákén Ruhay komakká,
áiay negahpániá bekan, hamá Pákén Ruh ke may tahá zendag ent.

Béwapái o wapáddári

15 Taw zánay ke Ásiáay† damagay‡ sajjahén mardomán maná yalah
dátag, Pigélus o Hermugénes ham á rombá§ gón ant.
16 Hodáwand Onésiporusay lógay mardománi sará mehrabán bát, chéá
ke báz bará mani arwáhi tázah kortag o mani zamziláni sawabá
sharmendag nabutag.
17 Wahdé Rumay shahrá átk, maná sakk báz shóházi kort o dari gétk.
18 Hodáwand wati áyagay róchá Onésiporusay sará mehrabán bát. Wahdé
man Epésosay shahrá atán, taw sharr zánay ke áiá chinkadar mani
hezmat kort.

2

Rahmat o ópár

1 Oo mani chokk! Gorhá taw hamá rahmatay barkatá ke márá cha
Issá Masihay némagá rasit, watá mohr o mohkam bedár.
2 Harché ke man bázén sháhedéay démá gwashtag o taw eshkotag, é
tálimán anchén porehtebárén mardománi sepordah bekan ke degarán
tálim dát bekanant.
3 Issá Masihay sharrén sepáhigéay* paymá, sakki o sóriáni saggagá gón
bay.
4 Hamá sepáhig ke jangá rawt watá gón é dega kárán dazgattha nakant.
Á lóthit ke mani apsar cha man razá bebit.
5 Hamé dhawlá, kasé ke layb o gwáziá bahra zurit, tánke rahbandáni
hesábá layba nakant, áiá katthókay† tája narasit.
6 Keshára y awali bahr báyad ent dehkáná berasit ke hédi rétkag.
7 Harché man gwashagá án, esháni sará pegr bekan ke Hodáwand tará
é sajjahén chizzáni zánt o sarpadiá dant.
8 Issá Masihá yát bekan, hamá ke Dáuday nasl o óbádagé‡ o cha
mordagán zendag but. Hamé mani paygám ent o
9 pa hameshiá sakki o sória saggán, tantaná§ chó radkárá zamzilán
bastagán. Bale Hodáay habar zamzilán nabastag.
10 Gorhá Hodáay gechén kortagénáni háterá man har chizza saggán ke
áyán ham neját berasit. É neját o eshiay abadmánén shán o shawkat Issá
Masihay sará imán áragay barkatá rasit.
11 É gapp rást ent ke:
Agan má gón Issáyá mortagén,
gorhá gón áiá zendag ham bén.
12 Agan má sakki o sórián besaggén,
gón áiá bádsháhi ham kanén.

---

† **1:15 1:15** Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ **1:15 1:15** Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. § **1:15 1:15** Romb, bezán gróh, thóli. * **2:3 2:3** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. † **2:5 2:5** Katthók, bezán bájay barók, hamá ke kámyáb o sóbmanda bit. ‡ **2:8 2:8** Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. § **2:9 2:9** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

Agan má áiay moridiá enkár bekanén,
á ham may pajjáh áragá enkára kant.
13 Agan má gón áiá béwapái bekanén,
á gón má angat wapá kant,
chéá ke á wati tab o sareshtay* helápá shota nakant.

Hodáwanday hezmatkár

14 Báwarmandán modám é chizzáni tránagá begéj. Hodáyá sháhed kan
o áyán habardár kan ke labz o mánáyáni sará jang makanét. É chizzán
hecch arzesh nést, hoshká gósh dárókáni imáná tabáha kanant.
15 Wati sajjahén johdá bekan ke watá Hodáay démá ke pésha kanay,
Hodáay kabul kortagén mardomé bebay, anchén kár kanóké bebay ke
sharmendag bayagay zalurati mabit o rástiay habará bé radiá bayán
bekant.
16 Watá cha bé sar o pádén gappán ke gón Hodáyá hecch sar o káresh
nést, dur bedár chéá ke choshén gapp o rapp, mardomá cha Hodáyá róch
pa róch durtera kanant.
17 É paymén gapp o habar báwarmandáni nyámá anchó shenga bant
ke shummakay† nájórhi badaná shenga bit. Himenáus o Pilétus anchén
mardomán ant
18 ke rástiay ráhesh yalah dátag. Á gwashant ke mordag wa chónáhá cha
kabrán pád átkag o zendag butagant, o é paymá lahténay imáná tabáha
kanant.
19 Bale padá ham Hodáay sará báwarmand mohra óshtant, lógéay
mohkamén bonyáday paymá. Hodáyá wati báwarmandáni sará é habar
naksh kortag o mohr jatagant: "Hodáwand wati mardomán pajjáha kárit"
o "Harkas ke Hodáwanday námá gipt, báyad ent watá cha badkáriá dur
bedárit."
20 Sérén mardoméay lógay darp o hirán tahná teláh o nograhayga
nabant, dár o gelay darp ham bit. Lahtén darp o hirán pa hásén kárán
kár bandaga bit o lahtén pa adnáén‡ kárán.
21 Agan kasé watá cha badkáriá dur bedárit o watá palgár bekant, pa
hásén kárán darpé bit, pák o palgár kanaga bit, wati wáhonday§ dardá
wárt o pa har sharrén kárá tayára bit.
22 Watá cha warnáiay hawá o hawasán dur bedár o hamá mardom
ke gón sápén delé Hodáwanday námá gerant, áyáni hamráhiá pahrézkári
o imán o mehr o émeniá shóház bekan.
23 Tará gón ahmak o násarpadén gappán kár mabit, chéá ke taw zánay
ke é gapp, arh o korh páda kanant.
24 Hodáwanday hezmatkár báyad ent arh o korh makant. Arh o korhay
badalá gón harkasá mehrabán bebit, tálim dát bekant o sagg o bardáshti
báz bebit.
25 Wati helápén mardomán pa narmi rástén ráhá sój bedant, balkén
Hodá áyán móh bedant ke tawbah bekanant o rástiay zántá sar bebant,
26 hósh o sár bekanant o cha Shaytánay dámá bechotthant, hamá
Shaytán ke é mardomi bandig kortagant tánke áiay wáhagá sarjam
bekanant.

---

* **2:13 2:13** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar. † **2:17 2:17** Shummak, bezán Engréziá "kaynser" o Pársiá "saratán". ‡ **2:20 2:20** Adná, bezán arzán, kamkimmat, kamarzesh.
§ **2:21 2:21** Wáhond, bezán málek, hodábond.

3

Gránén wahd

1 É gappá bezán, ke áheri zamánagán gránén wahda káyant.
2 Mardom wati jendá dósta dárant, zardóst, batháki*, gorunák†, záh o
bad kanók, pet o mátay náparmán, náshogr, nápák,
3 bémehr, pahell nakanók, bohtám janók, bédásht, zálem, sharriay
naprat kanók,
4 dróhók‡, béparwáh o porkebra bant o Hodáay badalá aysh o nóshá
dósta dárant.
5 Zaherá Hodátorsa bant bale hamá zór o wáká namannant ke áyán pa
rásti Hodátorsa kant. Tará gón choshén mardomán hecch kár mabit.
6 Eshání nyámá anchén mardom hast ke lógáni tahá poterant o hamá
janénán wati dámá dawr dayant ke nézór ant o gonáhá bár ant o har
paymén radén wáhagáni golám ant.
7 Choshén janén modám nókén tálimáni randá kapant, bale hechbar
rástiá sarpada nabant.
8 Anchó ke Yannis o Yambris Mussáay heláp atant, hamé dhawlá é
radén tálim dayók ham rástiay heláp ant, sellén pegr o hayál o drógén
imánay wáhond ant.
9 Bale é mardom báz démá shota nakanant, chéá ke harkas eshání
ahmakiá gendit, anchó ke Yannis o Yambrisay ahmaki gendag but.

Sar o sój

10 Bale taw mani bárawá zánay, mani sajjahén tálim, mani zenday warh
o paym, mani maksad, imán, sabr, mehr o sagg o bardáshtay bárawá o
11 hamá ázár o sakki o sóriáni bárawá ham zánay ke Antákiah o Ekóniah
o Lestrahay shahrán mani sará kaptant. Man é ázár saggetant o
Hodáwandá maná cha é sajjahénán neját dát.
12 Harkas ke Issá Masihay ráhá Hodái zendé gwázénaga lóthit, ázár
dayaga bit o
13 badén mardom o rad dayók degarán rada dayant o wat rada kapant
o róch pa róch gantera bant.
14 Bale hamá chizz ke taw dar bortagant o tará áyáni sará yakin ent,
áyán barjáh bedár chéá ke taw zánay ke é chizz taw cha kojám mardomán
dar bortagant.
15 Tará sarjamén Pákén Ketábay zánt cha gwánzagá gón ent. É ketáb
tará sarpad korta kant ke chón tará Issá Masihay sará imánay barkatá
nejáta rasit.
16 Pákén Ketábay sajjahén habar Hodáayg ant ke elhámay sheklá démi
dátagant. Pákén Ketáb pa tálim dayagá, pa radiáni sarpad kanag o rást
kanagá o pa pahrézkáriay hél dayagá§ páedagmand ent
17 tánke har Hodádóst pa har paymén sharrén kárá kábel o tayár bebit.

4

Hodáay habaray járá bejan

---

* **3:2 3:2** Batháki, bezán hamá mardom kegorrit, kasánén káré mazana kant o pésha dárit, mazangappia kant. † **3:2 3:2** Gorunák, bezán magrur, porkebr. ‡ **3:4 3:4** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. § **3:16 3:16** Hél dayag, bezán tarbiat dayag, sój dayag, sarpad kanag o ráh perrénag.

1 Man tará Hodá o Issá Masihay démá sawgendá dayán, hamá Issá Masih ke róché na róché padá kayt. Kayt o bádsháhia kant o zendagén o mortagénáni dadrasiá kant,
2 taw Hodáay habaray járá bejan, wahd o náwahd pa jár janagá tayár bay. Mardomán hakkal kan o gón mazanén sabr o ópár o bázén sar o sójé áyáni radián rást kan o delbaddhiesh* beday.
3 Chéá ke yakk wahdé kayt ke mardom rástén tálimá bardáshta nakanant o wati chapp o chágerdá anchén tálim dayókáni mazanén rombé moccha kanant ke áyáni delay habará bekanant.
4 Mardom rástiay némagá delgósha nakanant o watgarhén kessaháni† randá kapant.
5 Bale har hálat o jáwaréá‡ tará dásht bebit, sakki o sóri besagg, wasshén mestágay jár janagay kárá démá barán kan o wati hezmatkáriay zemmahá sarjam kan.

Pulosay áheri habar

6 Nun gapp esh ent ke mani hón wa chónáhá réchagi korbánigéay§ paymá réchag bayagá ent o mani rawagay wahd átkag.
7 Man wati nékén johd kortag, man wati zenday tách o maydán* sarjam kortag o wati imánay sará óshtátagán.
8 Nun páki o palgáriay táj pa man ér ent, hamá táj ke Hodáwand, bezán ádelén dádras wati áyagay róchá maná danti, tahná maná na, hamá sajjahén mardomán ham danti ke áiay záher bayagay lóthók butagant.
9 Zutt kan o watá pa man sar kan.
10 Chéá ke Démásá wati donyádóstiay sawabá maná yalah kortag o Tesálunikiay shahrá shotag. Kriskis Galátiahá shotag o Titus Dalmátiahá.
11 Tahná Luká mani kerrá ent. Markásá bezur o gón wat byár, chéá ke á Hodáay hezmatkáriá pa man mazanén komakké.
12 Man Tikikás Epésosay shahrá dém dát.
13 Wahdé káay, hamá kabáh† ke man Truásay shahrá Kárpusay kerrá ér kort, áiá gón wat byár o mani tumárán‡ ham, hás hamá ke cha póstá addh kanag butagant.
14 Ásenkárén Sekandará gón man bázén badié kortag. Hodáwand áiay kortagén káráni sezáyá áiá dant.
15 Taw ham watá cha áiá dur bedár, chéá ke may paygámay sakk heláp at.
16 Awali randá ke man hakdiwáná pésh kanag bután, kass mani komakká nayátk. Sajjahénán maná yalah kort. Hodá eshán bebakshát.
17 Bale Hodáwand mani kashá óshtát o maná zór o wáki dát, tánke man sarjamiá paygámay járá bejanán o sajjahén darkawm beshkonant. É paymá man cha shéray dapá rakketán.
18 Hodáwand maná cha har paymén sherr o badá rakkénit o maná pa salámati wati ásmáni bádsháhiá sara kant. Áiay shán o shawkat barjáh bát, abad tán abad. Anchosh bát. Ámin.

---

* **4:2 4:2** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **4:4 4:4** Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant. ‡ **4:5 4:5** Jáwar, bezán hálat. § **4:6 4:6** Réchagi korbánig: Kwahnén Ahdnámagay zamánagá réchagi korbánig, korbánigáni yakk tahré butag ke ápén chizzesh korbánig kortag. Edá Pulosay markay némagá eshárahé. * **4:7 4:7** Tách o maydán, bezán tachagay mokábelah, mosábekah, tachagay rays. † **4:13 4:13** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. ‡ **4:13 4:13** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gardá patáyag butagant.

Goddhi drahbát

19 Priskilah o Akwiláyá salám kan o Onésiporusay lógay mardomán ham.
20 Erástus Korentay shahrá nesht o Trupimus ke nádráh at, man
Militusay shahrá yalah dát.
21 Zutt kan o cha zemestáná pésar watá edá sar kan. Yubulus tará
salám kanagá ent, anchosh ham Pudens o Linus o Kládiá o sajjahén brát.
22 Hodáwand gón taw gón bát.
Shomárá rahmat sar bát.

Pa Titusá Pulosay kágad
Pa Titusá Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke Hodáay hezmatkár o Issá Masihay kásedé án ke Hodáay gechén kortagénáni imáná mohrter bekanán o áyáni rástiay zántá démá bebarán, hamá rásti ke dém pa Hodátorsiá rahshóna* bit.

2 É zánt márá abadmánén zenday ométá dant o Hodá ke dróga nabandit, áiá ham cha azalá é abadmánén zenday wádah kortag.

3 May rakkénókén† Hodáyá, wati hokmay barkatá, é paygámay jár janagay zemmawári maná dátag o é paymá wati habari pa wahd záher kortag.

4 Pa Titusá ke mani o áiay imán yakk ent o imánay hesábá mani hakkigén chokk ent.

Tará cha Hodáén Pet o may rakkénókén Issá Masihay némagá rahmat o émeni sar bát.

Pa Titusá Pulosay parmán

5 Man tará paméshká Kritay jazirahá nádent o shotán ke taw násarjamén kárán begisshénay o har shahrá kamásh gechén bekanay o kárán áyáni dastá bedayay, hamá paymá ke man tará hokm dátagat.

6 Kamásh báyad ent anchéné bebit ke áiá mardománi malámat per mabit, gón wati janá wapádár bebit, áiay chokk báwarmand bebant o choshén káré makanant ke kasé áyáni sará sarkasshi o náparmániay bohtámé jat bekant.

7 Kelisáay kamáshá Hodáay lógay zemmah gón ent, paméshká báyad ent áiá mardománi malámat per mabit, gorunák‡ mabit, damáná zahr magipt, sharábié mabit, sheddatién§ mardomé mabit o pa zarr o málá lálech* o tamáh makant.

8 Kamásh báyad ent mehmánnawáz bebit, sharri o nékiá dóst bedárit, dáshti† bebit, pahrézkár, pák o palgár o shehm o rahdár‡ bebit.

9 Kamáshá hamá porehtebárén tálim ke dayag butag, báyad ent áiay sará mohr bóshtit tánke á degarán gón sharrén tálimá delbaddhi§ dát bekant o hamá ke é tálimay heláp ant, áyán sarpad kort bekant ke á rad ant.

10 Chéá ke sarkasshén mardom o puttár* o prébkár báz ent, hás sonnat kanagay mannókáni tahá.

11 É mardománi dap báyad ent band kanag bebit, chéá ke pa wati lálech o tamáhá lahtén lógá sarjamá tabáh kanagá ant. É anchén tálim dayagá ant ke báyad ent madayant.

---

* **1:1 1:1** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. † **1:3 1:3** Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ **1:7 1:7** Gorunák, bezán magrur, porkebr. § **1:7 1:7** Sheddati, bezán jang o jérhah kanók, arh o korh kanók. * **1:7 1:7** Lálech, bezán tamáh, hers. † **1:8 1:8** Dásht, bezán wati napsay dárag, wati ger o dár, wati kanthról. ‡ **1:8 1:8** Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa “nazm o tartib”, Angréziá “disciplined”. § **1:9 1:9** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. * **1:10 1:10** Puttár, bezán hamá mardom ke sakk báz habara kant o bémaksadén habara kant.

12 Eshá̱ni jenday sháeréá gwashtag:
“Kritay mardom poshti dróg̱band ant,
wakshi ant o
jándozzén lápi ant.”
13 É gwáhi rást ent, paméshká pa trondi sarpadesh kan ke rástén imánay
sará mohr bóshtant o
14 Yahudiáni watgarhén kessahán† delgósh makanant o choshén mar-
dománi hokmán gósh madárant ke cha rástiá bar gashtagant.
15 Pa pákdelén mardomán har chizz pák o sáp ent, bale á mardom ke
palit o nábáwar ant, pa áyán har chizz nápák ent. Aslá, é mardománi
pegr ham palit ant o zamir ham.
16 É mardoma gwashant ke má Hodáyá zánén, bale áyáni kár pésha
dárant ke áiá nazánant. Choshén mardom bazzhenák‡ ant, náparmán ant
o hecch sharrén káray kábel naant.

2

Sharrén kár o kerd
1 Hamá chizzáni tálimá beday ke gón rástiá hamdap ant.
2 Mazanomrén mardénán tálim beday ke grán o sangin bebant,
sharapdár bebant o dáshtesh bebit. Báyad ent áyán rástén imán o mehr o
sagg* o bardásht bebit.
3 Hamé dhawlá mazanomrén janénán tálim beday ke sharapdárén
zendé begwázénant, báposhtá habar makanant o sharábi mabant. Á
báyad ent sharrén kár o kerday dars o sabakká bedayant.
4 Gorhá kasterén janénán sar o sój korta kanant ke chón wati lógwájah
o chokkán dóst bedárant,
5 chón dáshtesh bebit o pák o pársá bebant, chón wati lógay kárán
delgósh bebant, chón mehrabán o wati lógwájaháni parmánbardár bebant
tánke Hodáay habar bohtám janag mabit.
6 Hamé paymá warnáén mardénán ham delbaddhi beday ke dáshtesh
bebit.
7 Taw har sharrén kárá pa áyán mesálé bebay. Tálim dayagá tachk o
rást o grán o sangin bebay o
8 tai habar o bayán rást bebant ke kass áyáni tahá radié dar gétk
makant o tai badwáh pashal o sharmendag bebant o may helápá hecch
badén habaré kort makanant.
9 Golámán tálim beday ke har kárá wati wájaháni parmánbardár bebant,
áyán wassh o razá bekanant, gón áyán hamjwábi makanant,
10 cha áyáni málán hecch chizz madozzant o sharrén amánatdár bebant
tánke hamá tálim ke may rakkénókén Hodáay bárawá ent, á tálimá pa
mardomán delkassh bekanant.
11 Chéá ke Hodáay rahmat ke sajjahén mardomán rakkénta kant, záher
butag.
12-13 É rahmat márá tálima dant ke má watá cha hodánáparmáni o
donyái hawá o hawasán dur bedárén o hamé wahdá ke má wati
mobárakén ométa entezár o wadárá én, bezán wati mazanén Hodá, wati
rakkénókén Issá Masihay porshawkatén áyagay wadárá én, é donyáyá pa
jenday dásht o pahrézkári o Hodátorsi zend begwázénén.

† **1:14 1:14** Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant. ‡ **1:16 1:16** Bazzhnák, bezán sakk sell, hamá ke gón áiay o áiay kárán gendagá del harába bit. * **2:2 2:2** Sagg, bezán bardáshtay twán, ópár.

14 Issá Masihá wati zend pa má nadr kort ke márá cha may sajjahén selkárián bemókit† o pa wat kawmé pák o palgár bekant ke áiay jendayg bebit o é kawm pa sharrén káray kanagá hobbig o hodónák‡ bebit.

15 É hamá chizz ant ke taw báyad ent eshá̱ni tálimá bedayay. Gón sarjamén ehtiáré áyán delbaddhi beday o pa trondi sarpadesh kan. Mayl ke mardom tará béarzesh sarpad bebant.

3

Hodáay rahmatay mirásdár

1 Báwarmandán yátá perrén ke hákem o ehtiárdáráni ezzatá bekanét, áyáni parmánbardár bebét o pa har sharrén káray kanagá tayár bebét.

2 Hechkasá bohtám majanét o gón mardomán arh o korh makanét, báyad narmdel bebét o gón sajjahén mardomán pa békebri* pésh byáét.

3 Yakk wahdé má ham béagl o náparmán o gomráh butagén o har paymén badén wáhag o hawá o hawasáni golám butagén. Má wati zend badkári o hasadday tahá gwázéntag. Napratay hakdár butagén o má gón yakdomiá naprat kortag.

4 Bale may rakkénókén Hodáay mehrabáni o mehr ke záher but,

5 Hodáyá márá rakként. Márá may nékén káráni sawabá narakkénti, wati rahmay sawabá rakkénti. Áiá márá shosht o Pákén Ruhay barkatá nókén zendé dát o é paymá márá rakkénti.

6 Hodáyá márá may rakkénókén Issá Masihay barkatá, cha Pákén Ruhá sarréch kort,

7 tánke má ke áiay rahmatay barkatá pák o palgár butagén, abadmánén zenday ométay mirásdár bebén.

8 É gapp rást ent o mana lóthán ke taw é tálimay sará zór bedayay, tánke hamá mardomán ke wati omét gón Hodáyá bastag, wati delgóshá gón sharrén kárán bekanant. É sharrén habar ant o pa harkasá páedagmand ant.

9 Cha bésarén arh o korhán o moptén sar o bon† kanagán o cha dapják o Sharyatay bárawá jang o jérhahán watá dur bedár, chéá ke é bémáná o bépáedagén gapp ant.

10 Anchén mardomé ke báwarmandáni rombá‡ prosht o prósha kárit, yakk o do randá áiá habardár kan. Agan sharr nabut, watá cha áiá dur bedár.

11 Chéá ke taw zánay ke é gomráh o gonahkárén mardomé o wati jenday gonáhán bár ent.

Goddhi habar

12 Man Artemásá yá Tikikásá tai kerrá ráha dayán. Anchó ke kayt, taw johd bekan ke Nikupolisay shahrá, mani kerrá byáyay, chéá ke mani erádah ent ke berawán o zemestáná hamódá begwázénán.

13 Wati sajjahén wasá bekan ke wakil Zénás o Apulosá áyáni saparé komakk bekanay. Bechár ke á pa hecch chizzá mohtáj mabant.

---

† **2:14 2:14** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid". ‡ **2:14 2:14** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. * **3:2 3:2** Békebri, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. † **3:9 3:9** Sar o bon, bezán pet o pirok o bonpirok o poshtáni habar. ‡ **3:10 3:10** Romb, bezán gróh, thóli.

14 May mardom báyad ent dar bebarant ke chón watá pa sharrén kárán
wapka kanant§ tánke degaráni zaluratán purah bekanant. É paymá may
mardománi zendagi bésamara nabit.
15 E sajjahén mardom ke mani kerrá ant, tará saláma kanant. Hamá
báwarmand ke márá dósta dárant, áyán salám kan. Hodáay rahmat shomay
sajjahénáni sará sáhél* bát.

§ **3:14 3:14** Wapk kanag, bezán nadr kanag. * **3:15 3:15** Sáhél, bezán sáheg kanag.

Pa Pilimuná
Pulosay kágad
Pa Pilimuná Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

1 Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke pa Issá Masihaygi zendáná
bandig án o cha may brát Timutáusay némagá,
pa may dóstigén hamkár Pilimun o
2 gohárén Apyah o hamráhén johdkár Arkipus o pa hamá báwarmandán
ke shomay lógá pa ebádatá yakjáha bant.
3 Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomárá
rahmat o émeni sar bát.

Dwá o shogrgozári

4 Man har wahdá ke wati dwáyáni tahá tará yáta kanán, modám wati
Hodáay shográ gerán,
5 chéá ke tai imán o tai mehray hál maná sar bayagá ent, hamá imán
ke tará Hodáwandén Issáay sará hastent o hamá mehr ke tará pa sajjahén
palgártagénán* hastent.
6 Mani dwá ent ke hamá imán ke máshomá áiá sharikdár én, tai zánt o
zánagá géshter kanát. Har sharrén chizzé ke márá cha Masihay barkatá
hastent, áiay bárawá tai zánt géshter bát.
7 Mani brát! Maná tai mehráni sawabá mazanén wasshi o delbaddhié†
rasetag, chéá ke taw palgártagénáni del, árám o táhir‡ dátag.

Ónesimusay bárawá Pulosay dazbandi

8 Bell toré man Masihay barkatá pa deljami tará hokm dáta kanán ke
ché bekan o ché makan,
9 bale mane Pulos ke pirmardé án o annun Issá Masihay háterá bandig
án, mehray bonyádá gón taw dazbandié kanán.
10 Man gón taw Ónesimusay§ bárawá dazbandia kanán ke imánay hesábá
mani chokk ent o bandigiay wahdán maná rasetag,
11 hamá ke pésará tará hecch páedagi nadát, bale nun pa taw o pa man,
doénán páedagmand ent.
12 Man áiá pa taw per tarrénagá án, bezán wati delá pa taw rawán
dayagá án.
13 Nun ke man pa wasshén mestágá* bandig án, man lóthet ke áiá wati
kerrá bedárán ke tai jágahá á mani hezmatá bekant.
14 Bale bé tai razáyá man hecch kanaga nalóthán ke taw hecch kár pa
majburi makanay, tai jenday wáhag o razá gón bebit.
15 Balkén á pa kasánén wahdéá paméshká cha taw sestag o dur butag
ke pa modámi tará berasit,
16 bale cha ed o dém golámé hesáb mabit, cha golméá bálá̱ter, dóstigén
bráté hesáb bebit. Maná wa sakk dóst ent, tará angat géshter dóst ent,
ensáni hesábá ham o Hodáwanday sará báwarmandén brátéay hesábá ham.

---

* **1:5 1:5** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:7 1:7** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. ‡ **1:7 1:7** Táhir, bezán árám, karár. § **1:10 1:10** Ónesimusay máná ent "kárámad, páedagmand". * **1:13 1:13** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

17 Nun agan taw maná wati sangaté sarpada bay, gorhá Ónesimusá
anchó dast ger ke maná dasta geray o
18 agan tai káré harábi kortag yá áiá tai wámé per ent, áyán mani
hesábá nebeshtah kan.
19 Mane Pulos é gappá daste wat nebeshtah kanagá án: “Manesha
dayán o tará nagwashán ham ke tará é nókén zend mani barkatá rasetag
o taw mani wámdár ay.”
20 Haw mani brát, mana lóthán ke pa Hodáwandaygi cha taw páedagé
begerán. Pa Masihaygi mani delá é árám o táhirá beday.
21 Man deljam án ke taw parmánbardáré ay, paméshká pa taw
nebeshtah kanagá án, chéá ke mana zánán, inchok ke mana gwashán,
taw géshtera kanay.
22 O dega gappé, pa man jágahay band o bastá ham bekan, chéá ke
maná omét ent ke tai dwáyáni barkatá ázáta bán o tai kerrá káyán.

Goddhi drahbát

23 Épáprás ke pa Issá Masihaygi gón man yakjáh bandig ent, tará saláma
kanagá ent.
24 Mani hamkár Markás o Aristarkás o Démás o Luká ham tará saláma
kanant.
25 Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón taw gón bát.

Pa Ebránián kágadé

Hodáay kolaw

1 Gwastagén dawr o zamánagán báz randá Hodáyá cha nabiáni dap o
zobáná gón may pet o pirokán báz paymá habar kortag,
2 bale é goddhi* róchán áiá gón má cha wati Chokkay dap o zobáná
habar kortag, cha hamáiay dapá ke Hodáyá sajjahén chizz áiárá mirás
dátagant o cha áiay wasilahá jaháni addh kortag.
3 É Chokk Hodáay shán o shawkatay ádénk ent, Hodáay tab o sareshtá†
záhera kant o wati porzórén habaray barkatá sajjahén chizzán barjáha
dárit. Mardománi gonáháni shódagá o rand, Chokk borzén arshay Hodáay
rástén kashá nesht.

Chokk cha préshtagán báláter ent

4 Gorhá Chokk cha préshtagán sakk báz báláter ent, anchó ke hamá
nám ham cha préshtagáni námá borzter ent ke Hodáyá Chokkárá mirás
dátag.
5 Chéá ke Hodáyá hechbar gón wati hecch préshtagá nagwashtag:
"Taw mani Bacch ay,
maróchi man tará pédá kortag."
Hecch préshtagéay bárawá ham nagwashtagi:
"Man áiay Peta bán o
á mani Chokka bit."
6 O padá wahdé Hodá wati awali Chokká é donyáyá déma dant,
gwashit:
"Mane Hodáay sajjahén préshtag áiá parastesh bekanant."
7 Préshtagáni bárawá Hodá gwashit:
"Wati préshtagán gwát jórha kanán,
bezán wati hezmatkárán ásay bránz‡."
8 Bale Hodá gón Chokká gwashit:
"Oo Hodá! Tai bádsháhiay taht abad tán abada mánit o
tai bádsháhiay asá, adl o ensápay asá ent.
9 Taw páki o rásti dóst dáshtag o
cha badiá naprat kortag,
paméshká mane Hodáyá, bezán tai Hodáyá
tará cha tai hamráhán géshter, shádehay rógen per moshtag§."
10 Hodá gón Chokká chosh ham gwashit:
"Oo Hodáwand! Taw bongéjá zeminay bonhesht* ér kort,
ásmán ham tai dastáni jórh kortagén ent.
11 É gár o bégwáha bant bale taw abadmán ay.
É sajjahén chó póshká kwahna bant.
12 Taw eshán chó kabáhéá† péchay.
É chó póshká badal kanaga bant,

---

* **1:2 1:2** Goddhi, bezán áheri. † **1:3 1:3** Tab o saresht, bezán zát, báten, jawhar. ‡ **1:7 1:7** Bránz, bezán ásay shamálah, shólah. § **1:9 1:9** Rógen per moshag, bezán pa káréá gechén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni gechén kanagay rasmé butag. * **1:10 1:10** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † **1:12 1:12** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti.

bale taw dáemá hastay o
tai máh o sál halásа nabant.”
13 Hodáyá hechbar gón wati hecch préshtagá nagwashtag:
“Mani rástén kashá tán hamá wahdá benend
ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán‡.”
14 Béshakk sajjahén préshtag hezmatkárén arwáh ant o pa haméyáni
hezmatá ráh dayag butagant ke áyán nejátay mirásа rasit.

2

Nejátay némagá delgósh kanag

1 Paméshká má báyad ent hamá paygámay sará géshter delgósh bedayén
ke má eshkotag, chó mabit ke gomráh bebén.
2 Á paygám ke cha préshtagáni dap o zobáná gwashag butagat mohr o
mohkam at o áiay har paymén náparmáni o helápwarziay barhakkén sezá
raset,
3 gorhá agan má é mazanén nejátay némagá delgósh madayén, che
paymá rakketa* kanén? É nejátay habar awalá Hodáwandén Issáyá kort
o padá hamá mardomán pa má hamá paymá sar kort ke wat cha Issáyá
eshkotagatesh.
4 Hodáyá bázén ajabbatén neshánié ham pésh dásht, ajabén kár o
warh warhén mójezah kort o Pákén Ruhay nyámat wati delay tabá bahr
kortant. Hamé paymá Hodáyá é paygámay rástiay gwáhi dát.

Baniádamén Issá

5 Hamá jahán ke áyagi ent o má áiay habará én, Hodáyá préshtagáni
érdast nakort,
6 parchá ke yakkéá yakk jáhé gwáhi dátag o gwashtag:
“Ensán chéé ke taw áiay gamwár ay,
baniádam kay ent ke áiay delgóshá dáray?
7 Taw pa kammén wahdéá á cha préshtagán jahlter kort o
padá shán o sharapay táj sará dát o
8 har chizz áiay pádáni chérá ér kort.”
Nun wahdé Hodáyá har chizz áiay pádáni chérá ér kortag, dega hecch
pasht nakaptag ke áiay pádáni chérá mabit. Albat má angata nagendén
ke har chizz áiay pádáni chérá ent.
9 Bale Issáyá gendén ke pa kammén wahdéá cha préshtagán jahlter
kanag but o nun shán o sharapay tájé sará enti, chéá ke áiá markay
sakki sagget†. Haw, cha Hodáay rahmatán áiá sajjahénáni háterá markay
tám chasht.
10 Hodá, ke har chizz cha haméiá ent o pa haméiá, wahdé áiá bázén
chokké wati shán o shawkatá sharikdár kanag lóthet, chéreti sharter ent
ke man eshéni nejátay rahshón‡, bezán Issáay kámeliá cha sakki o sóriay§
ráhá záhér bekanán.
11 Chéá ke pák o palgár* kanók o pák o palgár bayók, é sajjahén yakkén
Petay chokk ant, paméshká Issá eshán wati brát gwashagá sharmendaga
nabit.
12 Gwashit:
“Wati brátáni kerrá tai námay járá janán,

---

‡ **1:13 1:13** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”. * **2:3 2:3** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. † **2:9 2:9** Saggag, bezán bardásht kanag. ‡ **2:10 2:10** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. § **2:10 2:10** Sakki o sóri, bezán mosibat, taklip. * **2:11 2:11** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng.

mocchiay démá tará názénán."
13 Padá gwashit:
"Man Hodáay sará tawkala kanán."
O padá gwashit:
"É man án o é hamá chokk ant ke Hodáyá maná dátagant."
14 Chokk cha hón o góshtá addh butagant, paméshká Issá ham hón o góshtay mardomé but o átk ke gón wati marká, hamáiay zór o wáká† bepróshit ke markay zóri dasta ent, bezán Shaytánayg o
15 é dhawlá haméyán ázát bekant ke wati sajjahén omrá markay torsay golám butagant.
16 É gapp záher ent ke Issá préshtagáni komakk kanagá nayátk, Ebráhémay chokk o óbádagáni‡ komakk kanagá átk.
17 Gorhá paméshká allami at ke á har hesábá wati brátáni paymá bebit, tánke Hodáay bárgáhá§ rahmdel o wapádárén mazanén péshwáé bebit ke kawmay gonáhán beshódit o kapárat* bekant.
18 Áiay jendá sakki o sóri saggetag o cha chakkásá† gwastag, paméshká haméyán komakk korta kant ke chakkásay tahá ant.

3

Issá o Mussá
1 Gorhá, oo pák o palgár butagén brátán*! Shomá ke borzén arshay Hodáay tawár kortagénáni tahá gón ét, wati pegr o hayálán gón Issáyá bekanét, gón hamá kásed o mazanén péshwáyá ke má áiá mannén.
2 Á gón wati gechén kanóká wapádár at, hamá paymá ke Mussá Hodáay sarjamén lógay wapádár at.
3 Anchó ke lógay addh kanókay sharap cha lógay sharapá géshter ent, Issá cha Mussáyá géshter shán o sharapa karzit,
4 chéá ke har lógéárá addh kanóké hast, bale Hodá sajjahén chizzáni addh kanók ent.
5 Mussá, hezmatkáréay hesábá Hodáay sarjamén lógay wapádár at ke hamá chizzáni gwáhiá bedant ke démterá gwashag o záher kanaga bant,
6 bale Masih Chokkay hesábá, Hodáay lógay wapádárén sarmaster ent o Hodáay lóg má én, bale hamá shartá ke delér bemánén o pa pahré wati oméтay sará mohr bóshtén.

Sarkasshi makanét
7 Paméshká Pákén Ruha gwashit:
"Maróchi shomá agan Hodáay tawárá eshkonét,
8 wati delá á paymá seng makanét
ke shomay pet o pirokán sarkasshiay róchán kort,
hamá wahdá ke áyán gyábáná maná chakkáset† o ázmáesh kort.
9 Bell toré shomay pet o pirokán tán chell sálá mani kortagén kár distagatant,
bale angat ódá áyán maná chakkáset.
10 Paméshká man á naslay sará zahr atán o gwashton:
'Delesh gomráh ent o

† **2:14 2:14** Wák, bezán zór, tákat. ‡ **2:16 2:16** Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. § **2:17 2:17** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. * **2:17 2:17** Kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódagá kármarz butag. † **2:18 2:18** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. * **3:1 3:1** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén. † **3:8 3:8** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag.

mani ráhána nazánant,'
11 Gorhá man pa hezhm‡ sawgend wárt ke
'hamá árámi o ásudagi ke man pa eshán armán kortag,
é mardom hechbar ódá sara nabant.' "
12 Oo mani brátán! Hozzhár bét ke cha shomá hechkasay del bad o béimán mabit o cha namiránén§ Hodáyá posht makant.
13 Hodáyá posht janagay badalá, tán hamá wahdá ke "maróchigén róch" hastent, har róch yakdegará delbaddhi* bedayét ke cha shomá hechkasay del cha gonáhay prébá seng mabit.
14 Chéá ke máshomá Masihay har chizzá bahramand én, bale pa é shartá ke wati deljamiá tán áherá mohr o mohkam bedárén, hamá deljami ke bendátá† máshomárá butag.
15 Anchó ke gwashag butag:
"Maróchi shomá agan áiay tawárá eshkonét,
wati delá á paymá seng makanét
ke shomay pet o pirokán sarkasshiay róchán kort."
16 Haháyán ke eshkot o angat sarkasshi kort, á kay atant? Á sajjahén hamá mardom naatant ke Mussáay sarókiá cha Mesrá dar átkant?
17 Tán chell sálá Hodá kai sará zahr at? Haháyáni sará zahr naat ke gonáhesh kort o jónesh gyábáná kaptant?
18 Kojám mardománi bárawá sawgendi wárt: "Hechbar hamá árámi o ásudagiá ke man pa áyán armán kortag, sara nabant"? Haháyáni bárawá sawgendi nawárt ke náparmániesh kort?
19 Gorhá má gendén ke áyán cha wati nábáwariá natwánt hamá árámi o ásudagiá sar bebant ke Hodáyá pa áyán armán kortagat.

4

Hodáay kawl kortagén árámi o ásudagi

1 Hodáay kawl o wádah angat barjáh ent ke má hamá árámi o ásudagiá sar buta kanén ke áiá pa má armán kortag. Paméshká hozzhár bebén, chó mabit ke cha shomá kasé pasht bekapit o árámi o ásudagiay menzelá sar mabit.
2 Chéá ke márá ham áyáni paymá wasshén mestág* rasetag. Hamá paygám ke áyán eshkot, á paygámá áyáná hecch páedag nadát, parchá ke eshkonókáni delá imán néstat ke paygám áyáni delá benendit,
3 bale má ke imán áwortag, Hodáay kawl kortagén árámi o ásudagiá sara bén. Bell toré Hodáay kár cha jahánay jórh bayagay wahdá sarjam butant, bale padá ham gwashti:
"Gorhá man pa hezhm sawgend wárt ke
'hamá árámi o ásudagi ke man pa eshán armán kortag,
é mardom hechbar ódá sara nabant.' "
4 Hodáyá yakk jágahéá haptomi róchay árámiay bárawá gwashtag:
"Haptomi róchá, mane Hodáyá cha wati sajjahén kárán árám kort."
5 Bale Hodáyá chó ham gwashtag:
"Hamá árámi o ásudagi ke man pa eshán armán kortag, é mardom hechbar ódá sara nabant."

---

‡ **3:11 3:11** Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. § **3:12 3:12** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. * **3:13 3:13** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **3:14 3:14** Bendát, bezán bongéj, shoru. * **4:2 4:2** Mestág, bezán wasshén hál, basháráat.

6 Gorhá é habar angat barjáh ent ke lahtén mardom Hodáay kawl
kortagén árámi o ásudagiá sara bit, bale haméyán ke é wasshén mestág
pésará eshkotagat, wati náparmániay sawabá sar nabutant.
7 Gorhá Hodáyá dega róché gisshént o báz wahdá rand Dáuday zobáná
"maróchigén róchay" bárawá habari kort o hamá paymá ke pésará é ketábá
átkag, gwashti:
"Maróchi shomá agan áiay tawárá eshkonét,
wati delá seng makanét."
8 Chéá ke agan Yushéyá á mardoméná árámi o ásudagi bedátén, gorhá
Hodáyá randterá dega róchéay bárawá habar nakortagat.
9 Bale pa Hodáay kawmá angat Shabbatay paymén árámi o ásudagié ér
ent.
10 Chéá ke harkas ke Hodáay kawl kortagén árámi o ásudagiá sara bit
cha wati kárán áráma kant, hamá paymá ke Hodáyá cha wati kárán árám
kort.
11 Gorhá wati sajjahén zórá bejanén ke hamá árámi o ásudagiá sar
bebén, chó mabit ke kasé may pet o pirokáni paymá náparmáni bekant
o pasht bekapit.
12 Chéá ke Hodáay habar zendag o zórmand ent o cha har dodapén
zahméá téźter ent. Anchosha borrit ke nákoná cha góshtá o majgá† cha
haddhá ham jetá kant‡ o delay hayál o maksadán pa ensápa gisshénit.
13 Sajjahén jahéná hecch chizz cha Hodáay chammán chér o andém§
naent. Har chizz áiay chammáni démá záher ent o márá áiay kerrá hesáb
dayagi ent.

May masterén péshwá Issá

14 Márá mazanén péshwáé hast ke cha sajjahénán master ent o ásméná
shotag, bezán Issá, Hodáay Chokk. Paméshká byáét wati imánay darshán
kanagay sará mohra óshtén,
15 chéá ke márá anchén masterén péshwáé hast ke may nezóriána zánt
o gón má hamdardi korta kant, anchéné ke har hesábá may paymá
chakkásag butag, bale hecch gonáhi nakortag.
16 Gorhá byáét pa deléri dém pa Hodáay rahmatay tahtá kenzána bén
tánke á may sará rahm bekant o zaluratay wahdá márá áiay komakkay
barkat berasit.

5

1 Har masterén dini péshwá cha mardománi nyámá* gechén kanaga bit
o Hodái kárán tahá áyáni nomáendaha bit tánke pa mardománi gonáhán
Hodáay bárgáhá théki byárit o korbánig nadr bekant.
2 Péshwá gón nazántkár o gomráhén mardomán pa narmdeli pésh átka
kant, chéá ke áiá ham nezóri mán.
3 Paméshká báyad ent tahná pa é dega mardománi gonáhán korbánig
makant, pa wati jenday gonáhán ham bekant.
4 Hechkas é sharapá wat zorta nakant, é sharap tahná hamá wahdá
rasit ke Hodá yakkéá hamá dhawlá tawár bekant ke áiá Hárun tawár
kort.

† **4:12 4:12** Majg hamá narmén chizz ent ke haddhay tahá ent. ‡ **4:12 4:12** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: anchosha borrit ke sáhá cha arwáhá o bandá cha majgá ham jetá kant.
§ **4:13 4:13** Andém, bezán chér, póshidah. * **5:1 5:1** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká.

5 Gón Masihá ham hamé paymá but. Áiá masterén péshwá bayagay
sharap watárá wat nadát. Hodáyá gón Masihá gwasht:
"Taw mani Bacch ay,
maróchi man tará pédá kortag."
6 Dega jágahéá chosh ham gwashit:
"Taw tán abad péshwáé ay,
Malkisedikay† darjah o makámay péshwáé."
7 Masihá wati donyái zendagiay róchán pa borztawári o grétagén
chammé Hodáay kerrá dwá o dazbandia kort, hamáiay kerrá ke twánti
Masihá cha marká berakkénit‡. Parmánbardáriay sawabá áiay dwá gósh
dáraga butant.
8 Bell toré á Hodáay Chokk at, bale angat cha sakki o sóriay ráhá
parmánbardárii dar bort.
9 Wahdé áiay kámeli záhér but, á pa wati parmánbardárán abadmánén
nejátay sarchammag§ jórh but o
10 cha Hodáay némagá áiárá Malkisedikay darjah o makámay mazanén
péshwáéay darjah dayag but.

Báwarmandiay rost o rodóm

11 É bárawá márá pa gwashagá bázén habaré hast, bale shomárá
é habaráni sarpad kanag grán ent, chéá ke shomá gósh dáragá sost
tarretagét.
12 Tán é wahdá shomá báyad ent ostád buténét, bale shomárá padá
kaséay zalurat ent ke Hodáay bonyádi habarán shomárá sarpad bekant.
Shomárá shir pakár ent, trondén warák* wárta nakanét.
13 Shirmechén chokké nazánt pa man ché sharr ent, chéá ke angat
nonnoké,
14 bale trondén warák pa bálegán ent, pa hamáyán ke wati imánay sará
modám káresh kortag o é paymá nék o baday parkesh dar bortag.

6

1 Paméshká byáét cha hamá bonyádi tálimán ke Masihay bárawá ant
démtera rawén o dém pa pohtagiá kenzána bén. É tálimáni bonredá dobar
ér makanén:
cha hamá kárán tawbah kanag ke ásaresh mark ent,
Hodáay sará imán,
2 pákshódiáni* tálim,
dastay ér moshag†,
mordagáni jáh janag‡ o
abadmánén dádrasi§.
3 Nun má cha eshán démtera rawén, agan Hodáay razá bebit.
4 Hamá mardom ke áyáni del yakk randé rozhná but o ásmáni sawgátay
támesh chasht o Pákén Ruhá sharikdár butant o
5 Hodáay habaray washtámi o áyókén zamánagay zóresh chasht,

† **5:6 5:6** Malkisedik, Ebráhémay zamánagá bádsháh o dini péshwáé at. ‡ **5:7 5:7** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchénag. § **5:9 5:9** Sarchammag, bezán sarchashmah. * **5:12 5:12** Trondén warák, bezán dhaddhén warák, hamá warák ke narm naent. * **6:2 6:2** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná "baptismah" gwashaga bit o eshiay máná "ápá bokk dayag" yá "gón ápá shódag" ent. † **6:2 6:2** Dastay ér moshagay maksad esh ent ke hamá mardomá cha Hodáay némagá hayr o rahmat berasit ke dast áiay sará ér moshaga bit. ‡ **6:2 6:2** Jáh janag, bezán pád áyag, zendag bayag. § **6:2 6:2** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp.

6 agan é mardomán wati ráh táb dát, hechbar dém pa tawbahá árag
buta nakanant, chéá ke é mardom Hodáay Chokká padá saliba kasshant
o mahlukay démá áiá béezzata kanant o é paymá watá táwána dayant.
7 Hamá zemin ke wahd pa wahdá áiay sará hawra gwárit o sérá ápa
wárt o pa wati ábád kanókán sharrén bar o samara kárit, á zeminá Hodá
barkata dant.
8 Bale á zemin ke konthag o dhangara ródénit, békár ent. Zuttán nálat
kanaga bit o áiay ákebat sóchag ent.
9 Oo dordánagén dóstán! Bell toré má é paymá habar kanagá én,
bale má shomay sharriáni bárawá deljam én, hamá sharri ke gón nejátá
hamgranch ant.
10 Chéá ke Hodá náensáp naent ke shomay kárán beshamóshit. Shomá
palgártagénáni* hezmat kortag o angat kanagá ét o Hodá cha é mehrá
bétránaga nabit ke shomá pa áiay námá kortag.
11 May wáhag ent ke cha shomá harkas tán godhsará hamé hobb o
hodónákiá† barjáh bedárit ke shomay omét purah bebit.
12 Sost o jándozz‡ mabét, haméyáni randgiriá bekanét ke cha imán o
sabray ráhá Hodáay kawláni mirásdára§ bant.

Hodáay kawl o karár

13 Wahdé Hodáyá gón Ebráhémá kawl kort, wati jenday sawgendi wárt,
chéá ke masterénė néstat ke áiay sawgendá bwárt.
14 Gwashti: "Pa rásti tará barkata dayán o tai nasl o padréchá* báza
kanán."
15 É paymá Ebráhémá gón sabr o ópár entezár kort o hamá chizzi raset
ke Hodáyá kawl dátagat.
16 Mardom cha wat masterénay sawgendá warant. Sawgend gappá
gisshénit o har jérhahá halásа kant.
17 Paméshká wahdé Hodáyá lóthet ke pa wádaháni mirásdárán pakká
pésh bedárit ke mani erádah badala nabit, gorhá sawgendi wárt
18 tánke cha é doén badal nabayagi chizzán, bezán Hodáay kawlá o
sawgendá, áiay panáhá átkagén mardomán pa bándátay ométa mohrén
delbaddhié berasit, chéá ke buta nakant Hodá dróg bebandit.
19 É omét pa may arwáhá deljam o mohkamén nangaré† o Hodáay
bárgáhá, pardahay poshtá‡ mekk ent,
20 hamá jágahá ke Issá pa maygi, cha má pésar hamá wahdá shot ke á,
Malkisedikay darjah o makámay mazanén péshwáé but, abadi péshwáé.

7

Malkisedikay péshwái

1 Malkisedik Shalimay* bádsháh at o borzén arshay Hodáay dini
péshwá at. Wahdé Ebráhémá bádsháh prósh dátagatant† o per tarragá at,
Malkisedik gón áiá dochár kapt o Ebráhémi barkat dát.

---

* **6:10 6:10** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **6:11 6:11** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. ‡ **6:12 6:12** Jándozz, bezán tambal. § **6:12 6:12** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. * **6:14 6:14** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. † **6:19 6:19** Nangar, bezán langar. ‡ **6:19 6:19** Yahudiáni mazanén parasteshgáhá pardahé hastat ke Hodáay bárgáhi cha mardomán jetá kort. Edá morád hamé pardah ent. * **7:1 7:1** Shalim hamá Urshalim ent. † **7:1 7:1** Prósh dayag, bezán shekast dayag.

2 Ebráhémá áiárá har chizzay dahyakk dát. Malkisedikay námay máná
“adl o ensápay bádsháh” ent o á Shalimay bádsháh ent, bezán “sohl o
émeniay bádsháh”.
3 Na áiay pet o mát o béh o bonyáday‡ bárawá chizzé zánaga bit o na áiay
zenday bendát o ásaray§ bárawá. Á, Hodáay Chokkay dhawlá ent o tán
abad dini péshwá mánit.
4 Bechárét, á chinchok mazan ent ke may bonpirok Ebráhémá cha
jangay áwárán* áiárá dahyakk dát.
5 Nun Sharyatay redá Láwiay nasl o padréch ke dini péshwá bant, cha
kawmá, bezán cha wati brátán dahyakka gerant, bell toré á wat ham
Ebráhémay chokk o óbádag ant.
6 Bale Malkisedik ke cha Láwiay naslá naat, áiá cha Ebráhémá dahyakk
gept o Ebráhémi barkat dát, hamá Ebráhém ke Hodáyá gón áiá wati wádah
kortagatant.
7 Béshakk kasteréná cha masteréná barkata rasit.
8 Yakk némagé hamá mardom dahyakka gerant ke merant, domi
némagá hamá mardom dahyakka gipt ke gwáhi dayag butag ke á
zendaga mánit.
9 Chó ham gwashta kanén, Láwi ke dahyakka gipt, áiay jendá ham
hamá wahdá dahyakk dát ke Ebráhémá dahyakk dát,
10 chéá ke wahdé Malkisediká gón Ebráhémá dhikk wárt†, Láwi wati
bonpirok Ebráhémay sréná at o angat pédá nabutagat.

Issáay péshwái

11 Agan Láwiay dini péshwáiá ensán kámel kort bekortén, hamá péshwái
ke áiay bonyádá Shariat kawmá dayag butagat, gorhá dega péshwáéay
áyagay zalurat ché at, Malkisedikay darjah o makámay péshwáé, Hárunay
darjah o makámay na?
12 Chéá ke agan dini péshwái badala bit, gorhá Sharyat ham báyad ent
badal bebit.
13 May Hodáwandén Issá ke áiay bárawá é habar kanag butagant, cha
dega kabilahéá ent o cha á kabilahá hechbar kassá korbánjáhá hezmat
nakortag.
14 Chéá ke é gapp záher ent ke may Hodáwand cha Yahudáay kabilahá
at o Mussáyá hecch nagwashtagat ke cha é kabilahá kasé dini péshwá
buta kant.
15 É gapp hamá wahdá angat pakkátera bit ke Malkisedikay darjah o
makámay péshwáé byayt.
16 May Hodáwand é bonyádá péshwá jórh nabut ke Sharyatá áiay béh
o bonyáday bárawá hokmé mán, hamé bonyádá péshwá but ke áiay zend
hechbar halásа nabit.
17 Chéá ke áiay bárawá chó gwáhi dayag butag: “Taw tán abad péshwáé
ay, Malkisedikay darjah o makámay péshwáé.”
18 É paymá, pésarigén hokm poshtá dawr dayag but, chéá ke nezór o
kárá nayátk.
19 Sharyatá hecch chizz kámel nakort. Márá sharterén omété raset ke
eshiay barkatá má gón Hodáyá nazzikka bén.
20 É kár bé sawgendá nabut. Á dega bé sawgendá dini péshwá butant,

---

‡ **7:3 7:3** Béh o bonyád, bezán pet o pirok, asl o nasab. § **7:3 7:3** Bendát o ásar, bezán shoru o halási. * **7:4 7:4** Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom. † **7:10 7:10** Dhikk warag, bezán dochár kapag, gón chizzéá laggag.

21 bale Issá gón sawgendéá péshwá but, hamá wahdá ke Hodáyá gón
áiá gwasht:
“Mane Hodáwandá sawgend wártag o nabajján,
taw tán abad péshwá ay.”
22 É sawgenday barkatá Issá gehterén ahd o paymánéay zámen‡ but.
23 Á dega dini péshwá sakk báz butagant, chéá ke marká á móh§
nadátagant ke dáemá péshwái bekanant,
24 bale Issá tán abad zendag ent, paméshká áiay péshwái dáemi ent.
25 Hamé sawabá, á mardom ke cha Issáay ráhá Hodáay kerrá káyant,
Issá áyán sarjamén nejáté baksheta kant, chéá ke á modám zendag ent
tánke áyáni wakiliá bekant.
26 Márá anchén mazanén péshwáé pakár ent ke pák o palgár o béayb
bebit, cha gonahkárán jetá bebit o áiay jáh cha arshá borzter bebit.
27 Áiá zalurat naent ke é dega dini péshwáyáni paymá har róch awalá
pa wati gonáhán o randá pa kawmay gonáhán korbánig bekant, chéá ke
hamá wahdá ke áiá watárá nadr kort, é kári yakkén randá kort o bass.
28 Sharyat anchén mardomán mazanén dini péshwá jórha kant ke áyán
ensáni nezóri mán, bale hamá sawgend ke cha Sharyatá rand átk Hodáay
Chokki pa péshwáiá gechén kort. Chokká wati kár sarjam kort o tán abad
kámel but.

8

Nókén ahd o paymánay péshwá

1 Nun may é habaráni masterén maksad esh ent ke márá anchén
mazanén péshwáé hast ke ásmáná borzén arshay Hodáay tahtay rástén
kashá neshtag o
2 pákén jágahá hezmata kant, bezán hamá asligén tambuá* hezmata
kant ke Hodáwandá mekk kortag†, ensáná mekk nakortag.
3 Har mazanén dini péshwá pa thékiay árag o korbánigay nadr kanagá
gechén kanaga bit, paméshká allami ent ke Issáyá ham pa nadr kanagá
chizzé bebit.
4 Agan á zeminay sará butén, hecch paymá dini péshwáé nabutagat,
chéá ke dega dini péshwá hast ke Sharyatay hesábá thékia kárant.
5 Á, anchén parasteshgáhéá hezmata kanant ke ásmáni parasteshgáhay
nákámelén shekl o dróshomá‡ ent, paméshká tambuay addh kanagay
wahdá Hodáyá Mussá habardár kort o gwasht: “Bechár, é sajjahén
chizzán hamá paymá addh kan ke man tará kóhay sará pésh dásht.”
6 Bale nun é hezmatá ke Issá kant, eshiay darjah cha áyáni hezmatay
darjahá báz borzter ent, hamá paymá ke é ahd o paymán ke Issá eshiay
myánjigeriá§ kant, cha pésari ahd o paymáná báláter ent o é paymánay
bonhesht mohrterén wádaháni sará ér ent.
7 Chéá ke agan awali ahd o paymán béayb butén, dega ahd o paymánéay
zalurat nabutagat.
8 Bale Hodáyá kawmay ayb distant o gwashti:
“Mane Hodáwanda gwashán ke hamá róch pédák ant

---

‡ **7:22 7:22** Zámen, bezán zamánat dayók. § **7:23 7:23** Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. * **8:2 8:2** Tambu, bezán haymah, gedán. † **8:2 8:2** Mekk kanag, bezán lekk kanag, óshtárénag. ‡ **8:5 8:5** Dróshom, bezán shekl, surat. § **8:6 8:6** Myánjigeri, bezán pa sohl o saláhá nyámi mardom bayag.

ke man gón Esráilay lóg o Yahudáay lógá nókén ahd o paymáné
bandán.
9 Bale á paymén ahd o paymáné nabandán ke man gón áyáni pet o
pirokán hamá róchá bast
ke áyáni daston gept tánke cha Mesrá daresh bekanán.
Á mani ahd o paymánay sará naóshtátant,
gorhá man wati dém cha áyán tarrént.
10 Mane Hodáwanda gwashán, esh ent hamá ahd o paymán
ke áyókén róchán gón Esráilay kawmá bandáni:
man wati ráh o rahbandán áyáni pegr o hayáláni tahá naksha kanán
o
áyáni delá nebeshtahesha kanán.
Man áyáni Hodá bán o á mani mahluk.
11 Cha ed o rand kass wati hamsáhegá tálima nadant o
kass wati brátá nagwashit: 'Hodáwandá pajjáh byár,'
chéá ke á sajjahén, kasán o mazan, maná zánant
12 ke man áyáni radkárián pahella kanán o
cha ed o rand, hechbar áyáni gonáhán yáta nakanán."
13 Hodá "nókén ahd o paymánéay" habará kant o gón é habará awali ahd o paymáná kwahn o nákára kant o harché ke nákára bit o kwahna tarrit, zutt gár o bégwáha bit.

9

Awali ahd o paymánay nezóri

1 Awali ahd o paymáná pa parasteshá ráh o rahband mán at o zeminay sará pa parastesh kanagá pákén jágahé ham hastat.

2 Tambué mekk kanag butagat o eshiay awali kóthiá* cherágdán, thébal† o pákwandhén nagan‡ mán atant. É kóthiay nám pákén jágah at.

3 Domi pardahay poshtá ham kóthié hastat ke pákterén jágah gwashaga but.

4 É kóthiá teláhpóshén bósóchi korbánjáh mán at o ahd o karáray péti§ ham ér at ke sajjahén pahnáti teláhpósh atant. É pétiá mannay* teláhén darp, Hárunay asá ke teji jatagat o ahd o paymánay wánek† mán atant.

5 Pétiay sará, shán o shawkatay karrubián‡ kapáratay§ sarpósh sáhél* kortagat. Bale annun é chizzáni sará hurt hurtá habar kanaga nabit.

6 Cha hamá wahdá ke é chizz hamé paymá tayár kanag butagant, dini péshwá pa hezmat kanagá modám awali kóthiá rawant.

7 Tahná mazanén dini péshwá domi kóthiá rawt, bale sálé yakk randé rawt o hechbar bé hóná narawt. Á pa wati gonáhán o pa kawmay gonáhán ke pa názánti kortagantesh é hónán nadra kant.

8 Gón é ráh o rahbandán, Pákén Ruh pésha dárit ke tán hamá wahdá ke awali tambu mekk at, pákterén jágahá rawagay ráh angat záher naat.

---

* **9:2 9:2** Kóthi, bezán óták, kamrah, bán. † **9:2 9:2** Thébal, bezán méz, mazanén chárpádag. ‡ **9:2 9:2** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi at o é gappay neshán atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. § **9:4 9:4** É pétiay domi nám sháhediay péti ent. * **9:4 9:4** Mann hamá nán ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Esráilián éra gétk. † **9:4 9:4** Wánek, bezán mazanén patanén seng, wánag. Sháhediay wánekáni sará Hodáay dahén parmán nebeshtah atant. ‡ **9:5 9:5** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant. § **9:5 9:5** Ebráni zobáná kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármarz butag. * **9:5 9:5** Sáhél, bezán sáheg kanag.

9 Á tambu pa annugén wahdá mesálé o hamá théki o korbánig
ke parastesh kanóká nadra kortant, áyán parastesh kanókay zamir
sarjamiá pák korta nakort.
10 É chizz warag o nóshag o tahr tahrén† shosht o shódi rasmán kármarza
bant o bass. Bezán é záheri rasm ant o tán hamá wahdá kára kanant ke
nókén dawr o zamánagay rahband byayt.

Masihay kámelén ráh o rahband

11 Bale Masih mazanén péshwá but o átk ke márá hamá sharrén
chizzán bedant ke annun márá hastant. Á cha anchén master o
kámelterén tambuéá gwast ke ensánay dastá jórh nakortag, bezán cha é
hastiá dhann ent.
12 Masih páchen o gwaskáni hónay barkatá nashot, wati jenday hónay
barkatá bass yakkén randá pákterén jágahá shot o pa má abadmánén
ázátié áworti.
13 Chéá ke agan nápákén mardománi sará páchen o káigeráni‡ hónay
dranzag o korbánigén porrápay§ poráni chandhag áyán dini hesábá pák
o palgára kant,
14 gorhá Masihá ke abadmánén Ruhay barkatá watá Hodáay bárgáhá
béaybén korbánigé kort, áiay hón may zamirá báz géshter páka kant. Márá
cha hamá kárán páka kant ke ásaresh mark ent tánke má namiránén
Hodáay parastesh o hezmatá bekanén.
15 Paméshká Masih nókén ahd o paymánéay myánjiger* ent, tánke
Hodáay tawár kortagén mardomán wádah dátagén abadmánén mirás
berasit. Masihay mark áyán cha hamá náparmániána rakkénit ke awali
ahd o paymánay wahdá kanag butagant.
16 Chéá ke wasiyat† hamá wahdá kára dant ke wasiyat kanókay mark
sábet kanag bebit.
17 Wasiyat tahná marká rand kár bandaga bit o tán wahdé ke wasiyat
kanók zendag ent, wasiyatá asaré nést.
18 Paméshká awali ahd o paymánay bandag ham bé hónay rechagá
nabut.
19 Wahdé Mussáyá Sharyatay sajjahén hokm gón sarjamén kawmá
gwashtant, áiá gwask o páchenáni hón zort o ápá hawár kortant o
gón sohrén pazhm‡ o zupáay§ thálán*, tumár† o sajjahén kawmay sará
dranzetant.
20 Mussáyá gwasht: “Esh ent hamá ahd o paymánay hón, hamá ahd o
paymán ke Hodáyá shomárá eshiay barjáh dáragay hokm dátag.”
21 Hamé paymá áiá hón zort o tambu o hamá sajjahén chizzáni sará
dranzetant ke parasteshay wahdá kármarza butant.
22 Chónáhá, Sharyatay hesábá kamm o gésh sajjahén chizz gón hóná
pák o palgár kanaga bant o bé hónay réchagá pahellia narasit.
23 Gorhá báyad ent ásmáni chizzáni shekl o dróshomá addh kortagén
nákámelén chizz gón é korbánigán pák o palgár kanag bebant, bale
ásmánay asligén chizzán sharterén korbánig pakár ent.

---

† **9:10 9:10** Tahr tahrén, bezán warh warhén, dega dega paymén. ‡ **9:13 9:13** Káiger, bezán rostagén narén gók. § **9:13 9:13** Porráp, bezán kasánomrén mádagén gók. * **9:15 9:15** Myánjiger, bezán sohl o saláh kanók. † **9:16 9:16** Yunáni zobáná wasiyat o ahd o karár yakkén labz ent.

‡ **9:19 9:19** Pazhm, bezán pashm, espétpasay mud. § **9:19 9:19** Zupá kasánén drachké ke Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashanti. * **9:19 9:19** Thál, bezán sháharh, sháhal. † **9:19 9:19** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant.

24 Chéá ke Masih mardománi bastagén parasteshgáhéá nashot, bezán asligénay shekl o dróshomá addh kortagén nákámelén parasteshgáhá nashot, ásmánay jendá shot ke Hodáay bárgáhá may wakiliá bekant.
25 Ódá pa é maksadá ham nashot ke watá báz randá korbánig bekant, bezán masterén dini péshwáay paymá nakorti. Masterén dini péshwá sál pa sál mazanén parasteshgáhay pákterén jágahá gón hamá hóná rawt ke áiay jenday hón naent.
26 Agan har sál korbánig pakár butén, gorhá Masihá báyad ent cha donyáay bendátá báz bará sakki o sóri besaggetén. Bale nun ke wahd sarjam but, Masih yakkén randá záher but o bass, tánke gón wati sar o sáhay korbán kanagá gonáhá nést o nábud bekant.
27 Hamá paymá ke pa ensáná bass yakk randé mark o cha marká rand dádrasi gisshénag butag,
28 Masih ham yakkén randá korbánig kanag but ke bázén mardoméay gonáhán wati jenday gardená beladdhit. Albat, á padá záhera bit, bale pa gonáháni baddhá kanagá na, pa hamá mardománi nejátá ke áiay wadárá‡ ant.

10

Masihay korbánig bayag

1 Sharyat áyókén sharrén chizzáni tahná násarjamén sheklé, áyáni asl naent. Paméshká har sál gón yakkén korbánigáni takrár kanagá, Sharyat á mardomán kámel korta nakant ke pa parasteshá káyant.
2 Agan Sharyatá mardom kámel bekortén, korbánig kanag báyad ent band butén, chéá ke parastesh kanók yakkén randá tán abad pák o palgár butagatant o padá hechbar pa gonáhán watá mayárbáresh nakortagat.
3 Bale é korbánig sálay sará gonáháni yát o tránagá perrénant,
4 chéá ke káiger o páchenay hón gonáhán nést o nábuda nakant.
5 Gorhá wahdé Masih jahánáátk, gwashti:
“Tará korbánig o hayrátay hobb o wáhag néstat,
bale taw badané pa man tayár kort.
6 Taw cha sóchagi korbánig o gonáháni korbánigán razá nabutay.
7 Gorhá man gwasht: ‘Oo Hodá! Esh ent, man átkagán ke tai wáhagá sarjam bekanán,
mani bárawá tumárá nebisag butag.’ ”
8 Anchó ke borzá nebisag butag, Masihá gwasht: “Tará korbánig o hayrátay hobb o wáhag néstat o taw cha sóchagi korbánig o gonáháni korbánigán razá nabutay,” harchont ke é korbánig Sharyatay hesábá nadr kanaga bant.
9 Padá gwashti: “Esh ent, man átkagán ke tai wáhagá sarjam bekanán.” Gón é habará Issá awali ahd o paymáná dura kant o domiá kárit o
10 Má Hodáay wáhagay sawabá pák o palgár kanag butagén, Issá Masihay badanay korbánig bayagay barkatá ke á yakkén randá tán abad korbánig but.
11 Har róch har dini péshwáé pa wati dini káráni kanagá óshtit o rand pa rand hamá yakkén korbánigán nadra kant ke hechbar gonáhán shoshta nakanant.

‡ **9:28 9:28** Wadár, bezán entezár, rahchári.

12 Bale wahdé Issáyá pa gonáháni dur kanagá yakk korbánigé tán abad
nadr kortagat, shot o Hodáay rástén kashá nesht o
13 nun tán hamá wahdá wadárig ent ke dozhmen áiay pádáni chérá
dawr dayaga bant.
14 Chéá ke yakkén korbánigay barkatá pák o palgár bayókén mardomi
tán abad kámel kortagant.
15 Pákén Ruh ham pa má gwáhia dant, gwashit:
16 "Hodáwanday habar esh ent: 'É hamá ahd o paymán ent ke cha á róchán
o rand gón áyána bandáni.
Wati ráh o rahbandán áyáni delá nádénán o áyáni pegr o hayáláni
tahá naksha kanán.'
17 Padá gwashit: 'Nun hechbar áyáni gonáh o badián yáta nakanán.' "
18 Nun wahdé gonáh pahell kanag butagant, padá pa gonáháni dur
kanagá korbánig kanagay zalurat naent.

Byáét!
19 Gorhá brátán! Issáay hónay barkatá má pa deljami pákterén jágahá
shota kanén,
20 bezán cha hamá nók o zendbakshén ráhá pardahay á démá shota
kanén ke Masihá gón wati badanay korbán kanagá pa má pach kortag.
21 Nun ke márá mazanén péshwáé hast ke Hodáay lógay kármaster ent,
22 gorhá byáét gón hamá delsetki o deljamiá ke cha imánay ráhá rasit,
Hodáay nazzikká rawén. Gón anchén delé berawén ke cha nápákén
zamirá palgárag butag o gón anchén badané ke pákén ápá shódag butag.
23 Byáét wati darshán kortagén ométay sará mohra óshtén, chéá ke
wádah kanók wati wádahay sará óshtátag.
24 Byáét hamá ráh o darána chárén ke chón yakdomiá pa mehr kanag
o sharrén kárán delbaddhi* bedayén.
25 Wati báwarmandi nend o nyádán yalah makanén chó ke lahténá
eshání yalah dayag hél kortag. É nyádáni yalah dayagay badalá, byáét
yakdomiá delbaddhia dayén, hás ke shomá gendét ke Hodáwanday áyagay
róch nazzikk ent.
26 Bale agan rástiay zánagá rand má pa zánt gonáh bekanén, gorhá
hecch choshén korbánigé pashta nakapit ke é gonáhán beshódit,
27 tahná áyókén sezáay tors, bezán jamburén ásay† tors pashta kapit,
anchén ásé ke Hodáay dozhmenána pelekkit‡ o éra bárt.
28 Harkasá ke Mussáay Sharyata namannet, áiay sará rahm kanaga
nabut o do yá say sháheday gwáhiay sará markay sezá dayaga but.
29 Nun shomay hayálá á mardom chinkadar géshter sezáay hakdár
ent ke Hodáay Chokká mána nayárit o hamá ahd o paymánay hóná
nápáka zánt ke hamá mardomárá palgártagi o Hodáay Pákén Ruhá ke cha
rahmatá porr ent, béezzata kant.
30 Chéá ke má áiá zánén ke gwashtagi: "Bérgiri mani kár ent, sezá
dayók man án." Chosh ham gwashtagi: "Mane Hodáwand wati kawmay
dadrasiá kanán."
31 Haw, é torsnákén chizzé ke mardom namiránén Hodáay dastá
bekapit.

---

* **10:24 10:24** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **10:27 10:27** Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. ‡ **10:27 10:27** Pelekkag, bezán najáyag o ér barag.

32 Hamá gwastagén róchán yát kanét ke shomá cha Masihay nurá
rozhná butét, hamá wahdá ke shomá bázén sakki o sórié sagget o angat
mohr óshtátét.
33 Baré mahlukay démá béezzat kanag o ázár dayaga butét o baré gón
hamá mardomán hamdard atét ke sakki o sóriáni tahá atant o
34 hamáyáni gamwár atét ke zendáná bandig atant. Wahdé shomay
mál o hasti pol o pánch kanaga but, shomá pa washdeli mannet, chéá
ke shomá zánt ke gehterén o abadmánén mál o hastiáni wáhond§ ét.
35 Gorhá wati delériá gár madayét ke deléri mazanén mozzé kárit.
36 Shomárá sabr o ópár pakár ent tánke Hodáay wáhagá sarjam bekanét
o é dhawlá hamá chizz shomárá berasant ke Hodáyá wádah kortagant.
Chéá ke:
37 "Bass kammé wahd pasht kaptag,
hamá ke áyagi ent kayt, déra nakant.
38 Mani rástáwar o bémayárén mardom imánay barkatá zendaga mánit,
bale agan yakké pad bekenzit, cha áiá wassh o razá nabán."
39 Albat má cha á mardomán naén ke pada kenzant o nést o nábuda
bant, má cha hamáyán én ke wati imánay barkatá rakkant.

11

Imán

1 Imán hamá chizzáni sará deljami ent ke márá cha áyán omét hast o
hamá chizzáni sará setk* ent ke chamzáherá gendaga nabant.
2 Imánay barkatá, may bonpirokáni nám pa sharri geraga but.
3 Imánay barkatá, má zánén ke jahán Hodáay hokmá addh kanag butag,
bezán é chizz ke gendaga bant, cha chamzáherén chizzán addh kanag
nabutagant.
4 Imánay barkatá, Hábilá pa Hodáyá cha Káenay thékiá sharterén théki
áwort o Hábilay hamé imánay barkatá Hodáyá Hábil pák o palgár hesáb
kort o áiay thékiáni táripi kort. Bell toré Hábil mort, bale imánay barkatá
angat habará ent.
5 Imánay barkatá, Hanuk cha donyáyá chest kanag but ke mark
magendit. Á, randá donyáyá gendag nabut chéá ke Hodáyá wati kerrá
bort o chest bayagá pésar áiay bárawá gwáhi dayag butagat ke Hodái wash
o razá kortag.
6 Bé imáná kass Hodáyá razá korta nakant, chéá ke harkas ke Hodáay
nazzikká rawt, báyad ent báwar bekant ke Hodá hast o wati shóház
kanókán enáma dant.
7 Imánay barkatá, Nuhá pa hodátorsi mazanén bójigé† addh kort ke
wati lógay mardomán cha tuppáná berakkénit. Hodáyá á, hamá chizzáni
bárawá habardár kortagat ke angat záher nabutagatant. Gón wati é kárá
Nuhá donyá mayárbár kort o hamá páki o palgáriay mirásdár but ke cha
imáná kayt.
8 Wahdé Hodáyá Ebráhém parmát ke hamá jágahá beraw ke randterá
tai mirása bit, imánay barkatá, Ebráhémá Hodáay hokm mannet. Bell
toré nazánti kojá rawagá án, bale sar gept.

---

§ **10:34 10:34** Wáhond, bezán málek, hodábond. * **11:1 11:1** Setk, bezán báwar, yakin. † **11:7 11:7** Bójig, bezán lánch, kashti.

9 Imánay barkatá, Ebráhém wádah dátagén molká darámadéay paymá
gedánáni tahá nesht. Esák o Ákubá ham hamé paymá zenda gwázént,
chéá ke á ham Ebráhémay paymá yakkén wádahay mirásdár atant.
10 Ebráhémá é kár paméshká kort ke á hamá shahray némagá cháragá
at ke áiay bonyád abadmán ent, hamá shahr ke áiay nakshasáz o addh
kanók Hodá ent.
11 Imánay barkatá, Ebráhémá é twán raset ke nasl o padréchéay pet
bebit, bell toré á sakk pir at o Sárah béawlád at, chéá ke Ebráhémá zánt
ke wádah kanók wati wádahá puraha kant.
12 Paméshká cha yakk kaséá bezán cha hamá kasá ke pádi kabrá atant,
anchén padréché pédá but ke ásmánay estáráni paymá báz at o tayábay
rékáni dhawlá béhesáb.
13 É sajjahén mardomán hamá chizz narasetant ke áyán wádah dayag
butagat, bale tán zenday áheri róchá wati imánesh dáshtagat. Á chizzesh
éwaká cha durá distant o gal butant. Áyán mannet ke má zeminay sará
darámad o mosáper én.
14 Á mardom ke choshén habara kanant, pésha dárant ke má watanéay
shóházá én.
15 Agan á hamá molkay hayálá buténant ke yalahesh dátagat, áyán pa
per tarragá móh hastat.
16 Bale gehterén molkéay lóthók atant, ásmáni molkéay. Paméshká Hodá
sharmendaga nabit ke watá áyáni Hodá begwashit, chéá ke Hodáyá pa
áyán shahré tayár kortag.
17 Imánay barkatá, Ebráhémá chakkás o ázmáeshay wahdá Esák pa
korbánig kanagá áwort. Á ke wádahi rasetagatant, tayár at ke wati yakkén
chokk Esáká korbánig bekant,
18 bell toré Hodáyá gón áiá gwashtagat ke tai nasl o padréch cha Esáká
hesáb kanaga bit.
19 Ebráhém é yakiná rasetagat ke Hodá mordagán zendag kort ham
kant o má gendén ke Esák cha markay dapá per tarret o átk.
20 Imánay barkatá, Esáká Ákub o Issu pa áyáni bándátá barkat dátant.
21 Imánay barkatá, Ákub markay wahdá wati asáay komakká óshtát, sari
jahl kort, Issopay har yakk mardénchokké barkati dát o Hodái parastesh
kort.
22 Imánay barkatá, Issopá wati omray goddhi róchán, cha Mesrá
Esráiliáni dar kapagay bábatá habar kort o wati haddháni kabr kanagay
bárawá sar o sóji dátant.
23 Imánay barkatá, Mussáay pet o mátá cha bádsháhay hokmá ham
natorset o cha Mussáay pédáeshá rand tán say máhá chéresh dát, chéá
ke distesh sharrangén chokké.
24 Wahdé Mussá rost o mazan but, imánay barkatá, nalótheti ke kasé
maná Perawnay‡ jenekkay chokk begwashit.
25 Gonáhay adároki aysh o nósháni badalá, áiá Hodáay kawmay
hamráhiá ázáray saggag gechén kort.
26 Áiá delá gwasht ke pa Masihaygi mani béezzat bayag cha Mesray
ganj o hazánagán sharter ent, chéá ke áiay chamm ásmáni enámá sakk
atant.

‡ **11:24 11:24** Perawn hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Ahdi zamánagán, Mesray har
bádsháh Perawn gwashag butag.

27 Imánay barkatá, áiá cha bádsháhay gazabá natorset o Mesri yalah dát. Sabr o ópári kort, chéá ke “Hamá Nadistagéni” dist, bezán Hodá.
28 Imánay barkatá, áiá Sargwazay aid gept o darwázagáni sará hón dranzet ke awali mardénchokkáni koshók Bani Esráilay chokkán dast per makant.
29 Imánay barkatá, kawm cha Sohrzerá gwast, chó ke cha hoshkén dhagáréá. Bale wahdé Mesrián gwazagay kóshest kort, bokketant.
30 Imánay barkatá, hapt róchá kawm Arihá́ay shahray diwálay chapp o chágerdá tarret o padá shahray diwál kapt.
31 Imánay barkatá, náparmánén mardománi hamráhiá badkárén Raháb koshag nabut, chéá ke áiá jásus o chárig pa washdeli wasshátk kortant.
32 Dega ché begwashán? Man Jedun, Bárák, Shamshun, Yaptáh, Dáud, Samwél o nabiáni bárawá habara nakanán ke wahd nést.
33 Imánay barkatá bádsháhiesh geptant, adl o ensápesh barjáh kort, Hodáay wádah dátagén chizzesh rasetant, shéráni dapesh bast,
34 jamburén ásáni bránzesh koshtant o cha zahmáni dapá rakketant. Hamá ke nezór atant zórmand butant, jangá zreng butant o dhanni lashkaresh táchéntant.
35 Janénán wati mortagén mardom padá zendagá rasetant. É paymén mardom ham hastat ke ázár dayag o koshag butant, bale pa sharterén áheratéay ométá ázát bayagesh namannet.
36 Lahtén kalág gerag o shallák o hayzarán janag but, lahtén gón zamzilán bandag o zendáná dawr dayag but,
37 lahtén sengsár kanag but, lahtén gón arragá§ kapp kanag o gón zahmá koshag but. Cha nezgáriá áyáni póshák pasi póst atant, bazzag atant, ázár dayag o béezzat kanag butant.
38 Donyá áyáni láhek naat. Á, dasht o gyábán o kóhán sargardán atant o gár o hóndhán* neshtagatant.
39 Á wati imánay barkatá, pa sharri yát kanag butant, bale cha áyán yakkéá ham wádah dátagén chizz naraset.
40 Chéá ke Hodáyá pa má sharterén chizzé delá at, tánke é mardom gón má hawár kámel bebant.

12

Imánay kámel kanók

1 Nun ke may chapp o chágerdá sháhedáni mazanén rombé* hast, gorhá byáét har bár o gonáhé ke márá sakk mána gisshénit, áiá cha wat dura kanén. Wati zenday hamá tách o maydán† ke may démá ent, byáét gón mohrén erádah o hemmaté áiá sarjama kanén.
2 Byáét wati chammán Issáay sará sakka kanén ke imánay péshgám ent o imánay kámel kanók. Pa bándátay wasshián áiá sakki o sóri sagget o salib kasshagay sharmendagii mán nayáwort o randá shot o Hodáay tahtay rástén kashá nesht.
3 Hamáiá bechárét ke gonahkáráni naprati sagget ke shomá dam mabarét o delprósh mabét.

Hodái adab

§ **11:37 11:37** Arrag, bezán harrag.
* **11:38 11:38** Hóndh, bezán zeminá mazanén thong.
* **12:1 12:1** Romb, bezán gróh, thóli. mosábekah, tachagay rays.
† **12:1 12:1** Tách o maydán, bezán tachagay mokábelah,

4 Shomá angat tán wati kóshárénagay haddá gonáhay helápá
naóshtátagét.
5 Balkén shomá hamá delbaddhi dayókén pant o nasihatá ke peté wati
chokká dant, shamoshtag? Á gwashit:
"Oo mani chokk! Hodáwand ke tará adaba dant nádelgósh mabay o
wahdé tará hakkala dant delprósh mabay.
6 Chéá ke Hodáwand hamá mardomá adaba dant ke dostia dárit o
haméiá hakkala dant ke wati chokkia zánt."
7 Sakkián adabé bezánét o besaggét. Hodá shomárá wati chokkáni
hesábá chárit. Choshén chokk hast ke peti adab madant?
8 Agan shomá cha adabá zebahr‡ ét, bezán nájáez ét o petay hakkén
chokk naét, chéá ke adab har chokká dayaga bit.
9 Márá sajjahénán ensáni pet butag ke márá adabesh dátag o má
ezzat dátagant. Gorhá má báyad ent wati ásmáni Petay angat géshter
parmánbardáriá bekanén ke márá zend berasit.
10 May petán pa kammokén wahdéá márá hamá paymá adab dátag ke
áyáni delá sharr butag, bale Hodá pa may jenday páedagá márá adaba
dant ke áiay pákiá sharikdár bebén.
11 Adab dayagay wahdá, har paymén adab mardomá tawrénit o
wassha nabit, bale randá haméyán ke adab geptag, áyáni bar o samar
émeni o pahrézkária bit.
12 Gorhá wati nátwánén básk o nezórén kóndhán zórmand kanét.
13 Pa wati pádán tachkén ráh addh kanét ke langén pád dar marawt o
dráh bebit.
14 Wati wasá bekanét ke gón sajjahén mardomán émeniay ráhá berawét
o páki o palgáriay shóházá bebét ke bé pákiá hechkas Hodáwandá dista
nakant.
15 Becharét kass cha Hodáay rahmatán zebahr mabit o hecch zahrén
risshagé marodit o janjál pédá makant ke cha eshiá bázéné nápáka bit.
16 Becharét hechkas badkár yá ke Issuay paymá béhodá mabit ke pa
yakk béléay waragá wati pédáeshi hakki§ bahá kort.
17 Shomá zánét ke randterá wahdé áiá lóthet barkatay mirásdár bebit,
áiay habar mannag nabut. Harchont á gréwáná barkat geragay randá
at, bale tawbahay móhi naraset.

Hodátorsi

18 Shomá choshén kóhéay démá nayátkagét ke áiá dast per kort bekanét,
choshén kóhé naent ke cha áiá ás shamálaha* kasshit. Dém pa taháróki
o zrombi† o gwát o lurhéá ham nayátkagét o
19 na ham dém pa karnáay‡ tawárá yá gappay anchén tawáréá ke gón
áiay eshkonagá mardomán peryát kort ke gón má dega hecch magwash.
20 Chéá ke mardomán Hodáay é parmán sagget nakort ke agan
jánwaréay dast o pádé ham kóhá belaggit, allamá sengsár bebit.
21 Á nedárag§ anchó torsnák at ke Mussáyá gwasht: "Man cha torsá
larzagá án."

---

‡ **12:8 12:8** Zebahr, bezán bébahr. § **12:16 12:16** Pédáeshi hakk: Esráiliáni kerrá pet o piroki
málay tahá awali mardénchokkay bahr cha é dega chokkáni bahrá do sari at. * **12:18 12:18**
Shamálah, bezán ásay rók, ásay zobánok. † **12:18 12:18** Zrombi, bezán sakkén tahári. ‡ **12:19**
12:19 Karná sornáay dhawlén sázé. § **12:21 12:21** Nedárag, bezán tamáshah.

22 Bale shomá Sahyunay kóhá, bezán namiráńén Hodáay shahr, ásmáni
Urshalimá átkagét. Shomá lakkáni lakk préshtagay shádahén mocchiá
átkagét,
23 Hodáay hamá awali chokkáni mocchiá átkagét ke áyáni nám ásmáná
nebisag butag. Hodáay kerrá átkagét, hamá ke sajjahénáni dádras ent,
hamá pákénáni arwáháni kerrá átkagét ke kámel kanag butagant,
24 Issáay kerrá átkagét ke nókén ahd o paymánay myánjiger ent, hamá
dranzetagén hónay kerrá átkagét ke cha Hábilay hóná sharter habara
kant.
25 Delgósh kanét ke habar kanóká dhálchár makanét*. Á mardomán
ke zeminay sará habardár kanók dhálchár kort, agan áyán tachagay
ráh nadist, gorhá má chón tatka kanén agan cha hamáiá wati démá
betarrénén ke cha ásmáná márá habardára kant?
26 Á wahdá áiay tawárá zemin larzént, bale nun wádahi kortag ke dega
baré man na tahná zeminá, ásmáná ham larzénán.
27 É habar “dega baré” hamá chizzáni dur kanagay némagá eshára ha
kant ke larzénaga bant, chéá ke jórh kortagén ant, tánke hamá chizz
bemánant ke larzénaga nabant.
28 Nun ke márá anchén bádsháhié rasit ke larzénaga nabit, báyad ent
Hodáay shográ begerén o pa ehterám o hodátorsi hamá paymá parasteshi
bekanén ke áiá pasond ent,
29 chéá ke may Hodá pelekkókén† ásé.

13

Pant o nasiat

1 Gón yakdomiá bráti mehrá barjáh bedárét.
2 Mehmándáriá mashamóshét, chéá ke gón é kárá lahténá bé pajjáh
áragá préshtagáni mehmándári kortag.
3 Bandigáni hayálá anchó bedárét, gwashay shomá wat gón áyán
bandig ét. Hamá ke béezzat kanaga bant, áyáni hayálá ham anchó
bedárét, gwashay shomá wat béezzat kanag bayagá ét.
4 Báyad ent harkas sur o sángay ezzatá bedárit o jan o mard gón
yakdegará wapádár bebant,* chéá ke Hodá zenákár o badkárán sezá
dant.
5 Wati zendmáná cha zarray hers o tamáhá dur bedárét o gón hamá
chizzá razá bebét ke shomárá hastent, chéá ke Hodáyá gwashtag: “Man
hechbar tará tahná naylán o yalaha nakanán,”
6 Gorhá cha má har yakké pa deljami gwashta kant:
“Hodáwand mani madat kanók ent, mana natorsán.
Mardom maná ché korta kanant?”
7 Wati péshwáyán yát kanét ke Hodáay habaresh pa shomá raséntag.
Áyáni zendmánay ásar o ákebatá bechárét o áyáni imánay ráhá begerét.
8 Issá Masih hamá yakkén paymá ent ke butag, zi, maróchi o tán abad.
9 Gón tahr tahrén ajabén tálimán gomráh mabét, chéá ke pa má hamé
sharr ent ke cha rahmatay barkatá may del dhaddh bebit, cha ward o
warákay ráh o rahbandán na, ke cha áyán hecch páedaga narasit.
10 Márá anchén korbánjáhé hast ke sháhediay tambuay hezmatkárán
óday warákáni waragay ejázat nést.

---

* **12:25 12:25** Dhálchár kanag, bezán arzesh nadayag, namannag, nezarandáz kanag. † **12:29 12:29** Pelekkók, bezán ér barók. * **13:4 13:4** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: Suray nepád bépóleng bebit.

11 Masterén dini péshwá, pa gonáháni shódagá korbánig kortagén
dalwatáni† hóná pákterén jágahá bárt, bale jón cha ordgáhá‡ dhann sóchaga
bant.
12 Paméshká Issáyá ham cha shahray darwázagá dhann azáb sagget ke
mardomán gón wati hóná pák o palgár bekant.
13 Gorhá byáét ordgáhá dhann Issáay kerrá rawén o má ham hamá
béezzatiá besaggén ke áiá sagget.
14 Chéá ke edá márá dáemi shahré nést, má hamá áyókén shahray
wadárig én.
15 Gorhá byáét modám Issáay barkatá, satá o sanáay korbánigá pa
Hodáyá nadra kanén. É korbánig hamá lonthání bar o samar ent ke
áiay námá gerant.
16 Cha nékén kárán o wati mál o hastiá degaráni sharikdár kanagá
béhayál mabét, chéá ke Hodáyá anchén korbánig dósta bant.
17 Wati péshwáyáni parmánbardáriá bekanét o áyáni habarán bezurét,
chéá ke á, shomay arwáhay negahpán ant o é bábatá áyán Hodáay kerrá
jwáb dayagi ent. Gorhá bellét ke á pa shádeh wati kárá bekanant, pa
norondhag na, chéá ke áyáni norondhag shomárá hecch páedaga nadant.
18 Pa má dwá kanét chéá ke deljam én ke may zamir pák ent o má
lóthén ke har dábá pa ezzat zend begwázénén.
19 Cha shomá dazbandia kanán ke hás pa man dwá kanét ke zutt
shomay kerrá per betarrán.

Dwá

20 Sohl o émeniay Hodá ke áiá may Hodáwandén Issá, bezán ramagay
mazanén shepánk, cha abadmánén ahd o paymánay hónay barkatá cha
mordagán zendag kort o áwort,
21 shomárá sajjahén sharriáni tahá kámel kanát ke shomá áiay wáhagá
sarjam bekanét. Cha Issá Masihay barkatá may delá hamá chizzán
beródénát ke áiay chammán sharr ant. Issá Masihay shán o shawkat
abad tán abad barjáh bát. Ámin.

Goddhi drahbát

22 Oo brátán! Man dazbandia kanán ke pa sabr o ópár mani delbaddhi
dayókén habarán gósh bedárét. Man wati habar gwandh geptag o
nebeshtah kortagant.
23 Sahig bebét ke may brát Timutáus cha zendáná ázát kanag butag.
Agan á zutt byayt, áiá zurán o shomay gendoká káyán.
24 Wati sajjahén péshwáyán o sajjahén palgártagénán drót o salám sar
kanét. Itáliái báwarmand shomárá drót o saláma gwashant.
25 Hodáay rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél bát.

† **13:11 13:11** Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. ‡ **13:11 13:11** Ordgáh hamá
jágah ent ke mardom pa kammok wahdá gedána bandant o nendant.

Ákubay kágad

Salám o drót

1 Cha Hodá o Hodáwandén Issá Masihay hezmatkár,* Ákubay némagá
pa dwázdahén kabilahán ke donyáyá sheng o sháng ant.
Shomárá salám sar bát.

Báwar o hekmat

2 Oo brátán!† Wahdé warh warhén chakkás o ázmáeshána kapét, é
chizzá sarréchén shádehié bezánét.
3 Chéá ke zánét shomay imánay chakkás sabr o ópára‡ kárit,
4 bale bellét ke é sabr o ópár sarjam bebit tán shomá rost o rodóm
bekanét o tamán o kámel bebét o shomárá hecch kammié mabit.
5 Agan cha shomá yakkéay zánt o hekmat kamm bebit, cha Hodáyá
belóthit o Hodá, ke cha wati bakshendagiá harkasá bé mennat o shegána
dant, áiá zánt o hekmata bakshit.
6 Bale gón báwarmandiá belóthit o hecch shakké delá mayárit, chéá ke
dodelén mardom zeray chawl o mawjáni dhawlá ent ke gón gwátá har
némagá létha wárt.
7 É warhén mardomé, chosh hayál makant ke áiá cha Hodáwandá
chizzé rasit.
8 Parchá ke á dodel ent o wati hecch kár o hecch kerdáray sará mohr
naóshtátag.

Hastómand o nézgár

9 Nézgárén brát, wati marháh o ezzatmandiay sará pahr bekant o
10 hastómand, wati darbéshi o nézgáriay sará, chéá ke hastómand dashtay
golay paymá hoshka tarrit o zawála bit.
11 Róch gón wati sóchókén bránzá sara kasshit o káhán hoshka kant,
áyáni polla rechant o zébáiesh gára bit. Hastómand hamé paymá ent, wati
kasb o káráni chen o lánchá gimmorit§ o bégwáha bit.

Chakkásay samar

12 Bahtáwar hamá ent ke wati ázmáesh o chakkásán mohra óshtit.
Parchá ke wahdé á cha chakkásán sarbolanda bit, zendmánay hamá táj
áiá rasit ke Hodáyá pa wati dóst dárókán wádah kortag.
13 Á ke chakkásá kapit, magwashit: "É Hodá ent ke maná ázmáesha
kant." Chéá ke Hodá gón hecch badié chakkásaga* nabit o hechkasá
chakkás o waswasahá dawra nadant.
14 Harkas ke waswasaha bit, é áiay jenday sellén wáhag ant ke galáénant
o dámá dawria dayant.
15 Sellén wáhag ke lápporra bant, gorhá gonáh pédá bit, gonáh ke rodit
o mazana bit, marka kárit.
16 Oo mani dordánagán!† Rad mawarét.

---

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "golám". † **1:2 1:2** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:3 1:3** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. § **1:11 1:11** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. * **1:13 1:13** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **1:16 1:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Oo mani dordánagén brátán!"

17 Har nékén dád o har tamánén tohpah o théki cha borzá kayt, cha
nur o rozhnay Petay némagá ke hechbar badala nabit o hecch tahári o
sáhegéá áiay arwáh o jabiná ráh nést.
18 Áiay wáhag hamé butag ke márá cha rástiay habaray wasilahá pédá
bekant, tánke áiay jórh kortagénáni awali bar o samar bebén.

Eshkonag o kanag

19 Oo mani dordánagán! Sharr delgósh bekanét. Harkas báyad ent
eshkonagá tayár bebit, bale habará eshtáp makant o zutt zahr magipt.
20 Chéá ke ensánay zahr o hezhm, á pahrézkáriá pa bar o samara naylit
ke Hodá lóthit.
21 Paméshká har warhén paliti o sajjahén badián cha wat dur kanét o
pa békebri o narmdeli, hamá gál o habarán delá bedárét ke shomay del
o jáná nádénag butag o shomay rakkénagay wák o tváni hast.
22 Hodáay habará, anchosh sahl o hoshká gósh madárét o watá rad
madayét, áiay sará kár bekanét.
23 Chéá ke harkas é habará eshkont o áiay sará kára nakant, hamá
mardomay dhawlá ent ke wati chehragá ádénká chárit,
24 watá gendit, bale anchosh ke cha ádénkay démá dura bit, hamá
damáná wati rang o dróshomá shamóshit.
25 Bale á ke wati chammán dém pa tamán o kámelén Sharyat, bezán
“ázátiay Sharyatá”‡ tarrénit o áiay sará mohra óshtit, shamóshkárén
eshkonóké naent, mannókén kár kanóké. Á wati kár o kerdá bahtáwara
bit.
26 Á kas ke watá Hodádósté zánt bale wati zobánay mahárá dáshta
nakant, watá rada dant o galáénit o áiay “Hodádóstiá” páedagé nést.
27 Hamá Hodádósti ke may Hodáén Pet, pák o béaybia zánt: “Sakkiáni
wahdá janózám o chórawáni dastá gerag” o “Watá cha é donyáay
gandagián pák dárag” ent.

2

Cha park o pérá pahréz

1 Oo mani brátán! Shomá ke may mazanshánén Hodáwand Issá
Masihay báwarmand ét, mardománi nyámá park o pér* korta nakanét.
2 Pa mesálé, agan yakké gón teláhén challah o mondrikk o wasshén
póshákán shomay diwáná byayt o dega dertagpocchén bazzagé ham
bepoterit o
3 shomá atlaspóshá gón sharrén chammé bechárét o begwashét: “Byá,
byá borzá benend”, bale gón á bazzagá begwashét: “Ódá bósht”, yá:
“Mani pádáni démá benend”,
4 gorhá shomá wati nyámá park o péré naesht o gón wati sellén
hayálán ér janagi káré nakort?
5 Oo dordánagán! Gósh dárét. Hodáyá é donyáay nézgárén mardom
gechén nakortagant ke báwará hastómand bebant o hamá bádsháhiá
mirás bebarant ke Hodáyá pa wati dóst dárókán labz o kawl kortag?
6 Bale shomá nézgáráni béezzati kortag. É hastómand naant ke shomay
sará setama kanant o shomárá gerrénant o hakdiwánána barant?

---

‡ **1:25 1:25** Ázátiay Sharyat, bezán hamá “Sharyat” ke márá cha gonáhán ázáta kant. * **2:1 2:1** Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag.

7 Hamé naant ke hamá sharapdárén námay† sará kopra kanant ke
Hodáyá shomárá bakshetag?
8 Agan sháhánagén Sharyatá, hamá dábá barjáh bedárét ke Pákén
Ketáb hokma kant: *"Gón wati hamsáhegá wati jenday dhawlá mehr*
*bekan"*gorhá shomá sharr kortag.
9 Bale agan park o péré bellét, gonáha kanét o Sharyat ham shomárá
hamá dhawlá mayáriga kant ke gonahkárána kant.
10 Parchá ke agan kasé Sharyatay sajjahén rahbandáni sará kár bekant
bale yakk rahbandé ham bepróshit, bezán sajjahén Sharyati próshtag.
11 Áiá ke gwashtag: *"Zená makan,"* anchosh ham gwashtagi: *"Hón*
makan." Nun agan zená makanay bale hón bekanay, taw Sharyat
próshtag.
12 Gorhá hamáyáni dábá kár o habar bekanét ke ázátiay Sharyatay sará
dádrasi‡ kanaga bant.
13 Chéá ke á mardom ke mehr o rahma nakanant, áyáni dádrasi pa
bérahmia bit. Bale mehr o rahm, dádrasiay sará báládast o sóbénaS bit.

Báwarmandi o kár o kerd
14 Oo brátán! Bé kár o kerdá, tahná gón báwarmandiay gapp o habará,
kaséá ché sutt o páedagé rasit? É paymén báwarmandi chón áiá rakkénta
kant?
15 Agan brát yá goháré rózig o póshéká mohtáj bebit o
16 cha shomá yakké gón áiá begwashit: "Pa salámati beraw, sharrén
póshák bepósh o lápay séra bwar," bale pa áiay jesmi zaluratáni purah
kanagá hecch makant, áiay káré sharra bit?
17 Bé kár o kerdá, báwarmandi mortag.
18 Nun buta kant kasé begwashit: "Tai kerrá báwar hast o mani kerrá
kár o kerd. Taw wati báwará bé kár o kerdá maná pésh bedár o man cha
wati kár o kerdá, tará wati báwará pésha dárán."
19 Tará báwar ent ke Hodá yakké. Sharr ent. Déh o jennáni báwar ham
hamesh ent o cha torsá larzant.
20 Oo nádán! Pa békerdén báwarmandiay bébar o bésamariá dalil o
neshánia lóthay?
21 May bonpirok Ebráhém, cha wati kár o kerdá pák o pahrézkár hesáb
árag nabut hamá wahdá ke wati chokk Esáki korbánjáhá bort?
22 Genday ke áiay báwarmandi o kárkerd, hórigá démá shotant o
báwarmandi gón kárkerdá sarjam but.
23 É dhawlá, hamá nebeshtah pa sar raset o sarjam but ke gwashit:
Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar, pa áiá páki o palgári
hesáb árag but o á Hodáay dóst zánag but.
24 Gorhá gendét ke harkas cha wati kárkerdá pák o pahrézkár zánaga
bit, tahná cha báwar o imáná na.
25 Anchosh ham, bannámén janén Raháb cha wati kár o kerdá pák o
pahrézkár hesáb árag nabut, hamá wahdá ke chárigi* jáh o panáh dátant
o cha dega ráhéá táchéntant?
26 Haw! Bezán, hamá dábá ke bé ruhá, jesm o ján mortag, bé kár o
kerdá báwar ham mortag.

---

† **2:7 2:7** Hamá sharapdárén nám, bezán Issá Masihay nám. ‡ **2:12 2:12** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. S **2:13 2:13** Sóbén, bezán péróz, kámyáb.
* **2:25 2:25** Chárig, bezán jásus, mokhber.

3

Zobánay gandagi

1 Oo mani brátán! Chosh mabit, cha shomá bázéné ostád bebit. Chéá
ke zánét, má ostádáni sará gránterén dádrasia kapit o
2 má sajjahén báz rada janén o thagala warén. Agan kasé cha wati
habarán thagal mawárt, tamán o kámelén ensáné o wati sarjamén jesm
o jánay mahárá dáshta kant.
3 Agan má aspáni dapá lagám bekanén tán áyán wati parmáná byárén,
gorhá áyáni sajjahén jesm o jáná har némagé ke belóthén táb dáta kanén.
4 Thuhén bójigán* bechárét. Harchont ke báz mazan ant o pa áyáni
démá baragá trondén gwát pakár ent, bale náhodá bójigá gón hordén
sokkáné har jáh ke belóthit bárt.
5 Hamé dhawlá, zobán o lellek ham ensánay jesmay yakk hordokén
bahré bale mazanén gorraga jant. Anchosh ke ásay hordén trishkoké,
mazanén jangalé sóchit,
6 zobán ham yakk anchén ásé ke may jesm o jánay rag o bandáni tahá
selliáni donyáé. Mardomá pahk sell o áludaga kant o áiay drostigén zendá
ása jant. Zobán wat ásé ke cha dózahay ásá rók butag.
7 Har dhawlén jánwar, báli morg, már o gój o daryái sahdár rámag
kanaga bant o ensáná é kár kortag,
8 bale hechkas zobán o lelleká lagám korta nakant. Zobán sarkasshén
sherré ke cha koshókén zahrá porr ent.
9 Gón hamé zobáná wati Hodáwandén Petá satá kanén o gón hamé
zobáná hamá mardomán nálata kanén ke Hodáyá wati shekl o dróshomá
addh kortagant.
10 Cha yakkén dapá satá o saná ham dara kayt o baddwái o nálat ham.
Oo brátán! Nabáyad ent chosh bebit.
11 Buta kant cha yakkén chammagá sórén o wasshén áp berombit?
12 Oo mani brátán! Enjiray drachké zaytunay bar dáta kant? Yá ke
anguray drachké enjira dant? Hamé dhawlá, sórén chammagé wasshén
áp rombénta nakant.

Do paymén hekmat

13 Shomay nyámá dáná o aglmand kay ent? Bellét eshiá cha wati
sharkerdiá pésh bedárit, gón hamá békebri o mehrabániá ke cha hekmatá
kayt.
14 Bale agan shomay delá tahlén hasadd o watgarazi† mán ent, gorhá
pahr makanét, dróg mabandét o é rástiá bemannét.
15 É dhawlén “hekmat” cha borzá éra nayayt, zemini, napsáni o
shaytáni ent.
16 Chéá ke har jáh hasadd o watgarazi bebit, ódá petnah o áshóp o
dega har dhawlén gandagia bit.
17 Bale á hekmat ke cha borzá kayt, awalá ke pák o palgár ent, randá
sohl árók o narm, mannók o cha néki o rahmatay bar o samará porr
ent, cha park o pér o dorui o dopóstiá ham dur ent.
18 Á ke sohl o saláhay tohmá keshant, pahrézkária ronant.

* **3:4 3:4** Bójig, bezán lánch, kashti. † **3:14 3:14** Watgarazi, bezán har chizzá pa wat lóthag, har
kárá pa wati jenday nap o suttá kanag.

4

Watá Hodáay dastá bedayét

1 Shomay nyámá, jang o dapják cha kojá wadia bant? Cha shomay
jenday hamá tamáh o wáhagán naant ke shomay rag o bandáni tahá
jangá ant?
2 Chizzé lóthét o shomárá narasit. Cha hamáiay tamáhá, hón o kóshá
kapét, bale angat shomárá narasit. Nun jang o jadala jórhénét, padá ham
shomárá narasit chéá ke cha Hodáyá nalóthetagó.
3 Wahdé lóthét o narasit, pa é sawabá ent ke shomá gón badén morád
o wáhagé lóthetag tán á chizzán pa wati aysh o nóshán kár bebandét.
4 Oo zenahkárán! Nazánét ke donyáay dósti, Hodáay dozhmeni ent?
Harkas ke donyáay dóstiay randá ent, watá Hodáay dozhmena jórhénit.
5 Hayála kanét ke Pákén Ketábá mopt o náhudag gwashtag: "Ruhé ke
Hodáyá mayshomay jesm o jáná dametag, tán hasadday kesásá pa má
hodónák* ent"?
6 Bale rahmaté ke á márá bakshit, béhesáb géshter ent. Paméshká Pákén
ketába gwashit:
Hodá porkebr o gorunákén† mardománi helápá mohra óshtit,
bale békebr o darbéshén mardománi sará wati rahmatána gwárénit.
7 Gorhá, watá Hodáay dastá bedayét. Shaytánay démá mohr bóshtét o
á cha shomay démá tachit.
8 Gón Hodáyá nazzikk bebét, Hodá ham gón shomá nazzikka bit. Oo
gonahkárán! Wati dastán pák kanét. Oo dodelán! Wati delá sáp kanét,
9 zári bekanét, mótk byárét o begréwét. Wati kandagán mótkay tahá
badal kanét o shádehián andóháni tahá.
10 Hodáwanday bárgáhá, békebr o darbésh bebét o Hodáwand shomárá
borz o sarperáza kant.

Ér majanét

11 Oo brátán! Yakdomiá ér majanét o badgói makanét. Harkas ke wati
brátá bad begwashit o áiá mayárbár bekant, rást esh ent ke áiá Sharyat
bad gwashtag o mayárig kortag. Agan taw Sharyatay dádrasiá kanay,
gorhá Sharyatay sará kár kanagá naay, Sharyatay helápá shawr borragá
ay.
12 Bale dádras‡ o Sharyatay jórhénók yakké. Á hamá ent ke rakkénag o
tabáh kanagay wák o twáni hast. Gorhá taw kay ay ke wati hamsáhegay
dádrasiá kanay?

Pa bándátá náhudagén pahr

13 Bale shomá ke gwashét: "Maróchi o bándá é shahr o á shahrá rawén
o sálé hamángora gwázénén, sawdágeria kanén o mazanén sutta katthén,"
sharr gósh dárét.
14 Shomá haminchok ham nazánét ke bándá ché bit. Shomay zend
chéé? Shomá báp o hormay§ paymá ét ke damánokéá gendaga bit o
padá gára bit.
15 Gorhá chosh begwashét: "Agan Hodáwand belóthit, zendaga mánén
o é paym o á paymá kanén."

---

* **4:5 4:5** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. † **4:6 4:6** Gorunák, bezán magrur, porkebr. ‡ **4:12 4:12** Dádras, bezán hakkén paysalah kanók, hamá ke dádgáhan shawra borrit, dáwar. § **4:14 4:14** Báp o horm hamá dutt ent ke sardiáni mósomá cha dhagárá dara kayt o gára bit. Ordu o Pársiá "bokhár".

16 Bale nun chosh ent ke pa kebré pahra kanét. Har é warhén pahré
sell ent.
17 Gorhá, agan kasé bezánt kojám kár sharr ent o á kárá makant,
gonahkára bit.

5

Bazhn o apsóz pa hastómandán

1 Nun shomá, oo zarr o málay wájahán, begréwét o zári kanét, chéá ke
tahárén róch dém pa shomá pédák ant.
2 Shomay mál o hasti zawál butag o sarhetag o jámag o póshák ham
warók o ramézá* wártagant.
3 Shomay zarr o simm zang geptagant o zangesh shomay helápá
gwáhia dayant o ásay dhawlá shomay jesm o jánay góshtá warant, parchá
ke é goddhi róchán, zarr o máló ambár kortag.
4 Becharét, annun hamá kárendah o dehkánáni mozz shomay helápá
kukkára kant, ke áyán shomay dhagáráni keshár rón o mósh kortagant
o shomá gón mandr o repk áyáni mozz nadátag. Á ronókáni é peryát,
zórmandén Hodáwanday góshá rasetag.
5 Shomá zeminay sará pa aysh o nósh o hawá o hawas zend gwázéntag.
Watá pa koshagay róchá sharr sáthetag o pazzóró kortag.
6 Shomá tachk o pahrézkárén mardom mayárig kortag o koshtagant.
Á shomay helápá naóshtátagant.

Sakkiáni wahdá sabr o ópár

7 Oo brátán! Tán Hodáwanday áyagá, sabr o ópár kanét. Becharét
ke dehkán che paymá wadára kant tán zemin wati porarzeshén bará
beródénit, á pa érahti† o bahári hawrán chón wadárig ent.
8 Shomá ham sabr kanét o delá dhaddh kanét parchá ke Hodáwanday
áyag nazzikk ent.
9 Oo brátán! Yakdomiay zangá majanét tánke dádrasiá mayárig kanag
mabét. Chéá ke dádras, darwázagay dapá óshtátag.
10 Brátán! Sakkiáni wahdá, sabr o ópárá cha hamá nabián sabakk
begerét ke Hodáwanday námá habaresh kortag.
11 Má haméyán bahtáwara zánén ke wati zendesh pa sabr o ópár
gwázéntag, shomá Ayyubay sabr o tahambolay bárawá eshkotag o zánét
ke Hodáwandá áiay ásar o ákebat ché kort. Chéá ke Hodáwand wat gamwár
o mehrabán ent.
12 Bale, oo mani brátán! Sawgend mawarét, na ásmánay, na zeminay
o na dega chizzéay. Bellét ke shomay “haw”, haw bebit o “na”, na bebit,
tán chosh mabit ke mayárig kanag bebét.

Báwarmandi dwá

13 Agan cha shomá kasé sakki o sórián kaptag, dwá bekant o agan
yakké gal o shádán ent, saná o satá bekant.
14 Agan cha shomá kasé nádráh ent, kelisáay kamáshán tawár bekant
tán pa áiá dwá bekanant o Hodáwanday námá rógeni per bemoshant.
15 Báwarmandi dwá nádráhá dráha kant o Hodáwand áiá páda kant o
agan gonáhi kortag, gonáhi bakshaga bant.

---

* **5:2 5:2** Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt. † **5:7 5:7** Érahti, bezán páizi.

16 Paméshká, wati gonáhán, yakdomiay démá bemannét o pa yakdomiá
dwá belóthét tán dráh kanag bebét. Pahrézkárén mardoméay dwáyá zór
mán o barjáha bit.
17 Elyás may paymén mardomé at, bale pa delsetki dwái kort ke hawr
mabit. Gorhá tán say o ném sálá zeminá hawr naretk.
18 Padá ke dwái kort cha ásmáná hawrán gwart o zeminá bar o samar
dát.
19 Oo mani brátán! Agan cha shomá kasé cha rástiá thagal bwárt o
degaré áiá per betarrénit,
20 bezánét ke harkas yakk gonahkáréá cha gomráhiá betarrénit,
gonahkárá cha marká rakkénit o bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza
bit.

Petrosay Awali Kágad
Petrosay Awali Kágaday Pajjár

Petrosay Awali Kágad gón dém dayókay nám o gwandhén drót o drahbátéá bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati námá "Petros, Issá Masihay káseda" gwashit.

Petros aslá Jalilay damagay mardomé at. Máhigiré at o cha Issá Masihay awali kásedán yakké at. Petros cha Issá Masihay nazzikterén kásedán yakké at o modám cha sajjahénáni némagá habaria kort. Petrosay nám pésará Shamun at, bale wahdé moridáni démá gwashti ke Issá hamá Masih ent ke áyagi butag, Issá Masihá áiay nám badal kort o Petros kort. Petrosay máná "talár" ent.

Petros, Issá Masihay jáh janagá rand, cha kelisáay bendáti sarókán yakké but. Á awali kásed at ke darkawmi pákshódi dátant o é habari ham kort ke darkawm cha Mussáay Sharyatay pábandiá ázát bebant. Kelisái kessah o sargwasta gwashant ke kásedén Petros kesás shast miládiá Rumay shahrá shahid kanag butag.

É kágad hamá báwarmandáni sará nebeshtah kanag butag ke Rumay Ásyái damagá nendók atant. É damag maróchigén Torkiah ent. É mardomán Issá Masihay sará imán áwortagat o kágaday tahá Hodáay gechéni mardom gwashaga bant. Kágaday nebeshtah kanagay zamánagá báwarmand gón bázén jérha o janjáléá dém pa dém atant. Áyáni sará badkáriay bohtám janaga but, Issá Masihay sará imán áragay sawabá béezzat kanaga butant o hamsáhegán ke eshán tachki o rástia dist, cha eshán napratesha kort.

É kágaday bonyádi maksad báwarmandán delbaddhi dayag ent ke hamsáhegáni napratáni démá ham pa delpahki sharrén kár bekanant. Petros báwarmandán delbaddhia dant ke shomá Hodáay gechén kortagén mardom ét o Hodáyá wádah dátag ke shomárá rakkénit. É gappá béhayál makanét ke Issá Masihá hecch gonáh o mayáré nakortagat o náhakká ázár dayag but o harkas ke Issáay sará imána kárit, é donyá gón áiá ham anchosha kant.

Wati é kágaday tahá Petros báwarmandán sar o sója kant ke shomá é gránén sáhatán báyad ent chó wati zendá begwázénét: Hodáay parmánbardáriá bekanét, tachk o rást bebét, hákemáni ezzatá bekanét, é dega báwarmandán o wati lógay mardomán dóst bedárét o gón áyán hamdel bebét, wati imánay sará mohr bóshtét o é gappá deljam bebét ke Hodá mayshomay hayálá dárit.

Salám o drót

1-2 Cha Issá Masihay kásed Petrosay némagá,

pa hamá sajjahén darándhéhén mardomán ke Pontus, Galátiah, Kápádukiah, Ásiá* o Bitiniahay damagán sheng o sháng ant. Hodáyá cha wati péshzánti o gón wati palgár kanókén Pákén Ruhá, shomárá gechén kortag tán Issá Masihay parmánbardáriá bekanét o hamáiay hón shomay sará páshag o dranzag bebit.

* **1:1-2 1:1–2** Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at.

Hodáay rahmat o sohl o ásudagi shomay sará gésh o géshter bát.

Zendagén omét

3 May Hodáwandén Issá Masihay Hodáén Petá satá o saná bát. Cha wati sarréchén rahmatá o gón Issá Masihay cha mordagán zendag bayagá, Hodáyá márá nóksará pédá kort tán márá zendagén omété berasit.

4 Áiá pa shomá ásmáná mirásé ambár kortag ke é mirás hechbara napussit, gára nabit o abadmán ent.

5 Shomá Hodáay sará báwar kortag o Hodá ham gón wati zór o wáká pa hamá nejátá shomay negahpániá kant ke cha annuná tayár ent o áheri zamánagá paddara bit.

6 É shomay shádmáni ent, toré shomá nun pa damánokéá gránén wahd o chakkásán bekapét.

7 É chakkás paméshká káyant ke shomay mohr o mohkamén báwar Issá Masihay záher bayagay wahdá satá kanag o sárháyag o ezzat dayag bebit. Shomay báwar cha zawál bayókén sohr o teláhá báz géshtera karzit, bell toré sohr cha ásá gwastag.

8 Shomá Masih hechbar nadistag, angat áiá dósta dárét. Annun ham shomá áiá nagendét, bale áiay sará báwaró hast o hecch labzé shomay porshawkatén wasshiá darshán korta nakant,

9 chéá ke wati báwar o imánay morádá gendagá ét, bezán shomay jánay rakkag.

10 Paygambarán hamé rakkagay bárawá bázén johlánkén patth o pól kortag. Á paygambarán hamé rahmatay bárawá péshgói kortag ke shomárá rasagi at.

11 Masihay Ruh cha áyáni zobáná habar kanán o gwashán butag ke Masihá chónén sakki saggagi ent o randá áiá chónén mazanén shán o shawkaté rasit. Gorhá, á modám hamé johdá butagant ke bezánant Pákén Ruh kai bárawá habará ent o é kár kadéna bit.

12 Pa áyán paddar butag ke wahdé habará atant wati hezmatá nakanagá atant, shomay hezmatá kanagá atant. Nun gón Pákén Ruhay zórá dega mardomán é wasshén mestág pa shomá raséntag, hamá Pákén Ruh ke cha ásmáná dém dayag butag. Pa é wasshén mestágay zánagá préshtag ham delmánag ant.

Pák bebét

13 Wati lánká bebandét o hozzhár bebét. Zendá pa shehm o rahdári† begwázénét. Wati ométá pa Hodáay hamá rahmatán bebandét ke Issá Masih wati záher bayagay wahdá pa shomá rasénitesh.

14 Habarzurén chokkáni paymá bebét. Maylét ke shomay zend hamá dhawlá sellén wáhagáni dastá bebit ke shomay názántiay wahdá butag.

15 Hamá dhawlá ke shomay gwánk janók pák ent, har káray tahá shomá ham pák bebét.

16 Chéá ke nebisag butag: *“Man pák án o shomá ham báyad ent pák bebét.”* ‡

17 Agan shomá Hodáyá wati Peta gwashét, ke á harkasay dádrasiá bé ru o ryá,§ áiay káráni hesábá kant, gorhá wati darándhéhiay wahd o pásán pa sharp o ezzat gón Hodátorsi begwázénét.

† **1:13 1:13** Shehm o rahdári, bezán Ordu o Pársiá “nazm o tartib”, Engréziá “discipline”. ‡ **1:16 1:16** Láwián 11:44–45, 19:2, 20:7. § **1:17 1:17** Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá “tab'iz”.

18 Shomá zánét ke cha hamá náhudagén zendá ke cha shomay pet
o pirénán shomárá rasetagat, bahá zurag o mókag* butagét, bale gón
nograh o sohrá na, ke abadmán naant,
19 gón hamá béayb o békecchahén Gwarándh, bezán Masihay bébahá́én
hóná bahá zurag butagét.
20 Masih cha donyáay jórh bayagá pésar gechén kanag butag, bale é
goddhi róchán pa shomaygi átk o paddar but.
21 Cha áiay wasilahá, shomárá Hodáay sará báwar hast, hamá Hodáay
sará ke Masihi cha mordagán zendag kort o shán o shawkati dát.
Paméshká, shomá Hodáay sará báwara kanét o cha hamáiá ométwár ét.
22 Nun ke shomá gón rástiay randgiriá watá pák o palgár kortag o gón
yakdegará padelén mehray wáhond butagét, gorhá pa del o setk gón
yakdomiá mehr bekanét.
23 Chéá ke shomárá nókén zend cha zawál bayókén tohmá narasetag,
cha zawál nabayókén tohmá rasetag, bezán cha Hodáay zendag o
abadmánén gál o habará.
24 Parchá ke:
"Ensán chó káh o sabzagá ent o
shán o shawkati chó káhay pollá.
Káh o sabzaga merant o poll ham kapant.
25 *Bale Hodáwanday gál o habar tán abada mánit."* †

É gál o habar hamesh ent ke shomárá mestág dayag butag.

2

Zendagén seng o dar chetagén kawm

1 Paméshká, har paymén badi, makr o préb, dotal o dopósti, hasadd
o kénagán cha wat dur kanét o hechkaséay poshtá bad o radén habar
makanét.
2-3 Nun ke shomá Hodáwanday néki o mehrabániay tám chashetag, nók
pédá butagén nonnokáni paymá pa pák o ruhánién shirá shodig bebét
tánke cha hameshiá dém pa wati rakkagá rodán bebét.
4 Issá Masihay némagá byáét, hamá zendagén seng ke mardomán
pasond nakort o nazort bale Hodáyá gechén kort o áiay chammá Issá
bématth o porarzesh at.
5 Nun shomá zendagén sengáni paymá pa ruhánién lógéay bandagá
kár bandag bebét, pák o palgártagén* ruhánién péshwá ham bebét o
anchén ruhánién korbánig bedayét ke cha Issá Masihay wasilahá Hodáyá
washnóda kanant.
6 É hamá habar ent ke Hodáay Pákén ketábá átkag:
"Bechárét, man Sahyuná sengé éra kanán.
É seng bébahá o gechénién bonheshté.
Á kas ke eshiay sará báwar bekant,
hechbar pashal o sharmendaga nabit." †
7 É seng pa shomá ke imánó áwortag porarzesh ent, bale pa áyán ke
imánesh nayáwortag:

---

* **1:18 1:18** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid". † **1:25 1:25** Eshayá Nabiay Ketáb 40:6-8. * **2:5 2:5** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **2:6 2:6** Eshayá Nabiay Ketáb 28:16.

“Á seng ke bánbandén ostáyán ‡ pasond nakort o nazort
hamá seng, bonhesht but.” §
8 o
“sengé ke mardomána thagalénit o
kóhé ke áyán dawra dant.” *

Áyáni thagal waragay sawab esh at ke Hodáay habaresh nazort. Áyáni ásar o ákebat hamesh at.
9 Bale shomá Hodáay gechén kortagén bádsháhén ruhánién péshwá o pákén kawm ét, Hodáay jenday kawm ét o áiá shomárá cha tháriá dém pa wati porshawkatén rozhnáiá gwánk jatag tán áiay mazanén kárán jár bejanét.
10 Pésará shomá kawmé naatét bale annun Hodáay kawm ét. Pésará shomárá Hodáay rahmat narasetagat bale annun áiay rahmat shomárá gón ent.
11 Oo dordánagán! Shomá é donyáyá bégánag o darámad ét. Mani dazbandi hamesh ent ke watá cha á jesmáni lóth o wáhagán pahréz bekanét ke shomay ruhay helápá janga kanant.
12 Nábáwaráni nyámá pák o palgárén zend begwázénét. Bell toré á, shomárá bohtáma janant o gwashant ke shomá radén kár kanagá ét, bale gón shomay nékén káráni gendagá, Hodáay áyagay róchá Hodáyá sharap o ezzat bedayant.

Ehtiárdárání parmánbardáriá bekanét
13 Shomá pa Hodáwandaygi, sajjahén ehtiárdárén mardománi parmánbardáriá bekanét, bádsháhay ham ke cha sajjahénán master ent o
14 hákemáni ham ke cha bádsháhay némagá pa radkáráni sezá dayag o sharkerdén mardománi sharap dayagá dém dayag butagant.
15 Hodá lóthit shomá gón wati sharrén kerd o kárán ahmakén mardománi násarpadén habaráni démá bedárét.
16 Shomá ázát ét, paméshká ázátén mardománi dhawlá zend begwázénét bale wati ázátiá hechbar pa radén kárán nimmón makanét, wati ázátiá pa Hodáay hezmatá kár bebandét.
17 Harkasá ezzat bedayét o pa báwarmandán hásén mehré delá bedárét, wati zendá pa Hodátorsi begwázénét o bádsháhá sharap bedayét.

Masihay sakki saggagay mesál
18 Oo golámán! Wati wájaháni parmánbardáriá bekanét o áyán báz ezzat bedayét. Tahná narm o mehrabánén wájaháni parmánbardáriá makanét, trond o zórákén wájaháni parmánbardáriá ham bekanét.
19 Wahdé shomá gón Hodáyá wapádár ét o náhakkén sezáyána saggét, shomay hamé sabr o ópár† wat pa shomá sharapé bit.
20 Agan shomá pa radén káréá sezá dayag bebét, gorhá chón á sezáay saggag shomárá sharapdára kant? Bale agan sharrén kár o kerdéay sawabá sakki besaggét, Hodá shomárá satá kant.
21 Shomá pa hamé sakkiáni saggagá gechén kanag butagét, parchá ke Masihá ham pa shomaygi sakki sagget o nemunah o mesálé but ke shomá áiay randgiriá bekanét.
22 *“Áiá hecch gonáh nakort o*

---

‡ **2:7 2:7** Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. § **2:7 2:7** Zabur 118:22.
* **2:8 2:8** Eshayá Nabiay Ketáb 8:14. † **2:19 2:19** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht.

kassárá prébi nadát." ‡
23 Bell toré béezzat kanag but, bale angat ham hechkasi béezzat nakort.
Tantaná§ wahdé sakki saggagá at, kassárá pádtrápi* nadát. Áiá Hodáay
sará tawkal kort ke tachkén ensáp o dádrasia† kant.
24 Áiá wat may gonáháni bár salibay sará wati baddhá laddhet, tánke
gonáh cha may delá bemerit o pa néki o páki zend begwázénén, ke shomá
cha hamáiay thapp o thórán dráh butagét.
25 Méshání paymá gár o sargardán atét, bale nun hamáiay kerrá per
tarretagét ke shomay arwáháni shepánk o sambálók ent.

3

Jan o mard
1 Oo janénán! Hamé paymá, shomá wati mardáni parmánbardáriá
bekanét, tán agan cha áyán yakké Hodáay habará mamannit, gorhá á
gón habará na, gón wati janay kár o kerday gendagá Hodáay sará báwar
bekant,
2 hamá wahdá ke shomay Hodátorsi o pákdámoniá gendit.
3 Shomay singár o palgár zaheri mabit ke sará chón begwapén, chónén
saht o zéwar per bekanén o chónén god bepóshén.
4 Eshiay badalá, wati del o jabiná gón narm o árámén ruhéay páydárén
zébáiá besingárét, ke pa Hodáyá é chizz báz porarzesh ent.
5 Kwahnén wahd o zamánagá anchosh butag o pák o nékén janén
ke ométesh pa Hodá butag, watá gón wati mardáni parmánbardáriá
singáretagesh,
6 anchosh ke Sárahá Ebráhémay parmánbardári kort o wájah o masteri
gwasht. Agan shomay kár nék o sharr bebant o maylét ke chizzé
shomárá betorsénit, shomá ham hamáiay chokka bét.
7 Oo mardán! Shomá ham gón wati janán pormehr bebét ke cha
shomá názorkter ant. Janén gón shomá zendmánay porbarkatén thékiá
sharikdár ant. Áyán ezzat bedayét, tán chosh mabit ke shomay dwá
eshkonag mabant.

Rástiay ráhá sakkiay saggag
8 Néth,* shomá sajjahén yakdel o hamdard bebét, gón yakdomiá mehr
bekanét, narmdel o békebr bebét.
9 Gón hechkasá badiay badalá badi makanét. Agan kaséá shomárá záh
o zakat kort, áiá záh o zakat makanét, eshiay badalá pa áiá nékén dwá
belóthét ke pa hamé kárá gwánk janag butagét o cha hameshiá shomárá
barkata rasit.
10 Paméshká:
"Á kas ke zendmánay wáhagdár ent o
wasshén róch gendaga lóthit,
áiay zobán cha badiá dur bebit o
lonth cha makr o prébá;
11 *cha badiá per betarrit o néki bekant;*
sohl o émeni belóthit o hameshiay shóházá bebit.
12 *Chéá ke Hodáwanday chamm, nék o pahrézkárén mardomán sakk ent o*

‡ **2:22 2:22** Eshayá Nabiay Ketáb 53:9. § **2:23 2:23** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.
* **2:23 2:23** Pádtráp, bezán tahdid, damki. † **2:23 2:23** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * **3:8 3:8** Néth, bezán godhsará, áherá.

góshi gón hamáyáni dwáyá.
Bale Hodáwand wati démá cha badkerdén mardomána tarrénit.”†
13 Nun ke shomá pa nékén káráni kanagá wáhagdár ét, kay shomárá
táwán dáta kant?
14 Agan pa shomay nékén kárán shomárá ázár berasit, angat ham
shomá bahtáwar ét. Cha áyáni pádtrápán matorsét o paréshán mabét.
15 Bass, wati delá Masihá Hodáwand bemannét o hamáiá sharap
bedayét. Agan kasé shomay ométay sawabay josté bekant, modám pa
passaw dayagá tayár bebét.
16 Bale é kárá gón narmi o pa sangini bekanét. Wati jabin o wejdáná
pák o sáp bedárét, tánke shomárá bad o rad gwashagay wahdá, á
mardom gón shomay nékén Masihi kerdáray gendagá cha wati záh o
zakatán pashal o sharmendag bebant.
17 Paméshká, agan Hodáay razá bebit ke sakki besaggét, gorhá badén
káráni sakkiay saggagay badalá, nékén káráni sakkiá besaggét.
18 Masihá ham yakk baré pa may gonáhán sakki sagget, bezán á “Nék o
Páká” pa gonahkárán wati ján nadr kort tán márá‡ pa Hodáyá sar bekant.
Masih jesmi koshag but bale Ruhá zendag kort.
19 É, hamáiay Ruh at ke bandigén arwáháni nyámá shot o pa áyán járé
jati,
20 hamá arwáh ke gwastagén zamánagá náparmániesh kortagat, bezán
Nuhay zamánagá ke bójig§ addh bayagá at o Hodá gón sabr o ópár
wadárig at, bale kammén mardomé, bezán tahná hasht mardom cha
ápay ráhá rakket.
21 Hamé áp shomay pákshódiay mesál o nemunah ent ke annun
shomárá rakkénit. Pákshódi jesm o jánay zaheri chellán páka nakant, é
pa pákén wejdán o jabiná gón Hodáyá shomay dazbandi ent ke cha Issá
Masihay jáh janagay* wasilahá shomárá rasit,
22 hamá Masih ke ásmáná shotag o nun Hodáay rástén némagá neshtag
o préshtag o zór o wák, hamáiay dastay chérá ant.

4

Gón Hodáyá wapádári
1 Nun hamá dhawlá ke Masihá wati jesm o jáná sakki sagget, shomá
ham pa anchén káréá tayár bebét, parchá ke har wahdá kaséá mán
jesmá sakki saggetag, cha gonáhá rakketag.
2 É paymá, nun á wati mantagén jesmi zendá ensáni lóth o wáhagáni
sará nagwázénit, Hodáay wáhagáni sará gwázénit.
3 Shomá bázén wahdé hamá káráni sará gwázéntag ke Hodánábáwarén*
mardomán dósta bant, chó ke badkári, hawá o hawas, hanósh o bésári,
sharábwáriay mahpel, aysh o nósh o é gandagén botparasti.
4 Nun wahdé á gendant ke shomá é radén káráni hár o hirrópá áyáni
hamráha nabét, hayrána bant o shomárá bad o rada gwashant.
5 Bale é mardomán hamáiay démá jwáb dayagi ent ke pa sajjahén
zendagén o mortagénáni dádrasiá tayár ent.

---

† **3:12 3:12** Zabur 34:12–16. ‡ **3:18 3:18** Lahtén syáhagay tahá átkag: shomárá. § **3:20 3:20** Bójig, bezán lánch, kashti. * **3:21 3:21** Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”. * **4:3 4:3** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “darkawmén”.

6 É dhawlá, Hodáay wasshén mestág pa mordagán ham rasénag but, ke
sajjahénáni dhawlá áyáni jesmi dádrasi butagat, tánke arwáhesh Hodáay
paymá zendag bemánant.
7 Donyá zutt halás bayagi ent, paméshká gón shehm o rahdáriá watá
grán o sangin bedárét tán dwá kort bekanét.
8 Cha sajjahénán masterén gapp esh ent ke yakdomiá pa del o setk
dóst bedárét ke mehr, bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza bit.
9 Bé norondhagá wati lógay dapá pa yakdomiá pach bekanét.
10 Shomá har yakkéá cha Hodáyá hásén twáné rasetag. Amánatdáráni
paymá, Hodáay tahr tahrén nyámatán pa yakdomiay hezmatá kár
bebandét.
11 Kasé ke habara kant, Hodáay jenday habarán bekant o kasé ke
hezmata kant gón Hodáay dátagén zór o wáká hezmat bekant, tánke cha
Issá Masihay wasilahá Hodáyá satá o saná berasit. Sajjahén shán o
shawkat o zór o wák abad tán abad hamáiay bátant. Anchosh bát. Ámin.

Pa Issáaygi sakkiáni saggag

12 Oo dordánagán! Cha hamá ásén chakkás o ázmáeshán hayrat makanét
ke shomay chakká kapant o wati delá magwashét ke é ajabén káré gón
má bayagá ent.
13 Tán ódá ke gón Masihay sakkiáni saggagá sharikdár ét gal o shádán
bebét, tánke hamá sáhatá ke áiay shán o shawkat paddara bit, shomá ham
wassh bebét o békesás shádmáni kort bekanét.
14 Agan Masihay námay sawabá shomárá záh o zakata kanant, shomá
bahtáwar ét, parchá ke Hodáay porshawkatén Ruhá shomay delá jágah
kortag.
15 Watá pahrézét ke cha shomá kasé hóni, dozz, radkár o plén dh
bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá makapit.
16 Bale agan kasé Masihi bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá bekapit,
cha eshiá pashal o sharmendag mabit o pa wati Masihi bayagá Hodáyá
satá o saná bekant.
17 Nun dádrasiay wahd átkag o é dádrasi cha Hodáay hándán o kahólá†
bendáta bit. Agan dádrasi cha Hodáay hándáná bendáta bit ke má én,
gorhá á mardománi ásar o ákebat ché bit ke Hodáay wasshén mestágay
namannók ant?!
18 “Agan pahrézkárén mardoméay rakkag chó grán ent,
gorhá nábáwar o gonahkáráni hál ché bit?”
19 Paméshká, á ke gón Hodáay razáyá sakki o sóriáni tahá kaptagant,
watá may jórh kanókay sepordah bekanant ke wapádár ent o nékén kár
kanán bebant.

5

Hodáay ramag

1 Man wat ke cha kelisáay kamáshán yakké án o Masihay sakki o
sóriáni sháhedé án o áiay paddar bayagién shán o shawkatá sharikdár
án, shomay nyámá harché kamásh hast, cha áyán mani dazbandi esh
ent ke:
2 Hodáay ramagay shepánki o chárag á bekanét ke shomay sepordah
kanag butag. É kárá pa nádelkasshi makanét, pa del o setk bekanéti hamá

† **4:17 4:17** Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

dhawlá ke Hodá lóthit. Gón hobb o hodónáki bekanéti, pa wati jenday nap o suttá makanéti.

3 É ramagay sará wájahi makanét ke shomay dastá dayag butag, pa eshiá sharrén mesálé bebét.
4 Padá wahdé masterén shepánka kayt o paddara bit, shomá shán o shawkatay hamá tájá katthét ke hechbar gár o zawála nabit.
5 Oo warnáyán! Anchosh shomá ham wati masterénáni parmánbardáriá bekanét o gón yakdomiá békebr o darbésh bebét, chéá ke:
"Hodá porkebr o gorunákén* mardománi helápá mohra óshtit,
bale békebr o darbéshén mardománi sará wati rahmatána gwárénit."
6 Paméshká, Hodáay porwákén dastay chérá watá békebr o darbésh bekanét tánke á, wati gisshéntagén wahdá shomárá borz o sarperáz bekant.
7 Wati sajjahén gam o paréshánián hamáiay sará yalah kanét, parchá ke áiá shomay hayál gwar ent.
8 Grán o sangin o hozzhár bebét, chéá ke shomay dozhmen, Shaytán, chó shérá gorrán ent o shóházá ent ke kojá shekáré berasiti tán bederrit o éri bebárt.
9 Shaytánay démá bóshtét o wati báwarárá mohr o mohkam bedárét. Bezánét ke hamé paymén sakki o sóri jahánay é dega jágahán ham shomay brátáni† sará bayagá ent.
10 Nun Hodá, ke sajjahén rahmatáni málek ent o shomárá cha Masihay ráhá dém pa hamá abadmánén shawkatá gwánki jatag, shomay kammén sakki o sóriay saggagá rand, shomárá nóksará twána dant, mohr o mohkama kant o páydári o zóra bakshit.
11 Wák o kodrat abad tán abad hamáiayg ent. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi habar

12 É gwandhén kágadon gón Silwánusay‡ komakká nebeshtag, ke áiá wapádárén bráté zánán, tánke shomárá delbaddhi bedayán o gwáhi bedayán ke Hodáay rahmatáni hakkén ráh hamesh ent. Hamé ráhá mohr bóshtét.
13 Cha hamá bánokén gohára y némagá shomá sajjahénán salám sar bát ke Bábelay shahrá ent§ o gón shomá hór gechén kanag butag. Cha mani chokk, Markásay némagá ham shomárá drót o drahbát* sar bát.
14 Gón pormehrén chokkagán yakdegará drahbát begwashét.
Shomá sajjahénán sohl o émeni sar bát ke Masihay arwáh o jabiná ét.

---

* **5:5 5:5** Gorunák, bezán magrur, porkebr. † **5:9 5:9** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **5:12 5:12** Silwánus hamá Silás ent ke Kásedáni Káray ketábá ham áiay nám geraga bit.
§ **5:13 5:13** Bábelay shahray bánokén gohár, Bábelay shahray kelisá yá Rumay shahray kelisá buta kant. * **5:13 5:13** Drót o drahbát, bezán salám o alayk.

Petrosay Domi Kágad
Petrosay Domi Kágaday Pajjár

Petrosay Domi Kágad gón dém dayókay nám o gwandhén drót o drahbátéá bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati námá “Shamun Petros, Issá Masihay kásed o hezmatkára” gwashit. (Petrosay bárawá géshter málumdáriay wástá, Petrosay Awali Kágaday pajjárá bechár).

É kágaday tahá Petros gón hamá mardomán habará ent ke “cha may Hodá o rakkénók Issá Masihay barkatá, hamá paymén bébaháén báwaré rastagesh ke márá rastag.” É habar nebeshtah naent ke é mardom kojá nendók butagant, bale Petros gón é mardomán wati pésari gapp o tránéay námá gipt.

É kágaday masterén maksad wánókán cha radén tálim dayók o radén paygambarán hozzhár o habardár kanag ent o eshiay bázén habaré Yahudáay kágaday habaráni paymá ent. É ham nebeshtah ent ke Issá Masih donyáyá pera tarrit o hesáb o ketábay rócha kayt. Gón wánókán gwashaga bit ke Hodáay dátagén thékián kár bebandét o pák o palgárén zendé begwázénét o Hodáay habarán delgósh bekanét.

É habar ham nebeshtah ent ke é sajjahén jahán nést o nábud kanaga bit o nókén jaháné addh kanaga bit o ódá sarjamiá adl o ensápa bit.

Salám o dróţ

1 Cha Issá Masihay hezmatkár o kásed, Shamun Petrosay némagá,
pa hamáyán ke cha may Hodá o rakkénók Issá Masihay barkatá, hamá paymén bébaháén báwaré rasetagesh ke márá rasetag.
2 Shomá ke Hodá o may Hodáwand Issáyá pajjáha kárét, cha áiay zánagá shomay sará rahmat o sohl o ásudagi gésh o géshter bát.

Báwarmandi zend

3 Áiá gón wati Hodái wák o kodratá, márá har zalurién chizz pa anchén zendéá dátag ke Hodáyá pasond ent. É chizz márá cha hamáiay pajjáh áragá rasetag ke gón wati néki o shán o shawkatá márá gwánki jatag.
4 Hamé paymá, máshomárá cha é chizzán wati bébahá o sakkén mazanén kawl o wádahi dátag tán gón Hodái zátá sharikdár bebét o cha hamá tabáhiá berakkét ke donyáyá hastent o sellén wáhagáni bar o samar ent.
5 Paméshká wati wasá johd bekanét ke gón sharkerdiá wati báwará mohr o mohkam bekanét o hamé paymá: gón zántá wati sharkerdiá,
6 gón shehm o rahdáriá wati zántá, gón sabr o ópárá* wati shehm o rahdáriá, gón Hodádóstiá wati sabr o ópárá,
7 gón á dega báwarmandáni dóst dáragá wati Hodádóstiá mohr bekanét o gón sajjahén mardománi dóst dáragá pa báwarmandán wati mehrá mohkam bekanét.
8 Parchá ke agan shomay nyámá hamé chizz bebant o berodant, gorhá cha may Hodáwand Issá Masihay zánag o pajjáh áragá béasar o bésamara nabét.

* **1:6 1:6** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht.

9 Bale agan kaséá é sharri mabant, allamá kamdid o kóré o shamoshtagi ke cha wati pésarigén gonáhán pák butag.
10 Oo mani brátán![†] Paméshká wati sajjahén johdá bekanét ke é gwánk janag o gechén bayagay tahá mohr bóshtét, chéá ke agan chosh bekanét, hechbar thagala nawarét.
11 Gorhá pa shomá may Hodáwand o rakkénókén Issá Masihay abadmánén bádsháhiay darwázag, pa delpachén washátkié pacha bit.
12 Paméshká man harwahd shomárá é habaráni tahtál o hayálá perrénán, bell toré shomá é habarán wata zánét o é rástiay sará mohr óshtátagét ke shomárá rasetag.
13 Tánke man wati jesm o jánay é tambuá[‡] án, mani hayálá sharter hamesh ent ke é chizzán shomay yátá byárán o tahtál bedayán,
14 chéá ke zánán kammén wahdéá rand é tambuá roksata kanán. Hodáwandén Issá Masihá maná cha é habará sahig kortag.
15 Wati wasá johda kanán ke mani marká rand ham, har wahdá é chizzáni hayálá bekapét.

Chamdistén sháhedi
16 Wahdé má gón shomá Hodáwandén Issá Masihay zór o kodrat o áiay per tarragay bárawá habar kort, pa cháláki jórh kortagén kessaháni randgiriá naatén, má gón wati jenday chammán áiay shán o shawkat distagat,
17 á wahdá ke Hodáén Petá Issá shán o sharap dát. Porshawkatén tawáré pa Issáyá átk o gwashti: "É mani dóstén bacch ent, man cha eshiá báz wassh o razá án."
18 É tawár ke cha ásmáná átk, má hamá wahdá wat eshkot ke gón áiá pákén kóhay sará atén.
19 Anchosh márá nabiáni pakkáén habar ham hastant, sakk sharr ent ke eshánі némagá delgósh bekanét, cherágéay paymá ant ke tahárіá drapshit, tán hamá wahdá ke róch bebit o bámay estár shomay delání tahá sar bekasshit.
20 Masterén habar esh ent ke bezánét Pákén Ketábay hecch péshgói, nabiáni jenday máná kortagén naent
21 chéá ke péshgói cha Ensánay erádah o wáhagá dhann ent, Pákén Ruh mardománi delá neshtag tán cha Hodáay némagá habar bekanant.

2

Drógén nabi o áyáni sezá
1 Bale mardománi nyámá drógén nabi ham hastat, hamá dábá ke shomay nyámá drógén ostád wadia bant ke chérandari bérán kanókén báwarán rawája dayant, tantaná[*] wati Hodáwandá ham namannant ke ái gón wati hóná bahá zortant. Á gón tézén gár o bégwáhiéá dochára kapant.
2 Bázéné eshánі badkáriáni randgiriá kant o rástiay ráh, é ostádáni sawabá kalág gerag o béhormat kanaga bit.
3 É ostád, wati tamáh o jópaháni háterá gón habaráni chál o prébá shomárá polant. Bázén wahdé bit ke áyáni sará mayárbáriay shawr borrag butag. É shawr purah kanaga bit o áyáni tabáhi wábé naent.

[†] **1:10 1:10** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén. [‡] **1:13 1:13** Tambu, bezán haymah. [*] **2:1 2:1** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

4 Hodá tantaná cha hamá préshtagán sar nagwast ke gonáhesh kort. Dózahay tahárterén taháróki band o zamzili kortant tán dádrasiay† róch berasit.
5 Cha kwahnén jaháná ham sar nagwast o Hodánábáwaráni donyáay sará tuppáni áwort o tahná Nuh ke rásti o pahrézkáriay jár janók at, gón hapt kasá rakkénti.
6 Hodáyá, Sodum o Gomurahay shahr ham sótk o por kort o cha zeminay sará gár kortant, tán pa Hodánábáwarán dars o ebraté bebant o
7 pahrézkárén Lut ke cha násharén mardománi selli o badkárián sakk delranj at, rakkénti
8 (parchá ke á nék o pahrézkárén mardá haméyáni nyámá zenda gwázént o Lutay pahrézkárén ruh, har róch cha á násharén kárán sakk padarda but ke Lut gendag o eshkonagá atesh).
9 Gorhá hamé paymá Hodáwanda zánt ke wati pahrézkárén mardomán chón cha chakkásán berakkénit o badkárán sezá bedant tán hamá wahdá ke dádrasiay róch berasit.
10 Hodáay kahr o sezá hás hamá mardománi sará kapit ke wati jesmay maháresh sell o nápákén wáhagáni tahá yalah kortag o hecch wák o kodratá namannant o mána nayárant. Haminchok tamard o porkebr ant ke cha ásmáni zórmandáni sobakk kanagá torsesh nést.
11 Bale préshtag ke cha é zórákán zórmandter ant, angat Hodáwanday bárgáhá eshán sobakk o béezzata nakanant.

12 É mardom násarpad o bézobánén jánwaráni paymá ant. Hamá kárána kanant ke áyáni sareshta‡ gwashit o tahná pa gerag o koshagá pédá butagant. Hamá káráni sará maskará o rishkanda kanant ke sarpadesha nabant o jánwaráni paymá gár o bégwáha bant.
13 Wati gandagén káráni sezá o padmozzesha rasit. Áyáni shádehi hamesh ent ke róchay rozhnáiá mast o hanósh bebant. Gón shomá hór warák waragay wahdá, á wati aysh o nósháni tahá gark ant o é pa shomá bannámi o pólengé bit.
14 Gón nápák o zenahkárén chammán, hechbar cha gonáhá séra nabant o sost o nezórén mardomán pa mandr o repk wati dámá perrénant. É mardom tamáh o lálechá balad o zántkár ant, nálat butagén ant.
15 Cha rástén ráhá dar shotag o cha Bahuray chokk Balyámay ráhay randgiriá gomráh butagant ke wati sellén káray mozzi dóst at.
16 Bale Balyám wati gonáhay sará sarzanesh kanag but. Áiay bézobánén har, ensánéay paymá habará lagget o á nabii cha ganókiá dásht.

17 É paymén mardom hoshetagén chammag o anchén báp o horm ant ke tuppán áyán har némagá bárt. Tahárterén taháróki áyáni ásar o ákebat ent.
18 É, batháka janant o habaresh puch o hálig ant. Hamá mardomán gón jesmi badén wáhagán préba dayant o wati dámá perrénant ke nóki cha radkáráni dastá rakketagant.
19 Áyán ázátiay kawl o wádaha dayant bale wat selkáriay golám o bandig ant. Chéá ke harkas chizzéá wati wájah o mastera kant, wat áiay golám o bandiga bit.

† **2:4 2:4** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. ‡ **2:12 2:12** Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar.

20 Hamá mardom ke gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay zánag
o pajjáragá cha é donyáay selkáriána rakkant, agan padá hamá selkáriáni
tóká bekapant, randi hálesh cha pésarigéná ham gantera bit.
21 É mardomán, agan cha páki o pahrézkáriay ráhá hecch mazántén, pa
áyán gehter at cha eshiá ke zánagá o rand, cha é pákén hokmá bebajjant
ke áyáni sepordah kanag butag.
22 É batal áyáni bárawá chón wassha gwashit ke:
"Kochekk pa wati shántagénán pera tarrit."§
o
"Shoshtagén hukk padá pujgeláni* tahá létha wárt."

3

Hodáwanday róch

1 Oo dordánagán! É nun domi kágad ent ke pa shomá nebisagá áni. Har
doén kágadon pa é sawabá nebeshtant tán shomay delá sharrén pegr o
hayáláni hobb o wáhagá pédá bekanán o shomárá tahtál bedayán
2 hamá habarán wati yátá byárét ke gwastagén zamánagán péshigén
pák o palgártagén* nabián gwashtagant, anchosh ham may Hodáwand o
rakkénókay hokmá shomay hayálá byárán ke áiay kásedán shomárá dátag.
3 Cha har chizzá pésar bezánét ke áheri zamánagán, maskará o rishkand
kanókén mardom jáha janant ke wati sell o badén wáhagáni randgir ant.
4 Gwashant: "Gorhá áiay áyagay wádah chón but? Cha hamá wahdá ke
may pet o pirén mortagant, har chizz hamá paymá ent ke cha jahánay
jórh bayagay wahdá butag."
5 É paymá pa zánt, wati chammán cha é rástiá banda kanant ke ásmán,
Hodáay hokmay sará cha dérigén wahdán hastat o é zemin, cha ápá o
ápay ráhá jórh butag o
6 cha hamé ápá á zamánagay donyá boddhet o gár o bégwáh but.
7 Cha hamá hokm o habará ham sajjahén ásmán o é zemin, pa ásá
gechén kanag butag o tán dádrasiay róch o nábáwarén mardománi tabáhi
o zawál bayagá dárag butagant.
8 Bale, oo dordánagán! Cha é habará béhayál mabét ke pa Hodáwandá
yakk róché, hazár sálay paymá ent o hazár sál, yakk róchéay paymá.
9 Lahtén mardom gomána kant o gwashit ke Hodáwandá wati per
tarrag o áyagay kawl o wádah mahtal dáshtag, bale chosh naent. Rástén
habar esh ent ke Hodáwand gón shomá sabr o ópára kant, wahd o móha
dant ke gonahkár tawbah bekanant, chéá ke nalóthit kassé gár o bégwáh
bebit.
10 Bale Hodáwanday róch allamá kayt. Chosh ke dozzé anágata kayt o
sajjahénán jáha serrénit. Á róchá ásmán gón torsnákén tawár o bustagé
gár o bégwáha bit, estár o máh o róch o harché ke ásmáná hast, ásá kapit
o ápa bit o zemin o harché ke zeminá hast sochit o pora bit.
11 Nun ke zánét harché may chágerdá hast gár o zawál bayagi ent,
gorhá báyad ent shomay zend pák o palgár bebit o pa Hodádósti
begwazit.

---

§ **2:22 2:22** Solaymánay Bataláni Ketáb 26:11. * **2:22 2:22** Pujgel, bezán puglich, pussetagén gel. * **3:2 3:2** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

12 Hodáay róchay entezár o wadárá ham bebét o johd bekanét ke á róch
zutter berasit, hamá róch ke ásmána sochit o ápa bit o estár o máh o róch
o harché ke ásmáná hast ásá kapant o ápa bant.
13 Bale má nókén ásmán o zeminay entezár o wadárá én ke áyáni tahá
adl o rásti hákema bit. Chéá ke é Hodáay labz o wádah ent.

Goddhi habar

14 Oo dordánagán! Nun ke é chizzáni wadárá ét, johd kanét á shomárá
pák o béayb o gón wat pa sohl o árámiá wadi bekant o begendit.
15 É habará ham mashamóshét ke may Hodáwanday sabr o ópáray
maksad rakkénag ent, anchosh ke may dordánagén brát Pulosá gón
Hodábakshetagén hekmaté pa shomá nebeshtag.
16 Wati sajjahén kágadáni tahá hamé bárawá nebisit. Á kágadáni lahtén
habaráni zánag o dar barag grán ent o násarpad o nezórén mardom á
nebeshtahán wati tabá chahra dayant o pa radi máná kanant, bale é
mardom wat zawála bant. Gón Pákén Ketábay á dega nebeshtahán ham
hamé kárá kanant.
17 Paméshká, oo dordánagán! Nun ke shomá é sajjahén chizzán cha
pésará zánét, pahréz kanét tán radkár o násharén mardom shomárá wati
gomráhiay némagá mabarant o shomá wati mohr o mohkamén zendá
mabáhénét.
18 Gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay rahmat o zántá, rost
o rodóm gerán bebét. Shán o shawkat annun tán abad, haméiayg ent.
Anchosh bát. Ámin.

Yuhannáay Awali Kágad
Yuhannáay Awali Kágaday Pajjár

Issá Masihá cha wati moridán dwázdah kass gechén kort o wati hásén kásed náménт. Cha eshán yakkéay nám Yuhanná at. Pákén ketábay géshter zántkáray hayál esh ent ke é kágaday nebeshtah kanók hamé Yuhanná ent, chéá ke wata gwashit ke man Issá Masihay jend o káráni sháhed án (1:1). É kágaday habar o nebeshtahay warh o dhawl ham gón Yuhannáay Enjilá hamrang ant.

Nókén Ahdnámagay géshterén kágad cha nebeshtah kanókay nám o drót o drahbátá bendáta bant, bale é kágad é paym naent. É habar ham mán naent ke kágad pa kayá nebeshtah kanag butag, bale má cha kágaday habarán á báwarmandáni hál o jáwarán sarpada bén; cha áyán bázénéá romb yalah dátagat o radén tálim dayagá at. É mardom mannagá tayár naatant ke ensán gonahkár ent. É gappesh ham namannet ke Issá, Masih ent o Hodáay chokk ent o ensáni dróshomá jaháná átkag.

É kágad márá sója dant ke má chón Hodá o Issáay asligén jawhará zánta kanén. É zánt márá cha pákén ketábay habarán o cha Pákén Ruhay komakká rasit. Kágaday dega gappé esh ent ke Issá Masihay sará imán árókén mardom Hodáyá o yakdegará dóst bedárant.

Yuhannáay awali kágadá Hodá, “Rozhn”, “Mehr”, “May Ásmáni Pet” o “Abadmánén Zend Dayók” gwashaga bit o Yuhannáay Enjilá ham Hodáay pajjár hamé paymá ent. Issá “Zenday Gál” gwashaga bit ke cha azalá hastent. Yuhannáay Enjilá ham hamé habar nebeshtah ent. Issá “Hodáay Chokk” gwashaga bit o é habar ham kanag butag ke harkas ke Issáay sará imána kárit, á ham Hodáay chokka bit. Issá ádelé bale Hodáay kerrá pa gonahkárán rahma lóthit, chéá ke gonahkáráni táwáni gón wati hóná porr kortagant.

É kágad tachká gwashit ke má sajjahén gonahkár én o márá neját pakár ent. Agan má wati gonáhán bemannén o báwar bekanén ke Issáay merag o jáh janag pa may gonáhán korbánigé, gorhá Issá márá pahella kant o pák o palgára kant. Issá Masihay barktá márá abadmánén zend ham rasit.

Má ke Issáay barkatá pák o palgár butén, báyad ent Hodáay ráhá rost o rodóm bekanén, Hodáay habaráni parmánbardár bebén o watá cha gonáhá dur bedárén. Márá é hokm ham dayag butag ke yakdegará dóst bedárét, yakdegará komakk bekanét o agan pakár but pa yakdegará wati sáhá ham nadr bekanét.

Zendmánay gál

1 Hamá ke cha azalá hastat, hamá ke má eshkotag, gón wati chammán distag, hamá ke má chárетag o dast per kortag, á zendmánay gál ent.

2 Zend záher o paddar but, má distag o pa áiá gwáhia dayén. Má pa shomá hamá namiráńén zenday járá janén ke gón Petá at o pa má paddar but.

3 Á chizz ke má distag o eshkotag shomárá gwashén tánke gón má hamdel o hamsetk bebét. May hamdeli o hamsetki, gón Pet o áiay Chokk Issá Masihá ent.

4 Má eshiá pa shomá nebisén tánke mayshomay sháḍmáni purah o sarjam bebit.

Rozhnáiá gám janag

5 Á kolaw o paygám ke má cha áiá eshkotag o pa shomá jára janén, esh ent: Hodá nur o rozhn ent o áiay arwáh o jabiná hecch tahári nést.

6 Agan begwashén gón áiá hamdel o hamráh én o padá ham tahári gám janagá én, gorhá dróga bandén o rástiay sará kár nakanagá én.

7 Bale agan rozhnáiá rawagá én, hamá paymá ke á rozhnáiá ent, gorhá watmánwatá hamdel o hamsetk én o áiay Chokk Issáay hón márá cha sajjahén gonáh o mayárán pák o palgára kant.

8 Agan begwashén bégonáh o bémayár én, watá rada dayén o rástiá may delá jágah nést.

9 Bale agan wati gonáhán bemannén, á ke wapádár o ádel ent may gonáhána bakshit o may sajjahén nápahréziána shódit.

10 Agan begwashén gonáhen nakortag, áiá drógbanda kanén o áiay habarán may delá jágah nést.

2

Issá may démpán ent

1 Oo mani dordánagén chokkán! É chizzán pa shomá nebisán ke shomá gonáh makanét, bale agan kaséá gonáhé kort, démpáné* hast ke Petay kerrá pa may rakkénagá habara kant, hamá pák o ádelén Issá Masih.

2 Á may gonáháni shódókén korbánig ent, tahná may na, sajjahén jahánay gonáháni korbánig ent.

Parmánbardáriay arzesh

3 Agan má áiay hokm o parmánáni sará kár bekanén, gorhá sarpada bén ke má áiá zánén.

4 Kasé ke gwashit: "Man áiá zánán" bale áiay hokmáni sará kára nakant, drógbandé o áiay delá rásti nést.

5 Bale kasé ke áiay habaráni sará kára kant, pa rásti, Hodáay mehr áiay delá kámel o sarréch butag. Cha hamé chizzá zánén ke má Issá Masihay arwáh o jabiná én.

6 Kasé ke gwashit: "Man áiay arwáh o jabiná án," báyad ent hamáiay ráhá berawt.

7 Oo dordánagán! É nókén hokmé naent ke pa shomá nebisagá án, hamá kwahnén hokm ent ke cha bendátá shomárá gón at. É kwahnén hokm hamá gál o habar ent ke shomá eshkotag.

8 Bale padá ham pa shomá nókén hokmé nebisagá án ke eshiay rásti, cha shomá o áiá paddara bit. Chéá ke taháróki gára bit o rástén rozhn hamé annun ham drapshagá ent.

9 Kasé ke gwashit: "Rozhnáiay tóká án," bale cha brátá† naprata kant, angat tahárókiá ent.

10 Kasé ke gón wati brátá mehra kant, rozhnáiá ent o rozhnáiay tahá hecch choshén chizzé nést ke áiay rad kapag o thagal waragay sawabsáz bebit.

11 Bale á kas ke cha brátá naprata kant, tahári ent o mán tahárókiá gáma jant. Á nazánt kojá rawagá ent chéá ke tahári kór kortag.

---

* **2:1 2:1** Démpán, bezán kasé ke pa taw habara kant. Arabi o Pársiá "modáfe". † **2:9 2:9** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén.

12 Oo dordánagén chokkán! Pa shomá nebisagá án chéá ke hamáiay námay
sará shomay gonáh bakshag butagant.
13 Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án chéá ke shomá áiá zánét,
hamá ke cha azalá ent.
Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke shomá Shaytánay sará
báládast butagét.
14 Oo chokkán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke shomá Petá zánét.
Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke shomá hamáiá zánét
ke cha azalá ent.
Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke twáná o tamard ét o
Hodáay habar shomay delá ent o shomá Shaytán prósh dátag.

Donyáyá dóst madárét

15 Donyá o har chizzé ke áiay tahá hast, dóstesh madárét. Agan kasé donyáyá dóst bedárit, Petay mehr áiay delá nést.
16 Chéá ke donyáay sajjahén chizz, bezán jesmay lóth o wáhag, chammay lóth o wáhag o málay kebr o gorur, cha Petá nayátkagant, cha donyáyá átkagant.
17 Donyá o donyái wáhag, gár o zawála bant, bale kasé ke Hodáay wáhagáni sará kára kant, abadmán ent.

Masihay dozhmen

18 Oo chokkán! Nun goddhi damán o sáhat ent. Hamá dábá ke shomá eshkotag, “Masihay dozhmen” pédák ent, hamé annun ham Masihay bázén dozhmené átkag o cha hameshiá zánén ke sáhat, goddhi sáhat ent.
19 Á cha má dar átkant, bale chónáhá cha má naatant, agan cha má buténant, gón má mantant. Bale áyáni rawagá sharr pésh dásht cha áyán yakké ham cha má naat.
20 Bale “á Pákéná” shomárá “rógen per moshtag”‡ o shomá sajjahén chizzána zánét.
21 Man pa shomá nebisagá án, pa é sawabá na ke rástiá nazánét, rástiá zánét o sarkecha warét ke cha rástiá hecch drógé wadia nabit.
22 Drógband kay ent? Hamá ent ke namannit Issá, Masih ent. Hamá kas ke Pet o Chokká namannit, Masihay dozhmen ent.
23 Harkas ke Chokká namannit, Pet ham áiayga nabit. Harkas ke Chokká mannit, Pet ham áiayga bit.
24 Bellét harché ke shomá cha bendátá eshkotag shomay delá bemánit. Agan é habar ke shomá cha bendátá eshkotag shomay delá bemánit, gorhá Pet o Chokkay arwáh o jabiná mánét.
25 É hamá chizz ent ke hamáiá márá labz o wádah dátag, bezán namiránén zend.

Shomá Hodáay dar chetagén ét

26 Man pa shomá é chizz hamáyáni bárawá nebeshtagant ke shomárá gomráh kanaga lóthant.
27 Bale shomá cha áiay némagá “rógen per moshag” butagét o é “per moshag” shomay delá mánit. Shomárá zalurat nést kasé shomárá dars o sabakk bedant, chéá ke cha Hodáay némagá, “rógen per moshag” wat shomárá sajjahén chizzán sabakka dant. É “rógen per moshag” rást ent o drógéné naent. Hamá paymá Hodáay arwáh o jabiná bemánét ke shomárá tálimi dátag.

‡ **2:20 2:20** Rógen per moshag, bezán pa káréá gechén kanag o wák o twán dayag.

28 Nun, oo mani dordánagén chokkán! Áiay arwáh o jabiná bemánét tánke áiay záher bayagay wahdá, may del dhaddh bebit o áiay démá sharmendag mabén.
29 Agan zánét ke á rást o pák ent, gorhá zánét harkas ke rástiay ráhá rawt cha hamáiá pédá butag.

3

Hodáay chokk

1 Bechárét ke Petá chónén mehré márá bakshetag ke Hodáay chokk zánag bebén o béshakk má Hodáay chokk én. Donyá márá nazánt o pajjáha nayárit chéá ke donyáyá á ham pajjáh nayáwort.
2 Oo dordánagán! Annun má Hodáay chokk én, bale angat zánag nabutag ke má ché jórh bayagi én, haminchoka zánén, wahdé á záhera bit má ham haméiay dhawlá bén, parchá ke á wahdi má áiá hamá paymá gendén ke á hast.
3 Harkasá cha áiá choshén omété hast watá páka kant, anchosh ke á wat pák ent.
4 Harkas ke gonáha kant, Sharyatay helápá kára kant, chéá ke gonáh, náshari* ent.
5 Shomá zánét, á paddar but tán gonáhán gár o bégwáh bekant, áiá hecch gonáh nést.
6 Á kas ke áiay arwáh o jabiná mánit, gonáha nakant. Harkas ke gonáha kant Issái nadistag o nazántagi.
7 Oo chokkán! Bechárét kasé shomárá gomráh makant. Harkas rástiay ráhá rawt, rástén mardomé, anchosh ke á, pák o rást ent.
8 Á ke gonáha kant Shaytánay chokk ent parchá ke Shaytán cha bongéjá† gonáh kanán ent. Hodáay Chokk paméshká paddar but ke Shaytánay kárán bepróshit o zawál bekant.
9 Á ke cha Hodáyá pédá butag gonáha nakant, parchá ke Hodáay zát áiá mán ent. Gorhá á gonáh korta nakant, chéá ke cha Hodáyá pédá butag.
10 Hodáay chokk o Shaytánay chokk, hamé paymá zánag o pajjáh áraga bant, á kas ke rástiay ráhá narawt, Hodáay chokk naent o anchosh á kas ham ke gón wati brátá mehra nakant.

Gón yakdomiá mehr

11 Á kolaw o paygám ke shomá cha bongéjá eshkot, hamesh ent ke báyad ent yakdomiá dóst bedárén.
12 Káenay‡ dhawlá mabén ke Shaytánay chokk at o wati bráti kosht. Nun chéá á koshti? Pa é sawabá ke áiay jenday kár o kerd sell o shaytáni atant o brátay kár nék o Hodái atant.
13 Oo brátán! Cha é habará hayrat makanét ke donyá gón shomá naprata kant.
14 Má zánén ke cha marká gwastag o pa zendmáná rasetagén, chéá ke gón wati brátán mehra kanén. Harkas ke mehra nakant, markay sáhegá mánit.
15 Kasé ke cha brátá bézára bit o naprata kant hónigé. Shomá zánét, hónigén mardomé hechbar namiránén zenday wáhonda nabit.

---

* **3:4 3:4** Náshari, bezán Sharyatay kánun o rahbandáni próshag. † **3:8 3:8** Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ **3:12 3:12** Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht.

16 Má mehr é paymá pajjáh áwort ke Masihá wati ján pa maygi nadr
kort, tánke má ham wati jáná pa brátán nadr bekanén.
17 Agan kaséá donyái mál o melkaté bebit o brátéá mohtáj begendit
bale pa áiá bazzagi mabit, gorhá Hodáay mehr che paymá choshén
mardoméay delá jágaha kant?
18 Oo dordánagén chokkán! Byáét mehr kanén, bale na pa dap o habar,
pa del o setk o gón kár o kerd.
19-20 Cha hamé kárá zánén ke má, gón hakk o rástiá hamband o
paywast én o agan may del márá mayárbár ham bekant, angat Hodáay
démá mohr o deljama bén, chéá ke Hodá cha may del o hayálán master
ent o har chizzá zánt.
21 Oo dordánagán! Agan may del o jabin márá mayárbár makant, gorhá
Hodáay gwará ásudag o deldhaddh én.
22 Á wahdi harché cha áiá belóthén márá rasit, chéá ke áiay hokm o
parmánána zurén o pa hamáiay washnódiá kára kanén.
23 Áiay hokm hamesh ent ke áiay Chokk Issá Masihay námay sará
báwarmand bebén o watmánwatá mehr bekanén, hamá paymá ke márá
hokmi kortag.
24 Harkas ke Hodáay hokmáni sará kára kant, áiay arwáh o jabiná mánit
o Hodá ham á mardomay delá jágaha kant. Wati Ruhi márá bakshetag
o é paymá zánén ke á may delá mánit.

4

Ruhán bechakkásét

1 Oo dordánagán! Har ruhéay sará báwar makanét, ruhán ázmáesh kanét
o bechakkáséta* ke bárén cha Hodáay némagá ant yá na? Chéá ke bázén
drógén nabié donyáay chárén kondhán potertag.
2 Hodáay Ruhá é dhawlá zánét: har hamá Ruh cha Hodáay némagá ent
ke báwara kant o mannit ke Issá Masih, ensáni rang o dróshomá ér átkag.
3 Bale har ruhé ke Issáyá namannit, á cha Hodáay némagá naent o
Masihay hamá dozhmenay ruh ent. Shomá eshkotag ke á ruha kayt o
hamé annun ham donyáyá ent.
4 Oo dordánagén chokkán! Shomá cha Hodáyá ét o áyáni sará báládast
butagét, chéá ke á ke shomay delá ent cha áiá master ent ke donyáyá
ent.
5 Á donyáayg ant, paméshká harché ke gwashant ham donyái ent o
donyáay gósh áyáni némagá ent.
6 Má cha Hodáyá én o kasé ke Hodáyá zánt, áiay delgósh may némagá
ent, bale á ke cha Hodáyá naent, áiay delgósh may némagá naent. Rástiay
Ruh o gomráhiay ruhá hamé dhawlá zánén o pajjáha kárén.

Hodái mehr

7 Oo dordánagán! Gón yakdomiá mehr bekanén, chéá ke mehr cha
Hodáyá ent o harkas ke mehra kant, cha Hodáyá pédá butag o Hodáyá
zánt.
8 Á ke mehra nakant Hodái nazántag, chéá ke Hodá mehr ent.
9 Hodáay mehr é dhawlá may nyámá paddar but ke wati yakk o
yakdánagén chokki é jaháná rawán dát tánke cha áiay némagá zendmánay
wáhond bebén.

---

* **4:1 4:1** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag.

10 Má gón Hodáyá mehr nakortag, mehr hamesh ent ke áiá kortag
o wati Chokki dém dátag tán pa may gonáháni shodagá korbánig kanag
bebit.
11 Oo dordánagán! Agan Hodáyá é dhawlá gón má mehr kortag, má
ham báyad ent yakdomiá dóst bedárén.
12 Kassá hechbar Hodá nadistag, bale agan yakdegará mehr bekanén,
Hodá may delá mánit o áiay mehr may delá kámel o sarréch butag.
13 Áiá márá cha wati Ruhá bahré dátag. Cha hamedá zánén ke má áiay
arwáh o jabiná mánén o á may delá.
14 Má distag o gwáhia dayén ke Petá wati chokk rawán dátag tán jahánay
rakkénók bebit.
15 Á ke mannit Issá Hodáay chokk ent, Hodá áiay delá jágaha kant o á
Hodáay arwáh o jabiná.
16 Má hamá mehr zántag o áiay sará báwar kortag ke Hodáyá márá dátag.
Hodá mehr ent o harkas ke wati zendá pa mehr begwázénit, Hodáay
arwáh o jabiná mánit o Hodá áiay delá.
17 Mehr may nyámá hamé dhawlá kámel o sarréch butag ke jost o
porsay róchá deldhaddh bebén. Chéá ke má é donyáyá hamáiay† dhawlá
én.
18 Mehray tahá tors nést. Sarréchén mehr, torsá gára dant. Chéá ke
tors cha sezáay hayálá kayt o kasé ke torsit cha mehrá sarréch nabutag.
19 Má mehra kanén chéá ke pésará áiá gón má mehr kortag.
20 Kasé ke gwashit: “Maná Hodá dóst ent” o cha wati brátá naprata
kant, drógbandé, parchá ke wati brátá gendit o dóstia nadárit, gorhá
Hodáyá ke nagendit che paymá dósti dáshta kant?
21 Má é hokm cha hamáiá geptag ke gwashit: “Harkas ke gón Hodáyá
mehra kant, báyad ent gón wati brátá ham mehr bekant.”

5

Hodáay Chokkay sará báwar

1 Harkasá é báwarmandi bebit ke Issá hamá Masih ent, á cha Hodáyá
pédá butag. Harkasá ke Pet dóst ent, Chokká ham dósta dárit.
2 Wahdé gón Hodáyá mehra kanén o áiay hokmán kára bandén, zánén
ke Hodáay chokkán mehra kanén.
3 Hodádósti hamesh ent ke Hodáay hokmán kár bebandén o áiay hokm
gránén báré ham naent.
4 Chéá ke harché cha Hodáyá pédá butag, donyáay sará báládast o
sóbéna* bit o may báwar o imán hamé báládasti ent ke donyáyá érdasta
kant.
5 Abéd cha á kasá ke báwara kant Issá Hodáay Chokk ent, dega kay
donyáyá érdast korta kant?
6 É hamá ent ke cha áp o hóná átkag, bezán Issá Masih, tahná cha ápá
na, cha áp o hóná. É Ruh ent ke gwáhia dant, chéá ke Ruh rásti ent.
7 Parchá ke say gwáh o sháhed hast:
8 Ruh, áp o hón. É har sayén hamshawr ant.
9 Agan má ensánay gwáhiá mannén, gorhá Hodáay gwáhi báz master
ent, chéá ke Hodáay gwáhi hamá ent ke wati Chokkay bárawá dátagi.

† **4:17 4:17** Hamáiay, bezán Issá Masihay. * **5:4 5:4** Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

10 Harkas ke Hodáay Chokkay sará báwara kant, áiá é gwáhi wat gón
ent, bale á ke Hodáay sará báwara nakant, Hodái drógband kortag, chéá
ke Hodáay gwáhi dayagi pa Chokká báwar nakortag.
11 Á gwáhi esh ent ke Hodáyá márá namiránén zend bakshetag o é
zend cha Hodáay Chokkay némagá ent.
12 Hamá kas zenday wáhond ent ke gón Hodáay Chokká gón ent o á ke
gón Chokká gón naent, zenday wáhond naent.

Goddhi habar

13 É chizzon pa shomá nebeshtant ke shomárá Hodáay Chokkay námay
sará báwar ent, tán bezánét ke namiránén zenday wáhond ét.
14 Cha áiá márá é deldhaddhi rasetag, harché ke áiay lóth o wáhagay
sará belóthén, á eshkont.
15 Nun agan zánén harché cha áiá belóthén márá eshkont, gorhá
deljam én ke may lóth o wáhag sarjam butagant.
16 Agan kasé bráté begendit anchén gonáhé kanagá ent ke markay
sawaba nabit, dwá bekant o Hodá áiá zenda bakshit. Eshiá hamá kasay
bárawá gwashán ke gonáhi markay sawaba nabit. Gonáhé hastent ke
markay sawaba bit, mana nagwashán ke kasé pa choshén gonáhéay
bakshagá dwá bekant.
17 Har badén káré gonáh ent, bale anchén gonáhé ham hast ke markay
sawaba nabit.
18 Má zánén harkas ke cha Hodáyá pédá butag, gonáha nakant, hamá
ke cha Hodáyá pédá butag† Hodá wat áiay negahpániá kant o Shaytánay
dast pa áiá narasit.
19 Má zánén ke Hodáay chokk én o sajjahén donyá‡ Shaytánay zór o
wákay chérá ent.
20 É chizzá ham zánén ke Hodáay Chokk átkag o márá é póh o zánti
dátag ke á "Rásténá" bezánén. Má hamá "Rásténay" arwáh o jabiná én, áiay
Chokk Issá Masihay arwáh o jabiná. Rástén Hodá o namiránén zend,
hamá ent.
21 Oo dordánagén chokkán! Watá cha botán§ dur bedárét o bepahrézét.

† **5:18 5:18** Bezán Issá Masih. ‡ **5:19 5:19** Donyáay máná edá hamá mardom ant ke Issá Masihay sará báwarmand naant. § **5:21 5:21** Bot tahná botén hodá naant, bot har chizz buta kant ke ensán Hodáay badalá áiá parastesha kant.

Yuhannáay Domi Kágad
Yuhannáay Domi Kágaday Pajjár

Yuhannáay domi kágad gón kágaday nebeshtah kanók o hamá mardománi pajjárá bendáta bit ke áyáni námá kágad nebeshtah kanag butag. Nebeshtah kanók, é kágadá watá “kamásha” gwashit. Kamáshay gál pa kelisáay hásén sarók o ostádán kármarz butag. É kágad gón Yuhannáay awli kágadá sakk hamrang ent, paméshká Pákén Ketábay géshterén zántkára gwashant ke é kágad ham Issáay kásed Yuhannáyá nebeshtah kortag.

É kágad “dóstén bánok o áiay chokkáni” námá nebeshtah kanag butag. Zánaga nabit ke “bánok” hakk o delá yakk janéné yá báwarmandáni rombé, chéá ke “dósténay” gálay máná “gechéni” ham buta kant o modám pa kelisáyá kármarz butag. Kelisá janén yá bánok ham gwashag butag.

Yuhannáay Domi Kágaday ehmén gappé esh ent ke Issá, Masih ent o áiay sará imán árók yakdomiá allam dóst bedárant. Báwarmand habardár kanag butagant ke radén sar o sójáni randgiriá makanant. Yuhanná démay mardomán hál dayaga lóthit ke man eráda kortag ke shomay némagá byáyán o shomárá rástén sar o sój bekanán.

Salám o drót

1 Cha kelisáay kamáshay némagá,

pa gechén kortagén bánok o áiay chokkán* ke pa del maná sakk dóst ant. Tahná maná na, hamá sajjahénán ham dóst ant ke rástiá zánant.

2 Paméshká márá dóst ant ke may delá rástiá jágah kortag o tán abad gón má hamráh ent.

3 Hodái mehr o rahmat o sohl o ásudagi, cha Petén Hodá o áiay Chokk Issá Masihay némagá, pa rásti o mehr gón má góna bit.

Rásti o mehr

4 Gal o shádán bután wahdé zánton tai lahtén chokk rástiay sará zenda gwázénit, hamá dhawlá ke Petá márá hokm kortag.

5 Nun, oo bánok! Man nókén hokmé nebisagá naán, é hamá hokm ent ke cha bongéjá† márá gón butag, bale cha taw dazbandia kanán, máshomá gón yakdomiá mehr bekanén.

6 Mehr hamesh ent ke áiay hokm o parmánáni sará zend begwázénén. Áiay hokm hamesh ent ke shomá cha bongéjá eshkotag. Hamé mehray hokmay sará zend begwázénét.

7 Chéá ke bázén rad dayóké donyáyá potertag o tálán ent o é habará namannant ke Issá Masih ensáni jesm o jánéá ér átkag. É paymén mardom rad dayók o Masihay dozhmen ant.

8 Hósh o sár bét ke may‡ káray bar o samará barbád o zawál makanét, sarréchén mozzé pa wat bekatthét.

9 Harkas ke Masihay tálimay sará mohr maóshtit o watsará démáter berawt, Hodá áiayg naent, bale harkas ke Masihay tálimay sará mohr bóshtit, ham Pet áiayg ent, ham Chokk.

---

* **1:1 1:1** Bázén zántkáréay báwar esh ent ke “bánok” dega kelisáéá gwashag butag o “bánokay chokk”, á kelisáay báwarmand ant. † **1:5 1:5** Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ **1:8 1:8** Lahtén kwahnén syáhaga gwashit: “wati”.

10 Agan kasé shomay gwará byayt o é tálimá mayárit, áiá wati lógá
maylét o wasshátki magwashét.
11 Parchá ke é dhawlén mardoméay wasshátk kanag, gón áiay radén
kárán sharikdár bayag ent.

Goddhi habar

12 Bázén chizzé hast ke pa taw benebisán, bale nalóthán gón kalam o
kágadá bebant. Ométwár án ke shomay kerrá byáyán o dém pa dém gapp
o trán bekanén tán mayshomay shádmáni sarréch bebit.
13 Tai gechénién gohára chokk§ tará baddhé drót o drahbáta*
gwashant.

§ **1:13 1:13** "Tai gechénién gohára chokk", bezán Yuhannáay kelisáay báwarmand. * **1:13 1:13** Drót o drahbát, bezán salám o alayk.

Yuhannáay Sayomi Kágad
Yuhannáay Sayomi Kágaday Pajjár

Yuhannáay saymi kágad gón drót o drahbát o kágaday nebeshtah kanók o hamá mardománi pajjárá bendáta bit ke áyáni námá kágad nebeshtah kanag butag. Yuhannáay saymi kágaday nebeshtah kanók watá "kamásha" gwashit. Kamáshay gál pa kelisáay hásén sarók o ostádán kármarz butag. É kágad gón Yuhannáay awli o domi kágadá sakk hamrang ent, paméshká Pákén Ketábay géshterén zántkára gwashant ke é kágad ham Issáay kásed Yuhannáyá nebeshtah kortag.

É kágad Gáyus námén mardoméay sará nebeshtah kanag butag ke kelisái saróké o gón Yuhannáyá nazzikk ent. Yuhanná sahiga bit ke Gáyus pa wapádári rástén ráhá ent, gorhá pa Gáyusá kágadé nebeshtaha kant o gwashit ke mani dém dátagén báwarmandáni hayáldáriá bekan. Yuhanná é erádahá ham záhera kant ke man wat hamódá tai chárag káyán o Diutripusá neherr o hakkla kanán, chéá ke á mani ehtyárá namannit o mosáperén báwarmandáni hayálá nadárit.

Yuhannáay saymi kágaday ehmén gappé esh ent ke rástiay mannókén báwarmandáni hayáldári kanag bebit. Rástiay mannók hamá ant ke áyáni kerd sharr ent o mehrabán o mehmándár ant.

Salám o drót

1 Cha kelisáay kamáshay némagá pa dordánagén Gáyusá ke pa del maná sakk dóst ent.
2 Oo dordánag! Dwá kanán ke tai sajjahén kár pa sharri démá berawant o tai jesm o ján ham, tai ruhay paymá dráh o salámat bebit.
3 Báz gal o shádán bután ke lahtén sangat átk o gwáhiesh dát ke taw rástiay wapádár ay, bezán wati zendá rástiay sará gwázenagá ay.
4 Hecch chizz maná cha eshiá géshter shádána nakant ke beshkonán mani chokk rástiay sará zenda gwázénant.

Brátáni madat kanag

5 Oo dordánag! Taw brátáni* sajjahén kárán gón wapádáriá kanay, toré á bégánag bebant.
6 Áyán, báwarmandáni démá pa tai mehrá gwáhi dátag. É sakkén sharrén káré bit ke taw áyán hamá paymá sát o saparán rawán bekanay ke Hodáay razá ent.
7 Chéá ke á pa hamá námaygi† sar geptagant o cha nábáwarán‡ komaké nageptagesh.
8 Gorhá má báyad ent choshén mardomán madat bekanén, tán má pa rástiay démá baragá hamkár bebén.
9 Chizzé pa kelisáyá nebeshtagon, bale Diutripis ke masteriay lóthók ent, may ehtiárá namannit.
10 Wahdé wat byáyán, áiay kárán hesáb o ketábá kanán, chéá ke may helápá drógén bohtám sheng o tálán kanagá ent. Pa inchoká ham bassa nakant, brátán wasshátka nakant o á degarán ham ke brátán wasshátk kanaga lóthant pa é kárá naylit o áyán cha kelisáyá dara kant o gallénit.

---

* **1:5 1:5** "Brátay" máná har báwarmand ent, mardén o janén. † **1:7 1:7** Bezán Issá Masihay nám.
‡ **1:7 1:7** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "cha darkawmán".

11 Oo dordánag! Badiay randgiriá makan, nékiay randgiriá bekan.
Harkas ke nékia kant cha Hodáay némagá ent, bale á ke badia kant Hodái
nadistag.
12 Sajjahénán, Dimitriusay bárawá sharrén gwáhi dátag, tantaná§ rástiay
jendá ham. Má ham hamé dhawlá gwáhia dayén o wata zánay ke may
gwáhi rást o barhakk ent.

Goddhi habar

13 Bázén chizzé hastat ke pa taw benebeshténán, bale nalóthán gón
kalam o kágadá bebant.
14 Ométwár án ke pa hamé zuttán tará begendán o dém pa dém gapp o
trán bekanén.
15 Tará sohl o ásudagi sar bát! Dóst tará drót o drahbáta* gwashant.
Taw ham dóstán yakk yakká pa nám, salám sar kan.

§ **1:12 1:12** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

* **1:15 1:15** Drót o drahbát, bezán salám o alayk.

Yahudáay Kágad
Yahudáay Kágaday Pajjár

Yahudáay Kágad gón dém dayókay nám o gwandhén drót o drahbátéá bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati pajjárá é paymá kant: "Ákubay brát, Issá Masihay hezmatkár, Yahudá." Issá Masihay yakk brátéay nám ham Ákub at o dega brátéay nám Yahudá at, paméshká bázén zántkáréay hayálá é kágaday nebeshtah kanók Issá Masihay brátén Yahudá ent. Issáay brát Yahudá, Urshalimay kelisáay saróké at, bale Yahudáay bárawá dega hecch zánaga nabit.

Yahudáay Kágad pa hamá gwánk jatagénán nebeshtah kanag butag ke "Hodáén Petá dóst ant o pa Issá Masihaygi gón sharrén pahrézé dárag butagant." É habaray hecch neshánė nést ke é mardom kojá nendók butagant. Bale kágaday tahá lahtén jérhahay nám gerag butag. Yahudá gwashit ke bázén mardomé báwarmandán nárahbandén kár sój dayagá ent o é radén kárán sharrén kár sábet kanagay wástá Masihi tálimán radén máná dayagá ent. Báwarmand paréshán atant ke chón é mardomán cha wat dur bedárén o watá cha eshání radén sar o sójáń berakkénén. É kágaday bázén habaré Petrosay Domi Kágaday habaráni paymá ent.

É kágaday masterén maksad wánókán cha hamá radén mardomán hozzhár o habardár kanag ent ke rombay tahá radén tálim o nárahbandén kárán démá baragá ant. É gappay sará zór dayag butag ke báwarmand wati imáná mohkam bekanant ke é radén mardománi démá dásht bekanant o dega mardomán ham pa é kárá delbaddhi dát bekanant.

1 Cha Ákubay brát, Issáay Masihay hezmatkár,* Yahudáay némagá,
pa hamá gwánk jatagénán ke Hodáén Petá dóst ant o pa Issá Masihaygi
gón sharrén pahrézé dárag butagant.
2 Shomay sará rahmat, sohl o ásudagi o mehr gésh o géshter bát.

Drógén ostáddáni ásar o ákebat

3 Oo dordánagán! Wáhagdár atán pa shomá hamá rakkagay bárawá
benebisán ke má sajjahén áiay sharikdár én. Bale man zalurat dist ke
gón é chizzáni nebisagá, shomay delá shawk pédá bekanán tán pa hamá
báwará johd bekanét ke yakk randé palgártagénán† dayag butag o tán
abad gón máshomá góna bit.
4 Chéá ke lahtén anchén mardom chérokái shomay nyámá potertag ke
wati béhodáiay sawabá cha pésará mayárig kanag butagant. Á Hodáay
rahmatán tába dayant o pa wati bénangén kár o wáhagán káresha bandant
o may yakk o yakdánagén Wájah o Hodáwand, Issá Masihá namannant.
5 Shomá é sajjahén chizzán sarpad butagét o zánét, bale lóthán
shomárá tahtál perrénán ke Hodáwandá yakk baré wati kawm cha Mesrá
rakként, bale á ke bébáwar atant randterá gár o bégwáhi kortant.

---

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "golám". † **1:3 1:3** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

6 Áiá hamá préshtag ham tán dádrasiay‡ mazanén róchá taháróki
gón abadmánén zamzilán bastagant ke wati ehtiáray borz o bolandén
kadresh nazánt o wati jágahesh yalah dát.
7 Hamé paymá, Sodum o Gomurah o kerr o gwaray shahráni mardom,
ke haméyáni dhawlá bénangiesh kort o nárahbandén wáhagáni randá
kaptant, abadi ásá dawr dayag butant tán pa degarán dars o ebrat
bebant.
8 Anchosh, gón é sajjahén sargwastáni zánagá, hamá mardom ke wati
wábáni tahá zendag ant, wati jesm o jáná palit o gandaga kanant, ehtiárá
namannant o ásmáni zórmandán sobakk o béezzata kanant.
9 Tantaná§ mazanén préshtag Mikáilá, á wahdá ke Mussáay jónay
bárawá gón Shaytáná yakk o doi kort, é tahm o joryat néstat ke Shaytáná
sobakk o mayárig bekant. Tahná gwashti: "Hodáwand tará sezá bedayát."
10 Bale é, hamá chizzáni sobakki o béhormatiá kanant ke áyáni bárawá
heccha nazánant. É mardom násarpad o bézobánén jánwaráni paymá, wati
sareshtay* randá kapant o é paymá gár o bégwáha bant.
11 Bazhn o apsóz pa áyán! Chéá ke Káenay† ráhá rawant o wati suttáni
padá Balyámay gomráhiá kapant o Kóráay‡ sarkasshiá bérána bant.
12 É mardom, shomay pormehrén báwarmandi diwánán, wahdé pa
béparwáhi gón shomá hórigá waráka warant pa shomá bannámi o pólengé
bant. É hamá shepánk ant ke tahná wati jenday pazzór kanagay randá
ant. Hamá béhawrén jambar ant ke gwátesha bárt. Hamá dhokkáli§
drachk ant ke bébar o bérisshag ant o do bar mortagant.
13 É zeray hamá mastén chawl o mawj ant ke wati sharmnákén káráni
kap o gajján dara réchant. Hamá gesar o sargardánén estár ant ke
taháртerén taháróki áyáni abadi ásar o ákebat ent.
14 Hanuk ke Ádamay haptomi nasl o padréch at, eshán bárawá
chosh péshgóia kant o gwashit: "Hodáwand gón wati lakkáni lakkén
palgártagénána kayt,
15 tán sajjahénáni dádrasiá bekant o é béhodáén nábáwarán pa áyáni
sajjahén gandakárián o pa hamá sajjahén sellén habarán ke é bébáwarén
gonahkárán áiay helápá gwashtagant, mayárig bekant."
16 É mardom, gellahgozár, irázger o wati badkári o sellén wáhagáni
boddhetagén ant, pa wat pahra bandant o pa wati nap o suttán gón
cháplusi o charpzobáni mardomán satá kanant.

Báwaray sará mohr óshtag

17 Ji, oo dordánagán! Shomá may Hodáwand Issá Masihay kásedáni
péshgóián wati yátá bedárét
18 ke shomárá gwashtesh: "Goddhi zamánagá, anchén rishkand kanók
wadia bant o káyant ke wati béhodái o sell o badén wáhagáni randgir ant."
19 É, donyái mardom ant, cha Hodáay Ruhá zebahr* ant o jetái dawra
dayant.
20 Bale oo dordánagán! Shomá watá cha pák o béaybén imáná mohr o
mohkam bekanét o gón Pákén Ruhay madatá dwá belóthét.

---

‡ **1:6 1:6** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. § **1:9 1:9** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * **1:10 1:10** Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar. † **1:11 1:11** Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht. ‡ **1:11 1:11** Kórá Mussáay zamánagay mardomé at. § **1:12 1:12** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "érahti". * **1:19 1:19** Zebahr, bezán bébahr.

21 Watá Hodáay mehráni sáhegá bedárét o may Hodáwandén Issá
Masihay rahmatay entezár o wadárá bebét ke shomárá pa namiránén
zendá sara kant.
22 Gón á lahténá ke dodel ant mehrabán bebét,
23 lahténá cha ásá bekasshét o berakkénét o dega lahténá rahmat pésh
bedárét bale gón tors o larz o cha áyáni jámagán ham naprat bekanét ke
áyáni jesmá palit kortagant.

Satá o saná

24 Hamá ke shomárá cha thagal warag o kapagá mohr dáshta kant o
béayb o gón mazanén sháḍmánié shomárá wati porshawkatén dargáhá
bort o sar korta kant,
25 may yakk o yakdánagén Hodá o rakkénóká, may Hodáwand Issá
Masihay wasilahá, cha azal, annun o tán abad shán o shawkat o wák
o kodrat berasát! Anchosh bát. Ámin.

Yuhannáay Elhámay Ketáb
Yuhannáay Elhámay Ketábay Pajjár

Yuhannáay Elhámay Ketábay nebisók, chár randá wati námá gipt ke man Yuhanná án (1:1, 4, 9; 22:8). Géshterén zántkáráni hayál hamesh ent ke é, Issá Masihay kásedén Yuhanná ent, hamá ke tán say sálá Issáay hamráh at o cháromi Enjili nebeshtah kortag ke Yuhannáay Enjil gwashaga bit.

Cha é ketábay wánagá, zánaga bit ke eshiay nebeshtah kanagay wahdá Issáay báwarmand zolm o zórákiay chérá atant. Gomán esh ent ke é zolm o zór, Rumi Kaysar Néró (54 tán 68 miládiá) yá Domityánay (81 tán 96 miládiá) zamánagá butag. Yuhannáay jend, Patmus námén jazirahéá darándhéh kanag butagat (1:9). Patmus, anchén jáhé at ke Rumay sarkárá, mardom pa sezáyá déma dátant.

Ketáb chosh bendáta bit: "Issá Masihay elhám, ke Hodáyá áiárá dát tánke wati hezmatkáráná hamá chizzán pésh bedárit ke allam zutt bayagi atant" (1:1). Ketáb Issáay bárawá ent ke cha markáá jáhi jatag. Yuhanná, Issáay jendá wati awali elhámay tahá gendit (1:9–18). Issá hokma dant: "Harché ke taw distag, harché ke annun bayagá ent o harché ke randterá bit, nebeshtahesh kan" (1:19). Bázénéay hayálá, é habar pa ketábay máná kanagá rahshóni ant.

Ketábay domi o sayomi dar, kágad ant ke pa hapt kelisáyá nebeshtah kanag butagant. Ketábay mantagén bahr é gappay sará ent ke cha Yuhannáay marká o rand ché bit.

É ketábá ráz o ramz báz mán ent o bázénéay máná zánag nabutag. Paméshká má báyad ent wánagay wahdá é ketábá cha wat géshén máná mán makanén. Chónáhá Elhámay ketáb, wati bázén ráz o ramzé wat máná kant; kelisá, cherágdán gwashag butagant (1:20); Urshalim, gwarándhay bánór gwashag butag (21:9–10); mazanén kahbag pa Bábelay shahrá eshárah ent (17:1, 5) ke zeminay bádsháháni sará hákemia kant (17:18). Shahray haptén kóhay habar (17:9), hayálá dém pa Rumá ham bárt.

É ketábay dega hásén gappé, haptay hesáb ent. Hapt chizzay nám báz randá geraga bit, bezán hapt mohr ant (6:1—8:1), hapt karná ant (8:2—11:9), hapt tás ant (15:1—16:21) o har yakkéay sará alkápiá habar kanaga bit. Haptay ramzi máná "sarjami" ent.

Ketábay bázén chizzéay máná kanag satar grán bebit bale ketábay kolaw tachk ent: Issá Masih wátarra kant o kayt (19:11–21; 22:7), mordagáni dádrasia bit (22:11–15), harkasá ke Issá Masihay sará báwar kortag, nókén Urshalimá, nókén zemin o nókén ásmáná gón Issá Masihá yakjáha bit, abad tán abad (21:1—22:5).

Péshlabz

1 Issá Masihay hamá elhám ke Hodáyá áiárá dát tán wati hezmatkárán hamá chizzán pésh bedárit ke allam zutt bayagi atant. Áiá wati préshtagé pa wati hezmatkár Yuhannáyá rawán dát tán é elhám áshkár bebit.

2 Yuhannáyá hamá chizzáni gwáhi dát ke distagatanti, bezán Hodáay habar o Issá Masihay sháhedi.

3 Bahtáwar hamá ent ke é péshgóiay labzán pa borztawária wánit o
bahtáwar hamá ant ke é péshgóiay labzán gósha dárant o harché ke nebisag
butag, wati delá dárantesh, chéá ke wahd nazzikk ent.

Drahbát

4-6 Cha Yuhannáay némagá, pa Ásiáay* damagay haptén kelisáyán:
Cha haméiay jenday némagá ke hastent, hast butag o áyagi ent, cha
hamá haptén ruháni némagá ke áiay bádsháhi tahtay démá ant o cha
wapádárén sháhed Issá Masihay némagá shomárá rahmat o émeni sar bát.
Issá Masih hamá awali ent ke cha mordagán zendag butag o donyáay
bádsháháni hákem ent. Shán o shawkat o zór, abad tán abad haméiá sar
bát ke márá dósta dárit o gón wati hóná márá cha gonáhán ázáti kortag
o dini péshwá o bádsháhié jórhi kortag ke áiay Hodáén Petay hezmatá
bekanén. Anchosh bát. Ámin.

7 Bechár, á gón jambarán pédák ent o
hamok chamm áiá gendit,
hamá ham ke áiay jánesh thong thong kortag o
zeminay sajjahén kawm haméiay sawabá porsiga bant.
Haw, anchosh bát. Ámin.

8 Hodáwandén Hodá gwashit: "Bendát man án o halási man án,† hamá
ke hastent, hast butag o áyagi ent, porwák, á man án."

Yuhannáay elhámay bendát

9 Man, Yuhanná, shomay brát án o hamá ázár, bádsháhi o sabr o ópárá‡
shomay hamráh án ke márá Issáay námay sawabá rasant. Man Hodáay
habar o Issáay sháhediay sawabá Patmusay jazirahá atán.

10 Hodáwanday róchá§ Hodáay Ruh mani delá potert o man eshkot ke
poshtá borzén tawáré but, gwashaygá karnáay* tawáré at.

11 Gwashti: "É chizzán ke taw genday, ketábéay tahá nebeshtahesh
kan o pa haptén kelisáyán démesh day, pa Epésos, Samurná, Pergámum,
Tyátirah, Sárdis, Piládelpiá o Lawdikiáay kelisáyán."

12 Man hamá tawáray némagá chakk jat ke gón man habará at. Man
ke chakk tarrént, hapt teláhén cherágdánon dist o

13 cherágdánáni nyámá ensáni chokkéay dhawlléné diston, drájén
pashké gwará ati ke tán pádán at o sénagá teláhén patthié bastagati.

14 Sar o mudi chó pazhmá espét atant, chó barpá espét, o chammi chó
ásay bránzá.

15 Pádi purah táptagén brenj atant ke ásay kurahéá† rók atant o tawári
chó bázén ápáni tawárá at.

16 Hapt estári rástén dastá at o cha áiay dapá dodapén tézén zahmé dar
áyagá at. Démi gón wati sarjamén rozhná chó róchá drapshagá at.

17 Man ke dist, purah mordagé bután o áiay pádáni démá kaptán. Wati
rástén dasti mani sará ér kort o gwashti: "Mators, man awali o áheri án.

18 Man zendagén án. Man mortagatán o bechár, nun zendag án, abad
tán abad. Mark o mordagáni jahánay kelit maná gón ant.

---

* **1:4-6 1:4–6** Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. † **1:8 1:8** Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag. ‡ **1:9 1:9** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. § **1:10 1:10** Bezán Yakshambehay róchá. * **1:10 1:10** Karná sornáay dhawlén sázé. † **1:15 1:15** Kurah, mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant.

19 Paméshká harché ke taw dist, harché ke annun bayagá ent o harché
ke démterá bit, nebeshtahesh kan.
20 Haptén estár ke taw mani rástén dastá distant, áyáni o haptén teláhén
cherágdánáni ráz esh ent: haptén estár haptén kelisáyáni préshtag ant o
haptén cherágdán haptén kelisá ant."

2

Pa Epésosay kelisáyá

1 Pa Epésosay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiayg ant ke haptén estári rástén dastá ant o haptén teláhén
cherágdánáni nyámá gám janagá ent. Á chosha gwashit:

2 Man tai kárána zánán, tai zahmatkasshi o sabr o ópárá. Mana zánán
ke taw badén mardomán saggeta nakanay, hamáyán ke watá kásed
gwashtag bale nabutagant, taw á mardom chakkásetagant* o distag ke
drógband ant.

3 Mohr óshtátagay o gón sabr o ópáré har chizzet pa mani námá
saggetag o damet nabortag.

4 Bale maná gón taw yakk gelagé hastent. Nun taw á paymá mehr
kanagá naay ke bendátá kanagá atay.

5 Paméshká yát kan ke cha kojá kaptagay. Tawbah kan o hamá kárán
bekan ke taw bendátá kortagant. Agan wati pashómániet záher nakort,
man pa taw pédák án o tai cherágdáná cha áiay jágahá dura kanán.

6 Bale tará é sharri hastent ke taw ham cha Nikuláitáni kárán naprata
kanay o man ham naprata kanán.

7 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché
gwashit. Hamá ke sóbéna† bit, man áiá cha zenday hamá drachká
waragay hakká dayán ke Hodáay baheshtá ent.

Pa Samurnáay kelisáyá

8 Pa Samurnáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamá awali o áheriay habar ant ke mortagat o padá zendag but. Á
chosha gwashit:

9 Man tai ázár o nézgáriá sarpad án bale taw hastómand ay. Á koprána
zánán ke hamá mardomán kortagant ke watá Yahudia gwashant bale
Yahudi naant. Á Shaytánay kanisahé‡ ant.

10 Cha áyókén ázárán mators. Bechár, Shaytán cha shomá lahténá pa
shomay chakkásagá zendáná kant o taw tán dah róchá ázár dayaga bay.
Tán markay sáhatá wapádár bay o man tará zenday tájá dayán.

11 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché
gwashit. Harkas ke sóbéna bit, cha domi marká hecch táwáné nagendit.

Pa Pergámumay kelisáyá

12 Pa Pergámumay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáiay habar ant ke dodapén tézén zahmi gón ent. Á chosha
gwashit:

13 Mana zánán taw kojá jahmenend ay, hamódá ke Shaytánay taht
ent, bale taw mani nám mohr dáshtag. Taw mani wapádárén sháhed,
Antipásay wahdá ham mani sará báwar kanagá enkár nakort, hamá

---

* **2:2 2:2** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **2:7 2:7** Sóbén, bezán péróz, kámyáb.
‡ **2:9 2:9** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh.

Antipás ke shomay nyámá koshag but, hamódá ke Shaytán jahmenend ent.
14 Bale maná gón taw lahtén gelag hast. Tai kerrá lahtén mardom
hast ke Balyámay tálimay mannók ant. Balyámá Bálák sój dát ke pa
Esráilay chokkán dámé chér begéjit ke Esráilay chokk, pa botán kortagén
korbánigán bwarant o béráh o rahbandén wapt o wáb bekanant.
15 Hamé paymá tai kerrá dega lahtén choshén ham hast ke Nikuláitáni
tálimay mannók ant.
16 Paméshká tawbah kan, agan na man pa taw zutt pédák án o gón
wati dapay zahmá áyáni helápá jangé bongéja§ kanán.
17 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché
gwashit. Hamá ke sóbéna bit, man áiá cha chér o panáhén manná* bahré
dayán. Man á mardomá espétén sengé ham dayán ke áiay sará nókén
námé nebeshtah ent. É námá tahná hamá zánt ke áiá dayaga bit.

Pa Tyátirahay kelisáyá

18 Pa Tyátirahay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É Hodáay Chokkay habar ant, haméiay ke chammi chó ásay bránzá ant
o pádi purah táptagén brenj. Á chosha gwashit:
19 Man tai kárána zánán, tai mehr o imán, hezmat o sabr o ópárá. Taw
annun cha á kárán géshter kanagá ay ke bendátá kortagant.
20 Bale maná cha taw yakk gelagé hast ke taw hamá janén, Izábelá
saggagá ay ke watá paygambaré gwashit. Á tálim dayagá ent o mani
hezmatkárán gomráh kanagá ent. Áyán béráh o rahbandén wapt o wáb o
hamá korbánigáni waragay sójá dayagá ent ke pa botán kanag butagant.
21 Man áiárá wahd dátag ke balkén tawbah bekant, bale á cha wati
zenahkáriá pashómán bayaga nalóthit.
22 Bechár, man áiá tahtay báhótha kanán o hamá ke gón áiá zená
kanagá ant, áyán sakkén azábéay tahá dawra dayán, agan áiay kárán
randgiriesh yalah nadát o tawbahesh nakort.
23 Man áiay chokkán wabáé dayán o koshán, gorhá sajjahén kelisá
zánant ke man hamá án ke del o hayáláni hálán dara géjit o man shomá
harkasá áiay kárán hesábá mozza dayán.
24 Bale Tyátirahay é dega mardom, shomá ke é tálimay mannók naét o
“Shaytánay johlén rázán”, anchosh ke lahténa gwashit, sharriá sarpad
naét, é gappán shomárá gwashán: “Shomay sará dega gránén báré
naladdhán,
25 bale hamá chizzáni sará ke shomá watá mohr dáshtag, tán mani
áyagá watá anchosh bedárét.”
26 Hamá ke sóbéna bit o tán áherá mani kárána kant, man áiá kawmáni
sará wák o ehtiára dayán.
27 Á gón ásenén asáéá anchó kawmáni sará hokmránia kant ke kunzag
próshaga bant.
28 Anchén ehtiáré cha mani Petay némagá maná rasetag. Man áiá
sohbay estárá ham dayán.
29 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché
gwashit.

---

§ **2:16 2:16** Bongéj, bezán bendát, shoru. * **2:17 2:17** Mann hamá nán ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Yahudián éra gétk.

3

Pa Sárdisay kelisáyá

1 Pa Sárdisay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáiay habar ant ke haptén estár o Hodáay haptén Ruhi gón ant. Á chosha gwashit:

Man tai kárána zánán. Taw námé dar áwortag ke zendag ay, bale aslá mortagay.

2 Ágah bay o hamá chizzán mohr o mohkam kan ke angat pasht kaptagant bale meragi ant. Chéá ke man tai kár distagant ke mani Hodáay chammán kámel naant.

3 Gorhá tawbah kan o harché ke tará rasetag o taw eshkotag yátesh kan o mohresh bedár. Agan ágah nabutay, man dozzokáia káyán o taw hecch sarpada nabay ke man che wahdá pa taw káyán.

4 Bale tará Sárdisá lahtén mardom hast ke wati póshákesh palit nakortagant, á espétpósha bant o gón man gáma janant chéá ke karzant.

5 Harkas ke sóbéna bit, hameshániı dhawlá espétpósha bit. Man áiay námá hechbar cha "Zenday Ketábá"* gára nakanán o wati Pet o Petay préshtagáni démá áiá mannán.

6 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Piládelpiáay kelisáyá

7 Pa Piládelpiáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiayg ant ke pák o rást ent, hamáiayg ke Dáuday keliti dastá ent. Á chizzá ke á pach bekant, kassi band korta nakant o á chizzá ke á band bekant, kassi pach korta nakant. Á chosha gwashit:

8 Man tai kárána zánán. Bechár, man tai démá pachén darwázagé eshtag ke kassi band korta nakant, chéá ke tai zór kamm ent o angat taw mani habar mannetag o cha mani námá enkár nakortag.

9 Bechár, man cha Shaytánay kanisahay mardomán lahtén tará dayán, cha hamáyán ke watá Yahudia gwashant bale Yahudi naant o dróga bandant. Bechár, man áyána parmáyán, á káyant, tai pádáni démá kapant o sarpada bant ke man tará dóst dáshtag.

10 Taw mani hokm mannetag o sabr o ópár kortag, paméshká man ham tará cha dádrasiay† sáhatá rakkénán ke pa zeminay sará neshtagénáni chakkásagá sajjahén donyáyá áyagi ent.

11 Man zutt pédák án. Harché ke tará hast, mohresh bedár tánke kass tai tájá pach magipt.

12 Hamá ke sóbéna bit, man áiá wati Hodáay parasteshgáhay menoké‡ jórha kanán o á padá hechbar cha parasteshgáhá dara nayayt. Man áiay sará wati Hodá o wati Hodáay shahr, nókén Urshalimay námá o wati nókén námá nebeshtaha kanán. Nókén Urshalim cha mani Hodáay némagá, cha ásmáná éra kayt.

13 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Lawdikiáay kelisáyá

---

* **3:5 3:5** Zenday Ketáb, Hodáay hamá ketáb ent ke ódá hamá báwarmandáni nám nebeshtah ent ke tán abad zendag ant. † **3:10 3:10** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. ‡ **3:12 3:12** Menok, bezán menag, sotun.

14 Pa Lawdikiáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:
É habar "Ámin"§, wapádár o rástén sháhed, Hodáay addh kortagénáni
sarchammagay habar ant. Á chosha gwashit:
15 Man tai kárána zánán ke taw na sardmehr ay o na garmjósh.
Drégatá* taw yá sárt buténay yá garm.
16 Nun ke taw shirgarm ay, na garm ay o na sárt, paméshká man tará
cha wati dapá shánán.
17 Taw gwashay ke "Man hastómand án, man mál o dawlat katthetag
o maná hecch chizzay zalurat naent," bale taw sarpad naay ke badhál,
bazzag, nézgár, kór o jándar ay.
18 Man tará nasihata kanán ke cha man ásá táptagén teláh pa bahá
bezur tánke hastómand bebay, espétén póshák pa bahá bezur o gwará
kan ke tai bénangén jándari chér bebit o pa wati chammán malam pa
bahá bezur o chammán bemosh tánke dist bekanay.
19 Man hamáyán neherra dayán o adaba kanán ke maná dóst ant.
Paméshká pa del pashómán bay o tawbah kan.
20 Bechár, man darwázagay dapá óshtátagán o thokkagá án. Agan kasé
mani tawárá eshkont o darwázagá pacha kant, man tahá káyán. Man
gón áiá o á gón man waráka wárt.
21 Hamá ke sóbéna bit, man áiá gón wat, wati tahtay sará nendagay
hakká dayán, hamé paymá ke man sóbén bután o gón wati Petá, áiay
tahtay sará neshtán.
22 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché
gwashit.

4

Arshá tahté

1 Cha eshán o rand man cháret ta ásmáná darwázagé pach ent o hamá
karnáay dhawlén tawár ke man pésará eshkotagat gón man habará ent.
Gwashagá at: "Edá borzád byá ke man tará pésha dárán cha é chizzán o
rand allamá ché bayagi ent."
2 Hamá damáná Hodáay Ruh mani delá potert o man dist ta arshá
tahté ér ent o yakké tahtay sará neshtag.
3 Á ke tahtay sará neshtagat, gendagá yashm o rubiay sengay rang at
o zomorrodpaymén sanjéá* tahtay chapp o chágerd geptagat.†
4 É tahtay chapp o chágerdá bist o chár taht ér at o bist o chár kamásh
áyáni sará neshtagat. Kamáshán espétén póshák gwará at o teláhén tájesh
sará at.
5 Cha tahtá gerókay shahm dar áyagá at, grand o borzén tawár atant o
tahtay démá ásay hapt mashal rók at. É mashal Hodáay haptén Ruh ant.
6 Tahtay démá purah daryáé at ke chó shisshagá at, chó bolórá.
Tahtay chapp o chágerdá, nyámjiná, chár sahdár hastat ke démá o
poshtá sarjamá chammesh per at.
7 Awali sahdár shéray paymá at, domi gwaskay‡ paymá, sayomiá
mardomi démé per at o chárомi bálén wakábéay§ rangá at.

---

§ **3:14 3:14** Edá "Ámin" bezán Issá Masih. * **3:15 3:15** Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá "kásh". * **4:3 4:3** Sanj, bezán drinn, rangi kamán. † **4:3 4:3** Yashm, rubi o zomorrod gránbaháén seng ant. ‡ **4:7 4:7** Gwask, bezán góló, gókay chokk. § **4:7 4:7** Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb.

8 Cha é chárén sahdárán har yakkéá shash bánzol o har némagá chamm
per at, bánzoláni chérá ham. É hecch bassa nakanant o shap o róch
gwashagá ant:
"Pák ent, pák ent, pák ent,
porwákén Hodáwandén Hodá pák ent,
hamá ke hast butag, hastent o áyagi ent."
9 Har wahdá ke sahdár tahtay sará neshtagéná, abad tán abad
zendagéná shán o shawkat o sharapa dayant o áiay shográ gerant,
10 gorhá bist o chárén kamásh tahtay sará neshtagénay démá kapant o
hamáiá názénant ke abad tán abad zendag ent, wati táján tahtay démá
éra kanant o gwashant:
11 "May Hodáwand o may Hodá!
Taw shán o shawkat, ezzat o zóra karzay,
chéá ke taw sajjahén chizz addh kortagant o
sajjahén chizz cha tai wáhagá
jórh butag o hastant."

5

Ketáb o Gwarándh

1 Padá man dist ke tahtay sará neshtagéná ketábé, bezán tumáré*
rástén dastá ent ke posht o démi nebeshtah ant o hapt mohr jatag.
2 O man porzórén préshtagé dist ke gón borzén tawáréá jár janagá at:
"Kay é mohráni próshag o tumáray pach kanagay láhek ent?"
3 Bale hechkas néstat, na ásmáná, na zeminay sará o na zeminay chérá,
ke é tumárá pach kort bekant o eshiay tahá bechárit.
4 O man zár zárá gréwagá atán chéá ke hecch choshén mardomé dar
nakapt ke é tumáray pach kanagay láhek bebit yá eshiay tahá cháret
bekant.
5 Bale cha kamáshán yakkéá maná gwasht: "Magréw, bechár Yahudáay
kabilahay shér, Dáuday óbádag sóbén butag. Á, é tumár o eshiay haptén
mohrán pach korta kant."
6 Padá man tahtay sará, nyámá, chárén sahdár o kamáshání nyámá,
Gwarándhé dist ke óshtátagat o gwashaygá helár kanag butagat.
Gwarándhá hapt kánth o hapt chamm per at. É Hodáay haptén Ruh ant
ke sajjahén zeminay sará dém dayag butagant.
7 Gwarándh shot o tumári cha tahtay sará neshtagénay rástén dastá
zort.
8 Wahdé tumári zort chárén sahdár o bist o chárén kamásh Gwarándhay
démá kaptant, har yakkéá changé† dastá at o teláhén darpesh gón at ke
sóchokiá porr atant. É Hodáay palgártagén‡ mardománi dwá atant.
9 Á nókén sawté janagá o gwashagá atant:
"Taw tumáray zurag o
eshiay mohráni pach kanagay láhek ay
chéá ke taw helár kanag butagay o
gón wati hóná pa Hodáyá cha har kabilah, zobán, kawm o rájá
mardom pa bahá zortag.

---

* **5:1 5:1** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant. † **5:8 5:8** Chang Esráiliáni kerrá simmi sázé. ‡ **5:8 5:8** "Palgártagén" hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

10 Taw á pa may Hodáyá dini péshwá o bádsháhié jórh kortagant o
á, zeminay sará hokumata kanant."
11 Padá man cháret o eshkot ke bázén préshtagéay tawár ent. É lakkáni
lakk atant, hazáráni hazár. Tahtay chapp o chágerdá atant, sahdár o
kamáshání chágerdá.
12 Gón borzén tawáréá gwashagá atant:
"Hamá Gwarándh ke helár kanag but,
karzit ke áiá zór o mál o dánái o wák o
ezzat o shawkat o satá dayag bebit."
13 Ásmáná, zeminay sará, zeminay chérá o daryáay tóká, harché ke
áyáni tahá hast, man eshkot sajjahén addh kortagén chizz gwashagá
atant:
"Satá, ezzat, shawkat o zór,
tahtay sará neshtagénay o Gwarándhay bát,
abad tán abad."
14 Chárén sahdárán "ámin" gwasht, kamásh dém pa chér kaptant o Hodá
o Gwarándhesh názént.

6

Mohr pach kanaga bant

1 Man dist ke Gwarándhá cha haptén mohrán awali pach kort o man
eshkot cha chárén sahdárán yakké granday tawáray paymá gwashagá
at: "Byá."
2 Man cháret ta espétén aspé o aspswárá tirkamáné gón. Áiá tájé dayag
but, sóbén at o pa géshter sóbén o kámyáb bayagá démá rawán at.
3 Wahdé Gwarándhá domi mohr pach kort, man eshkot domi sahdár
gwashagá at: "Byá."
4 Dega aspé démá dar átk ke chó ásá sohr at. Aspswárá é zór o wák
dayag but ke cha zeminay sará sohl o émeniá halás bekant ke mardom
yakdomiá bekoshant. Áiá baláhén zahmé dayag but.
5 Wahdé Gwarándhá sayomi mohr pach kort, man eshkot sayomi
sahdár gwashagá at: "Byá." Man cháret ta syáhén aspé o aspswárá
sháhémé* dastá ent.
6 Man cha chárén sahdáráni darnyámá tawáré eshkot, gwashagá at:
"Kilué† gandom pa róchéay mozzá‡ o say kilu jaw pa róchéay mozzá, bale
rógen o sharábay§ kimmatá kár madár."
7 Wahdé Gwarándhá cháromi mohr pach kort, man eshkot cháromi
sahdár gwashagá at: "Byá."
8 Man cháret ta mani démá shunzén aspé. Aspswáray nám "mark" at
o mordagáni jahán áiay poshtá at. Áyán zeminay chárekay* sará zór o
wák dayag butagat ke pa zahm, dhokkál† o wabá o cha zeminay saray
rastaráni dastá óday mardomán bekoshant.
9 Wahdé Gwarándhá panchomi mohr pach kort, man korbánjáhay
chérá haméyáni arwáh distant ke Hodáay habar o hamá sháhediay
sawabá koshag butagatant ke áyán barjáh dáshtag.

---

* **6:5 6:5** Sháhém, bezán tór, tarázu. † **6:6 6:6** Asligén Yunáni labzay máná kesás yakk litar ent.
‡ **6:6 6:6** Asligén Yunániay labz "dinár" ent. § **6:6 6:6** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay
labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá "wine" gwashaga bit.
* **6:8 6:8** Chárek, bezán cha chár bahrá yakké. † **6:8 6:8** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

10 Zár zárá gréwag o gwashagá atant: “Oo pák o rástén Hodáwand!
Tán kadén dádrasia nakanay o may hónay bérá cha zeminay sará
neshtagénána nageray?”
11 Á sajjahénán espétén póshák dayag but o gwashag butant ke kammé
angat sabr kanét tán shomay hamráhén hezmatkár o shomay brát‡,
shomay dhawlá koshag bebant o hesáb sarjam bebit.
12 Man chárag á tán, wahdé Gwarándhá shashomi mohr pach kort,
mazanén zeminchandhé§ átk. Róch cha mudá addh kortagén porsi
goday dhawlá syáh but, chárdahi máh chó hóná sohr tarret o
13 ásmánay estár anchó zeminá kaptant ke enjiray drachk trondén
gwátéay démá wati zakk o kathekkén barán* dawra dant.
14 Ásmán chó nazz átkagén tumáréá shot o har kóh o har jazirah cha
wati jáhá sorénag but.
15 Padá zeminay bádsháh, mazanén mardom, pawji sarmaster,
hastómand, zórá war, har golám o har ázátén mardom, sajjahénán watá
gáráni tahá o kóháni seng o talárání† nyámá chér dát.
16 Áyán gón kóh o talárán gwasht: “May sará bekapét o márá cha tahtay
sará neshtagénay chehragá o cha Gwarándhay gazabá chér bedayét.
17 Chéá ke eshá ni gazabay mazanén róch átkag o eshiay démá kay
óshtáta kant?”

7

Yakk sad o chell o chár hazár mardomay mohr janag

1 Cha eshán o rand man chár préshtag dist. Zeminay chárén kondhán
óshtátag o zeminay chárén gwátesh dáshtagatant tánke gwáté na zemin, na
daryá o na drachkéay sará bekasshit.
2 Padá man dega préshtagé dist ke cha hamá jágahá chest but ke róch
dara kayt o zendagén Hodáay mohri gón at. Áiá gón hamá chárén
préshtagán ke zemin o daryáay táwán dayagay zór o wákesh dayag
butagat, sakk kukkár kort o gwasht:
3 “Zemin, daryá o drachkán tán hamá wahdá táwán madayét ke má,
may Hodáay hezmatkáráni péshánigá mohr najatag.”
4 O man haméyáni hesáb eshkot ke mohr janag butagatant. Cha
Esráilay chokkáni sajjahén kabilahán, yakk sad o chell o chár hazár
mardom mohr jang butagat:
5 cha Yahudáay kabilahá dwázdah hazár mardom mohr jang butagat,
cha Rubenay kabilahá dwázdah hazár, cha Jáday kabilahá dwázdah hazár,
6 cha Ásheray kabilahá dwázdah hazár, cha Naptáliay kabilahá dwázdah
hazár, cha Manasiay kabilahá dwázdah hazár,
7 cha Shamunay kabilahá dwázdah hazár, cha Láwiay kabilahá dwázdah
hazár, cha Issákáray kabilahá dwázdah hazár,
8 cha Zebulunay kabilahá dwázdah hazár, cha Issopay kabilahá
dwázdah hazár, cha Benyáminay kabilahá dwázdah hazár kas mohr jang
butagat.

Espétpóshání mazanén mocchié

---

‡ **6:11 6:11** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **6:12 6:12** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. * **6:13 6:13** Zakk o kathekkén bar, bezán narasetagén bar. † **6:15 6:15** Talár, bezán mohr o mazanén seng, sengén kóhi thokkor.

9 Cha eshán o rand, man cháret ta balához mocchié ke kassá hesáb
korta nakort. Á cha har kawm, kabilah, ráj o zobáná atant o taht o
Gwarándhay démá óshtátagatant. Áyán espétén póshák gwará at o macchi
pisshesh dastá at.
10 Pa borztawári kukkárá atant: "Rakkénag may Hodáay dastá ent,
hamáiay ke tahtay sará neshtag o rakkénag Gwarándhay ham dastá ent."
11 Sajjahén préshtag, tahtay chapp o chágerdá óshtátagatant, kamásh o
chárén sahdáráni chapp o chágerdá. Tahtay démá, dém pa chér kaptant
o Hodáesh parastesh kort.
12 Gwashagá atant:

"Ámin,
satá o shawkat o
dánái o shogrgozári o ezzat o
zór o wák may Hodáayg ant,
abad tán abad. Ámin."

13 Cha kamáshán yakkéá maná jost kort: "É ke espétén póshák gwará
dayag butagant, é kay ant o cha kojá átkagant?"
14 Man passaw dát: "Wájah! Taw wata zánay." Nun áiá gón man gwasht:
"É hamá ant ke cha mazanén azábá dar átkagant o wati póshákesh gón
Gwarándhay hóná shoshtag o espét kortagant.
15 Hamé sawabá, é Hodáay tahtay démá ant o shap o róch, áiay
parasteshgáhá, áiay hezmatá kanant o hamá ke tahtay sará neshtag
eshán sáhéla kant.
16 Cha ed o dém é na shodiga bant o na tonnig, na eshán sará róchay
bránza kapit o na dega tabd o lewáré laggit.
17 Chéá ke tahtay nyámá óshtátagén Gwarándh, eshán shepánka bit
o eshán zendápay chammagáni ráhá pésha dárit o Hodá cha eshán
chammán har arsá pahka kant."

8

Haptomi mohr o telához bósóch

1 Wahdé Gwarándhá haptomi mohr pach kort arshá kesás ném sáhatá
bétawári but.
2 Padá man haptén préshtag distant ke Hodáay démá óshtátagatant. Áyán
hapt karná dayag but.
3 Dega préshtagé átk o korbánjáhay kerrá óshtát ke telához bósóché* gón
ati. Áiá báz sóchoki dayag but ke gón Hodáay sajjahén palgártagénáni
dwáyán yakjáhesh bekant o hamá telához korbánjáhay sará péshesh
bekant ke Hodáay tahtay démá ent.
4 Sóchokiáni dutt gón Hodáay palgártagénáni dwáyán hawár, cha
préshtagay dastá Hodáay kerrá borzád shotant.
5 Padá préshtagá bósóch zort, cha korbánjáhay ásá porri kort o zeminay
sará dawri dát. Grandán grandet, borzén tawár chest butant, gerókán
jat o zeminchandhé átk.

Karná

6 Padá haptén préshtagán, ke áyán haptén karná gón atant, watá pa
karnáyáni janagá tayár kort.

---

* **8:3 8:3** Bósóch, bezán jágah yá darpé ke áiay sará yá tahá sóchoki dutta dayant.

7 Awaligá wati karná jat, tróngal o ás gón hóná hawár zeminay sará ér réchag but. Zeminay sayyakk† ásá ér bort, drachkáni sayyakk ásá ér bort o sajjahén sabzén káh ásá ér bortant.

8 Domi préshtagá wati karná jat, baláhén kóhéay dhawlén chizzé ke pahk bon at, daryáay tahá dawr dayag but o daryáay sayyakk hón but.

9 Daryái sahdáráni sayyakk mort o bójigáni‡ sayyakk tabáh but.

10 Sayomi préshtagá wati karná jat, baláhén estáré ke mashaléay dhawlá rók at, cha ásmáná kawr o chammagáni sayyakkay sará kapt.

11 Estáray nám “Jawr” ent. Ápáni sayyakk tahl but o bázén mardomé cha ápáni tahliá mort.

12 Cháromi préshtagá wati karná jat. Róchay sayyakk, máhay sayyakk o estáráni sayyakk anchosh janag but ke sayyakkesh tahár but. Róchá ham wati rozhnáiay sayyakk gár dát o shapá ham wati rozhnáiay sayyakk gár dát.

13 Randá man cháret o eshkot ke ásmánay nyámá bálén wakábé kukkár kanagá at: “Apsóz, apsóz, apsóz pa zeminay nendókán, hamá karnáyáni tawáráni sawabá ke é dega sayén préshtagán janagi ant.”

9

1 Panchomi préshtagá wati karná jat o man dist ke estáré cha ásmáná sestag o zeminá kaptagat. Áiá johlén tahtarunay* chátay dapay kelit dayag but.

2 Estárá johlén tahtarunay chátay dap pach kort. Nun cha chátá dutt chest but, gwashaygá cha mazanén kurahéá dutt dar áyagá at. Cha chátá dar áyókén duttán róch o ásmánay dém tahár kortant.

3 Nun cha duttán zeminay sará madag dar átk o é madagán zeminay zummáni paymén zóré dayag but.

4 Gón eshán gwashag but ke tahná hamá mardom ke Hodáay mohresh péshánigá per naent, áyán o abéd zeminay saray hecch káh o sabzag yá dega keshár o drachké táwán madayant.

5 Madagán é hakk dayag nabut ke eshán bekoshant bale tahná tán panch máhá azábesh bekanant, anchén azáb ke cha zummay tejá† mardoméá rasit.

6 Á róchán mardom marka lóthant bale markesha narasit. Markay lóthóka bant o mark cha áyána tachit.

7 Madag purah aspáni paymá atant ke pa jangá tayár kanag butagatant o áyáni saragay sará teláhén tájay dhawlén chizz atant o chehragesh ensánay paymá atant.

8 Áyáni mud janéni mudáni dhawlá atant o dantán shéray dantánáni paymá.

9 Áyáni sénagá áseni sénagpósh bastagat o bánzoláni tawáresh purah hamá bázén arrábaháni‡ tawáray dhawlá atant ke aspesh bastag o pa jangá mána rechant.

10 Zummáni dhawlén letthek o tejesh per at o letthekán é zór mán at ke mardomán tán panch máhá thappig bekanant.

---

† **8:7 8:7** Sayyakk, bezán cha say bahrá yakké. ‡ **8:9 8:9** Bójig, bezán lánch, kashti. * **9:1 9:1** Tahtarun, bezán jahannam, dózah. † **9:5 9:5** Tej, bezán nésh. ‡ **9:9 9:9** Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárhi ke aspia kasshant.

11 Bádsháhé hastatesh ke johlén tahtarunay préshtag at, Ebráni zobáná námi Abaddón at o Yunániá, Apólyón.§
12 Awali “apsóz” gwastag, bechár, cha é chizzán o rand dega do “apsóz” áyagi ent.
13 Shashomi préshtagá wati karná jat o hamá teláhén korbánjáh ke Hodáay démá ent, man cha áiay chárén kánthán tawáré eshkot.
14 Gón shashomi préshtagá, hamáiá ke karnái gón at, gwashagá at: “Hamá chárén préshtagán ázát kan ke mazanén kawr Parátay kashá bastagant.”
15 Nun chárén préshtag ázát kanag butant ke pa hamá sáhat, róch, máh o sálá tayár kanag butagatant ke baniádamáni sayyakká bekoshant.
16 Man eshkot, aspswárén lashkar do hazár lakk* at.
17 Hamá asp o aspswár ke man elhámay tahá distant, chosh atant: Aspswáráni sénagá ásrangén, syahsabzén o zardén gókortrangén sénagpósh bastagat; aspáni sar, shéri saragay dhawlá atant o cha áyáni dapá ás, dutt o gókort dar áyagá at.
18 Baniádamáni sayyakk, say azábá kosht, bezán hamá ás, dutt o gókortay azábá ke cha aspáni dapá dar áyagá at,
19 chéá ke aspáni zór áyáni dap o letthekáni tóká at o áyáni letthek máray dhawlá atant ke saresh per at o gón eshán mardomesh thappiga kortant.
20 Pasht kaptagén mardom ke é azábán nakoshtagatant, angat cha wati dastáni kárán pashómán nabutant o tawbahesh nakort o teláh, nograh, brenj, seng o dáray hamá palitén arwáh o botáni sojdah kanagesh yalah nakort ke na dista kanant, na eshkota kanant o na ráh shota kanant.
21 É mardom na cha wati kosht o kóshán pashómán butant, na cha wati sehr o jádugeriá, na cha wati zenahkáriá o na cha wati dozzián.

10

Préshtag o kasánén ketáb

1 Nun man dega porwákén préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Jambari pósháki gwará at, sará sanjé ér ati, chehragi róchay dhawlá at o pádi ási menokay paymá atant.
2 Kasánén ketábé dastá ati ke pach at. É ketáb tumáré at. Préshtagá wati rástén pád daryáay o chappén zeminay sará ér kort o
3 kukkári kort, anchó ke shéré gorrit o wahdé kukkári kort, hapt granday tawár átk ke habará atant.
4 Wahdé haptén grandán habar kort man lóthet benebisánesh, bale tawáré cha ásmáná eshkoton, gwashagá at: “Harché ke haptén grandán gwasht, chéresh beday o nebeshtahesh makan.”
5 Padá man hamá daryá o zeminay sará óshtátagén préshtag dist ke wati rástén dasti ásmánay némagá chest kort.
6 O hamáiay sawgendi wárt ke abad tán abad zendag ent, hamáiay ke ásmán o harché ke ásmánán hast, zemin o harché ke zeminá hast, daryá o harché ke daryáay tahá hast jórhi kortagant. Gwashti: “Nun wahd halás ent.

§ **9:11 9:11** Abaddónay máná tabáh kanag o Apólyónay máná tabáh kanók ent. * **9:16 9:16** Asligén nebeshtánka gwashit: Do dah hazár barán dah hazár.

7 Hodáay ráz hamá róchán sarjama bit ke haptomi préshtag wati karnáyá janagia bit, hamá paymá ke Hodáyá gón wati hezmatkárén paygambarán jár jatag."
8 Gorhá hamá tawárá gón man padá habar kort ke man cha ásmáná eshkotagat. Gwashti: "Beraw, hamá pachén tumárá bezur ke daryá o zeminay sará óshtátagén préshtagay dastá ent."
9 Man préshtagay kerrá shotán o kasánén tumár lóthet. Áiá maná gwasht: "Bezur o bwari. É tai lápay tahá tahla bit bale tai dapá bénagay dhawlá shirken."
10 Man kasánén tumár cha préshtagay dastá zort o wárt. Dapá bénagay dhawlá shirken at bale anchó ke man wárt, mani láp tahl but.
11 Maná gwashtesh: "Pa taw é allami ent ke padá bázén kawm, ráj, zobán o bádsháháni bárawá péshgói bekanay."

11

Doén sháhed

1 Maná kadd o kesás kanagi latthé* dayag but o gwashag but: "Pád á, Hodáay parasteshgáhá o korbánjáhá kadd o kesás kan o hamá mardomán hesáb kan ke ódá parastesha kanant.
2 Bale parasteshgáhay dhanni péshgáhá† yalah kan, kadd o kesási makan chéá ke é darkawmán dayag butag. Á, pákén shahrá tán chell o do máhá lagatmála kanant.
3 O man wati do sháhedá wák o ehtiára dayán ke tán hamá hazár o do sad o shastén róchán paygambari bekanant. Eshán góni gwará bit."
4 É, hamá doén zaytunay drachk ant, zeminay Hodáwanday démá óshtátagén doén cherágdán ant.
5 O agan kasé eshán táwán dayag belóthit, cha eshání dapá ás dara kayt o dozhmenána wárt. Gorhá agan kasé eshán táwán dayag belóthit, hamé dhawlá allamá koshaga bit.
6 Eshán ásmánay band kanagay ehtiár gón ent tánke eshání paygambariay róchán hecch hawr mabit o ehtiáresh hast ke ápá hónay tahá badal bekanant o har wahdá ke belóthant, gón har paymén wabáéá zeminá jata kanant.
7 Wahdé eshán wati sháhedi sarjam kort, cha johlén tahtaruná dar áyókén rastar gón eshán janga kant, eshán shekasta dant o koshit o
8 eshání jón Urshalimay‡ bázárá ér kanaga bant, hamá shahr ke pa mesálé Sodum o Mesray námá zánaga bit, hamódá ke eshání Hodáwand salib kasshag butag.
9 Tán say o ném róchá cha har kawm, kabilah, zobán o rájá mardom eshání jónána chárant bale kabr o kapan kanagesha naylant.
10 Zeminay sará neshtagén mardom, eshání sará gala bant o jashna gerant o pa yakdomiá théki déma dayant, chéá ke é doén paygambarán zeminay sará neshtagén mardom ázár dátagant.
11 Bale say o ném róchá rand, cha Hodáay némagá zenday ruh eshání jóná per tarret o é wati pádáni sará óshtátant. Harkasá ke distant, mazanén torsé áiay jáná kapt.

---

* **11:1 11:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: Maná kalam o káshé dayag but ke kadd o kesás kanagi latthéay paymá at. † **11:2 11:2** Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ **11:8 11:8** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: mazanén shahray.

12 Padá eshán borzén tawáré eshkot ke cha ásmáná gón eshán
gwashagá at: “Edá, borzád byáét.” Esháni dozhmen cháragá atant o é,
jambaréay tahá borzád ásmáná shotant.
13 Hamá damáná balához zeminchandhé átk o shahray dahyakk tabáh
but. Zeminchandhá hapt hazár mardom mort. Pasht kaptagénán sakk
báz torset o borzén arshay Hodáesh shán o shawkat dát.
14 Domi “apsóz” gwastag, bechár, sayomi “apsóz” zutt áyagi ent.

Haptomi karná

15 Haptomi préshtagá wati karná jat. Ásmáná borzén tawár atant ke
gwashagá atant:
“Donyáay bádsháhi may Hodáwand o
áiay Masihay bádsháhi jórh butag o
á abad tán abad bádsháhia kant.”
16 Nun bist o chárén kamásh ke wati tahtáni sará Hodáay démá
neshtagatant, dém pa chér kaptant o Hodáesh názént.
17 Gwashtesh:
“Porwákén Hodáwandén Hodá!
Má tai shográ gerén,
hamá ke hastent o hast butag,
chéá ke taw wati mazanén zór o wák dastá geptag o
hokmráni bendát kortag.
18 Kawm zahr geptagant o
tai gazab átkag.
Mordagáni dádrasiay wahd rasetag.
Tai hezmatkárén paygambarán,
tai palgártagénán o
harkasá ke tai námay tors hast,
kasán o mazan,
áyáni mozz dayagay wahd átkag o
hamáyáni barbád kanagay wahd
ke zeminá barbád kanagá ant.”
19 Padá Hodáay parasteshgáh arshá pach kanag but o Hodáay ahd
o karáray péti,§ áiay parasteshgáhay tahá gendag but. Geróki shahm,
borzén tawár o grand atant, zeminchandh o sakk báz tróngal but.

12

Janén o azhdiá

1 Ásmáná mazanén neshánié záher but: janéné ke róch áiay póshák at,
máh pádáni chérá o dwázdah estári tájé sará ati.
2 Lápi porr at o cha chellagi dardán kukkárá at, chellag bayagay
tawreshtán at.
3 Padá dega neshánié ásmáná záher but: baláhén sohrén azhdiáé, hapt
sarag o dah kánthi per at o hapt táji sará at.
4 Azhdiáay lettheká ásmánay estáráni sayyakk ropt o zeminá dawr dát.
Janén ke chokká kapagi at, azhdiá, janénay démá óshtátagat tán anchó ke
áiay chokk pédá bit, hamá damáná chokká bwárt.
5 Janéná mardénchokké pédá kort, hamá ke áiá sajjahén kawmáni sará
gón ásenén asáéá hokmráni kanagi ent. Janénay chokk pach gerag o Hodá
o áiay tahtay kerrá barag but.

§ **11:19 11:19** Péti, bezán sanduk.

6 Janén tatk o gyábáná shot ke ódá Hodáyá pa janéná jágahé tayár
kortagat tánke á, hazár o do sad o shast róchá ódá chárag o delgósh kanag
bebit.
7 Padá ásmáná jangé bendát but. Mikáil o áiay préshtagán azhdiáay
helápá jang kort. Azhdiá o áiay préshtagán ham jang kort.
8 Bale azhdiá sarzór nabut o cha ed o rand ásmáná pa áiá o áiay
préshtagán jágahé nabut.
9 Balához azhdiá dar kanag but, hamá kwahnén már, ke Eblis o
Shaytán gwashaga bit o sajjahén donyáyá gomráh kanagá ent. Á gón
wati préshtagán zeminá dawr dayag but.
10 Padá man borzén tawáré cha ásmáná eshkot ke gwashagá at:
"Nun may Hodáay rakkénag o
zór o bádsháhi o
áiay Masihay ehtiár rasetag,
chéá ke may brátáni bohtám janók,
hamá ke róch o shap áyáni sará
may Hodáay démá bohtám janagá at,
gallénag butag.
11 May brát, Gwarándhay hón o
wati sháhediay labzay sawabá,
bohtám janókay sará báládast butagant.
Markay démá áyán wati sáhay hecch parwáh nakortag.
12 Paméshká shádehi kanét,
oo ásmánán o ásmánáni neshtagénán!
Bale bazhn o apsóz pa shomá,
oo zemin o daryá!
Chéá ke Shaytán pa shomá ér átkag,
cha zahrá sakk porr ent,
chéá ke zánt ke áiay wahd kamm ent."
13 Wahdé azhdiáyá dist ke man gallénag o zeminá dawr dayag butagán,
hamá janénay randá kapt ke mardénchokki pédá kortagat.
14 Janéná mazanén wakábay do bánzol dayag but tánke bál bekant o
gyábáná wati jágahá shot bekant. Á, ódá tán wahdéá, wahdán o ném
wahdá* cha máray dazrasá dur dárag o hayáldári kanaga bit.
15 Gorhá márá cha wati dapá kawréay paymá áp pizzhár dát ke janéná
hár bebárt.
16 Bale zeminá janén komakk kort, wati dapi pach kort o hamá kawri
ér bort ke azhdiáyá cha wati dapá dar kortagat.
17 Azhdiá janénay sará sakk zahr gept o gón áiay é dega chokkán pa
jangá dar kapt, gón hamá chokkán ke Hodáay hokmáni mannók ant o
pa Issáyá wati sháhediay sará mohr óshtátagant.
18 Nun azhdiá, tayábay rékáni sará óshtát.

13

Cha daryáyá rastaré

1 Gorhá man dist ke cha daryáyá rastaré chest bayagá at. Dah kánth
o hapt saragi per at. Kántháni sará dah táj atant o áiay har saragay sará
kopri nám per at.

---

* **12:14 12:14** Pákén ketábay bázén zántkáréay gománá eshiay máná say o ném sál ent.

2 Hamé rastar ke man dist, polangéay dhawlá at. Pádi purah mammi* pádáni paymá atant o dapi shéri dapéay paymá. Azhdiáyá wati zór, wati taht o wati balához ehtiár eshiárá dátant.
3 Rastaray yakk saragéá gwashaygá koshókén thappé per at, bale koshókén thapp dráh butagat. Sajjahén zemin hayrán but o rastaray randgirii kort.
4 Áyán hamé azhdiá parastesh kort chéá ke rastarárá ehtiári dátagat o rastaresh parastesh kort o gwashtesh: “Kay rastaray dhawlá ent? Kay gón eshiá jang korta kant?”
5 Rastará dapé dayag butagat ke bathák janag o koprén habar kanagá at o ehtiár dayag butagat ke tán chell o do máhá harché ke kanaga lóthit, bekant.
6 Eshiá wati dap, Hodá, Hodáay nám o áiay menendjáhay helápá, bezán hamáyáni helápá pa kopr kanagá pach kort ke arshá neshtagant.
7 Áiá ejázat dayag but ke Hodáay palgártagén mardománi helápá jang o jadal chest bekant o áyán prósh bedant. Áiá har kabilah, kawm, zobán o rájay sará ehtiár dayag but.
8 Zeminay sará neshtagén sajjahén mardom rastará parastesha kanant, á sajjahén ke áyáni nám donyáay addh bayagá pésar “Zenday Ketábay” tahá, Gwarándhay ketábá nebeshtah kanag nabutagatant, hamá Gwarándh ke helár kanag butagat.
9 Harkasá ke gósh per, gósh bedárit.
10 “Á ke bandig bayagi ent,
bandijáhá rawt.
Á ke gón zahmá koshag bayagi ent,
gón zahmá koshaga bit.”
Eshiay tahá Hodáay palgártagén mardomán ópár o imánay zalurat ent.

Cha zeminá rastaré

11 Gorhá man dega rastaré dist ke cha zeminá chest bayagá at. Eshiá gwarándhéay dhawlá do kánth per at bale azhdiáay dhawlá habará at.
12 Eshiá awali rastaray sajjahén ehtiár gón at o cha hamáiay némagá kár kanagá at. Zemin o zeminay sará neshtagén mardomi parmátant ke awali rastaray parasteshá bekanant, hamáiay ke koshókén thappi dráh butagat.
13 Eshiá mazanén neshání pésha dásht, ási ham cha ásmáná tán zeminá mahlukay chammáni démá éra gétk.
14 É neshániáni sawabá ke eshiá rastaray démá pésh dáragay ejázat dayag but, eshiá zeminay sará neshtagén mardom rada dátant. Hokmi dátant ke “Hamá rastaray sharapá boté jórh kanét ke zahmé laggetagi, thappig butag bale angat zendag mantag.”
15 Domi rastará ejázat dayag but ke awali rastaray botá sáh mán bekant tánke awali rastaray bot habar ham kort bekant o hamáyán bekóshárénit ke é botá parastesha nakanant.
16 Eshiá sajjahén mardom, kasán o mazan, hastómand o nézgár, ázát o golám, é hokm dátant ke wati rástén dastá yá péshánigá neshané per bekanant,
17 tánke á hecch chizz gept yá bahá kort makanant, agan neshánesh per naent. Neshán rastaray nám yá áiay námay nambar at.

* **13:2 13:2** Mamm haywáné ke Pársiá khersa gwashanti.

18 Edá hekmat pakár ent. Bell hamá kas rastaray nambará hesába kant ke zánti hast, chéá ke é nambar baniádamayg ent. O eshiay nambar shash sad o shast o shash ent.

14

Gwarándh o yakk sad o chell o chár hazárén mardom

1 Randá man cháret ta hamá Gwarándh Sahyunay kóhay sará óshtátag o yakk sad o chell o chár hazár mardomi gón ke áiay o áiay Petay námesh péshánigay sará nebeshtah ent.

2 O man tawáré cha ásmáná eshkot, chó bázén ápáni tawárá, purah baláhén grandéay tawár at. É tawár ke man eshkot purah chang janók atant ke wati changán janagá atant.

3 É yakk sad o chell o chár hazárén mardom, tahtay démá o chárén sahdár o kamásháni démá nókén sawté janagá atant. Abéd cha hamá yakk sad o chell o chár hazárénán ke cha zeminá mókag* butagatant, dega kassá é sawt dar borta nakort.

4 É hamá ant ke watá gón janénán palitesh nakortag chéá ke dast najatagén ant. Har jágah ke Gwarándha rawt, é randgiria kanant. É cha mardománi nyámá mókag butagant, Hodá o Gwarándhay awali bar o samar ant.

5 Cha áyáni dapá hecch dróg dar nayátkag o bémayár ant.

Sayén préshtag

6 Padá man dega préshtagé dist, ásmánay nyámá bál at. Abadi wasshén mestágé gón ati ke pa zeminay saray neshtagénán, pa har kawm, kabilah, zobán o rájá jári bejant.

7 Gón borzén tawáréá gwashti: "Hodáay bimmá delá bedárét o áiá shán o shawkat bedayét chéá ke áiay dádrasiay sáhat átkag o rasetag. Hamáiá parastesh bekanét ke ásmán o zemin, daryá o ápi chammagi jórh kortagant."

8 Cha eshiá rand, dega préshtagé, domi préshtag átk o gwashti: "Kaptag, mazanén shahr, Bábel kaptag, hamá ke wati zenahkáriáni mast kanókén sharábi sajjahén kawmáná wáréntag."

9 Randá dega préshtagé, sayomi préshtag átk. Gón borzén tawáréá gwashti: "Agan kasé rastar o áiay botá parastesh bekant o péshánigá yá dastá áiay neshánáá bezurit,

10 á, Hodáay hezhmay hamá pahkén sharábá wárt ke Hodáay gazabay pyálahá réchag butag o gón ás o gókortá pákén préshtagáni démá o Gwarándhay démá ham azáb dayaga bit.

11 Áyáni azábay dutt abad tán abad chesta bant. Hamá ke rastar o áiay botá parastesha kanant yá rastaray námay neshánáá zurant, áyán róch o shap hecch áráma nabit.

12 Edá Hodáay palgártagénán sabr o ópár pakár ent, haméyán ke Hodáay hokmáni sará kára kanant o pa Issáyá wati imánay sará mohra óshtant."

13 Gorhá man cha ásmáná tawáré eshkot, gwashagá at: "Nebeshtah kan: Mordag bahtáwar ant, hamá ke cha ed o rand Hodáwanday ráhá merant." Pákén Ruh ham gwashit: "Haw, áyáni zahmatkasshia hallant o á áráma gerant, chéá ke áyáni kortagén kár áyáni hamráh ant."

---

* **14:3 14:3** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá "bázkharid".

Zeminay rón o mósh

14 Man cháret ta espétén jambaré o jambaray sarborá purah ensánay
chokkay dhawlléné neshtag. Áiay sará teláhén tájé o dastá tézén dásé.
15 Dega préshtagé cha parasteshgáhá dar átk, pa borztawáriá démpa
hamáiá kukkárá at ke jambaray sará neshtagat: "Wati dásá démá byár
o beron, chéá ke rón o móshay wahd átkag. Zeminay keshár rasetag o
tayár ent."
16 Gorhá hamá ke jambaray sarborá neshtagat, wati dási zeminay
sará soránt o zemin rón o mósh but.
17 Dega préshtagé cha ásmáni parasteshgáhá dar átk. Áiá ham tézén
dásé gón at.
18 Dega préshtagé cha korbánjáhá átk ke ásay sará ehtiári hastat. Áiá
gón borzén tawáréá gón hamáiá gwasht ke tézén dási gón at: "Wati tézén
dásá démá byár o zeminay anguray drachkáni hóshán borr, chéá ke nun
angur rasetagant."
19 Gorhá préshtagá wati dás zeminay sará soránt, anguri mocch kortant
o Hodáay gazabay mazanén sharábkasshi hawzay† tahá dawr dátant.
20 Sharábkasshi hawz cha shahrá dhann lagat dayag but o cha hawzá
hón dar átk. Hón anchó báz at ke aspáni lagámán sar but o tán say sad
kilumitará‡ chó ápá tatk.

15

Mussáay o Gwarándhay sawt

1 Randá man ásmáná dega hayrán kanók o baláhén neshánié dist, hapt
préshtag ke haptén godhsari azábesh gón atant, godhsari, paméshká ke
gón eshán Hodáay gazab sarjama bit.
2 Padá man chizzé dist, daryáéay paymá at bale chó shisshagá at,
gón ásá hawár. O man dist shisshagi daryáay kashá hamá óshtátagatant
ke rastaray sará o áiay bot o námay nambaray sará sóbén butagatant.
Changesh dastá at ke Hodáyá dátagatant.
3 Áyán Hodáay hezmatkár Mussáay sawt dapá at o Gwarándhay sawt
ham. Gwashagá atant:
"Tai kár mazan o hayrán kanók ant,
oo porwákén Hodáwandén Hodá!
Tai ráh pa adl o rásti ant,
oo kawmáni bádsháh!
4 Kay ent ke cha taw natorsit,
oo Hodáwand!
Kay ent ke tai námá shawkata nadant?
Chéá ke tahná taw pák ay.
Sajjahén kawma káyant o
tai bárgáhá tará parastesha kanant,
chéá ke tai ádelén kár
záher butagant."

Hapt préshtag o hapt azáb

5 Cha eshiá rand, man cháret o parasteshgáh, bezán "sháhediay tambu"
arshá dist ke pach at.

† **14:19 14:19** Sharábkasshi hawz jágahé ke angur mána kanant o lagata dayant o anguray shiragá kasshant. ‡ **14:20 14:20** Asligén Yunáni syáhaga gwashit: hazár o shash sad estádi. Yakk estádié kesás 180 mitar butag.

6 Haptén préshtag ke haptén azábesh gón atant, cha parasteshgáhá
dhanná dar átkant. Áyán sapá o rozhnáén lilomén* god o póshák gwará
at o sénagá teláhén patthiesh bastagat.
7 Padá cha chárén sahdárán yakkéá haptén préshtagáná hapt teláhén
darp dát ke cha Hodáay gazabá porr atant, abad tán abad zendagén
Hodáay gazabá.
8 Parasteshgáh cha duttá porr but ke cha Hodáay shawkat o áiay zórá
átk o kassá tán hamá wahdá parasteshgáhay tahá shota nakort ke haptén
préshtagáni haptén azáb sarjam nabutant.

16

Hodáay gazabay haptén darp

1 Padá man borzén tawáré eshkot ke cha parasteshgáhá pédák at o
gón haptén préshtagán gwashagá at: “Berawét o Hodáay gazabay haptén
darpán zeminay sará beréchét.”
2 Gorhá awali shot o wati darpi zeminay sará rétk. Hamá mardomán
haráb o dardnákén résh dar átk ke rastaray neshánesh per at o áiay botá
parastesh kanagá atant.
3 Padá domiá wati darp daryáay sará rétk. Daryá chó mordagéay hóná
but o áiay tahay har sahdár mort.
4 Padá sayomiá wati darp kawr o chammagáni sará rétk o á hón
butant.
5 Gorhá man eshkot ke ápáni préshtag gwashagá at:
“Taw ádel ay, taw ke hastay o butagay,
oo Pákén!
Chéá ke taw é dádrasi kortagant.
6 Eshán tai palgártagén mardom o paygambaráni hón rétkag,
paméshká taw eshánáá hón pa nóshagá dátag.
É hameshiay láhek ant.”
7 O man eshkot ke korbánjáh gwashagá at:
“Haw, oo porwákén Hodáwandén Hodá!
Tai dádrasi rást o pa adl ant.”
8 Nun chárómiá wati darp róchay sará rétk o róchá ejázat dayag but ke
mardomán gón ásá besóchit.
9 Mardom cha é sakkén garmiá sotkant, bale tawbah kanag o Hodáyá
shán o shawkat dayagay badalá, hamá Hodáay námay helápá kopresh
kort ke é azábáni sará ehtiári hastat.
10 Randá panchomiá wati darp rastaray tahtay sará rétk. Áiay bádsháhi
syáh o tahár but o mardom cha é paréshániá wati zobán o lellekán jáyagá
atant.
11 Pa wati dard o réshán borzén arshay Hodáay helápá kopresh kort,
bale cha wati kárán tawbahesh nakort.
12 Padá shashomiá wati darp mazanén kawr, Parátay sará rétk o
kawray áp hoshk but tánke ródarátki bádsháháni ráh sáp bebit.
13 Man say palitén ruh dist gwashaygá pogol atant ke cha azhdiáay
dapá, rastaray dapá o cha drógén paygambaray dapá dar áyagá atant.
14 É hamá palitén ruh ant ke mójezah pésha dárant o sajjahén donyáay
bádsháháni kerrá rawant ke áyán pa jang kanagá yakjáh bekanant, hamá
jang ke porwákén Hodáay mazanén róchá bit.

---

* **15:6 15:6** Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

15 “Bechár, man dozzokáia káyán. Bahtáwar hamá ent ke ágaha mánit o
wati póshákán tayára dárit tánke á jándará dar mayayt o áiay nang gendag
mabit.”
16 Palitén ruhán é bádsháh hamá jágahá mocch kortant ke Ebráni
zobáná námi Hármagedun ent.
17 Nun haptomiá wati darp gwátá rétk o borzén tawáré cha
parasteshgáhay tahtá átk, gwashagá at: “Kár halletag.”
18 Gerókán jat, borzén tawár o grand but o anchén baláhén zemin-
chandhé átk ke cha hamá wahdá ke ensán zeminay sará pédá butag,
choshén zeminchandhé nabutag, anchén zórmandén zeminchandhé at.
19 Mazanén shahr, Bábel say thokkorá bahr but o kawmáni shahr
kaptant o Hodáyá mazanén shahr, Bábel yát at o wati gazab o hezhmay
sharábay pyálahi áiárá dát.
20 Har jazirah gár but o hecch kóh pasht nakapt.
21 Baláhén tróngalé but. Har yakk tróngalé chell kiluay* kesásá grán at
o cha ásmáná mardománi sará kapt. Áyán pa tróngalay tuppánay azábá
Hodáay helápá kopr kort, chéá ke é azáb sakk torsnák at.

17

Mazanén kahbag

1 Randá cha hamá haptén préshtagán ke hapt darpesh gón at, yakké
átk o gón man habari kort o gwashti: “Byá edá man tará hamá mazanén
kahbagay sezáyá pésha dárán ke bázén ápáni sará neshtag.
2 Gón áiá zeminay bádsháhán zená kortag o zeminá neshtagén mardom
áiay zenahkáriay sharábá bésár kortagant.”
3 Padá préshtagá maná ruhay tahá gyábánéá bort o man janéné dist
ke anchén rozhná sohrén rastaréay sará neshtagat ke kopri námán
póshetagat o hapt sarag o dah kánthi per at.
4 Janéná jamu* o rozhná sohrén god gwará at. Gón teláh o gránbaháén
seng o morwáredá sambahetagat. Teláhén pyálahé dastá ati ke cha
bazzhnákén chizz o áiay zenahkáriáni palitián porr at.
5 Áiay péshánigá námé nebeshtah at ke rázé at: “Mazanén Bábel.
Kahbagáni o zeminay palitiáni mát”.
6 Nun man dist ke janén cha Hodáay palgártagénáni o Issáay sháhedáni
hónay nóshagá neshah o malár at. Man ke dist, sakk hayrán o habakkah
mantán.
7 Préshtagá gón man gwasht: “Taw parchá hayrán ay? Man tará é janén
o hamá hapt sarag o dah kánthi rastaray rázá gwashán ke janén áiá swár
ent.
8 Á rastar ke taw dist, yakk wahdéá hastat, nun néstent bale cha johlén
tahtaruná dar áyagi ent o barbádiay némagá rawt. Zeminá neshtagén
hamá mardom ke cha jahánay jórh bayagay wahdá áyáni nám ‘Zenday
Ketábá’ nebeshtah naent, é rastará ke gendant hayrána bant, chéá ke é
rastar yakk wahdé hastat o nun néstent bale padá áyagi ent.
9 Pa eshiay sarpad bayagá dánáén saré lóthit. Haptén sar, hapt kóh ant
ke áyáni sará janén neshtag. Hapt bádsháh ant ham,

---

* **16:21 16:21** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: tálántéay. Tálánt yakk dábén zarré at. Yakk tálánté, pánzdah sálay mozz at o grániá tálánté kesás chell kilu at. * **17:4 17:4** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti.

10 panchay bádsháhi halás butag, yakké annun bádsháh ent o dega
yakké angat nayátkag o á, wahdé kayt, allam pa kammén wahdéá mánit.
11 Hamá rastar ke yakk wahdé hastat o nun néstent hashtomi ent, bale
cha hapténán yakké o tabáhiay némagá rawt.
12 O dahén kánth ke taw distant, dah bádsháh ant ke angat hecch
bádsháhiesh narasetag, bale áyán rastaray hamráhiá pa yakk sáhatéá
bádsháhiay ehtiára rasit.
13 É sajjahénáni maksad yakk ent o é wati zór o ehtiárá rastará dayant.
14 É gón Gwarándhá janga kanant bale Gwarándh eshán prósha dant,
chéá ke á, hodáwandáni Hodáwand o bádsháháni Bádsháh ent o hamá ke
gón áiá góna bant, áiay tawár jatagén, dar chetagén o wapádárén hamráh
ant."
15 Nun préshtagá maná gwasht: "Hamá áp ke taw distant, hamódá ke
kahbag neshtag, kawm, mocchi, ráj o zobán ant.
16 Hamá rastar o dahén kánth ke taw distant gón kahbagá naprata
kanant, áiá wayrán o jándara kanant, áiay góshtá warant o áiá gón ásá
sóchant.
17 Chéá ke Hodáyá áyáni delá dátag ke Hodáay maksaday sará kár
bekanant, hamshawr bebant o wati bádsháhiá rastará bedayant tán
hamá wahdá ke Hodáay habar sarjam o purah bebant.
18 O hamá janén ke taw dist, mazanén shahr ent ke zeminay saray
bádsháháni sará hokmránia kant."

18

Bábelay sará zár o peryát

1 Cha é chizzán o rand man dega préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá
at. Áiá mazanén ehtiáré gón at o zemin cha áiay shán o shawkatá rozhná
but.
2 Gón mazanén tawáréá kukkári kort:
"Kaptag, kaptag, mazanén Bábel,
nun palitén ruháni menendjáh butag o
har nápákén arwáhay jágah ent o
har nápákén morgay kodóh ent o
har nápák o bazzhnákén sahdáray lóg ent."
3 Chéá ke sajjahén kawmán
áiay zenáay mast kanókén sharáb wártag.
Jahánay bádsháhán gón áiá zená kortag o
donyáay sawdáger cha áiay zyádahén aysh o ásudagián
hastómand butagant.

Bábelay sezá

4 Randá man cha ásmáná dega tawáré eshkot, gwashagá at:
"Oo mani mardomán! Cha eshiá dar áét
tánke shomá eshiay gonáhán sharik mabét o
eshiay azáb shomay sará makapant,
5 chéá ke eshiay gonáh sar pa sar ant o ásmáná rasetagant o
Hodáyá áiay radén kár yát kortagant.
6 Harché ke áiá kortag gón áiá hamá paymá bekanét o
do sari* bedayéti,
hamá pyálah ke áiá ér rétkag, cha hamá pyálahá

* **18:6 18:6** Do sari, bezán do barábar.

pa áiá do sari ér réchét.
7 Haminchok ke watá shán o shawkati dátag o
aysh o nóshay tahá zendi gwázéntag,
nun haminchok azábi bedayét,
chéá ke wati delá gwashtagi:
‘Man malakahé án o tahtay sará neshtagán,
janózámé naán o
hechbar porsa nagendán.’
8 Eshániani sawabá yakk róchéay tahá áiay azáb,
bezán mark, pors o dhokkála káyant o
á gón ásá sóchaga bit,
chéá ke Hodáwandén Hodá porwák ent o
áiay dádrasiá kant.”

Pa Bábelá say bará apsóz

9 Zeminay bádsháhán ke gón Bábelay shahrá zená kortag o aysh o nóshay zendesh gwázéntag, wahdé áiay sochagay duttána gendant, pa áiá gréwant o porsiga bant.
10 Áiay azábá ke gendant, torsant, dura óshtant o gwashant:
“Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!
Oo Bábel, oo mohkamén shahr!
Chéá ke yakk sáhatéay tahá tai dádrasiay wahd raset.”
11 Zeminay sawdágera gréwant o pa áiá porsiga bant, chéá ke áyáni sámánán nun kass pa bahá nazurit;
12 teláh, nograh, gránbaháén seng o morwáred, lilomén god, jamu o harir o rozhná sohrén god o har paymén washbóén dár, har paymén ájén† chizz, cha gránbaháén dár, brenj, ásen o sengmarmará jórh kortagén chizz,
13 dárchini, masálah, sóchoki, morr, sóchagi, sharáb, zaytunay thél, gehterén árt, gandom, gók o pas, asp o aspgárhi, golám o ensáni zend.
14 Hamá bar o samar ke shomay arwáh
pa áiá hodónák‡ butag,
cha shomay dastá shotag.
Sajjahén zinati o drapshókén chizz
cha shomay dastá shotagant o
nun hechbar dar géjaga nabant.
15 É chizzáni sawdáger ke cha é kahbagá hastómand butagant, cha áiay azábay torsá dur durá óshtant, gréwant o porsiga bant.
16 Gwashant:
“Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!
Chéá ke lilomén god, jamu o rozhná sohrén póshák gwará dayag butay o
gón teláh o gránbaháén seng o morwáredá sambahénag butay,
17 bale choshén balához mál o melkat yakk sáhatéay tahá tabáh kanag but.”
Sajjahén náhodá, jánshó o hamá mardom ke daryáyá sapara kanant yá kára kanant dur óshtátagatant.
18 Wahdé áiay sochagay duttesh dist, kukkáresh kort o gwashtesh: “É mazanén shahray dhawlén, dega shahré butag?”

† **18:12 18:12** Ájén, bezán cha ájá addh butagén. Áj, pillay doén drájén dantána gwashant.
‡ **18:14 18:14** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

19 Á hák pa sar butant o gréwán o mótk áráná kukkár kanagá atant:
“Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!
Hamá ke daryáyá bójigesh hastat,
cha tai mál o melkatá hastómand butagant,
bale yakk sáhatéay tahá tabáh kanag butay.”
20 Áiay sará sháđehi kanét, oo ásmánán!
Sháđehi kanét, oo Hodáay palgártagén mardomán, oo kásed o paygambarán!
Chéá ke Hodáyá eshiay đádrasi hamá paymá kortag ke eshiá gón shomá kortag.

Bábelay ásar o ákebat

21 Padá porwákén préshtagéá, jenteri§ táay kaddén mazanén sengé chest kort o daryáyá dawr dát o gwashti:
“Gón hamé trondiá mazanén shahr, Bábel jahlád dawr dayaga bit o
padá hechbar shóház kanag buta nakant.
22 Chang janók, sázger, nal o sorná janókáni sázay tawár
padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.
Hecch honaray honarmand
padá hechbar tai tahá shóház kanaga nabit.
Jenteri tawáré
padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.
23 Cherágay rozhn
padá hechbar tai tahá nadrapshit.
Sálónk o bánóri tawáré
padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit,
chéá ke tai sawdáger zeminay sakkén mazanén mardom butagant o
tai jádugeriay sawabá, sajjahén kawm rad dayag butagant.
24 Paygambar o Hodáay palgártagén mardom o harkas ke donyáay tahá koshag butag,
áyáni hón é shahray tahá dar kapt.”

19

Bábelay kapagay sará Hodáay shogr

1 Cha é chizzán o rand man anchén mazanén tawáré eshkot, gwashaygá ásmáná sakkén baláhén mocchiéay tawár at, gwashagá atant:
“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Rakkénag o shawkat o zór may Hodáayg ant,
2 chéá ke áiay đádrasi rást o pa adl ant.
Áiá hamá mazanén kahbag sezá đátag
ke zemini gón wati zenahkárián gomráh kortagat.
Hodáyá cha áiá wati hezmatkáráni hónay bér geptag.”
3 O áyán yakk randé padá gwasht:
“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Abad tán abad cha kahbagá dutt chesta bit.”
4 Padá bist o chárén kamásh o chárén sahdár dém pa chér kaptant. Tahtay sará neshtagén Hodáesh parastesh kort, gwashtesh:
“Ámin. Hodáwandá benázénét, Halléluyá.”

---

§ **18:21 18:21** Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o árta kanant.

5 Gorhá cha tahtá tawáré átk, gwashti:
“May Hodáay tawsipá bekanét,
oo áiay sajjahén hezmatkárán,
oo sajjahén Hodátorsán,
kasán o mazan!”
6 Padá man anchén tawár eshkot ke chó mazanén mocchi o bázén áp
o trondén grandáni tawárá atant ke gwashtesh:
“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Chéá ke may porwákén Hodáwandén Hodá hokmránia kant.
7 Gal bebén o shádehi bekanén o
hamáiá shán o shawkat bedayén,
chéá ke Gwarándhay suray wahd átkag o
áiay bánórá watá tayár kortag.
8 Áiá lilomén, rozhná o sapáén god,
pa gwará kanagá dayag butag.”
Lilomén god, Hodáay palgártagén mardománi pahrézkári ant.
9 Padá préshtagá maná gwasht: “Nebeshtah kan: bahtáwar ant hamá
ke Gwarándhay suray shámá lóthag butagant.” Padá gwashti: “É Hodáay
rástén habar ant.”
10 Nun man áiay pádáni démá sojdah kanagá kaptán, bale maná
gwashti: “Chó makan, man ham tai o tai brátáni dhawlén hezmatkáré án
ke Issáay sháhediá dayant. Hodáyá parastesh kan. Issáay bárawá sháhedi
dayag paygambariay jawhar ent.”

Rastar prósha wárt

11 Man dist ke ásmánay dap pach ent o mani démá espétén asp o
aspswáré. Aspswáray nám “Wapádár o Rást” at. Pa adl dádrasia kant o
pa adl jang ham kant.
12 Áiay chamm chó rókén ásá atant o bázén tájé sará ati. Áiay saragay
sará námé nebeshtah at ke áiay jendá abéd, dega kassá é nám nazánt.
13 Áiá hóná méntagén kabáhé gwará at o námi “Hodáay Gál” at.
14 Ásmáni pawj, hamáiay poshtá gón atant, espétén aspán swár o sapá
o espétén lilomén póshák gwará.
15 Cha aspswáray dapá tézén zahmé dar áyagá ent tánke gón eshiá
kawmán bejant o gón ásenén asáéá áyáni sará hokmráni bekant. Á,
porwákén Hodáay gazab o hezhmay sharábkasshi hawzá lagat dayagá
ent.
16 Áiay kabáh o ránay sará námé nebeshtah ent: “bádsháháni Bádsháh o
hodáwandáni Hodáwand.”
17 Padá man dist ke préshtagé róchay tahá óshtátag. Gón borzén tawáréá
sajjahén morgáni némagá kukkári kort ke ásmánay nyámá bál atant:
“Byáét o pa Hodáay mazanén shámá mocch bebét,
18 tánke shomá bádsháháni gósht,
sálárání gósht,
porwákén mardománi gósht,
asp o aspswáráni gósht,
sajjahén mardománi gósht,
ázát o golámáni o kasán o mazanénáni góshtá bwarét.”
19 Nun man rastar dist o zeminay bádsháh o áyáni pawj ham distant
ke gón aspswár o áiay pawjá pa jangá mocch butagatant.

20 O rastar, hamá drógén paygambaray hamráhiá gerag but ke
rastaray démá mójezahi pésh dáshtagat. Gón é mójezahán, áiá hamá rad
dátagatant ke rastaray neshánesh zortagat o áiay botesh sojdah kortagat.
Doén, zendagá hamá gwarmá* dawr dayag butagatant ke gón ás o
gókortá bon at.
21 Á dega pawji gón aspswáray zahmá ke cha áiay dapá dar áyagá at
koshag butant o sajjahén morgán watá cha áyáni góshtá sérláp kort.

20

Hazárén sál

1 Randá man préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Áiá johlén
tahtarunay kelit o mazanén zamzilé dastá at.
2 O áiá azhdiá gept o pa hazár sálá bast, bezán hamá kadimi már ke
Eblis o Shaytán ent.
3 Johlén tahtarunay tahá dawri dát o tahtarunay dapi kobl kort o
mohr jat ke tán é hazárén sál purah mabant, á dega baré kawmán rad
dát makant. Cha hazárén sálán o rand, allamá Shaytán pa kammokén
wahdéá ázát kanaga bit.
4 Randá man taht dist o á ke tahtáni sará neshtagatant, áyán dádrasiay
ehtiár dayag but. O man hamáyáni arwáh distant ke áyáni sar pa Issáay
bárawá sháhedi dayag o Hodáay habaray sawabá borrag butagatant,
hamáyáni ke rastar o áiay botesh sojdah nakortagat o wati péshánig yá
dastay sará áiay neshánesh nazortagat. Á padá zendag butant o hazár
sálá gón Masihá hokmrániesh kort.
5 É awali jáh janag ent. Pasht kaptagén mordag, tán hamá wahdá padá
zendag nabutant ke é hazárén sál purah nabutagatant.
6 Bahtáwar o pák o palgár ant hamá ke é awali jáh janagá sharika
bant, domi marká áyáni sará hecch ehtiár nést o á, cha Hodá o Masihay
némagá dini péshwá jórha bant o gón Masihá tán hazár sálá hokmránia
kanant.

Shaytánay goddhi sezá

7 Wahdé hazárén sál sarjama bant, Shaytán cha wati bandijáhá ázát
kanaga bit o
8 zeminay chárén kondhán neshtagén kawmáni rad dayagá rawt ke
Ájuj o Májuj ant. Eshán pa jangá moccha kant. É daryáay rékáni kesásá
báza bant.
9 É sajjahén kawm démpa zeminay práhén patthá borzád butant
o Hodáay palgártagén mardománi ord* o dóstnákén shahresh chapp o
chágerd kort, bale ásé cha ásmáná jahlád átk o éri bortant.
10 Padá eshániad dayók, Eblis, ás o gókortay gwarmá dawr dayag but,
hamódá ke rastar o drógén paygambar ant. Eshán, shap o róch, abad tán
abad azába rasit.

Baláhén espétén taht

11 Randá man baláhén espétén tahté dist o hamá ham ke tahtay sará
neshtagat. Zemin o ásmán cha áiay démá tatkant o pa zemin o ásmáná
hecch jágahé pasht nakapt.

---

* **19:20 19:20** Gwarm, bezán daryáchah. * **20:9 20:9** Ord, bezán jangi kaymp.

12 Man mordag distant, mazan o kasán, ke tahtay démá óshtátagatant.
Keták pach kanag butant o dega ketábé ham pach kanag but, “Zenday
Keták”. Mordag wati kortagén káráni hesábá dádrasi kanag butant, hamá
káráni hesábá ke ketábáni tahá nebeshtagat.
13 Daryáyá wati lápay mordag dar kortant o mark o mordagáni jaháná
ham wati tókay mordag dar kortant o har yakké wati kortagén káráni
hesábá dádrasi kanag but.
14 Mark o mordagáni jahán, ásay gwarmá dawr dayag butant. É ásay
gwarm, domi mark ent.
15 Agan kaséay nám “Zenday Ketábay” tahá nebeshtah naat, á, ásay
gwarmá dawr dayag but.

21

Nókén ásmán o nókén zemin

1 Randá man nókén ásmán o nókén zeminé dist chéá ke awali ásmán o
awali zemin gár butagatant o daryá ham nun néstat.
2 O man pákén shahr dist, nókén Urshalim, cha Hodáay némagá cha
ásmáná ér áyagá at. Bánóréay dhawlá tayár kanag o pa wati lógwájahá
sambahénag butagat.
3 O man borzén tawáré eshkot ke cha tahtá pédák at, gwashagá at:
“Bechár! Hodáay menendjáh mardománi kerrá ent,
nun á wat áyáni kerrá nendóka bit.
Á, Hodáay mardoma bant o
Hodá wat gón áyán yakjáha bit.
4 Hodá cha áyáni chammán har arséá pahka kant.
Mark nun pashta nakapit o
na pors o na zári o na darda bit,
chéá ke pésarigén chizz gwastagant.”
5 Hamá ke tahtay sará neshtagat, gwashti: “Bechár, man sajjahén
chizzán cha nóksará addha kanán.” Padá gwashti: “Nebeshtah kan, chéá
ke é habar porehtebár o rást ant.”
6 Chosh ham maná gwashti: “Kár halletant. Bendát man án o halási
man án,* bongéj o ásar. Hamá ke tonnig ent, man áiá cha zenday
chammagá mopt o bé zarrá ápa dayán.
7 Hamá ke sóbéna bit, é sajjahén chizzi mirásá rasant, man áiay Hodá
bán o á mani chokka bit.
8 Bale lagór o nábáwar o hamá ke bazzhnák ant, hónig o zenahkár
o jáduger o botparast o sajjahén drógband, eshání ásar esh ent ke ásay
gwarmá gón ás o gókortá sóchag bebant. É domi mark ent.”

Nókén Urshalim

9 Cha hamá haptén préshtagán ke cha goddhi haptén azábán porrén
hapt darpesh gón at, yakké átk o maná gwashti: “Edá byá, man tará
bánórá pésha dárán, Gwarándhay lógbánoká.”
10 Áiá ruhay tahá maná baláhén o borzén kóhéay sará bort o pákén
shahr, Urshalimi pésh dásht ke cha Hodáay némagá cha ásmáná ér áyagá
at o
11 gón Hodáay shán o shawkatá drapshagá at. Eshiay drapshnáki chó
gránbaháén seng, akikay dhawlá sáp at.

* **21:6 21:6** Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag.

12 Baláh o borzén diwálé hastati o dwázdah darwázag ke har darwázagay
dapá préshtagé óshtátagat o darwázagay sará námé nebeshtagat. É Esráilay
dwázdahén kabilaháni nám atant.
13 Ródarátká say darwázag, shomálá say darwázag, jonubá say darwázag
o rónendá ham say darwázag atant.
14 Shahray diwálá dwázdah bonred hastat o áyáni sará Gwarándhay
dwázdahén kásedáni nám atant, har yakkéay sará yakk námé.
15 Hamá ke gón man habará at, kadd o kesás kanagi teláhén latthé gón
ati ke shahrá o áiay darwázag o diwálá kadd o kesás bekant.
16 O shahr chárkondh at, haminchok ke eshiay dráji at haminchok
práhi. Préshtagá shahr gón latthá kadd o kesás kort, sarjamiá kesás do
hazár o do sad kilumitar† at. Dráji, práhi o borzi yakkén kaddá atant.
17 Padá áiay diwáli kadd o kesás kort. Ensáni kadd o kesásay hesábá ke
préshtag kár bandagá at, diwál kesás shast o panch mitar‡ at.
18 Shahray diwál cha yashmá§ jórh kanag butagat o shahr cha anchén
pahkén teláhá ke chó shisshagá sáp at.
19 Diwálay bonred gón har warhén gránbaháén sengán singárag butagat.
Awali bonred yashm at, domi nilom, sayomi akik, cháromi zomorrod,
20 panchomi senge solaymán, shashomi rubi, haptomi teláhrangén
ákut, hashtomi bayrel, nohomi pokráj, dahomi shunzén akik, yázdahomi
pérózah, dwázdahomi jamuén ákut.
21 Dwázdahén darwázag cha morwáredá jórh kanag butagatant, har
yakk darwázagé cha yakk morwáredéá o shahray práhén damk cha
pahkén teláhá jórh kanag butagat, chó shisshagá sáp.
22 Man eshiay tahá hecch parasteshgáh nadist, chéá ke porwákén
Hodáwandén Hodá o Gwarándh eshiay parasteshgáh ant.
23 O shahrá na róch pakár ent o na máh ke áiá rozhná bekanant, chéá
ke Hodáay shán o shawkat eshiá rozhná kant o Gwarándh eshiay cherág
ent.
24 Kawm eshiay rozhnay tahá gáma janant o zeminay bádsháh wati
shán o shawkatá eshiay tahá kárant.
25 Eshiay darwázag hechbar róchá banda nabant chéá ke ódá hechbar
shapa nabit.
26 Sajjahén kawmáni shawkat o sharap eshiay tahá áraga bant.
27 Hecch paymén palitén chizz yá hamá ke bazzhnákén kára kanant o
dróga bandant, ódá poterta nakanant, bass hamá shota kanant ke áyáni
nám “Zenday Ketábá” nebisag butagant, hamá Gwarándhay ketábá.

22

Zendápay kawr o zenday drachk

1 Randá préshtagá maná zendápay kawr pésh dásht ke chó bolórá sáp
at. Cha Hodá o Gwarándhay tahtá dar áyagá ent o
2 shahray bázáray nyámá tachán ent. Kawray é dast o á dastá zenday
drachké ke dwázdah bar o samara kárit, har máh cha bará bár ent o
drachkay ták pa kawmáni dráh kanagá darmán ant.
3 O hecch paymén nálaté pashta nakapit. Hodá o Gwarándhay taht
hamódá bit o áiay hezmatkár áiay hezmatá kanant.

† **21:16 21:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: dwázdah hazár estádi. Yakk estádié kesás 180 mitar butag. ‡ **21:17 21:17** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: yakk sad o chell o chár kyubet. Yakk kyubeté kesás 0.45 mitar butag. § **21:18 21:18** Yashm gránbaháén sengé.

4 Áiay chehragá gendant o áiay nám áyáni péshánigána bit.
5 Ódá hechbar shapa nabit, cherág o róchay rozhnay zalurata nabit,
chéá ke Hodáwandén Hodá wat áyáni sará wati rozhná drapshénit o á,
abad tán abad hokmránia kanant.

Goddhi habar

6 Préshtagá gón man gwasht: "É habar porehtebár o rást ant. O
Hodáwand, paygambaráni ruhay Hodáyá, wati préshtag dém dátag ke áiay
hezmatkárán é chizzán pésh bedárit ke allamá zutt bayagi ant."
7 "Bechár, mane Issá zutt pédák án. Bahtáwar hamá ent ke hamé
péshgóiay habaráni parmánbardáriá kant ke é ketábá mán ant."
8 O mane Yuhanná, hamá án ke é chizzi eshkotag o distagant. Wahdé
man eshkot o dist, hamá préshtagay pádáni démá pa sojdahá kaptán ke
maná é chizzi pésh dáshtant.
9 Bale áiá maná gwasht: "Na, chó makan. Man ham tai o tai brátén
paygambaráni dhawlén hezmatkáré án o hamáyáni dhawléné án ke é
ketábay habaráni mannók ant. Hodáyá parastesh bekan."
10 Randá maná gwashti: "É ketábay paygambariay habarán mohr
majan, chéá ke wahd nun nazzikk ent.
11 Hamá ke badia kant, bell angat badia kant, hamá ke palit ent, bell
angat palit ent o hamá ke pahrézkár ent, bell angat pahrézkária kant o
hamá ke pák o palgár ent, bell angat pák o palgár ent."
12 Bechár, mane Issá zutt pédák án o maná mozz gón ke harkasá áiay
káray hesábá mozz bedayán.
13 Bendát man án o halási man án,* awali o áheri, bongéj o ásar.
14 Bahtáwar hamá ant ke wati póshákána shódant tánke cha zenday
drachká waragay ejázatesh bebit o cha shahray darwázagán, tahá shot
bekanant.
15 Bale kochekk, jáduger, zenahkár, hónig, botparast o harkas ke dróga
bandit o gón drógá mehra kant, é sajjahén cha shahrá dhanna bant.
16 "Man ke Issá án, wati préshtag dém dátag tánke kelisáyáni háterá
shomárá é chizzáni sháhediá bedant. Man Dáuday risshag án o Dáuday
poshpad ham. Sohbay rozhnáén estár man án."
17 Pákén Ruh o bánóra gwashant: "Byá."
Hamá ke eshkont, bell gwashit "Byá."
Hamá ke tonnig ent, bell kayt,
hamá ke lóthók ent bell cha zendápá mopt o bé zarrá zurit.
18 Man pa harkasá ke é ketábay péshgóiay labzán eshkonagá ent,
sháhedia dayán ke agan kasé eshání tahá chizzé gésh bekant, Hodá áiay
sará hamá ázárán gésha kant ke é ketábay tahá nebeshtah ant.
19 O agan kasé cha ketábay péshgóiay habarán chizzé dar bekant, Hodá
cha zenday drachká o cha pákén shahrá ke é ketábay tahá áyáni bárawá
nebeshtah ent, áiay bahrá dara kant.
20 Hamá ke é chizzáni sháhediá dant, gwashit: "Haw, man zutt pédák
án."
Anchosh bát. Ámin. Byá, oo Hodáwandén Issá!
21 Hodáwandén Issáay rahmat gón shomá sajjahénán bát. Anchosh bát.
Ámin.

---

* **22:13 22:13** Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag.

Zabur
Zaburay awali ketáb

1

Zabur 1—41

Pahrézkár o badkárán ráh

1 Bahtáwar hamá ent
ke badkáráni shawr o saláhay sará narawt,
gonahkáráni rahsará naóshtit o
rishkand kanókáni diwáná nanendit,
2 hamá ke wáhagi gón Hodáwanday tálimá ent o
róch o shap áiay tálimay sará pekra kant.
3 Á hamá drachkay paymá ent
ke rombókén jósaréay kerrá keshag butag o
mósomay sará nibaga dant o
táki nagimmorant,
harché ham ke kant kámyába bit.
4 Bale badkár chosh naant,
á hamá pog o paláráni paymá ant ke gwátesha rópit o bárt.
5 Gorhá bezán ke badkárán, pa dádrasiá* óshtagay wák o twán nést o
gonahkár pahrézkáráni diwáná hór buta nakanant.
6 Ke Hodáwand pahrézkáráni ráhay negahpán ent,
bale badkáráni ráh tabáhi o bégwáhi ent.

2

Hodáay bádsháha kayt, pádáni kapét

1 Á dega kawm pa ché shóresha kanant o
ráj chiá mopt o náhudagén pandala* sázant?
2 Jahánay bádsháh tayára bant o hákem yakjáh mocch,
Hodáwand o áiay Masihay helápá óshtant:
3 “Byáét tán áyáni sád o bandán beborrén o zamziláneshbesendén.”

4 Hodáwand ke ásmáná bádsháhia kant kandit o
áyán maskará kant.
5 Á wahdá wati hezhmay tahá gón áyán habara kant,
wati gazabay tahá áyána torsénit:
6 “Man wati bádsháh, wati pák o gechénién kóh, Sahyunay sará
nendáréntag.”

7 Nun Hodáwanday hokmá darshána kanán ke maná gwashti:
“Taw mani Bacch ay, maróchi man tará pédá kortag.
8 Cha man belóth tán kawmán tai mirás bekanán o
zeminay chárén kondháni ráján tai sawgát.
9 Gón ásenén asáé áyán prósha dayay o
kunzagáni paymá hurt hurtesha kanay.”

---

* **1:5 1:5** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * **2:1 2:1** Pandal, bezán repk, mandr, makr.

10 Paméshká, oo bádsháhán! Aglmand bebét.
Anchosh oo jahánay hákemán! Adab bezurét.
11 Pa tors, Hodáwanday hezmatá bekanét o
pa drahag pádáni kapét.
12 Chokká bechokkét chó mabit ke zahr begipt o
shomá ráhay némá gár o bégwáh bebét,
chiá ke á anágat bránza gipt.
Bahtáwar hamá ant ke áiay mayár o báhótha bant.

3

Oo Hodáwand! Pád á
Dáuday Zabur, hamá wahdá ke cha wati chokk Abshálumá jehagá at.

1 Oo Hodáwand! Mani dozhmen chenkadar báz ant.
Bázéné mani helápá pád áyagá ent.
2 Bázéné mani bárawá gwashagá ent:
"Hodá eshiá narakkénit." Ósht...*

3 Bale taw oo Hodáwand! Wat mani chágerdá espar ay,
Mani shán o shawkat ay,
maná sarperáza kanay.
4 Hodáwandon gón borzén tawáré peryáta kort o
áiá cha wati pák o gechénién kóhá maná passaw dát. Ósht...
5 Man ásudag waptán o pád átkán,
chiá ke Hodáwand mani posht o panáh at.
6 Cha lakkáni lakká natorsán ke cha har némagá maná angerresh kortag†.

7 Oo Hodáwand! Pád á.
Oo mani Hodá! Maná berakkén.
Taw ay ke mani dozhmenáni démá shahmáta janay o
badkáráni dap o dantánána próshay.
8 Rakkénók Hodáwand ent, tai barkat tai kawmá berasát! Ósht...

4

Démá pa má rozhnág kan
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón zehi o simmi sázán. Dáuday Zabur.

1 Oo mani dádrasén Hodá! Passaw beday wahdé peryáta kanán.
Sakki o sóriáni wahdá mani dast o bánzolet pach kortant.
Maná mehr o rahmat baksh o dwáyánon gósh dár.
2 Oo mardomán! Tán kadéná mani ezzat kamsharap kanaga bit?
Tán chontá náhudagiá dósta dárét o drógay padá gardét? Ósht...
3 Bezánét ke Hodáwandá Hodádóst pa wat zortag o jetá kortagant.
Wahdé Hodáwandá tawára kanán, á eshkont.
4 Hezhmay tahá gonáh makanét.
Éshiay badalá, wapsagay wahdá, wati delá é bárawá pegr kanét o
árám gerét. Ósht...
5 Barhakkén korbánig peshkash kanét o Hodáwanday sará tawkal.

---

* **3:2 3:2** Pa óshtá asligén Ebráni gál "saláh" ent. É gál báz barán Zaburay ketábá átkag. Mánái pakká zánag nabutag bale balkén pa wánókay mahtal bayagá muzikay yak gálé. † **3:6 3:6** Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá "moháserah".

6 Bázéné gwashit: “Kay ent pa má néki bekant?”
Oo Hodáwand! Wati démá pa má rozhnág kan.
7 Taw mani del cha shádániá sarréch kortag,
cha áyáni hamá wahday shádániá géshter ke dán o gallah o tázagén
sharábesh báz bebant.
8 Árámiá drája kasshán o wáb ham kapán,
chiá ke tahná taw, oo Hodáwand, maná émeniay tahá nendénay.

5

Maná rástén ráhá bar
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón nali sázán. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Mani gappán gósh bedár,
mani nálagán delgósh kan.
2 Oo mani bádsháhén Hodá! Mani peryátá beshkon,
chiá ke tai gwará dwá kanán.
3 Oo Hodáwand! Bámgwáhán taw mani tawárá eshkonay,
bámgwáhán, gón dazbandi wati wáhagán pésha kanán o wadáriga bán.
4 Taw choshén Hodáé naay ke cha badiá delwassh bebay,
badi gón taw jalleta nakant.
5 Porkebr o gorunák tai démá óshtáta nakant o
cha sajjahén badkárán naprata kanay.
6 Drógbandán bégwáha kanay,
Hodáwand cha hónig o prébkárán naprata kant.

7 Bale man cha tai mehrá tai lógá káyán o
cha tai torsá tai parasteshgáhá kóndhána kapán.
8 Oo Hodáwand! Pa mani dozhmenáni sawabá,
gón wati adl o ensápá maná rahshóni beday o
wati ráhá pa man sáp o tachk bekan.
9 Chiá ke rásti áyáni zobáná nést o
del o darunesh tabáhi ent o bass.
Gotth o galuesh práhén kabré o
wati zobáná pa cháplusi kára bandant.
10 Oo Hodá! Eshán mayárbár hesáb kan,
bell ke wati shawráni tahá beboddhant.
Áyáni bázén náparmániáni sawabá, cha wat duresh kan,
chiá ke tai helápá shóreshesh kortag.
11 Bale á sajjahén ke tai báhóth o mayára bant, shádmáni bekanant,
dáemá sáz o zémel bejanant.
Áyán wati sáhegay chérá negahpáni bekan,
tán harkas ke tai námay dóstdár ent gón tai námá shádán bebit.
12 Allamá, taw, oo Hodáwand, pahrézkárán barkata dayay o
áyán gón wati mehr o rahmatá esparay paymá negahpána bay!

6

Oo Hodá! Maná berakkén
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón zehi o simmi sázán. “Sheminitay”* tarzay sará. Dáuday Zabur.

* **6: 6:0** Sheminitay máná “hashtomi” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

1 Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o
gón wati gazabá neherr.
2 Hodáwandá! Mani sará rahm kan chiá ke gimmortagán.
Oo Hodáwand! Maná dráh bekan chiá ke jesm o jánon paréshán ent.†
3 Arwáhon sakk békarár o jalájósh ent.
Oo Hodáwand! Tán kadén? Tán kadén?

4 Hodáwandá! Wati démá gón man tarrén o mani sáhá berakkén,
wati mehray sawabá maná neját beday.
5 Chiá ke mordag tará yát korta nakanant,
kay ent ke cha mordagáni jaháná tai shográ begipt?

6 Cha nálagán dam bortagán,
har shap gandalán cha gréwagá ménán o
tahtá gón arsán tarra kanán.
7 Chammon cha bázén andóhán nezór butagant o
cha bázén dozhmenán tahár.

8 Oo sajjahén badkárán! Cha man dur bét,
chiá ke Hodáwandá mani gréwagáni tawár eshkotagant.
9 Hodáwandá mani peryát gósh dáshtagant,
Hodáwand mani dwáyá mannit.
10 Mani sajjahén dozhmen sharmendag o sakk paréshána bant,
á démá chahra dayant o pashal o sharmendaga bant.

7

Tai mayár o báhótha bán

Dáuday Shigáyun.* Dáudá é Zabur Benyáminay kabilahay Kush námén mardoméay habaráni sawabá pa Hodáwandá darshán kortag.

1 Oo Hodáwand, mani Hodá! Tai báhóth o mayára bán.
Maná cha á sajjahénán ke mani randá kaptagant berakkén.
2 Agan na, á maná shéráni paymá derrant,
chondh chondha kanant o maná rakkénóké nabit.
3 Oo Hodáwand, mani Hodá! Agan man choshén káré kortag o
daston gonáhéá mén ent,
4 agan pa dóstéá badion kortag,
yá ke dozhmené bémayárá poletag,
5 bell ke dozhmen mani padá byayt o
áiay dast pa man berasit,
mani zendá pádmál bekant o
maná hákáni tahá bwápénit. Ósht...

6 Oo Hodáwand! Gón wati hezhmá jáh bejan o
mani dozhmenáni gazabay démá pád á!
Ágáh bay, oo mani Hodá!
Taw ay ke dádrasiay járet jatag!
7 Bell ke kawmáni romb tai gwará yakjáh bant,
cha borzá eshání sará hákemi bekan!

† **6:2 6:2** Asligén Ebráni zobána gwashit: "Haddh o bandon paréshán ant." * **7: 7:0** É gálay máná zánag nabutag bale balkén adab yá muzikay yak gálé.

8 Bell ke Hodáwand pa kawmán shawr o hokm beborrit.
Oo Hodáwand! Gón mani rásti o tachkiá,
wati dadrasiá mani pahrézkáriáni sará bekan.
9 Oo ádelén Hodá ke del o darunána zánay!
Badkáráni sherrián halás kan o
pahrézkárán pa del mohr bedár.

10 Mani espar Hodá ent
ke nékdelána rakkénit.
11 Hodá ádelén dadrasé,
Hodáé ke har róch hezhma gipt.
12 Agan ensán pashómán mabit,
wati zahmá téza kant o
wati kamáná kasshit o tayára kant.
13 Áiá koshókén seláh tayár kortag o
wati tirán ácheshéna kant.
14 Á mardomá bechár ke cha sherr o shórá ápos ent o
cha petnahá lápporr, á dróga zayt.
15 Kallé kóchit o johla kant o
hamá chátá kapit ke wat kótkagi.
16 Áiay petnah wati sará kapit o
pasáti ham sará laggit.

17 Hodáwandá pa áiay adl o ensápá shogra gerán,
borzén arshay Hodáwanday námá názénán.

8

Porshawkat ent tai nám
Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Gittitay”* tarzay sará. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand, may Hodáwand!
Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.

Taw wati shán o mazani ásmánáni sarborá sheng o tálán kortag.
2 Pa wat satá o saná, chokk o shirmechén nonnokáni dapá ham dátag
ke tai dozhmenáni sawabá tará satá bekanant,
tánke dozhmen o bérgirán chopp o bétawár bekanay.
3 Wahdé tai ásmánáni némagá chárán
ke tai lankokáni ezm o honar ant
máh o estáráni némagá,
ke taw barjáh dáshtagant,
4 ensán chié ke taw áiay gamwár bebay o
bani ádam kay ent ke áiay delgóshá bedáray?
5 Bale angat taw cha préshtagán† bass kammoké kamter kort o
mazani o ezzatay táj sará dát.
6 Wati dastay sajjahén káráni sará hákem kort o
har chizz áiay pádáni chérá esht.
7 Sajjahén ramag o górrom‡
gyábán o sahrái jánwar
8 ásmánay báli morg o

---

* **8: 8:0** Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † **8:5 8:5** Yá: cha Hodáyá. ‡ **8:7 8:7** Górrom, bezán gókáni romb.

daryáay máhig o
har ché ke cha zeray§ ráhá gwazit.

9 Oo Hodáwand, may Hodáwand!
Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.

9

Ádelén Hodá

Pa sázger o washáwázáni sálárá. "Mawt-labbénay"* tarzay sará. Dáuday zabur.

1 Tará, oo Hodáwand, cha delay johlánkián shogra gerán,
tai sajjahén ajabén kárán darshána kanán.
2 Tai gwará gal o shádmánia kanán.
Oo borzén arshay Hodá! Tai námá názénán.

3 Wahdé mani dozhmen pada kenzant,
cha tai démá lakoshant o tabáh o haláka bant.
4 Chiá ke taw mani hakk o ensáp pa sharri dáshtag,
wati tahtá neshtagay o pa ensáp dádrasi kortag.
5 Kawmet hakkal dátagant,
badkár tabáh o barbád kortagant o
áyáni nám abad tán abad gár o bégwáh kortag.
6 Dozhmen, dáemi wayránagáni tahá gár o gomsár butagant,
áyáni shahráni risshag o wandhálet cha boná kasshetagant,
tantaná† áyáni yát ham gár o zawál butag.

7 Bale Hodáwand tán abad bádsháhia kant,
áiá wati shawr o dádrasiay taht páydár kortag.
8 Á wat jahánáá gón adlá dádrasia kant,
kawmáni sará gón ensápá shawra borrit.

9 Hodáwand pa zolm distagénán, borzén kaláté
kaláté borzén, mán sakkén sáhatán.
10 Á ke tai námá zánant tai sará tawkala kanant
chiá ke taw, oo Hodáwand, wati hodónáken‡ lóthók yalah nakortagant.

11 Hodáwandá, ke tahti Sahyuná ent, benázénét,
kawmáni nyámá áiay kortagén kárán jár janét.
12 Chiá ke á ke hónáni bérgir ent, eshán yáta kant
zolm distagénáni peryátána nashamóshit.

13 Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
hamá ázárán ke cha dozhmenáni dastá maná rasant bechár,
taw ke cha markay darwázagán maná sarperáza kanay,
14 tánke tai sajjahén satá o tawsipán
Sahyunay Jenekay darwázagáni démá§ barjáh dárán o

§ **8:8 8:8** Zer, bezán daryá. * **9: 9:0** Mawt-labbénay máná "chokkay mark" ent. Báwar esh ent ke Mawt-labbén muzikay yak gálé. † **9:6 9:6** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. ‡ **9:10 9:10** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. § **9:14 9:14** Sahyunay Jenekay darwázagáni démá, bezán Urshalimay shahray darwázagáni démá.

shádmáni bekanán ke taw maná rakkéntag.

15 Kawm, wati hamá kótkagén kallá kaptagant,
áyáni pád hamá dámá band geptag o passetagant ke watesh chér kortagat.
16 Hodáwandá watá gón wati adl o ensápá pajjáréntag,
badkár cha wati kortagén kárán wat dámá kapant.
Zegr...* Ósht...

17 Badkár mordagáni jaháná pera tarrant,
á sajjahén kawm ke Hodáyá shamóshant.
18 Bale hájatmand harwahd shamóshaga nabant o
zolm distagénáni omét tán abad barbáda nabit.
19 Oo Hodáwand! Pád á o mayl ke ensán báládast bebit,
bell ke tai dargáhá kawmáni shawr o hokm borrag bebit.
20 Oo Hodáwand! Torsesh jesm o jáná perrén
tán kawm bezánant ke ensán ant o bass. Ósht...

10

Chiá watá chéra dayay?

1 Oo Hodáwand! Pa ché dur óshtátagay?
Chiá watá sakkén sáhatán chéra dayay?
2 Badkár gón kebr nezórénán shekára kant,
bell ke wati pandaláni dámá gereptár bebit.
3 Chiá ke badkárá wati delay wáhagáni sará pahr ent,
lálech kanókán barkata dant o Hodáwandá bad o rada gwashit.
4 Badkár mán wati kebr o gorunákiá gwashit: “Hodá dar gétka nakant”,
áiay sajjahén pegr o hayál esh ent ke “Hodáé nést”.
5 Wati ráhá modám kámyáb o sóbén* ent,
tai shawr o dádrasi cha áiay chammá dur ant,
wati sajjahén dozhmenán rishkanda kant.
6 Wati delá gwashit: “Hechbar cha wati jáhá soránag o jombénaga nabán nasláni nasl cha kazá o baláhán dura bán.”
7 Dap o zobáni cha nálat o préb o setamá porr ent,
áiay zobánay chérá petnah o sherkáriá kodám bastag.
8 Métag o ábádiáni kaminá† nendit,
chér o panáhén jáhán bégonáhána koshit,
chérokái béwasáni shekár kanagay shóházá ent.
9 Shéray paymá wati kaminá wadára kant,
wadára kant o nezór o nátwánán wati panjagá kárit,
panjagá kárit o dámá dawra dant.
10 Áiay shekár, lagatmál o zár o wára bant,
áiay dastá gár o gomsára bant.
11 Wati delá gwashit: “Hodáyá shamoshtag
démi póshéntag o hechbara nagendit.”

12 Oo Hodáwand! Pád á. Oo Hodá! Wati dastá shahár.

---

* **9:16 9:16** Asligén Ebráni gál “Higáyun” ent. É gálay máná zánag nabutag bale báwar esh ent ke muzikay yak gálé. * **10:5 10:5** Sóbén, bezán péróz, kámyáb. † **10:8 10:8** Kamin, bezán sráp.

Bazzagénán mashamósh.
13 Badkár pa ché Hodáyá bad o rada gwashit?
Chiá wati delá gwashit:
“Hodá dar gétka nakant”?
14 Bale albat taw genday. Sakki o sóriána genday,
tán kár o ehtiárá wati dastá bedáray.
Bazzag o béchárag watá tai sepordaga kanant,
chórawáni madat kanók taw ay.
15 Sherr o badkáráni báská beprósh,
áyáni sharáratay hesábá beger,
hamá káráni hesábá ham ke áiá gwashtag: “Hodá dar gétka nakant”.
16 Hodáwand abad tán abad bádsháh ent,
kawm cha áiay sardhagárá gár o gomsára bant.
17 Oo Hodáwand! Taw bazzagáni wáhagán gósha dáray,
áyán delbaddhia dayay o habaránesh eshkonay.
18 Chóraw o setam distagénáni dadrasiá kanay
tánke é hákién ensán dega baré tors o dehshat maperrénit.

11

Hodáwand wati Pákén parasteshgáhá ent
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Man Hodáwanday mayár o báhóth án,
gorhá shomá maná che paymá gwashét:
“Morgé bebay o wati kóhá bál kan.
2 Chiá ke haw, badkár kamáná kasshant o
tiresh zehá dátag,
ke mán taháróki nékdelán bejanant.
3 Agan bonred* tabáh kanag bebant,
gorhá pahrézkár ché korta kant?”

4 Hodáwand wati pákén parasteshgáhá ent,
Hodáwanday taht ásmáná ent.
Chammi gendagá ant,
didagi ensánay chokkána ázmáit.
5 Hodáwand pahrézkár o badkárána chakkásit†,
áiay ruh cha haváyán naprata kant ke sherr o sheddatesh dósta bit.
6 Badkáráni sará angar o gókorta gwárénit,
áyáni jám o pyálahay bahr, sóchák o lewárén gwát ent.

7 Hodáwand ádel ent,
áiá adl o ensáp dósta bit,
nékdel áiay démá gendant.

12

Hodádósté pasht nakaptag
Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Sheminitay”* tarzay sará. Dáuday Zabur.

---

* **11:3 11:3** Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red. † **11:5 11:5** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. * **12: 12:0** Sheminitay máná “hashtomi” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

1 Oo Hodáwand! Berakkén, chiá ke hech Hodádósté pasht nakaptag o
wapádár cha mardománi nyámá gár o bégwáh butagant.
2 Harkas gón hamsáhegá dróga bandit,
cháplusén dapesh pa préb habara kanant.
3 Hodáwand har cháplusén dapá próshát o
har bathák janókén zobáná borrát.
4 Gwashant: “Má gón wati zobáná kámyáb o sóbéna bén,
may dap o lonth ham gón má ant, may wájah o master kay ent?”

5 Hodáwanda gwashit: “Cha nezórén mardománi lagatmáli o
hájatmandáni nálagáni sawabá
nun jáha janán†.
Man eshán hamá paymá émenia bakshán ke eshániarmán ent.”
6 Hodáwanday habar asil o béayb ant,
nograhay paymá ke cha kurahá dar átkag o
hapt randá pák o sallah kanag butag.
7 Oo Hodáwand! Taw eshán negahpánia kanay,
taw é dábén mardománi nyámá eshániposht o panáha bay.
8 Badkár har némagá tarr o tába kanant,
á wahdi ke mardom palitiá ezzata dayant.

13

Oo Hodáwand! Tán kadén?
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Tán kadén? Bárén maná tán abada shamóshay?
Tán kadén wati démá cha man panáha kanay o póshénay?
2 Tán kadén mani pegr o andéshag maná ázár bedayant,
har róch delon gamig?
Tán kadén dozhmen mani sará báládast bebit?

3 Oo Hodáwand! Mani Hodá! Mani chárágá bekan o passaw day!
Chammánon rozhná kan, agan na, markay wábá wapsán.
4 Chó mabit dozhmen begwashit: “Man áiay sará sóbén butagán”,
badwáh shádán bebit ke mana larzán.

5 Bale tai mehray sará tawkala kanán,
delon gal o bála bit ke taw maná rakkéntag.
6 Hodáwandá názénán,
ke modám mani sará mehrabán butag.

14

Nádána gwashit: “Hodáé nést”
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Nádán wati delá gwashit:
“Hodáé nést.”
É palit ant o káresh sell o gandah,
nékkáré nést.
2 Hodáwand cha ásmáná bani ádamá chárit
tán begendit bárén dánáé hast

† **12:5 12:5** Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”.

ke Hodáay shóházá ent.
3 Sajjahénán wati ráh gár dátag,
hórigá palit butagant,
nékkáré nést,
yakké ham nést.

4 Badkár hechbar sarpada nabant?
É mani kawmá anchosha warant ke mardom nagana warant o
Hodáwandá hech tawára nakanant.
5 Bale ódá wati torsay tahá boddhant,
chiá ke Hodá gón pahrézkáráni nasl o padréchá ent.
6 Shomá setam distagénáni shawrbandián rishkanda kanét,
bale Hodá eshání panáhgáh ent.

7 Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá berakkénát.
Wahdé Hodáwand washbahtiá pa wati kawmá pera tarrénit,
Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia kant.

15

Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit
Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Kay tai tambuá* mehmán bebit?
Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit?
2 Hamá ke béaybgám bejant,
adl o ensápá barjáh dárit o
pa delsetki rásténá begwashit,
3 hamá ke gón wati zobáná kaséay báposhtá habaré magwashit,
pa hamsáhegá badi makant o
hamráhán ér majant,
4 hamá ke badkár áiay chammán hakir o béarzesh bebant,
Hodátorsán ezzat o hormat bedant o
wati labzay sará wapá bekant, toré zalar o zyán begendit,
5 hamá ke wati zarrá pa sutt madant o
bégonáhéay helápá reshwat magipt,
á ke eshán barjáha dárit hechbara nalarzit.

16

Maná yalaha nakanay
Dáuday shayr.

1 Oo Hodá! Maná pa sharri bedár,
ke tai mayár o báhóth butagán.
2 Gón Hodáwandá gwashton: “Taw ay mani Hodáwand,
abéd cha taw pa man hech sharrié nést.”
3 Á pák o palgártagén ke zeminá ant,
hamá sharapmand ant ke mani sajjahén shádmáni hamáyáni
sawabá ent.

* **15:1 15:1** Tambu, bezán gedán, haymah. É gál pa Sháhediay tambuá eshárate. Sháhediay tambu Bani Esráilián Mussáay zamánagá gón Hodáay hokmá jórhéntagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag.

4 Á ke dega hodáéay randá tachant, áyáni gam o andóh sakk báza bit,
áyáni hónén korbánigáni rasmán góna nabán o
námánesh wati zobáná nayárán.

5 Oo Hodáwand! Taw mani gisshetagén bahrwandh o jám ay,
taw mani bahrá sharriay sará dáray.
6 Mani hadd o simsar, deltabén jágahán gisshénag butagant,
maná delkasshén mirásé dastá kaptag.
7 Man Hodáwandá názénán ke maná shawr o saláha dant,
delon shappásán ham maná ráh sója dant.
8 Man modám Hodáwand wati dém pa démá distag,
á mani rástén pahnátá ent,
cha hamé sawabá mana nalarzán.
9 Paméshká, delon wassh o zobán shádán ent.
Jesm o jánon mán ométay kalátá áráma gipt.
10 Chiá ke taw maná mordagáni jaháná yalaha nakanay o
wati dóstdárá sarhag o pussagá naylay.
11 Taw maná zenday ráhá sója dayay o
wati bárgáhá maná cha shádmániá sarrécha kanay.
Tai rástén kashá, wasshi abadmán ent.

17

Tai bánzoláni chérá
Dáuday dwá.

1 Oo Hodáwand! Mani barhakkén peryátán beshkon o
nálagánon gósh dár,
dwáyánon beshkon,
ke cha béryáén dap o lonthán dara káyant.
2 Cha tai bárgáhá maná dádrasi o ázáti sar bát,
chammet rásténá begendátant.
3 Taw mani del ázmáesh kortag o shappásán mani cháragá átkagay,
maná chakkásetaget o hech dar nagétkag,
ahdon kortag ke dap gonáh makant.
4 Mardománi kár har ché ke bit,
bale man cha tai lonthániá gálá
watá cha zálemáni ráhá dur dáshtag.
5 Mani pádáni pad tai ráhá naksh ant,
pádon nalarzetagant.

6 Oo Hodá! Tará lóthán, chiá ke taw maná passawa dayay,
gósh dár o habaránon beshkon.
7 Wati mehray ajabbatiá pésh bedár!
Taw hamáyána rakkénay
ke cha wati dozhmenán tai gwará mayár o báhótha bant.
8 Maná chó wati chammá besambál o
wati bánzoláni sáhegá chér beday,
9 cha á badkárán ke maná gár o gomsára kanant o
cha hamá jawrén dozhmenán ke maná angerresh kortag.
10 Á wati sengén delán mohra kanant o
áyáni zobán porkebr o gorunákén habara kant.

11 Mani padesh geptagant o hamé annun maná angerresh kortag,
chammesh pa man dótkag tán zeminá dawron bedayant.
12 Á shéréay paymá ant ke pa shekárá shodig ent,
warnáén shéréay paymá ke kaminá neshtag,

13 Oo Hodáwand! Jáh jan, eshánі démá dar á o zeminá bejanesh,
gón wati zahmá maná cha badkárán berakkén.
14 Hodáwandá! Maná cha é paymén mardománi dastá ázát kan,
cha é donyáay mardomán ke nasibesh tahná hamé donyá ent o bass,
ke lápánesh cha wati hazánagá séra kanay,
chokkesh báza bant o
áyáni pasht kaptagén chizz pa chokkánesha rasit.

15 Bale man pa pahrézkári tai démá gendán,
ágáh ke bán, cha tai gendagá séra bán.

18

Hodáwand mani talár ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur. Dáudá é Zabur hamá wahdá pa Hodáwandá per bast ke Hodáwandá cha sajjahén dozhmenán o cha Sháulay dastá rakként. Dáudá chosh gwasht:

1 Oo Hodáwand, oo mani zór o wák! Tará báz dósta dárán.
2 Hodáwand mani talár ent, mani kalát o mani rakkénók ent,
mani Hodá mani talár ent o hamáiay poshtá báhóth o mayára bán.
Á mani espar ent, mani zórákén rakkénók* o mani sangar.
3 Hodáwandá ke satá o sanáay láhek ent tawára kanán o
cha wati dozhmenána rakkán.
4 Markay sád o bandán maná patátagat o
tabáhi o zawáliay hár o hirrópán maná torséntagat.
5 Mordagáni jahánay sád o bandán patátagatán o
gón markay dámá, dém pa dém atán.
6 Wati paréshániáni tahá Hodáwandon tawár jat o
komak lóthagay peryáton wati Hodáay gwará borz kort.
Áiá cha wati parasteshgáhá mani tawár eshkot o
mani komak lóthagay peryát áiay góshán raset.

7 Nun zemin chandhet o jomb o jóshá lagget,
kóháni béh o bonyát ham larzetant,
chiá ke á hezhm geptagat.
8 Cha áiay pónzá dutt dar átk o
sóznákén ásé cha dapá,
taptagén angar zobánok janagá atant.
9 Ásmáni ér áwort o jahl átk,
syáhén jambar áiay pádáni chérá at.
10 Karrubiéay† bánzoláni sará neshtagat o
gwátay bánzoláni sará bál at.
11 Taháróki wati pósháki kort o

* **18:2 18:2** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: mani rakkénókén kánth. Kánthay máná edá zór o kodrat ent. † **18:10 18:10** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant.

jambaráni gobár o syáhén hawri wati cháger day kápár kortant.
12 Rozhn o drapshnáki cha áiá démá at o jambar chest bayagá atant,
taptagén seng o ácheshén angar dara kaptant.
13 Hodáwandá cha ásmáná grandet o
borzén arshay Hodáyá cha taptagén seng o ácheshén angarán wati
tawár sar dát.
14 Áiá wati tir shántant o dozhmen sheng o sháng kortant,
gróki dawr dát o sargardáni kortant.
15 Daryáay ápráh gendag butant o
donyáay bonyát paddar,
cha tai neherr o hakkalán
cha tai pónzay trondén gwátá, oo Hodáwand!

16 Áiá cha borzádá dast shahárt o maná gepti,
cha zyádahén ápá maná dar áworti o
17 cha zóráwarén dozhmená rakként,
cha áyán ke napratesh mani sará próshtagat,
chiá ke cha man zórákter atant.
18 Sakki o sóriáni róchá, mani démá dar átkant,
bale Hodáwand mani posht o panáh at.
19 Áiá maná práh o émenén jágahé áwort o
maná rakkénti, chiá ke cha man báz wassh o razá at.
20 Hodáwandá pa mani pahrézkáriá gón man néki kortag,
mani dastáni pákiay mozz baksháag,
21 chiá ke man Hodáwanday ráh yalah nadátag o
cha Hodáyá dém pa badiá nashotagán.
22 Áiay parmán modám mani chammáni démá butagant o
áiay hokm cha wat dur nadáshtagant.
23 Áiay démá tamán o béayb butagán o
watá cha gonáhá dur dáshtag.
24 Hodáwandá mani pahrézkáriáni mozz dátag,
áiá mani dastáni páki distag.
25 Taw gón wapádárán wapádár ay o
gón tachkénán tachk.
26 Gón pákénán pák ay o
gón repkkárán chálák.
27 Chiá ke taw békebrána rakkénay,
bale porkebr o gorunákán chamjahla kanay.
28 Oo Hodáwandén Hodá! Taw ay ke mani cherágá rozhnága kanay.
Hamá ent ke mani taháróki án róshena kant.
29 Gón tai madatá lashkaréay sará orosh o hamlaha barán o
gón Hodáay komaká ent ke cha borzén diwálán koppa kanán.

30 Haw! Hodá, áiay ráh tamán o kámelén ráhé,
Hodáay habar béayb ant,
pa harkasá ke áiay gwará panáha zurit, esparé.
31 Hodáwandá abéd, kay Hodá ent o
Hodáyá abéd, kay talár?
32 É Hodá ent ke maná zór o wáka dant o
mani ráhá tamán o béayba kant.

33 Mani pádán áskáni‡ paymá téza kant o
maná borziáni óshtagá láhekia dant.
34 Mani dastán pa jangá ázmudaga kant,
tán báskon brenjén kamáná beloppénit o chóth bekant.
35 Taw wati sóbén bayagay esparáma maná bakshay o
rástén dastet mani posht o panáh ent,
tai narmdeli o békebri maná mazania dant.
36 Taw mani pádáni chéray ráhá práha kanay
tánke pádon malarzant.
37 Dozhmenáni randá kapán o
mani dast pa áyána rasit,
tán halák mabant, pera natarrán.
38 Anchosh zeminá janán ke pád áyagay móh o wákesh mabit,
mani pádáni chérá kapant.
39 Taw pa jangá maná zór o wáka bakshay o
dozhmenán mani pádáni chérá dawra dayay.
40 Mani pádán dozhmenáni gardenay sará éra kanay o
man wati dozhmenán gár o gomsára kanán.
41 Pa komaká peryáta kanant bale rakkénóké nést,
cha Hodáwandá komaka lóthant, bale passawa nadant.
42 Man áyán háka kanán o gwátá dayán,
damk o kuchaháni gelay paymá chandhán.
43 Taw maná cha mardománi jang o chópána rakkénay o
kawmáni sardára kanay,
hamá mardom mani hezmatá kanant ke manesh pajjáha nayárán.
44 Tán mani tawárá eshkonant, parmána barant,
darámad mani démá wati sará jahla kanant.
45 Á deltrakka bant,
larzán o drahán cha wati kalátána tachant.

46 Hodáwand zendag ent. Pa mani talárén Hodáyá názénk.
Mani rakkénókén Hodáyá shán o shawkat bát.
47 Hodá ent ke mani bérá gipt,
kawm o ráján mani chérdastiá nádénit o
48 maná cha dozhmenána rakkénit.
Haw! Taw mani dozhmenáni démá maná sarperáza kanay o
cha zálemén mardomána chotthénay.
49 Oo Hodáwand! Paméshká tará kawmáni nyámá satá kanán o
tai námá názénán.
50 Á wati bádsháhá mazanén sób o pérózia bakshit o
wati rógen per moshtagénáʃ mehra kant,
bezán Dáud o áiay nasl o padréchá tán abad.

19

Hodáwanday Sharyat tamán o béayb ent
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Ásmán Hodáwanday shán o mazaniá paddara kant,
borzén arsh áiay dastay kárán.

‡ **18:33 18:33** Ásk, bezán áhu, áhug. ʃ **18:50 18:50** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

2 É róch pa á róchá habar rawána kant o
é shap pa á shapá zánt o hekmat darshána kant,
3 na habaré o na gálé,
áyáni tawár eshkonaga nabit.
4 Padá ham áwázesh sarjamén zeminá sheng o tálána bit o
habaresh tán jahánay goddhi marz o simsarána rasant.
Pa róchá, Hodáyá ásmáná tambué bastag,
5 róch sálónkéay paymá cha wati kellahbandá* dara kayt o
chó ke pahlawáné shádán maydána kant.
6 Cha ásmánay yak gwaréá dara kayt o
tán á dega gwará chahra wárt,
hech chizzé cha áiay horm o garmiá chér naent.

7 Hodáwanday Sharyat tamán o béayb ent o
jesm o jáná bóda kárit.
Hodáwanday hokm porehtebár ant o
kamzántán dáná o aglmand kant.
8 Hodáwanday rahband rást ant o
delá shádána kanant.
Hodáwanday parmán pák ant o
chammán rozhnága kanant.
9 Hodáwanday tors pák ent o
tán abad páydár.
Hodáwanday parmán barhakk ant o
sarjamiá adl,
10 cha teláhá delkashter, tantaná cha asilén zarr ham,
cha shahdá shirkenter, tantaná cha bénagay kodámay har trampá washter.
11 Tai hezmatkárá cha áyán dháh o hoshdár rasit o
gón áyáni dáragá mazanén mozzé.
12 Kay ent á ke wati radián bezánt o sarpad bebit?
Maná cha wati nazántagén gonáhán pák o sallah kan.
13 Wati hezmatkárá cha gorunák o porkebrén kár o kerdán bedár,
mayl ke mani sará báládast bebant.
Hamá wahdá tamán o béayba bán o
cha har mazanén gonáhá pák.
14 Oo Hodáwand! Mani dapay habar o delay pegr o hayál
tai delá benendátant,
taw ke mani talár o posht o panáh ay.

20

Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi beday
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Hodáwand tará sakki o sóriáni róchá passaw bedayát,
Ákubay Hodáay nám tará negahpán bát.
2 Cha wati pákén jágahá pa taw komak berasénát o
cha Sahyuná tará madat kanát.
3 Tai sajjahén korbánigán wati yátá bedárát,

* **19:5 19:5** Kellahband, bezán hamá jágah ke pa sálónk o bánórá jórh kanaga bit.

tai sóchagi korbánigáni mannók bát. Ósht...
4 Tai delay wáhagán barjáh dárát o
tai sajjahén shawrbandián kámyáb kanát.
5 Tai sób o pérózіá gón shádmáni kukkár bekanén o
wati bayraká* tai námay sará borzád bechandhénén.
Hodáwand tai sajjahén dazbandián purah o sarjam bekanát.

6 Nun zánton ke Hodáwand wati rógen per moshtagéná† rakkénit o
cha wati pákén ásmáná áiá passawa dant,
gón wati rástén dastay rakkénókén wák o tágatá.
7 Lahtén wati asp o arrábaháni‡ sará pahra kanant,
bale má wati Hodáwandén Hodáay námay sará pahra kanén.
8 Á srénprósha bant o kapant,
bale má páda káén o mohra óshtén.
9 Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi beday.
Tawár ke kanén, may passawá beday.

21

Hodáay dátagén sóbay shogriá
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Bádsháh cha tai zórá shádmánia kant o
cha tai rakkénagá ent ke inchok gal o bál ent.
2 Taw áiay delay morád bakshátagant o
áiay lonthání wáhaget cha áiá dur nadáshtagant. Ósht...
3 Chiá ke gón bázén barkatáni dayagá pa áiay wasshátká dar átkagay o
tájé cha asilén teláhá sará dátet.
4 Áiá cha taw zend lóthet o taw bakshát,
róchání dráji, abad tán abad.
5 Cha tai bakshátagén kámránián, áiay shán o marháh mazan ent,
áiárá shawkat o mazani dátag.
6 Pa rásti abadmánén barkat bakshátag o
wati bagalá gal o shadánet kortag.
7 Chiá ke bádsháh Hodáwanday sará tawkala kant o
borzén arshay Hodáwanday mehrá nalarzit.
8 Tai dast, sajjahén dozhmenán dara géjit,
tai rástén dast pa áyán ke cha taw naprata kanant rasit.
9 Á wahdi ke záhera bay
áyán porácheshén tarunéay paymá kanay.
Hodáwand wati hezhmay tahá áyán éra bárt o
áiay áchesh áyána wárt.
10 Áyáni padréchá cha zeminá gár o bégwáha kanay,
chokk o nabiragánesh cha mardománi nyámá.
11 Harchont ke tai helápá palitén shawrbandi bekanant o
badén repk o pandal besázant bale sóbéna nabant,
12 chiá ke taw áyána táchénay,
wahdé ke wati kamáná dém pa áyána tarrénay.

---

* **20:5 20:5** Bayrak, bezán parcham. † **20:6 20:6** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. ‡ **20:7 20:7** Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárhi ke aspia kasshant.

13 Oo Hodáwand! Gón wati zór o twáná anchosh mazanshán bátay.
Tai wák o kodratá satá kanén o názénén.

22

Taw chiá maná tahná esht?
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur. “Sahargáhi áskay” tarzay sará.

1 Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chiá maná tahná esht?
Pa ché cha mani rakkénagá dur ay,
cha mani áh o peryátán sakk jetá ay.
2 Oo mani Hodá! Sajjahén róchá peryáta kanán o taw passawé nadayay,
sajjahén shapá ham, bale áráma nagerán.
3 Angat ham taw pák o palgár ay,
Bani Esráil tará názénit ke taw pa bádsháhi neshtagay.
4 May petán tai sará tawkal kort,
tai sará tawkalesh kort o taw rakkéntant.
5 Tai dargáhá peryátesh kort o rakketant,
tai sará tawkalesh kort o pashal o sharmendag nabutant.

6 Záná, man ensáné naán, kermé án?
Mardománi démá sobakk án o kawmay chammá béezzat.
7 Harkas ke maná gendit kalág o rishkand kant.
Dapá chótha kanant, sará soránant o gwashant:
8 “Angat wati óst o ométá pa Hodáyá band,
bell á tará berakkénit,
berakkénit agan tará dósta dárit.”
9 Bale taw maná cha mátay lápá dar áwort o
mátay sénagá ásudagi dát.
10 Cha pédáeshá tai baddhá dawr dayag bután,
cha mátay lápá mani Hodá butagay.
11 Cha man dur mabay,
chiá ke sakki o sóri nazzik ent o
kassé pa komaká nést.
12 Bázén narén gókéá mani chapp o chágerd geptag,
Báshánay sardhagáray zóráwarén gókán maná angerr kortag,
13 wati práhén dapesh pa man parroptag,
gorrók o derrókén shéráni paymá.
14 Chó ke ápá réchag o tálán butagán
sajjahén haddhon cha bandán dar átkagant.
Delon chó ke mómá áp ent o sénagá sóchit.
15 Zór o tágaton kunzagi chondhé ke hoshk butag o
zobánon nokká lacchetag,
maná markay háká wápéntaget.
16 Kochekán mani chapp o chágerd geptag,
sherr o badkáráni rombá angerr án,
mani dast o pádesh thong thong kortagant,
17 wati sajjahén haddhán shomár korta kanán.
Áyán wati thélag pa man sakk kortagant,
18 mani pocchán wati nyámá bahra kanant o

jámagay sará pála* janant.

19 Bale taw, oo Hodáwand! Dur mabay.
Oo mani zór o tawkal! Pa mani komaká eshtáp kan.
20 Mani arwáhá cha zahm o shamshirá berakkén o
mani zendagiá cha kochekáni zolm o zórákiá.
21 Maná cha shér o mazárániı dapá neját beday,
ke taw maná cha wahshién káigaráni† kánthán rakkéntag.

22 Tai námá pa wati brátán jára janán o
mocchiay nyámá tará názénán.
23 Shomá, oo Hodátorsán! Áiá benázénét.
Oo Ákubay sajjahén chokk o óbádagán! Áiá ezzat o shán bedayét.
Oo Esráilay padréchán! Áiay haybatá bechárét.
24 Chiá ke áiá cha setam distagénay bazzagiá posht nakortag o
démi cha áiá natarréntag.
Peryáti ke kortag áiá eshkotagant.
25 Mazanén diwáná mani satá o saná pa taw ent,
wati kawlán hamáyáni démá sarjama kanán ke Hodátors ant.
26 Békebr o darbésh waráka warant o séra bant o
á ke Hodáyá shóháza kanant áiá názénant.
shomay del tán abad zendag bát.
27 Zeminay chárén kondh áiá yáta kanant o
dém pa Hodáwandá pera tarrant,
sajjahén kawmáni hándán o kothom áiay bárgáhá sará jahla kanant.
28 Chiá ke bádsháhi Hodáwandayg ent o
hamá ent ke kawmáni sará hákemia kant.
29 Zeminay sajjahén zóráwar waráka warant o áiay démá kapant,
hákién ensán kóndhána kapit,
hamá ke watá, wat zendag dáshta nakant.
30 Áyókén nasl áiay hezmatá bant,
démi padréch Hodáwanday bárawá sahig kanaga bant o
31 pa áyán ke angat wadi nabutagant
áiay adl o ensápá jára janant.
Gwashant: “Á hamá at ke é kári kort.”

23

Hodáwand mani shopánk ent
Dáuday Zabur.

1 Hodáwand mani shopánk ent,
hech chizzay mohtája nabán.
2 Maná sarsabzén charágáhána wápénit o
pa árámén ápán sara kant.
3 Mani arwáhá tázaga kant o
pa wati námaygi pahrézkáriay ráhán maná démá bárt.
4 Agan cha markay tahárterén shép o daragán ham begwazán
cha hech bimm o baláhá natorsán,
chiá ke taw gón man gón ay,

* **22:18 22:18** Pál, bezán láthari, bay o shartbandi. † **22:21 22:21** Káigar, bezán mazanén narén gók.

tai latth o asá maná tasallá bakshit.

5 Dozhmenáni chammáni démá parzónagé pa man pacha kanay,
pa sharapa dayagá mani saragá théla janay o
mani jámá modám porr kanán ay.
6 Allamá, mehr o néki zenday sajjahén róchán mani pad o randá ant o
Hodáwanday kalátá jahmenenda bán, tán abad.

24

Mazanshánén bádsháh
Dáuday Zabur.

1 Zemin o áiay sajjahén hasti Hodáwandayg ant,
jahán o sajjahén mahluk.
2 Chiá ke Hodáwandá áiay bonyát mán daryáyá nádént o
ápáni sará óshtárént.
3 Kay cha Hodáwanday kóhá borzád shota kant?
Kay áiay pákén jágahá óshtáta kant?
4 Hamá ke deli sáp o dasti pák ent,
hamá ke wati arwáhá dém pa náhudagiá natarrénit o
drógén sawgenda nawárt.
5 Á cha Hodáwandá barkata gipt o
cha wati rakkénókén Hodáyá, adl o ensáp.
6 Hamé paymá ant, á mardom ke Ákubay Hodáay shóházá ant,
hamá ke pa áiay démá hodónák ant. Ósht...

7 Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét.
Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét,
tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
8 Mazani o shánay é bádsháh kay ent?
Porwák o zóráwarén Hodáwand,
Hodáwand ke jangá delér ent.
9 Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét!
Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét,
tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
10 Mazani o shánay é bádsháh kay ent?
Lashkaráni Hodáwand
hamá ent mazani o shánay bádsháh. Ósht...

25

Ráhá maná pésh bedár
Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Man pa del o ján dém pa taw káyán.
2 Oo mani Hodá! Tai sará tawkala kanán,
mayl ke pashal o sharmendag bebán o
dozhmen mani sará báládast bebant.
3 Ji haw! Á ke tai sará óst o ométa kant
hechbar sarjahla nabit.
Á ke bé sawabá béwapáia kanant
sarjahl o sharmendaga bant.

4 Oo Hodáwand! Ráhá maná pésh dár o
wati keshká maná tálim day.
5 Dém pa wati rástiá maná rahshón bay o sabak beday,
chiá ke taw mani rakkénókén Hodá ay o
sajjahén róchá tai entezár o wadárá án.
6 Oo Hodáwand! Wati rahmat o mehrá yát kan,
chiá ke á cha azalá hastant.
7 Mani warnáiay náparmáni o gonáhán yát makan,
wati mehray kesásá maná yát kan
ke taw nék ay, oo Hodáwand!

8 Hodáwand nék o rást ent,
paméshká gonahkárán ráhá sója dant.
9 Békebr o darbéshén mardomán rástiay ráhá rahshónia dant,
wati keshká áyán pésha dárit.
10 Hamá ke Hodáwanday ahd o paymánay sará óshtant,
áiay sajjahén ráh pa áyán cha mehr o wapáyá sarréch ant.
11 Oo Hodáwand! Pa wati námaygi mani gonáh o mayárán bebaksh,
chiá ke mazan ant.

12 Kay ent hamá ke pa del Hodátors bebit?
Hodáwand áiá hamá rástén ráhá sója dant ke báyad ent gechéni bekant.
13 Á wati róchán pa séri o azgária gwázénit,
áiay chokk o óbádag zeminay mirás baróka bant.
14 Hodáwand wati delay ráz o ramzán gón Hodátorsán darshána kant,
wati ahd o paymáná pa áyán pajjárénit.
15 Mani chamm modám dém pa Hodáwandá ant,
chiá ke hamá ent ke mani pádán cha dámá ázáta kant.

16 Wati démá gón man bekan o maná rahmat bebaksh,
chiá ke man békas o setam distagéné án.
17 Mani delay sakki o sóri báz ant,
maná cha paréshániá berakkén.
18 Mani ranj o sakkián bechár o
sajjahén gonáhánon bebaksh.
19 Mani dozhmenán bechár ke chinchok báz ant o
cha man chón pa kahr naprata kanant.
20 Mani zendá bepahréz o berakkén,
mayl ke sharmendag bebán,
chiá ke tai báhóth o mayár án.
21 Tachki o rásti mani negahpán bát,
chiá ke mani omét taw ay.
22 Oo Hodá! Esráilá cha sajjahén sakki o sórián berakkén.

26

Oo Hodáwand! Wati dastán bégonáhiay tahá shódán
Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
chiá ke wati bémayáriay tahá gámon jatag o

bé larzagé Hodáwanday sará tawkalon kortag.
2 Hodáwandá! Maná bechakkás o ázmáesh kan,
mani del o hayálá cha chakkásá begwázén.
3 Chiá ke tai mehr modám mani chammáni démá ent o
tai wapádáriay sáhegá gáma janán.

4 Na gón prébkárán hamdiwána bán o
na dotal o dopóstén mardománi hamráh.
5 Cha badkáráni hamráhiá naprata kanán o
gón radkárán hamdiwána nabán.

6 Oo Hodáwand! Wati dastán bégonáhiay tahá shódán o
tai korbánjáhay sará chahra warán,
7 tán wati shogrgozáriay tawárá borz kanán o
tai sajjahén ajabén káráni kessahá byárán.
8 Oo Hodáwand! Maná tai lóg sakk dóst ent,
tai shán o shawkatay jágah.

9 Mani sáhá gonahkáráni hórigá mager o
zendá gón hónigán,
10 ke gandahén pandalesh dastá ent o
rástén dastesh cha reshwatá sarréch.

11 Bale man wati bémayáriay tahá gáma janán,
maná berakkén o mani sará rahm kan.
12 Pádon tachk o sápén jágahé ér ent,
mazanén diwánán Hodáwandá názénán.

27

Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent
Dáuday Zabur.

1 Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent,
cha kayá betorsán?
Hodáwand mani zenday kalát ent,
cha kayá bimmé bebit?
2 Wahdé badkár hamlaha kanant ke mani jesm o jáná bederrant o ér
bebarant,
wahdé dozhmen o badwáh mani sará orosha kanant,
á wat thagala warant o kapant.
3 Bell ke lashkaré mani chágerdá wati gedánán mekk bekant,
angat mani dela nalarzit,
agan jangé ham mani sará bekapit,
angat deljam án.

4 Cha Hodáwandá yak chizzé lóthetagon o
hameshiay pad o randá bán,
ke wati zenday sajjahén róchán
Hodáwanday lógá jahmenend bebán,
tánke Hodáwanday zébáiá begendán o
parasteshgáhá cha hamáiá rahshóni belóthán.
5 Chiá ke sakki o sóriáni róchá
maná wati sáhegá dárit,

wati tambuay tahá chéra dant o
taláréay sará borzá óshtárénit.
6 Nun dozhmenáni angerrá
sarperáza bán o
gón shádmániáni kukkárá áiay tambuay tahá korbániga kanán,
Hodáwandá pa sawt o sáza názénán.

7 Oo Hodáwand! Wahdé peryáta kanán mani tawárá beshkon,
mani sará rahm kan o passaw beday.
8 Taw gwashtag: “Mani chehragay shóházá bebay.”
Dela gwashit: “Hodáwandá! Tai chehragay shóházá án.”
9 Démá cha man chér maday,
wati hezmatkárá gón hezhm per matarrén,
taw ke mani madatkár butagay.
Oo mani rakkénókén Hodá!
Maná dawr maday o yalah makan.
10 Agan mát o pet ham maná yalah bekanant,
Hodáwand wat maná zurit o dasta gipt.

11 Oo Hodáwand! Wati ráhá maná sój day,
dozhmenáni sawabá maná rást o tachkén ráhá rahshón bay.
12 Pa dozhmenáni wáhagá maná yalah makan,
chiá ke drógén sháhed mani helápá pád átkagant
ke jang o chópay ásá damant.

13 Deljam án ke Hodáwanday nékiá
zendagénáni zeminá gendán.
14 Hodáwanday wadárá bay,
zórmand bay o delá dhaddh kan.
Haw! Hodáwanday wadárá bay.

28

Peryát
Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand, oo mani talár! Tará tawára kanán,
cha man nádelgósh mabay.
Agan taw bétawár bebay,
haméyáni paymá bán ke kall o kabrá kapant.
2 Mani peryát o záriay tawárá gósh dár,
wahdé cha taw madata lóthán o
wati dastán dém pa tai pákén bárgáhá borza kanán.

3 Maná badkáráni hamráhiá gerrán makan o makassh,
hamá ke radén kára kanant o
gón hamsáhegán cha sohl o saláhá habará ant,
bale delesh cha sherr o shórá porr ent.
4 Kortagén kárání mozzáesh beday,
hamsang gón áyáni badén kárán,
dastay kortagénáni mozzáesh beday,
áyáni kárání kaddá.
5 Paméshká ke Hodáwanday kárání parwáhá nakanant,

áiay dazhonaray kárán*i* háterá nadár*ant*,
á eshán tabáha kant o
hechbar pa rost o rodóma naylit.

6 Hodáwandá satá bát,
chiá ke mani peryát o záriay tawári eshkotag.
7 Hodáwand mani zór o espar ent,
delon áiay sará tawkala kant o madaton rasetag.
Del cha shádmániá sarréch ent o
gón wati sawt o názénkán áiay shográ gerán.

8 Hodáwand wati mardománi zór o twán ent,
pa rógen per moshtagéná* rakkagay kaláté.
9 Wati mardomán berakkén o wati kawmá barkat beday,
áyáni shopánk bay o tán abad wati kópagá bejallesh.

29

Hodáwanday tawár zórmand ent
Dáuday Zabur.
1 Oo ásmánián! Hodáwandá satá kanét,
Hodáwanday shán o kodratá satá kanét.
2 Hodáwanday námay shán o shawkatá satá kanét,
Hodáwandá mán áiay pák o palgárén drapshnákiá satá kanét.

3 Hodáwanday tawár ápáni sarborá ent,
shán o shawkatay Hodá grandit,
Hodáwand porzórén ápáni sarborá grandit.
4 Hodáwanday tawár zórmand ent,
Hodáwanday tawár drapshnák ent.
5 Hodáwanday tawár gazzána próshit,
Hodáwand Lobnánay gazzána próshit.
6 Á Lobnáná gwaskéay* paymá jáha serrénit,
Siryuná† jalabén gókéay‡ paymá.

7 Hodáwanday tawár grand o grókén áchesh rawána kant.
8 Hodáwanday tawár gyábáná larzénit,
Hodáwand Kádeshay gyábáná larzénit.
9 Hodáwanday tawár áposén áskána géjénit§ o
jangalá bé lamb o táka kant.
Áiay parasteshgáhá sajjahén gwánka janant: “Shawkat o shán!”

10 Hodáwand hár o tuppánay sarborá, wati tahtay sará neshtag,
Hodáwand tán abad wati bádsháhi tahtay sará neshtag.
11 Hodáwand wati kawmá wák o kodrat bebakshát,
Hodáwand wati kawmá gón sohl o émeni barkat bedayát.

---

* **28:8 28:8** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. * **29:6 29:6** Gwask, bezán góló, gókay chokk. † **29:6 29:6** Siryun, Hermónay kóhay dega námé. ‡ **29:6 29:6** Jalabén gók, bezán warnáén narén góké ke pa kárá rám kanag nabutag. § **29:9 29:9** Yá: Hodáwanday tawár mazanén drachkána torrénit.

30

Mótkay badal nách o sohbat
Dáuday Zabur. Pa mazanén parasteshgáhay wapká* sawté.

1 Oo Hodáwand! Tará shán o shawkata dayán,
chiá ke taw maná cha johlánkián chest kort o
naeshtet dozhmen mani sará shádehi bekanant.
2 Oo Hodáwand, mani Hodá! Tai gwará pa komaká peryáton kort o
taw maná cha nájórhiá dráh kort,
3 mani arwáh cha mordagáni jaháná dar áwort o
cha áyáni nyámá ke kall o kabr butant zendag kort.

4 Oo Hodáwanday dóstdárán! Pa Hodáwandá názénk bejanét,
áiay pák o palgárén námay shográ begerét.
5 Chiá ke hezhmi damáné o
mehr o rahmati omray drájiá.
Bit ke sajjahén shapé pa gréwag begwazit,
bale bámgwáhá shádehi wati chehragá záhera kant.

6 Man wati ásudagiay wahdá gwasht:
"Hechbar larzénaga nabán."
7 Oo Hodáwand! Taw maná cha wati mehr o rahmatá
mohrén kóhéay paymá óshtáréntagat,
bale wahdé wati démet cha man tarrént,
torseton.

8 Oo Hodáwand! Tará tawáron jat,
tai gwará zári o peryáton borz kort:
9 "Mani marká che sutté mán o
kabray tahá mani ér rawagá chónén páedagé?
Záná, hák tará satá dant?
Jára jant ke taw wapádár ay?
10 Oo Hodáwand! Beshkon o mani sará mehrabán bay.
Hodáwandá! Mani madat kanók bay."

11 Taw mani mótk nách o sohbaté kort,
sugi god o póshák dar kort o
maná gón shádmániá póshént,
12 tánke mani arwáh tará satá bedant o bétawár mabit.
Oo Hodáwand, mani Hodá! Tán abad tai shográ gerán.

31

Tai mayár o báhóth án
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Tai mayár o báhóth butagán,
hechbar mayl ke sharmendag bebán,
wati adl o ensápay tahá maná neját beday.
2 Wati delgóshá gón man bedár o
maná zutt berakkén.
Pa man panáhay taláré bay o

* **30: 30:0** Wapk, bezán chizzé ke pa Hodáyá gisshénaga bit.

pa mani rakkénagá mohrén kaláté.

3 Pa rásti mani talár o kalát ay,
pa wati námaygi maná ráh sója dayay o rahshónia kanay.
4 Maná cha á dámá dar byár ke pa man chér o andém ent,
chiá ke mani panáh taw ay.
5 Wati ruh o sáhá tai dastá dayán.
Oo Hodáwand, oo wapádárén Hodá! Taw maná rakkénay.

6 Tará cha áyán naprat ent ke delgóshesh gón béarzeshén botán ent,
bale man tai sará tawkala kanán, oo Hodáwand!
7 Tai mehrá gala bán o shádehia kanán,
chiá ke taw mani syahróchi distagant o
mani arwáhay sakkiáni némagá hayál gwar kortag.
8 Maná dozhmenáni dastá nadayay o
mani pádán práh o sháygánén jágahé éra kanay.

9 Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan
chiá ke paréshán án,
chammon cha gam o andóhán nezór butagant,
jesm o arwáh ham.
10 Chiá ke zendon gamán wártag o
omr nálagán,
cha mani gonáhá,* tágaté pa man pasht nakaptag o
haddh o bandon pussán ant.

11 Dozhmenáni sawabá sobakk o kalági butagán,
hás pa hamsáhegán,
pajjárók cha man torsán ant o
harkas maná kuchah o damkána gendit, tachit.
12 Mordagáni warhá cha yátá shotagán o
proshtagén kunzagéay paymá butagán.
13 Chiá ke bázénéay bohtámán eshkonagá án,
tors o dehshat cha har gwará,
gón yakdegará pandala jórhénant o
pa mani koshagá mandr o repka sázant.

14 Bale oo Hodáwand! Man tai sará tawkala kanán o
gwashán ke “taw mani Hodá ay.”
15 Mani wahd o damán tai dastá ant,
maná cha dozhmenán berakkén,
cha haméyán ke mani randá kaptagant.
16 Démá pa wati hezmatkárá drapshán kan,
gón wati mehrá maná berakkén.
17 Hodáwandá! Mayl ke sharmendag bebán,
chiá ke tará tawáron per jatag,
bell ke sharur sarjahl o sharmendag bebant o
mordagáni jahánáá bétawár.
18 Drógbandén lonthesh chopp bátant,

* **31:10 31:10** Yá: cha mani syahróchiá.

ke gón kebr o ér janag pahrézkáráni helápá pa gorunáki habara kanant.

19 Tai néki chenkadar báz ent,
ke pa Hodátorsán ambáret kortag o
bani ádamáni chammáni démá pa hamáyán purah o sarjam kortag
ke tai báhótha bant.
20 Eshán wati bárgáhay panáhá
cha mardománi pandalán chér o andéma dáray o
wati sáhegá cha bohtám janókén zobánán dur.

21 Hodáwandá satá bát,
chiá ke wati ajabén mehrá hamé wahdá pa man paddara kant
ke man dawrah butagén shahréay paymá angerr án.
22 Man cha wati torsá gwasht:
"Cha tai chammá sestag o dur kaptagán."
Angat taw mani peryát o záriá eshkonay,
wahdé man pa madatá tará tawára kanán.

23 Oo Hodáwanday sajjahén dóstdárán! Áiá dóst bedárét,
Hodáwand wati wapádáráni negahpániá kant,
bale gorunákénán báz sezá dant.
24 Oo sajjahénán ke Hodáwanday wadárá ét!
Porzór bebét o delá dhaddh kanét.

32

Bahtáwar hamá ent ke gonáhi bakshag butagant
Dáuday shayri gwashtánk.

1 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand cha áiay násharián sar gwastag o
gonáhi bakshag butagant.
2 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand áiay gonáhá hechbar hesába nayárit o
áiay arwáhá prébé mán nést.

3 Wahdé chopp o bétawár atán
haddh o bandon pussán atant,
cha sajjahén róchay zári o peryátán.
4 Chiá ke róch o shap tai dast mani sará sangin at,
sajjahén tágaton hoshagá at, chó ke garmágay taptay chérá bebán.
Ósht...

5 Gorhá wati gonáhon tai dargáhá mannet o
wati náparmániánon chér nadát.
Gwashton: "Wati gonáh o sarkashián Hodáwanday gwará mannán" o
taw mani gonáhay mayárbári bakshet. Ósht...

6 Paméshká, tán wahd o móh ent,
har Hodádóst tai gwará dwá bekant,
wahdé hárén áp chesta bant,
hech paymá pa áiá sar buta nakanant.
7 Taw mani chér bayagay jágah ay,
cha sakki o tangián maná émena dáray o

gón ázátiay sawt o zémelán gwarambáza kanay. Ósht...

8 Hodáwanda gwashit: "Tará hamá ráhá sója dayán ke báyad ent beraway,
tará shawr o saláha dayán o
tará chárána bán.
9 Násarpadén asp yá kacharay* paymá mabay,
ke tahná gón lagám o mahárá rám kanaga bit,
agan na, tai nazziká nayayt."

10 Badkáray ranj o azáb báz ant,
bale Hodáwanday mehr haméiay chapp o chágerdá gipt
ke Hodáwanday sará tawkala kant.
11 Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá shádehi kanét o shádán bebét.
Oo sajjahén nékdelán! Shádehiay gwánká borz kanét.

33

Hodáwandá adl o rásti dósta bit

1 Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá pa shádehi kukkár kanét,
nékdelán, Hodáwanday satá kanag zéba dant.
2 Hodáwandá gón chang benázénét,
gón dahtárén changá pa áiá sáz bejanét.
3 Pa áiá, nókén sawté byárét,
gón washpanjagi simmán belarzénét o pa shádehi gwánk janét.
4 Chiá ke Hodáay habar tachk o rást ent o
áiay sajjahén kár gón wapádáriá.
5 Áiá adl o rásti dósta bit,
zemin cha áiay mehrá porr ent.

6 Gón Hodáwanday gál o habará ásmán addh butagant o
áyáni sajjahén lashkar, gón áiay dapay damá.
7 Daryáay ápán mocch o hákótha kant o
johlián mán ambárá.

8 Sajjahén zemin cha Hodáwandá betorsit,
jahánay sajjahén mardom áiá ezzat bedayant.
9 Chiá ke áiá gwasht o hamá chizz paym but,
parmáni dát o barjáh dárag but.

10 Hodáwand, kawmáni shawrbandián pacha réchit o
rájáni kársáziána karójit.
11 Bale Hodáwanday shawr o saláh abadmán ant,
áiay delay shawrbandi pa sajjahén nasl o padréchán.
12 Bahtáwar hamá kawm ent ke Hodáwand áiay Hodá ent,
hamá mardom ke áiá pa wati mirásá gechén kortagant.

13 Hodáwand cha ásmáná jahláda chárit o
sajjahén bani ádamána gendit,
14 cha wati bádsháhi tahtá
zeminay sajjahén jahmenendána chárit,
15 á ke é sajjahénáni deli jórh kortag o

* **32:9 32:9** Kachar, bezán kátel, katel, har o aspay chokk.

áyáni har kár o kerdá zánt.

16 Bádsháhá, wati lashkaray mazani nejáta nadant o
sarmachárá, wati básk o panjagáni zór.
17 Pa sóbén bayagá, aspay sará omét bandag náhudag ent,
toré zóráwar bebit bale rakkénta nakant.

18 Haw! Hodáwanday chamm gón hamáyán ent ke cha áiá torsant,
gón hamáyán ke óst o ométesh áiay mehr ent,
19 tánke áyáni arwáhá cha markáberakkénit o
mán dhokkálá* zendagesh bedárit.

20 May arwáh Hodáwanday wadárá ent,
hamá may komak o espar ent.
21 May del áiay bárgáhá shádmánia kant,
chiá ke may tawkal hamáiay pákén námay sará ent.
22 Oo Hodáwand! Tai mehr may sará sáhél bát,
hamá dábá ke ométen pa taw bastag.

34

Hodáwanday nékiá bechashét

Dáuday Zabur. Hamá wahdá ke áiá Abimelekay kerrá watá ganókáni paymá kort, cha ódá dar kanag but o wati ráhá shot.

1 Dáemá Hodáwandá názénán
áiay satá o saná modám mani dapá ent.
2 Mani arwáh Hodáwanday sará pahra kant,
békebrén mardom beshkonant o shádehi bekanant.
3 Gón man hórigá Hodáwandá mazani bedayét,
byáét ke hawáriá áiay námá názénén.

4 Hodáwandon shóház kort o maná passawi dát,
cha mani sajjahén torsán maná ázáti kort.
5 Á ke chammesh gón áiá ent drapshán ant,
áyáni dém hechbar sharmsára nabit.
6 É meskiná tawár per jat,
Hodáwandá áiay tawár eshkot o
cha sajjahén sakkián rakkénti.
7 Hodáwanday préshtag Hodátorsáni chapp o chágerdá pallé bandit o
áyán nejáta dant.

8 Bechashét o bechárét ke Hodáwand nék ent,
bahtáwar hamá ent ke áiay mayár o báhótha bit.
9 Oo Hodáwanday palgártagénán! Cha Hodáwandá betorsét,
chiá ke Hodátorsán hech kammié nést.
10 Warnáén shér mohtáj o shodiga bant,
bale Hodáwanday shóház kanókán cha nékiá hech kammié nést.

11 Oo chokkán! Byáét o cha man beshkonét,
man shomárá sabaka dayán ke Hodáwandá chón bemannét.
12 Cha shomá kay pa zendá hodónák ent o

* **33:19 33:19** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

wasshén rócháni gendagay lóthók?
13 Wati zobáná cha badiá dur bedár o
lonthán cha drógá.
14 Cha badiá per tarr o néki kan,
sohl o émeniay shóházá bebay o hameshiay randá bekap.

15 Hodáwanday chamm gón pahrézkárán ent o
góshi ham pa áyáni peryátán pach.
16 Hodáwanday dém badkáráni helápá ent,
tán áyáni yátá cha jaháná beborrit o gomsár bekant.
17 Wahdé pahrézkár peryáta kanant, Hodáwanda eshkont o
áyán cha sajjahén sakkiána rakkénit.
18 Hodáwand gón proshtadelán nazzik ent o
droshtaruhán rakkénit.

19 Pahrézkárá bázén sakki o sória rasit,
bale Hodáwand áiá cha sajjahén sakkiána rakkénit.
20 Áiay sajjahén haddhán mohra dárit,
cha áyán yakké ham próshaga nabit.
21 Badi badkárá koshit o
hamá ke cha pahrézkárá naprata kant, mayárbára bit.
22 Hodáwand wati hezmatkáráni zendá rakkénit,
harkas ke áiay báhótha bit, mayárbára nabit.

35

Oo Hodáwand! Pa mani hakká jang kan
Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Gón haháyán bemerh ke gón mana merhant o
gón haháyán jang kan ke gón man janga kanant.
2 Wati kasán o mazanén esparán bezur o
mani madatá jáh bejan.
3 Pa áyán ke mani randá kaptagant
wati nayzahá chest kan o áyáni ráhá band.
Mani arwáhá begwash:
“Tai rakkénók man án!”

4 Á ke mani zenday tabáhiay randá ant,
roswá o sharmendag bátant.
á ke pa mani táwáná pandala jórhénant,
poshtá bekenzát o pashal bátant.
5 Chosh ke pog o palár gwátay démá,
Hodáwanday préshtag áyán betáchénát.
6 Ráhesh tahárók o lakoshánk bát o
Hodáwanday préshtag áyáni padá bekapát,
7 chiá ke mopt o náhakká pa man dámesh chér gétkag o
pa mani arwáhá kallesh kótkag.
8 Anágat tabáhiesh chakká kapát o
wati chér gétkagén dámá kapátant,
kapát o gár o gomsár bátant.

9 Gorhá mani arwáh Hodáwanday bárgáhá sháhdehia kant o

pa wati rakkagá lezzata bárt.
10 Á wahdá har band o bógon gwánka jant:
“Oo Hodáwand! Tai matth kay ent?
Taw nézgárá cha zórá warterénáy rakkénay o
nezór o hájatmandá cha pol o pánch kanóká.”

11 Badwáh o bérahmén sháhed jáha janant o
hamá mayárán maná laddhant ke cha áyán sahig naán.
12 Nékiay badalá gón man badia kanant o
mani arwáh gamig o porsig ent.
13 Bale wahdé á nádráh atant,
man sugi god o póshák gwará kort o
jesm o ján gón róchag dáragá ranjént.
Wahdé mani dwá bépassaw mantant
14 gréwán bután,
hamá dábá ke pa dóst yá brátéá gamiga bant,
sar jahl o mótk árán bután,
hamá dábá ke pa mátá zára janant.

15 Bale wahdé thagalon wárt past o lagór gón mazanén sháde hié mocch
butant,
mani helápá wahdé man sahig naatán,
á maná derrán atant o bassesha nakort.
16 Chó Hodánábáwarán, áyán wati maskará géssh kanána kort o
pa man dantánesha drosht.

17 Oo Hodáwand! Tán kadéna nenday o cháray?
Mani arwáhá cha áyáni setamá berakkén,
mani yakkén zendá cha shéráni dapá.
18 Gorhá mazanén diwáná tai shográ gerán,
mardománi mazanén mocchiá tará satá kanán.

19 Mayl ke prébkárén dozhmen
mani sará shádehi kanant,
mayl hamá ke mopt o náhakká cha man bézár ant
chammok o pónzok bekanant.
20 Chiá ke pa sohl o émeni habara nakanant,
pa á mardomán ke molká árám o béják neshtagant
pormakrén habar payma kanant.
21 Dapá pa man pacha réchant o gwashant: “Hah, hah, hah!
Gón wati chammánen distag!”

22 Oo Hodáwand! Taw é distag, chopp o bétawár mabay.
Hodáwandá! Cha man dur mabay.
23 Ágáh bay o pa mani dádrasiá jáh bejan.
Oo mani Hodá, oo mani Hodáwand! Pa mani hakká.
24 Oo mani Hodáwandén Hodá! Pa wati adlaygi gonáhay bohtámá cha
man thagalén,
mayl á mani sará shádehi bekanant.
25 Mayl wati delá begwashant: “Hah, hah, hah! Pa wati armáná rasetén.”
Mayl begwashant: “Lonkahé kort o éren bort.”

26 Harkas ke mani mosibatáni sará shádehia kant
sharmendag o sarjahl bát,
á ke watá cha man borztera kanant
gón sharm o bésharapi póshénag bátant.
27 Á ke wáhagesh mani bémayári ent
shádmán bátant o shádehiay gwánká borz kanátant,
modám begwashátant: “Hodáwand mazan ent
ke cha wati hezmatkáray salámatiá gala bit.”
28 Gorhá zobánon sajjahén róchá tai adlá gwánka jant,
tai satá o sanáyá.

36

Hodáay mehr chenkadar porarzesh ent
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur.

1 Gonáh, badkárá mán áiay delay johlánkiá gwánka jant,
áiay chammán Hodátorsi nést.
2 Chiá ke á wati jenday delá haminchok wati tawsipá kant,
ke wati gonáhá nazánt o cha áiá naprat korta nakant.
3 Dapay habari badi o préb ent,
cha aglmandi o nékkáriá dasti shoshtag.
4 Tantaná wati gandal o bestará pandala sázit,
gonahkáriay ráhi geptag o
badiá yalaha nakant.

5 Oo Hodáwand! Tai mehr arshá rasit o
wapádári tán jambarán.
6 Tai adl o rásti borzterén kóháni dhawlá ent o
ensáp, mazanén johlánkiáni.
Oo Hodáwand! Taw ay ke ensán o haywánay rakkénók ay.

7 Oo Hodá! Tai mehr chenkadar porarzesh ent,
bani ádam tai bánzoláni sáhegá panáha gipt.
8 Á cha tai bárgáhay sarréchén nyámatán séra bant o
cha wati lezzatáni kawrá áyán sérápa kanay.
9 Chiá ke zendmánay sarchammag taw ay o
cha tai nurá ent ke nura gendén.

10 Pa wati dóstdárán wati mehrá modám barjáh dár o
adl o rástiá pa nékdelán.
11 Porkebráni pád mani sará ér mabát,
badkáráni dast maná sargardán makanát.
12 Bechár badkár che paymá kaptagant,
háká sarshakun o pád átka nakanant.

37

Radkáráni sará hasadd makan
Dáuday Zabur.

1 Badkáráni sawabá jósh majan o
radkáráni sará hasadd makan.
2 Chiá ke é káhay paymá zutta gimmorant o

sabzagáni paymá hoshka tarrant.

3 Hodáay sará tawkal kan o nékiay ráhá ger,
wati molká jahmenend bay o
wapádáriay randgir.
4 Cha Hodáwandá shádmán bay
ke á tai delay morádá puraha kant.

5 Wati zendmánay ráhá Hodáwanday sepordag kan o
áiay sará tawkal,
ke kársáz hamá ent.
6 Á tai bémayáriá nuray paymá róshena kant o
dádrasiá chó bámgwáhay rozhnáiá drapshán.

7 Hodáwanday bárgáhá árám bay o
gón ópáré* áiay wadárá.
Áyáni sawabá jósh majan ke wati ráhá kámrán ant o
áyáni sawabá ham ke palitén pandalán kára bandant.

8 Cha hezhmá dur bay o gazabá yalah kan.
Jósh majan ke tará dém pa badkáriá bárt.
9 Chiá ke badkár goddhaga bant,
bale á ke Hodáwanday wadárá ant molká mirásа barant.

10 Kammoké wahdá rand badkára namánit,
shomá áiá sakk báz shóháza kanét bale nagendéti.
11 Narmdel molká mirásа barant o
cha wasshén sohl o émeniá shádkámia kanant.

12 Badkár pahrézkáray helápá pandala sázit o
pa áiá dantána droshit,
13 bale Hodáwand badkáray sará kandit,
chiá ke zánt áiay rócha kayt.

14 Badkár wati zahmá cha nyámá dara kanant o kamáná kasshant,
tán nezór o hájatmandán chér betarrénant o
nékdelán tégáni dapá bedayant.
15 Bale áyáni zahm, wati jenday delá nendit o
kamánesha proshant.

16 Pahrézkáray kammén hasti
cha bázén badkáráni hastiá gehter ent.
17 Chiá ke badkáráni báskay zóra proshit,
bale Hodáwand pahrézkáráni madat kanók ent.

18 Hodáwand bégonáháni rócháni negahpán ent o
mirásesh namirána bit.
19 Baláh o mosibatáni wahdá bazzag o sharmendaga nabant o
kahti o dhokkálay róchán sér o ábáda bant.

20 Bale badkár gára bant,

* **37:7 37:7** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht.

Hodáwanday dozhmen charágáhay sabzagáni paymá gár.
Haw! Zyána bant, duttay paymá zyán.

21 Badkár wáma kant o padá nadant,
bale pahrézkár pa daspachia bakshit.
22 Allamá, áyán ke Hodáwand barkata dant molká mirásа barant,
bale áyán ke nálata kant, gár o bégwáha bant.

23 Hodáwand hamáiay gámán mohra kant
ke Hodáwanday ráhá shádehia kant.
24 Toré bethagalit, zeminá nakapit,
chiá ke Hodáwand áiay negahpán ent.

25 Warná atán o nun pir án,
bale choshén pahrézkáré nadiston ke Hodáwandá yalah kortag
yá ke chokki pa nánéá gadá butagant.
26 Modám daspach ent o pa ásáni wáma dant,
chokki barkata kárant.

27 Cha badiá démá chahr day o néki kan,
gorhá tán abad molká jahmenenda bay.
28 Chiá ke Hodáwandá adl dóst ent o
wati dóstdárán yalaha nakant.

Hodáwand tán abad pahrézkáráni posht o panáh ent,
bale badkáráni nasl goddhaga bit.
29 Pahrézkár molká mirásа barant o
tán abad hamódá jahmenenda bant.

30 Pahrézkáray dap hekmat tálána kant o
zobáni adl.
31 Hodáwanday Sharyat áiay delá ent o
pádia nalakoshant.

32 Badkár, pa pahrézkárá kamina kant o
áiay kóshay randá ent.
33 Bale Hodáwand áiá badkáray zóray tahá naperrénit o
wahdé hakdiwáná baraga bit, pa mayárbáriá nayliti.

34 Hodáwanday wadárá bay o hamáiay ráhá bósht,
ke tará pa molkay mirás baragá sarperáza kant,
wata genday ke badkár chón goddhaga bant.

35 Badkár o bérahmén mardé diston ke
sarsabzén drachkéay paymá wati jáhá shádáb at,
36 bale namant o zutt mort,
harché shóházon kort, gendag nabut.

37 Béaybén mardá begend o nékdelá bechár,
chiá ke sohl o émeniay shóház kanóká ákebaté hast,
38 bale sajjahén sarkash gár o gomsára bant,
badkár goddhaga bant o áyán ákebaté nést.

39 Pahrézkáráni rakkénók Hodáwand ent o
sakkiay wahdá áyáni kalát.
40 Hodáwand áyán madata dant o rakkénit,
cha badkáráni dastá rakkénit o nejáta dant,
chiá ke áiay mayár o báhóth ant.

38

Oo Hodáwand! Maná yalah makan
Dáuday Zabur. Dazbandié.

1 Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o
gón wati gazabá neherr.
2 Chiá ke tai tirán mani ján soptag o
tai dastay zór mani sará kaptag.

3 Cha tai gazabá mani jesm o jáná hech dráhié pasht nakaptag o
cha gonáhá, mán haddhán ham salámatié.
4 Mani mayárbári cha sará sar gwastag,
gránén báréay paymá cha tágatá géssh ent.

5 Cha mani ahmakiá
thappon bó geptag o bazhnák ant.
6 Purah komp o dotal án,
sajjahén róchá mátam kanáná gardán.
7 Sréná sóchnákén dardé tawrénagá ent o
jesmá dráhié nést.
8 Man ájez án o droshag butagán,
cha delay áshópá nálán.

9 Oo Hodáwand! Mani sajjahén armán tai démá ant,
áhsard o ginsárton cha taw chér naant.
10 Delon mán sénagá kop koppá ent,
wák o twánon dar shotag,
chammáni rozhnái ham gár ent.
11 Dóst o hambalon thappáni sawabá cha man watá kerré dárant o
nazzikén ham dur óshtátagant.
12 Á ke mani kóshay randá ant, dám chéra kanant,
badwáh mani gomsár kanagay habará kanant o
sajjahén róchá pandala sázant.

13 Bale man karréay paymá án ke naeshkont o
gongéay paymá ke bétawár ent.
14 Pa rásti man anchén mardoméay dhawlá án ke naeshkont o
dapá passawé nésti.
15 Oo Hodáwand! Pa taigi ent ke wadárá án.
Oo Hodáwand, mani Hodá! É taw ay ke passawa dayay.
16 Chiá ke gwashton: “Wahdé pádona larzit,
hamá mardomán mani sará shádehi kanagá mayl
ke watá cha man mastera zánant.”

17 Chiá ke kapagi án o
mani dard modám gón man gón ent.

18 Wati mayárbáriá mannán o
cha wati gonáhá sakk padard án.
19 Sarzór o salámat ant, á ke mani dozhmen ant,
bázéné bé sawabá cha man naprata kant.
20 Á ke nékiay badalá gón man badia kanant,
mani dozhmen o bohtám janók ant, chiá ke man nékiay randá án.

21 Oo Hodáwand! Maná yalah makan.
Oo mani Hodá! Cha man dur mabay.
22 Oo Hodáwand, mani rakkénók!
Pa mani madatá eshtáp kan.

39

Mani rócháni hesáb chi ent?
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Pa Yedutuná.* Dáuday Zabur.

1 Gwashton ke "pahréza kanán
tán gón wati zobáná gonáh makanán.
Tán wahdé badkáré mani kerrá ent
wati dapá lagáma kanán."
2 Chopp o bétawár bután, tantaná sharrén habaré ham nakorton,
bale dard o andóhon géshter butant.
3 Delon mán daruná jósh janagá ent.
Wahdé géshter pegrona kort, ásá shamálaha† kasshet,
gorhá zobánon pach but.

4 "Oo Hodáwand! Mani ákebatá paddar kan,
mani rócháni hesáb chi ent,
bell tán bezánán ke chón zutta gwazant.
5 Taw mani zend bechilléay kaddá kortag,
mani zendmánay sál, tai chammá hecch naant.
Saddak án ke ensánay zend yak sáhé gésh naent." Ósht...
6 Béshakk ensán chó sáhegéá chakkarit,
béshakk ke á mopt o náhudagá tach o tága kant,
mocch o ambára kant, bale nazánt ke kayá rasant.

7 "Bale nun oo Hodáwand! Man che chizzay wadárá án?
Ométon tai sará ent.
8 Maná cha sajjahén náparmánián chotthén o
ahmakáni kalági makan.
9 Bétawár án o dapá pacha nakanán,
chiá ke é taw kortag.
10 Wati zarbatá cha mani sará dur kan,
ke cha tai shahmátá tostag o kaptagán.
11 Taw pa hakkal ensáná cha gonáhá adaba dayay o
áiay dósténán hamá paymá kanay ke raméz o waróka kant.
Saddak án ke ensánay zend sáh o damé gésh naent. Ósht...

12 Oo Hodáwand! Mani dwáyá beshkon o
pa komaká mani peryátay némagá delgósh kan,

---

* **39: 39:0** Yedutun cha mazanén parasteshgáhay washáwázán yakké at. † **39:3 39:3** Shamálah, bezán ásay zobánok.

arsánon mashamósh o bétawár mabay.
Chiá ke tai gwará mehmánéay paymá án,
darámadé, wati pet o pirénáni dhawlá.
13 Wati gazabá cha man dur kan,
tán cha jahánay yalah kanagá pésar padá gal bebán."

40

Hodáwandá nókén sawté mani dapá dát
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Gón sabré pa Hodáwandá wadáron kort,
démi gón man tarrént o mani peryáti eshkot.
2 Maná cha johlánkén kalléá dar áworti,
cha gel o gandápá,
mani pádi taláréay sará óshtárént o
gámi mohr kortant.
3 Nókén sawté mani dapá dáti,
may Hodáay satá o sanáay shayr.
Bázéné gendit o mannit o
Hodáwanday sará tawkala kant.

4 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwanday sará tawkala kant o
démá gón porkebrénána nakant,
gón haméyán ke drógén hodáyáni randgiriá gomráh ant.
5 Oo Hodáwand, oo mani Hodá!
Taw pa má bázén ajabén kár o shawré kortag,
hechkas tai matth buta nakant.
Agan belóthán tai káráni bárawá jár bejanán o habar bekanán,
haminchok báz ant ke cha hesábá dar ant.
6 Tará pa hayrát o korbánigá hájaté nést,
bale mani góshet pach kortag,
sóchagi korbánig o gonáháni korbániget nalóthetag.
7 Gorhá gwashton: "Man átkag o tayár án,
mani bárawá ketábay tumárá* nebisag butag.
8 Oo mani Hodá! Armánon tai lóth o wáhagay sarjam kanag ent,
tai Sharyat mani delá ent."

9 Rakkénag o nejátay wasshén hálon mazanén diwáná jár jatag.
Oo Hodáwand! Hamá dhawlá ke taw zánay man wati dap lagám najatag.
10 Tai rakkénókén madaton wati delá chér nadátag,
tai wapádári o nejátbakshiay bárawá habaron kortag o
cha mazanén diwáná tai mehr o wapáon napóshéntag.

11 Oo Hodáwand! Maná cha wati rahmatá zebahr† makan,
tai mehr o wapá tán abad maná émen bedárát.
12 Chiá ke béhesábén sakkián maná angerr kortag,
mayárbárián maná geptag o dista nakanán,
cha mani saray mudán gésh ant,

* **40:7 40:7** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant. † **40:11 40:11** Zebahr, bezán bébahr.

mani del kaptag.

13 Oo Hodáwand! Mehrabáni kan o maná berakkén.
Hodáwandá! Zutt pa mani madatá byá.
14 Á sajjahén ke mani kóshay randá ant o mani marká lóthant
sarjahl o sharmsár bátant,
á ke mani syahróchiay padá ant
poshtá berawát o roswá bátant.
15 Á ke mani sará “hah, haha” kanant
wati sarjahliá hayrán o habakkah bátant.

16 Bale á ke tai shóházá ant
sajjahén tai bárgáhá shádehi kanát o gal o bál bátant,
á ke tai rakkénókén madatesh dóst ent,
modám begwashátant: “Hodáwand mazan ent.”

17 Man garib o hájatmand án,
Hodáwandá mani hayál gwar bát.
Taw mani komak o rakkénók ay.
Oo mani Hodá! Dér makan.

41

Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Bahtáwar hamá ent ke garib o bazzagáni hayálá ent,
Hodáwand áiá baláh o mosibatáni róchá rakkénit.
2 Hodáwand áiay negahpániá kant o zendaga dárit,
á, molkay tahá bahtáwara bit.
Taw áiá dozhmenáni wáhagáni sará yalaha nakanay.
3 Hodáwand áiá nádráhiay wahdá zór o wáka dant,
cha nájórhi o kamzórián áiá dráha kant.

4 Man gwasht: “Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
maná dráh kan ke tai gonahkár án.”
5 Dozhmen pa badwáhi mani bárawá gwashant:
“Kadéna merit o námi gára bit?”
6 Wahdé cha áyán yakké mani didárá kayt
dozobáni habara kant o
delá badia ródénit,
dhanná ke dara kapit, wati delay habará kant.
7 Sajjahén dozhmen mani helápá halwat o soksoka kanant o
pa mani táwán dayagá pandala sázant.
8 Gwashant: “Sellén nádráhiéá geptag,
cha waptagén jáhá hechbar pád átka nakant.”
9 Tantaná mani nazzikén dóst ke cha áiá deljam atán,
hamá ke gón man hamkásag at,
áiá ham maná dróhetag.*

10 Bale taw, oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
maná pád kan tán wati jostánesh bekanán.

---

* **41:9 41:9** Dróhag, bezán pa repk rad dayag. Arabi o Pársiá “khiánat”.

11 Cha eshiá zánán ke cha man washnód ay,
ke dozhmen mani sará báládast nabutagant.
12 Cha mani tachki o rástiá, taw mani posht o panáh butagay o
modám wati bárgáhá jágaha dayay.

13 Hodáwandá satá bát, Esráilay Hodáyá,
cha azal tán abad.
Anchosh bát. Ámin.

Zaburay domi ketáb

42

Zabur 42—72

Oo mani arwáh! Chiá paréshán ay?
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.

1 Áskay paymá ke pa kawray ápán zahirwár ent,
hamé paymá, oo mani Hodá, mani arwáh tai zahirán ent.
2 Mani arwáh pa Hodáyá tonnig ent,
pa zend bakshókén Hodáyá,
ke bárén kadi Hodáay bárgáhá rawán o áiay démá záhera bán?
3 Shap o róch warákon ars ent,
Wahdé mardom modám maná gwashant:
"Tai Hodá kojá ent?"
4 Wahdé wati delay dardán darshána kanán,
hayálá kapán ke che paymá mazanén mocchiay hamráh atán,
jashnay mazanén mocchiay o
gón sháde hiay kukkár o shogrgozáriay sawtán
dém pa Hodáay lógá áyáni rahshón atán.

5 Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?
Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáiá názénán,
wati rakkénók o
6 wati Hodáyá.

Mani daruná arwáh gimmortag
paméshká tará cha Ordonay sardhagár* o Hermónay kóhá yáta kanán,
cha Misáray kóhá.
7 Tai mazanén ápsháráni grandá,
johlánki, johlánkiá gwánka jant,
tai sajjahén chawl o mawj,
mani sará proshtagant.

8 Róchá, Hodáwand wati mehrá déma dant o
shapá sawt o zémeli gón man ent,
dwáé dém pa wati zend bakshókén Hodáyá.

9 Gón Hodáyá ke mani talár ent gwashán:

* **42:6 42:6** Ordonay sardhagáray máná maróchigén Ordonay molk naent, Ordonay kawr o darag ent.

“Chiá maná shamoshtaget?
Chiá cha dozhmenay ázárá
mótk byárán?”
10 Dozhmenáni shegánán, mani haddh hurt kortagant,
chiá ke sajjahén róchá maná gwashant:
“Tai Hodá kojá ent?”

11 Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?
Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáiá názénán,
wati rakkénók o wati Hodáyá.

43

Oo mani arwáh! Chiá paréshán ay?

1 Oo Hodá! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
Hodánábáwarén kawméay démá, pa mani hakká jáh bejan o
maná cha badkár o prébkáráni dastá berakkén,
2 chiá ke taw mani kalát ay.
Taw parchá maná cha wat dur kortag?
Chiá cha dozhmenay ázárá
mótk byárán?
3 Wati rozhn o rástiá ráh day,
tánke mani rahshón bebant o
maná pákén kóhá o tai bárgáhá byárant.
4 Á wahdi Hodáay korbánjáhá rawán,
dém pa Hodáyá ke mani wasshi o shádehi ent.
Oo Hodá, mani Hodá!
Tará gón changá názénán.

5 Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?
Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáiá názénán,
wati rakkénók o wati Hodá.

44

Oo Hodá! May madatá byá
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.
1 Oo Hodá! Má wati góshán eshkotag,
may pet o pirénán gwashtag
ke áyáni zamánagá chónén káret kortag,
gwastagén dawr o bárigán.
2 Taw gón wati dastá kawm dar kortant,
bale may pet o pirén sabz kortant.
Kawmet droshtant o
may pet o pirén sháhegáni bakshátant.
3 Na áyáni zahmáni zór at ke molkesh gept
na ke básk o bázuán sóbén kortant.
É tai rástén dast at, tai básk o

chehragay rozhn,
chiá ke áyáni sará mehrabán atay.

4 Oo Hodá! Taw mani bádsháh ay.
Pa Ákubá péróziay hokmá borr.
5 Cha tai némagá ent ke dozhmenán pada kenzénén,
cha tai námá ent ke orosh barókán lagatmála kanén.
6 Man wati kamánay sará tawkala nakanán o
zahm maná sóbéna nakant.
7 É taw ay ke márá cha dozhmenán rakkéntag o
badwáh sarjahl kortagant.
8 Oo Hodá! Má modám tai sará pahr kortag o
tán abad tai námay shográ gerén. Ósht...

9 Bale nun taw márá dawr dátag o béezzat kortag,
may lashkaray hamráha nabay.
10 Márá dozhmenáni démá pada kenzénay o
badwáh márá áwára* janant.
11 Márá korbánigén pasáni paymá pa koshagá eshtaget o
kawmáni nyámá sheng o sháng kortag.
12 Taw wati kawm arzáná bahá kortag o
cha áyáni baháyá sutté nabortag.
13 Márá hamsáhegáni rishkandi kortag o
kerr o gwaray mardománi kalági.
14 Taw márá kawmáni nyámá thekk o neshán kortag,
darkawm sará chandhénant o maskará kanant.
15 Sajjahén róchá gón sarjahliá dém pa dém án o
sharmá mani dém póshetag,
16 cha bad o rad gwashókáni shegáná,
cha dozhmen o bérgiray dastá.

17 É sajjahén may sará átkagant,
bale angat má tará nashamoshtag o
gón tai ahdá nárást nabutagén.
18 May del cha taw per natarretag o
pád o gám cha tai ráhá dar nabutag.
19 Bale taw márá prósh dátag o gón wahshién haywánán yakjáh kortag,
gón taharterén taharókiá póshéntag.

20 Agan má wati Hodáay nám beshamoshtén,
yá dast pa bigánagén hodáéá borz kortén,
21 Hodáyá nazántagat?
Chiá ke á cha delay ráz o asrárán sarpad ent.
22 Bale má tai sawabá sajjahén róchá gón marká dém pa dém én o
korbánigén pasáni paymá hesáb áraga bén.

23 Oo Hodáwand! Ágáh bay. Pa ché wáb ay?
Jáh jan o márá tán abad yalah makan.
24 Chiá wati démá chéra dayay o

* **44:10 44:10** Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom.

pa ché may bazzagi o lagatmáliá shamóshay?
25 Chiá ke má háká dém pa chér én o
láp zeminá lacchetag.
26 Pád á o may madatá byá,
wati mehray sawabá márá bemók† o berakkén.

45

Oo Hodá! Tai bádsháhi abadmán ent
Pa sázger o washáwázáni sálárá. "Susanáni" tarzay sará. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk. Eshki sawt.

1 Delon cha zébáén gálán sarréch ent,
shayré pa bádsháhá gwashán,
zobán, zabardastén nebisókéay kalamay paymá ent.

2 Taw ádamiáni nyámá zébáterén ay o
cha tai lonthán lál o gawhara gwárit,
paméshká Hodáyá tará abadmánén barkaté dátag.
3 Oo tamardén bádsháh! Gón wati shán o shawkatá
zahmá lánká band.
4 Gón hamá shawkatá péróziay aspá betáchén,
pa rásti, békebri o ensápay dáragá,
bell ke rástén dast tará bákamálén kár sój bedant.
5 Tai tir téz ant o bádsháhay dozhmenáni delá nendant,
kawm tai pádáni chérá kapant.

6 Oo Hodá! Tai bádsháhi taht modámi o abadmán ent,
tai bádsháhi asá, adl o ensápay asá ent.
7 Taw páki o rásti dóst dáshtag o cha badiá naprat kortag,
paméshká Hodáyá, tai Hodáyá, tará géshter cha tai hamráhán
shádehiay rógen per moshtag.*
8 Sajjahén jámaget gón morr o aud o tójá moshtag o washbó butagant.
Ájén† kasráni tahá simmi sázáni zémel tará shádána kanant.
9 Bádsháháni jenek tai gránázén mehmán ant,
tai rástén némagá, malakah gón Opiray‡ teláháni singárá óshtátag.

10 Oo jenek! Beshkon o sharriá delgósh kan,
wati kawm o peti lógá shamósh,
11 bell bádsháh tai zébáiay shaydá bebit,
áiay démá pa adab bósht ke á tai wájah ent.
12 Suray shahray mardom§ gón wati thékiá kayt,
shahray hastómandén mardom tai razá o washnódiay randá bant.

13 Sháhay jenek wati kasrá sakk zébdár ent,
áiay póshák zargwáp ant.
14 Gón pordóchén jámagán bádsháhay kerrá baranti,
neshtagén jenek, áiay dazgohár, áiay padá gón ant.

† **44:26 44:26** Mókag, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá "bázkharid".
* **45:7 45:7** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. † **45:8 45:8** Ájén, bezán cha ájá addh butagén. Áj cha pillay dantánán dara kayt. ‡ **45:9 45:9** Ópir jágahé at ke teláhi báz at.
§ **45:12 45:12** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: "Suray shahray jenek". Sur bandené at o mardomi hastómand atant.

15 Pa shádehi dém dayaga bant o
bádsháhi kalátá sara bant.

16 Tai pet o pirokáni jágahá, óbádageta nendant,
áyán sajjahén molkay kamásh o mastera kanay.
17 Tai námay yátá nasláni nasl zendaga dárán,
paméshká sajjahén kawm tará abad tán abada názénant.

46

Hodá may kalát ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni Zabur. "Alámutay"* tarzay sará. Sawté.

1 Hodá may panáhgáh o zór o wák ent,
madat kanóké ke sakkiáni wahdá tayár ent.
2 Paméshká natorsén, toré zemin bejombit o
kóh daryáay delá bekapant.
3 Toré áiay áp grumbán o kap o gajj bebant o
kóh cha áyáni grumbagá belarzant. Ósht...

4 Kawré hast ke jói Hodáay shahrá shádmána kanant,
borzén arshay Hodáay pákén jágahá.
5 Hodá shahray nyámá ent o shahra nasorit,
bámgwáhá Hodá madatia kant.
6 Kawm shóresha kanant o hokumat sarshakuna bant,
á wati tawárá borza kant o zemin ápa bit.
7 Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...

8 Byáét Hodáay kárán bechárét,
begendét ke áiá zeminá chónén béráni áwortag.
9 Zeminay chárén kondhán jangán halása kant,
kamáná próshit, nayzahá hurt hurta kant o
arrábahán ás mána dárit.
10 "Watá bedárét o bezánét ke man, Hodá án,
kawmáni sará hokmrán o
jahánáhákem."
11 Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...

47

Hodá, sajjahén jahánay bádsháh

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni Zabur.

1 Oo sajjahén kawmán! Cháp bejanét.
Gón shádmániay borzén sawtán dém pa Hodáyá kukkár kanét.
2 Chiá ke borzén arshay Hodáwand bákamál ent,
sajjahén jahánay mazanén bádsháh.
3 Kawmán may chérdasta kant,

* **46: 46:0** Alámutay máná "warnáén jenek" ent. Báwar esh ent ke Alámut muzikay yak gálé.

ráján may pádáni chérá.
4 May mirásá pa má gechéna kant,
wati dóstén Ákubay pahrá. Ósht...

5 Hodá shádmániay kukkáráni nyámá borzád shotag,
Hodáwand sornáay tawáray nyámá.
6 Gón wati názénkán Hodáyá satá kanét, názénk janét,
benázénét, may bádsháhá benázénét.
7 Chiá ke Hodá sajjahén jahánay bádsháh ent,
áiá gón shayré benázénét.
8 Hodá kawmáni sará bádsháhia kant,
á wati pákén tahtá neshtag.
9 Kawmáni sarók o master mocch butagant,
gón Ebráhémay Hodáay kawmá yakjáh,
chiá ke jahánay sajjahén sardár,* Hodáayg ant,
á béhesáb mazanshán ent.

48

May Hodáay shahr
Kórahay chokkáni Zabur.

1 Hodáwand mazan o satáay báz láhek ent,
may Hodáay shahray tahá.
Áiay pákén kóh,
2 Sahyunay kóh, zébá gón wati borziá,
sajjahén jahánay sháhdehi,
shomálay borzterén bolandi,
mazanshánén bádsháhay shahr ent.
3 Hodá áiay borján ent,
watá mohrén kaláté pajjáréntagi.

4 Bádsháh yakjáh butant o
hóriá démá shotant,
5 bale anchosh ke shahresh dist,
hayrán o habakkah mantant o torsáná jestant.
6 Larzagesh delá kapt,
dardé trondén chó ke janénéay chellag o zanká.
7 Taw gón ródarátki gwátá
Tarshishay bandenay bójig* próshtant.
8 Hamá dábá ke eshkotag nun gón wati chammána gendén,
lashkaráni Hodáwanday shahray tahá,
may Hodáay shahrá
ke Hodá tán abad pádária kant. Ósht...

9 Oo Hodáwand! Tai parasteshgáhay tahá
may johlánkén pegr o hayál gón tai mehrá ent.
10 Oo Hodá! Tai námay paymá,
tai satá zeminay chárén kondhán sara bit.

---

* **47:9 47:9** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “espar”, ke pa sardár o hokmránán kár bandaga bit. * **48:7 48:7** Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti.

tai rástén dast adl o rástiá porr ent.
11 Cha tai dadrasiá Yahudáay métag shádmán bátant o
Sahyunay kóh shádán.

12 Sahyuná zyárat kanét, áiay chágerdá begardét o
borján hesáb kanét,
13 áiay mohrén diwáláni némagá sharriá hayál gwar dayét o
sajjahén kalátáni bechárét,
tánke gón nókén naslá begwashét
14 ke Hodá hamesh ent, may Hodá, abad tán abad,
hamá ent ke tán marká may rahshóna bit.

49

Málay sará tawkal nádánié
Pa sázger o washáwázáni sálárá, Kórahay chokkáni Zabur.

1 Oo sajjahén kawmán! Beshkonét.
Oo jahánay drostigén jahmenendán! Delgósh kanét.
2 Borz o jahlén mardom doén,
azgár o nézgár, shomá sajjahén.
3 Mani dap, hekmat bayána kant,
delay johlánkén pegr, pahm o zánta bakshit.
4 Góshá dém pa nemunah o batalé tarrénán,
wati delay cháchay granchá gón changay sázá pacha kanán.

5 Baláh o sakkiáni róchán chiá betorsán,
á wahdá ke rad dayókáni badi maná angerra kant?
6 Áyáni tawkal pa wati zarr o málá ent o
wati mazanén hastiay sará pahra kanant.

7 Saddak án ke hechkas wati brátay zendá móketa* nakant o
áiay hónbaháyá Hodáyá dáta nakant.
8 Chiá ke zenday mókag sakk grán ent o
hech kimmaté áiá porr korta nakant
9 tánke ensán namirán bemánit o
hechbar kabrá magendit.

10 Chiá ke gendagá én, dáná ham merant o
nádán o bésodd ham haláka bant o
wati mál o hastiá pa degarána kellant.
11 Kabr áyáni abadmánén lóga bit,
nasláni nasl, áyáni menendjáh,
harchont ke kallagáná wati námesh per kort.
12 Ádami wati arzesh o hastómandiá namánit,
chárpádáni paymá ent ke bérána bant.

13 Esh ent jáheláni ásar,
hamáyáni ákebat ke wati habaráni mannók ant. Ósht...

14 Pasáni paymá dém pa mordagáni jahánáá ráh dayaga bant,

* **49:7 49:7** Mókag, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá “bázkharid”.

hamódá ke mark áyáni shopánka bit.
Bámgwáhán, nékdel áyáni sará hokmránia kanant o
áyáni jesm o ján kabrá pussit,
dur cha borzén márhián.
15 Bale Hodáwand mani arwáhá cha mordagáni jaháná mókit o
maná wati dastá zurit. Ósht...

16 Wahdé shomá gendét kasé hastómanda bit o
lógay shawkati gésha bit, matorsét.
17 Chiá ke markay wahdá chizzé gón wata nabárt o
shawkati gón áiá kabrá narawt.
18 Tán hastómand ent mardom áiá satá dayant.
Harchont ke zendá watá bahtáwar zántagi,
19 bale wati pet o pirénáni hamráha bit,
ke zenday rozhná hechbara nagendant.

20 Ádami wati arzesh o hastómandiay tahá nádán ent,
chárpádáni paymá ent ke bérána bant.

50

Hodá wat may dádras ent
Asápay Zabur.

1 Hamá porwák, Hodáwandén Hodá
habara kant o zeminá gwánka jant,
cha ródarátká tán rónendá.
2 Hodá cha Sahyuná
ke zébáiay kamál ent, wati nurá drapshána kant.
3 May Hodá kayt o bétawára nabit,
ér barókén ásé démá enti o
trondén gwát o lurhé chágerdá.
4 Borzén ásmánán ham gwánka jant o zeminá ham,
tánke wati mardománi dadrasiá bekant.
5 "Hodádóstán mani gwará yakjáh kanét,
hamá ke gón korbánig kanagá, gón man ahdesh bastag."
6 Ásmán áiay adl o rástiá jára janant,
chiá ke Hodá wat dádras ent. Ósht...

7 "Oo mani mardomán! Beshkonét ke habara kanán.
Oo Esráil! Tai helápá gwáhia dayán.
Man Hodá án, shomay Hodá.
8 Pa korbánigi naent ke tará hakkala dayán,
tai sóchagi korbánig modám mani chammáni démá ant.
9 Na cha tai lógá gwaské zurán o
na pasé cha tai gwáshá.*
10 Chiá ke jangalay sajjahén haywán manig ant,
hazárán kóháni dalwat†.
11 Kóhestagáni sajjahén báli morgán jáha kárán o
har ché ke zeminá gardit manig ent.
12 Agan shodig atán tará sahigon nakortagat,

---

* **50:9 50:9** Gwásh, bezán wárh. † **50:10 50:10** Dalwat, bezán haywán.

chiá ke jahán o harché áiá hast, manig ant.
13 Gókáni góshtá warán?
Pasáni hóná nóshán?
14 Wati shogrgozáriay korbánigá Hodáyá pésh kan o
wati kawlá gón borzén arshay Hodáyá purah kan.
15 Sakki o sóriáni róchá maná belóth,
man tará nejáta dayán o
taw maná shán o shawkata dayay."

16 Bale Hodá gón badkárá chosha gwashit:
"Tará che hakk ent ke mani Sharyatay rahbandáni habará bekanay
yá mani ahd o paymánay bárawá chizzé begwashay?
17 Chiá ke cha adab o tálimá bézár ay o
mani habará poshtá dawra dayay.
18 Dozzé ke genday, démet róshena bit o
gón zenákárán hamráha bay.
19 Dapay lagámá pa badiá yalaha kanay o
zobáná pa prébá.
20 Modám wati brátay helápá habara kanay,
wati mátay chokkay sará bohtáma janay.
21 Taw é kár kortagant o man hecch nagwasht,
hayálet kort ke man tai paymén án.
Bale nun tará malámata kanán o
tai mayár o gonáhán tai chammáni démá éra kanán.

22 Oo Hodá shamoshtagénán!
É habará neshán kanét,
agan na, shomárá chondh chondha kanán o kas shomárá rakkénta nakant.
23 Á kas ke shogrgozáriay korbánigá pésha kant
hamá maná shán o shawkata dant,
pa wat ráhé tayára kant o
man áiá hamá nejátá pésha dárán ke cha mani némagá ent."

51

Cha mani gonáhán sar gwaz

Pa sázger o washáwázáni sálárá, Dáuday Zabur, wahdé Nátán Nabi, cha Dáud o Batshebahay wapt o wábá rand, áiay kerrá átk.

1 Oo Hodá! Pa wati mehrá bechár o
mani sará rahm kan!
Cha wati békesásén rahmatán
náparmániánon gár kan.
2 Pa sarjami maná cha mayárbárián beshód o
cha gonáhánon pák kan!

3 Chiá ke wati náparmániána zánán o
mani gonáh modám chammáni démá ent.
4 Man tai helápá, tahná tai helápá gonáh kortag o
hamá káron kortag ke tai chammá bad ent.
Paméshká, taw ke habara kanay barhakk ay o
dádrasiay wahdá béayb ay.

5 Pa rásti man mayárbár pédá butagán o
cha hamá wahdá ke mátay lápá kaptán, gonahkár.
6 Nun deljam án ke taw cha mani del o jabiná* rástiay lóthók ay o
chér o panáhén daruná maná hekmata bakshay.
7 Gón zupáay lambán† pákon kan ke pákizaga bán,
maná beshód ke cha barpá espéttera bán.
8 Bell ke shádehi o shádmániá beshkonán,
bell á haddh ke taw droshtagant gal o bál bebant.
9 Cha mani gonáhán sar gwaz o
sajjahén mayárbáriánon gár kan.
10 Oo Hodá! Mani daruná pákén delé bejórhén o
mani del o jabiná padá mohrén ruhé byár.
11 Maná cha wati bárgáhá dur maperrén o
wati Pákén Ruhá cha man pach mager.
12 Wati dátagén rakkénagay shádehiá padá beday o
maná morádigén ruhé bebaksh.

13 Gorhá sarkashén mardomán tai ráhán tálima dayán o
gonahkár tai kerrá wátarra kanant.
14 Oo Hodá! Oo mani rakkénókén Hodá!
Maná cha hón o kóshay gonáhá berakkén o
zobánon tai adl o rástiá názénit.
15 Hodáwandá! Mani lonthán pach kan,
tánke mani dap tará satá bekant.
16 Tará pa korbánigá wáhagé nést,
agan na, mana áwort,
sóchagi korbánig tará washnóda nakant.
17 Hodáay delpasondén korbánig, proshtagén arwáh ent.
Oo Hodá! Proshtag o tawbahkárén deléa taw jahla najanay.

18 Pa wati washnódiá bechár o gón Sahyuná mehrabán bay,
Urshalimay diwálán padá addh kan.
19 Gorhá cha rást o ádelén korbánigán shádána bay,
cha sóchagi korbánigá ke sarjamá sóchaga bit,
tai korbánjáhá gwask pésh kanaga bant.

52

Tawkal pa Hodáay mehrá

Pa sázger o washáwázáni sálárá, Dáuday shayri gwashtánk, á wahdá ke Edumi Duig, Sháulay kerrá shot o á sahig korti ke "Dáud, Ahimelekay lógá shotag."

1 Oo porzórén mard! Chiá badiay sará pahra kanay?
Hodáay mehr dáemi ent.
2 Oo prébkár! Tai zobán, tabáhi o barbádiay pandalána sázit,
almásén tégéay paymá.
3 Tará badi cha nékiá dóster ent o
dróg cha rástiá. Ósht...
4 Oo prébkárén zobán! Har bérán kanókén habará dósta dáray.

* **51:6 51:6** Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. † **51:7 51:7** Zupáay lamb Esráiliáni korbánigáni rasmán pa palgár kanagá kár bandaga butant. Zupá kasánén drachké.

5 Bale Hodá tará abadia próshit.
Tará chakápit o cha tai gedáná gwajit o
cha zendagénáni zeminá tai risshagá kasshit. Ósht...
6 Pahrézkára gendit o torsit,
badkáray sará kandit o gwashit:
7 “Haw! Esh ent á kas ke Hodái wati kalát nakort.
Tawkali wati bázén mál o dawlatay sará bast o
wati barbád kanagá twáná but.”

8 Bale man zaytunay sabzén drachkéay paymá án,
ke Hodáay lógá sabza bit.
Mani tawkal Hodáay mehray sará ent
abad tán abad.
9 Pa tai kortagén kárán
modám tai shográ gerán o
Hodádóstáni démá
pa tai námá ométwár án,
chiá ke tai nám nék ent.

53

Nékkáré nést

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Mahallátay”* tarzay sará. Dáuday shayri gwashtánk.

1 Nádán wati delá gwashit:
“Hodáé nést.”
É palit ant o káresh bazhnák,
nékkáré nést.

2 Hodá cha ásmáná bani ádamá chárit
tán begendit bárén dánáé hast
ke Hodáay shóházá ent.

3 Sajjahénán Hodáay ráh gár dátag,
hórigá palit butagant,
nékkáré nést,
yakké ham nést.

4 Badkár hech sarpada nabant?
É mani kawmá anchosha warant ke mardom nagana warant o
Hodáyá hech tawára nakanant.
5 Ódá ke hech torsé nést
é sakka torsant,
chiá ke Hodá shomay angerr kanókáni haddhán sheng o shánga kant,
taw eshán sharmendaga kanay,
chiá ke Hodáyá á cha wat dawr dátagant.

6 Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá berakkénát.
Wahdé Hodá washbahtiá pa wati kawmá pera tarrénit,
Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia kant.

* **53: 53:0** Báwar esh ent ke Mahallát sázé yá muzikay yak gálé.

54

Gón wati námá maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk, hamá wahdá ke Zépay mardom Sháulay kerrá shot o gwashtesh: “Bárén, Dáud watá may nyámá chér dayagá naent?”

1 Oo Hodá! Gón wati námá maná berakkén.
gón wati zórá gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén.
2 Hodáyá! Mani dwáyá gósh kan o
dapay habarán beshkon.

3 Chiá ke bigánag, mani démá pa dozhmeni pád átkagant o
setamger mani kóshay padá ant,
hamá ke Hodáyá wati chammáni démá nayárant. Ósht...

4 Bale haw! Hodá mani komak kanók ent,
Hodáwand mani zenday dárók ent.
5 Mani dozhmenáni badi áyáni jenday chakká kapát,
wati wapádáriay sawabá, áyán gár kan.

6 Oo Hodáwand! Wati delkasshén korbánigán tará pésha kanán o
tai námay shográ gerán, chiá ke nék ent.
7 Parchá ke taw maná cha har sakki o sóriá rakkéntag,
mani chamm dozhmenay prósh waragay sháhed butagant.

55

Cha dozhmenáni tawárá hayrán án

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk.

1 Oo Hodá! Mani dwáyá beshkon o
watá cha mani zári o peryátán chér maday.
2 Mani némagá delgósh kan o passaw day,
wati nálag o zangán paréshán án.
3 Cha dozhmenáni tawár o
cha badkáráni kukkárán bétágat o hayrán án.
Chiá ke náhakká maná ranjénant o
gón hezhmé mani dozhmeniá kanant.

4 Del mán sénagá azáb ent o
markay torson sará kaptag o
5 bimm o dehshatá maná chér tarréntag.
6 Gwashán: “Dréchá kapóti bálon per butén,
tánke bálon bekortén o árám begepténán,
7 Haw! Dém pa durén jágahána shotán o
dasht o gyábánon wati hankéna kort. Ósht...
8 Pa eshtápia shotán o jáhé chéra bután,
cha lurh o tuppánán dur.”

9 Hodáwandá! Áyáni zobáná anchosh betarrén
ke yakdomiá sarpad mabant,

chiá ke shahrá jang o chópa gendán.
10 Róch o shap shahray chágerdá diwáláni sará tarragá ant o
shahr cha náensápi o petnahá porr ent,
11 cha harábi o bérániá sarréch ent o
setam o repk, cha áiay bázárá dura nabit.

12 É dozhmené naent ke maná shegána jant,
agan na, mana sagget,
badwáh naent ke gón pahré mani démá óshtátag,
agan na, cha áiá chéra bután.
13 Ji, taw ay mani matth,
mani bráhondag o nazzikén dóst,
14 ke márá wasshén hamráhié hastat
hamá wahdá ke gón mazanén mocchié Hodáay lógá gámena jat.
15 Mark áyáni chakká bekapát o
zendahgórr bátant,
chiá ke badi áyáni lóg o deláni tahá ent.

16 Bale man Hodáyá gwánka janán o
Hodáwand maná rakkénit.
17 Bégáh o sabáh o némróchá
zanga janán o peryáta kanán o
á mani tawárá eshkont.

18 Mani jesm o jáná cha hamá jangá ke démá dar átkag
pa dráhi o saláматia rakkénit,
bell toré bázéné mani démá óshtátag.
19 Hodá ke cha azal wati bádsháhi tahtay sará neshtag,
eshkont o sharmendagesha kant. Ósht...
Chiá ke badala nabant o
Hodátorsiesh nést.

20 Mani bráhondagá wati dast dóstáni helápá shahárt o
wati kawli prósht.
21 Zobáni chó thélá charp at
bale deli jangig,
dapay habari cha rógená narmter,
bale kasshetagén zahm atant.

22 Wati paréshánián pa Hodáyá bell,
ke á tai dárók ent,
á hechbar pahrézkárán kapagá naylit.

23 Bale taw, oo Hodá,
badkárán johlterén kallá dawra dayay,
hónwár o prébkárén mardom
wati rócháni némá ham zendaga namánant,
bale man tai sará tawkala kanán.

56

Hodáay sará tawkala kanán

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Bétawár o durdastén kapótay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Pilistián Dáud Gatay shahrá dazgir kort.

1 Oo Hodá! Mani sará rahm kan,
ke dozhmen sakk mani randá ant,
sajjahén róchá, mani sará orosha kanant.
2 Sajjahén róchá, dozhmen maná lagatmála kanant,
chiá ke bázéné pa kebr mani sará orosha kant.

3 Wahdé maná torsit
tai sará tawkala kanán.
4 Hodáay sará, ke áiay habará satá kanán,
Hodáay sará tawkala kanán o natorsán,
hákién ensán maná ché korta kant?

5 Sajjahén róchá, mani habarán tába dayant o
sajjahén honaresh pa mani ázár dayagá ent.
6 Pandala sázant o kamina kanant,
mani gámána chárant o
mani koshagay randá ant.
7 Gón é sajjahén badián rakketa kanant?
Oo Hodá! Wati hezhmay tahá kawmán sarshakun kan.
8 Taw mani darpadariay hesábána dáray,
mani arsán wati arsdáná bekan,
é tai ketáb o daptarán nebeshtah naant?

9 Gorhá á wahdá ke tará gwánka janán
dozhmen pada kenzant.
Eshiá zánán ke Hodá gón man ent.
10 Hamá Hodá ke áiay habará satá kanán,
haw, hamá Hodáwand ke áiay habará satá kanán,
11 Hamá Hodáay sará tawkala kanán o natorsán.
Ensán maná ché korta kant?

12 Oo Hodá! Báyad ent gón taw wati kortagén kawlán purah bekanán,
pa taw shogrgozáriay korbánigán pésha kanán.
13 Chiá ke taw, oo Hodá, maná cha marká rakkénay o
mani pádán cha lakoshagá dáray,
ke zenday rozhná tai bárgáhá gám bejanán.

57

Tai bánzoláni sáhegá panáha zurán

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Dáud cha Sháulá tatk o gáréá chér but.

1 Mani sará rahm kan. Oo Hodá! Mani sará rahm kan,
chiá ke mani arwáh tai mayár o báhóth ent.
Tai bánzoláni sáhegá panáha zurán,
tán hamá wahdá ke é baláh berawt o begwazit.

2 Borzén arshay Hodáay gwará peryáta kanán,
hamá Hodá ke gonáhay bohtámá cha mana thagalénit.
3 Cha ásmáná wati komaká ráha dant, maná rakkénit o
áyán ke maná lapáshant, pa hakkal adaba kant. Ósht...
Hodá wati mehr o wapádáriá rawána kant.

4 Mani arwáh shéráni nyámá ent,
ás bon dayókáni nyámá wapsán,
hamá mardománi nyámá ke dantánesh tir o nayzah ant o
zobánesh tézén zahm.

5 Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay,
tai shawkat sajjahén zeminá sheng bát.

6 Mani pádáni démá dámesh chér kort o
arwáhon sarshakun but.
Ráhay sará chátesh kótk,
bale wat ódá shakun butant. Ósht...

7 Oo Hodá! Mani del mohr ent.
Mani del mohr ent o
sawt o sáza janán.
8 Oo mani arwáh! Ágáh bay.
Oo chang o soródán! Ágáh bét.
Man bámgwáhá cha wábá páda kanán.
9 Oo Hodáwand! Tará kawmáni nyámá satá kanán o
pa taigi kabilaháni nyámá sawta janán.
10 Chiá ke tai mehr báz ent,
tán arshá rasit o
tai wapádári tán jambarán.
11 Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay,
tai shawkat sajjahén zeminá sheng bát.

58

Hodá zeminay dádras ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr.

1 Oo hákemán! Shomay bétawári náensápi naent?
Mardománi nyámá pa ensáp dádrasia kanét?
2 Enna, wati delá béadlia sázét o
shomay dast zeminá petnah páda kanant.

3 Badkárán cha mátay lápá wati ráh gár dátag o
cha pédáeshá gomráh o drógband ant.
4 Áyán zahré mán ent chosh ke máray zahrá,
syahmáréay dhawlá ant ke góshi bastagant o
5 hech paymá wati démá pa márgeráni áwázá natarrénit,
harchont ke ezm o honara kanant.

6 Oo Hodá! Eshání dantánán mán dapá prósh.
Hodáwandá! É warnáén shéráni néshén dantánán cha boná dar kan.

7 Tachókén ápáni paymá gár bátant,
wahdé kamána kasshant tiresh konth bátant o pad o neshánémaylátant,
8 halazunay paymá ke gón rawagá ápa bit o
eshkand butagén chokkay paymá ke hechbar róchay rozhná nagendit.
9 Cha eshiá pésar ke shomay déz konthagáni ásá bemárant, * tarr bebant yá hoshk,
Hodáesh gár o gomsár kanát.

10 Pahrézkár, bérá ke gendit, shádehia kant,
wati pádán mán badkáráni hóná shódit.
11 Mardoma gwashant:
“Albat ke pa pahrézkárá mozzé hast,
Hodáé hast ke zeminay sará dádrasia kant.”

59

Maná cha dozhmenán berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr, hamá wahdá ke Sháulá pa Dáuday kóshá, lahtén chárug áiay lógá rawán dát.

1 Oo mani Hodá! Maná cha dozhmenán berakkén o
cha áyán ke mani helápá jáha janant, mani negahpániá bekan.
2 Maná cha badkárán berakkén o
cha hónigán neját beday.

3 Bechár ke che paymá pa mani kóshá kaminesh kortag.
Oo Hodáwand! Zórákén mard mani helápá yakjáh butagant,
maná hech gonáh o mayáré ham nést.

4 Man hech gonáh o mayáré nakortag, bale é angat mani sará orosh kanagá tayár ant.
Pa mani komaká pád á o mani hálá bechár.
5 Oo Hodáwand, oo lashkaráni Hodá! Taw Esráilay Hodá ay,
ágáh bay, sajjahén kawmán sezá beday o
badkárén dróhókáni* sará rahm makan. Ósht...

6 Shapá pera tarrant,
kochekáni paymá gorrant o
shahray chágerdá gardant.
7 Bechár ke cha dapá ché dara kanant,
zahmesh dapá ent,
gwashant: “Kass eshkonagá naent.”

8 Bale taw, oo Hodáwand, áyáni sará kanday,
sajjahén kawmáni sará rishkanda kanay.
9 Oo mani wák o zór! Tai rahchár án,
chiá ke taw mani kalát ay, oo Hodáwand!
10 Hodá pa man mehrabán ent o mani komaká kayt,

* **58:9 58:9** Márag, bezán mahsus kanag. * **59:5 59:5** Dróhók, bezán mardomé ke pa repk rada dant. Pársiá “khiánatkár”, Orduá “dhukábáz”.

dozhmenáni sará wati péróziá gendán.

11 Oo Hodáwand ke may espar ay! Áyán makosh,
chosh mabit ke mani kawm beshamóshit.
Gón wati zórákiá eshán sargardán kan o ér byár.
12 Pa wati dapay gonáh o lonthánі habarán
wati kebray tahá bandig bebant.
Eshánі nálat o drógbandiay sawabá,
13 eshán wati hezhmay tahá gár o gomsár kan,
gár o gomsár kan ke hech pasht makapant,
tán zánag bebit
ke cha Ákubá beger tán zeminay har kondhá Hodá bádsháhia kant.
Ósht...

14 Shapá pera tarrant,
kochekáni paymá gorrant o
shahray chágerdá gardant.
15 Warákay shóházá sar sar janána bant o
agan sér mabant wába nakapant.

16 Bale man tai kodratay tawsipá sawt o sáza janán,
sohbá tai mehray satáyá sawta janán o shádehia kanán,
chiá ke taw mani borzén kalát ay o
sakkiáni wahdá mani panáhgáh.
17 Oo mani wák o twán! Tará názénán.
Hodá mani borzén kalát ent,
mani Hodá ke gón man mehra kant.

60

Dozhmenáni démá márá madat kan

Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Susanay” tarzay sará. Gwáhié. Pa tálimá Dáuday shayr, hamá wahdá ke Dáudá gón Naharaymay Árámián o Sóbahay Árámián jang kort o hamá wahdá ke Yuáb per tarret o Wáday dashtá cha Edumián dwázdah hazár mardomi kosht.

1 Oo Hodá! Taw márá yalah kortag o may sangar próshtagant,
hezhmnák butagay, bale nun gón má wasshán bay.
2 Zeminet jombéntag o tal dátag,
taláni beger ke larzagá ent.
3 Wati kawmet gránén jáwarán perréntag,
márá madhósh kanókén sharábet wáréntag.

4 Bale angat bayraket pa Hodátorsán borzád kortag
tánke yakjáh bebant o cha dozhmenay kamáná berakkant. Ósht...
5 Gón wati rástén dastá berakkén o passaw beday
tán hamá ke tará dóst ant berakkant.
6 Hodáyá cha wati pákiá habar kort:
“Shekémá gón shádehi bahra kanán o
Sukkótay daragá kesása kanán.
7 Galyád manig ent o Manassi mani,
Epráim mani jangi koláh ent,

Yahudá bádsháhiay asá o
8 Muáb mani dasshódi trasht,
Edumay sará wati swásá chagala dayán* o
Pilistiahay sará wati péróziay gwánká janán."†

9 Kay maná choshén shahréá kárit ke sangarband ent?
Kay maná dém pa Edumá rahshóna bit?
10 Oo Hodá! Taw márá yalah dátag.
Oo Hodá! Padá may lashkaráni hamráha nabay.
11 Dozhmenáni démá márá madat kan,
chiá ke ensánay madat békár o náhudag ent.
12 Gón Hodáyá sóbéna bén,
hamá ent ke may dozhmenán pádmála kant.

61

Maná dém pa talárá bar

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón simi sázán. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodá! Mani peryátá beshkon o
mani dwáyá gósh dár.
2 Tará cha zeminay godhsará gwánka janán,
wahdé delona drahit.
Maná dém pa taláréá bar ke cha man borzter ent.
3 Chiá ke taw mani panáhgáh butagay o
dozhmenáni démá mohrén borjé.

4 Bell ke tai tambuá tán abad bemánán o
tai bánzoláni sáhegá panáh bezurán. Ósht...
5 Chiá ke taw, oo Hodá, mani dátagén kawl eshkotagant o
wati námay torsetagénáni miráset maná baksháta.

6 Bádsháhay omray róchán báz kan o
áiay sálán, tán sajjahén naslán.
7 Hodáay bárgáhá tán abad sháhi tahtá benendát,
wati mehr o wapádáriá áiay negahpán kan.

8 Nun tai námá modám názénán o
wati kawlán har róch puraha kanán.

62

Arwáhon Hodáay rahchár ent

Pa sázger o washáwázáni sálárá. "Yedutunay"* tarzay sará. Dáuday Zabur.

1 Mani arwáh pa émeni tahná Hodáay rahchár ent,
chiá ke mani rakkénag cha hamáiay némagá ent.
2 Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent,
mani kalát ent, hechbara nalarzán.

3 Tán kadén mardéay sará orosha kanét

---

* **60:8 60:8** Swás chagal dayagay máná gerag o wati kanag ent. † **60:8 60:8** Band 6 tán 8 á bázén jágah o mardománi náma kayt. * **62: 62:0** Yedutun cha mazanén parasteshgáhay washáwázán yakké at.

tánke sarjamiá bekoshéti,
chosh ke proshtagén diwál o kaptagén shank o pallé?
4 Albat pandala sázant ke áiá cha borzád sarshakun bekanant.
Cha dróg bandagá lezzata barant,
gón wati dapá barkata dayant,
bale delay tahá nálata kanant. Ósht...

5 Oo mani arwáh! Pa émeni tahná Hodáay rahchár bay,
chiá ke mani omét gón hamáiá ent.
6 Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent,
mani kalát ent, mana nalarzán.
7 Mani neját o ezzat gón Hodáyá ent,
hamá mani mohrén talár ent, mani panáhgáh ent.
8 Oo mardomán! Hodáay sará tawkal kanét o
delay hálán hamáiay démá darshán kanét,
Hodá may panáhgáh ent. Ósht...

9 Pa rásti ke ensán cha daméá géshter naent,
bani ádam prébé,
agan sháhémá tóresh bekanant hech naant.
É sajjahén, yakjáh cha damé géshter naant.
10 Pa zolm o zórá tawkal makanét o
pa dozziá omét mabandét,
harchont ke shomay mál géshtera bit,
pa áiá del mabandét.

11 Hodáyá yak habaré gwashtag o
man do eshkotag,
ke zór o kodrat Hodáayg ent o
12 mehr o rahm ham taig ent, oo Hodáwand!
Taw harkasá áiay kortagén kárání hesábá, mozza dayay.

63

Arwáhon tai tonnig ent

Dáuday Zabur, hamá wahdá ke Yahudáay gyábáná at.
1 Oo Hodá! Mani Hodá taw ay,
gón wati sajjahén del o jáná tai shóházá án,
arwáhon tai tonnig ent o
jesm o jánon tai hodónák,
béáp o hoshkén zeminéá.

2 Tai pákén jágahá, maná tai shobén butag,
tai shán o kodraton distag,
3 chiá ke tai mehr cha zendá sharter ent,
mani lonth tará názénant.
4 Tán zendag án tará názénán o
pa tai námá dastán borza kanán.
5 Arwáhon anchosh séra bit chó ke yakké wasshén waráké bwárt o
dapon gón shádmánén lonthán tará názénit.

6 Wati bestaray tahá ham tará yáta kanán o

shapáni pásán tai hayálá bán.
7 Tai bánzoláni sáhegá tará názénán,
chiá ke taw mani madatkár ay.
8 Arwáhon gón taw bandók ent o
rástén dastet mani posht o panáh.

9 Á ke mani koshagay pad o randá ant gár o gomsára bant o
zeminay johlánkián éra rawant.
10 Zahmáni dapá tarrant o
tólagáni waráka bant.

11 Bale bádsháh Hodáay dargáhá shádehia kant o
harkas ke gón Hodáyá sawgenda wárt pahra kant,
chiá ke drógbandáni dap chopp o bandaga bit.

64

Maná cha badkárán chér day
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodá! Wahdé nálán o peryáta kanán, mani tawárá beshkon o
zendá cha torsnákén dozhmenán berakkén.
2 Maná cha badkáráni pandalán chér day,
cha radkáráni áshópá.
3 Chiá ke wati zobáná zahmáni paymá téza kanant o
wati tahlén habarán tiray paymá kára bandant
4 tánke cha wati sangarán bémayárá neshánag bekanant.
Anágat o bé torsá áiá tira janant.
5 Radén kárá yakdomiá delbaddhia dayant,
habar ke kanant, maksadesh wati dámáni chér kanag ent.
Gwashant: “Kayesha gendit?”
6 Náensápiá dalil o honara kanant o gwashant:
“Má tamán o kamálén shawré kortag.”
Pa rásti ke ensánay del o hayál zánaga nabant.

7 Bale Hodá áyán tira jant o
anágat thappiga bant.
8 Á wati jenday zobánay sawabá thagala warant.
Harkas ke begenditesh pa áyán sará chandhénit.
9 Sajjahén bani ádama torsant,
Hodáay kárá jára janant o
áiay kárá pa hósh o sára chárant.

10 Pahrézkár Hodáwanday dargáhá shádehi kanát o
áiay dargáhá panáh bezurát.
Sajjahén nékdel pahr bekanátant.

65

Hodáay kawr sarréch ent
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur. Sawté.

1 Oo Hodá! Sahyuná satá o saná tai wadárá ent,

gón taw may kawl puraha bant.
2 Oo taw ke dwáyána eshkonay!
Sajjahén mardom dém pa taw káyant.
3 Á wahdá ke gonáh mani sará lombetant,
taw márá bakshet.
4 Bahtáwar hamá ent ke tawi gechéna kanay o wati bárgáhá káray
tánke hamódá jahmenend bebit.
Cha tai dargáhay nékiá séráp bátén,
cha tai parasteshgáhay pákiá.

5 Gón wati bákamálén kárán, márá pa adl o ensáp passawa dayay.
Oo may rakkénókén Hodá!
Zeminay chár kondh o durdastterén daryáyáni omét gón taw ent.
6 Taw ay ke gón wati zór o wáká kóhet jórhéntagant o
watá gón kodratá selahbandet kortag,
7 daryáyáni gorraget árám kortant,
mawjáni tawár o kawmáni áshóp.
8 Zeminay chár kondhá nendók cha tai neshánián hayrán ant,
taw shagreb o magrebá parmáay ke shádmániay kukkárá bekanant.

9 Taw zeminay hayáldáriá kanay,
áiá ápa dayay o ábáda kanay.
Hodáay kawr sarréch ent
taw mardomán gandoma bakshay
chiá ke tai shawr hamé butag.
10 Taw zeminay palán* ápa dayay o
dhagárá hamdasta kanay,
gón gwáragá narmia kanay o
rost o rodómá barkata dayay.
11 Gón wati nékiá sálá tájé sará dayay,
tai pádráh ham cha barkatá sarréch ant.
12 Gyábánáni charágáh ábáda bant o
kóhán wati srén pa shádmáni bastagant.
13 Dhagárán watá gón ramagán póshéntag o
daragán gón gandomá,
shádmániay kukkárá borza kanant o sawta janant.

66

Tai kár bákamál ant
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Sawté. Zaburé.

1 Oo zeminay sajjahén mardomán! Pa Hodáyá shádehiay gwánká bejanét.
2 Áiay námay mazaniá názénét o
áiay shán o shawkatá satá kanét.

3 Hodáyá begwashét: “Tai kár chenkadar bákamál ant.
Tai wák o kodratay mazaniay sawabá
dozhmen tai démá háká kapant.
4 Zeminay sajjahén mardom tará sojdaha kanant o

* **65:10 65:10** Pal, bezán dhagáray nangár kanagá rand, hamá drájén borz o jahli ke áyáni tahá keshár keshaga bit.

tará názénant.
Haw! Tai námá sárháyant." Ósht...

5 Byáét o bechárét ke Hodáyá ché kortag,
ajabén kár pa bani ádamá.
6 Daryái hoshk kort o
Hodáay kawm ódá pád payádaká cha kawrá gwast,
áiay bárgáhá shádmáni bekanén.
7 Á gón wati kodratá tán abad bádsháhia kant,
chammi gón kawmán ent.
Sarkesh áiay helápá pád mayáyant. Ósht...

8 Oo kawmán! May Hodáyá satá kanét,
pa borztawári benázénéti.
9 May zendi rakkéntag o
pádi cha thagalagá dáshtagant.

10 Oo Hodá! Chiá ke taw márá chakkásetag,
taw márá nograhay paymá palgártag.
11 Taw márá dámá dawr dátag o
may gardená mazanén báré eshtag.
12 Cha tai razáyá mardomán márá sarjamiá lagatmál kortag,
cha áp o ásá gwastagén,
bale márá sarsabzén jáhéá áwortaget.

13 Gón sóchagi korbánigán tai dargáhá káyán o
gón taw wati kawlán puraha kanán,
14 hamá kawl ke lonthán wádah dátag o dapá gwashtagant
sakki o sóriáni wahdá.
15 Pazzórén dalwatán sóchagi korbániga kanán,
gón gwarándháni korbánigay duttán,
pa taw pas o gók nadra kanán. Ósht...

16 Oo sajjahén Hodátorsán! Byáét o beshkonét,
hamá chizzána gwashán ke pa man kortaganti.
17 Gón wati dapá áiay kerrá peryáton kortag,
áiay satá o saná mani zobáná at.
18 Agan badié mani delá butén
Hodáwandá mani habar gósh nadáshtagat.
19 Bale Hodáyá pa rásti eshkotag o
mani dwáay tawári gósh dáshtag.

20 Hodáyá satá bát ke cha mani dwáyá nádelgósh nabutag o
wati mehri cha man dur nadáshtag.

67

Sajjahén kawm tará satá kanátant

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Pa simmi sázán. Zaburé. Sawté.

1 Hodá may sará mehrabán bát, márá barkat bedayát o
wati démá pa má drapshán kanát, ósht...,

2 tánke tai ráh jaháná zánag bebit o
tai dátagén rakkénag sajjahén kawmáni nyámá.

3 Oo Hodá! Kawm tará satá kanátant,
sajjahén kawm tará satá kanátant.

4 Kawm shádehi kanátant o shádmániay gwánká bejanátant,
chiá ke taw kawmáni sará pa ensáp dádrasia kanay o
jahánay kawmáni rahshóna bay. Ósht...

5 Oo Hodá! Kawm tará satá kanátant,
sajjahén kawm tará satá kanátant.

6 Zeminá wati bar o samar dátag,
Hodá, may Hodá, márá barkat bedayát.
7 Hodá márá barkat bedayát
tánke zeminay chár kondh áiay mazaniá sharap bedayant.

68

Hodá jáh janát
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur. Sawté.

1 Hodá jáh bejanát o áiay dozhmen sheng o sháng bátant,
á ke cha áiá naprata kanant cha áiay dargáhá betachátant.
2 Anchosh ke dutt bála kant eshán betáchén,
anchosh ke móm ásay démá ápa bit,
badkár Hodáay dargáhá gár o gomsár bátant.
3 Bale pahrézkár shádmán o
Hodáay dargáhá gal o bál bátant o
cha wasshiá shádehi kanátant.

4 Pa Hodáyá sawt bejanét o áiay námá názénét,
pa áiá ke jambarán swár ent satá o sanáay tawárá borz kanét.
Áiay nám Hodáwand ent,
áiay bárgáhá shádehi kanét.
5 Hodá wati pákén bárgáhá
chórhawáni pet ent o janózámáni dádras.
6 Hodá békasán pa lóg o jáha kant o
bandigán, ázát o ábád,
bale sarkesh, hoshkén zeminéá nendóka bant.

7 Oo Hodá! Á wahdá ke wati kawmay rahshón atay,
á wahdá ke gyábáná mallán atay, ósht...,
8 zemin larzet o
ásmánán hawr gwart,
Hodáay bárgáhá, Sináay kóhay yakdánagén Hodáay,
Hodáay bárgáhá, Esráilay Hodáay.
9 Oo Hodá! Taw bázén hawré gwárént o
tai mirás ke hoshk o wayrán butagat, taw séráp kort.
10 Tai ramag ódá jahmenend but.
Cha wati nékiá, oo Hodá,
taw béwas rózi dátant.

11 Hodáwand wati habará jára jant,
basháraṭ árókén janén, mazanén lashkaré ant.
12 Bádsháh gón wati lashkaránа jehant o tachant,
janén wati lógá áwárán* bahra kanant.
13 Toré gwásh o áhorráni tahá wáb bebay
kapódaráni bál nograhpósha bant o potthesh teláhrang.
14 Wahdé Porwákén Zórá bádsháh sheng o sháng kortant,
barpá Salmunay kóhay sará gwart.

15 Oo mazankóh! Oo Báshánay kóh!
Oo báztholléṇ† kóh! Oo Báshánay kóh!
16 Oo báztholléṇ kóh! Pa ché hamá kóhá gón hasaddé chárагá ay
ke Hodáyá pa wati lógjáhá gechén kortag,
hamódá ke Hodáwand tán abad jahmenenda bit?
17 Hodáay arrábah hazáráni hazár o
lakkáni lakk ant,
Hodáwand cha Sináay kóhá wati pákén jágahá átkag.
18 Á wahdá ke arshá borz butay
bázén bandigé zortet,
cha mardomán thékiet zort,
tantaná cha sarkashán ham,
tánke taw, oo Hodáwandén Hodá, ódá jahmenend bebay.

19 Hodáwandá satá bát, may rakkénókén Hodáyá
ke har róch may bárána saggit. Ósht...
20 May Hodá rakkénókén Hodá ent,
cha marká rakkénag Hodáwanday dastá ent, tahná Hodáwanday.

21 Bale Hodá dozhmenáni sará próshit,
hamáyáni pormudén saray gobbahá próshit ke wati gonáháni tahá
gáma janant.
22 Hodáwandá gwashtag: “Áyán cha Básháná pera tarrénán,
áyán cha daryáay johlánkián pera tarrénán,
23 tánke tai pád áyáni hóná lagatmál bekanant o
tai kochekáni zobán ham wati bahrá cha dozhmenán begerant.”

24 Oo Hodá! Tai jashnay kárwán gendaga bit
mani Hodá o mani bádsháhay kárwán mán pákén jágahá.
25 Démá sháer o poshtá sázger o
nyámá jenek tamburag janagá ant.
26 Hodáyá mán mazanén diwánán benázénét.
Oo Esráilay óbádagán! Hodáwandá benázénét.
27 Benyáminay kasánén kabilah hamódá ent,
Yahudáay kamásh áyáni hákem ant,
Zebulunay kamásh o Naptáliay kamásh, mazanén rombé ant.

28 Tai Hodáay parmán ent ke taw zóráwar bebay.
Oo Hodá! Anchosh ke pésará kortaget, wati zór o wáká márá pésh
bedár.

---

* **68:12 68:12** Áwár, bezán jangá dast áwortagén mál, zarr o mardom. † **68:15 68:15** Tholl, bezán kóhay tuskén borzi. Báztholléṇ kóhéá bázén borzié hast.

29 Pa tai parasteshgáhay háterá ke Urshalimá ent
bádsháh pa taw thékia kárant.
30 Kalam o káshání nyámay rastará‡ hakkal day o
kawmáni gwaskáni nyámá gókáni góromá.§
Rastar érdasta bit o nograha kárit.
Jangdóstén kawmán sheng o sháng kan.
31 Kásed cha Mesrá káyant
Habashah eshtápiá wati dastán dém pa Hodáyá borzáda kant.

32 Oo jahánay molkán! Pa Hodáyá sawt bejanét,
Hodáwandá gón sawtá benázénét, ósht...,
33 hamáiá ke ásmánán shahswária kant, kwahnén ásmánán,
hamáiá ke wati áwázá borza kant, trond o porwákén áwázá.
34 Hodáay kodratá jár bejanét,
ke shán o shawkati Esráilay sará ent o
kodrati, ásmánáni sará.
35 Oo Hodá! Taw wati pákén jágahá bákamál ay,
Esráilay Hodá wati kawmá zór o wáka bakshit.
Hodáyá satá o saná bát.

69

Oo Hodá! Maná berakkén
Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Susanáni” tarzay sará. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodá! Maná berakkén
ke áp tán mani gardená ent.
2 Johlánkén pujgelán mén butagán,
jágahé ke páda naóshtit.
Johlánkén ápáni tahá kaptagán o
hár o lahrhán maná angerr kortag.
3 Cha bázén peryátán damon bortag,
mani nokk hoshk ent o
chamm wati Hodáay wadárá tahár butagant.
4 Á ke bésawab cha man naprata kanant
cha mani saray mudán géshter ant.
Bázéné mani gár kanagay randá ent
dozhmen mani sará drógén bohtáma janant.
Cha man lóthant hamá chizzán per betarrénán
ke man nadozzetagant.

5 Oo Hodá! Taw zánay ke man ahmaki kortag,
mani gonáh cha taw chér naant.
6 Oo Hodáwand, oo lashkaráni Hodáwand!
Hamá ke tai wadárig ant mani sawabá sharmendag mabátant.
Oo Esráilay Hodá!
Hamá ke tai shóházá ant mani sawabá roswá mabátant.
7 Chiá ke pa taigi maná sobakka kanant o
mani dém cha sharmá póshénag butag.
8 Brátáni chammá bigánag butagán o
wati mátay chokkáni démá darámadé.

‡ **68:30 68:30** Rastar, bezán derrókén jánwaré chó ke shér o polang. § **68:30 68:30** Górom, bezán gókáni romb.

9 Á gayrat ke maná pa Hodáay lógá hastent,
maná jánsócha kant o báhénit o
tai rad o bad kanókáni rad o bad,
mani sará kaptagant.
10 Á wahdá ke arson rétkag o róchagon dáshtag
sobakk kanag butagán.
11 Á wahdá ke sugi god o póshákon gwará kortagant,
eshání kerrá batalé butagán.
12 Shahray masteráni gwará nám o dap án o
sharábiáni sawt.

13 Bale man, oo Hodáwand, tai rahmay wahdá,
tai dargáhá dwá kanán.
Oo Hodá! Cha wati bázén mehr o wapádáriá,
gón deljamén rakkénagé passaw beday.
14 Maná cha pujgelán dar kan,
tánke ér maboddhán.
Cha naprat kanókáni panjagá maná berakkén o
cha johlánkén ápán dar kan.
15 Mayl ke hár maná angerr kanant,
yánke johlánki maná ér barant,
yá mani sará kall wati dapá bebandit.

16 Oo Hodáwand! Mani passawá beday ke tai rahmat báz ant,
wati rahmatáni kesás o hesábá, wati démá gón man betarrén.
17 Démá cha wati hezmatkárá mapóshén,
pa mani madatá eshtáp kan
ke sakk tang átkagán.
18 Nazzik byá o maná berakkén,
dozhmenáni sawabá maná bemók.

19 Taw á sobakkián wata zánay ke mani sará ant o
mani sharmsári o roswáián,
mani sajjahén dozhmen tai démá ant.
20 Sobakki o béezzatián mani del próshtag o dar mantagán,
rahmay wadárá atán o dastá nakapt,
gamwáréay shóházá atán o naraset.
21 Warákay badalá, maná jawresh dát o
wahdé tonnig bután tropshén sharábesh nóshént.

22 Parzónagesh dámé bát o
sohl o émeniesh talké.
23 Chammesh tahár bát o magendátant o
srénesh drahag o larzagá bát.
24 Wati hezhmá áyáni sará begwárén,
gazabay áchesháá pa áyán berasén.
25 Lóg o jágahesh haráb o wayrán bát,
áyáni gedánán hechkas jahmenend mabát.
26 Chiá ke hamáiá ázára rasénant ke taw jatag o
hamáiay ranjáni habará kanant ke taw thappig kortag.
27 Mayár pa mayáresh beladdh,
cha tai adlá bébahr bátant.

28 Cha zendagénáni daptará gár bátant,
gón pahrézkárán yakjáh nebisag mabátant.
29 Bale nun man, setam distag o padard án.
Oo Hodá! Tai neját maná émen bedárát.
30 Hodáay námá gón sawta názénán o
gón bázén shogrgozáriá shán o shawkatia dayán.
31 É chizz Hodáyá cha gwaskéá géshter pasonda bit,
cha mazankánth o mazansrombén gókéá.
32 Békebr o darbésh é chizzá ke begendant gal o shádána bant.
Oo Hodáay shóház kanókán! Zendahdel bátét.
33 Hodáwand nyázmandáni dwáyán gósha dárit o
wati bandigén mardomán bazzag o wára nakant.

34 Ásmán o zemin áiá benázénant,
daryá o áiay tahay sajjahén sahdár.
35 Chiá ke Hodá Sahyuná nejáta dant o
Yahudáay shahrán nóksará addha kant.
Kawm ódá jahmenenda bit o
molkay hakkén wáresa bit.
36 Molk áiay hezmatkáráni poshtpaday mirása bit o
áiay námay dóst dárók ódá jahmenenda bant.

70

Pa mani madatá eshtáp kan

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur. Dazbandié.

1 Oo Hodá! Zutt kan o maná berakkén.
Oo Hodáwand! Pa mani madatá eshtáp kan.

2 Á ke mani kóshay randá ant,
sarjahl o sharmsár bátant,
á ke mani barbádiá gala bant,
pad bekenzát o roswá bátant.
3 Á ke mani sará “hah, haha” kanant,
cha pashaliá poshtoká kenzátant.

4 Bale á ke tai shóházá ant,
sajjahén tai dargáhá shádehi kanát o gal o bál bátant,
á ke tai dátagén nejátesh dósta bit,
modám begwashátant:
“Hodáwand mazanshán ent.”

5 Bale man setam distagén mohtájé án.
Oo Hodá! Dém pa man eshtáp kan,
taw mani rakkénók o madatkár ay.
Oo Hodáwand! Dér makan.

71

Oo Hodáwand! Maná yalah makan

1 Oo Hodáwand! Man tai mayár o báhóth án,
maná sharmsár makan.

2 Pa wati adlá maná berakkén o bechotthén,
delgóshá gón man kan o maná berakkén.
3 Mani panáh dayagay talár bay,
ke modám dém pa áiá byáyán.
Taw pa mani rakkénagá hokm kortag,
chiá ke mani talár o kalát taw ay.
4 Oo mani Hodá maná cha badkáráni dastá berakkén,
cha setamger o bérahmáni panjagá.

5 Chiá ke taw, oo Hodáwand, mani omét ay o
cha kasániá, oo Hodáwand, óst o ométon tai sará butag.
6 Cha pédáeshá mani komak kanók butagay,
é taw butagay ke maná cha mátá pédá kortag,
mani satá o sárháyagáni dém modám gón taw ent.
7 Pa bázénéá neshánié butagán,
chiá ke taw mani mohrén panáhgáh ay.
8 Dapon cha tai tawsipá porr ent,
cha tai shán o shawkatá sajjahén róchá.

9 Piriá maná cha watá dur makan,
á wahdá ke twánona kotthit, yalahon makan.
10 Chiá ke dozhmen mani helápá habará ant,
á ke mani koshagay randá ant hórigá pandala sázant.
11 Gwashant: “Hodáyá yalah kortag,
berawén begeréni,
kassia narakkénit.”

12 Oo Hodá! Cha man dur mabay.
Oo mani Hodá! Mani madatá eshtáp kan.
13 Mani bohtám janók sharmsár o tabáh bátant o
á ke mani ázáray padá ant
pashal o sharmendag bátant.
14 Bale man modám tai komakay ométwár án o
tará géssh o géshter satá kanán.
15 Tai ádelén kárániha habará kanán,
sajjahén róchá tai dátagén nejátay járá janán,
harchont ke áyáni hesáb cha mani zánagá dhann ent.
16 Mana káyán o Hodáwanday porwákén kárániá járá janán, tahná Hodáwanday,
tai adlay járá janán, tahná tai.

17 Oo Hodá! Taw maná cha kasániá sój dátag,
modám tai ajabén kárániá járá janán.
18 Oo Hodá! Nun ke pir án o mud espét ant,
maná yalah makan,
tán nókén padréchay nyámá tai zóray járá bejanán o
sajjahén áyókén naslán cha tai wák o twáná sahig bekanán.
19 Oo Hodá! Tai adl tán borzén arshá ent,
taw ay ke mazanén káret kortag.
Oo Hodá! Tai matth kay ent?
20 Harchont taw maná bázén sakki o sóri pésh dáshtag,

bale padá mani zendá bódénay*,
Haw, nóksará maná cha zeminay johlánkiá borzáda káray.
21 Mani ezzatá borztera baray
maná padá ásudaga kanay.

22 Man tará gón chang o soróda názénán,
chiá ke taw wapádár ay, oo mani Hodá!
Gón rabábay sázá tará názénán,
oo Esráilay Pákén!
23 Mani lonth shádmániay kukkárá kanant,
man tará názénán,
ke taw maná móketag.
24 Sajjahén róchá tai ádelén kárání zegrá kanán
chiá ke á ke mani ázár rasénagay lóthók atant,
sarjahl o sharmsár butagant.

72

Wati adlá bádsháhá baksh
Solaymánay Zabur.
1 Oo Hodá! Wati adlá bádsháhá bebaksh,
wati ensápá bádsháhay chokká,
2 tánke á pa ensáp tai kawmay sará dádrasi bekant,
setam distagénáni sará pa adl.

3 Kóh pa kawmá ábádi byárátant,
jomp o tomp, pahrézkáriay samará.
4 Bádsháh kawmay setam distagénáni hakká bedayát,
mohtájáni chokkán berakkénát o
setamgerán tabáh kanát.
5 Nasláni nasl tai sharap o ezzatá bedárátant,
tánke rócha drapshit,
tánke máh nura dant.
6 Bádsháhay hákemi hamá hawráni paymá bát ke rotagén sabzagáni sará gwárant,
hamá hawráni paymá ke zeminá sérápa kanant.
7 Áiay ahdá pahrézkár shádáb bátant,
tán hamá wahdá ke máh nura dant ábádi bát.
8 Daryá tán daryá áiay bádsháhi barjáh bát o
cha kawrá* tán zeminay goddhi simsarán.
9 Áiay dargáhá gyábánay nendók sará jahl bekanátant,
áiay dozhmen hák bechatthátant.
10 Tarshish o tayábgwaráni† sardhagáray bádsháh hamáiá song o máliát bedayátant,
Shébá o Sabáay bádsháh pa áiá théki byárátant.
11 Sajjahén bádsháh, áiay démá sará jahl bekanátant,
sajjahén kawm áiay hezmatá bekanátant.

12 Chiá ke á hájatmandán hamá wahdá rakkénit ke peryáta kanant,
setam distagénán o hamáyán ke madatkáré néstesh.

---

* **71:20 71:20** Bódénag, bezán zendá nókén shádábi o napas mán kanag. * **72:8 72:8** Bezán cha Parátay kawrá. † **72:10 72:10** Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel.

13 Nezór o hájatmandáni sará rahma kant o
hájatmandáni zendá rakkénit.
14 Áyáni zendá cha zolm o sheddatá nejáta dant,
áyáni hóná gránkimmata zánt.

15 Omri báz bát,
Sabáay teláh áiay peshkash bátant.
Mardom modám áiay dwágó bátant o
sajjahén róchá pa áiá barkat belóthátant.
16 Gandom sajjahén molká anchosh báz bát ke
jompáni sará chawl bejant o
bar o samari anchosh báz bát ke Lobnáná ent.
Shahrán mardom anchosh ábád bátant ke sabzag mán dhagárán.
17 Bádsháhay nám namirán bát,
tán rócha drapshit nám o tawári bemánát.
Sajjahén kawm cha áiá barkat begerátant o
áiá mobárak begwashátant.

18 Hodáwandén Hodáyá satá bát, Esráilay Hodáyá,
ajabén kárani kanók tahná hamá ent.
19 Áiay porshawkatén námá tán abad satá bát,
áiay shán o shawkat sajjahén zeminá begerát.
Anchosh bát. Ámin.

20 Dáude Yassiay dwá hamedá kotthant.

Zaburay sayomi ketáb

73

Zabur 73—89

Á ke cha taw dur ant gár o gomsára bant
Asápay Zabur.
1 Pa rásti Hodá pa Esráilá mehrabán ent,
pa hamáyán ke delesh sáp ent.
2 Bale kammé mantagat bethagalán,
nazzik at pád belakoshant.
3 Chiá ke pa porkebrán hasaddi bután,
hamá wahdá ke man badkár ábádi o ásudagiá distant.

4 Chiá ke áyán tán marká dardé per nést o
wassh o sérláp ant.
5 Á degaráni paymá ranj o zahmatá naant o
mardomi balálháni tahá nakapant.
6 Paméshká kebr áyáni gwaray hár ent o
hezhm o gazab áyáni póshák.
7 Chammesh cha pazzóriá dar átkagant o
delay hayálánesh haddé nést.
8 Pa maskará o badwáhi habara kanant,
pa kebr zolm o setamá wati zobáná kárant.
9 Dapá ásmánay helápá pacha kanant o
zobánesh sajjahén zeminá gipt.
10 Paméshká kawm dém pa áyána rawt o

pa galé hamáyáni dastay ápána wárt.
11 Gwashant: “Hodá che paymá zánt?
Borzén arshay Hodáyá é dhawlén zántkári hast?”
12 Haw, badkár chosh ant,
modám ásudag ant o mál o melkatesh démá rawán ent.

13 Pa rásti man wati del mopt o náhudagá pák dáshtag o
dast mán bégonáhiá shoshtagant.
14 Har róch ázárán kaptagán o
har sohbá hakkala warán.
15 Agan begwashténon: “É habaránа kanán,”
man tai chokkáni nasl dróhetagat.

16 Wahdé é sajjahén chizzáni zánagay johdon kort,
pa man grán at,
17 tán hamá wahdá ke Hodáay pákén jágahá shotán.
Nun é mardománi ákebaton dist.

18 Pa rásti áyán lakoshánkén jáhána perrénay,
gár o gomsáriay chátá dawra dayay.
19 Anágat gár o zawála bant,
cha torsá sarjamá bérána bant.
20 Wábéay dhawlá ant ke wahdé chamm pacha bant gára bit,
á wahdá ke taw páda káay, oo Hodáwand,
eshán wahméay paymá mána nayáray.

21 Á wahdá ke mani arwáh zahr o tahl at o
del résh,
22 bépahm o nazántkár atán,
tai dargáhá haywánéay paymá,
cha pahm o póhá dhann.

23 Angat ham modám gón taw án,
taw mani rástén dastá geray.
24 Gón wati sar o sóján maná rahshónia kanay o
randá gón shán o shawkaté zuray.
25 Ásmáná, abéd cha taw maná kay hast?!
Zeminá ham, abéd cha taw hech chizzé nalóthán.
26 Mani jesm o ján o del balkén zawál bebant,
bale Hodá mani delay kalát ent,
tán abad mani gisshetagén bahrwandh.

27 Pa rásti á ke cha taw dur ant gár o gomsára bant o
hamáyán bérána kanay ke gón taw béwapá ant.
28 Bale pa man wasshi hamesh ent ke Hodáay nazziká bebán,
Hodáwandon wati panáhgáh kortag,
tán tai sajjahén kárán jár bejanán, oo Hodáwand!

74

Oo Hodá! Chiá márá yalah dátaget?
Asápay shayri gwashtánk.

1 Oo Hodá! Chiá márá tán abad yalah dátaget?
Pa ché tai hezhmay ás pa tai charágáhay pasán rók ent?
2 Wati kawmay yátá bekap,
ke taw cha dérén zamánagán pa bahá zortagatant,
ke taw móketagant tán tai kawm o mirás bebant.
Sahyunay kóhay hayálá bekap ke ódá jahmenend butagay.
3 Wati gámán dém pa wati hamé modámigén wayránagán betarrén,
chiá ke dozhmená har chizz bérán kortag ke tai pákén jágahá butag.

4 Dozhmenán tai didárjáhay tahá gorret o
wati bayrak* pa neshániá mekk kortant.
5 Haméyáni paymá atant ke wati taparán
jangalay drachkáni sará borza barant.
6 Áyán, tai pákén jágahay sajjahén ájetagén dár
gón wati tapar o téshagán prósht o hurt kortant.
7 Tai pákén jágahesh ás kasshet o hák o por kort,
tai námay menendjáhesh palit kort.
8 Wati delá gwashtesh: "Áyán sarjamiá wati panjagay chérá kárén,"
gorhá Hodáay sajjahén didárjáhesh é sardhagárá sótkant.
9 Nun hech neshánié nagendagá én,
hech nabié pasht nakaptag o
cha má kass ham nazánt ke tán kadén é paymá bit.

10 Oo Hodá! Tán kadén dozhmen tai sará bekandit?
Dozhmen tán abad tai námá bad o rad bekant?
11 Chiá wati dastá poshtá dáray,
wati rástén dastá?
Dastá pach kan o pa áyán gári o tabáhié byár.

12 Bale Hodá cha dérén zamánagán mani bádsháh ent,
ke zeminay sará nejátbakshén kára kant.
13 É taw atay ke daryáet gón wati zór o wáká do ném kort o
daryáay balánháni saret ápáni nyámá próshtant,
14 Liwyátánay† saret próshtant o
gyábánay sahdáráni waráket kort.
15 Jó o sarchammag, taw rombént o rawán kortant,
modámigén kawr, taw hoshk kortant.
16 Róch taig ent o shap ham tai
máh o róch taw barjáh dáshtagant.
17 É taw atay ke zeminay hand o simsaret gisshéntant,
garmág o zemestánay addh kanók taw ay.

18 Oo Hodáwand! Yátá bekap ke dozhmen che paymá maskará kanant o
názántén mardom tai námá che paymá bad o rada gwashant.
19 Wati kapótá rastaráni warák makan o
setam distagén kawmay zendá tán abad mashamósh.
20 Wati bastagén ahdá bedár,
chiá ke é sardhagáray tahárén jágah
cha zolm o zóray kodóh o kodámá porr ant.

---

* **74:4 74:4** Bayrak, bezán parcham. † **74:14 74:14** Liwyátán mazanén ápi rastaré butag.

21 Mayl ke pádmálén mardom gón roswái pad bekenzant,
setam distag o hájatmand tai námá satá bekanátant.

22 Oo Hodá! Jáh jan o wati hakkay dempániá bekan,
yátá bekap ke názánt sajjahén róchá che paymá tai sará kandant.
23 Wati dozhmenáni kukkárán mashamósh,
dozhmenáni shóreshá ke modám borzád ent.

75

Hodá ádel ent
Pa sázger o washáwázáni sálárá. “Barbád makanay” tarzay sará. Asápay Zabur. Sawté.

1 Oo Hodá! Tai shográ gerén,
tai shográ gerén ke tai nám nazzik ent o
mardom tai ajabén káráni habará kanant.

2 Taw gwashay: “Wati gisshéntagén wahdá
pa ensáp dádrasia kanán.
3 Hamá wahdá ke zemin o áiay sajjahén nendóka larzant,
é man án ke áiay pádagán mohra dárán. Ósht...
4 Gón porkebrán gwashán: ‘Pahr mabandét,’ o
gón badkárán: ‘Wati kánthán borz makanét.
5 Wati kánthán enkadar borz makanét o
pa kebr o gorunáki habar makanét.’ ”

6 Chiá ke sarperázi na cha ródarátká kayt,
na cha rónendá o na cha gyábáná.
7 É Hodá ent ke dádrasia kant,
yakkéá éra jant o yakkéá sarborza kant.
8 Chiá ke Hodáay dastá jámé,
cha porjóshén sharáb o tahlagá porr ent.
Sharábá réchit o zeminay sajjahén badkár
áiá tán goddhi trampá warant.

9 Bale man modám Hodáay káráni habará kanán,
Ákubay Hodáyá názénán.
10 “Sajjahén badkáráni kánthána próshán,
bale pahrézkáráni kánth borz dáraga bant.”

76

Hodáay démá kay óshtáta kant?
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Gón simmi sázán. Asápay zabur. Sawté.

1 Yahudiahá Hodá zánag o pajjáh áraga bit,
Esráilá áiay nám mazan ent.
2 Áiay tambu Shalimá* ent o
menendjáh, Sahyuná.
3 Ásgwárén tiri hamódá próshtant,
zahm o espar ham, ke jangi seláh ant. Ósht...

* **76:2 76:2** Shalim hamá Urshalim ent.

4 Taw drapshán ay o
shawkat o shánet, cha á kóhestagán zébáter ent ke shekárá porr ant.
5 Delér áwár janag butant,
wati goddhi wábá ant,
cha jangáwarán yakké ham namant
ke dasté besorénit.
6 Oo Ákubay Hodá! Cha tai neherrán,
áyáni arrábah o aspán sar pa markay wábá dát.
7 Taw bákamál ay,
wahdé hezhma geray, kay tai démá óshtáta kant?
8-9 Taw cha ásmáná dádrasia kanay o
wahdé taw, oo Hodá, pa dadrasiá jáha janay
ke zeminay sajjahén setam distagénán neját bedayay,
zemin cha torsá chopp o bétawára bit. Ósht...
10 Pa ensáná tai hezhm ham tai satáay sawaba bit o
pasht kaptagén hezhmá taw wati lánká banday.

11 Gón wati Hodáwandén Hodáyá kawl bekanét o wati zobánay sará bóshtét,
á sajjahén ke kerr o gwarán ant
pa hamáiá théki byárant ke bákamál ent.
12 Á hákemáni gorurána próshit,
zeminay bádsháh cha áiá torsant.

77

Sakki o sóriáni róchá Hodáay shóházá án
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Pa Jedutuná. Asápay Zabur.

1 Man Hodáyá tawára kanán o pa komaká hamáiá gwánka janán,
mani peryát gón Hodáyá ent o á mani áwázá gósha dárit.
2 Sakki o sóriáni róchá Hodáwanday shóházá án,
sajjahén shapá mani dast dráj ant o dama nabarán,
mani arwáh árám geraga nalóthit.
3 Hodáyá yáta kanán o nálán,
pegra kanán o delprósha bán. Ósht...

4 Taw mani chammán nazz bayagá naylay,
paréshán án o habar korta nakanán.
5 Gwastagén wahdáni hayálá kapán,
kwahnén ahd o bárigáni.
6 Shapán, wati sawtay hayálá kapán,
delá báz pegriga bán o arwáhon josta kant:
7 "Hodáwand tán abad yalaha kant o
padá hechbar mehrabána nabit?
8 Áiay mehr pa modámi halás butag o
kawli pa sajjahén naslán zawál?
9 Hodáyá mehrabán bayag shamoshtag o
wati rahmati hezhmay tahá band kortag?" Ósht...

10 Mana gwashán: "É shakk o sawál maná ranjénant.

Nun hamá ahd o bárigáni hayálá kapán
ke borzén arshay Hodáyá wati rástén dast shahártag."

11 Oo Hodáwand! Tai kárán yáta kanán,
tai ajabén kárán ke taw péshi zamánagán kortagant.
12 Tai kortagén sajjahén kárani bárawá pegra kanán o
tai kerdáni hayálá bán.
13 Oo Hodá! Tai ráh pák ent.
Kojám hodá may Hodáay paymá mazan buta kant?
14 Taw hamá Hodá ay ke ajabén kára kant.
Taw wati zór o wák sajjahén kawmáni nyámá pésh dáshtag,
15 gón wati básk o kodratá wati kawm rakkéntag,
Ákub o Issopay chokk. Ósht...

16 Ápán tará dist, oo Hodá!
Ápán tará dist o larzetant,
johlánki drahagá laggetant.
17 Jambarán ápa gwart o
ásmánán grandet,
tai grókay tir har némagá retkant.
18 Tai granday tawár danz o gwátáni tahá at,
tai nurá jahán róshná kort,
zemin larzet o jombet.
19 Tai ráh cha mazanén daryáyá gwast o
tai keshk cha mazanén ápán,
bale tai pádáni pad gendag nabutant.
20 Taw wati kawm Mussá o Hárunay dastá rahshóni kort,
ramagéay paymá.

78

Eshiá pa démi naslán sar kanét
Asápay shayri gwashtánk.

1 Oo mani kawm! Mani sójánsh dár o
delgóshá gón mani habarán kan.
2 Wati dapá pa batal pacha kanán o
kwahnén chách o chistánán máná kanán,
3 hamá ke má eshkotag o zántagant,
hamá ke may pirénán márá gwashtagant.
4 Eshán cha áyáni chokk o nomásagán chéra nadayén,
gón áyókén naslá Hodáwanday porshawkatén káráni kessahá kárén,
Hodáwanday zór o twánay kessahá kárén o
áiay kortagén ajabén mójezaháni kessahá.

5 Áiá gwáhié pa Ákubá esht,
Sharyati pa Esráilá áwort o
may pet o piréni parmán dátant
ke eshán wati chokk o nomásagán sarpad bekanét,
6 tán démi naslesh bezánant o
hamá chokk ham ke angat pédá nabutagant,
wati wahdá, gón wati chokk o nomásagán esháni kessahá bekanant,

7 tánke á ham Hodáay sará tawkal bekanant o
Hodáay kárán mashamóshant o
áiay hokmán bemannant.
8 Wati pet o piréníni paymá mabant,
sarkash o mánmayátk*
ke delesh gón Hodáyá nabast o
arwáhesh gón Hodáyá wapádár naat.

9 Epráimi, harchont ke gón kamánán selahband atant,
bale janagay róchá tatkant.
10 Áyán Hodáay ahd nadásht o
wati delá shawresh kort ke "áiay Sharyatay sará zenda nagwázénén."
11 Áiay kortagén káresh shamoshtant,
hamá ajabén kár ke áyáná péshi dáshtagatant,
12 Hamá kár ke áyáni pet o piréníni démá kortagatanti,
Mesray molká, Zohánay gyábáná.
13 Áyáni démay daryái ném kort o ái gwázéntant,
ápi, doén démán chó diwálá mekk kort.
14 Róchá, gón jambará rashónii dátant o
shapá gón ásay rozhná.
15 Gyábáná, talári tal kortant o
áyáná, johlén zeréay kesásá ápi dát.
16 Cha talárán chammagi bótkant o
ápi chó kawrá rombént.

17 Bale áyán angat géshter gonáh kort o
gyábáná borzén arshay Hodáay helápá shóreshesh kort.
18 Hodáesh pa zánt hamá warákáni sará chakkáset
ke áyáni delá lóthet.
19 Hodáay helápá habaresh kort o gwashtesh:
"Hodá é gyábáná parzónagé pach korta kant?
20 Talári wa jat o cha áiá áp rawán but o
kawr sar rechán butant,
bale wati mardomán nán ham dáta kant?
Yá pa wati kawmá gósht ham tayár korta kant?"

21 Hodáyá ke eshkot, zahr gept,
ásé pa Ákubá róki kort,
hezhmi pa Esráilá chest but.
22 Chiá ke Hodáay sará imánesh néstat o
báwaresh nabut ke Hodáesha rakkénit.
23 Ásmáni pa pach bayagá parmán dát o
arshay darwázagi pach kortant.
24 Manni† pa áyán chó hawrá gwart ke bwarant,
ásmáni gandomi bakshátant.
25 Mardomán préshtagi warák wárt,
pa áyán békesás waráki rawán dát.
26 Cha ásmáná ródarátki gwáti sar dát o

* **78:8 78:8** Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit. † **78:24 78:24** Mann hamá ásmáni nagan ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá pa Bani Esráilián hamá wahdá ér áwort ke á barr o gyábánán saparé atant.

gón wati zórá jonubi gwáti chest kort.
27 Danzáni paymá pa áyán góshti gwárént,
daryáay rékáni kesásá, báli morg,
28 áyáni ordgáhá‡ éri áwortant,
áyáni gedánáni kerr o gwarán.
29 Wárt o séresh kort,
pa har chizzá ke áyán hers at, dátanti.
30 Bale cha áyáni hersay purah bayagá pésar,
ke warákesh angat dapá at,
31 Hodáay hezhm áyáni sará pád átk,
áyáni zórmandterén mardomi koshtant o
Esráilay warnái jokkéntant.

32 É sajjahén káresh distant o angat ham gonáhesha kort o
áiay ajabén káráni sará báwaresha nakort.
33 Gorhá áyáni róchi pa náhudagi halás kortant o
sál pa tors.
34 Hodáyá ke áyáni koshag bendát kort, nun áiay shóházá dar kaptant.
Dém pa Hodáyá per tarretant o pa setk o del Hodáay shóházá butant.
35 Hayálá kaptant ke Hodá áyáni talár ent,
hamá borzén arshay Hodá, áyáni posht o panáh.
36 Bale gón wati dapá, gón áiá charpzobániesha kort o
gón zobáná drógesha bast.
37 Delesh gón áiá wapádár naat o
áiay bastagén ahdesh nadásht.
38 Bale á angat mehrabán at o áyáni gonáhi bakshetant o
sajjahéni nakoshtant.
Rand pa randá wati hezhmia dásht o
wati sajjahén gazabi darshána nakort.
39 Zánti ke é hákién ensán ant,
rawókén gwáté ke padá pera natarrit.

40 Gyábáná chinchok randá cha Hodáyá sarkashiesh kort,
ódá áesh gamig kort.
41 Rand pa randá Hodáesh chakkáset,
Esráilay pákénesh ázár dát.
42 Áiay dastay zóresh yát nakort
ke á róchá chón cha dozhmenáni dastá rakkéntanti,
43 hamá wahdá ke Mesrá wati neshánii paddar kortant o
Zohánay gyábáná ajabén kári kort.
44 Áyáni kawri hóná badal kortant
ke kassá cha wati jóán áp wárta nakort.
45 Makeskáni rombi áyáni nyámá ráh dátant ke makeskesh bwarant o
pogoláni romb, ke barbádesh bekanant.
46 Áyáni keshári madagáná dátant o
bar o samar kathagán§ wártant.
47 Áyáni anguri gón tróngalá zawál kortant o
enjiráni drachk, gón hár o tuppánán.

‡ **78:28 78:28** Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéá gedána bandant o nendant.

§ **78:46 78:46** Kathag madagay záté.

48 Áyáni ramagi pa trónggal koshtant o
dalwat, pa grand o grók.
49 Wati sóchókén kahr o gazabi áyáni sará rawán dát,
kahr o gazab o azáb,
gár o gomsár kanókén préshtagáni thólié áyáni sará.

50 Ráhi pa wati hezhmá rást o tachk kort,
cha marká narakkéntanti, wabáyáni dapái dátant.
51 Mesray sajjahén awali chokki jatant,
Mesray* gedánnendáni mardánagiay awali bar o samar.
52 Bale wati mardomi ramagay paymá sar dát o bortant,
pasáni dhawlá gyábánán rashónii kortant.
53 Ái pa émeni rahshóni kortant ke matorsant
bale áyáni dozhmen daryáyá mán patátant.
54 Gorhá ái wati pákén zeminá sar kortant,
hamá kóhestagén molká ke gón wati rástén dastá geptagati.
55 Áyáni démá kawmi cha ódá dar kortant,
kawmáni zemini áyáni mirás kortant o
Esráilay kabilahi gedánáni tahá jahmenend kortant.

56 Bale angat áyán borzén arshay Hodá chakkáset o
áiay helápá sarkashiesha kort,
áiay hokmesha namannet.
57 Wati pirénáni paymá rástén ráhesh yalaha dát o béwapá butant,
chó sost o nábáwarén kamáná mantant.
58 Borzén jáhán bothánahesha bast o Hodáesh zahra baráént,
botesha jórhént o Hodáesh hasaddiga kort.
59 Hodáyá ke dist,† sakk hezhm gept o
Esráili sarjamiá yalah kort.
60 Wati Shiluhay menendjáhi yalah kort,
hamá tambu ke Hodá ódá mardománi nyámá jahmenend at.
61 Wati zór o wákay pétii‡ bandig kanáént,
wati shán o shawkatay neshánii dozhmenáni dastá dát.
62 Wati kawmi zahmáni dapá dát,
wati mirásay sará sakk hezhmnák but.
63 Warnáén bachak, ásá wártant o
jenek, pa suri názénkán sar nabutant.
64 Dini péshwá zahmáni dapá kaptant o
janózámán gréta nakort.

65 Nun Hodáyá anchosh jáh jat ke yakké cha wábá bosta kant,
chó ke jangólé cha sharábay béhóshiá jáh bejant.
66 Wati dozhmeni jat o poshtá kenzént o
abadi roswáiéá dawr dátant.
67 Bale Issopay tambui nádóst kort o
Epráimay kabilahi nazort,
68 Yahudáay kabilahi gechén kort,
Sahyunay kóh, ke dóst ati.

---

* **78:51 78:51** Asligén Ebráni syáhaga gwashit “Hámay”, ke pa Mesrá eshárahé. † **78:59 78:59** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “Hodáyá ke eshkot...” ‡ **78:61 78:61** Péti, bezán sanduk.

69 Wati pákén jágahi, borzagáni paymá addh kort,
zeminay paymá namirán, jórhi kort.
70 Wati hezmatkárén Dáudi gechén kort o
cha pasáni gwáshá dari kort,
71 cha edá o rand, ái cha méshániá shopánkiá dar kort o
wati kawm, Ákubay shopánki kort,
wati mirás, Esráilay.
72 Dáudá gón sápén delé áyáni shopánki kort o
gón honarmandén dasté áyáni rahshón but.

79

Bandigáni peryát tará sar bátant
Asápay Zabur.

1 Oo Hodá! Kawmán tai mirás geptag,
tai pákén parasteshgáhesh palit kortag o
Urshalim, wayrán.
2 Tai hezmatkáráni jónesh báli morgáni warák kortag o
tai wapádáráni jánay gósht, rastaráni.
3 Eshání hónesh ápay paymá sajjahén Urshalimá rétkag,
kass namant ke mordagán kabr bekant.
4 Hamsáhegáni démá roswá butagén o
kash o kerray mardománi kalági.

5 Oo Hodáwand! Tán kadén zahra bay? Tán abad?
Tán kadén tai hasadd ásay paymá róka bit?
6 Wati gazabá hamá kawmáni sará begwár ke tará pajjáha nayárant o
hamá molkáni sará ke tai námá nagerant,
7 ke Ákubesh wártag o ér bortag o
áiay molkesh wayrán kortag.
8 Gwastagén nasláni gonáhán may sará maladdh,
tai rahmat zutt may sará byáyátant
ke sakk wár o bazzag én.

9 Oo may rakkénókén Hodá! Márá madat kan,
wati námay shán o shawkatay sawabá,
pa wati námaygi márá berakkén o
may gonáhán bebaksh.
10 Chiá darkawm begwashant:
“Eshání Hodá kojá ent?”
May chammáni démá kawm begendátant ke
taw wati hezmatkáráni retkagén hónáni bérá geray.
11 Bandigáni áh o peryát pa taw sar bátant,
gón wati báskay zórá
hamáyán berakkén ke koshag bayagá ant.

12 Oo Hodáwand! Cha may hamsáhegán hamá sobakkiáni bérá
hapt sari géshter beger ke tai sháná kortagantesh.
13 Gorhá má, tai kawm
ke tai charágáhay pas én,
tán abad tai shográ gerén,

nasláni nasl tará satá kanén.

80

Hodá! *Wasshán bay*
Pa sázger o washáwázáni sálárá, “Susanáni” tarzay sará. Gwáhié. Asápay Zabur.

1 Oo Esráilay shopánk! Gósh dár,
taw ke shopánkéay paymá Issopay ramagay rahshón ay.
Oo Hodá! Taw ke karrubiáni* nyámá bádsháhi tahtá neshtagay,
wati nurá tálán kan.
2 Epráim, Benyámin o Manassiay démá,
wati wák o tágatá borz kan o
pa may rakkénagá byá.

3 Oo Hodá! Gón má wasshán bay
wati démá gón má rozhná kan
ke má berakkén.

4 Oo Hodáwand! Lashkaráni Hodá! Tán kadén
hezhmay ásá wati kawmay dwáyáni sará gwárána bay?
5 Taw áyáná arsay nagan o
arsáni sarréchén jám wárént.
6 Taw márá hamsáhegáni démá bannám kortag o
dozhmen márá kalága bandant.

7 Oo lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay
wati démá gón má rozhná kan
ke má berakkén.

8 Taw anguray drachké cha Mesrá gwatk,
taw kawm dhanná dar kortant o é drachk kesht.
9 Taw zemin pa áiá práh kort,
gorhá risshagi jat o zemini porr kort.
10 Áiay sáhegá kóh póshetant o
áiay sháharhán, rostagén gazz.
11 Sháharhi tán Myánzerá† o
tháli tán Parátay kawrá sar butant.
12 Gorhá taw chiá áiay pall prósht o dawr dát
ke hamok rahgwaz áiay barán bechent?
13 Jangali hukk áiá éra barant o
dashtay jánwaria warant o séra kanant.
14 Oo lashkaráni Hodá! May gwará per tarr,
cha ásmáná delgósh kan o bechár,
é anguray delgóshá bedár,
15 hamé anguray ke tai rástén dastá kesht,
hamé chokkay ke taw pa wat ródént o zórmand kort.
16 Dozhmenán angur goddhet o ásá dawr dát,
é gón tai hakkaléá gár o gomsár bátant.

---

* **80:1 80:1** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant.
† **80:11 80:11** Myánzer, hamá daryá ent ke Yurop o Áprikáay nyámá ent. Engréziá: Mediterranean Sea.

17 Tai dast hamá marday sará bát ke tai rástén némagá ent,
hamá ensánay chokkay sará ke taw pa wat ródént o zórmand kort.
18 Gorhá má wati démá cha taw natarrénén,
márá zend bebaksh ke tai námá begerén.

19 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay,
wati démá gón má rozhná kan
ke má berakkén.

81

Drégatá mani kawmá mani habar gósh bedáshtén

Pa sázger o washáwázáni sálárá. "Gittitay"* tarzay sará. Asápay Zabur.

1 Hodáyá pa sháđehi benázénét ke may zór o wák ent,
pa Ákubay Hodáyá sháđmániay kukkárá borz kanét.
2 Sáz o tamburagá bongéj kanét,
washtawárén chang o soródán.
3 Máhay nóká, gwarándhay kánthay† tawárá borz kanét,
máhay chárđahá, may pákén aidá.
4 É pa Esráilá hokmé,
rahbandé cha Ákubay Hodáay némagá.
5 Wahdé Mesray helápá dar átk
kánuné pa Issopá eshti.

Man eshkot, nááshnáén zobánéá gwasht:
6 "Báron cha áiay kópagá dur kort o
dast cha gránén saptá ázát kortant."
7 Taw sakkiáni sáhatán peryát kort o man tará rakként,
man grandán andém atán o tará passaw dát,
Meribáay ápáni kerrá tará chakkáseton. Ósht...

8 Oo mani kawm! Beshkon ke tará dháha dayán,
Oo Esráil! Drégatá‡ taw mani habar gósh bedáshtén.
9 Shomay nyámá darámađén hodáé mabát o
bigánagén hodáéay démá sará jahl makanét.
10 Man Hodáwand án, tai Hodá
ke tará cha Mesrá dar kort o áwort.
Wati dapá sarjamá pach kan,
ke man porria kanán.

11 "Bale kawmá mani habar gósh nadásht o
Esráil mani parmánbardár nabut.
12 Gorhá man á yalah dátant ke wati sengén deláni randgiriá bekanant,
wati jenday ráh o hayáláni.
13 Drégatá mani kawmá mani habar gósh bedáshtén o
Esráil, mani ráhá beshotén.
14 Á wahdá man damáná áyáni dozhmen prósh dátagatant o
mani dast áyáni dozhmenáni helápá chest butagat.
15 Hamá ke cha Hodáwandá naprata kanant, dotal o sarjahl butagatant,

---

* **81: 81:0** Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † **81:3 81:3** Gwarándhay kánth Esráiliáni kerrá sázé. ‡ **81:8 81:8** Drégatá, bezán drécha, Pársiá "káshki".

tán abad anchosh butagat.
16 Bale tará gehterén gandomay warákon dátagat o
tará cha talárá dar kortagén bénagá séron kortagat.”

82

*Nezórán*i *hakká begerét*
Asápay Zabur.

1 Hodá, wati Hodái bárgáhá barjam ent,
“hodáyáni” diwáná dádrasia kant.

2 Tán kadén pa náensápi shawra borrét?
Tán kadén badkáráni badalá bét? Ósht...

3 Nezór o chórhawáni dadrasiá bekanét o
garib o setam distagénáni hakká begerét.
4 Nézgár o hájatmandán berakkénét o
cha badkáráni dastá ázát kanét.

5 É “hodá” heccha nazánant o sarpada nabant,
tahárіá sargardán ant o
zeminay sajjahén bonyád larzagá ant.

6 Gwashton: “Shomá ‘hodá’ ét o
shomá sajjahén, borzén arshay Hodáay chokk ét,
7 Bale mardománi paymá merét o
shahzádagáni paymá sarshakuna bét.”

8 Oo Hodá! Jáh jan o zeminay dadrasiá bekan,
ke sajjahén kawm tai mirás ant.

83

Oo Hodáwand! *Bétawár mabay*
Asápay Zabur. Sawté.

1 Oo Hodá! Bétawár mabay,
hámósh mabay o hoshká manend, oo Hodá!
2 Bechár ke tai dozhmen che paymá gorrant o
cha taw naprat kanókáni sar chón borz ent.
3 Tai kawmay helápá pa cháláki pandala sázant o
tai gránkadrénáni helápá shawr o saláha kanant.
4 Gwashant: “Byáét gár o gomsáresha kanén ke kawmé mamánant o
Esráilay nám pa yátéá ham pasht makapit.”

5 Pa hamdeli shawresh kortag o
tai helápá ahdé bastagesh.
6 Edumi o Esmáili,
Muábi o Hágári,
7 Gébáli, Ammuni o Amáliki,
Pilisti o Suray nendók,
8 Áshuri ham gón áyán hamráh ant o
pa Lutay chokkán báské butagant. Ósht...

9 Gón áyán hamá paymá bekan ke taw gón Midyáná kort,
gón Siserá o Yábiná, Kishunay kawray kerrá,
10 ke Endórá tabáh butant o
zeminay kad o samát* butant.
11 Eshánі sardárán Óréb o Zehébay paymá kan,
shahzádagánesh Zebah o Zalmunnáay dhawlá,
12 ke gwashtagatesh: "Byáét Hodáay charágáhán pa zóra gerén."

13 Oo mani Hodá! Eshán danzéay paymá bál day,
chó ke paláré, gwátay démá.
14 Anchosh ke ás jangalá sóchit o
kóhán mána dárit,
15 gón wati tuppánán randáesh kap o
gón syahgwátán betorsénesh,
16 démáesh cha sharmá syáh kan
tánke tai námay shóházá bebant, oo Hodáwand!
17 Sharmsár bát o abadi torséá kapátant,
roswá bát o bemerátant.
18 Bell bezánant ke tai nám Hodáwand ent o
tahná taw, oo borzén arshay Hodá,
sajjahén zeminay sará hákemia kanay.

84

Pa Hodáwanday parasteshgáhá hodónák án

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni Zabur. "Gittitay"* tarzay sará.

1 Oo lashkaráni Hodá!
Tai bárgáh chón dóstnák ent.
2 Mani arwáh pa Hodáwanday parasteshgáhay péshjáhán† shaydá o hodók ent,
mani del o ján pa zendagén Hodáyá pa shádehi kukkára kant.
3 Jengolá ham pa wat lógé dar gétk o
pistáná‡ pa wat kodóhé
ke wati chureg o chippokán ódá beródénit,
tai korbánjáhay nazziká, oo lashkaráni Hodáwand,
mani bádsháh o mani Hodá!
4 Bahtáwar ant hamá ke tai bárgáhá jahmenend ant,
á modám tará názénant. Ósht...

5 Chón bahtáwar ant hamá ke wák o zóresh cha tai némagá ent o
delesh tai ráhán ent.
6 Á, wahdé cha arsáni§ daragá gwazant,
daragá cha chammagá porra kanant o
tákchandhay mósomay hawr ham áiá rahmata póshénit.
7 Cha mohrá mohrter bayána bant
tán hamá wahdá ke Sahyuná Hodáay bárgáhá rasant.

---

* **83:10 83:10** Kad o samát, sakan o ólém ent ke Orduá "khád" o Pársiá "kud" gwashaga bit.
* **84: 84:0** Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † **84:2 84:2** Péshjáh, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ **84:3 84:3** Pistán kasánén morgé. § **84:6 84:6** Bakáay darag, ke mánái arsáni darag ent.

8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Mani dwáyá gósh dár,
beshkon, oo Ákubay Hodá! Ósht...
9 May bádsháhá* delgósh kan, oo Hodá!
Wati rógen per moshtagéná† delgósh kan.

10 Tai bárgáhay yak róché
gehter ent cha dega jágahéay hazárán róchá,
cha badkáráni tambuáni tahá árámén zendéay gwázenagá
maná wati Hodáay dargáhay dapá óshtag dóstera bit,
11 ke Hodáwandén Hodá róch o esparé,
Hodáwand rahmata bakshit o ezzata dant.
Hamá ke zendá pa bémayária gwázénit,
Hodáwand sharrén chizzán cha áiá dura nadárit.
12 Oo lashkaráni Hodáwand!
Bahtáwar ent hamá ke tai sará tawkala kant.

85

Zenda nabakshay?
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni Zabur.

1 Oo Hodáwand! Taw wati sardhagárá rahmat gwart o
Ákubay gwastagén washbahti padá per tarrént.
2 Taw wati kawmay mayárbári bakshetant o
áyáni sajjahén gonáh póshetant. Ósht...
3 Taw wati sajjahén gazab poshtá dawr dát o
wati hezhmay ás tóst.

4 Oo may rakkénókén Hodá!
Gón má wasshán bay o
wati gazabá cha má dur kan.
5 Tán abad gón má zahra bay?
Wati hezhmá naslání nasl drájkassha kanay?
6 Márá padá zenda nabakshay
ke tai kawm tai bárgáhá shádehi bekant?
7 Oo Hodáwand! Wati mehrá márá pésh bedár o
márá hamá rakkénagá bebaksh ke cha tai némagá ent.

8 Har chizz ke Hodáwandén Hodá gwashit, man gósha dárán,
chiá ke pa wati kawmá émeniay kawlá dant, pa wati wapádárán,
chó mabit ke á ahmakiay ráhá per betarrant.
9 Béshakk, á mardománi rakkénag nazzik ent ke cha Hodáyá torsant,
tán may sardhagár cha áiay shán o shawkatá sarréch bebit.

10 Mehr o wapádári yakdegará dochára kapant,
adl o émeni yakdomiá chokkant.
11 Wapádári cha zeminá rodit o
adl cha ásmáná jahláda chárit.
12 Béshakk, Hodáwand nékén chizza bakshit o
may zemin áiay bar o samará kárit.

---

* **84:9 84:9** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: may esparé. † **84:9 84:9** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

13 Adl, áiay démá rawána bit o
pa áiay gámán ráhé tayára kant.

86

Wati móleday chokká berakkén
Dáuday dwá.

1 Oo Hodáwand! Wati delgóshá gón man kan o maná passaw day,
ke garib o mohtájé án.
2 Mani zenday negahpániá bekan ke tai dóstdár án,
wati hezmatkárá berakkén ke tai sará tawkala kant.
3 Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
ke sajjahén róchá tará tawára kanán.
4 Wati hezmatkáray delá shádmán kan, oo Hodáwand,
ke man cha taw dwá lóthán.

5 Taw, oo Hodáwand, nék o bakshendah ay o
pa áyán cha mehrá sarréch ay ke gón taw peryáta kanant.
6 Oo Hodáwand! Mani dwáyán gósh dár,
mani peryát o zárián delgósh kan.
7 Sakkiáni róchá tará tawára kanán,
ke taw passawa dayay.

8 Oo Hodáwand! Hodáyáni nyámá kass tai mattha nabit o
tai kár bématth ant.
9 Oo Hodáwand! Tai jórh kortagén sajjahén kawma káyant o
tará sojdaha kanant,
tai námá shán o shawkata dayant,
10 ke taw mazan ay o ajabén kára kanay,
Hodá tahná taw ay.

11 Wati ráhá maná sój day, oo Hodáwand,
ke tai rástén ráhá berawán,
mani delá sarjamá gón wat kan ke cha tai námá betorsán.
12 Gón tamánén delé tai shográ gerán, oo Hodáwand, mani Hodá!
Tai námá tán abad shán o shawkata dayán
13 ke pa man tai mehr sakk mazan ent,
taw maná cha johlánkián rakkéntag, cha mordagáni jaháná.

14 Oo Hodá! Gorunákén mardom mani helápá pád átkagant,
zórákáni rombé mani koshagay johdá ent o
tará hech mána nayárit.
15 Bale taw, oo Hodáwand, rahm kanók o mehrabánén Hodáé ay,
hezhm geragá déra kanay o mehr o wapáyá sarréch ay.
16 Démá gón man tarrén o mani sará rahm kan,
wati hezmatkárá zór o wák bebaksh o
wati móleday chokká berakkén.
17 Maná wati rahmatáni neshánié beday,
tán hamá ke gón man naprat kanant begendant o sharmendag bebant,
chiá ke taw, oo Hodáwand, maná madat kortag o tasallá dátag.

87

É hamódá pédá butag
Kórahay chokkáni Zabur. Sawté.

1 Áiá, pákén kóhay sará shahré addh kort.
2 Hodáwandá Sahyunay darwázag dóster ant
cha á dega hamá sajjahén jágahán ke Ákub jahmenend butag.
3 Oo Hodáay shahr!
Tai bárawá porshánén habar kanaga bit. Ósht...

4 Mesr* o Bábelá gón haméyán hór hesába kárán ke maná zánant,
Pilistiah o Surá ham, gón Kushá hawár.
Eshéni bárawá gwashaga bit: "É hamódá pédá butag".
5 Sahyunay bárawá gwashaga bit:
"É mardom o á mardom hamódá pédá butagant,
borzén arshay Hodá wat Urshalimá pádára kant."
6 Wahdé Hodáwand kawméni námán nebeshtaha kant, nebisit:
"É hamódá pédá butag." Ósht...

7 Á ke sawta janant o á ke nácha kanant gwashant:
"Mani sajjahén chammag cha taw bojant."

88

Róch o shap gón taw zári o peryáta kanán
Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni Zabur. "Mahallat Léhanutay"* tarzay sará. Hémán Ezráhiay shayri gwashtánk. Sawté.

1 Oo Hodáwand! Oo mani rakkénókén Hodá!
Shap o róch tai bárgáhá dwá o peryáta kanán.
2 Mani dwá tai dargáhá berasát,
wati delgóshá gón mani peryátá kan.

3 Man janjálán kaptagán o
mani zend pa markáá sar butag.
4 Hamá mardoméni paymá hesáb áraga bán ke johlén kandhá kaptagant,
anchén mardoméay paymá ke nezór o nátwán ent.
5 Mordagáni nyámá yalah dayag butagán,
chó mordagéá ke kabrá waptag,
ke taw áyáni yátá naay o
cha tai dastá jetá butagant.

6 Taw maná johlterén kandhá dawr dátag,
tahárén johlánkiá.
7 Tai hezhm mani chakká kaptag,
chawlán maná mán patátag. Ósht...

8 Taw mani hamdelén sangat cha man dur bortag o

---

* **87:4 87:4** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: Raháb. Raháb pa Mesrá pernámé. * **88: 88:0** "Mahallat Léhanutay" máná "paréshániay dard" ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

cha man bézár kortagant.
Bandig án o dar átka nakanán.
9 Mani chamm cha andóhá tahár butagant.

Oo Hodáwand! Har róch tará tawára kanán o
dastán pa taw shahárán.
10 Wati ajabén kárán mordagán pésha dáray?
Mordagáni arwáh páda káyant o tará satá kanant? Ósht...
11 Mordag, kabrá tai mehray járá janant?
Mordagáni jaháná tai wapádáriay kessahána kárant?
12 Tahárіá, tai ajabén kár zánaga bant o
tai adl, shamóshkáriay molká?

13 Bale man gón taw madatay peryátá kanán, oo Hodáwand!
Hamok sabáhá mani dwá tai bárgáhá rasant.
14 Oo Hodáwand! Chiá maná yalaha kanay o
wati démá cha man chéra dayay?

15 Cha warnáiá sakkiáni ámách o markig butagán,
tai torsá maná bazzag kortag o béwas án.
16 Tai hezhmá maná patátag o
tai bimmá maná próshtag.
17 Sajjahén róchá ápay paymá maná chapp o chágerdá geptag o
cha har némagá angerresh kortag.
18 Taw mani dóst o sangat cha man dur kortagant,
tahná tahári ent ke mani hamráh ent.

89

Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant
Itán Ezráhiay shayri gwashtánk.

1 Hodáwanday mehrá tán abada názénán
cha wati zobáná, tai wapádáriay kessahá sajjahén naslán sara kanán.
2 Man gwasht ke “tai mehr abadmán ent o
taw wati wapádári, ásmáná káhem kortag.”
3 Taw gwasht: “Man gón wati gechén kortagéná ahd o karáre bastag o
gón wati hezmatkár Dáudá pa sawgend kawl kortag:
4 ‘Tai padréchá tán abad barjáha dárán o
tai bádsháhi tahtá nasláni nasl.’ ” Ósht...

5 Oo Hodáwand! Ásmán tai ajabén kárán satá kant o
tai wapádáriá ham, pákénáni diwáná.
6 Ásmánán, kay Hodáwanay matth buta kant?
Choshén ásmáni hastié hast ke Hodáwanday paymá bebit?
7 Hodáay tors ásmáni hastiáni nyámá sakk mazan ent,
á cha wati chapp o chágerday sajjahénán bákamálter ent.
8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Kay tai matth o darwar ent?
Taw zórák ay, oo Hodáwand, o tai wapádáriá tará chapp o chágerd
kortag.

9 Taw mastén daryáyáni sará hokmránia kanay o

wahdé chawlesh chesta bant, taw éresha káray.
10 Taw Raháb,* láshéay paymá drosht o
gón wati zórmandén báská wati dozhmen sheng o sháng kortant.
11 Ásmán taig ent o zemin ham,
jahán o eshiay tahá harché ke hast, taw addh kortagant.
12 Shomál o jonub taw addh kortagant,
Tábór o Hermónay kóh tai námá názénant.
13 Tai básk zórmand ent,
tai dast zóráwar ent,
tai rástén dast porwák o sóbén ent.

14 Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant,
mehr o wapádári tai hamráhiá, démá gám janán ant.
15 Oo Hodáwand! Bahtáwar hamá ant ke shádmániay áwázá pajjáha kárant o
tai bárgáhay nurá gáma janant.
16 Sajjahén róchá tai námay sará shádehia kanant o
cha tai adlá sarboland ant.
17 Chiá ke taw áyáni shán o shawkat o áyáni wák o twán ay o
cha wati mehrabániá may kánthá† sarperáza kanay.
18 Béshakk, may bádsháh Hodáwandayg ent,
may espar Esráilay pákénay.

19 Yak wahdé taw, shobéná gón wati wapádárán habar kort o gwasht:
“Man jangólé madat kortag o
cha kawmá gechéni warnáé ródéntag.
20 Man wati hezmatkár, Dáud shóház kortag o
wati pákén, rógen per moshtag‡.
21 Mani dast gón áiá góna bit o
mani báski zórmanda kant.
22 Dozhmen cha áiá bája nabárt o
badkár áiay sará sarzóra nabit.
23 Dozhmenán áiay démá prósha dayán o
harkas ke cha áiá naprata kant, prósháni.
24 Mani mehr o wapádári áiay hamráha bant o
mani námá áiay kánth borzáda bit.
25 Áiay dastá tán daryáyá sara kanán,
áiay rástén dastá tán kawrán.
26 Á maná gwánka jant o gwashit: ‘Taw mani Pet ay,
mani Hodá o mani nejátay talár.’
27 Man ham áiá wati masterén chokka kanán,
jahánay masterén bádsháh.
28 Wati mehrá tán abad áiay hamráha kanán o
gón áiá wati ahd o karárá mohra dárán.
29 Tán abad áiay naslá barjáha dárán,
áiay bádsháhiay tahtá ásmánay rócháni hesábá.

30 Agan áiay chokk mani Sharyatá yalah bekanant o

* **89:10 89:10** Raháb, bezán gorunák. Edá balkén pa Shaytáni tágatán gwashag butag. † **89:17 89:17** Kánthay máná edá zór o kodrat ent. ‡ **89:20 89:20** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

mani parmánáni randgiriá makanant,
31 agan mani rahbandán beprósհant o
mani hokmán mamannant,
32 áyáni gonáhán pa latth sezá dayán,
náparmánián pa hayzarán,
33 bale áiay dóst dáragá bassa nakanán o
gón áiá wati kortagén kawlá naprósհán.
34 Wati ahd o paymáná naprósհán o
á habar ke cha mani dapá dar átkag, badalia nakanán.
35 Man yak baré mán wati pákiá sawgendé wártag o
gón Dáudá dróga nabandán,
36 ke áiay nasl tán abad barjáha mánit o
áiay taht mani dargáhá chó róchá abadi ent,
37 chó máhá tán abad barjáha mánit,
ke jambaráni tahá tachk o rástén sháhedé." Ósht...

38 Bale annun taw wati dém tarréntag o á yalah kortag,
wati rógen per moshtagénay sará hezhm geptagay.
39 Taw gón wati hezmatkárá bastagén ahd o paymán pad tarréntag o
áiay táj, zeminá dawr dátag.
40 Taw áiay sajjahén diwál karótkagant o
áiay mohrén kalát próshtag.
41 Harkas ke cha ráhá gwazit, áiá pol o páncha§ kant o
á wati hamsáhegáni kalági jórh butag.
42 Taw áiay dozhmenáni rástén dast borzád bortag o
sajjahén badwáh sհádmán kortagant.
43 Taw áiay zahm konth kortag o
jangá madat nadátag.
44 Taw áiay sհán bortag o
taht hákán dawr dátag.
45 Taw áiay warnáiay róch kamm kortagant o
sharmendagiay kabáhéá póshéntag. Ósht...

46 Tán kadén, oo Hodáwand! Watá tán abad chéra dayay?
Tán kadén tai hezhm chó ásá róka mánit?
47 Hayálá bekap ke mani omray róch chón kamm ant,
taw bani ádam nákárén chizzé jórh kortag.
48 Kojám ensán ent ke marka nagendit,
kay cha kabray zórá rakketa kant? Ósht...

49 Oo Hodáwand! Tai á pésarigén mehr kojá ent
ke taw gón Dáudá sawgend wárt o kawl kort.
50 Oo Hodáwand! Hayálá bekap ke tai hezmatkárá chón shegána janant,
sajjahén kawmáni rishkandán wati delá dárán.
51 Oo Hodáwand! Tai dozhmenán mani sará rishkand kortag o
hamok gámá tai rógen per moshtagénesh kalág bastag.

52 Hodáwandá tán abad satá bát.
Anchosh bát. Ámin.

§ **89:41 89:41** Pol o pánch, bezán zórbord, lotth o pol.

Zaburay chárom keták

90

Zabur 90—106

May dastáni kárán barkat beday
Hodáay hezmatkár Mussáay dwá.

1 Oo Hodáwand! Nasláni nasl
taw may menendjáh butagay.
2 Cha kóháni pédá bayag o
zemin o jahánay addh kanagá pésar,
cha azal tán abad, Hodá taw ay.

3 Ensáná padá hákay chérá baray o
gwashay: “Oo ensánay chokk! Háká per tarr.”
4 Hazár sál pa taw chó gwastagén yak róchéá ent,
chó shapi yak páséá.
5 Ensán wábé o chó háréá áiá rópána kanay.
Sohbá chó káhá tázag ent,
6 sabáhá rodit o sabzit,
bégáhá gimmorit o hoshka tarrit.

7 Cha tai hezhmá halásа bén,
cha tai gazabá paréshán.
8 Taw may mayár wati démá kortagant o
chérén gonáh wati bárgáhay rozhnáiá.
9 May sajjahén zend tai hezhmay chérá gwazit o
wati sálán pa nálagá halásа kanén.
10 May omray róch haptád sál ant
yá hashtád sál, agan sakk zreng bebén,
bale sharterén róch ham zahmat o janjálá porr ant,
sakk zutta gwazant o má bála kanén.
11 Kay tai hezhmay trondiá zánt?
tai gazab delá torsa nádénit.

12 Gorhá márá é zántá beday ke may rócháni hesáb kamm ent,
tán may del aglmand bebit.
13 Dém pa má per tarr, oo Hodáwand! Tán kadén chosha bit?
Wati hezmatkáráni sará rahm kan.
14 Bámgwáhán, márá gón wati mehrá sér kan,
tánke sajjahén omrá sawt bejanén o shádehi bekanén.
15 Haminchok róchá ke taw márá azáb dátag,
haminchok róchá márá shádmán kan,
haminchok sálá ke sakkián dochár butagén.
16 Tai kár tai hezmatkáráni démá paddar bátant o
tai mazani pa áyáni óbádagán.

17 May Hodáwandén Hodáay mehrabáni pa má sar bát,
may dastáni kárán barkat beday,
haw, may dastáni kárán barkat beday.

91

Hodáay bánzoláni chérá panáha bay

1 Hamá ke borzén arshay Hodáay panáhgáhá neshtag,
zórákay sáhegá áráma gipt.
2 Hodáwanday bárawá gwashán: “Hamá mani panáh o kalát ent,
mani Hodá, ke hamáiay sará tawkala kanán.”

3 Deljam án ke hamá tará cha shekáriáni dámá rakkénit,
cha koshókén wabáyán.
4 Á tará gón wati poth o bálán póshénit o
áiay bánzoláni chérá panáha bay,
áiay wapádári espar o diwálé.
5 Cha shapay bimmá natorsay,
na cha á tirá ke róchá srapit,
6 na cha wabáyá ke tahárіá gardit,
na cha á hawpá* ke némróchá béránia kárit.
7 Hazárán kas tai kerrá kapit,
dahán hazár tai rástén némagá,
bale é tabáhi tai nazziká átka nakanant.
8 Tahná gón wati chammáni shánk dayagá
badkáráni sezáyána genday.

9 Agan Hodáyá wati panáh bekanay,
borzén arshay Hodáyá wati menendjáh,
10 hech kazá tai sará sarzóra nabit o
hech baláh tai gedánay nazziká nayayt.
11 Tai bárawá préshtagán hokma kant
ke tai sajjahén ráhán, tai negahpániá bekanant.
12 Á tará wati dastáni delá dárant
tán tai pád dhókéá malaggit.
13 Shér o máráni sará garday,
rostagén shér o syahmáráni saragán pádmála kanay.

14 Hodáwanda gwashit: “Á ke maná dósta dárit
áiá nejáta dayán o
hamáiay posht o panáha bán ke mani námá zánt.
15 Á maná tawára kant o man passawia dayán,
sakkián áiay hamráha bán,
áiá nejáta dayán o ezzata bakshán.
16 Áiá cha drájén omré sérápa kanán o
Hodái nejátá áiá pésha dárán.”

92

Tai wapáddáriay járá janán
Pa Shabbatay róchá sawté. Zaburé.

1 Hodáay satá kanag wassh ent o
tai námay názénag, oo borzén arshay Hodá!

* **91:6 91:6** Hawp, bezán wabá.

2 Bámgwáhán tai mehr o
shapán tai wapádáriay járay janag,
3 gón dahtárén tamburag o
changay zémelá wassh ent.
4 Chiá ke taw, oo Hodáwand,
maná gón wati dastay kárán shádmán kortag,
tai tawsipá shádmániay sawta janán.

5 Oo Hodáwand! Tai kár chón mazan ant o
pegr chenkadar johlánk.
6 Ahmaka nazánt o
nádán sarpada nabit.
7 Harchont ke badkár chó káhá berodant o
radkár besabzant,
bale tán abad tabáha bant.
8 Bale taw, oo Hodáwand,
tán abad borzén arshay Hodá ay.
9 Tai dozhmen, oo Hodáwand,
allam gár o gomsára bant o
sajjahén badkár, sheng o sháng.
10 Bale taw mani kánth, wahshién gókay kánthay paymá borz dáshtag o
maná sapáén rógen per moshtag*.
11 Mani chammán dozhmenáni shekast distag o
góshán badkáráni sarshakuniay habar eshkotag.

12 Pahrézkár macchay paymá sabzant o
Lobnánay gazzáni paymá rodant.
13 Á Hodáwanday lógá keshag butagant o
may Hodáay bárgáhá sabzant.
14-15 Piriá ham bar o samara dayant o
pa é járay janagá tarr o tázag o sabza mánant
ke Hodáwand rást o ádel ent,
hamá mani talár ent o
áiá hech náensápi o badi mán nést.

93

Tai bádsháhi pák o palgár ent

1 Hodáwand bádsháhia kant
áiá watá pa shán o shawkat árástag,
Hodáwand porshawkat ent o
zór o wáká selahband.
Donyá mohr óshtátag o nalarzit.
2 Tai bádsháhi taht cha azal barjam ent o
taw cha azal hastay.

3 Oo Hodáwand! Kawr chest butagant,
kawrán wati tawár chest kortag,
kawrán wati gorragáni tawár chest kortag.
4 Hodáwand cha mazanén ápáni tawárán,
cha daryáay chawláni proshagá

* **92:10 92:10** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

mazanshánter ent, borzén arshá.
5 Oo Hodáwand! Tai hokm modám barjáha mánant,
tai bádsháhi pák o palgár ent,
modám, tán abad.

94

Pád á, oo zeminay dádras!

1 Oo bérgirén Hodá! Oo Hodáwand!
Oo bérgirén Hodá! Wati shán o shawkatá záher kan.
2 Pád á, oo zeminay dádras!
Porkebr o gorunákán sezá day.
3 Tán kadén, oo Hodáwand!
Badkár tán kadén sarzór bebant?

4 É mardom gón kebré habara kanant,
sajjahén badkár batháka janant.
5 Oo Hodáwand! Tai kawmá pádmála kanant o
tai mirásá ázára dayant.
6 Janózám o darámadán koshant o
chórhawán haláka kanant.
7 Gwashant: "Hodáwanda nagendit,
Ákubay Hodá sarpada nabit".

8 Sarpad bét, oo kawmay názántán!
Oo jáhelán! Kadén ákela bét?
9 Á ke góshi addh kortag, naeshkont?
O á ke chammi addh kortag, nagendit?
10 Á kas ke kawmán sezá dant, áyán adaba nakant?
O á kas ke bani ádamá zánta bakshit, watá zánt o zánagi nést?
11 Hodáwand ensánay sajjahén pegrána zánt,
á zánt ke náhudag o nákár ant.

12 Oo Hodáwand! Bahtáwar ent hamá ke taw áiá adaba kanay,
hamá ke taw gón wati Sharyatá áiá tálima dayay.
13 Taw áiá cha sakkén róchána rakkénay,
tán hamá wahdá ke pa badkárán kallé kóchag bebit.
14 Chiá ke Hodáwand wati kawmá yalaha nakant o
wati mirásá dawra nadant.
15 Dádrasi padá pa ensápa bit,
sajjahén nékdel ensápay randgiriá kanant.

16 Kay ent ke pa manigi badkáráni démá pád byayt?
Kay ent ke pa manigi radkáráni démá bóshtit?
17 Agan Hodáwand mani komak mabutén,
man zutt markay bétawariá bokketagatán.
18 Wahdé gwashton: "Mani pád thagalagá ent",
tai mehrá, oo Hodáwand, maná cha kapagá dásht.
19 Wahdé sargardána bán,
tai dátagén delbaddhi maná shádmána kant.

20 Choshén béensápén hákemé gón taw yak o tepák buta kant ke

gón wati hokm o kánunán náensápia kárit?
21 Áyáni thóli pahrézkáráni helápá hamdast o hamkára bant o
bégonáhán markay sezá dayant.
22 Bale Hodáwand mani kalát ent,
mani Hodá, mani talár, mani panáhgáh.
23 Hodá, áyáni gonáhán haméyáni jenday sará pera tarrénit o
áyán, áyáni jenday badén káráni tahá gár o gomsára kant.
Haw, may Hodáwand áyán gár o tabáha kant.

95

Má Hodáay dastay ramag én

1 Byáét Hodáwandá pa galé názénén,
pa wati nejátay talárá pa shádehi kukkára kanén.
2 Byáét pa shogrgozári áiay bárgáhá rawén,
pa shádehi kukkára kanén, sawta janén o áiá satá kanén,
3 ke Hodáwand mazanshánén Hodá ent,
sajjahén "hodáyáni" masterén bádsháh.
4 Zeminay johli haméiay dastá ant o
kóháni borzi ham haméiayg ant.
5 Daryá Hodáwandayg ent ke wat addhi kortag,
hoshkén zemin ham haméiay dastán jórh kortag.

6 Byáét, sará jahla kanén o sojdaha kanén,
wati addh kanókén Hodáwanday bárgáhá kóndhána kapén,
7 ke hamá may Hodá ent o
má, áiay charágáhay mardom,
haméiay dastay ramag én.

Drégatá shomá maróchi áiay tawár beshkotén:
8 "Wati delán á paymá sarkash makanét ke kawmá Meribáyá kort,
ke kawmá á róchi Massahay gyábáná kort.*
9 Ódá shomay pirénán maná chakkáset o ázméesh kort,
bell ke mani kortagén káresh distagatant.
10 Tán chel sálá cha á naslá bézár atán,
gwashton: 'É anchén mardom ant ke delesh gomráh ant o
mani ráhána nazánant,'
11 Gorhá man wati hezhmá sawgend wárt ke
'é hechbar mani ásudagiá sara nabant.' "

96

Ásmán shádehi bekanát o zemin gal bát

1 Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét.
Oo sajjahén zemin! Hodáwandá benázén.
2 Hodáwandá benázénét, áiay námá satá kanét.
Har róch hamá nejátay járá bejanét ke cha áiay némagá ent.
3 Kawmáni nyámá áiay shán o shawkatay járá bejanét,
sajjahén kawmáni nyámá áiay ajabén káráni.

* **95:8 95:8** Bechár Dargwaz 17:7. Meribá o Massah yakkén jágahay nám ant ke Esráilián ódá Hodáay náshogri kort.

4 Ke Hodáwand mazan ent o satáyáni láhek,
cha sajjahén “hodáyán” bákamálter ent.
5 Kawmáni sajjahén “hodá” náudagén bot ant,
bale Hodáwandá ásmán jórh kortant.
6 Ezzat o shán hamáiay chapp o chágerdá ent o
kodrat o zébái áiay pákén bárgáhá.

7 Oo kawmáni kabilahán! Hodáwandá benázénét,
Hodáwanday shán o kodratá benázénét.
8 Hodáwanday námay mazaniá benázénét,
korbánig byárét o áiay bárgáhá byáét.
9 Cha Hodáwanday pákiay zébáiá, áiay démá kóndhán bekapét.
Oo sajjahén zemin! Áiay dargáhá belarz.

10 Sajjahén kawmáni nyámá begwashét: “Hodáwand bádsháh ent.”
Jahán pa mohkami jórh kanag butag o nasorit,
á, kawmáni dadrasiá pa ensápa kant.

11 Ásmán shádehi bekanát o zemin gal bát,
daryá o harché ke daryáyá mán, pa borztawári áiá benázénátant.
12 Dhagár o harché ke dhagárá hast gal bátant,
jangalay sajjahén drachk pa shádmáni áiá benázénátant.
13 Hodáwandá benázénátant, chiá ke á kayt,
haw, pa zeminay dadrasiá kayt.
Jahánay dadrasiá pa adl o ensápa kant o
kawmáni dadrasiá wati rásti o tachkiay hesábá.

97

Nur pa pahrézkárán keshaga bit

1 Hodáwand bádsháhia kant,
zemin shádehi bekanát o
sajjahén tayábi sardhagár gal bátant.
2 Jambar o tahári áiay chapp o chágerdá ant,
adl o ensáp, áiay tahtay bonhesht o bonyád ant.
3 Ás áiay démá rawán ent o
cha har némagá áiay dozhmenán éra bárt.
4 Áiay grók jaháná róshná kant,
zemina gendit o larzit.
5 Hodáwanday démá kóh chó mómá ápa bant,
sajjahén jahánay Hodáwanday démá.
6 Ásmán áiay adlay járá janant o
sajjahén kawm áiay shán o shawkatá gendant.

7 Á sajjahén mardom sharmsára bant ke bot sojdaha kanant,
hamá ke náhudagén botáni poshtá pahra bandant.
Oo sajjahén “hodáyán”! Áiá sojdah kanét.

8 Sahyun eshkont o shádehia kant o

Yahudiahay jenek* gal ant
cha tai dadrasiá, oo Hodáwand!
9 Chiá ke taw, oo borzén arshay Hodáwand, sajjahén zeminay sará
mazanshán ay,
taw sajjahén “hodáyáni” sará báládast ay.

10 Shomá ke Hodáwandá dósta dárét,
cha badiá naprat kanét,
chiá ke á Hodádóstáni zenday negahpán ent o
áyán cha badkáráni dastá nejáta dant.
11 Nur pa pahrézkárán keshaga bit o
shádehi pa nékdelán.
12 Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá shádehi kanét o
áiay pákén námá benázénét.

98

Nókén sawté bejanét
Zaburé.

1 Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét,
ke ajabén kári kortag,
áiay rástén dast o pákén báská
sób o pérózi katthetag.
2 Hodáwandá hamá neját pésh dáshtag ke cha áiay némagá ent,
wati adli kawmáni chammán paddar kortag.
3 Áiá pa Esráilay óbádagán wati mehr o wapa yátá áwortag,
zeminay sajjahén goddhi hadd o simsarán, may Hodáay dátagén
neját distag.

4 Oo sajjahén zemin! Pa Hodáwandá shádmániay kukkárá borz kan.
Kukkár kanét, pa shádehi sawt bejanét, benázénét.
5 Pa Hodáwandá chang o sáz bejanét,
gón sázá sawt bejanét.
6 Gón sorná o gwarándhay kánthá*
bádsháhén Hodáwanday bárgáhá,
shádehiay kukkárá chest kanét.

7 Daryá o daryáay tahay sajjahén chizz grandátant,
jahán o áiay sajjahén jahmenend.
8 Kawr cháp bejanátant o
kóh pa shádmáni sawt,
9 Hodáwanday bárgáhá sawt bejanátant,
ke á pa zeminay dadrasiá kayt.
Á jaháná pa adl dádrasia kant o
kawmán pa ensáp.

99

Áiay pádáni padagay démá sojdah kanét

---

* **97:8 97:8** Yahudiahay jenek, bezán Yahudiahay sajjahén mardom. * **98:6 98:6** Gwarándhay kánth Esráiliáni kerrá sázé.

1 Hodáwand bádsháhia kant,
kawm belarzátant,
á, karrubiáni* nyámá, wati bádsháhi tahtá neshtag,
zemin belarzát.
2 Sahyuná, Hodáwand mazan ent,
borzén arshay Hodá, sajjahén kawmáni sará hákem.
3 Tai mazan o bákamálén námá satá kanátant,
Hodáwand pák ent.
4 Bádsháh zóráwar ent, adli dósta bit.
Taw, oo Hodá, ensáp barjáh dáshtag,
sajjahén Esráilá† taw hamá kár kortag ke
pa adl o ensáp ant.
5 May Hodáwandén Hodáyá shán o shawkat dayét o
áiay pádáni padagay démá parastesh kanét,
ke á pák ent.

6 Mussá o Hárun cha hamáiay dini péshwáyán atant o
Samuil ham cha hamáyán at ke Hodáwanday námesh gept.
Hodáwandesh tawár kort o
áiá passaw dátant.
7 Cha jambaray sotuná gón áyán habari kort o
áyán ham hamá hokm o Sharyat barjáh dásht ke dátagati.

8 Oo Hodáwand, may Hodá! Taw á passaw dátant,
taw pa Esráilá pahell kanókén Hodáé atay,
harchont ke áyáni gonáháni sezáet ham dát.
9 May Hodáwandén Hodáyá shán o shawkat bedayét,
áiay pákén kóhay sará áiá parastesh kanét,
ke Hodáwand, may Hodá pák ent.

100

Hodáwand nék ent o mehri abadmán
Shogrgozáriay Zaburé.

1 Oo sajjahén zemin!
Pa Hodáwandá shádmániay gwánká bejan.
2 Hodáwandá pa shádehi parastesh kanét,
gón shádmániay sawtán áiay bárgáhá byáét.

3 Bezánét ke Hodáwand, Hodá ent,
hamáiá márá addh kortag o má hamáiayg én,
má áiay kawm, áiay charágáhay ramag én.

4 Áiay darwázagán gón shogrgozári bepotrét o
áiay bárgáhá gón satá o saná.
Áiay shográ begerét o áiay námá besárháét,
5 ke Hodáwand nék ent o mehri abadmán,
áiay wapádári nasláni nasl barjáha mánit.

---

* **99:1 99:1** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant.
† **99:4 99:4** Asligén syáhaga gwashit: Ákubá.

101

Wapádárén mardom shóházа kanán
Dáuday Zabur.

1 Mehr o adlay sawtá janán,
tará názénán, oo Hodáwand!
2 Bémayáriay ráhá rawán.
Mani kerrá kadi káay?
Gón delpahki wati lógá zenda gwázénán.
3 Wati chammán sell o bazzhnákén chizzáni cháragá naylán,
cha náráhén kárán bézár án, maná gón choshén chizzán kár nést.
4 Gomráhdelén mardomán cha wat dura dárán,
maná gón hecch badiéá kára nabit.
5 Gár o gomsára kanán hamáiá ke wati hamsáhegay báposhtá habara kant.
Hech porkebrén chamm o gorunákén deléay ópárá nakanán.

6 Mani chamm zeminay sará wapádárén mardom shóháza kanant
tánke gón man jahmenend bebant,
hamá kas mani hezmatkár buta kant
ke pa bémayária gardit.
7 Prébkárá mani lógá jágaha nabit o
drógband mani hezmatá korta nakant.
8 Har sohbá molkay sajjahén badkárán tabáha kanán,
radkárán cha Hodáwanday shahrá gár o gomsára kanán.

102

Sahyuná Hodáwanday námá jár bejanant
Setam distagén mardoméay dwá, hamá wahdá ke wat ájez ent o wati peryátá Hodáwanday bárgáhá sara kant.

1 Oo Hodáwand! Mani dwáyá gósh dár,
mani peryát tará sar bát.
2 Mani sakki o sóriay róchá
wati démá cha man chér maday.
Wati delgóshá gón man kan,
wahdé tará tawára kanán, zutt passaw beday.
3 Chéá ke mani róch chó duttá gára bant o
haddh chó rókén eshkará sochant.
4 Mani del chó mortagén káhá gimmortag o hoshk tarretag o
cha ward o waráká kaptagán.
5 Cha bázén nálag o peryátá
hoshkén haddh o pósté án.
6 Gyábáni bummé ay* paymá án,
anchó ke bummé mán wayránagán.
7 Béwáb gandaláni tahá tachk án,
anchó ke tahnáén morgé lógéay sará.
8 Dozhmen sajjahén róchá maná shegána janant,
kalága bandant o nálata kanant.
9 Chéá ke nánay badalá pora warán o

* **102:6 102:6** Bumm morgé ke gugu ham gwashaga bit, Orduá ollu, Pársiá buf, joghd.

harché ke nóshán, arsá porr ant,
10 cha tai hezhm o gazabá,
chéá ke taw maná chest kort o zeminá jat.
11 Mani róch, bégáhi sáhegéay paymá gára bant o
man káhay dhawlá hoshk bayagá án.

12 Bale taw, oo Hodáwand, tán abad wati bádsháhi tahtá neshtagay o
tai nám naslánі nasl barjáh ent.
13 Taw jáha janay o tará Sahyunay sará bazzaga bit,
chéá ke Sahyunay sará rahm kanagay wahd átkag,
á gisshetagén wahd rasetag.
14 Chéá ke tai hezmatkárán é shahray seng dóst ant o
Sahyunay hákay sará ham bazzagesha bit.
15 Kawm cha Hodáwanday námá torsant o
zeminay sajjahén bádsháh cha tai mazani o sháná.
16 Chéá ke Hodáwand Sahyuná nóksará addha kant o
mán wati shán o shawkatá záhera bit.
17 Á bazzagáni dwáyán gósha dárit o
cha áyáni peryátán nádelgósha nabit.

18 Bell ke é pa áyókén nasléá nebisag bebit o
anchén kawmé ke angat addh nabutag, Hodáwandá satá o saná bekant.
19 Áiá cha wati pákén arshá jahlád cháretag,
Hodáwandá cha ásmáná dém pa zeminá cháretag,
20 tánke bandigáni nálagán beshkont o
haháyán ázát bekant ke markay sezá dayag butagant,
21 ke Sahyuná Hodáwanday námá jár bejanant o
Urshalimá áiay satáyá bekanant,
22 hamá wahdá ke kawm o bádsháhi
pa Hodáwanday parasteshá yakjáh moccha bant.

23 Ráhay némá mani twáni prósht o
mani róchi gwandh kortant.
24 Gorhá man gwasht:
"Oo Hodáwand! Omray nyámá mani zendá pach mager,
tai sál tán sajjahén naslán barjáh ant.

25 Zemin, taw cha azalá jórh kortag o
ásmán tai dastáni kár ent.
26 É sajjahén gár o bégwáha bant bale taw mánay,
é sajjahén chó póshákā kwahna bant,
taw eshán chó póshákā badala kanay o é bérána bant,
27 bale taw mánay o
tai sál halásа nabant.
28 Tai hezmatkáráni chokk tai bárgáhá jahmenenda bant o
áyáni poshpad tai dargáhá barjáha mánant."

103

Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén
Dáuday Zabur.

1 Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén.
Oo mani bátenay har chizz! Áiay pákén námá benázén.
2 Hodáwandá benázén, oo mani arwáh!
Áiay hecch nékiá mashamósh,
3 hamá ke tai sajjahén gonáhána bakshit o
tai drostigén nádráhián dráha kant.
4 Tará cha mordagáni jaháná rakkénit o
mehr o rahmatay tájé tai sará dant.
5 Tará cha sharrén chizzán sérápa kant
ke tai warnái wakábéay* paymá nók o tázag bebit.

6 Hodáwand adl o ensápa kant o
pa sajjahén setam distagénán dádrasi.
7 Áiá wati ráh pa Mussáyá záher kortant o
wati kár pa Esráilay kawmá.
8 Hodáwand rahm kanók o mehrbán ent,
hezhm geragá déra kant o mehrá sarréch ent.
9 Márá tán abad mayáriga nakant o
na modám pa má gazaba gwárénit.
10 Márá may gonáháni hesábá nachárit,
na ke márá may badiáni padmozzá dant.
11 Chéá ke haminkas ke ásmán cha zeminá borz ent,
áiay mehr pa hamá mardomán ke Hodáay torsesh delá ent haminkas
báz ent.
12 Haminkas ke mashrek cha magrebá dur ent,
may gonáhi cha má haminkas dur kortagant.
13 Hamá dábá ke peté pa wati chokkán mehrabán ent,
hamé paymá Hodáwand pa hamá mardomán mehrabán ent ke áiay
torsesh delá ent.
14 Chéá ke may sareshtá† sarpad ent,
á zánt ke má hák én.

15 Haw, ensán chó káhá ent,
chó dhagáray goléá srapit‡.
16 Wahdé gwáté áiay sará kasshit, gára bit o
áiay jágah padá áiá pajjáha nayárit.
17 Bale Hodáwanday mehr, azal tán abad
hamá mardománi hamráh ent ke áiay torsesh delá ent o
áiay adl, eshání chokk o nomásagáni hamráh,
18 hamáyáni hamráh ke áiay rahbandáni randgiriá kanant o
áiay hokmáni mannagá nashamóshant.
19 Hodáwandá wati bádsháhiay taht ásmánán barjáh dáshtag o
áiay bádsháhi sajjahén hastiay sará hákemia kant.

20 Oo Hodáwanday préshtagán!
Shomá, oo zóráwarán ke áiay habarán barjáha dárét o áiay
parmánbardáriá kanét!
Hodáwandá benázénét.
21 Oo Hodáwanday sajjahén lashkarán!

---

* **103:5 103:5** Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb. † **103:14 103:14** Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar. ‡ **103:15 103:15** Srapag, bezán pach bayag.

Shomá, oo áiay hezmatkárán ke áiay wáhagay parmánbardáriá kanét!
Hodáwandá benázénét.
22 Oo Hodáwanday sajjahén jórh kortagénán,
har jágah ke áiay bádsháhi barjáh ent!
Hodáwandá benázénét.
Oo mani arwáh!
Hodáwandá benázén.

104

Oo Hodáwand! Taw mazan ay

1 Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén.
Oo Hodáwand, mani Hodá! Taw békesás mazan ay,
taw gón ezzat o sháná póshetagay.
2 Nurá chó kabáhéá gwará kanay,
ásmáná tambuéay paymá pacha kanay o
3 wati borzi lógáni menokán* ápáni sará oshtárénay.
Jambarán wati arrábah jórha kanay o
gwátay bánzolán swár ay.
4 Gwátán wati káseda kanay o
ásay bránzá wati hezmatkár.

5 Taw zemin áiay bonredáni sará ér kortag
ke hechbar soreta nakant.
6 Taw zemin gón ápáni johlánkián póshéntag, kabáhéay dhawlá,
áp kóháni sarborá óshtát.
7 Áp cha tai neherrán jestant,
cha tai grandáni tawárá bálesh kort,
8 kóháni sará tatkant o dém pa daragán shotant,
dém pa hamá jágahá ke taw pa áyán gisshéntagat.
9 Taw anchén hadd o simsaré gisshént ke áp cha ódá gwasta nakant o
nun dega baré zeminá nagipt o napóshit.

10 Taw chammag parmátant ke daragán áp berombénant o
kóháni nyámá tachán bebant.
11 Gyábánay hamok jánwará ápa dayant,
wahshién har wati tonná próshant.
12 Báli morg chammagáni kashá kodóha bandant o
drachkáni sháharháni nyámá sawta janant.

13 Taw cha wati borzi bán o bárgáhá kóhán ápa dayay o
zemin cha tai káráni bar o samará séra bit.
14 Taw pa dalwatán káha ródénay o
sabzag ke ensán kesht o keshár bekant o
cha zeminá warák dar bekant,
15 sharáb ke mardomay delá shát bekant o
rógen ke áyáni démá rozhná bekant o
nán ke ensánay delá zórmand bekant.

16 Hodáwanday drachk séráp ant,
Lobnánay gazz ke áiá keshtagant.
17 Morg hamódá kodóha bandant o

* **104:3 104:3** Menok, bezán menag, sotun.

kunj† sanóbarén drachkáni sará jágaha kanant.
18 Borzén kóh wahshién bozánig ant o
talár, rijgushkáni‡ panáhgáh ant.

19 Taw máh pa wahdáni neshán kanagá addh kort o
róch wati ér nendagay wahdá zánt.
20 Tahá́riá ke káray, shapa bit o
jangalay sajjahén jánwar soragá laggant.
21 Shér pa wati shekárá gorrant o
wati waráká cha Hodáyá lóthant.
22 Róch ke dara kayt, pera tarrant o
wati hóndháni tahá áráma kanant.
23 Á wahdá mardom wati kárána rawant o
tán bégáhá zahmata kasshant.

24 Oo Hodáwand! Tai kár chinkadar báz ant,
taw, é sajjahén pa hekmat addh kortagant,
zemin cha tai jórh kortagénán porr ent.
25 Daryá ent ke práh o sháegán ent o
cha sahdárá sarréch,
kasán o mazanéná.
26 Bójiga rawant o káyant o mazanén ápi jánwar ham,
ke taw jórh kortagant ke ápay tahá gwázi bekanant.

27 Sajjahénáni chamm tará sakk ant,
ke áyáni waráká pa wahd bedayay.
28 Taw ke dayayesh,
áesh yakjáha kanant,
taw ke wati dastá pacha kanay,
é cha sharrén chizzán séra bant.
29 Taw ke wati démá chéra dayay,
é paréshána bant o sarsara janant,
eshání sáhá ke pacha geray
merant o háká pera tarrant.
30 Wati ruhá ke déma dayay
é addha bant.
Zeminay sarborá nók o tázaga kanay.

31 Hodáwanday shán tán abad bemánát,
Hodáwand cha wati kárán shádmán bát.
32 Hamá ke zeminá chárit, zemina larzit,
kóhán ke dasta jant, dutta bant.

33 Man wati sajjahén zendá pa Hodáwandá sawta janán,
tánke zendag án, wati Hodáyá názénán.
34 Mani pegr o hayál áiá pasond bátant
ke man áiay bárgáhá shádmánia kanán.
35 Bale gonahkár cha zeminá gár o gomsár bátant o
badkár pasht makapátant.
Hodáwandá benázén, oo mani arwáh!

† **104:17 104:17** Kunj, mazanén morgé ke Orduá bagalá o Pársiá laklak gwashaga bit. Engréziá “stork” ent. ‡ **104:18 104:18** Rijgushk, moshkay paymén jánwaré, bale cha moskhá master ent.

Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

105

Hodáay mójezahán yát kanét

1 Hodáwanday shográ begerét o
hamáiay námá begerét,
kawmán cha áiay kárán sahig kanét.
2 Áiá benázénét, áiá pa sawt benázénét,
áiay sajjahén bákamálén káráni habará bekanét.
3 Áiay pákén námay sará pahr bekanét,
Hodáwanday shóház kanókáni del shádmán bát.
4 Hodáwand o áiay zór o wákay lóthók bebét,
modám áiay chehragay didáray shóházá bebét.
5 Áiay kortagén bákamálén kárán yát kanét,
áiay mójezah o dátagén hokmán,
6 oo áiay hezmatkárén Ebráhémay nasl,
oo Ákubay chokkán ke áiay gechén kortagén ét!

7 Á, Hodáwand may Hodá ent.
Áiay dádrasi sajjahén jaháná rasant.
8 Á wati ahd o paymáná tán abad yáta kant,
hamá labz ke áiá gón hazár naslá kort,
9 hamá ahd ke gón Ebráhémá korti o
hamá sawgend ke gón Esáká wárti,
10 gón Ákubá karáré bast o pakkái kort,
gón Esráilá, abadmánén ahdé.
11 "Kanhánay sardhagárá tará bakshán,
ke shomay bahr o mirásа bit."

12 Á wahdá ke é kammok mardom atant,
kammok atant o darámad,
13 é kawm o á kawmay nyámá darpadar atant,
é molk o á molká gashtant.
14 Kassá áyáni sará zolm kanagi naesht,
pa áyánigi, áiá bádsháh neherr dátant:
15 "Mani 'rógen per moshtagénán'* dast per makanét o
mani nabián noksán madayét."

16 Zeminá dhokkáli ér áwort o
áyáni nánay ambári próshtant.
17 Áyáni démá mardomé rawáni dát,
Issop, ke golámeay hesábá bahá kanag but.
18 Áiay pádesh pa band o zamzil thappig kortant o
ásenén tawké gotthá dátesh,
19 tán hamá wahdá ke áiay habar rást butant,
Hodáay habará áiay rásti pakká kort.
20 Bádsháhá Issop lóthet o ázát kort,
mardománi hákemá ázát kort.

* **105:15 105:15** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

21 Bádsháhá wati lógay master kort,
wati sajjahén mál o melkatay hákem,
22 ke bádsháhay kárendahán wati tabá adab bekant o
kamáshán dánáiay tálimá bedant.

23 Nun Esráil Mesrá átk,
Ákub, Hámay sardhagárá† pa darámadi jahmenend but.
24 Wati mahluki ábád o
cha áyáni dozhmenán zóráwarter kortant.
25 Dozhmenáni deli gardént tán cha áiay kawmá naprat bekanant o
áiay hezmatkáráni helápá pandal besázant.

26 Áiá wati hezmatkárén Mussá rawán dát o
Hárun, ke wat gechéni kortagat.
27 Eshán mardománi nyámá Hodáay ajabbatén neshání o
áiay mójezah pésh dáshtant, Hámay sardhagárá.
28 Áiá tahári rawán dát o zemin tahár kort,
áiay habaray náparmániesh nakortagat.
29 Áyáni ápi hón kort o
máhigi koshtant.
30 Sardhagáresh cha pogolá porr but
ke tán áyáni bádsháhi wábjáhán sar butant.
31 Áiá habar kort o makeskáni lashkar átkant o
passhag áyáni sajjahén molká mán retk.
32 Hawray badalá tróngali gwárént,
ás o bir, áyáni sajjahén sarzaminá.
33 Áyáni angur o enjiray drachki tabáh kortant o
molkay drachki próshtant.
34 Hokmi kort o madag átkant,
kathag‡, béhesábá.
35 Áyáni molkay sajjahén sabzagesh wártant o
hákay sajjahén bar o samaresh ér bort.
36 Nun áyáni sajjahén awali chokki jatant
áyáni mardánagiay awali bar o samar.

37 Wati mardomi zarr o sohrá bár kort o dhanná áwortant o
cha áyáni kabilahán kassá thagal nawárt.
38 Mesr cha Bani Esráilay rawagá gal but,
chéá ke áyáni torsá gár at.

39 Áiá jambaré sáhél kort o póshéntant,
ásé róki kort ke shapá rozhnáiesh bedant.
40 Áyán lóthet o Hodáwandá baynkuén§ morg rawán dát o
ái gón ásmáni naganá sér kortant.
41 Taláré tali dát o áp rawán but,
gyábáná kawré tatk.
42 Chéá ke wati pákén kawli yát at
ke gón wati hezmatkárén Ebráhémá kortagati.

† **105:23 105:23** Hámay sardhagár, bezán Mesr. ‡ **105:34 105:34** Kathag madagáni kesmé.
§ **105:40 105:40** Baynku kapinjeray dhawlén morge, bale cha kapinjerá kaster.

43 Áiá wati kawm pa shádmáni dhanná áwort,
wati gechén kortagén, gón shádehiay kukkárán.
44 Áyáná rájáni sardhagári dát o
á, kawmáni kortagén mehnatáni málek butant,
45 ke áiay rahbandáni randgiriá bekanant o
áiay Sharyatay hokmáni sará kár bekanant.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

106

Hodáwanday shográ begerét ke nék ent

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Hodáwanday shográ begerét ke nék ent o
mehri abadmán.
2 Kay Hodáwanday porwákén káráni tawsip o
áiay tamánén satá o sanáyá korta kant?
3 Bahtáwar ant hamá ke adlá barjáh dárant,
hamá ke modám ensápay sará kára kanant.

4 Oo Hodáwand! Hamá wahdá ke wati mardománi sará rahma kanay,
maná mashamósh.
Mani kerrá byá o maná berakkén
5 ke tai gechén kortagénáni washbahtiá begendán,
ke tai kawmay shádmániá hawár bebán o
tai mahlukay hamráhiá pahr bekanán.

6 Má gonáh kortag, may petán ham,
má radén ráhé zortag o badkári kortag.
7 Á wahdá ke may pet o pirok Mesrá atant,
tai hayrán kanókén káráni némagá delgóshesh nakort o
tai sajjahén mehrabániesh shamoshtant,
daryáay kerrá sarkasshiesh kort, Sohrzeray kerrá.
8 Bale Hodáwandá pa wati námaygi rakkéntant,
tánke wati zór o wáká záher bekant.
9 Áiá Sohrzer neherr dát o zer hoshk but,
cha johlánkián anchosh gwázéntanti ke purah gyábáné.
10 Cha badwáháni dastá rakként o
cha dozhmenáni dastá móketanti.
11 Ápá, áyáni dozhmen póshént,
cha áyán yakké ham pasht nakapt.
12 Nun Hodáwanday labzay sará báwaresh kort o
áiay satá o sanáesh kort.

13 Bale zutt béhayál butant ke áiá ché kortagat o
pa áiay shawr o saláhá wadáresh nakort.
14 Gyábáná wati hawá o hawasáni randgir butant o
hoshkáwagán* Hodáesh chakkáset.
15 Gorhá harché ke lóthetesh, Hodáyá dátant,
bale áyáni jáná warókén nádráhié ham dáti.

* **106:14 106:14** Hoshkáwag, hoshk o béápén zemin ke ódá heccha narodit.

16 Ordgáhá†, Mussáay sará hasaddesh kort o
Hárunay sará ham, ke Hodáwanday palgártagén dini péshwá at.
17 Gorhá zeminá dap pach kort o Dátán‡ éri bort o
Abirámay thóli§ bári dát.
18 Áyáni thóliá ásé mán kapt o
bránzán badkár sótkant.

19 Sináay kóhá* gwaské jórhesh kort o
ásá táptagén teláhén botesh parastesh kort.
20 Wati mazanshánén Hodáay badalá
káhwárén jalabén gókéay† botesh zort.
21 Wati rakkénókén Hodáesh shamosht,
hamá ke Mesrá mazanén kári kortagat.
22 Hámay sardhagárá hayrán kanókén o
Sohrzeray kerrá bákamálén kári kortagat.
23 Gorhá Hodáyá gwasht: "Gár o gomsáresha kanán."
Bale áiay gechén kortagén Mussá nyámá kapt o
pa áyáni tabáh kanagá Hodáay gazabi dásht.

24 Á delkasshén molkay arzesh o kadresh nazánt,
áiay kawlay sará báwaresh néstat.
25 Wati gedánáni tahá norondhetesh o
Hodáwanday habaresh nazort.
26 Gorhá dasti chest kort o sawgendi wárt
ke gyábáná tabáhesha kanán o
27 chokk o nomásagánesh darkawmáni nyámá gár o gomsára kanán o
sajjahén molkán sheng o shángesha kanán.

28 Áyán watárá gón Bahal Péórá‡ jog§ kort o
pa mordagán kortagén korbánigesh wártant.
29 Gón wati badkárián
Hodáwandesh zahr baráént,
hawp o wabáé saráesh kapt.
30 Bale Pinihás* nyámá óshtát o dwái kort o
wabá dárag but.
31 É pa áiá páki o palgárié hesáb árag but
nasláni nasl, tán abad.

32 Maribáay ápáni kerrá
Hodáwandesh hezhm geráént o
áyáni sawabá Mussá janjálá kapt,
33 chéá ke Mussáesh delsyáh kort o
cha áiay dapá sobakkén habaré dar átk.

† **106:16 106:16** Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéá gedána bandant o nendant. ‡ **106:17 106:17** Dátán cha á mardomán yakké at ke gyábáná Mussái namannet. § **106:17 106:17** Abirámay thóli rombé at ke gyábáná Mussáesh namannet. * **106:19 106:19** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: "Hórébay kóhá". Hórébay kóh, Sináay kóhay domi nám ent. † **106:20 106:20** Jalabén gók, bezán warnáén narén góké ke pa kárá rám kanag nabutag. ‡ **106:28 106:28** Bahal Péór boté at ke Péór námén jágahéá parastesh kanaga but. § **106:28 106:28** Jog dáré ke pa zeminay shóm kanagá do gókay gardená bandanti. * **106:30 106:30** Pinihás mardoméay nám ent.

34 Kawmesh á paymá tabáh nakortant ke
Hodáwandá parmán dátagatant.
35 Nun gón kawmán hór o tór but o
hamáyáni rasm o dódesh zortant.
36 Haméyáni botesh sojdaha kortant o
é bot pa áyán dámé butant.
37 Wati bachakk o jenekkesh
pa déhán korbániga kortant.
38 Bégonáhén hónesha rétk
wati bachakk o jenekkáni hón,
ke pa Kanhánay botán korbánigesha kortant o
zemin cha eshéni hóná áludag but.
39 Gón wati kárán watá nápák o
gón wati kerdán watá syahkáresha kort.

40 Paméshká, Hodáwand wati kawmay sará zahr gept,
deli cha wati mirásá bad but.
41 Darkawmáni dastá dátanti o
badwáhán áyáni sará hákemi kort.
42 Dozhmenán áyáni sará zolm kort o
wati chérdast kortant.
43 Hodáwandá báz bará ázát kortant
bale wati shawr o hayáláni tahá sarkasshiesh kort o
gonáháni tahá bokketant.

44 Bale wahdé ke áyáni peryáti eshkot,
disti ke chón paréshán ant,
45 gón áyán wati ahd o karári yát kort o
cha wati bázén mehrá, cha áyáni badián sar gwast.
46 Áyáni sajjahén bandig kanókáni delá
pa áyán rahmi pédá kort.

47 Oo Hodáwand, may Hodá! Márá berakkén,
márá cha darkawmáni nyámá chen o yakjáh kan
ke tai pákén námay shográ begerén o
pa tai satáyá pahr bekanén.

48 Hodáwandá satá o saná bát, Esráilay Hodáyá,
abad tán abad.
Sajjahén mardom begwashátant: “Anchosh bát. Ámin.”
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Zaburay Panchomi ketáb

107

Zabur 107—150

Hodáwanday mehr abadmán ent

1 Hodáwanday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.
2 Hodáwanday rakkéntagén habar bekanátant,
hamá ke cha dozhmenáni dastá rakkéntaganti,
3 hamá ke cha bázén sardhagárán zortag o yakjáhi kortagant,

cha shagreb o magreb, cha shomál o jonubá.

4 Lahtén, jangal o gyábánán sargardán but o
pa choshén shahréá ráhé nadistesh ke jahmenend bebant.
5 Gozhnag o tonnig mantant,
markig butant.
6 Nun sakkiáni tahá Hodáwanday gwará peryátesh kort o
áiá cha sakkián rakkéntant.
7 Áiá cha tachkén ráhéá rahshóni kortant,
dém pa shahréá ke ódá jahmenend bebant.
8 Hodáwanday shográ begerátant, áiay mehr o
pa baniádamá áiay bákamálén káráni sawabá.
9 Hamá ent ke tonnigán sérápa kant o
gozhnagán cha sharrén waráká sérláp.

10 Taháterén tahárián neshtagatant,
ásenén zamziláni bandig o azáb atant
11 ke Hodáay habaráni helápá sarkasshiesh kortagat o
borzén arshay Hodáay sar o sójesh kalág bastagatant.
12 Gorhá zahmatkasshiay sará dát o áyáni goruri prósht,
thagalesh wárt o madat kanókesh néstat.
13 Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
14 Cha taháterén tahárián dari kortant o
áyáni zamzili próshtant.
15 Hodáwanday shográ begerátant,
áiay mehr o
pa baniádamá áiay bákamálén káráni sawabá
16 ke brenjén darwázagi próshtant o
ásenén bandi goddhetant.

17 Cha wati sarkasshiá ahmak butant o
wati gonáháni sawabá sakki o sórián kaptant.
18 Warákesh gotthá éra nashot o
markay darwázagá rasetant.
19 Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
20 Wati hokmi ráh dát o dráhi kortant o
cha kall o kaddhá rakkéntanti.
21 Hodáwanday shográ begerátant, áiay mehr o
pa baniádamá áiay bákamálén káráni sawabá.
22 Shogrgozáriay korbánig bekanátant o
gón shádmániay sawtán áiay káráni kessahá byárátant.

23 Hamá ke gón bójigán daryáyá shotant,
hamá ke ápáni sará sawdágeriesh kort,
24 Hodáwanday káresh distant,
mán johlánkián áiay hayrán kanókén kár.
25 Áiá habar kort o tuppánén gwáté átk o
daryáay chawli chest kortant.
26 Bójig borzád tán arshá shotant o

jahlád tán johlánkián kaptant o
cha janjálá áyáni arwáh áp but.
27 Sharábiáni paymá tattarag o thagal waragá laggetant o
áyáni sajjahén ezm o honar gár but.
28 Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
29 Tuppáni érmósh kort o
daryáay chawl neshtant.
30 Tuppán ke ér nesht, gal butant,
dém pa hamá tayábá rashónii kortant ke wat rawagesh lóthet.
31 Hodáwanday shográ begerátant, áiay mehr o
pa baniádamá áiay bákamálén káráni sawabá.
32 Mardománi mocchiá áiá satá bekanátant o
kamáshání majlesá tawsip.
33 Á kawrán gyábána kant,
tachókén chammagán, hoshkáwagén zemin o
34 kesht o keshári zeminán sorága* kant,
óday jahmenendáni badkáriay sawabá.
35 Gyábánán gwarma† kant o
hoshkén zeminán, tachókén chammag.
36 Shodigi áwort o hamódá jahmenend kortant o
áyán shahré ábád kort o neshtant.
37 Áyán dhagár kesht o anguri bág ábád kort
ke báz bar o samaresh dát.
38 Áiá barkat dátant o á sakk báz géshter butant,
naeshti ke dalwatesh kamm bebant.

39 Nun á kamm tarrán o wár o zár butant,
cha ázár o janjál o gamá.
40 Hamá ke sharapdárán bésharapa kant,
ái zort o béráhén gyábánán darpadar kortant.
41 Bale hájatmandi cha sakkián dar kortant,
áyáni kahóli‡ ramagáni paymá báz kortant.
42 Nékdelesha gendant o shádmánia kanant o
har badkár wati dapá banda kant.

43 Harkas ke dáná ent, é kárán bechárit o
Hodáwanday pormehrén káráni sará sharriá pegr bekant.

108

Hodá ke gón ent, sóbéna bén
Sawté. Dáuday Zabur.

1 Mani del jam ent, oo Hodá!
Cha delay johlánkiá sawta janán o tará názénán.
2 Oo soróz o changán! Ágah bét.
Man bámgwáhárá ham cha wábá páda kanán.
3 Kawmáni nyámá tai shográ gerán, oo Hodáwand!

---

* **107:34 107:34** Sórag, bezán gón wádá hawár butagén zemin ke ódá keshára narodit. † **107:35 107:35** Gwarm, bezán daryáchah. ‡ **107:41 107:41** Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

Darkawmáni nyámá tará názénán,
4 ke tai mehr báz ent,
cha ásmánán borzter,
tai wapádári tán jambarán ent.

5 Oo Hodá! Ásmánáni sarborá tai mazanshání názénag bát o
sajjahén zeminá tai shán o shawkat sar bát.

6 Gón wati rástén dastá berakkén o maná passaw beday
tánke hamá mardom berakkant ke tará dóst ant.

7 Hodáyá cha wati pákiá habar kortag:
“Sóbéna bán o Shekémá bahra kanán o
Sukkótay daragá pa wat kadd o kesásа kanán.
8 Galyád manig ent o Manassi manig,
Epráim mani jangi koláh ent,
Yahudá, bádsháhiay asá o
9 Muáb dasshódi trasht,
Edumay sará wati swásá chagala dayán* o
Pilistiahay sará wati péróziay gwánká janán.”†

10 Kay maná pasilbandén shahrá‡ kárit?
Kay tán Edumá mani rahshóna bit?
11 Oo Hodá! Taw hamá naay ke márá yalahet kortag?
Nun gón may lashkarán hamráha nabay?
12 May dozhmenáni démá márá madat kan,
ke ensánay komakk náhudag ent.
13 Hodá ke gón ent, sóbéna bén,
hamá ent ke may dozhmenán pádmála kant.

109

Sharmendagiay kabáh
Pa sázger o washalhánáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Oo mani satáyáni Hodá!
Hámósh mabay.
2 Chéá ke badkár o prébkárán
mani helápá wati dap pach kortag,
gón drógbandén zobánéá mani helápá gappesh jatag.
3 Maná gón napratién habarán chapp o chágerdesh kortag,
bésawabá gón man pa jangá pád átkagant.
4 Mani mehray badalá maná bohtámesh jatag,
bale man pa áyán nékén dwá kortag.
5 Mani nékiáni badalá gón man badia kanant o
mehray badalá naprat.

6 Gwashant: “Badkárén mardoméá eshiay chakká dawr day,
bell ke bohtám janóké eshiay rástén némagá óshtit.
7 Wahdé áiay dadrasiá kanant,

* **108:9 108:9** Swás chagal dayagay máná gerag o wati kanag ent. † **108:9 108:9** Band 7 tán 9 á bázén jágah o mardománi náma kayt. ‡ **108:10 108:10** Pasilbandén shahr, bezán hamá shahr ke áiay chapp o chágerdá mohrén diwálé.

mayárbár zánag bát o
dwái gonáh hesáb bátant.
8 Róchi kammok bátant o
áiay ogdah o zemmawári degaréá berasát.
9 Chokki chóraw bátant o
jani janózám.
10 Chokki pendhók o darpadar bátant o
cha wati proshtagén lógán dar kanag bátant.
11 Wámdári sajjahén mál o hastiá pach gerátant o
darámad áiay johdáni bar o samará barátant.
12 Kass pa áiá mehrabán mabát o
áiay chórawáni sará bazzag makanát.
13 Padréchi gár bátant o
námesh pa démi naslán sar mabát.
14 Áiay pet o pirokáni gonáh Hodáwanday bárgáhá yát kanag bátant,
mátay gonáhi hechbar shódag mabátant.
15 Gonáhesh modám Hodáwanday chammáni démá bátant,
Hodáwand áyáni yátá cha zeminá gár kanát.
16 Chéá ke á hechbar pa kassá mehrabán nabut,
nézgár o hájatmandi ázár dátant o
delproshtagéni pa mark raséntant.
17 Nálat kanagi wassha but,
áiay wati sará kapátant.
Barkat dayagi wassha nabut,
hechbar barkati marasát.
18 Nálat kanagi chó póshká gwará at,
ápay paymá áiay jáná ér nesht,
rógenay paymá haddháni shot.
19 Nálat kabáhé bát o áiay jendá bepóshát o
kamarbandéay paymá modám áiay sréná bandók bát."
20 Cha Hodáwanday némagá mani bohtám janókáni mozz hamé bát,
hamá ke mani helápá badén habara kanant.

21 Bale taw, oo Hodáwand, tahná taw
pa wati námaygi mani sará mehrabán bay,
cha wati mehray nékiá maná berakkén.
22 Chéá ke man nézgár o hájatmandé án o
delon bátená thappig ent.
23 Man chó bégáhi sáhegéá gára bán,
chó madagéá chandhaga bán.
24 Cha róchagá kóndhon drahagá ant,
jesm o jánon ranjetag o lágar ent.
25 Bohtám janókáni kalági án,
maná ke gendant, sará chandhénant.

26 Maná komakk kan, oo Hodáwand, mani Hodá!
Pa wati mehraygi maná berakkén.
27 Bell bezánant ke é tai dast ent,
ke é kár taw kortag, oo Hodáwand!
28 Á nálata kanant,
bale taw barkat bedayátay.

Hamlah ke kanant, sharmendag bátant,
bale tai hezmatkár shádmáni bekanát.
29 Mani dozhmenán roswáiay jámag gwará dayag bát o
sharmendagiay kabáhá póshénag bátant.

30 Man cha wati zobáná Hodáwanday sakk báz shográ gerán,
bázén mardoméay démá áiá satá kanán.
31 Chéá ke hájatmanday rástén némagá óshtit
tánke áiá cha dádrasáni hokmá berakkénit.

110

Mani rástén némagá benend
Dáuday Zabur.

1 É Hodáwanday paygám ent pa mani Hodáwandá:
"Mani rástén némagá benend
tán hamá wahdá ke tai dozhmenán
tai pádáni chéray padag o chárchóbahé bekanán."

2 Hodáwand cha Sahyuná tai zóráwarén asáyá shahára dant o gwashit:
"Wati dozhmenáni nyámá hákemi kan."
3 Á róchá ke taw wati lashkará moccha kanay,
tai mardom pa shawké góna bant.
Gón pákiay shán o zébáiá
tai warná tai gwará káyant,
chó ke nód* cha bámgwáhay bátená.
4 Hodáwandá sawgend wártag o
pashómana nabit, ke:
"Taw tán abad dini péshwáé ay,
Malkisedikay† hesábá."

5 Hodáwand tai rástén dastá ent,
wati gazabay róchá bádsháhána droshit.
6 Kawmán sezá dant,
zeminá cha láshá porra kant o
sajjahén zeminay hákemána droshit.
7 Ráhá, cha kawréá ápa wárt o
sóbéna o sarbolanda bit.

111

Hodáwanday kár rást o pa adl ant

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Cha delay johlánkiá Hodáwanday shográ gerán,
nékdeláni diwáná, mocchiay nyámá.
2 Hodáwanday kár mazan ant,
harkasay delá ke neshtagant,
áyáni sará pa sharri pegra kanant.
3 Áiay kár shándár o porshawkat ant o
áiay adl tán abad barjama mánit.

---

* **110:3 110:3** Nód, bezan shapnamb. † **110:4 110:4** Malkisedik, Ebráhémay zamánagá bádsháh o dini péshwáé at.

4 Áiá wati bákamálén kár yádgár kortagant,
Hodáwand mehrabán o rahm kanók ent.
5 Á haméyán waráka dant ke áiay torsesh delá ent,
wati ahd o karárá tán abad yáta kant.
6 Wati kárani zóri wati kawmárá pésh dáshtag,
darkawmáni mirási wati kawmárá dátagant.
7 Áiay dastáni kár rást o pa adl ant o
sajjahén rahbandi porehtebár.
8 Abad tán abad mohr o mohkam ant,
pa rásti o tachki kanag butagant.
9 Áiá wati kawm móketag,
tán abad wati ahd o karári barjam dáshtag.
Áiay nám pák o bákamál ent.
10 Hodáwanday tors dánáiay bendát ent.
Hamá ke áiay rahbandáni randgiriá kanant,
áyán sharrén zántkária rasit.
Tán abad satá hamáiayg ent.

112

Hodádóstáni bahtáwari

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Bahtáwar ent hamá ke Hodáwanday tors áiay delá ent,
hamá ke áiay hokmi sakk báz dósta bant.
2 Áiay nasl o óbádag zeminay sará porzóra bant,
barkat nékdeláni padréchá rasit.
3 Áiay lóg cha mál o melkatá porra bit o
áiay pahrézkári tán abad barjama mánit.
4 Pa nékdelán mán tahárókiá ham rozhna drapshénit,
á mehrabán, rahm kanók o ádel ent.
5 Bakshendah o wámdehén mardomay ásar sharra bit,
hamá ke wati kárán pa ensápa kant.
6 Chéá ke á hechbar larzénaga nabit,
pahrézkárén mardomé tán abad yát kanaga bit.
7 Á cha badén hálána natorsit,
deli jam ent, tawkali Hodáwanday sará ent.
8 Áiay del mohr ent, natorsit,
néth* wati dozhmenáni shekastá gendit.
9 Gón garib o nézgárán béhesáb bakshendah ent,
áiay pahrézkári tán abad barjam ent.
Áiay kánth† pa sháné borz kanaga bit.
10 Badkára gendit o hezhmnáka bit,
cha zahrá dantána droshit o ápa bit,
badkáray wáhag námoráda bant.

113

Hodáwand nézgárá chesta kant

* **112:8 112:8** Néth, bezán godhsará, áherá. † **112:9 112:9** Kánthay máná edá zór o kodrat ent.

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Benázénét, oo Hodáwanday hezmatkárán!
Hodáwanday námá benázénét.
2 Hodáwanday námá satá o saná bát,
cha annuná tán abad.
3 Mashreká beger tán magrebá,
Hodáwanday nám názénag bát.

4 Hodáwand sajjahén kawmáni sará porjalál ent o
áiay shán o shawkat cha ásmánán borzter.
5 Kay may Hodáwandén Hodáay dhawlá ent?
May Hodá borzád, wati bádsháhi tahtá neshtag.
6 Á jahla bit
ke ásmán o zeminá bechárit.

7 Á nézgárá cha háká o
hájatmandá cha poráni hákóthá* chesta kant.
8 Shahzádagáni nyámá nádénitesh,
wati kawmay shahzádagáni nyámá.
9 Santh o béawládén janéná washdel o chokkáni máta kant o
áiay lógá ábád.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

114

Wahdé Esráil cha Mesrá dar átk...

1 Wahdé Esráil cha Mesrá dar átk,
Ákubay hándán, cha darámadén zobánéay mardománi nyámá,
2 Yahudá Hodáay gechén kortagén o
Esráil áiay bádsháhi but.

3 Daryáyá dist o tatk,
Ordonay kawr, poshtá kenzet.
4 Kóh chó gwarándhá setth janán butant o
jomp chó gwaragá.

5 Oo daryá! Ché but ke taw tatkay?
Oo Ordon! Ché but ke taw poshtá kenzetay?
6 Oo kóhán! Ché but ke shomá chó gwarándhá setth jat,
shomá chó gwaragá, oo jompán?

7 Belarz, oo zemin!
Hodáwanday bárgáhá,
Ákubay Hodáay bárgáhá.
8 Áiá talár gwarm kortant, cha ápá porr,
mohrén seng ápay chammag.

115

May Hodá arshá ent

* **113:7 113:7** Poráni hákóth, sotkagén dáráni poray jágah, poráni bándhom.

1 Márá enna, oo Hodáwand! Márá enna,
tai námá shán o shawkat berasát,
tai mehr o wapádáriay sawabá.

2 Á dega kawm chéá begwashant:
"Eshání Hodá kojá ent?"
3 May Hodá arshá ent,
harché ke áiá wassha bit, hamá kárá kant.

4 Áyáni "hodá" nograh o teláh ant,
ensánay dastay jórh kortagén bot.
5 Eshán dap per bale habar korta nakanant,
chammesh per bale dista nakanant,
6 góshesh per bale eshkota nakanant,
pónzesh per bale bó cheta nakanant,
7 dastesh per bale máreta nakanant,
pádesh per bale ráh shota nakanant,
na cha wati gotthá áwázé kassheta kanant.
8 Harkas ke eshán jórha kant,
hameshání paymá bit o
hamá mardom ham ke eshání sará tawkala kant.

9 Oo Esráil! Hodáwanday sará tawkal kan,
hamá shomay komakk o espar ent.
10 Oo Hárunay lóg! Hodáwanday sará tawkal kan,
hamá shomay komakk o espar ent.
11 Oo Hodátorsán! Hodáwanday sará tawkal kanét,
hamá shomay komakk o espar ent.

12 Hodáwandá márá yát kortag o
márá barkata dant,
Esráilay lógá barkata dant,
Hárunay lógá barkata dant.
13 Haháyán barkata dant ke Hodáwanday tors áyáni delá ent,
mazanén o kasánénán, yakk paymá.

14 Hodáwand shomárá géshá cha géshter kanát,
shomay jend o chokk, doénán.
15 Hodáwand shomárá barkat dayát,
zemin o ásmánay addh kanók.

16 Borzén arsh Hodáwandayg ent o
zemini baniádamárá dátag.
17 Mordag Hodáwandá nanázénant,
na á mardom ke rawant o bétawára bant.
18 É má én ke Hodáwandá satá dayén,
annun tán abad.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

116

Maná Hodáwand dóst ent

1 Maná Hodáwand dóst ent ke
mani tawári gósh dáshtag,
mani peryát o záriay tawár o
2 wati delgóshi mani némagá tarrént.
Tán zendag án, gwánkia janán.
3 Markay sádán patátagatán,
kabray tors mani sará kaptagat
gam o andóháni bandig atán.
4 Hodáwanday námon gept o gwashton:
“Oo Hodáwand! Mani zendá berakkén.”

5 Hodáwand mehrabán o ádel ent,
may Hodá, cha mehr o rahmá sarréch.
6 Hodáwand sádahdelén mardomána sambálit,
man ke wár o zár atán, maná rakkénti.

7 Padá árám bay, oo mani arwáh,
ke Hodáwand pa taw mehrabán butag.
8 Oo Hodáwand! Taw mani arwáh cha marká rakként,
mani chamm cha arsán o
pád cha lakoshagá
9 ke Hodáwanday bárgáhá gám bejanán
zendagénáni zeminá.

10 Maná báwar at, hamá wahdá ham ke gwashton:
“Sakk bazzag án.”
11 Paréshániáni tahá gwashton:
“Harkas drógband ent.”

12 É sajjahén sharri ke Hodáwandá gón man kortagant,
eshání badalá chón bedayán?
13 Nejátay pyálahá chesta kanán o
Hodáwanday námá tawára kanán.
14 Gón Hodáwandá wati kawlán puraha kanán,
áiay sajjahén kawmay démá.

15 Hodáay wapádáráni mark,
Hodáwanday démá gránkadr ent.
16 Oo Hodáwand! Man tai hezmatkár án,
haw, man tai hezmatkár án, tai móleday chokk,
taw maná cha zamzilán ázát kortag.
17 Shogrgozáriay korbánigé tará pésha kanán o
Hodáwanday námá gerán.
18 Gón Hodáwandá wati kawlán puraha kanán,
áiay sajjahén kawmay démá,
19 Hodáwanday lógay péshgáhá,
tai nyámá, oo Urshalim!
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

117

Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét

1 Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét.
Oo sajjahén ráján! Áiá satá kanét,
2 ke Hodáwanday mehr pa má sakk báz ent o
áiay wapádári abadmán.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

118

Hodáwanday rástén dastá mazanén káré kortag

1 Hodáwanday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.

2 Esráil begwashát:
"Áiay mehr abadmán ent."
3 Hárunay lóg begwashát:
"Áiay mehr abadmán ent."
4 Hodátors begwashátant:
"Áiay mehr abadmán ent."

5 Wati tangián gón Hodáwandá peryáton kort,
áiá maná passaw dát o ázát kort.
6 Hodáwand gón man ent, mana natorsán.
Ensán maná ché korta kant?
7 Hodáwand gón man ent, mani madat kanók,
pa sarperázi dozhmenáni némagá charán.
8 Hodáay kerrá panáh zurag
cha ensánay sará tawkal kanagá sharter ent.
9 Hodáay kerrá panáh zurag
cha shahzádagáni sará tawkal kanagá sharter ent.
10 Sajjahén kawmán maná angerr kort,
bale man Hodáwanday námá prósh dátant.
11 Maná cha har némagá chapp o chágerdesh kort,
bale man Hodáwanday námá prósh dátant.
12 Chó bénagmakeská* mani sará per retkant,
bale chó konthagá, damáná sotkant o
man Hodáwanday námá prósh dátant.
13 Maná sakká télánkesh dát ke bekapán,
bale Hodáwandá maná komakk kort.

14 Hodáwand mani zór o mani sawt ent,
hamá mani rakkénók ent.
15 Pahrézkáráni tambuáni tahá sóbén bayag o shádmániay kukkár ent:
"Hodáwanday rástén dastá mazanén káré kortag.
16 Hodáwanday rástén dast chest butag,
Hodáwanday rástén dastá mazanén káré kortag."
17 Mana namerán, zendaga mánán o
Hodáwanday kortagén káráni járá janán.
18 Hodáwandá maná sharr adab dát,
bale markay dastá nadáti.

* **118:12 118:12** Bénagmakesk, bezán hamá gwamz yá góderr ke bénag addha kant.

19 Adl o rástiay darwázagán pa man pach kan,
ke bepoterán o Hodáwanday shográ begerán.
20 Esh ent Hodáwanday darwázag
ke pák o pahrézkár cha edá tahá shota kanant.
21 Tai shográ gerán ke taw maná passaw dát,
taw mani rakkénók ay.

22 Á seng ke bánbandén ostáyán pasond nakort o nazort,
hamá seng bonhesht but.
23 É Hodáwanday kár ent o
may chammán bákamál ent.
24 Esh ent hamá róch ke Hodáwandá áwortag,
byá pa é róchá gal o shádehia kanén.
25 Oo Hodáwand! Márá berakkén.
Oo Hodáwand! Márá sóbén kan.

26 Mobárak bát hamá ke Hodáwanday námá kayt.
Cha Hodáwanday lógá shomárá barkata dayén.
27 Hodáwand, Hodá ent,
wati nuri may sará drapshéntag.
Aiday korbánigá gón korbánjáhay kánthán pa sád bebandét.

28 Taw mani Hodá ay,
tai shográ gerán.
Taw mani Hodá ay,
tará názénán.
29 Hodáwanday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.

119

Tai Sharyat maná dóst ent

1 Bahtáwar ant hamá ke ráhesh rást ant o
HodáwandaySharyatay hesábá gardant.
2 Bahtáwar ant hamá ke Hodáwanday parmánána mannant o
pa setk o del áiay shóházá ant,
3 hamá ke hecch náensápia nakanant o
áiay ráhá rawant.
4 Taw wati rahband dátagant
ke pa sarjamiá áyáni randgiri kanag bebit.
5 Pa tai hokmáni barjáh dáragá
mani ráh mohr o mohkam bátant.
6 Gorhá á wahdá ke tai sajjahén hokmáni némagá chárán,
sharmsára nabán.
7 Gón tachkén deléa tai shográ gerán,
wahdé tai ádelén parmánán dar barána bán.
8 Tai hokmáni randgiriá kanán
maná pahk yalah makan.

9 Warnáén mardomé chón wati ráhá pák dáshta kant?
Gón tai habaray randgiriá.
10 Tará pa setk o del shóháza kanán,

maná mayl ke tai hokmáni ráhá yalah bekanán.
11 Man tai habar wati delá ambár kortagant
ke tai helápá gonáh makanán.
12 Tará satá bát, oo Hodáwand!
Wati hokmán maná sój day.
13 Man cha tai dapá dar átkagén sajjahén hokmán
dape wata gwashán.
14 Cha tai parmánáni mannagá anchó shádána bán
ke cha mazanén ganjéá.
15 Tai rahbandáni sará pegra kanán o
tai ráhána charán.
16 Cha tai hokmán shádmána bán o
tai habará nashamóshán.
17 Wati hezmatkáray sará mehrabán bay
tánke zendag bemánán o
tai habaray parmánbardáriá bekanán.
18 Mani chammán pach kan
ke tai Sharyatay bákamálén chizzán begendán.
19 Man zeminá daramadé án,
wati hokmán cha man chér maday.
20 Pa tai hokmán
mani arwáh modám zahirán droshtag.
21 Taw gorunákén mardomán hakkala dayay, hamá nálat butagénán
ke tai hokmáni ráhá yalaha kanant.
22 Sobakki o kamsharapiá cha man dur kan,
chéá ke man tai parmánána mannán.
23 Harchont ke hákem hóra nendant o mani helápá pandala sázant,
bale tai hezmatkár, tai hokmáni sará pegra kant.
24 Tai parmán mani shádmáni ant,
pa man sój o saláh ant.

25 Man hákán waptagán,
maná wati labzay hesábá zendag bedár.
26 Man tará wati ráháni hál dát o taw maná passaw dát.
Nun maná wati hokmán sój day.
27 Maná, wati rahbandáni ráhá sarpad kan o
man tai bákamálén káráni sará pegra kanán.
28 Mani arwáh cha andóhána nálit,
maná wati habaray hesábá mohkam kan.
29 Maná cha prébay ráhán dur bedár,
mani sará rahm kan o Sharyatá maná beday.
30 Man wapádáriay ráh dar chetag,
wati del tai hokmáni mannók kortag.
31 Man gón tai parmánán bandóka bán,
oo Hodáwand!
Mayl ke sharmsár kanag bebán.
32 Tai hokmáni ráhá maydána kanán,
ke taw mani delá dáná kanay.

33 Oo Hodáwand! Wati hokmáni ráhá maná sój day,
ke tán áherá bedáránesh.
34 Maná agl o hósh beday

ke man tai Sharyatay páband bebán o
pa del o setk eshiay randgiriá bekanán.
35 Wati hokmáni ráhá mani rahshón bay,
ke mani wasshi hameshániy tahá ent.
36 Mani delá dém pa wati parmánán betarrén,
mani nap o suttáni katthagay badalá.
37 Mani chammán cha béarzeshén chizzán dur bedár,
maná wati ráhán zendag bedár.
38 Gón wati hezmatkárá kortagén kawlá bedár
hamá kawlá ke gón Hodátorsána kanay.
39 Hamá bénangiá dur kan ke maná cha áiá torsit,
ke tai hokm nék ant.
40 Pa tai rahbandán hodónák án,
cha wati adlá maná zendag bedár.

41 Tai mehr maná sar bát, oo Hodáwand, o
hamá neját ham ke taw kawl kortag.
42 Gorhá man hamá mardomán passawa dayán ke maná kalága bandant,
chéá ke man tai habaray sará tawkala kanán.
43 Rástén habará cha mani dapá pach mager,
ke mani omét tai hokmáni sará ent.
44 Modám tai Sharyatay randgira bán,
abad tán abad.
45 Pa ásudagia gardán,
ke tai rahbandáni shóházá butagán.
46 Bádsháháni démá tai parmánáni habará kanán o
pashal o sharmendaga nabán.
47 Cha tai hokmán shádmán án,
ke maná dóst ant.
48 Man pa tai hokmáni zuragá wati dast shahár dátagant
ke maná dóst ant o
tai parmánáni sará pegra kanán.

49 Gón wati hezmatkárá kortagén kawlá yát kan,
ke tai kawl mani omét ent.
50 Sakki o sórián mani tasallá hamesh ent,
tai kawl maná zendaga dárit.
51 Gorunákén mardom maná dáemá kalága bandant,
bale man tai Sharyatá yalaha nakanán.
52 Oo Hodáwand! Maná tai ahdi hokm yát ant o
maná cha hameshán tasallá rasit.
53 Badkáráni sawabá hezhmnáka bán,
haméyáni sawabá ke tai Sharyatesh yalah dátag.
54 Tai hokm mani sawt butagant
har jágah ke nendók butagán.
55 Oo Hodáwand! Shapán tai námá yáta kanán o
tai Sharyatay ráhá bán.
56 Mani ráh hamé butag,
tai rahbandáni randgiriá kanán.

57 Taw manig ay, oo Hodáwand!
Man kawl kortag ke tai habaráni randgiriá kanán.
58 Pa del o setk tai chehragay shóházá butagán,

mani sará hamá paymá mehrabán bay ke kawlet kortag.
59 Man wati ráh cháretagant o
nun dém pa tai parmánán átkagán.
60 Tai hokmáni mannagá eshtápa kanán,
déra nakanán.
61 Harchont ke badkáráni sádán maná patátag,
bale tai Sharyatá nashamóshán.
62 Shapnémá páda káyán o tai shográ gerán
pa tai ádelén hokmán.
63 Man hamá sajjahénáni sangat án ke tai tors áyáni delá ent,
hamá mardománi ke tai rahbandáni randgiriá kanant.
64 Zemin cha tai mehrá porr ent, oo Hodáwand!
Wati hokmán maná sój day.

65 Pa wati hezmatkárá mehrabán butagay,
hamá paymá ke taw kawl kortagat, oo Hodáwand!
66 Maná zánt o sarpadi sój day
ke man tai hokmáni sará tawkala kanán.
67 Bazzag bayagá pésar, cha rástén ráhá thagal warán atán,
bale nun tai habaray randgir án.
68 Taw nék ay o nékia kanay,
wati hokmán maná sój day.
69 Harchont ke gorunákén mardomán mani sará drógén bohtám jatag,
bale man pa del o setk tai rahbandán barjáha dárán.
70 Eshání del seng o béehsás ant
bale man cha tai Sharyatá shádmán án.
71 Sharr but ke sakki o sóriáni tahá kaptán
ke tai hokmán dar bort bekanán.
72 Cha tai dapá dar átkagén Sharyat pa man
cha hazárán teláh o nograhá sharter ent.

73 Maná tai dastán addh kort o shekl o dróshom dát,
maná agl o hósh beday ke tai hokmán sarpad bebán.
74 Hodátors gón mani gendagá shádmán bátant,
ke man wati omét gón tai habará bastag.
75 Oo Hodáwand! Mana zánán ke tai hokm pa adl ant o
taw cha wati wapádáriá maná mosibatáni tahá dawr dátag.
76 Tai mehr mani tasallá bát,
hamá paymá ke taw gón wati hezmatkárá kawl kortag.
77 Tai rahmat maná sar bátant tán zendag bemánán,
ke tai Sharyat mani shádmáni ent.
78 Gorunákén mardom sarjahl o pashal bátant ke watsará mani báposhtá
drógesh bastag,
bale man tai rahbandáni sará pegra kanán.
79 Harkas ke cha taw torsit dém pa man byáyát,
hamá mardom ke tai parmánán sarpada bant.
80 Tai hokmáni bárawá mani del bémayár bát
tánke sharmendag mabán.

81 Mani arwáh pa hamá nejátá talwasit ke cha tai némagá ent,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.

82 Mani chamm tai kawlay shóházá kór butagant,
gwashán: “Kadi maná tasallá dayay?”
83 Chó mashkéá án ke duttáni tahá hoshk butag,
bale tai hokmon nashamoshtagant.
84 Tán kadén tai hezmatkár wadárá bebit?
Kadi mani ázár dayókán sezá dayay?
85 Gorunákén mardom pa man kalla kóchant,
tai Sharyatay helápá.
86 Tai sajjahén parmán porehtebár ant,
maná komakk kan ke mardom maná mopt o náhakká ázára dayant.
87 Maná cha zeminay sará gár o gomsár kanagi atant,
bale man tai rahband yalah nadátant.
88 Wati mehray hesábá maná zendag bedár o
cha tai dapá dar átkagén hokmáni randgiriá kanán.

89 Oo Hodáwand! Tai habar abadmán ent,
ásmáná mohr óshtátag.
90 Tai wapádári nasláni nasl barjam ent,
taw zemin addh kort o é barjáha mánit.
91 Tai hokm tán róche maróchigá barjáh ant
chéá ke sajjahén chizz tai hezmatá kanant.
92 Agan tai Sharyat mani shádmáni mabutén,
man mosibatáni tahá gár o gomsár butagatán.
93 Hechbar tai rahbandána nashamóshán,
ke taw cha hameshání wasilahá maná zendag dáshtag.
94 Maná berakkén ke taig án
tai rahbandáni shóházá butagán.
95 Badkár mani tabáhiay wadárá ant,
bale man tai parmánáni némagá charán.
96 Har kamálá haddé hast,
bale tai hokmán haddé nést.

97 Tai Sharyat maná chón dóst ent,
sajjahén róchá hameshiay pegrá án.
98 Tai hokm maná cha mani dozhmenán dánátera kanant,
ke modám gón man gón ant.
99 Maná cha wati tálim dayókán géshter zánt hast
chéá ke tai parmánáni pegrá án.
100 Cha kamáshán zántkárter butagán
ke tai rahbandáni randgiriá kanán.
101 Man wati pád cha har radén ráhá dur dáshtagant
ke tai habará dásht bekanán.
102 Cha tai hokmán wati démon natarréntag
ke taw wat maná tálim dátag.
103 Tai habar chónén shirkenén támé kanant,
mani dapá cha bénagá shirkenter ant.
104 Cha tai rahbandán maná zánt o sarpadia rasit,
paméshká maná cha har radén ráhá naprat ent.

105 Tai habar pa mani pádán cherágé o
pa mani ráhá rozhné.

106 Man sawgendé wártag o é sawgenday sará óshtátagán
ke tai ádelén hokmáni randgiriá kanán.
107 Oo Hodáwand! Man sakk azáb saggetag,
anchosh ke kawlet kortag, maná zendag bedár.
108 Oo Hodáwand! Man pa wáhagé tará satá kanán,
mani é korbánigá kabul kan o
maná wati hokmán sój day.
109 Harchont ke modám markay panjagá án,
bale tai Sharyatá béhayála nakanán.
110 Badkárán pa man dámé chér gétkag,
bale man cha tai rahbandán nathagaletagán.
111 Tai parmán modám mani mirás ant,
mani delay shádmáni ant.
112 Man wati del pa tai hokmáni mannagá tarréntag,
modám, tán godhsará.

113 Cha dorué n mardomán naprata kanán o
tai Sharyatá dósta dárán.
114 Taw mani panáh o espar ay,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
115 Cha man dur bebét, oo badkárán,
ke man wati Hodáay hokmáni randgiriá bekanán.
116 Wati labzay hesábá maná mohkam bedár o man zendaga mánán,
mayl ke mani omét beproshit.
117 Maná mohr bedár ke berakkán,
modám tai hokmáni zegrá kanán.
118 Hamá mardomán yalaha kanay ke cha tai hokmáni ráhá dura bant,
ke áyáni prébkáriá ásaré nést.
119 Taw zeminay saray sajjahén radkár chó gand o gasarhá dawr
dátagant,
paméshká maná tai parmán dósta bant.
120 Mani jánay gósht cha tai torsá larzit o
maná cha tai rahbandána torsit.

121 Man adl o ensáp kortag,
maná setamgeráni dastá yalah makan.
122 Wati hezmatkáray salámati o washháliay zemánatá beday,
mayl ke gorunák mani sará zolm bekanant.
123 Mani chamm pa hamá rakkénagá wadárig ant ke cha tai némagá ent,
tai ádelén kawlay purah bayagay entezárá án.
124 Wati hezmatkárá wati mehray hesábá bechár o
wati hokmán maná sój day.
125 Man tai hezmatkár án, maná sarpadi beday
ke tai parmánán bezánán.
126 Oo Hodáwand! Wahd átkag ke taw káré bekanay,
chéá ke tai Sharyatá próshant.
127 Maná tai hokm cha teláhá dóstter ant,
cha asligén teláhá géshter.
128 Tai sajjahén rahbandáni rástiá mannán,
paméshká maná cha har radén ráhá naprat ent.

129 Tai parmán bákamál ant,
paméshká áyána mannán.
130 Tai habaray bayán kanag rozhna bakshit o
násarpadán sarpadia dant.
131 Man wati dapá pacha kanán,
tonnig án o pa tai hokmán zahirig.
132 Démá gón man tarrén o mani sará rahm kan,
anchosh ke taw modám gón wati námay dóst dárókána kanay.
133 Wati habaray hesábá mani gámáni rahshón bay,
gonáhá mayl ke mani sará hákemi bekant.
134 Maná cha ensánay zolmá bemók
ke tai rahbandáni randgiriá kort bekanán.
135 Wati démá wati hezmatkáray sará drapshén o
wati hokmán maná sój day.
136 Cha mani chammán arsay kawra tachant
ke tai Sharyatay randgiri kanaga nabit.

137 Oo Hodáwand! Taw ádel ay o
tai hokm barhakk ant.
138 Á parmán ke taw dátagant pa adl ant,
sarjamiá porehtebár.
139 Mani gayratá maná jánsóch kortag
chéá ke mani dozhmenán tai habar shamoshtag.
140 Tai habar pák o palgár ant o
tai hezmatkárá dóst ant.
141 Harchont ke man kamarzesh o hakiré án,
bale angat tai rahbandána nashamóshán.
142 Tai adl dáemi o
tai Sharyat rást ent.
143 Sakki o sóri mani sará átkagant
bale tai hokm mani shádmáni ant.
144 Tai parmán tán abad pa adl ant,
maná sarpadi beday ke zendag bemánán.

145 Oo Hodáwand! Pa del o setk tawára kanán, passaw beday o
man tai hokmáni randgiriá kanán.
146 Gón taw peryáta kanán: “Maná berakkén”
o man tai parmánána mannán.
147 Cha bámgwáhá pésar páda káyán o peryáta kanán,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
148 Mani chamm shapay sajjahén pásán pach ant
ke tai habaray sará pegr kort bekanán.
149 Oo Hodáwand! Mani tawárá wati mehray hesábá gósh dár,
wati hokmáni hesábá maná zendag bedár.
150 Hamá ke badkáriáni randgir ant, nazzikká rasetagant,
á cha tai Sharyatá dur ant.
151 Oo Hodáwand! Taw nazzikk ay o
tai sajjahén hokm rást ant.
152 Man sakk dér ent zántag,
taw wati parmán barjam dáshtagant ke abadi bebant.

153 Mani sakki o sórián bechár o mani sará rahm kan
ke tai Sharyaton nashamoshtag.
154 Mani hakkay dempániá bekan o mani posht bay,
wati kawlay hesábá maná zendag bedár.
155 Rakkag cha badkárán dur ent
ke á tai hokmáni shóházá naant.
156 Tai rahmat sakk báz ant, oo Hodáwand!
Wati Sharyatay hesábá maná zendag bedár.
157 Mani ázár dayók o dozhmen báz ant,
bale man cha tai parmánán wati dém natarréntag.
158 Béwapáyáni némagá charán o maná cha eshán naprata bit,
ke tai rahbandáni randgiriá nakanant.
159 Bechár tai rahband maná chón dóst ant,
wati mehray hesábá maná zendag bedár, oo Hodáwand!
160 Tai sajjahén habar rást ant o
tai sajjahén ádelén hokm abadmán.

161 Hákem maná mopt o náhakk ázára dayant,
bale mani del tai habaráni sará larzit.
162 Man tai habaray sará shádehia kanán
hamá mardomay paymá ke poletagén málé berasiti.
163 Cha repk o prébá naprata kanán,
tai Sharyatá dósta dárán.
164 Róché hapt bar tará názénán,
pa tai ádelén hokmán.
165 Hamá ke tai Sharyatá dósta dárant, sakk émen ant o
áyán hecch chizz thagalénta nakant.
166 Oo Hodáwand! Pa hamá nejátá wadárig án ke cha tai némagá ent o
tai hokmáni randgiriá kanán.
167 Tai parmánáni randgiriá kanán
ke maná sakk dóst ant.
168 Tai rahband o parmánána dárán
ke taw mani sajjahén ráhána zánay.

169 Oo Hodáwand! Mani peryát tará sar bát,
wati labzay hesábá maná agl o hósh beday.
170 Mani nálag tará sar bát,
wati kawlay hesábá maná berakkén.
171 Mani lonth tai satáyá sarréch bátant
ke taw maná wati hokmán sója dayay.
172 Mani dap tai habará benázénát,
ke tai sajjahén rahband pa adl ant.
173 Tai dast pa mani komakk kanagá tayár bát
ke man tai rahband gechén kortagant.
174 Oo Hodáwand! Pa hamá nejátá talwasagá án ke cha tai némagá ent o
tai Sharyat mani shádmáni ent.
175 Maná zendag bedár ke tará benázénán o
tai hokm maná madat kanátant.
176 Chó gárén paséá darpadar butagán.
Wati hezmatkárá shóház kan
ke man tai hokm nashamoshtagant.

120

Maná cha prébkárán berakkén
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Wati sakki o sóriáni wahdá man gón Hodáwandá peryát kort o
áiá maná passaw dát.
2 "Oo Hodáwand!
Maná cha drógbandén lonth o prébkárén dapán berakkén."
3 Oo prébkárén dap!
Hodáwand tará ché bedant o
ched o géssh gón taw ché bekant?
4 Tará gón jangóláni tézén tir o
gón rókén eshkarán sezá dant.

5 Apsóz pa man ke Méshékay molká neshtagán,
ke man Kédaray gedánán jahmenend án.
6 Man gón choshén mardomán zend gwázenagá dam bortag ke
cha sohl o émeniá naprata kanant.
7 Sohl o émeni pasondén mardomé án
bale har wahdá ke habaré kanán, é jangá páda káyant.

121

Mani komakk kanók Hodáwand ent
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Chammán dém pa kóhá chesta kanán
maná komakk cha kojá rasit?
2 Maná komakk cha Hodáwandá rasit,
hamá ke ásmán o zemini addh kortagant.

3 Á naylit ke tai pád belakoshit,
á ke tai negahpániá kant wába nakapit.
4 Haw, á ke Esráilay negahpán ent
nawapsit o wába nakapit.

5 Hodáwand wat tai negahpán ent,
Hodáwand tai rástén némagá sáheg ent.
6 Róch, tará róchá ázára nadant o
na máh, shapá.

7 Hodáwand tará cha har badiá dura dárit,
tai zenday negahpán ent,
8 Hodáwand tai har rawag o áyagay negahpán ent
annun o tán abad.

122

Hodáwanday lógá berawén
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

1 Áyán ke gwasht:
"Hodáwanday lógá berawén"
man shádán bután.

2 Chón wassh! May pád cha tai darwázagán potertag o óshtátagant,
oo Urshalim!

3 Urshalim anchosh bandag butag
ke shahr cha har némagá gón wat chó tagerdéá gwaptag.
4 Hamódá ke kabilaha rawant, Hodáwanday kabilah
ke Hodáwanday námá benázénant
hamá ahd o karáray hesábá ke Esráilá dayag butag.
5 Ódá dádrasiay taht barjáh dárag butagant
Dáuday kahól o hándánay taht.

6 Pa Urshalimay émeniá dwá kanét,
harkas ke tará, ó Urshalim, dósta dárit, ásudag bát.
7 Tai shahray diwáláni tahá sohl o émeni bát o
tai kalátán ásudagi.
8 Wati brát o sangatáni háterá gwashán:
“Tará sohl o émeni sar bát.”
9 Wati Hodáwandén Hodáay lógay háterá
tai ábád bayagay lóthók án.

123

Chammán dém pa taw chesta kanán
dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Wati chammán dém pa taw chesta kanán,
taw ke arshá, wati bádsháhi tahtay sará neshtagay.
2 Anchó ke goláméay chamm wati wájahay dastá sakk ant o
móledéay chamm wati bánoká
may chamm Hodáwandén Hodáyá sakk ant
ke may sará rahm bekant.

3 May sará rahm kan, oo Hodáwand!
Rahm kan may sará,
ke má sakk báz béezzati saggetag,
4 Ásudagén mardománi rishkand o
porkebráni kalág
márá pa sarjamiá rasetag.

124

Hodáwanday nám may madat ent
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

1 “Agan Hodáwand gón má gón mabutén,”
Esráil begwashát:
2 “Agan Hodáwand gón má gón mabutén
á wahdá ke mardomán may sará orosh o hamlah kort,
3 áyán márá zendagá ér bortagat
wahdé hezhmesh may sará chest at.
4 Á wahdá ápán márá ér bortagat,
hár o tuppáná márá mán roptagat,
5 mastén ápán

mará rópán kortagat.”

6 Hodáwandá satá bát
ke naeshti má eshán dantánáni shekár bebén.
7 May zendi anchó rakként ke
báli morgé cha shekáriay dámá,
dám dert o má rakketén.

8 Hodáwanday nám may madat ent,
ásmán o zeminay jórh kanókay nám.

125

Hodáwandá wati kawmay chapp o chágerd geptag
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Á ke Hodáwanday sará tawkala kanant
Sahyunay kóhay paymá ant
ke soránaga nabit o tán abad barjáh mánit.
2 Anchosh ke kóhán, Urshalim chapp o chágerd kortag,
Hodáwandá wati kawmay chapp o chágerd geptag,
annun o tán abad.
3 Badkárén bádsháhéay asá pahrézkáráni mirásay sará hokmrána nabit
ke pahrézkár wati dastá pa badkári sell makanant.

4 Oo Hodáwand! Pa nékdelán néki kan
pa haméyán ke delesh rást o tachk ant.
5 Bale hamá mardom ke chapp o chóthén ráhána rawant,
Hodáwand áyán gón badkárán yakjáha gallénit.
Esráil émen o salámat bát.

126

May washbahtiá padá byár
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Wahdé Hodáwandá Sahyunay washbahti
per tarrént o áwort
má purah wáb gendagá atén.
2 May dap cha kandagá porr at,
zobán cha shádehiay sawtá.
Á wahdá kawmáni nyámá gwashag but:
“Hodáwandá pa eshán mazanén kár kortag.”
3 Haw, Hodáwandá pa má mazanén kár kort,
má gal atén.

4 Oo Hodáwand! May washbahtiá padá byár,
anchó ke kawr Négéway* gyábáná ábádia kárit.
5 Hamá ke ars récháná kesht o keshára kanant,
pa shádehi kukkár kanáná ronant.
6 Hamá ke gréwáná dara kapit o tohmán pa keshagá bárt,
pa shádehi kukkár kanáná wátarra kant† o

* **126:4 126:4** Negew, Esráilay jonubá gyábáné. † **126:6 126:6** Wátarr kanag, bezán per tarrag.

wati lóthokána‡ kárit.

127

Agan Hodáwand lógá mabandit...
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Solaymánay Zabur.

1 Agan Hodáwand lógá mabandit,
bánbandáni zahmat békár ent.
Agan Hodáwand, shahray negahpániá makant,
nehgahpánáni negahpáni békár ent.
2 Tai, sohbá máhallah pád áyag o
shapá tán dérá ágah bayag békár ent.
Zahmata kasshay ke tará pa waragá nán berasit,
á ke Hodáyá dóst ant, agan wáb bebant ham
Hodá é chizzán áyáná dant.

3 Chokk cha Hodáwanday némagá mirás ant o
padréch cha hamáiay némagá mozz.
4 Warnáiá áwortagén mardénchokk
anchosh ant ke jangóléay dastá tir.
5 Bahtáwar hamá mard ent ke tirdáni cha chokká porr ent.
Wahdé choshén mardomé shahray darwázagá gón dozhmená dém pa déma bit
hechbar pashal o sharmendaga nabit.

128

Hodátorsiay bahtáwari
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwanday torsi delá ent o
áiay parmánbardáriá gáma jant.
2 Taw wati zahmatay bar o samará waray o
bahtáwar o washhála bay.
3 Tai jan tai lógay tahá
chó bar áwarén angurá bit,
tai chokk tai parzónagay chapp o chágerdá
chó zaytunay nahálá bant.
4 Haw, hamá mardom ke Hodáwanday tors áiay delá ent
hamé dhawlá bahtáwara bit.

5 Hodáwand cha Sahyuná tará barkat bedayát,
Urshalimay ábádiá begendátay,
wati zenday sajjahén róchán.
6 Wati chokkáni chokkán begendátay,
Esráil émen o salámat bát.

129

Maná ázáresh dátag
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

‡ **126:6 126:6** Lóthok, bezán rotagén káhay bastag, changol, bandhal.

1 “Áyán maná cha warnáiá sakk báz ázár dátag,”
Esráil begwashát:
2 “Maná cha warnáiá sakk báz ázáresh dátag
bale maná chérdastesh kort nakortag.
3 Nangár kanókán mani srén nangár kortag o
pal* dráj kortagant.
4 Bale Hodáwand ádel ent,
badkáráni zamzili sestant o maná ázáti kort.”

5 Hamá ke cha Sahyuná naprata kanant,
sharmsár bát o poshtá bekenzátant.
6 Chó bánáni saray káhá bátant
ke cha rodagá pésar hoshka bit,
7 ke ronókay panjagay porré nabit,
chenókay bagalá porra nakant.
8 Rahgwazé ham pa áyán nékdwai makanát o magwashát:
“Hodáwand shomárá barkat bedayát,
má Hodáwanday námá shomárá barkata dayén.”

130

Hodáwanday wadárá án
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Man cha johlánkián tará tawára kanán, oo Hodáwand!
2 Hodáwand! Mani tawárá gósh dár,
mani peryát o zárián delgósh kanátay.

3 Oo Hodáwand! Agan taw gonáhán hesáb bekanay,
gorhá kay pashta kapit, oo Hodáwand?
4 Bale taw bakshendah ay
tánke tai tors may delá bebit.
5 Man pa Hodáwandá wadára kanán,
mani sajjahén del o ján wadára kant o
mani omét gón Hodáay habará ent.
6 Pa Hodáwandá wadára kanán
cha hamá negahpánán géshter ke sohbay wadárá ant,
haw, cha hamá negahpánán géshter ke sohbay wadárá ant.

7 Oo Esráil! Ométá pa Hodáwandá bedár,
ke mehr gón Hodáyá ent o
kámelén rakkénag hamáiay dastá ent.
8 Á wat Esráilá mókit
cha áyáni sajjahén gonáhán.

131

Nonnokéay paymá árám geptagán
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday zabur.

1 Oo Hodáwand! Mani del gorunák naent o
na ke mani chamm porkebr ant.

* **129:3 129:3** Pal, bezán nangáray pad, kalmér

Gón mazanén kárán delgósha nabán o
na gón á kárán ke mani delá bákamál ant.
2 Man watá chopp o árám kortag
cha shirá sestagén nonnokéay paymá
ke mátay kotthá ent.
Haw, mani arwáh cha shirá sestagén nonnokéay paymá árám geptag.
3 Oo Esráil! Ométá pa Hodáwandá bedár,
annun o tán abad.

132

Hodáwandá Sahyun gechén kortag

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Oo Hodáwand! Dáudá yát kan o
áiay sakki o sórián.
2 Gón Hodáwandá sawgendé wárti o
gón Ákubay zórmandén Hodáyá kawli kort o gwashti:
3-5 "Tánke pa wati Hodáwand,
pa Ákubay zorákén Hodáyá lógé addh makanán,
wati jenday lógá narawán,
watá árám kanagá naylán,
chammán nazza nayárán,
mechách án dhokkagá* naylán."

6 Bechár, má Eprátahay shahrá ahd o karáray pétiay zegr eshkot o
Jáháray sardhagárá dar gétk.
7 "Byáét áiay lógá rawén o
áiay pádáni padagay démá sojdaha kanén o gwashén:
8 'Hodáwand! Jáh jan o wati ásudagiay jágahá byá
gón wati zóray ahd o karáray pétiá.
9 Tai dini péshwáyán pahrézkáriay póshák gwará bát o
tai wapádárén hezmatkár shádehiay kukkár bekanátant." '
10 Pa wati hezmatkár Dáudá bechár o
wati "rógen per moshtagéná"† dawr maday.

11 Hodáwandá gón Dáudá sawgendé wárt,
kawlé korti o cha wati zobáná nabajjit, ke:
"Man cha tai óbádagán yakké
tai bádsháhi tahtá nádénán.
12 Agan tai chokk, mani ahd o karáray sará bóshtant o
mani hamá rahbandáni randgiriá bekanant ke manesh sója dayán,
gorhá tai óbádag, tai bádsháhi tahtá nendant, tán abad."

13 Chéá ke Hodáwandá Sahyun dar chetag o
pa wati menendjáhá dósti butag, gwashtagi:
14 "É mani árámjáh ent, tán abad.
Man hamedá wati bádsháhi tahtá nendán
chéá ke dóstona bit.

---

* **132:3-5 132:3–5** Dhokkag, bezán dhikk warag, hór bayag. † **132:10 132:10** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

15 Man eshiá barkata dayán o ábáda kanán,
eshiay garibán lápséra kanán.
16 Man eshiay dini péshwáyán rakkagay póshákâ gwará dayán o
eshiay wapádárén mardom pa shádehi kukkára kanant.
17 Man edá pa Dáudá kánthé‡ ródénán o
pa wati “rógen per moshtagéná” cherágé róka kanán.
18 Eshiay dozhmenán, sharmsáriay póshákâ gwará dayán o
eshiay sar gón drapshókén tájéá borza bit.”

133

Tepáki wassh o delkassh ent

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

1 Chón wassh o delkassh ent
ke Hodáay mardom pa tepáki hór benendant.
2 Purah gránbaháén thélé ke sará charp kortag o
risshán ér rechán ent,
Hárunay risshán o
jahlád tán kabáhay jigá.
3 Chó ke Hermónay* nódán
ke Sahyunay kóháni sará shanzant.
Chéá ke ódá Hodáwandá wati barkatay parmán dátag,
zend, tán abad.

134

Hodáwandá benázénét

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

1 Ji haw, Hodáwandá benázénét, oo Hodáwanday sajjahén hezmatkárán
ke shapán Hodáwanday lógá áiay hezmatá kanagá ét!
2 Dastán pákén jágahay némagá chest kanét o
Hodáwandá benázénét.

3 Hodáwand cha Sahyuná shomárá barkat bedayát,
hamá ke zemin o ásmánay addh kanók ent.

135

Hodáwanday námá benázénét

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Hodáwanday námá benázénét,
oo Hodáwanday hezmatkárán, Hodáwandá benázénét,
2 shomá sajjahén ke Hodáwanday lógá hezmata kanét,
may Hodáay lógay péshgáhá.
3 Hodáwandá benázénét chéá ke Hodáwand nék ent,
pa sawt áiay námá benázénét ke delkassh ent.
4 Chéá ke Hodáwandá Ákub pa wat gechén kortag,
Esráil, ke pa áiá ganjé bebit.

5 Mana zánán ke Hodáwand mazan ent,

‡ **132:17 132:17** Kánthay máná edá zórmandén mardomé, bezán bádsháhé. * **133:3 133:3** Hermón Esráilay shomálá kóhé.

ke may Hodáwand cha sajjahén hodáyán master ent.
6 Harché ke Hodáwand ásmánán o zeminá,
daryáyán o daryáyáni sajjahén johlánkián kanag belóthit, kant.
7 Cha zeminay goddhi hadd o simsarán jambarán chesta kant,
gerókán gón hawrán rawána dant o
cha wati ambárán gwátá dhanná kárit.
8 Hamáiá Mesray awali chokk jatant,
mardománi ham o dalwatáni ham.
9 Oo Mesr! Tai nyámá wati neshání o mójezahi rawán dátant,
Perawn o áiay sajjahén hezmatkáráni helápá.
10 Bázén kawmé jati o
áyáni porwákén bádsháhi koshtant,
11 Amuriáni bádsháh Sihón,
Báshánay bádsháh Óg o
Kanhánay sajjahén bádsháh o
12 áyáni sardhagári mirásé kortant
mirasé pa wati mahluká, pa Esráilá.

13 Oo Hodáwand! Tai nám tán abada mánit o
taw nasláni nasl yát kanaga bay, oo Hodáwand!
14 Chéá ke Hodáwand wati mahlukay dadrasiá kant o
pa wati hezmatkárán rahma kant.

15 Kawmáni “hodá” teláh o nograh ant,
ensánay dastay jórh kortagén bot.
16 Dapesh per bale habar korta nakanant,
chammesh per bale dista nakanant,
17 góshesh per bale eshkota nakanant
o dapá sáhesh mán nést.
18 Harkas ke eshán jórha kant, hameshání paymá bit o
harkas ke eshání sará tawkala kant ham anchosha bit.

19 Oo Esráilián! Hodáwandá benázénét.
Oo Hárunay lóg! Hodáwandá benázénét.
20 Oo Léwiay lóg! Hodáwandá benázénét.
Oo Hodátorsán! Hodáwandá benázénét.
21 Cha Sahyuná Hodáwandá benázénét,
hamá ke Urshalimá jahmenend ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

136

Hodáwanday mehr abadmán ent

1 Hodáwanday shográ begerét ke á nék ent o
mehri abadmán.
2 Hodáyáni Hodáay shográ begerét
ke mehri abadmán ent.
3 Hodáwandáni Hodáwanday shográ begerét
ke mehri abadmán ent.

4 Hamá yakkénay shográ begerét ke mazanén mójezaha kant,
mehri abadmán ent.
5 Hamá ke cha wati dánáiá ásmáni addh kortagant,

mehri abadmán ent.
6 Hamá ke zemini ápáni sará chér gétkag,
mehri abadmán ent.
7 Hamá ke mazanén nuri addh kortagant,
mehri abadmán ent.
8 Róchi addh kort ke róchá hákemi bekant,
mehri abadmán ent.
9 Máh o estári sázetant ke shapá hákemi bekanant,
mehri abadmán ent.

10 Hamá ke Mesray awali chokki jatant,
mehri abadmán ent o
11 Esráili cha áyáni nyámá dar kort,
mehri abadmán ent.
12 Gón porzórén básk o shahártagén dasté,
mehri abadmán ent.
13 Hamá ke Sohrzeri do kapp kort,
mehri abadmán ent,
14 o Esráili cha eshiay tahá gwázént,
mehri abadmán ent,
15 bale Perawni gón lashkará Sohrzerá bokként,
mehri abadmán ent.
16 Hamá ke gyábáná wati mahluki rahshóni dát,
mehri abadmán ent.

17 Hamá ke mazanén bádsháhi jatant,
mehri abadmán ent.
18 Zóráwarén bádsháhi koshtant,
mehri abadmán ent.
19 Amuriáni bádsháh Sihóni jat,
mehri abadmán ent.
20 Báshánay bádsháh Ógi kosht,
mehri abadmán ent.
21 Esháni zemini mirásé kortant,
mehri abadmán ent,
22 mirásé pa wati hezmatkárén Esráilá,
mehri abadmán ent.

23 Hamá ke márá may kamsharapián yáti kort,
mehri abadmán ent.
24 Márá cha dozhmenán ázáti kort,
mehri abadmán ent.
25 Hamá ke sajjahén sahdárán róziga dant,
mehri abadmán ent.

26 Borzén arshay Hodáay shográ begerét
ke mehri abadmán ent.

137

Hodáwanday sawtán chón jata kanén?

1 Bábelay kawráni kashá,
má nesht o grét,
wahdé má Sahyun yát kort.
2 Má drachkáni sará

wati soróz o chang dratkant,
3 ke may bandig kanókán márá gwasht: “Sawt bejanét,”
ke may ázár dayókán cha má shádehiay sawt lóthet.
Gwashtesh: “Pa má cha Sahyunay sawtán yakké bejanét.”

4 Má ke darándhéh én,
Hodáwanday sawtán chón jata kanén?
5 Oo Urshalim! Agan man tará shamosht,
mani rástén dast wati honará beshamóshát.
6 Mani zobán nokká belecchát
agan tará yát makanán o
agan Urshalimá wati masterén shádehi sarpad mabán.

7 Oo Hodáwand! Yátá bedár
ke Urshalimay kapagay róchá Edumián ché kort.
“Próshéti” áyán gwasht,
“cha boná próshéti.”

8 Oo Bábelay jenekk!* Taw zutt dém pa tabáhiá raway,
bahtáwar hamá ent ke tará sezá dant,
hamá chizzáni sezáyá ke taw gón má kortagant.
9 Bahtáwar hamá ent ke tai chokkána zurit o
taláráni sará jant.

138

Hodáwanday shográ gerén
Dáuday zabur.

1 Oo Hodáwand! Cha delay johlánkiá tai shográ gerán,
hodáyáni bárgáhá tará pa sawta názénán.
2 Dém pa tai pákén parasteshgáhá kóndhána kapán o tai námá názénán
pa tai mehr o wapádáriá
ke taw wati nám o wati mohrén ahd o karár
cha sajjahén chizán géshter mazani bakshátag.
3 Har wahdá ke tará gwánkon jatag taw maná passaw dátag,
mani del mazan kortag o maná zór o wák bakshátag.

4 Hodáwand! Jahánay sajjahén bádsháh tai shográ begerátant,
hamá wahdá ke tai habará eshkonant.
5 Tai káráni satáyá sawt bejanátant,
ke Hodáwanday shán mazan ent.

6 Harchont ke Hodáwand mazanshán ent,
bale békebrán pa rahma chárit o
gorunákán cha durá pajjáha kárit.

7 Harchont ke sakki o sóriáni tahá gardán,
bale taw maná zendaga dáray.
Taw mani dozhmenáni hezhmay helápá wati dastá shaháray o
gón wati rástén dastá maná rakkénay.
8 Hodáwand maná rakkénit.
Hodáwand! Tai mehr abadmán ent,

* **137:8 137:8** Bábelay jenekk, bezán Bábelay nendók.

wati dastáni kárán band makan.

139

Oo Hodáwand! Taw maná zánay
Pa sázger o washalhánáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Taw maná chakkásetag o zánay.
2 Taw zánay ke man kadi nendán o kadi páda káyán,
cha durá mani pegr o hayálána zánay.
3 Taw maná tarr o gard kanagá ham genday o
tachk bayag o árám kanagá ham,
mani har kárá zánay.
4 Habaré ke cha mani zobáná dara kayt,
taw cha pésará zánayi, oo Hodáwand!
5 Taw cha poshtá o démá maná chapp o chágerd kortag o
wati dast mani sará ér moshtag.
6 Choshén zánt pa man sakk báz ajab ent
cha mani sarpadiá békesás bálá ter.

7 Cha tai arwáhá démá tarrént o kojá shota kanán?
Cha tai bárgáhá tatk o kojá shota kanán?
8 Agan ásmánán berawán, taw hamódá ay o
agan mordagáni jaháná wati nepádá pach bekanán, taw hamódá ay.
9 Agan bámgwáháni bánzolán bál bekanán,
agan daryáay durterén kerréá benendán,
10 ódá ham tai dast mani rahshóniá kant o
tai rástén dast maná mohra dárit.
11 Agan begwashán: "Béshakk tahári maná chéra dant o
rozhnái mani chapp o chágerdá shapé jórha bit,"
12 tahári ham pa taw tahára nabit,
shap, chó róchá drapshit,
ke tahári ham pa taw chó rozhnáiá ent.

13 Béshakk mani del o darun taw addh kortag
taw maná mátay lápá gwaptag.
14 Tai shográ gerán ke man chó wassh o zébá jórh butagán,
tai kár hayrán kanók ant,
man eshiá sharra zánán.
15 Mani haddh cha taw chér naatant
wahdé chér o andémén jágahá addh bayagá atán,
wahdé zeminay johlánkián man gwapag o yakjáh kanag bayagá atán.
16 Tai chammán mani násarjamén ján dist,
mani zenday sajjahén róch tai ketábá nebeshtah kanag butant,
cha hamá wahdá pésar ke cha é róchán yakké ham nayátkagat.

17 Oo Hodá! Tai hayál pa man chón bébahá ant,
eshán hesáb nést.
18 Agan hesáb kanagesh belóthán,
cha rékáni dánagán géshter ant.
Wahdé ágaha bán,
angat gón taw án.

19 Taw badkár bekoshténant, oo Hodá!
Cha man dur bét, oo hónwárán!
20 É pa badén maksadé tai námá gerant,
tai helápá kopra kanant.
21 Oo Hodáwand! Man cha áyán sakk bézár án ke cha taw naprata kanant
o
cha áyán watá dura dárán ke tai helápá jáha janant.
22 Ji haw! Man gón áyán sakk naprata kanán,
á mani dozhmen jórh butagant.

23 Oo Hodá! Maná bechakkás o mani delá bezán,
maná bechakkás o mani paréshánián delgósh kan.
24 Agan cha mani káréá delranj ay maná péshi dár o
karnigén ráhá* maná rahshón bay.

140

Maná cha badkárán berakkén
Pa sázger o washalhánáni sálárá. Dáuday Zabur.

1 Hodáwand! Maná cha badkárán pahréz o
cha hezhmnákán berakkén,
2 cha hamáyán ke wati delá badén pandala sázant o
har róch jangé páda kanant.
3 Wati zobáná chó márá téza kanant o
garrmáray zahresh lonthání chérá ent. Ósht...

4 Hodáwand! Maná cha badkáráni dastá dur bedár o
cha hezhmnákán berakkén
ke pa mani pádán dám sázagá ant.
5 Gorunákán pa man dám chér gétkag,
dámi chammag.
Mani ráhá talkesh chér kortag. Ósht...

6 Gón Hodáwandá gwashán: "Taw mani Hodá ay."
Mani peryát o záriá gósh dár, oo Hodáwand!
7 Oo Hodáwand, mani mohkamén Hodáwand o rakkénók!
Jangay róchá taw mani saray negahpáni kort.
8 Hodáwand! Badkáráni armánán purah makan,
wahdé orosha kanant
áyáni pandalán sóbén bayagá mayl. Ósht...

9 Áyán ke maná angerr kortag,
áyáni lonthání badi, áyáni jenday sará bekápát.
10 Rókén eshkaresh sará berechát,
ásá dawr dayag bátant o
pujgelén kaddhán boddhátant o
hechbar dar átk makanátant.
11 Pléndh may sardhagárá ábád mabátant,
hezhmnákáni sará balához kapát.

12 Mana zánán ke Hodáwand pa bazzagán dadrasi o

* **139:24 139:24** Karnigén ráh, bezán hamá ráh ke Hodáyá che karnán o pésar gisshéntag.

pa hájatmandán adl o ensápa kant.
13 Pahrézkár zalur tai námay shográ gerant o
nékdel tai bárgáhá jahmenenda bant.

141

Mani delá mayl ke dém pa badkáriá berawt
Dáuday Zabur

1 Oo Hodáwand! Tará tawára kanán, zutt pa man byá.
Wahdé tará tawára kanán, mani tawárá gósh dár.
2 Mani dwá tai bárgáhá chó sóchokiá kabul bát o
mani chest butagén dast, bégáhay korbánigay paymá.

3 Hodáwand! Pa mani dapá negahpáné bedár o
mani lontháni darwázagay dapá páspáni bekan.
4 Mani delá mayl ke dém pa badkáriá berawt o
man badkáráni hamráhiá sellén kárán gón bebán,
maná áyáni washtámén chizzáni waragá mayl.

5 Bell maná pahrézkáré shahmát bejant, é rahmé,
bell maná hakkal bedant, é pa mani sará rógené,
man cha eshiá enkára nakanán,
angat mani dwá, badkáráni káráni helápá bit.
6 Eshání hákem, cha talárán jahlád dawr dayaga bant,
gorhá zánant ke mani habar sharr o rást ant.
7 Gwashant: "Anchosh ke yakké zeminá nangára kant o derrit,
may haddh, mordagáni jahánay dapá sheng o sháng butagant."

8 Bale mani chamm tará sakk ant, Hodáwand, oo Hodáwand!
Tai mayára bán,
maná markay dastá maday.
9 Maná cha hamá dámá berakkén ke badkárán chér gétkag,
cha áyáni talká.
10 Badkár wat, wati dámán kapátant o
man pa saláмati begwazátán.

142

Maná cha kaydá dar kan
Dáuday shayri gwashtánk, hamá wahdá ke gáray tahá at. Dwáé.

1 Hodáay bárgáhá zár o peryáta kanán o
cha Hodáwandá rahma lóthán.
2 Wati gelagán hamáiay bárgáhá kanán o
wati sakki o sórián hamáiá gwashán.

3 Arwáh ke mani bátená béwára bit,
taw ay ke mani ráhay rahshón ay.
Hamá ráhá ke mana rawán
pa man dámé chéresh gétkag.
4 Mani rástén némagá bechár,
kass nést ke mani hayálá bebit.
Maná panáh nést o

kass mani zenday pegrá naent.

5 Oo Hodáwand! Tai bárgáhá peryáta kanán o gwashán:
“taw mani panáhjáh ay o
zendagénáni zeminá mani bahr.”
6 Mani peryátá gósh dár
ke man mazanén sakki o sórián kaptagán.
Maná cha á mardomán berakkén ke mani randá kaptagant,
chéá ke cha man zórákter ant.
7 Maná cha kaydá dar kan
ke tai námá benázénán.
Gorhá pahrézkár mani chapp o chágerdá moccha bant
ke taw pa man nékia kanay.

143

Man pa taw tonnig án
Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Mani dwáyá gósh dár
mani peryát o záriá beshkon,
pa wati wapádári o adlaygi
maná passaw beday.
2 Wati hezmatkárá mayárig makan
ke tai bárgáhá kass bémayár naent.

3 Dozhmen mani randá kaptag,
áiá maná zeminá dawr dátag,
maná tahárіá jahmenendi kortag
kwahnén mordagáni paymá.
4 Arwáh mani daruná nezór ent o
delon mán bátená hayrán.

5 Kwahnén zamánagán yáta kanán
tai sajjahén kárániі sará pegra kanán,
tai dastáni kortagén kárániі hayálá kapán.
6 Wati dastán tai némagá shahárán,
man pa taw tonnig án,
chó hoshkén dhagáréá. Ósht...

7 Hodáwand! Maná zutt passaw day,
mani ruhá dam bortag,
wati démá cha man chér maday,
ke hamáyániі paymá bán ke kall o kabrá kapant.
8 Bámgwáhán tai mehray habará beshkonátán,
ke man tai sará tawkal kortag,
sój day ke kojám ráhá berawán,
ke man wati zend tai dastá dátag.

9 Oo Hodáwand! Maná cha dozhmenán berakkén,
man tai kerrá chéra bán.
10 Maná tálim beday ke tai razáay sará kár bekanán,
chéá ke taw mani Hodá ay,

tai nékén Ruh tachkén ráhá mani rahshón bát.

11 Oo Hodáwand! Pa wati námaygi maná zendag bedár,
pa wati adlaygi, maná cha sakki o sórián dar kan.
12 Wati mehray tahá mani dozhmenán tabáh kan,
mani badwáhán gár o bégwáh kan,
ke man tai hezmatkár án.

144

Hodá may sangar ent
Dáuday Zabur.

1 Hodáwandá satá bát, mani talárá,
ke mani dastán pa jangá dara kárit o
mani lankokán pa merhagá.
2 Hamá mani mehr kanókén Hodá o kalát ent,
mani sangar ent o mani rakkénók,
mani espar, ke áiay mayára bán,
ke mani kawmá mani chérdasta kant.

3 Hodáwand! Ensán chié ke taw áiá mán byáray,
bani ádám chié ke taw áiay hayálá bedáray?
4 Ensánay zend chó damkasshéá ent o
róchi chó gwazókén sáhegéá.

5 Hodáwand! Ásmáná derr o jahlád byá,
kóhán dast jan ke cha eshán dutt dar byayt.
6 Wati gerókán sheng kan ke dozhmen sheng o sháng bebant,
wati tirán shán o sargardánesh kan.
7 Dastá cha borzád shahár,
maná ázát kan o berakkén
cha bázén ápán,
cha darámadáni dastán,
8 ke dapesh cha drógá porr ant o
rástén dastesh cha prébá.

9 Man pa taw nókén sawté janán, oo Hodá!
Dahtárén soróz o changay sará pa taw záza janán,
10 pa hamáiá ke bádsháhán sóbéna kant o
wati hezmatkárén Dáudá rakkénit,
cha koshókén zahmá.
11 Maná berakkén o cha darámadáni dastá ázát kan,
ke dapesh cha drógá porr ant o
rástén dastesh cha prébá.

12 Gorhá may bachakk, warnáiá chó rostagén drachká bant o
may jenekk chó washtráshtagén menoká ke pa kalátán tráshag butagant.
13 May ambár, cha har paymén bar o samará porra bant o
may ramag hazáráni hesábá gésha bant,
dahán hazáráni hesábá, may dhagárán.
14 May áposén gók báz báz chokka kárant o
dozhmen may diwálán próshta nakanant,

kass bandiga nabit o
may bázárán nálag o peryáta namacchit.
15 Bahtáwar hamá mardom ant ke hamé dhawlá bant,
bahtáwar hamá ant ke Hodáwand áyáni Hodá ent.

145

Hodáwand mazan ent
Satá o saná. Dáuday Zabur.

1 Tai shán o shawkatá názénán, oo mani Hodá! Oo bádsháh!
Tai námá satá kanán, abad tán abad.
2 Tará har rócha názénán o
tai námá satá kanán, abad tán abad.
3 Hodáwand mazan ent o satáay báz láhek,
kass áiay mazaniá kadd o kesás korta nakant.

4 Naslé pa domi naslá tai káráni satáyá kant o
tai mazanén káráni kessahána kárit.
5 Man tai mazanén shán o shawkatay sará pegra kanán,
tai bákamálén káráni sará.
6 Tai bákamálén káráni zóráwari hamok zobánay sará ent o
man tai mazanén káráni járá janán.

7 Tai mazanén sharriáni kessahána kárant o
tai adlay sawtá janant.

8 Hodáwand mehrabán o rahm kanók ent,
hezhm geragá déra kant o mehri báz ent.
9 Hodáwand gón sajjahénán nék ent o
wati sajjahén addh kortagénáni sará rahma kant.

10 Oo Hodáwand! Tai dastay hamok kár tai shográ gipt,
tai wapádár tará názénant.
11 Tai bádsháhiay shán o shawkatay habará kanant o
tai zóray mesálána dayant,
12 tánke sajjahén baniádam tai zóráwarén kárán jár bejanant,
tai bádsháhiay shán o shawkatá.
13 Tai bádsháhi abadi bádsháhié o
tai hákemi nasláni nasl barjáha mánit.
14 Harkas ke kapit, Hodáwand áiá dárit o
harkas ke lagatmál ent, Hodáwand áiá chesta kant.

15 Sajjahénáni chamm pa taw sakk ant o
taw áyáni rózigá pa wahda bakshay.
16 Taw wati dastá pacha kanay o
har zendagénay wáhagán puraha kanay.
17 Hodáwand wati hamok ráhá ádel ent,
wati sajjahén kárán wapádár.
18 Harkas ke Hodáwandá tawára kant, Hodáwand áiay nazzikká ent,
harkas ke pa del o setk áiá tawára kant.
19 Harkasá ke Hodáay tors delá ent, Hodá áiay wáhagán puraha kant o
áiay peryátán gósha dárit o rakkéniti.
20 Hodáwand wati sajjahén dóst dárókáni negahpán ent o

sajjahén badkárán tabáha kant.
21 Mani dap Hodáwandá názénit,
sajjahén sahdár áiay pákén námá satá bedayátant, abad tán abad.

146

Hodáwand bandigán ázáta kant

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén.
2 Tán zendag án Hodáwandá satá kanán
tánke hastán wati Hodáyá názénán.

3 Shahzádagáni sará tawkal makanét,
mardománi sará, ke rakkénta nakanant.
4 Arwáhesh ke dara kayt, zeminá pera tarrant o
hamá róchá áyáni sajjahén shawr o hayál gár o zawála bant.

5 Bahtáwar hamá ent Ákubay Hodá áiay komakk ent,
hamá ke ométi wati Hodáwandén Hodáay sará ent,
6 hamáiay sará ke zemin o ásmánay jórh kanók ent o
daryá o har ché ke daryáyá hast,
hamáiay sará ke tán abad wapádár ent,
7 zolm distagénáni dadrasiá kant o
shodigán waráka dant.
Hodáwand bandigán ázáta kant,
8 Hodáwand kóráni chammán pacha kant,
Hodáwand haméyán chesta kant ke lagatmál ant,
Hodáwand pahrézkárán dósta dárit,
9 Hodáwand darámadáni negahpániá kant o
chóraw o janózámáni hayálá dárit,
bale badkáráni ráhá chapp o chótha kant.

10 Hodáwand tán abad bádsháhia kant,
tai Hodá, oo Sahyun, nasláni nasl.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

147

Hodáwand proshtadelán dráha kant

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá,
may Hodáay názénag chón wassh ent o
áiay satá kanag delkassh.

2 Hodáwand Urshalimá cha nóksará addha kant o
Esráilay darándhéhán yakjáha kant.
3 Proshtadelán dráha kant o
thappánesha bandit.
4 Estárán hesába kant o
har yakkéá pa nám tawára kant.
5 May Hodáwand mazan ent, zóri békesás,
áiay zánt o zánagá kadd o kesás nést.
6 Hodáwand békebrán komaka kant,

bale badkárán zeminá dawra dant.

7 Hodáwandá gón shogrgozári benázénét,
pa may Hodáyá soróz o chang bejanét.
8 Á, ásmáná gón jambara póshénit o
zeminá hawra bakshit o
kóháni sará sabzaga ródénit.
9 Á, haywánán waráka dant o
gwarágán ham, wahdé peryáta kanant.

10 Á, aspáni zórá gala nabit o
na ke jangóláni pádán.
11 Hodáwand hamáyáni sará wassha bit ke cha áiá torsant o
sajjahén óst o oméтesh gón áiay mehrá ent.

12 Oo Urshalim! Hodáwandá satá kan,
Oo Sahyun! Hodáwandá benázén.
13 Hamá tai darwázagáni karhián mohra dárit o
tai diwáláni tahá, tai chokkán barkata dant.
14 Tai marz o simsarán émena kant o
tará cha gehterén gandomá sérlápa kant.
15 Wati hokmá zeminá ráha dant o
áiay habar téziá shenga bit.
16 Barpá chó pazhmá shenga kant o
nódá poray paymá shánka dant.
17 Tróngalá nánay hurdagáni paymá éra dant,
kay áiay barpén sártiay démá óshtáta kant?
18 Wati habará ráha dant o har chizz ápa bit,
wati gwátá déma dant o ápa rombant o tachant.

19 Wati habará pa Ákubá áshkára kant o
wati hokm o parmáná pa Esráilá.
20 É kári pa dega hecch kawméá nakort o
é dega kawm áiay rahbandána nazánant.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

148

Hodáwanday shán cha zemin o ásmáná borzter ent

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Cha ásmánán Hodáwandá benázénét,
borzén jágahán áiá satá kanét.
2 Oo áiay sajjahén préshtagán! Áiá satá kanét.
Oo áiay sajjahén ásmáni lashkarán! Áiá satá kanét.
3 Oo máh! Oo róch! Áiá satá kanét.
Oo sajjahén drapshnákén estárán! Áiá satá kanét.
4 Oo borzén arsh! Áiá satá kan.
Oo ásmánay sarboray ápán! Áiá satá kanét.

5 É sajjahén, Hodáwanday námá satá bekanátant,
chéá ke cha hamáiay hokmá jórh butagant.

6 Hamáiá é sajjahén, abad tán abad barjáh dáshtagant o
anchén hokmé dáti ke hechbar dawr dayag o nákár kanaga nabit.

7 Hodáwandá cha zeminá satá kanét,
shomá oo sajjahén daryái sahdárán o zeray sajjahén johlánkián,
8 oo gerók o tróngal, barp o jambarán,
oo tupánén gwátán ke hamáiay hokmá barjáha dárét,
9 oo kóh o sajjahén jompán,
oo nibagi drachk o sajjahén gazzán,
10 oo rastar o sajjahén dalwatán,
oo kasánén jánwar o báli morgán,
11 oo zeminay bádsháh o sajjahén kawmán,
oo zeminay shahzádag o sajjahén hákemán,
12 oo warnáén mardén o janénán,
oo pirénán, gón chokkán yakjáh!

13 É sajjahén, Hodáwanday námá satá bekanátant,
chéá ke tahná hamáiay nám mazanshán ent,
hamáiay shán o shawkat cha zemin o ásmáná borzádter ent.
14 Áiá kánthé* pa wati kawmá borz kortag,
áiay sajjahén wapádárén hezmatkáráni satá,
Esráilay satá, kawmé ke gón áiay delá nazzikk ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

149

Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét o
áiá, áiay wapádáráni mocchiá benázénét.
2 Esráil pa wati addh kanóká shádehi bekanát,
Sahyunay chokk pa wati bádsháhá gal bátant.
3 Gón nách áiay námá satá bedayát o
áiá gón zháng o chang benázénátant.
4 Chéá ke Hodáwand cha wati kawmá washnód ent,
á békebrán sóbmandiay tájá bakshit.
5 Áiay wapádár gón é pahrá shádehi bekanát o
wati gandaláni tahá shádehiay sawt bejanátant.
6 Hodáwanday satá o sanáesh dapá bát o
dodapén zahmesh dastá
7 ke cha ráján bér begerant o
kawmán sezá bedayant,
8 bádsháhánesh pa zamzil bebandant o
sardáránesh pa ásenén pádband,
9 tánke hamá dadrasiá barjáh bekanant ke eshání helápá nebeshtah kanag butag,
é, áiay sajjahén wapádáráni shán ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

* **148:14 148:14** Kánthay máná edá zór o kodrat ent.

150

Har sahdár Hodáwandá satá bekanát

1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Hodáyá áiay pákén arshá satá kanét,
áiay zór o wákay ásmánán.
2 Pa áiay porwákén kárán áiá satá kanét,
pa áiay kámelén mazaniá áiá satá kanét.

3 Áiá gón sornáay tawárá satá kanét,
gón soróz o changán satái kanét.
4 Áiá gón zháng o nách satá kanét,
gón simmi sázán o nalá satái kanét.
5 Áiá gón dhohlán satá kanét,
gón borztawárén dhohlán.
6 Har chizzá ke sáh mán, Hodáwandá satá bekanát.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.